ADDITAMENTA
AD TRACTATVM
DE
SVBHASTATIONE
LVDOVICI POSTII
I. V. C. PERVSINI,

Iam Prouinciæ Marchiæ Locumtenentis, & deinde illius Rotæ, ac Rotæ Bononiensis Auditoris, & modo Eminentiss. D. D. Joannis Baptistæ Spadæ Card. S. Susannæ Ferrariæ Legati ad Ciuilia Locumtenentis ab eodem edita;

VNA CVM ALIIS NOVIS
SACRÆ ROTÆ ROMANÆ
DECISIONIBVS

Amplius non impressis, quæ cum primis ascendunt ad num. CCXLVIII.

GENEVÆ,
Sumptibus Samuelis Chouët.
M. DC. LXV.

ILLVSTRISSIMO, ATQVE
Excellentiſsimo Vtriuſque Iuris

COLLEGIO PERVSINO
IOAN. FRAN. POSTIVS
Obſeruantiſsimus Seruus

FELICITATEM.

VAM olim Sapientiæ Lauream, Doctiſſimi Patres, immeritum licet caput ab humaniſſimis dexteris accepit, quoties intueor, non tam mihi ſpecioſiſſimum gratulor decus, quam memorem tãti muneris frontem ſummus pudor obducit, quod nullum adhuc ingenij ſpecimen Sapientiſſimæ dederim Matri, cuius puriſſimæ alimoniæ; Si quid vnquam roboris infirmiſſima mens habuerit, referendum, vt & tenuis riuus ſuo fonti reddatur, & nitidiſſimum lucis Patrem, qualiſcunque radius adoret Itaque, cum Ludouicus Poſtius, quem natura auunculum, arrogationis iure dilectiſſimum Patrem ſortitus auſpicatam non ſemel in lucem prodij, de Subhaſtatione Volumini, prope enim præcipiti curſu grauiſſimis alioqui rebus feſtinauerat manus, elaborata Additamenta congeſſerit, quorum maximam in partem veni, non minima in præſens opus collata opera, libentiſſimis eiuſdem votis erudītiſsimo ferenda Senatui operæ pretium duxi, vt addictiſsimus vtriuſque animus non immemorem tantæ Curiæ ſe proderet, & debitæ tandem Patriæ, exiguum licet, obſeruantiæ vectigal accederet. Quapropter certiſsimam in ſpem ducor, breuiſsimum licet opus humaniſsimis oculis perluſtrandum; quid enim detrahitur peritæ Opificis arti, ſi arctiſsimis in limitibus admirandam prodat induſtriam, quæ olim Apellem, vel tenuiſsimæ lineæ ductu Protogeni æque ac Poſteris omnibus commendauit? Paruitatem Operis veſtra magnitudo rependet Quaſcunque non admittit an-

gustias, quidquid maximum amoris ingenium satis nouerit explicare; amplissimum sibi apud omnes spopondit pretium, si Sapientissimis Dexteris vtriusque Iuris iam dudum Arbitris pertractetur. Hæ tandem lucubrationes compositæ in humillimas preces vultu eruditissimi Cœtus Patrocinium exposcunt, nulla enim verentur fulmina, si tanta meruerint Lauro coronari. Non ignorant quantum apicem supplicibus votis petant, qui floruerit præclarissimis per omne æuum Ingeniis, tergeminum scilicet vltra sæculum, faustissimum eius ortum antiquissima celebrant monumenta, doctissimas sæpius Principi omnium Romanæ Rotæ miserit mentes, quas inde Vaticana Purpura coruscantes totus plenè Orbis suspexit, qui denique Bartolo, & Baldo (ne quam plurimos loquar) fulgentissimo Iuris lumine Terras donauerit, concepta tamen iucundissimæ Tutelæ fiducia non languescit, cui maximum additur incrementum, vbi amplissimum subit tanti Areopagi nomen, quod nouam subinde induet dignitatem, si olim susceptum vtriusque Iuris tutamen felicissimo omine prosequatur. Ferrariæ IX. Calend. Aprilis M.DC.LV.

ADDITA.

ADDITAMENTA AD TRACTATVM DE SVBHASTATIONE LVDOVICI POSTII I. V. C. PERVSINI.

PARS SECVNDA.

ADDITIO AD INSP. I.

SVMMARIVM.

1 *Antonius Niger reprobatur.*
2 *Subhastatio ad effectum soluendi creditoribus quando fieri dicatur.*
3 *Executorum munus est mandata, & Iudicum sententias exequi.*
4 *Executores qui dicantur de Iure Ciuili, & de Iure Canonico, & num. 5.*
6 *Executores alij sunt iuris, alij facti, & iuris, vel sunt mixti, vel meri, & n. 7.*
8 *Executor merus facti qui sit.*

1 NVMERO 3. *post verb. c. 1. n. 18.* Quem † in contrarium sensum, & male, vt arbitror, percepit, & secutus fuit *Ant. Nig. de subhastat. lib. 1. in proœm. num. 9.*

2 *Num. 36. post verb. q. 1. num. 3.* Quod † fieri dicitur, quando distrahit apparitor Iudicis nomine debitoris, impetrante Iudice, & creditore requirente, *Anton. Fab. de error. pragmat. tom. 1. decad. 1. err. 6. num. 5.*

3 *Num. 52. in fin.* Quorum † munus est mandata, & Iudicum sententias exequi, & ad finem perducere, *Ant. Nig. de excep. cap. 12. §. num. 1. & 2.*
4 † Dicunturque de Iure Ciuili Executores negotiorum Viatores, & Apparitores, qui iussu Magistratus reos in ius vocant, & reliqua peragunt, quæ ad iudicium constituendum, exercendum, & perficiendum sunt necessaria, vel opportuna, *Ant. Nig. loco cit. nu. 3.* † Sed de Iure Canonico
5 sub Executoris nomine continetur etiam Iudex, qui suis Apparitoribus seu armata familia Superiorum suorum mandata, vel partium, & etiam Inferiorum sententias requisitus executioni
6 mandat, *Ant. Nig. ibid. num. 4.* Vnde † Executores alij sunt iuris, alij facti, secundum *Ant. Nig. loc. cit. num. 5.* Et † qui sunt iuris, vel sunt mixti 7
vel meri, vt per eumd. *Nigr. ibid. num. 6. & seqq.*
† Merus etiam est Executor facti, cui post latam 8
sententiam, & post integram causæ cognitionem super omnibus exceptionibus, & illis discussis, committit Iudex nudam executionem rei, vt in commissione, quæ fit Nuncio, seu Aguzerio, & seruienti Curiæ, *Thom. Carleual. de Iudic. tom. 2. tit. 3. disp. 17. sub n. 9.*

N. 68. in fin. & idem tradit *Fontan. dec. 437. nu. 19. tom. 2.*

ADDITIO AD INSP. II.

SVMMARIA.

1 *Subhastatio regulariter non probat vtilitatem.*

NVm. 1. *in fin. post verb. numero 1. & seqq. Thom. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7. numero 225. vers. 1. sub ampl. Merlin. de pignor. lib. 4. quæst. 106. numero 3. Thom. Carleual. de Iudic. tom. 2. titul. 3. disput. 1. sub num. 9.*

Num. 3. in fin. Thom. loc. cit. & fuit aliquando in practica seruatum, vt refert *Rot. recent. par. 7. dec. 22. num. 10.*

Num. 6. in fin. Thom. de tut. & curat. d. tit. 19. c. 7. n. 225. vers. 1. sub ampl.

Num. 14. in fin. Vincent. GrilenZon. consil. 158. numero 33. Ioann. Bapt. de Thor. in comp. decis. Neap. part. 2. in verb. subhastatio, vbi, quod ita seruatur in Regno.

Num. 27. in fin. Quamuis † regulariter subha- 1
statio non probet vtilitatem, *l. si quos, Cod. de rescind. vend. Vincent. GrilenZon. cons. 158. numero 34. & 36.*

ADDITIO AD INSP. III.

SVMMARIA.

1 *Subhastatione quando sit opus in locatione bonorum priuatorum, vel feudorum, & quid in alienatione bonorum Maioratus.*

NVm. 5. in fin. post verb. cap. 4. numero 76. Merlin. de pign. lib. 4. quæst. 106. numero 3. Thom. Carleual. de Iud. tom. 2. tit. 3. disp. 1. sub nu. 9. Molin. de primog. lib. 4. c. 3. num. 45.

Num. 11. in fin. post verb. & num. 8. in fin. Sanfelit. post addit. ad dec. 170. numero 15. vers. secundo deficit, tom. 2. fol. 13.

Num. 17. *in fin.* Et in Regiis gabellis *Anton. de Amat. resol. 38. numero 14.* vbi, quod ita seruatur in Regno. Et quod venditio Officiorum Regiorum fiat in subhastatione & foro publico, *Larr. allegat. 82. num. 6. part. 2.*

Num. 27. post verb. fisci. Et in *verb. Venditio alicuius officij*, vbi vide.

Num. 30. in fin. post verb. tit. 4. nu. 9. Prout nec venditio Officij in prima illius creatione, *Larr. allegat. 82. num. 3.*

Num. 35. in fin. post verb. dec. 81. n. 2. Boss. in pract. tit. de fisc. & priuil. eius n. 28. & 38.

Num. 38. in fin. Merlin. de pign. lib. 4. quæst. 106. num. 3.

Num. 41. in fin. post verb. vbi vide *Thom. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7. numero 225. ampl. 12. Paul. Staiban. tom. resol. for. 20. numero 47. & seqq. Merlin. de pign. lib. 4. quæst. 106. numero 3. Thom. Carleual. de iud. tom. 2. tit. 3. disp. 1. sub n. 9. Ioan. Bapt. de Thor. in compend. deciss. Neapol. in verb. Venditio rei fiscalis*, vbi, constito tamen prius de causa necessaria venditionis, *Molin. de primogen. lib. 4. cap. 3. num. 45.*

Num. 42. in fin. post verb. gl. 1. n. 32. Paul Staiban. tom. d. resol. for. 20. numero 48. & seqq. vbi etiam de locatione perpetua, & emphyteusi, *Anton. de Amat. resol. 38. numero 14.* vbi, quod sic seruatur in Regno.

Num. 45. in fin. Anton. de Amat. resol. 38. num. 14. vbi de introitibus, & vsu Regi.

Num. 47. in fin. Et opiniones hinc inde refert *Fontanell. dec. 519. n. 5. & 6. tom. 2.*

1 *Num. 55. in fin.* In locationibus † etiam priuatorum bonorum, aut feudorum, si sub verbo Principis, vel Regis illæ fiant per Tribunale deputatum, vt in Regno ad effectum ingabellandi feuda ære alieno grauata, vt de gabella creditoribus gradatim secundum afficientiam, & potioritatem satisfiat, Baronibus id petentibus, subhastatione opus est, *Anton. de Amato resolut. 38. numer. 14. in fin. Mastrill. dec. 84. in princ.* & quod in omnibus casibus, quibus ex Regia facultate bona Maioratus alienari possunt, eorum alienatio in publica subhastatione facienda sit, *Molin. de primogen. lib. 4. cap. 3. nu. 44. & seq.* vbi quod tamen venditio facta bona fide, & iusto pretio forsan, etiam sine subhastatione sustineretur.

Num. 56. in fin. post verb. q. 156. n. 1. Boss. in pract. tit. de fisc. & priuil. eius, numero 36. vendere enim debet Exactor publicus sub hasta, *Menoch. de arbitr. cas. 129. num. 1.*

ADDITIO AD INSP. IV.

SVMMARIA.

1 *Subhastationem in rebus minoris adhibere non est opus cæteris solemnitatibus interuenientibus.*

NVm. 1. in fin. Fontanell. decis. 519. numero 5. tom. 2. Thomas. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7. numer. 222. quamuis ibid. alleget *Bald. & Alba. contr.* tenentes. *Paul. Staiban. resol. forens. 20. num. 53. & 54. resol. 30. num. 5. & resol. 52. num. 36. & 37. Thom. Carleual. de Iud. tom. 2. tit. 3. disput. 1. sub nu. 9. Molin. de primogen. lib. 4. cap. 3. num. 45.*

Num. 2. post verb. part. 2. numero 25. Molin. de primogen. d. lib. 4. cap. 3. numero 45. vbi de communi & vera.

Num. 9. post verb. q. 89. num. 2. Thom. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7. n. 225. vers. 1. sub ampl.

Num. 13. in fin. Thomas. de tut. & curat. d. tit. 19. c. 7. n. 231. in fin. vbi, quod tunc requiritur subhastatio, etiamsi alias de iure communi non requireretur, & de magis communi.

Num. 14. in fin. Thomas. de tut. & curat. d. tit. 19. c. 7. n. 225. sub 8. ampl. & ampl. 9.

Num. 15. in fin. post verb. Greg. 485. n. 13. Thomas. de tut. & curat. d. tit. 19. cap. 7. n. 226. & 233.

Nu. 17. post verb. necessaria fuisset. Ciarlin. contr. for. part. 2. cap. 217. n. 49.

Nu. 22. post verb. cum libera. Thomas. de tut. & curat. d. tit. 19. cap. 7. num. 235. vers. 9. limit.

Num. 29. in fin. post verb. iusto pretio. Thom. de tut. & curat. d. tit. 19. cap. 7. numero 229. vbi, & ex causa iusta.

Num. 33. post verb. ipsius tituli. Thomas. vbi sup. num. 235. vers. 10. limit.

Num. 35. in fin. post verb. seruata opinione. Intrigl. dec. 5. num. 29.

Num. 36. in fin. & Thomas. de tut. & curat. d. tit. 19. cap. 7. numero 231. Ciarlin. contra. for. part. 2. cap. 217. num. 48.

Num. 38. post verb. c. 479. numero 10. Ciarlin. d. c. 217. num. 48.

Num. 46. post verb. 134. & seqq. Ita vt requiratur ad bene esse, vt constet, an minor in pretio læsus sit, *Thom. de tut. & curat. d. tit. 19. cap. 7. num. 222. vers. contrarium tenet.*

Num. 55. in fin. Thomas. de tut. & curat. d. tit. 19. c. 7. n. 225. in 11 ampl.

Num. 64. in fin. post verb. numero 24. & seqq. Thom. de tut. & curat. d. tit. 19. cap. 7. num. 225. vers. 11. limitat. vbi quod sicut decretum, ita & subhastatio fraudis suspicionem excludit, *Ciarlin. contr. for. par. 2. cap. 217. n. 47.*

Num. 72. in fin. post verb. de rescind. vend. Thom. de tut. & curat. d. tit. 19. cap. 7. n. 227.

Num. 74. in fin. Thomas. vbi sup. n. 228.

Num. 77. in fin. Thomas. prædict. titul. 19. cap. 7. num. 230. vbi, si iusta causa subsit, & Iudicis decretum interueniat.

1 *Post Num. 79. Decl.* 14. † vt si cæteræ solemnitates interuenerint, subhastationem adhibere non sit opus, *Thomas. de tut. & curat. d. tit. 19. cap. 7. num. 232.*

AD

ADDITIO AD INSP. V.

Num.1.in fin. Thomas.de execut.vlt.volun.tit.12.ca.17.n.224. vbi num.225. quod non procedit in mixto executore. & c.18.n.251. vbi tamen num.252. quod contraria opinio est communis.

N.5. in fin. Thomas.de tut.& curat.tit.19.c.7.nu.225. vers.4.ampl. vbi de tutore, vel executore, Paul.Staiban.iun.resol.for.52.n.34.& seqq.

N.9. in fin. Thomas.d.tract.de execut.vlt volunt.tit.12. c.17.n.226.& c.18.nu.253.& de tut. & cur.d.tit.19.c.7.nu.225.vers.4.ampl.

ADDITIO AD INSP. VI.

Num.1.in fin. Merlin.de pignor.lib.4 qu.106.num.3. vbi de bonis debitoris. Molin.de primogen. lib.4.c.3.n.45.

Nu.16.post.verb.in fin. Gait. de cred.ca.4. quæsit. 8. nu.966.

ADDITIO AD INSP. VII.

SVMMARIA.

1 Pignora conuentionalia si subhastentur, procedit vrbanius, & iustificatur.

2 Et est eorum venditionis publicæ maior vis, & quare.

3 Bona debitoris pro credito capta ad effectum sibi satisfaciendi in pretio sunt subhastanda.

Num.1.in fin. post verb. sub nu.3. Thomas.de tut. & curat.tit.19.c.7.nu.225.ampl.8. Menoch.de arbitr. cas.129.nu.1.

Num.3. in fin. Et quod Iudex, & executor non possit vendere sine subhastationibus, Thom. Carleual.de iudic.tom.1.disp.vlt.sub n.8.

Num.5. in fin. post verb. decis.515.p.ar.3. Merlin.de pign.lib.4.qu.est.106.n.1.in fin. Thom. Carleual.de iudic. tom.2.tit 3.disp.1.sub num.9. Molin.de primog. libr.4. c.3.nu.45.

N.16. post verb. actum sit, & de error. pragmat. tom.1. decad.1.err.8.n.3. vbi, quod solemnitas alia non est quam vt pignoris venditio publicè proscribatur, ipsique debitori denuncietur.

Eodem nu.16.in fin. post verb. nu.8.in fin. Ferdin. Arias var.resol.lib.1.ca.48.nu.19. vbi, quod venditio, neglectis hastarum solemnibus, dominium in emptorem transferre non potest.

Num.21. post verb. malam abesse. Bald.in l.ordo.C.de execut.rei iudic. Merl.de pign.lib.4.q.106.n.1.& 4.

Nu.24.in fin. Ant.Fab.de err pragmat.tom.1. decad.1.
1 err.6. num.3. Et † proceditur sic vrbanius, & iustificatur, Fontan.dec.437.n.9.& 10.tom.2.vbi n.7.& 8. quod ex opinione plurium possunt similia pignora vendi propria authoritate etiam cessante pacto, & sine difficultate, quando adest pactum.
2 † Solet enim publicarum venditionum maior esse vis, tam propter interuenientem Iudicis auctoritatem, quam quia cæteri creditores, cum scire possint id, quod publicè fit, intercedere possunt pro suo iure, & sibi prospicere, Ant. Fab.
3 de err.pragmat.tom.1.decad.1.err.6.num.5. Siue † agatur de bonis, quorum possessionem quis adeptus fuerit pro credito, & velit ex eorum pretio satisfieri, Font.in.dec.435.n.3.tom.2.

N.28.in fin. Thom.Carleual.de iudic.tom.2.tit.3.disp.1.sub nu.9.

ADDITIO AD INSP. VIII.

Et Bursat.dec.350.num.1.& seqq.

ADDITIO AD INSP. IX.

SVMMARIA.

1 Æs alienum non probatur ex assertione hæredis, alienantium, seu contrahentium.

2 Bona etiam fideicommissaria subhastari possunt pro ære alieno fideicommittentis, creditoribus vrgentibus.

3 Hæres beneficiatus, & simul creditor an pro satisfactione teneatur Iudicem adire, & n.4.& 5.

Num 7. post verb. ad hæredem pertinent Vrsel.in verb. alienatio facta in genere.concl.87.n.88.

Num.10. in fin. & Rota in Lauretana Domus 14. Junij 1643. coram R.P.D.Bichio, post tract.dec.185. n.7.& 9.vbi nu.8. quod tamen † æs alienum non probatur ex assertione hæredis, & alienantium, seu contrahentium. 1

Num.13. post verb. Mangill.ibid.n.11. Nec est dubium, quod † bona, quamtumuis fideicommisso supposita, possunt pro ære alieno fideicommittentis, vrgentibus creditoribus subhastari, Rot. in Florentina Horti 4.Iulij 1642.coram R.P.D.Bichio, post tract.dec.114.n.17. 2

Sed,† si ipse hæres cum beneficio legis, & inuentarij esset etiam hæreditatis creditor, & vellet pro credito sibi appropriare, vel adiudicare, vel alias vti beneficio separationis bonorum requireretur factum Iudicis, seruata forma l.à Diuo Pio.§.si super rebus.ff.de re iudic. Bald.in l.debitori.nu. 4.C.de pact. Anton. Amiat.resol.56.nu.21.& seqq. † seu Iudicem adire esset tutius, Rot. in Iuuenacen. seu Melphiten. Bonorum 15. Januarij 1646. coram Eminentiss.D.Card.Corrado, post tract.dec.196.nu.11.& 12. vel † immo etiam necessarium, si etiam alij creditores concurrerent, d.dec.196.n.13. 3 4 5

ADDITIO AD INSP. X.

SVMMARIA.

1 Fideiussor de non offendendo, quomodo sit conueniendus.

2 Collectarum, & Datiorum exactio incipit ab executione absque citatione.

3 Creditori in diem, vel sub conditione, quomodo succurratur in concursu posterioris puri, vel decoctionis debitoris.

Num.2.in fin. Et in pignoribus conuentionalibus Gait.de cred.c.4 quæsit.8.n 977.& 978.

N.4.in fin. Vnde † fideiussor de non offendendo est prius citandus, & condemnandus ad soluendum, & eo soluere recusante, procedendum est pro executione contra eius bona, etiam si sit obligatus in forma Cameræ, aliàs, si ad executionem, & subhastationem ex abrupto procedatur absque citatione, nulliter agitur, Rot.penes Zacch. de oblig.camer.dec.154.n.5.& seqq. 1

In † collectis tamen, datiis, vectigalibus, & tributis exigendis fiunt executiones, absque moni- 2

tione, seu citatione, vel præceptis, & sine aliquo iuris ordine, *Guidobon. aduocat. 92. num. 5. 9. &* non obstante cessatione solutionis per tempus, de quo per *Menoch. de arbitr. cas. 55.*

N. 6. in fin. Et videas *Rot. post Merlin. de pign.*
3 *decis. 40.* sed, † si periculum immineret, eo quod debitor suspectus esset de fuga; vel quia illius patrimonium consumeretur in debito posteriori, seu ageretur de concursu creditorum, posset tunc creditor etiam ante diem, & conditionis aduentum agere, & posterioribus præferri debebit; *l. quæsitum ff. de pignor. l. omne æs. ff. pro soc. l. in omnibus. ff. de iud. licent. Amat. de concurs. & priuileg. cred. par. 2. art. 1. num. 8. & 9. & Franc. Salgad. in Labyrinth. credit. concurrent. tom. 1. par. 1. cap. 8. nu. 29. Rot. in Romana Residui dotis 15. Iunij 1648. coram R. P. D. Cerro, post tract. decis. 233. num. 11. & seqq.* saltem ad effectum consequendi assecurationem, & vt solutio in manibus posterioris liberè fieri non possit, *d. dec. 233. nu. 14.*

ADDITIO AD INSP. XI.

SVMMARIVM.

1 *Pignorum tria genera in iure reperiuntur.*
2 *Pignus conuentionale nec constituitur, nec capitur de necessitate Iudicis auctoritate.*
3 *Pignus iudiciale est, quod capitur in vim iudicati pro crediti satisfactione, vel ob non paritionem sententiæ, vel quando ob difficultatem exequendi in re petita, fit in alia re executio pro rei debita æstimatione, & n. 4.*
5 *Exequi contra debitorem non potest, nisi ad vnguem seruatis de iure seruandis.*
6 *Pignus iudiciale intelligitur, quod capitur in vim confessionis iudicialis, vel instrumenti guarantigiati.*
7 *Pignus captum in vim guarantigiæ distrahi debet Iudicis auctoritate. Lim. vt ibid.*
8 *Executio instrumentorum virtute, quo modo, & ordine fiat.*
9 *Executio in collectis, & datiis incipit à præceptis executiuis, & nu. 10.*
11 *Pignoris captura citatio dicitur realis.*
12 *Subhastatio non potest fieri in vim sententiæ non subscriptæ.*
13 *Executori, & Nuncio creditur referenti, se de licentia, vel mandato Iudicis sic pignorasse.*
14 *Iudex executionem approbat, dum deinde ad subhastationem, & deliberationem procedit.*
15 *Executiones in collectis, & datiis fiunt propria etiam auctoritate, & absque Iudicis mandato.*
16 *Iudex in actione etiam reali se abstinere debet, ne immissionem parti committat, & quare.*

1 NVm. 1. in fin. Cum † hæc tria pignorum genera in iure dentur, *Ant. Fab. de err. pragm. tom. 1. decad. 10. error. 10. nu. 1.*

Num. 2. post verb. dec. 937. n. 3. Thom. Carleual. de iud.
2 *tom. 2. tit. 3. disput. 1. nu. 7.* † nec est necesse vt constituatur, & capiatur à Iudice, seu Iudicis auctoritate, *Ant. Fab. de err. pragm. tom. 1. decad. 1. err. 6. n. 10. in fi. & n. 12. etiam in fin.*

Nu. 8. in fin. post verb. Perus. 2. n. 1. Merlin. de pign. lib. 1. q. 11. n. 43. & 44.

Num. 9. in fin. Merlin. de pignor. lib. 1. quæst. 17. n. 1. & seqq.

Nu. 11. prope fi. post verb. dec. 937. n. 2. & seq. Merlin. de pign. lib. 4. q. 95. n. 51.

Eod. n. 11. in fi. Et † quando in executionem iudicati capiuntur debitori pignora pro crediti satisfactione, *Merlin. de pign. lib. 1. qu. 11. n. 1. & 45.* 3

Num. 12. in fin. Ant. Fab. de err. pragmat. tom. 1. decad. 1. err. 6. num. 12. in fin. vbi, quod, si pignus iam constitutum est per conuentionem, non constituitur per capionem, vt iam constitutum, sed, si non subest conuentio, per capionem ipsum constituitur.

Num. 13. in fi. Vel etiam † quando capiuntur 4
pignora contra non parentem sententiæ Iudicis aliquid fieri præcipienti, vel fit in vim rei iudicatæ executio in alia re, quam petita, & pro illius æstimatione ob difficultatem exequendi in re petita, & contumaciam debitoris in illam restituendo, *Rot. in Florentina Horti prima Iulij 1643. coram R. P. D. Bicchio, post tract. decis. 164. nu. 5. & seqq.*

Num. 16. post verb. dec. 364. nu. 35. Merlin. de pignor. lib. 1. q. 17. n. 3.

Num. 17. in fin. post verb. num. 36. & 37. Merlin. d. q. 17. n. 4.

N. 19. post. verb. lib. 1. cap. 41. Caualer. dec. 290. nu. 6. Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 1. sub n. 7. vbi, quod iudicialia constitui dicuntur, quæ specialiter, iubente Magistratu vt pignora capiuntur pro executione sententiæ.

Eod. num. 19. in fin. Merlin. de pignor. libro 1. qu. 17. num. 5.

Num. 20. post verb. pignus rei iudicatæ in fi. Quod vt male factum damnat *Anton. Fab. de err. pragmat. tom. 1. decad. 10. num. 2. & seqq.* vbi ponit differentias.

Num. 22. post verb. 1282. num. 2. Merlin. de pign. libro 4. qu. 95. Fontanell. decis. 477. num. 10. tom. 2. Rota in Anconitana Dotis 7. Februarij 1641. coram R. P. D. Cerro, post tract. decis. 222. nu. 1. 2. & 3. vbi, quod deficiente pacto vendendi, debet totum debitori notificari, alias secus.

Num. 23. post verb. d. c. 11. Gait. de cred. c. 4. quæsit. 7. num. 97. Ferdinand. Arias var. resol. lib. 1. ca. 25. num. 9. & seqq.

Nu. 24. post verb. dec. 5. nu. 385. Fontanell. dec. 437. nu. 5. tom. 2.

Num. 28. in fin. post verb. decis. 34. numer. 9. Rot. apud Merlin. de pignor. decis. 142. num. 15. Guidob. aduocat. 92. num. 8.

Num. 37. post verb. nu. 10. & 11. & in recent. par. 4. tom. 2. dec. 363. n. 1.

Num. 39. in fin. Rot. post Zacch. de oblig. camer. decis. 154. num. 5. & 7. vbi de fideiussore de non offendendo.

N. 41. in fin. Et seruari debent † ad vnguem de 5
iure seruanda, *Rot. penes Zacch. de oblig. camer. d. dec. 154. nu. 5.*

Num. 44. post verb. Lanfranc. decis. 130. & Rot. rec. p. 5. tom. 1. dec. 36. num. 49. vbi, quod Iudex potest iubere, rem capi, & distrahi.

Num. 47. in fin. Anton. Fab. de err. pragmat. tom. 1. decad. 1. err. 6. num. 11. & seqq. vbi de instrumento guarantigiato, & de confessione debiti facta in iudicio, & quod † in causa iudicati pignus 6
capi

capi intelligitur, quod capitur in executionem instrumenti guarantigiati conuentionem pignorum continentis, & quod † & hoc casu necessaria est Iudicis auctoritas ad permittendam pignoris distractionem, nisi executio fiat ex diplomate Principale, quod de debitis appellant.

7

Num.48.in fin.Thom. Carleual.de iudic.tom.2.tit.3.

8 *disput.1.nu.22. in fin.* vbi, quod † executio virtute instrumentorum in casibus, in quibus illi locus sit, facienda est eodem ordine, & modo, quo fit executio virtute sententiæ transactæ in iudicatum, expedito scilicet illorum virtute mandato de exequendo, seu litteris executorialibus, captisque pignoribus, & venditis.

9 *Num.53.in fin.Guidob.aduocat.92.nu.9.& 10.* † incipiturque à præceptis executiuis, *Lancell.de attent.lit.pend.c.4.limit.25.num.2.* † Idemque seruatur

10

11 in duiis, *Guidob.loc.cit. vbi num.6.* quod † ipsa captura pignoris dicitur citatio realis, & in alimentis, ad quæ compellitur debitor per pignorum capturam, & distractionem, *Molin.de primog. lib.2.c.15.n.71.*

Nu.59.in fin. Cum sine eo ad subhastationem deueniri non possit, *Rot.in Romana subhastationis de Alexiis 12.Decembris 1644.coram R.P.D.Cerro, post tr dec.171.nu.12.& 16.*

12 *N.60 in fi.* Quemadmodum † nullo modo fieri potest subhastatio in vim sententiæ à Iudice non subscriptæ, *Rot.diuerſ.dec.458.sub n.2.p.1.*

13 Vbi † tamen Nuncius, seu Executor apud acta retulisset, se de licentia, vel de mandato Iudicis sic pignorasse, illi crederetur, & mandatum præsumeretur, *Guidobon.aduocat.91. nu.1.*

14 *& seqq.& aduocat.92. num.1.& seqq.* & † diceretur Iudex executionem vti factam legitimè, & de eius ordine, & iussu approbare ad subhastationem, & deliberationem deinde procedendo, *Guidob.d.aduocat.91.num.61.& aduocat.92.num.7.*

15 *& 8.* & † non esset quærendum de mandato in materia collectarum, & datiorum, quia in illis nullus iuris ordo seruatur, seu desideratur, sed fiunt executiones, non petita aliqua Iudicis licentia, & propria auctoritate absque eo, quod commissiones in actis registrentur, vel eæ, seu licentiæ in scriptis redigantur, aut debitoribus dimittantur, *Guidobon.d.aduocat.91.nu.5.& aduocat. 92.nu.9.& 10.*

Num.61.in fin. Gargear.consil.94.in fin.lib.2. Thom. Carleual.de iudic.tom.2.tit.3. disput.3.num.40.& seqq. vbi dat modum practicandi liquidationem, vbi instrumenta illam non contineant. *Pen. dec.149. num.4.*

Num.67.post verb.ca.318.n.7.Rot.post Nigr.de subhast. dec.8.nu.7.

16 *Nu.77.post verb.dec.255.n.5.* Licet etiam † in hoc se Iudex abstinere debeat, vt obuiet scandalis, quia non est singulis concedendum, quod per Magistratum potest publicè fieri, *Giurb.de success. feud.§.2.gl.12.n.36.decl.7.*

ADDITIO AD INSP. XII.

SVMMARIA.

1 *Condemnatus ante executionem olim habebat bimestre, & antiquitus per leges 12.tabularum triginta dies.*

2 *Rei iudicatæ natura est, quod quanto citius executioni demandetur.*

3 *Executio nulla est facta in die citationis, & mandati relaxati.*

N*Vm.2.in fin.Merlin.de pignor.lib.4. qu.95.nu.52. Thom. Carleual. de iudic.tom. 2. tit. 3. disput. 1. nu.5.& 6.* vbi, quod † istud tempus olim erat bimestre, & antiquitus per leges 12. tabularum triginta dierum. 1

Num.13.post verb. res indicata. Cuius natura est, quod † executioni quanto citius demandetur, 2 *Rot.recent.dec.168.n.9.p.7.*

Nu.15.in fin. In quo est etiam animaduertendum, quod † nulla esset executio facta eadem 3 die, pro qua ceciderit citatio, & relaxatum fuerit mandatum, *Rot. in Romana Spolij prima Decembris 1642. coram R.P.D.Ghislerio, post tract.dec.183. nu.2.& 6.in fin.*

ADDITIO AD INSP. XIII.

SVMMARIA.

1 *Res iudicata executioni demandari debet.*

2 *Executio in bonis debitoris dicitur prima missio.*

3 *Immissio in vim mandati executiui non parit effectum adiudicationis, sed intrusionis, & nu.4.*

5 *Immissio in vim mandati executiui creditori vtilior est ad subhastationis effectum.*

6 *Forma mandati executiui nec restringi, nec ampliari potest.*

7 *Immissus ex primo decreto non dicitur possidere, nisi probetur etiam fructuum perceptio.*

8 *Debitor non præsumitur statim post executionem possidere desiisse.*

9 *Fructus fuisse à creditore post executionem perceptos, vel ipsum impedimentum præstitisse, ne perceperit debitor, idem debitor probare tenetur.*

10 *Fructus pignoris in sortem computat hæres vxoris, vel viri, & nu.11.*

12 *Pignora ante secundi decreti interpositionem debent banniri venalia.*

13 *Executione facta procedendum est ad pignorum subhastationem, & adiudicationem.*

14 *Executio vt præcedat, requiritur etiam ad effectum adiudicationis.*

15 *Iudex pro extinctione æris alieni potest rem debitoris & subhastare, & in solutum dare, & alia facere vsque ad finalem satisfactionem, & num.16.*

17 *Secundum decretum sine primo, vel eius effectu nullum est, & nu.18.*

19 *Executio quando inchoata, & perfecta dicatur, & num.20.*

21 *Secundum decretum interponitur etiam ad instantiam creditoris possidentis ad possessionem firmandam, & alios excludendos.*

N*Vm.1.post verb.post tract.decis.72.nu.1.* Et † res iudicata hoc solum expectat, vt executioni demandetur, *Rot. recent. decis.69.num.3.par.6.* vel, quatenus per ipsam mandati relaxationem executio cœpta dicatur, etiamsi ad actualem pignorum captionem deuentum non fuerit, *Rot. in Anconitana Dotis 24. Aprilis 1643,* 1

coram R.P.D. Cerro. & in eadem 30. *Maij* 1650. *cor. R. P. D. Verospio*, *& in Ariminen. Carcerationis* 11. *Martij* 1647. *coram R.P.D. Royas, de quibus post tr. dec. 224. nu. 1. dec. 237. nu. 2. & dec. 228. n. 5.* vt per processum ad vlteriorem, & perfectam executionem finis litibus imponatur, *d. dec. 224. nu. 2. & d. dec. 237. n. 2. & 3.*

2 *Num. 5. in fin.* Vel † prima missio, *Intrigl. decis. 46. num. 7.*

Nu. 6. in fin. post verb. n. 25. lib. 3. Merlin. de pign. lib. 1. qu. 17. n. 7. & videas *Ant. Fab. de err. pragm. tom. 1. decad. 10. err. 6.*

Num. 7. post verb. obseru. 12. nu. 170. Vrsell. in verb. articuli, concl. 148. sub nu. 254. Rot. recent. p. 4. tom. 2. dec. 188. sub n. 6. & tom. 3. dec. 606. n. 4.

Num. 9. in fin. Tanquam † id sit à iure reproba-
3 tum *Vrsell. d. concl. 148. sub num. 254.* & † ipse cre-
4 ditor sic dicatur intrusus, *Vrsell. ibid.* sed illi vti-
lius sit † vt immittatur ad effectum ad subhasta-
5 tionem deueniendi, *Rot. recent. d. par. 4. tom. 2. decis. 188. nu. 7.*

Num. 10. in fin. post verb. numer. 2. par. 6. Et in Beneuentana Domus 14. *Decembris* 1646. *coram Eminentissimo Domino Card. Otthobono, post tract. decis. 203. in fin.*

Num. 13. in fin. post verb. decis. 73. numero 10. Et ad vnguem, *Rot. in d. Beneuentana Domus* 14. *Decembris* 1646. *coram Eminentissimo D. Card. Ottbobono, post tract. decisio. 203. in fin.* sub nullitatis
6 pœna, *Vrsell. dict. conclus. 148. sub d. num. 254.* † nec possit ipsa forma restringi, nec ampliari, *d. decis. 203. in fin.*

Num. 19. in fin. post verb. & in fine & Merl. de pign. lib. 1. q. 17. n. 8. & 37. & seq.

Num. 25. in fin. Rota recent. par. 4. tom. 3. decis. 606. num. 4.

Num. 26. in fin. Rot. recent. d. par. 4. tom. 3. dec. 606. n. 4. & diuers. par. 4. dec. 773. in princ. quæ est *Pen. dec.* 410.
7 *nu. 2. Gargear. patrocin. 64. nu. 4.* vbi † nisi probetur etiam fructuum perceptio. *Merlin. de pign. lib. 1. qu. 17. n. 6. & q. 23. n. 11. & seq.*

8 *Num. 27. post verb. sub nu. 8. 29. & 30.* † Nec statim post executionem possidere desiisse præsumitur, *Pen. d. dec. 410. nu. 2.*

Num. 29. in fi. Seraph. decis. 961. n. 1.

Num. 34. in fi. Merlin. de pignor. lib. 1. qu. 23. nu. 11. & seqq.

Nu. 37. in fin. post verb. dec. 72. n. 4. Perceptionem
9 † tamen ad d. effectum, seu ad effectum consequendi damna, & interesse, debet debitor legitime probare, vel probare se fuisse post executionem impeditum à creditore fructus exigere, vel percipere, *Pen. d. dec. 410. n. 3.*

10 *Nu. 38. in fin.* Et † idem in hæredibus mulieris tradit *Fontan. decis. 437. num. 1. & seqq. tom. 2.* Atque
11 † idem in hæredibus mariti possidentis bona ipsi marito in pignus data, tradit *Gratian. discept. 848. nu. 27.*

12 *Num. 45. post verb. dec. 64. nu. 4. par. 1.* Cum † ante secundi decreti interpositionem opus sit voce præconia admoneri emptores, qui velint res distrahendas emere, ac creditoribus satisfacere, *DD. in l. à Diuo Pio. § si pignora. ff. de re iudic. Cutell. dec. 24. nu. 5.*

13 *Num. 47. in fin.* Et † post factam executionem procedi debeat ad subhastationem, & adiudicationem, *Caualer. dec. 290. n. 6.*

Num. 55. post verb. dec. 58. nu. 2. Petr. Maur. de fideiuss. p. 2. sect. 4. c. 19. n. 3. fol. 205.

Nu. 59. in fin. Quam † in solutum etiam datio- 14
nem, seu adiudicationem præcedere debet executio, *Rot. in Romana. seu Januen. Locorum Montium 28. Junij 1641. coram Reuerendissimo D. Dunozetto, post tract. dec. 157. n. 3.*

Num. 60. in fin. D. Merend. controu. iur. lib. 24. c. 14.
n. 27. tom. 4. † Potestque Iudex in extinctione æris 15
alieni rem debitoris subhastare, vel in solutum
dare, *Gratian. discept. 730. n. 36.* † & omnia alia facere 16
vsque ad finalem solutionem, & satisfactionem ipsius, *Gratian. ibid.*

Num. 61. in fin. Sanfelic. decis. 118. nu. 6. vbi quod, dum creditor mittitur in possessionem, quia non reperitur emptor, missus dicitur loco secundi decreti.

Num. 65. post verb. c. 194. nu. 13. Et † cum effe- 17
ctu, alias paria sint, non præcessisse primum decretum, vel præcessisse, sed sine effectu *Intrigl. dec. 15. n. 2. lib. 1.*

Num. 70. in fin. Et † secundum sine primo, vel 18
eius effectu dicatur inualidum, *Intrigl. dict. decis. 15. nu. 3.*

Num. 74. in fin. Vnde † executio per primum 19
decretum intelligitur inchoata, & per secundum
perfecta, atque completa, *Intrigl. dec. 46. nu. 11. &*
12. † si illius vigore sequatur vltima missio, *In-* 20
trigl. ibid.

N. 78. in fin. Interponique † potest secundum 21
decretum ad instantiam etiam possidentis, vt in vidua subhastante bona viri pro suis dotibus, non, vt possideat, sed, vt non turbetur, vel possessionem reuocetur ab eo, qui ius molestandi, & inquietandi habere prætendit, *Intrigl. dec. 8. num. 20.* vel, vt dominium, quod ab alio prætenditur, possessori adiudicetur, *Intrigl. ibid. num. 21.*

ADDITIO AD INSP. XIV.

SVMMARIA.

1. *Debitori minus damnosum est, vt subhastentur vel adiudicentur res minoris reditus.*
2. *Judex prudens, & pius est, qui cum minoris debitoris dispendio sine creditoris læsione iustitiam administrat.*
3. *Mobilia vt prius distrahantur in pignore prætorio ob contumaciam non attenditur.*
4. *Boues etiam aratorij in executione capi possunt in obligatione camerali.*
5. *Necessaria ad quotidianum vsum bonis cedentibus relinquuntur, nec transeunt in hypothecam.*
6. *Mula Excell. Philosophi, & Medici in executionem capi non potest.*
7. *Stipendium publicum, vel salarium Officialis est ab executione liberum, & in executionis casu dimittitur pro alimentorum portione.*
8. *Executio non permittitur super alimentis debitis debitori.*
9. *Executio non habet certam formam.*
10. *Ordo captionis pignoris inductus est non debitoris, sed creditoris fauore, & quare.*
11. *Ordo in exequendo si non seruetur, an executio sit nulla*

nulla, distinguitur & num.12.& 13.

14 *Ordinem si Iudex peruertat, id facere præsumitur ex causa.*

15 *Precarij pactum Bononiæ dat creditori facultatem exequendi super quibus bonis maluerit.*

16 *Nomina ea debitoris capi possunt in executione, quæ confessa sunt, non quæ negantur, vel sunt litigiosa. Ampl. vt num.17.& 18.*

17 *Mandatum directum ad bona an possit exequi in debitoris nomine, seu iure personali.*

NVm. 2. *post verb conf. 27. num. 6. Rot. in Romana Officij 23. Ianuarij 1608. coram Siotto, penes Marchesi. de commiss. par. 3. fol. 23. numero 4. vers. & primo.*
1 vbi, quod † minus damnosum est debitori, seu sua magis interest, vt subhastentur, vel adiudicentur bona, ex quibus minus percipitur de reditu, quam ea, ex quibus de reditu plus percipitur.

Num. 3. in fin. post verb. dec. 96. nu. 6. Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disp. 1. num. 7. Io. Bapt. de Thor in compend. decis. Neapol. p. 3. in verb. executio facienda iuris ordine.

2 *Num. 5. in fin.* Vnde † Iudicis prudentia, & pietas est commendanda, quæ cum minori dispendio debitoris, & absque læsione creditoris iustitiam administrat, *Rot. recent. p. 7. dec. 35. num. 7.*

3 *Num. 8. in fin.* In † pignore tamen prætorio ob contumaciam non attenditur iste ordo, vt prius distrahantur mobilia; *Merlin. de pignor. lib. 1. qu. 17. num. 41.*

Num. 9. in fin. Vrsell. in verb. agricultura, conclus. 82. num. 3.

Num. 11. post verb. loc. cit. Vrsell. d. concl. 82. n. 4.

Num. 12. in fin. Vrsell. d. concl. 82. nu. 4. vbi numero 5.
4 quod † huiusmodi priuilegium non habet locum in obligatione camerali.

Num. 13. post verb. in verb. vestes Mandos. de inhibit. q. 71. n. 16. vbi, † & similia ad vsum necessarium de-
5 stinata, & quod cedenti bonis relinquuntur; & non transeunt in hypothecam.

Ead. num. 13. in fin. Mandos. loc. cit.

Num. 14. in fin. Mandos. vbi sup. num. 17. & 18. vbi
6 etiam † de mula Excell. Philosophi, & Physici. *Tho. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 18. per tot.* vbi
7 generaliter etiam † de publico stipendio, vel salario Officialis, & quod in casu executionis debet dimitti tanta pars, quanta sufficiat ad alimenta.

8 *Num. 16. in fin.* Item † non admittitur executio super alimentis debitis debitori, vt in alimentis, quæ debet pater filio, & è conuerso filius patri, & quæ debet Ecclesia Patrono, tradit *Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 20. per tot. vbi nu. 7.* nisi sint alimenta præterita.

Num. 17. in fi. post verb. cap. 195. numero 19. Io: Bapt. de Thor in compend. decis. Neapolit. p. 3. in verb. executio facienda iuris ordine. vbi, quod talis executio est compulsio, non solutio.

Ead. num. 17. in fin. post verb. Vnde. Quamuis execu-
9 tio sit de illis rebus, quæ † non habent certam formam cum ea dicatur quandoque capiendo personam, quandoque recipiendo pecuniam, quandoque vno modo, quandoque alio, *Intrigl. decis. 46. num. 8. & 9.*

10 *Num. 20. in fin.* licet † ordo captionis pignoris fauorem creditoris respiciat, sitque inductus non debitoris, sed creditoris fauore, vt facilius suam satisfactionem consequi possit, *Io: Bapt. de Thor. in compend. decis. Neapolit. par. 3. in verb. executio facienda iuris ordine. in fin.*

Num. 22. in fin. Contard. de moment. possess. lim. 18. nu. 25. & seqq. Put. dec. 309. lib. 2. in correct. Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 1. n. 12. Io: Bapt. de Thor. in compend. decis. Neapolit. par. 3. in verb. executio facienda iuris ordine.

Num. 23. in fin. Et Ciarlin. controu. forens. par. 2. c. 60. numero 47. & alleg. per Contard. loc. cit. sub numero 26. & per Thom. Carleual. vbi sup. numero 11. † quæ opi- 11
nio potest saluari in Iudice, qui interloqueretur: Aliter procedendum ad executionem, quam disponeretur *in d. §. in venditione,* quia tunc esset
executio nulla, † tamquam continens expressum 12
iuris errorem, *Contard. ibid. numero 27.* † & prior 13
opinio communis, vt procedat in Iudice exequente absque dicta interlocutoria, *Contard. d.*
numero 27. cum † in Iudice lex confidat, quod ex 14
causa peruertat ordinem, *Put. decis. 309. lib. 2. in correct.*

Num. 31. post verb cap. 195. n. 13. Put. d. decis. 309. lib. 2. in correct. vbi reddit rationem, quia aliter faciendo, quam sibi demandatum fuerit per Iudicem, videtur excessisse fines mandati, licet in fine addat, quod maior pars Dominorum tenuit contrarium, intelligens *d. §. in venditione,* tam in Iudice, quam in Executore.

Num. 36. in fin. Rot. in Romana Collectæ 5. Iul. 1632. coram Eminentiss. D. Card. Verospio iuniore, post tract. dec. 117. numero 2. & in Bononien. Pecuniaria 17. Iunij 1641. coram R. P. D. Carillo, post tract. decis. 182. num. 1. & 2.

Num 38. post verb. sub n. 9. Rot. in d. Romana Collectæ 5. Iulij 1632. coram Eminentiss. D. Card. Verospio iuniore post tract. d. decis. 117. n. 2.

N. 42. in fin. post verb. decis. 27. nu. 12. & in Bononien. Prædij. 4. Aprilis 1642. coram R. P. D. Peutingero, post
tract. dec. 159. num. 10. vbi *num. 11.* quod † idem opeř 15
ratur in Ciuitate Bononiæ pactum Precarij, quia illud iuxta extensionem Statuti eiusdem Ciuitatis tribuit creditori facultatem exequendi super quibus bonis maluerit.

Num. 44. post verb. Marchia & in d. Bononien. Prædij 4. Aprilis 1642. coram R. P. D. Peutingero, post tract. d. decis. 159. nu. 10.

Num. 56. in fin. D. Merend. controu. iur. lib. 24. c. 50. nu. 58. tom. 4.

Num. 75. in fin. Ant. Nig. de except. cap. 12. §. 6. num. 26. & 27.

Num. 111. in fin. Vnde *Thom. Carleual. de Iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 1. n. 8.* ait, quod quando capiuntur pro pignore debitorum nomina, inspiciendum est,
cuius ea sint conditionis, † ex quo capi possint, 16
quæ confessa sunt, non quæ negantur, & sunt litigiosa, & quod † poterunt Iudices executionis 17
ea exigere, vel immo debebunt, si id illis facilius videbitur ad rem exequendam, quam illa vendere, & quod debitorum fauor, & præsertim pupillorum, & minorum esset à nominibus debitorum incipere.

N. 115. in fi. post verb. nu. 419. Et tradit generaliter *Io: Bapt. de Thor. in compend. decis. Neapolit. par. 3. in verb. creditor an possit agere contra debitorem debitoris.*

N.119.in fin. Intertogarique eo magis super tenore instrumenti potest debitor debitoris ad instantiam ipsius adiudicatarij, & simul secundi creditoris, seu illius hæredis. *Sanfelic. decis. 213. num. 6. & seqq.*

N. 136. in fin. Io. Bapt. de Thor. in compend. decisi. Neapolit. par. 4. sect. 2. in verb. liquidatio instrumenti, fol. 48. Vbi quis tamen haberet † mandatum directum ad bona, seu de bonis loquens, excederet Executor limites suæ facultatis, si illud exequeretur super iure personali, seu debitoris nomine à bonis distincto, & separato, sed bene valida esset executio super iure ab ipsis bonis stabilibus dependente, seu illis annexo, vt in iure personali emptori competente, pro euictione, tradit *Card. Mellin. decis. 206. numero 4. & seqq.* 18

ADDITIO AD INSP. XV.

N*Vm. 1. in fin. Merlin. de pignor. lib. 4. q. 95. n. 52. vers. secundo vt captis, Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 1. num. 6.*

N. 2. in fin. Thom. Carleual. vbi sup. vbi, quod ita hodie iuxta ius commune debitor gaudebit sex mensium tempore, & quod, si nec tunc soluat, proceditur ad vlteriora, pignoraque subhastantur, & venduntur.

ADDITIO AD INSP. XVI.

SVMMARIA.

1 *Curia Magna concurrit in exequendo cum Ordinario loci. Ampl. vt num. 2.*

3 *Judicis præceptum, seu mandatum non extenditur ad bona extra suum territorium, nisi exprimat.*

4 L. à Diuo Pio, §. sententiam Domo, ff. de sent. & re iudic. *habet diuersos intellectus, & quos.*

5 *Sententia Laici an exequi possit contra bona interim in Clericum translata, & n. 6.*

7 *Clericus an arctetur instantia cœpta contra eius auctorem laycum.*

8 *Clericus ad causam veniens vti tertius non potest declinare iurisdictionem Judicis etiam layci.*

9 *Executio sententiæ layci contra Clericum ad Judicem spectat Ecclesiasticum, & num. 11.*

10 *Clericus obligatus de restituendo prioribus, & potioribus coram Judice layco coram eodem conueniri potest. Decl. vt num. 11.*

12 *Judex Executor non cognoscit de sententia, vel mandati iniquitate.*

13 *Judex Executor ad vendendum oblatoribus non potest creditoribus adiudicare, sed illos admittere ad licitandum etiam per alios.*

14 *Executori mero mera facti executio competit, non iudicialis cognitio.*

15 *Jurisdictio spectans ad plures coniunctim an possit per aliquos tantum exerceri, & an decreta sanentur per subscriptionem, & n. 16.*

N*Vm. 1. in fin. Intrigl. decis. 15. numero 31.* vbi, quod alias nulliter agitur. *Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 1. sub num. 7.* vbi, quod iudicialia pignora, vt iudicato satisfiat, venundari solent per officium eius, qui ita decreuit, & per eius Officiales Ministros, & Apparitores.

N. 7. in fin. Merlin. de pignor. lib. 4. q. 95. num. 52. vers. tertiò quod.

Num. 14. in fin. Magna † tamen Curia concurrit in exequendo cum Ordinario loci, ita vt ea possit exequi sententias latas, & mandata relaxata per alios Iudices absque eorum litteris *Intrigl. decis. 15. num. 99.* † Et fortius si agatur de perficienda executione in qua fuerit ibidem præuentum, *Intrigl. ibid. vers. tanto magis, & num. 100. & 101.* 1 2

N. 16. in fin. Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disp. put. 17. sub num. 1.

N. 22. post verb. cons. 3. nu. 5. seu extra territorium suum, *Rota in Romana, seu Januen. locorum Montium 28. Junij 1614. coram Reuerendiss. D. Dunozetto, post tract. decis. 157. nu. 4.* Immo † nec in dubio simplex Iudicis præceptum, seu mandatum extenditur ad bona sita extra eius territorium, nisi exprimat, *d. dec. 157. num. 2.* 3

N. 25. in fin. Et est *tex. in l. à Diuo Pio, §. sententiam Romæ, ff. de sent. & re iudic.* & tradit *Intrigl. decis. 15. nu. 102.* vbi, quod d. tex. † habet diuersas litteras, & diuersos Intellectus, videlicet, & primo, sententiam Romæ dictam posse per Præsides Prouinciarum perfici, si hoc iussum fuerit; secundo, si hoc visum fuerit; & quod hæc secunda lectura habet triplicem intellectum; & primum, hoc est, si visum fuerit sententianti; secundum, si hoc visum fuerit exequenti; tertium, si hoc visum fuerit victori, & quod hunc vltimum intellectum commendauit ibidem Cumanus, & Iason. 4

N. 33. in fin. Seraphin. dec. 957. n. 1.

N. 34. in fin. & Rot. in Romana Apothecarum 23. Januarij 1647. coram R. P. D. Peutingero, post tract. dec. 176. num. 6.

N. 35. post verb. nu. 1. & 11. Nec † sententia lata à Iudice layco potest exequi contra bona interim translata in Clericum, *Ant. de Amat. resol. 86. numero 60. vers. quemadmodum. Rot. in Regien. Manutentionis 27. Junij 1644. coram R. P. D. Verospio, post tract. decis. 170. num. 15.* cuius † contrarium tenet *Sanfelic. decis. 2. nu. 1. & seqq.* & præsertim *num. 8.* & ibi etiam in addit. & *Cutell. de donat. tract. 2. discursu 1. spec. 20. num. 35. & seqq.* & maxime *nu. 38.* Prout † neque arctatur Clericus instantia cœpta contra suum auctorem, *d. decis. 170. num. 12. post tract.* quod esse controuersum dicunt *Ant. de Amat. d. resol. 86. num. 46. & seqq.* & *Sanfelic. d. dec. 2. num. 13. & seqq.* & *in addit.* Cæterum † vbi Clericus vti tertius vellet de dominio, seu possessione opponere ad impediendam vlteriorem executionem, & subhastationem, quæ coram Iudice layco tractaretur, deberet coram eodem comparere, *Ant. de Amat. d. resol. 86. n. 60. sub vers. quemadmodum, & resol. 94. numero 29. Grass. de effect. cleric. effect. 1. nu. 925. & seqq.* vbi limitat *Sanfelic. decis. 90. num. 24.* & in his terminis potest procedere, *Ant. de Nigr. de subhast. lib. 1. cap. 1. numero 20.* Sed † tamen effectualis executio contra Clericum semper spectaret ad Iudicem Ecclesiasticum, *Abb. in c. Ecclesia, num. 11. vt lit. pend. Franc. dec. 545.* quos allegat *Cutel. de donat. d. tract. 2. discur. 1. special. 20. num. 29. & 35.* & tradit *Ant. de Amat. d. resol. 86. numero 60. in fin.* † Vbi etiam ageretur de pecunia recepta 5 6 7 8 9 10

à Cle-

à Clerico, seu de auocandis bonis adindicatis, eidem non libere, sed cum cautione de restituendo prioribus, & potioribus creditoribus in vim decreti Iudicis layci, posset idem coram eodem Iudice layco pro ea, seu illis conueniri, *Sanfelic.d.dec.2.nu.17. vers. aut res non exiuit, & vers.*
11 *idem pari ratione.*† reseruata tamen effectuali executione Iudici Ecclesiastico, vt suprà.

N.40.post verb.cap.389.n.1.Intrigl.dec.13.n.27. Nec
12 † de sententiæ, aut mandati iniquitate cognoscit, *Intrigl.ibid.* videndus tamen est in hac materia *Ant.Nig.de except.cap.3.§ 7.n.48.& seq.*

13 *N.41.in fin.* Adeo vt † si facultas restricta sit ad vendendum bona oblatoribus, non possit ea date in solutum creditoribus, sed valeat, & creditores admittere ad licitandum, & tam per se, quam per interpositas personas, *Cardin. Mellin.*
14 *dec 206.n.6.in fin.& seq.* † Pertinetque ad merum Executorem sola, & mera executio facti, non aliqua iudicialis cognitio, *Pen.decis.36.nu.7. vers. nec obstat.* vbi de Legato Bononiæ.

15 *N.48. in fin.* In quo adnotandum est, quod, † vbi iurisdictio est apud plus coniunctim, & non insolidum, debent decreta expediri sede plena, alias decreta dicuntur nulla iurisdictionis defectu, vt de secundo decreto tradit *Intrigl. dec.15.n.5.40.& seqq.lib.1.* vbi, quod,† quatenus receptio decretorum de omnium mandato fuisset de solemnibus necessariis, esset tamen hæc solemnitas leuis, quæ actum, & præsertim secundum decretum, quod tot solemnitatibus, & laboribus conficitur, non vitiaret, & sanaretur per subscriptionem.

ADDITIO AD INSP. XVII.

SVMMARIA.

1 *Senatus, an possit ad instar Principis restitutionem in integrum aduersus subhastationem concedere.*
2 *Creditor cogitur oblatum creditum recipere, & à subhastatione desistere.*
3 *Moræ purgationi solutione mediante locus semper est ante perfectè consumatam executionem.*
4 *Iudex cum facultate procedendi sola facti veritate inspecta sine dubio debitorem admittit ad pignus reluendum, tam antequam sub hasta sit venditum, quam post, & nu.16.*
5 *Pupillus, & minor admittitur ad ius offerendi soluto etiam quod debetur ex augumento temporis, & melioramentorum, & n.8.*
6 *Ius luendi in re nulliter subhastata nullo temporis cursu tollitur.*
7 *Debitor auditur post adiudicationem, vel venditionem pignoris factam ex falsa causa, vel pro maiori, aut illiquida quantitate.*
9 *Pignoris venditio ipso iure nulla est, nec emptor est securus, vbi enormissima læsio interuenit.*
10 *Appellatio suspendit iudicatum.*
11 *Adiudicatio ea impedit oblationem, quæ trahit secum dominium irreuocabile.*
12 *Cedi non potest ius retractus, vel luendi competens ex statuto, vel consuetudine.*
13 *Statutum tempus indulgens ad redimendum pignus Iudicis auctoritate distractum non procedit in pignore iure suo vendito à creditore sine Iudicis ministerio.*
14 *Tempus à Statuto datum ad reluendum pignus subhastatum incipit à die immissionis, & num.16. vbi ampl.& vide.*
15 *Stylus obtinendi simul immissionem, & pronunciatam subhastationes fuisse ritè, & rectè factas, saluo iure luendi infra terminum Statu Arimin reprehenditur.*
17 *Subhastationes nulliter factæ non debent decreto confirmari.*
18 *Debitor ad offerendum admittitur, vbi creditor per se, vel alium emisset pignora conuentionalia, & quare.*
19 *Creditor vltra summam à debitore oblatam potest pignora distrahere.*
20 *Resissionem subhastationis potest petere debitor, fideicommissarius, concreditor, & quilibet habens interesse.*
21 *Bona ritè, & rectè pro collectis subhastata non possunt, collectis solutis, recuperari.*
22 *Ius luendi ex Statuto concessum an perpetuetur ex enormissima læsione.*

NVm.2.in fin. *Ant.Fab.de err.pragm.tom.1.decad.1. err.4.n.13.circa fin.* neque augumentum pretij, *Larr.dec.Granat.76.n.34.in fin.par.2.*

N.6.in fin.& de err.pragm.decad.10.err.7.nu.6. vbi, quod id ex æquitate operari potest, vt intra largius tempus salua sit debitori facultas luendi pignoris, quę alioquin stricto iure nulla superesset, & quod vix est, vt hoc prætextu decreti interpositionem differre possit Iudex inferior.

N.7.in fin.& d.decad.10.err.7. vbi, quod solus Senatus,† cui soli post Principem, & ad instar Principis licet inspicere inter ius, & æquitatem positam interpretationem, & potest hoc ea æquitate contra iuris rigorem decernere, quia & citra rescriptum Principis restitutionem in integrum posset concedere suprema manu illo etiam casu, quo alioquin restitutio necessaria esset ex rescripto Principis. 1

Num.9.in fin. Creditor † enim saltim causatiuè compellitur accipere creditum à debitore oblatum, vt debitor obtineat absolutionem, & liberationem, *Rot.recent.decis.444.num.25.par. 5.tom.2.* 2

Num.16.post verb.quos videas. & videas etiam *Vrsell. in verb. assecuratio dotis, concl. 152.num. 72. & seqq.*

N.70.in fin. Adeo vt † ad impediendam purgationem moræ non solum non sufficiat mandati relaxatio, sed nec executio, & subhastatio, atque deliberatio, donec non fuerit in totum perfecta, & consumata, sed semper, antequam ista subsequantur, sit locus purgationi moræ, *Gratian. discept.905.n.24.25.* 3

Num.79.in fin. Et † in Iudice habente facultatem procedendi sola facti veritate inspecta, quod admittatur debitor ad reluendum pignus solutio pretio, antequam venditum sit ad hastam tertio, *Ruginell. pract. quæst. cap. 1. numero 161.* 4

Num.83.post verb.& num.48.Ruginell.de appell.§. 2.cap.3.in verb. actus, n.29.

N.95.in fin. Et sentit *Ant.Fab. de error. pragmat. decad.1.err.4.n.8.*

N.101. in fin.post verb. & seqq. Merlin. de pignor. lib.4.qu.36.numer.11. Ferdinan.Arias var.resol.lib.1.cap.

n. num. 14. Io. Bapt. de Thor. in compend. deciss. Neapol. in verb. venditio sub hasta. vbi, quod debitor, in quo necessitas vendendi consideratur, & eius factum Iudex repræsentat, & ad fraudes etiam euitandas, non potest venditionem reuocare, &, quod, si hoc permitteretur, raro bona debitorum venderentur.

N. 106. in fin. Gait. de cred. c. 4. q. 7. n. 878.

Num. 107 in fin. Ferdinand. Arias var. resol. lib. 1. c. 7. nu. 2. & seq. & c. 8. in fin. c. 49. nu. 18. Sanfælic. d. dec. 117. n. 1. vbi de communi, magis communi, & veriori, & dec. 118. nu. 10.

N. 110. post verb. & 20. Rota in Anconitan. Dotis 7. Febr. 1642. coram R. P. D. Cerro, post tract. decis. 222. num. 5. & in eadem coram eodem 9. Decembris 1648. post tract. decis. 235. nu. 7. ac in eadem 30. Maij 1650. coram R. P. D. Verospio, post tract. decis. 237. num. 9. & 11.

Nu. 114. in fin. post verb. vt per eum. & Merlin. seu allegati ab eo in tract. de pignor. lib. 4. q. 47. n. 12. vers. tertius casus, & n. 13.

N. 118. in fin. Sanfælic. dec. 117. nu. 2. & 7. post Afflict.
5 decis. 187. † Nisi debitor esset minor, vel pupillus, quia ille admitteretur ad ius offerendi soluta, seu deposita quantitate debita, & quæ deberetur ex augumento tam temporis, quam melioramentorum, Jo. Bapt. de Thor. par. 3. in verb. Jus offerendi.

N. 119. in fin. post verb. cap. 32. n. 14. Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 24. n. 1. 2. & 4. vbi de executione ritè, & rectè perfecta, & seruatis omnibus solemnitatibus requisitis, & de pignoribus venditis creditori licitanti, vel eidem adiudicatis iusto pretio.

N. 121. in fin. post verb. c. a. 7. num. 29. Ferdinand. Arias var. resol. libr. 1. ca. 28. per tot. Fontanell. decis. 435. num. 6. & 7. & decis. 436. num. 5. vbi fuit admissus debitor ad reluendum pignus creditori subhastatum, restituto pretio, post 120. annos, & dec. 428. n. 7. & seq. tom. 2. vbi etiam fuit admissus post 125.
6 annos, & habetur, quod † hoc casu ius luendi nullo tempore quantumuis longæuo spatio tollitur. Merlin. de pignor. lib. 4. qu. 95. nu. 81. Thom. Carl. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 24. nu. 7. & seq. vbi, si executio non fuerit ritè, & rectè perfecta, aut quia non fuerit seruatus ordo debitus in capiendis pignoribus, vel omissa fuerit solemnitas subhastationis, vel citationis, aut additio, vel venditio bonorum facta sit creditori viliori pretio cum læsione debitoris enormissima, vel infra dimidiam iusti pretij, aut facta fuerit interuentu personæ suppositæ ad licitandum, quæ deinde creditori cesserit.

N. 122. in fin. Ferdinand. Arias var. resol. lib. 1. ca. 28. n. 3. & 4. vbi, si mala fide omissa fuissent ea, quæ in distrahendis pignoribus celebrari consueuerunt, idest omisse fuissent frequentes, & liberæ adiectiones, & licitationes per fraudem, & collusionem creditoris, vel ambitionem, vel gratiam, vt amico addicerentur pignora minori pretio,
7 quam essent. Vel † prætensus debitor paratus est ostendere obiectum fuisse Iudici, & secundum decretum ex falsa causa emanasse, Arias variar. resol. lib. 1. ca. 7. nu. 8. Vel pro maiori summa debiti, vel expensarum, Arias ibid. n. 9. & 10. vel pro illiquida quantitate, Arias ibid. n. 11.
8 Nu. 127. in fin. Et quod † minori, aut pupillo post secutam adiudicationem, & dominium irreuocabiliter quæsitum fauore singulari competat ius offerendi, tradit Ferdin. Arias var. resol. lib. 1. c. 49. nu. 19.

N. 130. in fin. Et quamuis † venditio pignoris 9
facta fuerit à creditore iure creditoris, & cum debita solemnitate, hoc est cum publica proscriptione, & debitori denunciatione, si in ea tamen enormissima læsio interuenerit, emptor non est securus, sed venditio ipso iure nulla est, vt per Ferdinand. Arias variar. resol. libr. 1. ca. 36. numer. 1. & seq. vbi numer. 5. & seqq. quid dicendum circa fructuum restitutionem, & idem procedit in creditore, cui bona debitoris adiudicata fuerunt minus iusto pretio, seu vltra debitum. Arias d. ca. 36 sub nu. 7.

N. 132. in fin. Anton. de Amat. resol. 34. in fin. vbi idem in creditore adiudicatario, quod repetit etiam resolut. 95. numer. 19. & 20. vbi in corporalibus, tradita tamen possessione, & incorporalibus facta cessione, & quod alias periculum remanet penes debitorem, licet loquatur in terminis Ritus.

N. 133. in fin. Sanfælic. dec. 117. n. 7.

N. 134 in fin. post verb. versu. & ex his Sanfælic. dec. 117. num. 4. 6. & 7. vbi num. 3. & 5. quod † appella- 10
tio suspendit iudicatum, & quod illa adiudicatio impedit oblationem, † quæ dominium irre- 11
uocabile trahit.

N. 130. post verb. num. 6. & 7. Antonell. cons. 34. n. 20. & 25. licet † aliud sit in iure retractus, seu luendi 12
competenti debitori ex forma Statuti, vel consuetudinis, Antonell. ibid.

N. 146. post verb. dec. 202. n. 6. & 7. Merlin. de pignor. lib. 4. q. 47. n. 14. & q. 95. n. 50. Ferdinand. Arias var. resol. lib. 1. c. 7. n. 5. & seq.

Eodem n. 146. in fin. post verb. creditor. Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disp. 24. n. 3. & 4.

N. 149. in fin. post verb. & n. 19. Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disp. 24. n. 5. & 6. & vbi de consuetudine Castillæ.

N. 155 in fin. Sed † Statutum huiusmodi indul- 13
gens aliquod tempus ad redimendum pignora iudiciali auctoritate distracta non habeter locum in pignoribus iure suo venditis à creditoribus absque Iudicis ministerio, Anton. Fab. de err. pragmat. tom. 1. decad. 1. err. 6. n. 9.

N. 157. post verb. gl. 8 nu. 1. Sed † contrarium de- 14
fendit Ant. Fab. de error. pragmat. tom. 1. decad. 10. error. 5. num. 3. vbi per tot. † reprehendit stylum pe- 15
tendi, & obtinendi simul decretum immissionis, & pronunciæ subhastationes fuisse rite, & rectè factas cum clausula Saluo iure luendi infra terminum Statutarium.

N. 158. post verb. ac stylus loci. Circa quod videndus est etiam Antonin. de Amat. resol. 95. nu. 4. & seqq. & per tot. vbi sentit, quod tàm ex Ritu, quam † ex 16
iure communi terminus incipiat à die captæ possessionis, etiamsi decreto adiecta fuerit clausula constituti, & an à die notificationis, & quid quando terminus continetur in decreto.

Num. 163. in fin. Ferdinand. Arias, var. resol. libr. 1. ca. 27. nu. 3.

N. 174. in fi. Et in Iudice cum facultate procedendi sola facti veritate inspecta, Rugineli. pract. quæst. 1. nu. 161. Sed de hac materia respectu Supremorum, & Inferiorū Iudicum, & an restitutio facienda

faciendа sit cum fructibus, vel sine, vide etiam *Thom.Carleuall. de iudic. tom.2.tit.3. disput.24.n..... & seqq.* Et quod nec ex causa immodicæ læsionis liceat cuilibet Iudici, debitorem admittere ad offerendum debitum, & luendum pignus post elapsum terminum, siue agatur cum creditore, siue cum extraneo emptore, tradit *Ant.Fab.de err. pragmat.tom.1.dec.10.nu.8.* reddens rationem, quia alias nec restitutio in integrum esset necessaria,
17 nec repugnaret ratio stricti iuris, † quæ non patitur, vt perperam, & cum vitio factæ subhastationes decreto confirmentur.

18 *Num.178. in fin.* Prout † debitor offerre potest, vbi creditor ipse, vel per se ipsum, vel per interpositam personam emisset pignora conuentionalia, tanquam venditio nulla sit, *Merlin.de pignor.lib.4.q.95.n.66.*

Num. 184. in fin. De quo deposito latè tractat *Ant.Nigr.de except.c.2.*

Num.188.in fin. post verb.dec.421.num.5. & seqq. Et Rot. in Anconitana Dotis 1. Iulij 1643. coram R.P.D. Cerro, post tract.dec.187. n.17. vbi de conditione apposita à Iudice in decreto.

19 *Num. 211. in fin.* Sed † vti creditor in maiori summa potest in satisfactionem sui crediti pignora distrahere, *Rot. in Anconitana Dotis 1. Iulij 1643. coram Reuerend. P. D. Cerro, post tract.decisio. 187.nu.12.*

Nu.218.post verb & nu.2.in alleg.& de error.pragm. tom.1.decad.10.sub nu.8.

Num.219.in fin. Anton.de Amat.resol.61.num.32. vbi, quod non tenetur in reluitione offerre, ac soluere onera accollata, ex quo verè pretium non dicuntur. *Rot. in Ariminen. Manutentionis 5.Iunij 1648.coram R.P.D. Ghisilerio, post tract.dec. 232.n.12.& seq.*

Est enim in remedio aduersus iudiciales distractiones (quod gratiosum passim appellatur) ex quo adest interuentus Iudicis, & deest iuramentum, moribus receptum, vt decretum media quadam via rescindatur, & annulletur, compellendo emptorem ad relaxandam rem cum fructibus restituto sibi pretio cum vsuris ad minus septem pro centenario secundum *Cutell.decis.*
20 *5.numer.47.& decis.29. num.37. & 39.* Immo † hoc potest petere etiam fideicommissarius, concreditor, & quilibet habens interesse, *Cutell. d. dec. 29. num. 39.* Et huiusmodi rescissioni est locus, etiamsi post ritè peractam subhastationem sit transactum inter debitorem, & emptorem, siuè emptor sit ipse creditor, siuè extraneus, si interuenerit læsio immodica, quæ probetur, & duret, *Cutell dict.dec.29.num.39.in fin.* vbi *nu.40.* quod non est restituendum aliud creditum, pro quo vellet emptor retinere.

Num. 226. post verb. & emptor. fiscal. numer. 22. Licet alias *Boss. in prax. tit. de fiscal. & priuileg.*
21 *eiusd. numer. 28. & 29.* dicat ex *Negusant.* quod † si venditio facta sit per subhastationem, & legitimè pro collectis, vt debet, non possent bona subhastata à domino, solutis debitis collectis, recuperari.

22 *Num. 237. in fin.* Et, † an ius luendi ex Statuto concessum perpetuetur ex causa enormissimæ læsionis, videas *Anton. Fab. de error. pragmat. tom.1. decad.10.err.8.*

ADDITIO AD INSP. XVIII.

SUMMARIA.

1 *Res tempore executionis penes tertium reperta ipsius, vel à se possideri præsumitur, nisi contrarium ex aduerso probetur, & n.2.25.29.& 30.*

3 *Res, quæ non sunt debitoris, subhastari non possunt.*

4 *Executionis Iudex quam habeat iurisdictionem, & quæ possit cognoscere, & quæ non, & n.5.6.11.12. 13.& 14.*

7 *Pignoribus existentibus non controuersis, dimittuntur controuersa, & quare.*

8 *Decl. vt sit in arbitrio Iudicis exequentis, qui faciliorem viam eligere debet.*

9 *Executionem in re non petita, nec in sententia comprehensa quilibet impedire potest, qui de iure doceat, nec est cautioni locus.*

10 *Tertius dans de possessione pignoris, vel quod executum fuerit in bonis alienis, debet audiri. Ampl.vt num.21.& 23.*

15 *Iudicium quæstionis emergentis super rebus executis est summarium, & executiuum, & nu.16.*

17 *Tertius comparens ad impediendam executionem in aliquibus locis tenetur iurare, se id non facere per malitiam, nec in fraudem, & an sit locus periurio, & nu.18.*

19 *Tertij oppositores sunt triplicis generis, vt hic.*

20 *Tertius comparens pro defensione sui dominij, vel possessionis dicitur Reus, & quare, & n.21.*

22 *Tertius tantum, qui possidet distractionem impedit, non qui allegat solum dominium. Contrarium nu. 38.& vide n.39.& 51.*

24 *Pignus vt dicatur addictum, an sufficiat interpositio secundi decreti, vel requiratur etiam possessionis traditio, vel acquisitio.*

26 *Relationi Executoris creditur, & quoad possessionis apprehensionem, & quoad assertionem, penes quem esset anterior possessio, & quare, & nu.27.& 35.*

28 *Tertius incontinenti docens de interesse audiendus est etiam coram mero Executore.*

29 *Bona reperta penes debitorem ipsius esse præsumuntur, saltem quoad possessionem, nisi contrarium concludenter probetur.*

30 *Bona illius præsumuntur, penes quem reperiuntur, vel à quo possidentur, nisi contrarium ex aduerso probetur.*

31 *Tertius impedit executionem etiamsi non plenè perfectè doceat de possessione; sed leuioribus probationibus, & n.32.& quare n.34.*

33 *Probatio quando dicatur facta summariè.*

36 *Testium repulsio non admittitur in causa tertij comparentis ad executionem impediendam.*

37 *Via executiua actoris non efficitur ordinaria ex oppositione tertij, in quem nulliter bona post litem motam alienata fuerunt, & n.48.*

40 *Tertius possessor impedit executionem, & subhastationem, etiamsi titulum non alleget, vel allegatum non probet, & num 46.Declar.vt num.47.& fortius, probet titulum etiam habitum à debitore, vt sub nu.51.*

41 *Ampl.etiamsi possideat in vim secundi decreti, quod prætendatur nullum, nisi de nullitate constet notoriè, & nu.42.*

43 *Executio facta contra tertium, qui protestatione, & intimatione præuenit, illico, & sine processu reuocatur. Lim.vt n.45.*

NVm.4.in fin. *Ancharan.q.7.n.7.p.1.*

Num.7.post verb. haberet claues. Vrsel. in verb. assecuratio dotis concl.152.num.43.vers.licet secus. Alciat. de præsumpt.reg 3.præsumpt.26.num.9.Anchar.d. q.7.n. 1.& 2.p.1.

N.8.in fin. Anchar.d.q.7.numero 3.p.1.vbi num. 4.& seqq. quid si domum coniuges communiter conduxerint. *Vrsell.in d.verb.assecuratio dotis, d. concl.152.*
1 *numero 43.vers. licet secus.* † Sique res tempore executionis reperta fuerit penes tertium, ipsius tertij, vel à se possideri præsumitur, *Rot.recent.par. 5. tom.2.dec.533.numero 2.3.& 4.& dec.568.numero 2. &*
2 *15.* & † creditori exequenti incumbit onus concludenter probandi contrarium, *d. dec. 533. nu.4. & d. dec. 568. num. 3.& 15. Vrsell.in verb. articuli concl.*
3 *148.n.152.in fi.* † nec possunt eæ res subhastari, & deliberari, quæ non sunt debitoris, sed alterius, *Rot. in Romana Nullitatis Deliberationis 27. Aprilis 1644.coram R.P.D. Ghisilerio, post tract.dec.190.nu.*
4 *21.* † Carentque dicti facti, & meri Executores
5 omni iurisdictione, & cognitione, † nec exceptiones aliquas, neq; nullitates contra executionem admittere debent, nec cognoscere,
6 cum † illorum munus sit, Iudicum tantum iussa executioni mandare, *Thom. Carleual. de iud.tom.2. tit. 3. disp.17.num.9.& 10.Ant. Nig. de except.c. 12. § 6. num.17.*

Num.13. in fi.post verb.nu.112.lib.1.Gratian.disc.439.
7 *nu. 14. & 15.* vbi, quod † diuersum est, quando extarent alia pignora non controuersa, quia tunc poterit ad illa recurri, ne victor sententiæ coga-
8 tur expectare litis euentum, & quod tamen † totum residet in arbitrio Iudicis exequentis, qui faciliorem viam eligere debet.

9 *Num. 14. in fi.* Quando † enim facienda, seu facta est executio super re non petita, & super qua non est lata sententia, sed super alia re, potest tunc quilibet, qui de suo iure ostendat, executionem impedire, *Gratian.d.discept.439.n.7.9.& seqq.* vbi, quod non sufficit cautio.

Num.15.post verb. cap. 4. Et † potest tertius, qui 10
se opponit executioni, quia ipse bona possideat, vel quia executio facta sit in bonis alienis, suam oppositionem proponere, & ab eo debet audiri, & exceptio cognosci, & decidi, *Thom. Carleual. de iudic.tom.2.tit.3.disput.17.numero 20.* † Cognoscit- 11
que ille exceptiones, quæ respiciunt executionem, non quæ respiciunt merita causæ, *Io: Mar. Nouar dec.157.numero 5.& 6.* vbi, quod non cognoscit de iustitia, vel iniustitia causæ. *Rot. in Ianuen. Fructuum Dotis 29. Ianuarij 1646.coram R.P.D.Cerro, post tract. dec. 197. num.17. vbi n.16.* quando possit 12
cognoscere de viribus inhibitionis alterius, *Anton.Nig.de except.in proœm. num. 31.* † & sic cognos- 13
cit de exceptione solutionis post mandati relaxationem, *Ant Nig.d.tr.cap.1.§.1. num.4.* vbi vide generaliter de huiusmodi exceptione *per tot.cap.* & quando, & quomodo cognoscat de nullitate sententiæ, vide eundem *Nigr.ibid.c.12.§.6.num. 18. & seq.& per tot.* & † quando, & quomodo co- 14
gnoscat circa res, & exceptiones, quæ possunt opponi post sententiam, tradit idem *Nig.d. cap. 12.§.7.numero 26.48.& seq.& Thom. Carleual. de iudic.tom.2.tit.3.disput.17.per tot.* † Cuius iudicium est 15
summarium, *Rot.recent.dec.568.numero 4. in fi.par.5. tom.2.* † & executiuum, *Rot.recent.dec.555. numero 6.* 16
vers.præterea d.p.5.tom.2.

Num.21.in fin.& post nostrum tract.de manutent.dec. 210.num.3.

Num.22.in fi. Et † in aliquibus locis, vt Mediolani, tenetur iurare, quod id non facit per mali- 17
tiam, nec in fraudem, nec animo malitiosè alienationem impediendi, *Iul.Cæs.Rugnell.pract.quæst. cap. 11.numero 60.* vbi, † an hoc casu detur locus 18
periurio.

Et de hoc tertio, seu tertijs oppositoribus multi multa scripserunt de quibus per *Thom. Carleual.de iudic.tom.2.tit.3.disput.12.numero 1. vbi num. 18.* quod † tertij oppositores sunt in triplici genere, 19
quia alij veniunt ad litem ad coadiuuandum actorem, alij ad coadiuuandum reum, alij ad excludendum, tam actorem, quàm reum.

Num. 25. in fin. Diciturque † hic tertius veni- 20
ens pro defensione sui dominij, vel possessionis reus, cum quamuis non sit citatus verbaliter; sit tamen in iudicium prouocatus realiter ob timorem amissionis rerum suarum, nec aliquid petat contra creditorem, vel reuocari, vel dari, vel restitui, sed tantum incumbat bonorum suorum custodiæ, & petat nihil innouari, *Intrigl. dec.46.n.54.* licèt addat verba circa retractionem executionis, cum ea non alterent possessionem suam, dum de eo tempore aliud factum non sit, nisi decreta executio, & interpositum primum decretum, *Intrigl.ibid.*

N. 27. in fi. Atque † etiam si agatur vigore in- 21
strumenti paratam executionem habentis, *Marches. de commiss.par.2.de comm.quand.tert. ad caus.admitt.num.10.*

N. 32. in fi. Licet † possidentes tantum distra- 22
ctionem impediant, non allegantes solum dominium, *Cutell.dec.5.nu.105.*

Num.40.in fin. Ant. de Amat.resol.94.num.4. vbi, quod † quandocunque admittitur ante addictum 23
pignus, & interpositionē secundi decreti, *n.32.33.*

24 *Num. 43. in fin.* Quod † tamen in dubium reuocat *Ant. de Amat. d. resol. 94. numero 35.* afferens auctoritates hinc inde, & videtur sentire, quod non requiratur possessio, præsertim in terminis Ritus illarum partium, ex quo distractio, & venditio sit ex solo secundo decreto perfecta, nec licitator, seu creditor possit pœnitere, & in eius persona sit translatum periculum, & Iudex functus fuerit officio suo & secundum decretum sit perfectio adiudicationis, & distractionis & possessionis traditio sit executio.

Nu. 44. post verb. decis. 66. numero 2. Vrsell in verb. appellatio, concl. 128. sub. numero 48. Rot. recent. par. 5. to. 2. dec. 533. numero 1. & in Vrbeuetana Restitutionis Dotis 14. Dec. 1643. coram. R. P. D. Peutingero, post tract. dec. 167. numero 4. & 5. vbi quia deponit de re spectante ad eius officium *Card. Mellin. dec. 321. num. 2.*

Nu. 45 in fi. Vrsell. in verb. assertio, concl. 155. numero 122. & seqq. Rot. in Beneuentana Salium 17. Februarij 1634. coram Reuerendissimo D. Dunozetto tumore Decano, post tract. dec. 147. numero 1. & in d. Vrbeuetana Restitutionis Dotis 14. Decembris 1643. coram R. P. D. Peutingero, post tract. dec. 167. numero 3. in fin. & in Anconitana Dotis 21. Aprilis 1651. coram R. P. D. Verospio, post tract. dec. 238. numero 1. vbi de relatione, se executum fuisse in bonis hæreditarijs, de contrario non constito, *Farin. de testib. qu. 56. numero*
25 *386. & 387.* † nisi rem penes tertium repererit, *Rot.*
26 *recent. dec. 568. numero 2. & 14. p. 5. tom. 2.* & † relationibus Executorum creditur, ne dum quoad apprehensionem possessionis in fauorem illius, qui fuit immissus, sed etiam quoad anteriorem possessionem eorum, qui tempore immissionis erant in possessione, *Rot. penes Merlin. de pignor. dec.*
27 *13. numero 1. & 2. & dec. 14. numero 1.* cum † præsumatur, quod Executor præuia informatione de dicta possessione deposuerit, *d. dec. 14. numero 1.* ex qua infertur etiam ad dominium ad ipsam executionem substinendam, *Rot. in dicta Anconitana Dotis 21. Aprilis 1651. coram. R. P. D. Verospio, post tract. dec. 238. num. 2.*

Num. 46. post verb. Card. Pamphilio, Marches. de comm. par. 2. de comm. quand. tert. ad caus. admitt. num. 12. Vrsell. in d. verb. appellatio concl. 128. sub numero 84. & in d. verb. assertio. concl. 155. numero 122. & 124. vers. extende ea, Rot. in d. Beneuentana Salium 17. Februarij 1624. coram. Reuerendissimo D. DunoZetto, post tr. dec. 147. numero 1. & in Vrbeuetana Restitutionis Dotis 14. Decembris 1643. coram. R. P. D. Peutingero, post trac. decis. 167. num. 3.

Num. 47. in fin. Gratian. discept. 439. numero 21. vbi, quod ad effectum audientiæ debet interesse statim, & incontinenti probari, &, quatenus in promptu de dominio, seu possessione doceat ex actis, & publicis documentis, executio impeditur, & de tertij iuribus cognoscendum, atque determinandum est, *Ant. de Amat. resol. 94. num. 5. Rota in Anconitana Dotis 21. Aprilis 1651. coram R. P. D. Verospio, post tract. dec. 238. nu. 10.* vbi, quod, tertij exceptione aliqualiter iustificata, est in
28 vlteriori executione supersedendum, † etiam si causa executionis agatur coram mero Executore, *Andreol. controu. 53. num. 1. & 10.*

Num. 84. in fin. post verb. dec. 58. numero 5. Anton. de Amat. d. resolut. 94. numero 6. Rota in d. Anconitana Dotis 21. Aprilis 1651. coram R. P. D. Verospio, post tr. dec. 238. num. 4. & 5. vbi, quod probatio debet necessario concludere.

Bene tamen verum est, quod † tunc bona 29
præsumuntur debitoris, & tertio incumbit onus contrarium concludenter probandi, quando bona tempore executionis reperiuntur penes ipsummet debitorem, vel ab eo possidentur, secus quando tunc bona possidentur à tertio, quia eo casu tertius habet præsumptionem pro se, cum † bona præsumantur illius, penes quem re- 30
periuntur, vel à quo possidentur, & onus probandi, bona in executionem capta esse debitoris, incumbit creditori, non autem tertio possessori, *Rota in d. Beneuentana Salium 17. Februarij 1634. coram Reuerendissimo, D. Dunozetto, post tract. dec. 147. nu. 2. & seqq.*

N. 49. post verb. dec. 47. nu. 19. Gratian. disceptat. 439. n. 22. & 27. vbi, licet non concludenter.

N. 50. post verb. dec. 731. numero 4. Marches. de comm. par. 2. de comm. quand. tert. ad caus. admitt. numero 13. & 14. Ant. de Amat. resol. 94. numero 8. vbi, quod † im- 31
pedit executionem etiamsi non plenè doceat de iure suo, *& numero 33. Gratian. d. discept. 439. numero 9. 22. & seqq.* vbi, quod ad hunc effectum non requiritur perfecta probatio, nec necessario concludens, aut multum stricta, & plena. *Rot. in Executionis 28. Nouembris 1633. coram Coccino, post tract. decis. 146. num. 9.*

N. 52. in fin. Leuioribus † etiam probationibus 32
Rot. recent. dec. 568. nu. 5. p. 5. tom. 2. seu.

N. 53. in fi. Marches. vbi sup. numero 14. Gratian. d. disc. 439. num. 25. & seqq. vbi, quod sufficit probare semiplenè, & aliqualiter, & quod Iudex ad suspicionem, seu opinionem inducatur ex vnico teste, vel aliquibus indicijs, aut verisimilibus, & quod † tunc ista probatio dicitur facta 33
summariè, hoc est primariè, videlicet ad primum gradum probationis, quasi ex ea videatur sic asserendum prima facie, seu fronte, vel summariè, hoc est breuiter, & quod † huiusmodi sola pro- 34
batio interesse admittitur, quia est præambula, & præparatoria, non decisoria, & est ad effectum non interesse consequendi, sed constituendi idoneum contradictorem, & † crederetur 35
etiam Executori, *Rota in Romana Saluiani 12. Ianuarij 1646. coram R. P. D. Arguellio post tract. dec. 195. num. 23.*

N. 55. post verb. dec. 64. numero 1. Ant. de Amat. resol. 94. num. 33. vbi, sicut in causa principali, † nec 36
attenditur testium repulsio, *Marches. de comm. p. 2. de comm. quand. test. ad. caus. admitt. numero 14.* Prout † nec via executiua actoris efficitur or- 37
dinaria, dum tertius possessor se liti offert, & docet de iure suo, quoties venditio, vel titulus est nullus causatus post litem motam, *Sanfelic. dec. 2. nu. 9.* † Sufficitq; vt tertius in promptu do- 38
ceat, vel de dominio tantum, vel tantum de possessione, *Ant. de Amat. resol. 94. num. 9.*

N. 58. post verb. quæst. 129. num. 1. † Quod tamen 39
an sufficiat absque possessione, videtur reuocare in dubium *Nicol. Intrigl. dec. 8. num. 2.* licet ibi oppositio huiusmodi cum alijs fuerit admissa, vt in fine decisionis.

N. 59. in fi. & Rot. in Romana Subhastationis de Alexijs 12. Decembris 1644. coram. R. P. Domino Cerro,

Cerro, post tract. decis. 171. num. 6. & num. 7.

Num. 61. post verb. decis. 133. num. 2. Nicol. Intrigl. dec. 8. num. 2. & Rot. in d. Romana subhastationis de Alexiis, post tract. decis. 171. numer. 6. & in alia *15. Februarij 1647. coram eodem, post tract. decis. 205. numero 26.*

40 † si etiam titulum non alleget, *Rot. in d. Romana subhastationis de Alexiis 15. Februarij 1647. coram eodem R.P.D. Cerro, post tract. decis. 205. num. 23. & 24.*

41 *num. 62. post verb. decis. 62. num. 2.* † vel possideat in vim secundi decreti, quod ex aduerso allegetur nullum, vel simulatum, cum non possit in hoc iudicio summario de illius nullitate cognosci,

42 *Intrigl. dec. 46. n. 49. in fin.* † nisi appareat de euidente, & notoria nullitate tituli, *Ant. de Amat. resol. 94. num. 13. & seqq.*

Num. 64. in fin. post verb. decis. 196. num. 3. Rot. recent. decis. 595. numer. 3. part. 4. tom. 3. & in Vrbeuetana Restitutionis Dotis 14. Decembris 1643. coram R.P.D. Peutingero, post tract. decis. 167. num. 3. & in Meliten. Hereditatis 6. Februarij 1640. coram R.P.D. Verospio post

43 *tract. decis. 177. nu. 12.* vbi, quod † facta deinde executio renocari debet illico, & absque processu, & eodem modo, quo facta fuit, & in *Anconitana Dotis 24. Aprilis 1643. coram R.P.D. Cerro post tract. dec. 224. nu. 4.*

44 *Num. 65. in fin.* (Et † possit inhibitio sperni, quando sit nulla, & attentata lite pendente in

45 Rota, *d. dec. 167. nu. 12.* Et † si tertij occupatio fuerit fraudulenta, protestatio illi non opituletur, quominus contra ipsum fiat executio, *Rot. in Romana Executionis 28. Nouembris 1633. coram Coc-*

46 *cino, post tract. decis. 146. numero 9.*) Et, † si tertius possessor profiteatur, se possidere iure dominij, adhuc non tenetur pro impedienda executione titulum iustificare, sed sufficit, vt illum alleget, & possessionem probet, *Rot. in d. Romana Subhastationis de Alexiis 12. Decembris 1644. & 15. Februarij 1647. coram R.P.D. Cerro, post tract. decis. 171. num. 6. & decis. 205. numero 2.* Si † tamen alleget ti-

47 tulum aliunde habitum, quam à debitore, secus si habitum dicat à debitore, *d. decis. 205. numero 25. & seqq.* & *in eadem Romana Subhastationis de Alexiis 15. Martij 1648. coram eodem, post tract. decis. 234. nu. 17. & 18.*

Num. 30. in fin. Intrigl. dec. 8. n. 9. vers. & quia, Card. Mellin. dec. 64. n. 1.

Num. 71. in fin. post verb. decis. 106. numer. 8. & inter recent. part. 4. tom. 3. decis. 595. numero 1. & sequ. vbi de vxore possidente mariti bona in vim constituti in instrumento dotali appositi, & assignationis sibi factae à marito in dotis assecurationem cum eadem clausula, & *nu. 5.* quod potest tueri suam possessionem in bonis mariti: & penes *Zach. de oblig. camer. decis. 66. numero 5. & in Ciuitatis Castelli Spolij 7. Maij 1638. & 10. Maij 1641. coram R.P.D. Ghisilerio, post tract. decis. 126. numero 8. & 11. & decis. 128. numero 9. & in Romana Hereditatis de Gratianis 29. Maij 1643. coram R.P.D. Royas, post tract. decis. 165. numero 1. & in Romana Subhastationis de Alexiis 12. Decembris 1644. & 15. Februarij 1647. coram R.P.D. Cerro, post tract. d. decis. 171. num. 13. & 21. & decis. 205. num. 1. Pen. decis. 841. numer. 2. & Appostill. ad decis. eiusd. 149. numero 2.* vbi † limitat, ni-

48 si lite pendente res in illius potestatem peruenerit. *Greg. XV. decis. 362. nu. 6. vbi Addent. nu. 12. Rot. in Romana Census 6. Martij 1645. coram R.P.D. Peutingero, post tract. decis. 192. numero 1. Cardin. Mellin. decis. 64. numero 3. & 4. Merlin. de pignor. libr. 4. quaest. 129. numero 5. versic. limitatur quinto,* vbi, nisi in fraudem facta esset alienatio, & *Rot. in Anconitana Dotis 24. Aprilis 1643. coram R.P.D. Cerro, post tract. decis. 224. numero tertio, & in Fanen. Dotis prima Julij 1643. coram eodem, post tract. dec. 225. num. 2.*

Num. 74. in fin. Cum † non valeat executio 49 fieri super bonis penes tertium existentibus, *Rot. in Romana Salutani 10. Januarij 1646. coram R.P.D. Arguellio, post tract. decis. 195. nu. 25.* † nec 50 contra possessorem, contra quem non fuit actum in primo, & principali iudicio, nec relaxatum mandatum, seu qui non fuit in sententia, de cuius executione agitur, condemnatus, *Rot. in Meliten. Hereditatis 6. Februarij 1640. coram R.P.D. Verospio.* † Vnde tertius ratione dominij & pos- 51 sessionis executionem impedit sententiarum, & mandatorum contra alium latorum, & relaxatorum, cum alias non fieret executio contra victum, sed conta tertium, qui non litigasset, nec victus esset, *Andreol. controu. 48. numer. 1.* Atque facilius posset tertius possessor executionem impedire, si etiam titulum probaret, habitum etiam à debitore. *Rot. recent. decis. 568. numero 6. part. 5. tom. 2.* & in terminis donatarij, *Rot. in Vrbeuetana Restitutionis Dotis 17. Junij 1644. coram R.P. Domin. Peutingero post tract. decisio. 212. numero 4. & sequ. post numer. 17.* & in eadem *22. Junij 1645. coram eodem, post tract. decis. 213. in princ.* At † secus esset, quando in iudicio executiuo 52 moto contra debitorem in vim obligationis cameralis citatus semper fuisset etiam ipse tertius pro omni suo iure, & interesse, & 53 † fortius si adesset etiam pactum, & facultas capiendi possessionem propria auctoritate, vt in instrumento census, quia tunc etiam contra tertium citatum potest mandatum exequi, & ad subhastationem procedi, *Rot. in Ciuitatis Castelli Spolij 7. Maij 1638. & 10. Maij 1641. coram R.P.D. Ghisilerio, post tract. decis. 126. nu. 10. 12. 15. & 16. & dec. 128. nu. 10. & seqq & in Vrbeuetana Restitutionis Dotis 14. Decembris 1643. coram R.P.D. Peutingero, post tract. dec. 167. num. 13. & sequ. & in Anconitana Dotis 24. Aprilis 1643. coram R.P.D. Cerro post tract. decis. 224. numer. 12.* & in eadem *30. Maij 1650. coram R.P.D. Verospio, post tract. decis. 237. num. 15.* & † eo magis si tertius non appella- 54 uerit, *d. decis. 126. num. 17.* & in eo, qui fuit citatus in primo decreto, seu missione, & in termino quindenae Ritus Regni non opposuit, tradit *Ant. de Amat. resol. 94. num. 3.* & sentit *Cutell. de donat. tract. 1. discurs. 3. partic. 6. num. 48.* vbi, quod † iu- 55 dicium executiuum descendens ex hypotheca tamquam reale dirigendum est contra possessorem. † Quidquid aliud esset in executio- 56 ne directè contra tertium intentata non citato principali debitore, *Rot. in d. Ciuitatis Castelli Spolij 10. Maij 1641. coram R.P.D. Ghisilerio, post tract. decis. 128. numero 15. & 16.* seu † vtroque citato 57 sed iure tertij in iudicio non deducto, *Cardin. Mellin. decis. 64. numero 2.* Prout † secus etiam 58 esset, si Statutum in aliquo casu permitteret viam executiuam etiam contra tertium, & ageretur in vim Statuti concurrentibus, & probatis illius qualitatibus, *Rot. in Romana Census 6. Martij 1645. coram R.P.D. Peutingero, post tract. decis. 192.*

num.2. & seqq. in Nepesina Pecuniaria 15. Februarij 1647. coram R. P. D. Verospio, post tract. decis. 206. num. 4.

Num.75. post verb. dec.36.n.5. Rot. recent. decis.442.n. 6. par.5. tom.2.

Eodem num.75. in fin. post verb. Atque ideo. Licet
59 † hæres debitoris non dicatur tertius possessor,
60 Gratian.dec.15.num.9. † & detur contra ipsum via executiua, Rot. in Nepesina Pecuniaria 15. Februarij 1647. coram R. P. D. Verospio, post tract. decis. 206. sub numer. 2. & in Bituntina Census 5. Julij 1649. coram Arguelles post tract. decis.236. num. 15. & seqq. non tamen mandatum contra bona hæreditaria comprehendit bona fideicommisso subiecta, & quæ hæres possidet alio titulo quam hæreditario, Rot. in Fauen. Dotis 1. Julij 1643. coram R. P. D. Cerro, post tract. decis.225. numer.1. & 3. vbi numer.7. quod fideicommissum ad effectum impediendi contra tertium executionem probatur leuioribus probationibus, &

Num.76. in fin. Thom. Carleual de iudic. tom.2. tit.
61 3. disput.13. numer.3. & seq. vbi, † si probet in continenti, se esse talem, & bona hæreditaria esse consumpta in solutione facta aliis creditoribus. & sibi ipsi, si & ipse fuisset creditor, & nisi exequens probet, alia bona hæreditaria, vel maioris valoris fuisse ab hærede in proprios vsus consumpta.

Num.77. in fin. Seu ad fauorem ipsius hæredis, nisi fideicommissi, donationis, vel dotis, aut similis exceptio esset turbida, illiquida, & requireret altiorem indaginem, Rot. in Anconitana Dotis 24. Aprilis 1643 coram R.P.D. Cerro, post tract. dec. 224.9.10. & 11.

62 Num.79. in fin. Et † demandato relaxato contra bona hæreditaria vnius fratris executo contra bona obuenta alteri fratri in diuisione ante litem motam facta, & post litem motam reiterata per Iudicem, tradit Rot. in Beneuentana Hospitij prima Julij 1633. coram R.P.D. Ghisilerio post tract.
63 dec.149. num.6. & seq. † Sique mandatum esset relaxatum contra bona hæreditaria debitoris, illud exequi non valeret contra bona ab eodem in vita in dotem data, seu alias alienata cum clausula constituti, tamquam ea in illius hæreditate remanere non potuerint, Rot. in Beneuentana Domus 14. Decembris 1646. coram Eminentiss. D.
64 Card. Ottbobono, post tract. dec.203. n.9. & 10. & † sit à creditore, & actore probandum, illa esse hæreditaria, d. decis.203. n.11.

Num. 80. in fin. post verb. numer. 11. in fin. & 12.
65 Et † patris bona esse arguuntur, quia reperiuntur esse apud filium, præsertim industria carentem, & inuentarium bonorum paternorum non ostendentem, Rot. in Vrbeuetana Restitutionis Dotis 14. Decembris 1643. coram R.P.D. Peutingero,
66 post tract. decis.167. num.7. & seqq. ac † potest, vbi agitur de debito patris, exequi insolidum contra bona possessa per vnum ex cohæredibus, Salust. Tiber. in pract. libr. 1. cap.44. num. 11. Rot. in Romana Spolij 13. Julij 1633. coram Cardin. Vbaldo,
67 post tract. dec.145. num.13. & 21. & † eo magis eorum accedente insolidum, & speciali obligatione, ead. dec.145. n.14.

Num.83 in fin. Intrigl. dec.46. n.49.

68 Num.85. in fin. Et † nullum ipso iure remanet secundum decretum, & adiudicatio facta, oppositionibus, & protestationibus tertij pendentibus, Intrigl. d. dec. 46. num. 50. († pendere autem 69
semper dicuntur eo ipso, quod reperiuntur oppositæ, ita vt non possit replicari de instantiæ peremptione, Intrigl. ibid. num.51. 53. & 54.) & vbi 70
ad illa processum fuerit ipso non citato, & audito, Intrigl. loco cit. nu.52. & 53.

Num.87. in fin. Intrigl. d. dec.46. num.49. in fin. † at- 71
que etiam si pro eo compareat alter absque mandato, & eo fortius qui offerat cautionem de ratum habendo, Intrigl. ead. dec.46. nu.46. in fin. & seq.
† nisi deinde assignato illi termino, seu si citatus 72
de mandato, vel ratificatione non docuerit, Intrigl. d. dec.46. in fin.

Verum, † tertio non contradicente, etiam 73
contra eum currit, & procedit executio, Intrigl. d. decis.46. n.65.

Num.90. post verb. fuit citatus, & Rot. in Vrbeuetana Restitutionis Dotis 14. Decembris 1643. coram R.P.D. Peutingero, post tract. dec.167. n.1.

N.103. in fin. Ant de Amat. resolut.94. n.6.

Num.106. ante verb. cum sic tertius, Ant. de Amat. d. resol.94. n.6.

Eod. num.106. ante verb. vt etiam in simili, Anton. de Amat. loc. cit.

Num. 109. in fin. Merlin. de pignor. lib.3. quæst.73. num.62. & seqq. vbi, etiam post latam sententiam, & commissam, non tamen consumatam executionem, Thom. Carleual. de iudic. tom.2. tit.3. disput. 12. num.6. vbi, quod † vxor est audienda via or- 74
dinaria.

Num.114. in fin. Rot. recent. decis.595. num.1. & sequ. & decis.613. numer.1. & sequ. part.4. tom.3. vbi, quod † mandata contra ipsam relaxata sunt cum omnibus inde secutis reuocanda, Merlin. de pignor. 75
lib.3. q.73. nu 34.

Num.115 in fin. Vrsell. in verb. assecuratio dotis, concl. 152. nu.47.

Num.116. in fin. & opiniones, & rationes hinc inde referat Merlin. de pignor. lib.3. q.73. n.42. & seqq. & plures casus distinguat.

N.118. post verb. dec.61. n.17. Vrsell. in d. verb. assecuratio dotis, concl.152. sub nu.48.51. & 55. Gratian. discept. 660. num.14. Merlin. de pignor. dict. lib.3. qu.73. num.35. & seqq.

Num. 121. post verb. incumbit alleganti, & tradit Vrsell. in d. verb. assecuratio dotis, concl.152. num.48. in fin. Gratian. discept.660. num.15. Merlin. de pignor. lib.3. q.73. num.38. & 41.

Num.123. post verb. Vinc. de Franc. Merlin. de pignor. lib.3. q.73. n.52.

Num. 125. in fin. Prout † iuri offerendi, & 76
subhastationi locus esset matrimonio soluto, Vrsell. in Verb. assecuratio dotis, conclus. 152. numero 47. & 49. vers. & propterea. & numer.56. Merlin. de pignor. lib.3. qu.173. num.15.54. & 75. Atque † etiam 77
quando res non esset integra, vt quia esset iam facta creditoribus adiudicatio, Merlin. ibid. num.53.

Num.126. in fin. post verb. decis.627. num.4. Anton. de Amat. resol.94. n.21. vbi, quod † solet interloqui, 78
oppositiones huiusmodi reiiciendo, saluis iuribus tertij in iudicio ordinario, vel hypothecario via sua veniendi, Cæs. Caren. resol. 18. num.8. vbi ex Bartol. & Giurb. † quod executio, & sub- 79
hasta-

haſtatio impeditur, ſi oppoſitio tertij fundetur ſuper dominio, aut poſſeſſione, ſecus ſi ſuper ſola hypotheca, quia tunc ad vlteriora proceditur, ſaluo iure hypothecæ tertij, vel ex *Coſt. de re integr. diſtinct. 95. num. 8.* præſtita cautione de reſtituendo in caſu ſuccúbentiæ, & ibidem, & *nu. 9.*
80 ex *Ant. Fab.* quod † eo minus impedire poteſt filius hæres matris, & creditor illius dotis, ne, viuo patre, ad quem ſpectat vſusfructus, illius creditores exequantur in eas res, quas pro dote
81 obligatas eſſe conſtet, † niſi pater omnia conſumpſiſſet, *Merlin. de pignor. lib. 4. q. 176. n. 3. & q. 177. n. 1. & 3.* vbi redditur ratio.

Num. 127. in fin. Ant. de Amat. d. reſol. 94. n. 26.

Num. 129. in fin. poſt verb. dec. 61. n. 19. Ant. de Amat. præfata reſol. 94. n. 22.

Num. 130. in fin. Ant. de Amat. d. reſol. 94. nu. 24. & 25. quod tamen ſublimitatur in filio conſtitutum habente pro credito dotis maternæ, *Caſ. Caren. d. reſol. 18. n. 9.*

N. 131. in fin Ant. de Amat. d. reſol. 94. n. 26.

Num. 132. poſt verb. contra ipſum executio, † De
82 qua alienatione, & poſſeſſione crederetur Executorum relationi, *Rot. poſt Merlin. de pignor. deciſ. 108. nu. 12.*

Num. 133. in fin. Merlin. de pign. lib. 1. quæſt. 18. n. 31. Cutell. de donat. tract. 2. d ſcur. 1. ſpecul. 20. num. 29. &
83 † in his terminis videtur intelligenda *Rot. recent. dec. 555. n. 7. par. 5. tom. 2.*
84 *Num. 135. in fin.* Et † alienatio ſuſtineatur vti facta ante inchoatum iudicium, *Rot. in Vrbeuetana Bonorum 2. Martij 1646. coram R. P. D. Meltio, poſt tract. dec. 137. n. 7.*

Num. 141. poſt verb. de legitim. deciſ. 30. Rot. recent. par. 4. tom. 3. deciſ. 595. num. 8. & 9. & *deciſ. 613. num. 9.*
85 cum † lis ſuper actione perſonali non impediat rerum alienationem, & poſſeſſionis tranſlationem, *Vrſell. in verb. alienatio facta in genere, com. l. 87.*
86 *num. 89. Seraph. deciſ. 1134. num. 4.* † nec alienatio, vel aſſignatio bonorum facta tertio dicitur in fraudem paratæ executionis, vbi non apparet facta poſt relaxata mandata, *Rot. recent. par. 4.*
87 *tom. 3. deciſ. 595. num. 9.* † neque in actione perſonali res vnquam efficitur litigioſa, *Rot. in Meliten. Hæreditatis 6. Februarij 1640. coram R. P. D.*
88 *Veroſpio poſt tract. deciſ. 177. ſub num. 15.* licet † contrarium ſentiat *Conſil. Theod. alleg. 3. num. 11. verſic. quod quidem. allegatus à Jo. Baptiſta de Thor. in compend. deciſ. Neapol. par. 3. in verb. emptor rei ſub haſta.*
89 † niſi ageretur de actione perſonali intentata ad certam rem ſeu pro rehabendo dominio alicuius rei particularis, quæ eſſet deinde in tertium alienata, cum tunc, ſimili actione intentata, dicatur contractum vitium litigioſi, *Rot. in Vrbeuetana Bonorum 2. Martij 1646. coram R. P. D. Meltio, poſt tract. dec. 137. numer. 10. & 13.* & *antea in eadem 26. Februarij 1638. coram Pirouano, poſt tractat. deciſ. 154. num. 1. & 6.* & ſentit *Rot. in Romana Executionis 28. Nouembris 1633. coram Coccino, poſt tract. dec. 146. num. 3. & in Romana Hæreditatis de Gratianis 29. Maij 1643. coram R. P. D. Royas, poſt tract. deciſ. 165 num. 2. & ſeqq. & in eadem 28. Junij 1649. coram R. P. D. Bichio, poſt tract. deciſ. 240. num. 2. & 3.* vbi *nu. 4. & ſeqq.* quid, ſi alienatio fuerit ex cauſa dotis, vel illius augmento, & ſtante fraude.

Num. 145. poſt verb. deciſ. 30. & in d. Romana Executionis 28. Nouembris 1633. coram Coccino, poſt tract. deciſ. 146. num. 1. vbi, † etiam in eo, qui ex ſe 90
fraudulenter occupauit, & in *Meliten. Hæreditatis 6. Februar. 1640. coram R. P. D. Veroſpio, poſt tractat. deciſ. 177. numer. 16. & ſeqq.* vbi, quod 91
† fraus debet probari commiſſa ad retardandam executionem, *Coſt. de remed. ſubſidiar. remed. 108. num. 3. Merlin. de pignor. libr. 1. qu. 18. num. 21. 22. & 23.* 92
† & ita intelligendus videtur *Marcheſ. de comm. part. 2. de commiſſ. quand. tert. ad cauſ. admitt. num. 25.*

Num. 148. in fin. Et ſentit *Rot. in d. Romana Hæreditatis de Gratianis 29. Maij 1643. coram R. P. D. Royas, poſt tractat. dec. 165. nu. 7. 8. & 9.* vbi, quod
† ſcientia probatur coniecturis, & præſumitur, 93
ex quo lis diu durauerit, ex cohabitatione, & arctiſſima ſanguinis affinitate, & in d. *Meliten. Hæreditatis 6. Februarij 1640. coram R. P. D. Veroſpio,* 94
poſt tract. deciſ. 177. nu. 19. vbi, quod † ſcientia præſumitur ex qualitate litis, & illius notorietate, & quod ad talem ſcientiam ſufficiunt indicia, & coniecturæ, *Coſt. d. remed. ſubſid. 108. num. 3.* vbi, quod actor probare tenetur, quod, qui recepit alienationem ſciret pendentiam litis, & debitoris inopiam, & *Rot. in Romana Hæreditatis de Gratianis 28. Junij 1649. coram R. P. D. Bichio, poſt tract. dec. 240. num. 18.*

Num. 149. poſt verb. deciſ. 131. num. 2. & *Rot. in d. Romana Executionis 28. Nouembris 1633. coram Coccino, poſt tract. deciſ. 146. numer. 3. in fin. & ſeq.* vbi
† de occupatione facta per filium de omnibus 95
bonis ſub prætextu contrauentionis.

Num. 150. in fin. Idemque † cenſetur de alie- 96
natione facta à ſocero in generum, *Rot. in d. Romana Hæreditatis de Gratianis 29. Maij 1643. coram R. P. D. Royas, poſt tract. dec. 165. n. 7. & 10.*

Num. 152. in fin. Non † eſt tamen diſcutienda 97
tertij, qui emit rem litigioſam ſcientia, vel ignorantia in actione perſonali ad certam rem, quia ſemper contra eum executiuè agitur abſque nouo proceſſu, *Rot. in Vrbeuetana Bonorum 26. Februarij 1638. coram Pirouano, poſt tract. deciſ. 154. num. 1. & 7.* & apud *Merlin. de pign. dec. 13. num. 7. & deciſ. 14. numer. 3.* Et, † ſi eſſet commiſſa cau- 98
ſa, ſine præiudicio legitimæ executionis, poſſet à Iudice à quo d. clauſulæ vigore fieri executio etiam contra tertium, qui acquiſiuerit lite pendente, *Barboſ. clauſ. 159 num. 2.* vbi, † maxi- 99
mè ſi alienatio fuerit facta in fraudem executionis inceptæ, vel paratæ. † Secus etiam eſſet, ſi 100
alienatio facta eſſet occaſione diuiſionis, puta inter fratres, & eo fortius ſi Iudice mediante, quia tunc excluderetur præſumptio fraudis, & diceretur ex cauſa neceſſaria, *Rot. in Beneuentana Hoſpitij prima Julij 1633. coram R. P. D. Ghiſilerio, poſt tract. deciſ. 144. num. 10. & 11.* Et † ſecus 101
quoque fraude ceſſante, *Rot. in d. Romana Executionis 28. Nouembris 1633. coram Coccino, poſt tract. deciſ. 146. nu. 3.*

Num. 153. poſt verb. deciſ. 27. per tot. Anton. de Amat. reſol. 94. numero 20. vbi † de poſſidente 102
fundum cenſus, & quod non impeditur executio per oppoſitionem dominij, & poſſeſſionis, & *Rot. in Vrbeuetana Bonorum 26. Februarij 1638. coram Pirouano, poſt tract. deciſ. 154. nu. 1.*

103 vbi, † de actione personali ad certam rem, & de vnica citatione.

104 Declarantur etiam dicti casus, vt † executio possit fieri contra tertium nulliter occupantem, *Rot. in d. Romana Executionis 28. Nouembris 1633. coram*
105 *Coccino post tract. decis. 146. nu. 6.* vbi † de occupante propria auctoritate.

N. 155. in fin. post verb. num. 12. & Rota Romana Cambiorum 21. Junij 1630. coram Motmanno post
106 *tract. decis. 142. numer. 2. & seqq.* vbi, † de alio, qui amittit per viam subhastationis, (quidquid contra teneat *Merlin. de pignor. lib. 1. quaest. 18. num. 26. & seqq.*)

108 *Num. 156. in fin.* & ideò † debet creditor prius agere reuocatoria, & postea exequi, *Intrigliol. dec. 46. nu. 59.*

Num. 59. post verb. paratae executionis. Rota in d. Romana Cambiorum 21. Junij 1630. coram Motmanno, post tract. dec. 142. num. 1. & 6. & in Meliten. Haereditatis 6. Februarij 1640. coram R. P. D. Verospio, post tract. dec. 177. nu. 17.

Eod. num. 159. post verb. decis. 627. num. 5. & Giurb. d. decis. 62. num. 11. & Rota in d. Vrbeuetana Bonorum 5. Martij 1646. coram R. P. D. Meltio, post tract. decis. 136. nu. 15.

N. 160. post verb. Add. littera B. Rot. in d. Vrbeuetana Bonorum 26. Februarij 1638. coram Pirouano, post
109 *tract. dec. 154. nu. 1.* vbi, † de vnica citatione, quando agitur actione personali ad rem particularem. *Merlin. de pign. lib. 1. qu. 18. num. 33.* & ibi *Rot. dec. 13. n. 4. & dec. 14. n. 2. & 4.*

Num. 162. in fin. Rot. apud Merlin. de pignor. dec. 13. num. 5. & decis. 14. num. 9. vel simulate, *ad alleg. per Rot.* apud eundem *Merlin. de pignor. decis. 48. num. 6. & sequ.*

Num. 163. in fin. Videas etiam circa hunc quartum casum, *Io. Bapist. de Thor. in compend. dec. Neapol. p. 3. in verb. executio in bonis debitoris.*

N. 177. in fi. & faciunt relata per *Cutell. de donat. tract. 2. discurs. 1. special. 20. num. 28. & 29.* De alienatione autem post sententiam, & immissionem in Saluiano habes *Rot. in Romana Subhastationis de Alexiis 16. Februarij 1647. coram R. P. D. Cerro, post tract. dec. 205. nu. 19. & seqq.* At circa hunc quartum casum opiniones hinc inde cum limitationibus refert *Merlin. de pign. lib. 1. q. 18. nu. 1. & seqq.* qui contrariam sequitur.

Num. 178. in fin. post verb. eiusdem 917. nu. 7. Anton. de Amat. resol. 94. num. 17. Rot. in Vrbeuetana Bonorum 2. Martij 1646. coram R. P. D. Meltio post tract. decis. 137. num. 15. Merlin. de pignor. lib. 1. quaest. 18. num. 18.

Num. 191. in fin. post verb. decis. 166. num. 10. & Rota in Meliten. Haereditatis 6. Februarij 1640. coram R. P. D. Verospio post tract. decis. 177. numero 20. Merlin.
110 *de pign. lib. 1. quaest. 18. num. 32.* & † si sit ex causa iusta, *Rot. de decis. 177. num. 13.* vt quia ille, in quem alienatur sit creditor anterior, *Intrigl. decis. 46. numer. 59. versic. & tanto magis, & seqq. Ant. de Amat. dict. resol. 94. num. 18. Rot. recent. par. 4. tom. 1. decis. 613. num. 10. & in Romana Haereditatis de Gratianis 29. Maij 1643. coram R. P. D. Royas, post tract. decis. 165. num. 7. & in Regien. Manutentionis 27. Junij 1644. coram R. P. D. Verospio, post tract. decis. 170. nu. 3. Merlin. de pign. lib. 1. quaest. 18. num. 3.* vbi de alienatione in vim Statuti de iure congruo, & ibi *Rota decis. 48. numer. 15.* & tenent allegati per *Cutel. de donat. tract. 2. discurs. 1. special. 20. num. 30.* licet ipse *num. 31. & 32.* videatur † restringere conclusionem ad 111
causas necessarias expressas *in l. fin. Cod. de litig.* & addat, quod † causa necessaria non excludit, 112
quin in prosecutione iudicij sit opus noua citatione, ac ideò citandus sit vir, in quem, lite pendente, fuerunt bona in dotem data, atque eo magis non dicitur alienatio ex causa necessaria in fraudem, si sit facta, & tertius possideat in vim iudicialis subhastationis, & deliberationis, seu adiudicationis, cum † fraus conside- 113
rari non possit, vbi interuenit factum Iudicis, *Jo. Bapt. de Thor. in compend. decis. Neapolit. in verb. emptor.* rei sub hasta *Intrigl. d. decis. 46. numer. 58. & seqq. Rot. in d. Romana Haereditatis de Gratianis 29. Maij 1643. coram R. P. D Royas, post tract. decis. 165. numer. 12. & 13.* † Iusta quoque causa alie- 114
nationis esset, si fieret de rebus haereditariis pro soluendis legatis, & debitis defuncti, *Rot. in d. Melit. Haereditatis 6. Februarij 1640. coram R. P. D. Verospio, post tract. decis. 177. numer. 13. vbi numer. 21. & seq. limitat.*

Num. 194. in fin. & Rota in Romana Haereditatis de Gratianis 28. Junij 1649. coram R. P. D. Bichio, post tract. dec. 240. n. 19.

N. 204. in fin. & quod creditores super bonis emphyteuticis alienari ex pacto prohibitis sine consensu Domini directi non possint aliquod interesse praetendere vti in obligatione nō comprehensis, *Rot. in Romana Nullitatis Deliberationis 27. Aprilis 1644. coram R. P. D. Ghisilerio post tract. dec. 190. num. 17.*

Num. 210. in fin. Vrsell. in verb. alienatio, concl. 84. nu. 188. & seqq. vbi quod tamen † requiruntur so- 115
lemnitates, & quod bona sint pro debito hypothecata, & quod non adsint alia bona libera, & quod non deuenitur ad venditionem immobilium, quando adsunt mobilia. *Rota in Florentina Horti 4. Julij 1642. coram R. P. D. Bichio, post tract. decis. 114. numer. 17. & in Nepesina Pecuniaria 4. Maij 1644. coram R. P. D. Verospio, post tract. decis. 191. num. 12. & 16.*

N. 214. post verb. ibid. nu. 11. Vrsell. in verb. alienatio, concl. 84. n. 196. vbi nu. 197. limitat, vt † in debito sub 116
vsuris non requiratur alicuius instantia.

N. 223. in fi. Thomas. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7. nu. 225. in 8. ampliat. vbi, quod † bona grauata fidei- 117
commisso alienari possunt vita grauati durante nisi adsit expressa alienationis prohibitio, *Rota recent. p. 4. tom. 2. dec. 307. n. 9.*

N. 224. in fin. Sed, † purificato postmodum fi- 118
deicommisso, competit fideicommissario rei vendicatio, &, † quatenus nulliter ad subhasta- 119
tionem, seu adiudicationem deuentum fuerit, est illi danda immissio, tamquam possessor non sit legitimus contradictor, ad *Rota in Romana Vineae 19. Februarij 1644. coram R. P. D. Bicchio, post tract. dec. 189. n. 1. & sequ.*

Num. 229. in fin. Cutell. de donat. tract. 1. discurs. 2. n. 70. vbi, † siue fideicommissum sit institutum 120
in testamento, siue in contractu, *Rot. in Anconitana Dotis 24. Aprilis 1643. coram R. P. D. Cerro, post tract. decis. 224. num. 8. & seqq.* & in eadem *9. Decembris 1648. coram eodem, post tract. decis. 235. num. 2. 3. & 4. vbi ampl. & num. 5.* Limitatur in dotis augumento, & in eadem *30. Maij 1650. coram R. P. D. Verospio, post tract. dec. 237. num. 12. 13. & 14.* vbi

vbi etiam ampl. & in *Romana Hereditatis de Gratianis 28. Iunij 1649. coram R.P.D. Bichio, post tract. dec. 240. num. 8.* vbi, quod huiusmodi priuilegium inductum, tam pro constituenda, quàm pro restituenda dote non habet locum in augumento post nuptias, & dotem solutam.

121 *N. 230. post verb. num. 6. 16. & seq.* Prout † bona
cuicumque arctissimo fideicommisso subiecta
possunt distrahi in subsidium ad effectum con-
stituendi dotem Moniali pro spiritualibus nup-
122 tijs, *Rota rec. p. 7. dec. 30. nu. 14. & seqq.* † ac etiam pro
dote, & alimentis spuriæ, *ead. dec. 30. nu. 15.*

N. 231. post verb. dec. 90. nu. 4. & in Romana Collectæ 5. Iulij 1631. coram Card. Verospio iuniore, post tract. decis. 117. numero 2. & in Romana Censuum 16. Martij 1646. coram R.P. D. Royas, post tract. decis. 136. numero 10.

123 *N. 232. in fi.* Vel † fit citatio ad indicandum bo-
na *Rota in Romana Collectæ 5. Iulij 1632. coram Card. Verospio iuniore, post tract. dec. 117. num. 2.*

N. 223. in fi. Caualer decis. 290. numero 6. D. Merend. contr. iur. lib. 19. c. 18. nu. 4. tom. 4. (Licet ipse videatur contrarium sentire.)

124 *N. 238. in fin.* Cum † in bonis emphyteuticis,
etiam stante amplissima prohibitione alienandi, & hypothecandi, nihilominus semper hypothecari possit ius, & commoditas percipiendi fructus, illudque in generali obligatione comprehenditur, *Rota in Romana Nullitatis Deliberationis 27. April. 1644. coram R.P. D. Ghisilerio, post tract. dec. 190. numero 19.* Immo & ipsa res emphyteutica subhastari potest, si sit transitoria ad extraneos, & eo fortius consentiente Domino directo, seu ratificante per receptionem Laudemij, per quod censeretur licitatorem, seu adiudicatarium de nouo inuestisse iuxta formam prioris inuestituræ, ad *Rota recent. p. 4. tom. 2. dec. 350. num. 1. & seqq.*

N. 243. in fin. post verb. cap. 10. num. 125. Intrigl. dec. 15.
125 *num. 29. & 30.* vbi, quod † hodie feudalia etiam ex
causa dotis, & dotarij obnoxia non censentur
nisi in subsidium, facta scilicet discussione allo-
126 dialium, *& nu. 48.* quod † non dicitur causa feu-
dalis, quando agitur ad pecuniam actione perso-
nali, & petitur satisfieri per distractionem feudi.
Caualer. d. dec. 290. nu. 6.

127 *N. 244. in fi.* licet † secus dicendum sit, si Domi-
ni consensus in hypotheca non interuenerit, *Cutel. dec. 1. nu. 70. & seq.* vbi, quod tunc hypotheca nec tenet durante vita.

128 *N. 245. in fin.* Et † cessat tenuta, quæ existebat
penes eum, cui bona feudalia fuerant distracta;
129 *Cutell. decis. 1. num. 75.* † Extinguiturque graduatio
creditorum super fructibus cum vita Baronis, *Cutell. de donat. tract. 1. discurs. 2. partic. 6. sub numero 174.*

130 *N. 246. in fin.* Et, † vbi feuda respectu aliena-
tionis redacta fuerint ad instar allodialium,
licentia Domini nihilominus requiritur, si di-
strahenda sit pars tantum feudi, non totum,
131 *Intrigl. decis. 15. numero 9. & 19.* Et, quod † emphy-
teusis, seu feudum, super quo facta fuit executio, possit subhastari etiam quoad vtile dominium, requisito tamen Domino directo si non vti pignus conuentionale, saltim vti pignus iudiciale, tradit *Caualer. d. decis. 290. numero 6. & Caldas de iure emphyt. lib. 4. cap. 6. numero 1. & seqq.* vbi in subsidium, & si non adsint alia bona, & durante vita debitoris.

N. 248. post verb. quæst. 111. per tot. Thomas. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7. numero 235. vers. 5. ampl. † Sique 132
contra habentem rem in emphyteusim ad vitam,
& vnam nominationem fuerit res subhastata per eius creditorem, & Dominus directus subhastationem approbauerit, laudemium recipiens, dicitur emptor de nouo inuestitus cum eadem facultate nominandi, *Rota rec. p. 4. tom. 2. dec. 350. num 1. & seqq.*

N. 249. in fin. Cardinal. Mellin. dec. 252. numero 24.
vbi, quod † Officia non possunt subhastari, nisi 133
cum magna difficultate, *& numero 7.* quod tamquam de Regalibus non possunt pignorari, vel obligari.

N. 250. in fin. Sine qua, † seu Exequatur nec Iu- 134
dices Romanæ Curiæ possunt super illis executionem demandare, *Rot. in Romana, seu Ianuen. Locorum Montium 28. Iunij. 1641. coram Reuerendiss. D.*
Dunozetto, post tract. dec. 157. num. 5. & † potest super 135
eorum etiam proprietate exequi, cum ea cadant sub hypotheca, & obligatione camerali, *Rot. in Amerina Bonorum 18. Maij 1643. & 26. Februarij 1644. coram. R.P.D. Royas, post tract. dec. 163. num. 16. & 17. &*
dec. 168. num. 2. † quidquid aliud sit in locis Mon- 136
tium, seu Imprestitis Ciuitatis Venetiarum, vt in *d. dec. 163. nu. 20.*

Bona † autem Ecclesiastica pro legitimo de- 137
bito Ecclesiæ contracto absque Beneplacito Apostolico possunt capi, & distrahi, Primo si sint fructus, præsertim si debitum sit contractum in Ecclesiæ vtilitatem, & eo magis, subductis alimentis Personarum Ecclesiæ *Rot. in d. Amerinâ Bonorum 21. Februarij 1642. & 18. Maij 1643. & 26. Fe-*
bruarij 1644. coram. R.P.D. Royas, post tract. dec. 158. nu. 11. 14. 15. & 17. dec. 163. num. 15. & dec. 168. in pr. † & idem 138
si sint mobilia non pretiosa, vt videtur sentire
Rot. d. dec. 168. nu. 8. Et † quatenus agatur de debito 139
occasione emptionis exequi potest. Secundò super bonis venditis, non tamen super alijs bonis stabilibus Ecclesiæ, *d. dec. 158. nu. 9. 10. & 17. d. dec. 163.*
num. 15. & d. dec. 168. in princ. Ac Tertiò † exequi po- 140
test pro debito auctoris Ecclesiæ, quæ in hæreditate successerit, tam super ipsis bonis hæreditarijs, quàm super alijs proprijs bonis Ecclesiæ, dum, citata ad exhibendum inuentarium & bona inuentariata illa non exhibet, *Rot. in Romana Locorum Montium 18. Maij 1643. coram. R.P.D. Meltio, post tract. dec. 162. numero 18. & in d. Amerina Bonorum 2. Iunij 1645. coram R.P.D. Royas, post tract. dec.*
172. numero 27. 32. & 33. † In alijs casibus nullo mo- 141
do deueniri potest ad subhastationem bonorum Ecclesiæ occasione obligationis initæ sine Assensu Apostolico, nisi Assensus in ipsa subhastatione impetretur, vt in *d. dec. 172. numero 13. 32. & per tot.* in qua fuit recessum in hac parte à dictis alijs decisionibus in eadem causa emanatis sub diebus 18. Maij 1643. & 27. Februarij 1644.

N. 252. in fin. Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 19. num. 6.

N. 255. in fin. Prout † nec pro debito filij posset 142
exequi in bonis patris super legitima cum ea, patre viuente, non debeatur, *Carleual. dicta disputat. 19. num. 5.*

Num. 256. in fin. Guid. Pap. decis. 447. per tot.

Vrsell. in verb. assecuratio dotis, conclus. 152. num. 72. vers. secus autem, Seraphin d. cas. 891. numero 1. & seqq. Rota in Taberna Dotis prima Iulij 1626. coram Merlino, Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 19. num. 9. & seqq. vbi vide, & de materia executionis pro debito vxoris tam ante, quàm post matrimonium contracto.

143 Econuerso † pro debito viri, siuè ante, siuè post matrimonium contracto non permittitur executio in bonis dotalibus vxoris, nec in eorum fructibus, nisi quatenus supersint post supportata matrimonii onera, *Thom. Carleual. d. disput. 19. numero 2. & seq.* vbi tamen limitat, & sublimitat.

144 Pro † debito autem communi viri, & vxoris quando, & quomodo sit facienda executio in rebus dotalibus, vel viri, videndus est idem *Carleual. ibid. nu. 19. & seq.*

Nu. 287. in fin. Intrigl. decis. 8. numero 16. vbi, quod

145 † non potest amplius dominus actor effici ex causa adiudicationis, nisi esset dominium reuocabile, quia tunc potest actori pinguius prouideri ex alia causa irreuocabili, *Intrigl. d. dec. 8. numero 17.*

146 *N. 290. in fin.* Venditor † tamen cum reseruatione dominij, donec fuerit de pretio satisfactus, potest pro illius solutione rem ipsam venditam subhastare, *Rot. in Romana Saluiam 8. Aprilis 1639. coram Reuerendissimo D. Dunozetto tunc Decano, post tract. dec. 118. nu. 9. & seqq.*

ADDITIO AD INSP. XIX.

SVMMARIA.

1 *Creditores superuenientes in subhastatione ad instantiam alterius possunt vel licitare, vel emptorem pluris licitaturum subijcere, vt ex pretio omnibus satisfiat.*

2 *Creditor præsertim posterior distractionem impedire non potest.*

3 *Creditor prior comparens post subhastationem, & deliberationem ritè, & rectè factam non auditur, & quare, nisi super pretio, si extet, vel consignatum sit cum cautione, & deinde in subsidium se vertere potest contra emptorem, & n. 4.*

5 *Creditor anterior si non audiatur, grauatur, & nulliter agitur.*

6 *Instantia concurrentis creditoris peremptio, an possit opponi.*

7 *Bona libera, vel allodialia debitoris an possint in præiudicium posteriorum subhastari à prioribus habentibus obligata eiusdem bona emphyteutica, feudalia, seu primogenituræ, & maioratus, & fideicommissaria.*

8 *Debitore existente soluendo, creditores se ad inuicem in executione non impediunt, secus in non soluendo.*

9 *Tertius veniens ad causam vti creditor, & ad actorem concreditorem excludet dum non cogitur venire in statu, & terminis, sed est audiendus cum nouo termino, & processu, secus in veniente ad coadiuuandum actorem, vel reum.*

10 *Signatura Gratiæ rescriptum ad instantiam posterioris creditoris pro subhastanda re possessa per anteriorem, & de illius intelligentia, & num. 18. 19. & 20.*

11 *Creditor anterior pignus possidens non tenetur eius venditionem pati ad posterioris instantiam, sed recurritur ad Signaturam Gratiæ, & numero 12. & 18.*

13 *Concursus concreditorum non admittitur in re ad alterum spectante ex dominij reseruatione.*

14 *Creditor anterior si pignus possideat vti suum, non competit posteriori ius illud distrahendi, etiam si multo plus valeat. Decl. vt n. 15.*

16 Merlin. de pignor. lib. 4. q. 97. n. 3. *declaratur.*

17 *Vtri creditores an possint exequi contra bona ab eodem vxori pro dote assignata.*

21 *Heres etiam debitoris cum beneficio legis, & inuentario si hereditatis sit creditor, potest cum alijs creditoribus concurrere tam agendo quod est sibi vtilius, quam excipiendo.*

22 *Tertius oppositor concurrens in subhastatione vti creditor an audiri debeat coram Iudice executore, vel remitti ad Iudicem principalem.*

23 *Concursus plurium creditorum continentia diuidi non debet.*

24 *Creditori venienti post pignoris deliberationem, vel adiudicationem quæ iura remaneant, & an competat ius iterum distrahendi, & n. 25.*

26 *Statutum dans debitori terminum ad pignus venditum reluendum suffragatur etiam posterioribus creditoribus.*

N*Vm. 3. in fin. Merlin. de pignor. lib. 4. quæst. 97. numero 1.*

Num. 5. in fin. Et † pluris licitando, aut alium emptorem subijciendo pluris licitaturum, vt ex pretio vtrique, seu omnibus creditoribus commodè satisfieri possit, *Ant. Fab. de err. pragmat. tom. 1. decad. 1. par. 6. num. 5.* 1

Num. 6. post verb. cap. 18. col. 7. Merlin. de pignor. lib. 4. quæst. 97. numero 1. Et † multo minus creditor posterior, *Ant. Fab. de error. pragmat. tom. 1. decad. 1. err. 4. numero 13. circa fin. & err. 6. numero 5.* 2

Num. 12. in fin. Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 12. numero 3. & disput. 22. numero 12. vbi, quod † si creditor prior veniat ad iudicium post venditionem factam sub hasta ritè, & rectè, & nulla interueniente collusione, æquum est, ne molestet emptorem bonorum sui debitoris, ne fides hastæ publicæ facile conuellatur, *Thom. Carleual. vbi sup.* 3

Num. 13. in fin. Carleual. d. disp. 22. numero 12. vbi, quod † æquum est, vt potius habeat recursum ad pretium, si extet, & nondum sit consumptum, vel, si sit posterioribus consignatum cum cautione, &, quatenus creditores posteriores, & eorum fideiussores soluendo non sint, aut sint difficilis exactionis, in subsidium poterit se vertere contra emptorem bonorum. 4

Num. 21. in fin. In qua materia immissionis tam respectu pignoris prætorij, quam iudicialis, & in vim guarentigiæ, & obligationis cameralis an vnius immissio suffragetur aliis concurrentibus, videas etiam *Merlin de pignor. lib. 1. q. 22.*

Num. 35. in fin. Adeo vt, † quatenus procederetur ad secundum decretum, & deliberationem ad effectum soluendi posteriori, non audito anteriori, seu non terminato prælationis articulo, diceretur anterior grauatus, & nulliter actum, 5

tam-

tanquam articulus esset releuans, iuridicus, &
6 præiudicialis, *Cutell. decis. 24. num. 12. vers. vltimum restat*, vbi *num. 13.* an † possit opponi de instantiæ huius articuli peremptione.

7 Nunquid † autem mulier habens creditum dotis, vel alius habens creditum afficiens bona emphyteutica, vel feudalia, seu bona primogenituræ, vel maioratus, aut fideicommissaria possit in præiudicium aliorum creditorum posteriorum sibi distrahere bona libera, & allodialia communis debitoris, materiam tractat *Molin. de primogen. lib. 4. cap. 7. numero 17. & seqq. & Cutell. dec. 13. numero 16. & seqq.* vbi etiam, quid in præiudicium alterius crediti minus legitimè sibi debiti.

N. 42. in fin. Cutell. tamen *de donat. tract. 2. discur. 1. special. 20. num. 28.* asserit, quod in Regno creditor etiam anterior superueniens in puncto distractionis post contractum pignus prætorium non tractat, seu non potest ad sui instantiam distrahere, sed mittit scripturas ad effectum, vt præferatur, si sciat, alterum esse immissum.

Num. 43. in fin. Et, vt tradit *Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 12 numero 4. & seqq. & 15. &*
8 *16.* † vbi reus est idoneus, & soluendo omnibus creditoribus agentibus contra ipsum via executiua, executio non impeditur, neque hoc casu necesse est, opponi vnum creditorem alteri, cum neuter alterum impediat, ne suum creditum exigat à communi debitore, qui bona habet, ex quibus possit omnibus satisfieri; & oppositio hoc casu est manifestè calumniosa, & ideo non admittenda, nec ex ea retardanda executio à primo creditore intentata, & promota, quando vero reus idoneus non est, nec eius bona sufficiunt ad satisfaciendum omnibus creditoribus, tunc oppositio admittenda est, & censenda iusta, quia vtriusque interest, ne alteri soluatur, cum ex solutione facienda vni alter excludatur, & remaneat in damno; & respondet contrarijs, ac limitat, & declarat, & *nu. 18.*
9 habet, quod iste † tertius vt veniens contra reum pro exactione sui crediti, & contra actorem, vt illum excludat, non tenetur litem assumere in statu, & terminis, in quibus repetitur, vt tenetur, qui venit ad coadiuuandum actorem, vel reum, sed nouiter cum illo agendum est, dato nouo termino, & processu denuò compilato.

Num. 46. in fin. post verb. dec. 19. num. 2. Merlin. de pign. lib. 4. q. 97. nu. 1 & 2.

Num. 48. in fin. post verb. qu. 55. numero 3. & seqq. Et *Rot. in Romana Subhastationis, de Alexijs 12. Decembr.* 1644. & 15. *Februarij* 1647. *coram. R.P.D. Cerro, post tract. dec. 171. numer. 2. & dec. 205. numero 32.*
10 *& 34.* vbi † de rescripto Signaturæ Gratiæ ad d. effectum & in *Romana Nullitatis Deliberationis 27. Aprilis 1644. coram R. P. D. Ghisilerio, post tract. decis. 190. numero 8. 15. & in fin.* vbi etiam de Signaturæ Sanctissimi rescripto, *Anton. Fab. de error. pragmat. to. 1. decad. 1. err. 4. numero 9. & seq.*
11 vbi, quod tamen † in hoc pragmatici errant, *Fontanell. de pact. nupt. claus. 7. gl. 3. par. 8. num. 10. & 17.*

Num. 51. in fin. Cancer. variar. resol. par. 1. de dot. & donat. propt. nupt. cap. 5. numero 116. & cap. 9. num. 195. vbi an vidua teneatur huiusmodi patientiam præstare ad instantiam hæredis, *Merlin. de pignor. lib. 3. tit. 2. q. 73. nu. 75. Vrsell. in verb. assecuratio dotis, conclus. 152. nu. 48.* vbi, quod † ad d. effectum in Curia 12
recurritur ad Signaturam Iustitiæ. † Nec contra 13
habentem dominij reseruationem, & in re propria admittitur concursus, seu prælatio creditorum, *Rot. in Romana Vinea 4. Iulij 1635. & 14. Maij 1636. coram Pirouano, post tract. decis. 150. num. 4. & decis. 153. num. 9.*

N. 52. in fin. Fontanell. de pact. nupt. claus. 7. glos. 3. par. 8. nu. 2. & seqq. & per tot.

Nu. 56. in fin. Anton. Fab. de error pragmat. to. 1. decad. 1. err. 4. num. 2. vbi, † etiamsi pignus multo plus 14
valeat, quam quod illi debeatur.

Num. 58. in fin. Sed, quod paupertas non suffragetur, nisi in muliere dotem repetente, vel debitore alia bona non habente, sentit *Ant. Fab. de error. pragmat. tom. 1. decad. 1. error. 4. num. 4. 11. & seqq. & num. 18.*

Num. 59. in fin. Ant. Fab. de error. pragmat. d. to. 1. decad. 1. err. 4. num. 1. & seqq.

Vnde in hac re † distingui solet, vt, si tertius 15
creditor anterior rem detineat iure pignoris, & fateatur, rem quoad proprietatem spectare ad communem debitorem, sed alleget, sibi prius fuisse hypothecatam, non possit subhastationem ad instantiam alterius, seu aliorum impedire; Secus si alleget, proprietatem non spectare amplius ad debitorem, sed rem esse suam titulo plenæ proprietatis, & dominij, *Rot in Romana Subhastationis de Alexijs 12. Decembris* 1644. & *15. Martij 1648. coram R.P.D. Cerro, post tract. decis. 171. numero 3. 8. & 21. & decis. 235. numero 1. & seqq.*
Et † in hoc secundo casu potest procedere, 16
Merlin. de pignor l. 4. q. 97. num. 3. Et, quod † con- 17
tra mulierem, quæ à viro obtinuit validam assignationem bonorum pro sua dote, non possint creditores executiones obtentas contra bona viri consumare, sed debeant via ordinaria agere, tradit idem *Merlin. d. tract. lib. 3. quæst. 73. nu. 68. & 69.* nisi assignatio fuerit fraudulenta, *Merlin. ead q. 73. nu. 75.*

Quod † si creditores posteriores obtinuissent 18
in Signatura Gratiæ rescriptum procedendi ad subhastationem, & deliberationem bonorum communis debitoris per alios creditores aduersarios anteriores citatos retentorum, ipsis ab eorum possessione non amotis, ad effectum in primis eisdem satisfaciendi, & de residuo aliis creditoribus, vt rescribi solet, *Rot. in d. Romana Subhastationis de Alexiis 5. Martij* 1648. *coram R.P.D. Cerro, post tract. decis. 234. num. 2.* illius esset intelligendum prout de iure, quatenus scilicet bona huiusmodi subhastanda, ac deliberanda essent impetrantibus obligata, Rot. penes *Merlin. de pignor. dec. 59. nu. 15.* nec † applicaretur quoad bo- 19
na, & corpora, quæ illis obligata non essent, seu iam exiissent è dominio, & possessione debitoris, puta per antecedentem subhastationem, & deliberationem, *d. dec. 59. num. 16.* nec † inhibiti illius 20
vigore eorum bonorum respectu causaret attentata, *ead. dec. 59. n. 17.*

Hæres † etiam debitoris cum beneficio legis, 21
& inuentario, si sit defuncti creditor, potest cum aliis creditoribus concurrere, tam excipiendo, quam agendo, & executioni vni talis se opponere, & instare respectiuè, *Thom. Carleual.*

de iud.tom.2. tit.3.disp.13.per tot. vbi facit differentiam, an excipiat, vel agat quoad suspendendam executionem, & dat pro consilio, vt se opponat tamquam actor, quia tunc faciet suspendere viam executiuam, & habebit longiorem dilationem ad probandum incumbentia.

22 An † autem tertius oppositor, qui concurrit vti creditor ad effectum sibi satisfaciendi sit audiendus coram Iudice requisito pro executione, seu coram Iudice Executore sit audiendus, vel remittendus ad Iudicem requirentem, seu principalem, *Thom. Carleual. de iudic.tom.2. tit.3.disput.17.sub numer.21.* sentit, esse audiendum, sed processum, & decisionem remittendam esse ad Iudicem requirentem, & principalem; vbi tamen loquitur in terminis generalis concursus tractatus, & expeditus coram Iudice requiren-
23 te, vel principali, & reddit rationem, quia † non debeat diuidi continentia concursus plurium creditorum.

N.60.in fin.& Rota in Romana Domorum 20 Junij 1650.coram Eminentissimo D.Card. Ottbobono, post tra.1. dec.248.n.21. & 22.

N.82. in fin. post verb. quæst. 106. numer. 9. Thom. Carleual. de iudic. tom.2. titul.3. disput.12. sub num.3.
24 vbi, quod † creditori tardius venienti remanet via ordinaria contra possessorem bonorum sui debitoris, vel agendi executiuè contra eundem debitorem, vel contra eius bona, si quæ superfuerint.

25 *Num. 84. in fin.* Vnde † inanis est petitio superuenientis creditoris pro noua distractione ad suum creditum consequendum, postquam bona communis debitoris ad instantiam aliorum distracta fuerint auctoritate Iudicis, *Rota in Tiburtina redditionis rationis 28. Junij 1645. coram Eminentissimo Domino Cardin. Ottbobono, post tract. dec.194.n.7.*

Num.85. post verb.cap.59.num.1. Vt etiam econ-
26 tra † Statutum concedens debitori certum terminum ad pignora distracta redimendum procedit etiam ad fauorem posteriorum creditorum, qui propterea habent ex eo ius luendi pignora, & offerendi emptori quidquid ei abest cum legitimis accessionibus, & vtendi iure debitoris, *Ant.Fab.de err.pragm.tom.1. decad.1.err.5.n.6.*

N.88.*in fi.* & extant hodie *tract.de credit.concurs. Licentiati Amatoris, & Francisci Salgado.*

ADDITIO AD INSP. XX.

SVMMARIA.

1 *Via iudiciali vbi processum fuit debet etiam iudiciali via vendi pignus.*

2 *Pignoris, vel rei hypothecatæ in venditione seruandæ sunt solemnitates, de quibus in* l.fi.C. de iur.domin.impetr.Decl.vt n.3.& 4.

5 *Subhastationes fieri debent legitimè etiam à fisco, alias nihil valent.*

6 *Pignore sine solemnitatibus distracto, tenetur, & venditor, & emptor ad rei, & fructuum restitutionem.*

7 *Valida dicitur executio, subhastatio, & deliberatio, seu adiudicatio, si fuerint seruata omnia requisita,* Bart.in l.licitatio.

NVm.10.*post verb.col.3.in fin. Rot.penes Merlin.de pign.dec.142.n.15.*

Num.11.in fin post verb.num.2.p.3.Ferdin. Arias var. resol.lib.1.c.48.n.19.

Num.15.post verb.dec.5.n.4. Atque † vbi est electa via iudiciaria, sequitur, vt venditione etiam iudiciali vendi debeat pignus, *Fontanell.dec.437.sub num.18.tom.2.* Et † in venditione pignoris, vel rei iuri hypothecario subiectæ debent seruari solemnitates indictas in *l.fin. C. de iur.domin.impetr.* † si pactum aliquod non adest, sed, si adest, illud seruandum est, *Polydor. Rip.obseru.220. nu.1. & seq.* † prout, & loci Statutum, si super hoc disponat, vt *Papiæ, Polydor.ibid.n.4.* 1 2 3 4

N.20. in fin. & † debeant subhastationes fieri legitimè, alias nihil valeant, *Boss.in pract.tit.de fisc. & priuil.eius.n.28.& 38.* 5

Num.39.in fin. Atque † cum creditor pignus distraxit, non obseruatis iuris solemnibus, potest tunc agi, & cum venditore, & cum emptore ad rei, & fructuum restitutionem, *l.4. C.si vend.pign. Ferdin. Arias var.resol.lib.1.c.28.n.1.& per tot.* 6

N.40. in fin.post verb.dec.80.num.1. & † cum omnibus requisitis, de quibus per *Bart.in l.licitatio. n.2.ff.de public. & vectig.vt per Rot.recent.dec.606.n.14. p.4.tom.3.* 7

Num.41.post verb.de societ.offic.nu.4. & in Romana Censuum 27. Aprilis 1644. coram R.P.D. Royas, post tract.dec.129 sub nu.1.

ADDITIO AD INSP. XXI.

SVMMARIA.

1 *Rei Ecclesiæ subhastatio pro debito illius auctoris quam solemnitatem requirat.*

NVm.1. *in fin.* & in his terminis quoad bona Ecclesiastica procedit *Rot. in Amerina Bonorum 18.Maij 1643.& 26.Februarij 1644.coram R.P.D. Royas, post tract.dec.163.nu.18.& decis.168.nu.3.5.& seq. vt ipsamet Rota se declarauit in eadem causa 2. Junij 1645.coram eodem, post tract.dec.172.nu.29. & seq.* vbi † limitat in subhastatione, quæ fiat ex debito auctoris Ecclesiæ, cui illa sit hæres. 1

Num. 3. in fin.post verb. art.3 num.15. Simoncel. de decret.lib.3.tit.8. insp.16.numero 122.in fin. vbi de executione super pecunia ad emptionem prædiorum destinata.

ADDITIO AD INSP. XXII.

SVMMARIA.

1 *Expensæ quando non faciant mandatum præsumere.*

NVm.3. *in fin. post verb. decis.5. in fin. Cardinal. Mellin.decis.346. num.6.* vbi de eo, qui postea fuit substitutus, & non à creditore, sed ab eo, qui non habebat interesse, & quod † non intrat præsumptio ex impensis, quæ non sunt considerabiles, & quia fuit deuentum deinde ad expressam substitutionem. 1

Num.2.in fin.post verb.decis.10. nu.4. Card. Mell dec. 94.nu.1.& 2.

AD-

ADDITIO AD INSP. XXIII.

SVMMARIA.

NVm. 4. in fin. Fontanell. dec. 437. numero 14. & sequ. 2. Thom. Carleual. de iud. to. 2. tit..... disp. 1.n.23.& 24. vbi, quod † in executione requiritur indistinctè citatio, sed non semper, & vbique vno, & eodem tempore, quia apud aliquos requiritur ante capta pignora, apud alios solum tempore venditionis, aut subhastationis, vel aestimationis, aut addictionis, sed in omnibus Prouincijs ante perfectam, & finitam executionem vno, vel alio tempore citandum esse reum. 1

N.5.in fi. Merl. de pign. lib.4.q.95.n.46.& seqq.

N.8. in fin. post verb. dec.107 num.18. Fontanell. d. dec. 437. nu.17. tom.2. Thomas. de tut. & curat. tit.19.c.8. num. 225. vers.6. ampl. & sub vers. 8. ampl. Ferdinand. Arias var. resol. lib.1.c.48. nu.19. vbi, quod † venditio pignoris, inscio debitore facta, dominium in emptorem transferre non potest. 2

N.13. in fin. Cutell. dec.24. numero 1.& seq vbi, quod, licet † in haeredem transfundatur iudicium factum cum defuncto in statu, in quo est, & non sint cum eo repetendae caeterae solemnitates de iure ciuili requisitae; † non tamen haeres ligatur defuncti citatione, in quantum spectat ad ius naturae, sed est ille in vlteriori prosecutione citan- 3 4

dus. *Pen. dec. 149. num. 4.* & ibi *Appostill.* vbi, quod
5 † cognosci debet prius, an sua intersit, *& dec. 494. num. 2.*

6 *N. 17. in fi.* Et † idem dicitur in mandato executiuo sic relaxato, cum quo processum deinde fuerit ad subhastationem, vt per *Rot. in Romana, seu Tiburtina Dotis, seu Pecuniaria 4. Julij 1616. coram R. P. D. Peutingero, post tract. dec. 174. numero 2. & 11.* vbi de sorore, quam, certum erat, hæredem intrare.

N. 19. in fin. post verb. dec. 17. numero 5. & in Romana Spolij prima Decembris 1642. coram R. P. D. Ghisilerio,
7 *post tract. dec. 183. nu. 5.* vbi, quod † est bona cautela citare aliquem pro omni suo iure, & interesse, quamuis se faciat hæredem, vbi, qui citat, non vult illum pro tali approbare, puta quia, & ipse prætendat, se esse hæredem.

8 *N. 20. in fin.* Quodque, † si peteretur executio in vim Statuti Vrbis, requireretur citatio personarum, quæ ex hoc principaliter lædi possent, & sic vel ipsius principalis debitoris, vel hæredis, tradit *Card. Mellin. dec. 272. n. 2.*

9 *Num. 21. post verb. dec. 16. in fi.* Sique † agatur de bonis banniti, dandus est pariter curator hæreditati iacenti, vel quasi, alias nulliter agitur, vt ex allegatis per *Cutell. dec. 5. num. 69.* sed tamen, quod procedatur contra ipsum, tamquam contra absentem, tradit idem *Cutell. ibid. num. 109. & 110. & de*
10 *donat. tr. 1. discurs. 2. partic. 2. num. 72.* † & sic citato illius procuratore, si dimiserit, vel prouiso, vti absenti, de curatore, si procuratorem non dimiserit, *Cutell. d. dec. 5. nu. 110. & de donat. d. partic. 2. sub numero 67. & 71.*

11 *Num. 22. in fi.* Cum † & contra absentem debeat dari curator vti tali, & cum curatore agi, ad relata per *Gilian. ad Statut. Perus. in verb. absentia, num. 19. & seqq.*

12 *N. 24. in fi.* Quamuis alias † pro debito viri, & ad effectum exequendi, & distrahendi etiam bona dotalia non sit opus citare vxorem, & citata si fuerit, & non legitimè, non sit curandum, sed sufficiat citare solum virum debito-
13 rem †, & rerum dotalium, & etiam feudalium, dominum, & possessorem, *Intrigl. dec. 15. num. 93. & seqq.*

N. 25. in fin. & in Reginen. Manutentionis 27. Iun. 1644. coram R. P. D. Verospio, post tr. dec. 176. numero 9.

N. 26. in fi. & in rec. p. 4. to. 2. dec. 212. n. 7.

14 *N. 27. post verb. q. 162. n. 3.* Sed immò † manutentio datur possessori qui in subhastatione non interuenit, nec illam procurauit, *Rot. in Firmana Domus 28. Nouembris 1631. coram Coccino. post tract. decis. 123. num. 1.*

15 *N. 29. in fi.* ita vt † pro nulla habeatur, vel rescindenda adiudicatio facta de bonis donatarij banniti, quæ ex dispositione donantis ipso iure deuoluta erant ad filios, illis non citatis, secundum aliquos, vt per *Cutell. dec. 5. num. 68. & de donat. tr. 1. discurs. 2. partic. 2. n. 71.* qui tamen tenet contrarium.

N. 31. in fin. post verb. d. dec. 40. num. 15. Merl. de pign.
16 *lib. 4. q. 95. nu. 49.* † Nec vbi persona est certa, *Fontanell. dec. 438. nu. 12. tom. 2.* † Nullaque est adiudi-
17 catio, non citato legitimo contradictore, *Cutel. de donat. tr. 1. discurs. 2. partic. 2. nu. 71.*

18 *N. 32. in fi.* Is † tamen citandus est, cuius principaliter interest, non cuius secundario, *Intrigliol. dec. 15. num. 97.*

N. 34. in fin. Satisque † est citare dominos rerũ 19
subhastandarum, & deliberandarum, ac adiudicandarum, earumque possessores, *Intrigl. dec. 15. n. 92.* † Neque citandus est, nisi is, qui possidet, 20
non autem qui solo nititur titulo, *Cutell. dec. 5. n. 105.* Vnde † non est citandus substitutus, qui non 21
possidet fideicommissum, nec alius, qui habet tantum ad rem actionem, *Cutell. ib. nu. 106. & 107.*

N. 39. post verb. dec. 59. nu. 4. Fontan. dec. 440. num. 2. tom. 2. † nisi præcesserit prima citatio generalis 22
ad omnes, & singulos actus cum comminatione, *Fontan. ibid. nu. 9. & seq.*

Eodem num. 39. in fin. † neque præsentia decreto, 23
nisi præcesserit citatio, vel monitio, *Ruin. consil. 102. num. 8. lib. 5.*

N. 42. in fi. post verb. dec. 103. nu. 15. Thomas. de tut. & cur. tit. 19. cap. 7. nu. 24.

N. 43. in fi. & Rot. in Romana Vineæ 19. Februarij 1644. coram. R. P. D. Bichio, post tr. dec. 189. nu. 14.

Num. 50. in fin. Thomas. de tutor. & curat. d. tit. 19. cap. 7. num. 224.

N. 56. in fi. Fontan. dec. 442. nu. 6. tom. 2. vbi †, quod 24
id operatur iniustitiam non nullitatem, & † eo 25
magis si constaret, eum non fuisse tutorem, vel curatorem, sed alium *Fontanell. dec. 438. numero 9. tom. 2.* vbi, quod † paria sunt non citare, vel nul- 26
liter citare, nisi tutela, & cura † posset præsumi 27
ex illius enunciatione, & cursu temporis, *Fontanel. dec. 439. numero 13. tom. 2.* vbi *nu. seqq. ampliat,* si concurrant adminicula †. Vel si fuerit citatus tu- 28
tor falsus, *Rota in Romana Domus in Burgo 18. Maij 1640. coram Eminentissimo D. Cardin. Otthobono, post tract. decis. 215. num. 6. & 7.*

N. 57. in fi. Thom. de tut. & cur. d. tit. 19. c. 7. n. 224.

N. 62. in fi. Tho. de tut. & cur. d. tit. 19. c. 7. n. 224.

N. 67. in fin. & in Ciuitatis Castelli Spolij 10. Maij 1641. coram R. P. D. Ghisilerio, post tr. dec. 128. num. 23. vbi *n. 22.* quod † sufficit fuisse ad singulos actus cita- 29
tum procuratorem, qui comparuerit.

N. 68. in fi. seu † interuenerit minoris auctor, 30
& necessarius defensor, *d. dec. 128. nu. 23. post tr.*

N. 50. in fi. Vnde † hæres cum beneficio legis, 31
& inuentarij, qui esset etiam hæreditatis creditor, & vellet illud consequi mediante subhastatione, vel adiudicatione, & separatione bonorum, deberet id facere Iudicis auctoritate, & citatis alijs creditoribus, & legatarijs, & cohæredibus, & fideicommissarijs, ac alijs, quorum interest, *Bald. in l. debitori, nu. 4. verb. pene. C. de pact. Ant. de Amat. resol. 56. num. 22. & seqq.* † citarique debent 32
prædicti, non pro validitate actus, & iudicij, sed pro eorum exclusione super re assignanda, vel hæredi pro suo credito adiudicanda, *Ant. de Amat. d. resol. 56. n. 26. & 31. in fin.* † pro validitate au- 33
tem actus, & iudicij dandus est curator hæreditati quasi iacenti, & ille citandus est, *Ant. de Amat. ibid. nu. 27. & seqq. & sentit Thom. Carleual. de iud. to. 2. tit. 3. disp. 13. sub nu. 7.*

N. 90. in fi. Nouar. dec. 30. num. 2. & seq. Fontanel. decis. 439. num. 10. tom. 2. Rota recent. par. 4. tom. 2. decis. 212. num. 8.

N. 91. in fin. Nouar. d. dec. 30. n. 4. Fontanell. d. dec. 439. nu. 9. & seqq. tom. 2.

N. 98. in fin. Guidobon. aduocat. 92. numero 8. Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 1. numero 24. in fi.

seu

34 † ſeu intenuta capienda, *Mand. de inhib. q.72. num.6.*

Num.108.in fi.Thom.Carleual.de iudic.d.tom.2.tit 3. diſp.1.num.24.in fi.

Num.110.in fin.poſt verb.loc.cit. Thom. Carleual. vbi ſuprà.

N.130.in fi.Fontan.dec.437.nu.14.tom.2.

N.138.poſt verb.conſ.65.nu.7.& auctoritate, *Guido-*
35 *bon.aduocat.92.ſub.nu.8.*vbi † de ſubhaſtatione pi-
gnorum in cauſis datiorum, & collectarum.

N.139.in fin.Ant.Fab.de err.pragmat.tom.1. decad.10. err.6.nu.11.prope fi.

*N.141.in fin.Thomaſ.de tut.& cur.tit.19.cap.7.nu.
225.ampl.9.*alias ſubhaſtatio nulla ſit, *Thomaſ.d.nu.*
36 *225. ampl. 8. in fin.* † nec poſſit creditor vendere
auctoritate propria, *Merlin.de pig.lib. 4.q. 95. num.*
37 *52. verſ. tertio quod,* prout &, † vbi venditio fieri
debet ex decreto, opus eſt ſubhaſtatione, *Mer-
lin.loc.cit.& q.99.nu.1.& Thom.Carleual.de iudic. tom.
2.tit.3.diſput.1.num.9.*

Nu.143.in fin.Thomaſ.de tutor.& curat.tit.19.cap.7. nu.225.ampl.9.

38 *Num.146.in fin.Nouar. dec. 30.nu.1.* vbi, † quod
aliàs ſubhaſtatio eſt nulla.

N.147.poſt verb.nu.14.Gait.de cred.c. 4. quaſ. 8.numero 966.

Num.153.poſt verb.deciſ.115.numero 7. & *in Reginen.
Manutentionis 27.Iunij 1644. coram R. P. D.Veroſpio,*
39 *poſt tr. dec. 170. numero 10.*vbi, quod † terminus ad
reluendum poſt decretum de liberationis eſt ne-
ceſſarius.

40 *N.164.in fin.poſt verb.Mangil.ibid.*Vnde † in col-
lectis, & datijs quamuis non poſſit ex abrupto
deueniri ad venditionem bonorum pro eorum
executione oblatorum, *Lancellot.de attent.lit. pend.*
41 *cap.4.limit.25.num.7.*† non tamen opus eſt illis ci-
tatione, nec cauſæ cognitione ad effectum exe-
quendi, & pignorandi, nec ad effectum proce-
42 dendi ad vlteriora, & ſubhaſtandi, cum in † ijs
nullo iuris ordine procedatur, *Guidobon. aduocat.
92.num.4.& ſeqq.*

*N.182.in fin.poſt verb.q.39.nu.11.*Et ſentit *Rot.in Romana Spolij prima Decembris 1642.coram R.P.D.Ghiſilerio poſt tract.dec.183.nu.8.*

*Num.189.in fin.Thom.Carleual.de iudic.tom. 2. tit. 3. diſput.1.numero 24.in fin.Paul.Staiban.iun.reſol.forenſ. 20.numero 59.& 60.Fontanell deciſ.437.numero 15. to.2. Cutel. dec. 24. numero 4.in fin.*vbi, de citatione hæredis.

Num.192.in fin.poſt verb.& num.4.& 5. & *Rot.poſt*
43 *Merlin.de pignor.dec.48.num. 4.* vbi, quod † delibe-
ratio non nocet non citato.

44 *Nu. 198. in fin.* At, † ſi Conſtitutio imponeret,
vt citatio affigeretur in limine domus habita-
tionis ſub teſtimonio, ſaluaretur citatio, etiam ſi
Nuncius non exprimeret qualitatem ſolitæ ha-
bitationis, ex præſumptione, quam habet, offi-
cium ſuum legitimè adminiſtrandi, *Intrigl.dec.15.*
45 *n.28.& 88.& ſeq.*† & fortiùs ſi præceſſiſſet etiam
46 Iudicis mandatum, *Intrigl.ibid. num. 90.*† Nec vi-
tiaret defectus teſtium, ſi eſſet de ſtylo, vtij non
47 adhiberentur, *Intrigl.d.dec.15.num.85.*† de quo, ſi
eſſet notorius, poſſet Iudex, ſe extraiudicialiter
etiam informare in aula, & parte non vocata,
48 *Intrigl.ibid.nu.86.* † valeretque ſtylus Curiæ reſpi-
ciens modum, & ordinem procedendi, quamuis
contra ius, & non præſcriptus, *Intrigl.loc.cit.nu.87.*

Num. 199. in fin. & poſt noſtrum *tract. mand. de manuten.dec.630.nu.3.& ſeq.*

*Nu. 210. in fin.*quod, quamuis † ad illius validi- 49
tatem non requirat ſcripturam, niſi, vt in futu-
rùm, interpoſitùm fuiſſe, probetur *Intrigl. dec. 15.*
*numero 44.*cum tamen † habeat vim diffinitiuæ, 50
vel interlocutoriæ diffinitiuæ, vim habentis, *Cu-
tell.deciſ.24.numero 9.*† debet per omnes Iudices, ſi 51
plures ſint, abſolui, & ſubſcribi, non autem ſuf-
ficit ſi per vnum tantum, *Cutell. ibid.* tamquam
† illi non habeant iuriſdictionem in ſolidum, ſed 52
coniunctim, *Cutell.ibid.num.10.* † niſi ſtylus ſit in 53
contrarium, puta in caſu impedimenti, vel ſi alij
ſint ſuſpecti, vt ſentit à contrario ſenſu *Cutell.
eod.num.10.*

Num. 226. in fin. † Non autem pretium debet 54
mandari ſolui ſimpliciter, & abſolutè illi, qui
inſtat pro ſubhaſtatione contra formam manda-
ti executiui, *Rot.in Lauretana Domus 10.Iunij 1644. coram. R.P.D. Bichio, poſt tract.deciſ. 131. ſub numero 16.*

Num.227.poſt verb.Antonell.ibid. & *Rot. in d. Lauretana Domus 10.Iunij 1644.coram R.P.D. Bichio, poſt tract. deciſ.131.numero 17.*vbi, quod reſultat notoria nullitas, & ſpolium.

Num.231. in fin. Prout † idem procedit in ſen- 55
tentia, & mandato executiuo, ad *Rot.in Bononien.
Pradij 16.Iunij 1644.coram. R.P.D. Pentingero, poſt
tract.deciſ.161.nu.7.& ſeqq.*

Num. 232. in fin. Quemadmodum † nec debet 56
partibus nocere illius error circa nominis iuris
expreſſionem, dum de eo per ſubſcriptionem,
vel aliter conſtet, *Intrigl.deciſ.15.nu.45.*

Num.238.in fin.poſt verb.num.8.& ſeqq.& *in Romana Vineæ 19. Februarij 1644. coram R.P.D. Bichio, poſt*
*tract.dec.189.ſub nu.1.2.3.& 6.*vbi † de verbis, obti- 57
nuit dari, ſeu, Quod dentur in ſolutum, & quod
non important dationem in ſolutum.

Num.239.poſt verb.deciſ. 78. numero 5.& antea in
eadem coram eodem 15. *Maij eiuſdem anni* 1628.
poſt tract.deciſ.139.numero 4.& *in Romana Palatij 22.
Aprilis 1644. coram R.P. D. Ghiſilerio, poſt tract.de-
ciſ. 169. numero 8.* & *in d. Romana Vineæ 19. Fe-
bruarij 1644. coram R.P.D.Bichio, poſt tract.dec.189.*
*numero 4. & 8.*vbi, quod † aliud eſt decretum de 58
dando in ſolutum, aliud ipſa datio, & quod
decretum de adiudicando differt ab adiudica-
tione.

Ead.num.239.in fin. & *Rot.in d. Romana Vineæ 19. Februarij 1644. coram R.P.D. Bichio, poſt tract. deciſ. 189.num.1.*

Num.240.poſt verb.nu.33. † ſeu in ſolutum dari, 59
Rot.in d.Romana Vineæ 19. Februarij 1644. coram R.P.
D.Bichio, poſt tract.dec.189. nu.5.† niſi ſequatur tra- 60
ditio, ſeu decreti executio, *d. deciſ.189.nu.5.* † vel, 61
quatenus præceſſerit æſtimatio, & non probetur
negatiua, quod nunquam emanauerit decretum
actualis adiudicationis per verba de præſenti,
ſubſequatur inhibitio de non moleſtando, *ead.
dec.189.nu.9.in fin.& 10.*

Num.241.in fin. & *Rot.in Romana Palatij 29.Aprilis 1643.coram R.P.D.Ghiſilerio, poſt tract.deciſ. 184. num. 8.& 9.*

Num. 246. in fin. & *in Romana Palatij 22. Aprilis 1644.coram R.P.D.Ghiſilerio, poſt tract.deciſ.169. num. 6.9.& ſeq.*

Num.252.in fin.poſt verb.dec. 64. numero 4. Cardin.

Mellin.dec.346.nu.2.& dec.378.nu.1.& 2.

Num.253.in fin.& in recent.par.4.tom.2.decis. 349. num.3.& 25.

Num.259.post verb.d.decis.124. num. 26. ex quibus
61 dignosci poteſt, † an ſit amplectenda ſententia doctiſſimi, & acutiſſimi D. Antonij Merendæ, dum hæc ſcribo eminentis legum interpretis in hac Ciuitate Bononiæ *controu. iur. lib. 24. cap.50. num. 42.43.47.& 48.tom.4.* mihi ab eodem dono
63 dato contrarium affirmantis, vbi † idem ſentit de decreto adiudicationis rei pro concurrente quantitate crediti cum clauſula, facta legitima æſtimatione, quæ in actis reproducta non fuerit.

Num.261.in fin.Cardin. Mellin.decis.378. num. 2.
64 † pro qua non ſufficeret comparitio,& proteſtatio facta in termino citationis ante ſubſecutum decretum, & ad illud impediendum, vt fieri ſolet in Vrbe, & maximè in tribunali A. C. in actorum Broliardo, ſed opus eſt præſentia tempore decreti, vel notitia illius interpoſitionis,
65 *Card. Mellin.dec.346.numero 3.& 4.* prout † defectus intimationis decreti de ſubhaſtando non ſanatur ex comparitione in termino citationis ad videndum deliberari, *Mellin. d. dec.346. num.5.*

Num.264.post verb.Gratian.ibid.num.4. Fontanell. decis.440.num.13.& seq.tom.2.

66 *Num.270.in fin.* Fiſcus † tamen in ſuis prætenſionibus patrimonialibus procedit ex abrupto, & de facto ad bonorum adnotationem, & ſubhaſtationem etiam parte inaudita, *Cutell. decis.4.*
67 *nu.26.vers.& de facto,* † quamuis econuerſo contra ipſum agatur ordine ſuo, *Cutell. ibid.*

ADDITIO AD INSP. XXIV.

SVMMARIA.

1 *Statuta loci executionis ſunt in ea ſeruanda.*

2 *Forma à iure tradita ſeruatur in pupillo, etiam ſi videatur melius ab illa recedere. Contrarium nu.5.*

3 *Terminus Statutarius, non maior aſſignandus eſt in ſubbaſtatione, nec ſub prætextu reperiendi maiorem numerum oblatorum. Contrarium numero 5.& ſeqq.*

4 *Forma omitti non debet, nec ad faciliorem negotij expeditionem.*

6 *Statuti forma exceſſus magis proficuus actum non vitiat.*

7 *Æſtimatio ex Statuto facienda per certum numerum peritorum vtilius, & pinguius fit per maiorem numerum.*

8 *Forma Statuti ſeruanda eſt, etiam non conſtito de ratione.*

9 *Oblatores tres requiruntur in deliberatione in vim mandati A.C.*

10 *Intimatio non ſupplet citationis defectum non præcedente decreto.*

11 *Intimatio reproducta poſt factam deliberationem, vel adiudicationem non ſuffragatur.*

12 *Oblatorum inferiorum citatio, ſeu intimatio in deliberatione pignorum, quæ fit maiori, hodie in Vrbe non requiritur, nec vbi non eſt alius oblator, & num.13.*

14 *Decretum adiudicationis in Curia fit cum termino, niſi infra menſem, nec ſuſtinetur cum termino, niſi ad primam.*

15 *Burgundiæ in partibus emens bona ſubhaſtata in poſſeſſionem mittitur tactu virgulæ.*

16 *Bononiæ ſtylus in deliberatione prouentum Communis.*

17 *Regni Neapolitani,& Caſtellæ ſtylus in executionibus, & ſubhaſtationibus.*

N*Vm.8.in fin.Gargear.conſ.95.numero 20.lib.1.* vbi, quod † ſeruanda ſunt Statuta loci, vbi fit 1
executio, *Fontanell.dec.440.numero 5.& ſeq. tom.2.* vbi ex *Ant. Fab.* quod † à forma à iure tradita recedi non debet, etiam ſi id videatur maius bo- 2
num pupillo, adeo vt,† ſi Statutum dicat,ſubha- 3
ſtationem faciendam eſſe per decem dies, aut intra decem, ſubhaſtatio vitietur,ſi fiat per plures dies quamuis videatur in hoc verſari maior debitoris vtilitas, ex quo ex longiori tempore maior licitatorum numerus poſſit reperiri, & quod † non debet forma omitti etiam ſi omiſſio 4
faciliorem negotij expeditionem induceret, † 5
Cuius tamen contrarium ſequitur inferius *num. 17.& ſeqq.* dicens,quod † exceſſus formæ requiſi- 6
tæ à Statuto, ſi ſit magis parti proficuus,non vitiat actum, & refert exemplum de Statuto præcipiente, rem æſtimari per quatuor, ſubdens † 7
non contra fieri, ſi æſtimetur per octo, ex quo maior inde vtilitas eſt peruentura ad rei dominum,& pinguius ei prouidetur;& ad *Fab.* reſpondet, quod ille contrarium dixiſſet, ſi vidiſſet exceſſum vtilem eſſe ei, cuius res diſtrahebatur, prout conſiderabat eum damnoſum ex rationibus per illum deductis,*Thomaſ.de tut.& cur.tit. 19. cap.7.num.225.in 10.ampl.*

Eſtque † forma Statuti ſeruanda etiam abſ- 8
que eo,quod quæratur de ratione,cum magis attendatur forma,quàm ratio, *Rot.in Ariminen.Dotis 11.Maij 1620.coram Coccino post tract.dec.52.n.10.*

Num.33.post verb. numero 8. & 9. & *in Aſculana Manutentionis...Maij 1646.coram R. P. D. Meltio, post tract.dec.226.nu.10.*

Num.59.in fin.Card. Mellin. dec. 346. nu. 2. vbi de decreto,niſi infra tres cum intimatione.

Num.66.in fin.post verb.dec.64. num. 4. Et † prout 9
requiritur, quando vigore mandati A. C. ad deliberationem deuenitur, *Rot. in Lauretana Domus 10.Iunij 1644.coram R.P.D. Bichio, post tract. decis. 131.num.16.*

Num.80 in fin.post verb.dec.106.nu.11. Cardin.Mellin. decis.346.nu.5.& Rot.in Aſculana Manutentionis...Maij 1646.coram R.P.D.Meltio, post trac. decis.226. num.5. vbi de ſtylo A.C.

N.93.in fin.Vrſell.in verb.aſſiſtentia,concl.157.numero 9. Rot. in Romana Pecuniaria 4. Decemb. 1634. coram Reuerendiſſ.D.Dunozetto, post tract. dec. 148. numero 5. vbi *numero 6.* quod † intimatio non ſupplet de- 10
fectum citationis, nullo præcedente decreto,& *numero 7.* quod † nec ſuffragatur reproducta poſt 11
factam deliberationem, & adiudicationem; & *in Romana, ſeu Tiburtina Dotis, ſeu pecuniaria 4. Iulij 1646.coram R.P.D.Peutingero, post tract. decis. 174. numero 14.*

Num.95.in fin. Prout † nec hodie poſt erectam 12
per felic. recordat. Vrbanum VIII. pignorum depoſitariam huiuſmodi citatio, ſeu intimatio requiritur, dum ibi pignora plus offerenti deliberantur, cum oblatores ſint ibi præſentes. *Rot. in Romana Spolij prima Decembris 1642. coram R. P. D. Ghiſilerio, post tract.*

decis.

13 *decis. 138. num. 8.* quemadmodum † nec illis locus est, vbi alius non est oblator, *d. dec. 183. nu. 7. in fin.*

Nu. 111. post verb. cap. 42. num. 3. & *Rot. in Asculana Manutentionis... Maij 1646. coram R. P. D. Meltio, post tract. decis. 226. nu. 6.*

Num. 122. in fin. & *Rot. in Romana Vineæ 19. Februarij 1644. coram R. P. D. Bichio, post tract. decis. 189. numero 3. & 6.*

14 *Num. 129. in fin.* Quodque † de stylo Curiæ in re stabili debeat decretum de adiudicando fieri cum termino; nisi infra mensem, & non substineatur cum termino, nisi ad primam, tradit *Rot. in Romana Palatij 22. Aprilis 1644. coram R. P. D. Ghisilerio, post tract. decis. 169. num. 10.*

N. 131. in fin. post verb. de salu. decis. 116. & *est Pen. decis. 710.*

15 *Nu. 145. in fin.* In † Burgundia, qui emit bona subhastata, mittitur in eorum possessionem tactu virgulæ, *Io. Mauric. Bolan. de restitut. in integr. cap. 375. in princ.*

16 Idemque † seruatur Bononiæ in deliberatione prouentuum Communis.

17 De iudicio, † & stylo executionum, & subhastationum in Regno Neapolitano, & Castellæ habetur per *Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disp. 1. num. 25. & seqq.*

ADDITIO AD INSP. XXV.

SVMMARIA.

1 *Bona fides licitatoris ementis oritur ex processu ritè, & rectè gesto: Ampl. vt num. 3.*
2 *Bonæ fidei ratio sustinere solet deliberationem tertio factam.*
4 *Decreti Iudicis effectus in subhastatione.*
5 *Solemnibus iuris non seruatis sub hasta vendens vendere dicitur contra bonam fidem, & nulliter.*
6 *Adiudicatio pro maiori summa crediti dicitur facta mala, non bona fide.*
7 *Mala fide creditoris re sub hasta vendita creditor debitori tenetur, & non emptor. & num. 8. Ampl. vt num. 9. & 10. Et quid in eo, qui habuit rem titulo lucratiuo, num. 11. Et quid concurrente etiam dolo emptoris, num. 12.*
13 *Bona fide si vendiderit creditor, & emptor dolo emerit, quis eorum teneatur debitori.*
14 *Executor testamentarius si per fraudem, vel gratiam pignus distrahat, nulliter procedit.*
15 *Bona fides exuberantior requiritur in Executore testamentario distrahente.*
16 *Executorum gerentium aliena negotia differentia in vtendo bona, vel mala fide.*

NVm. 1. *post verb. par. 3. nu. 13. Fontanell. decis. 437. num. 20. tom. 2.*

Num. 2. in fin. Rot. in Romana Censuum 27. Aprilis 1644. coram R. P. D. Royas, post tract. dec. 129. nu. 14. vbi,
1 quod † ex processu ritè, & rectè gesto oritur bona fides licitatoris ementis; *& in eadem 16. Martij 1646. coram eodem, post tract. dec. 136. nu. 28.* vbi, quod
2 † bonæ fidei ratio sustinere solet deliberationem factam tertio.

Num. 13. post verb. dec. 227. nu. 3. Fontanell. decis. 443. nu. 11. & 18. tom. 2.

3 *Num. 14. in fin. post verb. quæst. 35. nu. 6.* † Quæ procedunt, etiam quod erratum sit in iure, *Fontanell. decis. 443. num. 9. tom. 2.* cum † decretum Iudicis interpositum cum causæ cognitione efficiat, 4
vt iudicetur iusta credulitas, & bona fides, *Fontanell. d. decis. 443. num. 10. tom. 2.*

Num. 15. in fin. post verb. q. 53. num. 9. Quique † vendit, non obseruatis iuris solemnibus, dicitur 5
vendere contra bonam fidem, contractusque ab initio non consistet, *l. 2. C. si antiq. credit. Ferdin. Arias var. resol. lib. 1. cap. 28. sub num. 6.*

Num. 17. in fin. post verb. & num. 17. in fin. & *Rot.* quæ nos allegat, in *d. Romana Censuum 16. Martij 1646. coram R. P. D. Royas, post tract. dec. 136. num. 29.* vbi † de 6
eo, qui non erat creditor tantæ summæ, & quod cessat tunc ratio bonæ fidei, & intrat mala.

Num. 18. in fin. post verb. q. 24. numero 8. Teneturq; 7
tunc † debitori ad id, quod sua interest, ipse creditor, qui in distractione pignoris dolosè versatus est, & † emptor, & is, ad quem titulo onero- 8
so res peruenit, est securus. *Ferdinand. Arias var. resol. lib. 1. cap. 29. numero 1. & seqq.* vbi; † etiam si 9
Fiscus sit secundus creditor, & quod † traditio 10
procedit etiam in creditore; qui vendidit per gratiam, ad gratificandum scilicet emptori, † 11
& quid quoad eum, ad cuius manus res peruenit titulo lucratiuo. † Quid autem sit dicendum, vbi 12
in venditione interuenerit dolus creditoris, & simul emptoris, tradit idem *Arias d. lib. 1. var. resol. cap. 30.* & † quid, si creditor vendiderit bona fi- 13
de, & emptor emerit cum dolo, tradit pariter *Arias ibid. cap. 31.*

Num. 20. in fin. Ferdinand. Arias var. resol. lib. 1. cap. 29. sub numero 3. Prout, † & fortius si Executor 14
testamentarius per fraudem, aut gratiam pignus distrahat, venditio nulla est, cum † in eo exu- 15
berantior bona fides requiratur, *Arias ibid. nu. 4.* vbi *num. 5.* dicit, esse notandum, † multum dif- 16
ferre inter Executorem, qui animo gerendi negotium absentis accessit, & eum, qui non animo curandi absentis negotium, ex quo primo casu datur contra eum actio negotiorum gestorum, secundo casu, si dolosè versatus sit, & dolose rem venditam viliori pretio proiecerit, de dolo teneatur.

ADDITIO AD INSP. XXVI.

SVMMARIA.

1 *Creditum in subhastatione præsumitur, si integra acta ex aduerso non transportentur.*
2 *Æstimatio rei in mandato executiuo contenta est ante perfectam subhastationem, & deliberationem probanda: Decl. vt numero 4. & 8. subdecl. vt numero 9.*
3 *Nec sufficit liquidatio per oblationem licitatoris, sed requiritur æstimatio communis.*
5 *Speciem debitam non præstans tenetur ad interesse, seu pretium.*
6 *Speciei interesse est incertum, illius valore non liquidato parte citata.*
7 *Pretium rerum variatur ex tempore, loco, & alijs circumstantijs.*
10 *Creditum si partim sit liquidum, & partim illiquidum, an sit locus executioni pro liquido.*
11 *Copia simplex instrumenti, parte citata non opponente, facit idem. Ampl. vt nu. 12.*

1 *N.1. in fin.* Sed † potest præsumi ex non integra transportatione actorum, *Rot. in Fauentina Spolij 27. Iulij 1640. coram Coccino, post tract. decis. 134. num. 2. & seqq.*

Num. 9. in fin. & in venditione ad instantiam Communitatis ob non solutas contributiones, *Ciarlin. controuers. forens. par. 2. cap. 160. nu. 48.*

Num. 12. in fin. Ces. Caten. resol. 131. nu. 1.

N. 13. post verb. dec. 161. nu. 3. & *Rot. in Romana Vineæ 19. Februarij 1644. coram R.P.D. Bichio, post tract. decis. 189. num. 15. in fin.*

2 *Num. 22. in fin. Cardin. Mellin. dec. 94. num. 3.* vbi, & maxime stante protestatione.

Num. 28. in fin. post verb. Taurinen. & *in Romana nullitatis Deliberationis 27. Aprilis 1644. coram R.P.D. Ghislerio, post tract. dec. 190. nu. 18.*

2 *Num. 35. post verb. Rebuff. ibid.* Pendente † scilicet subhastationis iudicio, *Gait. de cred. cap. 3. tit. 1. num. 958.* vel ante executionem, subhastationem, & deliberationem, *Rot. in Firmana Prædij 3. Junij 1644. coram Eminentiss. D. Cardin. Otthobono, post tract. decis. 130. num. 1. 3. & 7.*

Num. 38. in fin. post verb. n. 4. par. 3. & *Rot. in Firmana Prædij 26. Junij 1643. coram R.P.D. Carrillo, post tract. decis. 122. num. 3. & seq.* vbi de olio, & tritico, &

3 quod † non sufficit liquidatio per oblationem licitatoris, & voluntatem, sed requiritur communis æstimatio; & in *eadem 3. Junij 1644. coram Eminentiss. D. Card. Otthobono, post tract. dec. 130. in princ.*

4 *numero 14. & per tot.* † quoties cumque scilicet executio fiat super alia re, quam in ea, quæ fit in obligatione, *d. decis. 130. num. 3.* cum hoc casu debitor,

5 † ex quo non præstat, seu præstare non potest speciem debitam, teneatur ad interesse, *d. dec. 130.*

6 *numero 3. & 4.* seu ad pretium, quod † semper est incertum (licet species sit certa) non liquidato ipsius speciei valore, *d. dec. 130. num. 4.* & quidem

7 parte citata, *Gratian. discept. 960. numero 43.* † qui quotidie variatur tam ex tempore, quam ex lo-

8 co, vel alijs circumstantijs, *d. decis. 130. numero 6.* † quidquid aliud sit, quando fit executio super ipsa

9 specie debita, *ead. dec. 130. numero 2.* † si tamen mandatum quantitatem tunc debitam, & pro qua exequi debeat, specificet, & non fiat executio in maiori quantitate, aut in alia etiam specie sub prætextu forsan expensarum, alias præcedere debet liquidatio, *Rot. recent. par. 4. tom. 2. decis. 98. numero 5.*

N. 40. in fin. & *de error. pragmat. tom. 1. decad. 10. nu-*

10 *mero 8. in fi.* Et † quando ageretur de credito partim liquido, & partim illiquido, si debitor esset obligatus ad aliquam quantitatem liquidam, & illius interesse illiquidum, non retardaretur executio, & illius prosecutio pro liquido sub prætextu illiquidi, nec mediante deposito, vel fideiussione etiam pro toto, nisi ex parte illiquida totum redderetur illiquidum, sed esset soluendum liquidum, & offerendum illiquidum, vel pro eo cautio præstanda, *Tho. Carleu. de iud. to. 2. tit. 3. disp. 15. per tot.*

11 *Nu. 44. in fin.* Faceretque † fidem etiam copia simplex instrumenti, quando pars citata ad dicendum contra nihil opposuisset, *Rot. in Romana Spolij 13. Iulij 1633. coram Card. Vbaldo, post tract. decis.*

12 *145. nu. 7.* † & eo magis producto deinde originali, *d. decis. 145. num. 8.*

Num. 45. in fin. post verb. par. 3. recent. Thom. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7. nu. 225. in 8. ampl.

ADDITIO AD INSP. XXVII.

SVMMARIA.

1 *Pignoris capti pretio si possit capienti esse consultum non potest ille ad aliud confugere. Lim. vt num. 4.*

2 *Pignore primo subhastato, & retractu recepto, non præcedente liquidatione, non potest ad alterius subhastationem procedi.*

3 *Graduatione, & assignatione cum creditorum acquiescentia secuta, non est deinde locus variationi in aliorum præiudicium.*

5 *Executio potest variari si in prima requiratur cautio de restituendo prioribus, &c.*

6 *Variatio licita est in executiuis de re ad rem, de actione ad actionem, & persona ad aliam, etiam lite pendente, & vno modo facta executione.*

7 *Variatio licita est in executiuis non solum contra principalem debitorem, sed etiam contra alium, & tertium.*

8 *Creditor, intentato iudicio subhastationis, potest ad aliam actionem conuolare.*

9 *Creditor ex primo pignore satisfactus non potest ad aliud se vertere.*

NVm. 3. *post verb. & per tot. Cost. in tract. de re integr. distinct. 56. numero 2. Rot. in Ciuitatis Plebis Saluiani prima Julij 1647. coram R.P.D. Bichio, post tract. decis. 210. numero 14. Merlin. de pignor. lib. 4. q. 107. numero 17.* † & quando ex pretio rei subha- 1
statæ potuit esse consultum creditori, eique imputari, cur non exegerit, *Rot. d. decis. 210. num. 15.*
† nec quoque prima subhastatione sequuta, & 2
summa retracta recepta, & nulla præcedente liquidatione, debet ad aliam bonorum subhastationem procedi, *Rot. in Romana Pecuniaria 4. Decembris 1634. coram Reuerendiss. D. Dunozetto Decano, post tract. decis. 148. numero 8. & 9.* † & idem 3
procedit, si in iudicio graduationis debitoris decreti facta esset creditorum graduatio, & assignatio cum eorum acquiescentia; nam non est locus deinde variationi in præiudicium aliorum creditorum, *Merlin. de pign. lib. 4. quæst. 107. numero 20.*

Eod. num. 3. in fin. Et † secus etiam, quando non 4
est certum, an ex primo iudicio, seu executione possit creditori satisfieri, *d. decis. 210. nu. 15. post tract.* & *Merlin. d. q. 107. num. 18.*

Num. 8. in fin. Et † idem, si non possit exigi, nisi 5
præuia cautione restituendi prioribus, & potioribus, *Rot. in d. Ciuitatis Plebis Saluiani prima Iulij 1647. coram R.P.D. Bichio, post tract. dec. 210. numero 16.*

N. 16. post verb. & seqq. par. 6. Estque † in executi- 6
uis licita variatio de re ad rem, de actione ad aliam actionem, & de persona ad personam, etiam lite pendente, & quod sit vno modo facta executio, *Rot. in Romana Vinea 4. Junij, & 4. Julij 1635. coram Pirouano, post tract. decis. 149. num. 2. & dec. 150. num. 1. Merlin. de pignor. lib. 4. d. q. 107. nu. 10. & seq.* & *Rot. in Bituntina Census 5. Julij 1636. coram Arguellesi, post tract. dec. 286. num. 23.*

Num. 20. in fin. Merlin. de pignor. d. lib. 4. qu. 107. numero 6. & 7.

Num.

Num.21.in fin.Merlin.loco cit.nu.11.& 12.

Num.26.in fin.Cost.de re integr.distinct. 58. nu.1.Et in obligatione Camerali tradit Rot. in Ciuitatis Castelli Spoly 7. Maij 1638.coram R.P.D.Ghislerio,post tract.dec.126.nu 9. & in eadem 10.Maij 1641. coram eo-
7 dem,post tract.dec.128.num.7.† & non solum contra principalem debitorem,sed etiam contra alium, & tertium,d.decis.128.nu.8.

Num.29.in fin.post verb.dec.1. num. 2. & in recent. par.4.tom.2.decis.238.numero 9.Merlin.de pignor.lib.4.
8 q.107.num.5. Et † intentato iudicio super subhastatione conuolare valet ad aliam actionem, Rot.in Romana Vineæ 4. Junij, & 4. Julij 1635. coram Pirouano, post tract. dec. 149. numero 1.& dec. 150. numero 1.

N.32.in fi.Merlin.de pign.lib.4.q.107.nu.8.& seq.

N.35.in fi.Cost.de re integr.distinct.56.num.2.Rot.re-
9 cent.p.4.tom.3. dec. 506. in princip.(licet † aliud sit, quando ex primo pignore, & ex prima subhastatione est item satisfactus,d.dec.506.sub.nu.3.)

ADDITIO AD INSP. XXVIII.

SVMMARIA.

1 Creditori licitum est ex pluribus rebus pignoratis sibi commodiorem eligere.

2 Adiudicatio magnæ rei pro paruo credito non potest sustineri ex onerum accollatione.

3 Rem magni valoris pro paruo credito si vendat creditor,vel Executor testamentarius,vel Tutor dicitur in dolo.

4 Res magni valoris pro paruo credito vendi potest in Regno ab habente pactum de vendendo ad incantum seu discursum.

5 Bonorum existentia probatur ex inuentario.

1 NVm.1.in fi.post verb.nu.4.in fi. & † ex pluribus rebus pignoratis sibi commodiorem eligere,Ferdin.Arias var.resol.lib.1.c.30.nu.5.

N.5.in fin.Vrsell.in verb.alienatio,concl. 84. numero 191. Rot. in Romana seu Tiburtina Dotis, seu Pecuniaria 4.Julij 1646.coram R.P.D.Peutingero post tr.decis.174. numero 15. Anton. de Amat.resol.61.numero 14. &
2 34. vbi, quod † adiudicationes huiusmodi non possunt sustineri ex oneribus accollatis. Merlin.de pign.lib.4.q.129.numero 3. Ferdinand. Arias var.
3 resol.lib.1.c.26.num.6.& c.30.num.5.vbi,quod † non videtur creditor dolo carere, si rem magni valoris pro paruo debito vendat,& quod id locum habet etiam in Executore testamentario, & in Tutore,& Rota in Romana Domus in Burgo 18. Maij 1646.coram Eminentissimo D.Card.Otthobono,post tract. dec.215.nu.8.

Num.14.in fin.Rota in Romana Domus in Burgo 18. Maij 1646.coram Eminentissimo D.Card.Otthobono,post tract.dec.215.nu.8.

Num.28.in fi.Prout † idem seruatur in Regno
4 in habente pactum, vt res vendatur ad incantum vltimo emptori,& plus offerenti, quod pactum dicitur ad discursum; nam illius vigore, nullo refragante læsionis obiectu, pro quacumque etiam modica quantitate debita distrahuntur debitoris bona, cuiuscumque sint valoris, Cutell.de don.tr.1.discurs.2.partic.6.num.175.& discurs. 3.partic.6.n.26.

5 N.54.in fi.& † probaretur præcipuè ex bonorum inuentario, Rot. in Romana Domus in Burgo 18.Maij 1646.coram Eminentissimo D.Card.Otthobono, post tract.dec.215.nu.8.

N.58.in fi.Ferdin.Arias var.resol.lib.2.c.17.num. 1.& per tot. vbi vide.

ADDITIO AD INSP. XXIX.

SVMMARIA.

1 Venditio pignoris fieri debet in publica subhastatione.

2 Subhastationes fieri debent in locis conuenientibus.

3 Creditores absentes habentur pro præsentibus, quoad contenta in proclamatibus.

4 Subhastationes,& bannimenta si post lapsum certi temporis sint reiteranda, si non repetantur pars grauatur,& nulliter agitur.

5 Pars fundi tantum si subhastetur, est pars specificanda,& lateranda.

6 Stylus Hispaniæ in locationibus Vectigalium, & redituum Regalium.

7 Feriato etiam die in honorem Dei exequi potest mandatum ad effectum subhastandi.

8 Pignoratio non requirit causæ cognitionem.

NVm. 27. in fin. Fierique † debet venditio 1
in publica subhastatione, Font.decis.437.nu. 18.tom.2.

N.35.in fin. & † conuenientibus, Boss. in pract. 2
tit.de fisc.& priuil. eiusd.n.38.

N.63.in fi.post verb.c.15.Paul.Staib.iun.resol.for.5.nu. 10. sed † creditores absentes habentur pro præ- 3
sentibus, Paul.Staib.d.resol.5.n.11.

Num.80.in fin. Et, † vbi post aliquod temporis 4
lapsum, puta sex mensium sint subhastationes, & bannimenta reiteranda, debent eorum solemnia repeti, alias pars grauaretur, & nulliter procederetur, Cutel.dec.24.n.4.in fin.& seq.

N.86.in fi. &,† si subhastetur fundi pars, debet 5
pars specificari, & laterari, Ciarlin.controu.for.p.2. c.160.n.48.vers.septimo omnia.

N.98. in fi. Stylus † etiam huiusmodi seruatur 6
in Hispania in locationibus Vectigalium, & redituum Regalium, vt per Larr.alleg.29.p.1.vbi tamen affert acta requisita, quæ videas.

N.105.post verb.propria auctoritate. Vel † immò 7
procedit etiam in executione mandati ad effectum subhastandi, iuxta tradita per Rota in Bonon. Prædij 16.Junij 1642.coram R.P.D. Peutingero, post. dec.161.n.3.& 4. & per Menoch.de arbitr.lib.1 q.30.n.16. vbi, quod id procedit,quia † pignoratio non re- 8
quirit causæ cognitionem.

ADDITIO AD INSP. XXX.

SVMMARIA.

1 Terminus 20.vel 30. dierum seruatur in subhastationibus bonorum Ecclesiæ, non in aliis.

2 Fiscali re distracta durante 20. dierum termino, admittitur in residuo alius plus offerens.

3 Fiscalium rerum in venditione notorium est,non seruari terminum 20.dierum.

4 Consuetudo potest tollere leuia, vt subhastationem, & minus tempus 20.dierum.

5 Terminus subhastationum rerum minorum non est à iure definitum,sed videtur arbitrarium.

6 Tempus subhastationum est generaliter Officialibus

arbitrarium, & etiam per accensum, & extinctionem candelæ.
7 *Siciliæ in Regno effectus primi decreti durat per annum tantum, si pars se non opposuerit.*
8 *Creditor sibi in pignore iudiciali non præiudicat, si illud subhastari, & deliberari, vel adiudicari per biennium neglexerit; secus in prætorio, & num. 9.*
10 *Præscribitur ius executiuum 30. annis.*
11 *Præsumitur mandatum 30. annorum spatio executioni demandatum.*
12 *Vsuræ quando currant etiam post executionem.*
13 *Vsuræ cessant pendente subhastatione, quando de bonis fieri debet solutio.*
14 *Princeps potest instantiam primi decreti non peremptam prorogare, & peremptam restaurare.*
15 *Tenutam si quis cepit pro executione rei iudicatæ, & per decemnium ad rem non rediit, dicitur illius effectus cessasse & inducta obliuio.*

NVm.1.*post verb.sub n.13. Boss.in pract.tit.de fisc. & priuileg.eiusd.nu.38.*

Num.26. in fin. Thomas. de tut. & curat. tit.19.cap. 7.numero 222. & 225. vers. tertio ampl. & vers. 10. ampl. Ciarlin. controuers. forens. cap.217.num.46.par.2. Menoch. de arbitr. cas.129. num.3. Ant. de Amat. resol.
1 *38.nu.17.* vbi, quod † terminus est 20. vel 30. dierum in subhastationibus bonorum Ecclesiæ, non in aliis. *Sanfelic. in addit. ad decis.170. num.10.tom.2. fol.5. & post dict. addit. numero 15. fol.13. Thom. Carleual. de iudic. tom.2. titul.3. disput.1. numero 10. Ferdinand.*
2 *Arias var. resol. lib.2.cap.20.n.11.* vbi, quod ideo † in re fiscali distracta nondum 20. dierum termino elapso, admittitur in residuo alius plus offerens, quia videtur venditio facta cum pacto addictionis in diem, & *Rot. in Asculana Manutentionis ... Maij 1646. coram R.P.D. Meltio, post tract. dec. 226.n.5. & seqq.* vbi à qua, & vsque ad quam diem dicantur bona stetisse sub hasta, & terminus computetur, & quod hæc solemnitas inducta fuit ad effectum reperiendi plures, & maiores oblatores, & quod ij offerre possunt etiam dilatione pendente.

N.29. in fin. post verb. n.4. p.2. Sanfelic. post addit. ad dec.170.n.15.tom.2.fol.13.

N.30. in fin. Sanfelic. loc. cit.

N.32. in fin. Thomas. de tut. & curat. tit.19.cap.7.nu. 225. in 10. ampl.

Nu.35. post verb. il 2. & 3. lib.1. Sanfelic. in addit. ad
3 *dec.170.n.10.tom.2.fol.5.* vbi, quod † notorium est in venditione rerum fiscalium non obseruari hanc solemnitatem subhastationis per 20. dies, & quod
4 † consuetudo tollere potest aliqua leuia, vt subhastationem, & minus tempus 20. dierum.

Num.44. in fin. & Merlin. eod. tr. 4. de pignor. lib.4. quæst.95.num.53. in fin. Menoch. de arbitr. cas.129. num.2.
5 vbi, quod † quoad minores ipse aliquando fuit in opinione, tempus esse arbitrarium, quia verè iure diffinitum non sit, & *cas.171. num.28. Anton. de*
6 *Amat. resol.38.nu.18.* vbi generaliter, quod † tempus subhastationis est arbitrarium Officialibus, & sic etiam per accensum, & extinctum candelæ, *Sanfelic. in addit. ad dec.170.n.10 fol.5. Thom. Carleu. de iud. tom.2. tit.3 disput.1. sub num.10. Molin. de primog. lib.4. cap.3. num. 46.* vbi de solito tempore in illis partibus in subhastationibus, & quod ex illius omissione in subhastatione bonorum Maioratus alienatio non debet annullari, dummodo aliàs competenti tempore subhastata fuerint, & bona fide, ac absque dolo.

N.70. in fin. post verb. dec.42. nu.10. Quamuis † in Regno Siciliæ effectus primi decreti duret per annum tantum, si pars non se opposuerit, *Imrigl. dec.15.nu.1. & 34.* 7

N.27. in fin. Nec † creditor amittit ius suum, si neglexerit ad subhastationem, & deliberationem, atque adiudicationem deuenire per biennium, nec ad eo per d. tempus excluditur in pignore iudiciali, † quidquid aliud sit in prætorio, *Merlin. de pignor. lib.1.q.21.n.15.* 8 9

N.75. post verb. dec.62.nu.7. Pen. dec.222.nu.5. cum † per tantum tempus ius executiuum præscribatur, *Anell. Amat. consil.94.n.5.* & † præsumatur mandatum executioni demandatum, idem *Anell. Amat. d. cons.94 n.7.* 10 11

N.79. post verb. p.6. Merlin. de pignor. lib.4.q.97 n.4. vbi *n.5. & 6.* limitat † dummodo debitor executionem non impugnauerit, vel non sit controuersia super debiti identitate, & quod multi voluerint, quod † pendente etiam subhastatione bonorum, & ante adiudicationem, & seu immissionem cessent vsuræ, quando de bonis sit facienda solutio, ex quo creditori satisfactum censeatur, prout si eisdem esset oblata solutio, tradit *Rota penes eumdem Merlin. dec.3.n.10. in fin. & 11.* 12 13

N.81. post verb. de subhast. q.10.nu.10. Vel etiam vt † Princeps instantiam primi decreti nondum peremptam proroget, vel peremptam restauret, vt prorogare, & restaurare valet in ciuilibus, *Intrigl. dec.15.nu.38.* 14

N.83. in fin. Et quod † in illo, qui cœpit possidere vigore tenutæ pro executione rei iudicatæ concessæ, & stetit per decemnium & vltra quod ad ipsam rem non rediit, seu non accessit dicatur tenuta, & illius affectus cessasse, ex quo inducta sit obliuio, & per eam possessio missa, tradit *Ruin. consil.146.n.2.lib.4.* 15

ADDITIO AD INSP. XXXII.

SVMMARIVM.

1 *Pignoris deliberatio non est facienda creditori, vbi ita mandat Statutum.*
2 *Creditor vt licitare possit, an requiratur Judicis admissio.*
3 *Creditor licitare prohibetur in pignore conuentionali, licet ex pacto vendere possit, cui velit.*
4 *Emptio quando dicatur facta per interpositam personam.*
5 *Creditor, qui per se, vel alium emit pignora conuentionalia, tenetur ad eorum restitutionem cum fructibus, soluto sibi credito cum vsuris.*
6 *Lim.1. nisi vendiderit debitor, & sine fraude, & metu. Extende vt nu.8.*
7 *Lim.2. nisi vendiderit Judex, & non per fraudem, Extende vt nu.8.*
9 *Emptores pignorum non semper inueniuntur.*
10 *Creditoris interest, vt possit per se, vel alium emere.*
11 *Creditor ad licitandum in subsidium admittitur etiam in pignoribus conuentionalibus, quæ à Judice sub hasta vendantur.*

12 Ju-

12 *Judex non potest vendere rem minori pretio, quam iusto.*

13 *Creditor admittitur ad licitandum cum aliis, vt ex eius concursu augeatur rei pretium. Contrarium num. 18.*

14 *Creditorem non posse licitare qui sentiunt, sine ratione sentiunt.*

15 *Licitatores plures dari vtile est rei dominio, vt pluris res vendatur.*

16 *Creditor in re sibi obligata licitare potest, & vti extraneus, & vti creditor, sed sibi vtilius est vti extraneus, & quare, & n. 17.*

19 *Creditor, qui licitatus vt extraneus, quando dicatur nihilominus licitasse vti creditor, & num. 20.*

21 *Creditor licitare non potest per interpositam personam.*

22 *Deliberatio facta creditori per interpositam personam nulla est, si possit suspicari de fraude.*

23 *Oblatores tres in deliberatione si non interuenerint, intrat fraudis suspicio.*

24 *Deliberatio facta supposito à creditore tenet, si sciuerit, siue non Judex.*

25 *Cessio facta ab oblatore creditori non concludit illius suppositionem.*

26 *Judex, qui bona alicui supposito, seu procuratori deliberauit, potest illa deinde adiudicare domino.*

27 *Debitori distractio pignoris denunciatur, vt possit oblatorem offerre.*

28 *Debitor potest ad emendum pignus distrahendum constituere procuratorem.*

29 *Pignus emere potest etiam hæres debitoris beneficiatus.*

30 *Creditor an possit ex se pignus vendere debitori, vel illius filio familias.*

31 *Officialis licitare prohibetur, siue administrationem habeat, siue sit priuatus.*

32 *Principis bonorum subhastationi permissum est offerre Officiali cum Principis mandato, ratificatione, vel confirmatione.*

33 *Ecclesiæ Oeconomus non potest illius bona emere.*

34 *Syndicus Vniuersitatis non potest illius bona emere.*

35 *Vicarius Episcopi prohibetur emere, quæ Clero subhastantur pro collectis.*

36 *Emere dicitur palam, & bona fide, qui emit factis publicis, & legitimis subhastationibus.*

37 *Officialis ad subhastandum non deputatus emere potest, si talis sit illius consuetudo.*

38 *Fraudis præsumptio, quæ leuis oritur ex personæ interpositione ad licitandum cessat in nobili, & in dignitate constituto, cuius nomen non decet, aut solet nominari.*

39 *Fraus probatur ex interpositione personæ ab eo facta licitandum, qui probatur. Ampl. vt ibid.*

40 *Executor testamentarius prohibetur emere bona, quæ vendit ex ordine testatoris.*

41 *Meretrix non admittitur ad emendum domum in loco, in quo meretrices habitare non solent, vel de iure non possunt. Ampl. vt nu. 43.*

42 *Meretrix in quibus locis habitare non possit.*

44 *Meretrix admittitur ad emendum domus in lupanari, & præfertur.*

45 *Sanfelicius post* addit. ad decis. 170. tom. 2. *declaratur.*

N*Vm 6. in fin. Cutell. decis. 1. n. 56.*
N. 7. post verb. dec. 16. n. 5. Merlin. de pignor. lib. 4.
q. 95. n. 52. in fin. & † quando ita mandat Statutum 1
seu Constitutio, vt Bononiæ, sentiat *Gargear.*
cons. 29. n. 35. lib. 2.

Num. 9. circa fin. post verb. decis. 76. num. 16. Sanfelic.
dec. 100. nu. 69. in fin. & dec. 111. n. 5. quæ est duplicata
dec. 268. eod. n. 5. Ant. Fab. de error. pragm. tom. 1. decad. 1.
err. 5. n. 4. Cardinal. Mellin. dec. 206. n. 8. vbi num. 9. & 10.
† an requiratur, vt Iudex illum admittat. *Merlin.* 2
de pignor. lib. 4. qu. 180. per tot. Ferdin. Arias var. resolut.
lib. 1. c. 32. n. 2. & 3.

Eodem n. 9. in fin. Fontan. dec. 441. n. 16. tom. 2.

N. 10. in fin. & in rec. p. 4. tom. 2. dec. 280. n. 10.

Num. 11. in fin. post verb. decis. 67. num. 5. & 7. Gait. de
cred. c. 4. quæsit. 8. num. 1064. Rot. rec. p. 4. tom. 2. decis. 280.
num. 9. Ant. Fab. de error. pragm. tom. 1. decad. 1. err. 5. n. 4.
& error. 6. num. 13. in fin. Merlin. de pignor. lib. 4. q. 95. n.
66. & seq. & qu. 180. num. 2. & 3. Thom. Carleual. de iud.
tom. 2. tit. 3. disput. 1. sub num. 30. Ferdinand. Arias var.
resol. d. cap. 32. num. 4. & seq. vbi, † etiam si haberet 3
creditor facultatem vendendi pignus, cui vellet,
&, quod † emptio facta intelligeretur per interpositam
personam, si intra breue tempus res re- 4
periretur penes ipsum creditorem, vel illius patrem,
&, quod † res cum fructibus debitori de- 5
bet restitui, dummodo ille offerat creditori debitam
pecuniam cum vsuris, *Rota in Anconitana*
Dotis 7. Februarij 1642. coram Cerro post tract. dec. 222.
num. 6. vbi, quod, si res distracta reperiatur penes
creditorem, vel præsumitur fraus, vel saltem
potest debitor, offerendo debitum, pignus recuperare
nisi creditor vendiderit iure anterioris
creditoris, vt num. 8. † nisi vendat debitor, 6
Gait. vbi sup. Merlin. d. q. 180. nu. 3. Rot. recent. d. dec. 280.
num. 10. vbi cessante tamen fraude, & metu, vel
† nisi vendat Iudex omni fraude pariter cessan- 7
te, eadem *dec. 208. nu. 10.* & † eo magis secuta de- 8
inde debitoris approbatione, puta per transactionem,
ead. dec. 280. n. 11.

Num. 13. in fin. post verb. dec. 76. num. 20. Fontanell. dec.
435. num. 6. & decis. 437. num. 21. tom. 2. &, cum † non 9
semper pignorum emptores inueniantur, † in- 10
terest creditoris, vt ipse possit per se, vel alium
emere, *Anton. Fab. de error. pragm. tom. 1. decad. 1. err.*
6. nu. 13. in fin.

N. 15. in fin. Merlin. de pign. lib. 4. q. 95. n. 52. in fin.

Num. 18. in fin. Gait. de cred. cap. 4. quæsit. 8. num. 972.
numer. 1063. vbi † de pignoribus conuentionali- 11
bus, quæ sub hasta auctoritate Iudicis vendantur,
Rota recent. p. 4. tom. 2. decis. 280. numer. 8. & tom. 3.
dec. 606. num. 15. Fontanell. decis. 435. nu. 5. tom. 2. Thomas.
de tut. & curat. tit. 19. cap. 7. nu. 222. vers. credit. & n. 225.
ampl. 8. in fin. Card. Mellin. dec. 206. nu. 9. Merlin. de pign.
lib. 4. q. 97. nu. 52. in fin. & qu. 180. nu. 1. Thom. Carleual. de
iud. tom. 2. tit. 3. disp. 1. sub num. 7. & 30. Petr. Caball. cons.
decis. 26. n. 50. p. 2.

N. 19. in fin. & Gait. de cred. d. quæsit. 8. n. 973.

N. 20. in fi. Thom. Carleual. de iud. tom. 1. disput. vlt. sub
n. 8. vbi, quod † Iudex non potest vendere rem 12
minori pretio, quam iusto.

N. 21. post verb. q. 21. num. 4. † vt in eius concursu
augeatur rei pretium, *D. Merend. controu. iur. lib. 24.* 13
c. 50. n. 45. in fi. tom. 4.

Eodem nu. 21. in fin. Gargear. cons. 29. sub num. 35. &
seqq. libr. 2. Fontan. dec. 435. num. 6. & decis. 437. num. 20.
& 21. tom. 2. vbi, quod, † qui hoc negant, sine ra- 14

tione negant, & quod † vtile est domino plures
dari licitatores, vt pluris res vendatur. *Thomas. de*
tut. & curat. tit. 19. cap. 7. nu. 225. in 8. ampl. in fin. Merlin.
de pignor. lib. 4. q. 180. nu. 1.

N. 23. in fi. Merlin. de pignor. lib. 4. q. 180. n. 6.

N. 31. post verb. nu. 4. par. 2. Gait. de cred. cap. 4. quæsit. 8.
16 *nu. 1063.* vbi, † quod potest licitare tamquam ex-
traneus, aut tamquam creditor in re obligata
subhastationi parata, *Rot. in Romana Censuum* 27.
Aprilis 1644. *coram R.P.D. Royas, post tract. dec. 129.*
17 *nu. 7. & 8.* vbi, quod † est creditori tutius, & se-
curius, vt licitet tanquam extraneus, vt euitet
opiniones circa rei recuperationem, & in eadem
coram eodem, quæ nos allegat, *16. Martij 1646.*
post tract. dec. 136. n. 16.

18 *Num. 32. in fin.* (Cuius † contrarium contra
Trentacinquium tenet *Ferdinand. Arias var. resolu.*
lib. 1. cap. 37. in fin.)

Num. 34. in fin. Rot. recent. decis. 606. n. 15. par. 4. tom. 3.
vbi de filio, qui obtulit pro patre creditore, &
vti extraneus, & in *Romana Censuum* 16. *Martij*
1646. *coram R.P.D. Royas post tract. decis. 136. nu. 22.*
19 Atque † etiam, quod creditor exprimat se lici-
tare tamquam extraneum, dicitur tamen lici-
tasse, & emisse vti merum creditorem, dum po-
stea non soluit integrum pretium oblatum, sed
in illud compensauit proprium creditum, &
20 † eo magis, si in casu euictionis, & molestiarum
reseruauit sibi regressum ad primæua iura, cum
excomputatio & reseruatio non competat ex-
traneo licitatori, *Rot. in d. Romana Censuum* 16.
Martij 1646. *coram R.P.D. Royas, post tract. dict.*
dec. 136. n. 16. & seqq.

21 *Num. 35. in fin.* † quod improbat *Thom. Carleual.*
cum aliis, quos allegat, *de iudic. tom. 1. tit. 3. disput. 1.*
sub nu. 30.

Num. 42. in fin. Thom. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7.
22 *nu. 225. in 8. ampl.* Vnde † pro nulla habetur deli-
beratio facta creditori per interpositam perso-
23 nam, vbi est fraudis suspicio, vt quia † non in-
teruenerint tres oblatores, *Rot. in Anconitana*
Prædij 18. *Iunij* 1642. *coram R.P.D. Bichio, post tract.*
decis. 107. num. 13. & seqq & in Firmana Prædij 26. Iu-
nij 1643. coram R.P.D. Carrillo post tract dec. 122. nu. 7.
licet id *Rota in eadem Firmana Prædij 3. Iunij 1644.*
coram Eminentiss. D. Card. Otthobono, post tract. dec. 130.
nu. 14. firmare noluerit.

24 *Num. 45. in fin.* Sed † quoad suppositum à cre-
ditore quod teneat deliberatio, siue Iudici con-
stiterit de suppositione, siue non, sentit *Cardin.*
Mellin. decis. 206. nu 9. & 10.

Numero 46. in fin. Ioan. Baptist. de Thor. in com-
pend. decis. Neapolit. part. 3. in verb. declaratio vltimo
loco, Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 4.
25 *num. 30.* licet † ex cessione facta ab oblatore cre-
ditore non sequatur pernecesse, quod ille fuerit
persona supposita, *Rot. recent. decis. 280. nu. 7. part.*
4. tom. 2.

Num. 47. in fin. Merlin. de pignor. lib. 4. quæst. 95. nu.
26 64. Atque † potest deinde etiam idem Iudex ea-
dem bona in solutum dare creditori, seu illi,
qui licitatorem supposuit, pro effectuali execu-
tione deliberationis, nec potest illi opponi,
quod deliberando functus fuerit officio suo, &
expirauerit illius iurisdictio, *Cardin. Mellin. decis.*
206. sub nu. 6.

27 *Num. 50. post verb. sub num. 1.* Ad † quem effectum
fit ei denunciatio venditionis, & distractionis
pignoris, *Fontanell. dec. 437. sub num. 14. tom. 2.* † ac 28
valet etiam ad emendum procuratorem consti-
tuere, *Merlin. de pignor. lib. 4. quæst. 95. num. 64. &*
65. Prout † & emere potest etiam hæres debi- 29
toris cum beneficio legis, & inuentarij, non se-
cus ac potest quilibet extraneus, *Petrus Caball. consil.*
dec. 29. & 48. par. 2.

Diuersum † tamen videtur procedere, quan- 30
do creditor ex se pignus distrahit absque Iudice,
in quo videndus est *Ferdinand. Arias var. resol. lib. 1.*
cap. 32. & 33. vbi de debitore, aut eius filiofamilias
emente pignus à creditore.

N. 56. in fin. Sanfelic. post addit. ad dec. 170. num. 3. &
seqq. tom. 2 f. 12. vbi, † siue sit Officialis habens ad- 31
ministrationem, siue Officialis priuatus.

Num. 57. post verb. num. 1. & seqq. Nisi † id fiat cum 32
mandato Principis, vel illius ratificatione, seu
confirmatione, *Sanfelic. in addit. ad d. dec. 170. num. 9.*
tom. 2. fol. 5.

N. 58. post verb. Subcollectorum. num. 1. Prout † nec 33
Oeconomus Ecclesiæ potest illius bona emere,
Sanfelic. post addit. ad d. dec. 170. n. 7. tom. 2. fol. 13.

Numero 59. post verb. num. 5. & seqq. Vnde † non 34
potest emere Syndicus, *Sanfelic.* vbi proxime
num. 6.

Num. 61. in fin. Thom. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7.
5. num. 225 sub 8. ampl. Vt † quoque nec Vicarius 35
Episcopi posset emere res subhastatas per Exe-
cutorem Collectarum Clero pro Summo Pon-
tifice impositarum, *Sbrozz. de offic. Vicar. lib. 2. qu.*
53. in fin.

Numer. 63. in fin. Sed vide *Sanfelic. in addit. ad*
decis. 170. num. 3. & seqq. & num. 8. & 9. tom. 2 fol. 2. &
seq. & post.

Num. 64. in fin. Sanfelic. in d. addit. ad dec. 170. nu. 2. 7.
& seq. & n. 17. vers. defensio, & seq. & post d. addit. sub
n. 12. vers. nec prædictis.

Num. 65 post verb. q. 88. n. 13. Sanfelic. vbi supra n. 7. &
fortius si in maiori, *Sanfelic. dict. num. 7. & 17. vers.*
defensio.

N. 67. in fin. prout † palam, & bona fide dicitur 36
emere, dum emit, factis publicis, & legitimis
subhastationibus, proclamationibus, & cridis,
Sanfelic. præd. n 7. & 17. vers. defensio.

Num. 69. post verb. nu. 611. lib. 1. Et † eo magis stan- 37
te consuetudine particulari illius Officialis, vt in
Thesaurario, *Sanfelic. in addit. ad d. decis. 170. num 19.*
vers. defensio.

Numero 71. in fin. Sanfelic. post addit. ad d. decis.
170. numero 17. vers. nec dicatur, tom. 2. fol. 14. † Tolli- 38
turque præsumptio fraudis, quæ leuis tantum
posset oriri, ex personæ interpositione facta à
nobili, & in dignitate constituto cuius nomen
non decet, aut non solet contractibus nominari,
Sanfelic. in addit. ad d. decis. 170. numero 8. tom. 2. fol.
4. Prout † fraus probatur ex interpositione facta 39
ab eo, qui prohibetur emere, & fortius in inter-
positione geminata, & celata per notabile
tempus, *Sanfelic. post d. addit. ad d. decis. 170. num. 16.*
& 17.

Num. 82. in fin. post verb. num. 16. lib. 1. Larr. alleg. 27.
nu. 31. par. 1.

N. 84. in fi. Nec † Executori testamentario licet 40
emere bona, quæ vendit ex ordine testatoris, *San-*
felic. post addit. ad d. dec. 170. n. 8. tom. 2. fol. 13.

Numer. 87. in fin. post verb. pratu, & fundis, Ant.
Ricciull.

41 *Ricciull. de person. quæ in stat. reprob. versant. lib. 2. cap. 24. num. 1. & seq.* vbi † declarat procedere in domo sita in loco, in quo non consueuerunt habitare meretrices, vel in loco, quo eijci pos-
42 sunt de iure, † vt sunt loca vicina Ecclesijs, vel Palatio Principis, & in loco etiam, in quo habitare consueuerunt meretrices simul, & hone-
43 stæ personæ, & † etiam si offerat maiorem pensionem, dummodo, quæ offertur ab honesta per-
44 sona sit iusta; † secus si domus sita sit in lupanari, quo casu admittitur meretricum etiam concursus, & in concursu cum persona honesta præfertur meretrix offerens maiorem pensionem, vel immo præfertur etiam in pari oblatione, secundum eumdem Ricciullum.

45 *Num. 88. in fin.* Et † in his terminis possunt procedere dicta per *Sansalic. post addit. ad sepe d. decis. 170. num. 9. 10. & 12. tom. 2. fol. 13.*

ADDITIO AD INSP. XXXIII.

SVMMARIA.

1 *Oblationem qui fecit cum pacto retrouendendi, vel restituendi, si deinde pretium augeat, intelligitur cum eodem pacto, & quare.*

2 *Oblatio cum conditione, & qualitate non admittenda admissa, quatenus de iure, non censetur admissa. Secus econtra, & num. 6.*

3 *Oblatio cum pacto retrouendendi, seu restituendi non improbatur, licet potius pignus, quam venditio importare videatur, & num. 5.*

4 *Pactum de retrouendendo, seu restituendo in subhastatione redundat ad debitoris fauorem.*

7 *Fideiussores quando in licitationibus sint nominandi.*

8 *Oblatio ad effectum extinguendi censum, seu cum accollatione onerum super re existentium quando admittatur.*

NVm. 2. in fin. post verb. ante num. 1. & in Romana Spolij prima Decembris 1642. coram R. P. D. Ghislerio, post tract. decis. 183. nu. 3.

Num. 11. in fin. Larr. decis. Granat. 76. nu. 29. in fin.
1 vbi, quod hinc propterea, † si ille qui fecit suam primam licitationem cum pacto de retrouendendo, seu restituendo, pretium deinde simpliciter augeat, & sic aliam maiorem faciat oblationem, intelligi debet cum dicto pacto, ne alias sic dolose pactum excludat.

2 *N. 14. in fin. post verb. q. 78. num. 2.* Adeo vt, † si oblatio contineat aliquam conditionem, seu qualitatem non admittendam, & fuerit admissa cum clausula, Quatenus de iure, non censeatur admissa, *Larr. alleg. 29. num. 4. & seq. par. 1.*

N. 18. in fi. post verb. Neapolitani, Larr. decis. Granat. 71. sub num. 12. par. 2.

3 *N. 19. in fin.* Non † etiam improbatur oblatio cum pacto de retrouendendo, seu restituendo, vt sentit *Larr. decis. Granat. 76. numero 1. & per tot.*
4 *par. 2.* cum maxime † huiusmodi pactum redundet in fauorem debitoris, *Larr. ead. decis. 76. num.*
5 *23. 26. 29. & 32.* licet † hæc modo videatur potius pignus constitui, quam vera venditio cele-
6 brari, idem *Larr. d. decis. 76. num. 15. & 16.* † Sique licitatio conditionalis, de iure admittenda, admissa sit cum clausula, In quantum de iure, videtur admissa, *Larr. alleg. 29. num. 6. & seq. par. 1.*

Nu. 23. in fin. Debent † etiam in ipsis licitatio- 7
bus offerri, & nominari fideiussores, & quidem idonei, in casibus, in quibus requiruntur, vt in conductionibus publicis, *Larr. alleg. 29. numero 11. par. 1.*

N. 43. in fin. † Et posset admitti oblatio ad effe- 8
ctum extinguendi censum, seu cum accollatione onerum super re existentium, si id fieret præsentibus creditore, seu creditoribus, & debitore consentientibus, vel non contradicentibus, ita vt debitoris liberatio sequeretur, vt sentit *Anton. de Amat. resol. 61. num. 36. & 37.*

N. 54. in fin. & *in eadem Anconitana Prædij 26. Iunij 1643. coram eodem post tract. dec. 120. num. 4.* & *in Firmana Prædij 26. Iunij 1643. coram R. P. D. Carrillo, post tract. dec. 122. n. 6.* & *in Lauretana Domus 10. Maij 1644. coram R. P. D. Bichio, post tract. decis. 131. nu. 16. Merlin. de pignor. lib. 4. q. 180. nu. 7.*

N. 55. in fin. & *decis. 120. nu. 4. decis. 122. nu. 6. & decis. 131. nu. 16.* vbi de deliberatione in vim mandati A. C. sed in *Firmana Prædij 3. Iunij 1644. coram Eminentiss. D. Card. Otthobono, post tract. decis. 110. num. 3.* in qua interuenit vnica tantum oblatio, Rota nihil firmare voluit.

Num. 58. post verb. insp. 24. numero 66. licet *Merlin. de pignor. lib. 4. q. 180.* constituat conclusionem generalem, & amplien, etiamsi de executione mandatorum A. C. in Statu Ecclesiæ agatur.

ADDITIO AD INSP. XXXIV.

SVMMARIA.

1 *Promissio reciproca de vendendo, & emendo quando dicatur, & non venditio, & emptio perfecta, & econtra, & num. 9.*

2 *Oblatione ab aliquo facta, potest candela iterum accendi sine præiudicio iurium partium, & res tradi superuenienti maiori oblatori.*

3 *Reuocatio oblationis non operatur impossibilitatem vendendi alteri.*

4 *Contractus, qui solemniter fiunt subhastationibus mediantibus an dicantur in scriptis, & ante scripturam locus sit pœnitentiæ, & numero 5.*

6 *Pollicitatio an sufficiat facta Tabellioni, vel fieri debeat Officiali.*

7 *Obligatio inter subhastantem, & licitantem oritur ex schedulis affixis, & datis.*

8 *Oblator prior non potest in præiudicium debitoris pœnitere.*

10 *Res, & pignus si sit oblatori distractum, & deliberatum, emptio perfecta dicitur.*

11 *Licitator cogitur ad pretium soluendum cohertionibus personalibus.*

12 *Pœnitentia, & recessus ab emptione feudi sub hasta quando admittatur, & num. 13.*

14 *Minori facta deliberatio absque solemnitatibus non tenet, & quid in eius fideiussore, & numero 15.*

16 *Iudex potest licitatorem reijcere, qui soluendo non sit, vel fideiussorem non habeat, vel sit exactionis difficilis.*

17 *Res magni valoris non debet vendi pro paruo pretio.*

NVm. 10. in fin. Vnde, † si sequatur deinde licitatio, videtur potius reciproca promissio 1

de vendendo, & emendo, quam quod contractus sit perfectus, *Ger. Spin. cons. 32. nu. 16.*

N.13. in fi. Io. Bapt. de Thor. in comp. dec. Neap. in verb. venditio sub hasta.

2 *N.15. in fin.* Et † possit candela iterum accendi super eadem oblatione citra præiudicium iurium partium, *Sanfelic. dec. 100. num. 17.* & res tradi superuenienti maiori oblatori, *Sanfelic. ibid.*

3 *Nu. 22. in fin.* cum † ex illius reuocatione non causetur impossibilitas alteri vendendi, *Ioann. Bapt. de Thor. in comp. decis. Neap. in verb. venditio sub hasta.*

N.28. circa fin. post verb. dec. 106. numero 10. Ger. Spin.
4 *cons. 32. num. 13. & 24.* vbi etiam, quod † isti contractus, qui fiunt tam solemniter mediantibus subhastationibus, dicuntur fieri in scriptis, & contractus non perficiuntur, nisi, facta deinde
5 scriptura, &, † donec ipsa fiat, licitum est pœ-
6 nitere, & dicere, Caue, ne scribas, &, quod † pollicitatio facta Tabellioni non obligat pollicitantem, sed debet fieri Officiali ad vendendum deputato, qui possit obligare Communitatem illius Terræ, quia, si non obligatur Commune, non obligatur pollicitator, & Notarius habet officium scribendi, non tractandi, & ideo non valet pollicitatio facta in absentia Offi-
7 cialium, & quod † ad effectum obligandi, partes sufficit, quod ab ipsis partibus per schedulas, seu cedulas priuatas affixas, & datas respectiua subhastatio, & licitatio facta fuerit.

8 *Eod. num. 28. in fin.* Et, quod † prior oblator non possit post oblationem in præiudicium debitoris pœnitere, tradit *Rot. in Romana, seu Tiburtina Dotis, seu Pecuniaria 4. July 1646. coram R.P. D. Peutingero, post tract. dec. 174. nu. 13.*

N.34. in fin. Ger. Spin. cons. 32. numero 20. sub vers. in
9 *princ.* vbi, † si tamen expositio venalis, & oblatio, & earum scripturæ sint, & cantent per verba de præsenti.

10 *N.38. in fi. post verb. emptio est perfecta.* & † multo minus cum res, seu pignus est distractum, & ei deliberatum, *Anton. de Amat. resol. 94. in fin.*

Num. 42. in fi. post verb. q. 68. num. 2. Ger. Spin. d. consil. 32. num. 20.

N.44. in fi. Ger. Spin. d. cons. 32. nu. 20.

11 *N.77. in fi. post verb. dec. 53. nu. 1. in fi.* & † cohertionibus personalibus, *Ant. de Amat. resol. 38. nu. 4.*

N.102. in fi. Anton. de Amat. resol. 38. nu. 7. & 8. vbi in venditione, & locatione.

N.103. in fi. Anton. de Amat. d. resol. 38. nu. 7.

Nu. 108. in fin. & generaliter in emptore, *Cutell. dec. 22. num. 23.* vbi, quod edicta contra creditores arctant illos ad comparendum, vt emptor possit ab emptione resilire.

12 *Nu. 109. in fi.* An † verò si emptor feudi sub hasta venditi ad instantiam creditorum Baronis cum specifica conditione in oblatione expressa cum iurisdictione criminali, ciuili, & mixta, &c. sub certo pretio, si inde compertum fuerit ab altero possideri iurisdictionem ciuilem, & mixtam, tenetur ad totalem solutionem pretij oblati ex præsumpta scientia feudi qualitatis, vel ei sit facienda deductio ex pretio oblato, videndus est *Io. Baptist. de Thor. in compend. decis. Nea-*
13 *polit. par. 3. in verb. emptor feudi.* Et † quid si in oblatione apposita fuerit conditio, Dummodo feudi corpora sint libera, & franca ab omni onere, & fuerint comperta, esse reddititia pro decimis, ac bona tenentijs, idem *Io. Bapt. de Thor. l. c. in subsequenti verbo, Emptor feudi.*

Num. 127. in fin. & † in deliberatione facta mi- 14
nori absque solemnitatibus dixit *Rota in Romana Nullitatis Obligationis 23. Ianuarij 1602. coram clar. me. Card. Pamphilio seniore, penes Marchesan. de comm.*
p. 1. fol. 824. in princ. vbi, quod † minoris fideius- 15
sor, qui non interuenit, nec se obligauit in ipsa deliberatione, sed antea accessit in separato instrumento promissionis solutionis pretij, si minor det de nullitate emptionis, ad pretium non potest adstringi, quia venditio suum effectum sortita non fuit.

N.131. in fi. Anton. de Amat resol. 38. nu. 6. vbi, † vt si 16
soluendo licitator non sit, vel fideiussorem non reperiat, vel difficilis sit exactionis.

N.142. in fi. † nec prò paruo pretio vendi debet 17
res magni valoris, *Ferdinand. Arias var. resol. lib. 1. cap. 26. num. 5.*

N.149. in fi. Gargear. cons. 29. nu. 39. & 40.

ADDITIO AD INSP. XXXV.

SVMMARIA.

1 *Licitator vltimus & maior pœnitere non potest, quamuis ei rei possessio adhuc tradita non fuerit, & competit sibi actio pro traditione, & dominij translatione, & nu. 2.*

3 *Licitator vltimus an possit à subhastatione resilire soluto eo, quod præcedenti oblationi superaddidit, & num. 12.*

4 *Licitator nouus per momentum etiam post extinctam candelam superueniens non admittitur, & quare, & num. 9. & 10.*

5 *Hasta publica, & fiscalis stare debet firma, & immobilis, & ab aliquo partium non lædi. Ampl. vt numero 6.*

7 *Causa est maximi ponderis, si agatur de venditione facta sub fide Principis.*

8 *Hasta fiscalis fides vt non frangatur respicit emptoris iuuamen, & communem vtilitatem.*

11 *Licitatori primo remanet ius quæsitum, etiamsi alter pretium auxerit.*

13 *Licitatio plurium simul concurrentium si sit incerta, est subhastatio reiteranda, & quare, & numero 14.*

15 *Licitationem suam augens, alia alterius non intercedente, dicitur illam confirmare, non nouam facere.*

16 *Licitator cum pacto retrouendendi si deinde pretium addat simpliciter, intelligitur cum eodem pacto, Ampl. vt num. 17.*

N*Vm. 2. in fi. Fontanell. dec. 443. num. 8. & 10. tom. 2.* vbi de creditore emente.

N.4. propè fi. post verb. post tract. dec. 3. nu. 8. Fontanell. dec. 437. nu. 18. tom. 2. Thomas. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7. nu. 225. in 8. & 11. ampl.

N.12. in fi. Vrsell. in verb. assistentia, concl. 157. num. 9. Fontanell. dec. 443. num. 13. tom. 2. Rota in Romana, seu Tiburtina Dotis, seu Pecuniaria 4. Julij 1646. coram R. P. D. Peutingero, post tr. d. 174. nu. 12.

N.15. in fin. Fontan. d. dec. 443. num. 24. tom. 2. vbi, quod hæc est præsumptio.

N.17. in fi. Thomas. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7. num. 225. ampl. 11.

N.17. in fi. post verb. numero 3. p. 1. Anton. de Amat. resol. 38.

fol.38.n.2.& 6. Sanfelic.dec.100.n.70.& 117. dec.103.n.2.
1 *& dec.104.nu.11.& 13.* vbi, † etiam si possessio tradita non fuerit.
2 *Num.24.in fin.*& † competit sibi actio ad rem sibi tradendam, & dominium in se transferendum, *Sanfel.dec.104.nu.14.*

Num.29.in fin. Anton.de Amat.resol.38.num.9.& 10.
3 reprobato Muscatello, † asserente, vltimum posse à subhastatione resilire, soluto illo, quod superaddidit præcedenti oblationi. *Larr. decis. Granat.76.sub num.12.*

N.34.in fin.Ferdinand.Arias var.res.lib.2.c.20.

N.43.in fin.post verb.132.nu.1. Anton.de Amat.resol.
4 *38.num.1.* vbi, † etiam si licitator momento post extinctionem candelæ veniat, & n.15.& 16.vbi in subhastationibus rerum fiscalium.

N.50.in fi.Ant.de Amat.d.resol.38.n.1.

N.55.in fi.Thomas.de tut.& curat.tit.19.c.7.nu.235. vers.13.limit.

N.66.in fi.Fontanell.dec.519.n.14.tom.2.

N.74.in fi.Paul.Staib.iun.resol.for.20.n.3.

N.75.in fin.Paul.Staiban.iun.d.resol.20.n.67.& 68. iuncto n.1.& 2.

N.79.in fin. † quæ ideo stare debet firma, &
5 immobilis, & ab aliqua partium non lædi, *Sanfel. dec.103.n.2.*

N.81.in fi.Fontan.dec.519.n.14.tom.2.Paul.Staib.iun. resol.forens.5.nu.5.19.& 22.Ant.de Amat.resol.38.nu.1.
6 *Sanfel.dec.100.sub nu.70.* vbi, quod † hasta non debet lædi, & eo minus facto deposito, *Cutell.de donat.tr.1.discurs.2.partic.5.nu.63. Arias var.resol.lib.2. cap.20.n.4.*

N.83. in fi.Paul.Staiban.iun.resol.for.5.nu.6.& 25. Cutell.dec.22.n.31.vers.causa hæc, & de donat. tr.1.discurs.2.part.5.n.63.

N.89.in fi.post verb.n.49.& 50.Paul.Staib.iun.resol. forens.5.nu.6.& 7.Cutell.decis.22.num.31.vers. causa hæc
7 vbi, quod † causa est maximi ponderis, vbi agitur de labefactanda venditione facta sub fi-
8 de Principis, & quod † id respicit non solum emptoris iuuamen, sed etiam communem vtili-
9 tatem, & quod † hoc tenderet ad terrendum in posterum emptores, ne ad publicas venditiones accederent. *Ferdin. Arias var.resol. lib.2. c.20.nu.4.*
10 vbi, quod † esset contra Reipublicæ quietem, venditiones semel sub hasta publica, & iusto pretio celebratas rescindi ex eo tantum, quod existat alius, qui plus licitetur.

N.92.post verb.dec.44.n.7.& 8.Fontanell.dec.520.n. 16.tom.2.Thomas.de tut.& curat.tit.19.c.7.nu.235.vers.13. limit. & in his terminis intelligendus forsan est *Guid.Pap.dec.536.sub nu.1.*

N.98.post verb.cum subhastatione, Fontanell.dec.519. nu.3.tom.2.

Num.112.in fi. vide *Fontan.decis.519.nu.10.& seq. tom.2.* vbi, an idem sit in Ciuitate, & Republica, quod in fisco.

Num.113. in fin. Rota in Asculana Manutentionis ... Maij 1646.coram R.P.D. Meltio, post tract.dec. 226.nu.9.

N.116.in fin.Jo.Bapt.de Thor. in compend.decis.Neapol.in verb.oblatio melior. Fontan.dec.520. nu.17.tom.2. Anton.de Amat.resol.38.n.3.

N.118.in fi.post verb.nu.8.post tract. Fontanell.d.dec. 520.n.17.tom.2.

N.154. in fin. quem refert, & sequitur *Merlin. de pignor.lib.4.quæst.5.*

N.159.in fin.Rota in Asculana Manutentionis ... Maij 1646.coram R.P.D. Meltio, post tract.at.decis. 246.nu.18.

N.172.in fin. & † remanet illi ius quæsitum ex 11
eius priori licitatione, etsi alter pretium auxerit, *Larr.decis.Granat.76.n.29.propè fi.p.2.*

N.174.in fin.Thomas. de tut. & curat. tit.19.c.7.nu. 235.ampl.11. Anton.de Amat.resol.38.n.10. vbi, si secundus licitator ante venditionis actum decoxerit, vel non soluendo effectus, vel in fiscalibus subhastationibus, vel minoris.

N.197.in fin.Ger.Spin.cons.32.n.15.

N.217.in fin. Prout † forte, non liberato ad- 12
huc penultimo ablatore, potest vltimus, soluens illud plus, quod supra penultimum superaddidit à subhastatione resilire, & in his terminis forsan locum habet dictum *Muscatelli in prax.p.3. gl.venduntur, numer.101. & seqq.relat.ab Ant.de Amat. resol.38.n.9.*

N.263. in fin.Thomas. de tut. & curat.tit.19.c.7.nu. 235.vers.13.limit.

N.264.in fin. Thomas. vbi sup.

N.268.in fin. Anton.de Amat. resol.38.num.12. Vel
† propter incertitudinem ex integro subhasta- 13
tio reiteranda est, *Ant.de Amat.ibid.arbitrio Judicis, Anton.de Amat.ibid.*

Num.271. in fin. Vitiaturque † actus, dum ex 14
plurium licitatorum concursu, & animositate, ac confusione ignoratur, quis fuerit vltimus, atque reiteranda est subhastatio, *Ant.de Amat. resol.38.nu.11.*

N.272.in fi.Larr.decis.Granat.76.sub nu.12.p.2.

N.273.in fin. & faciunt tradita per *Larr. d.dec. Granat.76.num.1.& seqq.p.2.vbi num.12.14.35.36.37.&*
38. quod, † quando non adest alterius interme- 15
dia licitatio, dicitur, qui suam auget licitationem, potius primam confirmare, quam resoluere, & extinguere, & nouam emptionē celebrare.

N.274.in fi.Card.Mellin.dec.206.n.7.

N.281.in fin. Hincque etiam est, quod, † si 16
quis in prima licitatione opposuerit pactum de retrouendendo, seu restituendo, & in secunda maiori huiusmodi pactum non repetierit, habetur nihilominus pactum pro repetito, & ad retrouenditionem, & restitutionem tenetur, *Larr. dec.Granat.76.num.8.& seq.& per tot.p.2.* vbi † ma- 17
ximè si debitor, qui appellauerat, ab appellatione recessisset ob dictam oblatam conditionem, & decretum addictionis fuisset cum clausula, sine præiudicio iuris debitoris, & euacuantur contraria.

ADDITIO AD INSP. XXXVI.

SVMMARIA.

1 *Emphyteuticæ rei in subhastatione, quæ fit ex voluntate, vel facto alienantis, præfertur dominus directus, secus si ex necessitate ex dispositione legis, & num.3.& 4.*

2 *Obligatio ab initio est voluntatis, ex post facto necessitatis.*

5 *Feudorum in subhastatione præfertur dominus directus, Ampl.vt n.6.*

7 *Baro præfertur tam in locatione sui feudi sub hasta ad creditorum instantiam, vel etiam loci Vniuersitatis, data cautione, quæ danda erat*

ab extraneo, quam in locatione, & venditione per viam iudiciariam prædiorum, & fructuum eius Vasallorum, & n. 8.

9 *Factum Iudicis non minus quam proprium debitor ratum habere cogitur.*

10 *Ius prothomiseos locum habet in venditione quorumcunque bonorum etiam sub hasta.*

11 *Lex loquens de alienatione voluntaria non comprehendit necessariam, tanquam illa ab ista differat.*

12 *Pignoris distractio est prioris obligationis executio, non noua obligatio.*

13 *Prælatio, seu retractus in subhastatione iudiciaria de iure communi locum non habet.*

14 *Emptor, vbi intrat prælatio, seu retractus, difficilius reperitur, vel non nisi pro vili pretio.*

15 *Prælationis ius habens in subhastatione, si præsens non contradicat, sibi præiudicat.*

16 *Agnatus vt præferatur extraneo in subhastatione rei pro debito, quid requiratur, & nu. 21.24.26.27. 28.29.31. & 32.*

17 *Agnatus præfertur eo magis extraneo in subhastatione feudi. Dec. vt n. 18.19. & 20.*

22 *Mulier quando præferri debeat in subhastatione bonorum viri.*

23 *Creditori eo magis in subhastatione competit prælatio, si sit etiam agnatus.*

25 *Creditor vt in subhastatione præferatur, quæ requiratur, & nu. 26.*

26 *Creditor agnatus quomodo in subhastatione præferatur, & n. 27.28.29.32. & 33.*

30 *Creditor secundus, qui postponitur primo in oblatione non tenetur cedere iura, sed promittere debitum verum, & non exactum.*

31 *Socius regulariter præfertur in venditione rei communis, & inter plures maior pars.*

34 *Agnati in Regno non reuocant feuda vendita sub hasta, & maximè si sint hæreditaria.*

NVm. 3. in fin. *D. Merend. contr. iur. lib. 19. cap. 18. nu. 1. tom. 4.* vbi & *num. seqq.* an accipiens canonem ab emptore ius prælationis amittat, si declarauerit, & protestatus fuerit, se illum recipere sine sui iuris præiudicio.

1 Quod † tamen procedere videtur in alienatione per viam subhastationis, quæ fit ex voluntate alienantis, seu ex necessitate, quæ pendet ex eius facto, nempe ex eius obligatione,
2 † quæ ab initio fuit voluntaria, licit ex post
3 facto deuenerit necessaria, † secus vero in ea alienatione per viam subhastationis, cuius necessitas pendet ex facto, & dispositione legis
4 *Ferdin. Arias var. resol. lib. 3. c. 26. n. 3. 4. & 5.* vt † idem esset in subhastatione pro dote promissa à patre, vel donatione facta filio contemplatione matrimonij, *Arias dict. nu. 5.*

5 Et † idem procedit in feudis, cum præferatur Dominus volens pro æquali pretio emere,
6 seu redimere, *Sanfelic. decis. 103. num. 6.* † maximè in Ciuitatibus, in quibus vasallorum sunt feuda, quæ pro eorum debito creditoribus venduntur, vel adiudicantur, *Sanfelic. decis. 100. nu.*
7 *24. & d. decis. 103. numer. 6.* † Vt etiam præfertur ipse Baro tam in locatione sui feudi, quæ sub hasta fiat ad eius creditorum instantiam ad exclusionem extranei licitatoris, vel etiam loci Vniuersitatis, data per eumdem Baronem cautione, prout ab extraneo danda erat, *Sanfelic. decis. 107. in fin. & per tot.* † quam in venditione, 8
& locatione per viam iudiciariam prædiorum, & fructuum eius vasallorum, *Sanfelic. ibidem num. 6.*

Num. 5. in fin. post verb. Duran. dec. 52. n. 3. Mangil. de euiction. q. 123. n. 24. & 25.

Num. 6. in fi. † Quæ Iudicis factum non minus 9
quam suum ratum habere cogitur, *Anton. Fab. de err. pragmat. tom. 1. decad. 1. err. 6. sub nu. 8.*

Num. 17 in fi. Mangil. de euiction. qu. 123. num. 23. vbi de veriori, & magis communi; *Vrsill. in verb. ædificare, concl. 62. num. 32.* & quidem † indistinctè ius 10
prothomiseos locum habet in venditione quorumcunque bonorum, quæ sub hasta fiat, *Sanfelic. dec. 100. n. 26.*

N. 18. post verb. de communi, & veriori, Mangil. de euiction. d. qu. 123. n. 23.

Eod. nu. 18. in fin. post verb. n. 31. vol. 1. Vrsill. d. conclus. 62. nu. 32.

Numero 27. in fin. Gargear. singul. 13. numero 1. 2. & 9. Sanfel. dec. 100. nu. 114. vbi, quod, † si lex loquatur 11
de voluntaria alienatione, videtur omissus casus alienationis necessariæ, quæ differt à voluntaria; nam, cum res pignori obligationi obnoxia distrahitur sub hasta; † est hæc distractio prioris 12
obligationis executio potius, quam noua obligatio, *Ferdinand. Arias var. resol. lib. 3. cap. 27. num. 2.* ac dicitur propterea alienatio necessaria, *Arias ibid.*

Num. 30. in fin. Sanfelic. dec. 103. in addit. vers. & si non excedit.

Num. 31. in fin. Nec † de iure communi in venditione necessaria, quæ fit à Iudice pro executione rei iudicatæ, ac in venditione sub hasta locum habet prælatio, seu retractus, *Sanfelic. dec. 100. n. 53. 65. & 66. & dec. 103. sub num. 1. & in addit. vers. & si non excedit*, † alias non inueniretur emptor propter 13 14
huiusmodi iuris prælationis, & retractus iudicium, *Sanfelic. d. dec. 100. num. 65. & 114.* vel non nisi pro vili pretio, cum ob ius prælationis alterius alij se possint ab emptione abstinere, *Sanfelic. dec. 111. & 268. nu. 10.*

Num. 40. in fin. Prout † habens ius prælationis 15
si fuerit præsens in actu venditionis alteri factæ, & nec tunc, nec post ante actum perfectum declarauerit, se velle præferri, nec contradixerit, non potest alienationem reuocare, *Sanfelic. decis. 100. sub nu. 117.*

Numero 45. post verb. quæst. 61. num. 1. Sanfelic. dec. 100. num. 23. decis. 103. num. 3. & seqq. vbi respondet contrariis, *decis. 104. num. 9. & 26. vers. ex quibus, & seq. decis. 110. num. 6. dec. 111. num. 12. & 16.* vbi de communi, quæ est repetita *dec. 168.* & quod † præfertur agnatus extraneo, dummodo offerat pretium, quod ab extraneo inuentum erit, & sit paratus seruare æqualitatem, tempus, & modum solutionis, & omnes circumstantias in extranei oblatione appositas, &, quod ideo expectanda est extranei oblatio, nec ante eam cogi potest ad declarandum, nunquid velit prælationis iure vti, & *num. 14.* quod si declarasset velle emere, posset, secuta venditione, redire ad ius renunciatum, & petere prælationem, ex quo quando renuerat, nesciebat pretium ab extraneo oblatum, & *num. 10. 11. 13. & seq.* an habenti, 16

benti ius prælationis possit terminus ad decla-
17 randum coarctari. † Quod locum habet etiam,
seu multo magis feudis, *Sanfelic. decis.100. num.*
18 *21. dec.103. num.5. & dec.104. n.9.* † quæ tamen sint
ex pacto, & prouidentia, secus si hæreditaria, ad
late tradita, reiectis contrarijs, per *Sanfelic. d. de-
cis.100. num.21. & seqq nu.36. & seqq. & num.65. &*
19 *dec.104. nu.9.* & † maximè vbi vellet præferri fi-
lius, viuente patre, *Sanfelic. d. decis.100. num.67.
& seq.* licet contrarium in primogenito, & cre-
ditore fuerit ex æquitate penes eumdem deci-
20 sum *decis.106. num.12.* & † secus in feudo nouo,
siue ex pacto, siue hæreditario, *Sanfelic. dict. decis.
100. nu.55. & seqq. & dec.104. n.10.*

21 *Nu.46 in fi.* Sufficitque, † talem venditionem
habuisse ortum ex obligatione contracta per de-
bitorem, ne Domino, & agnato in retractu præ-
iudicetur, *Sanfelic. d. dec.100. sub n.26.*

*Nu.50. in fi. Gait. de cred. cap.4 quæsit.7. nu 882.
Thom. Carleual. de iud. c. tom.2. tit.3. disp.1. sub n.7.*
22 &, quod † mulier præferri debeat, si velit, rem
subhastatam sibi pro eius credito assignari pro
eo, quod ab alijs repertum fuit, tradit *Vrsill. in
verb. assecuratio dotis, concl.152. n.53.* seu si sit vlti-
ma emptrix, *Cutell. de donat. tract.1. discurs.2. par-
tic.2. sub num.67.*

Nu.51. post verb. d. q.24. princ. Sanfelic. dec.100.
23 *num.6.* Eoque † magis datur creditori prælatio,
si sit etiam agnatus, *Sanfelic. decis. 100. nu.20. in*
24 *fin.* vbi, † si ante possessionis consignationem
compareat, *& num.26. vers. ex quibus.*

Num.52. in fin. & secundum *Sanfelic. decis.100.
num.69. & seqq. & n.117.* vt habeat locum *d. l.1. ff.*
25 *de priuil. credit.* est † Primo aduertendum, quod,
vt creditor, qui prætendit prælationem sit cre-
ditor in maiori summa, & illud creditum sit cer-
26 tum, & liquidum. † Secundo quod *d. l.1.* loqui-
tur, quando res, non inuento emptore, addicen-
da est alicui ex creditoribus, quia tunc potior
est agnatus, & creditor, aut intelligitur non in
prælatione, sed tantum in proprietate; quia
scilicet, concurrentibus aliquibus creditoribus
ad venditionem bonorum debitoris, aliquibus
verò negantibus, præfertur, qui maius creditum
habet, & est agnatus; vel illa prælatio in alio
non consistit, nisi quia Iudex, admittendo cre-
ditorem ad oblationem, statim facit executio-
nem, qua facta tollitur circuitus, sed in emptio-
ne, creditor admittitur, vt quilibet extraneus.
27 † Tertio, quod *d. l.1.* non procedit post factas
subhastationes, & rem alteri licitatam, ac extin-
28 ctam candelam, factamque emptionem. † Quar-
to, quod ad effectum prælationis in *d. l.* vim de-
bet creditor, vel agnatus expresse dicere, quod
vult præferri pro pretio, quod ab alio reperitur
post oblationem factam, antequam emptio sit
perfecta, & sic quod se præparet in actu subha-
stationis futuræ auctioni, quia priuilegium est
concessum personæ, alias posset fieri fraus, nam,
si bona subhastarentur, & venderentur pro mo-
dico pretio, diceret creditor, & agnatus, ego
ante venditionem petij prælationem, & proptere-
rea volo præferri, si verò venderentur pro iusto,
vel vlteriori oblato pretio, diceret, nolo præla-
tionem, quia non expressi pretium, quando il-
lam petij, vel petij tempore, quo aderat minor
oblatio, quod non est admittendum, quia nun-

quam reperiretur emptor, qui in hasta, candela
accensa, offerret.

Nu.56. post verb. q.64 nu.10. Daturque † priui- 29
legium prælationis creditori agnato in eo tantum
casu, quando nullum ex eo potest alijs credito-
ribus inferri præiudicium, *Sanfelic. decis.100. nu.
117. in fin.*

Nu.58. in fin. Et † quando secundus creditor 30
postponatur in oblatione, non tenetur ille ce-
dere iura sua anteriori, sed tantum promittere
debitum verum, & non exactum, *Io: Bapt. de Thor.
in compend. d. Neapolit. in verb. creditor secundus.*

Nu.68. in fin. Sanfelic. decis.110. sub nu.3.

N.74. post verb. Fiscal. n.23. Et quod † genera- 31
liter in venditione rei communis præferatur so-
cius, *Merl. de pig. lib.2. q.37. n.4. & seq. Sanfe. dec.
110. n.7.* & inter plures eorum maior pars, *San-
fel. ib. nu.8.*

Num.80. in fi. Sanfelic. decis.100. num.114. vbi,
quod alias nunquam pignora executa distrahi
possent, & commercium subtraheretur.

Vnde † prælatio competens creditori, & ag- 32
nato locum sibi vendicat ante venditionem, non
post venditionem, & deliberationem factam li-
citatori, *Sanfelic. decis.104 nu.19.* † & ante solu- 33
tionem pretij, non post perfectam venditionem,
& pretio soluto, *Sanfelic. decis.110. nu.8. in fin.*

Prout † ius reuocationis ad fauorem agnato- 34
rum non practicatur in Regno in feudis, quan-
do ea venduntur sub hasta, & fortius si sint hæ-
reditaria, *Sanfelic. decis.100. n.114. & seqq.* vbi di-
cit in contrarium allegari *Papon. lib.2. tit.7. arrest.
29. & Rot. post Canc. de censib. decis.186.*

Num.183. in fin. Videas ad materiam *Fontanell.
decis.520. num.4. & seqq. tom.2.*

ADDITIO AD INSP. XXXVII.

SVMMARIA.

1 *Pecunia interuentus in subhastatione non suppletur ex Iudicis decreto, sed vtrumq; copulatiuè requiritur.*
2 *Pecuniæ interuentus requiritur etiam in venditione, quæ fit ab Executore, & Iudicis Ministro, tam in mobilibus, quam in stabilibus.*
3 *Res sub hasta vendita non præsenti pecunia potest etiam à Iudice iterum vendi citra pœnam stellionatus.*
4 *Pecunia interuentus in subhastatione requiritur, vt celerius, & commodius creditor dimittatur.*
5 *Fides de pretio quando non possit haberi, nec præsumi.*
6 *Pecunia regulariter in subhastatione adesse non solet, & confessio de recepto præsumitur simulata, & num.7.*
8 *Negatiuam non interuentus pecuniæ non adstringitur quis probare, etiam si dederit articulos, si sint cum clausula, Non se astringens.*
9 *Negatiua non solutionis probata dicitur, ex quo non constet de solutione.*
10 *Solutione non secuta, dominium rei subhastatæ non transfertur.*
11 *Executor vendere debet pecunia tota præsente, nec de minimo fidem habere.*
12 *Pecunia depositum in subhastatione ex interuallo non suffragatur, maxime si non fuerit de mandato Iudicis, nec penes ædem sacram,*

vel personam ab eo deputatam, nec cum citatione, & num. 13.

14 *Quietantia de solutione post deliberationem facit constare de non solutione in illius actu.*

15 Pen. dec. 710. & 863. *declaratur.*

16 *Pecunia non interuentus in subhastatione non vitiat, si creditor vocauerit se satisfactum.*

17 *Citatio ad videndum mandari deliberari non operatur consensum, vt deliberatio fiat sine pecuniarum interuentu.*

18 *Pignus distrahens amittit in eo ius pignoris tam soluta, quam non soluta illi pecunia.*

19 *Præsentia oblatoris an requiratur in deliberatione.*

NVm. 1. in fi. & in *Asculana Pradij* 10. *Nouemb.* 1642. *coram R.P.D. Royas, post tract. dec.* 115.
1 *nu.* 1. 5. 13. & 14. vbi, quod † nec sufficit Iudicis decretum, sed quod copulatiuè requiritur pecuniæ interuentus, & Iudicis decretum; & in *eadem* 27. *Aprilis* 1643. *coram R.P.D. Peutingero, post tract. decis.* 116. *num.* 8. *Rot. recent. par.* 4. *tom.* 2. *decis.* 280. *num.* 5 *Thomas. de tut. & curat. tit.* 19. *cap.* 7. *nu* 225 *sub* 8. *ampl. & ampl.* 13. & *nu.* 355. *vers.* 12. *limitatur, & Rot. in Romana, seu Tiburtina Dotis, seu Pecuniaria* 4. *Iulij* 1646. *coram R.P.D. Peutingero, post tract. decis.* 174. *num.* 12 & *in Anconitana Census* 7. *Maij* 1646. *coram eodem, post tract. dec.* 199. *num.* 14. & 17. & in *eadem* 27. *Martij* 1647. *coram eodem, post tract. decis.* 216 *nu.* 29. ac in *eadem* 19. *Iunij* 1648. *coram eodem, post tract. decis.* 244. *nu.* 7. *Pen. dec.* 710. *num.* 8. *Ant. Nig. de except.*
2 *cap.* 3. *num.* 44 vbi † de venditione etiam, quæ fit ab Executore, seu Apparitore, & Iudicis Ministro, & tam de mercibus, & mobilibus, quam
3 de immobilibus, & quod † res aliter vendita potest denuo, & alteri vendi, etiam à Iudice citra pœnam stellionatus, & *num.* 46. *Thom. Carleual. de iudic. tom.* 1. *disp. vlt. n.* 5. *circa fin. & sub n.* 8.
4 & *tom.* 2. *tit* 3. *disp.* 1. *sub num.* 6. *in fin.* vbi, † ad hoc, vt celerius & commodius creditor dimittatur; & *disput.* 21. *sub num.* 8. *vers. item Iudex Ferdinand. Arias var. resol. lib.* 1. *cap.* 50. *num.* 18. *Rot. in Asculana Manutentionis.... Maij* 1646. *coram R.P.D. Meltio, post tract. dec.* 226. *nu.* 11. & *in Romana Dotium* 20. *Iunij* 1650 *coram Eminentissimo D. Card. Otthobono, post tract. decis.* 218. *num.* 18. vbi quod sufficit ordo, seu mandatum de soluendo vero depositario directum.

Num 3. *in fin. Thomas. de tut. & curat. d. tit.* 19. *cap.* 7. *num.* 225 *sub* 8 *ampl.*

Num. 6. *post verb.* 117. *in fi.* & videas *Arias var. resol. lib.* 1. *cap.* 50. *num.* 11. & *seqq.* vbi distinguit plures casus; & in Executore vltimarum voluntatum, *Graff. de success. lib art. Executor. vltim. volunt q.* 11. *num.* 4 *Arias d. cap.* 50. *n* 14. & 15.

5 *Num.* 9. *in fin.* Adeo vt † fides de pretio nec haberi, nec præsumi possit in instrumento venditionis fiscalis, seu alias per subhastationem, in qua talis fides haberi nequit, *Pont. de Spol. lib.* 2. *cap.* 14. *nu.* 90.

Num 10 *post verb. dec.* 98. *n.* 2 (Quamuis † regu-
9 lariter, & ex communi vsu non soleat interuenire, *Seraph. decis.* 12. *num.* 2)

Num. 12. *post verb. de recepto*, cum † ea censea-
7 tur potius simulata, *Seraph. dec.* 12. *n.* 2.

Num. 15 *in fin. post verb. nu.* 1. & *seqq.* & in *eadem Asculana Pradij* 10. *Nouembris* 1642. *coram R.P.D. Royas, post tr. dec.* 115. *nu.* 2. Et quidem † etiam 8
quod pars aduersa assumpsisset in se onus probandi negatiuam non interuenius, si dederit articulos cum clausula, Non se astringens, *d. decis.* 115. *num.* 3. & *seq.* licet † ipsa negatiua satis 9
probata dicatur, ex quo in actis de affirmatiua solutionis non constet, *ead. decis.* 115. *num.* 6.

Num. 16. *in fin.* Nec † transfertur rei venditæ 10
dominium, *Graff. de success. lib.* 2. *de execut. vltim. volunt. q.* 11. *num.* 4.

Nu. 20. *in fin. Rot. in Anconitana Census* 7. *Maij* 1646. *coram R.P.D. Peutingero, post tract. dec.* 199. *num.* 18. & *in eadem* 27. *Martij* 1647. *coram eodem, post tract. decis.* 216 *n.* 29. & † in venditione facta 11
per executorem, *Graff. de success. lib.* 1. *de execut. vltim. volunt. q.* 11. *nu* 4. *vers. quod adeo*, vbi etiam si de minimo haberetur fides.

Nu. 27. *in fin. post verb. dec.* 28. *num.* 3. & *Rot. in Anconitana Census* 27. *Martij* 1647. *coram R.P.D. Peutingero, post tract. dec.* 216. *n.* 29.

Num. 28. *post verb. n.* 2. *par.* 4 & *in d. Anconitana Census* 27. *Martij* 1647. *coram R.P.D. Peutingero, post tract. dec.* 216 *num.* 29. † & maxime si non 12
fuerit factum de mandato Iudicis, nec penes Ædem Sacram, vel personam ab eo deputatam, *dict. dec.* 216 *num.* 30. & 31. † nec cum præcedente 13
partis citatione ad recipiendum, *d. decis.* 216. *num* 31.

Nec † satis est quietantia cantans de poste- 14
riori solutione, sed immo illa facit constare de non solutione in actu deliberationis, cum ea non præsumatur bis repetita, *Rot. in Asculana Pradij* 10. *Nouembris* 1642. *coram R.P.D. Royas post tract. decis.* 115. *nu.* 7. & *seq.*

Num 38. *in fin. Ant. Nig de except. cap.* 3. *nu* 46. *Rot. in Asculana Manutentionis.... Maij* 1646. *coram R.P.D. Meltio post tract. dec* 226. *n.* 14.

Nu. 41. *post verb. & in adnot. nu.* 10. & de simili deliberatione habetur mentio per *Pen decis.* 710. *sub num.* 3. & *dec.* 863 *vers. Iacobus emptor*, quarum prima est etiam penes *Gilian. ad Statut. Perusin. decis.* 5. † licet ibi fuerit tantum pro nullitate, 15
quia non fuit deductus, & probatus stylus, nec consensus creditoris, & concurrebat alia nullitas.

N. 49. *in fin.* & *in Asculana Pradij* 10. *Nouembris* 1642. *coram R.P.D. Royas, post tract. dec.* 115. *n.* 10. & *in eadem* 27. *Aprilis* 1643. *coram R.P.D. Peutingero, post tract. decis.* 116. *num* 9 *Thomas. de tut. & curat. tit* 19 *cap.* 7. *n.* 225 *sub* 8 *ampl. & ampl.* 13. & *num.* 235. *in* 12. *limit. Pen. decis.* 710. *num* 9. *dec.* 112. *numer.* 13. *Rot. in Anconitana Census* 7. *Maij* 1646 *coram R.P.D. Peutingero, post tract. dec.* 199. *num.* 15. & 18. & *in Asculana Manutentionis.... Maij* 1646. *coram R.P.D. Meltio, post tract. dec.* 226 *num.* 12. & 13. vbi de procuratore, *Merlin. de pignor. lib.* 5. *qu.* 44. *nu.* 25 *Arias var. resol. lib.* 1. *cap.* 50. *n.* 1. † Vel si creditor vocauerit se satisfactum, 16
Rot. recent par. 4. *tom.* 2 *decis.* 280. *num.* 6.

N. 51. *in fin. post verb. dec* 28. *n.* 1. *Thomas. de tut. & curat. tit.* 19. *cap.* 7. *nu.* 255. *vers.* 12. *limit. Anton. Nig. de except c.* 3 *n.* 46.

Nu 52. *post verb. num* 4. *p.* 3. & *decis.* 280. *num.* 6. *par* 4 *tom.* 2.

N. 65. *post verb. post tract.* Sed † non posset con- 17
sensus elici, immo potius dissensus ex citatione ad viden-

videndum mandati deliberati, quia deliberationes curantur à creditoribus ad effectum consequendi pecunias, *Rota in d. Asculana Pradij* 10. *Nouembris* 1642. *coram R.P.D. Royas post tract. d.* 115. *nu.* 11. cuius contrarium procederet in instantia de deliberando vltimo oblatori, cuius oblatio esset de soluendo habita fide de pretio, *Rota in Asculana Manutentionis*...... *Maij* 1646. *coram R.P.D. Meltio, post tr. dec.* 226. *n.* 14. 15. *&* 16.

18 *N.* 66. *in fin. post verb. n.* 2. *p.* 3. cum † rem pignoratam distrahens amittat in ea ius pignoris, siue pecunia illi soluta sit, siue non, quia id agit vendens, vt res vendita debitoris esse desinat, & dominium in emptorem transferatur, *Ferdinand. Arias var. resol. lib.* 1. *c.* 25. *n.* 33.

Nu. 77. *in fi. Thom. Carleual. de iudic. to.* 2. *tit.* 3. *disput.* 21. *num.* 5.

Nu. 78 *in fi. & in Asculana Manutentionis*.... *Maij* 1646. *coram R.P.D. Meltio, post tr. dec.* 126. *nu.* 12.

Num. 92. *in fi. & in Anconitana Census* 7. *Maij* 1646. *&* 27. *Mart.* 1646. *coram R.P.D. Peutingero, post tr. dec.* 199. *n.* 16 *& dec.* 216 *n.* 33.

N 94. *in fi. & in d. Asculana Pradij* 10. *Nouemb.* 1643. *coram R.P.D. Peutingero, post tract. decis.* 116. *n.* 11. *Thomas. de tut. & cur. tit.* 19. *c.* 7. *nu.* 235. *in* 12. *limit. Ant. Nig. de except. c.* 3. *n.* 46.

N. 108. *post verb. dec.* 53. *n.* 6 *Ant. Nig. de except. cap.* 3. *num.* 45. vbi de creditore, qui ex decreto Iudicis curat rem vendi.

N. 110. *in fin. Anton. de Amat. resol.* 38. *nu.* 5. *Sanfelic. dec.* 120. *nu.* 1.

19 *Post nu.* 112. Prӕterea videtur etiam † ipsa deliberatio facienda oblatori prӕsenti, vel quod satis sit illius prӕcedens oblatio, & subsecuta ratificatio per acceptationem possessionis, solutionem pretij, & similia, ad tradita in Asculana Manutentionis... *Maij* 1646. *coram R.P.D. Meltio post tract. dec.* 216. *nu.* 17. vel ipsa sola oblatio, quando locus sit illius coactioni, ad tradita supra *insp.* 34. *num.* 16. *& seqq.*

ADDITIO AD INSP. XXXVIII.

SVMMARIA.

1 *Sententia in saluiano nulla est, quӕ dat immissionem, donec ex fructibus, vel ex subhastatione creditori satisfiat.*

2 *Commissio ex Signatura Gratiӕ requiritur in saluiano ad effectum subhastandi, etiam si adsit facultas possessionem capiendi propria auctoritate, & Iudicis decretum super immissione.*

3 *Commissio pro subhastatione in saluiano solet continere clausulam, Constito, quod intra decemnium non possit satisfieri.*

4 *Immissio in saluiano si detegatur iniusta, vel nulla non est ex rescripto subhastationi locus, & facta potest per viam restitutionis reuocari, & nu.* 5. *&* 6. *vbi exempla, Ampl. vt n.* 7.

8 *Heres debitoris conueniri potest actione personali, & in ea discuti de inuentario.*

9 *Deliberatio in vim rescripti, non seruata illius forma, vel contra illam, est notoriè nulla.*

10 *Subhastatio tenet in saluiano, si pars consentiat, vel postea transigat.*

11 *Sententiam qui reportauit in hypothecaria, vel seruiana, potest ad subhastationem deuenire, licet in libelli conclusione mentionem fecerit etiam de saluiano.*

12 *Ampl. idem esse, si petitio, & sententia possit accommodari ad immissionem ex primo decreto ad effectum subhastandi.*

13 *Bona capta ex mandato de associando, vel assistentia possunt subhastari, vel adiudicari.*

14 *Liquidatio fructuum perceptorum in saluiano probatur ex notula creditoris, contrario ex aduerso non probato. Ampl. vt n.* 15.

16 *Bonorum captorum ex saluiano in subhastatione seruari debent subhastationis termini, & extrema, & bona prius dimitti in manibus Curiӕ, & alias vt ibid & n.* 18. 20. 21. *&* 23.

17 *Clausula Procedendi prout iuris fuerit, vel Seruato iuris ordine, in commissione de subhastando quid operetur.*

19 *Bona ponere, & dimittere in manibus Curiӕ, importat possessionis dimissionem.*

22 *Possidens ex patientia, vt bona distrahantur, dicitur facto proprio à possessione cadere.*

24 *Mandatum executiuum non requiritur in subhastatione bonorum ex saluiano captorum. Ampl. vt nu.* 25. *Lim. vt num.* 26.

27 *Mandatum executiuum non datur contra tertium, nec executiua via.*

N*Vm.* 3. *in fin. & in Ciuitatis Castelli Spolij* 7. *Maij* 1638. *coram R. P. D. Ghisilerio, post tract. dec.* 126. *num.* 4. *&* 6. *& in eadem* 10. *Maij* 1641. *coram eodem, post tract. dec.* 128. *num.* 4. *&* 5. *Rota recent. par.* 4. *to.* 2. *dec.* 188. *num.* 1. *& dec.* 280. *nu.* 2. *& tom.* 3. *dec.* 669. *nu.* 8. *Merlin. de pignor. lib.* 4. *q.* 95. *n.* 93.

N. 4. *post verb. n.* 15. *Scacc. de appell. q.* 17. *limit.* 6. *memb.* 9. *n.* 90. *in fi. & n.* 94. *in fi.*

N. 16. *post verb. q.* 116. *nu.* 3. *Rota in Ciuitatis Castelli Spolij* 7. *Maij* 1638. *coram R.P.D. Ghisilerio, post tr. dec.* 126. *num.* 7. *& in eadem* 10. *Maij* 1641. *coram eodem, post tr. dec.* 128. *n.* 4.

N. 17. *post verb. post tract. dec.* 80. *nu.* 7. *& in Ciuitatis Castelli Spolij* 7. *Maij* 1638. *coram R.P.D. Ghisilerio, post tract. dec.* 126. *n.* 5.

N. 23. *in fin.* atque † nulla diceretur, *Duran. decis.* 109 *per tot.* 1

N. 25. *in fi. Merlin. de pign. lib.* 5. *q.* 77. *nu.* 39.

Nu. 28. *in fi. Vrsill. in verb. agere volens, concl.* 78. *num.* 59. *Merlin. de pignor. lib.* 4. *q.* 95. *nu.* 94. *& lib.* 5. *q.* 77. *num.* 13. *&* 14 vbi, † etiam si creditor hypothecarius habeat facultatem capiendi possessionem propria auctoritate, & decretum Iudicis super immissione, & tenuta bonorum cum hӕc non operentur facultatem subhastandi, & ibi *Rota decis.* 7. *num.* 1. 2

N. 30. *in fi. Merlin. de pignor. d. lib.* 4. *q.* 95. *n.* 94. *& lib.* 5. *quӕst.* 77. *num.* 12.

N. 33. *in fi. post verb. dec.* 56. *nu.* 1. *& antea in Romana Domus* 18. *Decembris* 1617. *coram Cardin. Sacrato, post tract. dec.* 138. *nu.* 1. *& in Romana Nullitatis Deliberationis* 27. *Aprilis* 1644. *coram R.P.D. Ghisilerio, post tract. decis.* 190. *num.* 8. vbi, etiam † de clausula, Constito, quod intra decemnium non possit satisfieri, & *Rota post Merl. de pign. dec.* 7. *n.* 1. 3

4 *N.34 in fin.* Ex † quatenus immissio detegeretur iniusta, vt quia illam passus haberet anteriorem hypothecam, non esset subhastationi locus, & facta posset per viam restitutionis reuocari, *Rota recent. par.4.tom.1.dec.303.sub num.1.*
5 prout, † dum rescriptum de subhastando, & deliberando emanauit in executionem validitatis
6 iudicij immissionis in saluiano, † si illi locum esse non potuisset, vel quia bona non possiderentur à debitore de tempore obligationis, vel post, vel quia daretur retentio ex anteriori hypotheca, non esset ad subhastationem deueniendum,
7 † quamuis conuentui esset debitoris hæres, cum semper obstet inualiditas iudicij præcedentis, in quo rescripti causa fundatur, *d.dec.303.*
8 *n.4.p.4.tom.1.recent.* & † salua remaneat creditori contra hæredem personalis actio in alio iudicio discutienda, vna cum iuribus inuentarij, quatenus adsit, & apponatur, *d.dec.303.in fi.*

9 *N.35.in fi.* † Deliberatioque facta, non seruata rescripti forma, & eo magis si facta esset contra illius formam, esset notoriè nulla, *Rota in d. Romana nullitatis Deliberationis 17. Aprilis 1644. coram R.P.D. Ghisilerio, post tract.dec. 190.nu.9.* Prout econuerso esset valida, & iusta facta seruatis seruandis, & in vim, & iuxta formam, ac ob causam commissionis Sanctissimi, *Rota in Romana Domorum 10. Iunij 1650.coram Eminentissimo D.Card.Otthobono, post tract.dec.218.nu.3.* Non omittendo, quod ex commissione præsentata super subhastatione arguitur, oratorem non esse dominum rei subhastandæ, *Rot. in Romana Executionis Sentētiarum in Romana Vineæ de Brunis 11. Decembr.1591.cor.Orano.*

10 *N.42. in fin.* & † eo magis si ad subhastationem fuerit deuentum de consensu patris, *Rota recent.p.4.tom.2.dec.188,nu.8.& 9. & dec.280.nu. 9.Merlin.de pignor.lib.5.quæst.77.n.15.* vel postea fuerit transactum *d.dec.188.nu.9.vers.domum visa fuit, & d.dec.280.num.11.*

N.44.in fi.post verb.n.9.& seqq. Scac.de appell. q.17.limit.6.memb.9.sub n.87.& 94.in fi.

N.50 in fin.post verb.dec.37.n.4.& in recent.p. 4.tom.2.dec.188.nu.6.

11 *N.54.in fin.* licet † secus esset, si conclusio libelli conclusisset etiam ad actionem hypothecariam, & in hypothecaria, seu seruiana secuta esset sententia, *Merlin.de pignor. lib.5.q.77.n.33. Rot.recent.p.4.tom.2.dec.188.nu.2. & seq.& tom.3. dec.669.num.8.*
12 † vel petitio, & sententia posset accommodari ad immissionem ex primo decreto ad effectum, vt postea deueniretur ad subhastationem *d.decis.188.sub num.6.*

13 Bona † etiam capta in vim mandati de associando, vel Assistentiæ possunt arbitrio creditoris vel vendi cum solemnibus subhastationibus, vel ipsi creditori adiudicari pro concurrenti quantitate debita, secundum *Gait. de cred.c.4. quæst.7.n.877.& 882.* vbi declarat.

N.55.in fi. & sentit *Rota recent.dec.576.num.4. par.5.tom.2.& in Romana Nullitatis Deliberationis 17. Aprilis 1644. coram R.P.D. Ghisilerio post tract. dec. 190.num.14. & Rot.post Merl. de pignor. dec.7.in fi.*

14 Quæ † liquidatio facta dicitur ex simplici assertione, & notula per creditorem data, cui standum est, donec per debitorem, & aduersarium contrarium probetur, *Rot.recent.p.6.d.161. n.29.* adeo vt, † probationibus pendentibus, non 15
possit executio retardari, requiranturque desuper sententiæ liquidatoriæ; *d.decis.161.in fi.*

Et † seruantur in huiusmodi subhastationibus subhastationis termini, & extrema, vt sentit *Gait. de credit.cap.4. quæst.7.nu.876. vers.itaque, & Fontan.dec.437.num.14. & seqq.tom.2. & Rota in Romana Domus 18. Decembr.1617.coram Card. Sacrato, post tract.dec.138.nu 4.&,* † hunc ordinem 16 17
seruandum esse, indicarent verba, Procedendi, prout iuris fuerit, si ea in commissione legerentur, *d.dec.138.nu.2.& 4.* seu verba, Seruato iuris ordine, *Rota in Romana Subhastationis de Alexijs 12.Decembris 1644 coram R.P.D.Cerro, post tract. decis.171.nu.15.& seqq.* † Debentque bona prius 18
poni, & dimitti in manibus Curiæ, secundum *Fontanell.dec.435.nu 4.& dec.437.nu.12. & seqq. tom.2.* † quod importat dimissionem possessionis, *Fontanell.d.dec.437.n.13. in fin. & dec.441.nu. 5.tom.2.* & † à Iudice impetrandum est, vt illius 19 20
iussu, & auctoritate subhastentur, & distrahantur, *Fontanell.d.dec.437.n.12.& 13.* † Ponunturque, & dimittuntur bona in posse Curiæ præuia 21
narratione de sic faciendo, & confessione, se bona Curiæ nomine, seu precario possidere, *Fontanell.d.dec.437.n.13.* Quamuis † possidens ex 22
ipsa patientia, vt bona distrahantur, videatur facto proprio à possessione cadere, *Fontanell. præfata decis.437.num.13.* Atque † notificatur domino pignoris, creditorem velle illud vendi, & 23
distrahi, *Fontanell.ead.dec.437.n.14.*

Et † potest ad subhastationem procedi absque 24
alia relaxatione, ac expeditione mandati executiui, *Rota in Romana Subhastationis de Alexijs 12.Decembris 1644.& 15. Februarij 1647. coram R.P.D.Cerro, post tract.dec.171.num.19.20.& 21. & decis.205.num.33.* † siue agatur de subhastan- 25
dis bonis detentis per eum, qui vult ad subhastationem deuenire, siue de detentis à tertio iure pariter pignoris ad effectum sibi satisfaciendi ex fructibus, *d.dec.171.num.21.* sed † secus 26
quando tertius possessor allegat, bona, quæ olim ad communem debitorem spectabant, ad se modo pertinere titulo plenæ proprietatis, & dominij, quia tunc non potest ad subhastationem procedi absque mandato executiuo, quod † 27
nec contra ipsum obtineri potest, quia contra tertium non potest executiuè procedi, *d.dec.171. num.21.*

ADDITIO AD INSP. XXXIX.

SVMMARIA.

1 *Pretium integrum pignoris subhastati cedere debet in creditorum beneficium, non licitantium.*
2 *Creditori de credito satisfaciendum est.*
3 *Pretium pignoris in quo credito vertendum sit, & quid quoad interesse, & n.4.*

NVm.1. *in fin. Thom. Carleual. de iudic.tom.1. disput. vlt. sub nu.8.* † vbi, quod tota quantitas pretij debet cedere in creditorum beneficium, & nulla illius pars in beneficium, & luctū licitantium & *tom.2.tit.3.disp.1.sub n.6.* 1

N.3.in fin. † cui de credito satisfaciendum est, 2
Gait.

Gait.de cred c.4.quæsit.8.n.967.

N.5.post verb.c 224.n.56.Ferdinand.Arias var. resol.lib.1.c 26.n.10.

N.15.in fin. Ferdinand. Arias var.resol.lib.1.c.
3 *26.n.7.vbi num.*8.quod † hæc sententia non procedit in alio debito accessorio, sed solutio imputatur in causam grauiorem, & sic in sortem, principalem, quæ debitum peperit, & n.9. quod
4 † quoad interesse distingui solet, an principaliter deductum sit in promissione, & tunc consideretur vti sors, vel debeatur ex mora, & tunc idem, quod in vsuris quem vide.

Nu.16.in fin.Gait.de credit.cap.4.quæsit.9.num. 1096.in fin.

Num.18.in fin.Gait.de cred.cap.4. quæsit.8.num 967.Thomaß. Carleual.de iudic.tom.2.tit.2. disput. 1.sub nu.6.Ferdinand. Arias var.resol.lib.1.cap.26. nu.11.& 12.

ADDITIO AD INSP. XL.

SVMMARIA.

1 *Cautio de restituendo prioribus, & potioribus non exigitur, nisi quando constat de anterioribus, vel agitur in iudicio vniuersali.*
2 *Pecunia tradita sine cautione de restituendo non dicitur extare.*
3 *Pecunia liberata cum cautione de restituendo dicitur veluti sub deposito permanere.*
4 *Obligatus restituere prioribus, & potioribus an teneatur ad fructus, & n.5.& 9.*
6 *Creditor ex hypotheca, vel pignore non habet titulum acquirendi fructus.*
7 *Pecunia sub cautione de restituendo auocatur ab eo, cui debetur, & qui bona fide possedit, quodam extraordinario iure.*
8 *Bona fides tradit titulum ad acquirendum fructus, & præscribendum.*
10 *Discussionis causa pendente an possit Iudex mandare solui posteriori absque cautione, & quid ante illius introductionem, & n.11.*

NVm.4.*post verb. discussio num.4.ac tradit Thomaß.de tut. & curat.tit.19.c.7.num.225.in 8. ampl,Scipio Theodor.alleg.39.in princ.verſ.hac prætensio, Thom. Carleual.de iudic tom.2.tit.3. disput. 22.n.12.verſ.quod si posteriores.*

Eodem numer.4.in fin. & quod cautionem de restituendo prioribus debeat præstare is, cui facienda est solutio propter interesse aliorum creditorum, qui comparuerunt, & quod cum ista conditione fieri debeat depositum, tradit *Rota recent.p 4.to.2.dec 339.num.22.& 23.*quodque regulariter creditor ad huiusmodi cautionem, præstandam cogi non possit, nisi in actione tributoria, & inter Mercatores, aut in casu concursus creditorum, qui videtur adesse, quando agitur de debitore decocto, aut quando agitur de creditore, qui instat pro subhastatione, secus si solutio sibi offeratur à posteriori creditore, seu possessore, tradit *Rota in Ciuitatis Plebis Saluiani 4.Iulij 1647.coram R.P.D. Bichio, post tract. dec 210 n.17.& seqq.& Card. Mellin.decis.189.per tot. Merlin.de pign lib.4.q.34.n.6.& 9.*

N.12. in fin. Vrsell.in verb. anterioritas, conclus. 119.num.38.

1 *N.15.post verb.dec.19.in fin.* Cum † dicta cautio non exigatur, nisi quando de aliis anterioribus constat, vel agitur in iudicio vniuersali discussionis, *Vrsell.in verb. anterioritas, concl.119. num.10.*

N.22.post verb.Gratian.discep.for.c.236.n.37.&

Eod.nu.22.in fin.Io. Bapt.de Theor. in compend. decis.Neapol.par.3.in verb.creditor anterior, circa med.& in verb.creditor primus, etiam circa med. & prope fin. vbi † secus in pecunia sine d. cautione 2
liberata, & in *verb.creditor*, cui fuit liberata *Vrsell. in verbo anterioritas, concl.119.nu.17. Rota recent.p.4.tom.2.dec.114.num.6.decis.329.in fin.* vbi,
quod † sic pecunia dicitur, veluti sub deposito 3
permanere, & in *Romana Saluiani 30. Ianuarij 1645.coram R.P.D. Bichio post tract.dec.239.nu.15. & 16.* vbi de pecunia in vim sententiæ inuestita cum onere, vt stare deberet loco cautionis, & quod non dicitur extincta antiqua hypotheca.

Nu.23.post verb. sub num.5.p.4. & dec.155.num. 10.p.7.

Eod.num.23.in fi. Ant.de Amat. resol.51.nu.15. Cutell.de donat.tract.1. discurs.2.part.6.n.64. Larr. dec.Granat.75.nu.12. & 14 par.2.Scip. Theod.alleg. 39 num.3.in fi. Merlin.de pignor.lib.4.q.34.nu 4.& ibi Rota dec.50.n.63.& dec.71.n.7. Thom.Carleu.de iudic.tom.2.tit.3.disp.22.n.12 verſ.cum virtute.

N.24.in fi.Rota recent dec.35.n.1.p.4.to.2.

N. 31. in fin. post verb. nouiss.impress. Larr.decis. Granat.75.sub nu.14.p.2.

Num.32, in fin. Animaduertendum etiam est,
quod † obligatus restituere prioribus & potio- 4
ribus non tenetur ad fructus, si promissio sit de restituendo non speciem fructiferam, sed pecuniam, quæ est sterilis, atque † etiam quod pe- 5
cunia fuerit deinde in re fructifera, puta in locis Montium inuestita cum eodem vinculo, *Rota in Vrbeuetana Census 6. Iunij 1640. coram R P. D.Ghislerio, post tract.decis.156.num.1.& seq.*&, confutatis contrariis, tradit *Sanfelic. dec.124.nu.*
14 & seqq. cum † creditor ex hypotheca, vel 6
pignore non habeat titulum habilem ad acquirendum fructus, *d.dec. 156 nu.17. post tract.* & † 7
auocatur hoc casu pecunia quodam extraordinario iure ab eo, cui debetur, *Sanfelic.d dec.124. num.16.verſ. & hac opinio*, & qui bona fide possedit pecuniam per Iudicis decretum sibi liberatam, *Sanfelic.d. dec.124.nu.18.* † quæ tradit ti- 8
tulum habilem ad acquirendum fructus, & rem etiam præscribendum.*Sanfelic.d.nu.18.* † nec in 9
restitutione veniunt fructus ciuiles, seu accidentales, vt sunt interesse, & vsuræ ante litem contestatam perceptæ, *Sanfalic. dec.124.num.20. & 21.* Item est sciendum, quod, † pendente causa 10
discussionis decocti, non potest Iudex præferre posteriorem, &, si mandauerit ei solui etiam absque cautione de restituendo, est pecunia restituenda anteriori, *Pen.dec. 636.nu.1.& 6. Scip. Theod alleg 39.in princ.verſ.quoad residuum, vsque ad nu.4. inclusiue*, † quidquid aliud sit, si causa 11
discussionis introducta adhuc non fuerit, vt in *d. dec.636.Pen.per tot.vbi vide.*

ADDITIO AD INSP. XL.

SVMMARIA.

1 *Sportula regulariter debentur Iudici pronuncianti, non exequenti.*

2 *Sportula in Curia generali, & Rota Marchia soluuntur etiam in subhastationis judicio.*
3 *Gabella non debetur respectu census, seu oneris accollati vel emptori debiti.*
4 *Anterioritas crediti pendet ab origine, & causa obligationis.*
5 *Creditores defuncti in illius bonis praferuntur creditoribus haredis.*
6 *Bona debitoris quando diuidantur per as, & libram inter creditores.*
7 *Funeris impensa, & vltima infirmitatis praferuntur creditoribus habentibus hypothecam tacitam, sed non iis, qui habent expressam, & num.8. Decl. vt num.9.*
10 *Procurator, Aduocatus, vel alius, qui rem à litibus recuperauit, praefertur in ea pro salario, exemplo eius, qui rem meliorauit, nec cauere tenetur, & num.11.*
12 *Mercatores Vrbis habent in concursu secundum locum pro vestiariis Pralatorum.*
13 *Princeps potest ex causa praferre posteriorem creditorem anteriori.*
14 *Creditor comparens, & opponens se consignationi pretij ex subhastatione redacti, vtens actione personali, & hypothecaria, seu personali priuilegiata, est audiendus, Lim. vt numer. 15. 16. & 17.*
18 *Creditor tertius comparens, vt sibi satisfiat, venit & contra reum, & contra actorem.*

NVm. 1. in fin. *Pirr. Maur. de fideiuss. part. 2. sect. 4. cap. 19. num. 3. fol. 205.*

1 *N. 3. in fin.* Sportulæ † tamen regulariter debentur Iudici pronuncianti, non exequenti, *Rota recent. dec. 554. num. 12. par. 5. tom. 1.* licet † in Curia
2 generali Marchiæ, & in illius Rota soluantur etiam in judicio subhastationis.

N. 4. in fin. Anton. de Amat. resol. 61. nu. 15. & 38.
3 vbi, quod † respectu census, seu oneris accollati, vel emptori debiti ex magis communi gabella non debetur.

N. 17. in fin. Ant. Fab. de error. pragmat. tom. 1. decad. 1. err. 4. num. 16.

4 *N. 18. in fin.* Estque † ad anterioritatem crediti fundandam attendenda obligationis origo, & causa, *Rot. in Anconitana Cambiorum 14. Maij 1642. coram Reuerendissimo D. Dunozetto, post tract.*
5 *decis. 160. num. 9. vbi num. 8.* quod præpterea † creditores defuncti præferuntur creditoribus hæredis in bonis ipsius defuncti.

6 *Num. 24. in fin.* Nisi † adsit Statutum in contrarium, vt Bononiæ, vbi viget Statutum fori Mercatorum mandans, bona, vel eorum pretium Mercatoris cessantis, siue decocti diuidenda esse per æs & libram, vt per *Rot. in Bononien. Census 27. Martij 1647. coram R. P. D. Ghisilerio, post tract. dec. 207.*

Nu. 30. in fin. Ant. Fab. de error. pragmat. tom. 1. decad. 1. num. 14. & seqq.

Num. 40. post verb. de petit. hared. & *l. impensa funeris, ff. de relig. & sumpt. funer. Thom. Anell. alleg. 2. num. 1.*

7 *Num. 41. in fin.* &, quod † funeris expensæ, & vltimæ infirmitatis præferantur aliis creditis habentibus tacitam hypothecam, tradit *Thomas. de inuent. tract. 7. titul. 13. cap. 14. numer. 195. Gait. de*
8 *cred. cap... quæst... numer...* sed, † an præferantur habentibus hypothecam expressam, sunt opiniones hinc inde, vt per *Thomas. Anell. dict. alleg. 2. numer. 2. & seqq.* vbi, quod negatiua est crebrior, & secundum eam fuit decisum, & quod contraria non cauetur lege, & *numer. 12. & seqq.* in dubium reuocat, † nunquid in actione funeraria 9
comprehendantur salaria Medicorum, & expensæ infirmitatis ad prælationis effectum, & distinguit, comprehendi ad effectum retentionis in restituenda hæreditate, sed non comprehendi ad effectum agendi, & testatur ita fuisse judicatum.

Num. 47. post verb. ad Statutum Vrbis, Vrsell. in verb. anterioritas, conclus. 119. num. 38. vbi etiam de negotiorum gestore.

Deberque † Procurator, Aduocatus, vel alius, 10
qui rem à litibus recuperauit, in eadem præferri pro suo salario cæteris creditoribus, exemplo eius, qui rem meliorauit, *Gratian. discept. 257. numer. 26. & seqq.* † nec tenetur occasione hujusmo- 11
di salarij in causa discussionis cauere de restituendo prioribus, & potioribus, cum ipse aliis præferatur, *Gratian. dict. discept. 257. nu. 31. & Vrsell. dict. conclus. 119. num. 38.*

Num. 49. in fin. Mercatores † quoque in Vrbe 12
ex Constitutione Pij V. habent pro vestiariis necessariis Prælatorum secundum locum, & sunt cæteris etiam hypothecariis, & anterioribus præferendi, *Buratt. dec. 610. & ibi Add.*

Potest † enim Princeps ex causa præferre poste- 13
riorem creditorem anteriori, *Cutell. dec. 22. n. 19.*

Num. 50. post verb. 473. & 483. & *Thom. Anell. d. eis. 60. Merlin. de pignor. lib. 4. qu. 2. & seq. Ant. Nig. de except. cap. 3. Thom. Carleual. de judic. tom. 2. tit. 3. disp. 28. & seqq.*

Lod. num. 50. in fin. Et vide etiam *Vrsell. in verb. anterioritas, concl. 119.*

Vbi † tamen aliquis creditor opponere se exe- 14
cutioni per alterum factæ, vtens actione personali, & hypothecaria, seu personali priuilegiata, & peteret se præferri in pretio redacto ex venditione, esset supersedendum in consignatione, & examinandus prius quis esset prior & potior, *Thom. Carleual. de judic. tom. 2. titul. 3. disput. 12. numer. 5. 7. & seq.* vbi respondet contrariis, & *num. 15. 16. & 17.* † & limitat primo, si debitor sit 15
soluendo vtrique creditori, & habeat plura bona, quam capta in causam judicati. † Secundo, 16
si oppositio sit calumniosa; & tertio † si primus 17
litigator non peteret sibi solui, sed pignora in causa judicati capta vendi, vt de pretio satisfieret ei, qui potiora jura haberet, audito super pretio tam ipso, quam tertio oppositore, tamquam actus venditionis sit omnibus vtilis, & *numer. 18.* ait, quod † iste oppositor venit contra 18
reum debitorem, vt exigat sibi debitum, & contra actorem ad illum excludendum, ac vt illi præferatur.

ADDITIO AD INSP. XLII.

SVMMARIA.

1 *Adjudicatio olim à Iudice non fiebat, sed à Principe impetrabatur, si emptor ex debitoris calliditate non reperiebatur, sed hodie indistinctè fit à solo Iudice, & num. 2. & 3.*
4 *Adiudicatio vim habet dationis in solutum.*

5 *Datio*

5 *Datio in solutum alia fit ad debitoris instantiam, alia ad creditoris petitionem.*

NVm.2.in fin. *Thomas.de tut. & curat.titul.19. cap 7.nu.225.in* 8.*ampl. D. Merend.controu. jur.lib.14.cap.50.nu.27.& seq.Thomas.Carleual.de judic tom.2.titul.3.disp.1.numer.13.&* 16.vbi,quod
1 †solum pignora non addicebantur à Iudice creditori, quamvis creditor in eorum possessionem mitteretur, ex *leg. ordo,in fin. Cod. de execut.rei ju-*
2 *dic.* † nisi per calliditatem debitoris emptor non potuisset reperiri, quo casu dominium pignoris non à Iudice, sed à Principe impetrabatur, ex
3 *leg vltim. §. si in caus. judic.* † quod hodie, etiam cessante omni debitoris fraude, fit à Iudice ex Imperatorum rescripto, vt in *§. si pignora, l. à Diuo Pio,ff.de re judic.*

*Num.25.in fin. Rot.recent.decis.*606.*num.* 11. *& seq.par* 4. *tom* 3.

Num.42.post verb.conclus.52.nu.1.D.Merend. controu.jur.lib.24.cap.50.nu 46.tom.4.

Nu.45.in fin post verb.num.24. lib.2. Habetque
4 †adjudicatio vim dationis in solutum, *Ferdinand. Arias var.resol.lib.1.cap.49. sub nu.18.*

Num. 50.post verb.decis. Perus.60. num.11. Aut
5 † altera, quæ fit ad instantiam debitoris, altera, quæ fit ad petitionem creditoris, *Ruginell. pract. quast.cap.39.num.71.*

ADDITIO AD INSP. XLIII.

SVMMARIA.

1 *Debitor quantitatis non potest soluere in specie.*
2 *Adjudicationis beneficium non est concessum debitori.*
3 *Hæres beneficiatus in quibus casibus non possit soluere in bonis,& num.4 5 7.& 9.*
6 *Hæres beneficiatus in patrimonio non amplo erga creditores non tenetur nisi tradere bona.*
8 *Creditor ad euitandam solutionem per viam adjudicationis bonorum potest admitti ad pignus emendum.*
10 *Statutum mandans in solutum recipi stabilia pro quantitate quando locum habeat, vel non,& nu.11.& 12.*
13 *Statutum non admittens solutionem in bonis locum habet etiam in hærede beneficiato.*
14 *Creditor per addictionem pignoris cogitur emere contra regulam.*
15 *Addictio,& in solutum datio dicitur emptio.*
16 *Creditor pecunia non potest à conereditore cogi ad recipiendum bona.*
17 *Adjudicatio facta pro non justo pretio, nulla est.*
18 *Adjudicatio bonorum debitoris nec à Principe concedi solet,nisi in subsidium.*
19 *Principis rescriptum in adjudicatione mandat assignari bona juxta creditorum anterioritatem,& potioritatem, & peritorum æstimationem.*
20 *Assignatio bonorum in adjudicatione cedit primo in creditum anterius. Ampl.vt nu.21.*
21 *Solutio,& assignatio in discussionibus,& graduatoriis quomodo facienda sit.*

NVm.1.*post verb.qu.20. num.4. Vrsell.in verb. aliud pro alio,conclus.91.sub num.14.D.Merend.contr.jur.lib.24. cap.50.num.45. tom.4. Rouit. cons.78.nu.7.& seq.*

N.5.in fin.Vrsell.in verb.aliud pro alio concl.91. sub num.14.Rouit.cons.78.num.9. & 12.Cas.Caren. resol.31. num.4. † nec debitor quantitatis potest 1
soluere in specie, *Cas.Caren.dict.resol.31. num.4. & resol.32.in princ.*

Numer. 6. in fin. † Non autem est hoc benefi- 2
cium concessum ipsi debitori, *Rouit. dict.cons.78. num.7. & seqq.*

Num.7.post verb.dec.12.n.2.Gratian. decis.141. numer.10.11.14. & 15.D.Merend.contr.jur.lib.19. cap.28.num.11. & 12.& cap.34.& lib.24.cap.50. num.15.& 16.& 37.& seq vbi de Statuto, *Thomas. Carleual.de iudic.tom.2 tit.3.disp.1.n.13.*

*Eod.num.7.in fin. Gratian.dec.141.nu.10.*vbi,ad communem tamen æstimationem, *Ruginel.pract. quast cap.39 num.70.* vbi † excipit debita ex cau- 3
sa ficti simplicis,vel libellarij,pensionis,& debiti adjutorij massaritij, expensarum litis, mercedis, depositi viri,& realis,pretij rei venditæ,onerum datiorum, mercimonij,litterarum cambij veri, & realis, fideiussionis, & redemptionis captiuorum.

Num.8.post verb.subhastatio,numer.14.& sentit *D.Merend.vbi sup Andreol.contr.80. nu 8.& seq.* & generaliter,quod † hæres cum beneficio legis, 4
& inuentarij non possit soluere in bonis, si debitum sit in pecunia,tradit *Cas. Caren.dict.resol.31. nu.5.& resol.32.nu.8.*

*Num.9.post verb.nu.3.& seq.Rouit.cons.18.n.11. & cons.75. num.11.Thesaur.dec.53.nu.13.Sanfelic. decis.111.*quæ est duplicata *dec.268.num.1.2.& 4.* vbi,quod, † stante renunciatione, & pacto solu- 5
tionis faciendæ,in pecunia numerata,non est locus adjudicationi, licet subdat, *Pascal. de patr.potest.part.2.cap.9.numer.80.* contrarium tenere, & in *addit.ad dict.decis.268.*adducat concordantes.
Cum † vbi patrimonium non est amplum,tunc 6
in beneficium, & ad libitum creditorum hæreditaria bona tradantur, & ipsum hæres cum beneficio legis, & inuentarij ad aliud non tenetur, *Sanfelic.dict.dec.111.& 268.nu.3.*prout & † dum- 7
modo promissio de soluendo pecuniam non sit facta cum juramento, quia tunc cessat beneficium *auth. hoc nisi,* vt post alios *Cas. Carend.dict. resol.31.num.6.& resol.32.num.9. Rouit. consil.18. num.10.& cons.75. num.11.*

*Num.10.in fin.post verb limit.3.num.21.*vel † po- 8
test,& ipse,vt quilibet,ex nouo admitti ad pignus emendum, *Gratian.dict. dec.141.nu.12.*

*Num.11.in fin.Sanfelic.decis.111.& 268.num.3. Cas.Caren.resol.32.sub nu.8. Rouit.dict.cons.18.per tot.& consil.78.numer.14. vsque ad fin.*vbi euacuat contraria,*& alleg.per Andreol.contr.80.numer.10.*
† nec si concurrat impossibilitas facti, quia aga- 9
tur de re indiuidua,vt de Ciuitate, Gemma, Pictura,& creditores sint plures, *Sanfelic.loc.cit.*

Sique †Statutum disponat,creditorem in quan- 10
titate teneri recipere in solutum stabilia,illud intelligitur, si emptor non inueniatur, *Vrsell. in verb.aliud pro alio,conclus.91.numer.14.* & † dum- 11
modo illi non fuerit renunciatum,*Cas.Caren.dict. resol.31.num.7.vers.tandem,& resol.32.num.9.vers. Statutum*, & † non intrat in contractu jurato, 12
Cas.Caren.dict.resol.31.nu.9.vers.præterquam quod.
† Prout Statutum non admittens resolutionem 13
in bonis locum habet in hærede etiam beneficiato, vt ex sola, & aliis contra Plotum tent

disp.1.num.13 vers.adiudicari,& num r.14. & seq.
4 vbi † reiicit distinctionem inter adiudicationem petitam,& factam à Iudice simpliciter, & inter petitam, & factam non simpliciter, sed pro iusto pretio, & amplectitur distinctionem *Duareni ad titul ff. de re iudic.prælect.19. ad § si pignora distinguentem*, vt † quando creditor petierit sibi adiu-
5 dicari pignora siue simpliciter, siue pro justa æstimatione, vel Iudex ex officio illi adjudicauerit, siue simpliciter, siue pro certa quantitate debiti, adiudicatio non intelligatur facta pro tota quantitate debita, sed juxta pignorum valorem, & æstimationem, & possit creditor ad residuum agere; quando vero creditor velit pignora capta in creditum possidere, & illis esse contentus, & debitor non contradicat, quia fortè plus erat in debito, quam in pignore, & tunc non sit facienda, nec attendenda pignorum æstimatio, & creditor excludatur à petendo residuum.

Num.26.post verb.quæst.60.num.6.Pelidor.Rip. obseruat.88.num.1.

6 *Post numer.* 30. Requirituque † in eo, qui vti procurator recipit bona insolutum per adjudicationem sufficiens mandatum, *Rota recent. decis. 606.num.10.par.4.tom.3.*

ADDITIO AD INSP. XLVII.

SVMMARIA.

1 *Pretium est triplex, infimum, supremum, & medium.*
2 *Æstimatio pracedere debet in distractione bonorum Ciuitatis, rerum fiscalium, debitorum fisci, seu Vniuersitatis, & bonorum stabilium pupilli.*
3 *Res subhastationis nomine viliori precio vendi non debent.*
4 *Pretium oblatum in minori summa æstimationis quando dicitur iustum.*
5 *Creditor pignus dominij jure possidere non potest sine æstimatione.*
6 *Valor probatur ex peritorum relatione, & taxatione.*
7 *Æstimatio fieri debet per expertos communes amicos, & non suspectos.*
8 *Æstimatio facta, non citato, debitore, dicitur illegitima, & iniusta non inualida, & nu.9.*
10 *Paria sunt, æstimationem non præcessisse, vel illegitimam.*
11 *Æstimatores possunt separatim ad locum accedere, nec opus est, vt simul conferant, & simul referant.*
12 *Iudices plures debent simul ad locum accedere, inuicem conferre, & simul pronunciare.*
13 *Æstimatores testibus potius, quam Iudicibus equiparantur.*
14 *Testes deponunt vnus post alium.*
15 *Æstimatores non iudicant secundum veritatem, vt Iudicis, sed secundum eorum credulitatem.*
16 *Æstimator vnus potest se subscribere, & referre ad iudicium alterius.*
17 *Pretium in fiscalibus iudicandum est ex introitibus.*
18 *Pretium Turris, vel Castri non æstimatur ex sumptibus, & valore ædificij, sed ex reditu.*
19 *Accessus ad æstimationis effectum non est aliquando necessarius.*
20 *Valor consistit in fructibus.*
21 *Pretium rei tractu temporis potest minui.*
22 *Æstimatorum juramentum sufficit esse de credulitate, non requiritur de veritate.*
23 *Testes in depositione super æstimatione debent sui dicti rationem reddere.*
24 *Æstimator tertius in duorum discordia potest eligi à Judice.*
25 *Æstimator tertius si sit electus, non constito de aliorum discordia, valida adhuc est æstimatio, & validior, si ille cum aliis concordet.*
26 *Æstimatio erronea non inualidat adiudicationem, pro quantitate debita, sed ab inde supra, & num. 27.*
28 *Æstimatio fieri potest per Judicem, qui si addicit pro quantitate debita, videtur æstimare æquam ex vtraque parte quantitatem.*
29 *Res tanti valet, quanti vendi potest communiter.*
30 *Pretium justum arguitur ex subhastatione, præsertim interpellatis creditoribus ad meliorem oblationem curandam.*
31 *Adiudicationis nullitas cessat, vbi est euidens, quod maius pretium reperi non poterat.*
33 *Æstimatio in Regno Siciliæ requiritur in concursu creditorum, secus alias.*
33 *Æstimatio requiritur in Regno in adiudicatione ex illius Pragmatica.*
34 *Æstimatio in adiudicatione requiritur, si per consuetudinem introducta sit.*

NVm.8. *in fin.post verb. in appostill.Coccin.dec.* 109. *num.*14. vbi de persona supposita, & idem *Rota recent. decis.*606. *num.*16.*par.*4.*tom.*3. & *in Romana Vinea* 19. *Februarij* 1644. *coram R.P.D.Bichio, post tract decis.*189. *num.*2. *Merlin. de pignor.lib.*4. *quæst.*180.*num.*5.

*N 9 post verb quæst.*159.*nu.*2. *Gargear.consil.*29. *num.*38.& *in fi.lib.*2.

Eod.num.9.post verb vt supra, Coccin.dict.decis. 109.*num.*14 *juncto,num* 11.*in fi.*

*Nu.11.in fi.potest verb. qu.*112. *num.*7. vt fuit seruatum in venditione, & subhastatione Ciuitatis, quæ erat feudum, & vendebatur ad creditorum instantiam, apud *Sanfelic. dec.*111. repetita etiam *decis.*168.*num.*118.& 9.vbi, quod fuit Ciuitas appretiata, primo à Tabulariis, secundo à Ciuitatis primario, tertio à S.C. & non tamen semper tanti, & quod pretium habet latitudinem, & † est tri- 1
plex, infimum, supremum, & medium, & num.13. quod huiusmodi æstimatio redundat etiam in fauorem agnati habentis jus prælationis ad euitandum injustum pretium, quando esset oblatum supra veram æstimationem ob aliquam æmulationem, effectionem, vel inuidiam.

*Num.*15. *in fi.* & † esse seruandam in aliena- 2
tione; & distractione bonorum Ciuitatis, & rerum fiscalium, ac debitorum fisci, seu Vniuersitatis, & in venditione bonorum stabilium pupilli, tradit *Paul. Staiban jun.resolu forens.*20. *num.*55.& *seqq.vbi num.*58. † ne sub nomine subhastationis 3
res viliori pretio vendantur, & *resol.*30.*num.*6.& *resol.*52.*num.*36.

Nu.21.in fi. Quia, † cum ex huiusmodi æstima- 4
tione pretium non sit taxatiuè judicatum, sed ad ostendendum quanti res vendi potest, & vt emptores deliberare possint super pretio offerendo, non potest pretium oblatũ in paulo minori summa dici non justum, *Sanf. d.dec.*111.& 168.*n.*5.6.8.

N.14 in fi. Pirr. Maur. de fideiuss. p.2. sect.4. cap. 19. n.3 fol.205. Mandos. de inhib. q.72. sub n.14. Gait. de cred. cap.4. quaest.7. num.877. Gratian. disceptat. 686. num.3. Thomas. Carleual. de iudic. tom.2. titu.3. disput.1. num.13. Ferdinand. Arias var. resol. lib.1. cap.26. num.5. Coccin. decis.109. num.14. Rota recen. dec.606. n.16. p.4. to 3. Thomas. de tut. & cur. tit.19. c.7. n.225. in 7. & 8. ampl. Intrigl. dec.15. n.17. vbi in casibus, in quibus deest pactum ad discursum.

5 *Numer.25. in fi.* † nec sine aestimatione creditor dominij jure possidere possit, *Sanfelic. decis.118. num.2. Merlin. de pignor. lib.4. qu.80. num.4.*

Num 42. in fi. post verb. num.7. par.5. Sanfelic. decis.118. num.13. Ferdinand. Arias var. resolut. lib.1. cap.26. num.5. & 6.

6 *Num.43. post verb. decis.100. numer.18. Sanfelic. dict. decis.118. num.3.* † ex quorum relatione valor probatur, *Rota in Bononien. Dotis seu Pecuniaria 17. Iunij 1647. coram. Reuerendissimo D. Dunozetto Decano, post tract. decis.29. nu.6.*

Numer.44. in fi. eorumque taxationis, *Gratian. decis.47. num.13.*

7 *Num. 54. post verb. facienda est,* † per expertos communes amicos, & non suspectos, *Gait. de cred. cap.4. quaest.7. num.877. &*

Num.62. post verb. Vrsell. loc. cit. Intrigl. decis.15.
8 *num.21.* vbi, quod † aestimatio dicitur illegitima facta non citato debitore ad videndum aestimari, & assistendum aestimationis tempore, *& nu-*
9 *mer.72. in fi. & 73.* vbi, quod, † si pars non citata sit in aestimatione, dicitur inducta injustitia, non nullitas.

10 *Eod. numer.62. in fin.* Pariaque † etiam essent, aestimationem non praecessisse, vel praecessisse, sed illegitimam, *Intrigl. dict. decis.15. num.19.*

11 Possunt † tamen aestimatores accedere ad locum, & rem aestimandam separatim, & separatim referre, non autem est necesse, vt coniunctim accedant, & inuicem conferant arbitria, ac simul
12 referant, *Intrigl. dict. dec.15. num.24. & 75.* † quidquid aliud sit in Iudicibus, *Intrigl. ibid. num.25. &*
13 *74. in fi.* cum † aestimatores potius aequipararentur testibus, quam Iudicibus secundum veriorem,
14 *Intrigl. ibid. num.76.* & † testes deponant vnus post
15 alium, *Intrigl. dict. nu.76.* nec aestimatores † judicent secundum veritatem, vt Iudices, sed juxta eorum potius credulitatem, *Intrigl. ibid. numer.77.*
16 & † vnus possit se subscribere, & referre ad judicium alterius, *Intrigl. loc. c. num.78.*

Num.63. in fin. Paul. Staiban. jun. resolut. form.20. numer.58. Sanfelic. post addit. ad decis.170. num.21.
17 *tom.2. fol.15.* vbi, quod † in rebus fiscalibus pretium an justum sit judicari debet ex introitibus, *Intrigl. dict. decis.15. num.27. 79. & 80.* vbi, quod
18 † Turris, vel Castrum non aestimatur ex sumptibus, vel valore aedificij, sed ex reditu, & fenure videtur, vt propterea aliquando † nec sit necessarius accessus ad aestimationis effectum, *Vin-*
19 *cent Grilenz. consil.84. nu.11.* vbi, quod † valor consistit in fructibus.

20 *N.67. post verb. dec.101. n.2. Vrsell. in verb. aestimatio, concl.69. num.43. Io. Bapt. Larr. decis. Granat. disput.11. nu.2. in fi. par.1. & alleg.12. n.16. p.1.*

N.68. in fin. post verb. n.15. p.6. & in Anconitana Censuum 3. Martij 1636. coram Merlino, post tract. dec.152. n.2. Intrigl. d. dec.15. num.27. Card. Mellin. dec.197. nu.1. Larr. dec. Granat.69. nu.15. p.2.

Nu.69. in fi. post verb. num.2. p.4. prout † potest & minui, *Rota in Ciuitatis Castelli Spolij 10. Maij 1641. coram R.P.D. Ghisilerio, post tr. dec.128. n.21.* 21

Num.73. post verb. vbi proximè, licet † sufficiat juramentum de credulitate, non autem requiratur de veritate, *Rota recent. par.4. tom.2. decis.392. num.14.* 22

Num.77. in fi. Intrigl. d. decis.15. nu.81. quamvis † aliud sit in testibus, qui dum deponunt super capitulis, seu articulis circa aestimationem alicujus rei, necesse habent sui dicti rationem reddere, *Intrigl. ibid. num.82.* 23

N.78. post verb. cap.194. num.32. & sequ. Intrigl. prad. dec.15. num.23. † aut eligitur à Iudice recta via, *Intrigl. dict. decis.15. num.22. & 74.* vbi, quod, † si tertius electus fuerit ante discordiam, seu de ea non constito, non redditur aestimatio nulla, &c, si ille concordet cum aliis validiorem reddit aestimationem. 24 25

Num.90. in fi. Rota in Firmana Predij 26. Iunij 1643. coram R.P.D. Carrillo post tr. d.112. n.12. & 13.

Quod, † si aestimatores in aestimatione errassent, sustineretur nihilominus adjudicatio pro quantitate debita, nec erronea aestimatio nullitatem induceret, *Intrigl. d. dec.15. nu.83. & dec.46. nu.2.* † sed reuocaretur solummodo quatenus debitum transcenderet, *Intrigl. d. dec.46. eod. n.2.* 26 27

N.93. in fi. D. Merend. contr. jur. lib.24. c.50. nu.1. & seqq & n.29. 46. & 110. vbi adducit rationes, & respondet contrariis, *tom.4.*

N.98. in fi. & Rota in Romana Vineae 19. Februarij 1644. coram R.P.D. Bichio, post tr. dec.189. n.2.

Nu.99. in fi. post verb. dec.96. n.8. Thomas. de tut. & curat. tit.19. cap.7. n.225. in 8. ampl. Sanfelic. dec.118. n.8. & 9. vbi, quod † aestimatio fieri potest per Iudicem, & quod, vbi bona creditori addicit pro quantitate debita, videtur aestimare aequam ex vtraque parte quantitatem. 28

N.100 in fi. post verb. dec. 96. n.9. Thom. vbi sup.

N.103. in fi. † communiter, *Sanfelic. dec.111. & 268. num.7.* 29

Nu.104. in fi. & † eo magis si creditoribus facta fuissent praecepta, vt meliorem procurarent oblationem, & alia major oblatio non fuisset producta, *Sanfelic. dict. dec.111. & 268. num.8.* 30

Num.108. in fi. Eoque † minus potest allegari nullitas adjudicationis ob aestimationis defectum, vbi est euidens, expediuisse debitori, quia non potuisset inuenire maius pretium, *D. Merend. contr. jur. lib.24. cap.16. n.39. & seq. tom.4.* 31

N.112. in fi. Vnde † in Regno Siciliae ex dispositione Ritus necesse est, vt praecedat aestimatio, quando datur concursus creditorum, alias secus, *Intrigl. d. dec.15. n.69.* 32

N.114. post verb. in foro Capitolino D. Merend. contr. jur. dict. lib.24. cap.50. nu.9. & seqq. vbi illud declarat *tom.4.*

N.115. in fi. Et † in Regno disponitur per illius pragmaticam, *Sanfelic. d. dec.118. n.7.* 33

Et † idem esset, si id per consuetudinem inductum appareret, *D. Merend. d. c.50. n.46.* 34

ADDITIO AD INSP. XLVIII.

SVMMARIA.

1 *Laudemium debetur ex venditione etiam nondum tradita possessione.*

2 *Ale-*

2 *Alienatio dicitur necessaria, quando ea pendet ex dispositione legis.*

3 *Alienatio ex legis dispositione necessaria non requirit solemnitates.*

4 *Alienatio ex causa dotis à patre promissa, vel debita, vel donation facta filio matrimonij contemplatione non requirit solemnitates, secus in dote promissa ab extraneo, & n. 5.*

6 *Laudemium an solui debeat in reluitione pignoris deliberati, vel adiudicati, & quid si medio tempore mutatus fuerit Dominus directus.*

NVm. 2. in fi. post verb. & num. 8. & 9. *Sanfalic. decis. 103. num. 6. decis. 104. num. 12.* vbi quod
1 † laudemium peti potest venditione secuta, etiam nondum tradita possessione, *Mangil. de euict. quæst 123. num. 22. Ferdinand. Arias var. resol. lib. 3. cap. 26. nu. 3. & seq. Caldas de iur. emph. lib. 4. c. 16. n. 56 & 62.*

N. 7. post verb. qu. 193. nu. 6. Sanfalic. dec. 103. n. 6. Arias vbi sup. nu. 4.

Num. 11. in fi. Et † quando alienationis neces-
2 sitas pendet ex facto, & dispositione legis, cum tunc, origine inspecta, alienatio præcisè prorsusve necessaria intelligatur, *Arias var. resol. d. lib. 3.*
3 *cap. 26. num. 4. & 5.* † nec sint in ea solemnitates necessariæ, *Arias dict. num. 5.* vbi, quod † idem es-
4 set, atque seruandum in alienatione ex causa dotis à patre promissæ, vel datæ filiæ, & in donatione facta filio matrimonij contemplatione, sed
5 † secus in dote promissa ab extraneo, tamquam tunc censeatur alienatio voluntaria.

6 De materia ista laudemij, & † an solui debeat etiam in reluitione, seu redēptione pignoris subhastati, & deliberati, vel adjudicati, & quid, si medio tempore, durante termino, mutatus fuerit Dominus directus, tradit *Ant. Fab. de error. pragmat. tom. 1. decad. 10. err. 3 & 4.*

ADDITIO AD INSP. XLIX.

SVMMARIA.

1 *Fraus in subhastatione vt plurimum interuenit.*

2 *Subhastatio non arguit verum rei valorem Ampl. vt num. 3.*

4 *Licitationes aliquando rei verum valorem extenuant, aliquando sunt animosæ, & vltra solitum.*

5 *Pretio justo præsumitur res vendita pluribus inter se certantibus licitatoribus, & n. 19.*

6 *Valor probatur ex instrumentis relationis peritorum, & dationis in solutum à Judice factæ.*

7 *Res sub hasta non præsumitur vendita minus justo pretio.*

8 *Citatus, & non opponens in subhastatione non potest dare de illius læsione.*

9 *Creditum extingui debet pro quantitate deliberationis, non æstimationis nec à partibus, nec à Judice approbata.*

10 *Æstimatio solummodo attenditur, quando, non inuento emptore, bona in subsidium creditori adjudicantur.*

11 *Res tanti valet, quanti vendi potest licitanti.*

12 *Pretium dicitur justum, quod potest ab alio haberi sine deceptione.*

13 *Pretium justum præsumitur, & non læsio in venditione, & subhastatione Officiorum, & quare.*

14 *Subhastatio cum decreto Judicis facit præsumere pretium justum post temporis interuallum, de contrario non constito, & n. 15.*

16 *Pretium, à pluribus etiam oblatum, non potest justum dici, si fuerint decepti, quia crediderint alia contineri.*

17 *Res tanti valet, quantum bonus vir, & diligens paterfamilias esset daturus, & non juxta alicuius affectionem.*

18 *Æstimatio communis justum pretium constituit, non quanti res empta fuerit.*

20 *Spolij in purgatione rei nulliter subhastatæ, & deuastatæ restitui debet justum pretium, non oblatum in subhastatione.*

21 *Reintegratio tantum restituit, quantum abstulit distractio.*

22 *Læsiua si fuerit subhastatio, emptor admittitur ad pretium supplendum, fraude cessante.*

NVm. 1. in fi. *Vrsell. in verb. assistentia conclus. 157. num. 9.*

Num. 2. post verb sub nu. 24. Cas. Caren. resol. 131. num 4. † vel quod interueniat fraus, *Cas. Caren.* 1 *ibid.*

Num. 7. in fi. post verb. num. 130. par. 3. Thomas. de tut. & curator. titul. 19. cap. 7. num. 222. vers. semel autem.

Num. 10. in fin. Thomas. de tut. & curat. d. tit. 19. cap. 7. nu. 225. sub 8. ampl. † nec arguat verum rei 2 valorē, *Rota in Nepesina Pecuniaria 14. Junij 1647. coram R. P. D. Verospio, post tract. decis. 208. num. 8.* † maximè vbi res subhastata fuerit non à domino, 3 sed ab Officiali, *d. dec. 208. n. 9.*

Num. 13. in fi. post verb. d. q. 56. n. 14. Aliquando † enim licitationes rei verum valorem extenuant, 4 aliquando sunt animosæ, & vltra solitum rem extollunt, *Rot. in Anconitana Censuum 3. Martij 1636. coram Merlino post tract. dec. 151. n. 3.*

Num. 17 in fi. Gargear. cons. 29. n. 8. lib. 2. Rot. recen. par. 4. tom. 2. dec. 462. num. 11. juncto princ. vers. quod prædium flaminis, Arias var. resolu. lib. 2. cap. 20 n. 4. in fi.

Num. 18. in fi. Thomas. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7 num. 225. sub 8. ampl † pluribus præsertim inter 5 se certantibus licitatoribus, *Rot. in Anconitana Censuum 26 Nouembris 1635. coram Merlino, post tract. dec. 151. num. 1.*

Num 20 in fi. Valorque † probatur ex instru- 6 mentis relationis peritorum, & dationis in solutum à Iudice factæ *Rot. in Bononien. Dotis, seu Pecuniaria, 7. Junij 1647. coram Reuerend ss. D. Dunozetto, post tract. dec. 209. nu. 6.* † nec præsumitur 7 rem venditam fuisse minus justo pretio, *Cutell. de donat. tract. 1. discurs. 7. partic. 6. num 70.*

N. 21. in fi. Adeo vt † qui in subhastationis sin- 8 gulis actibus fuit citatus, & non apposuit, nec possit subhastationem vti læsiuam impugnare, *Rot. in Nepesina Pecuniaria 14 Junij 1647. coram R. P. D. Verospio. post tract. dec. 208. n. 11.*

Num. 26. in fi. & † debeat etiam pro ea summa 9 illius creditum extingui, qua res deliberata fuit plus offerenti, non pro summa æstimationis, quæ non fuit à partib. acceptata, nec a Iudice approbata, *Rot. post Merl. de pignor. decis. 53. nu. 9. in fi. &* 10. cum † tunc tantum attendatur æstimatio, 10 quando, non inuento emptore, bona in subsidium creditori adjudicantur, *d. dec. 53. n. 10.*

vel personam ab eo deputatam, nec cum citatione, & num.13.

14 *Quietantia de solutione post deliberationem facit constare de non solutione in illius actu.*

15 Pen.dec.710.& 863.*declaratur.*

16 *Pecunia non interuentus in subhastatione non vitiat, si creditor vocauerit se satisfactum.*

17 *Citatio ad videndum mandari deliberari non operatur consensum, vt deliberatio fiat sine pecuniarum interuentu.*

18 *Pignus distrahens amittit in eo ius pignoris tam soluta, quam non soluta illi pecunia.*

19 *Præsentia oblatoris an requiratur in deliberatione.*

NVm.1.in fi.& in *Asculana Prædij* 10. *Nouemb.* 1642.*coram R.P.D. Royas, post tract.dec.*115.
1 *nu.*1.5.13.& 14. vbi, quod † nec sufficit Iudicis decretum, sed quod copulatiuè requiritur pecuniæ interuentus, & Iudicis decretum; & in *eadem* 27. *Aprilis* 1643. *coram R.P.D. Peutingero, post tract. decis.*116.*num.*8. *Rot.recent.par.*4.*tom.*2. *decis.*280.*num.*5 *Thomas. de tut.& curat.tit.*19.*cap.*7.*nu* 225 *sub* 8.*ampl.& ampl.*13. & *nu.*335.*vers.*12. *limitatur*, & *Rot. in Romana, seu Tiburtina Dotis, seu Pecuniaria* 4.*Iulij* 1646. *coram R.P.D. Peutingero, post tract.decis.*174.*num.*12.& *in Anconitana Census* 7.*Maij* 1646.*coram eodem, post tract.dec.* 199. *num.*14. & 17. & in *eadem* 27. *Martij* 1647. *coram eodem, post tract. decis.*216 *nu.*29. ac in *eadem* 19. *Iunij* 1648. *coram eodem, post tract. decis.* 244.*nu.*7.*Pen.dec.*710.*num.*8. *Ant. Nig.de except.*
2 *cap.*3.*num.*44 vbi † de venditione etiam, quæ fit ab Executore, seu Apparitore, & Iudicis Ministro, & tam de mercibus, & mobilibus, quam
3 de immobilibus, & quod † res aliter vendita potest denuo, & alteri vendi, etiam à Iudice citra pœnam stellionatus, & *num.*46.*Thom. Carleual.de iudic.tom.*1.*disp.vlt.n.*5.*circa fin.& sub n.*8.
4 & *tom.*2.*tit.*3.*disp.*1.*sub num.*6.*in fin.* vbi, † ad hoc, vt celerius & commodius creditor dimittatur; & *disput.*21.*sub num.*8. *vers. item Iudex Ferdinand. Arias var resol.lib.*1.*cap.*50.*num.*18.*Rot.in Asculana Manutentionis.... Maij* 1646.*coram R.P.D. Meltio, post tract dec.*226.*nu.*11.& *in Romana Domorum* 10.*Iunij* 1650 *coram Eminentissimo D.Card. Otthobono, post tract. decis.*218. *num.*18. vbi quod sufficit ordo, seu mandatum de soluendo vero depositario directum.

Num 3.*in fin. Thomas.de tut. & curat.d. tit.*19. *cap.*7.*num.*225 *sub* 8 *ampl.*

*Num.*6. *post verb.*117.*in fi.* & videas *Arias var. resol.lib.*1.*cap.*50.*num.*11. & *seqq.* vbi distinguit plures casus; & in Executore vltimarum voluntatum, *Graff.de success. lib. art. Executor.vltim.volunt q.*11.*num.*4 *Arias d.cap.*50.*n* 14.& 15.

5 *Num.*9.*in fin.* Adeo vt † fides de pretio nec haberi, nec præsumi possit in instrumento venditionis fiscalis, seu alias per subhastationem, in qua talis fides haberi nequit, *Pont.de spoli. lib.*2. *cap.*14.*nu.*9?.

9 *Num* 0 *post verb.dec.*98.*n.*2 (Quamuis † regulariter, & ex communi vsu non soleat interuenire, *Seraph d. decis.*12.*num.*2.)

7 *Num.*12. *post verb.de recepto*, cum † ea censeatur potius simulata, *Seraph.dec.*12.*n.*2.

Num. 5.*in fin.post verb.nu.*1.& *seqq.* & in *eadem Asculana Prædij* 10. *Nouembris* 1642. *coram R.P.D. Royas, post tr.dec.*115.*nu.*2. Et quidem † etiam
8 quod pars aduersa assumpsisset in se onus probandi negatiuam non interuentus, si dederit articulos cum clausula, Non se astringens, *d.decis.*115.*num.*3. & *seq.* licet † ipsa negatiua satis 9
probata dicatur, ex quo in actis de affirmatiua solutionis non constet, *ead.decis.*115.*num.*6.

*Num.*16.*in fin.* Nec † transfertur rei venditæ 10
dominium, *Graff. de success.lib.*2. *de execut.vltim. volunt.q.*11.*num.*4.

*Nu.*20.*in fin. Rot.in Anconitana Census* 7.*Maij* 1646.*coram R.P.D.Peutingero, post tract.dec.*199. *num.*18.& *in eadem* 27.*Martij* 1647.*coram eodem, post tract.decis.*216.*n.*29. & † in venditione facta 11
per executorem, *Graff. de success. lib.*2. *de execut. vltim.volunt.q.*11.*nu* 4.*vers.quod adeo*, vbi etiam si de minimo habeatur fides.

*Nu.*27.*in fin. post verb.dec.*28.*num.*3. & *Rot in Anconitana Census* 27.*Martij* 1647. *coram R.P.D. Peutingero, post tract.dec.*216.*n.*29.

*Num.*28.*post verb.n.*2.*par.*4 & in *d. Anconitana Census* 27. *Martij* 1647. *coram R.P.D. Peutingero, post tract.dec.*216 *num.*29. † & maxime si non 12
fuerit factum de mandato Iudicis, nec penes Ædem Sacram, vel personam ab eo deputatam, *dict.dec.*216 *num.*30.& 31. † nec cum præcedente 13
partis citatione ad recipiendum, *d.decis.*216. *num* 31.

Nec † satis est quietantia cantans de poste- 14
riori solutione, sed immo illa facit constare de non solutione in actu deliberationis, cum ea non præsumatur bis repetita, *Rot.in Asculana Prædij* 10. *Nouembris* 1642. *coram R.P.D. Royas post tract.decis.*115.*nu.*7.& *seq.*

Num 38.*in fin. Ant. Nig de except.cap.*3.*nu* 46. *Rot.in Asculana Manutentionis.... Maij* 1646.*coram R.P.D. Meltio post tract.dec* 226.*n.*14.

*Nu.*41.*post verb.& in adnot.nu.*10. & de simili deliberatione habetur mentio per *Pen decis.*710. *sub num.*3.& *dec.*863 *vers.Iacobus emptor*, quarum prima est etiam penes *Gilian. ad Statut. Perusin. decis.*5. † licet ibi fuerit tantum pro nullitate, 15
quia non fuit deductus, & probatus stylus, nec consensus creditoris, & concurrebat alia nullitas.

*N.*49. *in fin.* & *in Asculana Prædij* 10. *Nouembris* 1642.*coram R.P.D.Royas, post tract.dec.*115.*n* 10.& *in eadem* 27.*Aprilis* 1643.*coram R.P.D.Peutingero, post tract.decis.* 116.*num* 9 *Thomas.de tut. & curat.tit* 19 *cap.*7.*n.*225 *sub* 8.*ampl.& ampl.*13. & *num.*235.*in* 12.*limit. Pen.decis.*710.*num* 9.*dec.* 112.*numer.* 13. *Rot. in Anconitana Census* 7. *Maij* 1646 *coram R.P.D. Peutingero, post tract.dec.*199. *num.*15. & 18. & *in Asculana Manutentionis.... Maij* 1646. *coram R.P.D. Meltio, post tract. dec.* 226 *num.*12.& 13.vbi de procuratore, *Merlin.de pignor. lib.*5.*qu.*44.*nu.*25 *Arias var. resol.lib.*1.*cap.* 50.*n.*1.† Vel si creditor vocauerit se satisfactum, 16
*Rot.recent par.*4.*tom.*2 *decis.*280.*num.*6.

*N.*51.*in fin.post verb.dec.*28.*n.*1.*Thomas. de tut. & curat.tit.*19.*cap.*7.*nu.*235.*vers.*12.*limit. Anton. Nig.de except c.*3 *n* 46.

Nu 52.*post verb.num* 4.*p.*3.& *decis.*280.*num.*6. *par* 4 *tom.*2.

*N.*65.*post verb.post tract.* Sed † non posset con- 17
sensus elici, immo potius dissensus ex citatione ad viden-

videndum mandari deliberati, quia deliberationes curantur à creditoribus ad effectum consequendi pecunias, *Rota in d. Asculana Predy* 10. *Nouembris* 1642. *coram R.P.D. Royas post tract. d.* 115. *nu.* 11. cuius contrarium procederet in instantia de deliberando vltimo oblatori, cuius oblatio esset de soluendo habita fide de pretio, *Rota in Asculana Manutentionis*..... *Maij* 1646. *coram R.P.D. Meltio, post tr. dec.* 226. *n.* 14. 15. *&* 16.

18 *N.* 66. *in fin. post verb. n.* 2. *p.* 3. cum † rem pignoratam distrahens amittat in ea ius pignoris, siue pecunia illi soluta sit, siue non, quia id agit vendens, vt res vendita debitoris esse desinat, & dominium in emptorem transferatur, *Ferdinand. Arias var. resol. lib.* 1. *c.* 25. *n.* 33.

Nu. 77. *in fi. Thom. Carleual. de iudic. to.* 2. *tit.* 3. *disput.* 21. *num.* 5.

Nu. 78 *in fi. & in Asculana Manutentionis*.... *Maij* 1646. *coram R.P.D. Meltio, post tr. dec.* 126. *nu.* 12.

Num. 92. *in fi. & in Anconitana Census* 7. *Maij* 1646. *&* 27. *Mart.* 1646. *coram R.P.D. Peutingero, post tr. dec.* 199. *n.* 16 *& dec.* 216 *n.* 33.

N 94. *in fi. & in d. Asculana Predij* 10. *Nouemb.* 1643. *coram R.P.D. Peutingero, post tract. decis.* 116. *n.* 11. *Thomas. de tut. & cur. tit.* 19. *c.* 7. *nu.* 235. *in* 12. *limit. Ant. Nig. de except. c.* 3. *n.* 46.

N. 108. *post verb. dec.* 53. *n.* 6 *Ant. Nig. de except. cap.* 3. *num.* 45. vbi de creditore, qui ex decreto Iudicis curat rem vendi.

N. 110. *in fin. Anton. de Amat. resol.* 38. *nu.* 5. *Sanfelic. dec.* 120. *nu.* 1.

19 *Post nu.* 112. Præterea videtur etiam † ipsa deliberatio facienda oblatori præsenti, vel quod satis sit illius præcedens oblatio, & subsecuta ratificatio per acceptationem possessionis, solutionem pretij, & similia, ad tradita in Asculana Manutentionis... *Maij* 1646. *coram R.P.D. Meltio post tract. dec.* 216. *nu.* 17. vel ipsa sola oblatio, quando locus sit illius coactioni, ad tradita supra *insp.* 34. *num.* 16. *& seqq.*

ADDITIO AD INSP. XXXVIII.

SVMMARIA.

1 *Sententia in saluiano nulla est, quæ dat immissionem, donec ex fructibus, vel ex subhastatione creditori satisfiat.*

2 *Commissio ex Signatura Gratiæ requiritur in saluiano ad effectum subhastandi, etiam si adsit facultas possessionem capiendi propria auctoritate, & Iudicis decretum super immissione.*

3 *Commissio pro subhastatione in saluiano solet continere clausulam, Constito, quod intra decemnium non possit satisfieri.*

4 *Immissio in saluiano si detegatur iniusta, vel nulla non est ex rescripto subhastationi locus, & facta potest per viam restitutionis reuocari, & nu.* 5. *&* 6. *vbi exempla, Ampl. vt n.* 7.

8 *Heres debitoris conueniri potest actione personali, & in ea discuti de inuentario.*

9 *Deliberatio in vim rescripti, non seruata illius forma, vel contra illam, est notoriè nulla.*

10 *Subhastatio tenet in saluiano, si pars consentiat, vel postea transigat.*

11 *Sententiam qui reportauit in hypothecaria, vel seruiana, potest ad subhastationem deuenire, licet in libelli conclusione mentionem fecerit etiam de saluiano.*

12 *Ampl. idem esse, si petitio, & sententia possit accommodari ad immissionem ex primo decreto ad effectum subhastandi.*

13 *Bona capta ex mandato de associando, vel assistentia possunt subhastari, vel adiudicari.*

14 *Liquidatio fructuum perceptorum in saluiano probatur ex notula creditoris, contrario ex aduerso non probato. Ampl. vt n.* 15.

16 *Bonorum captorum ex saluiano in subhastatione seruari debent subhastationis termini, & extrema, & bona prius dimitti in manibus Curiæ, & alias vt ibid & n.* 18. 20. 21. *&* 23.

17 *Clausula Procedendi prout iuris fuerit, vel Seruato iuris ordine, in commissione de subhastando quid operetur.*

19 *Bona ponere, & dimittere in manibus Curiæ, importat possessionis dimissionem.*

22 *Possidens ex patientia, vt bona distrahantur, dicitur facto proprio à possessione cadere.*

24 *Mandatum executiuum non requiritur in subhastatione bonorum ex saluiano captorum. Ampl. vt nu.* 25. *Lim. vt num.* 26.

27 *Mandatum executiuum non datur contra tertium, nec executiua via.*

NVm. 3. *in fin. & in Ciuitatis Castelli Spolij* 7. *Maij* 1638. *coram R. P. D. Ghisilerio, post tract. dec.* 126. *num.* 4. *&* 6. *& in eadem* 10. *Maij* 1641. *coram eodem, post tract. dec.* 128. *num.* 4. *&* 5. *Rota recent. par.* 4. *to.* 2. *dec.* 188. *num.* 1. *& dec.* 280. *nu.* 2. *& tom.* 3. *dec.* 669. *nu.* 8. *Merlin. de pignor. lib.* 4. *q.* 95. *n.* 93.

N. 4. *post verb. n.* 15. *Scacc. de appell. q.* 17. *limit.* 6. *memb.* 9 *n.* 90. *in fi. & n.* 94. *in fi.*

N. 16. *post verb. q.* 116. *nu.* 3. *Rota in Ciuitatis Castelli Spolij* 7. *Maij* 1638. *coram R.P.D. Ghisilerio, post tr. dec.* 126. *num.* 7. *& in eadem* 10. *Maij* 1641. *coram eodem, post tr. dec.* 128. *n.* 4.

N. 17. *post verb. post tract. dec.* 80. *nu.* 7. *& in Ciuitatis Castelli Spolij* 7. *Maij* 1638. *coram R.P.D. Ghisilerio, post tract. dec.* 126. *n.* 5.

N. 23. *in fin.* atque † nulla diceretur, *Duran. decis.* 109 *per tot.* 1

N. 25. *in fi. Merlin. de pign. lib.* 5. *q.* 77. *nu.* 39.

Nu. 28. *in fi. Vrsill. in verb. agere volens, concl.* 78. *num.* 59. *Merlin. de pignor. lib.* 4. *q.* 95. *nu.* 94. *& lib.* 5. *q.* 77. *num.* 13. *&* 14 vbi, † etiam si creditor hypo- 2
thecarius habeat facultatem capiendi possessionem propria auctoritate, & decretum Iudicis super immissione, & tenuta bonorum cum hæc non operentur facultatem subhastandi, & ibi *Rota decis.* 7. *num.* 1.

N. 30. *in fi. Merlin. de pignor. d. lib.* 4. *q.* 95. *n.* 94. *& lib.* 5. *quæst.* 77. *num.* 12.

N. 33. *in fi. post verb. dec.* 56. *nu.* 1. *& antea in Romana Domus* 18. *Decembris* 1617. *coram Cardin. Sacrato, post tract. dec.* 138. *nu.* 1. *& in Romana Nullitatis Deliberationis* 27. *Aprilis* 1644. *coram R.P.D. Ghisilerio, post tract. decis.* 190. *num.* 8. vbi, etiam
† de clausula, Constito, quod intra decemnium 5
non possit satisfieri, & *Rota post Merl. de pign. dec.* 7. *n.* 1.

4 *N.34.in fin.* Ex † quatenus immissio detegeretur iniusta, vt quia illam passus haberet anteriorem hypothecam, non esset subhastationi locus, & facta posset per viam restitutionis reuocari, *Rota recent. par.4.tom.1.dec.303.sub num.1.*
5 prout, † dum rescriptum de subhastando, & deliberando emanauit in executionem validitatis
6 iudicij immissionis in saluiano, † si illi locum esse non potuisset, vel quia bona non possiderentur à debitore de tempore obligationis, vel post, vel quia daretur retentio ex anteriori hypotheca, non esset ad subhastationem deueniendum,
7 † quamuis conuentui esset debitoris hæres, cum semper obstet inualiditas iudicij præcedentis, in quo rescripti causa fundatur, *d.dec.303.*
8 *n.4.p.4.tom.1.recent.* & † salua remaneat creditori contra hæredem personalis actio in alio iudicio discutienda, vna cum iuribus inuentarij, quatenus adsit, & apponatur, *d.dec.303.in fi.*

9 *N.35.in fi.* † Deliberatioque facta, non seruata rescripti forma, & eo magis si facta esset contra illius formam, esset notoriè nulla, *Rota in d. Romana nullitatis Deliberationis 27. Aprilis 1644. coram R.P.D. Ghisilerio, post tract.dec.190.nu.9.* Prout econuerso esset valida, & iusta facta seruatis seruandis, & in vim, & iuxta formam, ac ob causam commissionis Sanctissimi, *Rota in Romana Domorum 10. Iunij 1650.coram Eminentissimo D.Card.Ottbobono, post tract.dec.218.nu.3.* Non omittendo, quod ex commissione præsentata super subhastatione arguitur, oratorem non esse dominum rei subhastandæ, *Rot. in Romana Executionis Sentētiarum in Romana Vinea de Brunis 11. Decembr.1591.cor.Orano.*

10 *N.42. in fin.* & † eo magis si ad subhastationem fuerit deuentum de consensu partis, *Rota recent.p.4.tom.2.dec.188.nu.8.& 9. & dec.280.nu.9.Merlin.de pignor.lib.5.quæst.77.n.15.* vel postea fuerit transactum *d.dec.188.nu.9.vers.domum visa fuit, & d.dec.280.num.11.*

N.44.in fi.post verb.n.9.& seqq. Scac.de appell. q.17.limit.6.memb.9.sub n.87.& 94.in fi.

N.50.in fin.post verb.dec.37.n.4.& in recent.p. 4.tom.2.dec.188.nu.6.

11 *N.54.in fin.* licet † secus esset, si conclusio libelli conclusisset etiam ad actionem hypothecariam, & in hypothecaria, seu seruiana secuta esset sententia, *Merlin.de pignor. lib.5.q.77.n.33. Rot.recent.p.4.tom.2.dec.188.nu.2. & seq.& tom.3. dec.669.num.8.*
12 † vel petitio, & sententia posset accommodari ad immissionem ex primo decreto ad effectum, vt postea deueniretur ad subhastationem *d.decis.188.sub num.6.*

13 Bona † etiam capta in vim mandati de associando, vel Assistentiæ possunt arbitrio creditoris vel vendi cum solemnibus subhastationibus, vel ipsi creditori adiudicari pro concurrenti quantitate debita, secundum *Gait. de cred.c.4. quæst.7.n.877.& 882.* vbi declarat.

N.55.in fi. & sentit *Rota recent.dec.576.num.4. par.5.tom.2.& in Romana Nullitatis Deliberationis 27. Aprilis 1644. coram R.P.D. Ghisilerio post tract.dec.190.num.14. & Rot.post Merl. de pignor. dec.7.in fi.*

14 Quæ † liquidatio facta dicitur ex simplici assertione, & notula per creditorem data, cui standum est, donec per debitorem, & aduersarium contrarium probetur, *Rot.recent.p.6.d.161. n.19.* adeo vt, † probationibus pendentibus, non 15
possit executio retardari, requiranturque desuper sententiæ liquidatoriæ; *d.decis.161.in fi.*

Et † seruantur in huiusmodi subhastationi 16
bus subhastationis termini, & extrema, vt sentit *Gait. de credit.cap.4.quæst.7.nu.876. vers.itaque, & Fontan.dec.437.num.14.& seqq.tom.2.& Rota in Romana Domus 18. Decembr.1617.coram Card. Sacrato, post tract.dec.158.nu 4.* &, † hunc ordinem 17
seruandum esse, indicarent verba, Procedendi, prout iuris fuerit, si ea in commissione legerentur, *d.dec.158.nu.2.& 4.* seu verba, Seruato iuris ordine, *Rota in Romana Subhastationis de Alexijs 12. Decembris 1644 coram R.P.D.Cerro, post tract. decis.171.nu.15.& seqq.* † Debentque bona prius 18
poni, & dimitti in manibus Curiæ, secundum *Fontanell dec.435.nu 4. & dec.437.nu.12. & seqq. tom.2.* † quod importat dimissionem possessio- 19
nis, *Fontanell.d.dec.437.n.13. in fin. & dec.441.nu. 5.tom.2.* & † à Iudice impetrandum est, vt illius 20
iussu, & auctoritate subhastentur, & distrahantur, *Fontanell.d.dec.437.n.12.& 13.* † Ponunturque, & dimittuntur bona in posse Curiæ præuia 21
narratione de sic faciendo, & confessione, se bona Curiæ nomine, seu precario possidere, *Fontanell.d.dec.437.n.13.* Quamuis † possidens ex 22
ipsa patientia, vt bona distrahantur, videatur facto proprio à possessione cadere, *Fontanell. præfata decis.437.num.13.* Atque † notificatur do- 23
mino pignoris, creditorem velle illud vendi, & distrahi, *Fontanell.ead.dec.437.n.14.*

Et † potest ad subhastationem procedi absque 24
alia relaxatione, ac expeditione mandati executiui, *Rota in Romana Subhastationis de Alexijs 12. Decembris 1644. & 15. Februarij 1647. coram R.P.D.Cerro, post tract.dec.171.num.19.20.& 21. & decis.205.num.33.* † siue agatur de subhastan- 25
dis bonis detentis per eum, qui vult ad subhastationem deuenire, siue de detentis à tertio iure pariter pignoris ad effectum sibi satisfaciendi ex fructibus, *d.dec.171.num.21.* sed † secus 26
quando tertius possessor allegat, bona, quæ olim ad communem debitorem spectabant, ad se modo pertinere titulo plenæ proprietatis, & dominij, quia tunc non potest ad subhastationem procedi absque mandato executiuo, quod † 27
nec contra ipsum obtineri potest, quia contra tertium non potest executiuè procedi, *d.dec.171. num.21.*

ADDITIO AD INSP. XXXIX.

SVMMARIA.

1 *Pretium integrum pignoris subhastati cedere debet in creditorum beneficium, non licitantium.*

2 *Creditori de credito satisfaciendum est.*

3 *Pretium pignoris in quo credito vertendum sit, & quid quoad interesse, & n.4.*

NVm.1. *in fin.Thom. Carleual. de iudic.tom 1. disput. vlt. sub nu.8.* † vbi, quod tota quan- 1
titas pretij debet cedere in creditorum beneficium, & nulla illius pars in beneficium, & lucrū licitantium & *tom.1.tit.3.disp.1.sub n.6.*

N.3.in fin. † cui de credito satisfaciendum est, 2

Gait.

Gait.de cred c.4.quæsit.8.n.967.

N.5.post verb.c 224.n.56.Ferdinand.Arias var. resol.l.b.1.c 26.n.10.

*N.15.in fin. Ferdinand. Arias var.resol.lib.1.c. 26.n.7.vbi num.*8.quod † hæc sententia non procedit in alio debito accessorio, sed solutio imputatur in causam grauiorem, & sic in sortem, principalem, quæ debitum peperit, & n.9. quod
4 † quoad interesse distingui solet, an principaliter deductum sit in promissione, & tunc consideretur vti sors, vel debeatur ex mora, & tunc idem, quod in vsuris quem vide.

Nu.16.in fin.Gait.de credit.cap.4.quæsit.9.num. 1096.in fin.

Num.18.in fin.Gait.de cred.cap.4.quæsit.8.num 967.Thomas. Carleual.de iudic.tom.2.tit.2. disput. 1.sub nu 6.Ferdinand.Arias var.resol.lib.1.cap.26. nu.11.& 12.

ADDITIO AD INSP. XL.

SVMMARIA.

1 *Cautio de restituendo prioribus, & potioribus non exigitur, nisi quando constat de anterioribus, vel agitur in iudicio vniuersali.*

2 *Pecunia tradita sine cautione de restituendo non dicitur extare.*

3 *Pecunia liberata cum cautione de restituendo dicitur veluti sub deposito permanere.*

4 *Obligatus restituere prioribus, & potioribus an teneatur ad fructus, & n.5.& 9.*

6 *Creditor ex hypotheca, vel pignore non habet titulum acquirendi fructus.*

7 *Pecunia sub cautione de restituendo auocatur ab eo, cui debetur, & qui bona fide possedit, quodam extraordinario iure.*

8 *Bona fides tradit titulum ad acquirendum fructus, & præscribendum.*

10 *Discussionis causa pendente an possit Iudex mandare solui posteriori absque cautione, & quid ante illius introductionem, & n.11.*

NVm.4.*post verb.discussio num.4.ac tradit Thomas.de tut. & curat.tit.19.c.7.num.225.in 8. ampl.Scipio Theoder.alleg.39.in princ.vers. hac prætensio, Thom. Carleual.de iudic tom.2.tit.3. disput. 22.n 11.vers.quod si posteriores.*

Eadem numer.4.in fin. & quod cautionem de restituendo prioribus debeat præstare is, cui facienda est solutio propter interesse aliorum creditorum, qui comparuerunt, & quod cum ista conditione fieri debeat depositum, tradit *Rota recent.p 4.to.2.dec 339.num.22.& 23.*quodque regulariter creditor ad huiusmodi cautionem, præstandam cogi non possit, nisi in actione tributoria, & inter Mercatores, aut in casu concursus creditorum, qui videtur adesse, quando agitur de debitore decocto, aut quando agitur de creditore, qui instat pro subhastatione, secus si solutio sibi offeratur à posteriori creditore, seu possessore, tradit *Rota in Ciuitatis Plebis Saluiani 4.Iuly 1647.coram R.P.D. Bichio, post tract. dec.210 n.17.& seqq.& Card. Mellin.decis.189.per tot. Merlin.de pign lib.4.q 34.n.6.& 9.*

N.12. in fin. Vrsell.in verb. anterioritas, conclus. 119.num.38.

1 *N.15.post verb.dec.29.in fin.* Cum † dicta cautio non exigatur, nisi quando de aliis anterioribus constat, vel agitur in iudicio vniuersali discussionis, *Vrsell.in verb. anterioritas, concl.119, num.20.*

N.22.post verb.Gratian.discep for.c.236.n.37.& Eod.nu.22.in fin.Io. Bapt.de Theor. in compend. decis.Neapol.par.3.in verb.creditor anterior, circa med.& in verb.creditor primus, etiam circa med. & prope fin. vbi † secus in pecunia sine d. cautione 2
liberata, & in *verb.creditor*, cui fuit liberata *Vrsell. in verbo anterioritas, concl.119.nu.17. Rota recent.p.4.tom.2.dec.114.num.6.decis.319.in fin.* vbi, quod † sic pecunia dicitur, veluti sub deposito 3
permanere, & in *Romana Saluiani 30. Ianuarij 1645.coram R.P.D. Bichio post tract.dec.239.nu.15. & 16.* vbi de pecunia in vim sententiæ inuestita cum onere, vt stare deberet loco cautionis, & quod non dicitur extincta antiqua hypotheca.

Nu.23.post verb.sub num.5.p.4.& dec.155.num. 10.p.7.

Eod.num.23.in fi.Ant.de Amat.resol.51.nu.15. Cutell.de donat.tract.1.discurs.2.part.6.n.64. Larr. dec.Granat.75.nu.12.& 14 par.2.Scip. Theod.alleg. 39 num.3.in fi. Merlin.de pignor.lib.4.q.34.nu 4.& ibi Rota dec.50.n.63.& dec.71.n.7. Thom.Carleu.de iudic.tom.2.tit.3.disp.22.n.11 vers.cum virtute.

N.24.in fi.Rota recent dec.35.n.1.p.4.to.2.

N.31. in fin. post verb. nouiss. impress. Larr.decis. Granat.75.sub nu.14.p.2.

Num.32, in fin. Animaduertendum etiam est, quod † obligatus restituere prioribus & potio- 4
ribus non tenetur ad fructus, si promissio sit de restituendo non speciem fructiferam, sed pecuniam, quæ est sterilis, atque † etiam quod pe- 5
cunia fuerit deinde in re fructifera, puta in locis Montium inuestita cum eodem vinculo, *Rota in Vrbeuetana Census 6. Iunij 1640. coram R P. D.Ghisilerio, post tract.decis.156.num.1.& seq.*&, confutatis contrariis, tradit *Sanfelic. dec.124.nu. 14 & seqq.* cum † creditor ex hypotheca, vel 6
pignore non habeat titulum habilem ad acquirendum fructus, *d.dec. 156 nu.17. post tract.* & † 7
auocatur hoc casu pecunia quodam extraordinario iure ab eo, cui debetur, *Sanfelic.d dec.124. num.16.vers.& hac opinio,* & qui bona fide possedit pecuniam per Iudicis decretum sibi liberatam, *Sanfelic.d. dec.124.nu.18.* † quæ tradit ti 8
tulum habilem ad acquirendum fructus, & rem etiam præscribendum.*Sanfelic.d.nu.18.* † nec in 9
restitutione veniunt fructus ciuiles, seu accidentales, vt sunt interesse, & vsuræ ante litem contestatam perceptæ, *Sanfelic. dec.124.num.20.& 21.* Item est sciendum, quod, † pendente causa 10
discussionis decocti, non potest Iudex præferre posteriorem, &, si mandauerit ei solui etiam absque cautione de restituendo, est pecunia restituenda anteriori, *Pen.dec. 636.nu.1.& 6. Scip. Theod.alleg 39.in princ.vers.quoad residuum. vsque ad nu.4. inclusiue*, † quidquid aliud sit, si causa 11
discussionis introducta adhuc non fuerit, vt in *d. dec.636.Pen.per tot.vbi vide.*

ADDITIO AD INSP. XL.

SVMMARIA.

1 *Sportulæ regulariter debentur Iudici pronuncianti, non exequenti.*

2 *Sportula in Curia generali, & Rota Marchiæ soluuntur etiam in subhastationis judicio.*
3 *Gabella non debetur respectu census, seu oneris accollati vel emptori debiti.*
4 *Anterioritas crediti pendet ab origine, & causa obligationis.*
5 *Creditores defuncti in illius bonis præferuntur creditoribus hæredis.*
6 *Bona debitoris quando diuidantur per as, & libram inter creditores.*
7 *Funeris impensa, & vltima infirmitatis præferuntur creditoribus habentibus hypothecam tacitam, sed non iis, qui habent expressam, & num.8. Decl. vt num.9.*
10 *Procurator, Aduocatus, vel alius, qui rem à litibus recuperauit, præfertur in ea pro salario, exemplo eius, qui rem meliorauit, nec cauere tenetur, & num.11.*
12 *Mercatores Vrbis habent in concursu secundum locum pro vestiariis Prælatorum.*
13 *Princeps potest ex causa præferre posteriorem creditorem anteriori.*
14 *Creditor comparens, & opponens se consignationi pretij ex subhastatione redacti, vtens actione personali, & hypothecaria, seu personali priuilegiata, est audiendus, Lim. vt numer. 15. 16. & 17.*
18 *Creditor tertius comparens, vt sibi satisfiat, venit & contra reum, & contra actorem.*

NVm.1. *in fin. Pirr. Maur. de fideiuss. part. 2. sect. 4. cap. 19. num. 3. fol. 205.*

1 *N.3. in fin.* Sportulæ † tamen regulariter debentur Iudici pronuncianti, non exequenti, *Rota recent. dec. 554. num. 12. par. 5. tom. 1.* licet † in Curia
2 generali Marchiæ, & in illius Rota soluantur etiam in judicio subhastationis.

N.4. in fin. Anton. de Amat. resol. 61. nu. 15. & 38.
3 vbi, quod † respectu census, seu oneris accollati, vel emptori debiti ex magis communi gabella non debetur.

N.17. in fin. Ant. Fab. de error. pragmat. tom. 1. decad. 1. err. 4. num. 16.

N.18. in fin. Estque † ad anterioritatem credi-
4 ti fundandam attendenda obligationis origo, & causa, *Rot. in Anconitana Cambiorum 14. Maij 1642. coram Reuerendissimo D. Dunozetto, post tract.*
5 *decis. 160. num. 9. vbi num. 8.* quod præpterea † creditores defuncti præferuntur creditoribus hæredis in bonis ipsius defuncti.

6 *Num.24. in fin.* Nisi † adsit Statutum in contrarium, vt Bononiæ, vbi viget Statutum fori Mercatorum mandans, bona, vel eorum pretium Mercatoris cessantis, siue decocti diuidenda esse per æs & libram, vt per *Rot. in Bononien. Census 27. Martij 1647. coram R. P. D. Ghisilerio, post tract. dec. 207.*

Nu.30. in fin. Ant. Fab. de error. pragmat. tom. 1. decad. 1. num. 14. & seqq.

Num. 40. post verb. de petit. hæred. & *l. impensa funeris, ff. de relig. & sumpt. funer. Thom. Anell. alleg. 2. num. 1.*

7 *Num.41. in fin.* &, quod † funeris expensæ, & vltimæ infirmitatis præferantur aliis creditis habentibus tacitam hypothecam, tradit *Thomas. de inuent. tract. 7. titul. 13. cap. 14. numer. 195. Gait. de*
8 *cred. cap.... quæst.... numer....* sed, † an præferantur habentibus hypothecam expressam, sunt opiniones hinc inde, vt per *Thomas. Anell. dict. alleg. 2. numer. 2. & seqq.* vbi, quod negatiua est crebrior, & secundum eam fuit decisum, & quod contraria non cauetur lege, & *numer. 12. & seqq.* in dubium reuocat, † nunquid in actione funeraria 9
comprehendantur salaria Medicorum, & expensæ infirmitatis ad prælationis effectum, & distinguit, comprehendi ad effectum retentionis in restituenda hæreditate, sed non comprehendi ad effectum agendi, & testatur ita fuisse judicatum.

Num.47. post verb. ad Statutum Vrbis, Vrsell. in verb. anterioritas, conclus. 119. num. 38. vbi etiam de negotiorum gestore.

Deberque † Procurator, Aduocatus, vel alius, 10
qui rem à litibus recuperauit, in eadem præferri pro suo salario cæteris creditoribus, exemplo eius, qui rem meliorauit, *Gratian. discept. 257. numer. 26. & seqq.* † nec tenetur occasione hujusmo- 11
di salarij in causa discussionis cauere de restituendo prioribus, & potioribus, cum ipse aliis præfeatur, *Gratian. dict. discept. 257. nu. 31. & Vrsell. dict. conclus. 119. num. 38.*

Num.49. in fin. Mercatores † quoque in Vrbe 12
ex Constitutione Pij V. habent pro vestiariis necessariis Prælatorum secundum locum, & sunt cæteris etiam hypothecariis, & anterioribus præferendi, *Buratt. dec. 610.* & *ibi Add.*

Potest † enim Princeps ex causa præferre poste- 13
riorem creditorem anteriori, *Cutell. dec. 22. n. 19.*

Num.50. post verb. 473. & 483. & Thom. Anell. d. eis. 60. Merlin. de pignor. lib. 4. qu. 2. & seq. Ant. Nig. de except. cap. 3. Thom. Carleual. de judic. tom. 2. tit. 3. disp. 28. & seqq.

Lod. num. 50. in fin. Et vide etiam *Vrsell. in verb. anterioritas, concl. 119.*

Vbi † tamen aliquis creditor opponere se exe- 14
cutioni per alterum factæ, vtens actione personali, & hypothecaria, seu personali priuilegiata, & peteret se præferri in pretio redacto ex venditione, esset supersedendum in consignatione, & examinandus prius quis esset prior & potior, *Thom. Carleual. de judic. tom. 2. titul. 3. disput. 12. numer. 5. 7. & seq.* vbi respondet contrariis, & *num. 15. 16. & 17.* † & limitat primo, si debitor sit 15
soluendo vtrique creditori, & habeat plura bona, quam capta in causam judicati. † Secundo, 16
si oppositio sit calumniosa; & tertio † si primus 17
litigator non peteret sibi solui, sed pignora in causa judicati capta vendi, vt de pretio satisfieret ei, qui potiora jura haberet, audito super pretio tam ipso, quam tertio oppositore, tamquam actus venditionis sit omnibus vtilis, & *numer. 18.* ait, quod † iste oppositor venit contra 18
reum debitorem, vt exigat sibi debitum, & contra actorem ad illum excludendum, ac vt illi præferatur.

ADDITIO AD INSP. XLII.

SVMMARIA.

1 *Adjudicatio olim à Iudice non fiebat, sed à Principe impetrabatur, si emptor ex debitoris calliditate non reperiebatur, sed hodie indistinctè fit à solo Iudice, & num. 2. & 3.*
4 *Adiudicatio vim habet dationis in solutum.*

5 Datio

5 *Datio in solutum alia fit ad debitoris instantiam, alia ad creditoris petitionem.*

NVm.2.in fin. *Thomas. de tut. & curat. titul.* 19. *cap.* 7.*nu.*225 in 8.*ampl. D. Merend. controu. jur. lib.*24.*cap.*50.*nu.*27.*& seq. Thomas. Carleual. de judic tom.*2.*titul.*3.*disp.*1.*number.*13.*&* 16.vbi,quod
1 †olim pignora non addicebantur à Iudice creditori, quamvis creditor in eorum possessionem mitteretur, ex *leg. ordo, in fin. Cod. de execut. rei ju-*
2 *dic.* † nisi per calliditatem debitoris emptor non potuisset reperiri, quo casu dominium pignoris non à Iudice, sed à Principe impetrabatur, ex *leg. vltim. C. si in caus. judic.* † quod hodie, etiam
3 cessante omni debitoris fraude, fit à Iudice ex Imperatorum rescripto, vt in *§. si pignora, l. à Diuo Pio, ff. de re judic.*

*Num.*25.*in fin. Rot. recent. decis.*606.*num.* 11. *& seq. par* 4. *tom* 3.

*Num.*42.*post verb. conclus.*52.*nu.*1.*D. Merend. controu. jur. lib.*24.*cap.*50.*nu.*46.*tom.*4.

*Nu.*45.*in fin post verb. num.*24. *lib.*2. Haberque
4 †adjudicatio vim dationis in solutum, *Ferdinand. Arias var. resol. lib.*1.*cap.*49.*sub nu.*18.

*Num.*50.*post verb. decis. Perus.*60. *num.*11. Aut
5 † altera, quæ fit ad instantiam debitoris, altera, quæ fit ad petitionem creditoris, *Ruginell. pract. quæst. cap.*39.*num.*71.

ADDITIO AD INSP. XLIII.

SVMMARIA.

1 *Debitor quantitatis non potest soluere in specie.*
2 *Adjudicationis beneficium non est concessum debitori.*
3 *Hæres beneficiatus in quibus casibus non possit soluere in bonis, & num.*4 5 7. *&* 9.
6 *Hæres beneficiatus in patrimonio non ample erga creditores non tenetur nisi tradere bona.*
8 *Creditor ad euitandam solutionem per viam adiudicationis bonorum potest admitti ad pignus emendum.*
10 *Statutum mandans in solutum recipi stabilia pro quantitate quando locum habeat, vel non, & nu.*11. *&* 12.
13 *Statutum non admittens solutionem in bonis locum habet etiam in hærede beneficiato.*
14 *Creditor per addictionem pignoris cogitur emere contra regulam.*
15 *Addictio, & in solutum datio dicitur emptio.*
16 *Creditor pecunia non potest à conereditore cogi ad recipiendum bona.*
17 *Adjudicatio facta pro non justo pretio, nulla est.*
18 *Adjudicatio bonorum debitoris nec à Principe concedi solet, nisi in subsidium.*
19 *Principis rescriptum in adjudicatione mandat assignari bona juxta creditorum anterioritatem, & potioritatem, & peritorum æstimationem.*
20 *Assignatio bonorum in adjudicatione cedit primo in creditum anterius. Ampl. vt nu.*21.
21 *Solutio, & assignatio in discussionibus, & graduatoriis quomodo facienda sit.*

NVm.1.*post verb. qu.*20. *num.*4. *Vrsell. in verb. aliud pro alio, conclus.*91.*sub num.*14. *D. Merend. contr. jur. lib.*24. *cap.*50.*num.*45. *tom.*4. *Rouit. cons.*78.*nu.*7.*& seq.*

*N.*5.*in fin. Vrsell. in verb. aliud pro alio concl.*91. *sub num.*14. *Rouit. cons.*78.*num.*9. *&* 11.*Cas. Caren. resol.* 31. *num.*4. † nec debitor quantitatis potest 1
soluere in specie, *Cas. Caren. dict. resol.* 31. *num.*4. *& resol.* 32.*in princ.*

Numer. 6. *in fin.* † Non autem est hoc benefi- 2
cium concessum ipsi debitori, *Rouit. dict. cons.*78. *num.*7. *& seqq.*

*Num.*7.*post verb. dec.*12.*n.*2. *Gratian. decis.*141. *numer.*10.11.14. *&* 15.*D. Merend. contr. jur. lib.*19. *cap.*28.*num.*11. *&* 12.*& cap.*34.*& lib.*24.*cap.*50. *num.*15.*&* 16.*&* 37.*& seq* vbi de Statuto, *Thomas. Carleual. de iudic. tom.*2 *tit.*3.*disp.*1.*n.*13.

*Eod. num.*7.*in fin. Gratian. dec.*141.*nu.*10. vbi, ad communem tamen æstimationem, *Ruginel. pract. quæst cap.*39.*num.*70. vbi † excipit debita ex cau- 3
sa ficti simplicis, vel libellarij, pensionis, & debiti adjutorij massaritij, expensarum litis, mercedis, depositi veri, & realis, pretij rei venditæ, onerum datiorum, mercimonij, litterarum cambij veri, & realis, fideiussionis, & redemptionis captiuorum.

Num.8.*post verb. subhastatio, numer.*14.& sentit *D. Merend. vbi sup Andreol. contr.*80. *nu.*8. *& seq.* & generaliter, quod † hæres cum beneficio legis, 4
& inuentarij non possit soluere in bonis, si debitum sit in pecunia, tradit *Cas. Caren. dict. resol.* 31. *nu.*5.*& resol.*32.*nu.*8.

*Num.*9.*post verb. nu.*3.*& seq. Rouit. cons.*18.*n.*11. *& cons.*75. *num.*11. *Thesaur. dec.*53.*nu.*13. *Sanfelic. decis.*111. quæ est duplicata *dec.*268.*num.*1.2.*&* 4. vbi, quod, † stante renunciatione, & pacto solu- 5
tionis faciendæ, in pecunia numerata, non est locus adjudicationi, licet subdat, *Pascal. de patr. potest. part.*2.*cap.*9.*numer.*80. contrarium tenere, & in *addit. ad dict. decis.*268. adducat concordantes. Cum † vbi patrimonium non est amplum, tunc 6
in beneficium, & ad libitum creditorum hæreditaria bona tradantur, & ipsum hæres cum beneficio legis, & inuentarij ad aliud non tenetur, *Sanfelic. dict. dec.*111.*&* 268.*nu.*3. prout & † dum- 7
modo promissio de soluendo pecuniam non sit facta cum juramento, quia tunc cessat beneficium *auth. hoc nisi*, vt post alios *Cas. Carend. dict. resol.*31.*num.*6.*& resol.*32.*num.*9. *Rouit. consil.*18. *num.*10.*& cons.*75. *num.*11.

*Num.*10.*in fin. post verb limit.*3.*num.*21. vel† po- 8
test, & ipse, vt quilibet, ex nouo admitti ad pignus emendum, *Gratian. dict. dec.*141.*nu.*12.

*Num.*11.*in fin. Sanfelic. decis.*111.*&* 268.*num.*3. *Cas. Caren. resol.*32.*sub nu.*8. *Rouit. dict. cons.*18.*per tot. & consil.*78.*numer.*14. *vsque ad fin.* vbi euacuat contraria, *& alleg. per Andreol. contr.*80.*numer.*10.
† nec si concurrat impossibilitas facti, quia aga- 9
tur de re indiuidua, vt de Ciuitate, Gemma, Pictura, & creditores sint plures, *Sanfelic. loc. cit.*

Sique †Statutum disponat, creditorem in quan- 10
titate teneri recipere in solutum stabilia, illud intelligitur, si emptor non inueniatur, *Vrsell. in verb. aliud pro alio, conclus.*91. *numer.*14. & † dum- 11
modo illi non fuerit renunciatum, *Cas. Caren. dict. resol.* 31.*num.*7.*vers. tandem, & resol.*32.*num.*9.*vers. Statutum*, & † non intrat in contractu jurato, 12
*Cas. Caren. dict. resol.*31.*nu.*9.*vers. præterquam quod.*
† Prout Statutum non admittens resolutionem 13
in bonis locum habet in hærede etiam beneficiato, vt ex sola, & aliis contra Plotum tenet

disp. 1. num. 13 vers. adiudicari, & num. 14. & seq.
4 vbi † reiicit distinctionem inter adiudicationem petitam, & factam à Iudice simpliciter, & inter petitam, & factam non simpliciter, sed pro iusto pretio, & amplectitur distinctionem *Duareni ad titul ff. de re iudic. prælect. 19. ad § si pignora distin-*
5 *guentem*, vt † quando creditor petierit sibi adiudicari pignora siue simpliciter, siue pro justa æstimatione, vel Iudex ex officio illi adjudicauerit, siue simpliciter, siue pro certa quantitate debiti, adiudicatio non intelligatur facta pro tota quantitate debita, sed juxta pignorum valorem, & æstimationem, & possit creditor ad residuum agere; quando vero creditor velit pignora capta in creditum possidere, & illis esse contentus, & debitor non contradicat, quia fortè plus erat in debito, quam in pignore, & tunc non sit facienda, nec attendenda pignorum æstimatio, & creditor excludatur à petendo residuum.

Num. 26. post verb. quæst. 60. num. 6. Polidor. Rip. obseruat. 88. num. 1.

6 *Post numer.* 30. Requiriturque † in eo, qui vti procurator recipit bona insolutum per adjudicationem sufficiens mandatum, *Rota recent. decis. 606. num. 10. par. 4. tom. 3.*

ADDITIO AD INSP. XLVII.

SVMMARIA.

1 *Pretium est triplex, infimum, supremum, & medium.*
2 *Æstimatio præcedere debet in distractione bonorum Ciuitatis, rerum fiscalium, debitorum fisci, seu Vniuersitatis, & bonorum stabilium pupilli.*
3 *Res subhastationis nomine viliori precio vendi non debent.*
4 *Pretium oblatum in minori summa æstimationis quando dicitur iustum.*
5 *Creditor pignus dominij jure possidere non potest sine æstimatione.*
6 *Valor probatur ex peritorum relatione, & taxatione.*
7 *Æstimatio fieri debet per expertos communes amicos, & non suspectos.*
8 *Æstimatio facta, non citato debitore, dicitur illegitima, & iniusta non inualida, & nu. 9.*
10 *Paria sunt, æstimationem non præcessisse, vel illegitimam.*
11 *Æstimatores possunt separatim ad locum accedere, nec opus est, vt simul conferant, & simul referant.*
12 *Iudices plures debent simul ad locum accedere, inuicem conferre, & simul pronunciare.*
13 *Æstimatores testibus potius, quam Iudicibus æquiparantur.*
14 *Testes deponunt vnus post alium.*
15 *Æstimatores non iudicant secundum veritatem, vt Iudicis, sed secundum eorum credulitatem.*
16 *Æstimator vnus potest se subscribere, & referre ad iudicium alterius.*
17 *Pretium in fiscalibus iudicandum est ex introitibus.*
18 *Pretium Turris, vel Castri non æstimatur ex sumptibus, & valore ædificij, sed ex reditu.*
19 *Accessus ad æstimationis effectum non est aliquando necessarius.*
20 *Valor consistit in fructibus.*
21 *Pretium rei tractu temporis potest minui.*
22 *Æstimatorum juramentum sufficit esse de credulitate, non requiritur de veritate.*
23 *Testes in depositione super æstimatione debent sui dicti rationem reddere.*
24 *Æstimator tertius in duorum discordia potest eligi à Iudice.*
25 *Æstimator tertius si sit electus, non constito de aliorum discordia, valida adhuc est æstimatio, & validior, si ille cum aliis concordet.*
26 *Æstimatio erronea non inualidat adiudicationem, pro quantitate debita, sed ab inde supra, & num. 27.*
28 *Æstimatio fieri potest per Iudicem, qui si addicit pro quantitate debita, videtur æstimare æquam ex vtraque parte quantitatem.*
29 *Res tanti valet, quanti vendi potest communiter.*
30 *Pretium justum arguitur ex subhastatione, præsertim interpellatis creditoribus ad meliorem oblationem curandam.*
31 *Adiudicationis nullitas cessat, vbi est euidens, quod maius pretium reperi non poterat.*
32 *Æstimatio in Regno Siciliæ requiritur in concursu creditorum, secus alias.*
33 *Æstimatio requiritur in Regno in adiudicatione ex illius Pragmatica.*
34 *Æstimatio in adiudicatione requiritur, si per consuetudinem introducta sit.*

NVm. 8. *in fin. post verb. in appostill. Coccin. dec.* 109. *num.* 14. vbi de persona supposita, & idem *Rota recent. decis. 606. num. 16. par. 4. tom. 3. & in Romana Vinea* 19. *Februarij* 1644. *coram R. P. D. Bichie, post tract. decis. 189. num. 2. Merlin. de pignor. lib. 4. quæst. 180. num. 5.*

N 9 post verb. quæst. 159. nu. 2. Gargear. consil. 29. num. 38. & in fi. lib. 2.

Eod. num. 9. post verb vt supra, Coccin. dict. decis. 109. *num. 14 juncto, num 11. in fi.*

Nu. 11. in fi. post verb. qu. 112. num. 7. vt fuit seruatum in venditione, & subhastatione Ciuitatis, quæ erat feudum, & vendebatur ad creditorum instantiam, apud *Sanfelic. dec. 111.* repetita etiam *decis. 268. num. 118. & 9.* vbi, quod fuit Ciuitas appretiata, primo à Tabulariis, secundo à Ciuitatis primario, tertio à S. C. & non tamen semper tanti, & quod pretium habet latitudinem, & † est triplex, infimum, supremum, & medium, & num. 13. 1
quod huiusmodi æstimatio redundat etiam in fauorem agnati habentis jus prælationis ad euitandum injustum pretium, quando esset oblatum supra veram æstimationem ob aliquam æmulationem, effectionem, vel inuidiam.

Num. 15. in fi. & † esse seruandam in alienatione; & distractione bonorum Ciuitatis, & re- 2
rum fiscalium, ac debitorum fisci, seu Vniuersitatis, & in venditione bonorum stabilium pupilli, tradit *Paul. Staiban jun. resolu forens. 20. num. 55. & seqq. vbi num. 58.* † ne sub nomine subhastationis 3
res viliori pretio vendantur, & *resol. 30. num. 6. & resol. 52. num. 36.*

Nu. 21. in fi. Quia, † cum ex huiusmodi æstima- 4
tione pretium non sit taxatiuè judicatum, sed ad ostendendum quanti res vendi potest, & vt emptores deliberare possint super pretio offerendo, non potest pretium oblatũ in paulo minori summa dici non justum, *Sanf. d. dec. 111. & 268. n. 5. 6. 8.*

2 *Alienatio dicitur necessaria, quando ea pendet ex dispositione legis.*
3 *Alienatio ex legis dispositione necessaria non requirit solemnitates.*
4 *Alienatio ex causa dotis à patre promissa, vel debita, vel donation facta filio matrimonij contemplatione non requirit solemnitates, secus in dote promissa ab extraneo, & n. 5.*
6 *Laudemium an solui debeat in reluitione pignoris deliberati, vel adiudicati, & quid si medio tempore mutatus fuerit Dominus directus.*

NVm. 2. in fi. post verb. & num. 8. & 9. *Sanfelic. decis.* 103. *num.* 6. *decis.* 104. *num.* 12. vbi quod
1 † laudemium peti potest venditione secuta, etiam nondum tradita possessione, *Mangil. de euict. quæst* 113. *num.* 22. *Ferdinand. Arias var. resol. lib.* 3. *cap.* 16. *nu.* 3. & *seq. Caldas de jur. emph. lib.* 4. *c.* 16. *n.* 56 & 62.

N. 7. *post verb. qu.* 193. *nu.* 6. *Sanfalic. dec.* 103. *n.* 6. *Arias vbi sup. nu.* 4.

Num. 11. *in fi.* Et † quando alienationis neces-
2 sitas pendet ex facto, & dispositione legis, cum tunc, origine inspecta, alienatio præcisè prorsus-ve necessaria intelligatur, *Arias var. resol. d. lib.* 3. *cap.* 16. *num.* 4. & 5. † nec sint in ea solemnitates
3 necessariæ, *Arias dict. num.* 5. vbi, quod † idem es-
4 set, atque seruandum in alienatione ex causa dotis à patre promissæ, vel datæ filiæ, & in donatione facta filio matrimonij contemplatione, sed
5 † secus in dote promissa ab extraneo, tamquam tunc censeatur alienatio voluntaria.
6 De materia ista laudemij, & † an solui debeat etiam in reluitione, seu redeptione pignoris subhastati, & deliberati, vel adjudicati, & quid, si medio tempore, durante termino, mutatus fuerit Dominus directus, tradit *Ant. Fab. de error. pragmat. tom.* 1. *decad.* 10. *err.* 3 & 4.

ADDITIO AD INSP. XLIX.

SVMMARIA.

1 *Fraus in subhastatione vt plurimum interuenit.*
2 *Subhastatio non arguit verum rei valorem Ampl. vt num.* 3.
4 *Licitationes aliquando rei verum valorem extenuant, aliquando sunt animosæ, & vltra solitum.*
5 *Pretio justo præsumitur res vendita pluribus inter se certantibus licitatoribus, & n.* 19.
6 *Valor probatur ex instrumentis relationis peritorum, & dationis in solutum à Judice factæ.*
7 *Res sub hasta non præsumitur vendita minus justo pretio.*
8 *Citatus, & non opponens in subhastatione non potest dare de illius læsione.*
9 *Creditum extingui debet pro quantitate deliberationis, non æstimationis nec à partibus, nec à Judice approbata.*
10 *Æstimatio solummodo attenditur, quando, non inuento emptore, bona in subsidium creditori adjudicantur.*
11 *Res tanti valet, quanti vendi potest licitanti.*
12 *Pretium dicitur justum, quod potest ab alio haberi sine deceptione.*
13 *Pretium justum præsumitur, & non læsio in venditione, & subhastatione Officiorum, & quare.*
14 *Subhastatio cum decreto Judicis facit præsumere pretium justum post temporis interuallum, de contrario non constito, & n.* 15.
16 *Pretium, à pluribus etiam oblatum, non potest justum dici, si fuerint decepti, quia crediderint alia contineri.*
17 *Res tanti valet, quantum bonus vir, & diligens paterfamilias esset daturus, & non juxta alicuius affectionem.*
18 *Æstimatio communis justum pretium constituit, non quanti res empta fuerit.*
20 *Spolj in purgatione rei nulliter subhastatæ, & deuastatæ restitui debet justum pretium, non oblatum in subhastatione.*
21 *Reintegratio tantum restituit, quantum abstulit distractio.*
22 *Læsiua si fuerit subhastatio, emptor admittitur ad pretium supplendum, fraude cessante.*

NVm. 1. in fi. *Vrsell. in verb. assistentia conclus.* 157. *num.* 9.

Num. 2. *post verb sub nu.* 24. *Cas. Caren. resol.* 131. *num* 4. † vel quod interueniat fraus, *Cas. Caren.* 1 *ibid.*

Num. 7. *in fi post verb. num.* 130. *par.* 3. *Thomas. de tut. & curator. titul.* 19. *cap.* 7. *num.* 222. *vers. semel autem.*

Num. 10. *in fin. Thomas. de tut. & curat. d. tit.* 19. *cap.* 7. *nu.* 225. *sub* 8. *ampl.* † nec arguat verum rei 2 valorē, *Rota in Nepesina Pecuniaria* 14. *Junij* 1647. *coram R. P. D. Verospio, post tract. decis.* 208. *num.* 8. † maximè vbi res subhastata fuerit non à domino, 3 sed ab Officiali, *d. dec.* 208. *n.* 9.

Num. 15. *in fi. post verb. d. q.* 56. *n.* 14. Aliquando † enim licitationes rei verum valorem extenuant, 4 aliquando sunt animosæ, & vltra solitum rem extollunt, *Rot. in Anconitana Censuum* 3. *Martij* 1636. *coram Merlino post tract. dec.* 151. *n.* 3.

Num. 17 *in fi Gargear. cons.* 19. *n.* 8. *l. b.* 2 *Rot. recent. par.* 4. *tom.* 2. *dec.* 462. *num.* 11. *juncto princ. vers. quod prædium flaminis, Arias var. resolu. lib.* 2. *cap.* 20 *n.* 4 *in fi.*

Num. 18. *in fi Thomas. de tut. & curat. tit.* 19. *cap.* 7 *num.* 225. *sub* 8. *ampl* † pluribus præsertim inter 5 se certantibus licitatoribus, *Rot. in Anconitana Censuum* 26 *Nouembris* 1635. *coram Merlino, post tract. dec.* 151. *num.* 1.

Num 20 *in fi.* Valorque † probatur ex instru- 6 mentis relationis peritorum, & dationis in solutum à Iudice factæ *Rot. in Bononien. Dotis, seu Pecuniaria,* 7. *Junij* 1647. *coram Reuerend ss. D. Dunozetto, post tract. dec.* 209. *nu.* 6. † nec præsumitur 7 rem venditam fuisse minus justo pretio, *Cutell. de donat. tract.* 1. *discurs.* 7. *partic.* 6. *num* 70.

N. 21. *in fi.* Adeo vt † qui in subhastationis sin- 8 gulis actibus fuit citatus, & non apposuit, nec possit subhastationem vti læsiuam impugnare, *Rot. in Nepesina Pecuniaria* 14 *Junij* 1647. *coram R. P. D. Verospio post tract. dec.* 208. *n.* 11.

Num. 26. *in fi.* & † debeat etiam pro ea summa 9 illius creditum extingui, qua res deliberata fuit plus offerenti, non pro summa æstimationis, quæ non fuit à partib. acceptata, nec à Iudice approbata, *Rot. post Merl. de pignor. decis.* 53. *nu.* 9. *in fi.* & 10. cum † tunc tantum attendatur æstimatio, 10 quando, non inuento emptore, bona in subsidium creditori adjudicantur, *d. dec.* 53. *n.* 10.

11 *Numer. 29. in fi.* † atque licitanti, *Cutel. de donat. tract. 1. discurs. 2. partic. 6. nu. 176.*

12 *Num. 31. in fi.* † sine deceptione, *Sanfelic. decis. 111. num. 6.*

Num. 35. in fi. Larr. alleg. 82. n. 6. par. 2.

Num. 36. in fin. & *Rot. in Anconitana Censuum 26. Nouembris 1635. coram Merlino, post tract. dec. 151. nu. 2. Larr. d. alleg. 82. n. 6. par. 2.* vbi, quod hæc opinio à nullo improbatur.

Nu. 40. in fi. Thomas. de tut. & curat. tit. 19. c. 7. num. 225. vers. 6. ampl.

Nu. 41. in fi. & *in Romana Hæreditatis de Gratianis 29. Maij 1643. coram R.P.D. Royas, post tract. dec. 165. nu. 13.*

Nu. 44. in fi. post verb. nu. 45. in fi. Cæs. Caren. resol. 131. num. 3. in fi.

Nu. 50. in fi. seu contrarium probetur, *Thomas. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7. n. 225. vers. 6. ampl. 4.*

13 Ampl. quarto, vt præsertim † justum pretium præsumatur, nec læsio admittatur in venditione, & subhastatione Officiorum, cum in iis respiciatur potius honor, auctoritas, & jurisdictio, quæ non commodè æstimatur, quàm vtilitàs pecuniaria, *Larr. alleg. 82. n. 6. & seq. par. 2.*

Num. 51. in fi. Thomas. de tut. & curat. d. tit. 19. cap. 7. n. 225. vers. 6. ampl.

Num. 55. in fi. verb. dec. 33. nu. 1. Thomas. loc. cit.

N. 61. in fi. post verb. qu. 56. nu. 7. & *Rot. in Anconitana Censuum 3. Martij 1636. coram Merlino, post*
14 *tract. dec. 152. num. 1.* vbi † eo magis post temporis interuallum, & *num. 5.* vsque quo non probetur contrarium pretium *d. tit. dec. 4. & penes Merl. de*
15 *pignor. dec. 53. nu. 11.* vbi, quod, † qui pretium oblatum vult redarguere iniquitatis, tenetur probare, aliàs præsumitur pro justitia.

Numer. 65. in fi. & *Rot. in dict. Anconitana Censuum, 3. Martij 1636. cor. Merlino, post tract. decis. 125. num. 65.*

Num. 68. in fi. post verb. num. 1. par. 3. & *in Anconitana Censuum 26. Nouembris 1635. & 3. Martij 1636. coram Merlino, post tract. decis. 151. num. 1. & 2. & dec. 152. n. 4.*

Num. 74. post verb. dec. 187. num. 2. Gargear. consil. 29. nu. 35. in fi. lib. 2.

16 *Nu. 75. in fi.* Immo † nec quod à pluribus oblatum fuit, si illi in oblatione decepti fuerint, quia crediderint in venditione contineri alia, quæ verè non continerentur, puta, quia essent aliena,
17 *Cutell. dec. 1. nu. 54. vers. item secundo.* † Tantique res valet, quantum bonus vir, & diligens paterfamilias esset daturus, & non juxta illius, vel alterius priuatam affectionem, *Cutell. d. decis. 1. nu. 55.*
18 † neque attenditur, quanti res empta fuerit, sed
19 communis æstimatio, *Cutell. ibid.* & † eo minus si in emptione facta ad publicum incantum adfuerunt contradictores, aliique licitatores, quo casu solet pretium augeri, *Cutell. d. dec. 1. n. 56.*

Num. 78. in fi. Ciarlin. contr. for. par. 2. c. 160. n. 50.

20 *N. 81. in fi.* Prout † justum pretium, non autem oblatum in subhastatione venit in purgatione spolij rei, vt puta, domus nulliter subhastatæ, & deuastatæ, seu alteri incorporatæ, *Add. ad Bu-*
21 *ratt. decis. 848. in fi.* cum † tantum restituere debeat reintegratio, quantum abstulit distractio, *Rot. recent. dec. 339. n. 35. par. 6.*

22 Aduerte vltimo, quod † in casu læsionis emptor pretium supplere potest, nisi fraus adhibita sit, *Thomas. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7. numer. 222. vers. semel autem.*

ADDITIO AD INSP. L.

SVMMARIA.

1 *Subhastatio continens læsionem dicitur iniusta.*

2 *Mandatum simpliciter relaxatum pro certo genere monetæ currentis, à die promissionis in æstimatione alterata est nullum in totum.*

3 *Mandatum relaxatum pro fructibus dotis ad rationem septem, non constito de consuetudine, vel Statuto, est in totum nullum.*

4 *Mandatum est nullum in totum, si contineat ratam non instanti, sed alteri competentem.*

5 *Mandatum ad fideiussoris fauorem contra confideiussorem pro tota summa soluta, eius rata non dempta, nec ratione habita aliorum decoctorum, est in totum nullum.*

6 *Deliberatio, vel adiudicatio pro expensis non taxatis in tanta summa est nulla in totum.*

7 *Mandatum, & executio sunt in totum nulla, si sint excessiue ratione fructuum, vel respectu summæ lucri in adiudicatione ex Statuto concessi, & num. 8.*

9 *Excessus in summa operatur omnimodam mandati, & executionis nullitatem, etiam stante clausula, Saluo jure calculi, vel quod error non sit in calculo, sed in iuris interpretatione, & num. 10. & 11.*

12 *Executio in re cum altero communi cum reseruatione partis alterius est valida, & eo magis post diuisionem effectuatam, & etiam si per manum Iudicis, & numer. 13. & 16. Ampl. vt num. 14.*

15 *Diuisione amittitur possessio.*

16 *Factum Iudicis dicitur factum partis.*

17 *Mandatum siue sit ad effectum deponendi, siue ad effectum soluendi non intrat, nisi ad id, quod interest actoris.*

18 *Deliberatio vel adiudicatio vnico contextu facta cum pluribus mandatis, quorum vnum sit nullum, est in totum irrita.*

19 *Mandatum relaxatum, & executum si sit contra tenorem obligationis, sunt omnia gesta nulla*

20 *Executio, & subhastatio non dicitur excessiua, si sit pro contentis in mandato, & aliis expensis liquidis, secus si pro illiquidis, & num. 21.*

22 *Executio, & subhastatio pro credito tenet, si Iudex ritè, & rectè processerit.*

23 *Pretij pignoris subhastati residuum compensari potest cum alio debito. Ampl. vt n. 24.*

25 *Summis pluribus in executione vnitis, quando separationi locus sit ad effectum sustinendæ subhastationis pro parte.*

26 *Sententia si præcedat, quæ quantitatem debiti declaret, non potest venditio, vel adiudicatio nulla dici tamquam pro plus debito.*

27 *Adiudicatio vim habet sententiæ diffinitiuæ, & secundum illam regulatur.*

28 *Mandatum excessiuum si sit executum, nec pro summa debitum sustinetur.*

29 *Mandato nouo de exequendo quando sit locus in vim commissionis cum clausula, Qui ad legitimam executionem procedat.*

30 Exe-

30 *Executio facta in bonis debitoris, & non debitoris sustinetur quoad bona, & ratam debitoris.*

31 *Mandato post executionem reformato, excessiua redditur executio pro tota summa.*

32 *Compensationis exceptio attenditur à die appositionis.*

33 *Executione, & subhastatione, vel adiudicatione excessiua in totum corruente, non corruit assignatio ad bonum computum prius facta.*

34 *Executio facta pro tota summa contra habentem facultatem soluendi partim in bonis in totum sustinetur, si ille facultate vsus non fuerit.*

35 *Mandatum relaxatum, & executum pro euictione ad summam pretij tunc currentis, quod est attendendum, non continet excessiuitatem.*

36 *Adiudicatio pro maiori summa crediti in mandato contenti sustinetur, si sit pro oneribus, & debitis liquidis accollatis, seu compensatis.*

37 *Executio, subhastatio, & adiudicatio ad instantiam cedentis quando dicatur excessiua, vel non.*

38 *Mandatum, & executio pro paghis non maturatis quando non dicantur excessiua.*

39 *Creditor, qui iniustè licitauit, tenetur ad expensas, damna, & interesse.*

40 *Damnorum loco quando veniat res deliberata, vel adiudicata.*

N*Vm.2.in fin. Rot.recent.p.1.dec.648.nu.4. & p.4. tom.2.dec.317.nu.22.& seqq.*

1 *Nu.4. in fi.* Diciturq; † iniusta subhastatio ob
læsionem, *Thomas.de tut.& cur.ti.19.c.7.nu.225. vers. 6.ampl.*

N.5.in fi.Ciarl.contr.for.p.2.c.160.nu.48.

N.6.in fi.Ciarl.in.d.c.160.nu.48.

Num.10.in fin.post verb.dec.101.num.8. & in Asculana Predij 10.*Nouembris* 1642. *coram R.P.D. Royas post tr.dec.*115.*numero 18.& 20.*& in eadem *27.Aprilis* 1643. *coram R.P.D.Peutingero, post tract.decis.116.*
2 *numero 12. & 13.* vbi † de mandato relaxato simpliciter pro florenis currentis, quorum æstimatio fuerat post promissionem alterata, & † pro
3 fructibus dotis ad rationem septem, non constito de consuetudine, vel Statuto, *Rota recent. decis.522.numero 2.par.4 tom 3 & in Senogalien. Societatis 3.Januarij* 1645 *.coram R.P.D.Royas, post tract.dec.*
4 *122.numero 1.& per tot.*vbi † de mandato relaxato
pro rata instanti non competente, sed alteri, &
in *Romana Censuum* 16.*Martij* 1646. *coram R.P.*
5 *D.Royas, post tract.decis.136. numero 2. & sequ.* vbi †
de fideiussore, qui totum soluit, cessione reportata, & egit, ac obtinuit contra confideiussorem ad totum, non dempta eius parte, nec habita ratione aliorum obligatorum decoctorum, in *Romana Locorum Montium* 18. *Maij* 1643. *coram R. P. D. Meltio, post tract.dec.162.numero 19. Intrigl. dec.15.num.12.& dec.46.nu.1.2.4.5.&* 31.*Cutell. dec.5. num.70. Rota in Vrbeuetana Frumenti 27. Junij* 1646. *coram R.P.D.Meltio, post tract.dec.202. num. 5. & 6. Thomas.de tut.& curat.tit.19.cap. 7. numero 225. sub 8. ampl.& nu.234. Rota in Romana Restitutionis Dotis 27. Junij 1650.coram R. P. D.Peutingero post tract.decis.221. nu.2.in Bononien.Legati 8. Aprilis 1647. coram R.P.D. Cerro, post tr.dec.229.nu.2.*

Num.16.in fin.post verb.dec.75.in fin.& in Lauretana Domus 14.*Jun.* 1643 *.coram R.P.D.Eichio, post tr. dec.185. numero 13. & in Romana Domorum 20. Junij* 1650. *cor.Eminent. D. Card. Otthobono post tr. decis. 218.num.5.*

N.27.in fin.Intrigl.decis.15.nu.13.

Num.28.post verb.p.3.Cæs.Caren.resol. 131. in princ. vers.at expensæ,& num.1.vers.alterum est, Intrigl.d.decis. 15.numero 56.Rot.in Ariminen.Manutentionis 5.Junij 1648. *coram R. P. D.Ghisilerio, post tract.decis.232. num.5.*

Fad.num.28.post verb.num.68. Vel † non in tanta 6
summa, *Intrigl.d.dec.15.nu.56.*

Num. 29. in fin. post verb.decis.358. in fin. Extende
ampliationem † etiam in mandato, & executione 7
ne excessiua ratione fructuum, *Rot.in Spoletana Manutentionis 12.Maij 1645.coram R.P.D.Bichio post tr. dec.133.nu.19.& in eadem 16.Martij 1646. coram eodem post tr.dec.198.nu.17.& 18.*

Atque rursus extende † etiam in excessu res- 8
pectu summæ lucri, seu pinguevalentis in adiudicatione ex Statuto concessi, *Intrigliol. decis.46. num.1.& seqq.*

N.45.in fin.Cæs.Caren.resol.131.in princ.vers.& primo,& seq.& nu.1.vers.alterum est, vbi, etiam de fictibus, & pensionibus decursis.

N.47.in fin. Vel † in decreto adsit clausula, seu 9
protestatio, Saluo errore calculi, *Intrigl. decis.96.*
numero 33. & 36. Atque † etiam, quod error non 10
sit in calculo summæ, sed in interpretatione
iuris, vel Statuti, *Intrigl.ibid.numero 33. & 34.* Ac † 11
etiam, si in fine decreti legatur protestatio, quod si in eo inuenirentur appositæ aliquæ clausulæ, verba, vel pecuniarũ summæ, quæ apponi non deberent, pro non appositis habeantur, & vitientur, & non vitient, nec inducant nullitatẽ, & non aliter, nec alio modo, *Intrigl. ibid. nu.40.*

N.48.in fin.Vrsell.in verb.alienatio rerum minorum,
concl.86.num.18. vbi, † secus, si in executione fuis- 12
ser pars alterius reseruata, *Rota recent.dec.535.num. 4.& seq.p.4.tom.3.*

Num.50.in fin. post verb.& per tot. & † fortius si 13
diuisio esset iam effectuata, *Rot.rec.p.4.tom.3.decis.*
606.numero 1.& seq.& † eo magis, si vterque eam- 14
dem rem specialiter, & in solidum obligassent, *Rota in Romana Spolij* 13.*Julij* 1633. *coram Card.*
*Vbaldo, post tract.decis.145.numero 12.& 13.*cum † per 15
diuisionem socius, seu cohæres possessionem amiserit quoad partem alio socio, seu cohæredi
obuentam, *Rota rec.p.6.dec.*125.*num.*† etiam, si di- 16
uisio fuerit facta auctore Prætore, cuius factum dicitur factum partis, *Rota rec.d.dec. 606. numero 1. & seq par.4.tom.3.*

Num. 54. in fin. post verb.distinctionem. Nec † est 17
facienda differentia, an mandatum sit ad effectum deponendi vel ad effectum soluendi, quia mandatum etiam ad effectum deponendi, quod succedit loco facti, puta redditionis rationis non secutæ, non intrat, nisi ad id, quod interest actoris, *Rota in Senogalien. Societatis 3. Ianuarij 1645.coram R.P.D.Royas, post tr.dec.132.nu.18.*

*Ampl.*18.† etiam in deliberatione, seu adiu- 18
dicatione facta vnico contextu cum pluribus mandatis, quorum aliquod fuerit nullum, *Rot. in Romana de Pinellis 20. Februarij 1598. coram Orano, penes Marchesan.de commiss. p. 1. fol.* 753. *in fin.*

Ampl.19.† quando mandatum est relaxatum, & 19
executum contra tenorem obligationis, *Rota in Vrbeuetana Frumenti* 27. *Iun.* 1646. *coram R. P. D.*

Meltio, post tractat. decis. 202. num. 6.

N. 55. in fi. post verb. decis. 6. nu. 12. Vrsell. in verb. alienatio rerum minorum, concl. 86. num. 17. versic. rursus concorda, & vers. seq. Rota in Vrbeuetana Restitutionis Dotis 14. Decembris 1643. coram R. P. D. Peutingero, post tract. decis. 167. num. 10. & in Ariminen. Manutentionis prima Iulij 1647. coram R. P. D. Ghisilerio, post tract. dec. 211. numero 17.

20 *Nu. 59. in fin.* & † pro alijs expensis, liquidis, & certis, *Intrigl. dec. 15. nu. 13. vers. sed Rei replicabant, &*
21 *vers. seq. & nu. 53.* † quidquid aliud sit in illiquidis, & incertis, *Intrigl. ibid. nu. 54. & 55.*

N. 63. in fin. Thomas. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7. nu.
22 *234. vers. secus tamen,* vbi, † si tamen Iudex ritè, & rectè processerit, *Intrigl. d. dec. 15. num. 14. Rot. in Ariminen. Manutentionis prima Julij 1647. coram R. P. D. Ghisilerio, post tract. decis. 211. nu. 17.*

Num. 64. post verb. d. dec. 60. nu. 12. & in Arim. Manut. coram R. P. D. Ghisilerio, post tr. dec. 211. numero 17.
23 † Vel potest etiam compensari cum alio debito, *Intrigl. d. decis. 15. num. 13. vers. sed. Rei replicabant, &*
24 *num. 57.* † præsertim quando res adiudicatur ipsi creditori, subhastanti, non tertio emptori, *Intr. ib. nu. 50. et seq.*

Nu. 70. in fin. post verb. fructibus computatis, Merl. de pignor. lib. 1. quæst. 23. num. 3. 11. & seq. & in terminis subhastationis, & deliberationis factæ de bonis retentis per saluianum, *Rota in Romana Nullitatis Deliberationis 27. Aprilis 1644. coram R. P. D. Ghisilerio, post tract. dec. 190. nu. 14. & 15.*

N. 78. in fin. & Rota in Romana, seu Tiburtina Dotis, seu Pecuniaria 4. Julij 1646. coram R. P. D. Peutingero, post tract. dec. 174. nu. 15.

Nu. 82. in fin. Rota in Bononien. Legati 8. Aprilis 1647. coram R. P. D. Cerro, post tract. decis. 229. numero 5. & seqq. vbi, quod tunc, si mandatum, & executio corruat quoad vnum sustinetur, quoad alterum.

N. 83. in fi. Intrig. dec. 15. nu. 68. & dec. 46. nu. 1. in fi.

Nu. 88. in fin. Ac † vbi summæ, pro quibus pro-
25 cessit distractio, sunt separatæ, ac distinctæ, & distinctæ sunt res distractæ, separata dici possunt decreta, ac diuisibilia, licet à principio fuerint vnita, cum satis sit, vt separari possint, *Cut. dec. 5. num. 125.* vbi, de subhastatione in vim decreti ex causa anteriori.

N. 91. in fin. Intrigl. decis. 15. num. 65. Ferdin. Arias var. resol. lib. 1. c. 7. nu. 12.

26 *N. 93. in fi.* Nec † venditio, vel adiudicatio facta per Iudicem potest dici nulla tamquam facta plus debito, vbi præcessit sententia declaratoria quantitatis debiti, *Ger. Spin. cons. 35. nu. 23.*

27 *Nu. 97. in fin.* sed quod † adiudicatio habeat vim diffinitiuæ, & debeat secundum illam regulari, tradit *Andreol. contr. 48. nu. 20. & 21.*

Nu. 104. in fin. post verb. num. 7. & seqq. Vrsell. in verb. alienatio rerum minorum, concl. 86. nu. 15. & 17. vbi, de stylo etiam Signaturæ iustitiæ.

28 *Nu. 106. in fin.* Sed † cœpta executione nec pro summa debita sustinetur, *Rota in Tolentina Prædij, seu Pecuniaria, vel Dotis 11. Maij 1640. coram*
29 *Merlino, post tract. decis. 155. numero 1.* licet † commissa causa cum clausula, Qui ad legitimã executionem procedat, & in illius vim reformata, seu decreta executione cum aliqua qualitate, expediatur, & exequatur nouum mandatum de exequendo, *Rota in Bononien. Pradij 16. Junij 1642. coram R. P. D. Peutingero, post tract. decis.*
30 *161. numero 5. & 6.* & † quando executio fuerit facta in bonis debitoris, & in bonis etiam non debitoris, sustineatur pro rata debita super bonis veri debitoris, nec tota executio corruat, sed reducatur, *Rot. in Vrbeuetana Restitutionis Dotis 14. Decembris 1643. coram eodem R. P. D. Peutingero,*
31 *post tract. decis. 167. numero 10.* † Mandato autem reformato, excessiua esset executio pro tota summa, *Card. Mellin. decis. 232. sub numero 2. & dec. 276. numero 5.*

32 *Nu. 114. in fin.* Prout † nec exceptio compensationis attenditur, nisi à die oppositionis *Rota in Bononien. Prædij 4. Aprilis 1642. coram R. P. D. Peutingero post tract. dec. 159. nu. 12.*

Post num. 118. Lim. seu *decl. 21.* vt, licet executio, & subhastatio, seu adiudicatio facta pro maiori
33 summa in totum corruat, † non tamen hoc procedat quoad assignata prius ad computum maioris summæ, *Thomas. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7. nu. 225 sub 8 ampl.*

34 *Lim.* seu *decl. 22.* vt † contra habentem facultatem ex sententia soluendi partim in pecunia, & partim in particularibus bonis, dum in obligatione erant pecuniæ, & in solutione bona, si ille non declarauerit, se velle d. facultate vti, sustineatur executio facta pro tota summa, & quantitate, *Rota in Bononien. Prædij 4. Aprilis 1642. coram R. P. D. Peutingero, post tr. dec. 159. sub numero 2. & seq.*

35 *Lim.* seu *decl. 23.* vt † mandatum relaxatum, & executum actione exempto pro euictione non dicatur excessiuum, si sit pro maiori summa pretij erogati dum tale fuerat pretium tempore euictionis, quod attendi debet, siue res melior, siue deterior facta sit, *Rota in Romana Locorum Montium 18. Maij 1643. coram R. P. D. Meltio, post tractat. decis. 162. num. 20.*

36 *Limit.* seu *decl. 24.* vt † sustineatur adiudicatio facta, & secundum decretum latum pro maiori summa, quam contineretur in mandato, & executione, vbi fuerint accollata, & compensata alia onera, & debita liquida, *Intrigl. dec. 15. numero 13. vers. & Rei replicabant, & vers. seq. & numero 51. & seq.*

37 *Lim.* seu *decl. 25.* vt † non dicatur excessum ex executione, & subhastatione, ac adiudicatione facta ad instantiam cedentis, vbi cessio ad ipsius cedentis, & non cessionarij commodum facta est, vt puta, quia pecunia ad cedentis commodum deberet inuestiri, quidquid aliud sit econtra, *Intrigl. dicta dec. 15 num. 16. 61. & seq.*

38 *Lim.* seu *decl. 26.* vt † non dicatur excessum in mandato, & executione pro paghis non maturatis contra illum, qui obtinuit dilationem ad soluendum in pluribus, & diuersis terminis cum conditione, vt, deficiente in vna paga, seu in vno termino, teneretur ad duas, seu duos, & deficiente in duabus, seu duobus, teneretur ad totum, si fuerit in solutione morosus, vt dixit *Rot. in Ariminen. Manutentionis prima Julij 1647. coram R. P. D. Ghisilerio post tract. decis. 211. nu. 12. & seqq.*

39 *N. 120. in fin.* & † creditor, qui vti creditor iniustè licitauit, *Rot. in Romana Censuum 16. Martij 1646. coram R. P. D. Royas, post tract. dec. 136. nu. 23.*
40 † quorum damnorum loco venit ipsa res deliberata, seu adiudicata, *d. dec. 136. nu. 25.*

AD-

ADDITIO AD INSP. LI.

SVMMARIA.

1 *Statutum permittens in adiudicatione aliquod lucrum videtur odiosum, & non ligare in foro conscientiæ.*

2 *Statutum super lucro in adiudicatione viget in Regno Siciliæ.*

3 *Adiudicatio bonorum eius, qui non tenetur, nisi in quantum facere potest, an admittat lucrum in adiudicatione statutarium. & nu. 4.*

5 *Lucrum dans statutum in adiudicatione quomodo taxandum in ea, quæ fit pro crediti rata, & numero 6.*

7 *Lucrum aliquod concedi solet in subhastatione licitatoribus, vt ad licitandum inuitentur pro maiori precij beneficio, & in quo consistat, & quomodo vocetur, & nu. 8. & 9 & 10.*

9 *Lucrum in licitationibus quis possit concedere, & nu. 11 12. 13. 14. 15. 17. & 18.*

16 *Lucrum in subhastatione bonorum debitoris, an possit concedere Iudex, & nu. 17. & 18.*

1 NVm. 3. in fin. Quamuis † huiusmodi Statutum videatur odiosum, *Intrig. dec. 46. nu. 27.* ita vt illud lucrum non debeatur in foro conscientiæ, *Intrigl. d. dec. 46. num. 20.*

Num. 8. in fin. post verb. æstimatur, Cas. Caren. resol. 32. nu. 9. in fin.

2 *Num. 9. in fin.* Quod † Statutum super lucro quartæ partis viget etiam in Regno Siciliæ, vbi appellant quinquenalens, secundum *Intrigl. d. 46. num. 6. 17. & seqq. Ferdin. Bonior. cons. 9. inter consil. diuers. Sicul.*

Nu. 12. in fi. Cas. Caren. resol. 32. nu. 9. in fi. & 10.

3 Idem † obseruandum crederem in adiudicatione facienda de bonis debitoris, cui debetur reuerentia, ita vt ob id non teneatur, nisi in quantum facere possit, vt contra *Thesaur. dec. 153. num. 5. & Nigr. de indu. pignor. vend. cap. vlt. §. 11. numer. 4. tenet D. Merend. controu. iur. lib. 24. cap. 50. numero*

4 *13.* † cum, deducto solum, ne egeat, non videatur in eo, quod superest, posse euitare, quin creditor hoc etiam lucrum in eius damnum consequatur in compensationem incommodi recipiendi aliud pro alio.

N. 14. in fi. & *Cas. Caren. res. 32. nu. 10. vers. ad euitandum, & seq.* vbi, quod, si bona non sufficiant pro omnibus, tunc anteriores non possunt vti dicto beneficio, secus si bona sufficiant, & agitur solum de damno, & odio debitoris, & non de exclusione alicuius creditoris, tamquam Statutum sit inductum in fauorem creditorum, non debitorum, & ne diuersum finem operetur, *& Ferdin. Bonior. cons. 9. inter consil. diuers. Sicul.*

5 At quia † fit aliquando bonorum adiudicatio non pro toto credito, sed pro parte tantum, dubitari tunc contingit, nunquid lucrum competens in vim huiusmodi Statuti taxandum sit iuxta summam ratæ crediti, pro qua fit adiudicatio, vel habito respectu ad totum creditum, pro quo executio caussata fuit. In quo dicendum videtur,

6 vt † sit attendenda summa adiudicationis, & pro qua fit vltima missio, & sequitur liberatio debitoris, ac grauatur creditor recipere aliud pro alio, vt tenet in terminis Statuti Regni Siciliæ dantis quartam partem eius, pro quo procedit executio, *Intrigl. dec. 46. nu. 5. in fi. & seqq.*

Nu. 16. in fin. & *Intrigl. d. dec. 46. nu. 17. & seqq. Cas. Caren. resol. 32. numero 9. vers. tunc. D. Margarita, & num. 11.*

Num. 21. post verb. cap. 2. nu. 46. Vrsell. in verb. assistentia. concl. 157 nu. 9.

Num. 23. in fin. Anton. de Amat. resol. 38. numero 15. vbi, quod † ad alliciendos licitatores solet aliquid eis promitti, vt inuitentur ad licitandum 7
pro maiori beneficio pretij rei subhastatæ, † 8
quod Panormi, & in Regno vocatur quinta, & est quinta pars eius, quod vltimus licitator supra oblationem penultimi, meliorem faciens conditionem, offert, & quod de iure dicitur Auantaggium, vel Vices, *Thom. Carleual. de iudic. tom 1. disput. vlt. n. 1. & 2.* vbi de locatione Regiorum redituum, & gabellarum, & quod † in Regno 9
Castillæ Administratores habent hanc facultatem, ac quod Hispani vocant Prometidos, & quod † est mirabilis modus augendi licitationis 10
calorem, & quod videndus est *Guttierez. practicar. de gabell. qu. 151. & 152.* quodque † hanc facul- 11
tatem habens omnes deputati administrationi patrimoniorum quorumlibet Principum, † nec 12
non hæredes, dum vendunt bona hæreditaria, & † Decuriones Ciuitatis in locatione redi- 13
tuum publicorum; & *num. 4.* quod est † debitor, 14
& quilibet vendens rem suam potest d. lucrum concedere; & *nu. 5.* quod † huiusmodi auuantag- 15
gia is solum potest concedere, qui habet administrationem generalem, vel cum libera, & *num. 3. seqq. vsque ad fin.* disputat, & concludit, quod † id 16
non est permissum Iudicibus in venditione bonorum debitorum sub hasta pro satisfaciendis creditoribus, † nisi ipsi debitores, de quorum 17
damno agitur, consentiant, & reddit rationem, ac respondet contrarijs, vbi vide, † Immo nec 18
sufficit consensus debitoris, vbi ille redundare potest in præiudicium creditorum, quia pretium retrahendum, detractis auuantaggijs, non esset sufficiens ad satisfaciendum omnibus creditoribus, *Thom. Carleu. loc. cit. nu. 8.*

ADDITIO AD INSP. LII.

SVMMARIA.

1 *Hortus domui contiguus dicitur ab ea distinctus.*

2 *Fideicommisso alieno non præsumitur quis velle rem propriam subijcere.*

3 *Distractio pro credito oblato cum oneribus rei accollatis continet non solum ius debitoris, sed rem totam.*

4 *Fructus pendentes à die oblationis quando emptori debeantur, & num. 5.*

6 *Oblatione in subhastatione recepta, conditiones addi non possunt, & quare, & nu. 9.*

7 *Oblatio in subhastatione acceptari potest non pure, sed cum aliqua conditione, puta, accedente licentia, &c.*

8 *Fructus maturati, conditione oblationis pendente, ad quem spectent.*

10 *Subhastationis in pretio comprehensum censetur omne id, de quo in subhastatione fuit habita ratio.*

11 *Creditor ex secundo decreto succedens locationi stare tenetur, & dare potest de læsione, vt poterat debitor, & num. 12.*

13 *Fructus in venditione cum pacto addictionis in*

diem maturati, re existente penes primum emptorem, ad ipsum spectant.

1 N*Vm.11.post verb.num.5.par.3.* Et † pro bonis debitoris haberetur etiam hortus ab eo emptus, qui esset contiguus domui ab eo possessæ fideicommisso suppositæ, vt ab ea distinctus,
2 & separatus, & quia † non præsumitur quis voluisse rem propriam alieno fideicommisso subijcere, vt dixit *Rot. in Florentina Horti 4. Iulij 1642. coram R.P.D. Bichio, post tract.dec.114.numero 2. & seqq.*

3 *Num. 15. in fin.* Quamuis † in distractione pro credito oblato cum oneribus rei accollatis non tantum ius debitoris, quod habet super illis bonis, deductis oneribus, & ære alieno, sed tota res totumq; prædium distractum, & venditum dicatur, *Anton.de Amato resol.38.num.5.*

Nu.16.in fin.Ger.Spin.consi.32.numero 7. & seq. vbi, contractu tamen perfecto, & *num. 20.& seq.* vbi,
4 quod, † re exposita venali, cum verbis, quod dabitur plus offerenti, fructus pendentes debentur emptori à die oblationis tanquam pars pretij, & quia contractus tunc perfectus dicatur, etiamsi prædium non fuerit traditum, nec pretium solutum, *Horat. Barbat.de diuis.fruct.par.2. cap.5.nu.10.& c.6.nu.32.*

5 Quando † tamen prædium fuit expositum venale per verba de præsenti, & cum promissione, quod dabitur plus offerenti, & sequitur oblatio licitatoris, fructibus adhuc à solo non separatis, quamuis illi postea separentur ante perfectam, & effectuatam deliberationem, iidem nihilominus licitatori debentur, quia ex ipsa oblatione contractus perfectus dicitur, vt concludit *Ger. Spin.consi.32.nu. 21.& seqq. vsque ad fin.* vbi adducit, & euacuat contraria.

6 *N.27.in fin.post verb.q.79.n.1.& 2.* Nec † post contractum perfectum per receptionem oblationis conditiones addi, alias contractus claudicaret, & oblator sub fide publica deceptus remaneret *Ger.Spin.consi.32.nu.25.*

7 *Nu.29. in fin.* † Et potest oblatio acceptari non pure, & simpliciter, sed cum aliqua conditione, puta, accedente licentia Auditoris Fiscalis, & approbatione Concilij generalis, *Ger.Spin.d.consi. 32.numero 18.* vbi *num.19. & 24.vers. dum vero, & 25.*
8 *& seq.* † ad quem spectant fructus maturati conditione pendente, & *numero 20. vers. in primis autem.* quod † in re exposita venali per verba de
9 præsenti purè, & simpliciter non potest post oblationem addi conditio dictæ licentiæ, & approbationis obtinendæ.

10 *Num.38.in fin.* Prout † in pretio subhastationis comprehensum censetur omne id, de quo in ipsa subhastatione ratio habita fuerit, *Rot.in Anconitana Censuum 3 Martij 1636.coram Merlino, post tract. dec.152.num.15.*

N.42.in fin.Mar.Cutell.decis.1.nu.52.

11 *Nu.45.in fin.* † Teneturque creditor ex secundo decreto succedens regulariter stare locationi per debitorem factæ, *Ant. de Amat. resol.68.nu.7.*
12 † & dare potest, prout poterat debitor, de læsione vltra dimidiam, vt contra *Pinell.* tenet idem *Anton.de Amat.d.resol.68.nu.7.*

13 *Num.51.in fin.* In venditione † vero cum pacto addictionis in diem, hoc est, nisi infra aliquod præfixum tempus alius meliorem conditionem fecisset, fructus pertinent ad primum emptorem si tempore eorum collectionis res penes ipsum reperiebatur, *Horat.Barbat.de diuis.fruct.par.2.cap.5. num.22.*

ADDITIO AD INSP. LIII.

SVMMARIA.

1 *Possessionem perdit qui patitur secundum decretum. Ampl.vt num.2.& 3.*

4 *Nomine debitoris subhastato, illius dominus perdit ad illud actionem.*

5 *Cessionarius in vim adiudicationis iudicialis plus consequitur, quam pars posset, vbi exemplum, & num.6.*

6 *Vxor non potest virum carcerare facere.*

7 *Possessio in vim deliberationis non est manutenibilis, si deliberatio sit simulata, vel deliberatarius proprio facto à possessione ceciderit.*

8 *Possessio in vim deliberationis est restituibilis.*

9 *Alienare debitor dicitur, etiamsi non sit præsens, quod per iudicem deliberatur, vel adiudicatur.*

10 *Possessio rei deliberatæ, vel adiudicatæ à debitore perditur, & in alium à Iudice transfertur.*

11 *Deliberatione cum clausulis, In perpetuum, & pro hæredibus, & successoribus, excluditur onus restitutionis.*

12 *Delegatio inducta dicitur ex deliberatione, in qua pecunia soluta non fuerit.*

13 *Adiudicatione inducitur nouatio, & debitoris liberatio.*

14 *Cessionarius deliberatarij, vel adiudicatarij molestari potest, si res detegatur non debitoris.*

15 *Præsumptio non est pro iustitia subhastationis, nisi bona probentur debitoris.*

16 *Mandatum de adiudicando dominium non transfert, non constito de ipsa adiudicatione.*

17 *Constitutum in deliberatione, vel adiudicatione dat facultatem capiendi possessionem propria auctoritate aduersus possessorem, vel detentorem non resistentem.*

18 *Possessione in capienda in vim secundi decreti an requiratur alia Curiæ auctoritas, vel Officialium assistentia.*

19 *Pignoris possessione in vim deliberationis, vel adiudicationis adepta, illa amissa dicitur à debitore, qui nec potest amplius de re disponere, nec spolio agere, & num.20.*

21 *Immissio decreta, & executa in re cum altero communi, & indiuisa quando non teneat.*

22 *Socius in re communi indiuisa partem habet in qualibet illius parte.*

23 *Dominium ex adiudicatione cum pacto redimendi, à pretio non præcedente, translatum non dicitur, sed bona loco pignoris, & iure creditoris addicta censentur.*

24 *Dominium transfertur ex venditione ritè, & seruatis seruandis facta, ac iure creditoris.*

25 *Deliberatio, vel adiudicatio nulla, aut iniusta non transfert possessionem.*

26 *Præscriptio ex subhastatione, & deliberatione interrumpitur possessionis defectu.*

N*Vm.1.in fin.Rot.post Merlin.de pignor.decis.59.nu. 16.* vbi etiam de possessione.

Num.

1 *N.2.in fin.* † atque possessor, *Fontanell.decis.437.*
2 *sub tit n.13.& decis.441.nu.11.& sequ.tom.2.* † etiam
siue facto suo, *Fontanell. d.decis.441.num.11.* & siue
sciat, siue ignoret, *Fontanell.ead. dec.441. n.14. &*
3 *15.* †atque etiam quod emat creditor, *Fontanell.*
4 *ibid. num. 11. 16. & seq.* & † quatenus subhastatum
fuerit nomen debitoris, illius dominus perdi-
disse dicitur ad illud actionem, *Jo.Bapt.de Thor.in
compend.decis.Neapolit.par.4.sect.2. in verb. liquidatio
instrumenti, fol.48.*

Num.4.in fin.& in *Florentina Horti 4.Julij 1642. coram R.P.D. Bichio, post tract. decis.114. nu.1.& 16. Fontanell.decis.439.nu.2.tom.2. Cutell.de donat. tract.1. discur.2.partic.2.num.69. Andreol.contr.48.num.7.& 8. Ferdinand. Arias var. resolut.libr.1. cap.49.sub num.18. & Rot. in Romana Saluiani 18. Februarij 1650. coram Eminentiss. D. Card. Corrado, post tract. dec.246. num.4.*

N.6.in fin.Gait.de cred. cap.4.quæsit.8. num.975.vbi nu.977.& 978. concurrente tamen debitoris mora, & non alias.

5 *N.8.in fin.* Et, † cum in adiudicatione, & in
solutum datione iudiciali Iudex vice partis ce-
dit, cessionarius plus etiam consequitur, quam
pars poterat, ita vt, si agatur de credito vxoris
contra virum, pro quo ea non poterat virum
carcerare facere, hoc possit cessionarius huius-
modi, *Cutell. de donat. tractat. 1. discurs.2. partic. 10.
num.73.*

Num.15. in fin.post verb.decis.14.nu.2. & in *Firmana Prædij 14. Aprilis 1636. coram Buccabella, post tractat.decis. 125. numero 1. in Beneuentana Hospitij prima Julij 1633. coram R.P.D. Ghisilerio, post tract. decis. 144.num.4. vbi nu.5. & 6.* de manutentione etiam ad fauorem cessionarij, in *Firmana Prædij 14.Maij 1640. coram R.P.D. Peutingero, post tract. decis.179.*
7 *numero 6. vbi numero 7. & seqq.* † nisi acquisitio in
vim deliberationis fuerit simulata, vel delibera-
tarius facto proprio à possessione ceciderit,& in
Baren. seu Nullius pecuniaria 26. Maij 1645. coram R.P.D. Cerro,post tract. decis.193.num.1.in Portuen. Stagni 13 Junij 1646. coram R.P.D. Verospio, post tract.decis.201.numer.1.& in Ariminen. Manutentionis prima Julij 1637.& 5.Junij 1648.coram R.P.D. Ghisilerio, post tract.decis.111.in princ. & decis.232. num.1. vbi de manutentione ad fauorem habentis causam à deliberatario, & in *Asculana Manutentionis .... Maij 1646.coram R.P.D. Meltio, post tractat. decisio. 226. numero 1. & in Romana Domorum 20.Junij 1650. coram Eminentiss. D.Cardin. Otthobono, post tract. decis.218.numero 1. & seq.* vbi, quod deliberatio præsumitur valida, & iusta, & quod in extraneo satis est ad manutentionem, quod non constet de nullitate, vel iniustitia ex
8 eisdem actis; † ac restituibilis, ad *Rot.recent.par.
4.tom.2.dec.363.nu.1. & in Romana Executionis trium
conformium 27.Januarij 1628.coram R.P.D.Royas, post
tract.dec.231. nu.1.*

Num.16.in fin. & in *Ciuitatis Castelli Spolij 10. Maij 1641.coram R.P.D.Ghisilerio post tract.dec.128.n.1.* & in *d. Firmana Prædij 14.Maij 1640.coram R.P.D.Peutingero, post tract.dec.179.n.6.*

Num.17.post verb.cap.429.numero 26.Fontanell.decis. 439.num.2.tom.2. Intrigl.decis.8.numer.19. Cutell.dec.5. num.78.

N.18.post verb.cap.51.num.3.Cutell.d.decis.5.num.78. Andreol.contr.48.n.5.

Num.19.in fin.post verb.dec.85.n.1. † ac etiam quod 9
debitor sit absens, *Jo.Bapt.de Thor.in compend.decis.
Neapolit. par. 4.sect. 2.in verb. liquidatio instrumenti,
fol.48.propè fin.*

Num.20 in fin.post verb.dec.20. nu. 5. & in *d.Firmana Prædij 14.Aprilis 1636.coram Buccabella,post tract. decis.125.num.2.& 3. & in Farfen.Bonorum.14.Decembris 1646. coram R.P.D. Royas, post tract. dec. 204. num. 2. & in Ariminen. Manutentionis prima Julij 1647.coram R.P.D.Ghisilerio,post tract.decis.211.num.1.*
† etiam quod ipsa possessio apud Iudicem in ef- 10
fectu non esset, sed semper subhastationis iudi-
cio pendente apud ipsum debitorem remansis-
set, vt habui supra Insp.*13.nu.27. & seq.& in tract.
mand.de manuten.obseru.12.n.167.*

Num. 23. in fin. Hæredi tamen licitatoris non deberetur manutentio, nam docto de adepta per ipsum post auctoris mortem possessione, *Rot.in Portuen.Stagni 8. Februarij 1647. coram R.P.D. Verospio, post tract.dec.227.num.1.& 8.* & habui in *tract.mand.de manuten.obseru.55.nu.23.& seq.& obser. 73.nu.62.*

N.24.in fin. post verb.num.9.libr.3.Thomas.de tut.& curat.tit.19.cap.7.numero 222. Paul.Staiban. iun.resol. forens.numero 17.& 18. nec retractari debeat, *Paul. Staiban.iun.ibid.numer.20. Alex.Raudens.var.resol.cap. 60. num.44.*

N.29.in fin. Et, † vbi in deliberatione fuissent 11
appositæ clausulæ, in perpetuum, & pro hære-
dibus, & successoribus, illæ excluderent onus
restitutionis, & ad extraneos etiam res esset
transitoria, etiam quod alias posset de contrario
dubitari, *Rota in Portuen. Stagni 3. Junij 1646.
coram R. P. D. Verospio, post tractat. decis. 201. nu-
mero 10.*

Num.30.in fin.post verb. nu.17.& seqq.&,† qua- 12
tenus tempore distractionis pecunia soluta non
fuerit, dicitur inducta deligatio,ex quo Iudex
debitoris, loco delegauerit emptorem, & em-
ptor se obligauerit creditori, ad cuius instan-
tiam facta est subhastatio, *Merlin.de pign.lib.5.q.
44.n.24.& 25.*

Num.31. in fin. post verb.decis.419.num.10.& Rota in Bonon.Prædij 4.Aprilis 1642.coram R.P.D. Peutingero post tract.decis.159.num.1.Merlin.de pignor.lib.5.qu.44. num.24.

Num.32.post verb. decis.86. num. 2. † & indicatur 13
nouatio, *Merlin. d.nu.24.* & debitoris liberatio,
Merlin.ibidem.

Num. 43. in fin. Jo. Bapt.de Thor. in compend. decis. Neapolit.p.4.sect.2. in verb. liquidatio instrumenti, fol. 48.in fin.

*Nu.44.in fin.*prout, † & eius cessionarius, ad 14
*Rot. in Beneuentana Hospitij prima Julij 1633. coram
R.P.D. Ghisilerio, post tractat.decis.144. numero 6.&
sequ.* Quare † nec pro iustitia subhastationis 15
præsumitur, nisi probetur, bona debitoris sub-
hastata fuisse, *Thomas.de tut.& cur.tit.19.cap.7.n.225.
sub 8.ampl.*

Nu.49.in fin. Nec † sufficit solum mandatum 16
de adiudicando, dum non constat de effectuali
adiudicatione à Cursore puta facta, *Rota in Romana Palatij 22.Aprilis 1644.coram R.P.D. Ghisilerio, post tract.dec.169.nu.8.& sequ.& vide supra inspect.23. nu.236.& seqq.*

Nu.53. in fin. Anton.de Amat.resol.94.in fin.& resol. 95.n.16.Cutell dec.5.n.78.

Num.54.post verb.dec.64.num.10. Anton. de Amat.d. resol.95. num.6.& 7.

17 *N.56.in fi.* † aduersus non resistentem possessorem, vel detentorem, *Ant. de Amat. resol.95.n.8.*

18 *Nu.59.in fin.* Ad quam † possessionem capiendum, postquam à Iudice est in secundo decreto data potestas, non est opus alia Curiæ auctoritate, seu Officialium assistentia ad effectum acquisitionis dominij, nisi ex Vrbanitate, & consilio, ne ingrediens ab aduersario resistentiam patiatur, *Intrigl. decis.46.numer.65.vers. quarto non obstat, & 66.*

19 Pignoreque † sic capto auctoritate Iudicis, dicitur possessio debitori erepta, ita vt ille non possit amplius de re disponere, *Anton. Faber. de error. pragmatic. tom.1.decad.10.error.6. numer.11. in fin.*

20 † nec competat illi actio spolij, *Andr. contr. 48. n.1.& seqq.*

N.59.in fin. Ciarlin. controuers. forens. par.2. cap.160. n.48. vers. septimo omnia, & n.49.

21 *Nu.60.post verb.nu.1. & 2.* Et, † si sit ad fauorem creditoris decreta immissio, & executa in parte, puta Palatij pro concurrenti quantitate crediti, nulla præcedente æstimatione, separatione, & adiudicatione, non dicitur ex hoc actu nullo acquisita possessio legitima, quæ in iudicio attendi debeat, tamquam pars sit incerta, tum ratione quotæ, quia non fuit dictum in medietate, vel altera quota Palatij, tum ratione loci, quia,

22 † stante, quod Palatium esset cum altero commune, & indiuisum, quilibet ex sociis in qualibet illius parte partem habeat ante factam separationem, *Rota in Romana Palatij 22. Aprilis 1644. coram R.P.D. Ghisilerio, post tract. dec.169. n.4.& seqq. & nu.10.& 11.*

23 *Num.61.in fin.* Prout † nec dominium dicitur translatum ex adiudicatione cum pacto retrouendendi, non præcedente appretio, cum tunc bona loco pignoris, & iure creditoris addicta censeantur, *Sanfelic dec.118.n.2.& seqq.& in fin.*

Numero 62. post verb.num. 15. & 16. & Rota in Firmana Predij 16. Aprilis 1636. coram Buccabella, post tr.decis.125.num.2.& in Romana Locorum Montium 18. Maij 1643. coram R.P.D. Meltio, post tract.dec.162. num.1.& 2.

Eod. numero 62. post verb.decis.14.num.2.& in Ariminen. Manutentionis prima Julij 1647. coram R.P.D. Ghisilerio, post tract. decis. 311.num.1.& 3. Ferdinand. Arias var. resol. libr.1. cap.48. numer.19. vbi, quod,

24 † si venditio facta sit iure, & obseruatis iis, quæ in pignorum venditione obseruari consueuerunt, & creditor pignus vendiderit iure creditoris, dominium in accipientem transfertur, & *num.20.& seq.*

N.63. post verb.decis.18.in fin.& in d. Ariminen. Manutentionis prima Julij 1647. coram R.P.D. Ghisilerio, post tract.dec.211.n.2.

N.64.in fi. post verb.c.326. nu.6. Thom. Carleual. de iudic. tom.1. disput. vlt. sub nu.8.

N.65.in fin. Fontanel. dec.437.num.11.tom.2. Thoma. de tut.& curat.tit.19.cap.7. nu.225. ampl.8. in fin. † nec

25 possessionem. *Fontanell. d.dec.437. n.11.* vbi, etiam si in minimo peccatum sit.

N.79.in fin. & quod † ex subhastatione, & de-

26 liberatione interrupta sit naturaliter præscriptio ex defectu possessionis, tradit *Rota in Romana Canonum 15. Aprilis 1622. coram bon. mem. Francisco Vbaldo, post tract.decis.119.numero 5.*

ADDITIO AD INSP. LIV.

SVMMARIA.

1 *Emens pignus sub hasta Iudicis auctoritate inquietari non potest nec à debitore, nec à posteriori creditore, nec stante illius bona fide decipi debet, aut damnum pati, nec cogi ad impendendum maius pretium, quam conuentum, & n.2.*

3 *Subhastatio, & deliberatio ex eisdem, non ex nouis impugnari potest.*

4 *Deliberatione ritè, & rectè facta, debitori actio remanet ad solum pretium, Ampl. vt nu.5. Decl.& Lim. vt nu.6.7.& 8.*

9 *Ementes in publica subhastatione, est rationi consonum, ne inquietentur, si pretium soluerint vel deposuerint, & monitio præcesserit.*

10 *Ampl. etiam si ex iusta causa pecuniam soluerint putatiuis creditoribus.*

11 *Ampl. vt molestari non possint nec à debitore, nec ab habentibus ab eo causam.*

12 *Plus iuris habere non potest ex alterius persona veniens, quam ille haberet.*

13 *Ementes in publica subhastatione, deposito pretio ab anterioribus creditoribus debitoris, seu anterioris possessoris molestari non possunt, sed remanet illi ius agendi ad pretium contra posteriores, qui receperunt cum cautione, & num. 14.17.& 18.*

15 *Æquum est occurri, ne litibus totus mundus inuoluatur, Ampl. vt n.16.*

19 *Creditores molestare possunt emptorem sub hasta in omnibus casibus, in quibus competit posteriori ius offerendi contra pignoris venditi possessorem.*

20 *Creditores anteriores possunt hypothecam contra pignus à posteriori subhastatum etiam secundum formam tit.C.de iur dom.impetr.*

21 *Hæres beneficiatus retinens bona hæreditaria in satisfactionem solutorum non est tutus ab anteriorum vexationibus.*

22 *Creditores certi debent in subhastatione nominatim citari, & incerti per proclamata, & nu.23.31.& sequentibus.*

23 *Creditor citatus, vel monitus non comparens, vel non opponens videtur ius suum remittere, & n.30. decl. vt nu.31.& seqq.*

24 *Præscriptioni locus est in re empta per viam subhastationis, & n.39.*

25 *Salutano re subhastata auocata, illa redire dicitur in priorem causam pignoris.*

26 *Enunciatio non præiudicat non interuenienti.*

27 *Creditor si graduationem obtineat pro aliquo credito, sibi præiudicat in alio.*

28 *Creditor venditioni pignoris consentiens sibi præiudicat in hypotheca, & numero 29. Ampl. vt num. 51.& 59.*

29 *Ampl. etiam in præsente, vel petente, vel ratificante.*

31 *Decl. quoad præsentem, præcedentibus tamen citationibus, & præfixo termino.& n.32.& seq.*

32 *Pignoris venditio fit principaliter contra debitorem, & in consequentiam contra alios creditores.*

36 *Creditores in subhastatione citati agere non possunt nec contra emptorem, nec contra concreditores, Ampl. vt num.40.*

37 Cre-

37 *Creditoribus in subhastatione citatis competit ius contradicendi, prælationi insistendi, & de pretio participandi.*

38 *Negligentia non debet negligenti prodesse, & alteri nocere.*

41 *Exceptio anterioritatis causæ, & possessionis opponi potest etiam à tertio.*

42 *Hypotheca creditoris de medio sublata per citationem, vel proclama, remanet emptor sub hasta possessor ex priori causa . ex qua repellit creditorem deinde venientem, & nu. 43.*

44 *Lim. in Ecclesia, vel loco pio tempore citationis Rectore carente.*

45 *Restitutio in integrum creditoris altiorem requirens indaginem ex allegato impedimento non comparendi non impedit executionem deliberationis.*

46 *Ecclesiæ competit restitutio in integrum aduersus subhastationem factam à concreditore.*

47 *Creditoribus in subhastatione comparentibus satisfit iuxta cuiusque anterioritatem.*

48 *Proclamata in subhastatione quos creditores comprehendant, & officiant, & nu. 49.*

50 *Proclamata Iudicis sæcularis subhastantis an ligent Ecclesiam, & exemptum, ac personas Ecclesiasticas.*

52 *Baronum bona per illius Congregationem subhastata transeunt libera ab omnibus oneribus, vinculis, obligationibus, & hypothecis, quæ in pretium, & alia bona transferuntur. Ampl. vt nu. seqq. Lim. vt num. 54.*

57 *Statuta locorum passim excludere solent creditores anteriores à re distracta persequenda ex proclamatibus, & cridis emissis. Decl. vt num. 58. Subdecl. vt num. 59.*

60 *Emptori sub hasta ab anteriori creditore re sublata, restitui debet, quidquid eidem abest, etiam si emptor sit ipse creditor.*

61 *Emptor pignoris sub hasta habet contra anteriorem creditorem illum vexantem ius offerendi.*

1 N*Vm. 1. in fi.* † Nec inquietari potest à debito-
re, nec à posteriori creditore, *Paul. Staiban.*
iun. resol. forens. 5. numero 1. & seq. & numero 16. & seq.
Io. Bapt. de Thor. in compend. deciss. Neapolit. par. 3. in
verb. emptor rei sub hasta, & in verb. emptor alicuius do-
2 *mus*, † nec emens auctoritate Iudicis, & in pu-
blica subhastatione bona fide debet decipi, aut
aliquid damnum sentire, *Gratian. discept. 37. sub nu.*
35. Paul. Staiban. iun. d. resol. 5. nu. 5. Cutell. de donat. tract.
1. discurs. 2. partic. 5. sub num. 63. & 67. aut condemna-
ri ad impendendum maius pretium, quam con-
uentum, *Cutell. dec. 22. nu. 31. vers. causa hac, & de do-*
nat. d. partic. 6. nu. 67.

Num. 2. in fin. post verb. desin. 4. Cutell. dec. 22. nume-
3 *ro 31.* † sique subhastatio, & deliberatio ex eis-
dem actis non impugnetur, non debet ex noui-
ter repertis extraneus ad rem, & fructus resti-
tuendos condemnari, &, quatenus ille, vel eius
hæres condemnaretur, sententia esset iniusta,
4 quia, † vbi ritè, & rectè absoluta fuit, & consu-
mata deliberatio, habet solummodo debitor
actionem ad pretium, *Rot. in Romana Censuum 27.*
Aprilis 1644. coram R. P. D. Rojas, post tract. dec.
5 *129. numero 2. 3. & 10.* † etiam quod deliberatio
facta sit creditori, vti extraneo licitanti, vt est
casus *d. decis. 129. & in eadem coram eodem. 16. Mar-*
tij 1646. post tract. dec. 136. numero 14. quamuis

† contrarium dicendum esset, si creditor lici- 6
tasset, non tanquam extraneus, sed vti purus, &
merus creditor, *d. decis. 129. numero 5. & d. decis.*
136. n. 16. & 23. † vel eidem tamquam creditori res 7
adiudicata fuisset, *ead. dec. 129. num. 6.* prout † con- 8
trarium pariter dicendum esset, si Iudex minus
legitimè processisset, quia tunc licitator etiam
extraneus censeretur habuisse causam à priuato,
dict. decis. 129. num. 11.

Num. 3. post verb. tom. poster. Paul. Staiban. iun. resol.
foren. 5. numero 3. Cutell. de donat. tract. 1. discurs. 2. partic.
6. nu. 63. vbi, quod † ratio suadet, vt hi qui aucto- 9
ritate publica emerunt, non debeant per credi-
tores inquietari, si pretium deposuerint, & mo-
nitio præcesserit, & *nu. 64. Thom. Carleual. de iudic.*
tom. 2. tit. 3. disput. 22. sub nu. 2. Et † idem, si ex iusta 10
causa soluta sit pecunia putatiuo creditori, *Grat.*
d. discept. 37. sub num. 36.

N. 5. in fin. Paul. Staiban. iun. d. resol. foren. 5. nu. 24. Et
† post factam iudicialem adiudicationem, & so- 11
lutum, vel depositum pretium ad effectum sol-
uendi anterioribus creditoribus, ita, rem libe-
ram in emptorem transiisse dicitur, vt ille am-
plius molestari nõ possit, nec à debitore, nec ab
aliis habentibus ab eo causam, cum † illis plus 12
iuris competere non possit, quam ei, ex cuius per-
sona ius suum metiuntur, *Gratian. d. disc. 37. nu. 34.*
& seq. & quidem † nec ab anterioribus credito- 13
ribus eiusdem debitoris, secundum aliquos, *Paul.*
Staiban. d. resol. foren. 5. nu. 2. † vel etiam anterioris 14
possessoris, secundum eumdem *Staib. ibid. nu. 15. &*
21. cum † concurrat æquitas, ne alias mundus li- 15
tibus inuoluatur, *Cutell. d. dec. 22. nu. 26.* † quod eo 16
magis considerandum est, vbi similes venditio-
nes sunt in loco frequentes, *Cutell. ibid. n. 15. & n. 31.*
in fin. Sed † datur creditoribus tantummodo a- 17
gẽdi via contra alios creditores posteriores, qui-
bus fuit de pretio solutum cum cautione de re-
stituendo, *Cutell. de donat. tract. 1. discur. 2 partic. 6. sub*
nu. 63. in fi. & † de eo, qui emit à Congregatione 18
Baronum, quod non possit ab anteriori credito-
re hypothecario molestari, nec si sit Communi-
tas, sed remaneat tantum ius agendi contra pre-
tium, & illud habentes cum cautione de restitu-
endo prioribus, & potioribus, tradit *Rot. recent. par.*
1. dec. 671. nu. 7. & par. 4. tom. 2. dec. 329. nu. 2. & seqq.

Num. 9. in fin. Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3.
disput. 22. num. 2. 5. & 6. vbi † ampliat in omnibus 19
casibus, in quibus, facta venditione sub hasta,
competit posteriori creditori ius offerendi pos-
sessori pignoris venditi.

Num. 13. in fin. post verb. non nocet, Ferdinand. Arias
var. resol. lib. 1. cap. 8. nu. 5. & seq. † vbi, etiam si poste- 20
rior creditor rem pignori nexam à Principe im-
petrauerit, seruata forma, de qua in *tit. C. de iur.*
domin. impetr.

N. 14. in fi. Vnde † etiam hæres cum beneficio 21
legis, & inuentarij de proprio soluerit credito-
ribus hæreditariis, qui primo venerint, & in sa-
tisfactionem insolutum acceperit bona hæredi-
taria, non erit tutus à vexationibus anteriorum,
iuxta tradita per *Petr. Caball consi. dec. 26. num. 18. &*
seqq. p. 2. reprobato *Bero. qu. famil. 63. vbi vide.*

Num. 17. in fin. post verb. nu. 467. Paul. Staiban. iun. re-
sol. foren. 5. num. 4. & 7. Cutell. de donat. tr. 1. discurs. 2.
partic. 6. num. 65. & 74. vbi, quod † creditores cer- 22
ti debent nominatim citari, non autem contra

23 eos sufficiunt bannimenta, † quemadmodum sufficiunt contra incertos, *Merlin. de pignor. lib. 4. q. 136. num. 3.* & quod sufficiant contra incertos, & illi non comparentes videantur ius suum remittere, seu remisisse, sentit *Ant. Fab. de error. pragmat. tom. 1. decad. 1. err. 6. nu. 5. & 6.*

Num. 18. in fin. post verb decis. 1233. nu. 1. & sequ. Merlin. de pignor. lib. 4. q. 130. num. 4. Thom. Carleual. de iu-
24 *dic. tom. 2. tit. 3. disput. 22. num. 12. in fin.* † Nisi intraret, & daretur de præscriptione ex possessione decem annorum, quæ probaretur, ad *Rota recen.*
25 *par. 4. tom. 3. dec. 513. numero 12. & seqq.* Ac † ex huiusmodi auocatione per saluianum res redire dicuntur in priorem causam pignoris, *Rota in Romana Nullitatis Deliberationis 27. Aprilis 1649. coram R. P. D. Ghisilerio, post tract. dec. 190. nu. 21.*

26 *N. 20. in fi.* prout † non interuenienti non præiudicat id, quod inter alios enunciatur, *Rota in Romana Bonorum prima Junij 1640. coram R. P. D. Rojas, post tract. dec. 181. nu. 5.*

N. 23. in fin. Paul. Staiban. iun. resol. foren. 5. numero 55.
27 *& 56.* vbi, † de eo qui fuit præsens, & graduatus pro alio credito, *Cutell. de donat. tract. 1. discurs. 2.*
28 *partic. 6. numero 66.* vbi † de eo, qui expressum præstitit consensum venditioni pignoris, &, quod censetur remisisse hypothecam, *Larr. decis. Granat. 75. sub numero 12. par. 2. Thom. Carleual. de iudic.*
29 *tom. 2. tit. 3. disput. 22. numero 23. & 8.* vbi † de creditoribus subhastationi, & venditioni præsentibus, consentientibus, & petentibus, vel ratificantibus.

Num. 27. in fin. post verb. decis. 64. Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 22. num. 8. in fin. Paul. Stai-
30 *ban. iun. resol. for. 5. num. 31. in fin. & seqq.* vbi, † etiam si creditores anteriores fuerint tantum moniti, *Anton. Amat. resol. 6. numero 26. & 31. in fin. Cutell. decis. 22. numero 4. vers. hoc est, & num. 5. & seqq. & de donat. tract. 1. discurs. 2 partic. 5. numero 65. Merlin. de*
31 *pignor. lib. 5. q. 44. num. 10.* Et, quod, † vt creditor præsens alienationi factæ per Iudicem, subhastationibus præcedentibus, censeatur pignus, & hypothecam remittere, requiratur vt creditores certi personaliter sint citati ad dicendum quidquid vellent aduersus dictam alienationem, & incerti per proclama, seu per edictum, & insimul, vt, completis dictis citationibus per legitimos actus bona obligata subhastata fuerint, tradit *Gait. de credit. cap. 4. quæsit. 12. numero 2162. & seqq.* & sentit *Paul. Staiban. iun. resol. foren. 5. numero 8.*
32 *& seqq.* vbi, quod † in venditione publica pignoris, cum illud vendatur principaliter contra debitorem, & consequenter contra alios creditores, sufficit citari, per proclama, stante rescripto Principis, quo mandauerit ad distractionẽ procedi, citatio nominatim, vel per proclama creditoribus, & stante stylo loci sic citandi, tradit *Cutell. d. dec. 22. numero 14. & seqq.* &,
33 quod † debeat præfigi terminus ad agendum, & citatio personaliter exequi, non solum domi, *Ursill. in verb. anterioritas, concl. 119. numero 21. Seraphin. dec. 994. numero 2. & 3.* & praxim ponit *Cutell. de donat. tract. 1. discurs. 2. partic 6. numero 53. vers.*
34 *praxis vero*, vbi, quod † emittuntur proclamata ad interessendum venditionibus fiendis, & iura eorum deducendum, tam si creditores censuales sint, quam alterius generis, siue hypothecarij, siue chirographarij, præfigendo eis certum terminum, quo elapso, si non comparuerint solent haberi pro exclusis, *Cutell. d. partic. 6. numero 54. & 66.* & quod † d. forma sit seruanda, alias 35
non videantur creditores obligationem pignoris remisisse, tradit *Anton. Fab. de error, pragmatic. decad. 1. err. 6. sub numero 6.* & † videntur cre- 36
ditores vocati non solum non posse amplius agere contra emptorem, sed neque contra concreditores, *Cutell. d. partic. 6. numero 66.* dum † po- 37
tuissent comparendo, vel venditionem pignoris impedire expresse dissentiendo, vel prælationi insistere, aut demum de pecunia ex pretio prouenienda participare, *Cutell. ibid. numero 67.*
ac ideo † eorum negligentia non debet sibi pro- 38
desse, & emptori nocere, qui credens, nullum alium extare creditorem, ratus ad emptionem accessit, *Cutell. eod. numero 67.* & † datur locus 39
etiam præscriptioni ex taciturnitate 30. annorum, *Cutell. ibid. num. 68.* vbi tamen hoc vltimum reuocat in dubium, an procedant in Regno,
† eruntque exclusi non solum in iudicio hypo- 40
thecario, & plenario, sed etiam in executiuo, *Cutell. d. partic. 6 num. 69.* tamquam † hæc sit ex- 41
ceptio de anterioritate causæ, & possessione, quæ à tertio opposita admittitur, *Cutell. d. num. 69.* cum, † sublata de medio hypotheca ante- 42
rioris per citationem, vel proclama, remaneat emptor possessor ex causa priori, † ex qua potest 43
repellere creditorem postea venientem, *Cutell. ibid.* † nisi veniat Ecclesia, vel Pius locus, quæ, 44
vel qui tempore proclamatum vacasset Rectore, *Cutell. loc. cit. numero 72.* Prout † non retardaretur 45
emptori executio ex allegato impedimento, & petita restitutione in integrum, quæ requirerent altiorem indaginem, *Cutell. dec. 22. numero 25.*
† Quæ restitutio competit præsertim Ecclesiæ 46
intra legitima tempora, *Cutell. de donat. d. partic. 6. numer. 75. in fin. & seqq.* † Si verò creditores com- 47
paruerint, ex ordine ipsis satisfit, attento tempore, & priuilegio, *Cutell. d. partic. 6. numero 54.*
† Comprehenduntque proclamata, atque affi- 48
ciunt creditores tam de præsenti, quàm habentes ius incertum, dependens à futuro euentu, & conditionales, & omnes quodcunque interesse habentes, siue dominij, siue possessionis, siue personalis actionis, siue hypothecæ, vel rei persecutoriæ, *Cutell. d num. 54. & d. dec. 22. nu. 22.* † at- 49
que etiam mulierem, & Ecclesiam, *Cutell. d. dec. 22. numero 26. 27. & 32.* Sed, † an Ecclesia, vel 50
locus exemptus, aut persona Ecclesiastica ligetur bannis Iudicis laici, sunt opiniones hinc inde, vt per *Cutell. de donat. d. tract. 1. discurs. 2. partic. 6. num. 55. & sequ. & num. 72. & seq.* qui tamen tenet affirmatiuam, vbi videas, an bene.

N. 29. in fin. Gait de cred. d. cap. 4. quæsit. 12. numero
1266. Et † idem procedit in pia causa, *Gait. ibid.* 51

Post num. 32. in fin. Prout † bona Baronum sub- 52
hastata, & vendita per Baronum Congregationem vigore Motus proprij Clem. VIII. transeunt in emptores exempta, & libera ab omnibus, & quibuscunque oneribus, vinculis, obligationibus, & hypothecis, illæque transferuntur in pretium, & alia bona eorumdem, *Rot. recent. p. 1. dec. 681. numero 7. & par. 4. tom. 2. dec. 329. num.*
3. & 4. † etiam respectu oneris annuæ solutio- 53
nis existentis ex natura rei, si in venditione adsint clausulæ ita prægnantes, vt illud tollere valeant,

leant, *Seraph. dec. 1480. num. 1. Rota diuers. decis. 152. nu.*
54 *5. par. 2. & in recent. d. p. 4. tom. 2. dec. 329. numero 5.* † atque etiam in præiudicium Communitatis, & aliorum quorumcunque, & in omnibus casibus, excepta sola Camera Apostolica, *ead decis. 329. n.*
55 *6.* Adeo vt † contra ementem à d. Congregatione vigore d. Motus proprii continentis derogationem regulæ de iure quæsito non tollendo cum clausula, sublata, & decreto irritante nec possit per Iudicem procedi, nisi præuia oris ape-
56 ritione, *d. dec. 329. num. 1.* † & processus sit ipso iure nullus, *d. dec. 329. nu. 2.*

57 Statuta † etiam locorum passim excludunt creditores etiam anteriores à re distracta persequenda, stantibus proclamatibus, seu credis, *Cu-*
58 *tell. dict. decis. 22. num. 19. & seqq.* † quæ licet operentur, vocatis nominatim creditoribus certis, *Cu-*
59 *tell. ibidem nu. 21.* attamen † potest Princeps super doc dispensare, & sufficit etiam, vt postea proclamata ad eorum notitiam peruenerint, ad effectum vt censeantur exclusi, si statim non reclamant, cum non requiratur scientia de tempore actus ad hoc, vt ex actu præiudiciali præiudicium inferatur, *Cutell. d. nu. 21.*

Nu. 51. post verb de Franch. ibid. & Rota in Romana Censuum 27. Aprilis 1644. coram R.P.D. Royas, post tract. dec. 129. nu. 4.

60 *Nu. 55. in fi.* Prout † restituendum sibi est, quidquid eidem abest, siue extraneus ille sit, siue is ipse creditor, qui pignus distrahi curauit, *Ant. Fab. de err. pragm. tom. 1. decad. 1. err. 4. num. 13. vers. nemo.*

61 Quemadmodum † posset ipse emptor vti etiam iure offerendi ad excludendum anteriorem creditorem, vt per *Card. Mellin. dec. 70.*

ADDITIO AD INSP. LV.

SVMMARIA.

1 *Medium datur inter bonam, & malam fidem.*
2 *Fructus vt possessor suos faciat, satis est, vt sit in medio inter bonam, & malam fidem.*
3 *Fructus quando sint, vel non restituendi addictione pignoris resoluta.*
4 *Bonæ fidei possessor in facto, & non in iure errans fructus lucratur vsque ad litem motam.*
5 *Actoris negligentia in prosequendo litem an operetur, vt cesset in possessore mala fides, & vt fructus acquirat.*
6 *Mala fides in dubio non præsumitur.*
7 *Spolium quando non dicatur violentum, nec attentatum.*
8 *Possessor, qui rem, vt tenebatur, non relaxauit, sed alteri dedit, adhuc ad fructus tenetur.*
9 *Creditore victo à debitore in gradu appellationis, non tenetur tertius legitimus deliberatarius rem relaxare, sed datur victori conditio ad pretium contra victum.*

NVm. 1. in fin. Fontanell. dec. 435. in fin. & dec. 436. num. 7. tom. 2.*

N. 3. in fin. Fontan. d. dec. 435. nu. 23. tom. 2.

N. 4. in fi. post verb. dec. 109. nu. 16. Fontanel. d. dec. 435. nu. 19. 27. & seq. & nu. 31. tom. 2.

N. 7. in fin. Fontanel. dec. 436. nu. 7. tom. 2.

Num. 9. post verb. num. 1. par. 7. Fontanell. dict. decis. 436. num. 7. sequ. tom. 2.

Num. 15. in fin. Rota recent. par. 4. tom. 2. decis. 315. nu. 44 & tom. 3. dec. 740. nu. 15. & 16. & in Ciuitatis Castelli Spolij 7. Maij 1638. coram R.P.D. Ghisilerio, post tract. decis. 126. numero 21. Fontanell. dec. 435. num. 24. & 29. tom. 2.

N. 16. in fi. Datur † enim medium inter bonam, 1
& malam fidem, *Rota in d. Ciuitatis Castelli Spolij 7. Maij 1641. coram R.P.D. Ghisilerio, post tract. decis. 126. numero 22. Fontanell. dec. 436. numero 1. & seqq. tom. 2.* vbi refert exempla, quia quis erret, ignoret, dubitet, decipiatur, vel ius non assistat, nec resistat,
& quod † sufficit esse in hoc medio, qui possi- 2
det, vt fructus suos faciat.

Nu. 19. post verb. praxi Hispaniæ, & vide *Ant. Fab. de error. pragm. tom. 1. decad. 10. err. 9.*

Num. 27. in fin. Sed, quod † resoluta addictio- 3
ne, ex quo ab initio esset resolubilis vel ex sui natura, vt propter pactum in diem addictionis, vel ex nullitate, fructus sint restituendi, & resoluta ex aliquo accidenti, puta propter maius pretium oblatum, & admissum, vel propter obtentam restitutionem, tunc fructus non sint restituendi, nisi à litis contestatione, tradit *Larr. dec. Granat. 76. numero 35. & 36. iuncto numero 12. & 13. p. 2.*

N. 33. in fin. Fontanell. dec. 426. nu. 7. tom. 2. Pen. dec. 410. nu. 4. vbi à die deliberationis.

Num. 37. in fin. Fontanell. decis. 435. numero 19. 28. & 29. tom. 2.

N. 40. in fin. Fontanell. dict. decis. 435. numero 20. 25. & 26. tom. 2.

N. 42. in fin. Fontan. d. dec. 435. nu. 22. tom. 2.

N. 43. in fin. post verb. decis. 3. nu. 5. p. 7. & in Ciuitatis Castelli Spolij 7. Maij 1641. coram R.P.D. Ghisilerio, post tract. dec. 126. nu. 20.

Num. 45. in fin. Thomas. de tut. & cur. tit. 19. c. 7. num. 225. in 7. ampl. vbi, quod † bonæ fidei possessor 4
in facto, non in iure errans, fructus lucratur vsque ad litem motam.

N. 55. in fi. post verb. num. 3. 5. & 10. Fontanell. dec. 435. num. 29. tom. 2.

N. 62. in fin. & dec. 145. in fi. p. 4. tom. 2.

N. 73. in fin. Rota diuers. par. 1. dec. 458. sub numero 1. vbi de eo, qui habebat cessionem erroneam rei nulliter subhastatæ, & quod creditum erat vel extinctum, vel in magna quantitate imminutum, ex quo computandi erant in sortem fructus interim percepti, & in *Romana Censuum 16. Martij 1646. coram R.P.D. Royas, post tr. dec. 136. nu. 29.* quæ nos allegat, & in *Romana Vineæ 19. Februarij 1644. coram R.P.D. Bichio, post tr. dec. 189. num. 21.*

Num. 95. in fi. post verb. dec. 110. num. 1. Rota recent. p. 4. tom. 3. dec. 740. numero 2. & sequ. & in Ciuitatis Castelli Spolij 7. Maij 1638. coram R. P. D. Ghisilerio, post tr. dec. 126. num. 19. & in eadem 10. Maij 1641. coram eodem, post tract. dec. 128. num. 3. & in Romana Domorum 25. Junij 1646. coram R. P. D. Bichio, post tr. decis. 173. numero 2. vbi de fructibus, qui veniunt accessorie ad rem petitam, & *nu. 7. & seqq.* † an, & quando ex negligentia actoris 5
prosequendi litem cesset mala fides, & acquisitio fructuum, *in Tiburtina Castri S. Angeli 23. Januar. 1644. coram R.P.D. Peutingero post tract. dec. 188. in princ. & in Romana Domorum in Burgo 12. Nouembris 1649. coram Eminentissimo D. Card. Ottbobono post tract. dec. 245. numero 3.* vbi excepto

spolio attentato, vel violento.

6 N.97.in fi. Nec † ipsa mala fides in dubio præsumitur, *Fontanell.dec.436.sub nu.4.*

Num.100.in fin.post verb.decis.37.num.9. & in Ciuitatis Castelli Spolij 7. Maij 1638.& 10.Maij 1641. coram R.P.D. Ghisilerio, post tract.decis.126.num.19. & decis. 128. numero 3. & in Romana Subhastationis 7.Junij 1651. coram R. P. D. Bichio, post tract. decis. 241.numer.1. & in Romana Domorum in Burgo 12.Nouembris 1640.coram Eminentissimo D. Cardin. Otthobono, post tract.decis.245. nu 5.

7 † Dicitur vero spolium non violentum, nec attentatum, vbi illud procedit ex decreto Iudicis, sed non fuit commissum cum vi expulsiua, & præsentia Iudicis, & Satellitum, *Rota in Romana Domorum 25.Junij 1646.coram R. P. D. Bichio, post tract. decis. 173. num.6.*

N.102.post verb.num. 4.5. & 6.& in Mediolanen. Pensionis 31.Januarij 1646. coram R.P.D. Bichio,post tract.dec.143.n.10.

N.105.post verb.de causa.Rota recent.p.4.tom.3.dec. 740.nu.9.

Num. 111. in fin. & in Mediolanen. Pensionis 31. Januarij 1646. coram R.P.D. Bichio, post tract.decis. 143. numero 4. & seqq. & in Romana Domorum 25. Junij eiusdem anni 1646. coram eodem,post tract.dec. 172.nu.5.

Num.112.in fin. & in d. *Mediolanen. Pensionis 31. Januarij 1646. coram R.P.D. Bichio, post tract. decis. 143.nu 11.*

8 *N.120.in fi.* Prout † possessor adhuc censetur, & ad fructus tenetur, ac si illos percepisset, qui pignus, quod relaxare debebat, alteri dedit, *Rot.in Tiburtina Castri S.Angeli 23.Ianuarij 1644.coram R. P.D.Peutingero,post tract.dec.188.n.9.*

Num.124. in fin.Vrsell.in verb.assistentia, concl.157.

9 *nu.9.in fi.* vbi, quod † si res fuerit tertio legitimè deliberata,ille non tenetur ad rei relaxationem, sed datur reo victori tantummodo conditio ad pretium contra victum.

Num.125.in fin.Vrsell.in d. verb. assistentia, concl. 157.n.18.& 19.

N.128.in fi. circa quod, & quid in venditione facta sub pacto addictionis in diem, vide *Anton. Fab.de error.pragm. decad.10.err.3.tom.1.*

ADDITIO AD INSP. LVI.

SVMMARIA.

1 *Appellatio à subhastatione in executiuis committi solet cum clausula, Si quid exequendum.*

2 *Appellatio in subhastatione competit, si debitor grauiter læsus fuerit in æstimatione, & adiudicatione.*

3 *Appellare in subhastatione potest possessor, qui non fuit citatus.*

4 *Appellatio post annum à die æstimationis non datur, nisi in minore, & absente.*

5 *Appellatio datur ab executione, vbi modus in ea exceditur.*

6 *Excedi potest in executione respectu rei, quantitatis, temporis, & causæ.*

7 *Appellatio permittitur ei, cui ex commissione primo loco satisfaciendum erat, & Judex subhastari mandasset, & ex pretio satisfieri diuersis creditoribus, illo omisso.*

8 *Appellatione, etiam iniusta, pendente alicuius creditoris à venditione, non potest oblator aliquid innouare.*

9 *Appellatione,& contradictione omissa approbata dicuntur crida,& bonorum distractio, nisi constet de euidenti iniustitia ex defectu extrinseco, & num.10.*

11 *Appellandum est à decreto, quo tacitè, vel expressè confirmentur subhastationes informes, vel in supremo Magistratu supplicandum est pro reuisione, non potest dici de nullitate.*

12 *Subhastationes decreto confirmata quomodo rescindantur.*

13 *Actorum transportatione opus est, vt Judex appellationis procedere possit.*

14 *Reuocata deliberatione, vel adiudicatione an Roma reuocetur executio eadem via, & priuilegio, quo commissa fuerat.*

15 *Creditor ad cuius instantiam bona fuerunt vendita, an in casu reuocationis teneatur illa, vel æstimationem restituere,& nu.16.& 17.*

18 *Pignoribus in executione captis pendente oppositione depositis, si ea in combustione domus pereant, periculum spectat ad debitorem, sed executione perperam facta, tenetur creditor ad eorum pretium.*

19 *Debitor vendicans bona sua malè distracta tenetur ad melioramenta, eorum fructus, & expensas.*

20 *Appellatio permittitur à sententia restitutoria ex capite nullitatis subhastationis.*

NVm.8.in fin.post verb.qu.35.n.7. Lancell.de attent. appell.pend.cap.12.limit.53.n.21.

N.12.in fin.post verb.qu.35.in fin.Lancell.de attent.vbi suprà.

Num.16.in fi. & in casu appellationis † solet appellatione committi cum clausula, Si quid exequendum, *Pen.dec.982.n.2.* 1

Nu.21.in fi. † seu si debitor in æstimatione, & adiudicatione grauiter læsus fuerit, *D. Merend. contr.iur.lib.24.c.50.n.46.in fin.* 2

N.32.in fi. vel † non citato possessore, ad *Rot. in Reginen, Manutentionis 27. Junij 1644. coram R.P.D.Verospio,post tract.dec.170.in princ.vers.cum vero, & nu.9.* 3

N.34.in fi.& tradit *Rot.* quæ nos allegat, in *Romana Fideicommissi de Spiritibus 15.Januarij 1646. coram R.P.D.Cerro post tr.dec.135.n.6.& 7.* Sed † post annum à die æstimationis pars, quæ se prætenderet grauata, non esset audienda,nisi fuerit minor, vel absens, *Intrigl.dec.15.n.84.lib.1.* 4

Hinc etiam † datur appellatio ab executione, quando exceditur modus in exequendo, *Vrsell.in verb.appellatio, concl.128.nu.73.* vbi, quod † potest excedi respectu rei, quantitatis, temporis, & causæ, & *nu.104.& seqq.* 5 6

N.36.in fi.& in *Anconitana Dotis 7.Februarij 1642. coram Cerro, post tr.dec.222.nu.9. & 10.* vbi,quod tamen Iudex ad quem cognoscit deinde iniustitiam, & reuocat etiam per viam manutentionis.

Nu.38. in fin. Prout † in concursu creditorum appellatio competeret mulieri,seu alteri habenti commissionem de subhastando ad effectum sibi primo loco satisfaciendi,& deinde aliis creditoribus, si Iudex mandasset bona subhastari, & ex pretio satisfieri diuersis creditoribus, illo omisso, 7

omisso ad *Rot. in Anconitana Bonorum prima Junij 1643. coram R. P. D. Bichno, post tract. decis. 166. in princip. & nu. 2.*

Num. 41. in fin. & vide *Lancell. de attent. appellat. pend. cap. 12. limit. 53. sub nu. 22.*

8 *Nu. 43. in fin.* Sicuti,† si ab aliquo creditorum fuerit appellatum à venditione, non licet ab oblatore, appellatione pendente, quamuis iniusta, & iniqua, aliquid innouare, *Asin. de execut. §. 7. cap. 204. sub num. 8.*

Nu. 46. in fi. post verb. & gl. 8. nu. 2. Alex. Raudens. var.
9 *resol. cap. 64. numero 44. & seq.* vbi, quod † ex non contradictione, vel appellatione dicuntur ap-
10 probatæ Cridæ, & bonorum distractio, † nisi constet de euidenti iniustitia, oriente ob defectum extrinsecum, & exemplificat.

11 *Num. 47. in fin.* Quemadmodum † interposito decreto, per quod tacitè, vel expressè confirmentur subhastationes, in quibus non fuerit seruata forma Statuti, debet debitor appellare, si interpositum sit à Iudice inferiore, vel, si à Supremo Magistratu, supplicare pro reuisione, non autem potest dicere de nullitate, alias transit in iudicatum, *Ant. Fab. de error. pragmat. tom. 1.*
12 *decad. 10. err. 7. numero 1. & seqq.* vbi vide,† quomodo subhastationes decreto confirmatæ rescindantur.

13 *N. 53. in fin.* Coram tamen † Iudice appellationis non posset procedi, nisi transportatis antecedentibus actis, *Rot. in Romana Subhastationis de Alexijs 12. Decemb. 1644. coram R. P. D. Cerro, post tract. dec. 171. nu. 12. & 16.*

Num. 73. in fin. Vrsill. in verb. æqualitas, concl. 64. numero 17. & in verb. assistentia, concl. 157. numero 11. Gra-
14 *tian. dec. 220. numero 4. & seqq.* Quamuis † contrarium seruetur in Curia Romana, vt per *Vrsill. vbi suprà numero 18. & 13.* respectiuè, & *Gratian, loco cit. in addit. numero 3. & seqq.* & vides *Thom. Carlenal. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 24. numero 10. & seqq.* vbi
15 plures casus distinguit; & , quod † is, ad cuius instantiam bona fuerunt vendita, teneatur ea, vel eorum æstimationem restituere, tradit ex *Rebuffo, & Azeuedo, Ferdinand. Arias var. resol.*
16 *lib. 1. cap. 36. numero 8. & 9.* vbi,† nisi tenor senten-
17 tiæ executione, & vendita † non auocatur à legitimo emptore, si postea executio reuocetur, sed actio tantum datur debitori ad pretium
18 contra victum, & *numero* 11. quod, † si pignora capta pro executione, pendente oppositione, deponantur penes aliquem mercatorem, cuius domus cum bonis captis combusta fuerit, periculum pertinet ad debitorem, sed, si postea pronuncietur, executionem perperam factam, tenebitur creditor ad interesse, hoc est ad pretium
19 illarum rerum amissarum, & *num.* 13. quod † debitor vendicans bona sua malè distracta, & adiudicata, rescissa adiudicatione, tenetur creditori, & emptori cuicumque soluere melioramenta in illis facta, omnesque impensas, & mejoramentorum fructus.

20 *Numero 74. in fin.* Et † daretur appellatio à sententia restitutoria ex capite nullitatis subhastationis, *Contard. de moment. possess. limit. 24. numero 3.*

ADDITIO AD INSP. LVII.

SVMMARIA.

1 *Restitutio in integrum aduersus deliberationem nulliter, & indebitè ab aliquo ex creditoribus consumptam competit etiam alijs creditoribus.*

2 *Emptores sub hasta palam, & bona fide esse securos, æquum est.*

3 *Restitutioni locus non est ad additionem rescindendam sed ad pretium, in quo læsio allegatur, augendum in commodum etiam creditorum.*

4 *Minoris re subhastata, non datur illi restitutio ad effectum reiterandæ licitationis pro modico damno, nisi sordes, vel gratia tutoris interuenerit.*

5 *Læsionis materia ad restitutionem concedendam est arbitraria.*

6 *Læsio ad effectum nouæ oblationis admittendæ requiri videtur, vt sit vltra sextam.*

7 *Fisco, subhastatione, ritè, & rectè facta, non conceditur restitutio, etiam quod postea appareat de læsione.*

8 *Restitutione in integrum non est opus in subhastatione minus legitimè facta.*

9 *Minor vt aduersus subhastationem restituatur, quæ requirantur.*

10 *Fiscus priuilegio vtitur, vt in eius venditione alius offerens meliorem conditionem audiatur.*

11 Antonius Faber de error. pragmat. tom. 1. decad. 1. err. 6. *sub* num. 6. *reprobatur.*

12 *Creditoribus posterioribus permittitur iterata distractio ex magna aliqua æquitate, puta ob læsionem vltra dimidiam, etiam si eorum indemnitati aliter consuli non possit.*

13 *Dominium rei deliberatæ penes quem residere dicatur à die admissæ nouæ oblationis vsque ad diem nouæ addictionis.*

14 *Prælationi locus est ad fauorem primi licitatoris in casu nouæ admissæ oblationis, si ille tantum addat.*

NVm. 1. fi. *Paul Staiban iun. resol. for. 20. num. 15. & seq. & nu. 20. & 25. Ferdinand. Arias var. resol. lib. 1. cap. 35. nu. 17. & lib. 2. cap. 20. nu. 12. & seq.*

Nu. 6. post verb. tit. 6. err. 1. Ant. de Amat. resol. 38. numi. 20. vbi, si adesset fraus, vel machinationis suspicio, vel sordes.

Num. 10. in fin. Ferdinand. Arias var. resol. lib. 1. cap. 35. num. 27. & 28. vbi de venditione facta per sordes, aut gratiam, & in qua nihil possit imputari ipsis creditoribus superuenientibus.

Nu. 11. in fi. Ferdinand. Arias d. nu. 28.

Nu. 15. in fi. post verb. nu. 32. & seqq. & de Ciuitate tradit *Fontanell. dec. 520. n. 1. tom. 2.*

Num. 16. post verb. fuit iudicatum, Guid. Pap. dec. 536. sub n. 1. vbi, quod ita vidit semel obseruari, quem refert *Anton. de Amat. resol. 38. numero 18. Io. Bapt. Larr. dec. Granat 69. nu. 12. par. 2.*

Nu. 18. post verb. iudicatum. & *Rot.* quæ nos allegat in *Romana Censuum 16. Martij 1646. coram R. P. D. Royas, post tract. dec. 136. nu. 26.*

Nu. 20. in fi. Ampl. 12. vt † restitutio competat 1
etiam alijs creditoribus aduersus deliberationem nulliter, & indebitè ab aliquo ex creditoribus consumptam, *Rot. in Romana Nullitatis 27. Aprilis 1644. coram R. P. D. Ghisilerio, post tract. decis. 190. num. 7. & 22. in fin.*

Num.22.in fin. Ant. de Amat. resol.38.n.18.& 19. vide, de fisco, magis communi, & de obseruantia in Regno, reprobato Guidone Papa, & alijs contrarium tenentibus, &, quod contrarium dicere est valdè iniquum, perniciosum, & contra Reipublicæ quietem, *Arias var. resol. lib. 2. cap.20.numero 13.& seq.* vbi, quod, si venditio facta est iusto, & communi pretio non est locus restitutioni.

2 *N.26.in fin.* Alias † nunquam emptores ementes palam, & bona fide securi essent, *Ferdinand. Arias var. resol. lib.2.cap.20.num.5.in fin.* Vnde, cum †
3 restitutio petitur aduersus factam addictionem, ea non est concedenda ad ipsam venditionem factam rescindendam, sed vt augeatur pretium, in quo læsio allegatur, cuius augumentum interest etiam creditorum, *Larr. dec. Granat. 76.num.13. & 14.par.2.*

Nu.27.in fi. Thomas. de tut. & curat. tit.19.cap.7. num. 235.vers.13.limit.

4 *Num.29. in fin.* Adeo vt † semel subhastata re minoris, idem non restituatur, vt iterum licitetur pro modico damno recepto, nisi sordes, vel gratia tutoris interuenerit, *Thomas. de tut. & curat. d. tit.19.cap.7.nu.222.vers. semel autem.*

5 *N.31.post verb. ita vt*, quamuis † hæc materia læsionis deducendæ, & considerandæ ad effectum concedendi restitutionem sit multum arbitraria, *Fontanell. dec.520.num.1.in fi. tom.2.*

Eod. nu.31.post verb. oblationis sit considerandum.

Num.33.in fin. post verb. d.q.28.num.20. Io. Bapt. de Thor. in compend. deciss. Neapolit. in verb. oblatio, vbi in re fiscali, seu arrendamentis.

6 *Num.35.in fin.* Immo † ad effectum nouæ oblationis videtur læsio vltra sextam requiri ex magis probata opinione, secundum *Anton. de Amat. resol.38.num.21.*

Num.39.in fin. post verb. in integr. restit. Petr. Caball. cons. decis.23.nu.1.& seqq. par.2.

Num.40.in fin. post verb. Martino Andrea, Petr. Caball. d. cons. dec.23.nu.9.par.2.

7 *Num.46.in fin. post verb. num. 6.par.1. Boss. in pract. tit. de fisc. & priuil. eius. numero 38.* vbi, quod, † subhastatione legitimè facta conuenienti loco, & tempore, non datur fisco restitutio in integrum aduersus alienationem, etiam quod postea appareat causa læsionis, *Ferdinand. Arias var. resol. lib. 2. cap. 20. numero 4. & seqq.* qui respondet contrarijs.

Nu.47.in fin. Anton. de Amat. resol.38.num.20. vbi, si subhastationes factæ sint tempore, vel loco inopportuno, vel aliter nulliter processerint, &, quod ita fuit iudicatum, & obseruatum, & quod
8 † non sit opus remedio restitutionis in integrum, vbi subhastatio minus legitimè facta fuit, tamquam nihil ab initio valuerit, tradit etiam *Boss. in pract. d. tit. de fisc. & priuil. eius. num.38.*

Nu.48.in fin. Ferdinand. Arias var. resol. d. lib. 2. cap.
9 *20. numero 4.& seqq. vbi numero 15.* quod † minor restituitur tribus concurrentibus, videlicet, rem fuisse addictam pretio iniusto, extitisse eo tempore alium, qui plus offerret, & illum non adfuisse propter facilitatem minoris, vel dolum aduersarij.

N.56. in fi. & tradit *Fontanell. dec.119.nu.14.to.2.*

10 *Num.58.in fi.* Quod tamen † fiscus in suis contractibus venditionum vtatur speciali priuilegio, vt alius offerens meliorem conditionem audiatur, & illa licitatio accipienda sit, quæ sit ei vtilior, tradit *Sanfelic. dec. 103. in addit. vers. fiscus, vbi in vers. anteced.* quod in subhastatione rerum fiscalium, hoc est Arrendamenti serici, fuit recepta maior oblatio, & super ea accensa candela post aliquot dies, licet oblatio non esset neque vltra sextam, neque vltra decimam, non obstante prælatione petita per alium, cui prius legitimis subhastationibus, & candela accensa, & extincta, Arrendamenta fuerant addicta per annos sex.

Num.61.in fi. Et ex hoc † non videtur sequendus, *Ant. Fab. de error. pragmat. tom.1. decad.1. err. 6. sub numero 6. & seqq.* vbi habet contra communem, quod posteriores creditores, qui distractionem pignoris ignorauerunt, nec ius suum exequi potuerunt, postulare possunt, vt idem pignus iterum distrahatur, si alius emptor inueniatur, qui pluris licitari velit, ita tamen vt non prius emptori possessio auferatur quã ipsi prorsus satisfactum sit, & redditum, quidquid ei abest tam precij nomine, quam accessionum. 11

Sublim. vt † permissum nihilominus sit posterioribus etiam creditoribus iterata distractio, si magna aliqua æquitas ita fieri postulet, vt puta, si læsio immodica, & vltra dimidiam interuenerit, nec alia ratio sit eorum indemnitati consulendi, *Ant. Fab. d. err.9. num.7.*

Num.63.in fin. Rota in Ariminen. Carcerationis 15. Martij 1647. coram R.P.D. Roias, post tract. decis.228. num.4.

Num.65.in fi. Dubium † tamen videtur, penes quem stet rei dominium à die admissæ nouæ maioris licitationis vsque ad diem nouæ addictionis, an scilicet penes primum licitatorem, cui iam facta erat addictio, vel illud redijsse intelligatur ad debitorem, circa quod opiniones hinc inde refert *Larr. decis. Granat. 76. numero 11.12. & 14. p.2.* vbi, quod, vt dominium redeat ad debitorem, locum habere potest, quando addictio secunda fieret in alia diuersa persona, secus si in eadem, quæ oblationem reiterauerit, & auxerit. 13

Adnotandum hic quoque est, quod † in casu, quo post addictionem alicui licitatori factam admittatur nouus maior oblator, seu oblatores, est nihilominus ille primus licitator, cui prima addictio facta erat, si tantundem præstet, quod alij obtulerunt, alijs omnibus nouis licitatoribus in consequendis, seu retinendis bonis præferendus, *Larr. d. dec. Granat. 76. nu. 12. in fin. & 13.* 14

ADDITIO AD INSP. LVIII.

SVMMARIA.

1 *Minoris re cum decreto Iudicis distracta pro soluendo ære alieno, & illo non soluto, competit minori spolij actio.*

2 *Sententia super validitate subhastationis, & deliberationis euidenter nulla est notoriè iniusta.*

3 *Instrumentum deliberationis cum clausula constituti probat deliberatarij possessionem.*

4 *Instrumentum possessionis captæ ab asserto procuratore possessionem non probat.*

5 *Spolium non competit, constito de agentis non iure.*

6 *Re-*

6 *Remedium possessorium non datur subhastationem passo, nisi constito de notoria iniustitia, vel nullitate, quæ nulla ratione velari possit.*
7 *Sententia ad excludendum spolium iudiciale debet ex eisdem iustificari.*
8 *Præscriptioni in re subhastata quando sit locus, & à quo tempore tam respectu nullitatis intentandæ, quam appellationis, rescissionis, restitutionis, & læsionis, & nu. 9. 10. 11. & 12.*
13 *Spoliatus est ante omnia restituendus, etiam si spolians statim immittendus esset, vel posset ex alia causa retinere, & nu. 14.*
15 *Spolio locus est in facto Iudicis, siue deficiat citatio, siue intimatio.*
16 *Spolij actio non intrat ex eo, quod fuerit actum contra tertium via executiua, & non ordinaria, & quare, & nu. 17. & 18. Ampl. vt nu. 19.*
17 *Variatio ordinis, & modi defensionis non operatur notorium grauamen, nec quod Iudex processerit vti priuatus, & spoliauerit, & nu. 18.*
20 *Iudex an processerit ritè, & rectè, pendet ex tunc in actis deductis.*
21 *Bona fide si quis emat, non debet ei nocere, quidquid in posterum superueniat.*
22 *Actorum transportatio non requiritur, vbi nullitas apparet ex sententia, vel decreti lectura.*
23 *Acta transportare non tenetur reus, & possessor conuentus, Ampl. vt ibid.*
24 *Debitor dicitur facto proprio cecidisse à possessione in immissione passa in vim deliberationis, vel adiudicationis, & quare. Vel si egerit ad promissam retrouenditionem, & nu. 25.*
26 *Nullitatum subhastationis ignorantia allegari non potest ab eo, cum quo factum fuit subhastationis iudicium.*
27 *Transactio, & cessio erronea non nocet, vbi exemplum.*
28 *Erroris ex non iustificatione non dicitur minus legitimè processum, aut spolium commissum.*
29 *Actio, quæ competat subhastationem validam, sed iniustam passo, & nu. 31. & 32.*
30 *Nullitatis actio via etiam ordinaria competit pro recuperatione rei non ritè, & rectè subhastatæ.*

Num. 1. in fin. & in Firmana Pradij 3. Iunij 1644. coram Eminentissimo D. Card. Otthobono, post tr. dec. 130. numer. 11. in fin. in Spoletana Manutentionis 22. Maij 1645. coram R. P. D. Bichio, post tract. decis. 133. in princip. in Romana Pecuniaria 4. Decembris 1634. coram Reuerendissimo D. Dunozetto iuniore Decano, post tract. decis. 148. num. 2. in Beneuentana Domus 14. Decembris 1646. coram Eminentissimo D. Card. Otthobono, post tract. decis. 203. per tot. & in Ariminen. Manutentionis prima Iulij 1647. coram R. P. D. Ghisilerio, post tract. dec. 111. nu. 3.

N. 4. in fin. Thomas. de tut. & curat. tit. 19. cap. 7. nu. 225. ampl. 8. in fin. Rota in dict. Spoletana Manutentionis 12. Maij 1645. coram R. P. D. Bichio, post tract. dec. 133. num. 1. & 2. & in dict. Romana Pecuniaria 4. Decembris 1634. coram Reuerendissimo D. Dunozetto, post tract. dec. 148. nu. 1. & 9.

Num. 6. post verb. decis. 26. numer. 1. & decis. 319. num. 5.

Eod. numer. 6. in fin. & in Bononien. fideicommissi de Pancaldis 11. Martij 1641. coram Cardinal. Panzirolo, post tract. decis. 178. numero quinto.

N. 6. post verb. ac penes Zacch. de obligat. camer. dec. 51. nu. 1. & dec. 154. nu. 1. & seqq.

Eod. num. 16. in fin. Rota rec. par. 5. tom. 2. dec. 616. vbi † de distractione facta à tutore pro soluendo ære alieno cum decreto Iudicis ad d. effectum, qui sequutus non fuit, quia pars pretij retenta fuit per tutorem, & altera pars per emptorem absque eo, quod fuerit satisfactum creditoribus, vt num. 3. & in Firmana Pradij 3. Iunij 1644. coram Eminentissimo D. Card. Otthobono, post tract. decis. 130. numer. 10. & 16. Greg. XV. decis. 362. in princ. & per tot. Cardinal. Mellin. decis. 346. sub numer. 2. & 7. Andreol. contr. 48. numer. 12. vers. declinatur. 1

N. 17. in fi. & in dict. Firmana Pradij 3. Iunij 1644. coram Eminentiss. D. Card. Otthobono, post tract. decis. 130. nu. 11. & in Lauretana Domus 10. Maij 1644. coram R. P. D. Bichio, post tract. decis. 131. ante numer. 1. & numer. 11. & 12. Greg. XV. dict. decis. 362. num. 4. & Rota in Romana Restitutionis Dotis 4. Februar. 1650. coram R. P. D. Peutingero, post tract. decis. 220. numer. 6. & 10. & 11.

N. 32. in fin. post verb. dec. 73. nu. 31. & in rec. dec. 127. nu. 4. p. 4. tom. 2.

N. 35. in fin. post verb. decis. 82. numer. 2. & 3. Rota recent. par. 4. tom. 3. decis. 559. numer. 1. & in Romana Domus in Burgo 18. Maij 1646. coram Emmen. D. Card. Otthobono, post tract. dec. 215. nu. 10.

Num. 48. post verb. dict. cons. 85. nu. 63. Versa etiam vice † sententia esset notoriè iniusta, quæ prolata esset super validitate subhastationis, & deliberationis euidenter nullæ, *Rota in Firmana Pradij 26. Iunij 1643. coram R. P. D. Carrillo, post tract. dec. 122. n. 13. & 14. & in eadem 3. Iunij 1644. coram Eminentissimo D. Cardin. Otthobono, post tract. dec. 130. num. 18.* 2

Num. 50. in fin. post verb. eod. num. 8. & in Romana Palatij 29. Aprilis 1643. coram R. P. D. Ghisilerio, post tract. dec. 184. nu. 1.

Num. 51. in fin. Gregor. XV. decis. 362. in princip. vbi † de instrumento deliberationis cum clausula constituti, *Rota in Romana Syluæ 15. Maij 1628. coram Cardin. Verospio seniore, post tract. decis. 139. numer. 1. Cardin. Mellin. decis. 146. numer. 1. & in Romana Domus in Burgo 18. Maij 1646. coram Eminentissimo D. Card. Otthobono, post tract. decis. 215. nu. 1. & 5.* 3

N. 52. in fin. Greg. XV. d. dec. 362. in princ.

N. 53. in fin. Card. Mellin. dec. 346. nu. 1.

N. 58. in fin. † nec instrumento possessionis captæ à non habente speciale mandatum, *Rota in Romana Palatij 29. Aprilis 1643. coram R. P. D. Ghisilerio, post tract. dec. 184. nu. 2. & seqq.* 4

Num. 59. post verb. dec. 113. numer. 2. & in Romana Saluiani 30. Martij 1650. coram R. P. D. Bichio, post tract. dec. 241. num. 5.

N. 63. in fin. post verb. decis. 113. num. 2. Greg. d. dec. 362. nu. 3. Rota in dict. Romana Syluæ 15. Maij 1628. coram Card. Verospio seniore, post tract. decis. 139. nu. 3. & in Romana Domus in Burgo 18. Maij 1646. cor. Eminentissimo Domino Cardin. Otthobono, post tract. dec. 215. num. 3.

N. 66. in fin. post verb. decis. 106. numer. 1. & in Fauentina Spolij 27. Iunij 1640. coram Coccino, post tr. decis. 134. num. 1. & in Romana Domus in Burgo 18.

Maij 1646. coram Eminentissimo D.Cardin.Otthobono, post tract.dec 215.nu.9.

Nu.69.in fin.& in Ciuitatis Castelli Spolij 10.*Maij* 1641.*coram R.P. D. Ghisilerio,post tract.decis.*128.*n.*
6 2. *& in Romana Palatij 22. Aprilis* 1644. *coram eodem,post tract.dec.*169.*nu.*14.

Num. 75. in fin. & Rot.in d. Ciuitatis Castelli Spolij 7.*Maij* 1638.*coram R.P.D. Ghisilerio,post tract.decis.* 126.*numer.*1.*&* 2.*& in Romana Palatij 22. Aprilis* 1641.*coram eodem,post tract.decis.*169.*num.*15.*Andreol.contr.48.nu.13.& seq.*

5 *N.78.post verb decis.*10.*n.*1.& † constet de non
iure agentis, *Rota in Romana Spolij* 13. *Iulij* 1633.
*coram Cardin.Vbaldo, post tract.decis.*145.*numer.*28.
6 † Nec contra sententiam Iudicis adiudicantis
rem per subhastationem seruatis seruandis da-
tur remedium possessorium, nisi iniustitia, vel
nullitas sit adeo patens, vt nulla ratione possit
velari, *Rota in Romana Locorum Montium* 18. *Maij*
1643.*coram R. P. D. Meltio,post tract.dec.*162.*n.3.&*
7 4.licet † sententia ad euitandum spolium iudi-
ciale debeat iustificari ex eisdem actis, *Buratt.*
dec.848.nu.6.

*Nu.80.in fin.post verb.qu.*182.*num.2. Andreol.contron.48.nu.13.in fin.& seqq.*

*Nu.81.in fin. Ant.Fab.de error.pragmat.tom.*1.*decad.*
8 10.*err.2.numer.9. vbi numer.* 10. quod † post 30.
annos à die semestris constituti ad redimen-
dum, vel decreti interpositi non potest agi de
nullitate, vel rescissione, nec de appellatione,
9 vel restitutione,& quod † ante decretum nulli-
10 tates subhastationum possunt obiici,prout † &
immodica læsio, licet præterierit semestre ad
11 reluendum concesso, & quod † ius luendi,si ri-
te subhastationes facta sint, semestri illo con-
cluditur, alias,si in aliquo erratum sit, durat vs-
12 que ad interpositionem decreti,† sed non vltra
30.annos à die non addictionis, sed semestris
elapsi,& vide etiam *ibid.err.8. Rota in Farfen. Bono-*
rum 10.*Iunij* 1647. *coram R. P. D.Royas, post tract.*
*dec.230.nu.*15.*&* 16.vbi, quod non potest subha-
stationis nullitas allegari post 50. annos, cur-
rente maximè obseruantia, & quod allegetur à
tertio.

Num. 94. in fin. & in Lauretana Domus 10. *Iunij* 1644. *coram Reuer.P.D. Bichio, post tract.decis.*131.*num.*19.

13 *Nu.95.in fin.*& † etiam si iura spoliantium ta-
lia essent,vt eorum vigore statim deberent im-
mitti, *Rota in dict. Lauretana, post tract.d.decis.*131.
num. 19. nisi canonizata sint per partis conces-
sionem,vel rem iudicatam,*d.dec.*131.*nu.*20.

*Num.96. post verb.decis.*106.*num.20. & in d.Lau-*
14 *retana domus,post tract.decis.*131.*num.*21. sed † spo-
lium est purgandum, quamvis spoliator posset
ex alia causa retinere,*d.dec.*131.*nu.*22.

15 Ampl.6. vt, licet † Iudex processerit cum ci-
tatione, & non vti priuatus, in quo casu cessat
spolium, sufficiat tamen, quod actus subhasta-
tionis sit nullus ex defectu intimationis,*Cardin.*
Mellin.dec.346.sub num.2.

Num. 97. in fin. & in Ciuitatis Castelli Spolij 10. *Maij* 1641.*coram R.P.D.Ghisilerio,post tract.d.*128.*num.24 in Romana Spolij* 13.*Iulij* 1633.*coram Cardinal.Vbaldo,post tract.decis.*145.*numer.*1.*&* 4.*& in Romana Palatij 22.Aprilis* 1644.*coram R.P.D.Ghisilerio,post tract.dec.*169.*nu.*14.

Num.98 in fin. & Rota in d.Ciuitatis Castelli Spolij 7.*Maij* 1638. *coram Reuer.P.D. Ghisilerio. post tract. decis.* 126. *numer.*3. *& in eadem* 10. *Maij* 1641 *coram eodem,post tract.decis.*128.*numer.*24.*& in Romana Palatij 22.Aprilis* 1644.*coram eodem, post tract.dec.*169.*num.*16.

Num.100.in fin.& in dict. Ciuitatis Castelli Spolij 10. *Maij* 1641.*coram R.P.D. Ghisilerio post tract. decis.* 128.*numer.* 25. *& in Romana Restitutionis Dotis* 4. *Februarij* 1650.*coram R.P.D.Peutingero post tract.dec.* 220.*num.*10.

Num. 102. *in fin. & in Romana Restitutionis Dotis* 27.*Iunij* 1650.*coram R.P.D. Peutingero,post tract.decis.* 121.*num.*1.

Num.103. in fin. post verb.decis.327.num.4.& Rota in Romana Restitutionis Dotis 4. *Februarij* 1650. *coram R.P.D.Peutingero,post tract.dec.220.nu.6.*

Num.104.in fin.post verb.appellatum, & in d. Ciui-
tatis Castelli Spolij 7. *Maij* 1630.*&* 10.*Maij* 1641.
coram R.P.D. Ghisilerio, post tract.decis.126.numer.14.
*& decis.*128.*num.*18. *&* 19.vbi,† si actum fuerit 16
contra tertium via executiua,& non ordinaria,
& quod † variatio ordinis,& modi defensionis 17
non operatur notorium grauamen, † nec,quod 18
Iudex spoliauerit tamquam persona priuata,
quia non fuit sublata funditus defensio,sed tan-
tum illius ordo, & modus,& † eo magis, stante 19
pacto executiuo, & facultate ingrediendi pos-
sessionem propria auctoritate.

*Nu.105.in fin.*cum †,an Iudex ritè,& rectè pro- 20
cesserit,inquirenda sint tunc deducta,iuxta quæ
erat iudicandum, *Rota in Romana Censuum* 27.
Aprilis 1644. *coram R.P.D. Royas, post tract.dict.*129. 21
*num.*12.&.† stante bona fide ementis,non debet
ei nocere, quidquid in posterum superuenerit,
*dict.decis.*129.*nu.*14.

Num.109. post verb. sub numer. 28. Ant.Fab.de err. pragmat.tom.1.decad.1.err.6.sub nu.2.

Num.112.in fin.post verb.dec.97.num.1.& in Fauentina Spolij 27.*Iunij* 1640.*coram Coccino,post tract.dec.* 134.*num.2.Andreol.controu.48.nu.18.*

*Num.*113.*in fin.Rot.recent. decis.535. numer.* 6. *& seq.par.4.tom.3.& in Farfen. Bonorum* 14. *Decembris* 1646.*coram Reuer.P.D.Royas,post tract.decis.204.numer.*13.

Num. 115.*in fin.* licet † non sit opus actorum 22
transportatione, vbi nullitas apparet ex ipsius
decreti, vel sententiæ lectura, *Rot. in Romana*
Vineæ 19. *Februarij* 1644. *coram Reuer.P.D.Bichio,*
*post tract.decis.*189.*nu.*11.*& in dict. Farfen. Bonorum*
14.Decembris 1646.coram R.P.D.Royas,post tract.dec.
204 num.14.

Num.116.in fin.post verb.post tract.decis.91.numer.1.
Rot.recent.dict.decis.535. sub nu.7.par.4.tom.3.& in Ro-
mana Palatij 22.Aprilis 1644.coram R.P.D.Ghisilerio,
post tract.dec.169.n.19.vbi n.18. quod † ea trasporta- 23
re non tenetur reus, & possessor conuentus, &
eo minus si concurrat cursus temporis 40. an-
norum.

Num.120. in fin.& in *Romana Spolij 13. Iulij 1633.*
coram Card.Vbaldo,post tract.decis.145.num.6. Andreol.
resol.48.num.6. vbi, quod † facto proprio dicitur 24
cecidisse debitor à possessione in immissione,
& possessione in vim deliberationis, & adiudi-
cationis procedentis à debito in sui origini vo-
luntario,& facto proprio contracto.

Num.123. in fin. & Rot. in Romana Domorum 20. Iunij

Iunij 1650. coram Eminentissimo D. Card. Ottbobono,
25 *post tract.decis.218.num.15.& seqq.* vel † si egerit pro retrouenditione in vim specialis promissionis, *Rot. in Romana Spolij 13. Iulij 1633. coram Cardin. Vbaldo,post tract.dec.145.nu.4.& 5.*

Num.124.in fin.post verb.& seqq.lib.3.& Rot.in d. Romana Spolij 13. Iulij 1633. coram Card.Vbaldo, post tract.dec.145.nu.9.

Num.135.in fin. Thomas.de tut.& curat.tit.19.cap.7. num. 235. vbi, quod tutor tenetur bonam fidem agnoscere.

Num.139.in fin post verb.num.1.& seqq.par.5.& in *Romana Syluæ 15. Maij 1628. coram Card.Verospio seniore, post tract.decis.139.num.7.5.& seqq.& in Romana Vineæ 19.Februarij 1644.coram R.P.D.Bichio,post tract.*
26 *decis.189.numer.15.*Sed quod † ignorantia nullitatum allegari non potest ab eo,cum quo fuit factum iudicium subhastationis, tradit *Rot. in Romana Spolij 13.Iulij 1633. coram Card.Vbaldo,post tract.*
27 *decis.145.n.11.*Prout † non nocet transactio, & cessio erronea, vt in cessione mulieris cum decreto Iudicis cum præsupposito,& quidem erronee,quod subhastatio facta esset ab vno Iudice, & de certo tempore,& constaret,quod esset facta ab alio Iudice , & longè ante, quod esset etiam nulla,tradit *Rot.diuers.d.458.per tot.par.8.*

Num.152.in fin.post verb.dec.10.numer.3. Decl.6.vt
28 † non dicatur minus legitimè processum , aut commissum spolium, si in facto erratum fuerit, ex quo defecerit erroris iustificatio,*Rot.in Romana Censuum 27.Aprilis 1644. coram R.P.D.Royas,post tract.dec.129.nu.13.*

29 *Post numer.154.*Decl.etiam vt,† quando Iudex processerit ad subhastationem iuris ordine seruato, sed tamen iniustè, licet non notoriè, non sit locus manutentioni, nec reintegrationi, sed agendum sit ordinariis iuris remediis,*Rot.in Romana Restitutionis Dotis 4.Februarij,& 27.Iunij 1650. coram R.P.D. Peutingero, post tract.dec.220.num.7.& seqq.& dec.221.num.1.& seqq.*

30 *Nu.166.in fin.* Octauo † competit ius dicendi de nullitate, & obtinendi desuper sententiam via ordinaria, vt sentit *Rot.in Romana Nullitatis Deliberationis 27.Aprilis 1644. coram R.P.D. Ghisilerio,post tract.decis.190.*& diximus supra Insp.*56. nu. 48.& sequentibus.*

31 Nono, † vbi ad subhastationem processum fuit in forma iudicij , sed iniustè, ex quo propterea non sit locus restitutioni ante omnia per viam extraordinariam manutentionis,vel reintegrationis, proceditur causa cognita in petitorio,& iniustitia probata,in gradu appellationis coram Iudice ad quem, *Rot.in Romana Restitutionis Dotis 4.Februarij 1650.coram R.P.D. Peutingero,post tract.decis.220.n.10.& 11.*ad rei restitutionem contra etiam legitimum emptorem, *Rot.in d.Romana Restitutionis Dotis 27. Iunij 1650.coram eod.post tract.dec.221.num.2.8. & per tot.*& etiam per viam
32 attentatorum *d.dec.221.num.9.*† vel ad damna,& interesse,*d.dec.220.nu.7.& 8.*

ADDITIO AD INSP. LIX.

SVMMARIA.

1 *Subhastationes impugnatæ propter læsionem vltra dimidiam rescinduntur sed non decretum.*

2 *Læsio enormissima annullat venditionem ex æquitate , & ex gratia Principis. Ampl. vt ibid.*

3 Remedium l.2.C.de rescind.vend.*datur etiam contra tertium.*

4 *Rescissio subhastationis non datur pro minori læsione, quam pro requisita pro remedio* leg.2.Cod.de rescind.vend.

5 *Læsio vltra dimidiam arguit dolum re ipsa ex proposito,seu quod illi æquiparatur.*

6 *Res tantum valere dicitur , quanti licitanti vendi potest.*

7 *Læsione stante in subhastatione vltra dimidiam etiam in obolo , solet obtineri à Principe rescriptum , vt soluto debito cum interesse, restituantur bona cum fructibus. Ampl.vt nu.8.&* 10.*&* 12. *Lim.vt nu.9.&* 11.

13 Remedium l.2.C.de rescind.vend.*an competat secundo creditori distinguitur.*

14 Remedium l. 2. C. de rescind. vend. *an detur etiam tertio pro suo interesse.*

15 Remedium l. 2. C. de rescind.vend. *competit etiam lapso termino statutario ad opponendum de læsione.*

16 *Iudices Supremi in læsione enormissima in adiudicatione facta creditori semper audiunt reclamantes,& mandant,vt,soluto pretio cum interesse,restituantur bona cum fructibus.*

17 Remedium l.2.Cod.de rescind.vend. *in subhastatione competit creditori vendenti , & debitori.*

18 *Cessione creditoris an egeat debitor ad effectum experiendi remedio* l. 2. C. de rescind.vend. *pro recuperatione rei subhastatæ.*

19 *Læsione probata non potest emptor , seu adiudicatarius cogi ad supplendum pretium , sed est in electione supplere , vel reddere , pretio restituto.*

NVm.1.circa fin.post verb.qu.39.nu.2. & seqq.Ferdinand.Arias var.resol.lib.1.cap.35.nu.2.

Ead. nu. 1. in fin. & tenet *Ant.Fab.de error.pragm. tom.1.decad.10.err.9.num.6. & seqq.*& quod subhastatio per Iudicis decretum exceptionem deceptionis dimidiæ excludat,tradit *Afflict.de iur.prothomis.§.2.sub nu.20.*

Num.3.in fin.post verb.decis.53. per tot.Vrsell.in verb. agere volens, conclus.78.numer.98. & in verb.alienatio, conclus.84.numer.211. Gomes. decis.65.lib.1.Thomas.de tut.& curat.tit.19.cap.7.numer.225.vers.6.ampl. Anton. Fab. de error.pragmat.tom.1.decad.1.error.5. numer.5.& err.10.num.14. vbi damnat contrarium tenentes, *& decad.10.err.7.num.3.* vbi,quod † si subhastationes tantum impugnentur , quod immodicam læsionem , & vltra duplum iusti pretij contineant ipsæ subhastationes sunt rescindendæ, non decretum,*Cas.Caren.resol.131 numer.3.& 5.* vbi de communi omnium Canonistarum, & Legistarum,*Thom.Carleual.de iudic.tom.2.tit.3.disput.24. numer.18.Ferdinand.Arias var.resol.lib.1.cap.35.num.4. & seqq.* 1

*Num.5.in fin. Rot. in Ariminen. Manutentionis 5. Iunij 1648.coram R.P.D. Ghisilerio,post tract.decis.232. numer.9.*seu † de æquitate,& ex gratia Principis 2 etiam re non integra post lapsum temporum legalium, Statutariorum , & conuentionalium non obstante re iudicata,renunciatione,apprehensioneque possessionis contra quemcunque

possessorem, citra tamen restitutionem fructuum perceptorum, *Cost. de re integr. distinct. 56. n. 5. videndus.*

Num. 6. in fin. post verb. decis. 65. num. 6. & quod læsio debeat esse vltra dimidiam, *Rot. in Ciuitatis Castelli Spolij 10. Maij 1641. coram R. P. D. Ghisilerio,*
3 *post tract. dec. 128. nu. 20.* &, quod † d. remedium detur contra tertium. *Cutell. de donat. tract. 1. discurs. 2.*
4 *partic. 6. nu. 188.* &, quod † non detur rescissio pro minori læsione, quam pro ea, quæ requiritur pro d. remedio, *Ferdinand. Arias var. resol. lib. 1. cap. 26. num. 4.*

Num. 9. in fin. Cas. Caren. resol. 131. nu. 3. qui allegat 20. Doctores, testatur de communissima, & quod in supremis Tribunalibus fuit semper ca-
5 nonizata, & reddit rationem, ex quo † ex huiusmodi læsione resultat dolus re ipsa ex proposito, vel qui illi æquiparatur.

Num. 11. in fin. post verb. de magis communi, & de læsione vltra dimidiam, *Ant. de Amat. resol. 61. nu. 1. & 2. Cutell. de donat. tract. 1. discurs. 2. partic. 6. num. 175. & seq. & 180. & seq.* vbi, quod in Regno, stante
6 validitate pacti, ex quo res † tantum valere dicitur, quantum licitanti vendi potest, adinuen-
7 tum fuit † quoddam mixtum remedium inter nullitatem, & rescissionem, per quod, constito apud Iudices, rem distractam valere vltra dimidiam pretij etiam in obolo, pro quo distractio præcesserit, relato Principi negotio, obtinetur decretum, quod, soluto debito cum interesse, vt plurimum ad septem pro centenario, restituan-
8 tur bona cum fructibus; † & id, siue bona vendita fuerint ipsimet creditori, siue alteri tertio,
9 † nisi emptor, tertiusque licitator bona fide bona empta in alterum transtulisset, quo casu nec ipse, nec emptor tenetur ad fructus ex re percep-
10 tos; & quod † d. remedium procedit etiam in casu, quo secundum decretum fuerit tacitè, vel expressè per debitorem approbatū cum suppletione pretij, si adhuc remanet læsio, æstimato
11 dubio litis euentu, † nisi super nullitate, & læsione adiudicationis fuerit transactum & facta remissio, vel donatio, animo verè, & realiter remittendi, & donandi superfluum valoris cum clausulis translatiuis dominij, & quod tunc re-
12 quiritur rescissoria, & quod † huiusmodi remedium implorari potest etiam à quolibet tertio ad fauorem sui debitoris, vt locupletior effectus possit sibi satisfacere.

Num. 21. in fin. Cutell. decis. 29. sub nu. 39 Ferdinand. Arias var. resol. lib. 1. cap. 35. num. 24. & seq. reprobato
13 *Ant. Fab. de error. pragmat. decad. 1. error. 5.* † distinguente inter venditionem factam sub hasta postulante creditore, & factam iure creditoris; ac
14 † à tertio pro suo interesse, *Cutell. de donat. tract. 1. discurs. 2. partic. 6. numer. 86. & 187.* Contrarium tamen videtur sentire *Ant. Fab. dict. tract. de error. pragmat. tom. 1. decad. 1. err. 8. nu. 10.*

15 Ampl. septimo, † etiam stante Statuto, quod assignet terminum ad opponendum de læsione, nam etiam lapso termino potest dari de huiusmodi læsione vltra dimidiam, *Cæsar. Caren. resol. 131. num. 6.*

16 Extende, † vt Iudices Supremi, stante læsione enormissima, semper, & quandocunque audiant reclamantes contra huiusmodi creditores, imperando ipsis, quod, soluto eisdem pretio vna cum legitimo interesse, restituant bona cum fructibus, *Cæsar. Caren. dict. resolut. 131. nu. 7.*

Num. 30. post verb. cap. 3. numer. 12. Ferdinand. Arias var. resol. lib. 1. cap. 35. numer. 1. & seqq. vbi † de credi- 17
tore vendente, & debitore, & quod ei competit actio vtilis † absque cessione creditoris, & 18
quod pro directa ad rescissionem requiritur creditoris cessio, & potest idem ad eam cogi.

Num. 31. post verb. sub nu. 5. & 6. D. Merend. controu. iur. lib. 24. cap. 50. sub nu. 45. tom. 4.

Post num. 52. Cæterum, † probata læsione, non 19
potest emptor, seu adiudicatarius cogi ad supplendum iustum pretium, sed in eius est electione, vel, restituto pretio, bona reddere, vel iustum pretium supplere, *Ant. Fab. de err. Pragmat. tom. 1. decad. 10. err. 7. num. 3. Rot. in Ariminen. Manutentionis 5. Iunij 1648. coram R. P. D. Ghisilerio, post tract. dec. 232. num. 14.*

ADDITIO AD INSP. LX.

SVMMARIA.

1 *Periti possunt aliquando etiam de præsenti æstimare communem valorem de præterito, sed periculum est ne decipiantur, & quare, & nu. 2.*
3 *Periti ad æstimandum secundum statum præteritum non solent eligi nisi in subsidium, & in defectum probationum.*
4 *Valor à præteritis relatus arguitur excessiuus, si sub hasta minus oblatum fuit.*
5 *Testes deponentes de valore iuxta eorum iudicium non probant, nisi reddant bonam rationem.*
6 *Valere rem plus, & minus iudicatur ex pecunia, & emptorum penuria, vel copia, & ex minori, vel maiori distantia à Ciuitate, vel Terra, & numer. 27.*
7 *Fructus ad alium spectantes non computantur in firmando rei valore in debitoris commodum.*
8 *Onera rei sunt pars pretij, illudque valoremque, & læsionem diminuunt, & nu. 10. & 11.*
9 *Euictionis subiectio minuit rei valorem.*
12 *Euictionis promissio an operetur, vt, re libera, & franca in distractione promissa, possit ad læsionem excludendam excipi de oneribus.*
13 *Pretium rei venditæ pleno iure, & in perpetuum solitæ vendi ad vitam crescit in duplum.*
14 *Valor pacti redimendi quantum diminuat de pretio, & de differentia, an sit perpetuum, vel ad longum, seu modicum tempus, & quod tempus inspiciendum, & nu. 15. 16. 17. & 18.*
19 *Ius luendi est pars rei, & in bonis nostris, & idem de eo, quod de re ipsa indicatur, & nu. 20.*
21 *Lites computantur in rei pretio.*
22 *Valor spatio septem annorum an censeatur mutatus.*
23 *Valoris præteriti ratio quando in æstimatione haberi non debet, & nu. 24.*
25 *Fructus 20. annorum ad constituendum rei valorem regulandi sunt ex anno antè venditionem, ipsius venditionis, & ex subsequenti.*
26 *Fructus dicitur, quod remanet, deductis expensis.*
28 *Locationes plures probant commune pretium.*

N*Vm. 2. in fin. & in recent. par. 4. tom. 2. decis. 317. num. 2. & seqq. D. Merend. contr. iur. lib. 24. cap. 50. num. 31. & 36. tom. 4.*

Num. 9. post verb. 538. numer. 8. & Rot. in Ariminen. Manu-

Manutentionis 5. Iunij 1648. coram R. P. D. Ghisilerio, post tract. dec. 232. n. 7. vbi, quod d. tempus percutere dicitur, si intercesserint duo anni, & *nu. 10.* vbi de vltima locatione.

Num. 10. in fin. Rot. recent. dec. 557. n. 15. parte 4. to. 3. Cutel. dec. 1. n. 54.

N. 16. in fin. post verb. dec. 53. n. 4. & 5. & in *recent. p.*
1 *4. to. 2. dec 253. n. 19.* & licèt † periti possent forsan etiam ex præsenti arguere in præteritum ex communi valore de tempore præterito; attamen
2 † possunt decipi ex qualitate rei, cùm posset esse, putà, quod de tempore prædicto terræ essent paludosæ, incultæ, & similes, *d. dec. 253. n.*
3 *21. & 22.* † nec propterea solet ad deputationem petitorum deueniri, nisi in subsidium, & quando aliæ probationes haberi non possunt, *ead. dec. 253. nu. 20.*

Numero 17. in fin. post verb. post tract. & facit *decis. dec. 259. numer. 2. post 2. vol. consil. Farinac. & in recent. 253. n. 20.*

4 *Num. 21. post verb. d. dec. 38. sub nu. 6.* Dareturque † magnus fumus, rem non esse tanti valoris à peritis relati, si, dum ea fuit posita sub hasta, fuit reperta minor oblatio, *Rota recent. parte 4. tom. 2. dec. 253. n. 25.*

Num. 26. post verb. sub num. 4. p. 1. & *dec. 317. nu. 23. p. 4. tomo 2.*

Numero 33. in fin. & in recent. parte 4. tomo 2. decis. 344. num. 16.

Num. 37. in fin. † nisi etiam assignarent bonam
5 rationem, *Rota post 2. vol. consil. Farin. dec. 259. nu. 2.* in quibus terminis puto, intelligendum esse *D. Merend. contr. iur. lib. 24. cap. 50. n. 36.)*

6 *Nu. 51. in fin.* ac † pecuniæ, & emptorum penuria, vel copia, *Sanfelic. dec. 111. n. 9.*

Numero 56. in fin. & idem habetur in *Anconitana Censuum 3. Martij 1636. coram Merlino, post tract.*
7 *dec. 152. nu. 5.* Vel, quod † fructus rei non omnes spectant ad debitorem, sed in aliquâ parte ad alios, vt ad Ecclesiam, & Colonum, *Rota in dict. Anconitana Censuum 26. Nouembris 1635. & 3. Martij 1636. coram Merlino post tract. dec. 151. nu. 4. dec. 152. nu. 6.*
8 vbi, quod † hujusmodi onera tamquam pars
9 pretij rei valorem extenuant. Vel, quod † res sit euictioni subjecta, *D. Merend. controu. iur. lib. 24. cap. 50. n. 24. to. 4.*

10 *Num. 60. in fin.* Diminuuntque † onera valorem rei, ita vt in læsione, & vero ac justo pretio detegendo sint onera ex calculo valoris rei tollenda, & de residuo, deductis oneribus, facienda sit computatio, an adsit, vel ne læsio, vt, relatis, & confutatis contrarijs argumentis, tradit *Ant. de Amat. resol. 61. num. 16. & seqq.* vbi de magis communi, & magis de jure probata opinione, *Cutel. de donat. tract. 1. discur. 2. partic. 6. nu. 180.* vbi de accollationibus in decreto contentis.
11 Adeò vt † onera sint pars pretij ad illud minuendum, *Anton. de Amat. loc. cit. num. 18. & seqq.* & faciant rem minus valere, *Cutel. d. partic. 6. nu. 180.*
12 Licet, † re libera & franca creditori, vel oblatori judicialiter distracta, non possit ad læsionem excludendam excipi de oneribus super re repertis sub prętextu, quod ex illis quandoque jacturam, vel damnum sentire possit, vbi prouisum est euictionis remedio aduersus alia bona debitoris, si habeat, & sint pro oneribus obligata, secus econtra, *Anton. de Amat. vbi sup. nu. 39. 40. & 41.* vbi, videndum dicit *Caspil. dec. 14. sub num. 37. & seq.*

Sique † venditio facta esset pleno jure, & in 13
perpetuum, vbi soleret fieri ad vitam, vt vendi solent Officia, pretium constitutum pro venditione ad vitam augeretur in duplum pro venditione in perpetuum facta, *Cutel. dec. 1. nu. 51.*

Numero 62. in fin. Cutell. dec. 1. num. 50. vbi, quod † 14
valor pacti redimendi est tertia pars, juxta communem opinionem, quæ in regno amplectitur.

Num. 66. post verb. vbi sup. num. 28. Anton. de Amat. resol. 61. num. 24. vbi, idem in termino ad redimendum.

Num. 67. in fin. Anton. de Amat. d. resol. 61. n. 25. & seq. vbi refert tenentes de tertia, vel quarta parte, vel, quod † id arbitrio Iudicis sit remissum, 15
& an idem sit in termino ad redimendum, *Cutel. de donat. tract. 1. discur. 2 partic. 6. n. 149.* vbi, quod sexta pars æstimatur in Vrbe, & in Rota, & quod variè æstimatur secundùm morem regionum, & de quarta, & tertia parte, & quod † 16
sit differentia, an pactum sit perpetuum, vel temporale, & an ad modicum, vel longum tempus, & ex *Merlin. de legit. lib. 2. tit. 2. q. 19. nu. 21.* quod remittitur Iudicis arbitrio. † Estque in 17
æstimatione juris luendi attendendum tempus venditionis, & subhastationis, non tempus luitionis, quia, † aucto valore rei per temporis 18
tractum, augetur etiam valor juris luendi, nec æstimatur amplius, provt de tempore venditionis, quia † luendi jus pars est rei, & in bonis 19
nostris, *Cutell. dec. 1. nu. 53.* & † de eo judicium fit, 20
provt de re ipsa, *Cutell. ibid.*

N. 68. post verb. dec. 538. n. 20. D. Merend. controu. iur. lib. 24. cap. 50. n. 44. to. 4.

Num. 70. post verb dec. 19. n. 12. cùm lites computentur in pretio, *Rota diuers. parte 2. decis. 148. numero 5.* 21

Num. 90. in fin. & penes *Merlin. de pignor. dec. 48. num. 13.* vbi, quod spatio septem annorum non præsumitur valor mutatus, nisi euenerit in bonis aliquod accidens extrinsecum, & *n. 18.* quod 22
† non potest haberi ratio valoris præteriti, vbi 23
prædium fuit deinde intricatum variis hypothecis, & † vbi factis diligentijs, non fuit repertus emptor, nisi pro modico pretio, seu fuit in 24
subsidium emptum ab ipso creditore.

Num. 103. in fin. Cutell. de donat. tract. 1. discur. 2. partic. 6. num. 150. vbi, quod † fructus cumulandi in 25
20. annos debent judicari, habito respectu ad id quod fructificauit res per annum ante venditionem, per annum ipsum, in quo fuit vendita, & per subsequentem; & *numero 151.* quod † 26
verbum, fructus, capitur, vt significet illud, quod remanet, deductis expensis, *numero 152.* de æstimatione etiam feudorum; & quod † 27
consideranda est etiam distantia rei venditæ à Ciuitatibus, & Terris, ac, quod locus est arbitrio Iudicis, *Rota in Arminien. Manutentionis 5. Iunij 1648. coram R. P. D. Ghisilerio, post tractat. decis. 232. num. 8.*

Num. 109. in fin. Probaretur † tamen commune pretium, si locationes essent plures, *Rota recent. dec. 544. n. 12. & 1393. to. 1.* 28

ADDITIO AD INSP. LXI.

SVMMARIA.

1 *Pignoribus non ritè, & rectè captis, & distractis citari debet debitor ad subhastationes approbandas, vel impugnandas, sed si ritè, & rectè non potest debitor missionem in possessionem impedire, sed potest tertius.*

2 *Subhastatio vt valeat, debet esse facta conuenienti loco, & tempore.*

3 *Subhastatio non tenet, non constito de adjudicatione.*

4 *Subhastatio nulla est defectu jurisdictionis facta per aliquem vti ab A.C. deputatum, & de adjudicatione non constito.*

5 *Clausula, sine prajudicio jurium partium, est praseruatiua nullitatis, & potest ex ea restitui res adjudicata in vim mandati nulli.*

6 *Citatio, vel prasentia partis est fundamentum ordinis iudiciarij.*

7 *Mandatum nullum est contra bona hareditaria non citato harede, vel deputato, & citato hareditatis jacentis curatore.*

8 *Curator deputatus hareditati jacenti reprasentat personam haredis.*

9 *Executio nulla est, & attentata facta in spretum inhibitionis in vim commissionis alteri directa.*

10 *Fiscalium rerum subhastationis contractus, stante maximè lasione, & ex ea prasumpta fraude, est nullus, & rescindendus cum fructuum restitutione.*

11 *Pretij injustitia non reddit nullas subhastationes, & num. 14.*

12 *Pretio multo viliori vt distrahatur res multo maioris, fieri solet emptoris, non creditoris dolo, nec id creditori imputandum est, etiam si longè duplo pluris valeat, & n. 13.*

15 *Nullitas subhastationum, seu alia qualibet astimatur ex defectu forma, non ex quantitate materia.*

16 *Deliberatio simulata non valet.*

17 *Ampl. nec facta in vim mandati pro credito simulato.*

18 *Venditio, seu locatio plurium corporum vnico pretio quorum aliquod subhastatum non fuerit, est in totum nulla.*

19 *Solemnitas leuis actum vitiare non debet.*

20 *Validitas in dubio prasumitur, & decreta fuisse ritè, & rectè interposita.*

21 *Simulatio non prasumitur.*

1 NVm. 1. in fi. Adeò vt, † si, postquam in judi-
cati executionem pignora capta, & di-
stracta sint petatur missio in possessionem, in-
spiciẽdum sit ex actis subhastationum, an quid
in iis peccatum sit &, si peccatum sit, nihil a-
liud decernere debeat Iudex, nisi, vt debitor
vocetur ad subhastationes approbandas, vel
impugnandas, &, si omnia ritè, & rectè gesta
sint, missionem concedat, nec debitori, qui jam
condemnatus sit, saluam relinquat interce-
dendi facultatem, sed alijs tantùm, si qui erant,
tertijs, *Antonius Faber de error. pragmat. tomo 1. decad. 10. error. 6. n. 6.*

2 *Num. 2. in fi.* Et, † an subhastatio sit legitimè fa-
cta ac conuenienti loco, & tempore, *Boss. in
pract. tit. de fisc. & priuil. ejus. n. 38.*

Num. 5. in fine, Vnde † non tenet subhastatio 3
non constito, quod deinde bona fuerint adju-
dicata creditori, vel illi, cui obuenerunt, *Ciarlin.
controuers. for. p. 2. c. 160. nu. 47. vers. sexto oportebat.*

Num. 12. in fine, Vel, † si fuerit processum co- 4
ram aliquo Prelato vti deputato, putà, ab A.C.
& de deputatione non constet, *Rota in Romana
Pecuniaria 4. Decembris 1643. coram Reuerendiss. D.
Dunozetto juniore Decano, post tr. d. 148. n. 3. & seq.*

*Nu. 16. in fi. post verb. n. 7. 11. & seqq. Thomas. de tut. &
curat. tit. 19. a. 7. nu. 225. sub 8. ampl. Rota in Romana, seu
Tiburtina Dotis seu Pecuniaria 4. Iulij 1648. coram R.
P. D. Peutingero, post tr. dec. 174. n. 11.*

Num. 19. in fin. Et eo magis stante clausula, si-
ne prejudicio jurium ambarum partium, † quę 5
est præseruatiua, & non dicitur per eam renũ-
ciatum nullitati, & in consequens non obstat,
quin debeat restitui res adjudicata in vim mã-
dati nulli, *Rota in Romana Domus, & Census 16. Iunij
1606. coram Card. Sacrato penes Marches. de commiss. p. 1.
fol. 230. sub nu. 4.*

*Num. 22. in fin. & in Asculana Pradij 10. Nouem-
bris 1642. coram R.P.D. Royas. post tract. dec. 115. n. 23. &
in eadem 27. Aprilis 1643. coram R.P.D. Peutingero, post
tract. dec. 116. in fin.* vbi, si mandatum sit relaxa-
tum absq; citatione, vel præsentia partis, † quę 6
sunt fundamenta ordinis judiciarij. Vel, † si es- 7
set relaxatum contra bona hęreditaria, non ci-
tato hærede, & si hæreditas erat jacens, ei non
deputato, & citato curatore, † qui repræsenta- 8
ret personam hæredis, *Card. Mellin. dec. 272. n. 1.*

*Num. 37. in fin. post verb. dec. 61. n. 6. & in Vercellen.
Prioratus 28. Nouembris 1646. coram R.P.D. Peutinge-
ro, post tract. dec. 175. num. 1. & in Baren. seu Nullius Pe-
cuniaria 26. Maij 1645. coram R.P.D. Cerro, post tract.
dec. 193. n. 10. & 11.*

Num. 38. in fi. & † de facta in spretum inhibi- 9
tionis in vim commissionis alteri Iudici dire-
ctè *Rota in Romana Nullitatis Deliberationis 27. Apri-
lis 1644. coram R.P.D. Ghisilerio, post tract. dec. 190. nu.
15. in fi. & n. 16.*

Nu. 41. in fi. Atq; † quod, stante maximè læ- 10
sione, & præsumptione fraude, contractus sub-
hastationis rerum fiscalium sit nullus judicã-
dus, & rescindendus cum restitutione fru-
ctuum, tradit *Sanfelic. post addit. ad dec. 170. nu. 22. to.
2. fol. 16.* licèt alias, † si injustitia pretij pigno- 11
rum deliberatorum emptori peccatum sit, di-
ci non debeant nullæ subhastationes, cùm id
ad subhastationum potius materiam, quam
ad eorum formam pertineat, † nec creditoris, 12
sed emptoris dolo, siue bono, siue malo fieri so-
leat, vt res multo majoris pretij multo viliori
distrahatur, *Ant. Fab. de error. pragmat. decad. 10. err.
7. sub n. 4.* † nec imputandum est creditori, si pi- 13
gnus, quod distrahi curauit, quanticumque sit
pretij, eo pretio venditum fuerit, quod sit intra
duplum, licèt reverà longè duplo pluris res sit,
Ant. Fab. d. n 4. Quare, † si aliud non vrgeat, non 14
possunt ex hac causa nullæ dici subhastatio-
nes, *Ant. Fab. ibid. nu. 5.* cùm † nullitas siue subha- 15
stationum, siue alterius cujuslibet rei ex defe-
ctu formæ, non ex quantitate materiæ æsti-
metur. *Ant. Fab. ibid.*

Nu. 42. in fi. Idemq; † dicitur de deliberatione 16
simulata, ad *Rota in Firmana Pradij 14. Maij 1640.
coram*

coram R.P.D. Peutingero, post tract. dec. 179. num. 7. &
17 seqq. † vel in vim mandati, & relaxati pro credito simulato, Card. Mellin. dec. 232. n. 2. & d. 276. nu. 5.

18 Nu. 25. in fine, Duodecimo, † vbi fuerint vendita, seu locata plura corpora vnico pretio, in quorum aliquo defecerit solemnitas requisita subhastationis, est totus contractus venditionis, seu locationis nullus, Sanfelic. post addit. ad dec. 170. n. 15. sub vers. secundo desinit.

19 Nu. 58. in fine, Nec † leuis solemnitas actum vitiare solet, Intrigl. dec. 15. n. 46.

20 Præsumiturque † in dubio pro validitate, & quod decreta ritè, & rectè, ac cum debitis solemnitatibus interposita fuerint, Intrigl. d. dec. 15. numero 32. & decis. 46. numer. 55. & Rota in Anconitana Dotis 30. Maij 1650. coram R. P. D. Verospio, post tract. dec. 237. n. 10. & 16.

21 Prout † nec præsumitur simulatio, nisi probetur, d. dec. 46. n. 55.

ADDITIO AD INSP. LXII.

SVMMARIA.

1 Retentio competit pro vero credito, siue subhastatio contineat nullitatem, siue grauamen.

2 Grauamine stante, annullantur gesta ab illius die, & potest nouum decretum interponi, si aliud non resistat, & n. 3.

3 Nullitate stante subhastationis, remanet solum creditum.

4 Retentio competit emptori respectu solutorum anterioribus creditoribus, siue cum cessione, siue sine.

5 Hypotheca requisita ad effectum retentionis debet esse euidens, & talis quæ non admittat hæsitationem.

6 Retentione negata pro melioramentis bona fide factis intrat spolium.

Numero 1. post verb. post tract. decis. 4. in fin. & in Asculana Pradij 10. Nouembris 1642. coram R. P. D. Royas, post tract. decis. 115. numero 15. Thomas. de tut. & curat. tit. 19. capite 7. numero 225. in 8. ampl. in fi.
1 Cutel. dec. 24. num. 16. & 24. & seqq. vbi, quod † id procedit, siue agatur de nullitate, siue de gra-
2 uamine, & num. 27. vers. quod si hæc, quod, † cum in grauamine annullentur tantummodo gesta à die illati grauaminis ad differentiam nul-
3 litatis † vbi solum creditum remanet, potest in casu grauaminis nouum decretum interponi, si ei aliud non resistat, D. Merend. contr. iur. lib. 24. c. 50. n. 42. 10. 4.

4 Eod. num. 1. in fi. Essetque † locus retentioni ad fauorem etiam emptoris respectu pecuniarum, cum quibus dimissi essent anteriores creditores, siue sine, Paul. Staiban. iun. resol. for. 5. n. 25. & seqq.

Num. 4. post verb. obseru. 12. num. 100. Cutell. dec. 24.
5 num. 25. & 37. vers. quod si hæc omnia, vbi, quod † hypotheca debet esse euidens, quæ nullam admittat hæsitationem.

Nu. 7. in fine, Cutell. dec. 24. n. 24. in fi. vbi de spolio Iudicis inordinatè procedentis.

Num. 9. post verb. dec. 109. nu. 3. & in Firmana Pradij 3. Iunij 1644. coram Eminentiss. D. Card. Otthobono post tr. dec. 130. n. 8.

Nu. 11. in fine, & in d. Firmana Pradij 3. Iunij 1644. coram Eminentissimo D. Card. Otthobono, post tr. d. 130. num. 9. vbi, si reus comparuerit, & se opposuerit deliberationi.

N. 21. in fine, post verb. & negatiuè. Rota in Lauretana Domus 10. Iunij 1644. coram R. P. D. Bichio, post tr. dec. 131. n. 1. vbi, quod, † negata retentione propter melioramenta bona fide facta, dum titulo emptionis possidebatur, datur actio spolij. 6

Num. 24. in fine post verb. dec. 109. num. 36. & circa hanc materiam videas latè Cutell. dec. 29. num. 40. vbi etiam distinguit, & enucleat.

Num. 27. in fine, Rota in Asculana Pradij 10. Nouembris 1642. coram R. P. D. Royas post tr. dec. 115. num. 26. & in rec. parte 4. tomo 2. decisione 251. num. 10. Thomas. de tut. & curat. titulo 19. capite 7. num. 225. in 8. ampl. in fi. & Rota in Romana Vineæ 19. Februarij 1644. coram R. P. D. Bichio, post tr. dec. 189. nu. 15. in fi. & nu. 22. in fi. vbi, si adsit error calculi, in Romana subhastationis 7. Iunij 1651. coram eodem post tr. dec. 241. nu. 29. & 30. vbi, quod nec pro vero credito retentio competit aduersus spolium judiciale, deficiente contumacia, vel culpa.

Num. 28. post verb. obseru. 12. n. 101. Rota in d. Asculana Pradij 10. Nouembris 1642. coram R. P. D. Royas post tr. d. dec. 115. n. 16. vbi, & quando de credito nihil posset controuerti.

Num. 29. in fin. post verb. num. 5. & sequ. & num. 37. & in d. Asculana Pradij 10. Nouembris 1642. coram R. P. D. Royas post tr. d. dec. 115. sub num. 16. & 17. & in Romana Vineæ 19. Februarij 1644. coram R. P. D. Bichio post tr. dec. 189. n. 22.

Nu. 30. post verb. dec. 100. n. 2. & in d. Asculana Pradij 10. Nouembris 1642. coram R. P. D. Royas, post tr. dec. 115. num. 17.

Nu. 35. in fi. Thomas. de tut. & curat. titulo 19. capite 7. num. 225. ampl. 8. in fi.

ADDITIO AD INSP. LXIII.

SVMMARIA.

1 Creditor in pignoris venditione nec de euictione, nec ad pretij restitutionem tenetur, cum vendat ius quod habet, & n. 3. Lim. vt n. 16.

2 Euictio debetur ementi etiam à Iudice.

4 Pignus vendi non videtur nomine creditoris, sed debitoris, qui est dominus.

5 Creditor, ad cujus instantiam pignus est venditum, nec de euictione tenetur si debitor non sit soluendo; Ampl. vt n. 6. & 7.

8 Citationis defectus non nocet tertio ad effectum agendi contra debitorem pro interesse.

9 Creditor vendens pignus ad hastam tenetur de euictione; si vendat de jure communi, & vt extraneus.

10 Ampl. idem esse, si pretium ab eo receptum sit euictionis vinculo grauatum.

11 Ampl. idem procedere, si emptor hac conditione, & protestatione emerit.

12 Ampl. idem, si receperit pretium sub nomine depositi, seu cum cautione de restituendo prioribus, & potioribus.

13 Aliud est teneri de pretio, aliud de euictione.

14 Larr. decis. Granat. 75. parte 2. num. 2. in fin. & 14. declaratur.

15 Æquum est, emptorem consequi, quod fieri potest sine creditoris dispendio.

17 *Creditor ad cujus instantiam pignus venditum fuit, non est audiendus si velit illud ex alia causa vendicare, cùm teneatur de proprio facto.*

NVmero 1. in fin. *Vrsell. in verb. actio pro euictione, concl. 37. num. 43. & 45. Ant. Fab. de err. pragmat. tomo 1. decad. 1. err. 10. numero 1. & seqq. Larr. decisione Granat. 75. numero primo, 2. 3. 8. & 13. parte 2. Merlin. de pig. libro 4. q. 101. num. 4. & 10. Petr. Caball. consf. decis. 143. numero 1. & seq. parte 2.* vbi, quod † nec
1 tenetur ad pretij restitutionem, & quod videtur vendere jus, quod habet, *Ferdinandus Arias var. resol. libro primo, capite 44. numer. 6. 9. 12. 13. & 15.*
2 quamuis difficultatem non habeat † habentem etiam rem à Iudice de euictione agere posse, *Mangil. de euict. q. 2. n. 6.*

3 *Num. 4. in fin.* & † pro jure, quod in re habet,
4 *Larr. d. dec. Granat. 75. nu. 1. & 2. p. 2.* † neq; videtur res vendi nomine creditoris, sed debitoris qui est dominus, *Larr. ibid. n. 2.*

Num. 5. in fin. Larr. d. dec. Granaten. 75. num. 1. & seq. parte 2.

N. 6. in fi. Larr. d. dec. Granat. 75. sub n. 2. p. 2.

5 *Num. 7. in fin.* seu † nec quando debitor soluendo non sit, *Ferdinandus Arias var. resol. libro primo, capite 44. numero 16. Antonius Faber. de err. pragm. tomo primo decad. 1. err. 10. in fin.*

N. 8. in fin. post verb. n. 9. & seqq. Merlin. de pign. libro 4. q. 101. n. 3.

6 *N. 10. in fi.* Ampl. 5. † siue pignus consistat in corpore, siue in nomine debitoris, *Petr. Cabal. d. consf. dec. 143. n. 3. p. 2.*

7 Ampl. 6. vt † eo magis creditor de euictione non teneatur, si hoc nominatim actum sit, *Ferdinandus Arias var. resol. lib. 2. c. 44. n. 15.*

Num. 11. in fin. Antonius Faber de err. pragmat. tomo 1. decad. 1. err. nu. 10. & 15. Merlin. de pignor. lib. 4. quæst. 101. n. 5. & seq. Ferdinandus Arias var. resol. d. libro 1. c. 44. sub nu. 8.

N. 12. in fine, Larr. d. dec. Granat. 72. n. 1. parte 2. Petr. Cabal. d. consf. 143. numero 4. parte 2.

N. 13. in fine, Gratianus dec. 215. n. 5. in addit.

N. 15. in fine post verb. Bonon. 57. nu. 12. Gratianus d. dec. 215. nu. 5. in addit. & Rota in Ciuitatis Castelli Saluiani 4. Iulij 1648. coram R. P. D. Bichio post tr. decisione 210. num. 27. & 28. Ferdinandus Arias var. resol. libro primo, c. 44. n. 6. & 16.

Nu. 19. in fine, Antonius Faber de err. pragm. tomo 1. decad. 1. err. 10. nu. 1. 14. in fine, & n. 20. in fine, Merlinus de pignor. libro 4. q. 101. num. 7. 8. & 9. Ferdinandus Arias var. resol. libro 1. c. 44. n. 8. in fin.

Num. 20. in fine, Vrsell. in verbo actio pro euictione, conc. 37. n. 9. & 10.

Nu. 21. in fine, Ferdinandus Arias var. resol. libro 1. c. 44. nu. 8. & 16.

Numero 22. in fine, aut sibi non teneri, *Arias vbi sup.*

8 *Num. 25. in fine,* Et quod † defectus citationis non noceat tertio ad effectum agendi contra creditorem pro interesse, tradit *Fontanella decisione 437. num. 15. in fine, tomo 2.*

Nu. 35. in fine, Sed videas in hoc etiam *Ferdinandus Arias var. resol. libro ... capite 44. sub num. 9. & 10.* qui contrarium firmare conatur.

9 *Nu. 36. in fine, post verb. dec. Florent. 32.* seu † de jure communi, & vt extraneus quilibet, *Ferdinandus Arias d. c. 44. n. 11. & seq.*

Nu. 39. in fine, post verb. circa finem, p. 3. Vrsell. in verbo actio pro euictione, concl. 37. n. 45. Larr. decis. Granat. 75. n. 8. & 12. parte 2. Merlinus de pignor. libro 4. q. 101. n. 13. Ferdinandus Arias var. resol. d. libro 1. c. 44. num. 12. & c. 45. n. 1. 2. & 5.

Num. 10. in fine, Extende declarationem, vt † 10
idem sit in creditore, qui pretium, & pecuniam recepit hujusmodi euictionis vinculo, & qualitate grauatam, cùm is tunc dicatur in obligationem de euictione consensisse, *Larr. d. decis. Granat. 75. n. 9. & seq. parte 2.* Et † ideò magis pro- 11
cedit, si ipse emptor hac conditione, & protestatione emerit, *Larr. ibidem, n. 11.*

Extende rursus, vt † idem sit, si in concursu 12
creditorum sit illis facta solutio sub nomine depositi, & cum cautione de restituendo prioribus, & potioribus, *Lar. d. dec. Granat. 75. nu. 12. & 14. parte 2.*

Nu. 4. in fine post verb. q. 49. n. 3. & 4. cùm † aliud 13
sit de pretio aliud de euictione teneri, *Antonius Faber de error. pragmat. tomo 1. decad. 1. error. 10. num. 15. in fin.*

Num. 48. in fine Ferdinandus Arias var. resol. dicto libro 1. capite 44. sub num. 8.

N. 55. in fine, Et † in his terminis possunt ha- 14
bere locum tradita per *Larr. d. dec. Granat. 75. sub nu. 2. circa finem, & nu. 14. parte 2.* vt non sit locus repetitioni, quando fuit solutum vero creditori, & nomine veri debitoris, vbi scilicet ipsa pecunia amplius non extet. Sed potest creditor ex empto conueniri, vt aduersus debitorem contrarium pignoratitiam actionem præstet, & cedat, cùm † æquum sit, emptorem con- 15
sequi, quod sine creditoris dispendio futurum est, *leg. in creditore, 38. ff. de euict. Larr. dicta decis. 75. sub n. 1. & 2. in fine,* licet, † si creditor reperiatur obli- 16
gatus de restituendo prioribus, & potioribus, quasi non videatur tunc suum recepisse, & pecunia extet, teneatur erga emptorem ad pretij restitutionem, *Larr. eadem dec. 75. sub n. 14.*

Num. 58. in fi. Animaduertendum etiam est, quod † tamen creditor tenetur de proprio fa- 17
cto, itavt, si post pignus venditum velit ejusdem rei ex alia causa quæstionem aduersus emptorem mouere, non sit audiendus, *Ferdinandus Arias var. resol. libro 1. c. 44. n. 7. in fin.*

ADDITIO AD INSP. LXIV.

SVMMARIA.

1 *Factum partis, vbi non valuit, nec valet factum Iudicis ex illo subsecutum.*
2 *Emptor pignoris, si debitor non sit soluendo, sibi imputet.*
3 *Factum Iudicis in adjudicatione habetur pro facto partis, scilicet debitoris.*
4 *Ampl. eo magis in Principe. Decl. vt num. 7.*
5 *Euicto pignore creditori à Principe adjudicato, habet ille actionem ex empto contra debitorem ad creditum & quod amplius sua interest; sed euicto emptori extraneo à Iudice adjudicato is actionem habet ad pretium, & illius vsuras, & n. 6.*
7 *Principum beneficia sunt plenius interpretanda, quam concessa per Iudicem.*
8 *Fauendum creditori adjudicatario magis est, quam extraneo emptori, & quare.*

Num.

NVm.2. in fin.Sanfelic.dec.103.numer.3. & 5. Ant. Fab.de error.pragmat.tom.1.decad.1.err.5.sub numer.3.& err.10.num.3.5.& 14.Larr.decis.Granat.75. numer.2.par.2.Thom.Carleual. de iudic.tom.1.disp.vlt. sub numer.8. Petr.Caball.cons.decis.26.numer.49.par.2. Ferdin.Arias var.resol.lib.1.cap.25.sub num.20.& cap. 35.numer.4.8.& seq.Ioan.Bapt.de Thor. in compend. decis.Neapol.par.4.sect.2.in verb.liquidatio instrumenti,fol.48.in fin.

Num.3.in fin.post verb.qu.193.num.23.Larr.d.decis. Granat.76.num.11.& 39.par.2.

Num.4.in fin. Ant.Fab. de error.pragmat.1.decad.1. err.10.numer.13.Larr.dict.decis. Granat.75.sub num.3. par.2.

Num.5.in fin. Ferdinand.Arias var.resol.lib.1.cap.42. num.32.in fin.& 35.Ioan.Bapt.de Thor.vbi sup.

Num.6.post verb.nu.30.lib.1. Ferdin.Arias var.resol. d.lib.1.cap.35.num.5.

1 N.14.in fin.Et † vbi non valuit factum partis, nec valet factum Iudicis,qui in vim facti partis processit,Sanfelic.dec.103.nu.4.

2 Num.15. in fin. Si † autem debitor non sit soluendo, imputet sibi emptor, qui fuit facilis ad emendum,Anton.Fab.de error.pragmat.tom.1.decad.1. err.10.in fin.

3 Adnotandum quoque est, quod,† vti in adiudicatione factum Iudicis pro facto partis,hoc
4 est debitoris reputatur, ita, & † eo magis pro eiusdem facto habetur factum Principis permittentis creditori pignus dominij iure possidere,Ferdinand.Arias var.resol.lib.1.cap.42.num.32.&
5 seq. quo casu,si euictio succedat,valet creditor actione ex empto non solum id, quod sibi debetur persequi, sed etiam, si quid amplius eius
6 intersit,Arias eod.numer.32.& 35. Verum † extraneus, qui à Iudice iudicatum exequente rem comparuit, pretium dumtaxat vsuris cumulatum exigere potest, Arias d.nu.32.in fin.ex l.si plus,
7 74.§.1.ff.de euict.Et ratio differentiæ,est,quia † beneficia Principum sunt plenius interpretanda, & ea omnino habentur pro facto partis, quod non sic est in facto Iudicis,Arias ibid.numer.33.&
8 quia † magis fauetur creditori,qui ex necessitate consequendi creditum emit,quam extraneo, qui sponte emit,Arias ibid.nu.34.

ADDITIO AD INSP. LXV.

SVMMARIA.

1 Euicta specie pro specie in solutum data,potest creditor vti primæuis iuribus. Ampl.vt nu.2.

3 Protestari bonum est in adiudicatione, vt in casu euictionis intelligantur reseruata primæua iura.

4 Euicta re pro credito dotis, vel donationis propter nuptias adiudicata,non datur regressus ad primæua iura in stricta disputandi ratione.

5 Euicta re adiudicata,si debitor non sit soluendo,rediri potest ad primæua iura ex æquitate,sed non ex stricto iure.

6 Debitor tenetur cauere creditori de conseruando eum indemnem à promissa euictione pignoris deliberati,etiam si sponte promiserit.

7 Euicta re creditori adiudicata,cuius dominium debitor ei transferre tenebatur, valet creditor ad primæua iura redire,& quare.

8 Re in solutum data redhibita,potest creditor vti primæuis iuribus.

7 Euicto pignore creditori adiudicato, & ab eodem in alium alienato, an possit creditori de euictione conuentus ad priora iura redire.

NVm.1. in fin. & in Romana Censuum 16. Martij 1646.coram R.P.D. Royas, post tract.dec.136. num.18.Sanfelic.dec.213.nu.4.

Nu.2. in fin.Sanfelic.d.decis.213.num.4.Ferdinand. Arias var.resol.lib.1.cap.40.num.3.4.7.& seq.20.& seq. cap.41.num.1.3.& seq.cap.42.n.1.9.& seq.& 27.& seq. & cap.44.nu.13.

Nu.4.post verb.cap.4.sub nu.2.Et quod,† quando 1
species pro specie in solutum data est, euictione secuta,non prohibeatur creditor vti primæuis iuribus, tradit Ferd.Arias var.resol.lib.1.c.40.n.1.
vbi, † etiam si res soluto euincatur pro parte, 2
& num.2. & 5.& seq. & 17.& seq.cap.41.num.10.cap. 42.nu.36.& cap.46.n.6.

Num.5.in fin. opiniones etiam hinc inde cum suis argumentis, & fundamentis refert Ferdin. Arias var.resol.lib.1.cap.36.per tot.

Nu.6.in fin.post verb.dec.86.sub nu.4.& in d.Romana Censuum 16. Martij 1646. coram R.P.D. Royas, post tract.decis.136.num. 19. Ferdin. Arias var.resol. lib.1.cap.41.nu.1.in fin. & 2.vbi, quod ideo Docto-
res consulunt accipienti,† vt protestetur,se non 3
habere animum discedendi à primæuis iuribus, si contingat, rem in solutum datam euinci, & cap.46.nu.8.

Num.21.in fin.post verb.numer.21.& 22.par.5.Ferdinand.Arias var.resol.lib.1.cap.41.nu.16.

Num.27. in fin.Larr.decis.Granat.75.num.12.in fin. par.2.

Num.36.in fin. post verb.quest.78.nu.22. Ferdinand. Arias var.resol.lib.1.cap.42.num.3.& seq.vbi,quod ab hac sententia in controuersiis forensibus non
auderet discedere, sed † contrarium sentit, at- 4
tenta stricta disputandi ratione,& c.46.nu.9.

Num.38.in fin. Ferdinand.Arias var.resol.lib.1.cap.
41.nu.25.& 26. vbi,quod † id procedit ex æqui- 5
tate,secus ex stricto iure.

Nu.39.in fin.Ferdin.Arias d.cap.41.nu.20.

Nu.40.in fin.post verb.nu.1.& seq.Ferdin.Arias var. resol.d.lib.1.cap.46.nu.14.

Nu.41 in fin. Ferdinand. Arias var.resol.d.lib.1.cap. 45.num.3.& seq.Larr.dec.Granat.75.sub nu.12.

Nu.42.in fin. post verb.decis.200.num.16.par.1. Ferdinand. Arias dict.cap.45.num.4. in fin.Larr.dict.decis.
75.sub numer.12.vbi,† etiam si sponte euictionem 6
promiserit.

Num.49.in fin. Lim.octauo, † vbi soluta sit res 7
debita, cuius dominium debitor in accipientem ex lege conuentionis, vel ex natura contractus transferre tenetur, nam hoc casu debitor ita demum liberatur, si rem cum effectu fecerit accipientis, Ferdinand. Arias var.resol.lib.1. cap.39.numer.15. & seqq.vbi exempla. & cap.46.num. 2.& 4.

Lim.nono, † vbi res data in solutum redhi- 8
bita sit, quia, rescissione secuta, omnia perinde æstimantur,ac si nullæ in solutum datio præcesserit, & debet creditor, posse regredi ad pristinam actionem, ne alioquin illusus remaneat, Ferdinan.Arias var.resol.lib.1.cap.41.nu.13.& seq.

Quid † autem dicendum sit, cum creditor 9
pignus vendidit, quod ipse prius à debitore,vel ab Apparitore,rem iudicatam exequente,eme-

rat, vel in solutum acceperat, an secuta deinde pignoris euictione, possit venditor de euictione conuentus ad propria iura redire, tangit *Ferdinand. Arias var. resol. lib. 1. cap. 45. nu. 17.*

ADDITIO AD INSP. LXVI.

SVMMARIA.

1 *Ius offerendi competit vsque ad litis contestationem, & per viam purgationis moræ vsque ad sententiam, seu decretum, non post.*

2 *Ius offerendi secundo creditori non datur, vbi primus creditor vendidit & iure creditoris, & iure communi.*

3 *Fideiussor emens creditoris anterioris iura præsumitur emere confirmandi sui pignoris gratia.*

4 *Extraneus emptor sub hasta dicitur etiam secundus creditor, si emerit vti extraneus, secus si vti creditor, vel simus in dubio.*

5 *Venditio iure creditoris fieri dicitur, vbi emitur à debitore, & creditore simul.*

6 *Venditio vt fiat iure creditoris, quando pignus venditur ad instantiam creditoris vix vsu venit.*

7 *Venditio iure creditoris eo magis facta dicitur, si id in pactum deductum fuerit.*

8 *Creditor vendens pignus iure creditoris dicitur vti licentia alienandi sibi à debitore in constitutione hypothecæ concessa, & transfert dominium tale, quale tunc apud debitorem erat, & numer. 9.*

10 *Ius offerendi non competit sine credito, & hypotheca, cuius est effectus, & à qua pendet, tamquam lux à Sole, & num. 11.*

12 *Creditor siue pignus vendat solus, siue vna cum debitore, semper vtitur iure hypothecæ, & licentia alienandi sibi in hypothecæ constitutione concessa.*

13 *Creditor secundus non est in iure offerendi audiendus ex læsione in pretio.*

14 *Alienatio, Iudice mediante instantibus creditoribus videtur necessaria, non voluntaria debitoris.*

15 *Venditio sub hasta fieri, non dicitur à creditore solo, sed etiam à debitore in personam Iudicis repræsentato. Decl. vt nu. 16.*

17 *Creditor secundus post adiudicationem, vel deliberationem admittitur ad ius offerendi, si sit minor.*

18 *Hypothecaria competit secundo creditori contra illum qui emit à primo non iure creditoris, sed illius iure possidet.*

19 *Creditor posterior agere potest contra eum, qui emit à Iudice, si ipse venditioni non adfuerit.*

20 *Creditor secundus si pignus emerit, habent alij creditores ius offerendi.*

21 *Creditor consanguineus, qui vult præferri, debet soluere, quod omnibus creditoribus debetur, alias eorum hypothecis subiectus remaneret, & num. 22.*

22 *Hypothecæ non extinguuntur ob sanguinis retractum.*

23 *Creditor secundus in subhastatione præsens, & partem in præiudicio faciens, vel citatus amittit ius offerendi, ex quo est in culpa non licitando, &, ne rerum dominia sint semper in incerto, & num. 24.*

25 *Creditori secundo ius offerendi non competit, vbi deliberatio iure, hoc est Iudicis auctoritate, seruatis solemnitatibus, & bona fide facta fuerit.*

26 *Hypotheca creditoris, cui res adiudicatur, extinguitur, sed non ea quæ competit secundo creditori.*

27 *Creditor in dubio vendere intelligitur pignus iure creditoris.*

28 *Emens à creditore, qui pignus emit, vel sibi adiudicari obtinuit, non iure creditoris, sed vt ab extraneo, potest rei auocationem pati ex iure offerendi debitam quantitatem cum legitimis accessionibus posteriorum creditorum. Ampl. vt ibid.*

29 *Iuri offerendi secundi creditoris locus est in re primo adiudicata, si adsit læsio vltra dimidiam.*

30 *Ius offerendi competens secundo creditori contra primum est imprescriptibile secundum aliquos, sed illud, quod competit contra extraneum præscribitur spatio etiam decem annorum, & nu. 31.*

32 *Creditor secundus, vt admittatur ad ius offerendi, offerre debet solutum à primo, & medij temporis interusurria, & ipse primus debet rem cum fructibus restituere, & quare, & nu. 33.*

34 *Lucrum, quod vltra creditum in adiudicatione consecutus fuisset primus creditor in vim Statuti, consuetudinis, vel styli cedit lucro secundi creditoris ad ius offerendi admissi.*

35 *Cedere iura, nisi talia, qualia, non tenetur primus creditor, à quo per ius offerendi pignus auocatur per secundum creditorem, & nec tenetur, se præstare creditorem anteriorem, & debitorem locupletem, sed debitorem tantum, & quare, & nu. 36. Lim. vt nu. 37.*

38 *Ius offerendi in iudicio, quod intentator à secundo creditore contra extraneum possidentem, non est necesse citare primum creditorem.*

NVm. 1. in fin. & *de error. pragmat. tom. 1. decad. 1. err. num. 1.*

Num. 2. in fin. post verb. num. 18. & 19. & in Æsina Bonorum 20. Februarij 1641. coram R.P.D. Bichio, post tract. decis. 127. nu. 2. 12. 13. & per tot. Paul. Staiban. iun. resol. forens. 5. num. 12. 13. 16. & seq. Sanfelic. decis. 104. num. 18. vbi, quod † ius offerendi non nisi vsque ad litis contestationem super executione rei iudicatæ competit, & per viam purgationis moræ vsque ad sententiam, & quod cessat post prolatum decretum, *Merl. de pignor. lib. 4. qu. 36. nu. 12. & seqq. & præsertim nu. 18. & qu. 47. nu. 12. vbi num. 4. & seqq.* refert opiniones hinc inde cum motiuis. *Thom. Carleual. de iudic. tom. 2. tit. 3. disput. 21. num. 1. 8. & 9. Ferdinand. Arias var. resol. lib. 1. cap. 25. numer. 15. & seqq.* quem videas, & *cap. 37. nu. 8. & seqq. & cap. 46. nu.* 18. vbi † de venditione simul facta & iure creditoris, & iure communi, & *cap. 48. num. 19. & seqq. Ioan. Bapt. de Thor. in compend. dec. Neapol. par. 3. in verb. emptor alicuius domus,* quem videas. Vnde nec est curandum de *Ant. Fab.* contrarium cum *Castillo* defendente de *error. pragmat. tom. 1. decad. 1. err. 5. per tot. & err. 6. nu. 1. err. 8. nu. 9.* 1 2

Nu. 3. post verb. decis. 76. num. 5. Ferdinand. Arias var. resol. lib. 1. cap. 9. numer. 9. & 26. vbi, & per tot. caput, & cap. 10. † secus in fideiussore emente, quia præsumitur emere confirmandi sui pignoris gratia, & *d. cap. 10. num. 25.* quod † pro extraneo habetur etiam secundus creditor, qui tamquam extraneus ad emendum accessit, licet secus si emerit tamquam creditor, vel non constet, cum tamquam extraneum accessisse. 3 4

Num. 4. in fin. Rota in d. Æsina Bonor. 20. Februarij 1641.

1641.coram R. P. D.Bichio, post tract.decis.127.numer.3. Merlin. de pignor.lib.4.quæst.36.num.2. & seqq.Thom. Carleual. de iudic.d.tom.2.tit.3.disput.21.sub nu.1.vers. rationem.

Num.5.post verb.nu.85. & seq. Merlin.loc.cit.nu.37. & seq.vbi,vel guarantigia.

5 Nu.6.post verb.dicitur, † non solum vbi emptor emit à debitore, & simul à creditore anteriori, qui dominium non habet,& emptor scit, Rota in dicta Æsina Bonorum 20. Februarij 1641. coram R.P.D.Bichio,post tract.dec.127.nu.1.sed

6 Eod.num.6.post verb.decis.505.in princip.licet † hoc secundo casu vix vsu veniat, vt creditor vendat iure creditoris,secundum Ant.Fab.de error.pragm. tom.1.decad.1.err.6.nu.3.

Eod.num.6.in fin.Paul.Staiban.iun.resol.forens.5.nu.
7 12.& 13.vbi, † eo magis,si hoc in pactum deductum fuerit, & tres diuersas sententias afferat Thom.Carleual.de iudic.tom.2.tit.3.disput.21.num.3.& seq.Ioan.Baptist.de Thor.in compend.dec.Neapolit.par.3. in verb.emptor rei sub hasta,& in verb.emptor alicuius
8 domus, & † sic vtitur dicta licentia, Rota in dict. Æsina Bonorum 20.Februarij 1641.coram R.P.D. Bichio,post tract.dec.127.nu.4.

Num.7. in fin. post verb.decis.180.num.10. & in dict. Æsina Bonorum, post tract.dict.decis.127.nu.4.Thom. Carleual.de iudic.d.tom.2.tit.3.disput.21.num.1.vers.ra-
9 tionem,& disput.22.num.9. & † tali,quale erat penes debitorem tempore constituti pignoris, d. dec.127.nu.4.

Num.8.in fin. post verb.decis.108.num.10. & in dict. Æsina Bonorum post tract.d.dec.127.nu.6. Thom.Carleual.d.nu.1.vers.rationem.

10 Num.9.in fin.post verb.d.dec.445.num.30.Et † sine hypotheca non competat ius offerendi,nisi offerens possideat, ead.decis.127.num.7. & 43.Merlin. de pignor.lib.4.quæst.45.numer.1. & seqq. & quæst.46. numer.2. Thom.Carleual.de iudic.tom.2.tit.3.disput.22.
11 numer.6. vbi,quod † ius offerendi est effectus ex hypotheca resultans necessario, & eius naturæ, vt ab ea pendeat in esse fieri, & conseruari, tamquam lux à sole.Ita vt ad effectum vt sit locus iuri offerendi, requiratur copulatiuè creditum, & hypotheca, Rota in Anconitana Prædij 14. Decembris 1629. coram Pirouano, post tract. decis. 140.
12 numer.2. † Militatque supradicta ratio,siue vendat solus creditor, siue vendat creditor vna cum debitore, quia vtroque casu non vtitur creditor, nisi iure hypothecæ, & sic licentiæ alienandi ipsi inhærentis, quam ex eiusdem interuentu venditioni videtur etiam debitori vendenti communicasse,dict.dec.127.nu.8.

Num.11.in fin. Ioan.Bapt.de Thor.in compend.dec. Neapol.in verb.creditor secundus,par... Paul.Staiban.
13 iun.resol.forens.5.num.1.13.23.& 24.immò † nec audiri debet,si læsio fuerit in pretio, Staiban.ibidem num.15.

Num.12.in fin.post verb.num.4.12.& 13.& in dicta Æsina Bonorum 20.Februarij 1641.coram R.P.D.Bichio,post tract.dec.127.n.11. Anton.Fab.de error.pragmat. tom.1.decad.1.error.4.num.8. Thom. Carleual. de iudic. tom.2.tit.3.disput.21.sub num.4.

Num.16.in fin.post verb.num.76.& 77.Ioan.Bapt.de Thor.in compend.decis.Neapolit.par.3. in verb. emptor
14 rei sub hasta, vbi,quod † alienatio facta per Iudicem, vrgentibus creditoribus, videtur certo modo necessaria,non voluntaria debitoris,quia alienat debitore inuito, licet † venditio hæc 15
sub hasta non tamen dicatur fieri à solo creditore,sed etiam à debitore in persona Iudicis repræsentato, Rota in d.Æsina Bonorum 20.Februarij 1641.coram R.P.D.Bichio,post tract.dict.decis.127.nu. 10.& 11.

Nu.23.in fin.& secundum Thom.Carleual. de iudic.tom.2.tit.3.disput.21.num.8. † venditio ritè,& rectè à Iudice facta pignoris capti in causam iudicati,instantibus creditoribus, facta censetur à 16
creditore quoad quædam,hoc est,quoad excludendum posteriores à iure offerendi, & quoad omnia ipsi creditori vtilia, & à debitore quoad alia, hoc est, vt non possit factum Iudicis legitimum impugnare, & vt teneatur de euictione.

Nu.24.in fin.post verb.decretum Iudicis, Ant.Fab.de error.pragmat.tom.1.decad.1.err.6.num.2. & err.8. nu. 8.Merlin de pignor.lib.4.qu.45.nu.29.

Num.25.in fin.post verb.concl.142.nu.9.Prout † ad 17
offerendum admitteretur secundus creditor minor, Merlin.de pignor.lib.4.qu.47.nu.12.

Num.26.in fin.cum † tunc competat hypothecaria, Sanfelic.dec.104.nu.17. 18

Atque † liberum est etiam posterioribus creditoribus aduersus emptorem à Iudice agere, si 19
ipsi venditioni non adfuerint, Ant. Fab. de error. pragmat.tom.1.decad.1.err.8.nu.10.

Prout † ius offerendi creditoribus illibatus conseruatur, vbi emerit secundus creditor, Ferdinand.Arias var.resol.lib.1.c.8.nu.7.& seq. 20

Num.27.post verb.magis communem,& sentit Ferdinand.Arias var.res.lib.1.c.37.nu.18.in fin.& 19.

Eod.num.27.post verb.qu.82.numer.11.& 12.& Cæs. Caren.resol.131.num.8. Ioan.Bapt.de Thor. in comp.dec. Neapol.in verb.creditor secundus,par...,

Eod.nu.27.in fin.& opiniones hinc inde refert Merlin.de pignor.lib.4.qu.47.nu.2.& 3.

Num.28.post verb.num.86. & 87.Paul.Staiban.iun. resolut.for.5.nu.14.

Nu.33.post verb.dec.76.numer.21. & seqq. Merlin.de pign.lib.4.qu.45.nu.27.& 28.

Num.34.in fin.& antea in eadem 14.Decembris 1629.coram Pirouano,post tract.decis.140.nu.1. prout idem dicitur de deliberatario,hoc est,quod nec ipse potest negare, quod bona non essent sub dominio debitoris, & sub hypotheca illius creditoris, Rota in Romana Saluiani 18.Martij 1650.coram R.P.D.Bichio,post tract.dec.241.nu.8.

Nu.35.in fin.Merlin.loc.cit.

Nu.36.post verb.num.13.& seqq.Merlin.de pign.dict. lib.4.qu.45.nu.29.& 58.

N.37.in fin.Vnde † creditor etiam consanguineus,qui vult præferri ex priuilegio l.1.ff.de priuil.cred. debet soluere totum creditum, quod omnibus creditoribus debetur,alias sequeretur, quod alij creditores possent rem iterum ab eo, vel eius successoribus vendicare, tamquam à 21
tertio possessore iure hypothecæ,cum † per retractum sanguinis hypothecæ non extinguantur,sed consanguineus subrogetur loco emptoris,vel creditoris,cui res fuit adducta,seu vendita,& possit contra ipsum creditor posterior offerendi iure vti, Sanfelic.dec.100.nu.71. 22

Nu.39.in fin.Sanfelic.dec.118.nu.10.vbi, quia † fuit in culpa non licitando, & ne rerum dominia sint semper † in incerto,& de communi, Merlin. 23 24

de pign.lib.4.quaest.45.num.17.& quaest.47.nu.10.

N.40. in fin. Cas. Car.res.131.num.8.Merl.lib.4.qu. 45.num.16. Ferd. Arias var.resol.lib.1.c.8.nu.1.& seq.& cap.37.nu.9.in fin.

N.41.in fin.& in eadem *26. Iunij 1643. coram eodem,post tr.d.120.n.2.Merl.de pig.lib.4.q.45.n.29. Fer-*
25 *din.Arias var.res.lib.1.c.24.n.6.& 7.& seq.* vbi † si iure venditio facta fuerit, hoc est, auctoritate Iudicis, & seruatis solemnitatibus, ac bona fide.

N. 44. in fin. & allegat per *Ferdin.Arias var.res. lib.1.c.6.n.1.& seqq.*& idem *c.37.n.18.in fin.& 19.*

N.45.post verb.concl.52.sub nu.56.& Merl.de pign. lib.4.qu.43.n.11.& qu.45.nu.10.& 17.& Thom.Carleu.
26 *de iud.tom.2.tit.3.disp.22.num.*11.vbi, quod † extinguitur hypotheca respectu creditoris, cui res adiudicatur, non autem respectu secundi creditoris, & *Ferdin.Arias var.res.lib.1.c.8.nu.*10.*& seqq.*

27 *N.57.in fi.*In dubio † autem creditor iure creditoris vendere intelligitur, *Ferd. Arias var. res. lib.1.c.37.nu.*31.*& seq.*vbi limitat, quem videas,
28 sed † secus est in eo, qui non emit à creditore creditoris iure, quia, si ipse primus creditor pignus emerit, vel in solutum acceperit siue à debitore, vel ab apparitore, rem iudicatam exequente, & deinde illud rursus aliis vendiderit non iure creditoris, sed eo modo, quo quilibet extraneus vendere potuisset, liberum erit posterioribus creditoribus, oblata debita quantitate cum legitimis accessionibus, pignus prosequi, & ab emptore auocare, & quidem etiamsi transierit per mille manus, *Ferdinand. Arias var. resol.d.lib.1.c.37.nu.5.& seqq.*

29 *N.67. in fin.* & † maxime si adesset læsio vltra dimidiam, *Cas.Caren.d.resol.*131.*nu.*8.

*N.73.in fin.post verb.c.31.nu.400.& Cas.Caren.dict. resol.*131.*nu.8.Merl.de pign.lib.4.qu.45.n.17.*

N.74. in fin.post verb.n.32.lib.1. Ferd.Arias var.res. lib.1.c.6.nu.5.& seqq.& c.8.n.1.& seqq.

N.77.in fin.post verb.datio in solutum, Ferdin.Arias d.lib.1.c.25.sub nu.30.

*N.83.in fin. post verb.dec.68.num.*14. & in *Æsina Bonorum 20.Febr.*1641.*coram R.P.D.Bichio, post tr. dec.127.num.16.Cas.Caren.res.*131.*num.9.* vbi, quod
30 † multi etiam tenuerunt, hoc ius competens secundo creditori esse impræscriptibile. Sed
31 † ad fauorem extranei tertij possessoris præscribitur spatio etiam decem annorum, *Paul. Staib.iun.res.for.5.nu.46.*

32 *Post nu.84.* Debetque † secundus creditor offerre pecuniam solutam à primo creditore, & interusuria medij temporis vsque ad diem oblationis, *Rota in Ancon.Pradij 27.Maij 1630.co.Pirouano,*
33 *post tr.d.*141.*n.2.& 6.*prout † ipse primus creditor tenetur rem cum fructibus perceptis restituere, cum dominium resolutum dicatur vsque ab initio, ac si deliberatio, vel adiudicatio non es-
34 set facta, *d.dec.141.n.1.7.& 8.*† Illud vero lucrum, quod vltra creditum in adiudicatione consecutus fuisset primus creditor in vim Statuti, seu consuetudinis, & styli loci cederet beneficio ipsius secundi creditoris, *Merl.de pign.lib.4.q.83.nu. 87.*vbi, & in quæstionibus antecedentibus, & sequentibus alia multa de oblationis materia.

35 Quibus addas, quod † creditor primus possidens non cogitur secundo creditori offerenti iura cedere, nisi talia, qualia, nec tenetur præstare se anteriorem, & debitorem locupletem, sed solum, eum esse debitorem, quia † secundus cre- 36
ditor id facit ex voluntate, & primus ex necessitate, *Gratian.dec.215.nu.6. & seqq.in addit.* quamuis
† aliud sit in sponte distrahente, qui tenetur ad 37
promissionem dupli, *Gratian.ibid.nu.8.*

Demum adnotandum est, quod, cum † hoc 38
iudicium competat, dirigaturque in rem, non est necesse in eo citare primum creditorem, qui pignus, de quo agitur vendiderit, *Ferdinand. Arias var.resol.lib.1.cap.37.nu.23.in fin.*

ADDITIO AD INSP. LXVII.

SVMMARIA.

1 *Scriptura est necessaria in venditione rei Ciuitatis, vel Fisci per subhastationem. Ampl.vt nu.2.*

3 *Depositarij fides an probet deliberationem.*

N*Vm.4.in fin.post verb.numer.1.& seqq.Ger.Spin. cons.32.nu.13.& 23.vers.ad tradita,& nu.24.*

Et quod † scriptura requiratur in venditio- 1
ne rei Ciuitatis vel Fisci per subhastationem, tradit *Larr.alleg.29.nu.13.p.1.*vbi, † eo magis, si ita 2
conuentum sit, vel in rescripto Principis ordinatum, & sentit *Spin.vbi sup.*

N.11.in fin. & idem *Vrsell.in verb.assertio concl.155. numer.105.Thomas.de tut. & curat.t.19.cap.7.nu.225. Rot. in Vrbeuetana Restitut. Dotis 14. Decembris 1643. coram R. P. D.Peutingero,post tract.dec.167.nu.6.*

N.13.in fin. Staretur † tamen fidei depositarij 3
restantis de deliberatione facta N. vti vltimo oblatori pro rot, seruatis iis, quæ de iure seruari solent in huiusmodi subhastationibus, vt tentum fuit in *Romana Spolij 1. Decembris 1642. coram R. P. D. Ghisilerio,post tract.d.183.nu.7.*

N.14.in fin.Thom.de tut. & cur.d.tit.19.c.7.nu.225.

N.20.in fin.post verb.qu.200.nu.26.Thomas.de tut.& curat.tit.19.cap.7.n.222.

*N.25.post verb. vbi sup.Thomas.de tut.& curat.d.tit. 19.cap.7.nu.*222.

N.48.in fin.Andreol.controu.48.n.17.

N.49.in fin.post verb.n.8.par.2.& in *Romana Spolij 13.Iulij 1633.cor.Card.Vbaldo,post tract.dec.145.nu.2.*

N.50.in fin.Fontanell.d.439.nu.12.tom.2.

ADDITIO AD INSP. LXIX.

SVMMARIA.

1 *Res, quæ obligationem exiuit ex venditione sub hasta in eamdem siue generalem, siue specialem, non reincidit, ad debitorem ex causa diuersa reuersa, decl.vt nu.2.3.*

N*Vm.1.post verb.qu.149.n.1.Gait.de cred.c.4.quaest. 12.nu.2171.& seqq.*vbi, quod † non reincidit 1
in obligationem nec generalem, nec specialem, *Thom.Carleual. de iudic.tom.2.tit.3.disp.22.nu.8.vers. & tam efficaciter,*vbi, † quoad præiudicium credi- 2
torum præsentium, & potentium, & citatorum, & extant Rotæ decisiones in *Romana Saluiani 18. Febr.1650.& 10.Februarij 1651.coram Eminentiss.D.Card. Corrado,post tract.dec.246.& 248.*quas videas.

N.3.in fin.Gait.vbi sup.nu.2172.

*N.4.post verb.q.149.n.2.Gait.loc.cit.n.2174.*vbi dat 3
exempla, si reuersa fuerit res, † ex quo subhastatio fuisset nulla, vel ex pacto de retrouendendo, aut per viam resolutionis contractus.

INDEX

INDEX ADDITIONVM.

A

Cre-

F

L

M

N

O

P

Citatio

F

L

M

N

O

P

nouâ

FINIS.

DECISIONES
SACRÆ ROTÆ
ROMANÆ
Additæ ad Tractatum
DE
SVBHASTATIONE
LVDOVICI POSTIJ
I. V. C. PERVSINI,
Quæ in Additionibus eiusdem referuntur alibi non Impressæ.

GENEVÆ,
Sumptibus Samuelis Chouët.
M. DC. LXV.

INDEX DECISIONVM ADDITARVM.

FINIS.

DECI-

DECISIONES SACRÆ ROTÆ ROMANÆ ADDITÆ

Ad Tractatum de Subhastatione.

COCCINO.

Firmana Domus.

Veneris 28. Nouembris 1651.

SVMMARIA.

1 *Manutentio datur possessori, qui in subhastatione non interuenit, nec pro illa Breue obtinuit.*

2 *Error Extractistæ non debet parti nocere.*

3 *Consentiens, vt quis satisfiat de credito super aliqua re perdit illius possessionem, nec potest manuteneri, & num.5.*

4 *Animo solo amittitur possessio.*

6 *Immisso ex saluiano satisfacto, & rem non dimittente, competit contra eum non solum actio spolij, sed etiam manutentio, & num.seqq. Decl.vt nu-mer.14.*

7 *Ampl.vt spolium competat etiam hæredi domini.*

8 *Creditor non possit sibi, sed domino.*

9 *Euictionis actioni non est locus ex immissione creditoris. Lim.vt num.10. Sublim.vt nu.11.*

12 *Immissus ex saluiano non sibi, sed domino possidet.*

13 *Emphyteusi finita datur Domino directo manutentio in vim possessionis ciuilis pro recuperatione naturalis existentis penes hæredem inuestiti.*

15 *Lim.vt detur hæredi, si sit dubium, an emphyteusis sit finita.*

16 *Immisso ex saluiano dari potest manutentio pro fructibus decursis, & decurrendis.*

17 *Decl. respectu decurrendorum procedere in decurrendis pendente satisfactione decursorum, secus in decurrendis completa satisfactione omnium decursorum.*

18 *Census dominus non potest ad sortem agere, & quatenus agat, & obtineat mandatum dicitur iniustum.*

19 *Decl.vt, si non adimpleantur promissa, possit ad sortem agere non tanquam ad sortem, sed ratione damnorum, & interesse. Subdecl. vt nu.10.*

DECISIO CXXIII.

QVIDAM de Raccamadoribus super nonnullis bonis imposuerunt annuum censum scutorum 32. illumque vendiderunt Adubæ Carbinellæ pretium scutorum 400. Cum autem postmodum dictus census peruenerit ad Christofarum Pacium, eadem bona fuerunt vendita DD. de Azzolinis sub fideiussione Equitis Torquati, necnon illorum de Cecchis. Sed, cum idem Christofarus egerit pro satisfactione contra bona censuatá, prædicti Eques Torquatus, & Cecchi susceperunt in se onus soluendi dictum censum, reportata cessione, cuius vigore egerunt saluiano contra Domum possessam per DD. de Raccamadoribus, & in illo iudicio immitti obtinuerunt, donec de suo credito primo loco Eques Torquatus, & secundo loco præfati de Cecchis fuerint satisfacti. Cum vero dicta Domus ad instantiam illorum de Cecchis fuerit subhastata pro portione Iosephi Morici, deliberataque ad fauorem cuiusdã Thomæ pro scutis 455. soluendis hoc modo, videlicet scutis 200. ipsis Cecchis pro fructibus census, scutis autem 200. soluendis Margaritę Rosatę cessionarię dicti Christofari Pacij emptoris census pro fructibus, & rata sortis principalis, aliis vero scutis 55. soluendis prædicto Iosepho Morico pro melioramentis factis in dicta Domo, & postmodum dictus Thomas licitator cessit dictam Domum pro eodem pretio ad fauorem Rosatæ vxoris prædicti Iosephi Morici.

Stante hac serie facti 23. Maij huius anni, cum Cecchi non essent in causa, dubitaui, An Equiti Torquato danda esset manutentio in dicta Domo non obstante dicta subhastatione; & Domini affirmatiuè responderunt, quia † ipse non interuenerit in iudicio dictæ subhastationis, nec Breue ad sui instantiam fuit impetratum. 1

Quod motiuum licet videatur subsistere, etiam quod dicatur positioni datæ fuisse responsum per verba, *Hoc credit*, cum † ex serie, & modo respondendi visum fuerit Dominis, esse errorem Extractistæ, qui posuit aspirationem H. loco litterę N. & litteram C. loco litteræ N. & sic articulum, Hoc, loco particulæ negatiuæ N. Nihilominus hodie ex duobus fundamentis de nouo deductis Domini recesserunt à decisis, & dixerunt, Dom. Equiti Torquato non esse dandum mandatum de manutenendo. 2

Primo quia, cum Domus essent duæ, & duo

F I N I S.

DECI-

DECISIONES SACRÆ ROTÆ ROMANÆ ADDITÆ

Ad Tractatum de Subhastatione.

COCCINO.

Firmana Domus.

Veneris 28. Nouembris 1631.

SVMMARIA.

1 *Manutentio datur possessori, qui in subhastatione non interuenit, nec pro illa Breue obtinuit.*
2 *Error Extractistæ non debet parti nocere.*
3 *Consentiens, vt quis satisfiat de credito super aliqua re perdit illius possessionem, nec potest manuteneri, & num. 5.*
4 *Animo solo amittitur possessio.*
6 *Immisso ex saluiano satisfacto, & rem non dimittente, competit contra eum non solum actio spolij, sed etiam manutentio, & num. seqq. Decl. vt numer. 14.*
7 *Ampl. vt spolium competat etiam heredi domini.*
8 *Creditor non possit sibi, sed domino.*
9 *Euictionis actioni non est locus ex immissione creditoris. Lim. vt num. 10. Sublim. vt nu. 11.*
12 *Immissus ex saluiano non sibi, sed domino possidet.*
13 *Emphyteusi finita datur Domino directo manutentio in vim possessionis ciuilis pro recuperatione naturalis existentis penes hæredem inuestiti.*
15 *Lim. vt detur hæredi, si sit dubium, an emphyteusis sit finita.*
16 *Immisso ex saluiano dari potest manutentio pro fructibus decursis, & decurrendis.*
17 *Decl. respectu decurrendorum procedere in decurrendis pendente satisfactione decursorum, secus in decurrendis completa satisfactione omnium decursorum.*
18 *Census dominus non potest ad sortem agere, & quatenus agat, & obtineat mandatum dicitur iniustum.*
19 *Decl. vt, si non adimpleantur promissa, possit ad sortem agere non tanquam ad sortem, sed ratione damnorum, & interesse. Subdecl. vt nu. 10.*

DECISIO CXXIII.

QVIDAM de Raccamadoribus super nonnullis bonis imposuerunt annuum censum scutorum 32. illumque vendiderunt Adubæ Carbinellæ pretium scutorum 400. Cum autem postmodum dictus census peruenerit ad Christofarum Pacium, eadem bona fuerunt vendita DD. de Azzolinis sub fideiussione Equitis Torquati, necnon illorum de Cecchis. Sed, cum idem Christofarus egerit pro satisfactione contra bona censuatá, prædicti Eques Torquatus, & Cecchi susceperunt in se onus soluendi dictum censum, reportata cessione, cuius vigore egerunt saluiano contra Domum possessam per DD. de Raccamadoribus, & in illo iudicio immitti obtinuerunt, donec de suo credito primo loco Eques Torquatus, & secundo loco præfati de Cecchis fuerint satisfacti. Cum vero dicta Domus ad instantiam illorum de Cecchis fuerit subhastata pro portione Iosephi Morici, deliberataque ad fauorem cuiusdá Thomæ pro scutis 455. soluendis hoc modo, videlicet scutis 200. ipsis Cecchis pro fructibus census, scutis autem 200. soluendis Margaritę Rosatę cessionarię dicti Christofari Pacij emptoris census pro fructibus, & rata sortis principalis, aliis vero scutis 55. soluendis prædicto Iosepho Morico pro melioramentis factis in dicta Domo, & postmodum dictus Thomas licitator cessit dictam Domum pro eodem pretio ad fauorem Rosatæ vxoris prædicti Iosephi Morici.

Stante hac serie facti 23. Maij huius anni, cum Cecchi non essent in causa, dubitaui, An Equiti Torquato danda esset manutenrio in dicta Domo non obstante dicta subhastatione; & Domini affirmatiuè responderunt, quia † ipse non interuenerit in iudicio dictæ subhastationis, nec Breue ad sui instantiam fuit impetratum. Quod motiuum licet videatur subsistere, etiam quod dicatur positioni datæ fuisse responsum per verba, *Hoc credit*, cum † ex serie, & modo respondendi visum fuerit Dominis, esse errorem Extractistæ, qui posuit aspirationem H. loco litterę N. & litteram C. loco litteræ N. & sic articulum, Hoc, loco particulæ negatiuæ N. Nihilominus hodie ex duobus fundamentis de nouo deductis Domini recesserunt à decisis, & dixerunt, Dom. Equiti Torquato non esse dandum mandatum de manutenendo. 1 2

Primo quia, cum Domus essent duæ, & duo

essent creditores, videlicet Cecchi, & Eques
Torquatus, ipse Eques fuit contentus, vt quili-
bet posset agere super vna Domo, vt de suo cre-
dito sibi satisfieret, prout ipse fassus fuit in re-
sponsione ad quintam positionem processus pri-
3 mæ instantiæ. Vnde † ex hoc perdidit possessio-
nem quoad Domum subhastatam, ita vt non
4 possit amplius petere manutentionem, † solo
enim animo perditur possessio, *l.3. in amittenda,
ff. de acq. poss. Surd. cons. 114. n. 25. & 513. nu. 7. & 8.* qua-
re in hoc casu non est disputandum de viribus
subhastationis, in qua dictus Eques nullum ha-
5 bet interesse, † cum perdiderit illius possessio-
nem ex eo, quod consentiit, vt Cecchis satisfie-
ret super ista Domo, non autem ex ipsa subha-
statione, circa quam stante dicto consensu,
propterea nihil ipse habet agere.

Secundo principaliter fuit consideratum,
6 quod, † cum fuerit satisfactum Equiti Torquato
to de suo credito, competebat Iosepho Motico
non solum actio spolij contra Equitem Tor-
quatum, sed etiam manutentio, vt de primo est
*text. in cap. cum contra, de pign. vbi Hostien. post princ.
Ioan. Andr. post num. 2. Butr. numer. 3. Neguf. de pign. 2.
memb. part. 7. num. 2. in fin. Paul. Marches. de salu. part.
3. cap. 19. numer. 10. & 11. Scapucc. de salu. lib. 3. capit. 12.
numer. 6. & 7.* & fuit dictum in causa *Romana Vi-
neæ de Brunis 4. Decembris 1584. coram Bubalo*, & in
Montis Leonis, seu Mileten. Domus 3. Iulij 1617. coram
7 *Eminentiss. D. meo Cardin. Pamphilio*, † immo & hæ-
res domini potest intentare officium Iudicis
contra creditorem, postquam fuit satisfactus, *d.
cap. cum contra, in fin. de pign. Host. & alij supra alle-
gati, S M. Greg. decis. 542. nu. 2. & seqq.* & fuit dictum
in causa *Romana spolij 10. Decembris 1627. coram
R. P. D. meo Merlino.*

Et, quod etiam posset petere manutentio-
nem, si dominus non habuit se pro spoliato, sa-
8 tis patet, quia † creditor non possidet sibi, sed
domino, & hinc est, quod † creditore immisso
9 non potest agi de euictione, *Bart. in leg. ab emptio-
ne, n. 8. vers. substinendo potes dicere, ff. de pact. Surd. cons.
481. num. 14.* fuit dictum in causa *Romana Saluiani
20. Nouembris 1630. coram R. P. D. meo Merlino.* † Nec
10 ad rem pertinet, quod † creditore immisso vi-
gore saluiani potest agi de euictione, quando
euictio fuit promissa tam auocata, quam non
auocata possessione, *Bart. in l. ratio, nu. 1. vers. dic vt
in gloss. ff. de act. empt.* & fuit dictum in d. causa *Ro-*
11 *mana Saluiani*; Quia † hoc non prouenit ex eo,
quod creditor possideat, sed pacto expresso;
12 certum est enim in iure, quod † immissus vigore
saluiani non sibi, sed domino possidet, vt modo
13 dictum est; & in simili videmus, quod, † finita
emphyteusi, datur domino directo manutentio
vigore possessionis ciuilis ad effectum recupe-
randi naturalem existentem penes hæredem vl-
timo loco inuestiti, *Bart. in l. 1. §. quod ait Prætor. n.
17 ff. vti possid. Bero. cons. 102. num. 43. & seqq.* vbi bene
declarat *lib. 1. Hond. cons. 21. num. 19. & seqq. lib. 2.* &
fuit resolutum in causa *Ciuitatis Castelli Bonorum
8. Nouembris 1589. coram bon. mem. Hieronymo Cardina-
li Pamphilio*, & nouissime in *Regien. Bonorum 15.
Martij 1630. coram me.*

54 Neque obstat, quod † prædicta procederent,
si esset clarum, quod Eques Torquatus fuisset
satisfactus de suo credito, sed, cum non sit cla-
rum interim debet manuteneri, † prout manu- 15
tenetur hæres defuncti, quando cepit possessio-
nem rei emphyteuticæ, & est dubium, an em-
phyteusis sit finita, vt fuit resolutum in causa
*Ariminen. Bonorum 27. Iunij 1608. coram bon. mem. Car-
dinali Surato*, vbi allegantur *Corn. cons. 193. num. 3.
lib. 3. Gabr. cons. 67. num. 17. lib. 2.* & fuit resolutum
in causa *Bononien. de Canalibus 11. Ianuarij 1601. co-
ram bon. mem. Hieronymo Cardinali Pamphilio* & in
d. Regien. coram me. Nam huic fundamento fuit
responsum, obiectum esse verissimum, sed non
applicari, quia in casu isto constat de clara sa-
tisfactione Equitis Torquati.

Quod autem constet de clara satisfactione 16
satis patet, nam, † etsi posset concedi manuten-
tio vigore saluiani pro fructibus decursis, & de-
currendis, *Scapucc. de salu. lib. 1. quæst. 14. num. 7. Rot.
dec. 444. n. 3. vers. quibus non obstantibus*, iuncto prin-
cipio decisionis *vers. primo quia, part. 1. diuers. Surd.
dec. 120. num. 6. Hond. cons. 17. lib. 2.* † hæc tamen con- 17
clusio pro fructibus decurrendis intelligitur
medio tempore, scilicet donec creditori satis-
fiat de primo credito, nam, postquam fuit dicto
creditori satisfactum de primo credito, potest
retinere, donec satisfiat de fructibus medio illo
tempore decursis, non autem intelligitur, quod
semper retineat; vt declarauit *Rota in causa Ro-
mana Spolij 10. Decembris 1627. coram Reuer. P. D. meo
Merlino*, & propterea, habita ratione ad omnes
istos fructus, illorum quantitas ascendit ad scu-
ta 294. non autem, vt prætenditur, ad scuta
310. & error in hoc stat, quia partita tertia in
credito sub *num. 16.* in Summario Equitis Tor-
quati est de Florenis 69. qui constituunt scuta
34. circa quam informantes pro illis æquino-
cant, dum illam partitam Florenorum ponunt
in calculo pro scutis. Et in omnem euentum
cessat omnis difficultas, quia exactiones factæ
pro satisfactione eiusdem Equitis ascendunt ad
scuta 351. Quod clarè deprehenditur, quia
idem Eques post immissionem obtentam super
Domo, de qua agitur, eam locauit sub die 7.
Februarij anni 1624. vt in eod. Summ. nu. 3. pro
pensione annua scutorum 54. quæ locatio dura-
uit vsque ad diem 8. Octob.... quo fuit facta sub-
hastatio, & sic spatio quatuor annorum, & octo
mensium pensio ascendit ad scuta 247. & ab
inde citra vsque ad præsens continuauit in al-
tera parte illius Domus locata Lucio Sorg.... in
scutis 30. vt in dicto Summ. num. 3. & sic ratio-
ne istius temporis pensio ascendit ad scuta
105. quæ duæ summæ insimul conflatæ ascen-
dunt ad dictam summam scutorum 352.

Neque obstat, quod Eques Torquatus erat
creditor etiam sortis principalis; Quia † non 18
potest agere ad sortem obstante Bulla Pij V. at
quamvis, † quando quis non adimplet promis- 19
sa, sors principaliter repeti possit ratione dam-
norum, & interesse, non autem tanquam sors,
Rot. dec. 138. n. 2. & dec. 286. num. 5. apud Cenc. de censib.
† Attamen non constat fuisse actum ad sortem 20
census loco dominorum, & interesse ob non
adimplementum, nec docetur de aliquo adim-
plemento non facto, & † quatenus mandatum 21
fuisset relaxatum ad sortem, vtique esset iniu-
stum ex dicta Constitutione Pij V.

Et ita conclusum vtraque parte informante.

MER-

MERLINO.

Firmana Census.

Mercurij 14. Iunij 1634.

SVMMARIA.

1 *Resoluto iure impositoris census resolutus dicitur etiam census, & nu. 11.*

2 *Euictionis promissioni factus est locus, & commissa est stipulatio ex census resolutione.*

3 *Cedens nomen debitoris vt censum, tenetur, vt nomen sit bonum de iure, idest verum, & reale, non autem de facto, idest locuples, & soluendo.*

4 *Decl. vt si promiserit præstare bonum de facto, & exigibile, intelligatur de tempore tantum cessionis, & futura deterioratio cedat damno cessionarij.*

5 *Euictionis promissioni vt locus sit, sufficit, quomodocumque nomen cessum euictum, & ablatum sit.*

6 *Cedens non dicitur præstare nomen verum in sua substantia, & cum effectu, si census cessus non subsistat vti impositus super re alteri obligata.*

7 *Cessionarius non potest agere contra cedentem, nisi prius excusso nomine debitoris cesso, & contra ipsum debitorem omni adhibita diligentia pro exactione.*

8 *Decl. procedere, quando tantummodo simpliciter promissum fuit nomen exigibile, secus vbi promissa est euictio, quia tunc non sit agendum de diligentiis.*

9 *Saluiano aufertur sola possessio, seu detentatio, per quam non dicitur secuta euictio.*

10 *Identitas probari debet per speciales demonstrationes, nec sufficit generalis territorij, & contratæ.*

12 *Cessione facta alterius nomine debet cessionarius agens docere de mandato, vel ratificatione.*

13 *Decl. vt, si sit facta nomine proprio, & fratrum ex causa necessaria, puta dotis sororis, pro qua fratres æque tenerentur vti hæredes patris, non possint fratres cessionem impugnare, & repellantur exceptione obligationis.*

DECISIO CXXIV.

Octauius Lucius dominus census scutorum mille, impositi per Cornelium super suis bonis, illum cessit Vicis loco partis pretij Prædij empti ab eisdem, seque in forma Cameræ pro illius euictione obligauit, vt in Summar. Santini nu. 1. Per Vicos idem census cessus fuit Santino pro dote eorum sororis. Cumque bona, super quibus impositus erat census, fuerint per anteriores creditores Cornelij euicta, Santinus egit contra hæredes Octauij cedentis pro euictione, hoc est, tam pro solutione fructuum decursorum, & non solutorum, quam pro restitutione sortis principalis, & duas sententias obtinuit, quas Domini, Causa in Rota mihi commissa, hodie confirmandas esse censuerunt.

Validitas enim non controuertitur, & de iustitia constat ex dicto instrumento cessionis, in quo promissa fuit euictio census; vnde, cum illa fuerit sequuta, dum Prædia, super quibus erat
1 imposi us census, fuerant euicta, & sic, resoluto iure impositoris hypothecantis, resolutus etiam fuit census, iuxta tradita per *Cenc. de censib. par. 3. cap. 1. quæst. 7.* & in *Romana Census 29. Apri-*
2 *lis 1630. coram R. P. D. meo Dunozetto.* Et † consequenter factus est locus promissioni euictionis, & commissa est stipulatio, *leg. euicta re l. venditor l. si in venditione ff. de euict. Surd. cons. 36. num. 4. Thesaur. decis. 85. num. 1. & decis. 102. nu. 1. Rot. cor. S. M. Greg. XV. decis. 88. num. 3. & seqq.*

Non obstat, quod † cedens nomen debitoris, 3
& censum non tenetur ad aliud, nisi quod illud nomen cessum sit bonum de iure, hoc est verum, & reale, non autem quod sit bonum de facto, hoc est locuples, & soluendo. *Thesaur. inn. qu. 73. per tot. lib. 3. Mastrill. dec. 340. numer. 9. Add. ad S. M. Greg. XV. dec. 559. in fin.* † Vel, quatenus promisisset 4
præstare bonum de facto, & exigibile, tenetur id facere tantum de tempore cessionis, adeo vt si tractu temporis deterioretur, cedat damno cessionarij. *Surd. decis. 326. numer. 42.* cum aliis per *Cenc. de censib. par. 2. qu. 2. art. 6. nu. 63.*

Quoniam, si versaremur in terminis simplicis cessionis, & dationis in solutum nominis debitoris, bene applicarentur præallegatæ conclusiones, sed agitur non primæua actione competente ex natura cessionis, sed de euictione contra eum, qui dedit, signanter in instrumento promissa, † ad quem effectum sat est recipienti, 5
fuisse nomen debitoris euictum, & ablatum, quomodocumque illud fuerit euictum, *Bart. in l. si quis aliam, & ibidem Castr. ff. de solut. Bero. cons. 46. nu. 10. lib. 1. Surd. cons. 22. n. 34.* Vltra quod † non di- 6
citur cedens præstare nomen debitoris cessum verum in sua substantia, & cum effectu, dum detegitur illud non subsistere, & esse nullum, tamquam impositum super re alteri obligata, & bene applicantur tradita per *Gratian. dec. 13. n. 2. & per tot. Rot. decis. 123. n. 13. & 14. par. 2. diuers. Cenc. de censib. par. 2. d. art. 4. nu. 34. in fin.*

Qua responsione tollitur etiam, quod dicebatur, † non posse cessionarium agere contra ce- 7
dentem, nisi prius excusserit nomen debitoris cessum, & omnem adhibuerit diligentiam contra ipsum debitorem pro exactione, *Becc. cons. 105. n. 13. Eugen. cons. 73. n. 9. Menoch. cons. 779. n. 3. & 4.* Quia, dum intentatur actio pro euictione, non est agendum de diligentiis; & † conclusio locum 8
sibi obtinet, quando nomen debitoris simpliciter promissum fuit exigibile, non autem vbi promissa est euictio, & ita loquuntur præallegati DD. & alij, per *Cenc. de censib. par. 2. qu. 2. art. 6. n. 71.*

Non obstat, quod non satis constet, Prædia, super quibus impositus fuit census, fuisse euicta, eo quia alterum possideatur ab ipso Santino, alia vero fuerint per saluianum ablata, ex quo 9
iudicio aufertur dumtaxat possessio, seu detentatio quod non sufficit ad effectum, vt res dicatur euicta, vt not. *Add. ad S. M. Greg. XV. d. decis. 88. num. 11.* & fuit dictum in *Romana Spolij 10. Decembris 1627. cor. me.*

Quoniam quoad primum Prædium testes dati in summ. n. 7. ad effectum probandi, illud partim possideri à census impositore, partim à Santino, minimè id probant, cum nullus exprimat confines, sed generaliter dumtaxat demonstrationem in territorio Maccignani *Contrada delle Coste*, † quæ non sufficit pro identitate proban- 10
da, sed speciales requiruntur demonstrationes, iuxta tradita per *Peregr. cons. 48. nu. 3. lib. 1. Rot. decis. 295. num. 8. par. 2. rec. nt. & in Romana Fideicommissi de Desideriis 14. Martij 1629. coram me.*

Quo vero ad alia Prædia per saluianum auocata non intrat motiuum, quia nõn agitur pro
11 euictione Prædiorum, sed census, † qui resolutus fuit, dum ius impositoris census fuit resolutum, siue id congerit ex saluiano iudicio, siue ex quocunque alio, vt supra dictum fuit.

12 Nec releuat, quod † Santinus cessionarius non doceat de cessione, cum Patritius Vicus cesserit nomine fratrum, de quorum mandato, aut ratificatione non docetur, & ideo non sit audiendus, *Surd.cons.269.num.25.Rot. post Zacch. de oblig.camer.decis.40.nu.2.& dec.136.nu.6.*

13 Quoniam apparet, † cessionem fuisse factam per Patritium ex causa necessaria, nempe dotis sororis, pro qua fratres æque ac ipse erant obligati tanquam hæredes patris, & alter eorum, nempe Felix se subscripsit capitulis matrimonialibus, & propterea non erat opus alia eorumdem ratificatione, sique ipsi vellent impugnare cessionem ex defectu ratificationis, repelluntur exceptione obligationis, qua tamquam hæredes patris tenentur ad d. dotem sororis, *arg.l.vendicantem.ff.de euiction.cum concord.*

Et ita vtraque parte informante resolutum fuit.

BVCCABELLA.

Firmana Prædij.

Lunæ 14. Aprilis 1636.

SVMMARIA.

1 *Possessio capta vigore subhastationis iudicialis, est manutenibilis.*
2 *Iudex ritè, & rectè procedens priuat ciuili, & naturali possessione.*
3 *Possessio transfertur ex clausula constituti in instrumento venditionis apposita.*
4 *Possessio semel adepta præsumitur continuata vsque ad tempus motæ litis, non docto, quod alius medio tempore possederit.*
5 *Possessio per constitutum translata, & iuris præsumptione continuata suffragatur etiam ad obtinendum mandatum de manutenendo.*
6 *Manutentio sine possessione non competit.*

DECISIO CXXV.

Resolutum fuit, DD. de Compagnonis informantibus, dandum esse mandatum de
1 manutenendo. † Quia constat ex publico Instrumento de possessione Delij eorum auctoris, capta vigore subhastationis, & Iudicis authori-
2 tate, † qui ritè & rectè procedens D. Mattheuccium sua possessione tam ciuili, quam naturali priuauit, *l.iuste possidet, vbi Bart.ff.de acq.poss. Angel. in leg.clam possidere, §.qui ad nundinas, num.2.in fin.ff. eod. Mohed.decis.4.nu.4. de rest.spol. Rot.dec.62.num.3. & 4.par.2.diuers. & decis.478. numer.4. coram Card.*
3 *Caualer.* † Quæ Delij possessio per clausulam constituti, in instrumento venditionis appositam, fuit postmodum translata in dd. Compagnonos, *leg quid meo, & ibi DD. ff. de acq.poss. leg. quædam mulier, vbi Gloss. & alij, ff. de rei vendit. Bart. in leg. ab emptore, numer.7. ff. de pact. Aym.cons.107. sub num.1. Rot. decis.240. num.4. coram Reuerendissimo Do-*
4 *mino meo Decano,* † & præsumitur continuata vsque ad tempus motæ litis, dum non docetur, alium dicto medio tempore possedisse, *cap.olim, vbi DD. & c.cum ad sedem, de rest. spol. l. 3. §. in admittenda, & §.quod si seruus, ff. de acq.poss.leg.cum qua, ff.de prob. Rot.decis.4. de prob. in nou. & decis.401. num.2.p.4.diuer.* Vnde dd. de Compagnonis non potest denegari manutentio, † cum d. possessio 5
per constitutum translata, & ex iuris præsumptione continuata suffragetur etiam ad obtinendum mandatum de manutenendo, *Rot.d.dec. 401.num.2.& decis.437.num.3.* & ibi *Adden.num.6.coram S.M.Greg.XV. & decis.770.num.2.par.3.& decis. 129.nu.4.p.4.recent.*

Neque Iulia, & Rubina possunt manutentionem prætendere vti creditrices dotis maternæ. Nam, quicquid sit de tali credito dotis, nõ constat de aliqua eorum possessione, † sine qua non 6
competit manutentio, iuxt. *leg.primam, §.interdictum, ff.vti possid. §.retinendæ, Instit. de interdict. Rot.dec. 188.num.1.par.3.recent.&c.*

R. P. D. GHISILERIO.

Ciuitatis Castelli Spolij.

Veneris 7. Maij 1638.

SVMMARIA.

1 *Præsumitur pro Iudicis decreto.*
2 *Sententia Iudicis facit præsumptionem etiam contra tertium non citatum.*
3 *Alleganti nullitatem, & iniustitiam sententiæ ad effectum spolij incumbit onus probandi de tali, quæ sit ita notoria, & euidens, vt nulla ratione velari possit.*
4 *Immissio ex saluiano importat, vt immissus sibi ipsi satisfaciat de fructibus.*
5 *Saluiano auocatur sola possessio ex iusta immissione.*
6 *Bona capta per saluianum subhastari, & deliberari non possunt.*
7 *Deliberatione auocatur dominium.*
8 *Executiuè agi non potest contra tertium possessorem, & num.11.*
9 *Creditor habens obligationem cameralem potest variare de vno iudicio ad aliud, donec sit ei integrè satisfactum.*
10 *Pactum, & facultas in venditione census capiendi possessionem auctoritate propria præbent exequutionem paratam etiam contra tertium, & num.15. & 16.*
12 *Iudicium exequutiuum motum contra debitorem afficit etiam tertium citatum pro omni suo iure, & interesse.*
13 *Iudex procedendo via executiua, & non ordinaria, non dicitur notorie partem grauare, & spoliare tanquam persona priuata, & quare.*
14 *Variatio ordinis, & modi defensionis non operatur notorium grauamen. Ampl. vt nu.15.*
16 *Pactum, & facultas ingrediendi possessionem propria auctoritate afficiunt bona, ita vt possit etiam contra tertium exequutiuè procedi, maxime quando non appellauit.*
17 *Ordini iudicij acquieuisse dicitur, qui non appellauit.*
18 *Excessus in subhastatione non consideratur, ex quo non fuerit habita ratio fructuum medio tempore intra triennium, quo non præsumuntur consumpti perceptorum.*
19 *Fructuum condemnatio in spolio iudiciali fieri non potest,*

potest, nisi à die mota litis, sed in violento à die capta possessionis.
20 *Titulus etiam cum iuris errore facit, vt quis non teneatur ad fructuum restitutionem.*
21 *Fructuum in acquisitione non requiritur bona fides sed sufficit malam abesse.*
22 *Medium datur inter bonam, & malam fidem.*

DECISIO CXXVI.

Deuoluta ad Rotam causa appellationis interpositæ per Longinos à sententia lata ab A.C. ad fauorem illorum de Leonibus super reintegratione ad possessionem Prædij S. Anastasij siti in territorio Ciuitatis Castelli, iuxta sua notissima latera cum condemnatione ad restitutionem fructuum à die occupationis citra ex eodem Prædio perceptorum vsque ad illius dimissionem, & in expensis, postquam, iuxta formam Rescripti Signaturæ, cum clausula, Quatenus sit locus Ægidianæ, per particularem disputationem coram me factam 5. Decembris 1629. fuit resolutum, non esse locum Ægidianæ, tam ex eo, quod duo ex fratribus de Longinis reis conuentis essent Clerici, vnus professus Societatis Iesu, alter vero Canonicus Ecclesiæ Cathedralis Ciuitatis Castelli, quo casu Ægidiana non habet locum ex defectu illius iurisdictionis, qui non habebat facultatem circa bona, & personas Ecclesiasticas, quam etiam ex capite nullitatis, & notoriæ iniustitiæ sententiæ latæ super spolio, Hodie disputato articulo super confirmatione, vel infirmatione dictæ sententiæ, Domini illam censuerunt infirmandam.

Quia, cum Eleazarij, à quibus Longini causam habent, fuerint immissi in possessionem Prædij, auctore Prætore, per viam iudicialis subhastationis pro vero, & concurrenti credito,
1 quod habebant cum Fucciolis, † stat præsumptio pro Iudicis decreto, *l. iuste possidet, ff. de acq. possess. gl. fin. in fin. cap. præsentium, 7. qu. 1. vbi Archid. & sequuntur DD. in cap. conquerenti, de rest. spoliat. vbi Abb. nu. 8. Felin. in c. dilectus il primo, nu. 1. de rescript. & Ruin. conf. 49. sub num. 11. vers. & hac ratione, lib. 4.* di-
2 cit, † negari non posse, quod sententia Iudicis non faciat præsumptionem etiam contra ter-
3 tium non citatum, & † alleganti nullitatem, & iniustitiam incumbit onus probandi de tali, quæ sit notoria, & euidens, vt nulla ratione velari possit, *Franch. in c. dilecto, numer. 155. in fin. vers. ex quibus, de appell. Felin. in cap. inter cæteras, num. 7. de re iudic. Corn. conf. 9. nu. 3. lib. 4. Rot. in Romana de Bombellis 31. Maij 1631. coram bon. mem. Card. Sacrato, & in Romana prætensi Spolij 12. Iunij 1633. coram Eminentiss. Card. Vbaldo.* Talis autem nullitas, vel iniustitia subhastationis non probatur per Leonios, propterea, non iustificato spolio, sententia condemnans Longinos ad restitutionem Prædij non potest substineri.

Nec facit, quod, cum Eleazarij fuerint im-
4 missi in possessionem ex saluiano, † quod importat, vt sibi ipsis satisfaciant de fructibus,
5 † per quod remedium auocatur sola possessio ex
6 iusta immissione, † non possit deueniri ad subhastationem, & deliberationem, per quam
7 † auocatur dominium, vt tenet Rota, reprobata
8 opinione *Conar. var. resol. lib. 5. cap. 18. n. 4.* & † multo minus exequutiue agere contra tertium possessorem. Quia aduertendum est, duo iudicia fuisse intentata per Eleazarios. Primum super immissione. Secundum vero exequutiuum, non vti dependens à primo ex eisdem actis immissionis, sed independenter, & ex integro vigore obligationis cameralis, cum citatione ad dicendum contra in cuius termino fuit repetitum solum instrumentum venditionis, non autem sententia, nec aliud quidquam gestum in iudicio immissionis, sicut constat ex repetitione solius instrumenti habentis obligationem cameralem,
† potuerunt variare de vno iudicio ad aliud, 9
donec sit ipsis integre satisfactum, ne dum ex late traditis in terminis saluiani in pluribus decisionibus factis coram R. P. D. meo Pirouano in Causa Romana Dotis pro D. Domitilla Cesia contra Iuliam Balleonam, verum etiam ex speciali pacto, & facultate capiendi possessionem auctoritate propria appositis in instrumento Census, † quæ præbent exequutionem paratam, 10
etiam contra tertium, *Bald. in l. si Titius, in princ. ff. de seruit. Bart. & Salicet. in l. creditores, Cod. de pignor. late Barz. decis. Bonon. 108. num. 35. & 36. post Galles. ad form. oblig at. cameral. par. 3. qu. 5. num. 3.* cum aliis cumulatis per *Gratian. cap. 926. nu. 21.*

Minus facit, subhastationem non sustineri ex quo fuit actum contra tertios possessores, † con- 11
tra quos non poterat exequutiue procedi, vt in specie dixit *Rot. decis. 66. penes Zacch. de oblig. camer.* Quia † iudicium exequutiuum motum contra 12
debitorem, afficit quoque tertium, quando, prout hic in casu nostro, ille tertius fuit citatus pro omni suo iure, & interesse, iuxta theoricam *Castrensis in leg. cum filiusfamilias, ff. de verb. oblig. Decius in leg. is, apud quem, numer. 44. Cod. de eden. Menoch. conf. 421. numer. 67. Decius conf. 81. num. 2. Cranett. conf. 12 num. 8. lib. 1. Decian. conf. 69. num. 32. lib. 2. Ruin. conf. 34. in fin. vol. 5. Surd. conf. 334. numer. 12. Borgn.* qui multos congerit *decis. 45. n. 50. par. 1. Ioseph. Ludouic. decis. 56 numer. 3. par. 1.* Vltra quod † Iudex, proce- 13
dendo via exequutiua, & non ordinaria, non dicitur notorie grauare partem, & illam sua possessione spoliare, tamquam persona priuata, quia non ex hoc fuit sublata funditus defensio, sed tantum variatus ordo, & modus defensio-
nis, † quod non operatur notorium grauamen, 14
præsertim quando, vt fuit dictum supra, † in- 15
strumentum habet pactum exequutiuum, & facultatem ingrediendi possessionem propria
auctoritate, † per quæ bona dicuntur affecta, 16
adeo vt possit etiam contra tertium exequutiue procedi, maxime † quando ille, contra quem 17
fuit processum, non appellauit, prout in casu nostro, in quo Leonij nunquam reclamarunt spatio 25. annorum, & vltra, per quam omissionem appellationis censetur acquieuisse ordini iudicij.

Non obstat † excessus in subhastatione pro 18
maiori summa, & principalis debito, stante perceptione fructuum post immissionem in saluiano medio tempore. Quia, cum immissus in hypothecaria fuerit concessa de mense Iunij 1596. subhastatio vero fuerit facta de anno sequenti, sic non intercessit triennium, fructus non præsumuntur consumpti. Vnde immissus adhuc remanebat creditor integræ summæ.

Præterea etiam ex alio capite censuerunt DD. sententiam infirmandam, quia Longini
19 bonæ fidei possessores † non poterant condemnari ad restitutionem fructuum, nisi à die motæ litis, non autem à die possessionis per eos captæ, cum non ageretur de spolio violento, sed iudiciali, iuxta supradictam resolutionem in hac causa factam, quo casu potuerunt facere fructus
20 suos, nec eos restituere tenentur, quia † etiam titulus cum errore iuris facit, vt quis non teneatur ad restitutionem fructuum, ad text. in *l. sed etsi, §. scire, ff. de pet. hæred. vbi Bart. Angel. & alij communiter, facit gloss. in l. quod vxor. ff. de acquir. possess. gl. 2. in l. de fructibus, ff. de donat. int. vir. & vxor. Curt. iun. cons. 28. numer. 6. Bero. cons. 6. num. 53. lib. ... Decius*
21 *consil. 95 numer. 15.* late, cum † in acquisitione fructuum non requiratur, vt adsit bona fides, sed
22 sufficiat, malam fidem abesse, ex quo † inter bonam, & malam fidem datur medium, vt dicunt *Bart. & alij in d. §. scire,* tenuit *Rot. decis. 320. num. 1. & seq. par. 2. recent.*

Ex his DD. vtraque parte informante pro reuocatione sententiæ resoluerunt, &c.

R. P. D. BICHIO.

Æsina Bonorum.

Mercurij 20. Februarij 1641.

SVMMARIA.

1 *Creditoris iure, non tanquam dominus vendidisse dicitur creditor, qui dominium non habebat, & emptor sciebat.*

2 *Ius offerendi creditori posteriori non competit contra emptorem ab anteriori creditoris iure, & nu. 12, Ampl. vt num. 13. & 15.*

3 *Creditor primus à die hypothecæ habet à lege licentiam pignus vendendi & dominium transferendi, & transfert, dum licentia vtitur, credito posteriori non affectum, & numer. 4. Ampl. vt numer. 8.*

5 *Debitor non potest, alia contrahens debita, anteriori creditori præiudicare.*

6 *Hypotheca secundi creditoris resoluitur ex venditione pignoris facta per primum creditoris iure.*

7 *Ius offerendi sine hypotheca non competit, nisi offerens possideat, & num. 43.*

9 *Venditionis, & illi consensus differentia ad quos effectus procedat.*

10 *Venditio sub hasta non fit à solo creditore, sed etiam à debitore in persona Iudicis repræsentato.*

11 *Factum Iudicis factum dicitur debitoris.*

14 *Creditor solum iure pignoris vendidisse censetur, cum pretium peruenit ad manus debitoris.*

16 *Ius offerendi secundi creditoris spatio 30. annorum præscribitur.*

17 *Ius offerendi secundi creditoris præscribitur, quia non consistit in sola facultate, sed est ius formatum, & competens ratione actionis hypothecariæ iam natæ, secus in iure offerendi nondum formato, & existente in sola facultate.*

18 *Præscriptioni etiam longissimi temporis obstat mala fides ex lite mota.*

19 *Amplia tam respectu citatorum, quam successorum vniuersalium.*

20 *Ius offerendi non est opus deducere non opposita exceptione crediti anterioris.*

21 *Libelli generalitas suffragatur ad interrumpendam præscriptionem quoad omnia in generalitate comprehensa.*

22 *Ius offerendi est veluti filius, & sequela actionis hypothecariæ in libello nominatim expressa, illique accessorium, & nu. 23. Decl. vt nu. 43.*

24 *Commissa causa super hypothecaria seu saluiano commissa censetur etiam super iure offerendi, & nu. 51. Ampl. vt nu. 25. Decl. vt nu. 52.*

25 *Ius offerendi in saluiano deducitur per viam replicationis.*

26 *Replicatio deducta videtur in libello, & actione mota, eamque coadiuuat.*

27 *Ius offerendi quod Reus excipiendo non sit vsus, non potest illi negligentia imputari, si Actor hypothecariam non proposuerit.*

28 *Ius offerendi possessori per viam exceptionis competens non præscribitur.*

29 *Ius offerendi quod Actor replicando non sit vsus, non potest illi negligentia imputari, si Reus non exceperit de hypothecis anteriorum. Contrarium nu. 46. & seq.*

30 *Præscriptio triginta annorum fundatur in sola negligentia.*

31 *Replicatio est perpetua, & competit, quandocunque excipitur.*

32 *Præscriptio non interrumpitur per iudicium nulliter motum, & num. 35. Ampl. & Lim. vt num. 33. & 34.*

36 *Præscriptio quando non dicatur interrupta per commissionem causæ.*

37 *Præscriptio non interrumpitur per quamlibet generalem petitionem, sed per quam citatus certus reddatur de Actoris intentione.*

38 *Saluiani & Iuris offerendi natura, & finis immediatus est diuersus, & in quibus consistat diuersitas.*

39 *Præscriptio, lite mota super vna actione, non interrumpitur quoad ius competens ad quid diuersum.*

40 *Oblatio secundi creditoris tollendo obstaculum prioris hypothecæ videtur præparare viam immissioni ex posteriori.*

41 *Præscriptione interrupta in præparato non dicitur interrupta in præparatorio, nec econtra.*

42 *Præscriptio Iuris offerendi vt interrumpatur, requiritur citatio ad recipiendum.*

44 *Ius offerendi oritur ex æquitate legis indulgentis creditori hypothecario.*

45 *Ius offerendi potest in iudicium principaliter deduci in libello vel per viam actionis, vel per viam replicationis, & n. 47. & 48.*

46 *Ius offerendi si Actor in libello non deduxit, eius negligentiæ imputandum est.*

48 *Actor potest in eodem libello, præueniendo exceptionem Rei, eam exprimere, & suam simul replicationem.*

49 *Præscriptio currit super exceptione, quando illud idem ius poterat agendo deduci.*

50 *Præscriptio non currit, quando nihil imputari potest Actori, si non egit.*

53 *Clausula, Quam, & quas, non operatur, nisi actio, & causa deducatur ad speciem.*

DE-

DECISIO CXXVII.

ACquiescentes DD. de Aquila, &c. decisioni emissæ 1. Iulij 1639. coram me, in qua ex iuribus creditorum anteriorum existentibus penes Reos conuentos denegata fuit immissio ex vtili saluiano ad bona possessa à DD. de Fossiis, conuolarunt ad remedium oblationis, propositoque per me dubio, An illis competat ius offerendi, negatiuè responsum fuit.

Primo quia Fossij bona emerunt, ne dum à Ganuccio debitore, sed simul ab Oiibano cre-
1 ditore anteriori, † qui, cum dominium bonorum non haberet, & hoc scirent emptores, non censetur vendidisse tanquam Dominus, sed iure creditoris, *Gaspar Rodriquez de ann. reddit. qu. 17. sub num. 24. versic. qui creditor. Reuerendiss. Vgellens. decis. 445. numer. 10. facit text. in l. qui tabernas, ff. de contrah. e npt. Alexand. in l. si domus. §. fin. num. 42. ff.*
2 *de legat. 1. Gozzad. n. cons. 24. num. 7.* † Quo iure, vbi est facta venditio, non competit contra emptorem posteriori creditori ius offerendi, *l. cum prior. in princ. ff. de distract. pignor. l. 1. C. si antiq. credit. l. fin. Cod. si vend. pign. agat. Glos. in l. si potiores, versic. successisti. Cod. si antiq. credit. Cephal. cons. 397. numer. 37. Vincent. de Franch. decis. 69. numero 1. Thesaur. decis. 157. num. 8.*

3 Et ratio est, quia, † cum primus creditor ex die acquisitæ hypothecæ haberet à lege licentiam vendendi pignus illiusque dominium transferendi, *l. si conuenerit, ff. pignor. act. l. de accessionibus, ff. de diuer. & tempor. præscript. l. 2. l. 3. C. de distract.*
4 *pign. §. 2. Instit. quibus alienar. lic. vel non.* † dum ea licentia vtitur, tale dominium transfert in emptorem, quale erat penes debitorem tempore constituti pignoris, & sic non affectum credito
5 posteriori, † quod sicut à debitore contrahi non potuit in præiudicium dictæ anterioris licentiæ, & iuris transferendi rem liberam acquisiti primo creditori, *l. distractis, Cod. pignor. l. debitorem, C. eod. l. si viuus, §. ante omnia, ff. de pact. Surd. decis.*
6 *286. num. 1.* † ita secuta, in vim eiusdem licentiæ, venditione resoluitur, & habetur, ac si nunquam contracta fuisset hypotheca secundi creditoris, *Cyn. in dict. leg. 1. C si antiq. credit. num. 1. vers. respondeo. Salic. numer. 1. Mant. de tacit. lib. 11. tit. 28. numer. 24. Negusant. de pignor. 3. membr. 5. par. num. 4. Morot. de iur. offer. numer. 16. Rodriq. de ann. reddit. lib. 2. quæst. 11. sub num. 21. Coll. de port. ratæ, quæst. 65. numer. 7. & 8.*
7 *Gratian. dec. March. 65. nu. 4. & 5.* † sine hypotheca autem non competit ius offerendi, nisi offerens possideat, *l. cum tibi, C. qui potior. in pign. hab. l. nulla, Cod. de solut. Bald. cons. 84. num. 5. lib. 3. Aym. cons. 298. num. 5. Menoch. præsumpt. 121 num. 5. lib. 3. Seraph. dec. 932. nu. 1.*

8 Quæ † ratio militat, siue vendat solus creditor, siue vna cùm debitore, quia vtroque casu vtitur, non alio iure, quam hypothecæ, & sic licentiæ alienandi ipsi, vt supra, inhærentis, quam interueniendo venditioni, videtur communicasse etiam debitori vendendi, vt in puncto post *Cuiac. in l. cum prior. versic. Vnde notandum lib. 3. Olespon. Papinian. Rot. coram Reuerendiss. Vrgellens. decis. 445. sub numer. 54. & seqq. & numero 58.* vbi quod
9 † procedit ad alios effectus differentia inter venditionem, & consensum venditioni de qua text. in *l. aliud est vendere, ff. de regul. iur.* & simili argumento à paritate rationis vtitur in proposito iuris offerendi, *Vinc. de Franch. decis. 69. sub num. 7. vers. & non esse.* Quod confirmatur, quia † etiam 10
venditio sub hasta non fit à solo creditore, sed à debitore repræsentato in persona Iudicis, † cu- 11
ius factum dicitur fictum debitoris per *Cyn. in d. l. 1. num. 2. Salicet. ibid. numer. 2. Bald. in l. ordo num. 5.* vbi ait, quod ipse debitor videtur vendere, *C. execut. rei iudic. Tiraquell. retract. lignag. §. 1. gloss. 14. numer. 13. Ruminald. iun. consil. 36. numer. 30. Surd. cons. 39. nu. 10.* & † nihilominus, quia interuenit quo- 12
que factum creditoris, agentis titulo duntaxat suæ hypothecæ anterioris, cessat ius offerendi, *Vinc. de Franch. decis. 69. numero 2. Flau. Amend. in addit. ad eamd. decis. sub numero 7. in fin. Vinc. de Anna alleg. 56 numero 2. Rot. d. decis. 445. num. 85. coram D. Vrgellens.* † Neque in hac materia refert, an con- 13
tractus iudicialiter, vel extraiudicialiter celebretur *Rimin. iun. d. consil. 3. numero 10,* vbi in termino iuris offerendi æquiparat contractum debitoris, & Iudicis, *Carocc. de oblat. par. 2. qu. 11. nu. 62. & 63. Felician. de censib. tom. 2. lib. 3. cap. 2. sub nu. 13. versic. qua regula.*

Atque hinc non obstat, quod, † cum pretium 14
rei venditæ peruenerit ad manus debitoris, creditor solum iure pignoris vendidisse censeatur, ex alleg. per *Thomat. decis. 109. numero 8.* quia ex hoc ipso sequitur exclusio iuris offerendi, † circa 15
quod nihil interest, quod pretium rei venditæ fuerit anteriori creditori solutum, *l. cum prior. ibi eiusque pretium, ff. distract. pignor. Butrigar. in dict. leg. 1. in princ. versic. & tunc, C. si antiq. credit. Negusant. loc. allegat. numero tertio, Menoch. præsumpt. 121. num. 4. lib. 3. Mantic. de tacit. lib. 11. tit. 28. numer. 4. Morot. de iur. offer. num. 36. D. Vrgellens. dict. decis. 445. num. 2.*

Secundo, quia venditio emanauit de anno 1574. eiusque scientiam negare non possunt Actores saltem de anno 1600. à quo tempore vsque ad litem motam coram me effluxerunt fere 39. anni, † cum tamen 30. sufficerent ad 16
præscribendum ius offerendi secundi creditoris, † quia non consistit in sola facultate, sed est 17
ius formatum, & competens ratione actionis hypothecariæ iam natæ, quicquid sit in iure offerendi nondum formato, & existente in sola facultate, *l. cum acutissimi, & ibi Bald. numer. 3. 4. Butrigar. col. 3. vers. in contrarium, Cod. præscript. 30. vel 40. annor. Bald. in l. pignor. vers. quandoque ius offerendi, il secundo, ff. vsucap. Aym. consil. 298. numero 1. Alb. consil. 469. numer. 1. Menoch. 201. numer. 80. Gabr. de præscript. concl. 7. numer. 2. Practic. Papien. in forma libelli super actione reali, verb. præscriptione, numero 35. fol. mihi 54. Morot. de iur. offer. num. 59. Gail. obseru. 18. num. 12. libr. 2. Guttier. de iuram. confirm. par. 3. cap. 1. n. 13. Gratian. discept. 2. nu. 28. & 29. Milanen. dec. Sicilian. 12. num. 123. lib. 2. Thesaur. decis. 157. num. 3. Mastrill. dec. 201. nu. 28. & 29.*

Hoc fundamentum vt euitarent Informantes pro Actoribus deducebant, quod per iudicium vtilis saluiani motum ab eisdem de anno 1600. contra Authores Fossiorum, & productum vsq; ad sententiam fauorabilem inclusiue de anno 1603. fuit interrupta præscriptio, & constituti Rei conuenti in mala fide † obstatiua de iure Canonico 18
præscriptioni etiam longissimi temporis, *Couarr. in regul. possessor. 2. par. §. 11. num. 3. Bald. de*

præscript.1.par.3.par.quæst.14.num.5.Bec.consil.48.nu.3. Seraph.decis.615.numer.4. Gregor. decis. 489. numer. 20.
19 † tam respectu citatorum, quam successorum vniuersalium, *Felin. in cap. si diligenti, sub num.4. de præscript. Paris. consil. 27. numer. 139. libro 1. Natt. consil.162. num.55. Honded consil. 17. num.85.& seqq. consil.82. numer. 46. & seqq. libr. 1. Gabr. consil. 163.*
20 *& seqq. libr.1.* † licet in eo iudicio non fuerit in specie deductum ius offerendi, quia non fuerat opus, non opposita tunc ex aduerso exceptione crediti anterioris, & satis dicitur deductum sub
21 generalitate libelli, † quæ suffragatur ad interrumpendam præscriptionem quoad omnia in illa generalitate comprehensa, text.est in *l. fin. C. de annal. excep. & ibi not. Bart. num.4. Bald. nu.1. Tiraquell.de retract.l.gnag.glos.2.§.8.num.5.& 6.Balb. de præscript.3.par.6.par.quæst.4.princip.nu.23.Gratian. discept.2.num.24.*
22 Eo magis, quia † Ius offerendi est veluti filius, & sequela actionis hypothecariæ nominatim expressæ in libello, *Negusant. d. 3. membr.5. par.num.52 versic.& sic est sequela, Gaspar.Rodriqu.de ann.reddit.lib.2.qu.17 num.7.*† & eidem actioni ac-
23 cessorium, *Alb.cons.469.num 2.Gail.obseruat.18.num.*
24 *12. libr.2.* adeo quod † commissa causa super hypothecaria censetur etiam commissa super Iure offerendi, ad tex. in *cap. prudentiam, § sexta nobis, in fin. & ibi glos. verb. explorati, de offic.delega. Gloss. in cap. præterea, verb. ex eo, eod. tit. Innoc.in cap.tanta, versic. Item nec assertoria, de excess. Prælator. Scac.*
25 *de iudic. libro 2. cap.9.num.765.* † præsertim quando, prout fit in vtili saluiano, Ius offerendi deducitur per viam replicationis ad elidendam exce-
26 ptionem crediti anterioris, quia † replicatio videtur deducta in libello, seu actione nota, eamque coadiuuat, *Asin. in praxi §.16.cap.7.num.5.post Bald. in l.fin.quæst.17 Cod.de hæred.instit 1. Ciriac. contr.*
27 *380.nu.54 Gregor.XV.decis.526.num.17.* Et † sicuti vbi Actor non proposuit actionem hypothecariam, nulla potest imputari negligentia Reo, si exci-
28 piendo non fuit vsus Iure offerendi, † ob quam rationem Ius offerendi possessori competens per viam exceptionis nunquam præscribitur, *Negus. d.membr 3.par.5. sub num.52.vers.& istam, & num.53.per text.in l.pure, §.vlt.ff.de except.l.1.C.si aduers.credit.l.sicuti,C. de præscript.30. ann. facit Menoch.*
29 *cons.147. num. 5.*† ita Reo non excipiente de hypothecis creditorum anteriorum, non est cur imputetur Actori, quod replicando non obtule-
30 rit. Ideoque nulla cadit eius negligentia, † in qua solum fundatur præscriptio 30. annorum, *Felin.in cap.vigilanti, numer.5.de præscript.Sim de Pret. consil.9.nu.57.Rot dec.17.num.3.par.4. recent. decis.407.*
31 *num.16.par.5.* & in terminis replicationis, † quod sit perpetua, & competat quandocunque excipietur, *Jo.Andr. in cap.à nobis, sub num.12. de except. Felin. in cap. si autem numero 6. limit.3. vers.hoc modo, de rescript.*

Cæterum Rota censuit obiectum corruere,
32 Primo † quia Iudicium motum anno 1600.fuit
33 nullum, nedum in prosecutione, † quod non sufficeret ad euadendam interruptionem præscriptionis, si prima citatio valida fuisset, *Aretin. cons.30.nu.10. Menoch.cons.307.num.58.Balb.de præscr.*
34 *3.par.6.par.qu.4.num.27.* † sed etiam ipsius primæ citationis, & ex hoc capite interposita appellatione à sententia pro Actoribus lata de anno 1603. Signatura Sanctissimi causam commisit, vt in prima, refectis per Actores expensis prioris Iudicij, quæ tamen hactenus refectæ non fuerunt, nec vltro vigore dicti rescripti aliquod actum. Vnde intrat conclusio ab omnibus recepta, quod † per iudicium nullum, quia malam 35
fidem non parit, non interrumpitur præscriptio, *Felin.in cap. illud num.5.de præscript. Dec. in cap. vt debitus, num.25.& seq. de appell. Roman. consil.412.nu.6. & 7. Simon de Pret. consil.132. numero 81.& 87.Caball. consil.89.numero 5. libro 2. Mysinger.obseruat.31.nu.3. centur.1. Ciriac. contr.532. numero 10. Surd.decis.5.nu.5. Rot.decis.689. numero 5. par. 1. recent.* † Quæ nec in- 36
terrupta dici potest per d.commissionem Signaturæ Sanctissimi, quia nusquam adimpleta conditione, sub qua emanauit fuit habita pro derelicta ex mera voluntate Actoris, & nuper iudicium motum fuit vigore nouæ commissionis, ad tradit.per *Glos.in cap. placuit, el 2. §. potest, verb.interrupta, 16.quæst. 3. Felin. in cap. causam quæ, nu. 28. limit. 3. versic. item non procedit, de testib. Simon. de Pret.consil.132.num.89.Gratian.discept.2.nu.43. & seqq. cum aliis allegat.per Add.ad Buratt.decis.6.num.10.vers. Tertius Casus.*

Secundò, quia † non quælibet generalitas pe- 37
titionis interrumpit præscriptionem in omnibus sub ea comprehensis, sed illa, per quam citatus certus redditur de intentione actoris, puta quod esset oblaturus, vt bene aduertit *Tiraquell. de retract.lignag.glos.2.§.8.numer.5. Gratian.discept.2. num.41.& discept.at.786.nu.23.& 24 Surd.decis.5.nu.4.* & ex sententia *Bart. not. gloss. primæ additionalis in l.fin.C.de annal. except.* at proposito libello in vtili saluiano possessori nullatenus innotuit, quod Actor vellet offerre, † quin potius diuersa est 38
saluiani, ac Iuris offerendi natura, & finis immediatus, nam in saluiano Actor dicit se anteriorem, possidentem vero posteriorem, & dirigitur ad consequendam detentionem rei, commoditatem percipiendi fructus, absque eo, quod Actor vel obulum soluat possessori, in Iure offerendi autem Actor fatetur se posteriorem, & possidentem anteriorem mediante restitutione pecuniæ primo creditori à possessore solutæ,
† nec lite mota super vna actione interrumpitur 39
præscriptio, quoad ius competens ad quid diuersum, *Gloss. in cap. auditis, verb. interruptionem, de præscr. Corn. 181. numer. 69. libr. 2. Simon de Pret. consil. 132. numero 78. & 80. Castrens. consil.10.sub numer.8.lib.1. Giouagn. consil.68.numer.9. lib.1. Balb.de præscript.3.par.6.qu.4. princip.numer.51.* Et † quam- 40
uis oblatio secundi creditoris, tollendo obstaculum prioris hypothecæ, videatur præparare viam imissioni ex hypotheca posteriori,
† non tamen interrupta præscriptione in præ- 41
parato, idem iudicatur de præscriptione præparatorij, & econtra, *Bart. in d.l. fin. numero 7. Cod. de annal. except. Glos. in l. Julianus, §. quantum, verb. intentione, ff. ad exhib. Giouagn. d.consil.68. sub num.12.lib.1.* & in puncto Iuris offerendi, † quod 42
requiratur citatio ad recipiendum, vt eius præscriptio interrumpatur, *Simon de Pret. cons. 94. num.25.*

Quod autem dicitur † Ius offerendi esse acces- 43
sorium, & sequelam hypothecæ, intelligendũ est, quia non cõpetit sine hypotheca, non autẽ quia sequatur ex ipsa hypotheca, † immo cum oritur 44
ex

ex æquitate legis indulgentis creditori hypothecario, vt not. *DD. in dict. l. 1. C. si antiq. cred. Aym. conf. 298. ante nu. 1. Menoch. conf. 209. nu. 80. in fin. Morot. de Iur. offer. nu. 12.* &
45 † cùm posset in judicium deduci principaliter per viam libelli, *Alban.*
46 *conf. 325. nu. 9. conf. 469. nu. 15.* † tribuendum est negligentiæ Actoris, si illius mentionem in libello non fecit, provt facere poterat, vt in proposito ratiocinatur *G ouagn. conf. 63. sub nu. 11. vers.*
47 *praterea, libro 1.* † siue illud deducere voluisset per viam actionis principaliter, siue per viam
48 replicationis, quia † potest Actor in eodem libello, præueniendo exceptionem Rei, eam exprimere, simúlque suam replicationem, *Bart. in l. 2. Cod. si aduers. rem judicat. Bald. ibid. num. 2. & 3 & in addit. ad Speculat. super rubr. de incident. quæst. vers. dicitur etiam incidens quæstio, il 2. Cyriac. contr. 380. nu. 21. & 22.*

Quapropter non releuat, quod in lite anni 1600. Reus non exceperit de hypotheca anteriori, quia Actores poterant exceptionem præuenire, & principaliter judicium instituere
49 super Iure offerendi, & † alioquin ratione negligentiæ currit præscriptio, provt in fortioribus terminis currit super exceptione, quando illud idem jus poterat agendo deduci, *Anan. in ca. si autem, nu. 3. de rescript. & ibi Cardin. nu. 3. Ambaran. oppos. 1. vers. nam ex eodem, Felin. sub num. 6. l. vnit. 6.* vbi affert plura exempla, *Bart. in l. 2. nu. 3. ff. de except. Couar. pract. quæst. ca. 25. nu. 4. vers. quod poterit,* & de communi, *Gomes. var. resol. to. 1. ca. 11. nu. 20. Guttier. de juram. confirm. p. 3. ca. 1. n. 21. & duobus seqq. Gratianus dec. Marchi. 151. n. 16.* & in specie, quod præscribatur replicationi, non secus quam actioni, *Ananan d. c. si autem, nu 3. in princ. Cardin. n. 3. vers. vbi etiam, Cin. in l. licet, Cod de except. Bart. in d. l. 2. nu. 3. in*
50 *fin.* † quidquid sit, quando nihil imputari potest Actori, si non egit, vt seipsos declarant *Io. Andr. & Felin. ex 50. allegat.*

51 Non obstat, quod † commissa caussa in salviano censeatur etiam commissa super Iure of-
52 ferendi absq; nouo libello, quia non negatur, † sed ad inducendam malam fidem circa jus offerendi, necesse vltro erat, quod deduceretur ad speciem, vt possessori innotesceret, Actorem
53 oblaturum, † sicut in simili dicimus in terminis commissionis, cum clausulâ, Quam, & quas, *Seraph. dec. 1013. n. 5. Rot. dec. 85. n. 5. & 7. p. 6. recent.*

Et ita decisum vtraque parte informante, &c.

R.P.D. GHISILERIO.

Ciuitatis Castelli Spolij.

Veneris 10. Maij 1641.

SVMMARIA.

1 *Possidens vigore judiciali subhastationis dicitur justè possidere.*
2 *Alleganti, Iudicem nulliter, & injustè processisse, incumbit onus probandi.*
3 *Fructuum perceptorum restitutio in spolio violento debetur à die captæ possessionis, sed in judiciali à die tantùm motæ litis.*
4 *Bona, ad quæ quis immissus fuit ex judicio associationis, vel saluiani pro crediti satisfactione, non possunt subhastari, & liberari, & quare, & n. 5.*
5 *Saluianum competit ad effectum retinendi solam possessionem, donec creditor sit satisfactus.*
6 *Subhastatio, & deliberatio facta in vim mandati executiui vigore obligationis cameralis est valida.*
7 *Obligationis cameralis virtus est, vt possit, re integra, de vno judicio ad aliud conuolare, donec sequatur satisfactio.*
8 *Ampl. tam contrà principalem debitorem, quàm contra alterum, & tertium.*
9 *Via executiua non potest agi contra tertium possessorem.*
10 *Iudicium executiuum motum contra principalem debitorem afficit etiam tertium citatum pro suo jure, & interesse, & n. 12. Ampl. vt n. 13.*
11 *Obligatio cameralis, & hypotheca operantur, vt bona transeant in tertium cum suo onere.*
14 *Facultas, in venditione reseruata, capiendi possessionem propria auctoritate operatur, vt possit etiam contra tertium possessorem exequtiuè agi.*
15 *Creditor hypothecarius anterior potest tantummodo auocare à tertio possessore, & domino rei effecto, possessionem ejusdem rei ad effectum retinendi, donec sibi de suo credito satisfaciat, & ita procedit libellus in hypothecaria, non autem potest contra eum agere exequtiuè.*
16 *Dict. l. procedere in exequutione directè intentata contra tertium non citato principale debitore, secus in mandato obtento contra debitorem citato etiam semper ipso tertio possessore.*
17 *Sententia obtenta contra principalem debitorem, citato etiam tertio possessore, potest contra eundem tertium exequi concurrente facultate capiendi possessionem propria auctoritate, secus, si eo non citato.*
18 *Notoriè non dicitur Iudex grauasse, & vi priuatus spoliasse, ex judicio executiuo, & non ordinario contra tertium acto, & quare, & n. 19.*
20 *Læsio ad effectum rescindendi subhastationem debet esse vltra dimidiam.*
21 *Pretia rerum variantur ex tempore, etiam in deterius.*
22 *Minor vt non dicatur indefensus, sufficit fuisse citatum ad singulos actus ejus procuratorem, qui comparuerit.*
23 *Ampl. maximè si interuenerit etiam ejus auctor, & necessarius defensor, & non constet, quod tunc ei defensio aliqua competeret.*
24 *Spolij ad effectum debet injustitia esse notoria, & euidens, & quæ nullo colore velari possit, non autem sufficit qualibet.*
25 *Spolium excluditur ex turbiditate materiæ.*

DECISIO CXXVIII.

SVb die 7. Maij 1638. coram me fuit resolutum, sententiam latam ab A.C. contra Longinos ad fauorem illorum de Leonibus super reintegratione ad possessionem Prædij Sancti Anastasij esse infirmandam ex duplici fundamento.

Primo, quia Longini possident Prędiũ authore pretore pręuia judiciali subhastatione, ac deliberatione facta pro vero credito quoad Eleazarij, à quib. Longini causam habent, habebant contra Fucciolos authores dd. de Leonib. ac †
1 proinde cũ dicantur justè possidere, ad *l. justè possidet, ff. de acq. possess. glos. fin. in fin. ca. præsentium, 7. quæ*

2 cum alijs allegatis in eâdem decisione, † alleganti, Iudicem nulliter, & injustè processisse, incumbit onus probandi.

Secundo, quia Longini bonæ fidei possessores in eâdem sententiâ fuerunt condemnati ad restitutionem fructuum à die captæ possessionis, † cùm tamen non potuissent condemnari,
3 nisi pro fructibus perceptis à die motæ litis, cùm non ageretur de spolio violento, sed judiciali, juxta resolutionem in hâc causâ factam coram me 5. Decembr. 1629. Hodie reassumptâ disputatione super confirmatione, vel infirmatione d. sententiæ latæ super reintegratione ad possessionem d. Prædij, iterum pro infirmatione fuit resolutum, non obstantibus deductis contra decisionem.

Nam objectum, quod Eleazarij creditores Fuccioli occasione venditionis alterius Prædij illi factæ intentarunt ab initio judicium associationis, seu immissionis ad possessionem d. Prædij S. Anastasij pro eorum crediti satisfa-
4 ctione ex remedio Saluiani; Vndè infertur, † nō potuisse deueniri ad subhastationē, & deliberationem ejusdem Prædij possessi per dictos de Leonibus tertios possessores, cùm per illam
5 auocetur dominium, † Saluianum autem cōpetat ad effectum retinendi solam possessionē, donec creditor sit satisfactus; Cessat ex eo, quod Eleazarij, omisso judicio immissionis, intentarūt deinde ex integro judicium exequutiuum vigore obligationis Cameralis, quódq; in isto secundo judicio, obtento mandato executiuo, curarunt illud exequi super d Prædio, ac successiuè obtinuerunt illud subhastari, ac delibe-
6 rari; † Vnde d. subhastatio, ac deliberatio appa-
7 ret valida, cùm † virtus obligationis Cameralis ea sit, vt illam habens possit re integra de vno judicio ad aliud conuolare, donec sit integrè satisfactus ex adductis in Romana Dotis pro D. Dimitilla Cęsia coram R.P. D. meo Decano 10.
8 Decembr. 1632. quę est *dec. 161. p. 6. recent.* Et, † dum eadem Ratio viget tam in principali debitore, quàm in altero, cùm vis consistat in pacto executiuo, seu in obligatione Camerali, vt tenuit Rot *d. dec. 161 n. 4. 8 & 25.* non subsistit, quod supradicta dicta decisio procedat contra principalem debitorem, non autem contra tertium.

Minus facit, quod fuerit actum via executiua contra illos de Leonibus, † contra quos, vti
9 Tertios Possessores, non potuit procedi viâ e-
10 xecutiuâ, quia † judicium executiuum motum contra principalem debitorem afficit etiā Tertium citatum, provt hic, pro suo jure, & interesse, juxta Theoricam, quam tradit *Castren. in l. cùm filiusfamilias, sub num. 3. vers. ex quibus similiter, ff. de verb. obl. Dec. cons. 185. nu. 2. Crauett. cons. 12. nu. 8. lib. 1. Surd. cons. 334. nu. 12.* cum alijs allegatis *in dec. quæ reuidetur,* quia † stante obligatione Camerali, &
11 hypotheca, bona transierunt cum suo onere, & sic, † quando citatur, & possessor, & debitor,
12 tunc eadem via competit executiua, & præsertim in isto casu, † stante speciali facultate ca-
13 piendi possessionem auctoritate propria, quam Eleazarij sibi reseruarunt in venditione facta Fucciolo, à quo Leones causam habent, † cùm
14 dicta facultas operetur, vt possit exequutiuè agi etiam contra Tertium Possessorem, ex traditis per *Gallesi. de form. obligat. Cam. pag. 3. quæst. 5. n. 3. & per Gratian. disc. 926. n. 21.*

Nec facit, quod † creditor ratione anterioris 15
hypothecæ possit tantummodo auocare à tertio possessore, & Domino rei effecto possessionē ejusdem rei, à se retinendam, donec de fructibus sibi de suo credito satisfacit, vt tenuit *Rota in rec. dec. 759. n. 3. & 4. p. 2.* & ita procedit libellus in hypothecaria, vt tradit *Neguss. de pignor. par. vltim. membr. vlt. nu. 24. Menoc. cons. 361. nu. 7. Papien. in prax. de form. libell. in act. hypoth. verb. relaxandum, n. 1.* quia 16
procedit resolutio Rotæ, vbi intentata fuit exequutio directè contra tertium, non citato principali debitore, secus autem quando, provt in isto casu, fuit obtentum mandatum contra debitorem principalem, citato in singulis actibus tertio possessore, † quo casu etiam con- 17
tra eundem (tertium possessorem citatum, alias secus) potest exequi sententia, quod reputat menti tenendum *Paul. de Castr. in d. l. cùm filius, vbi sup. ff. de verb. obligat.* ita judicauit *Ioseph. Ludou. dec. 56. num. 3.* multos congerit *Borgnin. dec. 46. num. 70. pp.* ad hoc faciunt tradita per *Couarru. pract. quæst. cap. 13. in princ. & cap. 14. num. 4. vers. quandoque tertius.* Concurrente supradictâ facultate capiendi possessionem propriâ auctoritate, & quemadmodum fuit dictum in *dec. quæ reuidetur,* † non potest dici, quod agendo via execu- 18
tiua, & non ordinaria, judex notoriè grauauerit, & spoliauerit possessione, tanquam persona priuata, quia, cùm non fuerit sublata defensio, sed tantum variatus ordo, & modus defensionis, hoc non operatur notorium grauamen, † 19
stante supradicto pacto exequutiuo, & facultate capiendo possessionē propria auctoritate.

Læsio non probatur, nec præsumitur, & quod magis est, in contrarium constat, quia prius prædium fuerat venditum pro scutis 950. & in subhastatione pro scutis 800. vnde multum distat à medietate, † provt requiritur, 20
Rota dict. dec. 648. num. 5. & 6. parte 1. recent. & † prę- 21
sertim data distantia temporum, cùm prædium potuerit decrescere valore.

Nec videtur obstare, quod illi de Leonibus fuerint minores, & indefensi de tempore subhastationis, cùm † ad hoc, vt minores non dica- 22
tur indefensi, sufficiat fuisse citatum ad singulos actus eorum Procuratorem, qui comparuit, *arg. l. quāuis indubitati de adult. Bald. in l. & cùm minores, n. 5. Cod. si aduers. rem judic. S. M. Greg. XV. decis. 43. n. 12.* & † præsertim, cùm in eodem judicio in- 23
teruenerit etiam Fucciolus eorum auctor, ac necessarius defensor, sed, quod plus est, nec hodie docetur concludenter, aliquam defensionem tunc illis competiisse.

Quoad alterum fundamentum decisionis respectu condemnationis fructuum, super eo non est insisten. cùm illud benè subsistat.

Præterea, cùm † ad effectum spolij non suf- 24
ficiat docere de quacumque injustitia, sed ea debeat esse notoria, & euidens, & quæ nullo colore velari possit, vt tenuit *Rota in Fulg. Romana de Bombellis 31. Maij coram bonæ mem. Cardin. Sacrato,* † sat est, materiam esse turbidam, ad 25
effectum excludendi spolium.

Et ita vtraque parte informante fuit resolutum.

R. P.

R. P. D. ROYAS.

Romana Censuum.

Mercurij 27. Aprilis 1644.

SVMMARIA.

1 *Statuto de duabus conformibus non est locus si sententiæ sint injustæ.*
2 *Licitator extraneus, quamuis creditor, seu ejus hæres non est ex nouiter repertis condemnandus ad restitutionem rei, & fructuum, sed secus si licitauerit vti merus creditor, vel res ei fuerit adjudicata, & n. 5. & 6.*
3 *Debitori ex nouiter repertis sola competit actio ad pretium, vbi deliberatio ritè, & rectè facta est, & nu. 10. Secus si Iudex minus legitimè processisset, vt num. 11.*
4 *Deliberationis tanta solemnitas vitiari, & tolli non debet.*
7 *Creditor licitare potest etiam vti extraneus, & est hoc ei tutius, & n. 8.*
9 *Restitutio in integrum competit aduersus sententiam ex juribus de nouo repertis.*
12 *Iudex an ritè, & rectè processerit, inquirenda sunt tunc deducta, juxta quæ judicandum erat.*
13 *Spolium commissum, aut minus legitimè processum non dicitur, si erratum in facto fuerit, & quare.*
14 *Licitatoris ementis bona fides oritur ex processu ritè, & rectè gesto, nec ei nocet, quod in posterum superuenit.*
15 *Soluens debitum proprium non acquirit ex cessione jurium translationem, sed quietationem, & liberationem.*
16 *In solidum quando quis dicatur, vel non obligatus, & nu. 17. & seq. & 22. 26. & 27.*
20 *Declarationis natura quæ sit.*
21 *Causa originalis contractus attendi debet.*
23 *Socij decocti debiti rata transit in alios socios pro virili.*
24 *Nouatio obligationis in plus non præsumitur nisi exprimatur.*
25 *Cessionarius, qui soluit vti tertius, non vti fidejussor, & correus debendi, emendo nomen debitoris, absq; dubio potest in solidum agere contra alios coobligatos, & hæredes, dempta rata.*
26 *Promissio extinctionis census factum dicitur indiuiduum, & omnes obligat in solidum, sed extinctione non facta, succedit obligatio ad interesse pro virili, & num. 27.*
28 *Ius cessionis receptæ sub proprio nomine, si is postea declarauerit, se nudum nomen habuisse, & negotium alterius gessisse, in eum dicitur translatum.*
29 *Actorum integrorum transportationis rigor Concilij Tridentini cessat in prophanis.*
30 *Acta diuersi judicij non sunt transportanda.*

DECISIO CXXIX.

Dictum fuit, non esse locum Statuto Vrbis *cap. 180. libro 1. de duabus conformibus*, † ex quo 1 vtraq; sententia emanata ad fauorem D. Iacobi Alberini in gradu restitutionis in integrum detegitur injusta, *Gratianus discept. 691. nu. 27. Rota dec. 41. post Zach. de oblig. camer. & par. 1. recent. dec. 662. nu. 3. Coccin. dec. 194. in princ.*

Injustitia desumpta fuit ex eo, quia cùm deliberatio domus præfati Iacobi facta præcedentibus mandatis executiuis ab A. C. relaxatis ad fauorem q. Cosmi Iacomelli auctoris Patrum Oratorij ex tunc productis non impugnetur, † non debebat ex nouiter repertis condemnari d. Iacomellus extraneus licitator, seu ejus hęres ad restituendam d. domum vna cum fructibus, quia, † cùm ritè, & rectè fuerit absoluta, & consumpta deliberatio, tantùm competit debitori actio ad pretium, *Bald. in auth. & quo jurat. col. fi. vers. sed quid si fuit processum, C. de bon. auct. Iudic. possid. Alber. in l. Fulginius, §. Prætor ait, sub n. 3. circa med. vers. si nihil fuit omissum*, super quibus ex causâ *in possess. eat. Speculat. d. sec. dec. §. nunc dicamus, n. 22. & in puncto Vinc. de Franch. dec. 660.* & prius *dec. 120. n. 8.* vbi assignat rationem, quia † non debet tanta solemnitas deliberationis vitiari, & tolli, *Rot. in Anconitana Spolij 9. Iulij 1610. coram Card. Sacrato, Ferdinand. Arias de Mesa var. resol. libro 1. cap. 36. num. 10.* † licèt contrarium esset judicandum, si d. Iacomellus tanquam purus, & merus creditor, non tanquam extraneus licitatus fuisset, in quibus terminis loquitur *Franch. dec. 69.* cum alijs adductis in contrarium, † vel si eidem Iacomello tanquam creditori d. Iacobi domus concerta fuisset adjudicata juxt. tradit. per *Fulgos. cons. 136. sub num. 2.* vt vtrumque casum distinguit *Franch. d. dec. 120. num. 5. & 7.* Nec fuit in dubium reuocatum, † quin etiam Creditor tanquam extraneus valeat licitare, per *tex. in l. 2. Cod. si in caus. jud. pig. capt. vi Surdus cons. 276. nu. 5. & 6. Asin. de execut. §. 6. cap. 7. Gratian. discept 7. numer. 7. Thesaur. jun. in addit. ad dec. Thesaur jun. in addit. ad dec. Thesaur. 157. litter. B, vers. & est notandum, Gregor. XV. decis. 12. Add.* † & hoc esse tutius, & securius creditori tradunt *Cin. in leg. 1. numero 1. & 2. C. de cred. Bald. in leg. 2. in fin. C. si in caus. judic.* dicens tutius ad effugiendos omnes qui opiniones circa recuperationem rei, *Rip. in l. 1. n. 1. ff. de priu. cred. Surd. & Asin. vbi supra.*

Non obstat quod † ex Apocha de nouo reperta competat d. Iacobo restitutio integram aduersus sententiam, *Imol. cons. 37. nu. 1. vers. contrarium, & nu. 2. Gratianus discept. 408. num. 9. cum seqq.*

Quia hęc conclusio non fuit negata; † sed dictum fuit eam operari solum vt quatenus d. restitutus victoriā reportet, valeat tantùm agere ad pretium domus deliberatæ, non autem ad ipsam domum deliberatam cum omnibus solenitatibus juris, vt per *Bald. in d. auth.* ibi, sed res à legitimo emptore non auocatur *Vinc. de Franch. d. dec. 120. n. 8. Rot. in d. Anconitana Spolij 9. Iunij 1610. coram Sacrato.* † Quamuis cōtrarium esset dicendum, si Iudex minus legitimè processisset, quia tunc ille Tertius causam à priuato habuisset, *Affl. dec. 354. n. 21. Cæsar de Graf. dec. 6. n. 9. de caus. possess. & propr.* cū alijs in d. *Anconitana Spolij.* † An verò Iudex ritè & rectè processisset, inquirenda sunt tunc deducta juxta quę erat judicandum, † sed si in facto erratum fuit, ex quo defecit, justificatio erroris, non dicitur minus legitimè fuisse processum, aut commissum spolium, *Dec. consil. 125. nu. 8. Crauet. cons. 203. nu. 1. in fin* cum alijs relatis in *Cornetana Reintegrationis 16. Decembris 1611. §. non-*

Right-margin numbers in order: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.

14 *obstat coram R.P.D.meo Bichio.* Quando quidem † ex processu ritè,& rectè gesto oritur bona fides licitatoris ementis, qua stante non debet ei nocere, quidquid in posterum superuenit, *Rota in dict. Anconitana Spolij 9. Iunij 1610. coram Sacrato.*

Verum nec in justitia prædictæ liberationis visa fuit justificari ex Apocha de nouo reperta, data in summ. Iacobi n.5.& in quâ totũ fundamentum pro ejus parte fit ad inducendam injustitiam deliberationis, dum prætenditur ex eâ declarari, quod onus extinguendi censum scut.1300. vna cum alijs debitis ascendentibus ad scuta 2470. spectasset ad Albertũ Palearium ex diuisione debitorum contractorum occasione affictuum Rocchę Prioris, itavt partes in ea conuenerint, quod in euentum, quod Palearius in solutione dictorum debitorum contractorum occasione affictuum d.Rocchæ Prioris deficeret tunc pro medietate d.summæ teneretur Virginia *della Citera* auctrix d.Iacobi, & ad aliam medietatem Petrus & fratres de Americis, ita & taliter, vt per eam facta fuerit diuisio debitorum alias soluendorum per Palearium, cùm ipse defecerit quamobrem cessionem reportatam per Felicem Americum obligatum non posse illi suffragari, seu d.Iacomello ejus hæredi pro solutione fructuum dd.cen-
15 suum, & † cùm per d.Apocham, d.Felix soluerit debitum proprium, inde ad illius fauorem cessionem remansisse inefficacem ad effectum operandi jurium translationem, sed tantummodo Iurium quietationem, & liberationem voluisse afferre, ad *text. in l. nulla, C.de solut. Bart. in l.modestinus, nu.4.* vbi etiam *Paul.de Castr. vers. in nihilum autem, & sub numero 5. vers. non principale, ff. de solut. Salicet. in leg.1. n 27. Cod. de act. & oblig. Ruin. cons.83 n.6. libro 5. Peregr. de fideicom. art.52. n 34. Gregor. XV. dec.68. n.5.*

Nam responsum fuit d. Apocham de nouo repertam solùm continere diuisionem debiti prædd. scutor. 2470. casu quo deficeret in solutione Palearius, pro medietate tenerentur fratres de Americis, pro alia verò hæredes Tiberij *della Citera*, vt denotant verba illa Apochę, *Madonna Virginia sia tenuta pagare la metà, & l'altra*
16 *metà M. Pietro, e fratelli*, † Nec ideò dici potest, quod d.Felix Americus esset in solidum obligatus tam cum Petro, & alijs fratribus, quàm cum hæredibus dicti Tiberij, cùm nullibi expresse legatur verbum, in solidum, siue equi-
17 pollens, &, † licèt Petrus, & fratres de Americis collectiuè se obligauerint, non inde censentur in solidum obligati, præterquam in ordine ad principalem Creditorem, sed potius pro virili, vt probat *text. in l. reos, §. cum tabulis, &* ibi *Ronchegall. n.21. vers. conductor, & in l. eadem, num.34. vers. opus est, ff. de duobus reis, Cost. de port. rat. quæst.154. num.1. Giurb. ad consuet. Messanen. capit.9. gloss.6. num.3. Surd. cons.150. num.36. Buratt. dec.751. num.6. Greg. XV. dec.502. num. 1.*

Non obstant illa verba relata in Apocha, ibi *Per la presente, &c. si dichiara, &c. essendo che in tutti li debiti, che si sono fatti per il fitto di Rocca Priora, & particolarmente nelli doi sopradetti censi di scudi 7300. fosse, e siano obligati gli Eredi di M. Tiberio, e sopradetti M. Pietro, & fratelli in solido*, Quia prædicta verba continent solùm narratiuam præcedentis obligationis erga principales Creditores censuum, † à qua non potest inferri ad solida- 18
lem obligationem inter ipsos consocios ad *l. sed Iulianus, §. idem ait si duobus, ff. ad maced. Bart. in leg. reos, in princ. ff. de duobus reis. Gabr. cons.63. nu.5.6. & 10. libro 2. Surd. cons.150. n.57. Ciriac. contr.327. nu. 69. Rota dec.481. num.1. cum seqq. parte 5. recent.* † Dicta enim 19
verba dicuntur stare demonstratiuè, & relatiuè ad præcedentem obligationem erga Dominos censuum in actu impositionis ad effectum ostendendi, & demonstrandi causam, propter quam Hæredes *di Citara*, & Americi erant obligati ad decoctionem Palearij consocij; qui tenebatur d censum extinguere, non autem ad producendam nouam obligationem, quam si voluisset de nouo inducere, exprimere non ignorassent, vt denotant verba illa, *si dichiara*, † 20
cujus declarationis natura est, nihil aliud de nouo dare, siue disponere, sed quid in præteritum actum sit ostendere, *Bald. in l. cùm testamentum, nu.5. vers. item nota, C. de testam. manum. Dec. in l. edita, nu.47. C. de edend. Corn. cons.23. nu.19. lib.4. Rota dec.458 nu.2. & 502. nu.15. parte 1. recent.*

Vltra quod si attendatur causa finalis d. Apochæ, nempe contractus originarius, & primordialis, qui illi causam dedit, † prout at- 21
tendi firmauit *Gregor. XV dec.502. num.2. Gratianus, discept.320. num 42. cum sequentibus* indubitanter in d.Apocha habuit originem, & fuit stipulata in executionem præcedentis societatis alias initę inter Tiberium *della Citara*, Vincentium Americum, & Palearium, in cujus societatis commodum debitum censuum fuit contractum ad effectum soluendi affictum Rocchæ Prioris, & in quo d. Felix non erat obligatus, cùm nullam in eo partem habuisset, & † ad quod debi- 22
tum præfati Socij inter se ipsos non tenebantur in solidum, sed pro virili, quidquid sit respectu creditorum erga quos, quilibet ex obligatis tenebatur in solidum, *§. si plures*, & ibi *gloss. Inst. de fideiuss. Bart. in l. eandem, num.9. ff. de duobus reis, Ias. in l. si vnus, numero 2. ff. de pact. Menoch. consil. 410. numero 41. & 42. cum seqq. Mantic. de tacit. & ambig. libro 6. titulo 22. numero 7. in fin. Gratianus discept. 957. numero 35. Rota Ianuen. decisione 97. numero 8. Ossasc. decisione 160. numero 6.* vnde obligatio d Fælicis in dict. Apocha non venit reputanda, nisi tanquam mera obligatio erga creditorem censũs ex superius allegat.

Si verò attendatur causa immediata, & proxima, & sic decoctio Palearij vnius ex socijs, † propter quam decoctionem rata debiti 23
ad eum spectantis translata fuit in alios socios pro virili, per *tex. in auth. hoc ita, in fin. C. de duobus reis, juncta leg.3. C. de fideiuss. Ciriac.* plures referens *contr.327. num.71. Ioseph. Ludouic. deci. Perus.45. nu.15. & in recent. dec.595. num.3. parte 2. recent.* vnde † non est verisimile, quod fuerit nouata obligatio legalis inter socios, in plus se vnus obligando, quam alius de jure teneretur, quę tamen debet esse expressa, ad *l. fin. C. de nouat.*, & ibi communiter *DD. Bald. cons.329. nu.1. vers. ex diuerso, lib.1. Afflict. dec.399. nu.13. Surd. cons.84. num.54. Rota coram Gregor. XV. dec.502. nu.1. & seqq. & dec.392. nu.3. p.1. recent. & in Calaguritana beneficij de Anedo 22. Iunij 1622. coram bo.mem. Merlino, & coram Buratto dec.799. n.18.*

Quapropter, dum antiqua obligatio nõ fuit noua-

nouata,nec aucta, & Fœlix repertauit cessionē dd. censuum vna cum fructibus translatione, & non extinctiuè emendo nomen debitoris, non verò vti fidejussor, seu Correus obligatus
25 in instrumento censuum, † absque dubio in vim cessionis potuit idem Fœlix,siue Iacomellus hæres in solidum agere, ac exercere actiones sibi cessas contra alios simul obligatos, siue ejus hæredes , dempta rata spectante ad d. Fœlicem,*Rot.dec.859.n.2.part.4.diuers.Greg.XV.dec.190.n.1.vbi Add.nu.3.*

Nihil obstat,quod fuerit promissa extinctio
26 censuum, † quod factum dicitur indiuiduum, & ideò obligat omnes in solidum ; Quia animaduertebant Domini, non fuisse simpliciter promissam extinctionem censuum,sed certam quantitatem pecuniarum, nempe scuta 2300.
27 † & in omnem casum non facta extinctione succedere obligationem ad interesse pro virili tantum,non autem in solidum,*Rip.in l.4.§.Cato,n.12.36.& 42. ff.de verbor.obligat. Grattianus discept.323.n.5.*

Nec pariter obstat , quod quoad censum scut.200.cessio legatur facta q.Marcello Muto, quia , cùm ille non habuerit nisi nudum nomen, vt ex subsequutis declarationibus ad fa-
28 uorem d.Fœlicis emanatis satis constat, † cessat objectum,ex quo omne jus ad ipsius Fœlicis fauorem,fuit acquisitum, & successiuè ad Cosmum hæredem ad *tex. in 63. in princ.C.si quis alt.vel sibi,& not. Castrens.in l.multum interest,n.7.C. eod.tit. Bald. in l.cum precibus n.3. vers.adde,C.de probat.& cons.287.n.1.vol.1. Rot.dec.806.nu.2.in fin.vers.siquidem,cum seqq.parte 1.diuers.* Idcircò fructus decursi,& decurrendi in posterum ad d.Cosmum spectabant, nec aliquis potest considerari excessus in mandatis.

Minus adesse excessum dictum fuit in altero mandato pro fructibus alterius census scut. 300. cùm doctum fuerit de cessione d. Cosmi ab Hospitale B. Mariæ Consolationis de Vrbe cessionario q. Emiliæ Paris de Vitelleschis Summ,Patrum Congregat.Orat.nu.13. quamuis non fuerint acta transportata coram alijs Iudicibus,cùm non fuerit per Iacobum appellatum à mandato relaxato in vim hujus cen-
29 sus,neq; de hoc fuit oppositum, † quod fat est in prophanis,in quibus cessat rigor Sacri Concilij Tridentini,*Rota dec.561. nu.12. p.1.rec.Gregor. XV.dec.508.n.11.vbi Add.nu.15.* Vltra quod dicuntur
30 acta diuersi judicij, † quæ non veniunt transportanda,*Rot.dec.443. nu.4.& 5.post vol.2.cons.Farinac.& dec.32.nu.11. post Ludouic.Post.de manutent.cum vulgat.*

Et ita resolutum vtraque parte informante , &c.

Eminentissimo D.
CARDIN. OTTHOBONO.

Firmana Prædij.

Veneris 3. Iunij 1644.

SVMMARIA.

1 *Liquidatio pretij speciei contentæ in mandato fieri debet ante exequutionem,subhastationem,& deliberationem rei diuersè,& n.3.& 7.*
2 *Creditor speciei potest speciem ipsam vindicare, vel super ea exequutionem facere,si extet.*
4 *Debitor speciei,si eam præstare non valeat, tenetur ad interesse.*
5 *Interesse speciei, illius valore non liquidato,est incertum.*
6 *Pretia rerum variantur ex tempore, loco, & alijs circunstantijs.*
8 *Retentio in subhastatione nulla datur pro vero creditore,si possessio amissa fuerit culpa Rei conuenti ob contumaciam,secus vbi idem comparuit, & se opposuit, & n.9.*
10 *Subhastationem nulliter passo competit,& reintegratio,& manutentio,& n.11.in fi.*
11 *Iudex nulliter procedens spoliare dicitur.*
12 *Manutentio debetur ei,qui fuit à Iudice rite, & rectè reintegratus, & n.16.*
13 *Oblatio vnica in subhastatione an sufficiat.*
14 *Licitator an supponi possit à creditore.*
15 *Calculatori à Iudice deputato standum est, præsertim si ab ejus relatione non fuerit appellatum.*
16 *Sententia reintegratoria facit reintegratos veros possessores.*
17 *Sententia corruit,quando causa, propter quam lata fuit,deuenit ad non causam.*
18 *Sententia fundans se in subhastatione,& deliberatione,quæ euidenter nulla sit,est notoriè injusta.*
19 *Sententia notoriè injusta nunquam transit in judicatum.*

DECISIO CXXX.

Octauianus Rosellus,& Ioan. Angelellus Creditores qu.Baptistæ de Mattheuccijs scut.434.pro consequenda manutentione Prędij,de quo agitur,aut fundans eorum intentionem in subhastatione sequuta vsque de anno 1622.aut in concordiâ de anno 1627.& neutrā suffragari eisdem Rosello, & Angelello DD. resoluerunt, & ideò persisterunt in decisis coram R.D. meo Carillo præside Vallisoletanō sub die 26.Iunij præteriti.

Visum enim fuit primum fundamentum decisionis solidissimum , & irrefragabile nempe nullitas subhastationis quia , cùm instrumentum ad Iustitiam Roselli,& Angelelli fuerit relaxatum pro quatuor milliaribus olei , † 1
ante exequutionem, subhastationem, & deliberationem prædij omninò erat necessaria , & præcedere debebat liquidatio pretij ipsiusmet olei , *Bald.in l.2.nu.7.& 8.C.de execut.rei Iud.Alex. cons.115.n.10.lib.7.Crauett.cons.231.n.8.& 9. Surd.dec. 27.n.6.& sequ.Rota coram Andrea dec.42.n.4.in recent. decis.340. num.5. parte 1. in Fauentina Hæreditatis coram bonæ mem. Manzanedo impres. apud Moder. de subhastat.dec.49.n.4.*& in terminis similis subhastationis factæ pro fundamento quod erat in obligatione,*Greg.dec.485.n.8.*

Cujus rei ratio est apertissima,quia licèt verum sit , quod † creditor speciei possit speciem 2
ipsam vindicare,vel super ea executionem facere si extat juxta theoricā *glos.in l. qui restituere 68.verbo condemnandus,ff.de rei vendic.* Attamen,† si 3
super aliā re fiat executio,& speciē debitā pręstare debitor non possit,tūc omninò necessaria est liquidatio speciei debitor, † quia hoc casu 4
debitor solū tenetur ad interesse,*Bart.in l.stipula-*

tiones non diuiduntur num. 38. ff. de verb. oblig. Add. ad Alex. conf. 214. littera L. lib. 7. † Interesse verò est semper incertum non liquidato valore, etiam
6 si species sit certa, quia † pretia rerum quotidie variantur non solum ex tempore, sed etiam ex loco, aut ex alijs circumstantijs vt est *tex. in leg. pretia rerum, 63. §. nonnullam, ff. ad l. falcidiam Cephal. conf. 719. n. 14. Cyriac. contr. 261. n. 15. Gregor. dec. 101. nu. 3.*
7 † & consequenter speciei valor omninò prius liquidari debuisset, *Couarr. var. resol. lib. 2. cap. 13. n. 5. vers. in summa Osasch. decis. Pedem. 129. n. 6. Surd. dec. 27. nu. 4. & seq. Rota in Romana Domorum in Burgo coram Vbaldo impres. apud eundem Modern. de subhast. dec. 70. n. 4.*

Neque hodie Rosellus, & Consortes possunt prædium, de quo agitur retinere pro ve-
8 ro eorum credito, † quia hoc procederet si possessio fuisset amissa culpa Rei *conuenti ad eius contumaciam*, vt declarat *Alex in leg. 3. §. fin. nu. 27.*
9 *& 28. ff. de acqu. possess.* † secus verò quando reus comparuit, & se opposuit deliberationi, vt hic fuit factum per Mattheuccios, *Gratianus discept. 734. nu. 48. & 49. Caual. dec. 539. nu. 10. & dec. 543. nu. 4.* cum alijs relatis in *Perusina Spolij 19. Ianuarij*
10 *1643. coram R. P. D. meo Rojas*, † & ideò Mattheuc-
11 cij competit non solùm reintegratio, † cùm Iudex nulliter procedens dicatur spoliare, *ad text. in leg. meminerunt, Cod. vnde in Abbas in cap. cum causa, in 4. notab. de offic. delegat. Caputaq. dec. 186. parte 3. Cas. de Grass. dec. 1. numero quarto, tit. de const. Eug. dec. 362. num. 4.* cum alijs allegatis in *Anconitana Spolij 9. Iunij 1610. coram bone mem. Cardin. Sacrato impress. apud. Marches. tom. 2. fol. 235. numer. 1.* sed etiam manutentio, † quæ competit ei, qui fuit rein-
12 tegratus facto Iudicis ritè, & rectè procedentis, *leg. iustè possidet ff. de acq. poss. Greg. dec. 582. numero secundo in recent. decis. 173. numero primo, & dec. 513. nu. 2. parte 2. & dec. 305. num. 2. parte 6. & dec. 199. numer. 1. parte 7.*

Circa secundum, & tertium fundamen-
13 tum *decis. R. P. D. mei Carilli*, nempe † quod sub vnicâ oblatione ad deliberationem fuerit de-
14 uentum, † & quod deliberatio facta fuerit per imaginariam personam licitationis. Domini hodie nihil firmare voluerunt, & quidquid sit de decisis conclusionibus præsertim in hoc casu, cessat hodie earum disputatio, quia satis apparet de nullitate subhastationis ex supradictis.

Concordia verò anni 1627. Rosello, & Angello suffragari minimè potest, quia, cùm in eâ fuerit expresè stabilitum, *Che li detti Rosello, & Angelello siano obligati all' hora, quando saranno sodisfatti delli detti scuti 434. rilassar libera tutta la detta possessione*, (de quâ agitur) *à detti heredi tanto nel possessorio quanto nella proprietà*, cùm dicti consortes sint satisfacti juxta formam concordiæ ex hac latitudine Calculatarij à Iudice deputati,
15 † cui standum est, præsertim cum ab illius relatione appellatum, aut reclamatum non fuerit, *Paris. consil. 96. num. 32. libro 1. Rota decis. 531. nu. 1. parte 1. & decis. 393. nu. 2. parte 4. recent. Greg. decis. 220. nu. 4. Burat. decis. 419. nu. 9. & decis. 913. nu. 3.* merito reintegrari debuerunt, † & sententia rein-
16 tegratoria facit reintegratos, veros possessores itavt illis sit debita manutentio, *leg. qui vniuersas, §. item cùm Prætor, ff. de acqu. poss. Greg. dec. 9. nu. 4. & decis. 582. num. 2. & decis. 305. num. 2. parte 6. recent.* cum alijs supra allegatis.

Non obstat sententia contraria prolata Anno 1633. à Reuerendissimo Capuano ad fauorem Roselli, & Angelelli, cum impositione perpetui silentij, quia de eo tempore non constabat dictos consortes fuisse satisfactos ex fructibus prædij juxta formam concordiæ, hodie verò cùm ex relatione calculationis ad oculum demonstretur non solùm sufficiens satisfactio: sed excessiua, corruit jus dictę sententię, quia † causa, propter quam fuit lata sententia, 17
deuenit ad non causam, stante satisfactione dd. consortium ex fructibus prædij juxta concordiæ præscriptum, *Felin. in cap. suborta, nu. 10. & seq. de re Iud. Ruin. consil. 89. nu. 15. libro 1. Surdus conf. 268. nu. 14. & seq.* cum alijs relatis à *Gratiano discept. 408. nu. 2.* & fuit optimè responsum in decisione quæ confirmatur.

Si verò dicta sententia fundatur in subhastatione, & deliberatione, † cùm subhastatio sit 18
euidenter nulla, sententia quoque erit notoriè injusta, † quæ numquam transit in Iudi- 19
catum *Rota dec. 427. num. 2. libro 3. parte 3. diuers. & dec. 594. nu. 4. p. 2. recent.* & alibi passim.

Et ita vtraque, &c.

R. P. D. BICHIO.

Lauretana Domus.

Vener. 10. Iunij 1644.

SVMMARIVM.

1 *Melioramentorum bona fide factorum causa competit retentio.*
2 *Valor domus meliorata intra modicum temporis interuallum auctus tribui debet melioramentis potius, quam temporis beneficio.*
3 *Testes nulliter examinati magnum faciunt adminiculum.*
4 *Creditor est idoneus testis pro debitore, dum non agitur in causa pignoris. Ampl. vt n. 5.*
6 *Testis non minuitur de fide, ex quo à parte requisitus ad examen accesserit.*
7 *Testis dictum super valore suppletur ex instrumentis locationum.*
8 *Melioramentorum valor plena justificatio non est necessaria ad retentionis effectum, sed satis est generalis probatio. Decl. vt n. 9.*
10 *Executoris relatio non emanata in actu executionis, sed ex interuallo, & super actu de præterito non valet.*
11 *Reintegrandus est, qui mandatis Iudicis nullis, & injustis spoliatus fuit.*
12 *Spoliare dicitur Iudex non ritè, & rectè procedens non secus ac priuatus.*
13 *Mandatum nulliter relaxatum dicitur parte non citata.*
14 *Assertioni comparentis non creditur, quod ipse sit principalis procurator.*
15 *Comparitione alicujus vti procuratoris aduersarij quis vti non potest ad judicium sustinendum, si in comparitione contenta non adimpleuerit.*
16 *Deliberatio, in qua tres licitatores non obtulerint, vt*

vt requiritur in executione in vim mandati A.C. nulla est.

17 *Pretio deliberationis simpliciter creditori consignato, & non deposito juxta formam mandati, dicitur deliberatio nulla, & spoliatiua.*

18 *Conuentionis forma seruanda est in mandatorum relaxatione, alias injustè agitur.*

19 *Spolij judicium non retardatur exceptione fideicommissi, etiam si jura spoliantis talia forent; vt eorum vigore statim immitti deberet, nisi confessione partis, vel re judicata essent canonizata, & nu. 20. Ampl. vt n. 21. in fin.*

21 *Spolij in judicio non habet locum regula, dolo petis, quod statim restituturus es.*

22 *Spolium purgandum est, etiam si spoliator posset ex alia causa retinere.*

23 *Fructus melioramentorum debentur melioranti.*

DECISIO CXXXI.

SVb die 14. Decembris 1643. Rota dixit cõstare de re judicata sententiæ latæ ab A.C. absolutoriæ Elisabeth Ferræ, & litis consortium à reintegratione petita per Siluanellos ad domum, de quâ agitur, quia lapsa fuerunt fatalia ad prosequendam appellationem, & sententia est valida, & justa, cùm Elisabeth suffragetur fideicommissum paternum, & nullitates tunc adductæ contra mandatum executiuum, & aliud de associando non subsistant.

Repropofita deinde causa super eisdem die 18. Aprilis proximè præteriti responsum fuit, quod videretur de bono jure, super quo assumpta hodie cognitione, censuerunt Domini constare de bono jure illorum de Siluanellis ad effectum, vt ipsis concedi debeat reintegratio, & sic recesserunt à decisis.

Fundant enim Siluanelli intentionem suam in venditione hujus domus sibi facta ab Antonio nomine Elisabeth vxoris, & possessione successiuè capta, quam (vt pars aduersa non negat) continuarunt donec fuerunt spoliati vigore dicti mandati executiui, & de associando nulliter, & injustè, vt infrà dicetur relaxati, postquàm domus valorem auxerant pluribus melioramentis, propter quæ stante spolio, interest ipsorum ad possessionem ejusdem domus reintegrari, quia, † cùm meliorauerint
1 bonâ fide dum titulo emptionis possidebant, competit illis retentio, quovsque reficiantur, *leg. si in area, in fin. ff. de condit. indeb. Ias. in leg. si non sortem, § si centum, numer. 10. ff. eod. Bald. in leg. in fundo, in 4. notab. ff. de rei vendic. Rugen. consil. 85. nu. 97. & seqq. lib. 2. Marescott. var. resol. lib. 2. ca. 112. nu. 1. Buratt. dec. 159. n. 11.*

De melioramentis autem constat, quia tum ex testibus examinatis in partibus, tum ex instrumentis locationum antecedentium, & subsequentium, probatur status anterior domus, ejusque posterius augumentum, cùm testes deponant nedum, de expensis factis pro conseruanda domo in situ proximo concesso construenti à bon. mem. Cardinali Gallo, tunc Protectore Almę Domus Lauretanę, sed etiam pro amplianda hac ipsa domo controuersa, destinata ad vsum furni, ejusque affictum annuum solitum non excedere scuta 40. vel 45. creuisse ad scuta 195. quod incrementum, probatum etiam ex instrumento locationum, tribui debet dd. expensis factis à Siluanellis possessoribus, quia ita deponunt ipsorum testes, & vt ponderauit *Rot. in dec. 153. n. 15. coram Reuerendiss. D. Vrgellensi,* † non est credendum solo bene- 2
ficio temporis, quod modicum intercessit, sed potius ex melioramentis valorem domus fuisse tanti auctum.

Maximè quia ex decreto Protectoris Almæ Domus non poterat affictus augeri nisi ex capite melioramentorum, & ipsi testes examinati ex aduerso testantur, Siluanellum construxisse alias stantias super furno, cum quibus concordant alij testes examinati in Curia, † 3
qui licèt ex aduerso nulliter examinati dicantur, faciunt saltem magnum adminiculum, *Capitaq. dec. 208. nu. 6. & seqq. parte 2. Buratt. dec. 376. nu. 13. dec. 593. num. 6. Rot. inter recent. dec. 283. nu. 4. p. 7.*

Non obstant exceptiones contra testes examinatos in partibus, † ex quo enim primus sit 4
creditor non prohibetur testimonium ferre pro debitore, cùm non agitur in causa pignoris, *Alex. in l. sicut, §. fin. ante fin. ff. de legat. 1. Ias. ibid. n. 18. in fin. & n. 19. & in l. si quis nec causam, n. 14. ff. si cert. pet. Felin. in ca. insuper, num. 15. in fin. de testibus Cott. in memor. verb. creditor potest in causa sui debitoris, Ancharan. q. 32. n. 14.* vbi testatur de recepta opinione, *p. 1. Campegg. de testib. reg. 102. vers. 3 fallit, cum alijs allegat. à Farinac. eod. tract. qu. 60. nu. 316. & 318.* vbi de magis communi, & *n. 319.* † ampliat, quando vt 5
in casu nostro, creditor satisfieri potest ex alijs bonis debitoris. † Quod secundus accesserit ad 6
se examinandum requisitus non minuit fidem quia fas est requirere testes, vt se examini subjiciant, & pro veritate interrogati respondeant, *Farinac. d. tract. q. 67. n. 266. Seraphin. dec. 1147. n. 4. & 5. Add. ad San. Me. Greg. XV. dec. 570. n. 9.*

Non obstat, quod secundus testis non videatur deponere in specie de expensis factis, ac de augumento affictus, † nam, quatenus opus sit, 7
suppletur ex instrumentis locationum, & alijs testibus suprà ponderatis, & † ad obtinendam 8
retentionem rei melioratæ, qui est præcipuus effectus præsentis judicij, non est necesse, quod valor melioramentorum sit plenè justificatus, sed sufficit probatio in genere, *Marescott. var. resol. lib. 2. ca. 112. n. 20.* † postquam autem melioran- 9
tes fuerint reintegrati poterit illis pręfigi terminus ad liquidandum in specie juxta stilum Curiæ, de quo testatur *Put. decis. 361. in fin. lib. 2. in nou. & dec. 10. de re judic. Caualer. dec. 86. n. 4. & 5.*

Minus obstant testes deponentes de melioramentis factis à Ghinellis cum impensa scut. 500. & relatio executoris, quod domus tẽpore factæ executionis erat ruinosa, quia testes vtriusque partis ad inuicem concordantur, cùm examinati pro Ghinellis deponant de melioratione partis anterioris domus post expulsionem Siluanelli, alij verò testes de melioramentis à Siluanello antequam expelleretur, factis super parte posteriore domus, vt declarant primus, & secundus testis remissorialis in sum. Siluanellorum sub *nu. 4. in fin.* Nec sola impensa scut. 600. facta à Ghinellis efficere poterat, vt pensio domus à scut. 40. vel 45. cresceret ad 195. † relatio autem Executoris non emanata 10

in actu executionis, sed ex interuallo, & super actu de præterito non probat, *Alex.consi.241.n.6. Buratt.dec.270.nu.3.cum alijs allegat. in Romana Pecuniaria 2.Decemb.1642.coram R.P.D.meo Cerro.*

Quod verò Siluanelli fuerint spoliati à Iudice, siue in vim mandati executiui contra eos relaxati, & deliberationis inde secutæ, siue mandati de associando, † ità vt veniant rein-
11 tegrandi, apparet ex vtriusq; judicij nullitate, & injustitia, nam † Iudex non ritè, & rectè pro-
12 cedens dicitur spoliare, non secus ac persona priuata, *Abb.in ca.conquirente,n.8.de restit.spoliat. Roland.consi.6.n.33.lib.3. Rot.dec.105.nu.5.& seqq.coram S. M.Gregorio XV.dec.648.sub nu.1.p.3.dec.113.nu.9.& 10. parte 7. recent.*

Vtrumq; † siquidem mandatum laborat
13 defectu citationis, cùm non justificetur, citatos esse principalesmet, vt aliàs supponebatur, & & de mandato Ghirardelli, qui citatus fuit tanquam procurator, non constet nisi ex ipsius assertione in duabus comparitionibus, † cui
14 de hoc non creditur, *Ias.consi.91.n.1. Dec.consi.510.n.2. Marsil.singular.471 n.2.& in Rubric.Cod.de probat.n. 309.Gratianus discept.948.nu.15.* † Cumq; Ghinelli
15 non adimpleuerint contenta in dd. comparitionibus Ghirardelli, eo minus illis vti possunt ad substinendum judicium ex mandato Comparentis, ad tradit. per *Cagnol.in l.singularia,n.33. ff.si cert.pet.Bellon dec.Ianuen.1.n.18.*

Præterea deliberatio est nulla, tum quia non præcesserunt tres licitatores, † vt requiritur,
16 quando, vt hic, deuentum fuit ad deliberationem vigore mandati executiui A.C. *Gratianus disceptat.739.n.22. Rot.dec.13.n.14.parte 7.recent.& in Romana Spolij Domus 14.Ianuarij 1617.coram Eminentissimo D.Cardin.Io.Baptista Pamphilio, in Anconitana Prædij 18.Iunij 1642.coram me,* tum etiam quia pretium exinde redactum solutum fuit simpliciter, & absolutè Ghinellis contra formam mandati executiui, in quo præcipiebatur, quod pretium deponeretur in Monte Pietatis pro satisfaciendis creditoribus, † vnde resultat notoria
17 nullitas, & spolium, *Gratianus discept.318.nu.8.* vbi refert decisum in *Maceraten.Spolij 4. Iunij 1611. coram bon.mem.Manzanedo Patriarcha Hierosolimitano.*

Mandatum pariter de associando, vltra defectum citationis laborat euidenti injustitia, quia relaxatum fuit ad effectum retinendi, donec Ghinelli satisfacti fuerint de pretio domus, quod ex diametro repugnat apocæ venditionis, cui mandatum innititur, cum ibi conuentum fuerit, quod pretium remaneat penes emptorem titulo census perpetui pro euictio-
18 ne domus, & securitate ipsius emptoris, & † seruari debuit forma conuentionis, *l.1.ff.de pact. Aymon.consi.31.sub nu.7.Barz.dec. Bononien.90.nu.1.& seqq.& dec.139.n.1.& 2.*

Non obstat, quod domus subjecta sit strictissimo fideicommisso ad fauorem Elisabeth, nec potuerit per Ghinellum ejus virum vendi absq; speciali mandato vxoris, † quia de his
19 agendum erit in alio Iudicio; interim autem spoliati in primis, & ante omnia reintegrandi sunt, etiam si jura spoliantium talia forent, vt
20 eorum vigore statim deberent immitti, † nisi canonizata sint per confessionem partis, aut rem judicatam, *Cyriac.controu.389.n.15.& 18. Rot. dec.3.n.1.in fin.& ibi Add.nu.6.de restit.spoliat. in nou. dec.537.n.5.parte 1.dec.741.n.5.parte 2. recent. Seraph. dec.983.n.7. Caualer.dec.384.nu.6.* quia † in judicio 21
spolij non habet locum regula, dolo petis, quod statim restituturus es, *Peregr.consi.2. nu.62. lib.1. Cyriat.d.controu.389. n.16. Cotim.dec.97.nu.2. Buratt.dec.731.n.1.& 2.Rot.dec.105.n.10.coram San.Me. Greg.15.& in Perusina Spolij 18.Iunij 1642.coram R.P. D.meo Royas.*

Eo magis, quia Elisabeth (vt declarauit judicialiter ejus procurator) non est ingressa possessionem vigore fideicommissi, sed mandati executiui, & de associando, † quorum spolium 22
purgandum est, quamuis spoliator posset ex aliâ causâ retinere, *Bart.in l. si non sortem, §. centum,n.8.ff.de condit.indeb. Surd.dec.46.n.12. Caualer. dec.539.n.4.dec.543.nu.3.* & fuit dictum in *Romana Domus 24.May 1619. coram bonæ mem. Vbaldo sen.* & quia multa adducuntur ad substinendam venditionem suis loco, & tempore discutienda, teneantúrque Ghinelli restituere saltem fructus melioramentorum, quos perceperunt, quia † 23
debentur melioranti, *Gabr.consi.151.libr.1. Bursatt. consi.85.nu.37. Molin.de contract.disput.463.sub num.9. Mantic.de tacit.lib.5.tit.7. n.26. Anton.de Amat.resol. 14.nu.74.Gamm.dec.96.nu.3. Rot.dec.435.nu.15.parte 1. dec.130.n.17.p.7.recent.*

Et ita decisum vtraque parte informante, &c.

R. P. D. ROYAS.

Senogalien. Societatis.

Veneris 3. Ianuarij 1645.

SVMMARIA.

1 *Mandatum excessiuum in parte in totum cum executione corruit.*
2 *Trāsactione extinguuntur omnia priora jura, & n.11.*
3 *Transactio facta cum cedente quando probet in præjudicium cessionarij.*
4 *Confessio cedentis, vel cessio post cessionem quo casu noceat cessionario, & n.5.*
6 *Mandatum non potest relaxari pro rata instanti non competente, sed alteri, & n.7.*
8 *Socius non tenetur nisi pro rata sua administrationis.*
9 *Socij ambo si in eâdem apotheca administrarunt, & ambo fuerunt negligentes in exigendo, censentur adinuicem se liberasse à redditione rationis, & dicitur inter eos inducta mutua compensatio.*
10 *Socius à socio conuentus ad redditionem rationis potest opponere de non reddita ab agente, & de non adimplemento pro ejus parte.*
12 *Donatio simulata, & sine causa non abdicat, nec transfert aliquod jus, sed facta censetur animo nexandi, & non impedit, quin donans, & cedens possit super iisdem juribus transigere; intimatione donatarij, & cessionarij non præcedente, & numero 13. Ampl. vt numero 14. Decl. vt num. 15.*
16 *Retrodonatio absque insinuatione, & solemnitatibus Constitutionis Carpensis ad Ægidianam, lib. 5.cap.25. nulla est.*

17 So-

17 *Solemnitates non requiruntur in recognitione bonæ fidei,& solidatione computorum.*
18 *Mandatum siue ad effectum soluendi, siue ad effectum deponendi loco facti non sequuti,non intrat nisi ad id,quod interest actoris.*
18 *Carcerati nulliter obligatio non tenet.*

DECISIO CXXXII.

CONfirmarunt hodie Domini Decisionem in hac causa coram me sub die 22. Iunij 1639.in qua resolutum fuit mandatum ab A.C. relaxatum contra Ioannem Baptistam de Riuis esse nullum,cùm contineat majorem summam debiti, vnde ratione excessus,vna cum
1 executione in totum corruat, vt præter in eâ congestos *Ias.& aly in l.si non fortem. §.si centum, ff.de cond.indeb Gregor.XV.dec.198.& 480.num.5.Buratt.dec.91.num.2 & 3* hocque in præsenti remansit irrefragabile, dum computa leguntur solidata de anno 1634. Fueruntque remissa litera inter præfatum Ioannem Baptistam,& Philip-
2 pum de Riuis,etiam per viam transactionis, † cujus vigore permanserunt extincta,& sublata omnia potiora jura,*cap.1.de transact. Gozad. cons.38.nu.8. Manti dec.241. num.8.& parte 4.recent. dec.463.num.4.* pro quibus inde juribus sublatis mandatum certè non veniebat relaxandum,
3 stante dicta transactione, † quæ probat etiam in præjudicium Laurentij Bartholi, ad cujus fauorem idem Philippus jura societatis cesserat de anno 1630. eo quia cessio facta fuit ex causâ voluntariâ ad commodum ipsius cedentis,nec aliquod ex ipsis requisitis interuenit,
4 de quibus in *leg.3.C.de nouat.* quo casu confessio,siue cessio,quamuis sequuta post cessionem nocet cessionario,vt per *Angel.in leg.si cum emptore,in fin.ff.de pact.Specul.de procur. §.sequitur,num.13. Socin.cons.18.nu.16.libro 1.Afflict.dec.325.nu.22. Surd.*
5 *cons.22.sub numer.9.* vbi quod † hæc opinio,licèt alias admodum controuersa apud DD. videtur ab omnibus approbata, quando cessio facta fuit ad commodum cedentis,cum alijs per *Adden.ad Burat.dec.420.num.9. Rota dec.453.nu.4.& 5.p.1.diuers.*

Remansit pariter euidens alter excessus mandati,dum illud legitur relaxatum pro integra summa scut. 17. mil. aduersus D. Ioannem Baptistam Riuam, siue ad ea deponenda, penes quem præfatam summam adfuisse nullibi doctum fuit, quinimò remansit indubitatum,quod saltem pro tertia parte præfato Ioa. Baptistæ competente, non potuisset deueniri
6 ad relaxationem mandati, † pro quâ dictus Bartholus non poterat esse creditor, nec pro ea de aliquo interesse Philippi constabat,vt per *Gloss.in l.si pulat. § opus autem,in verbo siue, bi, vel tenetur ad interesse &c.ff.de oper.nou.nũc.Bald.in l.filij, sub n.1.vers.aut non interest de persona,C.locat. Rot.dec. 67.sub n 5.vers.quod si,& sub n.7.vers.Non obstat,quod interesse,p.4.recent.*quod certè, dum non excedebat tertiam partem capitalis, & lucrorum deducto ære alieno in Bilancio exhibito,nullo pacto potuit deueniri ad relaxationem mandati
7 pro integrâ summâ, † cùm esset detinêda pars, quæ ad D Ioann. Baptistam spectabat, juxta *tex.in l.si non fuerint,§.final.cum l.seq.ff.pro soc.l.si tibi area,in fin.ff.de præscript.verb.Mut.dec.67.num.3. Monach.dec.Bonon.54.num.7.* & ad omne pejus, † 8
cùm Philippus quoq; administrauerit, sicuti constat ex apoca inter ipsum,& Ioannem Baptist. confecta de anno 1629. Ioannes Baptista prædictus non tenebatur nisi pro rata suæ administrationis,*Rot.in Romana Societatis 14.Nouembris 1611.coram bon.mem.Pirouano,post cons. Farin.dec. 342.num.secundo,& sub nu.5.Felic.de societ.cap.37.nu. 11.& seq.* vbi subdit, quod † si ambo socij in eâdem hypothecâ administrarunt, & ambo fue- 9
runt negligentes in exigendo,censentur ad inuicem se liberasse à redditione rationis, & dicitur inter eos inducta mutua compensatio per *tex.in l.si ambo.ff.de compens.& n.15.*ait,quod † 10
si ab vno ex socijs petatur redditio rationis,opponi potest,tu non reddidisti,& non adimpleuisti pro parte tua,quod etiam dixit *Franc. Anton.Cost cons.58.n.28.& 29.* qui loquitur in puncto societatis inter patruum, & nepotem, vt hic; *Castr.cons.126.nu.primo vers.nunquam ratione,libro 2. Crauet.cons.159.n.15.& 16. Bero.quæ.fam.quæ.32.nu.1. Gratianus discept.760.n.9.Duran.dec.400.n.1.*

In omnem casum stante deliberatione reportata per d.Ioannem Baptist.à prętensa redditione rationum de contentis in Bilancio, mediante conuentione, ac transactione inter eum, & Philippum inita de anno 1634. vltima Februarij,vbi continentur omnia vtilia, & lucra vsq; illuc diuisa fuisse, & annullatur quodcumq; computum desuper factum Summ.n.2. non potuit certè amplius vexari, dum illius vigore remansit penitus absolutus, omnisque actio extincta, alias antea competens, † vnde 11
non potuit in posterum grauari,*l.actione,l.fratris tui,l.causas,l.non minorem l.quamuis.Cod.de transact. Greg.dec.354.num.primo & 2.Buratt dec.464.num.7.*

Nec visa fuit inualida conuentio,seu transactio,quamuis sequuta post donationem factã de anno 1630.Laurentio per præfatum Philippum.Quinimò dictum fuit, † præfatam dona- 12
tionem fuisse factam sub conficto donationis titulo,& sine causa,nullámq; propterea transtulisse actionem in dictum Laurentium, nec fuisse abdicatum jus à prædicto Philippo, sed potius factam censeri animo vexandi dictum Ioannem Baptistam, vt extat decisum in *l.per diuersas,& l.ab Anastasio,in §.si quis autem, & in §. sed etsi,C.mand.Rot.dec.303.nu.10.parte 1. recent.*

Rursus cum ex apoca sub eadem die donationis facta appareat, donationem tendere ad commodum ipsius Philippi donantis,non autem Laurentij donatarij, dum ibi declaratum legitur:*Che tutto quello,che si ricuperarà da Gio. Batista suo Zio,e da altri,si habbia da restituire à esso Filippo,ò a suoi figliuoli, & in defetto à suoi prossimi, &c.*
† Idcirco legitimè potuit ea non obstante Phi- 13
lippus super eisdem juribus transigere,& conuenire saltem antequam facta fuisset per Laurentium intimatio Ioanni Baptistæ prædicto; nec cum eo amplius transigeret,stante cessione, necnon donatione sibi facta, juxta Theoricam *Bart.in leg.si cum emptore,sub numer.primo vers.quandoque cessio est facta, ff. de pact. Bertazol.clauf. 29. Gloss.4.numero 12. Buratti decisione 470.numer.secundo & per tot.Adden.ad Gregor.XV. dec.311.sub num.20.*

Nec obstat, quod in dictà transactione mentio facta fuerit de prędicta donatione facta d. Laurentio Bartholo, vnde sit desumendum, d. Io. Baptistam Riuam habuisse notitiam de eâ, quia aduertebát Domini statim additum fuisse, quod Laurentius recognouerat bonam fidem ad fauorem ipsius Philippi, † quo casu idē
14 Io. Bapt. abstinere non debebat ob dictam notitiam à contrahendo cum D. Philippo, maximè non præcedēte denunciatione ex parte d. Laurentij, seruata forma dict. *l. 3. C. de nouat. Specul. de procur. §. sequitur, n. 13. Socin cons. 18. n. 16. lib. 1. Afflict. in terminis transactionis. dec. 335. n. 22. Surd. cons. 22. sub n. 9.* vbi quod † hæc opinio licet alias admòdum
15 controuersa apud DD. videtur ab omnibus approbata, quando cessio facta fuerat ad commodum cedentis, cum alijs per *Addent. ad Burat. dec. 420. n. 9. Rota dec. 453. n. 4. & 5. p. 1. diuers.*

Non pariter obstat, quod † dicta apoca, tan-
16 quam continens retrodonationem fuerit nulla, vti confecta absq; insinuatione, ac solemnitatibus requisitis à Constitutione *Card. Carpin. ad Ægidian. lib. 5. c. 25. in vers. Eamdem formam seruare volumus;* nam fuit responsum, eam non continere retrodonationem, sed potius recognitionem bonæ fidei, & cùm ageretur de solidationibus computorum, † idcirco nullæ fuerunt
17 necessariæ solemnitates, sed semper, & quandocumq; poterat fieri, *Bald. cons. 265. n. 4. vers. praeterea; lib. 1 Put. dec. 224. circa fin. vers. tamen aduerte, lib. 1. in correct. Gregor. XV. dec. 188. n 6. Burat. dec 640. num. secundo, & par. 5. rec. dec. 74. n. 16. & seq.*

Minus fuit facta aliqua differentia inter mādatum, quod relaxatum legitur ab A. C. ad effectum deponēdi, vel quod fuisset relaxatum ad effectum soluendi, quia † etiam mandatum re-
18 laxatum ad effectum deponendi, cum succedat loco facti, nempe redditionis rationis non securę, non intrat, nisi ad id, quod interest actoris, rationem redditam non fuisse, dum semper loco facti intrat obligatio ad interesse, & sic ad ipsum capitale pro rata socij, *Bursat. cons. 100. n. 39. Valenzuel. cons. 147. n. 18. vers. ob non implementum agi possit, nisi quatenus actoris interest, Surd. dec. 265. n. 39. Seraph. dec. 1243. n. 2. & 3. Greg. XV. dec. 347. n. 11. vbi Add. n. 2. idem Add. ad dec. 265. n. 5.*

Vltimò non releuat obligatio facta in Carceribus per dict. Ioannem Baptist. quia † illa non tenèt, cùm carceratio emanauerit in vim dicti mandati nulli, nec inde eam Domini habuerunt in consideratione, sequendo tex. in *l. qui in carcerem, ff. quod met. caus.* vbi communiter DD. *Farin. de Carcer. & carcer. quæst. 35. nu. 29. Rota post 2. vol. cons. Farin. dec. 286. nu. 4.* cum alijs congestis in *dec. 490. nu. 1. & 2. p. 1. rec.* ac in decisione hodie confirmata.

Et ita resolutum vtraque parte informante, &c.

R. P. D. BICHIO.

Spoletana Manutentionis.

Veneris 12. Maij 1645.

SVMMARIA.

1 *Deliberatio judicialis non facit amittere possessionem, vbi est notoriè nulla, & injusta.*
2 *Iudex non ritè, & rectè procedens possessione non priuat, nisi ejectus habeat se pro spoliato.*
3 *Manutentio quando possit dari à Iudice ad quem, cui commissa fuit causa sine præjudicio legitimæ exequutionis, illi, qui à Iudice à quo exequutionem passus fuit, & n. 6.*
4 *Clausula, Sine præjudicio legitimæ exequutionis, præseruat Iudici à quo potestatem procedendi ad vlteriorem exequutionem; ritè tamen, & rectè, & n. 5.*
7 *Laudum, à quo est appellatum, non potest exequi, Ampl. vt n. 8. in fin. & n. 9.*
8 *Appellatio suspendit exequutionem.*
10 *Sententia Iudicis potest in aliquibus capitulis separatis approbari, & in alijs per appellationem impugnari, secus in laudo, & n. 12. 13. & 14.*
11 *Arbitria sunt redacta ad instar judiciorum.*
13 *Sententia redditur in inuitos, secus verò laudum dependens à compromisso, voluntario, & eo magis si juramentum contineat.*
14 *Iuramentum est indiuiduum.*
15 *Liquidationi denuò facienda consentiens renunciat jam factæ.*
16 *Alternatiuæ electio est debitoris.*
17 *Condemnatio pro sorte non trahitur ad interesse.*
18 *Interesse non debetur non probatis requisitis Pauli de Castro.*
19 *Mandatum excessiuum ratione fructuum, & executum corruit in totum vna cum exequutione.*

DECISIO CXXXIII.

Controuersia orta super hæreditate, & bonis Magdalenæ Ancaienę vxoris Flaminij defunctæ de anno 1614. inter eumdem Flaminium ex vnâ, Martham, & Franciscam Magdalenæ hæredes ex alterâ, decisa fuit mediante compromisso, & Laudo promulgato de anno 1616. in quo arbiter assignauit Flaminio quartam partem bonorum hæreditariorum, & vltra pro melioramentis ab eo factis in bonis vxoris condemnauit dictos hęredes ad illi soluendum scuta 450. monetę infra terminum vnius mensis: concessa tamen facultate soluendi, vel in pecunia, vel accollando censum ejusdem summæ, quem Flaminius debebat Sebastiano Cometes.

Sed neutra pars acquieuit laudo; nam primum ad A. C. appellarunt hęredes, deinde Flaminius in parte, & partibus, ac successiuè coram eodem A. C. prosequentes judicium hęredes de anno 1622. obtinuerunt aduersus Flaminium manutentionem in bonis hæreditarijs, præstitâ cautione de reficiendis melioramentis desuper factis per eundem Flaminium, postquam fuerint liquidata, & in executionem hujus decreti in judicatum transacti, partes de anno 1623. deuenerūt ad transactionē.

Nihilominus de anno 1639. Ludouicus, & fratres de Ancajanis tanquā hęredes supramemorati Flaminij petierunt corā A. C. executionem suprad. laudi contra Baldum Martanum dictarum mulierum hęredem, & obtento mādato pro scu. 450. vnà cū fructib. ab anno 1616. decursis, à quo cōmissa fuit causa appellationis in Rot. sine prejudicio legitimę executionis, illóq; executioni misso, bona in executione capta sub-

subhastata, ac deliberata fuerunt Artonio. Ideò Baldus prætendens, nulliter, & injustè deuentum fuisse ad deliberationem, petijt coram me super bonis deliberatis mandatum de manutenendo, quod hodie illi concedendum esse Rota respondit.

Nam anterior possessio Martani est in con-
1 fesso apud partes, † nec fuit amissa per subsequentem deliberationem judicialiter factam
2 Artonio, cùm sit notoriè nulla, & injusta, & † Iudex non ritè, & rectè procedens possessione non priuet, nisi ejectus habeat se pro spoliato, *Bart. in l. 1. §. hujusmodi, nu 3. ff vti possid. Paul. de Castr. cons. 10. sub nu. 9. libro 1. S. M. Gregor. XV. decis. 549. nu. 5.*
3 *Rota dec. 139. nu. 2. parte 1. recent.* ita vt † danda sit manutentio anteriori possessori, quamuis deliberatio facta fuerit vigore mandati executiui, à quo Signatura commiserat causam appella-
4 tionis cum clausulâ, Sine præjudicio, quia † clausula hujusmodi præseruat quidem Iudici à quo potestatem procedendi ad vlteriorem executionem, *Gonzal. super reg 8. in addit. contr. null. & attent. nu. 224. Lancellot. de attent. post inhibit. cap. 20. limit. 13. nu. 2. Cas. de Graff. decis. 3. nu. 2. de sent. & re judic.*
5 † sed illum non cogit, vt exequatur, nisi executioni sit locus, neque remittit necessitatem procedendi ritè, & rectè ad executionem,
6 & † propterea executio si fuerit nulla, aut injusta potest adhuc reuocari à Iudice ad quem per viam manutentionis, *Garz. de benef. parte 1. ca. 5. nu. 573. & 574. Burat. dec. 18. num. 6. & fuit dictum in Hispalen. & Caurien. per mutationis 11. Maij 1596. coram bo. mem. Gipsio impress. apud Marchesi. de Comiss. tom. 1. fol. 366. & in Senogallien. bonorum. 14. Aprilis 1615. coram bo. mem. Remboldo relata per Adden. ad S. M. Gregor. XV. dec. 91. sub nu. 13.*
7 Fuit † autem processum nulliter, & injustè ad executionem mandati relaxati pro executione laudi, quod arbiter tulerat de anno 1616. Primò, quia laudum non erat exequibile, tum
8 ex eo, quod fuerat interposita appellatio, † quæ executionem suspendit, *leg. 1. §. fin. ff. ad Senat. consf. Turpillian. cap. veniens, il secondo, de iurejur. & in terminis laudi Bald. in l. tale pactum, §. qui procurauit, il secondo, col. fin. in penult. quæst. ff. de pact. per text. in l. non distinguemus, §. cum quidem,* ibi, *appella. di species, ff. arbit. Abb. in cap. quintauallis, num. 41. de iure jur. Franc. in cap. dilecto, nu 39. de appellat. Alex. cons. 63. nu. 4. & seqq. lib. 3. Lancellot. in terminis laudi vigore compromissi habentis obligationem Cameralem de attent. p. 2. cap. 4. limit. 15. sub num. 4. & 5. vbi allegat decisiones concordantes, & cap. 16. num. 10. & seqq. Boer. dec. 284. n. 24. & seqq.* Quo magis, quia etiam victor appel-
9 lauit, † nec prodest, quod appellauerit in par-
10 te, & partibus, quia, † licet sententia Iudicis continens capitula separata possit in aliquibus approbari, & in alijs per appellationem redargui *l. etiam §. 1. ff. minor. Bart. in leg. 1. nu. 7. Cod. si aduer. rem judic. Caldas in l. si curatorem, vers. vel aduersarijs dolo, nu. 31. & seqq. C. in integr. rest. Menoch. de*
11 *arbitr. cas. 93. num. 27. & seqq.* & arbitria sint redacta ad instar judiciorum, *gloss. in l. 1. ff. recept. arbitr. Abb. in cap. cùm dilectus, nu. 21. de arbitr. Bertazol.*
12 *cons. ciuil. 19. num. 14. & seqq.* † differunt tamen in hoc, quod laudum non potest pro parte acceptari, & in aliâ parte impugnari, & ratio diuer-
13 sitatis est, quia † sententia Iudicis redditur in inuitos, at quando compromissum est voluntarium, laudum trahit originem à voluntate compromittentium, quæ est indiuidua; vt bene distinguendo ponderat *Vrsin. de Franch. referens ita fuisse decisum in Regio Consilio Neapolitano dec. 173. num. 4. quem sequitur Flauius Amendol. in add. ad dictam dec. 15. pariter sub nu. 4. Muscatell. in prax. Consilij Neapolitani libro 1. pag. 7. gloss. perjurij in addit. litt. A, Cost. de port. rat. quæst. 137. num. 9. & 10.* vbi ampliat, si in compromisso adsit juramentum, † quia 14
illud pariter est indiuiduum, *Barz. dec. Bonon. 87. n. 6. & ante omnes Mohed. dec. 19 de sent. & re judic.*

Tum etiam, quia postea A. C. Iudex appellationis interpositæ à laudo edidit decretum omnino contrarium laudo: nam decreuit manutentionem super omnibus bonis hæreditarijs Magdalenæ ad fauorem illius hæredum auctricium Martani, & quo ad melioramenta ex aduerso prætensa rejecta quantitate liquidata in laudo, mandauit præstari cautionem de illis reficiendis, postquam fuerint liquidata, dictumque decretum fuit hinc inde per trāsactionem integrè effectuatum, adeò, quod nullo tempore peti potuerit executio laudi pro quantitate melioramentorum, ibi liquidata, quia Flaminius author aduersariorum † 15
consentiendo dicto decreto melioris à se faciendæ illorum liquidationis videtur renunciasse liquidationi contentæ in laudo, & juribus sibi ex eo competentibus, *l. minor. 41. ff. minor, Bald. in l. post sententiam, num. 3. vers. sed si primo fuisset condemnatoria, C. sent. & interloc. omn. judic. Imol. in ca. inter Monasterium sub numer. 9. vers. si condemnatoria; de re judic. Felin. ibidem nu. 20. Dec. in cap. præterea, numer. 33. de offic. deleg.*

Secundo, quia in laudo dictum fuerat, hæredes Magdalenæ teneri soluere scuta 450. pro melioramentis factis à Flaminio; vel in se accollare censum similis quantitatis, sed Iudex pro executione laudi condemnauit hæreditatem ad soluendum scuta 450. vnà cum fructibus, qui nullatenus debebantur, non quidem, vt fructus census, quia non constat de illius accollatione, & arbiter dederat electionem debitori soluendi, vel in pecuniâ, vel mediante accollatione census, ibi, *ad earum electionem*, † 16
quæ regulariter in alternatiuis est debitoris, *l. plerumque, §. fin. ff. jur. dot. Surd. cons. 225. num. 6. vers. 2. est aduertendum. Beic. cons. 42. num. 9. Natta cons. 650. numer. 4. Font. mell. de pact. nupt. claus. 5. gloss. 8. parte 13. num. 69 & sequentibus* Non etiam, vt fructus pecuniæ, seu damna, & interesse, quia ad illa arbiter non condemnauit, & † condemnatio pro 17
sorte non trahitur ad interesse. *leg. si depositia, 4. Cod. de depos. Rot. Ianuen. dec. 87. num. 5.* † quod præ- 18
terea non debetur non probatis requisitis, *Paul. de Castr. in leg. tertia D. gell. eo, quod certo loc. vt tradunt allegat per Grat. discept. 240. numero primo & sequentibus, quos sequuta est Rota in Romana fructuum; & interesse 10 Decembris 1614. coram Sanctissimo Domino Nostro tunc Sacræ Rotæ Auditore, & in Senogallien. Prædij 27. Iunij 1644. coram Reuerend. P. D. meo Meltio.*

Vnde, † cùm mandatum sit excessiuum, ſ. altera ratione fructuum, & fuerit executioni demandatū, corruit in totum vnà cum ipsa executione & deliberatione secuta, *l. si non sortem, §. si centum*

vbi notant omnes ff.condit.indeb. Bal.in l. certi conditio, § quoniam,sub n. 8. ff.si cert.pet. Florian.de S.Petro in l.in hoc judicio,n.4 ff.famil.ercisc. Rot.in Amminen. Molendini prima Iunij 1640. coram me, & alias sæpissime.

Et ita decisum vtraque, &c.

R.P.D. COCCINO.

Fauentina Spolij.

Mercurij 27. Iunij 1640.

SVMMARIA.

1 *Spolium ad excludendum sufficit excipere de mandato,& adjudicatione facta Iudicis auctoritate,nisi probetur injustitia,vel nullitas subhastationis, & deliberationis.*

2 *Transportatione non facta de omnibus actis,stat, præsumptio, vt ex actis non transportatis, seu decretum justificatum remaneat, Ampl. vt n.6.& 8.*

3 *Diligentia facta de reperiendis actis non excludunt probationem productionis sed possunt deseruire ad probationem eorum amissionis,& n.5.*

4 *Producta scriptura verè,& realiter dicitur ex verbis, facto produxit tenoris, &c.*

7 *Falsitatis suspicio quando non attendatur, & cesset.*

8 *Sententia justificari debet ex eisdem, non ex nouiter.*

9 *Debitum Chirographi quando non contineatur in subsequuto instrumento.*

DECISIO CXXXIV.

DOmini persisterunt in resolutis, scil. non constare de spolio, quia † Reo conuento
1 sufficit ad illud euitandum excipere de mandato,& adjudicatione facta Iudicis auctoritate ita vt Actor teneatur probare injustitiā,aut nullitatem subhastationis & deliberationis, vt possit obtinere in spolio,*l.meminerint,C. vnde vi,c. conquerente*,& ibi *Abb.de restit.spoliat.Rot.dec.145.n.5. & 6.p.2.rec.Reuerendiss.Daneus Vrgellen.dec.7.n.21.& seqq.Menoch.de præsumpt.67.lib.2.*

Neq; obstat, quod in actis A.C.non cōstet de credito, quia, † cùm non fuerint transportata
2 omnia acta in Curia Brisighellensi facta,& producta coram A.C.intrat præsumptio, quod ex actis non transportatis sententia,seu decretum remaneret justificatum, vt dicitur in allegata *dec.coram Reuerendiss.Vrgell.à nu.17.vsq.ad 24.Seraph. dec.867.n.1.*& bene facit *dec. in Causa Cæsar Augustana de Caspe 18.Maij 1639. coram R.P.D.meo Ghisilerio.*

3 Neq; obstat,quod,† factis diligentijs,etiā de ordine Rotæ,talia acta non reperiantur,quia d. diligentiæ non excludunt probationem pro-
4 ductionis,† de quā verè,& realiter constat per verba,facto produxit tenoris &c.*Add.ad Gregor.*
5 *dec.59.nu.14.& 15.* † sed solū possunt deseruire ad probationem amissionis dd. actorum, quam vel Fabronus non admittit, & tenetur illa transportare, vel admittit, & præsumitur pro justitiā adjudicationis, vt præter allegat benè in terminis *Martin. Andr.dec.9. n.6.& 7.*

6 Et augetur d.præsumptio, quia † sicuti hodie actis fuit exhibitum instrumentum, & Chirographū originale,ex quib plenè,& concludenter justificatur creditum Saldoni in eā quantitate pro quā fuit relaxatum mādatum, ita verisimile est,quod fuerit ab initio productum,& esset inter acta, quæ non fuerunt transportata.

Minus releuant suspiciones falsitatis adductæ contra d.Chirographum,quia,† vltra quod 7
sunt leuissimæ,& benè tolluntur ab informationib.pro Baraglinis, cessat omnis difficultas propter confessionem partium emanatam in instrumento rogato die 11.Septembr.1617.& in Rota producto pro parte ejusd.Fabroni,in quo faciunt expressam mentionem de d. Chirographo,ibi,(Mattheus Fabronus existens debitor Mathei Saldoni vigore Chirographi priuati,& publici instrumenti,ad quę &c.)vt proinde illius veritas, & existentia impugnari nullatenus possit.

Neque obstat, quod † non justificetur sen- 8
tentia ex eisdem,quia suprà dd.non deducuntur pro justificatione sententiæ,sed ad corroborandum præsumptionem, quod ex actis non productis potuit constare de justitiā subhastationis, & sic de credito.

Neq; etiam facit,quod † instrumentum,tan- 9
quam posterius Chirographo,contineat etiam debitum Chirographi, quod fuit antecedens; Quia,si partes voluissent comprehendere debitum Chirographi in d.instrumento,verisimiliter mandassent,Chirographum lacerari, vel in instrumento de eo fecissent aliquam mentionem,quod non fecerunt signum euidens,quod vnum debitū cum alio non comprehēdebatur.

Et ita conclusum vtraque parte informante, &c.

R.P.D. CERRO.

Romana Fideicommissi de Spiritibus.

Lunæ 15. Ianuarij 1646.

SVMMARIA.

1 *Appellatio datur à sententiā immissionis liquidatoria, nec tunc est locus Ægidianæ, Ampl.vt nu.2.& 3. Lim.vt nu.5.Sublim.vt nu.4.& 10.*

6 *Peritorum à relatione, & æstimatione, constito de grauamine, licitum est appellare.*

7 *Ampl.etiam à sententiā in vim relationis prolatā.*

8 *Extende præsertim si sit excessiua.*

9 *Causa nulla est in mundo, in qua non possit appellari ab excessu.*

11 *Fructuum liquidatio quando videatur rationabilis.*

12 *Appellatio potest admitti in vno capite separato sententiæ, & in alio negari.*

13 *Protestatio,ne procedatur nisi per viam confirmationis,vel reuocationis sententiæ ad effectum nullitatis fieri debet ab initio,Ampl.vt nu.14.*

15 *Verba sententiæ in possessorio latæ,Molestias fuisse temerè illatas,& perpetuum silentium imponi, an faciant mixturam.*

DECISIO CXXXV.

COncessa Clementię,& litis cōsortib.de Spiritib. noua audientia in resolutione capta corā me sub die 14.Iunij pręteriti,in quā dictū fuit,Ægidianę locū esse,causa super eisd.repropositui,

posui, & ea per duas vices discussa ex nouiter
in facto iustificatis, Domini recesserunt à deci-
sis ex capite liquidationis tantum.

Etenim sententia R.P.D.Bichi liquidat anti-
quum valorem domus fideicommissariæ Ioan-
nis in scutis 1600. & pro totidem Michaeli
1 concedit immissionem, † ex hac autem liqui-
datione sententia fit appellabilis, & conse-
quenter Ægidianæ locus esse non potest ex
traditis per *Bald.in l.si causam, num.7.Cod.de execut.
rei iudic. Galles. de obligat.camer.quæst. de liquid.num.
17. cum seqq. Menoch. de adipisc. remed. 3. numer. 192.
Gratian. disceptat. for. cap.710. numer. 11. Surd. decis. 27.
num.9. Rot. post Marches. de comm. p.1. fol.724. num.3.
& coram S.M.Greg. decis.232. num.2. vbi Adden. num.5.*
2 † ampliat hoc procedere etiam si materia esset
executiua, cum liquidatio non participet pri-
uilegium executiuum, *Grat. decis. March. 212. nu-
mer.13.*

3 Nec applicatur responsio decisionis, † quod
liquidatio facta ad effectum solius possessorij
non reddat immissionem appellabilem, & quod
idem sit concedere immissionem super quota,
ac super determinata quantitate, dum liquido
constat de valore totius corporis, cum, data
certitudine integri corporis, quantitas succedat
loco quotæ, ita vt idem sit loqui per nomina
numeralia, ac quotitatiua.

4 Quia † conclusio procederet, si constaret
certitudinaliter de credito petentis immissio-
nem, ac valore corporis, super quo petitur im-
missio, in quibus terminis loquitur *Paris. cons.55.
sub num.9. vers. secus est, & cons.61. sub num.2. lib.1.* cum
aliis in decisione allegatis, & distinguendo
consuluit *Dec. cons.225. sub num.6. in fin. & nu.7.*

Sed in casu, de quo agitur, fuit animaduer-
sum, nec de certo credito Michaelis constare,
nec de certo valore domus. Quantum enim ad
creditum, licet sit verum in facto, Ioannem fi-
deicommittentem anno 1593. emisse à Petro
Paulo Amodeo tres domunculas pretio scuto-
rum 400. vt ex instrumento in extractu A. C.
pag.156. eundemque Ioannem de anno 1605.
dictas tres domunculas redactas in duas habi-
tabiles diuisisse inter Ægidium, & Pasqualem
filios & fideicommisso subiecisse, eodem extra-
ctu fol. 17. Easdemque sic diuisas fuisse à dictis
fratribus per diuersas meliorationes in melio-
rem statum redactas. Et successiue defuncto
Ioanne communi patre, Ægidium ære alieno
grauatum anno 1614. portionem suam vna cum
melioramentis ab eo factis vendidisse Pasquali
fratri pretio æstimando per Curtum peritum
electum de consensu vtriusque cum promissio-
ne de stando eius relationi extractu pag.97. &
Curtum eodem anno portionem huiusmodi æ-
stimasse in scutis 883. b. 86. vt ex relatione in
eodem extractu pag. 238. Hinc tamen inferri
non poterat valorem alterius portionis ad Pas-
qualem spectantis ascendere ad similia scuta
883. & per consequens valorem totius Domus
fideicommissariæ fuisse scutorum 1600. Quia
Curtus in æstimatione portionis ad Ægidium
spectantis calculauit etiam, & æstimauit melio-
ramenta ab eodem facta post obitum Ioannis
patris, quæ in specie dixit ascendere ad scuta
153. vt in eadem relatione extractu pag.238. Et
sic ex duobus non intrat illatio. Primo quia
nescitur, an Pasqualis suam portionem melio-
rauerit, provt illam meliorauerat Ægidius, &
an melioratio ascendat ad hanc præcisam sum-
mam, casu, quo meliorata fuerit. Secundo quia
rata illa melioramentorum factorum post obi-
tum patris, quam peritus dicit ascendere ad
scuta 153. non cadit sub fideicommisso prius
instituto. Vnde, attenta etiam illius relatione,
si demantur à scutis 883. scuta 153. remanet
portio fideicommissaria ad Ægidium spectans
in scutis 730. & sic ad omne plus tantummo-
do æstimando alteram portionem ad Pasqua-
lem spectantem, (quam certum est fuisse coæ-
qualem, & eiusdem valoris) valor totius Do-
mus fideicommissariæ, qui est creditum Mi-
chaelis, non excedit scuta 1460. Dum itaque
sententia liquidat hunc valorem in scutis 1600.
liquidatio detegitur excessiua, † à qua proinde 5
licitum est appellare, vt dictum est in principio.

Quo vero ad valorem totius Domus nec mi-
nus ille dici potest certus ad effectum, de quo
agitur ex relatione alterius periti, qui de anno
1644. retulit, integram Domum in statu antiquo
videlicet vsque ab anno 1613. fuisse valoris scu-
torũ 1563. b.77. in recenti vero, scilicet melio-
ramenta facta per Pasqualem de anno 1630. as-
cendere ad scuta 3008. b. 83. vt ex relatione in
regestro Rotali pag. 283. cum seqq. Quia huic
relationi Erminia, & litis consortes non ac-
quiescunt, & † sicut à relatione, & æstimatione 6
peritorum, constito de grauamine, datur appel-
latio per *text. in l. iustum, Cod. de iur. fisc.* & notant
*Bart. & Bald. in leg. arbitrio, ff. qui satisd. cog. Mang. de
subhast. quæst.100. num.23.* † ita etiam admitti debet 7
à sententia in vim d. relationis prolata *Anton. de
Butrio in cap. proposuisti, num.8 & 9. de probat. Æmil.
cons.99. num.10. & seq. Menoch. de adipisc. remed.5. sub
num.166. vt 167. Modern. Perusin. de subhast. inspect.56.
num.54.* † Cum præsertim ex supra deductis ap- 8
pareat excessiua, quo casu semper est licitum
appellare per *text. in l. ab executione, C. quor. appell.
non recip. Bald. in cap. licet, num.6. de offic. Iudic. ordin.
Dec. in c. nonit. num.9. de appell. Rebuff. de sent. exequut.
art.7. gl.12. Fallen.1. sub num. 4. Surd. cons.271. num.59.*
vbi quod † nulla causa est in mundo, à qua non 9
possit appellari ab excessu.

Et ideò non intrat, vt dictum est, responsio
decisionis in vers. fin. quod sententia concedens
immissionem per nomina numeralia non dica-
tur liquidatoria, quia posset procedere, si per
confessionem partis, vel rem iudicatam, aut
aliunde certitudinaliter constaret de toto valo-
re corporis, † secus vbi, provt hic, ob incertitu- 10
dinem nemo certificari potest, An immissio
concessa pro scutis 1600. constituat tertiam,
vel quartam partem, tunc enim quantitas non
succedit loco quotæ, nec in his terminis lo-
quuntur DD. ad hoc citati, vt dictum est.

Præterea dixerunt DD. sententiam esse ap-
pellabilem in ea parte, in qua nedum pronun-
ciat, fructus deberi à die motæ litis, sed vlterius
illos liquidat in annuis scutis 50. † hæc enim li- 11
quidatio licet videatur rationabilis, & secun-
dum mentem *glos. in auth. perpetua, verb. iusta, Cod.
de Sacrosanct. Eccl.* † non tamen impedit, vt in ea 12
parte sententiæ quæ lata fuit per capitula sepa-

rata, admittitur appellatio, vt probat *Bald. in l. ab Executore, nu. 13. ff. de appell. Iaf. in l. properandum, § fin autem alterutra, num. 5. verf. sed nunquid à taxatione, C. de iudic. Innoc. in c. super eo, num. 4. de his, quæ vi, metusve cauf. Cost. de port. rat. qu. 194. num. 8. Rot. diuer. dec. 100. num. 3. iunctis num. 30. & 31. part. 1.*

Seclusa liquidatione placuerunt DD. fundamenta decisionis; Nullitas enim desumpta ex
13 protestatione, † ne procederet in causa, nisi confirmando sententiam A. C. vel illam reuocando, iterum visa fuit non subsistere, cum protestatio legatur facta post seruatos terminos substantiales ad sententiam, & postquam cognitum fuerat de meritis; Ad effectum enim vt subsequens sententia sit nulla ex hoc capite, opus est, quod protestatio facta fuerit ab initio, vt probatur in decisione, quæ reuidetur, *§. quia non constat*, & præter ibi allegatos *Aret. consil. 73. sub num. 4. vers. verum tamen omnibus, Surd. consil. 150. num. 51. Rot. diuers. decis. 114. per tot. lib. 1. & dec. 55. lib. 2. part. 3. coram S. M. Greg. decis. 317. numer. 3. & in recent. dec. 151. nu. 4. p. 1.*

Ponderando præsertim, quod huiusmodi protestatio non continet, vt non procedatur, nisi vt in secunda, confirmando scilicet, vel infirmando primam, sed dumtaxat, vt non deueniatur ad aliquam sententiam, nisi ad fauorem suorum principalium confirmando sententiam alias per eos obtentam ab A. C. vt in regestro
14 fol. 397. † Huiusmodi autem protestatio cum respiciat dumtaxat casum, quo sententia ferretur ad fauorem suorum principalium, contrarium casum, qui euenit, non afficit, ad *text. in leg. in agris ff. de acq. rer. Domin. leg. cancellauerat, ff. de his, quæ in testam. delent. Hond. consil. 24. nu. 46. lib. 2.*

Quod autem sententia contineat mixturam, & tangat petitorium, dum declarat, molestationes fuisse temere illatas, & perpetuum silen-
15 tium imponit, † cessat ex deductis in *d. dec. vers. fuit responsum*, declaratio enim huiusmodi, & perpetui silentij impositio emissæ non fuerunt primario & principaliter ad canonizandum petitorium, sed solum incidenter ad effectum possessorij. Ideoque ad illius terminos restringuntur, ex iuribus ibidem allegatis, quibus addi possunt *Alex. cons. 22. in fin. vers. secunda ratio, lib. 1. Alc. cons. 67. in fin. versic. non obstat clausula lib. 8. Mant. de tac. lib. 6. tit. 16. numer. 40 in fin.* Et propterea non applicatur *decisio S. M. Greg. 251.* cum in eius casu Iudex, egressus terminos possessorij, petitorium tetigerit, & absolutè perpetuum silentium imposuerit, non incidenter, nec restrictiuè ad terminos solius possessorij, vt in hoc casu.

Quoad nullitatem deductam ex defectu citationis placuit etiam DD. responsio data in decisione *in vers. iniustitia enim tollitur.*

Et ita resolutum vtraque, &c.

R. P. D. ROYAS.

Romana Censuum.

Veneris 16. Martij 1646.

SVMMARIA.

1 *In solidum obligati censentur duo, quando ad eorum alterum spectat negocium, quia tunc vnus est principalis, & alter fideiussor.*

2 *Mandatum excessiuum in parte in totum vitiatur & spoliat.*

3 *Ampl. etiam si excessus sit in modico.*

4 *Cessio est inefficax, vbi soluitur ex pecuniis debitoris.*

5 *Debitor dicitur ad quem peruenit pecunia, & pertinet contractus commodum, alij vero dicuntur fideiussores.*

6 *Fideiussores si sint plures, singuli tenentur in solidum.*

7 *Executionis exceptio non admittitur in obligatione camerali.*

8 *Cedere quis bonis non potest, nisi constito de inopia.*

9 *Decoctum quem decessisse quomodo probatur, & n. 10.*

11 *Decocti portio accrescit aliis coobligatis pro rata, & num. 13. & 27.*

12 *Fideiussor, qui totum soluit repetit à confideiussore dempta sua rata, & num. 27.*

14 *Debitor nisi deliberatio sit iniusta, non agit ad rem deliberatam contra emptorem, sed tantum ad pretium contra creditorem, Lim. vt nu. 15.*

16 *Creditor, offerens, vti extraneus, si proprium creditum deinde excomputet, dicitur emisse vti creditor, & idem si in casu euictionis, & molestiarum reseruet sibi regressum ad primaua iura, & num. 17. & 21.*

18 *Euicta re empta à tertio sub hasta, iura creditoris per solutionem extincta non reuiuiscunt.*

19 *Euicta re creditori adiudicata, reuiuiscunt illius iura si fuerit protestatus.*

20 *Pactis potius, quam verbis inter se contrariis inhærendum est.*

22 *Creditor licitans per interpositam personam habetur, ac si ipsemet licitet.*

23 *Creditor iniuste licitans, & eius heredes tenentur reficere debitori damna, & expensas.*

24 *Obligatio cameralis continet damna, & interesse.*

25 *Damnorum loco in deliberatione succedit ipsa res deliberata.*

26 *Dolus, & mala fides in deliberatione probatur ob enormissimam læsionem ex vilissimo precio.*

28 *Bona fides sustinere solet deliberationem tertio factam.*

29 *Mala fides nocet creditori licitanti, & eius heredi.*

30 *Decoctum quem decessisse coniunctus scire præsumitur.*

31 *Deliberatione re ipsa iniusta, quamvis non culpa Iudicis exuberare debet illius Officium ad fauorem debitoris, etiamsi rigor iuris deficiat, vt res restituatur, & nu. 32.*

DECISIO CXXXVI.

FVit hodie resolutum, sententiam R. P. D. mei Celsi confirmatoriã alterius sententiæ Eminentissimi D. Card. Cecchini esse cõfirmandam tãquam validam, & iustam, dum in ea declaratũ legitur excessiuum mandatum ab A. C. relaxatũ pro scutis 1300. ad fauorem Cosmi Iacomelli hæredis Fœlicis de Americis contra DD. Iacobum Alberinum, & Antoninum del Drago hæredes Tiberij de Cithera obligati in eodem censu alias imposito ad fauorem Hortensij Vitelleschi, postea del 1613. cesso dicto Fœlici qui census fuit impositus pro seruitio affictus Rocchæ Prioris conducti del 1573. ab eodem Tiberio de Cithera Vincentio de Americis, & Alberto Paleario.

Excessus præfati mandati A. C. elicebatur in præsenti potissimũ ex apocha confecta de anno

1577.

1577.in qua declaratum legitur, quod quatuor fratres de Americis, nempe Vincentius, Petrus, Americus, & Fœlix remanerent obligati ad solutionem medietatis scutorum 2470. casu, quo Albertus Palearius alter ex affictuariis d.Castri, quique d.summam in se accollauit, defecisset in solutione, prout euenit ob illius decoctionem, pro alia vero medietate teneretur ad solutionem Virginia mater, & tutrix filiorum Tiberij de Cithera, qui pariter fuerat affictuarius, vt denotant verba illa apocæ, ibi; *Si dechiara, che se per qualsiuoglia accidente M. Alberto non pagasse detti scuti 2470. che Madonna Verginia sia tenuta pagarne la metà, & l'altra metà misser Pietro, e fratelli, essendo che tutti li debiti, che si son fatti per il fitto di Rocca Priora, & particolarmente nelli doi sudetti censi di scudi 2300. fossero, & siano obligati li heredi di misser Tiberio sopradetto, & misser Pietro, & fratelli in solido.* Iude dum Iacomellus hæres dicti Fœlicis tanquam cessionarius dict. census scutorum 1300. egit contra hæredes Tiberij de Cithera pro tota summa dd. fructuum census, resultat ineuitabilis excessus, dum illi solum competebat actio pro medietate contra præfatos de Cithera iuxta tenorem d. apocæ, cum respectu alterius medietatis esset debitum proprium eiusdem Fœlicis ob fideiussionem factam dicto

1 Vincentio fratri simul cum aliis fratribus, † propterea etiam Fœlix remansit obligatus insolidum, *Ronchegall. in leg. eadem, numer. 50. ff. de duobus reis, Crauett. consil. 91. num. 11. vers. solum superest, Corn. consil. 316. numer. 3. lib. 3. Osasch. decis. 44. nu. 16. Cocin. decis. 77. num. 2.*

2 Quocirca † mandatum ab A.C. relaxatum, & executum pro summa excessiua ratione excessus bene fuit per præfatam sententiam reuocatum cum concessione reintegrationis Albertino debitori ad domum nulliter, & iniustè subhastatam cum omnibus inde secutis, iuxta theoricam *Bart. in leg. si non sortem, §. si centum, vbi communiter DD. ff. de cond. indeb. Afflict. decis. 218. numer. 3. & 4. Rot. part 1. recent. decis. 359. nu. 8. & part. 2. decis. 630. numer. 3. Buratt. decis. 91. numer. 2. vbi Add. numer. 4.* adducit concordantes, & in *Romana Spolij coram Iusto impress. penes Marches. part. 1. fol. 1248. numer. 2. Greg. XV. decis. 198. num. 4. & 485. nu. 4. Duran. decis. 81. numer. 2. & in Ariminen. Molendini*

3 *prima Iulij 1640. coram R.P.D. meo Bichio*, † ex quo quæcunque excessiua executio, licet in modico, in totum reputatur nulla ob illius indiuiduitatem, *Curt. iun. in dict. leg. si non sortem, §. si centum, num. 2.* & ibi *Iason. numer. 1. ff. de cond. indebit. Put. decis. 315. numer. 2. lib. 1. in correct. & in recent. decis. 630. numer. 3. part. 2. Gregor. & Duran.* vbi proximè,

4 † ita, & taliter, vt cessio iurium census fuerit inefficax pro alia medietate, spectante ad eundem Fœlicem, habentem cessionem ad iurium translationem, ad *text. in leg. nulla C. de solut. Castr. in leg. Modestinus, sub nu. 4. vers. & in nihilum autem, & numer. 5. vers. personale, ff. de solut. Greg. XV. decis. 68. num. 5.*

5 Nec fuit in dubium reuocatum, quin Vincentius Americus fuerit socius in d. affictu vna cum Tiberio de Cithera, ac Paleario; Petrus vero, Americus, & Fœlix fideiussores dict. Vincentij fratris, vt ex verbis d. apocæ in ordine ad extinctionem census, de quo agitur, facti occasione societaris d. affictus; † inde sequitur, Vincentium 5 reputandum esse principalem, reliquos autem fratres de Americis meros fideiussores, iuxta *l. 1. ff. qui satisd. cog. Bart. in leg. reos, ff. de duobus reis, Rota in recent. decis. 487. numer. 1. & 2. par. 5. tom. 2. & part. 6. decis. 41. numer. 10.* † Vnde omnes fratres 6 de Americis remanserunt insolidum obligati ex natura fideiussionis, *§. si plures, Instit. de fideiuss. Maur. de fideiussor. cap. 4. numer. 19. & 23. Cyriac. contr. 327. numer. 65. Bertazzol. claus. 39. gloss. 2. numer. 2. vers. quia, Rota decis. 77. numer. 2. coram Coccino*, quapropter venit dicendum, Fœlicem præfatum tanquam fideiussorem remansisse in solidum obligatum cum præfatis de Cithera statim atque d. apocam subscripsit, † nec valuisse opponere 7 remedium excussionis attenta obligatione camerali. *Rota post Zacch. de oblig. camer decis. 5. num. 10. & decis. 69. num 4. & 118. num. 7. Thomat. dec. 51. nu. 16. & decis. 96. nu. 28.*

Palearium vnum ex sociis d. affictus non potuisse persoluere ob illius decoctionem, non fuit controuersum, in cuius deficientiam d. Fœlix se obligauit, quæ decoctio admittitur etiam in decisione coram me in hac causa emanata 27. Aprilis 1644. *§. si vero attendatur.* Vltra quod constat de cessione bonorum iudicialiter ab eodem facta, vsque de anno 1579. Summ. Iacobi num. 8. † quod remedium non conceditur, 8 nisi constet de inopia, *Angel. consil. 61. per tot. Federic. de sen. consil. 193. circa fin. Petr. Greg. syntag. iur. lib. 22. cap. 8. num. 2. & per tot.* cum aliis per *D. Ferdinandum... Arias de Mensa var. resol. lib. 2. cap. 36. numer. 24. Giurb. dec. 41. nu. 1.*

Petrum † vero decessisse non soluendo, idem 9 Iacomellus auctor Petrum Oratorij confessus fuit, dum reddendo rationem nomine Fœlicis hæredis beneficiati dicti Petri fratris asserit, detracta solutione nonnullorum debitorum, nil amplius in hæreditate eiusdem Petri remansisse, *glos. in l. 1.* quam *Baldus* esse menti tenendam ait, & in *leg. cum de lege, ff. de prob. Bart. in leg. si constante, in prima quæst. num. 7. vers. & primo discutimus, ff. sol. matr. & in l. scimus, §. licentia, num. 1. Cod. de iur. delib. Guidop. dec. 142. num. 3. Adden. ad Roman. consil. 276. littera I, verbo, probatio.*

Quod autem pariter † decesserint non sol- 10 uendo tam Vincentius, quàm Americus fratres, probatum fuit ex quampluribus iuribus productis, præsertim mandatis contra ipsos relaxatis, fide Executoris, quod non inuenerit bona, super quibus potuerit fieri executio, iuncta deputatione curatoris super eorum hæreditatibus iacentibus citato ipso Iacomello ad declarandum, an vellet esse eorum hæres, nec non ex testibus mox in Rota examinatis hoc bene probantibus, dum aiunt, istos decessisse ante d. Fœlicem pauperrimos, & non soluendo, quodque, dum viuerent, latitabant, nec de proprio viuere valebant, nisi à Fœlice fratre, aliisque consanguineis alimenta, aliaque necessaria subministrata fuissent, ex quibus bene hoc probatum remansit, nec non ex publica voce, & fama, *Ripa in l. si ventre, §. in bonis, num. 7. ff. de priuil. credit. Bart. in leg. si constante, num. 10. ff. solut. matr. Surd. cons. 508. numer. 38. Scacc. de camb. §. 2. glos. 5. num. 445. in fin. Rot. Ianuen. decis. 168. numer. 5. cum seqq. Rot. post Cenc. tract. de censib. decis. 85. numer. 5.* quibus concur-

rentibus remansit hodie plenè probata impossibilitas soluendi præfatorum de Americis, ac Palearij decoctio.

11 Indeque Fælix, siue Iacomellus hæres remansit obligatus, medietatem d. census soluere de proprio, non autem tertiam partem, vnde fuit excessiua executio aliter emanata, nec dictus Fœlix obligatus erga creditorem census insolidum, vt in d. apoca, & firmatur in decisione iam facta, *§. vltra quod*, valebat agere contra hæ-

12 redes de Cithera coobligatos, † nisi prius dempta medietate ad eundem Fœlicem spectante, ad *leg. vt fideiussor, ff. de fideiuss. leg. cum alter. 11. C. eod. titul. Parlador. rer. quotidian. lib. 2. cap. fin. 4. part. princ. §. 6. numer. 1. cum seqq. Hering. de fideiuss. cap. 27. part. 3. numer. 10. 28. & 29. Franch. decis. 55. numer. 1. & seqq. Rot. in recent. decis. 732. numer. 1. part. 2. & 353. num. 12. part. 6. Gregor. XV. decis. 190. numer. 1. vbi Adden. numer. 3. & post Cenc. de censib. decis. 178. num. 3. & 348. num. 28.*

Comprobatur etiam excessus ex eo, quod executio super domo, de qua agitur, facta non fuit pro illa tertia parte crediti Fœlicis, nempe pro scutis 485. quæ tangebant Petrum, cum mandatum respectu d. summæ fuisset reuoca-

13 tum de tempore executionis, † & cum vltra istam portionem Fœlix deberet etiam detrahere suam virilem portionem, quæ erat ad minus scutorum 181. vt in calculo Patrum Oratorij, & admittitur etiam in *dict. decisione in hac causa 27. Aprilis 1644. §. quapropter dum antiqua Greg. XV. decis. 190. num. 1. vbi Adden. num. 3. & in dec. 859. num. 3. p. 4. diuers.*

Prædictis omnibus accedit pro augendo excessu, quod hæredes de Cithera extinxerunt de anno 1595. alterum censum scutorum 1000. impositum ad fauorem Iacobi Mathes pro eodem affictu, Summar. Iacobi num. 16. qui pariter erat comprehensus in summa scutorum 2470. accollata à Paleario, ob cuius decoctionem, ac deficientiam vigore dict. apocæ erat pro medietate debitum extinguendum à Fœlice, ita vt esset facienda excomputatio cum dicto censu empto ab eodem Fœlice scutorum 1500. pro rata, qua excomputatione facta cum dictis de Cithera, Fœlix remanebat creditor tantum in scutis 300. quorum medietas ad eum spectabat, alterius vero medietatis solutio erat facienda per hæredes dicti Tiberij, cuius pro medietate extat idem Iacobus, inde rata d. Iacobi erat tantum scutorum 75. ex quibus excessus remansit palpabilis, & sic cessant deducta circa hoc fundamentum in *dicta decisione 27. Aprilis 1644. coram me.*

Quidquid vero sit de alio motiuo, siue fundamento dictæ decisionis huius causæ 27. Apr.

14 1644. in §. primo, vbi, quod, † si deliberatio rei in executionem captæ ex deductis non detegatur iniusta, non valeat debitor agere ad rem deliberatam contra emptorem, sed tantummodo ad pretium aduersus creditorem, ad cuius instantiam facta fuit deliberatio.

15 In præsenti casu † non applicari d. motiuum dicebant DD. cum domus non fuerit deliberata extraneo emptori, sed ipsimet Iacomello cre-

16 ditori, qui licet dixerit, se offerre vti extraneus, re vera tamen venit reputandus, ac si tanquam metus creditor obtulisset, quia Iacomellus non persoluit integrum pretium oblatum, sed in illud compensari voluit proprium suum creditum, quod signum emptionis denotat titulum creditoris, cum talis excomputatio non conueniat extraneo, sed tantummodo creditori, vt animaduertit *Franc. decis. 69. sub num. 4. vers. in quo, Mangil. de subhast. quæst. 125. sub num. 3. & qu. 166. nu. 6. & Modern. Perusin. eod. tract. insp. 32. nu. 31. & seqq.* † Vlterius in casum euictionis, aut mole- 17
stiarum super domo deliberata reseruauit sibi regressum ad primæua iura, qui videtur repugnans deliberationi factæ vti mero tertio, † ex 18
qua tunc solutione fuerunt extincta iura, nec reuiuiscunt re euicta, *leg. eleganter, vbi gl. ff. de pign. Surd. cons. 145 num. 3. & per tot. & dec. 51. nu. 4. & dec. 113. nu. 2. & seqq. Sesse dec. Aragon. 133. num. 10. Mastrill. dec. 189. num. 17. Muta. dec. 6. num. 5. & seqq.* † sed bene reuiuiscunt iura, si res fuerit adiudicata tan- 19
quam mero creditori, & de hoc fuerit protestatum, *Bero. cons. 46. num. 10. lib. 1. Lanar. cons. 36. numer. 5. Caball. de euict. §. 4. nu. 40. & seqq.* cum aliis relatis ab *Anton. de Amat. resol. 50. num. 10.*

Quapropter cum ex prædictis Iacomellus vti creditor licitare voluerit, non est curandum, quod obtulerit tanquam tertius, & deliberatio legatur ipsimet Iacomello tanquam tertio facta, † cum magis veniat inhærendum pactis in 20
contrarium adiectis demonstrantibus, ac suadentibus contrarium, quam verbis ipsis, *Rota dec. 14. num. 6. & decis. 110. num. 2. p. 6. rec.* † expressio au- 21
tem facta per Iacomellum, quod licitabat tanquam tertius, dum ex qualitatibus pactorum apparet simulatè apposita, non tollit, quin iudicandum sit de deliberatione, ac si tanquam creditori facta fuisset, provt in fortioribus termi- 22
nis de licitatione facta à creditore per interpositam personam tertij est *text. in l. & qui sub imagine, Cod. de distract. pign. Menoch. præsumpt. 121. numer. 12. in fin. libr. 3. Giurb. decis. 105. numer. 13. Rot. in Anconitana Prædij 8. Iunij 1642. coram R. P. D. meo Bichio.*

Quibus stantibus venit dicendum, Iacomellum præfatum creditorem iniustè licitasse, † in- 23
deque illius hæredes tenentur reficere debitori damna, & expensas, in quibus domus deliberata succedit, vt cantant sententiæ, *§. hac autem, Instit. de pœn. temer. litigant, vbi Aret. num. 8. Butr. in c. finem litibus, col. 2. extra de dol. & contumac.* hæcque fortius stringunt dum d. Fœlix auctor Iacomelli in d. apoca anni 1577. se obligauit in forma Cameræ, † sub qua veniunt damna, & interesse, 24
Rota dec. 197. num. 5. apud Cenc. de censib. & in Senogalien. Census 5. Maij 1627. coram Patriarcha Manzanedo, † loco vero damnorum succedere eandem- 25
met domum deliberatam tradunt *Gallesi. de oblig. camer. part. 3. tit. de vi instr. num. 11. Rot. decis. 741. num. 1. part. 1. diuers. & decis. 297. numer. 4. apud Cenc. de censib.* Concurrit vlterius, quod deliberatio d. domus facta legitur vilissimo pretio, ita vt redderet, inspecto pretio, ad rationem ferè decem, & octo pro centenario, † quo casu dolus, & ma- 26
la fides remaneret satis patens ob enormissimam læsionem, ad congesta per *Postium de subhast. inspect. 57. à numer. 18. Rota part. 7. recent. decis. 3. num. 29.*

Rursus quia ex subscriptione d. apocæ, ac ex testibus,

vestibus, ac aliis adductis per Iacobum constitit, Fœlicem sciuisse eius fratres non fuisse sol-
27 uendo, † nec propterea eum fuisse creditorem totius summæ petitæ per Iacomellum, cùm debuisset indubitanter detrahere portiones præfatorum coobligatorum cum d. Fœlice, quas ipsemet Fœlix ob eorum inopiam soluere tenebatur de proprio, vt probat *text. in leg. verum, §. si cum tres, ff. pro soc. glos. in l. si creditoris, verb. prouidebat, circa med. C. de pact. & admittitur in d. dec. 27. Aprilis*
28 *1644. coram me*, cessat ratio bonæ fidei, † quæ so-
29 let sustinere deliberationem factam tertio, † & intrat mala fides Fœlicis, quæ tam ei, quàm Iacomello hæredi præiudicat, *leg. cum heres, ff. de diuers. & tempor. præscript. l. cum in plures, ff. locat. Abb. in cap. si diligenti, nu. 30. & Felin. nu. 6. de præscript. Grat. discept. 918. num. 42. & in subhastatione firmat Rot. dec. 46. nu. 4. in fin. post Mangil. de subhast. idemque Postius inspect. 55. num. 73.* & generaliter in aliis, *Adden. ad Greg. XV. dec. 249. nu. 6.*

Concurrit etiam in eodem Iacomello mala
30 fides, † cùm præsumatur, illum sciuisse statum fratrum de Americis vti illorum nepotem ex sorore, illosque omnes, excepto d. Fœlice, à quo fuit scriptus hæres decessisse non soluendo, ac Palearij notoriam decoctionem, *argum. text. in leg. Octauij. §. vnico, ff. vnd. cognat. Dec. consil. 272. in fin. Anchar. consil. 170. numer. 5. Ruyn. cons. 50. numer. 17. lib. 1. Surd. cons. 252. num. 3. & dixit Rota in Rom. Successionis 6. Martij 1643. cor. D. Carrillo*, iniuncto etiam quod idem Iacomellus dictam apocam allegauerat in alia causa agitata inter easdem partes *coram bon. mem. Merlino in Romana Census*, super qua ex-
31 tant *decisiones part. 6. & 7. recent.* Vltra quod, † cum re ipsa deliberatio sit iniusta, quamvis talis non fuerit ex animo Iudicis, exuberare debet Iudicis officium ad fauorem debitoris, licet rigor iuris deficeret, *Paul. de Castr. consil. 257. sub num. 1. colum. 1. infra med. vers. sicque apparet, lib. 2. per text. in l. si pars, vers. si aperte, ff. de inoffic. testam. & leg. fin. ff. de petit.*
32 *hæred.* † nil autem officio Iudicis, & bonæ fidei magis conuenit, quam vt res ipsa præstetur, *l. ex empto, vers. cum enim, ff. de act. empt.* præsertim cum postquam Fœlix acquisiuit d. censum *del 1613.* vsque ad eius obitum secutum *del 1622.* nil petierit ab Alberitis.

Et ita resolutum vtraque parte informante, &c.

R. P. D. MELTIO.

Vrbeuetana Bonorum.

Veneris 2. Martij 1646.

SVMMARIA.

1 *Iudicium vt dicatur introductum requiritur citatio legitimi procuratoris.*
2 *Citatio per repositionem dicitur circumducta.*
3 *Citatione circumducta nulla inducitur litis pendentia, sed requiritur noua citatio, & petitio.*
4 *Citatio circumducta, remanet, ac si facta non fuisset.*
5 *Ampl. vt num. 5.*
6 *Decreto acquiescere dicitur, qui non appellat.*
7 *Alienatio facta ante inchoatum iudicium tenet.*
8 *Lis inchoata dicitur per instantiam de adimplendo, seu adimpleuisse dicendo. Ampl. vt nu. 9.*
10 *Actione personali intentata pro rehabendo bonorum dominio, dicitur contractum vitium litigiosi, & alienatio deinde sequuta nulla. Contrarium nu. 11.*
12 *Res tunc efficitur litigiosa, & illius alienatio prohibita, vbi agitur actione reali super fundi dominio.*
13 *Couar. var. cap. 15. nu. 6. declaratur.*
14 *Lancell. de attent. part. 2. cap. 4. in præfat. num. 568. declaratur.*
15 *Giurb. dec. 62. nu. 11. declaratur.*
16 *Lis extinguitur transactione.*

DECISIO CXXXVII.

IN hac causa coram bo. me. Pirouano sub 26. Februarij 1638. fuerat resolutum, mandatum relaxatum contra Comites Cæsarem, & Octauianum de Marscianis esse exequendum non solum contra Comitem Federicum Marscianum sub prætextu, quod ipse, lite pendente, emerit bona, de quibus agitur, à dd. Cæsare, & Octauiano, verum etiam contra Moniales Sanct. Mariæ Magdalenæ de Perusio, quæ partem dd. bonorum emerunt ab eodem Comite Federico. Causa super eisdem sub hac die repropositra, Domini recesserunt à decisis: Cum de tempore venditionis, & alienationis dd. bonorum de anno 1611. factæ nulla adesset lis, quæ tantum deducebatur ex citatione executa contra Antinorum, vti procuratorem Comitis Cæsaris de Marscianis, & tamen ipse Antinorus protestatus fuit, non esse, nec esse velle procuratorem, vt in summario illorum de Marscianis num. 4. Et Attilius nondum fuerat constitus procurator: Vnde nequaquam dici potest, quod aliquod fuerit introductum iudicium. Cum † ad 1
hunc effectum requiratur citatio legitimi procuratoris, *Clem. 2. vbi D D. vt lit. pend. Lancellott. de attent. cap. 4. in præfat. nu. 103. & 104. Cancer. par. 3. var. resol. c. 6. nu. 106. & seq. Rot. in Legionen. Iurisdiction. 13. Martij 1592. coram clar. mem. Cardinali Hieronymo Pamphilio, Illerden. Decimarum 18. Februarij 1639. vers. in hac autem in fin. coram bon. me. Pirouano, & dec. 269. num. 4. part. 4. recent.* Maximè quod † citatio 2
contra Antinorum executa fuit etiam circumducta per decretum repositionis, Nisi infra quinque, obtentum ab Attilio Benamato procuratore à dd. de Marscianis postea constituto, vt d. Summ. n. 5. *Felin. in c. cum dilectus, n. 17. de fid. instrum. Herculan. de attent. cap. 6. numer. 11. vers. quinimo præterea, Grauat. ad Vestr. lib. 4. cap. 1. num. 10. Rot. decis. 339. num. 2. coram Greg. XV. Romana Census scutorum decem millium 14. Iunij 1630. coram bon. me. Merlino.* Et
† ex tali citatione sic circumducta nulla certe 3
poterat induci litis pendentia, sed omnino noua requirebatur citatio, & petitio, *Bald. in leg. fin. post princ. vers. in eadem glosa, ff. de eo, per quem fact. erit,* & in *leg. post edictum, §. 1. vers. extra quæro, ff. de iudic. Cancer. var. resol. cap. 16. numer. 108. Vestr. lib. 7. cap. vlt. numer. 10. litt. F,* & ibi *Adden. numer. 35. vbi Grauat. numer. 34. Farin. in part. 2. fragment. littera V, numer. 386. Afflict. decis. 166. numer. 14. Modern. de Manutent. obseru. 48. numer. 22.* Imò † talis citatio respe- 4
ctu eorundem de Marscianis remanet, ac si facta non fuisset, *leg. post edictum, §. quod si is, ff. de iudic. Bart. in leg. ex quacumque, in prima lect. numer. 14. Ricc. in prax. irregul. decis. 522. numer. 4. Marches. de commiss. appellat. ab interlocut. cap. 1. §. 1. numer. 24.*

Rot.dec.12.de prob.in nou.Buratt.dec.627.num.6.Franc.
dec.232.nu.4.Osasc.dec.Pedemont.142.num.37. & alij
5 relati per *Bard. in d.citat.quaest.46. num.4.* † Eoque
magis, quia d.decretum repositionis suum ha-
buit effectum. Nam Comes Marescottus infra
praefixum tempus quinque dierum non docuit
de mandato procurae, sed tantum sub die 20.
Mensis Octobris 1610. vt ex Summ. Comitis
Federici n.11.Et tunc exhibuit tantum manda-
tum procurae d.Antinori, qui iam declarauerat,
se nolle esse procuratorem,vt in eodem Summ.
6 num. 8. Et † decreto repositionis acquieuit ab
illo non appellando, *l.habeo C.quomod.& quand.*
Iud.ad l.solutionem,vbi D D.notant,C.de re iudic. Asin.
cons.136.num.2.vol.2.Crauett.cons.108.nu.3. Berett.cons.
47.n.5.Giurb.dec.70.nu.12. Imo ab eisdem DD. de
Marescottis nouum iudicium ordinarium in-
tentatum fuit super nullitate instrumenti tran-
sactionis initae sub 26.Iunij 1609. pro cuius in-
ualiditate tres deinde emanarunt sententiae,
quae profecto non fuissent necessariae, si praefa-
tum iudicium executiuo non fuisset termina-
7 tum; atque ita † alienatio in Comitem Federi-
cum de mense Ianuarij & Aprilis 1611. substi-
netur, vti facta ante inchoatum secundum in-
dicium ordinarium; Cum aliud primum iudi-
cium executiuum, vt supra dicebatur, iam fuis-
set terminatum, in quo d d. Marescotti succu-
buerunt, *Bart.& D D. in l.cum mota, Cod.de tran-*
sact.Dec.in l.2.col.11.Cod.de eden.Bart.in l.1.§.si inter,
sub num.3.vers.quas poenas intelligo ff.de litig.Lancell.
de attent.part.2.cap.4.in praefat.nu.601.vers. quarta de-
mum &c.& num.605.vers. quamvis autem &c. & sub
num.606.vers.primum in fin. Crauett. cons. 279. num.5.
vers.hoc praesupposito,Osasc.decis.144.sub num.8.& seqq.
vers.accedat &c.

Non obstat instantia facta per Comitem
Sforciam Marescottum contra Comites Mars-
cianos sub 15.Septembr.1609.de adimplendo,
seu adimpleuisse dicendo omnia contenta in d.
instrumento transactionis, alias ad videndum
illud cassari, & annullari, citatis Attilio Bena-
mato,& Antinoro de Baptistis vti procuratori-
bus eorundem de Marscianis d. Summ.nu. 3.&
8 † per talem instantiam dicatur lis inchoata, vt
firmatur in d.decisione coram bo.me.Pirouano
9 vers. *quoniam transmisso.* † maxime cum illa non
fuerit simpliciter proposita,sed pro rehabendo
dominio bonorum acquisitorum,& sic ratione
10 certae rei;Nam † tunc,actione personali inten-
tata,contrahitur etiam vitium litigiosi,vt in ea-
dem decisione vers.*quoniam cassatio*,&c. Quia di-
cta instantia nil aliud continet, nisi quod Co-
mites fratres de Marscianis adimplerent, seu
adimpleuisse docerent contenta in eodem in-
strumento transactionis,alias resolueretur dict.
instrumentum iuxta pactum in eo appositum,
11 † quae instantia licet esse potuerit pro re con-
sequenda, dicitur tamen adeo personalis,vt vi-
tium litigiosi non induxerit, & per consequens
alienatio bonorum, postea facta, valida fuit,
text. in l.1.ff.de litig.l.2.C.eod.tit. & Cyn.in auth. liti-
giosa,in fin.vers.aut quaeritur de personali &c.Cod.eod.
tit. Specul. in tit.de appell. §. nouissime, vers. sextus, &
plenius in vers. item quia contractus litigiosi, cum vers.
seq. Alc. respons. 11. numer. 33. & 34.lib.1.Tob.Non.cons.
78.numer.3.& 4.Pasct.cons.297.numer.1. & 2. Roman.
cons.270.numer.2.ibi,prima quia.& numer.3.ibi, quod
vbi agitur, &c.Crauett.consil.279. numer. 1. vers. quod
autem, Honded.cons.20.numer.30. ibi & sic petitio &c.
lib.1. Guidopap.quaest.479.num.1.vers.dic quod non &c.
Rot.decis.325.num.5.cor. Papa Greg.XV. & dec.173.nu.
9.ibi, vbi tanquam pro regula &c.part.7.diuers.& in re-
cent.decis.665.numer.13.vers. vltra quod &c.part.1.764.
numer.4.part. 2. & decis.103.numer.7.vers.tamen.&c.
part.3.Leodien.Canon.9.Iunij 1621.coram bon.me. Vbal-
do, Bononien. Transactionis 25. Februarij 1639. coram
bon.me. Merlino, & decis.76.numer.22.coram Buratto;
Et † tunc solummodo efficitur res litigiosa, ac 12
illius alienatio impeditur,quando agitur actio-
ne reali super dominio fundi, *glos. in authentica*
litigiosa, in verb.dominio, vbi etiam *Bald. numer. 2.*
Cod. de litig. Salycet. in l. 2. eod. tit. Innocent. & Ioan.
Andr.in cap. cum M.Ferrarien. de constit. Honded.dict.
consil. 20. numer. 31. vers. & quidem &c. Bero.cons.155.
numer.42.ibi,inter alia requiruntur,lib.1.Nat.cons.145.
nu.16.& seq.lib.1.Guidopap.qu.337.nu.6.ibi,de iure au-
tem ciuili &c.Rot.dec.103.nu.7.vers.deinde fuit, & dict.
decis.325.num.4. coram Papa Greg.XV. Illerden. Deci-
marum 23. Iunij 1631.coram bon.me.Pirouano in ordi-
ne 520. numer. 3. ibi, vt ideo &c. part.5.diuers. & dict.
Bononien.Transactionis coram bon.me.Merlino,vers.se-
*cundo quia,ibi,solum prohibetur,&c.*quae opinio non
solum est communior, & magis approbata, vt
firmat *Felin. in cap.dilectae,col.pen.in fin. de except.&*
Rip.in eodem loco,Crauett.dict.cons.279.numer.1.ibi,&
hanc opinionem, qui referuntur ab eodem
Honded. in dict.suo cons.20.num.31. ibi, nihilominus Fe-
*linus,&c.Bertazzol.consarim.245.lib.1.*Haecque opi-
nio vti communior approbatur per *Couarr.pract.*
quaest. allegat. in decisione, quae reuidetur, *in cap. 15.*
numer.7.vers.sed si actione personali,ibi, quamvis iuxta
receptiorem, &c. Rot.dec.1.decis.173.numer.8. ibi, etenim
contraria opinio, &c.& num.7.ibi, & hanc etiam opi-
nionem, &c. Verum etiam reprobantur DD. ab
ista dissentientes,& contrarium tenentes, quod
in specie facit *Crauett.dict.cons.279.num.1.vers. nam*
minor,&c. qui non solum reprobat *cons.Ias.43.lib.*
1. in quo contrarium firmat, sed etiam miratur,
quod contra talem communem opinionem ip-
se fuerit locutus, & cum *Crauett. contra Ias.transit*
etiam Honded.dict.cons.20. num.31.vers. vnde quidquid
dixerit Ias.&c.

Couarr.† vero allegatus in *d. dec. 26. Februarij* 13
*1638.in d.cap 15.num.6.*pro contraria opinione,sci-
licet per solam citationē effici rem litigiosam,
transit in suis terminis, dum ea res in iudicio
fuit petita, & fuit actum de dominio, aut quasi
dominio directo, vel vtili, vt bene ipsemet
Couarruuias se ipsum declarat *d.num. 6. in princ.*
vers.conueniunt enim omnes,&c.

Lancellot. † vero de *attent.part.2.cap.4.in prae-* 14
fat.num.568. loquitur de actione reali,ibi,*per cita-*
tionem in actione reali res efficitur litigiosa.

Giurb. † in *d.dec. 62. num. 11.* loquitur,etiam in 15
actione personali effici rem litigiosam, si fuerit
facta executio,vt idem declarat *eod. num. 11.* ibi,
dicatur procedere, si ad executionem fuerit deuen-
tum,&c.

Quae vero dicuntur ad inducendam scien-
tiam litis huiusmodi in Comite Federico Mars-
ciano emptore tolluntur,quia talis scientia non
solum non probatur, imò potius excluditur.
Nam de tempore alienationis amplius non
vigebat

vigebat lis, instituta super cessatione d. instrumenti, nec adhuc fuerat vltimum iudicium institutum super illius annullatione, ac restitutione bonorum.

Lis autem, quæ in eisdem alienationibus recensetur, est longè diuersa, nempe quæ olim fuerat instituta per illos de Marscianis contra illos de Marescottis super reintegratione bo-
16 norum,† quæ mediante transactione 26. Iunij 1609. ad fauorem dd. de Marscianis, quibus bona fuerunt restituta, extincta remansit, *c.1. de lit. contest. in 6. l. causas, C. de transact. Bald. in l. non sortem, §. adeo, in fin. ff. de cond. indeb. Mantic. de tacit. & ambig. num. 1. lib. 2. Gratian. discept. forens. cap. 867. numer. 47. Paris. consil. 33. numer. 65. lib. 1. Surd. cons. 451. numer. 16. Rot. in Romana Societatis 22. Iunij 1622. coram bon. me. Pirouano.*

Et ita vtraque parte informante, &c.

CARDIN. SACRATO.

Romana Domus.

Lunæ 18. Decembris 1617.

SVMMARIA.

1 *Rescripti forma pro subhastandis bonis per saluianum captis.*

2 *Verba, Provt iuris fuerit, apposita in rescripto de subhastandis bonis captis per saluianum quomodo intelligantur, & n. 4.*

3 *Immissus ex saluiano tenetur sibi satisfacere de fructibus.*

4 *Ordo in subhastatione requisitus seruari debet in subhastandis bonis captis per saluianum.*

5 *Creditor anterior præfertur posteriori.*

6 *Mulier, viro viuente, non potest dotem repetere.*

7 *Lim. secus viro vergente ad inopiam.*

8 *Notorium non eget probatione.*

9 *Melioramenta præbent ius retentionis.*

10 *Res inter alios acta non afficit tertium.*

11 *Melioramentorum in æstimatione non attenditur quid impensum, sed quid melioratum si hoc expediat debitori.*

12 *Mariti confessio non præiudicat vxori non habenti ab eo causam post confessionem.*

13 *Hypotheca pro dote præfertur hypothecæ pro melioramentis.*

14 *Appellatio datur de iure Canonico in saluiano, & quolibet possessorio.*

15 *Ægidiana non habet locum contra personas Ecclesiasticas. Lim. vt nu. 16.*

16 *Ægidiana prohibens in possessorio appellationem seruatur regulariter etiam in Curia Romana.*

17 *Appellans, vbi intrat Ægidiana, debet exprimere causam, alias potest iudex deuenire ad exequutionem.*

18 *Manuteneri non debet primus possessor, si secundus sit bene immissus.*

19 *Possessor, qui passus fuit immissionem, vt manuteneatur debet immissionis iniustitia esse patens, & manifesta.*

DECISIO CXXXVIII.

LAura Crescentia creditrix occasione dotium Maximiliani Caffarelli sui viri remedio saluiani interdicti fuit immissa in possessionem Domus, de qua agitur, expulso Abbate Manessello, qui tanquam creditor eiusdem Maximiliani; sed posterior Laura fuerat in possessione d. Domus immissos appellauit Manessellus, & causam appellationis cum clausula, Sine præiudicio legitimæ executionis, fuit mihi commissa; postea vero Laura obtinuit per Signaturam Sanctissimi,† vt præfixo Manessello com- 1
petenti termino ad probandum quidquid vellet, & posset tam in paterno, quam in possessorio illoque elapso, & nihil quod releuet docto ad subhastationem, deliberationem, & venditionem d. Domus, provt iuris fuisset, procederet, quod quidem rescriptum fuit postea per Signaturam eiusdem sanctissimi declaratum, vt † illa 2
verba, Provt iuris fuerit, non intelligerentur de ipsa subhastatione, vt scilicet ita demum debuerint procedere ad subhastationem, si hoc fuisset de iure, quia Papa in hoc voluit facere gratiam simpliciter, & sic, quod Laura immissa in saluiano non teneretur sibi satisfacere de fructibus,
† vt est de natura saluiani, sed posset pro magis 3
celeri satisfactione sui crediti quam primum
procedere ad subhastationem, † seruato tamen 4
iuris ordine requisito in subhastatione facienda, & in hoc vltimo non ferri illa verba, Provt iuris. Cum itaque fuerit præfixus terminus, de quo in commissione, & Laura instaret pro subhastatione, & econuerso Manessellos pro manutentione proposui dubium, An esset procedendum ad subhastationem, vel potius danda manutentio Manessello, & placuit DD. primam partem affirmatiuè, secundam vero negatiuè resoluere. Quoad primam partem moti fuerunt, quia Laura est anterior in credito, & hoc
non controuertitur, & † habet regulam pro se, 5
quod debeat præferri Manessello, *cap. quia prior, de reg. iur. & l. quoties, ff. eod. l. qui balneum, in princ. C. qui potior. in pign. hab.*

Non obstat, quod † Laura, viuente viro, non 6
possit repetere suas dotes, quia † hoc fallit, 7
quando, vt in proposito, maritus vergit ad inopiam, *leg. si constante, & ibi glos. in verb. mariti, ff. sol. matr. Bart. in l. adhuc, nu. 1. C. de iur. dot. Neguss. de pignor. memb. 1. part. 5. num. 29. vers. nemo alius, Roman. cons. 392. num. 5. vers. ex quibus quoad hoc.* Nec facit, quod talis versio non fuerit probata in actis, quia,
† cum sit res notoria in Vrbe, quod maritus hac 8
de causa absentauit, & fuit commissa causa discussionis super eius bonis visum fuit tanquam de re notoria non esse necessariam probationem, *gl. in clem. appellanti, verb. ad causas, de appell. Ias. in l. si vero, §. qui pro rei, num. 9. & 19. ff. qui satisd. cog. Dec. cons. 402. nu. 10. Soc. iun. cons. 65. nu. 99. lib. 1. Menoch. de recuper. remed. 5. nu. 264.*

Non obstat, quod secundo loco dicebatur,
† competiisse Manessello retentionem pro me- 9
lioramentis factis in Domo, quia talia melioramenta non fuerunt probata; fides enim peritorum electorum in Tribunali Illustriss. Vrbis Vi-
carij † tanquam res inter alios acta non afficit 10
Lauram, vltra quod non continet meliorationem Domus, sed tantum expensam, potest enim esse, quod multum fuerit expensum, & nil melioratum, vt in dies euenit de illis, qui fabricant potius secundum eorum commoditatem, vel

appetitum, quam secundum communem rationem, ideoque † Rota seruat, vt attendatur non quid expensum, sed quid melioratum, si hoc expedit debitori melioramentorum. Nec visa fuit obstare prætensa confessio mariti, quod
12 immo Domus fuerit meliorata, quia † talis confessio non potuit præiudicare Lauræ, quæ non habet causam ab illo post confessionem, *Afflict.decis.402.numer.5.* Addebant aliqui ex
13 Dominis hypothecam ex dote competentem esse adeo priuilegiatam, vt præferatur hypothecæ competenti pro melioramentis, *Salic.in auth. quo iure, C. qui pot.in pign.nu.3. Negus.de pign.memb. 5.par.num.16. Afflict.decis.206.num.5. Couar.variar.lib. 10.cap.7.numer.2.vers.quæsitum est*, sequuta est *Rot.in causa ..... Meliorament. 25. Maij 1612. coram R. P. D. Vbaldo.*

Non obstat, quod Laura male fuerit immis-
14 sa, cum † de iure Canonico detur appellatio in quolibet possessorio, & sic etiam in saluiano, &
15 non suffragetur Ægidiana, † quæ non habet locum contra personas Ecclesiasticas, qualis erat Manescellus. Quia fuit ad hoc responsum
16 quod, cum † in Curia Romana regulariter seruetur Ægidiana, debuisset Manescellus in sua
17 appellatione † specialiter exprimere causam, ob quam esset admittenda sua appellatio, alias potuisset Iudicem deuenire ad executionem, ac si non fuisset appellatum, *Rot.decis.120.num.2.part.1. diuers.*

Et cum ex istis pateat, Lauram bene immis-
18 sam, † resultare videbatur resolutio secundæ partis dubij, quod Manescellus non sit manutenendus, cæterum, quatenus etiam non essent omnino clara, videbatur adhuc dicendum saltim sufficere, vt non sit locus manutentioni,
19 cùm † ad istum effectum iniustitia Iudicis, qui immisit, debeat esse patens, & manifesta, vt fuit dictum in *Romana de Bombellis 25. Maij 1613. co: me*, quam decisionem Rota sæpissime sequuta fuit. Et ita, &c.

CARD. VEROSPIO SENIORE.

Romana Silua.

Lunæ 15. Maij 1628.

SVMMARIA.

1 *Possessio antiqua spoliati probatur ex testibus deponentibus de actibus possessoriis, & ex executione, & adiudicatione contra eum facta.*
2 *Possessio anterior spoliati est primum extremum in spolio.*
3 *Possessio iunior spoliatoris, & Rei probatur ex testibus, & litis substentatione cum adminiculis.*
4 *Mandatum de adiudicando non æquipollet adiudicationi.*
5 *Spolium purgatum non censetur ex emptione, seu retrouenditione, & possessione illius vigore, dum emptor nesciuit nullitatem adiudicationis.*
6 *Spolij remittendi consensus deficit in eo, qui est actui præsens, & spolium ignorat.*
7 *Consensui error est de directo contrarius.*
8 *Scientia adiudicationis, & actorum non infert ad scientiam nullitatis.*
9 *Nullitas est iuris.*

DECISIO CXXXIX.

DOmini Franciscus, & fratres de Fabiis introducto iudicio spolij super Silua, de qua agitur contra D. Antoniam Velliam coram R. P. D. Vbaldo bo. me. eoque vita functo per binas decisiones sub diebus 30. Iunij 1626. & 16. Februarij 1627. coram R. P. D. Durano subrogato firmata nullitate, & iniustitia adiudicationis factæ Angelo Clauario per A. C. de anno 1599. reportarunt sententiam reintegrationis fauorabilem in spolio, à qua per appellationem causa mihi commissa, proposui dubium, An sententia Rotalis esset confirmanda, ad quod DD. affirmatiuè responderunt.

Probarunt enim Fabij suam possessionem anteriorem, † non solum per testes, qui depo- 1
nunt de actibus possessoriis, sed etiam ex adiudicatione, & executione contra eos facta per Angelum, † quod est primum extremum, & re- 2
quisitum in spolio. Probarunt possessionem iuniorem Antoninæ, & Angeli ex eisdem testibus, & litis substentatione, † quæ sufficit cum admi- 3
niculis. Probarunt Iudicem nulliter, & iniustè processisse, & spoliasse; imò etiam, circumscriptis nullitatibus iudicialibus, Angelum aggressum fuisse possessionem huius siluæ auctoritate propria, cùm non doceat de effectuatione adiudicationis, & † mandatum de adiudicando 4
non æquipolleat ipsi adiudicationi, quæ omnia late, & doctè deducta sunt in decisionibus R. P. D. Durani, quæ DD. placuerunt.

Neque † spolium purgatum censuerunt ex 5
venditione, seu retrouenditione eiusdem syluæ facta per D. Angelum Clauarium Innocentio, & Honufrio præsentibus pro se ipsis, ac pro Hortensio, Francisco, & Mario absentibus, pro quibus de rato promiserunt, aut ex possessione vigore d. venditionis sequuta de anno 1601. ad annum 1604. iux. *tex. in l.si aliquam rem, ff. de acq. possess. l. rei suæ, l. emptori, ff. de contr. empt.*

Placuerunt namque responsiones datæ in dd. decisionibus quod scilicet nesciuerunt Fabij emptores nullitatem adiudicationis, ita vt † li- 6
cet præsentes consensus in eos deficeret remittendi spolium, † cui error est de directo contra- 7
rius, vulg. *l. nihil consensui, de reg. iur.* † Nec argui 8
potest à scientia adiudicationis, & actorum, de quibus est facta mentio in instrumento prædictæ venditionis, ad scientiam nullitatis, † quæ 9
est iuris, *Surd. cons. 49. num. 29. Gabr. cons. 69. num. 26. lib. 2. Rot. dec. 51. num. 5. decis. 95. num. 4. decis. 280. nu. 10. par. 1. & decis. 262. par. 2. recent. & in Vrbeuetana Bonorum 14 Maij 1594. coram Cardinali Blanchetto, late Modern. Rom. discept. for..... num. 22. 29. & seqq.*

PIROVANO.

Antonitana Prædij.

Veneris 14. Decembris 1629.

SVMMARIA.

1 *Creditor hypothecarius posterior habet ius offerendi aduersus creditorem anteriorem, cui pignus subhastatum fuit adiudicatum.*

2 *Iuris*

2 *Ius offerendi vt locus sit requiritur copulatiuè creditum & hypotheca.*

3 *Creditum, & hypotheca probatur ex instrumento, & obligatione in forma cameræ.*

4 *Bona materna, mortuo fratre, deferuntur in totum ad sorores, excluso patre, qui transierit ad secundas nuptias, Decl. vt n. 5. 6. 10. & 15.*

5 *Pater ex Statuto Anconitano succedit filiis masculis exclusis sororibus, & nu. 10.*

6 *Bona, quæ in dotem dantur æstimata, efficiuntur viri titulo emptionis.*

7 *Ampl. etiam si dictum fuerit pro fundo dotali, aut de restituenda re, vel æstimatione, si vir eligat æstimationem, & nu. 9. & 10.*

8 *Qualitas admissa, & non probata in primis decisionibus, potest in noua articuli discussione impugnari, & contra eam probari.*

9 *Venditio contrahitur per expressionem certæ summæ.*

11 *Pecuniam recipiens renunciat iuri sibi competenti.*

12 *Pater si post acquisitum dominium bonorum filij, exclusis fœminis transeat ad secundas nuptias, non est absolutè verum vt illud amittat.*

13 *Ius quæsitum difficilius amittitur, quàm quærendum.*

14 *Heres non potest impugnare factum, & venditionem defuncti.*

15 L. Fœminæ, §. illud, C. de rescind. nupt. *dispositio quando cesset.*

DECISIO CXL.

CAusa posita per binas resolutiones super
pertinentia Iuris offerendi per Collegium
Patrum Anonnæ prætensi, placuit tunc Dominis
disputationem ad aliam diem differre, in
qua partes etiam informarunt stricte, An possit
opponi de iure filiorum hodie renouata quæstione
dictum fuit, standum esse in decisis.

Quia Collegium in hoc iudicio iuris offerendi
contra Columnellum Rinaldinum probat
1 se creditorem, & quidem cum hypotheca, † cui
propterea agenti ad recuperationem prædij
subhastati, & Columnello adiudicati denegari
non potest ius offerendi posterioribus creditoribus
competens, *leg. potior, §. fin. ff. qui pot. in pign. hab. l. 1. C. eod. tit. Neguf. de pign. 3. membr. 5. p. num. 1.* cum
allegatis in *decis. causa 17. Maij 1627.*

Non obstat exceptio deficientis crediti saltem
cum hypotheca, quæ semper fuit principalis
2 lis in hac causa, & † altero cessante iuri offerendi
locum non esse *Bald. cons. 50. num. 2. lib. 1. Thesaur. dec. 157. nu. 5. Mantic. dec. 126. n. 5.*

Quia de credito Patrum Collegij non potest
dubitari; constat namque ex documentis
publicis in causa productis, & similiter de hypotheca,
quia Bartholomæus Fanellus, qui constituit
censum, & Patribus vendidit de anno
3 1611. † se obligauit in ampla forma Cameræ
Apostolicæ, de quo tempore etiam possidebat
prædium iuri offerendi nunc affectum.

Non obstat, quod de hypotheca quidem possit
constare in bonis Bartholomei Fanelli debitoris,
sed prædium controuersum nunquam fuit
in bonis debitoris, ex quo datum fuit Virginiæ
primæ vxori, & matri Antonij Iacobi, & Fiordalisiæ
Victoriæ, & Angelicæ ex eodem matrimonio
in dotem inæstimatæ, † in quo mortuo 4
Antonio Iacobo successerunt sorores in totum,
attento Patris binubatu, per quem cum filiis ad
successionem concurrere non potuit, per *text. in l. fœmina, C. de secund. nupt.* cum aliis in prioribus
decisionibus allegatis.

Quia, vltra responsiones iam datas, visum
fuit hodie, Columnellum non probare, prædium
controuersum fuisse datum in dotem inæstimatam,
& † hac probatione circumscripta cessare 5
controuersiam de Statuto Anconitano deferente
successionem filiorum masculorum proprio
parenti exclusis sororibus fratris defuncti, & de
binubatu impediente successionem Patris in
bonis filiorum ex quo prædium fuit (de tempore
contracti matrimonij cum Virginia) effectum
proprij Bartholomæi titulo emptionis, 6
† prout per æstimationem solent data in dotem
transire, *leg. æstimatis, ff. solut. matrim. Nat. cons. 650. n. 3. Becc. cons. 42. num. 9. Couar. pract. quæst. cap. 28. num. 1. Honded. consil. 14. num. 43. lib. 1. Seraph. decis. 1207. nu. 1. & Rota in Romana Successionis & Alimentorum 6. Iunij 1606. coram bon. me. Litta,* id affirmans, † etiam si 7
dictum fuerit pro fundo dotali, modo præcesserit
æstimatio.

Non obstat igitur; quod hæc qualitas inæstimatæ
dotis, probetur per testes datos, & idem
decisiones causæ admittant, nempe illa 17. *Maij 1627. vers. nam de credito, & 4. Februarij 1628. vers. quæ vero pertinent ad hypothecam.*

Quia quoad testes, de quibus in Summario
Columnelli omnes super 11. deponunt quidem;
Prædium controuersum fuisse datum in dotem
Virginiæ primæ vxori Bartholomei Fanelli per
Equitem Andream Beniucasam illius Patrem;
an autem æstimatum, vel inæstimatum nihil
dicunt; & decisiones causæ quamvis hoc præsupponant,
non tamen pro fundamento qualitatis
inæstimatæ aliquid dederunt, † vt pro- 8
pterea nihil prohibuit, quin in noua articuli
discussione non admittatur hæc qualitas non
probata, maximè cum superuenerint instrumenta,
quæ contrarium suadent, & æstimationem
rerum dotalium concludunt, & dantur
Summar. Collegij n. 1. & 2. ex prædictis enim
apparet, dotem d. Virginiæ fuisse scutorum 3. m.
cum pro illius restitutione post mortem Bartholomei
Fanelli Fiordelisia filia, & hæres proprietaria,
vna cum Virginia Iardina secunda vxore
d. Bartholomei vsufructuaria vendiderint vnum
ex prædiis hæreditariis Septimio Gherardello
pro scutis 1600. cum obligatione illa soluendi
pro rata dictis filiabus Virginiæ primæ vxoris;
nempe Victoriæ Fiordalisiæ, & Angelicæ ad bonum
computum scutorũ 3. m. occasione dotium
dict. Virginiæ, quæ scuta 1600. cum in eam causam
per Septimium fuerint soluta, ab vnaquaq;
earum pro contingenti portione ratificationem
vna cum quietantia reportauit, quæ datur in
Summario Collegij n. 2. ex quibus, vel æstimatio
bonorum dotalium conuincitur per expressionem
certæ summæ, † ex qua venditio contrahi- 9
tur, *d. l. æstimatis, ff. sol. matr. l. si prædium, C. de euiction. Becc. cons. 42. n. 5.* vel quod alternatiue fuerit conuentum
de re, aut æstimatione restituenda, † quo 10
casu electio est viri, *l. plerumque in fin. ff. de iur. dot. Bec. cons. 42. nu. 9.* aut denique recipiendo sortem

acquieuerint dispositori Statuti Anconitani
præferentis Patrem in successione Antonij Ia-
cobi filij sororibus eiusdem, ita in consimilibus
11 casibus † de recipiente pecuniam, quod censea-
tur renunciasse iuri sibi competenti, *Crauett. cons.106.nu.3. & cons.158.nu.3. Surd.cons.104.nu.7.lib.1. Menoch. præsumpt. 93. in princ. lib.2.* maximè quia
12 † non est absolutum, quod Pater post acquisi-
tum dominium bonorum filij exclusis fœminis
per successionem de anno 1620. in quo decessit
Antonius Iacobus filius, illud deinde amittat
per transitum ad secundas nuptias de anno
1609. quia *Peregr.cons.4.numer.14. & 15.lib.2.* late
defendit defectum superuenientem in his ter-
13 minis non tollere Ius quæsitum, † quod diffici-
lius amittitur, quam quærendum.

Quare siue Columnellus possit dare de iure
istarum sororum tanquam possidens, siue su-
peruenerit illarum consensus ad effectum a-
gendi proprio nomine, cum de eo non constet,
saltem quod releuet, inutilis est discussio respe-
ctu patris restrictæ in secunda positione, eoque
magis quia Fiordelisia tentat actionem contra-
riam, dum est hæres proprietaria Bartholomei
Patris, scilicet impugnando venditionem Præ-
dij tanquam liberum † contra *l. cum à matre, C.*
14 *de rei vendic.* & Angelica vxor Columnelli iam
quasi transegit super secundis nuptiis Bartho-
lomei patris, dum recepit scuta 500. in eam
causam, † vnde semper cessat dispositio *d. l. fœ-*
15 *minæ §. illud, Cod. de secund. nupt. gl. in Auth. de non eligen. 2. nu. cn. vers. copulantur, Rom. cons. 219. n. 2. Gabr. de secund. nupt. con. l. 1. n. 76. Peregr. dec. 13. n. 10.* & idem
fuit comprobatum in *Nouanien. Legitimæ coram me 3. Decembris 1627. & 5. Iunij 1627. &c.*

PIROVANO.

Anconitana Prædij.

Lunæ 27. Maij 1630.

SVMMARIA.

1 *Creditor secundo creditori pignus restituens per ius offerendi tenetur etiam restituere fructus, & quare, & nu.6. & 7.*

2 *Creditor secundus veniens per ius offerendi tenetur offerre pecuniam solutam à primo creditore vna cum interusuriis medij temporis, & quid de decursis post oblationem, & nu.7. & 8.*

3 *Dominium rei venditæ, seu adiudicatæ in remedio iuris offerendi an resoluatur vt ex nunc, vel vt ex tunc; & quid in re vendita cum pacto de retrouendendo, vel supposito retractui, & n.4. & 8.*

4 *Emptor cum pacto de retrouendendo facit vti dominus fructus, & omnes accessiones suas reluitionis tempore pendente.*

5 *Emptor rei retractui subiectæ cum titulo, & bona fide fructus ante retractum facit suos.*

8 *Æqualitas in iudicio seruanda est.*

DECISIO CXLI.

Viso de iure offerendi Collegio Anconi-
tano vti creditori posteriori competenti,
successiuè quæsitum fuit, An primus creditor te-
neatur ad pretium siluæ incisæ, & ad fructus, &
ad quos, & non tenetur ad restitutionem fru-
ctuum, nisi in eo, in quo factus est locupletior,
fuit responsum.

Quia, etsi vera sit conclusio † creditorem 1
secundo creditori pignus restituentem teneri
rem cum fructibus perceptis restituere propter
dominij resolutionem, quæ fit ab initio, *l. 1. C. de dol. l. vtero, Cod. de præd. minor. Franc. decis. 12. num. 12. Lanar. cons. 29. num. 14. circa fin.* attamen est etiam
vera altera conclusio, quod secundus † creditor 2
tenetur offerre pecuniam solutam à primo cre-
ditore vna cum interusuriis medij temporis,
per *l. 3. ff. de distract. pignor. vbi glos. in verb. offerri, col. 1. in secundo responso, Cod. si antiq. cred.* & compro-
bant iidem *Franc. & Lanar.* supra allegati decla-
rantes *text. in dict. l. 3.* quod, quamvis non expri-
mat vsuras, quas offerre debeat secundus cre-
ditor, quasi possit dubitari decurrentibus post
oblationem, non autem à die adiudicationis,
aut venditionis rei hypothecatæ; Attamen *glos. in l. emptor, in verb. medij, ff. de rei vendic.* determinat
hanc difficultatem, vt intelligatur de vsuris
post solutionem creditori factam vsque ad tem-
pus, quo conuenitur, & verè non potest intelligi
de vsuris post oblationem currentibus, quia
quæstio non est de illis tanquam incertis ab
euentu, sed de certis ex tempore iam decurso
vsque ad diem oblationis.

Non obstat, quod verius videatur † resolui 3
dominium rei venditæ, vel adiudicatæ, vt nunc,
quando intentatur remedium iuris offerendi,
non autem ex tunc, scilicet à die contractus,
Franc. decis. 390. Morot. de secund. credit. num. 70. & seq. Mantic. de tac. lib. 4. tit. 32. numer. 115. Tiraq. de retract. lignag. §. 1. gl. 7. nu. 42. & 43.

Quia † prædicti omnes loquuntur in termi- 4
nis, vel rei venditæ cum pacto de retrouenden-
do, vel in re subiecta retractui, in quibus vel do-
minus cum pacto de retrouendendo facit fru-
ctus, & omnes accessiones suas pendente tem-
pore reluitionis, quia verè est dominus, *l. 2. C. de pact. int. emptor. & vendit. Menoch. cons. 26. numer. 10. Natt. cons. 353. in fin. Peregrin. de fideicomm. art. 10. num.*
21. & seq. † vel ante retractum, cum titulo, & bo- 5
na fide facit fructus suos emptor rei retractui
subiectæ, *Osasc. dec. 160. num. 7. Surd. cons. 115. nu. 5. 340. nu. 11. & 12. & dec. 281. nu. 5.* in præsenti autem, cum
tam primo creditori, quam secundo sit præscri-
pta certa lex, vt † offerens teneatur pretium 6
cum interusuriis offerre, † anterior vero credi- 7
tor rem cum fructibus restituere, vt iam firma-
tum fuit, impossibile est habere rationem tem-
poris oblationis factæ, quia hoc modo primus
emptor contra æquitatem haberet duplicatos
fructus, rei emptæ scilicet, & proprij crediti, 8
quare † ad æqualitatem seruandam necessaria
est resolutio dominij vsque ab initio, perinde ac
si deliberatio, ac in solutum datio facta non
fuisset, *gloss. in leg. emptor. §. superfluum, vbi Bartol. Bald. & Alberic. ff. de rei vend. Pinell. in l. 2. num. 6. 3. C. de resc. vend. Franc. ead. dec. 12. num. 12.* propterea op-
timo iure visum fuit, Columnellum Rinaldinum
non teneri, nisi in eo, in quo factus fuerit locu-
pletior, facta compensatione fructuum, & in-
teresse hinc inde debitorum, vt vnicuique re-
maneat consultum.

Et ita, &c.

MOT-

MOTMANNO.

Romana Cambiorum.

21. Iunij 1630.

SVMMARIA.

1 *Exequutiuè absque actione reuocatoria procedi potest contra tertium, qui in fraudem capta executionis rei subhastationem, & possessionem obtinuit, & n. 5. Decl. vt nu. 7.*

2 *Actio personalis non rem sequitur, sed personam obligati.*

3 *Exequutio cœpta non potest contra tertium possessorem exerceri, nisi praeuia actione reuocatoria; & quare.*

4 *Actio personalis non datur contra tertium possessorem.*

6 *Mandatum relaxatum contra principalem debitorem potest exequi contra tertium super bonis in fraudem litis in eius personam subhastatis, Decl. vt num. 7.*

DECISIO CXLII.

POstquam per binas in hac causa decisiones resolutum fuit constare de credito D. Marchionis Iustiniani ad effectum, vt ei liceat procedere ad vlteriorem exequutionem mandati contra M. Antonium illius debitorem, contingit dubitari, An ad huiusmodi exequutionem sit procedendum contra Iordanum, qui hac lite pendente, sed in alio iudicio contra M. Antonium obtinuit sibi tanquam creditori plus offerenti deliberari domum cum horto ipsius debitoris, in quorum possessionem propterea fuit immissus, & DD. negatiuè responderunt.

1 Nam licet conclusio illa, quod † contra tertium non possit procedi exequutiuè patiatur limitationem in casu tertij, qui in fraudem cœptæ exequutionis obtinuit deueniri ad subhastationem, cuius vigore in rei subhastatæ, possessionem immissus reperitur, *Caualer. decis. 131. num. 2. & in Narnien. Dotium 4. Februarij 1628. coram R. P. D. Vbaldo*, in quibus firmatur etiam absque actione reuocatoria contra tertium tunc exequutiuè procedi posse, quod fuit originale dictum *Cyni in l. vnic. qu. 8. nu. 11. C. de alien. iudic. mutan.* cuius sententiam sequuntur *Castr. in l. à Diuo Pio, §. si super rebus n. 8. vers. dic pro concordia, ff. de re iudic. Rot. dec. 609. nu. 2. part. 2. recent.*

Attamen inspecta natura actionis per D. Marchionem intentatæ pro consequendo credito quantitatis à debitore ad soluendum obli-
2 gato, † quæ ideo personalis, cum non rem, sed personam ipsius obligati sequatur, *l. 3. & l. actionum, §. in persona, ff. de act. & oblig. iuncto §. appella-*
3 *mus, Inst. de action.* † cœpta exequutio exerceri non potest contra Iordanum tertium possessorem domus, & horti, nisi præuia actione reuocatoria, iuxta distinctionem *Bartol. in leg. à Diuo Pio, §. si super rebus, num. 3. vers. sed quando agitur personali ff. de re iudic.* communiter approbatam vbi subdit rationem, quia de iure rei non petitæ, in qua fiat exequutio, nondum fuit suscepta cognitio; quam doctrinam idem *Bart.* repetit, & latius examinat *in leg. creditores, numer. 25. vers. videamus ergo istud ius exequendi, Cod. de pignor. & cum Bart.* reprobata opinione *Cyni*, tenet *Ant. de Butr. in cap. quia Gulielmus, numer. 13. vers. & quid dixerit Cynus, de iudic. per text. in §. item si quis in fraudem, ibi, rescissa traditione, Inst. de action. Ias. in dict. leg. à Diuo Pio, §. si super rebus, numer. 19. Ruin. cons. 87. & consil. 166. vtrobique numer. 1. lib. 4. Bero. cons. 47. num. 6. lib. 1. Capic. decis. 182. numer. 7.* probans, † actionem personalem non dari contra tertium possessorem per *leg. fin. §. Lucius Titius, ff. de contrah. empt. & l. 1. §. si hæres, ff. ad Trebell.* quibus concordat *text. in leg. fin. Cod. de hered. action. Menoch. de adipisc. remed. 5. num. 126. Osasc.* qui dicit, esse communem opinionem, *decis. 65. num. 5.* & idem firmauit *Rota in Romana Computorum 18. Martij 1594. coram Card. Mellino.* 4

Non obstat, quod post cœptam super dict. domo, & horto ad instantiam D. Marchionis exequutionem mandati iam antea relaxati, Iordanus obtinuit deueniri ad subhastationem, † & ideo, cum videatur id fecisse in fraudem creditoris & illius litis, possit contra ipsum, quamvis tertium, omissa actione reuocatoria, procedi exequutiuè, secundum dictum *Cyni in praalleg. l. vnic. Cod. de alien. iudic. mutan. caus. fact.* quod confirmat *Ias. in d. l. à Diuo Pio, §. si super reb. numer. 10. post med.* Vnde infertur, † mandatum relaxatum 5
contra M. Antonium principalem debitorem posse mandari exequutioni aduersus Iordanum super bonis in fraudem d. litis subhastatis, vt per *Bart. in l. fin. C. de litigios.*

Quia responsum fuit, non probari quod dict. Iordanus acquirendo per viam subhastationis, particeps fuerit allegatæ fraudis, vel habuerit scientiam motæ litis, † quod requirit 6
præcipuè *Castr. in dict. l. à Diuo Pio, §. si super rebus, numer. 6. vers. debet tamen actor probare. Natt. cons. 310. num. 4. vers. propterea lib. 2. Gratian. discep. for. cap. 502. num. 22.*

Et ita vtraque, &c.

R. P. D. BICHIO.

Mediolanen. Pensionis.

Mercurij 31. Ianuarij 1646.

SVMMARIA.

1 *Nullitas sententia opponi non potest, dum habet omnia requisita.*

2 *Contradictarum processui locus est; si procurator ab Vrbe discessit alio non substituto.*

3 *Fructus vti accessorij, & appendices rei petita non debentur nisi à die mota litis.*

4 *Lim. secus vbi fructus petuntur vti sors principalis, & principaliter debiti, & quare, & nu. 5.*

6 *Pensionis onus inhaeret materialiter fructibus beneficij, qui sunt in obligatione.*

7 *Terminis pensionis non petitis in primo iudicio non intelliguntur remissi, & peti possunt, etiam si in sententia fuerint omissi, & nu. 9.*

8 *Pensionis termini debentur principaliter; & iure actionis.*

10 *Fructus percepti mala fide debentur etiam respectu temporis ante motam litem.*

11 *Fructus bonæ fidei etiam possessor restituere tenetur, si ij sint consumpti, vel ipse ex illis factus fuerit locupletior.*

DECISIO CXLIII.

COntra Capitulum, & Canones Metropolitanæ Ecclesiæ Mediolanen. egerunt Beneficiati eiusdem Ecclesiæ pro annua pensione scutorum mille auri, quam ad eorum fauorem reseruauerat glor: me: Sanctus Carolus tunc Archiepiscopus Mediolani, & obtinuerunt sententias fauorabiles tam super iure exigendi pensiones in futurum, quam super solutione terminorum à die motæ litis decursorum. Moto deinde alio iudicio pro terminis ante dictam litem decursis incipientibus ab anno 1588. quo expirauit assignatio dictæ pensionis per sanctum Carolum facta fabricæ ad quinquennium, & secundi quinquennij prorogatio, obtinuerunt pariter ad illorum solutionem condemnari Capitulum & Canonicos per sententiam Rotalem coram bon. me. Merlino, quam hodie coram me in gradu appellationis ex aduerso interpositæ confirmandam esse Domini dixerunt.

Quia de eius validitate dubitari non potest,
1 † cum habeat omnia requisita, de quibus *Caputaq. decis. 260. par. 2. Rot. decis. 295. numer. 1. par. 5. recent.* Nec obstat quod sententia fuerit lata præuia
2 citatione per contradictas, quia, † cum procurator Capituli, qui mandatum acceptauerat, discessisset à Curia, vt fuit probatum per testes, absque substitutione alterius procuratoris, potuit procedi per audientiam contradictarum iuxta notorium stylum Curiæ, de quo *Salust. in prax. A.C. lib. 2. c. 16. num. 14. Rot. decis. 5. de iudic. in nou. Caputaq. decis. 262. num. 2. par. 2. addent. ad S.M. Greg. XV. dec. 110. litt. A,* & fuit dictum in *Vrbeuetana bonorum 26. Ianuarij 1624. coram bon. mem. Vbaldo seniore, & in Meleuitana hæreditatis 6. Februarij 1640. coram Eminentiss. D. Card. Verospio iuniore.*

Iustitia vero sententiæ apparet ex duabus decisionibus editis *coram bon. me. Merlino 6. Iunij 1633. & 19. Ianuarij 1635. impressa, part. 7. recent. decis. 3.*
3 *& decis. 281.* in quibus posita regula, quod † fructus tanquam accessorij, & appendices rei petitæ non debentur nisi à die motæ litis iuxta textum in *l. 2. Cod. fruct. & lit. expen. leg. certum, Cod. rei vendic. leg. sed & si lege § si ante, vbi glos. & Bart. num. 2. ff. petit. hæred.* afferuntur duæ limitationes casui
4 nostro applicabiles, † altera quando fructus non petuntur vt accessorij, & appendices rei, seu capitalis in iudicium deducti, sed tanquam sors principalis, & principaliter debiti, & ratio diuersitatis est, quia hoc secundo casu fructus non debentur ex causa malæ fidei aut mora rei conuenti, sed iure dominij ipsius actoris, cui nisi soluerentur fructus, seu annuæ præstationes, & pensiones decursæ ante litem motam, non diceretur ipsi restituta integrè res ipsa
5 principalis, † cum illa consistat solum in annuis præstationibus, quæ deberi cœperunt ex die contractæ, seu purificatæ obligationis, vt pluribus comprobant dictæ decisiones, & præter ibi allegatos tradunt *Ruin. cons. 193. nu. 4. lib. 1. Gab. cons. 35. n. 10. lib. 2. Surd. cons. 293. n. 23. Grat. discept. 206. num. 18. & seqq. Cenc. de censib. quæst. 91. num. 15. secundum nouam impressionem, Boer. dec. 18. num. 2. Rot. dec. 807. num. 6. part. 1. diuers. & alij relati à Modern. de manut. obseruat. 74. sub nu. 11.*

Rectè itaque Canonici condemnati fuerunt ad soluendas annuas pensiones post tempus concessionis exactas, cum fuerint petitæ principaliter, ac debeantur independenter ab omni alio subiecto debito petenti, † licet illarum 6
onus inhæreat materialiter fructibus beneficij grauati, qui sunt in obligatione, *Put. dec. 10. nu. 6. lib. 1. Seraph. dec. 149. num. 5. Rot. inter recent. dec. 99. numer. 2. part. 1. Lotther. de re benef. lib. 1. quæst. 35. num. 53.* Nec obstat, quod in primo iudicio non fuerint petiti termini decursi ante litem motam, quia
† non ideo censentur remissi, *Glos. in §. si minus, Inst. de action. Bart. in l. si cum dos, num. 2. ff. de act. rer. amot. Castr. in l. Lucius, § fin. num. 1. ff. ad Trebell. Surd. cons. 224. n. 4.* prout neque obstat, quod in prima sententia Iudex non condemnauerit ad terminos ante litem decursos, quia vt bene respondet *prima decisio, § non obstat, & 2 in § fin.* Sententia reseruauit terminos de quibus agitur, † cumque debeantur principaliter, & iure actionis, 8
Gambar. de offic. & potest. legat. lib. 6. num. 453. Lotther. de re benef. lib. 1. quæst. 39. num. 28. & seqq. † peti pos- 9
sunt etiam si in sententia fuissent omissi ex ibi allegatis, quibus addi potest *Guidopap. dec. 55. in addit. Rot. in Romana expensarum 26. Maij 1614. coram bon. me. Patriarcha Manzanedo.*

Altera † limitatio est, quando fructus fuerunt percepti mala fide, *Bart. in l. 3. vers. tu dic, quod hac regula, ff. Interd. Faber. in § retinendæ, num. 12. vers. sed à quo tempore, Inst. eod. Menoch. de retin. remed. 3. num. 289. Rot. decis. 317. numer. 2. par. 1. recent. & in Senogallien. Iuris pascendi 12. Iunij 1620. coram bon. me. Rembeldo,* quæ satis probatur ex deductis in vtraque decisione huius causæ coram bo. me. Merlino, in quarum vltima additur ex abundanti tertia limitatio, quia nempe † etiam bonæ fidei possessor tenetur ad restitutionem fructuum, si non sunt consumpti, vel ex eis factus est locupletior. 10 11

Et ita decisum informantibus solum Beneficiatis, pluries tamen citatis, & expectatis, per nonnullos menses Dominis Canonicis, qui semper nouas dilationes prætexuere.

R. P. D. GHISILERIO.

Beneuentana Hospitij.

Veneris 1. Iulij 1633.

SVMMARIA.

1 *Manutentio datur docenti de possessione.*
2 *Manutentionis ad effectum sufficit possessio de tempore motæ litis.*
3 *Possessio probatur testibus, & eo magis si deponant de facto proprio, & ex instrumentis locationum.*
4 *Immissus à Iudice est manutenendus.*
5 *Cessionario debetur manutentio ex possessione cedentis, & fortius stante clausula constituti.*
6 *Constituti clausula transfertur in emptorem vera possessio.*
7 *Executio, & deliberatio cum mandato contra bona hæreditaria alicuius facta super bonis possessis per fratrem in vim diuisionis non tenet, vti facta in re, quæ non erat hæreditaria.*

8 Im-

8 *Immissio contra tertium non citatum concedi non potest.*
9 *Iudex nulliter, & injustè procedens non priuat possessione.*
10 *Manutentio datur ad limites possessionis.*
11 *Diuisio in dubio facta præsumitur potius ex causa necessaria, quam voluntaria.*
12 *Reintegrationem qui petijt, censetur habuisse se pro spoliato, & ei non debetur manutentio, nisi possit intelligi de possessione naturali, & n.13.*
13 *Possessio ciuilis retinetur animo.*
14 *Manutentionis in iudicio sufficit probatio possessionis, & facti.*

DECISIO CXLIV.

INterpositâ appellatione à Instrumento de manutenendo in possessione Hospitij controuersi concesso Iulio Vintimiliç, & causa mihi commissa cum facultate manutenẽdi quem de jure, ad fauorem Iulij fuit resolutum, † quia
1 docet de suâ possessione, *leg.1.§.interdum autem, ff. vti possid.* non solùm de tempore motæ litis, †
2 quod sufficit, *§.retinẽda, Instit.de interdict.* sed multò ante, vt patet tam ex depositionibus testium attestãtium eum vidisse possidere Hospitium, inter quos vnus deponit de facto proprio, quia fuit conductor Hospitij, & semper recognouit in Dominum d. Iulium, quã ex instrumentis locationũ cum perceptione fructuum, † ex quibus possessio probatur, *glos. in l.qui vni-*
3 *uersas, verb.colonum,* & ibi *Bart.in §.quod per colonum, & in l.quamuis, §.1.ff.de acq.hær. Alex.cons.118.n.19.lib.2.Rota dec.171.n.1.parte 2.rec.* & alibi sæpius.

Quibus non obstat, quod Rubinus occasione deliberationis factæ ad instãtiam Francisci Vici vti de bonis hereditarijs Laurentij Ventimiliæ fuerit immissus ab A.C. & Iudex regulariter priuet possessorem vtrãq; possessione: Quo-
4 circa † sicut d. Rubinus esset manutenendus, *Rot.dec.802.n.7.p.1.diuers.S.M.Greg.XV.dec.583.n.2.vbi*
5 *Add.n.81.* † ita etiam debet manuteneri Franciscus ex cessione sibi facta à Rubino, *Rot.dec.299.nu.3.& 614.p.1.rec.* maximè stante clausula con-
6 stituti, † per quam translata fuit in Franciscum emptorem vera possessio, *l.quædam mulier, de rei vendicat.l.quod meo, ff.de acq.possess.Rot.dec.549.n.1.p.1.diuers.& dec.83.n.1.& 270.nu.1.p.1.rec.* Nam respondetur supradicta non procedere, ex quo Hospitium antequam super eo executionem fecisset Franciscus, contingeret in partem Iulij, qui illud habuit ex diuisione facta cum Pompeo, & alijs fratribus, cùm autẽ hæc bona capta fuerint in executionem tanquam bona Laurentij
7 Ventimiliç, † debebant experiri jura contra bona Laurentij, non autem contra bona Iulij, qua ratione decretum, & sententia A.C. nõ possunt justificari, quatenus concessit executionem super re, quç non erat hereditaria Laurentij, sed
8 propria Iulij, † quo non citato Iudex non poterat concedere immissionem, cùm ipse esset tertius, *c.licèt Episcopus, de præb.in 6.ca.in litteris, de restit.*
9 *spoliat.Mantic.dec.194.n.5.* & sic, † cùm in hoc casu appareat, Iudicem nulliter, & injustè processisse, non priuauit Iulium sua anteriori possessione, *Seraph.dec.732.*

Non obstat si dicatur, diuisionem inter fratres de Ventimiliis fuisse factã in fraudem imminentis executionis: Quia tollitur objectum ex eo, quod Iulius possidebat Hospitium ante litem motam, & propterea etiam non attentâ secundâ diuisione, adhuc cõstat de ipsius anteriori, & pacificâ possessione, † ad cujus limites 10
datur manutentio; Quinimò stante diuisione necessariò factâ per Iudicem ad instantiam Põpei, qui prætendebat se ex primâ diuisione lesum, excluditur omnis suspicio fraudis, & † in 11
dubio intrat præsumptio, diuisionem fuisse factam potius ex causâ necessariâ ad quam compelli poterant, quem ex causa voluntaria, *Paul. de Castr.cons.133.n.3.lib.2. Corn.cons.216.n.7.lib.1.S.M. Greg.XV.dec.236. n.3.*

Non obstat deniq; petita reintegratio per Iulium † per quam censetur, ipsum se habuisse 12
pro spoliato, vt propterea ei non competat manutentio, quia est intelligenda de naturali possessione, non autem de ciuili, † quç animo reti- 13
netur, & colligitur facto ipso; nam eadem die, qua procurator criminalis porrexit querelam, procurator ciuilis institit pro instrumento de manutenendo, & obtinuit decretum.

Vnde, cùm † in judicio manutentionis suffi- 14
ciat, quod probetur possessio, & factum ex prçdictis censuerunt Domini, sufficienter probari possessionem Iulij ad effectum manutentionis: Et ita vtraque, &c.

CARD. VBALDO.

Romana Spolij.

Lunæ 13. Iulij 1633.

SVMMARIA.

1 *Spolio in judiciali vt obtineatur, requiritur probatio clara, & euidentis nullitatis, & injustitiæ sententiæ, & nu.4.*
2 *Subhastatio spatio 30. annorum præsumitur facta seruatis seruandis.*
3 *Creditor probatur ex publico instrumento obligationis.*
5 *Venditionem approbare dicitur, qui ad retrouenditionem agit, & n.12.*
6 *Reintegratio non competit ei, qui possessionem amisit facto proprio.*
7 *Copiæ etiam simplici fides datur, quando pars citata ad dicendum contra nihil opposuit. Ampl.vt nu.8.*
8 *Probatio noua admittitur ad corroborationem probationis jam factæ.*
9 *Subhastatione approbata, non possunt illius nullitates allegari.*
10 *Possessio transfertur etiam ex actu nullo, actuali traditione sequuta.*
11 *Subhastationis ignorantia allegari non potest ab eo, cum quo facta fuit.*
13 *Res duobus communis ab eisdem specialiter, & in solidum obligata si tota deinde alteri obuenta sit in diuisione, ab ea potest in totum per creditorem auocari.*
14 *Dotis promissio fratrum præsumitur in executionem muneris paterni dotandi filiam.*
15 *Solutio vera, & realis probatur ex verbis Notarij, Manualiter, & in contanti habuit, & recepit.*

16 *Stipulatio Notarij pro omnibus, quorum interest in obligatione camerali comprehensa tertio etiam suffragatur.*

17 *Diuisionis instrumentum factum inter fratres probat fauore dotis etiam ad fauorem sororis.*

18 *Confines comprehendunt quidquid est intra illos, dum nihil excipitur.*

19 *Locationis mentio facta in executione quando facta dicatur non ad executionem restringendam, sed ad magis demonstrandum rei identitatem.*

20 *Subhastari potest res hereditaria ab altero ex heredibus possessa quamuis debitum sit cum coherede commune, & eo magis si vnusquisque se obligauerit in solidum, & sub nu.21.*

21 *Dotari filia debet à patre, & ex illius bonis.*

22 *Vicarius Vrbis eius Locumtenentis recusationem cognoscit.*

23 *Spolium judiciale cessat in subhastatione facta pro vero, & reali credito, & vbi ex publicis instrumentis constat de non jure agentis.*

DECISIO CXLV.

Constantia del Duca egit contra Michaelem Angelum, & Io.Mariam fratres pro consecutione dotis sibi per eosdem fratres promissæ, & obtinuit à D.Vicegerente Vicarij Vrbis mandatum, & illius vigore curauit subhastari, & deliberari domum hęreditariam patris in personam q. Vincentij Bragadini oblatoris, & cum pretio illius fuit Monacata.

Modo Iacobus junior filius, & hęres supradicti Michaelis Angeli mouit judicium spolij contra Io. Mariam Iordanum hæredem † prædicti Vincentij, & d.domus modernum possessorem, qui fuit absolutus à Locumtenente ejusdem Vicarij per diffinitiuam sententiam, quam hodie DD.dixerunt esse confirmandam, & consequenter denegandam reintegrationem prædicto Iacobo Iuniori. Cùm enim agatur in spolio judiciali † non potest in illo Iacobus obtinere, nisi clarè, & euidenter doceat de nullitate, & injustitiâ sententiæ, latè *Modern. Roman.discept.for.c.974.nu.17 cum seq.lib.5. Caualer. dec.337 n.1.* & fuit tentum in illa *Romana de Bombellis 31.Maij 1613.coram bo.me.Card.Sacrato, & in Romana Meliorамentorum 9.Decemb.1616.coram bo.m.D. meo Vbaldo, & in alijs.* In casu autem nostro circa justitiam sententię, DD.non dubitarunt, cum † subhastatio, quæ ex aduerso prætenditur spoliatiua, spatio fere 30.annor. pręsumatur facta seruatis seruandis, *Anchar.cons.40.sub n.2. Seraph. dec.242.n.4.* & domus fuerit subhastata, & deliberata pro dote promissa Constantiæ ab ejus fratribus in compensationem renunciationis ab eâ reportatę super bonis paternis; Vnde cũ † constet de credito, & de obligatione fratrum per publicum Instrumentum, merito fuit denegata restitutio, † quę, vt suprà dixi, non datur sine notoriâ injustitiâ. Et quidem eo magis cũ pater d.Iacobi junioris egerit pro retrouenditione d.domus in vim specialis promissionis, † quod arguit fuisse per ipsum approbatam suprad. venditionem, & sic quod Bragadinus de illius consensu hàc domum haberet cum promissione de retrouendendo. Vnde non potest Iacobus, & filius, & hæres agere de spolio, & reintegrationem prætendere, † quæ non competit ei, qui possessionem amisit facto proprio, *Soccin.in l.rem quę nobis, n.8.ff.de acq.poss. Bero.cons.n. 22.vol.3. Surd.cons.114.nu 21.prope fin.vol.1.S.M.Greg. dec.11.n.2.Rota dec.623.sub n.1. parte 1.in rec.& in Romana officij Notariatus 1. Decembr.1628.coram me.* 6

Non obstat, quod in judicio subhastationis fuerit solùm producta copia simplex instrumenti; Quia † datur etiam fides copiæ, quando pars citata ad dicendum contra nihil opposuit, vt in casu nostro, *Dec.in auth.si quis in aliquo, n.27.C.de eden.Crauet.cons.110. nu.2.vers.simile videmus, Affl dec.48.nu.2. Put.dec.245.nu.2.& seqq.lib.3.in correct. Achill.dec.2.vers.6.vers.nam prima, de off.deleg. & dixit Rota in Barbastren. Decimarum 10. Decembr. 1623.coram bo.me.D.meo Vbaldo*; Et cessat difficultas, quia fuit postea productum originale, † quod fieri potuit, & admittitur ad confirmationem probationis jam factæ, *juxt. doctr.Bald.in c.1.in prin.de fide instr.Felin.in c.licet causam, n.8.vers. limita quinto, de probat.Dec.in d.auth.si quis in aliquo, n.1.& seq.Cas.de Grass.dec.20.n.11.de prob. Put.d.decis. 245.n.4.lib.3.* & tenuit *Rota in Cæsaraugustana Portionis coram Iusto, apud Marches.de commiss.parte 1.fol. mihi 340.& coram D.meo Decano in ejus impressis, dec.373.nu.4.* 7 8

Et † stante hujusmodi consensu & approbatione, frustra allegantur nullitates prædictę venditionis, *l.si fundum per fideicommissum, ff.de leg. 1.Tiraq.de retract.lignag.§....gl.9.n.137.Surd.dec.264. n.13.& 14.Modern.Roman.discept.for.ca.704.nu.48.* ea scilicet ratione, quia † etiam ex actu nullo transfertur possessio, sequuta actuali traditione, vt in *dec.612.nu.2. parte 1.diuers.& in recent......* propterea † nec potest allegari nullitatum ignorantia, cum judicium subhastationis factum fuerit cum ipsis fratribus, qui retrouenditionem petierunt, & postea spolium injustè intentarunt, Cum † judicium retrouenditionis supponat pernecesse approbationem prioris venditionis. 9 10 11 12

Sed cessat difficultas, quia, licet plures opponantur nullitates; attamen reverà eæ non subsistunt, & benè tolluntur per Informantes pro D.Iordano, qui singulis dant suas responsiones, quas Domini approbarunt. Nam prima, quod fuit deliberata domus obuenta Michaeli Angelo in diuisione pro debito cõmuni, tollitur ex obligatione facta à suprad. fratribus in solidum, sub speciali hypotheca d.domus; Vnde † benè potuit ab vno illorum peti ex regulâ *l.3.§.si duo, ff.de duobus reis,* & cùm domus sit hæreditaria communis patris; eo magis peti potuit, cum † præd. promissio fratrum processisse dicatur in executionem muneris paterni dotandi filiam, vt fuit tentum in *Romana Pecuniaria 21.Iun.1632. coram R.P.D.meo Merlino.* 13 14

Altera nullitas deducta, quod non fuerit depositatum integrum pretium scutor. 850. sed tantum scutor. 833. tollitur ex instrumento deliberationis, quod datur in Summ. *n.9.* vbi expressè asseritur, quod manualiter, & in contãti venditor habuit, & recepit scuta 850. † quæ verba important veram, & realem solutionem, juxta doctrinam *Bart.in l.singularia, num.23.* & ibi *Alex.& Dec.n.33.Ias.n.47.ff.si cert.pet.* & pluries fuit tentum in Rotâ, vt in *Bononien. Census 10. Iunij 1611.* 15

1611. coram bo. me. Card. Lancelloto, & in Assisien. Census 29. Nouemb. 1614. coram D. meo Coccino, & in Romana nullitatis Obligationis 8. Maij 1618. coram bo. me. Vbaldo, & in alijs.

Nullitas vero deducta ex eo, quod non potuerit concedi mandatum executiuum, cessat ex Camerali obligatione apposita tam in primo Instrumento, in quo fratres se obligant dotare sorores, quam in secundo, in quo, dum ipsi fratres diuidũt bona paterna pro dote, declarant esse soluenda scuta 750. quæ Ioannes Maria promittit soluere Michaeli Angelo, ad effectum, vt Michael Angelus soluat dotẽ, siue eleemosynam promissam Monasterio pro Monacanda D. Constantia sorore: Vnde licet istud secundum instrumentum non sit factum cum
16 d. Constãtia; attamen † sufficit ei stipulatio Notarij pro omnibus, quorum interest comprehẽsa in obligatione Camerali, *Rota dec. 97. & 137. n. 1. & dec. oc. n. 7. post tract. oblig. camer.* Vltra quod ad illius fauorem semper viget etiã obligatio Cameralis prioris Instrumenti, deducendo postea liquidationem quantitatis ex secundo Instru-
17 mento diuisionis inter fratres, † quod probat fauore dotis, *Ias. in l. ex his verbis, n. 2. vers. secundo regulariter fallit, C. de test. man. milit. Alex. cons. 99. sub n. 2. vol. 7. Ruin. cons. 49. n. 5. & 6. vol. 4.*

Nec dicatur, quod fuerit deliberata integra domus locata pluribus, & executio fuerit solũ facta super illius parte locata Ciprio: Quoniam ex lectura Instrumenti executionis, quod datur in Summ. *n. 7.* constat, mandatum fuisse executum super integra domo cum designatione
18 confinium, † qui illam totam comprehendunt nihil excipiendo, *Dec. cons. 500. in princ. Surd. cons. 17.*
19 *n. 9. & seq.* Vnde apparet, quod † mentio locationis factę Ciprio fuit apposita non ad restringendam executionem in illa parte domus locatæ Ciprio, sed ad magis demonstrandum ejusdem domus identitatem, vt firmatum fuit in *Romana nullitatis Subhastationis 27. Iunij 1616. coram R. P. D. meo Pirouano, confirmata in Romana Domus 9. Decemb. 1624. coram bo. me. Remboldo.*

20 Non obstat, quod † fuerit subhastata domus solius Michaelis Angeli pro debito, quod illi erat commune cum Ioanne Maria fratre. Tum quia domus erat hęreditaria Iacobi communis
21 patris pro dote filiæ obligata; cùm † dotare sit munus paternum, & ex bonis paternis esset filia dotanda, *l. qui liberos, ff. de rit. nupt. l. fin. C. de dot. promiss. Rota Maceraten. apud Gratian. dec. 19. n. 40. vers. quia respondetur*, & fuit dictum in *Bononien. Legati de Marescottis 15. Ianuarij 1627. coram D. meo Merlino:* Tum quia vterq; frater in solidum d. dotem Constantiæ sorori promiserat, vt suprà dixi.

Nullitas deducta ex eo, quod Iudex tulit sententiam non obstante recusatione, cessat ex rescripto per D. Cardinalem eid. Iudici facto, vt; non obstante allegatâ suspectione, procederet in causâ, quod quidem benè potuit per D. Car-
22 dinalem fieri; † cùm ad ipsum spectaret cognitio d. recusationis per *tex. in c. si contra vnum, §. fin. juncta gloss. in verb. idem, de offic. deleg. in 6.* & dantur etiam aliæ responsiones per Informantes non solùm huic nullitati, sed etiam quidam alijs subtiliter excitatis, cum quib. DD. transierunt; Considerando præsertim, quod pro vero, & reali credito fuit facta subhastatio, & quod ex publicis instrumentis constat de non re agentis, † quo casu cessat spolium, *Crauet. cons. 302. num. 6. Hond. cons. 21. num. 37. & seq. libro 2. Modern. Roman. discept. forens. 524. num. 56.*

Et ita, &c.

COCCINO.

Romana Executionis.

Lunæ 28. Nouembris 1633.

SVMMARIA.

1 *Bonorum occupatio lite pendente præsumitur collusiuè, & fraudulenter attentata inter patrem, & filium, & quare & n. 3. in fin. & seqq*

2 *Mandatum in actione etiam personali exequi potest contra tertium, in quem fraudulenter facta est alienatio lite pendente, & numer. 3. in fin. Ampl. vt nu. 9.*

3 *Lim. secus cessante fraude, & quando actione personali, non ad rem certam, sed ad quantitatem actum fuit.*

4 *Scientia litis patris in filio præsumitur ex simultanea habitatione, & quia occupauerit omnia bona.*

6 *Executio fieri potest contra tertium, qui bona debitoris nulliter authoritate propria occupauit lite pendente. Ampl. vt nu. 9.*

7 *Deuolutionem prætendens ad sui fauorem ob contrauentionem non potest bona occupare propria authoritate ex facultate sibi data, sed præcedere debet declaratoria Iudicis super facto, & videri de identitate bonorum & detractionibus, & sub numer. 8.*

8 *Deuolutionis declaratoria ob contrauentiones quando non requiritur.*

DECISIO CXLVI.

CVm beneficiati S. Mariæ Majoris obtinuissent relaxari mandatum contra Gabrielem Cremonam pro scutis 400. debitis occasione affictuum, & ipse suscepisset terminum ad soluendum interiora Claudius ipsius filius sub prætextu, quod pater contrauenerit dispositioni paternæ tanquam vocatus in casu præfatę contrauentionis occupauit omnia bona possessa per Gabrielem patrem, & propterea die 6. Iunij pręteriti dubitaui, An dictum mandatum posset exequi contra bona occupata, & affirmatiuè fuit resolutum, quæ sententia etiã hodie Dominis placuit eâ ratione, quia, † cùm 1
occupatio bonorum fuerit facta lite pendente, præsumitur collusiuè attentata inter patrem, & filium, ideóque censetur fraudulenter occupatio, quę † etiam quod agatur actione per- 2
sonali, operatur, vt dictum mandatum possit exequi contra tertium, quia fraudulenter occupauit, sicut etiam potest fieri contra tertium, in quem fraudulenter fuit facta alienatio lite pendente, *Cyn. in leg. 1. C. de alien. iud. mut. caus. fact. Bald. in leg. ob maritorum, numero 8. vers. breuiter dic, C. ne vxor. pro marit. & in leg. pen. numero 27. C. de exequut. rei jud.* cum alijs pluribus congestis per *Surd. in consil. 405. num. 10.* prout etiam plures alij

Surd.in conf.405.n.10. provt etiam plures alij *DD. & decisiones Rotales allegantur in causa Veneta Donationis 15. Aprilis 1616. coram bo.me.Buratto,* nec contrarium dicit alia *decisio in ead. causa 6. Martij 1617.*
3 quia † loquitur in casu, quo cesset fraus, tunc enim sententia lata contra debitorem non potest exequi directè contra tertium possessorem, in quem facta fuit alienatio lite pendente, vel alias quandocunq; ante executionem, quando actione personali non ad rem certam fuit actũ, sed ad quantitatem, *Bart.in l.à Diuo Pio, §.si super rebus,n.7.ff.de re judic.Aymon.* qui de communi in *conf.7.n.5.volu.4.Osasc.dec.65.n.4.circa fin.vers.& opinio Bart.* In isto autẽ casu non versamur in terminis, in quibus cessat fraus, imò concurrit vehemens illius præsumptio; itavt jure merito intret conclusio primo loco firmata, quod scil. exequutio potest fieri contra eum, qui lite pendente bona occupauit.

Quod autem fraudis præsumptio sit vehemens satis patet ex eo, quod, licet prætendatur deuolutio ob plures contrauentiones factas longe ante relaxationem d.mandati, bona tamen non fuerunt prius occupata, quam mandatum fuerit relaxatum ad fauorem Beneficiatorum, quæ præsumptio eo magis augetur,
4 cùm agatur inter patrem, & filium, † quorum attentâ sanguinis conjunctione, adjuncta serie facti superiùs narrata, de facili inducit fraudis præsumptionem ad supplantandos Beneficiatos creditores, *Bald conf.70.nu 1.vol.1. Cuman.conf. 155.nu.4.* provt inter patrem, & filium loquitur *Decius in conf.69.n.2.* & latè *Surd.d.conf.405.n.14* & validissima conjectura fraudis deducitur ex eo
5 † quod filius sciret litem motam, quod inficiari non potest, cùm habitaret in eâd. domo simul cum patre, & occupauit omnia bona, *Castr.in d. l.a Diuo Pio, §.si super rebus,n.7.vers.debet autem actor ff. de re iudic.*

Eadem quoq; fraudis præsumptio coadjuuatur ex nullitate occupationis,
6 † quę sola sufficeret, vt executio posset fieri contra nulliter occupantem; vt enim fuit consideratum in aliâ
7 decisione, † non potuit filius propria auctoritate occupare bona, etiam quod ipsi esset data facultas capiendi possessionem propriâ auctoritate, quia nihilominus requirebatur declaratoria Iudicis super facto, & vidend. erat, quæ bona possint occupari, & tamen fuerunt omnia bona occupata, & non liquet, an ista sint de subjectis fideicommisso.

Non obstat, quod alienationes essent euidẽ-
8 tissimę & † ideò non requirebatur alia declaratoria, quia hoc posset procedere, si judex concessisset immissionem absq; aliâ declaratoriâ ex eo, quod contrauentiones essent clarissimę, sed cessat difficultas, quia; suppositis etiam contrauentionibus præfatis, adhuc competebant detractiones, & videndum erat, an omnia bona essent subjecta fideicommisso, quæ omnia, vt clarè patet, requirebant discussionem.
9 Neq; obstat, quod filius † debet summariè audiri super suis prætensionibus, vt per *Angel. in d.l.à Diuo Pio, §.si super rebus,n.1.ff.de re iudic.* quia vtique ex decisionibus, in causâ factis auditus fuit etiam plenè, & cùm constet occupationem fuisse fraudulentam, vtiq; protestatio non potest illi opitulari, quominus contra ipsum fiat exequutio, vt patet ex suprà deductis.

Ex quibus, & ex alijs fundamentis, de quib. in aliâ decisione, quæ placuit Dominis, fuit vtrâq; parte auditâ resolutum, exequutionem esse faciendam contra bona occupata per filium, & esse standum in decisis, &c.

Reuerendissimo D.
DVNOZET IVNIORE.

Beneuentana Salium.

Veneris 17. Februarij 1634.

SVMMARIA.

1 *Bona in executionem capta præsumuntur esse debitoris.Decl.vt n.2.& seqq.*
3 *Bona præsumuntur illius, penes quem reperiuntur, vel à quo possidentur.*
5 *Executori referenti penes quem bona repererit, creditur.*
6 *Possessio præbet efficacissimam conjecturam, quod res spectet ad possidentem.*
7 *Minister, & Institor an præsumatur possidere vti talis, vel vti dominus.*
8 *Testium depositiones in reuelationibus in vim monitorij vti extraiudiciales non probant.*
9 *Testium depositiones dubiæ interpretari debent, vt excludatur fraus.*
10 *Diuersitas in dubio, non identitas præsumitur. Ampl. vt nu. 11.*
12 *Emptio probatur ex apocis priuatis à testibus subscriptis.*
13 *Emptio justificat possessionis titulum.*
14 *Antidatæ suspitio quando cesset in apoca.*
15 *Simulatio non datur sine causa.*
16 *Simulationis ad effectum conjecturæ debent esse vrgentes, & efficaces.*
17 *Præsumptio vna tollit aliam.*
18 *Simulationis suspitionem ad excludendam admittitur conjectura desumpta ex qualitate personæ, vbi de aliquibus qualitatibus.*

DECISIO CXLVII.

Visus Antonius Dauid obtinuit ad sui fauorem mandatum Rotale pro ducatis 3468. contra Franciscum de Angelis, ac Bartholomeum Balsamum arrendatores Salium Ciuitatis Neapolis, illúdq; exequi curauit super quibusdam salibus existentibus in Ciuitate Beneuentana tanquam ad ipsos spectantibus. Huic executioni se opposuit Ioan.Pennella, vti dd. salium dominus, Quapropter deuoluta causa per viam appellationis ad Rotam, mihique commissa, dedi dubium, An constaret de aliquo jure d. Pennellæ super dd. salibus, quod d. exequutionem impedire valeret, eoq; hodie proposito, DD. affirmatiuè responderunt, ea moti ratione.

Quia licet regulariter bona in executionẽ 1
capta præsumantur esse debitoris, taliter quod alleganti contrarium incumbit onus probandi juxta decisionẽ *S.M.Greg.XV.402. nu.2 gl.in l.1. C. de priuil.fisc.* cum alijs cumulatis in *Lucana, seu Fesu-*

2 *Fesulana Abbatiæ 27. Iunij 1626. coram Buratto*, † hoc tamen procedit, quando bona de tempore executionis reperiuntur, vel possidentur ab ipsomet debitore, quo casu tertius veniens ad impugnandam executionem sub prætextu, quod bona in executionem capta sint sua propria, id concludenter probare tenetur, secus vero quando bona possidentur à tertio, tunc enim cùm ipse tertius habeat præsumptionem juris
3 pro se, ex quo † bona præsumuntur illius, penes quem reperiũtur, vel à quo possidentur, ad *tex. in l. ob maritorum*, & ibi *Salic. n. 4. C. ne vxor pro marit. Bald. in l. 1. n. 1. & 2. C. de priuil. dot. Soccin. conf. 128. sub nu. 1. vers. tertia conclusio, & vers. quam conclusionem, & conf. 131. nu. 6. libro 1. Alex. 112. nu. 2. & seqq.*
4 *lib. 6.* † onus probandi, bona in executionem capta esse debitoris, incumbit creditori, non autem tertio possessori *iux. gl. in l. 1. in verb. restituantur, in fin. & ibi Add.* quam perpetuò esse menti tenendam tradit *Bart. ibid. n. 2. C. de priuil. fisc. & in l. à Diuo Pio, §. si super rebus, n. 4. vers. aut istam rem, ff. de re judic. Alex. ibidem nu. 9. Iaf. eod. nu. 9. Castr. nu. 8.* & melius *in conf. 143. nu. 3. vers. & si quæritur, libro 1. Rota coram Greg. XV. dec. 22. n. 3.*

Ex quibus bene sequitur, quod, cum Salia, de quib. agitur, non fuerint reperta penes Angelum, & Balsamum debitores, sed penes tertiũ,
5 nempe Pennellam, vt patet † ex relatione Executoris, onus probandi, illud spectare ad dd. debitores, incumbat Dauid creditori, non autem Pennellæ tertio possessori, qui (vt supra dictum est) habet intentionem fundatam in
6 sua possessione, † quæ efficacissimam præbet conjecturam, quod sal ad ipsum spectet, non autem ad creditorem *iux. tex. in d. l. ob maritorum*, cum aliis suprà relatis.

Nec visum fuit reuelare, quod Pennella fuerit Minister, & Institor eorundem Angeli, & Balsami debitorum, vt videntur deponere te-
7 stes vigore monitorialium examinati, † & propterea præsumatur habuisse, & administrasse salia ante dicta tanquam Minister prædictorum debitorum, non autem vti dominus; Quia vltra quod prædicti testes non fuerunt formi-
8 ter examinati, † & sic eorum reuelationes tanquam extrajudiciales non probant, *Cas. de Graf. dec. 2. n. 13. de sponsal. Seraph. dec. 106. nu. 3.* non percutiunt tempus executionis, sed longe ante, & sic possunt intelligi antequam Pennella emerit
9 salia, † provt interpretari debent ad excludendam fraudem, *Decian. conf. 2. nu. 66. & seqq. lib. 1. Caphal. conf. 75. n. 8. Roland. à Vall. conf. 40. n. 2. & 3. lib. 3.*

Vltra quod Dauid non probat, sal in executionem captum esse illud idem, quod prætendit habuisse Pennellam ab Angelo, & Balsamo tanquam eorum Administratorem, provt pro-
10 bare deberet, quia † in dubio diuersitas, non autem identitas rerum præsumitur, *Rota dec. 7. n. 1.*
11 *p. 4. rec. siue 2. in recentiss.* † Quæ præsumptio eo magis in pręsenti casu venit admittẽda, ex quo Pennella docet per apocas emptionum subscri-
12 ptione testium munitas, † quæ benè probant emptionem Salium, ad *tex. in §. 1. Instit. de empt. & vendit. Gabr. de præsumpt. concl. 3. n. 1. lib. 1. Rota coram S. M. Greg. XV. dec. 328. n. 1.* se pluries emisse salia à di-
13 uersis Mercatoribus, † ex quâ emptione remanet etiam justificatus titulus possessionis ipsius.

Nec in proposito aduersus dd. Apocas † vi- 14
detur vrgere *tex. in l. scripturas, C. qui pot. in pig. hab.* Quia cùm dd. apocę non solum sint trino teste munitæ, sed etiam roboratæ attestatione Notarij, ac adminiculatę ex quietantiâ solutionis facta cum interuentu aliorum trium testium, non potest in eas cadere suspicio antidatę, quę semper cessat, dum in contrarium concurrunt tot, & tam vrgentes conjecturę, & adminicula, *Seraph. dec. 879. n. 1.*

Minus subsistit, quod dd. apocę emptionum pręsumantur simulatę. Quia † non datur 15
simulatio sine causa, *Paul. Castr. in l. juris gentium, §. dolo malo, ff. de pact. Alex. conf. 111. n. 1. vol. 3. Dec. conf. 463. n. 8. Mascard. de probat. concl. 448. nu. 1. Rota dec. 7. de donat. in nou. & dec. 5. n. 4. p. 2. recent.* Quę quidem causa in pręsenti casu non adest, nec aliqua quę releuet, allegari potest.

Respectu enim Caciottoli nulla potest allegari causa, quia nihil habebat agere cum Dauide creditore nec cum Angelo, & Balsamo debitoribus; respectu verò Angeli, & Balsami idem dicendum; Quia de tempore, quo ipsi vẽdiderunt Salia Pennellę, adhuc non erant declarati debitores Dauidis, & propterea non potest dici, quod voluerint vęndere Salia in pręjudicium illius.

Nec releuant conjecturę pro parte Dauidis allegatę ad probandam simulationem. Quia visę fuerunt leuissimę, & parui momenti, cum tamen † ad hunc effectum requirantur vrgen- 16
tes, & efficaces, *Rot. dec. 207. nu. 1. post 2. volum. conf. Farinac.* Vltra quod, etiam si ex eis posset oriri aliqua suspicio simulationis, † ea tamen elide- 17
retur ex contrariâ pręsumptione desumptâ ex qualitate personę Pennellę, † qui cùm sit Mer- 18
cator, diuis, bonę conditionis, & famę, non est pręsumendum, quod voluerit per hujusmodi actum propriam animam illaqueare. quam cõjecturam desumptam ex qualitate personę admitti ad excludendam suspicionem simulationis, & fraudis, tenent *Menoch. de præsumpt. lib. 5. præsumpt. 20. num. 5. Cepol. conf. 21. in criminal. Farinac. conf. 152. nu. 7.*

Et ita vtraque, &c.

Reuerendissimo D.
DVNOZET IVNIORE.

Romana Pecuniaria.

Lunæ 4. Decembris 1634.

SVMMARIA.

1 *Iudex nulliter, & injustè procedens non potest possessione priuare, & n. 9.*
2 *Manutentio in gradu etiam appellationis datur ejecto à Iudice nulliter & injustè.*
3 *Iurisdictionem deficere dicitur in Iudice, qui se gesserit vti deputatus ab A. C. de deputatione non constito.*
4 *Iurisdictio Iudicis delegati nec de partium consensu prorogari potest, secus in ordinario.*
5 *Oblatione facta post omnes dilationes, est pro deliberatione facienda noua citatio cum nouo decreto.*

6 *Intimatio non supplet citationis defectum, nullo praecedente decreto.*

7 *Nec suffragatur reproducta post factam deliberationem, & adjudicationem, & quare.*

8 *Subhastatio secunda, seu alterius rei quando fieri non possit.*

DECISIO CXLVIII.

IOannes Rotulus pro consecutione sui crediti, quod habebat cum Horatio Sabello occasione fructuum cujusdam census obtinuit ad R.P.D. Torniello Iudice ab A.C. deputato mãdatum, quod exequi curauit super quibusdam domibus, seu fœnilib. possessis à d. Horatio vti hęrede fiduciario Lucretię ejus sororis, quę bona fuerunt successiuè subhastata, & deliberata Octauio Lupo, ementi pro personâ nominandâ pro scu. 800. Verùm quia d. Horatius prętendebat ex prefatis actib. vti nulliter, & injustè gestis non potuisse priuari suâ possessione, ideò appellauit, & causam appellationis mihi committi obtinuit; quapropter proposito à me dubio, cui sit dandum mandatum de manutenendo, DD. dixerunt, illud esse concedendum Horatio.

1 Nam, † cùm Iudex nulliter, & injustè processerit, non potuit d. Horatium suâ possessione priuare juxta dispositionem *tex. in ca. conquerente, vbi Abb. nu. 8. de restit. spol. Rot. dec. 525. nu. 3. p. 2. rec.* & fuit firmatum in *Regien. beneficij 15. Nouem. 1613. co-*
2 *ram bo. me. D. meo Archiepiscopo Seleucien.* ac † proinde datur ejecto in gradu etiam appellationis manutentio, *Caual. dec. 315. n. 1. & fuit dictum in Spoletana bonorũ 22. Aprilis 1616. coram bo. me. Burat.* Quod autem Iudex non ritè processerit desumitur ex pluribus nullitatibus, & praecipuè ex duabus, quae visae fuerunt Dominis releuantes.

Prima nullitas deducitur ex defectu jurisdictionis R.P.D. Tornielli, ex quo non constat
3 de aliquâ disputatione facta ab A.C. † provt requiritur ad *tex. in c. cùm in jure, de offic. deleg. Vant. de nullit. ex defect. jurisd. n. 28. & 29. Rot. dec. 9. nu. 4. p. 2. recent.* & fuit firmatum in *Rom. pecuniaria, seu Furti 6. Nouemb. 1596. coram Lutta,* & quamuis partes coram ipso Iudice comparuerint agendo, & ex-
4 cipiendo, ac eorum jura deducendo, tamen † de illorum etiam consensu Iurisdictio Iudicis delegati, quidquid sit de Iudice ordinario, non potest prorogari, *l. priuatorum consensu.* & ibi, *DD. C. de jurisd. omn. iudic. Butr. in c. cùm olim, il primo n. 9. de offic. deleg. Rot. dec. 451. n. 13. p. 2. rec. & fuit dictum in Romana pecuniaria 10. Maij confirmata sub die 3. Iulij praeteriti coram me.*

Secunda nullitas deducebatur, ex quo vltima oblatio fuit facta 19. Nouemb. de quo tem-
5 pore lapsae erant omnes dilationes, † vnde, ne deliberatio remaneret sine decreto, erat faciẽda noua citatio cum nouo decreto, *Rota dec. 476. n. 4. p. 2. recent.*

Non obstat praetensa intimatio, quia vltra,
6 quod † illa non supplet defectu citationis, ex quo nullum praecessit decretum, ad *tex. in l. de vnoquoq. ff. de re iudic. & l. creditor. la 2. C. de distract. pig. Affl. dec. 358. n. 3.* & in his terminis firmauit *Rota in Romana Subhastationis 10. Maij 1625. coram bo. me. Burat.* illa fuit reproducta post factam delibera-
7 tionem, & adjudicationem dd. bonorum, † vnde non suffragatur, cùm Iudex non esset certus de eâ, vt in terminis firmauit *Rota dec. 725. n. 8. p. 2. recent.*

Iustitia etiam d. mandati Dominis visa fuit turbida ex eo, quod primâ subhastatione secutâ, & nullâ praecedente liquidatione, fuit deuentum ad aliã subhastationem bonorum de
quib. agitur, † quod non poterat fieri propter 8
receptionem summę bonorum prius subhasta positorum, ad tradita per *Bald. in l. 2. nu. 7. & 8. C. de exequ. rei judic. Surd. cons. 168. n. 21. & cons. 248. n. 12. Seraph. dec. 1168. n. 5.* & fuit dictum in *Tullen. seu Meten. praetensi Inuestimenti 30. Octob. 1619. coram bo. mem.*
Burat. Vnde † dum nulliter, & injustè, credito 9
non liquidato, fuit actum cõtra Horatium, Iudex non potuit priuare illum suâ possessione naturali, & ciuili ad *tex. in l. improba. C. de acq. poss. Rot. dec. 690. n. 2. p. 2. rec.* & sic est in suâ possessione manutenendus ex juribus suprà allegatis.

Et ita vtraque, &c.

PIROVANO.

Romana Vineae.

Lunae 4. Iunij 1635.

SVMMARIA.

1 *Subhastationis judicio intentato, conuolari adhuc potest ad aliam actionem.*

2 *Variatio licita est in executiuis de re ad rem, de actione ad actionem, de persona ad personam, etiam lite pendente, & vno modo facta executione.*

3 *Dominij reseruatio, quid operatur, & n. 4. & 5.*

6 *Venditor cum reseruatione dominij potest executiuè agere per viam associationis, & contra emptorem, & contra tertios habentes ab eo causam, dummodo in relaxatione mandati citentur.*

DECISIO CXLIX.

REl axato mandato contra bona haereditaria Hilari Mauri emptionis pro residuo pretij Vineae, de quâ agitur, & executo contra quandã domum debitoris, sed propter concursum creditorũ, quia fuit impedita subhastatio, conuolarunt Moscati creditores ad eandem vineam venditã propter reseruationem dominij cęterum quia haec Vinea ex diuersis contractibus peruenit ad tertios, & ab eis possidetur, fuit dubitatum, An sit relaxandum mandatum de associando contra eosdem, & affirmatiuè fuit resolutum.

Non enim dubitarunt domini, quod, † in- 1
tentato vno judicio super subhastatione domus, non possit, aut non liceat conuolari ad aliam actionem per *leg. in delictis, § si distracta, ff. de noxal. actio. authen. qui semel, C. quomod. & quand. Iud. Gabr. concl. 2. n. 1. & 10.* quia versamur in executi-
uis, † in quibus licita est variatio de re ad rem, 2
de actione ad aliam actionem, de persona ad personam, etiam lite pendente, & quod sit vno modo facta executio, *Bart. in l. consentaneum, n. 17. C. quomod. & quand. Iud. Castr. in l. 4. § ait Praetor, vers. quid ergo si elegit vnam viam, ff. de re jud. Negus. de pig. 3. memb. 8. p. n. 27. & articulo discusso id firmauit Rot. in*

causa

*causa Romana Dotis 10. Decembr. 1634. coram me:*sed pro fundamento resolutionis pōderarunt pactum in ipso instrumento actionis Vineę insertum, quod semper, & quandocumq; non facta solutione pretij venditores possent, & valerent super d. Vinea vti, & experiri juribus suis tan-
3 quam veri domini, † ex quib. verbis virtualiter desumitur facultas ingrediendi Vineam pro-
4 pria auctoritate, ex quo † possessio, & dominiū, tanquam conditionaliter translata, donec pretium fuerit solutum, *Magon. dec. 13. Surd. dec. 156. n. 5.*
5 † semper remanet possessio penes venditorem, ad quam potest associari, & in ea insistere licèt naturaliter per alium occupetur, *l. clam possidere, §. qui ad nundinas, ff. de acqu. poss. Bart. in l. 1. §. interdictum, ff. vti possid, & in l. 1. C. vnd. vi. Surd. post alios cons. 221. n. 3. vol. 1.*

Non obstat, quod agatur contra tertios pos-
6 sessores, quia sicuti contra emptores poterat executiuè procedi per viam associationis, ita & contra tertios habentes causam ab eisdem emptoribus, dummodo in relaxatione mandati fuerint citati, *Bart. in l. à Diuo Pio. §. in venditione n. 2. & 3. ff. de re judic. Phanut. de inuent. in 5. p. nu. 129. & coram me in Sancti Seuerini Dotis 5. Maij 1631.*

Et ita, &c.

EODEM.

Eadem.

Mercurij 4. Iulij 1635.

SVMMARIA.

1 *Variatio licita est in executiuis de re ad rem.*
2 *Executiuè agi non potest contra tertium non citatum in primo judicio contra principalem debitorem.*
3 *Lim. Nisi sit tertius, qui causam habeat à debitore, & in executione citetur.*
4 *Creditorum concursus, & prælatio non suffragatur contra habentem reseruationem dominij.*
5 *Hypotheca, & dominij acquisitio non datur contra absentem, & ignorantem.*

DECISIO CL.

IN causa iterum proposita cum esset capta resolutio Moscatis tantummodo informantibus, magis placuit Dominis, vt omissa via associationis procederetur ad executionem per viam immissionis.

Quoniam, etsi Moscati primo processerint contra bona hæreditaria debitoris pretij Vineę instando pro subhastatione domus ejusdem
1 debitoris, † licuit tamen, & licet variare de re ad rem, cùm versemur in executiuis per doct. *Bart. in l. consentaneum, nu. 1. C. quomod. & quand. Iud.* quam Domini sequuti sunt, articulo discusso, in Romana Dotis 10 Decembris 1632. & hac die confirmata coram me.

2 Neq; obstant, quæ hodie replicantur, † non posse agi executiuè contra Scalias tertios possessores, quoniam illi non fuerunt citati in primo judicio moto contra principalem debitorem, *Rota decis. 43. impressa post Zacch. de oblig. camer.* cum alijs obligatis.

Quia hoc posset admitti, quando tertius ille non haberet causam à communi debitore, pro- 3
vt habent Scalię executiuè per viam immissionis, ita etiam contra tertium agi poterat, & potest, eo tantummodo citato, vt in *Sancti Seuerini Dotis allegata coram me in prima decisione sub die 5. Maij 1631.* & tunc erit agendum solum de prælatione creditorum, † quę suffragari non potest 4
contra habentes reseruationem dominij Vineæ, *Gratian. discept. 135. n. 12. & 1000. n. 15. per l. licet, vbi Bart. C. qui potior. in pign habeant.*

Quoniam † non datur acquisitio dominij, ac 5
hypothecæ contra absentem, & ignorantem, *Franc. dec. 506. n. 6. Gall. obseru. 12. n. 15. lib. 2.*

Et ita, &c.

MERLINO.

Anconitana Censuum.

Lunæ 26. Nouembris 1635.

SVMMARIA.

1 *Pretium justum præsumitur, quod, pluribus licitantibus, & subhastatione retractum fuit, nisi contrarium probetur, & n. 3.*
2 *Æstimationis rei æquior ratio haberi non potest, quam per subhastationem.*
4 *Pretij justitia regulari solet ex fructibus.*
5 *Æstimatio minor inter plures eligi debet ad constituendum valorem rei.*
6 *Melioramentorum in valore, & quantitate admittitur probatio ex soluto, & communi consuetudine in illis impendendi vt in fructibus Ampl. vt ibid.*
7 *Ampl. vt admittantur etiam conjecturæ, & præsumptiones.*
8 *Ampl. vt si probationes non sint omninò concludentes, possit Iudex etiam ex officio valorem statuere.*
9 *Melioramenta non sunt reficienda illi, qui non probat ea fecisse.*
10 *Impensa facta in ædificijs rusticis an, & quando sint reficiendæ.*
11 *Valor melioramentorum liquidari non potest, nec in quo res effecta sit majoris pretij, nisi probetur status anterior. Lim vt ibid. & n. 12.*
13 *Actio subsidiaria quando oriret & cesset, nu 14. & 16.*
15 *Creditum non liquidum non suffragatur pro retentione.*
16 *Solui aliud pro alio non debet inuito creditore.*
17 *Compensatio de specie ad quantitatem non admittitur. Lim. vt n. 19.*
18 *Actionis subsidiariæ natura quæ sit.*

DECISIO CLI.

PEtrus Leonius de anno 1585. vendidit S. Domus Lauretanæ pretio scutorum 9574. Prędium Lumbriani, quod in communi possidebat, & pro medietate spectabat ad Hieronymum Archiepiscopum Theatinum ejus fratrē, & successiuè ad Rubertum, & alios de Leonis per Archiepiscopum in testamento hæredes scriptos, & dimidiā partem pretij, nempe scuta 4751. erogauit in emptionem duorum censuum per Antonium Triumphum super ejus bonis impositorum, qui census deinde, viuente Petro,

pro rata scutorum 400. fuit extinctus. Obiit Petrus de anno 1591. & Rubertus, atq; alij fratres de Leoniis vigore testamenti Archiepiscopi Theatini egerunt pro consequutione censuum vti ad hæreditatem Archiepiscopi spectantium, & post multas disputationes sub die 13. Iunij 1625 coram bo. me. Buratto resolutum fuit, census posse vendicari per Leonios actione subsidiaria, & illos effectos fuisse hæreditarios Archiepiscopi in subsidium, quatenus nulla alia bona Petri extarent. Pro elidendâ ista actione illorum de Leoniis D. Guidobaldus Triumphus proposuit multas exceptiones, literisq; remissorialibus obtentis probare conatus est, in hæreditate Petri extitisse alia bona, quibus positis, vel tollebatur, vel minuebatur pro ratâ bonorum extantium actio subsidiaria; Et post plures factas probationes, & emanatas resolutiones deprehensum fuit, cõstare solum de existentiâ quatuor salmarum emphyteusis hæreditariæ, & melioramentorum in vna salma cum dimidia Vineę, super quib. cum primo coram Reuerendiss. Vrgellen. & deinde coram me dubitatum fuerit, Ad quam summam ascẽdat illorum valor, & cui. & in quam causam sit d. valor imputandus, post quatuor discussiones hodie resolutum fuit, valorem quatuor salmarum ascendere ad summam scutorum 352. Melioramentorum autem valorem ascendere ad scuta 75. & hunc esse imputandum Leoniis in extinctionem sortis principalis Cẽsuum, & ad subsidiarium eorum creditum extenuandum. A quo tempore autem sit facienda imputatio, rejectum fuit ad aliam inspectionem.

Fundamentum primæ partis resolutionis quoad valorem quatuor salmarum terrę fuit, quia apparet dd. quatuor salmas ad instantiã Ministrorum Cappellæ Burghesię solemniter, & publicè Iudicis auctoritate pluribus inter se certantibus licitatoribus subhastatas fuisse pro
1 pretio scut. 352. † Vnde hic justus censetur, & æqua ęstimatio præsumitur, adeòvt contrarium asserenti incumbat onus id probandi, *Bald. in l. 2. nu. 63. C. de rescind. vend. Alciat. consi. 12. nu. 1. & 5. ac 9. lib. 8. Card. Mantic. de tacit. lib. 4. tit. 20. nu. 8. Bursat. cons. 9. nu. 39. Coler. de process. execut. parte 3. cap. 9. num. 111. &*
2 *115.* vbi ait, † non posse haberi æquiorem rationem æstimationis, quam per subhastationem, *Gratianus discept. for. cap. 545. num. 29.* & dixit *Rota dec. 648. num. 1. parte 1. recent.* & in *Reatina Iuris redimendi 4. Iulij 1631. coram R.P.D. meo Verospio*; quæ probatio eo magis recipienda videbatur in casu præsenti; Tum quia † D. Guidobaldus me-
3 dio plurium testium examine alium valorem probare non potuit, Tum etiam quia congruit hic valor modicæ fructuum perceptioni, † se-
4 cundum quos solet etiam regulari justitia pretij, *jux. l. si fundum, vbi Ias. num. 2. ff. de leg. 1.* nam quarta pars dumtaxat ex fructibus dd. salmarum terræ spectat ad dominum, vna enim quarta pars soluitur Ecclesiæ, & aliæ duæ remanent penes Colonum, vt fuit etiam ponderatum in decisione in hâc causâ emanatâ sub die 22. Iunij 1629. coram Reuerendiss. Vrgellen.

Quo verò ad melioramenta facta in vna salma cum dimidia vineę valoris probatio in scutis 75. desumpta fuit ex testium depositione, qui asserunt in plantatione vineæ pro qualibet salma hodie impendi scuta 60. vel 70. in circa, ante annos autem 40. vel 50. paulo minus impendi consueuisse, & circiter scuta 50.
vt ait sextus testis, vnde † capiendo hanc mi- 5
norem æstimationem in scutis 50. pro vnâ salmâ cum dimidiâ conflatur summa scut. 75. &
† in hâc materiâ valoris, & quantitatis melio- 6
ramentorum admittenda videtur probatio ex solito, & communi consuetudine impendendi in illis, prout fit in probatione fructuum, ad tradita per *Ang. cons. 127. num. 2. Rota coram Reuerendiss. D. meo Decano dec. 439. num. 2. & dec. 283. num. 1. parte 1. recent.* Præsertim quia agitur de probando valore ab annis 44. circà; Vnde diffi-
cilior videtur reddi probatio; † ideóq; admit- 7
tendæ sunt conjecturæ, & præsumptiones, *Alciat. cons. 186. nu. 3. libro 5. Bursat. cons. 184. num. 6. libro 2. Rota in Bononien. de Guidalottis 24. Maij 1619. coram*
bonæ mem. Cardin. Caualerio. † Et Iudex ex officio 8
potest hujusmodi valorem statuere, etiamsi probationes non sint omninò concludentes, vt dicit *Bart. in l. si quid ex Pamphila, nu. 3. ff. de leg. 2.* & sequuta fuit *Rota in Romana Domus 4. Maij 1622. coram Reuerendiss. D. meo Decano.*

De domo autem sita super quatuor salmis visum fuit, illam non esse recensendã inter melioramenta reficienda, † cum non constet fuis-
se ædificatam à Petro, imò testes in Summario 9
illorum de Leoniis n. 3. supponunt, fuisse semper cum salmis terræ per Petrum possessæ, &
† impensæ factæ in ædificijs rusticis, dum non 10
probatur, fuisse factas pro vsu, & habitatione colonorum, vel animalium, ita vt sine illis ager coli non potuisset regulariter nõ sunt reficiendæ, *jux. tradita per Castr. cons. 270. nu. 4. vers. quantum autem, libro 2. Peregr. de fideic. art. 50. num. 7. Petra eod. tract. q. 15. nu. 240. vers. Item impensæ factæ.*

Non obstat, quod † nisi probetur status an- 11
terior melioramentorum valor liquidari non posset, prout etiam, quod vinea fuerit in tantùm majoris pretij effecta, *jux. leg. in fundo ff. de rei vend.* Quoniam dum ob tempus interuallum de prædictis constare non potest, & impensæ non sunt etiam vndequaque liquidæ, permissum est Iudici mediam viam eligendi ad certam rationabilem summam melioramento-
rum valorem taxare, † cùm in hoc potissimum 12
versetur arbitrium Iudicis, *iux. tradita per Menoc. de arbitr. Iudic. cas. 143.* & ita seruauit *Rota apud Cardin. Seraphin. decis. 898.* vt habetur in fine decisionis.

Fundamentum verò posterioris partis resolutionis, quod nempe d. valor terrarum, & melioramentorum excõputandus sit per Leonios in extinctionem eorum crediti sortis principa-
lis censuum, desumptum fuit ex eo, quia † au- 13
xilium actionis subsidiariæ concessum Leoniis pro consequendis his censibus nititur illa conditione, quatenus nulla alia bona extent in hæreditate Petri, nec alia via possit eisdem satisfieri pro eorum credito; Vnde, dum hodie justificatur, extare bona valoris scutor. 427. & hæc bona reperiri penes Leonios; † vtique
pro hac rata diminuitur, & cessare debet reme- 14
dium subsidiarium, *jux. theoricam Castr. in leg. sed etsi lege § 1. numer. 5. in lect. Auenion. ff. de pet. hæred.*

red. Montan. de tutel. ca. 32. reg. 7. n. 34. Manent. cons. 104. n. 20. lib. 1. Cost. de remed. subsid. in primo prælud. nu. 24. & prælud. 9. in princ. Et in sortem crediti debet fieri excomputatio, quia si ab initio intentati per eos judicij constitisset de existentiâ hujusmodi valoris bonorum, fors principalis crediti pro hac portione extincta fuisset, & pro hujusmodi rata nullos fructus amplius percipere potuissent.

Nec suffragatur Leoniis creditum scutor. 400. quod habent contra hæreditatem Petri, & creditum pro expensis litis factæ cum Rectore S. Appolinaris, in quam causam facièda videtur potius imputatio valoris prædictorum bonorum in scutis 427. Quoniam pro his creditis Leonij non habent remedium juris subsidiarium, quod solum competere pro consequendis censibus resolutum fuit, sed circa illa credita communem cum alijs creditoribus subire debent aleam, & sic retentio illis competere non potest pro hâc causâ, sed solū ex causâ censuum, provt etiam resolutum fuit sub die 2. Decemb. 1633. coram Reuerendiss. Vrgellen.

15 † neq; de prædictis creditis liquido satis constat, vt dixit *Rota in hac eadem causa sub die 9. Maij, & 2. Decembr. 1633. coram Reuerendiss. Vrgell.*

Minus obstat, quod retentâ hâc resolutione,

16 sequatur, aliud pro alio inuito creditore per-

17 solui, & induci compensationem † de specie ad quantitatem contra *tex. in leg. 2. §. mutui datio, ff. si cer. pet.* Quoniam † subsidiariæ actionis hæc est

18 natura, vt quidquid in hæreditate reperitur, consideretur tanquam pecunia, & quantitas, &c, dum illud est pretio æstimabile, extinguit jus subsidij, quod est extremum remedium cōpetens illi, qui omni alio jure destituitur, vt ex supradictis constat. Et reliquis deficientibus veluti subuenturiatur, provt dixit *Montan. de tu-*

19 *tel. c. 32. reg. 7. nu. 34.* Et † regula *l. 2. §. mutui datio, ff. si cert. pet.* & in hoc judicio, quod specialem ab alijs habet naturam, sibi locum non vendicat.

Cæterum, An hæc imputatio fieri debeat à die obitus Petri, an verò à die oppositionis, aliâ particulari disputatione definiendum esse Domini responderunt.

Et ita vtraque parte informante resolutum fuit, &c.

MERLINO.

Anconitana Census.

Lunæ 3. Martij 1636.

SVMMARIA.

1 *Subhastatio non probat concludenter valorem rei, illiusq; justum pretium, & num. 2. Ampl. vt d. nu. 1. Decl. vt nu. 4.*
2 *Pretium ex tempore variatum præsumitur.*
3 *Licitationes aliquando sunt animosæ, & vltra solitæ æstimationis modum rem extollunt, aliquando rei verum valorem extenuant.*
5 *Valor rei minuitur in 6. parte, si sit emphyteutica.*
6 *Onus responsionis, & perceptionis rata fructuum facienda alteri, & per alterum dicitur pars pretij, & rei valorem extenuat.*
7 *Valor verus æstimandus est per Iudicem conjecturis, & præsumptionibus diligenter deligendis.*
8 *Probatio sufficiens resultat ex pluribus simul junctis.*
9 *Valor verus non probatur ex testibus generice, & æquiuocè deponentibus, & non specificantibus qualitatem deteriorationis, & bonorum deterioratorum.*
10 *Valor non probatur ex causis deteriorationis non successiuis, nec perpetuis, vbi exempla.*
11 *Pretia rerum quando creuisse præsumantur.*
12 *Testis in dicto non concludens non probat.*
13 *Domus super terris edificata inter melioramenta recensenda est. Decl. vt nu. 14. & 15.*
15 *Subhastationis in pretio comprehensum dicitur id, de quo in subhastatione ratio habita fuit.*

DECISIO CLII.

STeterunt Domini in resolutione sub die 26. Nouemb. præteriti coram me emanata, quod valor quatuor salmarum terræ, de quib. agitur, ascendat ad scuta 352. & melioramentorum valor sit scutorum 75. & vterq; valor veniat imputandus Leonijs in extinctionem sortis principalis censuum. Rationes enim d. decisionis, quamuis impugnatę ab Informantibus pro D. Guidobaldo, adhuc subsistere visę sunt. 1

Non obstat enim, quod † subhastatio non probet concludenter valorem, sed solùm præsumptiuè, prǽsertim quia fuit facta de anno 1618. & imputatio valoris venit facienda ab anno 1591. † per quod temporis interuallum 2 pretium variatum prǽsumitur, & dantur testes deponentes de decremento pretij ab anno prædicto, vt in Summ. numero 1.

Quoniam responsum fuit, quod licet subhastatio non probet necessario justū pretium, quippe quod † licitationes aliquando sunt ani- 3 mosæ, & vltra solitę æstimationis modum rem extollunt, aliquando ejusdem rei verum valorem extenuant, *l. licitatio, ff. de public an. Franc. decis. 54. n. 11. Valasc. dec. 43. n. 11. Iodoc. de subhast. c. 3. nu. 11. & 12.* Attamen † vsquequo non probatur contra- 4 rium pretium à licitatore oblatum, justum esse censetur, & qui vult illud iniquitatis redarguere, id probare tenetur, provt præter allegata in aliâ decisione tradunt *Surd. cons. 256. num. 4. Sacca cons. 83. n. 13. & 14. Menoch. cons. 358. n. 14. & cons. 1121. n. 2. ac cons. 1263. nu. 14. & 15. Osasch. dec. 109. n. 3.* & dixit *Rota in Spoletana Prædij 27. Iunij 1614. coram Eminentiss. D. Card. Pamphilio, quæ est dec. 648. parte 1. recent.* Vnde, cùm D. Guidobaldus vigore remissoriæ obtentæ probationes fecerit, nec tamen justificauerit, terras, de quibus agitur, esse majoris pretij, quam fuerit oblatum in subhastatione, & de anno 1591. fuisse majoris valoris, quam de anno 1618. hinc sequitur, standum esse valori desumpto ex licitatione ex præallegatis. Iuncto etiam, quod terrę sunt emphyteoticę, & subjectę directo dominio Ecclesię, † 5 quod minuit valorē in 6. parte, vt scripsit *Alex. cons. 79. n. 6. li. 1. Surd. cons. 452. n. 77.* & fuit dictum in *Placentina Nullitatis Subhastationis 5. Decembr. 1631. & 18. Februar. 1633. coram Eminentiss. D. Cardin. Vbaldo,* & Ecclesię soluitur 4. pars fructuum, & duę partes remanent penes colonum, † quę onera tanquā 6 pars pretij valorem rei pariter extenuant, vt

per *glos.in l.fundi partem,verb.vẽdidisti, ff.de contrah. empt.Tiraq.de retract. conuent. in præfat.nu.21.Osasch. dec.91.n.20.Surd.conf.452.n.76.& conf.427.n.47. Rota apud Card Seraph.dec.1030.n.1.* agiturq; de probando valore,
7 † quem conjecturis,& præsumptionibus per Iudicem diligenter deligendis æstimandum esse consuluerunt *Aliat.cons.396.n 5.& 6.Bursat.cons.184.n.6.Rimin cons.35.n.2. Menoc.de arbit. Iudic.cas.143.n.3.Carpan.ad Statut. Mediolanen.c.170.n. 6.Rota coram S.M.Greg.XV.dec.277.n.6.*
8 Ita vt † ex his omnibus simul junctis plena & sufficiens probatio resultare videatur,*jux.reg.tex.in l.rationes,l. instrumenta,C.de probat. ca.causam quæ eod.tit.*

Neq; potest vlla vis fieri super testibus datis in Summ.pro D. Guidobaldo nu.1.quia nimis genericè,& æquiuocè deponunt,non specificãtes qualitatem deteriorationis, neq; qualitatẽ
9 bonorum deterioratorum; † Vnde non probant,*l. in præsentia,de prob.l.neq; natales,C.eod.*& in his terminis tradit *Rimin.cons.35.n.4.*Tum etiam quia primus testis pro causâ deteriorationis assignat charitatem Annonę,qua laborauit Italia de anno 1591 secundus vero neglectam
10 culturam,† quæ causæ tanquam non successiuæ,neq; perpetuæ,sed insolitę non sunt attendendę pro firmando valore,vt colligitur ex *tex. in l.pretia,C.de rescind. vend.*ibi,*ex charitate raro contingente pretia rerum non constituuntur* , & notant ibid.*Cremens.nu.222.Pinell.p.3.ca.4.nu.8.Mascard.de probat.concl.1398.nu.37.Gram.dec.76.nu.13.& 14. Rota dec.65.n.7.& 8. p.2.diuers.* Et generica illa depositio circa deteriorationem potest verificari in alijs terris,& vineis in eodem loco existentibus vsq; ad salmas 24. de quibus hodie non agitur;
11 atq; † ab anno 1591.quo magna penuriæ calamitate affligebatur Italia, pretia creuisse præsumitur, & notum est in dies crescere, tertius verò testis loquitur de vineis loci Boranici,super quibus non est controuersia,† neq; in dicto
12 suo quidquam concludit.

Minus obstat, quod ex alijs testib. datis in Summar.n.2.probetur,domum per Petrum super terris fuisse ædificatam,† quæ propterea
13 recensenda videtur inter melioramenta; præsertim quia de illâ esse habendam rationem fuit resolutum in hâc causâ sub die 27.Maij 1632. coram Reuerendiss. Vrgellen.

Quoniam,admissâ etiam probatione prædictâ,adhuc non releuat,nam † ędificia rustica nõ
14 dicuntur melioramenta vtilia , & reficienda, dum pro vsu, & necessariâ habitatione Colonorum,atq; animalium non justificatur fuisse constructa.Ita vt sine illis ager coli non posset, sed à meliorante auferuntur rudera,juxt. *Castr. cons.270.n.4.* in primâ decisione allegat.

Neq; contradicit decisio Reuerendiss. Vrgel: Tum quia dicit, habendam esse rationem pro vnâ domo cum Solario & Columbario; Vnde
15 † cum de Columbario cum Solario, quod innititur Domui,fuerit habita ratio in subhastatione Domus,itidem censetur comprehensa in eodem subhastationis pretio;Tum etiam quia d decisio recenset quidem expensas & meliorationes factas per Petrum,sed non firmat,domum prædictam esse talem meliorationem, quæ veniat reficienda,quam post multas disputationes sub die 26. Nouembris præteriti, atque hodie iterum coram me resolutum fuit non esse reficiendam.

Quoad secundam partem decisionis, quod valor melioramentorum sit imputandum in extinctionem sortis principalis censuum hinc inde ab Informantibus ejus veritas fuit admissa, atque per Dominos iterum approbata.

Et ita vtraque parte informante resolutum fuit, &c.

PIROVANO.

Romana Vineæ.

Mercurij 14. Maij 1636.

SVMMARIA.

1 *Venditio cum reseruatione dominij ante pretij solutionem, donec solutio facta non fuerit, non dicitur venditio,sed locatio,vel alius contractus non transferens dominium,& n.4.*
2 *Contractus,in quo fit mentio pretij,dicitur emptionis, & venditionis. Lim.vt n.3.*
5 *Locator retinet dominium,& possessionem,& n.13.*
6 *Conductor non possidet sibi, sed locatori.*
7 *Mandatum de associando competit venditori cum pacto reseruationis dominij.*
8 *Ampl.etiam contra tertium.*
9 *Creditorum Concursus non datur in re propria.*
10 *Dominij reseruatio,donec emptor pretium soluerit,an extendatur etiam ad possessionem,& n.11.& 15.*
12 *Dominium vt reseruetur in perpetuum est contra naturam venditionis.*
14 *Venditor, qui dominium sibi reseruauit, donec pretium sibi solueretur,habet beneficium rei vendicationis, & assecurationis.*

DECISIO CLIII.

POst relaxationem mandati contra bona hæreditaria Hilarij pro pretio Vineæ emptæ à Moscatis,petitum etiam fuit per eosdem Moscatos associari ad possessionem ejusdem Vineæ,quæ hodie possidetur per alios emptores,& primo sub die 4.Iunij præteriti fuit resolutum mandatum de associando esse relaxandum; causa iterum proposita die 4. Iulij sequentis mensis pro mandato de immittendo fuit etiam responsum; hodie, renouatâ disputatione,dictum fuit,standum esse in decisis.

Quoniam instrumentum venditionis Vineę cõtinet pactum reseruationis dominij amplissimum , donec integraliter pretium solutum
non fuisset, † effectus autem reseruationis do- 1
minij pręcipuus est,vt contractus non assumat nomen venditionis ante solutionem pretij,sed transeat in locationem,vel alium contractum, in quo dominium non transferatur,*l.cum manu sata,§.nemo,ff.de contr.empt.Bald.in d. §.nemo dicens,*
licet † contractus,vbi fit mentio pretij,dicatur 2
emptionis,& venditionis, fallit tamen,vbi est in contrarium regula,quæ ponitur in supradi-
cto textu, *§.nemo,* vt † non videatur res vendi- 3
ta, de cujus dominio agitur, ne ad emptorem tran-

transfeat;& plenius explicat in *rubr. quæstion. 13. C. eod. titul. de contrahen. empt.* quod † pactum, vbi
4 non est perpetuum, sed temporale, donec pretium fuerit solutum, benè conuenit naturæ contractus, vt dominium non transeat ante pretij solutionem per *leg. quod vendit. ff. de contrahen. emp. §. venditæ, Institut. de rer. diuis. l. fin. ff. de fund. dot. Surd. dec. 210. nu. 11. Afflict. dec. 338. nu. 3.* & per hujusmodi pactum reseruationis dominij cõtractum transire in locationem ex dispositione ejusdem text. cum manu fata affirmarunt *Gomes. var. resol. lib. 2. ca. 2. n. 3. Surd. dec. 137. n. 2. 305. nu. 39. Magon. dec. Lucen. 31. n. 9. & Florent 91. nu. 8. Gratianus*
5 *discept. 523. n. 13.* locatioue autem supposita, † sicuti dominium à locatore non abdicatur, ita
6 nec possessio, quandoquidem ' conductor non sibi, sed domino suo locatori possidet, *l. fin. C. de acq. poss. l. 1. C. de vsucap. l. 2. C. de præscript. 30. vel 40. ann. l. serui emptor. ff. de pericul. & commod rei vend. Bald. cons. 350. nu. 7. lib. 1. Menoc. de recuper remed. 14. nu. 36.* &
7 Moscatis † per pactum prædictum remanentibus dominis, & possessoribus denegari non potest mandatum de associando ad possessionem, quam habent, & per pactum retinuerunt, *l. Titius, ff. de seruit. & port. Bart. in l. creditores, nu. 18. C. de pign.* & bene conueniunt rationes *Rota in Romana Iuris redimendi 22. Martij 16 . 4. coram D. meo Merlino*, & tanquam veri domini, & possessores habent à lege manus injectionem super re propria etiam in pactum deducta, ibi, ita vt semper, & quandocunq; non factâ d. solutione venditor, & sui hæredes possint interim experiri ju-
8 ribus suis, vti, veri domini, & patroni, † per quam manus injectionem possint à quocunq;
9 etiam tertio rem propriam auocare, cùm non detur concursus creditorum, *Bald. in d. l. Titius, in princ. ff. de seruit. ex poss. Afflict. d. dec. 338. n. 4. Gratianus discept. 523. n. 15. 730. n. 1. 946. n. 4.*
10 Neq; verum est, quod † reseruatio operetur, quod dominium tantummodò fuerit reseruatum, non autem possessio, quæ semper transit in emptorem, *Rimin. sen. cons. 177. n. 9. lib. 1.* & idem fuerat admissum in *Romana Vineæ de Fabris 1608. coram Card. Marcomontio*, & propterea contra non soluentem pretium competat tantummodò rei vendicatio.
11 Quia † de intentione Riminaldi non est impugnare resolutionem, aut transitum perpetuum translatiuum vtilis dominij, vti contrarium pacto resolutiuo ejusdem dominij, dum
12 † nititur contra naturam contractus venditionis, vt retineatur dominium in perpetuum ex pacto, vt dicit *Bald. in d. rubr. q. 13. C. de contrah. empt.*
13 *Affl. d. dec. 338. n. 6.* propterea † remanente simplici locatione semper locator est possessor, & habet
14 beneficium † non solum rei vendicationis, sed
15 & associationis ad propriam possessionem, & † diuersa quæstio est dd. Romana Vineæ de Fabrijs, in quibus locatio expressè fuit facta ad decennium, & agebatur de translatione vtilis dominij, non autem pleni.

Demum non obstat exceptio identitatis Vineę, ad quam petitur associatio, quia satis justificata remanet probatio ex confessione eorumdem de Scaliis ex denunciatione litis, quam fecerunt cum Desiderio fratre, & hęrede q. Antonij, qui Vineam emit à Iannutio, cui fuit vendita à Mauro, qui prius emerat à Moscatis nunc agentibus.

Et ita, &c.

PIROVANO.

Vrbeuetana Bonorum.

Veneris 26. Februarij 1638.

SVMMARIA.

1 *Executio fieri potest contra tertium, in quem lite pendente bona fuerunt alienata absque nouo processu vnica citatione præmissa. Ampl vt n. 7.*
2 *Litigiosi vitium quando non dicatur contractum.*
3 *Lis cœpta dicitur per citationem.*
4 *Litigiosi vitium sola citatione contrahitur.*
5 *Litigiosi vitium an contrahatur in actione personali, & num. 9.*

DECISIO CLIV.

Resoluto, constare de tribus conformibus, mandatóq; relaxato contra Cæsarem, & Octauianum de Marscianis super reintegratione bonorum alienatorum per Matrem D. D. Comitum de Marescottis, interim Marsciani, lite pendente, bona controuersa alienarunt in Comitem Federicum Marscianum, & iste secundo partem dd. bonorum vendiderat Monialibus S. Magdalenæ de Perusio vsque de anno 1630. quibus ad causam admissis, hodie quæsitum fuit, An mandata Rotalia contra eosdem sint exequenda, & affirmatiuè fuit resolutum.

Quia vera est conclusio, ' contra ementem 1
bona lite pendente posse sine nouo processu vnica citatione præcedente exequi sententias contra venditorem latas, & sic contra Cõ. Federicum, & Moniales habentes causam à Fratribus Marscianis, quorum bona pro debito fuerunt subhastata, & deliberata Pandulpho, à quo fuerunt cessa Natalitio Braccio, & ab eo cessa, & vendita Comitibus Marescottis per *l. fin. C. de legit. vbi Bald. n. 1. & in l. creditores, n. 23. C. de pign. Marc. dec. 538. n. 4. Lancell. de attent. parte 2. cap. 4. in præfat. n. 569. Couar pract. quæst. ca. 15. n. 6. & 7. Surd. cons. 338. n. 13. & 405. n. 8. Mant. dec. 7. nu. 1.* In facto autem constat, Fratres Marscianos, Iudicio pendente, alienasse bona, de quib. agitur, nam die 15. Septembr. 1609. egerunt Marescotti contra Fratres Marscianos ad adimplendum, seu adimpleuisse docendum cõtenta in instrumento concordiæ, aliàs videndum illud cassari, & annullari, &, non docto de adimplemento, obtinuerunt decretum annullationis, & cassationis instrumenti, quod exinde acceptarunt inhærendo arbitrio in eodem instrumento ipsis indulto, & de anno 1611. 26. Ianuar. Marsciani partem supradict. bonorum vendiderunt Co. Federico, & ille duo prædia ex acquisitis de anno 1630. vendidit Monialibus Perusiæ; ita vt alienatio contigerit anno, & vltrà elapso à die litis pendentię super reintegratione bonorum.

Non obstat, quod lis de tempore emanati decreti cassationis instrumenti concordię non in-

cæperit, sed à die intimationis Monitorij, quæ contigit 28. Maij 1611. de quo tempore alienationes jam factæ fuerant, nempe de mense Ianuarij, & Aprilis ejusdem anni 1611. & † eo casu
2 non esse contractum vitium litigiosi, ex *Hercul. in l. à Diuo Pio, §. si super rebus, n. 46. ff. de re judic. Couar. pract. quæst. ca. 15. n. 7. & in Veneta Donationis 7. Nouembr. 1626. coram bo. me. Buratto.*

Quoniam transmissio Monitorij post secutas alienationes non negatur, sed propter hoc non videtur circumducta lis inchoata de mēse Septembris 1609. per solam citationem super cassatione instrumenti, † per quam dicitur lis
3 cæpta, *clem. 2. vt lit. pend. Couar. eod. ca. 15. nu. 6.* affirmans, † ex solâ citatione contrahi vitium liti-
4 giosi; nec in comparitione videtur, quod exinde etiam Monitorium transmittatur pro lite contestandâ, vt occuratur opinioni contrariæ relatæ per eumdem *Couar. loc. cit.*

5 Neq; dicatur, quod † ex citatione ad adimplendum, aliàs videndum cassari resultet tantummodo actio personalis, dum non continet instantiam reintegrationis ad bona acquisita per subhastationem, & deliberationem, quæ regulariter non producit vitium litigiosi, *l. 1. §. 1. ff. de litig. Lancell. de attent. p. 2. ca. 4. n. 481. Gabr. cons. 31. n. 13. lib. 2. Surd. cons. 405. n. 2.*

6 Quoniam † cassatio & annullatio instrumēti concordię non fuit proposita simpliciter, sed pro rehabendo dominio bonorum acquisitorum, & sic ratione certę rei, & tunc actione personali intentata contrahitur etiam vitium litigiosi per *l. 2. C. de litig. Bar. in l. 1. §. si inter, n. 2. ff. eod. tit. Imol. in c. cum M. Ferrariensis., n. 33. de constit. & in c. Ecclesia S. Mariæ, vt lit. pend. Iaf. cons. 43. n. 9. vol. 1. Couar. alleg. c. 15. n. 6. vers. sed in effectu, Lancell. de attent. p. 2. c. 4. in præfat. n. 568. Couar. var. lib. 3. ca. 17. de sent. & ear. execut. n. 967. Gîurb. dec. 62. n. 11.*

Et hac lite pendente, & actione personali intentata ad certam rem, & seu dominium consequendum visum fuit, non esse necessariā discussionem scientię, aut ignorantię tertij pos-
7 sidentis, quandoquidem contra talem executiuè proceditur absq; nouo processu, siue scienter, siue ignoranter emerit rem litigiosam, vt bene comprobat *Couar. alleg. ca. 15. num. 7.*

Et ita, &c.

MERLINO.

Tolentina Prædij, seu Pecuniaria, vel Dotis.

Veneris 11. Maij 1640.

SVMMARIA.

1 *Mandatum A. C. excessiuum nec pro summa debita sustinetur cæpta iam executione*
2 *Creditor vtens instrumento facto inter debitorem, & alium tenetur vti prout cantat, nec potest reijcere pactum in eo contentum, & mandatum aliter relaxatum est nullum, & n. 3 & 8. in fin.*
4 *Cedens non potest cessionem jam factam impugnare.*
5 *Aditione confunduntur actiones, nisi agatur de hærede cum beneficio inuentarij.*
6 *Creditoribus anterioribus prius est satisfaciendum ab emptore, ne teneatur bis soluere, etiam quod non instent, sed adsit solus timor, & n. 7.*
8 *Emptor obligatus soluere, vel debita in se accollare habet electionem.*

DECISIO CLV.

IOsephus pater, & Paulus de Bomabeis vendiderunt Cornelio Sparacianis Prædium pretio constituto scutorum 4130. & promisit soluere creditoribus venditorum prioribus, & potioribus descriptis in folio, quod in calce Instrumenti fuit insertum, inter quos creditores fuit descripta Hortensia tertia vxor Iosephi creditrix ratione dotis suæ.

Cornelius soluit integrum pretium creditoribus, sed Hortensia prætendens quod posterioribus creditoribus fuerint soluta scuta 921. Pro hac summa ipsa pulsauit hęredes Cornelij, vt d. scuta 921. ipsi Hortensię soluant, prout vigore d. Instrumenti, quod obligatione Camerali vallatum est, obtinuit mandatum ab A. C. & cæpta fuit exequutio.

Verum commissa causa appellationis dedi dubium, An sit procedendum ad vlteriora, & DD. negatiuè respōderunt, quia omnib. visum fuit, mandatum illud excessiuum, & injustum.

Excessiuum, quoniam inter partes non controuertebatur, creditoribus anterioribus fuisse solutum, dempta illa summa scutor. 921. Verū saltem pro majori parte de hâc eâdem summâ scut. 921. rectè, & validè fuit solutum alijs, quāuis etiam aliqui non essent creditores anteriores, cùm in instrumento venditionis fuerit cōuentum, quod soluerentur scuta 500. creditoribus, qui Iosephum patrem venditorem in carcerib. detinebant, etiámq; illis, qui ipsum in dies molestabant. Vnde, cùm Ioannes Matthæus Sauius pro scutis 89. 27. in carcerib. detrudi fecisset Iosephum, legitimè potuerunt ei solui d. scuta 89 27. pro suo credito, prout solui potuere Tarquinio Bertono scuta 120. cùm cęperit tenutam cōtra Paulum Exilium ante venditionem Prędij, ac etiam scuta 500. Mario Boncio, & scuta 112. Venantio Altino, qui erant creditores ex causa anteriori, nempe dotis Franciscæ vxoris ejusdem Iosephi. Et ideò pro scutis 821. 27. excessus est patens, & solum pro scutis 79. substineretur mandatum A. C. sed, † 1
cùm cæpta sit exequutio, tali casu non substinetur, nec pro summa debita *l. 1. §. hac verba, ff. ne vis fiat ei, Bal. in l. certi conditio, §. quoniam, nu. 8. vers. si Iudex, ff. si cert. pet. & Iaf. in leg. si non sortem, §. si centum, n. 2. ff. de cond. indeb. Afflict. dec. 358. n. 7. Capic. dec. 51. n. 2. Rota coram S. M. Greg. XV. dec. 198. nu. 1. & coram Reuerendissimo Vrgellen. decis. 235. num. 17. ac parte 5. recent. dec. 361.*

Non obstat, quod Iosephus, & emptores non potuerint pręjudicare Hortensię creditrici anteriori per illam conuentionem de soluendo prius creditoribus, qui in carceribus detinebant d. Iosephum. Quia nullum jus cōpetens prius Hortensiæ per hanc conuentionem fuit ab illa auocatum, sed cum ipsa egerit vigore istius instrumenti, quod tale pactum continet,
† debet vti instrumento prout cantat, nec potest reijcere pactum in eo conuentum, *Tiraq. de retract. conuent. ad fin. tit. sub numer. 4. vers. ex quibus sequitur, & numer. seq. Surd. cons. 52. numer. 4. Rota in* 2

Roma-

Romana Lignorum 8. Martij 1622. coram bon. mem. Card. Lancellotto, & decis. 775. num. 22. coram bon. mem. Buratto. Si vero non vult stare huic pacto, vtatur
3 suis primæuis iuribus, sed interim † instrumentum, quod totum innixum est illi instrumento cum his pactis, non substinetur, vt in simili ratiocinata est *Rot. decis. 298. part. 1. recent.* nec pro viribus primæuis Hortensiæ competebat via exequutiua.

Non obstat, quod Paulus Æmilius sibi satisfecerit de dote suæ matris ex venditione alterius Prædij; Quoniam solutio facta à Sparaciariis mediante pecunia, & cessione iurium dotalium est de anno 1624. & sic hoc tempore Sparaciarij habebant iura dotalia primæ vxoris creditricis anterioris, quam sit Hortensia. Solutio vero facta mediante venditione alterius prædij hæreditarij Iosephi est posterior nempe de anno 1625. Vnde obiectio arguit quidem,
P. Æmilium exegisse partem pretij prædij Sparaciario venditi, & partem etiam alterius prædij; Sed vltra quod non iustificatur, quod exceptis scutis 50. reliqua exegerit, etiam si cum effectu vltra dotem aliquid ex secunda venditione exegisset, non tollit, quin verè fuerit acquisitum ius dotale prius Sparaciario; & Hortensia poterit quidem secundam solutionem ex ven-
4 ditione prædij impugnare, † non autem primam factam, & cessionem translatam in Sparaciarios, ad tradita in *leg. quæritur, §. venditor, ff. de adilit. edict. Rot. dec. 382. num. 1. part. 1. & dec. 411. num. 2. & 3. part. 5. recent.*

Hac eadem responsione tollitur aliud motiuum de venditione domus paternæ facta à P. Æmilio; Quia talis venditio est posterior dd. solutionibus, & extinctionibus, ex quibus ius habent Sparaciarij.

Non obstat, quod P. Æmilius vti hæres patris non possit petere dotem maternam, cum
5 † per aditionem actiones fuerint confusæ, Quoniam hæc conclusio non procedit, dum P. Æmilius fuit hæres Iosephi patris cum beneficio inuentarij, quo casu non confunduntur actiones, *leg. fin. §. & si præfati, Cod de iur. dot. Ang. cons. 31. in princ. Paris. cons. 31. in princ. cons. 32. nu. 89. lib. 3. Surd. cons. 7. num. 31. Rot. decis. 231. numer. 1. part. 5. ac decis. 131. pariter num. 1. & decis. 189. num. 5. part. 6. recent.* & Inuentarium fuit factum, & in Summario dantur probationes, & citata fuit eadem Hortensia, & super d. inuentarij validitate P. Æmilius sententiam reportauit.

Iniustum etiam visum fuit d. mandatum, quia extant alij creditores anteriores Hortensiæ,
6 † & ideo illis prius est satisfaciendum, ne, si Hortensiæ posteriori creditori soluatur, grauentur Sparaciarij iterum soluere creditoribus anterioribus, *S. M. Greg. XV. dec. 511. nu. 21.*

Nec suffragatur, quod non insistant dd. creditores anteriores, quia imò dantur molestiæ,
7 & videtur, quod † sufficiat timor, pactum enim est clarum de soluendo anterioribus, etiam si non sint descripti in folio, & consulendum est indemnitati emptorum, ne bis cogantur soluere, & contra Hortensiam videtur retorquenda hæc obiectio, quia non institit, & per 17. annos tacuit, & tamen hodie impugnat solutiones factas aliis creditoribus, quibus fuit solutum.

Ex alio etiam apparet iniustitia d. mandati, quoniam fuit conuentum in Instrumento, quod dempta summa scutor. 1500. vel soluerentur creditoribus anterioribus, vel ipsi Sparaciarij emptores in se accollarent debita Iosephi, &,
† cum hæc alternatiua sit apposita fauore emptoris, electio est eiusdem Sparaciarij vel soluere, vel in se accollare, *c. in alternatiuis, 70. de reg. iur. in 6. l. plerumque, §. fin. vbi glos. in verb. electio. de iur. dotium, Rot. decis. 207. num. 5. & 6. part. 5. recent.* nullaque adest restrictio ad certam speciem debitorum, quæ in se possent accollare emptores, & debet Hortensia, vt supradictum est, vti instrumento cum suis pactis, & qualitatibus, sin minus vti suis primæuis iuribus, non autem instrumento. 8

Aliis bene respondent Informantes pro Sparaciariis.

Et ita vtraque parte informante, &c.

R. P. D. GHISILERIO.

Vrbeuetana Census.

Mercurij 6. Iunij 1640.

SVMMARIA.

1 *Pecunia de sui natura est sterilis, & infructifera.*
2 *Pecuniam si quis promittat restituere prioribus & potioribus creditoribus, vel inuestiat in locis Montium cum eodem vinculo, non potest ipse promittens conueniri, vel creditor prior, & potior agere ad fructus. Ampl. vt nu. 7.*
3 *Locis Montium creditori resignatis in satisfactionem crediti, dicitur facta emptio, & venditio soluta pecunia breui manu.*
4 *Fructus sequuntur dominium.*
5 *Pecunia inuestita sub obligatione de restituendo prioribus, & potioribus quamuis cœperit quodammodo esse aliena, non tamen minuit dominium, & fructuum acquisitionem.*
6 *Pecunia aliena emptum cedit cum fructibus dominio ementis, & remanet ille obligatus ad solam restitutionem pecuniarum.*
8 *Dictio, seu, stat alternatiue, non disiunctiue.*
9 *Interesse lucri cessantis non debetur, solitis requisitis non probatis.*
10 *Quantitas si debeatur respectu certæ speciei, de ea iudicandum est, prout de ipsa specie. Decl. vt n. 11. 14. 15. & 16.*
11 *Fructus an debeantur, non attenditur quid sit in solutione, sed an species sit in obligatione.*
12 *Fructus, vbi bona sunt in obligatione, veniunt in auocatione bonorum restituendi vti accessoriis, sed, si bona non sint in obligatione, veniunt à die immissionis.*
13 *Fructus in auocatione rei fructiferæ, quæ erat in obligatione, veniunt à die mota litis, sed quando in obligatione est pecunia, & in facultate soluendi res fructiferas, fructus non debentur.*
14 *Fructuum ad acquisitionem quando idem iudicatur, vel non de pecunia inuestienda, quod de inuestimento, & nu. 16.*
15 *Fructus debentur ex specie actione personali petita.*
17 *Hypotheca, vel pignus non est titulus habilis ad fructus acquirendos.*

18 *Inuestimentum non potest plus præstare, quam cautio de restituendo.*

19 *Cautio de restituendo non impedit, quin emptor habeat plenum dominium.*

DECISIO CLVI.

SCotti vti Creditores DD. de Sfortiis in summa scut. 28515. receperunt in solutum pecuniam numeratam, facta obligatione de illam restituendo prioribus, & potioribus; & posteà ex pecunia emerunt loca montium, quæ stare deberent loco cautionis ad fauorem Excellentiss. D. Don. Thadei Barberini emptoris Vallis montanæ virtute dictæ obligationis de restituendo & prioribus, & potioribus, nec non virtute termini suscepti ab eisdem ad soluendum Theodotus Maldachinus vti Creditor anterior bon. me. Ducis Alexandri Sfortię scut. 8117. monetæ pro fructibus cuiusdam census, & expensis mandati obtinuit relaxari mandatum exequutiuum contra Scottos pro dicta summa scut. 8117. ex pecuniis per ipsos habitis ex pretio dictæ Vallis montanæ ad effectum tamen deponendi, & inuestiendi iuxta formam Instrumenti venditionis dictæ Vallis montanæ, à quibus ex locis montium in quibus fuerunt inuestitæ pecuniæ habitæ à DD. de Sfortiis fuerunt consignata tot loca montium pro concurrenti quantitate ad rationem pretij tunc in foro currentis; verum quia dictus Theodotus vltra creditum fructuum sui Census prætendebat etiam consequi fructus locorum montium ipsi in satisfactionem assignatorum pro tempore, quod intercessit à die supradicti termini per Scottos suscepti vsque ad diem effectualis resignationis, dubitatum fuit in Rota, An dicti fructus deberentur Theodoro, itavt ad eius fauorem esset relaxandum mandatum, & negatiuè fuit resolutum.

Ratio resolutionis fuit, quia Scotti non receperunt à DD. de Sfortiis loca montium, de quibus agitur, sed pecuniam numeratam, nec promiserunt illa, & sic speciem fructiferam re-
1 stituere prioribus, & potioribus, sed istam, † quę de sui natura est sterilis, & infructifera, nec vllos parit fructus, *cap. eiiciens, vbi Archidiaconus 88. dist. idem Archidiaconus in can. 2. 14. quæst 3. Rota decis. 272. numer. 5. part. 2. recent.* † Etiam si loco cautionis de restituendo eandem pecuniam cum huiusmodi vinculo in dd. locis montium inuestierint, hanc veritatem agnouit Theodorus, dum non egit actione reali contra Scottos ad dicta loca montium, sed personali resultante ex obligatione prædicta ad restitutionem pecuniarum per ipsos habitarum ex pretio Vallis montanæ, quod colligitur ex verbis mandati relaxati ab A.C. & ex mandato Rotali de exequendo dicto mandato A.C. Nec recepit à Scottis loca montium, vt sibi debita, sed in solutum iuxta communem valorem tunc currentem pro quantitate dicti
3 sui crediti scut. 8117. monetæ, &, † dum eidem resignarunt, vt euitarent executionem prædicti mandati, sequitur censeri factam emptionem, & venditionem soluta pecunia breui manu.

His positis sicut Scotti vsque ad actualem resignationem montium ad fauorem Theodori retinuerunt illorum dominium, quod à principio titulo emptionis acquisiuerant, ita & pro dicto tempore fructus suos fecerunt, quia † fru- 4
ctus sequuntur dominium, *l. 1. & 2. Cod. de pignor. leg. Iulianus, §. si fructus ff. de action. empt.* quamvis à die litis contestatæ pecunias, ex quibus loca montium emerunt, ceperint debere Theodoro, & promiserint pecunias restituere prioribus, & potioribus Creditoribus, quia † etiamsi pecunia 5
ceperit quodammodo esse aliena, non minuit tamen dominium, & fructuum acquisitionem, & hinc fit in fortioribus terminis, quod † em- 6
ptum à principio ex pecunia aliena cedit dominio ementis vna cum fructibus successiuè perceptis, & emens solum ad pecunias restituendas tenetur *leg. si ex ea, Cod. de rei vend. l. 1. & penult. C. si quis alteri, vel sibi, & tenuit Rota dec. 26. n. 3. p. 1. rec. & in Camerinen. bonorum 22. Martij 1624. coram R. P. D. meo Merlino,* † eo magis quia, vt fuit 7
dictum supra, Scotti promiserant restituere pecunias, & solum pecuniæ sunt in obligatione, vt patet tàm ex forma Chirographi Sanctiss. D.N. super venditione Vallis montanæ, ex cuius pretio satisfacti fuerunt tam ex ordine Excellentiss. D. Don. Thadei, quo mediante sequuta est solutio, quam ex forma obligationis propriæ illorum de Scottis, qui scilicet in acta receptionis pecuniarum illas, non autem loca montium restituere promiserunt.

Nec vlla vis fieri potest in termino à Scottis suscepto ad soluendum debitum petitum in dicta quantitate scut. 8117. seu resignan. loca montium per ipsos empta ex pretio Vallis montanæ, quia intellexerunt suscipere terminum pro resignatione dd. locorum, non vt speciei debitæ Theodoro, sed tanquam rei eidem dandæ in solutum pro quantitate debita, in qua verè consistebat debitum, quemadmodum suadet illa 8
dictio, seu, † quæ stat alternatiuè, non autem disiunctiuè, prout, vt fuit dictum supra, confirmatur ex præcedentibus, & subsequentibus cum petitio Theodori, & mandatum A. C. loquantur dumtaxat de restitutione pecuniæ ad limites obligationis factæ per ipsos Scottos, & dicta loca montium in subsequenti instrumento quietantiæ legantur resignata in solutum pro intranti quantitate crediti eiusdem Theodori iuxta valorem tunc currentem.

Nec censuerunt Domini, dd. fructus posse prætendi à Theodoro tanquam interesse lucri cessantis, quia † non probauit solita requisita, 9
Castr. in l. 3. §. vlt. ff. de eo quod cert. loc. cuius doctrinam passim Rota sequitur.

Non obstat, quod fuerit expressè dispositum in Chirographo Sanctissimi D.N. & in Instrumentis desuper factis, quod pretium Vallis montanæ, & inuestimenta exinde facienda starent affecta, & obnoxia loco cautionis de restituendo prioribus, & potioribus, & ad istum effectum, quod pecuniæ consignandæ deponerentur pro emendis locis montium cum dicto vin- 10
culo, & sic, † cum quantitas debeatur respectu certæ speciei, de ea iudican. sit, prout de ipsa specie, *leg. talis scriptura, in fine ff. de leg. 1. Bart. in l. 2. §. mutui datio. sub numer. 21. vers. & tunc aut tenetur, ff. si cert. pet.* quam in terminis refert, & sequitur *Gizzarell. decis. 29. num. 19. & seqq.* & alij plures per eum allegati: nam fuit responsum Primo quod †

† Bart.

11 † Bart. & alij loquuntur ad effectum, vt solutio possit fieri in specie, vnde inferri non potest ad fructuum restitutionem, ad quem effectum non attenditur, quid sit in solutione, sed an species sit in obligatione, vt bene distinguendo declarat *Rota dec.43.num.1. ad fin.& seqq. & dec.44.nu.7. & 10.part.1. diuers. Rota in Romana executionis coram Orano impress. per Statil. post tract. de Saluian.decis.2. numer.4.& 5.& in Romana locorum Montium 27. Nouembris 1637.coram R.P.D.meo Pirouano*, vbi distin-
12 guendo in simili casu concludit, quod † si bona sunt in obligatione bonis auocatis fructus accessorij veniunt restituendi, si verò non sunt in obligatione (vt in isto casu) tunc non veniunt fructus, nisi à die immissionis, & propterea, sicut, si Scotti pecunias soluissent, Theodorus conqueri non poterat, nec fructus prætendere,& tamen sub eisdem vinculis inuestire tenebatur, ita etiam, dum soluerunt pecuniam mediante resignatione locorum montium, nullum damnum intulerunt, si fructus retinuerunt, cum
13 propositio illa, quod † fructus debeantur à die motæ litis, procedat iuxta supradictas decisiones, quando auocatur res fructifera, quæ erat in obligatione, secus autem quando in obligatione erat pecunia, & in facultate soluendi erat res fructifera, tunc fructus non debentur, vt in terminis distinguit Rota vbi supra. Secundo
14 pariter fuit dictum, † non procedere simpliciter respectu acquisitionis fructuum, quod idem iudicetur de pecunia inuestienda, quod de ipso inuestimento; sed dummodo titulus inuestimenti sit translatiuus dominij in creditorem, vel alias habilis ad fructuum acquisitionem, itaut si inuestimentum debuerit fieri pro creditore, puta quia ex testamento, vel ex conuentione emi aliquid deberet eius nomine, tunc creditor licitè percipiet fructus inuestimenti facti, vel faciendi, cuius, & dominium debuit nancisci, & in his terminis loquuntur allegati in
15 contrarium. † Idemque procedit si species a-
16 ctione personali petatur, *l.2.ff.de vsur.* † Si verò titulus inuestimenti faciendi non est habilis ad transferendum dominium, vel possessionem speciei in creditorem, sed ipsi dumtaxat tribuit specialem hypothecam super inuestimento; Non idem est iudicium quantitatis, & speciei quoad acquisitionem fructuum, quia repugnat qualitas tituli, & deest in Creditore titulus ha-
17 bilis ad fructus acquirendos, † qualis non est hypotheca, vel pignus, *l.1.Cod. de pignor.act.c.cum contra, de pign.cap. ad nostram, il 1. de iure iuran. latè Surd.cons.194.num.10.& seq.Rota dict.decis.43.num.2. & d.dec.44.nu.10.part.1.diu.& coram bo.mem.Buratt. decis.60.numer.11.* Et hic est casus noster, quia non fuit dictum in Chirographo, & in Instrumentis desuper factis, vt inuestirentur pecuniæ in locis montium nomine Creditorum, sed solùm quod loca montium starent hypothecata Creditoribus, quatenus non darentur cautionem ad Contentamentum Excellentissimi D. Don. Thadei emptoris de illis restituendo supradictam quantitatem scut.2857.in casu euictionis, & secundariò prioribus, & potioribus Creditoribus D D. de Sfortiis; ex quibus etiam sequitur, probati loca montium non fuisse in obligatione restituendi, sed loco cautionis de restituendo pecunias habitas ex pretio Vallis montanæ, & quatenus à Scottis fuissent solutæ pecuniæ Theodoro, fuissent quidem solutæ cum onere præstandi dictam cautionem ad contentamentum, & in illius defectum inuestiendi in locis montium, & sicut dicta cautio non transmutasset obligationem restituendi quantitatem receptam in specie, ita nec ipsum Inuestimentum in eius locum subrogatum potuit eam transmutare, cum † non possit plus præstare Inuesti- 18
mentum, quàm cautio ex regula subrogatorum, ad *Text.in leg.si eum, §.qui iniuriat.ff. si quis caut.l.1. §.hæc actio.ff.si quis test.liber.Ius fuer.cum aliis allegatis*; & † cautio non efficit quin emptor habeat 19
plenum dominium locorum montium, vt bene aduertit *Rota coram Reuerendiss. Dom. meo Decano dec.498.num.4.& seqq.*

Et ex his, cum semper remaneat firmum, quod fructus debentur illis, qui loca montium possederunt, ex quo non loca sed pecuniæ erant in obligatione, vt fuit firmatum supra, Domini, auditis hinc inde deductis pro Scottis, & pro Theodoro, censuerunt fructus non deberi Theodoro.

Reuerendissimo D.

DVNOZET. IVNIORE.

Romana, seu Ianuen. Locorum Montium.

Veneris 28. Iunij 1641.

SVMMARIA.

1 *Iustitia in causa constare dicitur ex decisionib. in ea emanatis aliquo in contrarium non opposito.*

2 *Iudicis simplex præceptum, seu mandatum non extenditur ad bona sita extra eius territorium, nisi id exprimat.*

3 *Datio in solutum iudiciaria requirit præcedentem exequutionem.*

4 *Exequutio à Iudice fieri non potest in bonis extra illius territorium existentibus.*

5 *Exequutio super locis Montium Vrbis nec à Iudicibus Romanæ Curiæ demandari potest absque licentia Thesaurarij.*

DECISIO CLVII.

SEntentias Rotales, quibus declaratum fuit, D. Simonem ab Auria teneri restituere D. Angelo Lomellino filio, & hæredi pro dimidia qu. Mariæ Lomellinæ medietatem locorum montium, de quibus agitur, dixerunt DD. esse confirmandas, cum validitas non controuertatur, & † iustitia liqueat ex decisionibus emana- 1
tis in ista causa sub diebus 31. Maij 1638. coram bo.me.Buccabella, & 15.Iunij 1640.coram Reuerendissimo D.meo Decano in eius locum suffecto, ac prima Maij anni præteriti coram R.P.D. meo Royas. Iustitia namque sententiæ Rotalis bene desumitur ex decisionibus in eadem causa factis, quando, prout hic, nihil contra eas opponitur, vt sæpius dixit *Rota*, & signanter in *decisione 350.num.1.part.1.& dec.678.n.1.p.2.& dec.229.nu.2.& dec.321.nu.4.p.5.rec.*

Neque visum fuit obstare vnicum motiuum hodie excitatum pro parte d.D.Simonis, nempe quod ipse obtinuit a Iudicibus Rotæ Ianuen.

duo mandata contra bona d. D. Angeli; vnum pro asserto credito scutorum 1469. sol. 3. ac den. 16. auri marcarum, & alterum pro alio asserto credito scutorum 1625. sol. 2. & den. 5. auri in auro, quodque illorum vigore fuerunt ei data insolutum pro medietate Loca Montium, de quibus agitur, ab æstimatoribus iuxta formam Statutorum illius Ciuitatis. Quoniam huiusmodi datio in solutum non visa fuit suffragari d.D. Simoni ad retardandam dd. locorum Montium restitutionem; Tum quia Iudices Rotæ Ianuen. non præceperunt æstimari, ac dari insolutum dict. D. Simoni bona Angeli prætensi debitoris vbique existentia, sed mandarunt simpliciter æstimari, ac dari insolutum bona d.D. Angeli. Vnde illorum præceptum, seu mandatum non potuit comprehendere loca Montium, de quibus agitur, existentium in Vr-
2 be, cum † simplex Iudicis præceptum, seu mandatum non extendatur ad bona sita extra eius territorium, nisi idem Iudex id expresse decernat, *Bart. in l. cum vnus, 12. §. pen. quod incipit is, qui possidere, nu. 1. vers. prima quod Iudex, ff. de bon. auctor. Iudic. possid. Ang. in eodem §. is, qui possidere, num. 1. & 2. Bald. in leg. fin. col. pen. n. 55. Cod de edic. Diu. Adrian. toll. Castr. in leg. properandum, §. sin autem Reus nu. 4. Cod. de iudic. Rebuff. de litter. requisit. seu rogator. in præfat. num. 24. Menoch. de acq. possess. remed. 4. numer. 404. cum seqq.* idque notant expresse *Franc. in c. Romana, § contrahentes, numer. 37. vers. requiritur tamen, quod Iudex de for. compet. in 6 Ioan. Monac. ibid. num. 16. vers. solutio generaliter. Anchar. ibid. in 2. apposit. numer. 5. Hostiens. in cap. postulasti, sub num. 1. vers. hodie vero est declaratum, eod. tit. de for. compet. in 6.* cum aliis cumulatis in proposito per *Gratian. discept. for. cap. 389. num. 24. & seqq.* Tum etiam quia Iudices Rotæ Ianuen. esto quod potuissent expressè decernere mandatum contra bona d. Angeli existentia extra illorum Territorium; nihilominus
3 † asserta datio insolutum facta vigore d. mandati non suffragatur, cum illam præcedere de-
4 buisset executio, † quam Iudices non possunt facere super bonis existentibus extra illorum Territorium, *Bart. in d. l. cum vnus, §. is, qui possidere, sub num. 1. vers. nec obstat,* vbi respondens ad *text. in lege magis puto, §. illud, ff. de reb. cor.* ait, quod, licet Iudex possit interponere decretum de rebus existentibus extra eius Territorium ratione personæ sibi subiectæ, executionem tamen facti facere non potest: cumque refert, & sequitur *Anch. in d. c. Romana, § contrahente, num. 5. vers. Bart. in §. penult. tenet opinionem prædictorum, de for. compet. in 6. & Grat. d. discept. 389. num. 39.*

Quæ facilius procedunt in casu isto, quia versamur in locis Montium existentibus in Vrbe,
5 † super quibus nec etiam ipsi Iudices Romanæ Curiæ possunt demandare executionem absque speciali licentia, seu exequatur D. Thesaurarij, prout expresse cauetur in reformatione fel. record. Pauli V. & dixit Rot. in Romana de Cinciis prima Iulij 1624. coram Reuerendissimo D. Decano. Ideoque etiam agnouit idem D. Simon, qui, non attenta prætensa datione insolutum; impetrauit à dd. Iudicibus Rotæ Ianuen. litteras requisitorias pro executione dd. mandatorum, easque præsentauit d. D. Thesaurario pro obtinenda illorum executione super istis loci. Montium, quam tamen ab anno 1634. obtinere non valuit. Vnde eo minus visum fuit Dominis posse dici aliquod fundamentum super ista datione insolutum ad impediendam confirmationem sententiarum, de quibus agitur.

Et ita vtraque parte, &c.

R. P. D. ROYAS.

Amerina Bonorum.

Veneris 21. Februarij 1642.

SVMMARIA.

1 *Arbitrium intelligitur provt de iure.*
2 *Fructuum recompensatiuorum solutio non est retardanda, & fortius si ea sint promissa cum iuramento, & obligatione camerali, & concurrat exigendi quasi possessio & nu. 3.*
4 *Creditor in vim obligationis cameralis potest sua iura super omnibus bonis debitoris experiri.*
5 *Arbitrium Iudici datum tribuit facultatem mitigandi ex æquitate iuris rigorem.*
6 *Fructus recompensatiui solui debent venditori pro pretio, seu illius rata non soluta ex æquitate.*
7 *Ampl. etiam ab Ecclesia, quæ est cultrix iustitiæ.*
8 *Ampl. etiam lite pendente.*
9 *Executio ad instantiam, & pro credito venditoris fieri potest contra Ecclesiam emptricem super bonis venditis tantum, non super aliis, tanquam ea non potuerint alienari, nec obligari absque Beneplacito Apostolico cum solemnitatibus requisitis. Decl. vt nu. 10. & 17.*
11 *Fructus bonorum Ecclesiasticorum ad effectum satisfaciendi creditoribus possunt capi, & distrahi, sicut alienari, & obligari sine Beneplacito Apostolico, & num. 12. aliàs impediretur commercium, vt n. 14. & 15.*
16 *Fructus bonorum Ecclesiæ, qui superant vltra alimenta necessaria, debent in vsus Ecclesiæ erogari.*
18 *Beneplacitum Apostolicum requiritur in alienatione Bonorum Ecclesiæ, non in acquisitione.*
19 *Hypotheca speciali prohibita, non intelligitur prohibita hypotheca generalis pro obseruatione contractus.*
20 *Fructus recompensatiui debentur ab emptore, qui habuit rei possessionem, quamvis ipse noluerit deinde percipere eiusdem fructus, secus si percipere non potuerit culpa venditoris, & numero 21.*

DECISIO CLVIII.

Sequuta venditione Vineæ, & aliorum bonorum stabilium Pauli Parcæ de anno 1638. ad fauorem Collegij S. Norberti de Vrbe pro pretio scutorum 3000. cum pacto soluendi fructus recompensatiuos pro scutis 2000. non solutis, recusantibus postea Patribus soluere debitum, & contractum non sustineri prætendentibus, fuit cõmissa causa Eminentissimo Verospio cum facultatibus A.C. & quoad fructus recompensatiuos sine præiudicio, &c. & sub die 19. Aprilis 1641. fuit resolutum, contractum esse validum, & mandatum esse relaxandum tantum super

super bonis per d. Paulum venditis, adita post modum Signatura per Collegium, fuit ab ea rescriptum quoad bona Collegij non retardata executione arbitrio Rotæ. Subrogatus in hac causa ob assumptionem ad Cardinalatum Eminentissimi Verospij proposui hodie dubium, An intraret arbitrium, & Domini arbitrium non intrare pro retardatione executionis mandati resoluerunt.

1 Ratio resolutionis fuit, quia † arbitrium intelligitur prout de iure, *Rot. decis. 450. nu. 1. par. 2. recent. Mart. de claus. claus. 13. num. 1.* vbi plures congerit *dec. Greg. XV. decis. 189. numer. 3. Duran. decis. 340.*
2 *numer. 1. & 374. & 377. vtrobique numer. 1.* † De iure autem non venit retardanda solutio fructuum recompensatiuorum in præsenti Paulo debitorum, tam de iure communi, de quo in *leg. curabit Cod. de act. empt.* quam vigore promissionis, iuramenti, & obligationis cameralis, † cuius man-
3 dati exequutio non venit retardanda, præsertim dum concurrit quasi possessio exigendi fructus recompensatiuos, *Barbos. de claus. claus. 8. in fin. Seraph. decis. 1429. numer. 2.* & fuit dictum in *Aurien. Parochialis 17. Aprilis 1600. coram Lancellotto apud Marchesi. de comm. p. 1. fol. 436. numer. 3. & post Cenc. de censib. decis. 236. numer. 2. & 3. Caualer. decis. 249.*
4 *numer. 1.* Quam etiam quia † creditor vigore obligationis Cameralis potest sua iura super omnibus bonis debitoris experiri, *Gallesi. de obl. camer. quæst. 2. numer. 9. Rot. post Zacch. oblig. camer. dec. 119. num. 2. & 6.*

5 Quamvis † arbitrium veniat interponendum ex quadam æquitate pro mitigando rigore iuris, *Cresc. dec. 4. num. 3. de testib. Seraph. dec. 1154. num. 1.* Attamen in præsenti casu, dicebant Domini,
6 non agi de mitigando rigore iuris, dum † fructus recompensatiui sunt soluendi venditori pro rata pretij non soluti ex quadam æquitate, vt per *Didac. Couar. var. resol. lib. 3. cap. 4. nu. 2. Gabr.*
7 *concl. 4. num. 5. de empt. & vend.* † Hancque æquitatem militare etiam contra Ecclesiam vti cultricem iustitiæ firmauit *Rot. coram Duran. dec. 256. à*
8 *nu. 6. vsque ad fin.* & † locum sibi vendicari etiam lite pendente; fuit resolutum in Viterbien. Prædij 17. Decembr. 1607. coram Sacrato.

Non obstat, quod Rota coram Eminentissimo Verospio sub die 19. Aprilis 1641. declarauit in fine decisionis emanatæ super validitate
9 contractus, † exequutionem esse faciendam super rebus venditis tantum, ex quo alia bona Collegij non potuerint alienari, siue obligari absque Beneplacito Apostolico cum solemnitatibus requisitis per *extrauag. ambitiosæ de reb. Eccles. non alien.*

10 Fuit enim responsum, † obiectum procedere, si exequutio esset facienda super bonis immobilibus, & super proprietate illorum, secus verò in præsenti, dum exequutio petitur super fru-
11 ctibus, † qui ad effectum satisfaciendi creditoribus possunt capi, & distrahi, *gloss. in cap. peruenit, in verb. redditibus, de fideiuss. Specul. de execut. sent. §. si quis, sub numer. 16. Bellet. de disquisit. Cleric. part. 1. in*
12 *tit. de Cleric. debit. §. 1. vers. Et hoc adeo verum est.* † de quibus etiam Prælatus Ecclesiæ, seu Beneficiatus valide potest disponere absque Beneplacito Apostolico, prout ex verbis d. *extrauag. ibi,*
13 *de fructibus*, cum † alias non daretur commercium, si Religiosi non possent vendere fructus eorum bonorum *Cardin. in c. 2. num. 8. circa fin. vers. nono nota, vbi Imol. sub num. 31. vers. sed dicit D. Florentinus Barbat. numer. 13. de fideiuss.* † præsertim dum, 14
prout in præsenti, distractio fructuum fit causa soluendi debitum contractum in vtilitatem Ecclesiæ *Genuen. in prax. Neapolit. cap. 89. n. 4.* † ma- 15
xime subductis alimentis necessariis pro Collegio, cuius redditus sunt satis pingues, *Barbat. in d. c. 2. numer. 13. vbi Cardin. num. 31. Imol. nu. 31. de fideiuss.* qui expresse dicunt, contrariam opinionem sapere iniquitatem, cum † fructus, & redditus bo- 16
norum Ecclesiæ, qui supersunt vltra alimenta necessaria, debeant in vsus Ecclesiæ erogari per *text. in cap. pen. §. si ergo, in fin. 12. quæst. 1.* & bene sufficiunt pro soluendis dictis fructibus recompensatiuis vltra dicta alimenta, vt experientia docuit, † dictamque decisionem esse intelligen- 17
dam respectu bonorum in ordine ad proprietatem, non autem respectu fructuum, qui debent inseruire pro solutione debitorum Ecclesiæ ex præfatis; Vltra quod Rota iam resoluit in d. decisione in hac causa, † Beneplacitum Apostoli- 18
cum requiri in alienationibus, non autem in acquisitionibus prout in præsenti, ex congestis per *Nauarr. in comment. de alien. rer. Eccles. in princ. nu. 1. Rebuff. in compend. alienat. rer. Eccles. num. 8. cum aliis in dict. decis.*

Minus obstant Statuta Religionis data in Summar. Collegij num. 2. in quibus disponitur, quod Præses in omnibus se conformare teneatur voluntati Circariæ Brabantiæ, & præsertim Abbatiæ Tongerloen. sine cuius consensu non valeat vendere bona, &c. fuit enim responsum, nõ esse ibi prohibitam hypothecam, & † quam- 19
vis esset prohibita hypotheca specialis, non tamen censeretur prohibita hypotheca generalis pro obseruantia contractus, *Abb. in cap. nulli, de reb. Eccl. non alien. nu. 2. & 3. Ancharan. nu. 2. Bero. nu. 8. & 14. Butr. num. 9. Couar. var. resolut. c. 16. nu. 7. Molin. de iust. & iur. tract. 2. disput. 176. in princ. Castropaleò tom. 2. disput. vnic. quæst. 15. §. 2. num. 2.*

Nec pariter obstant illa, quæ dicuntur de inualiditate venditionis, eo quia dict. Paulus erat super illis Sacris Ordinibus insignitus ad titulum Patrimonij, cum hæc iam fuerint discussa, & sublata in d. decisione coram Eminentissimo Verospio, quæ hodie præsupposita fuit.

Vltimo non obstat, quod Paulus debeat agere contra œconomum ab Episcopo Amerino deputatum pro administratione istorum bonorum. Quia fuit responsum, quod, † cum Colle- 20
gium, & Patres habuerint possessionem, tam ex clausula constituti, quam vigore apprehensionis Patrum, non præiudicat Paulo, quod modo ipsi noluerint percipere fructus, *Surd. cons. 101. nu. 21. Add. ad S. M. Greg. XV. decis. 297. numer. 11. vers. si tamen emptor. & 347. numer. 17. in fin.* † DD. autem 21
in contrarium adducti loquuntur de illo, qui non percipit fructus ob culpam venditoris, non autem quando ex sola voluntate emptoris fructus non fuerunt percepti, prout in præsenti, dum nulla culpa in Paulo potest considerari.

Et ita resolutum vtraque parte informante, &c.

R. P. D. PEVTINGERO.

Bononien. Prædij.

Veneris 4. Aprilis 1642.

SVMMARIA.

1 *Datio in solutum extinguit actionem.*
2 *Executio non retardatur exceptione non adimplementi in separato instrumento contenti.*
3 *Executio fieri potest pro tota summa, quamvis esset in facultate debitoris illius partem soluere in bonis, dum ea facultate vti velle non declarauit, & quare, & num. 4.*
5 *Sententiæ commodum qui vult, debet illam adimplere ex parte sua absque alterius partis interpellatione.*
6 *Commissio vnica sufficit in Rota, & habens clausulam, Quam, & quas, comprehendit etiam lites mouendas.*
7 *Actio ex empto orta dicitur à die celebrati emptionis instrumenti, sed exerceri non potest, nisi euictione secuta.*
8 *Ius Actori etiam superueniens lite pendente inseruit de Iure Canonico pro victoria.*
9 *Executio fieri debet seruato ordine leg. à Diuo Pio, §. in venditione, ff. de sent. & re iudic. Lim. vt nu. 10. & 11.*
12 *Compensationis exceptio attenditur à die illius oppositionis.*

DECISIO CLIX.

CVm Ioannes Maria Marchio Fontana per sententiam Rotalem R.P.D. mei Ghislerij condemnatus fuisset ad restituendum pretium Prædij Iosepho, & Ludouico de Ghellis ab ipso venditi pro lib. 34. mill. & euicti, commissa mihi causa appellationis cum clausula procedendi ad legitimam executionem sententiæ, & mandati. Dubio proposito, An sit procedendum ad legitimam, Domini dixerunt procedendum esse ad vlteriorem exequutionem ad effectum inuestiendi pro rata libr. 17. mill. & detractis fructibus ad rationem duorum pro centenario iuxta formam instrumenti inter Marchionem, & Ghellos celebrati, non obstantibus iis, quæ pro Marchione ad impediendam exequutionem deducebantur.

Nam primum obiectum, quod Ghellij iuxta eorum conuentionem in instrumento de anno 1620. celebrato cogere Fontanam non poterant ad soluendum residuum pretij, nisi facto per ipsos inuestimento librarum 8000. Domini cessare dixerunt, ex quo idem instrumentum 1620. confectum iam fuerat exequutioni demandatum mediante traditione bonorum & solutione totius pretij facta per Fontanam per subsequentem dationem Prædij Bagnatolæ,
1 † per quam omnis actio ex priori contractu Fontanæ competens fuit sublata, & ab ipso recessum, secundum doctrinam *Bart. in l. eleganter, nu. 1. vers. sed ante oppono ff. de pign. action. Alber. cap. in l. libera, nu. 2. vers. fallit vbi ref. C. de sent. Rot. apud Cenc. de censib. dec. 290. nu. 4.* Euictio enim fuit sequuta super bonis contentis in secundo instrumento confecto de anno 1628. euictionis promissionem continente, in quo tale pactum inuestiendi lib. 8000. non legitur, † neque proinde per 2
exceptionem non implementi pacti in separato instrumento contenti executio retardari potest, *Natt. cons. 133. numer. 5. Surd. consil. 101. numer. 25. Mantic. decisione 238. numero secundo. Gregor. decis. 541. num. 1.*

Secundum obiectum, quod executio facienda non erat pro omnibus libr. 34. mill. quia in ipsa sententia Marchioni reseruata fuit facultas soluendi libras 11800. in domo, & Filatorio, Domini pariter non obstare dixerunt, ex quo Marchio se d. facultate vti velle nunquam de- 3
clarauit; † Adeoque bene exequutio pro tota summa fieri potuit secundum ea, quæ tradit *Bart. in leg. si quando, §. heres, numer. 6. ff. de leg. 1. Corn. consil. 215. numer. 2. lib. 4. Rot. decis. 203. numer. 7. part. 1. recent.* Quia † in obligatione sunt pecuniæ, & in 4
solutione bona, iuxta *text. in leg. si quis stipulatus fuerit decem in melle, ff. de verb. oblig.* Neque Marchio per Ghellios ad hoc erat interpellandus, vt constitueretur in mora, quin pecuniæ deberentur ratione obligationis, & sententiæ pure conceptæ respectu creditorum † ex qua sententia, vt 5
Marchio commodum sentiret, eam adimplere ex parte sua, non expectata alterius partis interpellatione tenebatur, *Crauett. cons. 64. num. 1. Alex. 157. num. 2. lib. 6. Beccac. de societat. affic. num. 143. Paris. cons. 19. num. 205. lib. 2.*

Tertium obiectum contra exequutionem, quod clausula, Appellatione remota, tanquam posita in commissione obtenta occasione molestiarum illatarum à Ceula, nihil operatur in hodierno iudicio, in quo agitur pro euictione Sabatini. Dixerunt Domini cessare ex facto, quia pro euictione Sabatini fuit processum vigore prioris commissionis, cum † in Rota vni- 6
ca commissio sufficiat, & ipsa commissio habeat clausulam, Quam, & quas, comprehensiuam etiam litium mouendarum, *Cas. de Graff. dec. 2. nu. 6. & seqq. de rescrip. Buratt. decis. 226. n. 5. & seqq.* & vlterius Domini considerarunt, quod euictio Sabatini non tribuit nouam actionem, sed potius exercitium actionis ex empto competentis ex instrumento emptionis, † quæ statim à die 7
celebrati instrumenti orta fuit, quamvis non nisi sequuta euictione exerceri poterat, vt bene in proposito *Surd. cons. 150. num. 5. Alex. consil. 32. numer. 8. lib. 4. Mantic. de tacit. lib. 16. tit. 12. numer. 6. Rota in Romana Vineæ, seu Saluiani 26. Iunij 1641. coram R.P.D. meo Bichio.* Adeo quod, cum iudicium factum contra Sabatinum non sit diuersum à primo, bene suffragatur prima commissio cum sua clausula Appellatione remota. Nec refert, euictionem à Sabatino, pendente priore iudicio cum Ceula, fuisse sequutam, quia sufficit, secundum iudicium habuisse causam de præterito; nimirum ex fideicommisso longe ante purificato, cum † de iure Canonico etiam ius super- 8
ueniens Actori pendente iudicio inseruiat ad victoriam, *Gabr. de iudic. concl. 2. per tot. Rot. dec. 47. n. 13. p. 2. diuers.*

Quartum obiectum, quod † in executione 9
non fuerit seruatus Ordo *leg. à Diuo Pio, §. in venditione, ff. de sent. & re iudic.* visum est non subsistere, quia in instrumento nedum fuit renunciatum omnibus beneficiis cum iuramento, † ex 10
qua ratione non habere locum in obligatione came-

camerali dixit *Gratian.discept.7.n.28.* verum etiam
11 fuit adiectum pactum precarij, † quod secundum extensionem Statuti Bonon. tribuit creditori facultatem exequendi super quibus bonis maluerit, nec dispositio legis tollit pacta particularia, quæ ineuntur inter partes.

Quintum, quod dicitur, exequutionem fuisse factam in die feriata, cessat ex facto, vti bene fuit deductum per informantes pro Ghellis.

Solum igitur obiectum de compensatione duorum debitorum ex instrumento anni 1628. cuius vigore actum fuit, visum fuit Dominis
12 † procedere à die, qua compensatio fuit opposita, *Surd.decis.191.num.15.& consl.246.num.126.& seq. Rot.dec.627.num.1.par.1.diuers.* Adeoque procedendum esse Domini dixerunt ad vlteriorem exequutionem pro residuo libr. 34. mill. detractis fructibus decursis ad rationem duorum pro centenario ad effectum inuestiendi pro rata libr.17.mill. vtraque parte sæpius informante.

Reuerendissimo D.

DVNOZET. IVNIORE.

Anconitana Cambiorum.

Veneris 14. Maij 1641.

SVMMARIA.

1 *Liber probat contra scribentem, & eius hæredes.*
2 *Archiuij Constitutio, & Bannimenta, fidem abrogantia apocis, & instrumentis intra debitum tempus in Archiuio non præsentatis, non procedunt, quando eorum fides ex aliis scripturis, & documentis comprobantur, seu comprobari prætenditur.*
3 *Statutum disponens super probatione per testes intelligitur, vbi quis velit intentionem fundare super solis testibus, non si etiam super aliis scripturis, & probationibus.*
4 *Archiuiationis defectum qui non opposuit ante sententiam, videtur scripturam pro valida agnouisse.*
5 *Æquitas, rigore iuris omisso, attendi debet inter mercatores.*
6 *Expensas reficere parti non tenetur, qui validum fecit processum.*
7 *Actio confusa dicitur per aditionem hæreditatis debitoris, non docto de aditione cum beneficio legis, & inuentarij.*
8 *Creditores defuncti in bonis illius præferuntur creditoribus hæredis ex beneficio separationis.*
9 *Obligationis origo, & causa attendi debet ad anterioritatem crediti fundandam.*

DECISIO CLX.

Comitissa de Finellis, & Elisabetta eius soror vti filiæ, & donatariæ q. Ioannis Baptistæ egerunt contra Crescentium Gorum filium, & hæredem q. Hieronymi Senioris pro restitutione scutorum 1300. in sorte vna cum cambiis, de quibus agitur, ac præuiis duabus decisionibus emanatis coram me sub diebus 27. Martij 1627. & 21. Iunij 1638. reportarunt sententiam fauorabilem contra Ioannem Benincasam auiam maternam, & hæredem Hieronymi iunioris filij, & hæredis d. Crescentij interim prædefuncti, & successiuè in vim d. sententiæ obtinuerunt relaxari mandata Rotalia, quæ fuerunt executa in partibus super bonis hæreditariis d. Hieronymi senioris.

Verum d. Ioanna ad impediendam vlteriorem executionem obtinuit inhibitionem à Præfecto Archiuij, prætextu quod Apoca confecta super dictis cambiis non fuerit archiuiata. Ideo dictæ sorores adiuerunt Signaturam Sanctissimi, quæ rescripsit, vt facta archiuiatione, quatenus illa requiratur, & refectis expensis, si quæ sint legitimè factæ, procedat perinde, ac si archiuiatio legitimè facta fuisset, non obstante d. inhibitione. Quocirca, dato hodie dubio vigore d. rescripti, An sit procedendum ad vlteriorem executionem dd. mandatorum responsum fuit affirmatiuè. Siquidem d. rescriptum Sanctissimi duo requirit, Archiuiationem, non quidem purè, & simpliciter, sed sub conditione, scilicet, facta archiuiatione, quatenus illa requiratur, & refectis expensis, si quæ sint legitimè factæ; neutrum visum fuit impedire vlteriorem executionem, non quidem defectus archiuiationis, quia dictæ sorores non fundant absoluto, & principaliter earum creditum in d. apoca confecta super istis cambiis, sed etiam in partitis formiter extractis è libris rationis bancariæ d. Hieronymi senioris, in quibus totus tenor eiusdem apocæ repetitur, † qui libri concludenter probant cō- 1
tra ipsum Hieronymum, & eius hæredes, *l. quædam sunt personæ, §. fin. ff. de eden.* cum aliis relatis à *Crauetto de antiq. temp. par. 5. §. vidimus,* & abunde *num. 26. Seraph. decis. 1211. nu. 1. Duran. dec. 128. num. 23.* Vnde archiuiatio eiusdem apocæ ad effectum probandi d. creditum, quia † Constitutio Sixti 2
V. & bannimenta D. Cardinalis Caetanis, quæ fidem abrogant apocis, & instrumentis in Archiuio intra debitum tempus non registratis, videntur intelligenda, vbi quis vult fundare suam intentionem in solis scripturis non archiuiatis, secus autem quando, prout hîc eorum fides ex aliis scripturis, & documentis intendit comprobare, † exemplo Statuti disponentis, vt 3
si quis velit probare aliquid per dicta testium, quod illud sit intelligendum, si aliquis vult fundare suam intentionem in solis testibus, non autem in aliis scripturis, & probationibus, *Bald. cons. 270. num. 14 & seq. lib. 1. Alex. cons. 58. num. 7. lib. 4. Gratian. discept. 438. numer. 22.* cum aliis relatis ab *Asin. in prax. §. 19. cap. 5. lim. 4.*

Quæ facilius procedunt in casu isto, tum quia d. Ioanna, & illius auctores nunquam opposuerunt ante sententiam defectum archiuiationis contra d. apocam in actis productam, † vnde il- 4
lam vti validam agnouisse videtur, *Alex. cons. 185. numer. 14. lib. 6. Surd. dec. 199. num. 7. vers. & in proposito dixit Gonzal. ad reg. 8. gloss. 64. nu. 3.* Tum etiam quia versamur in re gesta inter mercatores † inter 5
quos, omisso rigore iuris, æquitas attendi debet, *Alciat. cons. 8. numer. 14. lib. 8. Stracc. de mercat. tit. quemadmod. in caus. mercat. proced. tit. 1. numer. 1. & seq. Rot. decis. 395. numer. 12. part. 5. & decis. 229. num. 10. par. 6. recent.*

Minus refectio expensarum valet impedire vlteriorem executionem, nam quoad expensas post d. inhibitionem prætensas non probatur, aliquas fuisse factas; quo vero ad factas ante In-

6 hibitionem, † cum ex prædictis appareat, processum fuisse validum non est locus illarum refectioni, *Rot. decis. 13. numer. 1. libr. 3. par. 3. diuer. & decis. 400. numer. 1. & 2. par. 2. recent. Gratian. discep. for. cap. 334. num. 54.*

Neque d. Ioanna visa fuit posse impedire vlteriorem executionem super bonis, de quibus agitur, prætextu, quod illa retineat pro dote matris d. Hieronymi iunioris eius auctoris, quia,
7 † cum d. Hieronymus iunior adiuerit hæreditatem Crescentij sui patris, ac prætensi debitoris d. doris maternæ, dictaque D. Ioanna, quamvis citata, non docuerit, eumdem Hieronymum adiuisse hæreditatem cum beneficio legis, & inuentarij, actio pro habendi credito dotali remansit confusa per aditionem d. hæreditatis, *l. stichus. 95. §. aditio. ff. de solut. l. debitori, C. de pact.* cum aliis ibidem in Glosa relatis.

Præterea nec, quatenus inuentarium exhiberetur, illud posset suffragari, cum sorores de Fanellis ex persona Ioannis Baptistæ earum patris sint creditrices anteriores, vti habentes obligata bona Hieronymi senioris, & consequenter sint præferendæ asserto credito dotis vxoris
8 Crescentij filij d. Hieronymi, nam † creditores defuncti in bonis illius præferuntur creditoribus hæredis ex beneficio separationis, *l. 1. & tot. tit. ff. de separat.* cum aliis relatis in *dec. Caualer. 41. nu. 3.*

Quod autem sorores de Fanellis habeant obligata bona Hieronymi senioris patet, quia earum pater contraxit cum Institoribus, qui exercebant rationem bancariam de ordine d. Hieronymi, qui etiam in testamento mandauit, illam suo nomine continuari, prout factum fuit.
9 Vnde sequitur anterioritas d. crediti, cum † sit attendenda origo, & causa obligationis, quæ prouenit ex testamento, *Alberic. de statut. lib. 2. qu. 178. nu. 6. & seqq. Sim. de Prat. de interpret. vlt. vol. lib. 4. interpr. 2. dubit. 4. num. 96. fol. 456.*

Et ita vna tantum, &c.

R. P. D. PEVTINGERO.

Bononien. Prædij.

Lunæ 16. Iunij 1642.

SVMMARIA.

1 *Executio facta in die feriata non tenet. Contrarium, & declaratur, num. 3. & 4.*
2 *Feriata dies non præsumitur, sed iuridica, nisi contrarium probetur.*
5 *Executio cum mandato diuerso à Resolutione Rotæ est nulla.*
6 *Commissione vtens cum clausula, Qui ad legitimam executionem, &c. renunciare dicitur executioni iam factæ, & obtinet nouam cum nouo mandato.*
7 *Sententia interpretationem recipit ab actis, & intelligitur, prout de iure.*
8 *Condemnatus quis censetur in eo, in quo condemnari debet. Ampl. vt num. 9.*

DECISIO CLXI.

PLacuerunt Dominis fundamenta decisionis in hac causa coram me sub die 4. Aprilis proximè præteriti, procedendum videlicet esse ad legitimam executionem mandati Rotalis contra Marchionem Fontanam relaxati pro lib. 34. mil. ad effectum reinuestiendi pro rata lib. 25. mill. licet in alia decisione fuerit per errorem expressum pro rata libr. 17. mill. detractis tamen per quadriennium quolibet anno duobus pro centenario iuxta formam Instrumenti inter Marchionem, & Ghellios celebrati de anno 1618.

Neque obstare Dominis visa est Marchionis prætensio, quod † executio facta fuerit die feriato, quia dixerunt de hoc non doceri, & contrarium apparere ex facto, vt dicitur in fine decisionis, & quatenus non constaret, adhuc † contrarium præsumi, cum omnis dies sit iuridica, nisi appareat feriata, *leg. omnes dies, C. de feriis*, & qui illas allegat, probare debet, *d. l. omnes dies, vbi Bald. in princ. Rota coram Ludouisio dec. 140. num. 3.* Et dato, non concesso, quod fuerit feriata, adhuc † in executionem mandati Rotalis possessionem festiuis diebus capi posse, tradit *Federic. de Sen. cons. 144. ad fin. vers. & ea, Buratt. dec. 688. num. 12.* Quinimo † pro re in sententia expresse contenta, vt in executionem fieri etiam die feriato, permittitur, *Guidopap. dec. 215. num. 5. vers. aut quærimus, Burt. in c. fin. de iudic. in princ. & num. 24. vers. fallit quinto.* | 1 | 2 | 3 | 4

Minus obstare Domini dixerunt, quod dicebatur, † esse nullam, & inualidam mandati executionem, dum Rota declarauit, esse faciendam ad effectum inuestiendi pro rata, & cum detractione duorum pro centenario, de quibus ne verbum quidem in mandato Rotali. Nam placuerunt responsiones, quod satis sit, executionem cum nouo mandato nunc fieri cum vtraque qualitate, & est ratio, quia, cum rescriptum Sanctissimi emanauerit cum clausula, Qui ad legitimam, &c. † per eam non præseruatur iam facta executio, sed illi tacitè renunciatur, & denuo, & ex integro fieri legitimè mandatur. Vnde praxis increbuit expediendi nouum mandatum de exequendo. | 5 | 6

Vltra quod istæ qualitates in sententia, & mandato Rotale nedum non excluduntur, sed immò implicitè continentur, ac si essent expressæ eùm de iure inesse debeant. Nam † sententia quælibet ab actis recipit interpretationem, & intelligitur prout de iure, *c. dilectis, de offic. ordin. Rot. coram Gregor. dec. 74. nu. 7.* Et † quis censendus est in eo condemnatus, in quo condemnari debet, *Crauett. cons. 74. nu. 9. Rot. dec. 74. coram Ludouis. n. 8. & coram Buratt. decis. 337. num. 24.* vbi allegantur concordantes, † præsertim stante clausula, Omni meliori modo, *Verall. dec. 91. nu. 5. p. 1.* | 7 | 8 | 9

Ex quibus DD. & aliis in decisione allatis, Marchione non informante, sæpiùs intimato, in decisis perstiterunt.

R. P. D. MELTIO.

Romana Locorum Montium.

Lunæ 18. Maij 1643.

SVMMARIA.

1 *Iudex ritè, & rectè in subhastatione procedens priuat possessione, illamque transfert in liberatarium, & num. 2.*

3 *Remedium possessorium non datur aduersus sententiam Iudicis adiudicantis rem per subhastationem seruatis seruandis, nisi iniustitia siue nullitas sit ita patens,& notoria,vt nulla ratione possit velari,& num.4.*

5 *Officium Bancheriorum Hebraeorum vbi est manuale.*

6 *Euictio, quae prouenit ex natura rei,non debetur, nisi promissio sit amplissima,& nu.7.& 10.*

8 *Euictio promissa dicitur, vbi quis se obligauit in se suscipere omnem litem.*

9 *Euictio,qua prouenit ex natura rei quando debeatur à venditore,& nu.10.& 11.*

12 *Loca Montium connumerantur in stabilibus.*

13 *Ecclesiarum bona stabilia alienari non possunt absque Beneplacito Apostolico.*

14 *Lim.vt nulla requiratur solemnitas in alienatione necessaria ob soluendum aes alienum contractum, puta alicuius haereditatis aditione.*

15 *Executio contra Moniales haeredes cum beneficio legis,& inuentarij,vel etiam sine,non potest fieri in bonis propriis,nec & vltra vires grauari possunt, nec in obolo.Lim.vt nu.18.*

16 *Inuentarium in haerede fuit inuentum ad tollendas fraudes.*

17 *Ecclesia haeres non tenetur inuentarium conficere tanquam in ea cessent fraudes.*

19 *Executio excessiua etiam in obolo vitiatur in totum.*

20 *Euictionis tempus attenditur respectu interesse, dum agitur actione ex empto,siue melior,siue deterior res facta sit.*

21 *Euictio sequuta de Officio, & eius mobilibus debetur* ***pro omnibus, dum vnica omnium fuit venditio, & promissio.***

DECISIO CLXII.

LOca Montium, de quibus agitur, erant propria Monialium S. Iosephi ad capita domorum haeredumque Francisci Sotij, quae fuerunt iudicialiter deliberata, & pretium Iacobo Caesio exbursatum pro euictione Officij Bancheriorum Hebraeorum emptor. à d.Francisco per Michaelem Angelum Scarpellium cum pecuniis eiusdem Cesij, vna cum Pulpitis, filzis,protocollis,rastellis,& aliis ad d.Officium spectantibus,& cum coraminibus in apotheca, in qua exercetur, existentibus pretio scutor. 3250.asserens idem venditor d.Officium esse liberum,& ad ipsum pleno iure spectare,& pertinere,nulli fideicommisso esse obnoxium, nec aliquid fuisse factum in praeiudicium praesentis venditionis, eaque sibi facere licuisse,ac etiam litem omnem in se suscipere promisit,& quamcunque personam praetendentem interesse desuper facere consentire, ac in possessione d.Officii manutenere, ac generaliter de omni, & quacunque euictione generali,& particulari in forma iuris valida, & in Vrbe consueta teneri voluit,& ad praedicta se in forma Camerae obligauit, prout latius in instrumento venditionis Summario Iacobi num.1.

Hodie Moniales praetendunt manutentionem super dictis locis Montium sub praetextu, quod tale Officium sit manuale,quod dicta loca Montium,cum dicantur bona stabilia,non potuerint alienari absque Beneplacito Apostolico, quod exequutio fieri non potuerit in bonis propriis Monialium, cum ipsae acceperint haereditatem cum beneficio legis,& tandem quod mandatum per Iacobum successorem in d. Officio mediante venditione sibi facta à d. Scarpellio,& possessorem tempore euictionis ex eadem causa obtentum, fuit excessiuum, eo quia obtentum fuerit pro scutis 4500.quibus tamen non obstantibus fuit per Dominos responsum negatiuè.

Potuerunt † enim Moniales sua possessione 1 dd. locorum Montium priuari auctoritate Iudicis ritè,& rectè procedentis, *leg.iustè possidet, ff. de acquir.poss.Ang.in leg.clam possidere,§.qui ad nundinas,num.2.in fin.eod.tit. Rot.dec.802.nu.7.par.1. diuers. & 341.numer.2.par.3.recent.& 582.num.4.& 5.coram Papa Greg.XV.& dec.173.num.2.par.1.recent.*† illamque in d.liberatarium transferri, *decis.74.num.4. dict.par.1.recent.* † aduersus quam sententiam Iudicis adiudicantis talem subhastationem seruatis seruandis non datur remedium possessorium, † nisi iniustitia, siue nullitas sit adeo patens, & notoria, vt nulla ratione possit velari, *Abb.in cap.cum causam,numer.4.vers.sextò, de offic. deleg. Contard. de moment.poss.limit.7.numer.25. & seq. Rot.post primum vol.cons.Farinac.decis.106.num.1. Post. de manutent.obseru.12. numer.8. & 9. Gratian. discept. forens.cap.912.numer.53. & dec.646.num.1.& 2.par.2. recent.*

2
3
4

Et primo non obstat, quod † tale Officium 5 sit manuale,vt firmatur in dec.15.post Fenzon. ad Statut. Vrb. & sic † Sotius non teneatur de 6 euictione,quae prouenit ex natura rei,iuxta tex. *in l.si seruus venditus, in princ.ff. de euict.glos.Bart. & Bald.in l.si famil.ff.famil.ercisc. Roman.cons.503.nu.14. Crauett.cons.211.nu.6.Mangil.qu.21.nu.1.& seq.*

Quia,cum venditio huius Officij fuerit facta eisdem verbis, & modo quo fuisset venditum aliud Officium Capitolinum pro eodem pretio cum expressa declaratione, quod ambo erant libera,& ad venditorem pleno iure spectabant; iuncta promissione de faciendo consentire omnem personam, vt superius fuit narratum, quam venditionem Cardinalis Cameratius admisit ad vitam emptoris, † vtique sub hac am- 7 plissima euictionis promissione comprehenditur etiam euictio, quae prouenit ex natura rei, *Tiraq. de retract.lign.§.1.glos.9. num.55.* iunctis quae scribit ad finem *tit.89. Decian. cons.55.num.94. lib.3. Hond.cons.3.num.75.lib.1. Marescott.var.resol.lib.2.cap. 19.num.32. & seqq. Ciriac.controuers.283.num.54. Rot. decis.152.num.5. par. 2. diuers.* & † in specie dicitur 8 promissa euictio quando quis se obligauit in se suscipere omnem litem, vt inquit idem *Hond.d. cons.3.vers.ac etiam*, ex hac enim ampla promissione Sotij clarè patet,Iacobum nullam habuisse scientiam, quod Officium supradictum esset talis qualitatis, vt per Moniales praetenditur,& † cessante tali scientia debetur etiam euictio, 9 quae prouenit ex natura rei per illam generalem promissionem euictionis.*Surd.cons.311.nu.27.*cum tali casu teneatur venditor certiorare emptorem de natura rei, *Bald.in leg.si famil.num.1.Cod. famil.ercisc.& cons.443.volum.5.Aluarott.cons.95.vol.4. Corn.consil.190.vol.2. Crauett.cons.83.num.3 Surd.cons. 145.numer.8.& decis.265.num. pariter 8.* & licet in *decis. 15. apud Fenzon. ad Statut. Vrb.* firmetur, huiusmodi Officium esse venale, seu vacabile;

16 † tamen non inde sequitur Socium noluisse teneri de euictione prouenien te ex natura rei, stante prægnantia clausularum in Instrumento venditionis appositarum, vt in similibus terminis declarat *Seraph. decis. 468. num. 7.* &, quatenus
11 etiam tale Officium esset vacabile, † tamen ex dictis clausulis contrahentes videntur magis respexisse ad illorum contractum, quam naturam Officij, ad tradita per eundem *Seraph. in d. decis. 468. in fin.* cum sit inuerisimile, quod quis vellet erogare scuta 3250. pro emendo Officio manuali, à quo die sequenti amoueri posset.

Secundo non obstat, quod † loca montium
12 inter stabilia connumerentur, vt firmauit *Rot. in Narnien. Successionis 22. Maij 1628. coram bon. mem. Merlino, & decis. 177. num. 38. par. 5. diuers.* † & sic non
13 potuerint alienari absque Beneplacito Apostolico, *cap. 1. de reb. Eccles. non alien. in 6. Clemen. 1. eod. tit. Rot. in Papien. Bonor. 17. Maij 1627. coram Coccino.*

14 Quia, † cum talis alienatio fuerit necessaria ex causa contractæ obligationis per aditionem hæreditatis, nulla solemnitas erat adhibenda, *auth. hoc ius, Cod. de Sacros. Eccles. & ibi Bart. & DD. communiter, Redoanus de reb. Eccles. non alien. rubrica de casib. in quibus fit alien. numer. 1. & seq. fol. 260. Fenzon. ad Statut. Vrb. in annotat. cap. 113. numer. 20. lib. 1. Greg. XV decis. 47. numer. 17. & seq. & decis. 408. num. 5.*

Tertio, minus releuat, quod talis exequutio fieri minimè potuerit in bonis propriis dictarum Monialium, † quæ cum acceperint hære-
15 ditatem cum beneficio legis, non tenebantur vltra vires hæreditarias, nec in obolo poterant grauari, etiam si inuentarium non confecerint iuxta claram dispositionem, *leg. fin. §. & si præfatam, Cod. de iur. delib. Rot. decis. 181. num. 1. part. 6. recent.*
16 cum † inuentarium fuerit inuentum ad tollendas fraudes, quæ videntur cessare in Ecclesia,
17 † & sic non tenentur illud conficere, vt inquit *Mant. de inuent. tract. tom. 8. part. 2. fol. 270. part. 2. numer. 2.*

18 Quia, † si bona omnia hæreditatis extarent non teneretur Ecclesia aliquid de suo exponere, sed dum dictæ Moniales citatæ ad exhibendum Inuentarium, ac bona inuentariata, non adimpleuerunt, præsumendum est, easdem in ipsarum vtilitatem res hæreditarias consumpsisse, & ideo teneri de proprio, cum dicantur factæ locupletiores, dum bona hæreditatis, & non propria pro seruitio Monasterij impenderunt, vt in *l. pupillo. ff. de solut. Rot. dec. 72. n. 40. part. 2. diuers. Gratian. discept. for. cap. 270. num. 12. & seq. Abb. cons. 33. nu. 4. vers. venio nunc ad tertium dubium, Rot. in Sabinen. Census, 21. Iunij 1641. coram Pirouano.*

Quarto tandem non obstat, quod exequutio fuerit excessiua, cum fuerit consumata pro scutis 4500. & pretium esset tantum scut. 3250. &
19 † vti talis non possit sustineri, cum ad hunc effectum sufficiat excessus etiam in obolo, vt firmauit *Rota dec. 198. num. 1. coram Papa Greg. XV.*

Quia licet à principio tale Officium fuerit emptum pretio scutor. 3250. tamen probatur, quod tempore euictionis idem Officium locabatur ad rationem scutor. 250. correspondentem pretio scut. 4500. quo fuit emptum à d. Iacobo, qui propterea in tanta summa dicitur damnificatus, pro quibus fuit relaxatum mandatum pro euictione, &, † dum agitur actione 20
ex empto, attenditur tempus euictionis, siue res sit melior, vel deterior facta, *text. in l. re euicta, la prima, ff. de euict. Vinc. de Franch. decis. 297. num. 1. & seq. Seraph. decis. 1114. numer. 2. Magon. decis. Florent. 110. nu. 2. & seq. Mangil. de euict. quæst. 20. num. 28. & seq.*

Nec d. excessus potest considerari in supradictis mobilibus, pro quibus non fuit promissa euictio, quia, † cum vnica fuerit venditio, & de 21
istis in hac venditione fuerit facta mentio, & vnicum fuerit constitutum pretium, ita videtur contractus, & indiuiduus, ac per consequens dicitur etiam promissa euictio pro istis mobilibus, cum non verisimile sit, emptorem emere voluisse sine dictis mobilibus, pro quibus etiam dicitur promissa euictio, dum est sequuta pro negotio principali, *leg. quod autem, in fin. & l. quod si vno, ff. de in diem addict. Tiraq. de retract. lignag. §. 23. glos. 1. num. 5. Mangil. de euict. quæst. 133. nu. 4. Soccin. iun. cons. 26. num. 1. Becc. cons. 106. num. 49. Surd. cons. 359. num. 30. & decis. 296. num. 17.*

Et ita vtraque parte informante resolutum fuit, &c.

R. P. D. ROYAS.

Amerina Bonorum.

Lunæ 18. Maij 1643.

SVMMARIA.

1 *Monasterij Sancti Norberti de Vrbe Preses habet in vim Religionis Constitutionum supremam facultatem administrandi bona, & faciendi ea omnia, quæ agere valent alij Prælati excepta distractione stabilium.*
2 *Monasterium S. Norberti de Vrbe habet omnia requisita, quæ Collegio conueniunt & quæ sint.*
3 *Emptio facta per Præsidem, Collegio non conuocato, non tenet. Lim. vt ibid.*
4 *Prælati Præmonstratenses non possunt æs alienum contrahere absque Conuentu.*
5 *Constitutio prohibens Præsidentibus Monasteriorum contrahi debita, non potest intelligi de debito ex causa acquisitionis, & emptionis bonorum, & in vtilitatem Monasterij.*
6 *Casus in Constitutione non expressus habetur pro non comprehenso, & remanet in dispositione iuris communis.*
7 *Prælati Monasteriorum, quæ debita possint de iure contrahere, & quando possint bona distrahere absque solemnitatibus, & n. 8. 14. & 18.*
9 *Æs alienum quando dicatur contractum in vtilitatem Ecclesiæ.*
10 *Solemnitates in contractu rei Ecclesiæ quando non requirantur, vel requirantur.*
11 *Obseruantiæ proximæ interpretatiuæ multum defertur, & facultatem tribuit faciendi, quod fuit obseruatum, & nu. 12.*
13 *Prælatus Monasterij distrahere potest pecuniam absque solemnitatibus, cum sit de rebus, quæ seruando seruari non possunt.*
15 *Executio pro debito contra Monasterium fieri potest tam super fructibus, quam super locis Montium, & num. 16.*

16 Loca

16 *Loca Montium ex Constitutionibus Summorum Pontificum possunt liberè distrahi, & obligari, caduntque sub hypotheca, & obligatione camerali, & num. 17. Lim. vt num. 20.*

18 *Alienatio rei Ecclesiasticæ necessaria ex causa contractæ obligationis ob factam emptionem non requirit solemnitatem, nisi subhastationis, & numer. 19.*

DECISIO CLXIII.

SVb die 19. Aprilis 1641. fuit coram Eminentiss. Cardinali Verospio resolutum, contractum venditionis Vineæ, & aliorum bonorum stabilium Pauli Parcæ sequutæ ad fauorem Collegij S. Norberti de Vrbe mediante Præside pro tempore pretio scut. 3000. cum pacto soluendi fructus recompensatiuos pro scutis 2000. non solutis esse validum, & mandatum esse relaxandum super bonis per dict. Paulum venditis tantum. Postea fuit coram me dictum sub die 21. Februarij 1642. non intrare arbitrium pro retardatione exequutionis mandati, etiam super fructibus locorum Montium ex rationibus in decisione deductis: modo dubitaui, An esset persistendum in decisis sub dicta die 19. Aprilis 1641. coram Eminentissimo Verospio; Et fuit resolutum quoad primam partem firmantem validitatem d. venditionis standum esse in decisis, quo vero ad secundam partem, in qua dictum fuit, executionem esse faciendam super bonis per Paulum venditis tantum à decisis fuit recessum.

Inconcussa siquidem remanere dicebant Domini fundamenta primæ partis decisionis firmantis validitatem venditionis ob facultatem amplissimam competentem Præsidi vigore Cō-
1 stitutionum Monasterij, † ex quarum dispositione illi conceditur suprema facultas administrandi bona, & faciendi ea omnia, quæ agere valent alij Prælati, excepta distractione bonorum immobilium, vt optimè comprobatur in *dict. dec. 19. Aprilis, §. idem etiam permissum erat.*

Vnde non obstat, quod ex testibus nouiter examinatis constet, Monasterium habere omnia
2 requisita, quæ Collegio conueniunt, † scilicet sigillum commune, & Arcam, nec non se congregare pro negotiis Monasterij, quæ omnia esse signa veræ collegialitatis dixerunt *Card. in clem. 2. n. 10. de etat. & qualit. Abb. in c. nobis, num. 8. vers. quando autem agnoscatur de iurepatron. Decian. respons. 6. n. 1. lib. 6. Rot. dec. 185. n. 2. par. 4. diuers. Greg. XV. decis. 482. n. 4.* cum aliis per *Add. ad Buratt. dec. 455. num. 5.*
3 † propterea non sustineri emptionem factam per Præsidem Collegio non conuocato, *c. Abbatibus 12. q. 2. c. in venditionibus 17. q. 4. Abb. in c. nouit, n. 7. de iis, quæ fiunt à Prel. sine consen. capitul.* Quia fuit responsum, contractum præfatum benè sustineri ex d. amplissima facultate competente Præsidi vigore dd. Constitutionum Monasterij, & late in *dict. dec. 19. Aprilis* deductum fuit, vnde semper depositionibus præfatorum testium obstabit d. Constitutio particularis Monasterij.

4 Nec repugnat Constitutio Innocentiana † prohibens Prælatis Præmonstratensibus æs alienum contrahere absque conuentu. Quia
5 † cum Constitutio loquatur de simplici contractu debiti, non potest intelligi de debito ex causa acquisitionis, & emptionis bonorum in vtilitatem Monasterij, *Ruin. cons. 114. num 789. lib. 1. Alex. cons. 140. nu. 4. lib. 5. Surd. dec. 174. nu. 14. Duran. dec. 36. nu. 6.* Et † hic casus tamquam omissus à d. Con- 6
stitutione Innocentiana debet haberi pro non comprehenso, & remanere in dispositione iuris communis, *leg. commodissimè, ff. de lib. & posthum. l. si extraneus, de cond. ob. caus. Alex. dict. cons. 140. n. 6. lib. 5. Oldrad. cons. 228. num. 1. Bero in c. nulli, nu. 14. vers. cum itaque de reb. Eccles. non alien.* † De iure autem 7
Prælati possunt similia debita contrahere ex causa acquisitionis in vtilitatem Ecclesiæ, & generaliter obligare eius bona, *Abb. in cap. nulli, num. 13. de reb. Eccles. non alien. Bero. ibid. num. 12. & 14. vers. cum itaque Butrius nu. 2. Couar. var. lib. 2. cap. 16. num. 7. Castropal. oper. moral. tit. 2. disp. vnic. qu. 15. §. 2. numer. 2.* Ita, & taliter, vt bene † valeant Prælati 8
bona distrahere ad Ecclesiam spectantia absque aliqua solemnitate pro soluendis dictis debitis contractis in vtilitatem Ecclesiæ ex causa emptionis stabilium, *c. 1. de solut. Ric. dec. f. Neapol. Cur. Archiepisc. 226. par. 1. numer. 12. Barbos. in cap. 1. numer. 2. de solut.* vbi concordantes, *Alciat. cons. 3. numer. 5. lib. 1.*

Quod verò † æs alienum fuerit contractum 9
in vtilitatem Ecclesiæ desumptum fuit ex eo, quod pecunia fuit conuersa in emptionem Prędiorum, siue rei perpetuo duraturæ, *Innoc. in cap. quod quibusdam, nu. 4 de fideiuss. vbi Card. nu. 13. in 10. quæst. vers. Innocent. autem, Imol. num. 13. eod. vers. Castr. cons. 337. num. 1. vers. sed hic, lib. 1.* † Ita vt in hoc con- 10
tractu non requirantur solemnitates, de quibus in Extrauaganti Ambitiosæ Pauli II. *de reb. Eccles. non alien.* dum illæ tantum desiderantur, quando agitur de translatione dominij bonorum Ecclesiæ in alios, non autem quando Ecclesia intendit bona acquirere, vt in hoc contractu, dum Collegium bona stabilia à Paulo emit, *cap. nulli, de reb. Eccles. non alien. vbi Butr. nu. 11. Rebuff. in compen. alien. rer. Eccles. num. 8. Nauar. in eod. compend. n. 1. in princ.*

Prædictis accedit obseruantia, dum de anno 1619. per Præsidentem de eo tempore absque consensu Religiosorum fuit empta Vinea petiar. 24. pretio scutor. 1750. & sub die 5. Febr. 1632. fuit empta domus cum Viridario à Patribus Sanctæ Potentiariæ pretio scutor. 5500. absque alio interuentu Religiosorum, † cui ob- 11
seruantiæ interpretatiuæ tamquam proximæ multum venit deferendum, *Rot. dec. 37. n. 34. & 35. par. 2. diuers. & 170. nu. 4. par. 2. recent. & par. 5. dec. 150. nu. 27. circa fin. Adden. ad Greg. XV. dec. 325. num. 26.* Et Præsidentem pro tempore habere a suo superiore facultatem emendi de per se, bene d. obseruantia demonstrat, dum ea declarat concessum, quod subsequutum fuit, † ita vt tribuat fa- 12
cultatem faciendi, quod fuit obseruatum, *l. si de interpretat. ff. de legib. ibique DD. ad notat. in c. in literis, de restit. spoliat. Surd. consil. 140. numer. 43. cum seq. & consil. 423. numer. 14. Eugen. consil. 30. numer. 25. lib. 1.*

Nihil obstat, quod scuta 1000. erogata pro solutione partis pretij bonorum emptorum, de quibus agitur, essent destinata in emptionem locorum Montium, quia nec hoc remansit probatum ex apoca Vandelpolij, quinimmo contrarium apparere ex partitis mensæ nummulariæ

S. Spiritus, vltra quod modo amplius non agitur de dictis pecuniis iam erogatis in hac em-
13 ptione, & † Prælato bene fit permissa distractio pecuniæ sine solemnitatibus cum sit de rebus, quæ seruando seruari non possunt, *Abb. in c. nulli, num. 11. de reb. Eccl. non alien. Alex. cons. 92. nu. 3. lib. 6. Tiraq. de retract. lignag. §. 1. gl. 7. num. 105. in fin. Redoan. de reb. Eccles. non alien. qu. 6. n. 9.* sed in præsenti agitur pro scutis 2000. debitis Paulo pro residuo nondum soluto ex causa obligationis d. Præsidentis nomine Ecclesiæ, non restrictæ ad certas pecunias, sed generalis de soluendo pretium, quod potest solui ex aliis pecuniis non destina-
14 tis pro emptione aliqua, † pro quibus bene sustinetur promissio etiam absque Beneplacito Apostolico, *Abb. in d. c. nulli, num. 11. de reb. Eccles. non alien. Bero. nu. 82. Alex. cons. 92. nu. 3. lib. 6.*

Nec pariter obstat, quod contractus sit resolutus, ex quo bona vendita extabant obnoxia Patrimonio Pauli, ad cuius titulum ipse repericbatur insignitus, quia placuit responsio circa hoc data in d. decisione *hodie reuisa, in §. altera exceptio*, & quamuis modo constiterit, bona dicto Patrimonio subrogata fuisse euicta vigore laudi R. P. D. Cybo, tamen dicebant Domini, quod ex pretio soluendo per P. P. Præmonstratenses possent emi pro concurrenti quantitate valoris d. Patrimonij tot loca Montium, vel bona stabilia; Et sic huic obiecto erit optime cautum, & satisfactum.

Quo vero ad secundam partem d. decisionis hodie reuisæ firmantis, executionem esse faciendam super bonis per Paulum venditis tantum pro consecutione scutor. 2000. debitorum pro residuo, fuit hodie meritò recessum, & firmatum, executionem non esse arctandam ad bona vendita tantum, sed vel esse faciendam super fructibus bonorum Collegij, vt fuit firmatum coram me sub die 21. Febr. 1642. §. fuit enim
15 responsum, cum qua DD. transierunt, † vel esse faciendam etiam super locis Montium, & sic
16 super proprietate, ex quo † loca Montium ex Constitutionibus Summorum Pontificum possunt libere distrahi, & obligari absque solemnitatibus, & super eis bene executio fieri potest
17 ad effectum satisfaciendi creditoribus, cum † cadant sub hypotheca, & obligatione camerali, *Bald. in leg. si pupilli, §. si pupillus, vers. item nota hunc textum, ff. de reb. cor. leg. iubemus nulli, C. de Sacros. Eccles. auth. hoc ius porrectum, Cod. eod. tit. Menoch. de adipisc. remed. 5. nu. 13. Molin. de Hispan. primog. lib. 4. c. 5. n. 2. & 3. Asin. in prax. §. 31. cap. 2. ampl. 32. & 35. num. 1.*
18 Et, † dum in præsenti agitur de alienatione necessaria ex causa contractæ præcedentis obligationis per Prælatum ob emptionem sequutam, non requiritur solemnitas Extrauag. Ambi-
19 tiosæ, de rer. Eccles. † cum tunc sufficiat sola solemnitas hastarum, quia non dicitur voluntaria alienatio, de qua loquitur d. Extrauag. Ambitiosæ, ex *tex. in cap. nulli, de reb. Eccles. non alien. DD. in auth. hoc ius porrectum, C. de Sacros. Eccles. & ibi Bart. in vlt. col. vers. quæro pone, Neguf. de pign. part. 6. memb. 1. num. 15. vers. primo igitur. Gratian. discept. 931. in princ. Bordon. de regul. tit. de alien. bon. resol. 27. nu. 7. & 63.* & resoluit *Rota hac ead. die in Romana Locorum Montium coram R. P. D. meo Meltio.*
20 Vltimo, non obstat † decisio in Veneta Pretij Bonorum, seu Nullitatis Contractus 13. Nouembris 1602. coram Card. Hieronymo Pamphilio, in qua prohibetur distractio locorum Montium, ex quo in casu d. decisionis agebatur de locis Montium, seu imprestitis Ciuitatis Venetiarum, quæ sunt diuersæ naturæ, ac qualitatis, cum illa sint verè imprestita Ciuitatis Venetiarum, quæ propterea bene cadunt sub prohibitione alienatis tanquam sequentia naturam bonorum immobilium, *Clem. 1. §. cum annui redditus, de verb. sign.* Et si aliquod damnum Monasterium sentiet bene poterit resarcire ex fructibus, quos percipit ex bonis venditis, modo à d. Collegio possessis, vt firmatur in d. decisione in hac causa coram me facta, *§. vltimo non obstat.* Et licet distrahantur loca Montium in summa scut. 2000. adhuc remanent d. Collegio quamplura alia loca Montium à Præsidentibus Monasterij pro tempore empta.

Et ita resolutum vtraque parte informante, &c.

R. P. D. BICHIO.

Florentina Horti.

Mercurij 1. Iulij 1643.

SVMMARIA.

1 Sententia in iudicatum transacta habet executionem paratam, & parit actionem personalem iudicati, vel in factum, etiam in actione reali, & nu. 3.

2 Consensus litigatorum in iudicio importat quasi contractum, & obligationem parendi iudicato.

4 Rei vendicationis ex natura venit restitutio.

5 Executio ex causa fieri potest in alia re, quam petita prævia summaria talis causæ cognitione, & in eiusdem rei æstimatione, saltem donec fiat restitutio rei petitæ, & num. 6.

7 Rei vendicationis in iudicio potest Reus præcise cogi ad rem ipsam restituendam, si restituendi facultatem habeat.

8 Ampl. etiam captis pignoribus, vt fit contra non parentes sententiæ Iudicis aliquid fieri præcipienti.

9 Ampl. vt executio facienda sit pro æstimatione, & quantitate, quam iurauerit actor, cui defertur iuramentum in litem, etiam affectionis, & quare, & num. 11. & 12.

10 Iuramentum in litem etiam affectionis defertur Actori, quando Reus potest ad aliquid præcise compelli.

13 Conditionis melioris quis fieri non debet ex propria mora, & culpa.

14 Notorium sufficit allegare absque alia probatione.

15 Executio sententiæ vbi petitur coram eodem Iudice, non est opus noua litis contestatione, sed sufficit qualis qualis petitio.

16 Ampl. vt idem sit, quando proceditur summariè.

DECISIO CLXIV.

SEntentiam Rotalem, qua pronunciatum fuit, Hortum, de quo agitur, spectare ad Petrum Ioannem de Cambiis, Rota censuit exequendam esse super bonis stabilibus Bernardi Rei conuenti in agro Romano existentibus.

Habet † enim sententia in iudicatum transa- 1
cta executionem paratam, *leg. post rem iudicatam, ff. re iud. Neuiz. cons. 4. num. 9. & 11. Asin. in prax. §. 7. lim. 5.*

lim.5.n.1.c.1. paritque actionem personalem iu-
2 dicati, vel in factum, quia † consensus litigato-
rum in iudicium importat quasi contractum, & obligationem parendi iudicato, *l.actori*, 8. *C.de reb.cred.l.3.§.idem scribit, ff de pecul.*& ibi *Bartol. nu.1.& 7.in fin. Ang.in fin.Salic.ad med. versic.nec*
3 *obstat.Barz. dec.23.nu.17.* † etiam si sententia lata fuerit, vt in casu nostro in actione reali, *l.miles, §.fin.ff.de re iudic.*& ibi *Cuman.n.2.post med.Alex. n.9.in fin. Ias.nu 7.vers.contrariam opinionem, glos. vlt.in l.nam & postea, § fin.ff.de iur.iur.*

Et, cum sententia declaret, Hortum spectare ad Petrum Iohannem, & aduersarium ab eius occupatione amouendum esse, ac mandatum, de immittendo, & amouendo respectiuè, & aliud quodcunq; necessarium relaxet, continet etiam relaxationem mandati pro restitutione Horti,
4 quia † restitutio venit ex natura rei vendicationis, *l.officium*, 9. ibi, *necesse habebit possessor restituere, ff.de rei vendic.* & ibi *Bart.n.4.ex gl.in leg. Pomponius, §.si is, qui precario ff de acq.poss.versic. Item an hic, Fab de error.pragmat. part.1.decis.18. err.4.n.3.& 9.*

Quod, quia exequutioni mitti non potest super ipso Horto, exequendum venit super bonis ab aduersario possessis in agro Romano, nam
5 † ex causa fieri potest executio in alia re, quam petita, præuia summaria talis causæ cognitione, *Ang.in l.1.n.28.C.de iudic. Roman.consil.270.nu.4. & text. in l.qui restituere, ff.rei vendic.* vbi quod
6 † fieri potest executio in eiusdem rei æstimatione, saltim donec fiat restitutio rei petitæ, ad *text.in l.1.& tot.tit. ff.vt in poss. leg.vel fideicomm. Rot.in Romana Census 14.Iunij 1636.coram bo.mt. Pirouano impressa part.7.recent.dec.150.n.2.*

7 Cumque † Reus in iudicio rei vendicationis, dum habet restituendi facultatem, possit præcisè cogi rem ipsam restituere, *Bart. in l.Stipulationes non diuiduntur, num.38 ff de verb.oblig. Curt.iun. in terminis condemnati per sententiam Iudicis in l.in actionibus, sub nu.22.versic.vel etiam ex Iudicis sententia, ff.vt in lit.iuran. Add.ad Alex.consil.244.*
8 *littera I, lib.7.* † etiam captis pignoribus, vt fit contra non parentes sententiæ Iudicis aliquid fieri præcipienti, *Vinc. de Franc.dec.310.num.1.* quam sequitur *Facchin.consil.63.n.1.lib.3.*

9 Executio † facienda est pro æstimatione, & quantitate, quam iurauerit actor, cui defertur
10 iuramentum in litem, etiam affectionis, † vt solet, quando Reus potest ad aliquid præcise compelli, *Curt.in puncto in d.l.in actionibus, sub nu.22. Helfric.Hunn.in tract.de rer.æstimat.q 7. in princ.*
11 vbi dicit rationem, quia † nisi in hoc iudicio permitteretur domino iureiurando in litem rei suæ, pro suo arbitrio pretium statuere, cogeretur inuitus re sua carere, aut iusto pretio illam vendere, contra id, quod ad litteram disponitur *in l.si tutor.ff.de in lit.iuran. & in l.non enim, ff.act.*
12 *rer. amot.* & quod † pro executione iudicati in iudicio rei vendicationis detur iuramentum in litem, notat *Fab. de error.pragmat.part.1.dub.17. err.6.n.6.* eo magis in casu nostro, quo Rota declarauit, actorem non esse cogendum ad recipiendum pretium Horti, prout condemnauerat sententiam D. Nuncij Florentiæ; si enim executio fieret solum pro iusto pretio, hoc esset exe-
13 qui d. sententiam, quam Rota reuocauit, † & aduersarius ex propria mora, & culpa melioris fieret conditionis, vt bene ad propositum aduertit, *Fab.d.dec.17.err.6.sub num.11.vers.nec vnquam.*

Causa autem exequendi in alia re, quam petita, in casu nostro est patens, quia Hortus situs est in Ciuitate Florentiæ, vbi similes executiones fieri difficile est, & dixit *Rot.dec.14. sub nu.3. part.2. recent.* & impossibile hisce temporibus bellorum, † quæ cum sint notoria, sufficit, quod 14
allegentur absque alia probatione, *Gloss. in clem. appellanti, verb. alias, de appell. Felin. in cap.cum ordinem, num.11.& seq.de rescript. Dec.cons.356.n. 4 versic.Secundo respondetur, Affl.dec.50.n.5.Surd. dec.159.n.14.*

Neque pro huiusmodi executione obtinenda opus fuit noua contestatione litis, sed solum quali quali petitione, † quæ satis est, quando 15
petitur executio sententiæ coram eodem Iudico, *Felin.in c.1.n.7.in 5.fallentia, de lit.contest. vbi Soccin.n.41. Alex.in l.intra dies, num 4.ff.rei iudic. Afin.in prax. §.4.cap.3.num.1. Surd. de aliment.tit. 3.quæst.9.num.6 Gratian discept.66.num.24.* † vel 16
quando proceditur summariè, *Clemen.sæpe, de verb.signific. Abb.in cap.fin.num.10. de offic.Iudic. Marant.in prax.part.4. distinct.9.nu.10. Surd.de aliment.tit.8.priuil.2.n.5.*

Et ita decisum vna tantum parte informante, quia alias pluries citata non comparuit.

R. P. D. ROYAS.

Romana Hereditatis de Gratianis.

Veneris 29. Maij 1643.

SVMMARIA.

1 *Executiuè agi non potest contra tertium possessorem.*
2 *Alienatio rei litigiosæ est expressè prohibita.*
3 *Executiuè procedi potest, & absque nouo processu contra tertium, in quem scientem lite pendente, alienata fuit res litigiosa, & n.9.*
4 *Litigiosi vitium contrahitur in actione reali, non in personali.*
5 *Interdictum quorum bonorum est actio personalis.*
6 *Litigiosa vt dicatur possessio, & vt res non possit acquiri, nec in alterum transferri, sufficit litem motam esse in possessorio.*
7 *Alienatio rei litigiosæ ex causa necessaria sustinetur. Lim.vt ibid.*
8 *Scientia probatur coniecturis.*
10 *Collusio in alienatione rei litigiosæ præsumitur inter socerum, & generum. Ampl.vt n.11.*
12 *Executiuè procedi non potest contra tertium, in quem per viam iudicialis subhastationis, & deliberationis transiuit res litigiosa.*
13 *Fraus considerari non potest, vbi factum Iudicis interuenit.*
14 *Statutum Vrbis mandat inter Ciues, & Incolas seruari ius Ciuile, Decl.vt n.17.*
15 *Legitimatus vt quis dicatur per subsequens matrimonium, requiritur probatio, matrem fuisse à patre retentam domi in schemate concubinatus. Dec.vt num.23.& 24.*
16 *Matrimonium cum meretrice, vti turpi persona,*

contrahi non potest de Iure Ciuili ad effectum legitimationis filiorum, & successionis, & n.22. secus de Ir[illegible]nonico, vt n.23. & 24.

18 *Ius Canoni[illegible] semper attendi debet in rebus spiritualibus, & iis, quæ ex spirituali consequuntur.*

19 *Matrimonium subsequens post filij natiuitatem præbet effectum successionis.*

20 *Ius Canonicum, non Ciuile attendi debet in matrimonio, eiusque effectibus, etiam in Terris Imperij, & præsertim respectu legitimationis & successionis, & n.22. & 26.*

21 *Papa solus dispensare potest de matrimonio, & de his, quæ ex eo consequuntur.*

24 *Matrimonij in Sacramento non datur exceptio personarum.*

25 *Legitimatus per subsequens matrimonium an admittatur ad successionem patrui.*

26 *Ius Canonicum absolutè facit filium legitimum ex subsequenti matrimonio, ac si de legitimo matrimonio natus esset, & ad quemcumque effectum, ac ad successionem tam ab intestato, quàm ex testamento, etiam in feudalibus, & num. 27. & 19.*

28 *Legitimatus ex rescripto Principis, an dicatur habilitatus ad succedendum.*

30 *Sacramentum idem semper debet operari.*

31 *Matrimonium contractum domi, & non in Ecclesia an & quando teneat, & n.32.*

33 *Legitimationis filiorum ad effectum suffragatur etiam matrimonium clandestinum.*

DECISIO CLXV.

CEnsuerunt DD. mandatum de immittendo per Rotam relaxatum ad fauorem Francisci Gratiani in possessionem medietatis omnium bonorum hæreditariorum q. Octauij Gratiani eius patrui esse exequendum tantum super domo sita in Campo Martio, possessa à Ioanne Francisco Attauante, non autem super duabus aliis domibus. Mori potissimum ex eo, quia alienatio huius domus fuit facta lite pendente in d. Io. Franciscum Attauantem per Lelium Gratianum, & sic tanquam facta de re litigiosa, &
1 quamuis † contra tertium possessorem agi non
possit executiuè, vt per *Felin. in c. cum super sub n.15. versic. amplius dixi de sent. & re iud. Bero consil. 47. n.6. lib.1. Caualer. dec.151. n.1. Greg. XV. dec.22. n.1. & 2.* Tamen quia alienatio facta fuit in d.
2 Io. Franciscum de re litigiosa † expressè alienari prohibita ex dispositione *tex. in l fin. C. de litig.*
3 *c. Ecclesia, vt lit. pend. Duran. dec.* 88. *num.3.* † illa
non sustinetur, & potest executiuè procedi contra d. Attauantem, etiam absque nouo processu, stante vitio litigiosi, *auth. nunc si heres, C. de litig. Bart. in l. creditoris, num.23. C. de pign. & hypothec. Couar. pract. quæst. cap.15. nu.6. Soccin. iun. consil.92. num.8. lib.3. Cephal. consil.195. num.14. & 15. lib.2. Bero. consil.155. nu.40. vol.1. Peregr. de iur. fisc. lib. 4. tit.6. n.27. Cancer. var. resol. lib.2. c.12. n.14. Berg. Caualcan. dec.16. nu.7. p.1. Duran. d. dec.88. nu.2. Caualer. dec.132. n.2.*

4 Nec dicatur, † vitium litigiosi non contrahi
nisi in actione reali, secus vero in personali, vt fuit resolutum in Bononien. Transactionis 14. Nouembris 1636. & 8. Iunij 1637. coram Eminen-
5 tissimo Verospio. † Interdictum autem quorum
bonorum intentatum esse actionem personalem, tradit *glos. in l. in interdictis in verb. non retro ff. de interdict. seu extraord. action.* Quia fuit respon-
sum, † ad hoc, vt dicatur litigiosa possessio, suffi- 6
cit, motam esse litem in possessorio, ita vt res, super qua mota est lis, non possit neque acquiri, neque in alterum transferri, *Lanc. de attent. lit. pend. part.2. c.4. in præfat. n.518. Rot. penes Marches. de comm. part.1. fol.384. nu.9. in vna Toletana Beneficij, & in Romana Saluiani 1. Martij 1627. coram Card. Vbaldo. Burat. dec.917. n.2. & 3.*

Nihil obstat, quod dict. domus fuerit alienata per d. Lelium Gratianum ex causa dotis debitæ
d. Attauanti, & sic † tanquam facta ex causa ne- 7
cessaria sustineatur iuxta licitationem, de qua in *l. fi. C. de litig. in puncto Duran. dec.281. n.3. & 5.* Quia responsum fuit, dotem fuisse promissam à Lelio patre Casandræ nuptæ d. Io. Francisco Attauanti post hanc litem motam; Vnde poterat idem Lælius dotem filij soluere, vel ex alia medietate hæreditatis d. Octauij ad se liberè spectante, vel ex aliis bonis propriis ab eadem possessis, & cum d. Attauantes emptor sciuerit, litem agitari in Rota, quæ non erat super aliqua re particulari, vt in casu decisionis Romanæ Vineæ 17. Iunij 1640. coram bo. me. Merlino, sed super medietate hæreditatis Octauij, ac legitimatione dict. Francisci, eaque lis erat satis nota, dum fuit spatio 15. fere annorum agitata, fueruntque examinati testes; concurrente etiam continua cohabitatione, atque arctissima sanguinis affinitate inter d. Lelium, ac Attauantem, ex quibus omnibus negari non potest, quin scientia remaneat sufficienter probata in dict. Attauante
dum † ea etiam coniecturis probari potest, *Bal.* 8
consil.392. n.1. lib.1. Alex. consil.137. n.8. li.2. Soc. iun. consil.118. n.12. lib.1. Cephal. consil.114. n.15. cum aliis optime congestis in *Romana Diuisionis 20. Iunij 1639. coram R.P.D. meo Bichio, & in Romana Successionis 6. Martij præteriti coram R.P.D. Carrillo.*
† Qua scientia stante, præfatus Attauantes non 9
valet impedire quoad d. domus exequutionem, *Calder. consil.9. tit. de re iudic. Anchar. consil 333. col. 2. Crauett. consil.503. n.5. Surd. consil.314. n.11. Boer. dec.79. n.3. Franc. Marc. dec.538. n.7.* Vltra quod,
† cum agatur inter socerum, & generum, præsu- 10
mitur collusio, † præsertim quia alia bona libe- 11
ra extabant, & tamen fuerunt data bona litigiosa, *Decian. resp.10. n.1. & 6.*

Quo verò ad alias duas domos fuit meritò
denegata executio, ex eo, † quia Io. Franciscus 12
Attauantes eas possidet pariter ex causa dotis, præcedente iudiciali subhastatione, ac delibe-
ratione, propterea, † dum interuenit factum Iu- 13
dicis, nulla fraus potest considerari, *Bart. in l.1. n.4. C. de præd. Decurion. lib.10. & in l. frater, § fratre, n.51. ff. de cond. indeb. Specul. in tit. de empt. § nunc dicendum, il primo n.5. versic. & breuiter Menoch. præsumpt.75. n.55. lib.2. Dec. consil.466. n.7. versic. & quia Caputaq. dec.163. nu.8. part.3. Mantic. dec. 151. in fin. Caualer. dec.339. num.6.* prout etiam fuit in terminis resolutum in *Bononien. Subhastationis 25. Maij 1635. coram Motmanno.*

Nihil obstant ea, quæ longa serie circa legitimationem Francisci Gratiani adducebantur, repetendo etiam omnia aliàs adducta pro parte Lelij, dum fuit secuta decisio in hac causa sub
die

die 7.Februarij 1642. coram me; Quia quoad ea,
quæ modo contra d. decisionem fuerunt conge-
sta placuerunt Dominis responsiones datæ in
d. decisione 7. Februarij 1642. Ad id verò,
quod denuo additum fuit, quod agatur inter Ci-
14 ues & Incolas, † inter quos Statutum Vrbis c.41.
lib.1.mandat seruari Ius Ciuile, inde d.Francisco
Gratiano non suffragari legitimationem per sub-
sequens matrimonium, dũ non probatur, Olim-
piam eius matrem fuisse ab Horatio progenito-
re retentam domi in schemate concubinatus,
15 † prout requiritur de iure ciuili, §.1.*Auth.quib.*
mod.natur. effic.legit. §.vlt. Inst de nupt. Bart.in l.
concubinas, n.4.ff.de concub. Peregr.de fideicomm.
*art.24.n.53.*Imo constare, d.Olimpiam fuisse me-
16 retricem, & in Lupanariis inuolutam, † nec pro-
pterea cum ea, tanquam turpi persona potuisse
contrahi matrimonium de iure ciuili ad effectum
legitimationis filiorum & successionis, §. *sed &*
aliud Authent.quib. mod.natur.effic.legit. Menoch.
cons.18.n.6.Mantic.de coniect.lib.11.tit.10.n 9.
Quia facilis visa fuit responsio, aduertendo,
17 quod † Statutum Vrbis mandans seruari ius ci-
uile procedit in casibus, in quibus non agitur de
re spirituali, siue de eis, qui ex spirituali conse-
18 quuntur, † in quibus semper venit attendendum
Ius Canonicum, vt in puncto d. Statuti fuit di-
ctum in Romana Fideiussionis de repræsentan-
do 16 Martij 1618.coram bo.me. Coccino, §.*ne-*
que obstat. Quapropter, cum in præsenti casu aga-
19 tur de matrimonio, eiusque effectibus, † inter
quos adest etiam successio, non venit attenden-
20 dum ius ciuile, † sed ius canonicum etiam vbi
aliàs ius ciuile esset attendendum, quamuis esse-
21 mus in Terris Imperij, ex quo † solus Papa po-
test disponere de matrimonio, & de his, quæ ex
eo consequuntur, vt tradunt communiter DD *in*
c.1.de sponsal. Affl in cap.1.§ naturales, vers.5 n.27.
& 35.si de feud.defuncti fuer.controu.& de communi
Ias.cons 168.n.8.vers.& subdit.lib 4 Dec.cons.135.
num.1.in fin. Ruin.cons.111.n.4.lib.1.Paris.cons.13.
22 *n.49.& seq lib.2.* prout † in specie legitimatio-
nis per subsequens matrimonium iuxta *text. in*
c.tanta. qui fil. sint leg. quod veniat standum iuri
Canonico, etiam in Terris Imperij ad effectum
successionis, *Gabr.cons.21.n 14.lib.1.* vbi reprobat
contrariam doctrinam *Angeli cons.29.& sub n.12.*
& 22. subdit, in hoc esse correctam rationem iu-
ris ciuilis, ob quam legitimati excludebantur,
lib.1.& Gabr sequitur Decian.resp.5 nu 73 & seq.
n.91.lib.1 Giouagn.consil.59.n.22.lib.1.Mantic.de
coniect.d.lib.11.tit.12.sub n.8.vers.sed contrarium.
Rot.dec 661.n.5.part.4.recent.
23 At verò † de iure canonico non requiritur,
quòd mulier fuerit retenta in schemate concu-
24 binatus, aut quod sit honesta persona, ex quo † in
Sacramento matrimonij non datur exceptio
personarum, & sufficit filium natum esse ex so-
luto, & soluta, inter quos tempore conceptio-
nis matrimonium validè contrahi valuerit, *glos.*
in c.innotuit.verb.coniugata de elect. Abb.in d cap.
tanta, n.14 qui fil.sint legit. Rip.in l.si vnquam n.55.
C.de reuoc.donat. Gabr. de legit.concl.1.n.50.Menoc.
cons.18.n 9 & seq Mantic.de coniect.d.lib.11.tit.12.
num.6.Osasc.decis.158.num.11.& 12. vbi subdit,
quod alioquin nulli, vel pauci legitimarentur
per subsequens matrimonium, *Giouagn. dicto*
consilio 59.num.21.cum sequent.lib.1.
Minus † venit facienda distinctio inter suc- 25
cessionem patris, vel patrui iuxta ea, quæ
tradit *Rim.iun.inter consil.matrim. diuers.consil.80.*
sub nu.20. quem sequitur *Osasc.inter consil.vltim.*
volum.lib.2.consil.138.sub n.8. ex quo † Ius Cano- 26
nicum (quod, vt dictum est, seruandum venit)
absolutè facit filium legitimum ex subsequenti
matrimonio, non secus, ac si de legitimo matri-
monio fuisset procreatus, vt expressè disponitur
in *d.c.tanta*, † etiam ad quemcumque effectum, 27
ac successionem, siue ab intestato, siue ex testa-
mento, etiam in feudalibus. † Quidquid sit in 28
legitimatis per rescriptum Principis, vt optimè
distinguit *Vvesembech.consil.44.sub num 43.lib.1.*
Giouagn.d.cons.59.num.26. vbi rationem assignat,
Quia † totus effectus huius legitimationis pen- 29
det à matrimonio, † quod cum sit Sacramen- 30
tum, idem semper debet operari indistinctè, lib.
1. allegatque concordantes.
Vltimò non obstat prætensa nullitas matri-
monij, eo quod non fuit contractum in Ecclesia,
sed domi. Quia † hoc potuit fieri ex causa infir- 31
mitatis Olimpiæ. Vltra quod, † vt matrimonium 32
in faciem Ecclesiæ contractum dicatur, non re-
quiritur, quòd sit contractum in foribus Eccle-
siæ, sed solum in præsentia Parochi, vel alterius
Sacerdotis de eiusdem Parochi, vel Ordinarij
licentia & duorum, vel trium testium celebre-
tur, vt in puncto ad effectum legitimationis,
Giouagn.d.consil.59.n 6 qui n.13. subdit, quod † ad 33
effectum legitimationis filiorũ suffragatur etiam
matrimonium clandestinum.
Et ita resolutum vtraque parte informante,
&c.

R. P. D. BICHIO.

Anconitana Bonorum.

Lunæ 1. Iulij 1643.

SVMMARIA.

1 *Iniustitia notoria excludit rem iudicatam.*
2 *Iudex pronunciare debet iuxta formam commissionis.*
3 *Dotis creditum probatur ex confessione viri de receptione, concurrentibus adminiculis.*
4 *Matrimonia sine dote contrahi non præsumuntur.*
5 *Dotis præcedens promissio tollit in viro, receptionem confitente, præsumptionem simulationis, aut animi donandi in fraudem legis.*
6 *Et operatur vt vidua non possit opponi exceptio non numeratæ dotis, nec ab hæredibus, nec à creditoribus medio tempore creatis.*
7 *Apoca promissionis dotis in instrumento confessionis de recepto inserta absque Iudicis decreto, non facit fidem, sed deseruit pro adminiculo, & n.8.*
8 *Scriptura qualibet informis adminiculum facit.*
9 *Viri promissio iurata de dote restituenda in casu restitutionis inducit coniecturam veritatis confessionis de recepto.*
10 *Alimenta vxoris præstita per notabile tempus faciunt præsumere dotis solutionem, quæ coniectura quamuis non sufficiat, iuuat tamen cum aliis iuncta, & n.11.*

12 *Confessio in parte vera, seu verificata talis præsumitur in totum.*

13 *Pretium rei venditæ viro cessisse in causam dotis quomodo probetur.*

14 *Excessum allegans agnoscit veritatem crediti.*

15 *Præscriptionis crediti ad effectum attenditur tempus petitionis, non mandati relaxati.*

16 *Præscriptio est opponenda, cum non perimat actionem ipso iure, sed ope exceptionis.*

17 *Dotis satisfactio præsumitur in matre, quæ tutelam filiorum administrauit, nullo confecto inuentario. Decl. vt n. 21. & seq.*

18 *Iocalia inseruire solent ad vxoris ornatum.*

19 *Et præsumuntur penes eam fuisse constante matrimonio, eoque soluto retenta, nisi contrarium probetur.*

20 *Pretium bonorum hereditariorum viri receptum ab vxore tutrice, & filiis, & versum in extinctionem æris alieni hereditarij non potest in illius creditum dotale imputari.*

23 *Dotis speciale est, vt eius restitutio non retardetur exceptione administrationis bonorum viri tanquam illiquida, non docto de quantitate bonorum ad mulieris manus peruentorum.*

24 *Tutor, excepta matre respectu dotis, præsumitur ex administratione de suo credito satisfactus, dum dolosè omisit scribere aliquid in inuentario.*

25 *Melioramentorum non liquidorum exceptioni prouisum dicitur cautione de illis reficiendis, postquam fuerint liquidata.*

26 *Cessio, non probato credito cedentis, cessionario non suffragatur.*

DECISIO CLXVI.

SPeciali commissione Sanctissimi ad instantiam Societatis S. Annæ Græcorum, & Marinotij Christophori Creditorum q. Camilli de Gabriellibus, præuia narratiua, quod Maria & alij hæredes Nicolosæ olim vxoris d. Camilli retinerent pro dote bona eius valorem excedentia, demandata fuit Iudici de partibus subhastatio eorum bonorum ad effectum satisfaciendi primo loco dictis hæredibus de credito dotali, & deinde aliis creditoribus.

Cuius commissionis vigore Iudex demandauit bona subhastari, & ex proprio satisfieri diuersis creditoribus Camilli, non tamen dictis hæredibus Nicolosæ, qui propterea causam appellationis introduxerunt in Rota, vbi, cum ex aduerso allegaretur, quod sententia primi Iudicis transierat in iudicatum, proposui dubium, An constet de re iudicata, quæ veniat exequenda, fuitq; negatiuè responsum ob notoriam senten-
1 tiæ iniustitiam, † quæ excludit rem iudicatam, *Rot. dec. 594. part. 2. ad Greg. XV. dec. 1. n. 6.*

2 Debebat † enim Iudex pronunciare iuxta formam commissionis, quod præ cæteris satisfieret ex pretio bonorum hæreditariorum Nicolosæ
3 de credito dotali, † quod satis probatur per confessionem Camilli viri de dote recepta concurrentibus adminiculis, *Bald. in l. 1. sub n. 4.... Aym. cons. 4. n. 4. Bero cons. 60. n. 43. lib. 2. Mohed dec. 2. n. 2. de confess. Rot. dec. 108. n. 21. coram bo. me Buratto.*

Et in casu nostro vltra generalem præsump-
4 tionem, quod † matrimonia sine dote non contrahantur, *Soccin. cons. 8. n. 12. lib. 2. Aym. d. cons. 40. num. 1. in fin. & num. seq. Surd cons. 489 nu. 12. Rot. decis. 24. num. 4. part. 7. recent.*

Concurrit primo præcedens promissio dotis,
† quæ tollit præsumptionem simulationis, aut 5
animi donandi in fraudem legis, itaut † viduæ 6
non possit opponi exceptio non numeratæ dotis, nec ab hæredibus, nec à creditoribus viri medio tempore creatis, *Couar. var. resol. lib. 1. c. 7. n. 6. Marescott. var. resol. lib. 1. c. 8. n. 13. Sanchez de matrim. lib. 6. disput. nu. 10. Fontanell. de pact. nupt. tom. 2 claus. fin. glos. vnic. num. 35. & seqq. Seraph. dec. 795. nu. 1.*

Et licet de promissione dotis non constet nisi per Apocham priuatam in Instrumento confessionis de recepto insertam absque decreto Iudicis, † quod requirebatur, vt Apoca fidem fa- 7
ceret, *Gratian. discept. for. 693. n. 1. Afflict. dec. 273. num. 4. in fin. Cresc. dec. 1. de prob. Buratt. dec. 108. num. 1.* & fuit dictum in *Tesulanen. Parochialis 4. Decembr. 1623. coram bo. me. Merlino*, negari ta- 8
men non potest, quin ea Apoca inseruiat pro adminiculo, vt quælibet alia scriptura informis, *l. instrumenta domestica, C. de prob. Bald. cons. 204. num. 7. lib. 3. Caputaq. dec. 234. part. 1. Rot. decis. 198. n. 6. dec. 310. n. 3 part. 1. recent.*

Secundò adest promissio iurata viri de dote restituenda in casu restitutionis tam constante, quam soluto matrimonio, † quam pro conie- 9
ctura veritatis confessionis adducit in his terminis, *Bald. Nouell. in repet. lib. 1. nu. 198 & 203 ff. sol. matrim. & in tract. de dot. in princ. col. 5. vers. nec obstat Surd. cons. 498. num. 18. vers. quinto concurrit. Ioseph. Ludouic. dec Perus. 60. num. 11. Rot. dec. 24. num. 8. part. 7. recent.*

Tertio maritus post d. confessionem penes se vxorem retinuit, aluitque per 20. annos, † 10
vnde deduci solet coniectura veræ solutionis dotis, quia alias verisimile non est, quod maritus alimenta præstitisset, & † quamuis hæc sola 11
coniectura non sufficiat, iuuat iuncta cum aliis, *Aret. in §. fuerit, sub num. 15. Inst. de action. Soccin. cons. 52. n. 30. lib. 3. Dec. cons. 536. sub num. 10. Greg. XV. dec. 62. num. 5. dec. 24. num. 11. dec. 160. num. 3. & 4. part. 7. recent.*

Quarta validissimam coniecturam facit solutio partis dotis aliundè probata, nam † confessio 12
partim vera talis præsumitur in totum, *Dec. dict. cons. 563. sub nu. 10. Aym. cons. 152 nu. 6. Greg. XV. d. dec. 62. n. 7. d. dec. 274 n. 9. & dec. 160. n. 2. part. 7. recent.* Nimirum iocalia, quæ in instrumento dotis in eius computum dabantur, fuisse tradita viro constat ex ipsa confessione aduersariorum, dum allegant, illam soluto matrimonio, remansisse penes viduam; Ideoque accepto ferenda hæreditate viri in calculo restitutionis dotis, pariterque apparet fuisse vero solutum pretium vineæ nuncupatæ S. Maria Posatore, quam in instrumento dotali fuerat conuentum tradi posse in solutum prædictæ dotis. Nec obstat, quod vinea fuerit consignata viro ex causa venditionis: Quia, † quod eius pretium verè cesserit in 13
causam dotis, conuincitur ex eo, quod illud pretium non legitur à viro solutum in contanti, sed solum confessatum, & eo die ad fauorem venditoris, simulque debitoris dotis emisit confessionem de dote recepta ad trad. per *Rip. in leg. si ventri, § fin. num. 10 ff de priuil. credit. Menoch. de arbitr.*

arbitr.cas.437.n.38.& præsumpt.55.n.8.lib.3.Surd. dec.55.n.9.Rot.dec.48.n.6.part.5.recent.

Quinto accedit lapsus temporis ad excipiendum non numerata dote mandatum vsque de anno 1625. ab A. C. relaxatum contra bona hæreditaria viri pro restitutione dotis, eiusque actualis restitutio facta ab hæredibus viri in corporalibus, quæ postmodum in vim supracitatæ commissionis Sanctissimi Iudex primæ instantiæ mandauit subhastari, & tandem narratiua diuersariorum in eadem commissione, quod
14 dicta corpora excedebant creditum dotis, † allegando enim huiusmodi excessum videntur agnouisse veritatem crediti dotalis.

Non obstat præscriptio 30. annorum ab anno 1590. quo per mortem viri solutum fuit matrimonium. Quia fuit interrupta per iudicium mo-
15 tum coram A. C. † attento tempore, non relaxationis mandati, sed petitionis vt debet, *Abb. in c.2.n.21.vers.posset tamen, de ord.cogn. Bald.de præscript.part.6.princ.q.4.n.38. Rot.dec.164.num.3. part.2.rec.* & sufficit, quod in eo iudicio non fue-
16 rit oppositum de præscript. † & opus erat, quia non perimit actionem ipso iure, sed ope exceptionis, *Bald.de præscript.part.1.q.8.per tot. Cancer. var.resol.lib.1.c.18.n.27.& 28. Ciriac.contr.384.n. 22.& 23.Boer.dec.324.n.6.Guidopap.dec.121.*

Maior difficultas versatur circa satisfactio-
17 nem † tum præsumptam, ex quo Nicolosa tutelam filiorum administrauit nullo confecto inuentario, vt per *Escobar.de ratiocin.c.9.n.69.* eoque magis quoad summam scutor. 1356. pro quibus fuerunt in partem dotis tradita viro ioca-
18 lia. Quia cum † inseruire soleant ad ornatum
19 vxoris, *l. quamuis, ff. argent. & aur. leg.* † præsumuntur penes eam fuisse constante matrimonio, ipsoque soluto retenta, nisi contrarium probet, *Fontanell.de pact.nupt.to.2.clauf.6.gl.2.part.2. n.16 Rot.dec.225.n.15.& 16.part 6.rec.& in Romana Separationis Dotis 28. Ian.1621.coram R.P.D. meo Cerro.* Tum vero quia ex instrumentis publicis patet, Nicolosam alienasse dicta corpora hæreditaria viri, & pretium recepisse.

Cæterum quoad alienationes huiusmodi præter vnam factam de anno 1626. ad fauorem illorum de inuictis pro pretio scutor. 2150. aliarum pretium ne dum recepit Nicolosa, sed & filij, quia simul cum matre alienarunt, & cum appareat versum in extinctione æris alieni patris,
20 Summ.Gabriellio *nu.12.& tribus seqq.* † non potest imputari in creditum dotale mulieris, vt fuit dictum in *Ciuitatis Vetulæ Dotis 27.Februar. 1643.coram R.P.D.meo Cerro.*

Quo verò ad præsumptionem resultantem ex administratione tutelæ Rota sequendo doctri-
21 nam *Neguf. de pign. 5.memb.5.part.num.36.* † eam præsumptionem admittere non solet nisi probetur quod ad manus mulieris peruenerint tot bona, ex quibus potuerit satisfieri, *Seraph.dec.1455. n.1.& seqq.* & fuit dictum in *dec.275.n.4 part.4. recent.dec.14.n 8.& 9.part.5.* & in *Romana Dotis 6 Aprilis 1612. coram bo.me.Sacrato,* in *Viterbien. Restitutionis dotis 23. Iunij 1623.coram bo.me. Pa-*
22 *triarcha Manzanedo,* & alias passim, † nulla habita ratione, an mulier confecerit inuentarium,
23 necne, quia † speciale est in dote, vt eius restitutio non retardetur exceptione administratio-

nis bonorum viri, cum sit illiquida, non docta de quantitate bonorum ad mulieris manus peruentorum, & † *Escobar.* exemplo alleg. non lo- 24
quitur de dote, sed generaliter de tutore, qui dolosè omisit scribere aliquid in inuentario.

Igitur admissa restitutione dotis pro rata scutorum 2150. redactorum ex venditione facta, vt supra, illis de Inuictis, necnon scutorum 1356. in iocalibus ita æstimatis in Instrumento confessionis de recepto, Summ. Gabr. *n.2.* adhuc superest creditum dotale in scutis 846. de quibus saltem debuisset haberi ratio in sententiam de partibus.

Non tamen DD. censuerunt suff agari hæredibus Nicolosæ cessionem iurium, quam reportarunt à creditoribus viri, aut exceptionem melioramentorum. Quia † pro his Iudex mandauit 25
præstari cautionem de reficiendo, postquam fuissent liquidata, & quoad cessiones non probatur creditum cedentium, † vt requiritur, *l. si* 26
nomen, C.hæred.vel act.vend.Rot.dec.161.n.6.& 7. post Pacific.de Salu.dec.114.n.4.part.7.recent.

Et ita decisum vtraque parte informante, &c.

R. P. D. PEVTINGERO.

Vrbeuetana Restitutionis Dotis.

Lunæ 14. Decembris 1643.

SVMMARIA.

1 *Executio facta in aliis bonis, quam debitoris, & excessiua est reuocanda.*

2 *Mandatum relaxatum contra bona hæreditaria viri non potest exequi contra bona possessa per vxorem, quæ vsa fuit cautela Angeli inhibendo, & præstando.*

3 *Allegans executionis excessum, eamque factam esse in aliis bonis, quam debitoris tenetur id concludenter probare, cum præsumatur pro executione.*

4 *Executori creditur attestanti, se executionem fecisse super bonis vti hæreditariis alicuius, seu ad debitorem spectantibus, vt tanquam deponenti de re eius officium concernente, & n.5.*

6 *Executori non creditur circa solemnitates subhastationis, & alia similia ad eius officium non pertinentia.*

7 *Bona apud filium reperta præsumuntur patris. Ampl.vt n.8.& 9.*

10 *Executio excessiua respectu executionis, non sententiæ, vel mandati sustinetur pro rata debita super bonis veri debitoris.*

11 *Inhibitio ab A.C. obtenta, lite pendente in Rota, est nulla, & attenta, ac sperni potest.*

12 *Quilibet ad causam veniens comparere cogitur coram Iudice Executore.*

13 *Executiuè validè processum dicitur contra tertium, qui in toto iudicio citatus fuit, & litem sustinuit per tres sententias, & passus fuit in causa procedi vsque ad citationem ad videndum deliberari, quamuis ex alio titulo possideret.*

14 *Ius proprium allegare differens præsumitur non habere.*

15 *Executio rei vindicatæ impediri non potest.*

DECISIO CLXVII.

CVm pro parte Ludouici, & aliorum de Testasiccis peteretur ad vlteriora in subhastatione, & deliberatione bonorum in vim mandati relaxati in summa scutorum 1333. pro restitutione dotis, debitę Lucretiæ de Testasiccis, caprorum, & alterius mandati scut. 85. b. 60. pro expensis procedi, Ponfreni, ad impediendum hunc ad vlteriora processum, duo potissimum obiecerunt. Primum, quod, licet mandatum esset relaxatum contra bona hæreditaria Com. Vguzoni, & Alberti, exequutio tamen facta fuerit super bonis communiter spectantibus tam ad dd. Vguzonem, & Albertum, quam ad Iacobam Meniconiam, Ludouicum, atque Carolum eius
1 filios, † adeoque tanquam facta super aliis bonis, quam debitoris, & excessiua sit reuocanda, vt per *Angel. in l. à Diuo Pio, §. si super rebus, ff. de re iudic. Roland. conf. 5. num. 15. & seq. lib. 2.* & dixit *Rota in Auximana fideicommissi*, 30. *Martij* 1631. *coram Eminentiss. Card. Hieronymo Verospio, & in Beneuentana Salium* 17. *Decembris* 1634. *coram Reuerendiss. D. meo Dunezetto.* Secundum, quod Ia-
2 coba via † cautela, *Angel. in d. l. à D. Pio, d. §. si super rebus*, protestata sit ac per A.C. inhibuerit, ne super dd. prædiis ab ipsa possessis titulo donationis sibi factæ à Com. Vguzone viro de anno 1617. adeoque contra ipsam exequi possit, vt firmant *Seraph. dec.* 385. *Caual. dec* 48. *num.* 2. *Gregor. dec* 22. *n.* 2 *Buratt. dec.* 627. *num.* 3.

Verum neutrum obstare Dominis visum est, quia primum cessat, ex quo Ponfreni nunquam probarunt, huiusmodi bona Iure proprio ad ipsos spectare scilicet ad Iacobam, Ludouicum, &
3 Carolum, vt † allegantes excessum executionis factæ, & super aliis bonis, quàm debitoris, illud concludenter probare teneantur, *Rol. d. conf. 5. in princ. lib. 2. Lancellott. de attent, lit. pend. limit.* 53. *n.* 24. *& seqq. Rota dec.* 45. *num.* 1. *de appell. in nouis.* Ideoque interim præsumendum est pro validi-
4 tate executionis, & † credendum executori, qui testatur se super bonis Vguzoni, & Alberti exequutionem vti eorum hæreditariis fecisse: Ita tradit *Glos. in l. bona vers. restituantur, C. de priuil. fisc. Bald. ibid. num.* 2. *Tiraq. de retract. lignag.* §. 8. *glos.* 9. *num.* 2. *Gratian. discept. forens. cap.* 501. *nu.* 10. *&* 15. *Rot. coram Burat. decis.* 675. *num.* 3. vbi affert
5 concordantes, † cum deponat de re concernente eius officium bona super quibus facta est exequutio spectare ad debitorem, *Natta consil.*
6 654 *num.* 5. *Grat. loco supra cit.* quod † secus esset, si exequutor solemnitates, & alia similia attestando ingrederetur, quæ ad eius officium minimè pertinent, vt tradit *Surd. cons.* 49. *num.* 19. *Rot. coram Gregor. decis.* 485. *num.* 9 *&* 10. Imò hæredi-
7 taria fuisse præsumuntur, cum † bona patris esse arguantur, quæ reperiuntur apud filios, *l.* 2. *& ibi Bald. C. de patr. potest. Menoch. cons.* 207. *num.* 12.
8 † præsertim in filiis industria carentibus, *num.* 15.
9 *&* 16. † neque ostendentibus Inuentarium bonorum paternorum, *Ruin. cons.* 29. *num.* 11. *lib.* 5. *&*
10 *Menoch. loco cit. n.* 22. quamuis, † dato etiam excessu in sola exequutione, non verò in ipsa sententia, vel mandato, ista saltem substinetur pro rata debita, super bonis veri debitoris, nec tota corrueret, sed esset reducenda, *Surd. cons.* 39. *n.* 26. *cum aliis per Adden. ad Gregor. dec.* 198. *sub litter. A, in fine, Rot. recent. decis.* 8. *num.* 8. *part.* 6.

Secundum vero obiectum etiam euanescit, quia † dum lis pendebat in Rota, quam Iacoba 11
diu substinuit non poterat obtinere inhibitionem ab A.C. & obtenta, fuit nulla, atque attentata, ac rectè potuit sperni, cum † quilibet ad 12
causam veniens coram Iudice exequente comparere teneatur, *vt not. Doctores in d. l. à D. Pio, d. §. si super rebus, ff. de Iudic.*

Deinde, † cum ipsa Iacoba semper fuerit in 13
toto Iudicio citata pro suo Iure, & interesse, nihilominus litem sustinuerit cum dd. Carolo, & Ludouico per tres sententias rectè potuit contra illam etiam ex alio titulo possidentem exequutiuè procedi, iuxta *doctr. Castr. in l. fil. famil.* 48. *n.* 3. *ad med. vers. ex quibus, ff. de verb. oblig.* sæpius à Rota sequutam, præsertim in *Ciuitat. Castelli Spolij* 7. *Maij* 1638. *&* 10. *eiusd.* 1641. *coram R.P.D. meo Ghisilerio, confirmata coram D. meo Verospio* 18. *Maij preteriti, & in Romana Domus* 26. *Nouembris hoc eodem anno coram R.P.D. meo Bichio.* Debebat enim Iacoba, & filij scientes causam agi, defensionem assumere, nec pati aduersarium ad subhastationem, & oblationes, imò vsque ad citationem ad vidend. delib. procedi. Vtique
enim, † si Ius proprium in eisdem bonis allegare 14
potuissent tamdiu nequaquam siluissent, *Rot. dec.* 196. *n.* 3. *coram Buratto.*

Ideoque hodie † rei iudicatæ exequutionem 15
impedire Iacobam nullo modo posse Domini censuerunt per doctrinam *Abb. in cap. cum super n.* 12. *de sent. & re iudic. Felin. in c. veniens, num.* 10. *de testibus:* Sed esse ad vlteriora procedendum vtraque parte, &c.

R. P. D. ROYAS.

Amerina Bonorum.

Veneris 26. Februarij 1644.

SVMMARIA.

1 *Loca Montium ex Constitutionibus Pontificiis possunt libere vendi, & hypothecari.*
2 *Loca montium cadunt sub obligatione camerali, & possunt in executionem capi pro credito.*
3 *Alienatio rei Ecclesiastica ex causa necessaria debiti contracti occasione acquisitionis per viam emptionis non requirit solemnitates.*
4 *Fructus, & bona Ecclesiæ non possunt per Rectorem, & multo minus per Administratorem obligari vltra triennium. Decl. vt ibid.*
5 *Executio rectè via fieri potest contra eum, qui ad pretium obligatus remansit; & dicitur tunc alienatio necessaria, & num.* 6. *Ampl. vt n.* 7. *&* 15.
8 *Loca Montium dicuntur mobilia pretiosa.*
9 *Mobilia pretiosa ex Decreto Sacra Congregationis Concilij non possunt distrahi, nec hypothecari, vel obligari absque ipsius licentia, nisi in casibus à iure permissis, & n.* 10.
11 *Bona Ecclesiastica validè obligantur pro pretio emptionis bonorum stabilium valida, licita, & fauorabilis.*
12 *Loca Montium Collegij Sancti Norberti Vrbis nō pos-*

possunt ex Constitution eSummi Pontificis vendi, aut distrahi sine eius licentia.

13 *Decl. non procedere in casu acquisitionis, & quoad generalem hypothecam.*

14 *Constitutio de non alienando intelligitur de alienatione voluntaria, non de jure permissa pro executione contractus validi à jure approbati.*

DECISIO CLXVIII.

EX nimia benignitate DD. concessa noua audientia Ven. Collegio S. Norberti de Vrbe super secunda parte decisionis in hac causa emanatæ sub die 18. Maij 1543. confirmatoriæ aliorum in qua firmatur, executionem faciendam per Paulum Parcum pro consequutione sui crediti scutorum 2000. non esse arctandam ad bona per eum vendita tantum, sed eam etiam posse fieri super fructibus bonorum Collegij, nec non locis montium, & sic super proprietate cujus decisionis fundamenta Dominis in præsenti disputatione placuerunt.

1 Nec fuit in dubium reuocatum † quin loca montium ex Constitutionibus Summorum Pontificum possint libere vendi, ac hypothecari,
2 † cum ea cadant sub obligatione camerali, ita, & taliter, vt super illis liberè exequutio fieri possit pro satisfactione creditorum, vt censuit Rota in Romana locorum Montiũ 18. Maij 1603. coram R.P.D. Meltio, præsertim cum versemur in alienatione necessaria proueniente ex causa acquisitionis ob perfectam emptionem ad fauorem
3 d. Collegij † quo casu nulla requiritur solemnitas extrauagantis Ambit. *de reb. Eccles. non alien. Redean. eod. tit. rubr. de casib. in quibus fit alienatio. alias q. 15. c. 7. per tot.*

4 Nec obstat, quod † fructus, ac bona Ecclesiæ, obligari nequeant vltra triennium per proprium Rectorem, multoque minus per administratorem, prout est Præses Collegij S. Norberti, dictum enim objectum eodem modo remansit sublatum, dum non versatur in alienatione, sed
5 in mera acquisitione, de jure permissa, † inde exequutio recta via potest fieri contra bona illius, qui ad pretium non solutum remansit obli-
6 gatus, † eo enim casu dicitur alienatio necessaria, *l. à Diuo Pio. §. in venditione, ff. de re jud. Rota in d. Romana Locorum Montium* 18. *Maij* 1643. *coram D. meo Meltio*, cum pro locis montium remaneant, subrogata bona d. Pauli, d. Collegio
7 vendita, † quibus frui valet, *l. si vsusfructus legatus, 35. vel 41. §. vsusfructus, ff. de vsufr.*

8 Minus obstat, quod † loca montium dicantur pretiosa mobilia, & quæ ex decreto Congregationis Sac. Concilij Tridentini sub die 17. Septem-
9 bris 1624. † nequeant à Regularibus distrahi, hypothecari, seu obligari, absque ipsius Concilij expressa licentia in scriptis, gratis conceden-
10 da, quia ex lectura d. decreti apparet † illud excipere casus à jure permissos, ibi, præterquam in casibus à jure permissis.

At verò præsentem casum esse à jure permis-
11 sum, est satis tritum, † dum emptio dd. bonorum stabilium fuit valida, licita, & fauorabilis Collegio, prout per tres decisiones, prima coram Eminentissimo Cardinali Hieronymo Verospio, & duabus coram me firmatum fuit, cum quibus hodie Domini transierunt.

Nec fuerunt habita in consideratione, quæ dicuntur † circa prohibitionem factam à SS. D. 12
N. sub die 30. Ianuarij 1633. quod vniuersa Loca Montium Collegij præfati S. Norberti vendi aut distrahi non possint, nisi cum licentia S. Sedis Apostolicæ obtinenda in scriptis; Quia † talem 13
prohibitionem non tangere contractum acquisitionum, nec generalem hypothecam permissam à prædicta Sac. Congregatione declarauit eadem Sacra Congregatio super præcedenti decreto.

Quo verò ad peculiarem prohibitionem de non distrahendis nonnullis locis montium emanatam inter ipsos Monacos, ad hoc vt Præsidentes pro tempore ea distrahere non valeant, dictum fuit † eam esse intelligendam de aliena- 14
tione voluntaria, non autem de alienatione à jure permissa pro exequutione d. contractus validi à jure approbati, vt latè deductum fuit in d. decisione hodie confirmata sub d. die 18. Maij 1641.

Vltimò non releuat, quod nonnulla ex dictis locis montium ex fundatoris, & benefactorum voluntatibus sint vinculata, & destinata pro alimentis, ac necessaria substentatione Collegij præfati, nec in alium vsum possint conuerti, non præcedente licentia Papæ, quia, cum semper remaneat vetum dicere dictas rationes non locum habere, stante validitate contractus emptionis à Rota declaratæ, propterea bene venit soluendum pretium bonorum & res venditæ, † quo- 15
rum fructus in alimenta prædicta conuertuntur, juxta *extrauag. Ambitiosa, in princ. & ibi Bart. Perett. in verb. & eorum ministri, num. 1. vers. prohibet Papa de reb. Eccles. non alien. Duran. decis. 256. num. 6 & seq.* poterunt subrogari pro locis Montium, super quibus exequutio venit facienda, vt supra ponderatum est, ac in aliis prædictis decisionibus in hac causa factis.

Et ita resolutum vtraque parte informante, &c.

R. P. D. GHISILERIO.

Romana Palatij.

Veneris 22. Aprilis 1644.

SVMMARIA.

1 *Spolium prætendens ex persona auctoris probare debet illius possessionem.*

2 *Spolij primum extremum requirit probationes exactissimas, & indubitatas.*

3 *Ampl. vt justificari debeat plenè clarissimis, & euidentissimis probationibus.*

4 *Possessio legitima, vt ex actu nullo, qua in judicio spolij sit attendenda, acquiri non potest ex decreto immissionis ad ratam medietatis pro concurrenti quantitate crediti, non præcedente æstimatione, separatione, & adjudicatione.*

5 *Socius in re communi partem habet in parte qualibet.*

6 *Portio distinguitur à confine designato.*

7 *Adjudicatio ratæ bonorum pro concurrenti quantitate crediti requirit electionem peritorum, qui æstiment, & separent partem coæqualem credito, & quod deinde sequatur illius particularis adjudicatio.*

8 *Mandatum non sufficit de adjudicando, sed con-*

stare debet de effectuali adjudicatione.

9 *Possessio capta cum mandato de adjudicando, adjudicatione non expectata, nec seruatis omnibus in ea necessariis dicitur spoliatiua. Ampl. vt num.10.*

10 *Mandatum de adjudicando ex stylo Curiæ non relaxatur in stabilibus cum termino nisi ad primam, sed cum termino nisi infra mensem.*

11 *Possessio incerta ratione loci, & quotæ non est considerabilis ad reintegrationis effectum.*

12 *Sententia adjudicationis executioni demandata priuat possessione.*

13 *Possidens auctore Prætore non dicitur spoliare, nec contra eum competit reintegratio. Decl. vt num.14.15.& 16.*

15 *Sententia, seu decretum habet præsumptionem justitiæ, & validitatis.*

17 *Sententia justificari debent ex processibus. Lim. vt num.18.& 19.*

19 *Sententiæ nullitatem, & injustitiam allegans tenetur probare per processus exhibitionem.*

DECISIO CLXIX.

ROta coram me sub die 29. Aprilis anni præteriti censuit, Dominis de Cataneis hæredibus ex testamento Liuiæ, & aliarum hæredum Nicolai Pallauicini creditoris vna cum Daniele Spinola Petri Francisci Pallauicini Episcopi Alerien. non esse concedendam reintegrationem ad possessionem medietatis Palatij, de quo agitur, eo quia non probarunt possessionem Nico-
1 lai Pallauicini eorum auctoris, † prout necessario requiritur ad obtinendum in spolio, *iuxta gloss. in l.1. in verb. filium esse circa med. vers. tu dic. C. quorum bonorum*, cum aliis allegatis in *decisione*.

Reproposita causa super eisdem, Domini steterunt in decisis, quia, quicquid sit de sufficientia mandati procuræ Thesei de Rubeis procuratoris constituti à Nicolao Pallauicino, & Daniele Spinola, etiam si ex deductis ab informantibus pro Cataneis posset dici constare saltem de ratificatione possessionis partis Palatij, de quo agitur, per Theseum captæ ab eodem Nicolao facta, Tum ex partitis eiusdem Nicolai manu descriptis in eius propriis libris, Tum ex publicis instrumentis; altero scilicet 30. Maij 1577. quo eamdem partem Palatij assignauit pro fundo dotali Iuliæ de Nigris eius vxoris, eamque se illius nomine possidere constituit cum expressa mentione, & relatione ad instrumentum possessionis captæ per d. Theseum; altero vero 28. Iunij 1578. ex quo constat d. Nicolaum eiusdem partis Palatij pensionem exegisse: Nihilominus ex supradictis Domini censuerunt non constare sufficienter de primo extremo ad fauorem d. Nicolai, scilicet de illius possessione de anno 1590. quo tempore prætenditur de facto spoliatus à Marchionissa Montoria; quod quidem extre-
2 mum præcipuè de stylo Rotæ, † quæ in hoc requirit probationes exactissimas, & indubitatas, *Rot. coram Seraph. decis. 302. in princ. dec. 952. sub nu. 1. & 2. coram bo: me: Buratto, & dec 768. num. 7.*
3 *par 2. recent.* † plenè justificari debet clarissimis, & euidentissimis probationibus, juxta suprad. *gloss. in l. 1. C. quor. bonor.*

Siquidem considerabant Domini, Palatium, de quo agitur, siue illius partem non fuisse deliberatam supradictis Nicolao, & Danieli tamquam in licitatione plus offerentibus, sed illis immissionem fuisse decretam, ibi, in portione, & parte medietatis Palatij in executione capta, seu partium d. D. Episcopo, & illius hæreditati competentium pro concurrenti quantitate crediti infrascriptorum DD. instantium, & pariter fuisse executam juxta eiusdem decreti, & mandati tenorem nulla præcedente æstimatione, separatione, atque adjudicatione, † ex tali autem 4
actu nullo non potuit acquiri possessio legitima, quæ in judicio attendi debeat, *iuxt. text. in l. 3 §. incertum ff. de acquir. poss. l. Mauius, §. duobus ff. de legat. 3. Bero. cons. 159. sub 19. vers. præmissa etiam, lib. 1.* in istis terminis probat *Surd. cons. 225. sub num. 12. vers. accedat*, & firmauit *Rot. coram bo: me: Buratto decis. 952. sub nu. 4. & 5.* vbi aliæ concordantes referuntur. Nam incerta penitus fuisse constat pars d. Palatij, quæ spectaret ad prædictos Pallauicinum, & Spinolam, Tum ratione quotæ, nam illis non fuit concessa immissio in possessionem medietatis, vel alterius quotæ d. Palatij, sed tantum in portionem, & partem dict. medietatis pro concurrenti quantitate illorum crediti. Tum ratione loci, quia † stante 5
communione eiusdem Palatij inter Episcopum Alerien. eorum debitorem, ac alios eius fratres, quilibet eorum habebat partem in qualibet parte, ita vt discerni non posset locus, ac pars propria singulorum ante factam partium separationem, cum nec aliquis fuerit expressus terminus, vel confinis, † à quo ea portio designari posset, 6
vt latè explicat *Rot. in Maceraten. in Hereditatis 13. Iunij 1588. coram bo: me: Cardin. Pamphilio, quæ est dec. 161. par. 4. diuers.* † Stante autem tali incer- 7
titudine, necessarium omnino erat, cum non interuenerint oblatores, & ipsi Nicolao asserto creditori facta fuerit talis adjudicatio, tàm ex verbis decreti supra relatis, quam ex ipsius rei qualitate eligere peritos, qui æstimarent, & separarent partem coæqualem credito Pallauicini, & Spinolæ, eaque subinde illis adjudicaretur, juxta tradita per *Affl. dec. 358. sub n. 5 & seqq. vers. quarta ratio. & sequitur Rot. coram Seraph. dec. 984. n. 2. vbi firmatur*, quod ea verba in sententia, & decreto Iudicis apposita pro concurrenti quantitate crediti, &c. important, vt res non censeatur tota adjudicata insolutum pro credito, sed tantum pro rata justæ æstimationis, idem firmatur *coram bo: me: Buratto dec. 524. sub num. 6. & 7. dec. 725. par. 1. recent. & in Spoletana Bonorum 1. Iulij 1615. coram Remboldo, quæ est decis. 226. post Statill. de salu. interd.*

Vlterius considerabant DD. non apparere nisi de solo mandato de adjudicādo, † quod non suf- 8
ficit, dū non constat de effectuali adjudicatione per Cursorem facta, vt necessario requiritur eo quia mandatum de adjudicando non inseruit pro adjudicatione, nisi doceatur de effectuatione subsecuta, *Rota in Romana Syluæ 28. Iunij 1618. coram Eminentiss. Card. Verospio*, in qua † spoliatiua 9
declarata fuit possessio capta vigore mandati de adjudicādo non expectata adjudicatione, & non seruatis omnibus, quæ in ipsa erat necessaria, sequēdo in istis terminis resolutionem *Rota coram Caua-*

Caualerio, decis. 171. post num. 4. vers. similiter non putabant, & eorum Burat dec. 124. n. 12. † Eoque magis, quia fuit deuentum ad decretum supradicti mandati de adjudicando, nisi ad primam diem, & tamen, cum ageretur de restabili, debebat fieri, nisi infra mensem de stylo Curiæ, de quo testatur Salust. Tiber. in prax. A.C. lib. 1. cap. 43. n. 4. & num 12. Vnde quamuis ex supradictis inferri posset ad ratificationem possessionis adeptæ per Theseum, attamen non ex hoc sequitur, acquisitam fuisse Nicolao aliquam considerabilem possessionem pro obtinenda reintegratione in hoc judicio spolij; Quoniam sat est quòd ex mandato de adjudicando appareat, non fuisse concessam nisi possessionem pro indiuiso cum liberando aliis tunc possessoribus, ac aliis creditoribus,
11 † sicque fuerit incerta ratione loci, & quotæ, vt ea mediante non fuerit acquisita aliqua considerabilis possessio, quæ deseruire valeat pro reintegratione assequenda, l. 3. §. incertam, vbi glos. Bart. & alij ff. de acqu. poss. cum multis adductis per Surd. cons. 168. nu. 48. cons. 125. nu. 12. lib. 2. & cons. 423. nu. 38. lib. 3. Rot. d. dec. 151. sub nu. 2. & seqq. par. 4. diuers. & in punclo ad exclusionem Spolij Pontan. de spol. lib. 2. cap. 14. nu. 131.

His omnibus accedit, quod supradicti Pallauicinus, & Spinola, quibus prætenditur, adjudicatam fuisse partem Palatij, fuerunt ea priuati per sententiam Fulcherij, qua eadem medietas Palatij citato, & comparente eodem Theseo fuit adjudicata omnibus creditoribus Episcopi Alexien. in ea descriptis pro concurrenti quantitate eorum crediti, non autem solis Nicolao, & Danieli, quæ sententia fuit executioni demandata, cum illius, vigore fuerint expedita mandata, & facta locatio medietatis dict. Palatij, necnon exactæ pensiones per Augustinum Iustinianum. Post dict. sententiam Fulcherij superuenit sententia Rattæ, qui eamdem confirmauit, redacta adjudicatione proprietatis eiusdem Palatij ad fructus, & pensiones illius. Propterea non habenda ratio possessionis captæ per d. Procuratorem, stantibus prædictis sententiis successiuè probatis, † quarum vigore prædicti Palla-
12 uicinus, & Spinola fuissent ea priuati si quam legitimam acquisiuissent, Angel. in l. clam possidere, §. qui ad nundinas, sub num. 2. in fin ff. de acqu. poss. quem ibi sequitur Alex. sub num. 1. in fin. vers. dicit tamen, Imol. Roman. Ias. & alij adducti per Rotam decis. 802. n. 7. vers. potest enim Iudex, par. 1. diuers. & in Romana Vineæ 7. Februarij 1620. coram bo: me: Reuerendissimo Seleucien.

Ad exclusionem petitæ reintegrationis facit, quod vsque de anno 1590. Marchionissa Hieronyma Montoria assecuta fuit possessionem huius Palatij, quam in præsenti retinet auctoritate Iudicis, tàm ex persona propria, quàm Annæ de Flores matris, vt ex pluribus sententiis, & mandatis, etiam Rotalibus ad earum fauorem
13 emanatis, † quæ cum possideat auctore Prætore, non dicitur supradictos spoliasse, nec aduersus illam competit intentatum remedium reintegrationis, l. iuste possidet ff. de acqu. poss. Ang. in l. qui vniuersas, §. item cum Prætor, ff. eodem, Bald. in l. fin. in primo artic. C. und. vi. Rot. in Romana prætensi Spolij 2. Iunij 1634. coram Reuerendissimo Vrgellen. decis. 454. ac alibi & licèt Catanei prætendant, sententias prædictas tamquam nulliter, ad injustè prolatas & non citatis eorum auctoribus illis non obesse, neque excludere deductum remedium pro eorum parte, hoc tamen, † vbi agitur, vt in hoc casu de spolio judiciali 14
debet plenè, ac concludenter probare, nec sufficiunt duo extrema solita, sed actor tertium quoque tenetur concludenter probare, scilicet, Iudicem nulliter, ac injustè processisse, nam aliàs † præsumitur pro justitia, & validitate sen- 15
tentiæ, atque decreti, vt latè probat, Rot. decis. 7. num. 6. & seqq. & decis. 454. num. 4. & seqq. coram Reuerendissimo Vrgellen. coram S. M. Gregor. XV. decis. 485. num. 3. & decis. 668. sub num. 1. par. 3. recent. vbi quòd † nullitas, vel injustitia hoc casu debet esse adeò patens vt nullo pacto colorari possent.

Demum non obstat, quod pro parte Marchio- 16
nissæ non fuerint exhibiti processus, † ex quibus dd. sententiæ justificentur. Quia, † cum illa possideat, & conueniatur in hoc judicio, sententiæque, & decreta prædicta jam à quinquaginta circiter annis emanauerint, & executionis complementum vsque ad tempus huius litis moræ habuerint, inde resultat efficax præsumptio sufficiens ad eius defensionem, vt propterea ad eam non spectet illas justificare, sed Cataneis, † quo- 19
rum est onus, nullitatem, atque injustiam probare, eosdemque processus tenentur exhibere, vt plenè fuit firmatum coram Reuerendissimo Vrgellen. d. decis. 7. num. 16. 21. & 24. & comprobatur decis. 213. nu. 28. part. 7. recent. vbi ad præsumendum omnia fuisse ritè, ac rectè facta consideratur cursus 40. annorum.

Ex quibus vtraque parte informante iterum fuit dictum, non constare de primo extremo, & sic Cataneis non esse dandam reintegrationem, &c.

P. D. D. VEROSPIO.

Reginen. Manutentionis.

Lunæ 27. Iunij 1644.

SVMMARIA.

1 *Possessor anterior debet manuteneri.*

2 *Ampl. eo magis si sit ex legitimo titulo dationis in solutum.*

3 *Datio in solutum, seu alienatio facta lite pendente non dicitur affecta vitio litigiosi dum facta fuit ex causa necessaria anterioris crediti.*

4 *Iudex alium immittens priuat primum possessorem possione ciuili, & naturali.*

5 *Lim. secus si nulliter, & iniustè processerit.*

6 *Possessor, qui non habuit se pro spoliato, debet ratione possessionis ciuilis, quam animo retinuit, manuteneri contra nulliter, & iniustè naturalem occupantem.*

7 *Possessio capta post inte[r]positam appellationem est attentata.*

8 *Clerico in iudicio assistentiæ quamuis possessorio, permissa est appellatio.*

9 *Citationis omissio vitiat iudicium subhastationis, deliberationis, & immissionis, & impedit, ne non citatus sua possessione priuetur.*

10 *Terminus ad reluendum est necessarius post decretum deliberationis.*

11 *Sententia Judicis laici non potest exequi contra bona, quæ transierunt in Clericum.*

12 *Clericus non arctatur ex instantia capta coram Judice laico, & contra laicum eius auctorem.*

DECISIO CLXX.

CÆsar Cannizzonus vti creditor Olimpiæ in summa scutor. 900. judicium assistentiæ intentauit contra illius bona possessa ab Anna eiusdem nepote, ac hærede, in eoque sententiam fauorabilem reportauit à Iudice Vicariæ, quam contra Clericum Hieronymum de Capua vti possessorem eorumdem bonorum exequi curauit, impetrando à Vicario Capitulari Reginen. decretum de illa vendendo, seu deliberando Carolo de Capua, tamquam vltimo, ac majori oblatori, qui etiam ab eodem Vicario immissionem impetrauit.

Cum vero ab ea deliberatione, & subsequuta immissione appellasset Hieronymus coram A. C. me, & decretum manutentionis obtinuisset vti anterior possessor ex causa dationis in solutum sibi facta ab Anno.....pro anteriori credito, quod eidem soluere tenebatur ex causa dotis Auiæ maternæ, commissa mihi causa appellationis cum facultate manutenendi quem de jure, Dubitaui cui concedenda esset manutentio, & resolutum fuit ad fauorem Hieronymi,
1 quia de sua anteriori possessione docet, † in qua manuteneri debet, *text. in c. licet causam, de prob. Bart. in l. vnic. num. 8. vers. si vero vterque probauit C. vti possid. Menoch. de retin. remed. 3. num. 725.*
2 *Aretin in §. retinenda, num. 9. Inst. de interd.* † Dum maximè eadem possessio corroboratur in legitimo titulo dationis in solutum, vt notant communiter *DD. in l. 1. C. vti possid. idem Menoch. de retin. remed. 3. num. 733. Boccat. de interd. vti possid cap. 2. num. 99. Rot. coram Greg. dec. 412. num. 2.* vbi latè *Add. num. 5. & in Bononien. Professionis 14. Mensis Martij 1622. coram bo: me: Merlino, & in Vicentina Administrationis 16. Decembris 1624. coram Remboldo,*
3 † quæ datio in solutum, seu alienatio licet subsequuta fuerit lite pendente impugnari non potest tamquam affecta vitio litigiosi, dum facta fuit ex causa necessaria anterioris scilicet crediti, quod ab eadem Anna consequi debuerat Hieronymus, juxta *text. in l. ... ff. famil. hercisc. Lancell. de attent. 1. par. cap. 4. limit. num. 11. & 12. Tiraqu. de retract. lignag. § 1. glos. 10. num. 10. Roderic. de ann. redit. lib. 2. qu. 15. num. 81.* cum aliis adductis in *Romana Vineæ 27. Junij 1640. coram bo: me: Merlino.*

Non obstat, quod Carolus aduersarius immissionem impetrauerit in bonis controuersis, quæ antea eiusdem auctoritate sibi tamquam vltimo,
4 & majori oblatori deliberari obtinuerat, † à quo propterea Iudice nunc [illegible] ciuili, quam naturali possessione priuatus fuerit Hieronymus, juxta *text. in l. clam possidere, §. qui ad nundinas ff. de acqu. poss. & l. qui vniuersas. §. item Prætor, ff. eod.* & notant vtrobique *DD. Rot. decis. 624. par. 1. recen. & in Squillacen. Abbatiæ 21. Maij 1625. coram bo: me: Merlino.*

Quia † cum Iudex nulliter, & injustè processerit, nec transtulit possessionem manutenibilem in personam Caroli, nec Hieronymum anteriori possessione priuauit, dum se non habuit pro spoliato, qui ideo ratione ciuilis, † quam animo retinuit, debet contra Carolum occupantem naturalem manuteneri, vt tradit *Angel. de acqu. poss. qu. 18. art. 2. num. 97. & 101. Boccat. de interd. vti possid. cap. 3. num. 13. Hond. cons. 20. nu. 19. lib. 1. Rot. coram Put. decis. 409. num. 4. lib. 3. & coram Greg. decis. 46. num. 5. & 9. & in dec. 106. num. 2. & 3. & decis. 135. num. 3. part. 1. recent.* † Dum maximè eadem possessio Caroli excusari non valet à vitio attentatorum tamquam capta post interpositam appellationem à Hieronymo juxta text. in *c. non solum, de appell.* cum aliis per *Lancell. de attent. part. 2. cap. 12.* ex præfato, *num. 78.* † cui tam quam Clerico de jure Canonico permissa erat appellatio in judicio assistentiæ, licet possessorio, ex not. in *Clem. 1. de sequest. poss. & fruct. vbi Card. num. 10. & cap. cum ad sedem vbi glos. notat in verb. interdictum, circa fin. vers. & nota, de restit. spol. Couarru. pract. quæst. cap. 2. num. 4. vers. primo concludit, Afflict. dec. 269. num. 2. Rot. decis. 391. nu. 3. par. 1. recent.* 5 6 7 8

Nullitas d. processus † visa fuit concludi, tum ex omissa citatione Hieronymi possessoris tam in judicio subhastationis, quam in subsequuta immissione, sine qua nec consistere potuit d. judicium, nec Hieronymus in eo sua possessione priuari, jux. tex. in *l. vlt. C. si per vim, vel alio mod. & in cap. licet Episcopus de præb. lib 6. Hond. eod. cons. 20. num. 19. lib. 1. Menoch. cons. 1073. num. 13. Rot. dec. 802. nu. 7. par. 1. & dec 179. num. 5. & dec. 187. num. 3. par. 4. diuers.* & in his terminis judicij deliberationis, ex tex. *l. in creditor, C. de distract. pign. notat gl. in l. à Diuo Pio, § 2. verb. videatur, ff. de re jud. Mangil. de subhast. qu. 147. nu. 10. & qu. 180. num. 1. Rot. coram Seraph. dec. 107. nu. 3. & coram Greg. dec. 416. nu. 1.* Tum † ob non concessum terminum ad reluendum post decretum deliberationis necessarium, juxta tradita per *Salust. Tiber. in prax. lib. 1. cap. 43. num. 5. Rot. coram Greg. dec. 416. num. 2. & in Vrbeuetano Domus 15. Decembris 1544 coram bo: mem: Cardin. Pamphilio post Mangil. eod. tract. de subhast. decis. 51. num. 5.* Tum demum quia eadem sententia lata coram Iudice laico in judicio assistentiæ contra bona possessa ab Anna exequi non poterat contra Hieronymum, in quem eadem met bona transiendi cùm † ille tanquam Clericus, & possessor conueniri non potuisset ex sententia Iudicis laici, juxta *not. in c. cum non ab homine, & in c. qualiter de Jud. & in c. Sanctæ Mariæ, de constit. & in auth. statuimus, C. de Episcop. & Cler. Abb. in cap. quoniam frequenter, §. sunt & alij, num. 28. vers. conclude ergo vt lit. non contest. Soccin. sen. cons. 91. num. 13. & 14. lib. 3. Dec. cons. 700. num. 7. Purpur. cons. 16. num. 1. Crass. de effect. Cler. eff. 11. num. 926.* † nec arctetur ex instantia cæpta contra laicum suum auctorem juxta regulam traditam in *cap. nullus Clericus, 11. quæst. 1. notant DD. in c. quia vers. jud. vbi Butr. & Abb. num. 12 Imol. nu. 3. Dec. nu. 37. Add. ad Felin. num. 3. vers. & istam partem puto veriorem, Rot. coram Seraph. decis. 957. num 9. & in dec. 5. nu. 1. de for. compet. in antiq.* 9 10 11 12

Et ita vtraque, &c.

R.P.D

R. P. D. CERRO.

Romana Subhastationis dè Alexiis.

Lunæ 12. Decembris 1644.

SVMMARIA.

1 *Executiuè procedi non potest contra tertium possessorem, & 3.*

2 *Creditor anterior possidens bona communis debitoris impedire nequit, quominus creditor posterior ad subhastationem deueniat ad effectum, vt ex pretio prius anteriori, & deinde posteriori satisfiat.*

3 *Decl. procedere, si detineat jure pignoris, & fateatur, rem quoad proprietatem spectare ad debitorem & alleget, prius fuisse ei hypothecatum, secus si alleget, proprietatem non amplius ad debitorem, sed ad se ipsum spectare, & nu. 8. & 21.*

4 *Datio in solutum non operatur in præjudicium tertij creditoris.*

5 *Lim. procedere in datione in solutum vniuersali omnium bonorum, secus in facta de particularibus bonis.*

6 *Tertio ad effectum executionem impediendi satis est probare possessionem, & titulum allegare absque alia iustificatione.*

7 *Titulus iustificandus est in petitorio, seu quando agitur de illius canonizatione, secus vbi agitur tantummodo ad impediendam viam executiuam.*

9 *Titulus quomodo probetur.*

10 *Productio probatur ex fide Notarij actuarij.*

11 *Bonorum assignatio facta mulieri pro sua dote censetur indubio cum translatione dominij, & proprietatis, non tantum jure pignoris.*

12 *Subhastationi coram Iudice appellationis non est locus, actis non transportatis, nec mandatis executiuis relaxatis, & n. 16. Ampl. vt n. 17.*

13 *Clausula in commissione, Firmo remanente Notario, & cum facultate cogendi partes ad standum indicationi, seu simplici copia jurium absque confectione extractus, seu regestri, quid, & quando operetur.*

14 *Rescriptum recipit interpretationem à jure.*

15 *Clausula, Seruato juris ordine, dat formam præcisam, & restringit facultatem ad limites juris.*

16 *Subhastatio de jure fieri non potest, mandato executiuo non relaxato.*

18 *Subhastatio est nulla, & irrita rescripti forma non seruata.*

19 *Subhastatio bonorum captorum per saluianum in vim rescripti, & licentia Sanctissimi fieri potest absque alia relaxatione mandati executiui, & n. 20. Decl. vt n. 21.*

20 *Immissus in hypothecaria potest procedere ad subhastationem, secus si in saluiano, nisi cum licentia Principis.*

21 *Tertius possessor allegans, bona quæ olim ad communem debitorem spectabant, ad se modo pertinere titulo plenæ proprietatis, & dominij impedit, ne executiuè procedatur ad subhastationem, & deliberationem.*

DECISIO CLXXI.

Alexius de Alexiis plura contraxit debita fauore diuersarum personarum, & signanter die 27. Octob. 1598. imposuit censum scutor. 37. quem sic impositum vendidit Iohanni Baptistæ seniori de sancto Petro pretio scutor. 500 aliumque similem censum scutor. 42. imposuit 2. Iulij 1603 quem pretio aliorum scutorum 600. vendidit similiter eidem Ioanni Baptistæ. Deinde sub die vltima Ianuarij 1606. alium censum imposuit scutor. 130. quem pretio scutorum bis mille vendidit Præposito, & Cappellanis Cappellæ B. M. de Clementia sitæ in Ecclesia Collegiata S. M. ad Transtiberim de Vrbe, & vlterius sub die 3. Iunij anni 1611. alium censum imposuit scutorum 52. quem pretio scutorum 800. vendidit Patri Eminentissimi D. Cardinalis Panciroli.

Idem Alexius in testamento, sub quo decessit, sub plura legata hæredem vniuersalem instituit Iulium Vrsinum eius ex sorore nepotē cum onere adeundi hæreditatem, & in ea se ingerendi sine beneficio legis, & inuentarij, vt in testamento, quod datur in summario creditorum, n. 1.

Post eius obitum creditores mouerunt judicium coram A. C. contra D. Iulium hæredem super immissione in possessionem bonorum hæreditariorum remedio vtilis saluiani, & sub die 15. Septembris 1610. sententiam fauorabilem reportarunt cum subsecuta bonorum possessione dict. summario creditorum, n. 2. & 3.

Verum etiam Antonina Vrsina creditrix supradicti Alexij pro residuo dotis scutorum 3. mil. adiuit A. C. & præuia narratiua, quod erat creditrix ratione dotium, quodque fuerat immissa in possessionem bonorum Alexij vigore sententiæ de Anno 1620. latæ ad fauorem creditorum, & vlterius, quod ipsa erat cessionaria aliquorum creditorum Iohannis Baptistæ, & Alexij de Alexiis, & quod Iulius Vrsinus dict. Alexij hæres præstiterat consensum, quod ipsa pro satisfactione suarum dotium bona præfata possideret, & haberet pleno, naturali, & titulari dominio, sub die 22. Nouembr. 1622. obtinuit mandatum de immittendo in possessionem bonorum hæreditariorum Alexij cum clausula, Sine præjudicio habentium meliora, & potiora jura, cujus vigore omnia bona hæreditaria Alexij occupauit; Tenor autem mandati talis est. Noueritis, &c. cum D. Antonina Vrsina vidua de Anno 1610. obtinuerit vigore vtilis saluiani immitti in possessionem omnium bonorum foren. & vrbanorum spectan. ad dict. hæreditatem de Alexiis citato d. Iulio Vrsino hærede d. q. Alexij, & aliis creditoribus pro omni suo jure, & interesse, &c. verum quia d bona, &c. sunt adeo tenuia, vt de eorum redditibus vix partem partis fructuum dotalium satisfactionem recipiat, & propterea ad subhastationem, deliberationem, adjudicationem, & eorundem bonorum totaliter distractionem intentare vellet in maximum damnum, & præjudicium d D. Iulij Vrsini hæredis, qui ad euitan. hujusmodi damnum, & vlteriores & superfluas expensas consensit, & suum perfectum consensum dedit, & præstitit, & jure medio d. D. Antonina pro satisfactione antedicti sui crediti dotalis, dicta bona habeat, possideat, fruatur, & gaudeat pleno, naturali, & titulari dominio. Vnde super hoc requisiti à d. Antonina, vt velimus de opportuno iuris remedio prouidere, Quocirca, &c. mandamus, &c. vt d. D. Antoni-

nam, siue eius legitimum procuratorem in possessionem omnium; & singulorum bonorum Vrbanor. & Foren.&c. illorumque pensionem fructuum, jurium & redituum, & emolumentorum pleno, plenario, & plenissimo, ac naturali, & vniuersali dominio vigore *l.fi.*&c. ac alterius cujusuis remedij possessorij sibi magis de jure proficui, & competen. immittatis, &c. quam sic in possessionem eorumdem immissam, impositam, & collocatam manuteneatis, & pacificè, ac perpetuò conseruetis, sine tamen præjudicio possidentium, & meliora jura habentium, si qui sunt.

Continuante Antonina in quieta, & pacifica possessione dd. bonorum, creditores præfati adita Signatura Sanctissimi obtinuerunt causam præfatam, quia auocatione à quocumque alio Tribunali, committi A. C. qui ad vlteriora in causa, seu causis, & seruato juris ordine procedit etiam ad subhastationem, & deliberationem bonorum hæreditariorum dict. Alexij vbique locorum existen. juxta stylum Curiæ, & pretium exinde redigen. deponeretur penes Montem Pietatis ad effectum consignandi prioribus, & potioribus creditoribus d. Alexij, & satisfaciendi eidem Antoninæ de suo credito, quatenus existat creditrix, &c. & successiuè, inhærendo possessioni captæ de anno 1620. vigore mandati de immittendo ad eorum fauorem relaxati obtinuerunt à Iudice per A. C. deputato mandatum de manutenen. in possessionem bonorum hæreditariorum Alexij, sed interposita pro parte Antoninæ appellatione, causaque alteri commissa de consensu partium, lata fuit sententia fauorabilis ad fauorem Antoninæ, à qua interposita appellatione, causaque mihi commissa, cum speciali rescripto Sanctissimi, vt in causa procederem juxta commissiones in actis præsentatas, dubitaui, An esset deueniendum ad subhastationem, & DD. causa ter proposita, negatiuè responderunt, Quia † cum Antonina sit tertia, & reperiatur in possessione horum bonorum ex alio titulo, non potest coram ipsa executiuè procedi, juxta celebrem theoricam *Alex. in l. à Diuo Pio, §. si super rebus, num. 2. vers. & bene facit, ff. de re judic.* quam probauit *Bart. in l. ob maritorum, num. 5. vers. quæro nunquid pendente, C. ne vxor. pro marit.* & sæpius firmauit *Rota*, & signanter in *Sancti Seuerini Laudi 23. Ianuarij 1634. coram Reuerendiss. D. meo Decano*, & in *Anconitana Dotis 24. Aprilis 1643. coram me*.

1 (margin, beside "negatiuè responderunt")

2 Nec obstat, quod † creditor anterior possidens bona communis debitoris impedire nequeat, quo minus alter creditor posterior deueniat ad subhastationem, dummodo subhastatio fiat ad effectum, vt ex pretio in primis, & ante omnia satisfiat anteriori creditori possidenti, & postmodum de eo, quod superest, posteriori, vt probat text. in *d. l. à Diuo Pio, §. quod si res fuerit pignorata, ff. de re judic.* quem ad hunc effectum expendit *Negusan. de pignor. part. 5. memb. 3. nu. 30. Gratian. discept. for. cap. 941. nu. 3 cum seqq. & Rot. in Romana Palatij 11. Decembris 1630. coram Eminentiss. D. Card. Verospio, & in Romana Nullitatis*
3 *Deliberationis 27 Aprilis 1644. coram R. P. D. meo Ghislerio.*

Conclusio enim † procedit quando tertius creditor non detinet jure pignoris, & fatetur rem, quoad proprietatem spectare ad debitorem sed allegat, prius sibi fuisse hypothecatam, secus quando allegat, proprietatem non spectare amplius ad debitorem, sed rem esse suam titulo plenæ proprietatis, & dominij, tunc enim non intrat dispositio d. *§. sed creditor sic possides impedit executionem ab alio faciendam*, vt optimè distinguendo inter vnum casum, & alterum declarat *Alex. in d. l. à Diuo Pio, §. sed & illud, num. 4. vers. secunda limitatio, ff. de re judic.* & eo relato *Rot. coram bo: me: Buratto dec. 574 n. 7. & dec. 627. n. 4.*

Hoc autem casu Antonina non allegat se possidere bona Alexij jure pignoris temporaliter ad effectum sibi satisfaciendi de suo credito, sed pleno jure proprietatis, & dominij mediante datione insolutum sibi facta de consensu d. Iulij hæredis Alexii, vt apertè habetur in d. mandato de immittendo vigore huius consensus obtento de Anno 1622. ideoque contra ipsam non potest ad subhastationem procedi ex juribus supra allegatis. Decisiones autem in Romana Palatij, & in Romana Nullitatis Deliberationis loquuntur in primo casu, quo scilicet creditor anterior possidebat tantummodo jure pignoris, non autem pleno jure proprietatis, & dominij, ideoque nullatenus applicantur.

Neque DD. voluerunt attendere exceptiones, quæ adducebantur contra dationem insolutum, & præsertim, quod † ea non suffragetur, nec operetur in præjudicium tertij creditoris, quia præter quod † conclusio non procedit, nisi quando datio est vniuersalis omnium bonorum, non autem quando est facta de particularibus bonis, ex adductis latissimè per *Reuerendiss. D. Vrgellen. decis. 36.* ponderatum fuit, quod, † ad effectum impediendi executionem, tertius non habet opus justificare titulum, sed satis est probare possessionem, & titulum allegare, vt bene monuit *Bart. in d. l. à Diuo Pio, §. si super rebus, n. 4.* cæterique scribentes communiter *Cast. cons. 143 sub n. 3. vers. & si quæsitum, lib. 1. Rot. coram S. M. Greg. dec. 22. n. 3. cum seqq.* † Iustificatio enim tituli spectat ad petitorium, seu quando agitur de illius canonizatione, secus autem vbi agitur tantummodo ad impediendam viam executiuam; Ad hunc enim effectum possessor non cogitur docere de titulo suæ possessionis, *l. cogi, C. de pet. hæred. Greg. vbi sup. n. 4.* † Contraria verò procedunt, quando tertius allegaret, se tantummodo jure pignoris possidere rem communis debitoris, secus autem vt dictum est, quando allegat, se possidere pleno jure proprietatis, & dominij.

Et in omnem casum † potest satis constare de titulo ex enunciatiua consensus hæredis in mandato de immittendo concesso ab A. C. in executionem eiusdem consensus, & ex productione jurium enunciatorum in dict. mandato, & in quibus Iudex se fundauit, † de quorum productione constat ex fide Notarij actuarij, ex ea enim apparet, à procuratore Antoninæ fuisse repetitum instrumentum cessionis jurium creditorum, nec non copiam sententiæ vnum cum mandato relaxato, Instrumentum consensus Iulij, nec non omnia alia jura in actis producta, cum quibus petiit, & obtinuit mandatum de immittendo in possessionem bonorum. Quamuis cum de præsenti non reperiatur hic consensus, ideoque

ideoque non possit ex eius lectura dignosci, an cantet in pignus, vel in dationem insolutum;
11 † quia tamen praecedit causa habilis ad transferendum dominium, simplex illa assignatio bonorum facta mulieri pro sua dote censetur facta cum translatione dominij, & proprietatis, non autem tantummodo iure pignoris, vt notat *Bart. in l. si constante, n. 99 vers. imò dico ff sol. matrim.* & tradunt communiter DD. in *l. dotis fructus, §. fin. ff. de iur. dot. Rot. coram bo. me. Buratto d. dec. 574. n. 4. & d. dec. 627. n. 1.*

Eoque minus dixerunt DD. deueniri posse ad subhastationem cum adhuc acta non sint trans-
12 portata, nec mandata executiua relaxata, † sine quibus certum est ad subhastationem deueniri non posse; nihil enim refert, quod causa repe-
13 tiatur commissa † cum clausula, Firmo remanente Notario, & cum facultate cogendi partes ad standum indicationi instrumentorum, & iurium quorumcumque seu simplici copiae absque alia confectione extractus, seu regestri, quia d. clausula fuit apposita in commissione directa A. C. ad tollendam dubitationem, An causa ita esset effecta commissaria, vt spectaret ad Notarium Archiuij. Hodie autem sumus in gradu appellationis, & commissio mihi directa cum insertione aliarum commissionum reperitur in actis Notarij Rotalis, apud quem fuerunt à creditoribus producta instrumenta censuum. Vnde d. clausula non suffragatur, & Notarius huius causae est Rotalis, apud quem acta non sunt transportata.

Ideo nihil releuat, quod Sanctissimus rescripserit cum facultate subhastandi, & deliberandi
14 omnia, & singula bona, quia, cum † rescriptum recipiat interpretationem à iure, *l. rescripta C. de precib. Imper. offer. Mantic. dec. 213. num. 3.* & quod plus est in eius ventre adsit clausula, (Seruato
15 iuris ordine,) † quae dat formam praecisam, &
16 restringit facultatem ad limites iuris si † de iure communi deueniri non potest ad subhastationem, & deliberationem, nisi prius transportatis actis, & obtentis mandatis executiuis, vt in *d. l.*
17 *à Diuo Pio* Vtique † nec minus ad eam deueniri poterit vigore rescripti, quod seruari voluit formam, & ordinem à iure communi praescri-
18 ptum; † alias enim hac forma non seruata subhastatio erit nulla, & irrita, *cap. cum dilecta, § dictum insuper*, ibique *Felin. numer. 6. vsque ad 14. de rescript. Abb. in c. cum causam, n. 10. de re iudic. Reuerendiss. Vrgell. dec. 205. n. 3.*

19 Nec quicquam refert, quod, † obtento rescripto, & licentia à Sanctissimo immissus in saluiano deuenire possit ad subhastationem, etiam absque alia relaxatione mandati executiui, vt probat aliis relatis *Mangil. de subhast. q. 126. n. 14.* & pluries firmauit *Rot. coram Card. Seraph. decis. 1100. n. 2.* vbi ponderata distinctione, An sententia & mandatum de immittendo sit in hypothecaria, vel in simplici saluiano, & firmato,
20 quod † in primo tamen casu creditor immissus procedere possit ad subhastationem, non autem in secundo, concludi tamen, quod, si impetretur à Principe licentia, etiam in secundo casu immissum in saluiano procedere posse ad subhastationem, etiam alio mandato non obtento; quod idem dixit *Rot. in recent. dec. 161. nu. 14. & 15. part. 6. & in Amerina Bonorum 4. Martij 1622. coram bo. me. Coccino, & in Romana Domus coram Card. Sacrato impress. per Modern. Perus. post tract. de manuten. dec. 296. n. 1. & 2.*

Fuit enim responsum, † decisiones allegatas, 21
earumque dicta procedere, quando petens subhastationem possidet, vel agitur cum tertio, qui possideat tamen iure pignoris ad effectum sibi satisfaciendi ex fructibus, secus quando tertius, qui reperitur in possessione allegat bona, quae olim ad communem debitorem spectabant, ad se modo pertinere titulo plenae proprietatis, & dominij, tunc enim non potest executiuè procedi ad subhastationem, & deliberationem ex iuribus supra allegatis, nec decisiones loquuntur in his terminis.

Et ita vtraque, &c.

R. P. D. ROYAS.

Amerina Bonorum.

Veneris 2. Iunij 1645.

SVMMARIA.

1 *Obligatio generalis bonorum Ecclesiasticorum occasione emptionis est valida absque assensu Apostolico.*
2 *Ecclesia acquirendo potest sub hypotheca generali obligare sua bona, vti non comprehensa in prohibitione alienandi bona Ecclesiastica, secus in hypotheca speciali.*
3 *Hypotheca generalis per se ipsam nihil sapit alienationis, cum per eam non transferatur ius aliquod in re.*
4 *Genus sub se non continet, nisi, quae sunt eiusdem naturae.*
5 *Alienationis prohibitio contenta in extrauag. Ambitiosa, non comprehendit hypothecam generalem, vti diuersa natura ab alienatione, & num. 11.*
6 *Hypotheca generalis non est ad alienationem directè, & principaliter ordinata, sed vt magis creditori sit cautum.*
7 *Alienatio per hypothecam generalem non potest nisi in consequentiam sequi.*
8 *Alienationis effectus est hypotheca generalis donec in esse non producatur, non potest, attenta eius primaeua natura, de ea censeri, quod de alienatione, secus effectus alienationis in esse producto. & n. 14 & seq.*
9 *Alienatione prohibita, non potest omne illud prohibitum dici, per quod ad illam potest deueniri, non quidem directè, & principaliter, sed secundario, & in consequentiam.*
10 *Actum non qualificant ea, quae veniunt in consequentiam.*
12 *Hypotheca generalis bonorum Ecclesiae valida est absque Beneplacito Apostolico.*
13 *Decl. vt tamen per eam non possit deueniri ad subhastationem bonorum Ecclesiae Beneplacito Apostolico non impetrato, & quare. Subdecl: vt n. 28. & seq.*
15 *Hypotheca generalis dum procedit in esse effectum prohibitum, est & illa reputanda prohibita prout alienatio, vti causa efficiens actus producti, non ex sui natura, quae potest stare & plures alios effectus producere, quam istum prohibitum, & n. 18.*

17 *Bona Ecclesiastica si possent vigore hypotheca generalis distrahi, daretur casus alienationis eorumdem absque Beneplacito Apostolico, & contra dispositionem Extrauag Ambitiosa, & via fraudibus aperiretur.*

18 *Constitutio Paulina inuenta est ad fraudes euitandas.*

19 *Hypotheca generalis validitas frustratoria videtur, dum per eam ad subhastationem bonorum Ecclesia deueniri non potest.*

20 *Decl ut sit utilis ad mouendum Summum Pontificem ad assentiendum distractioni, & ad agendum saluiano.*

21 *Emptionis contractus habet prasumptionem vtilitatis.*

22 *Alienari vt possint bona Ecclesiastica requiritur copulatiuè vtilitas, & solemnitas, nec sola vtilitatis prasumptio sufficit absque Sedis Apostolica licentia, & num. 23.*

24 *Emptionis contractus potest non esse vtilis, sed lasiuus tam respectu venditoris, quam emptoris, & n. 25*

26 *Statutum Vrbis requirens solemnitates in alienatione, permutatione, & omnibus contractibus minorum locum habet etiam in emptione.*

27 *Bonorum Ecclesiasticorum in distractione, qua fit per Iudicem, non requiritur Assensus Apostolicus, vti ex causa necessaria.*

29 *Decl. non procedere nisi quando Iudex venit ad eam vigore obligationis contracta cum solemnitatibus, & quare, & n. 30. & 31.*

32 *Bonorum Ecclesiasticorum ad subhastationem iudicialem nullo casu deueniri potest occasione obligationis inita absque Beneplacito Apostolico, nisi in casu soluendi debita contracta ab aliquo auctore Ecclesia, qui eidem plura bona relinquerit, & quare, & n. 33.*

34 *Qualitatem necessaria, vel voluntaria causa subhastationis bonorum Ecclesiasticorum metimur ab origine obligationis, an scilicet ea fuerit ex facto hominis, vel legis.*

35 *Æs alienum contrahere si permissum fuerit ex causa necessaria, permissio non comprehendit necessitatem, in qua quis spontè sese conicit.*

36 *Ecclesia, qua adiuit hereditatem lucrosam, sed ære alieno grauatam an dicatur sese spontè in necessitatem conieci sse.*

37 *Loca Montium Communitatum possunt liberè alienari, & obligari, nisi aliter quoad particularia loca disponatur, vel conueniatur, & n. 38.*

DECISIO CLXXII.

DE ordine Sanctissimi reuisis decisionibus in hac causa hucusque emanatis, illisque ad Trutinam per binam propositionem redactis DD. recesserunt à decisis, quatenus in eis resolutum fuerat, bona Monasterij posse subhastari pro eius debito contracto sub obligatione generali occasione pretij bonorum à Præside eiusdem Monasterij absque licentia Sedis Apostolicę emptorum.

Nam, licet Domini adhuc tenuerint veram conclusionem firmatam in aliis decisionibus,
1 nempe quod † obligatio generalis contracta occasione emptionis sit valida absque assensu Apostolico, prout in puncto firmat *Pater de Lezana in summ. quæst. Regul. verb. alienare, nu. 5. post med. vers. an autem possint Regulares, tom. 3.* motus eadem ratione, de qua in prædictis decisionibus coram me, nempè quod, † cum Ecclesia acqui- 2
rit, potest sub hypotheca generali obligare sua bona, & talis hypotheca generalis non est comprehensa sub prohibitione alienandi bona Ecclesiastica, vt tradunt *DD. omnes in cap. nulli, de reb. Eccl. alienand. vel non.* qui licèt loquantur in terminis *d. c. nulli*, in quo cum fuerit solum prohibita hypotheca specialis, non inde poterit dici prohibita generalis, tamen quia subdunt dict. prohibitionem non esse extendendam, ex eo,
quod † hypotheca generalis per se ipsam nihil 3
sapit alienationis, cum per eam non transferatur ius aliquod in re, *§. item seruiana, Inst. de action. l. si rem, §. propriè, ff. de pign. act.* vtique eadem ratio videtur militare in terminis extrauagantis Ambitiosæ *Pauli II. de reb Eccl. non alien.* licet prohibeat hypothecam simpliciter sub forma generalis, † quod cum non contineat sub se 4
nisi quæ sunt eiusdem naturæ ad tradita per *Bald. in l. 1. n. 4. C. commod.* patet, quod non potest comprehendere hypothecam generalem † tan- 5
quam diuersæ naturæ ab alienatione, quæ fuit sola ratio prædicta Constitutionis Paulinæ; quia
† ad eam non est directè, & principaliter ordi- 6
nata hypotheca generalis, sed vt magis creditori cautum sit, adeò vt, cum † non nisi in conse- 7
quentiam possit per eam sequi alienatio, inde sequatur, quod, † quousque non producatur in 8
esse dictus effectus, nunquam poterit dici attenta primæua sua natura, quod possit de ea censeri, quod de alienatione, † qua prohibita non po- 9
test dici prohibitum omne id, per quod ad illam potest deueniri, non quidem directè, & principaliter, sed secundario, & in consequentiam, cum
† ea, quæ in consequentiam, & secundario ve- 10
niant, non qualificent actum *l. si quis nec causam, ff si cert. pet. Ruin. cons. 98. n. 21 vol. 2. Rol. cons. 15. n. 26. & cons. 48. nu. 18. & 19. vol. 4. Cancer. var. resol. lib. 1. c. 24 n. 11.* & ideò † etiam in terminis d. ex- 11
trauagantis eandem sententiam tuentur *Redoan. de reb. Eccl. non alien. q. 2. c. 6. per tot.* alii que plures relati per *Barbos. in collect. ad d. c. nulli, n. 5. Ferdin. à Castro Palao oper. moral. tract. 12. disput. 15. §. 2. n. 2. tom. 2. Molin. de iust. & iur. tract. 2. disput. 466. in princ. Bonaccin. disput. 3. de contract. feud. q. 8. part. 4 n. 31. in fin.* immò, & in terminis decreti Sacræ Congregationis Concilij data fuit eiusdem Sacræ Congregationis declaratio, illud non comprehendere obligationem generalem.

Attamen placuit DD. declaratio adducta ex *Beroo in d. c. nulli, n. 15 vers. animaduertendum tamen est, de reb. Eccl. alien. vel non. & Redoan. de reb. Eccl. non alien. q. 2. c. 6. nu. 13. & n. 16. vers. vbi etiam* quod licet ex prædictis † valida sit hypotheca 12
generalis absque assensu Sedis Apostolicæ contracta nihilominus † nequeat absque illo per 13
eam deueniri ad subhastationem bonorum Ecclesiæ, cum tunc deueniatur ad casum, à quo sine beneplacito Apostolico non potest incipi, &
† cessat ratio supra allegata, quod scilicet hy- 14
potheca generalis in sua primæua origine nil sapiat alienationis, quia, † cum producat in esse 15
effectum prohibitum, debet & ipsa reputari prohibita tanquam causa efficiens d. actus prohibiti, non autem ex sui natura, † quæ potest stare, 16
&

& plures alios effectus producere, quam istum prohibitum, nam alias, † si admitteretur, quod 17
vigore hypothecæ generalis posset deueniri ad distractionem bonorum Ecclesiæ, daretur casus alienationis eorundem absque licentia Sedis Apostolicæ, & contra dispositionem d. extrauagantis, & aperiretur via pluribus fraudibus, † ad 18
quas euitandas fuisse inuentam d. Constitutionem Paulinam, dixerunt *Rebuff. cons. 109 num 18, & cons. 11. nu. 9. & seqq.* cum aliis per *Quarant. in summ. Bullar. verb. alienatio rerum Eccl. num. 34. ad cuius opinionis corroborationem.*

Nec visum fuit obstare, quod cum per d. hypothecam generalem nequeat deueniri ad alienationem frustratoria sit d. validitas tanquam inutilis: quia, prætermisso, quod † data vtilitate potest præbere occasionem Summo Pontifici 19
assentiendi distractioni per eam faciendæ, vtilitas est euidens, cum valeat creditor eius vigore agere vtili saluiano ad bona hypothecata ad effectum sibi satisfaciendi ex fructibus, & † in 20
hoc erit præferendus creditoribus Chirographariis.

Multoque minus fuit, quod hoc casu d. hypotheca generalis fuerit promissa occasione contractus emptionis, qui, † cum habeat præ- 21
sumptionem vtilitatis pro se, non videtur patiendum, quod Ecclesia possit retinere bona aliena, & nequeant pro eorum pretio distrahi propria, cum enim † in alienatione bonorum 22
Ecclesiasticorum copulatiuè requiritur, & vtilitas, & solemnitas, *c. tua nuper de his, quæ fiunt à Prœl. can. sine exceptione 12. q. 2. cap. 1. de reb. Eccles. non alien. in 6. Rot. dec. 119. n. 12 & 201. nu. 3. part. 1. recent. Cavaler. dec. 288. n. 1 Duran dec. 250. n. 1. & per tot. & dec. 397. n. 1.* & alibi passim. † parum re- 23
fert, quod contractus possit esse vtilis, nisi etiam concurrat licentia Sedis Apostolicæ iuxta magistralem *dec. coram fel. record. Card. Hieronymi Pamphilij in Veneta pretij Bonorum 13. Nouembris 1602.* quam referunt, & sequuntur *Ricc. in prax. for. Ecclesiast. verb. alienatio rerum Eccles. resol. 59. nu. 3. vers. verum limitatur part. 1. Barbos. de offic. & potest. Episc. part. 3 alleg. 95. num. 43.* sibique imputet venditor, si vendiderit rem Ecclesiæ habita fide de pretio, cum sciat, bona eiusdem non posse alienari absque licentia Sedis Apostolicæ, admissa etiam vtilitate, † quæ nihilominus po- 24
test abesse à contractu emptionis stante periculo læsionis, † quæ potest interuenire tàm respe- 25
ctu venditoris, quàm emptoris ex notatis *ad l. 2. de resc. vend.* ita quod † Statutum Vrbis cap. 151. 26
requirens solemnitates non in sola alienatione, & permutatione bonorum minoris, prout de illis Ecclesiæ, sed etiam in omnibus contractibus, in quibus minor potest lædi, habet locum etiam in emptione, ad plene tradita per *Fenzon. ibid. n. 38.* per plures sequentes.

Nec pariter obstare dictum fuit, quod † non 27
requiratur assensus Apostolicus in distractione bonorum Ecclesiæ, quæ fit per iudicem tanquam necessaria, † idque declaratio Beroi, ac Re- 28
doani supracitata sit intelligenda in terminis distractionis faciendæ ex voluntate Administratorum Ecclesiæ pro soluendo ære alieno contracto vigore hypothecæ generalis, non autem in terminis distractionis necessariæ, quæ fit per Iudicem ad eundem effectum soluendi æs alienum contractum sub hypotheca generali.

Nam DD. existimarunt, † d. conclusionem 29
quod in distractione iudiciali non requiratur nouus assensus, non procedere nisi quando Iudex venit ad eam vigore obligationis contractæ cum solemnitatibus, ex eo quod † in tantum 30
valet Iudex deuenire ad alienationem in quantum solemnitas interposita in natiuitate obligationis, cum porrigat suum effectum ad tempus alienationis dicitur interposita super eadem alienatione, quemadmodum luculenter explicat in puncto Ecclesiæ *Bald. in l. si pupillor § si pupillus, ff de reb. eor. qui sub tut. & cur. sunt*, & faciunt tradita per *Mol. de primogen Hisp. lib. 1. 5. n. 3. vers. nec obstat, & Capic. Latr dec. 56. n. 5. & 6.* nec contrarium elicitur ex DD per informantes pro Paulo Parca allegatis, † cum omnes vel loquan- 31
tur cum supposito, quod debitum, cuius vigore deuenitur ad iudicialem distractionem, fuerit rite, & solemniter contractum, vel loquantur generaliter, ita vt etiam ipsi sint intelligendi cum eodem supposito.

Et quidem † nullo vnquàm casu reperitur, 32
posse deueniri ad distractionem iudicialem occasione obligationis initæ absque beneplacito Sedis Apostolicæ, nisi in casu soluendi debità contracta ab aliquo Auctore Ecclesiæ, qui eidem reliquerat plura sua bona, ad trad. per *Bordon. resol. Regul. 37. n. 63.* in quibus terminis loquitur decisio pro Parca allegata in Romana Locorum Montium 18. Maij 1643 coram meo Mellio, cum tali casu æs alienum fuerit ab initio ritè, & rectè contractum, ex quo auctor Ecclesiæ non tenebatur vllas adimplere solemnitates, † sicque dicatur prouenire ex necessaria causa 33
Auctoris, & non ex propria voluntate Ecclesiæ, vt bene animaduertit *Fontanell. dec. 278 n. 6. & 7.* † qualitatem enim voluntarij, vel necessarij me- 34
timur ab origine obligationis, an scilicet origo proueniat ex facto hominis, vel legis latè *Tiraq. de retract. lig. ag. §. 1 gl. 14. n. 13. Menoch. præsumpt. 110. & seqq. lib. 4* & alios congerit in terminis alienationis *D. Ferdinan. Arias de Mesa variar. resol. lib. 3 cap. 26 num. 4. & 5.* Vndè etiam, † licet 35
permissum dicatur æs alienum contrahere ex causa necessaria, certè talis permissio non comprehendit necessitatem, in qua quis sponte sese conijcit, *Seraph dec. 654. nu. 4* prout in casu nostro fecit Præses Collegij emendo bona ex sua voluntate facta obligatione de soluendo pretium, & † prout non dicitur facere Ecclesia, quæ 36
adiuit hæreditatem licet lucrosam, tamen ære alieno grauatam.

Neque vllius momenti fuerunt, quæ deducebantur † circa facultatem liberè disponendi con- 37
tentam in erectione Montis Communitatis, de cuius locorum distractione est quæstio, nam quicquid sit circa intelligentiam d. facultatis respectu Ecclesiæ, cessabat omnis difficultas, cum in litteris patentib. locorum d. Collegij legatur apposita prohibitio expressa de illis non alienandis sine licentia Papæ in scriptis, quæ peculiaris prohibitio certè tollit generalem permissionem in erectione Montium existentem, † quæ 38
non derogat pactis faciendis in contrarium,

vt in fortioribus terminis Regens *Galeotta controuer.iur.48.num.24.*

Et ita resolutum vtraque parte acerrimè informante, &c.

R. P. D. BICHIO.

Romana Domorum.

Lunæ 25. Iunij 1646.

SVMMARIA.

1 *Lis mota dicitur à die reproductionis monitorij contra aduersarium exequuti.*

2 *Fructus debentur à die mota litis etiam in iudicio spolij, si illud non sit violentum, nec attentatum, & fructus veniant accessoriè ad rem petitam, secus si principaliter, & quare, & n.5.*

3 *Fructus, qui in condemnatione veniunt accessoriè, debentur officio Iudicis mercenario, actioni deseruienti, ratione moræ, & malæ fidei.*

4 *Fides mala inducitur contestatione litis, & etiam ante, & n.5.& 8.*

6 *Spolium quando non dicatur violentum, nec attentatum.*

7 *Fidei malæ effectus ob litis contestationem, & ad fructuum acquisitionem cessare videtur ex negligentia actoris in prosequendo litem, & quare, & nu.8.& seq.& num.12.& seqq. Ampl.vt n.13.& 16.Contrarium n.18.& seq.*

10 *Instantia de iure Canonico est perpetua.*

11 *Præscriptio semel interrupta non reintegratur per negligentiam actoris in prosequendo litem, & quare.*

15 *Lis secunda non retrotrahitur ad tempus primæ, & quare.*

17 *Instantia semel perempta non resurgit ob restitutionem gratiosam, sed noua producitur, & n.28.Decl.vt n.29.& 30.*

18 *Instantia perempta non cessat mala fides, & onus restituendi fructus à die litis motæ, & quare.*

19 *Facta pro infectis haberi non possunt.*

20 *Fides mala de iure Canonico non purgatur solo temporis cursu.*

21 *Rotæ decisio in Ciuitatis Castelli Supplementi legitimæ 22. Iunij 1640. coram Merlino declaratur.*

22 *Restitutione in integrum ex iustis causis obtenta aduersus non prosequutionem litis, veniunt nihilominus fructus à die primi iudicij, & quare, & n.23.& seq.& n.30.& 31.*

24 *Restitutione in integrum ex iustis causis reuiuiscit prima lis, & omnia in pristinum reponuntur, & n.25.*

26 *Ampl. etiam si restitutio commissa sit prout de iure.*

27 *Restitutionis in integrum de natura est, vt res cum fructibus restituatur.*

31 *Instantia perempta pereunt acta causæ, quæ tendunt ad litis ordinationem, non perit ius partis.*

32 *Fides mala semel contracta durat in omnibus instantiis, & quare, & num.33.*

33 *Litis contestationis effectus porrigitur ad omnes vlteriores instantias in eadem causa.*

35 *Causa dicitur eadem etiam in gradu restitutionis in integrum.*

DECISIO CLXXIII.

A quo tempore debeantur fructus domorum dubitaui hodie, & responsum fuit à die 18. Maij 1622. qua Ferrus monitorium super reintegratione contra aduersarios executum reproduxit, nam † ex tunc dicitur lis mota, *clem.fin.vt lit.pend.Canc.var.resol.tom.3.cap.16.nu.110.Guid. Pap. dec.337. num.6.* & † fructus debentur à die motæ litis, etiam in iudicio spolij, quando spolium non est violentum, aut attentatum, & fructus veniunt accessoriè ad rem petitam, *Nat. cons.14.n.14.& seqq.Ciriac.controu.500.n.10.Grat. discept.206.n.14.Thesaur.dec.29.nu.8.Coccin.dec. 439.n.1.Caualer.dec.586.n.4.Buratt.dec.714.nu.9. & 10. Rot.dec.740.nu.3.* vbi quod *Rota* perpetuo amplexa est hanc opinionem *part.4. tom.3. rec. dec.187.n.17.part.7.* & fuit dictum in *Mediolan. Fructuum 16. Maij 1589.coram bo.me. Platto impress.apud Marches.de comm.part.2. fol.206.n.1.& in Elnen.Hæreditatis 8.Nouembris 1619.coram bo.me.Pirouano.* 1 2

Ratio est, quia, † vbi condemnatio fructuum venit accessoriè, illi debentur officio Iudicis mercenario deseruiente actioni intentatæ ratione moræ, & malæ fidei, † quæ per contestationem litis inducta fuit, *Grat. discept. 206, num. 14. Cancer dict.cap.16.sub num.111.vers.mihi. Rot.dec. 281.num.1.& 2.part.7.rec.* licet † secus sit, quando fructus petuntur principaliter, & independenter, quia tunc veniunt ratione dominij, & attenditur etiam mala fides ante litem motam contracta, vt distinguendo benè declarat *Rot.in d.Mediolanen.Fructuum coram Platto num.1.& 2. & d.decis.281.num.4.& seqq.dec.3.num.6.& seqq. part.7.recent.& in Mediolan.Pensionis 31.Ianuarij 1646.coram me.* 3 4 5

Nos autem versamur in spolio non violento, nec attentato, † cum proueniat ex decreto Iudicis, neque fuerit commissum cum vi expulsiua, & præsentia Iudicis, & Satellitum, iuxta theoricam quam tradit *Bald.in l.si quis in tantam, num.2.& 3.Cod vnd.vi. Bolognet. in l.iuste possidet, num 89.in fin.ff.de acq.poss.Rot.dec.718.num.1.part. 1.diuers.dec.740.num. 6.part.4.tom.3.recent. & in Romana Siluæ, seu Crediti Dotalis 21. Iunij 1630. coram Eminentissimo D. Cardin. Hieronymo Verospio*, cum aliis allegatis per *Add. ad Buratt.decis. 731.num.9.* 6

Sed, quoniam lis vt supra mota de anno 1622. siluit per nouem, & amplius annos vsque ad annum 1639. quo causa fuit commissa in Rota, videtur dicendum, quod † saltem ex die, quo actor negligens fuit in prosequendo litem, cessauerit effectus malæ fidei, † per contestationem litis inductæ, ad effectum vt reus conuentus fuerit suos fructus deinde perceptos, & consumptos vsque ad commissionem causæ in Rota quia † iustè, & probabiliter existimare potuit, actorem neglexisse tanto tempore litem prosequi, eo quod de iuribus suis diffideret, vt in puncto *Facchin.* recedendo à contraria opinione, quam firmauerat *lib.1. contro. cap.60.* tradit *contr. libr. 12.cap.73. per tot.* vbi respondet omnibus contrariis, *& in vers. itaque*, loquitur in terminis Iuris Canonici, † quo instantia est perpetua, & distinguit inter præscriptionem, & fructuum 7 8 9 10

acqui-

11 acquisitionem. † Illa siquidem semel interrupta non reintegratur per negligentiam actoris in prosequendo litem, non propter continuationem malæ fidei, sed quia interruptio semel facta per litis contestationem in malus tempus actionem perpetuauit, iuxta *text. in l. 1. Cod. præscript. long. temp.* & notat *Salicet. in l. 2. nu. 8 in fin. C. fruct.*
12 *& lit. expen.* At † fructuum acquisitio, cui solum resistebat mala fides à lite mota resultans per triennalem actoris negligentiam in prosequendo, tanquam remoto obstaculo malæ fidei, &, litis, reuiuiscit, vt originaliter voluit *glos. 1. in fin. d. l. 3. C. fruct. & lit. expen.* quam singulariter notandam dicit *Salyc. ibid. nu. 6. vers. quæro. Bald. in c. grauis, n. 13. de restit. spol.* & sequuntur longa serie congesti per *Tiraq. de retract. lignag. §. 15. gl.*
13 *2. n. 17. & 18.* vbi ampliat, † quamuis actor cessauerit per triennium à lite, postquam intentionem suam probauerat. *Peregr. de fideicom. art. 49. n. 239. Nicol. Vall. tract. de reb. dub. tit. perempta instantia sub n. 6. vers. quamuis, inter tract. diuers. tom. 18. fol. 338. Thes. dec. 18. nu. 12. & Facchin. loc. supra alleg.* & sequuta est *Rota in Ciuitatis Castelli Supplementi legitimæ 22. Iunij 1640. coram bo. me. Merli-*
14 *no, §. nec lis,* vbi quod † possessor non dicitur malæ fidei, nisi in tempore secundæ litis, nec ad tem-
15 pus primæ litis † retrotrahitur secunda, quia secunda solum est prosequibilis, vt bene docet *Bal. in d. l. 2. sub n. 6. vers. pono quod C. fruct. & lit. expen.*
16 Et † hæc procedere, quamuis prioris litis instantia restaurata fuerit per restitutionem in integrum à Principe gratiosè concessam, voluisse *Rouit. in prag. caus. non restituen. n. 17.* refert *Capic. Latro dec. 65. n. 19.* ac tradit *Tiraq. de retract. lign.*
17 *d. §. 5. gl. 2. n. 19.* fortè quia † per huiusmodi restitutionem non resurgit instantia semel perempta, sed noua producitur, *Vinc. de Anna singul. 120. Franc. Ant. Costa cons. 93. n. 36. Pascal. de patr. potest. part. 2. c. 8 n. 18. Carol. de Graff. de effect. cleric. effect. 1. n. 1241.* aliique allegati à *Modern. Hispan. tract. de iudic. & for. compet. lib. 1. disput. 2. n. 311. in fin.*

Cæterum quidquid sit de opinione Facchi-
18 nei, cum † contrariam, quod nempè etiam perempta instantia non cesset mala fides, & per consequens possessor fructus à die motæ litis perceptos restituere teneatur, secutus fuerit, *Bart. in d. l. 2. col. 2. n. 4. C. fruct. & lit. expen. Menoc. de recuper. remed. 15. sub nu. 594. vers. quod verum. Ant. Fab. in C. lib. 3. tit. 8. diffin. 2.* ea ratione quia,
19 cum † citatio, & litis contestatio sint facti, non
20 possunt haberi pro infectis, & † mala fides de Iure Canonico non purgatur solo temporis cursu, *Anton. Capic. dec. 11. num. 4. Ricc. in collect. dec. 2049. Capic. Latro dec. 65. n. 21. & 23.* vbi quod hanc opinionem approbauit Sacrum Concilium, &
21 † ad decisionem Rotæ in dict. Ciuitatis Castelli Suplementi Legitimæ coram bo. me. Merlino responderi potest, quod loquitur in casu longè diuerso, quia ibi in prima lite emanauerat sententia fauorabilis possessori, & post quindecim annos noua lis ex integro introducta fuerat.

22 Sanè † contra possessorem respondendum omninò est, quando, vt in casu nostro, actor, qui litem prosequi neglexerat, obtinuit deinde ex iustis causis restitutionem in integrum, vt in puncto *Seraph. dec. 1245. num. 2. & seqq.* vbi quod
23 † tunc veniunt fructus à die primi iudicij, ex sententia *Abb. in c. ad nostram, n. 4. de reb. Eccles. non alien. Riuin. cons. 26. num. 23. & 34 lib. 3. Odd. de restit. in integr. q. 45. sub nu. 20. vers. contrariam, & nu. 21.* quia nimirum † per huiusmodi restitutio- 24
nem reuiuiscit prima lis, *Capi. Latro dec. 68. sub n. 28. Seraph. dec. 945. n. 3. Rot. dec. 135 n. 6. part. 4 tom. 2. rec.* & † omnia in pristinum statum reponun- 25
tur, *l. quod si maior, §. restitutio, ff minor. glos. in c. auditis, verb. reliquam. de restit. in integr. Valenzuel. cons. 44. n. 34. Seff. dec. 97. n. 10.* † Etiam si re- 26
stitutio commissa sit prout de iure, *Rot. in Placentinà Parochialis de Mal Partida 1. Iulij 1606. coram bo. me. Litta, impress. apud Marches. de cons. part. 3. fol. 24. sub n. 2.* & † est de natura restitutio 27
nis in integrum, vt res cum fructibus perceptis restituatur, vt in terminis restitutionis concessæ maiori est *text. in l. necnon 28. § fin. ff. ex quib. caus. maior. restit.* & pluribus comprobat *Odd. d. q. 45. n. 13. Cancer. var. resol. tom. 1. c. 1. n. 287.*

Nec vrget, quod † commissio restitutionis In 28
integrum inducat nouam instantiam, quia licet † hoc sit momenti ad effectum competentiæ Iu- 29
dicis, de quo loquitur *Vinc. de Anna*, & alij allegati in obiecto, † secus est ad effectum acquisi- 30
tionis, ac respectiuè restitutionis fructuum perceptorum, & ratio diuersitatis est, quia † perem 31
pta instantia pereunt acta causæ; quæ tendunt ad litis ordinationem, sed non perit ius partis, *Io. Franc. à Pont. cons. 142. num. 1 lib. 2 Ant. Franc. Costa cons. 93. n. 34.* & sufficit, quod lis semel mota aliquo tempore mediante restitutione in integrum continuetur, quia † in omnibus instan- 32
tiis durat mala fides semel contracta, cum † causa sit eadem, licèt instantia sit diuersa, & † effe- 33
ctus proximæ contestationis litis porrigatur ad 34
omnes vlteriores instancias in eadem causa, *Gaill. obseru. 76. nu. 6. lib. 1. Cancer. var. resol. tom. 3. cap. 16. n. 61. 62. & seqq. Rot. dec. 1. num. 1 & ib. Add. n. 4. de lit. contest. in nou. Thomat. dec. 10. sub n. 15.* Et quod † causa in gradu restitutionis in integrum sit eadem, ait *Cassad. dec. 2. sub num. 2. vers. non dicitur, de procurat.*

Et ita decisum vtraque parte informante; &c.

R. P. D. PEVTINGERO.

Romana, seu Tiburtina Dotis, seu Pecuniaria.

Mercurij 4. Iulij 1646.

SVMMARIA.

1 *Statuto de duabus conformibus locus esse non potest, si sententiæ non sint validæ, nec iustæ.*
2 *Curator hæreditati vti iacenti nulliter datur, & citatur, dum hæreditas non est iacens, sed adest certus hæres.*
3 *Hærede primo instituto repudiante fit locus substituto.*
4 *Hæreditatis repudiatio in animo consistens sciri ab altero non potest.*
5 *Mandatum ad declarandum hæreditatis aditionem vel repudiationem requiritur speciale, nec sufficit generale.*
6 *Hæredibus conuentis præfigendus est terminus ad adeundum hæreditatem, & sunt ij citandi sub propriis nominibus.*

7 *Mandatum corruit relaxatum pro maiori summa.*

8 *Valor quomodo sit probandus.*

9 *Vidua non potest dotem repetere secundum ius commune ante cursum anni luctus, & ex Statuto Vrbis ante lapsum terminum sex mensium, & n.10.*

11 *Mandato collabente, corruit & executio, subhastatio, & deliberatio.*

12 *Deliberatio non tenet facta non præsente pecunia, & minori oblatori.*

13 *Oblator prior in præiudicium debitoris pœnitere non potest.*

14 *Deliberatio oblatori nouo elapso mense facto primo fieri non potest absque noua citatione, & decreto.*

15 *Læsio enormis in deliberatione non est ferenda.*

16 *Sententia prima nullitas, & iniustitia influit in secundam.*

DECISIO CLXXIV.

NEgatiuè Domini responderunt, videlicet non constare de duabus conformibus, quæ
1 veniant exequendæ. Quia, † cum sententiæ; de quarum exequutione agitur, non sint validæ, nec iustæ, non potest in iis esse locus Statuto de duabus conformibus, quod autem sint inualidæ, & iniustæ patet ex eo, quia mandatum A.C. per Martiam de Totis contra bona hæreditaria impetratum pro restitutione locorum Montis Nouennalis, locorum duorum Montis Sixti secundæ erectionis iuxta valorem currentem tempore restitutionis, nec non pro scutis 585. b. 10. saluo iure pro residuo Dotis, & quarti dotalis est nullum cum omnibus inde secutis, quia
2 † Curator hæreditaris iacentis non fuit deputatus legitimè, cùm hæreditas Alexandri Belisfarij non iaceret, dum aderat certus hæres, Maria soror videlicet substituta Martiæ vxori Alexandri, quæ hæreditatem repudiauit. Vnde satis
3 certum erat, quod † soror intrabat hæres certa, *Dec.cons.509.in princ.Crass.de success. § hæreditas, q.3.num.3.* Neque tollitur hæc veritas per Citationem Cameralem in partibus factam Mariæ, quia per hanc non fuit certiorata de repudiatio-
4 ne hæreditatis Alexandri ab vxore facta † quæ in animo consistit, *l. pro hærede, ff.de acq hered. Greg.dec.460.in prin.* Et minus facit citatio Procuratoris Mariæ, quia ille Procurator non ha-
5 bebat mandatum à Maria, † nec erat mandatum ad declarandum aditionem hæreditatis; vel repudiationem, sed generale tantum ad lites.

6 Accedit alia nullitas, dum † non fuit præfixus terminus hæredibus ad adeundam hæreditatem, nec fuerunt citati filij nominatim, vt opus erat, cum eorum propriis nominibus, & ex defectu mandati procuræ tàm ipsius Martiæ actricis, quàm reorum.

7 Corruit quoque mandatum † tanquam relaxatum pro summa maiori, quam erat debitum, nec Periti fuerunt electi ad æstimanda bona propria viri Martiæ, nec fuit probatus valor lo-
8 corum Montium tempore restitutionis, † qui per testes deponentes, talem fuisse eorum communem valorem, & tanti emi, & vendi potuisse, probari consueuit.

9 Nullum denique redditur mandatum, † dum Martia non expectauit annum luctus pro restitutione suarum dotium, *l.vnic. §.cum autem, C.de rei vxor. action.* † vel saltem sex menses iuxta 10
Statutum Vrbis, vt in *lib.1.Statut.cap.133.* Alexander enim obierat de mense Martij 1644. & Martia inchoauit iudicium de mense Maij eiusdem anni.

Collabente † igitur mandato, corruit quoque 11
executio eius vigore facta, prout subhastatio, & deliberatio, † quæ neque substineri potest vti fa- 12
cta non præsente pecunia minori oblatori, quod fieri non debet, *Buratt.dec.703.nu.6.* adest enim in actis oblatio scutorum 1800. monetæ, vnde nulliter fuit deliberatio facta pro scutis 1000.
† Nec enim in præiudicium debitoris prior o- 13
blator post oblationem pœnitere potest, *Rot. dec.113.n.13.p 7.recent.* fuit itidem facta deliberatio elapso iam mense maiori oblatori, † quod 14
sine noua citatione ad videndum deliberari, & Iudicis decreto fieri non potuit, *Buratt.dec.786. n.1.& dec.891.n.4.* cum enormi læsione, dum pro scutis mille fuerunt deliberatæ sortes pro scutis 2818. vltra fructus pendentes ascendentes ad summam scutorum 600. † quod ferendum non 15
est, *Buratt.dec 627.n.9.*

Et stante nullitate, & iniustitia mandati A.C. adest etiam iniustitia, nullitas sententiæ illius confirmatoriæ, cum † nullitas, & iniustitia pri- 16
mæ sententiæ influat in secundam, ad tradita per *Innoc.* & alios in *cap.1. de confirmat. vtil. vel inutil.* meritoque Domini responderunt, non constare de duabus conformibus, vtraque parte informante.

R. P. D. PEVTINGERO.

Vercellen. Prioratus.

Mercurij 28. Nouembris 1646.

SVMMARIA.

1 *Executio, & subhastatio facta post inhibitionem est attentata, & reuocanda.*

2 *Inhibitio siue iusta, siue iniusta est seruanda, & omnia deinde gesta reddit attentata.*

3 *Ampl. licet inhibitio solum parti, & non Iudici fuerit præsentata.*

4 *Attentatum vti sonans in delictum requirit plenas probationes.*

5 *Notario Actuario creditur quoad acta iudicialia.*

6 *Possessio, quæ dedit causam liti, non est considerabilis ad effectum continuationis.*

7 *Inhibitio specialis operatur, vt attentata sint ea, quæ alias non fuissent.*

8 *Attentata si probentur, sunt in primis, & ante omnia reuocanda.*

9 *Attentans lædit eodem tempore ius, Iudicem, & partem.*

DECISIO CLXXV.

PEndente in petitorio lite in Rota coram me super vnione beneficij, de quo agitur inter Capitulum Ecclesiæ de Bugella Vercellen. Diœces. & Ambrosium Clericum Ianuensem à fel. rec. Papa Vrbano VIII. de eodem beneficio, vti vacante per obitum Alberti Burontij vltimi possessoris prouisum, & in eius plenariam possessionem

nem immissum, Felix interim Ferrarius præfatæ Ecclesiæ Thesaurarius, & Canonicus, non facta mentione vnionis, neque possessionis ab Ambrosio captæ, neque litis inter hos pendentis, sibi idem beneficium etiam ab eodem Pontifice tanquam per obitum Alberti prioris possessoris rursus conferri obtinuit; Et per viam secretam Concellariæ Apostolicæ litteris eius expeditis possessionem consecutus, mox à Francisco Pionio, beneficij Attendatario nonnulla bona mobilia abstulit, illaque non obstante inhibitione, sibi pr..sentata, subhastari fecit, prout etiam ab aliis affictuariis granum, bladas, & pecunia extorsit.

Disputato igitur dubio, an constet de attentatis, quæ veniant reuocanda, Domini affirmatiuè responderunt, In primis † quo ad captio-
1 nem pignorum, eorumque subhastationem contra Franciscum Pionum factam 14. Septembris 1646. vt apparet ex Summ. num. 6. Quia præcesserat specialis inhibitio ipsi Felici personali-
2 ter præsentata. Summ.num. 3. † quæ siue iusta, siue iniusta erat seruanda, omniaque deinde gesta attentata reddit, *Buratt.decis.909. num.1. Rot. decis.511. num.9. in fine, part.1.recent. & in Vladislauien Villæ 3. Iulij 1645. post princip. coram D. M.*
3 *Othobono.* † Quamuis inhibitio solum parti, & non Iudici fuerit præsentata. *Ant. August. decis. 323. incip. Thomas lib.3. Rot. in Romana Saluiani interd. 14. Decembris 1598. coram. clar. mem. Card. Hieron. Panfil. Sanctiss. Domini Nostri Patruo, impress. apud Marchesan. de Commission. par.2. fol.35. num.5. & fuit dictum in Lucana Canonic. 30. Aprilis præteriti coram me.*

Deinde quo ad Collectionem fructuum Anni currentis 1646. quam testes Capituli ad perpetuam rei memoriam examinati, juncta confessione Fœlicis probant, Summ.num.4.& 7. quam-
4 uis per se non probarent, cum † attentatum vti sonans in delictum requirat plenas probationes, *Rot.decis.411. num.1. part. 1. recent. & coram Buratt. decis.4. num.4. & decis.644. num.4.* Sed accedit confessio Fœlicis, dum requisitus, vt ab actibus possessoriis desisteret, & inhibitioni Rotali pareret, respondit, se inhibitionem non negare sed à possessione colligendi fructus, in qua est, non debere desistere, vt apparet ex actibus judicialibus datis Summ. num. 8. ab actuario No-
5 tario subscriptis, † cui creditur, *cap. quoniam contra, vbi glos. verb. duos, & Butrius, num. 35. vers. appono, de probat. Buratt. 606. num. 12. Rot. inter recent. decis. 699. num. 3. part. 1. & in Neapolit. pensio. 2. Martij 1643. vers. nec venit, coram R.P.D. meo Reyas.*

Nec Fœlicem excusat prætextus continuationis possessionis, quia de antecedenti pacifica
6 possessione non docet, & † illa, quæ dedit causam liti non est habenda in consideratione, vt per *Modern. de manut. obseru.17. num 52. Lancell. de atten. par.2. cap.4. limit.1. nu.111. & seqq. Giouag. cons.18. num.38. & cons.40. nu.7. lib.2. Rot. decis.4. num.1. coram Greg XV. & fuit etiam dictum in Colonien. Præcedentiæ 14. Maij præteriti vers. neque innuantur coram me.*

Deinde, quia per specialem inhibitionem causa fuerat commissa super perceptione fructuum, vt patet ex commissione data Summ. num.3. cujus vigore etiam emanauit inhibitio, vnde Fœlix fructus percipere non potuit, quamuis prius possederit; nam † specialis inhibitio efficit, vt at- 7
tentata sint ea, quæ alias non fuissent, *Mandos. de inhibit. quæst.75. num 8. Lancell. de attent. post inhibit. ampl. 2. per tot. Rot. in Toletana Parochialis 24. Ianuarij 1604. coram Card. Sacrato, impress. apud Marchesan. de Commiss. tom 1. fol. 390. num.3. & in Cæsaraugustana distribut. 17. Februar. 1645. vers. non obstat, coram D. meo Cerro.*

Vnde resultat, hæc attentata esse reuocanda: 8
Nam, † vbi de iis constat, in primis, & ante omnia veniunt reuocanda, cum † attentans eodem tem- 9
pore lædat jus, judicem, & partem. *Franc. in cap. bona, num.14. & 34. de appell. Natt. cons. 568. nu.4. Rot. dec. 235. nu.1. part.1. recent.* & fuit dictum in *Volaterrana Beneficij 17. Aprilis 1643. post princip. coram Reuerendiss. Præside Vallisoletano.*

Et ita fuit resolutum.

P. D. D. PEVTINGERO.

Romana Apothecarum.

Mercurij 23. Ianuar. 1647.

SVMMARIA.

1 *Ratificatio possessionis operatur idem, quod mandatum ad eam capiendam.*

2 *Ratificare dicitur, qui disponit, aut commodum percipit rei in contractum deductæ.*

3 *Scientia possessionis captæ alicuius nomine præsumitur ex illius cohabitatione, & sanguinis conjunctione.*

4 *Ratificatio in fauorabilibus ex sola scientia præsumitur.*

5 *Iudicis laici mandatum relaxatum contra plures litis consortes, quorum vnus sit Clericus, est nullum quoad omnes.*

6 *Subhastatio contra plures, inter quos sit clericus, facienda est in foro Ecclesiastico, & aliter facta est reuocanda.*

7 *Associatio data à Iudice laico contra Clericum, vti nulla ex defectu jurisdictionis insanabili, ad manutentionem non suffragatur.*

8 *Ratificanti possessionem eius nomine captam debetur manutentio.*

DECISIO CLXXVI.

FRancisco Arcertæ de Capitonibus Domini dixerunt, esse dandum mandatum de manutenendo quò ad Apothecas ipsi, & fratri suo Laurentio sub die 18. Maij 1630. & 11. Septemb. 1642. in solutum datas à fratribus de Luppis; Quia quantum ad primum, de possessione eius nomine per Laurentium capta, constat, & datur ratificatio expressa facta à matre tutri..e, & pro tempore curatrice Francisci, & aliorum filiorum, quæ Laurentium procuratorem constituit ad exigendum, & quietandum, aliaque faciendum, ac inter cætera ratificans in primis, & ante omnia instrumentum Locationis vnius apothecæ, † quæ ratificatio operatur, vt ratificanti ac- 1
quiratur possessio, non secus ac si eum capi mandasset, *decis.11. num.1. de Procur. in nou. & coram S. M. Greg XV. dec.50. num.4.* & plures relati à

*Modern.Peruſ.de Manuten.obſeruat.*55.*nu.*135.*& ſeqq. & in Caſenaten. Cenſuum* 3 *Iunij* 1644.*verſ.ſi quidem, coram D. meo Corrado.* Et quo ad alias apothecas eiſdem fratribus,& Laurentio pro omnibus ſtipulanti in ſolutum pro fructibus cenſus T.150 & ex inctione ſacis principalis T.1500.datas ſufficiens ratificatio Franciſci reſultat ex apoca matrimoniali Iuſtinæ communis ſororis, in qua tam Fœlix mater, quam Franciſcus, & Laurentius in computum dotis per eos promiſſæ, & non ſolutæ, ac fructuum dotalium aſſignarunt Io Baptiſtæ Zuccarino penſiones dictarum apothecarum, de qua diſpoſitione reſultat ratificatio poſſeſſionis, eius nominè captæ à Laurentio,
2 quia † rat ficare dicitur, qui diſponit,aut percipit commodum rei in contractum deductæ, *l.ſed Iulianus,* §.*fin.ff.ad S C. Macedon.* cum aliis in dicta *Caſenaten.*3. *Iunij* 1644. *verſ. ex quibus, coram D meo Corrado,*& in eadem cauſa, 11. *Iunij* 1645. *verſ. Tum quia, coram eodem,* vbi plures concordantes allegantur: eo magis, quia Franciſcus, & Laurentius erant fratres germani cohabitantes,
3 † adeoque Franciſcus, tam ratione cohabitationis, quam ſanguinis conjunctionis poſſeſſionis ſcientiam à fratre captæ habuiſſe, præſumitur,
4 † quæ cum ſit ipſi Franciſco fauorabilis, ex ſola ſcientia præſumitur ratificata, *Surd.dec.*111.*nu* 13. *Rot decis* 262. *num.*6 *par.*1.*rec.dec.*308.*num.*2.*poſt Modern.Peruſ de Manutent.& in dict. Caſenaten.* 11. *Iunij* 645.*verſ quia cum ageretur,& verſ. quia præter quod,coram D. meo Corrado.*

Nec obſtat, quod à Iudice Capitolino ad eaſdem apothecas fuerit Angelo à Porta data aſſo-
5 ciatio,& per eumdem capta poſſeſſio;quia,†cum ille Iudex reſpectu Franciſci Clerici, de cuius clericatu, & beneficio conſtat Summ.nu.8. juriſdictione careat, mandatum tam reſpectu eiuſdem, quam conſortis Laurentij fratris corruit, vt latè firmauit *Rot. decis.* 957. *coram Seraphino.* Vbi, cum procederetur contra plures fratres,
6 quorum aliqui erant Clerici, † ſubhaſtatio nulliter facta per Iudices laicos fuit reuocata,eò quia Iudicium erat in foro Eccleſiaſtico agitandum: & fuit *deciſio in Romana Bonorum* 19. *Ianuarij*
7 1634. *coram R. P. D. meo Ghiſilerio.* Vnde † ſtante huiuſmodi nullitate inſanabili juriſdictionis illius Iudicis,aſſociatio Angelo data ad manutentionem ei ſuffragari nequit, *Rot. in Peruſ. Bonorum* 4. *Iulij* 1644. *verſ. aut ſe fundat, coram D. Meo Cerro,& in Beneuentana Canonicatus* 14.*Maij* 1646. *verſ. ſum per ſententiam, coram D. meo Bi-*
8 *chio.* Sed, † ſtante ratificatione ſupradicta poſſeſſionis per Laurentium acceptæ, etiam nomine Franciſci fratris, ipſi debetur manutentio, quam ei dandam eſſe Domini reſoluerunt.

R.P.D. VEROSPIO.

Meliten. Hæreditatis.

Lunæ 6. Februarij 1640.

SVMMARIA.

1 *Mandatum procuræ an dicatur expirare per rem judicatam, & an requiratur nouum pro illius executione, & quid in reſtitutione in integrum,& num. ſeqq.*

3 *Reſtitutio in integrum quando dicatur eſſe appendix, & de incidentibus primi judicij.*

4 *Mandatum præſumitur ex impenſa, & quare.*

5 *Executio ſi ſubſtineri non poſſit ex defectu mandati procuræ, poteſt ex proprio intereſſe illius, qui interuenit.*

6 *Contradictarum proceſſus ceſſat, conſtito de Procuratore in actis, & illi locus eſt, Procuratoris abſentia probata, & num.*7. *Ampl. vt num.*8.

9 *Nullitas, cui fuit renunciatum,non poteſt à Tertio allegari. Ampl. vt n.*10.

11 *Executio non poteſt fieri contra poſſeſſorem non citatum, nec condemnatum.*

12 *Poſſeſſor timens executionem cum mandato contra alium relaxato poteſt contra creditorem ex cautela Angeli proteſtari, ne exequatur,& in caſu executionis reuocationem illico, & ſine proceſſu obtinere.*

13 *Executio quando non poſſit fieri contra Tertium, in quem,lite pendente,facta fuit alienatio.*

14 *Executio in actione reali fieri poteſt contra eum, in quem facta fuit alienatio poſt litem motam ſine nouo proceſſu, Ampl. vt num.*15.

15 *Executio vt recta via fieri poſſit contra tertium in quem lite pendente facta eſt alienatio, an requiratur eius ſcientia,& n.*19. *vbi,quod hæc ſcientia probatur coniecturis,& indiciis.*

16 *Executio in actione perſonali permiſſa eſt contra tertium, in quem in fraudem facta eſt alienatio ad eam jam captam, vel imminentem retardandam. Lim. vt n.*17.

18 *Alienatio vt dicatur facta in fraudem, ſufficit vt facta ſit poſt litem motam.*

20 *Alienatio facta lite pendente ex cauſa, & debito antecedente dicitur neceſſaria,non in fraudem, Lim. vt num.*21.

21 *Cenſus eſt perpetuus, nec poteſt quis cogi ad illius ſortis reſtitutionem.*

22 *Fructus fundi cenſiti cenſentur ſufficientes pro ſolutione fructuum cenſus.*

23 *Æs alienum præfertur legatis.*

DECISIO CLXXVII.

CVm lata fuiſſet ſententia contra Monaſterium, & Moniales Pœnitentes Ciuitatis Melitæ, quæ poſtea tranſitum fecit in rem judicatam: Propoſui hodie dubium, An eſſet exequendum mandatum, & litteræ decretæ in executionem eiuſdem ſententiæ contra Iohannem, & alios in quos alienata fuerunt à Monaſterio aliqua bona, pendente hac lite: Cum vero ad impediendam executionem plura opponuntur pro parte Ioannis, & aliorum poſſeſſorum tam contra validitatem proceſſus facti pro executione dict. ſententiæ, quam contra ipſam executionem, quæ negabatur poſſe fieri contra eoſdem poſſeſſores, viſum fuit Dominis examinare ſingulas illorum exceptiones, à quibus pendere poterat deciſio huius dubij.

Et prima exceptio reſpiciebat validitatem proceſſus, quia dicebatur in eo deficere mandatum Dominici, qui comparebat nomine fœminæ de Chiantar, cuius fauore lata fuerat eadem ſententia. Cui exceptioni ſatisfactum fuit, quia non negabatur abſolutè illius mandatum, quod neque negari poterat, cum reperiretur in actis
cauſæ, ſed dicebatur, † expiraſſe poſt rem judi- 1
catam

catam & inde infetebatur, quod nouo mandato
opus fuisset in illius persona, adducendo text. in
*l. 1. ff. de re judic. & in l. terminato, C. de fruct. & lit.
expes.* & dicebatur tenuisse *Bart. in l. si procura-*
2 *tor, num. 2. ff. de solut.* † quæ jura, & authoritates
intelligendæ erant in casu, quo ageretur actio-
ne judicati coram alio Iudice, non autem dum
illius executio petebatur coram eodem Iudice,
qui sententiam tulit; Nam primo casu existima-
ri debebat lis tamquam perempta, & extincta;
In secundo vero videbantur remanere vestigia
prioris judicij, pro quibus etiam censebatur da-
tum mandatum, & ita declarauit *Rota coram Pu-
teo dec. 366. n. 4. lib. 1.* limitando regulam superius
positam, quam adduxit in eadem *decis. Mohed.
decis. 3. vt l. pend. nu. 1.* & notant *Doct. in l. qui pro-*
3 *prio. 46. §. item quæsitum, ff. de procurat.* vbi † eodem
modo distinguunt in casu, quo petatur restitu-
tio in integrum aduersus rem judicatam, quia
solum opus erit nouo mandato, si restitutio pe-
tatur principaliter, atque in genere, non autem,
si petatur nominatim aduersus talem sententiam,
quæ dicatur habere effectum rei judicatæ, & tra-
dit ibi *Bart. post glos. in verb. item Bald. num. 9. Ca-
strens. num. 6.* & mouentur eadem ratione, quod
secundo hoc casu restitutio dicatur esse appen-
dix, & de incidentibus primi judicij, & idem tra-
dit *Ias. in l. inuitus, C. de procur. num. 4. in 4. limit.
Curt. jun. in l. diligenter, nu. 1. ff. mandat.* & tenuit
Rota apud Cassad. decis. 2. num. 3. de procurat. Præ-
4 terea † poterat nouum mandatum præsumi in
persona Dominici, qui petebat d. executionem
ex pluribus impensis, quas ostendebat illum fe-
cisse pro ea obtinenda, cum omnes eæ impen-
sæ præsumi deberent factæ cum scientia, & man-
dato familiæ, cuius intererat, illos fieri. argu. text.
in *l. cum de indebito, ff. de probat.* & *in c. cum super
hoc, de renunciat.* & tenuit *Rota coram Put. decis.
348. num. 5. lib. 1. Cassad. decis. 3. num. 4. de procurat.
Menoch. de præsumpt. lib. 2. præsumpt. 33. num. 3.* Et
5 † poterat eadem executio sustineri ex proprio ju-
re, & interesse, quod habebat idem Dominicus in
hac causa, quia ille erat ex eadem familia, & tan-
quam talis semper eamdem causam defendit, &
ita etiam nominatus fuit in sententia Rotali;
vnde rectè petere potuit executionem eiusdem
sententiæ ratione proprij intereresse, pro quo
non habebat opus mandato aliarum personarum,
quæ tanquam singulæ non habebant majus jus
in causa, quam ipsi competeret.

Alia exceptio opposita fuit contra validita-
tem processus, quod deesset in illo citatio con-
tra Procuratorem Monasterij, quamuis eiusdem
mandatum extaret in actis, & inde etiam dice-
6 batur, quod † non potuisset procedi contra Mo-
nasterium per contradictas, sicuti factum fuit,
dum aderat persona, quæ citari poterat, illaque
erat nota partibus propter certitudinem, quæ
oriebatur ex eisdem actis, vt not. in *c. vlt. de elect.
lib. 6.* & tenuit *Rota apud Mohed. dec. vlt. de judic.
& apud Ægid. decis. 15.* Sed etiam hæc nullitas
tollebatur, quia ille Procurator apparebat reuo-
catus propter aliud mandatum, quod à Mona-
sterio postea datum fuit Equiti Viruillæ, qui de-
7 inde semper comparuit in causa, & ita, † proba-
ta absentia Equitis, rectè actum fuit contra Mo-
nasterium per audientiam contradictarum, ne-
que ex hoc capite potest impugnari processus
tamquam inualidus, quia, etiam quod durasset
mandatum primi Procuratoris, potuisset, illo
absente, citari Monasterium, vt voluit Rota apud
*Cassad. decis. 6. num. 2. vt lit. pend. & in decis. 5 de
judic. in nou.* vbi, quod † sustinetur talis citatio, 8
quamuis Procurator abesset non longe ab Vr-
be animi, aut honestæ oblectationis causa;
idemque tradit *Vant. in tit. de nullit. ex defect. ci-
tat. num. 11. Vestr. in prax. lib. 1. cap. 5. num. 4.* Et non
poterat obstare hæc nullitas, quia Monasterium
paruerat sententiæ, dimittendo partem bono-
rum, ad quorum restitutionem in ea condem-
nabatur, & ita, † cum Monasterium videretur 9
renunciasse tali nullitati, non poterat illa addu-
ci à tertiis possessoribus, in quos alienata fuit
reliqua pars eorumdem bonorum, super quibus
petitur executio, argu. text. in *l. loci corpus, §. com-
petit. ff. si seruit. vendic. & in l. si prior. §. si simplici-
ter, ff. qui pot. in pign. hab. glos. in l. ita tamen. ff. si ager
vectigal. Bart. in l. 1. num. 2. ff. eod. tit. & tenuit Rota
coram Gregor. decis. 582. num. 6.* † quod præci- 10
puè dicendum erat, dum ipsi habent causam à Mo-
nasterio, cuius fauore potuisset sententia esse
nulla.

Alia exceptio respiciebat executionem, &
† negabatur, illam potuisse fieri contra possef- 11
sores dictorum bonorum, dum contra eos actum
non fuit in primo judicio, neque illi condemnati
fuerunt in sententia, quæ hodie dicitur habere
vim rei judicatæ, argum. text. in *l. 1. C. res int. alios
act.* & notant ibi *Doct. & in l. sæpe, ff. de re judic.
& in l. à Diuo Pio, §. si super rebus, ff. eod. tit.* vbi
*Bart. num. 6. & 7. Alex. 8. Ias. num. 9 Bald. in l.
ob maritorum, C. ne vxor. pro marit. num. 1.* & ita
notant Doctores, † posse hoc casu possessorem, 12
qui timet molestias super bonis à se possessis,
protestari creditori, vt non procedat ad execu-
tionem super talibus bonis, &, quatenus ex cu-
tio facta sit, obtinere à Iudice, vt illa pro impe-
rio reuocetur illico, & sine alio processu, eodem
modo, quo facta fuit, vt voluit in specie *Bald. in
d. l. ob maritorum, in princ. Iason. in d. l. à Diuo Pio,
§ si super rebus, num. 9. ff. de re judic. Imol. nu. 15.* &
fuit cautela excogitata primo ab Angelo in d. §.
si super rebus, num. 1. & eam secuta fuit *Rota in
Anconitana. ..... coram R. P. D. meo Dunozetto.* Et
adducebatur in casu huius decisionis etiam ju-
stitia causæ, propter quam deuentum fuerat ad
alienationem eorumdem bonorum, † quod 13
etiam considerant Doctores ad effectum, vt agi
non possit contra tertium possessorem, in quem
fuerunt translata bona pendente lite, & voluit
in specie *Castrens. in d. §. si super rebus, num. 8. in
fin.* Nam aliqua ex his bonis vendita fuerunt, vt
ex eorum pretio soluerentur legata, quæ reli-
querat Testatrix quædam, vt solueretur æs alie-
num, quod repertum fuit in illius hæreditate,
quæ causæ, tamquam necessariæ, efficiebant, vt
alienatio dici deberet facta in casu permisso ex
dispositione juris, argum. text. in *l. filiusfamilias, §.
Diui, ff. de leg. 1. & in l. peto, § peculium, ff. de leg. 2.*
& probat *text. in l. vlt. C. de litig.* vbi enumeran-
tur plures causæ, quæ non comprehenduntur sub
generali prohibitione legis, & in specie causa le-
gati, & tradit *Rip. in d. l. filiusfam. §. Diui, ff. de leg.
1. Bart. in l. si quis missus, §. Iudex, ff. de damn. inf. sed.*

um 4. in fin. & tenuit *Rot. in Montis Falisci Bonorum 12. Maij 1598. coram Card. Pamphilio.*

Verum hoc exceptio visa fuit tolli vnica responsione, quia sententia, quam obtinuerat familia de Chiantar, & cuius executio hodie petitur, tanquam habentis vim rei judicatæ, lata fuerat in actione mere reali, nimirum actione petitionis hæreditatis, in qua cum actum fuisset de dominio eiusdem hæreditatis, effecta fuerunt illius bona litigiosa, vnde non potuerunt postea alienari, aut transferri in nouos possessores,
14 † contra quos rectè hodie agi potest sine nouo processu ex vi, & actione descendente ex eadem sententia, vt notatur in *l. 2.* & in *l. vlt ff. de litig. & in auth. litigiosa, C. eod. tit. tradit Speculat. in tit. de appellat §. 11. in princ. in verf. si vero non agitur, & num. 17. Bart. in l. 3. num. 23. Cod. de pignor. Alex. in d. §. si super rebus, num. 11. Anchar. in cap. quia, 9. de judic. num. 6.* & ibi etiam *Aretin. num. 13.*
15 *Butr. num. 12.* adeo vt † neque hoc casu requiratur scientia ex parte illius, in quem fuerunt bona alienata, cum agatur de reuocanda alienatione rei litigiosæ, cuius vitium transit ipso jure in successorem, vt probat *text. in l. censemus, C. de litigios.* & notat ibi *gloss. Bart. super eadem lege, n. 1. & in l. 1. §. vlt ff. eod. tit. num 3. & in l. 3. n. 33. C. de pign.* & latè declarat *Couarr. pract. quæst. c. 15. nu. 7.* rejecta contraria opinione *Ang. in auth. litigiosa, Cod. de litig.* qui censuit, semper requiri scientiam emptoris, nulla habita ratione, vtrum actum fuerit actione reali, in qua contrahitur vitium litigiosi, siue potius actione personali, in qua res nunquam litigiosa efficitur, & eandem opinionem contrariam opinioni Angeli secutus fuit *Menoch. in cons. 319. n. 4. relato Couarruuia, Ceuall. commun. opin. cap. 820. nu 33. Gaill. pract. obseruat. c. 118. n. 2 Rot. in Romana Vineæ 15. Decemb. 1631. coram Reuerendiss. Vigellen decis. 364. inter alias impress. sub num. 28.*
16 Præterea † etiam in actione personali censetur permissa executio in bonis possessis à tertio, si illa probetur facta in fraudem, vt notant Doctores in *dict. § si super rebus, ff. de re judic.* & tradit ibi *Castrens. num. 8.* vbi secutus fuit *Bald. in l. ob maritorum, C. ne vxor pro marit. Ias. nu. 10. Cuman. num. 5.* & tradit idem *Bald. in l. Executorem, nu. 27. C. de execut. rei judic. Rip. in l. 1. §. si hæres, nu. 21. ff. ad Senat. Consult. Trebell. Couar. pract. quæst. cap. 15.*
17 *num. 7.* Et, † licet ad hunc effectum non possit satis esse quæcumque fraus, nisi etiam probetur, quod illa commissa fuerit ad retardandam executionem jam cœptam, siue ad impediendam eam, quæ imminebat, Vnde *Bald. in d. l. ob maritorum,* tenuit, non sufficere eam fraudem, quæ respiciat solum interesse creditoris, cuius damno perierit, quod alienatum fuit ex bonis debitoris, auctoritate *text. in l. Chirographis, §. vlt. ff. de administr. tutor.* & referendo Baldum, dixit *Rip. in d. §. si hæres eod. nu. 21. Curt. sen. cons. 71. nu 9.* & tenuit *Rota in Albanen. Pecuniaria 10. Martij 1593. coram Mantic. inter impress. dec. 218. n. 11 & in Romana Legitimæ 5. Decembris 1614. coram bon. mem. Vbaldo inter recent. dec. 609. num. 2. part. 2.* Tamen non deerat hoc genus fraudis, cum omnes alienationes factæ fuissent à Monasterio post litem
18 motam, † quod satis esse putauit Castrensis, vt possit agi actione personali contra tertium, in *dict. § si super rebus, num. 8. Ias. num. 10. Rip. in d. §. si hæres, num. 21. Capic. dec. 128. num. 11.* & tenuit *Rota in Veneta Donationis 18. Aprilis 1612. coram bon. me. Buratto, inter impress. dec. 166. nu. 3.* & apud *Ægid. dec. 709. Crescent. dec. 16. num. 1. & dec. 20. num. 2. de sent. & re judic.* Sicut ex qualitate eius litis probatur scientia emptorum, † quæ etiam requirebatur ad præsumendam fraudem, quia illa erat 19
vulgata, ac publica in Insula Melitæ, vnde non erat verisimile quod ipsi emptores non habuissent illius notitiam, & hæc verisimilitudo satis erat, cum ad probationem talis scientiæ potuissent sufficere etiam conjecturæ, & indicia, vt voluit *Rip. in d. §. si hæres, nu. 22. Giurb. dec. Sicil. 62. num. 12. & 14. Put. decis. 348 lib. 3.* & generaliter regulam firmat *Bart. in l. qui Romæ, §. duo fratres, num. 13. ff. de verbor. obligat. Dec. in l. eius, qui in Prouincia, §. quid si stipulatus, num. 9. ff. de reb. cred.*

Neque poterat aliquid prodesse causa, ob quam dicebatur deuentum fuisse ad alienationem eorum bonorum, quia, licet † ea prohibitio inducta à lege, ne bona alienentur pendente lite, non comprehendat causam, quæ necessaria sit, qualis communiter existimari solet ea, quæ habeat originem ex contractu, aut debito antecedenti, vt constat ex traditis in *l. vlt. C. de litigios. & probat. text. in l. alienationes, ff. famil. erc. & in leg. Diuus, ff. de pet. hæred.* tamen non subsistebat aliqua earum causarum, quæ adducebantur pro substinendis dictis alienationibus. Quia prima causa solutionis legatorum erat contraria voluntati Testatricis, quæ mandauit in testamento, vt eadem legata soluerentur ex fructibus suæ hæreditatis; alia vero causa æris alieni non subsistebat, dum ex pretio bonorum venditorum redemptus fuit annuus census scutorum septingentorum, cuius non poterat dici debitrix hæreditas ex qualitate eius contractus, † qui tanquam sui natura perpetuus, efficiebat, vt ipsa hæreditas nunquam potuisset cogi ad restitutionem sortis eiusdem census, vt pluribus probat *Nauarr. in comment. de vsur. num. 97. gloss. 6. & num. 122. in 33. quæst.* & idem dici poterat de fructibus eiusdem census, qui etiam soluti fuerunt ex pretio eorum bonorum, quia vel illi soluendi erant ex redditibus fundi censuati, † qui ex juris præsumptione existimari debebant sufficientes ad eam solutionem, *argument. text. in l. 2. Codic. de pignor.* & notat ibi *Salyc. post gloss. in verb. redigere, Couarr. var. resolut. lib. 3. cap. 18. num. 1.* & censuit *Rot. in decis. 702. num. 1. part. 1. d. uers. & in Beneuentana Saluiani prima Februarij 1616. coram bon. mem. Buratto,* vel, quando, iidem redditus non potuissent satis esse pro hoc debito, debuissent solui ex redditibus aliorum bonorum hæreditatis secundum voluntatem ipsius Testatricis, quia, dum illa ex redditibus eorum bonorum mandauit solui legata, & vetuit pro eorum solutione alienari proprietatem bonorum suæ hæreditatis, multo magis censendum erat, fuisse eius voluntatis, vt non liceret alienari proprietatem eorundem bonorum pro solutione debitorum, & æris alieni, † cui prius satisfaciendum erat, quam legatis, *argument. text. in l. si vniuersa, C. de legat. & in l. 1. §. si is qui quadringenta, ff. ad S. C. Trebell.* & tradit ibi *gloss. in verb. ex hære-*

hereditate, & *in l. ratione*, §. *quod vulgo*, *in verb. videlicet*, *ff. ad leg. falcid.*

Et ita, &c.

CARD. PANZIROLO.

Bononien. Fideicommissi de Pancaldis.

Lunæ 11. Martij 1641.

SVMMARIA.

1 *Fideicommissi existentia, illiusque purificatione ad fauorem petentis, bonorum identitate, & possessione fideicommittentis de tempore obitus, & Res conuenti de præsenti probatis, locus est immissioni, vel ex saluiano, vel ex remedio l. fin.*

2 *Possessio fideicommittentis probatur testibus de ea deponentibus.*

3 *Identitas probatur ex duobus demonstrationibus, & eo magis in antiquis.*

4 *Identitas in antiquis probatur indiciis, coniecturis, & præsumptionibus.*

5 *Executionis actu contra aliquem vti possessorem probatur illius possessio.*

DECISIO CLXXVIII.

Resolutum fuit D. Thomasiæ esse dandam immissionem in bonis per ipsam petitis, quia visa fuerunt optimè probata omnia requisita necessaria in hoc judicio, existentia scilicet fideicommissi, purificatio ad fauorem dictæ Thomasiæ, identitas bonorum, possessio per Bertum fideicommittentem de tempore sui obitus, & de
1 præsenti per DD. de Palmariis † ex quibus juxta stylum huius Sacri tribunalis immissio debetur, vel ex vtili saluiano interdicto, vel ex remedio *l. fi. C. edict. Diu. Adr. toll. Seraph. dec. 818 n. 1 Rot. in rec. dec. 131. n. 1. par 1. & dec. 306 nu. 1. par 6. & in Bononien. de Nascentoriis 27. Februarij, & 13 Junij 1640. coram R. P. D. meo Ghisilerio, & in Auximana Fideicommissi 13. Januarij 1640. coram R. P. D. meo Dunozet.* & alibi passim.

De existentia, & purificatione fideicommissi ad fauorem D. Thomasiæ clare constare visum fuit ex decisione in hac eadem causa emanata coram me sub die 16. Februarij anni præteriti.

Et, quod Bertus dicta bona possederit, dantur
2 testes Summ. num. 5. † qui probant perceptionem fructuum, locationes, & alios actus possessionis vsque ad mortem juxta terminos *l. Titia ff. de solut. Ces. de Graff. decis. 10. de caus. poss. & propr. Rot. post Pacific. de salu. interd. dec. 35. n. 4. & in rec. dec. 360. num. 7. 8. & 9. par. 5.*

Qui quidem testes, dum asserunt dict. Petiam terræ esse pratiuam positam in Communi Padulæ, & confinare juxta D. Paulum de Rosis, discursum Rosoli, & illos de Gambarinis, plenè justi-
3 ficant identitatem, † quæ ex duabus tantum demonstrationibus sufficienter justificari solet, juxta theoricam *Bart. in l. demonstratio falsa ff. de cond. & demonstr. Rot. dec. 203. num. 10. & dec. 236. num. 2. par 6 recen.* præsertim quia versamur in antiquis vltra centum annos, prout ex juribus in Summ. num. 3. & 4. ex quibus apparet, Iacobum de Pancaldis de Anno 1503. & deinde Bertum de Anno 1509. possedisse bona pratiua in dicto loco *della Padula*, † quo casu identitas satis probatur 4
per inditia, conjecturas, & præsumptiones, *c. cum causam. de probat. Rim. jun. cons. 254. num. 11. cum seqq. lib. 2. decis. 360. num. 7. part. 5. & decis. 164. num. 17. part. 6. recent.* & in supracitata *Bononien. de Nascentoriis 27. Februarij 1640. coram R. P. D. meo Ghisilerio.*

Tandem, quod præfata bona modo possideantur per DD. de Palmeriis apparet ex mandato relaxato Summ. num. 1. & relatione Executoris Summ. num 6. cum † ex actu executionis mandati 5
contra aliquem vti possessorem probetur illius possessio, *Menoch. de adipisc. remed. 4. num. 9. 21. & seq. Gregor. dec. 105. nu. 1. & dec. 401. num. 2. Rot. post Modern. de manut. dec. 319. num. 5.*

Et ita, D. Thomasia tantum informante, decisum, &c.

R. P. D. PEVTINGERO.

Firmana Pradij.

Lunæ 14. Maij 1640.

SVMMARIA.

1 *Possidenti debetur manutentio.*

2 *Instrumentum adeptionis possessionis, alio in ea non existente, probat possessionem.*

3 *Instantia petita manutentionis à defuncto continuatur in heredem.*

4 *Heredi quando debeatur manutentio ex possessione defuncti.*

5 *Manutentio debetur anteriori possessori.*

6 *Possessio in vim deliberationis dicitur justa, & manutenibilis. Lim. vt num. 7.*

8 *Simulatio regulariter non præsumitur, sed est probanda ab allegante. Lim. vt n. 9.*

10 *Simulatio, data causa simulandi, probatur etiam conjecturis, & num. 22.*

11 *Probatio præsumptiua, & per verisimiles conjecturas sufficit in his, quæ sunt difficilis probationis.*

12 *Simulatio probatur ex præcedenti tractatu, & eo magis ex illius effectu secuto, & num. 16.*

13 *Epistola probat contra scribentem.*

14 *Simulatio arguitur ex insolitis, & ex nimia adhibita cautela, & diligentia, & num. 34.*

15 *Simulatio facilius procedit inter conjunctos.*

17 *Simulata præsumitur alienatio, si res remaneat in Catastro alienantis.*

18 *Simulatio præsumitur ex recessu ab acquisitione non per viam venditionis, sed declarationis.*

19 *Deliberatio quando præsumatur simulata, & num 25. & 39.*

20 *Simulatio præcedentis actus probatur ex subsecuta recognitione bonæ fidei.*

21 *Simulatio arguitur ex negligentia, & taciturnitate.*

23 *Probatio nulla major est, quam proprij oris confessio, & num. 29.*

24 *Simulationis exceptio an in possessorio admittatur.*

25 *Pecunia si sit adhibita solum per mostra, arguitur actus simulatus.*

26 *Testis vnicus junctis adminiculis, & conjecturis probat. Ampl. vt ibid. & num. 28.*

27 *Probationes leuiores sufficiunt in materia difficilis probationis.*

30 *Simulatio probatur ex propria confessione.*
31 *Simulatio facilius admittitur, quam scripturarum superfluitas.*
32 *Simulatio præcedentis actus arguitur ex secreta ordinata retentione scripturarum ad actus declarationem pertinentium.*
33 *Actus accessorij regulantur, & inficiuntur à principali.*
35 *Simulatio cessat cessante causa simulandi.*
36 *Emens nomine proprio & de propriis pecuniis sibi verè quæris.*
37 *Pecuniis propriis potest quis alteri acquirere.*
38 *Simulationis tres sunt species, & quæ.*
40 *Possessorio remedio renunciatum dicitur per verba de quibus hic.*
41 *Renuncianti non datur manutentio.*
42 *Cessio sub conditionibus de præsenti quas certum est deficere, est nulla.*
43 *Verba*, Sia buono, &c. *respiciunt tempus præsens, non futurum.*
44 *Puri & purificati est idem judicium.*
45 *Pactum resolutiuum non operatur, nisi quis eo, re integra, vtatur.*
46 *Consensus excluditur ab actu ex expressione falsæ causæ.*
47 *Causa falsitas in termino relato videtur inesse termino referenti.*
48 *Confessio semper clamat contra confitentem.*
49 *Confessionis geminatio majorem animi deliberationem demonstrat.*

DECISIO CLXXIX.

Die 20. Iunij 1619. fuit resolutum, dandum esse mandatum de manutenendo DD. Mattheucciis in possessione Prædij Vallesciani. Idemque die 30. Ianuarij præteriti confirmatum. Placuit tamen, D. Antonium super iisdem iterum audire. Propositaque hodie causa Domini steterunt in decisis.

1 Nouissimi enim juris est, † possidenti manutentionem deberi, ad *text. in §. retinenda, Inst. de interdict. l. 1. § interdictum, ff. vti possid.* Mattheuccios autem possidere, constat ex instrumento adeptæ possessionis sub die 3. Octobris 1638. dato
2 summ. primæ illorum positionis, num. 11. † quod alio non existente in possessione, possessionem probat, *l. prædia, & ibi Bart. ff. de acquir. possess. l. idcirco, & ibi Bald. C. de fid. instrument. Rot. decis. 106. num 4. par. 1. rec. Ludouis. dec. 40. num. 1. & dec. 46. num 2. Put. dec. 160. num. 8. lib. 1.*

Immò, & ipsos iuuari posse possessionem etiam Hortensiæ, quia, cum illa viuens judicialiter pro
3 manutentione institisset, vt summ. nu. 11. † hujusmodi instantia in hæredes Mattheuccios continuari dicitur, *l. heres absens, ff. de judic.* Adeoque
4 † ipsi illam prosequentes manutentionem, quæ viuenti Hortensiæ competeret, consequi merito debent. *Menoch. de retin. remed. 3. num 62. Buratt. decis. 312. num. 17. & fuit dictum in Pacen. Præeminentiarum 16. Nouembris 1618. coram Remboldo, & in Asten. Pensionis 9. Nouembris 1633. coram Reuerendiss. D. meo Decano.*

Respondebat Antonius, Mattheucciis neque instrumentalem possessionem, neque possessionem Hortensiæ, quæ Catherinæ hæres exstiterat, suffragari posse, quandoquidem nec ipsa Catherina moriens hoc Prædium possederat, im-
mò † sibi deberi manutentionem, de cuius ante- 5
riori possessione constabat, *Rot. decis. 667. n. 1. par. 2. recent.* & quidem titulata; quia publicum instrumentum exhibebat captæ possessionis de anno 1623. auctore Prætore in vim deliberationis sibi
factæ de dicto Prædio, † quæ propterea dicitur 6
justa, & manutenibilis, ad *text. in l. juste possidet, ff. de acqu. possess. Rot. dec. 122. num. 1. par. 6. rec.*

Huic fundamento dupliciter fuit responsum.
Primò, † acquisitionem in vim deliberationis 7
fuisse simulatam. Secundò, Antonium facto proprio à possessione cecidisse, dum 4. Ianuarij 1625. Prædium ad Catherinam pleno jure spectare declarauit.

Et quod attinet ad caput simulationis, quam-
uis † illa regulariter non præsumatur, nisi probe- 8
tur, *l. dolum. ff. de dol. Roland. cons. 6. num. 28. lib. 3.* & eam alleganti incumbat onus probandi, *l. quoties, § qui dolo, ff. de probat. l. cum propria. C. si quis alt. vel sib. Buratt. dec. 141. nu. 4.* Verumque etiam
sit, non præsumi, † nisi appareat de causa simu- 9
landi *l. si mulierem. ff. rer. amot. l. sed si mati i. §. fin. ff. qui, & à quib. cap. fin. de renunciat. in 6. Anchar. cons. 227. num. 7 Ludouis. dec. 401. nu. 15.* Nihilominus receptissima est etiam illa conclusio, quod,
† data causa simulandi, simulatio probetur etiam 10
conjecturis, *Honded. cons. 41. n. 28. lib. 2. Rot. decis. 69. nu 2 par. 2. diuers. dec. 188. num. 9 & 307. nu. 11. par. 1 & 344. num. 2. par. 4 recent. & post Zacch. de obligat. camer. dec. 150. num. 12.* Et ratio est, quia
generaliter † in his, quæ sunt difficilis probatio- 11
nis sufficit præsumptiua probatio, & verisimiles conjecturæ admittuntur, *Iason. in l. cum ea, quæ n. 4. & 5. C. de transact. argu. l. non omnes, § à Barbaris, ff. de re milit. cap. veniens, 2. de testib. dixit Bald. in auth. quas actiones. Cod de Sacros. Eccles. Angel. cons. 218. Alex. cons. 64. lib. 1. & 24. lib. 2.*

Causa autem simulandi, vt alias dictum fuit in præsenti casu erat, vt Catherina Mattheucciorum molestias euitaret, nam, cum ab illis super dict. Prædio vexaretur, hoc cepit ab Antonio consilium, vt occasione census debiti Olgiato Prædium subhastari, illudque, siue ipsi Antonio, siue alteri personæ confidenti deliberari faceret, & declarationes in forma reportaret, quod liquidè patet ex epistola ipsius Antonij de anno 1619. conscripta, consultus enim à Catherina, quid agere deberet, vt dictas molestias euitaret, ita rescribit, *Vengo alli remedij, & alla difesa da me conosciuta fin' hora, ricuperato che sia il censo delli Martelli, mouere la Città, che faccia vendere Vallesciano, farci poi offerire à nome mio, ò dà altro confidente, il qual faccia l'estintione, reportando la cessione delle ragioni* translatiuè, & non extinctiuè; *dico à mio nome, acciò V. S. s'assicuri di non esser trappolata, potendosi credere, che in queste parti habbia fatto acquisto da poter far' vna tal compra, & ella senza sospetto di confidenza, ò di simulatione potrebbe goderlo, come prima con le sue dechiarationi, & cautele in forma.* De hoc eodem consilio, & causa simulandi deponunt duo testes dati in veteri sum. num. 4.

Conjecturæ autem ad probandam simulationem numerari possunt infrascriptæ. Et Primò, præcedentes tractatus, de quibus deponunt testes supra citati,

12 citati, & † ex præcedenti tractatu simulationem probari, tradit *Bald. in l.multum interest.nu.3. C.si quis alter.vel sib.*

Secundò, Antonij Epistolæ, & potissimum proximè relata, ex qua & causa simulandi, & consilium, & tractatus præcedens optimè probatur, & clara resultat confessio, dum ait, ibi, *farti offerire à mio nome*, & ibi, *senza sospetto di con-*
13 *fidenza, ò simulatione potrebbe goderla*, & † epistolam iam transmissam contra scribentem probare, tradit *Bart. in leg.nud.a ratio.num.10.ff.de donat. Mascard.de probat.concl.264. num.16. Rot. in Romana Bonorum de Augustinis 14. Martij 1625. coram Buccabella, text.est in l.Publia, §.fin.ff depos.*

Tertiò, consensus spontaneus subhastationi per Catherinam præstitus, de quo veteri summ. num.6.

Quartò, constitutio Procuratoris facta à Ciuitate Firmi, quæ pro deliberatione instabat in personam illius, qui Catherinæ Procurator erat,
14 † quæ duo tanquam insolita simulationem arguunt, *leg.si quid sub conditione.ff.de condit.instit.Menoch.lib.3.præsumpt.122.nu.116.*

Quintò, arcta coniunctio inter Catherinam
15 Materteram, & Antonium nepotem, † inter quas personas facilius huiusmodi confidentiales negociationes conciliantur, *l.data, C.de donat. Bart. in leg. si post contractum, nu.3.ff.eod.Dec.conf.587. num. 6. Rota in Ceruien. Bonorum 3. Iuly 1589. coram Pamphilio.*

16 Sextò † effectus ipse subsecutus iuxta præcedentem tractatum, *Bald. in alleg.l.multum interest, C.si quis alter.vel sib.*

17 Septimò, † quod Prædium permanserit in Catastro sub nomine Catherinæ, *Menoch. lib. 3. præsumpt.122. num.125.leg.sicut, §.superuacuum*, & ibi *Bart.ff.quib.mod.pign. vel hypoth.solu. Roland.conf.40. num.36.*

18 Octauò, † recessus ab ipsa acquisitione non per viam venditionis, sed per viam declarationis, *Castr.conf.74.num.2.lib.2.*

19 Nonò, † modicitas temporis inter subhastationem, & apocam interlapsi, *Castr.alleg.conf.74. lib.2.*

Decimò, apoca, quæ potius confessionem continet, ibi, *hauendo comprato alla tromba per scudi 2000. il Poter di Vallesciano per richiesta fattami dalla Signora Catherina, per liberarla dalle continue spese &c. appresso poi, & all' incontro hauendomi sua Signoria rimborsciato delli scudi 3500.&c. per tanto dichiaro, che detta Possessione appartiene, & è di detta Signora Catherina*, quæ in substantia con-
20 tinet recognitionem bonæ fidei, † quæ simulationem præcedentis actus demonstrat, *Rot.decis. 806.numer.5.p.1. diuers. Bald. in dict.l.multum interest, vbi supra,*

Vndecimò, quia Antonius ex dicto Prædio nihil vnquam probatur percepisse, nec vnquam
21 aliquid petiit, nisi post decennium, † quæ negligentia, & taciturnitas simulationem innuit, *l.si quis forte, §.1.ff.de pœn.Menoch.lib.5.præsumpt.3.nu. 105.Buratt.dec.361.nu.12.*

22 Ex quibus sane † probata plenissimè dici potest simulatio à priori, & à posteriori, secundum notabilem doctrinam *Bald in dict.l. multum interest*, & ibi *Salyc.& Castr.n.3.C.si quis alter.vel sib. Rot.d.dec.806.part.1.diuers.* Immò, & luce meridiana clarior resultat ex dict. Epistola, & apoca, quia † nulla maior probatio, quam proprij oris con- 23
fessio, *l.cum te, Cod.de transact.* & intrat conclusio, quod, † licet in iudicio possessorio exceptio si- 24
mulationis non admittitur, secus tamen est, vbi de simulatione clarè constat, prout in præsenti casu, *Reuerendiss. D.meus Decanus dec.222.num.4.& 5.& dec.152.num.6.apud Post.de manuten.*

Quæ sanè coniecturæ subsequentes actus alios pariter inficiunt Hinc, dum in instrumento die 4. Ianuarij 1625. celebrato dicitur, Catherinam Antonio cedere censum scutorum 3500. tum pro reimbursatione scutorum 1450. erogat, pro residua extinctione census debiti Olgiato; tum quia ab eodem Antonio scuta 2000. in contantis recepit, simulata conuincitur huiusmodi enunciatio supradictis rationibus, & † hanc in specie simulationem probat testis 25
Summ.nu.18. asserens, pecunias adhibitas fuisse solum, vt dicitur per mostra, *Bart.in l.singularia.ff. si cert. pet. Granat. conf. 119.* † qui licet sit vnicus, 26
iunctis tamen tot adminiculis, & coniecturis, probat, *Rot.dec.87.numer.3 part.6.recent. Bald.conf.36. lib.2. Ludouis.dec.544.num.19.* quod maximè procedit in hac materia difficilis probationis, † in 27
qua leuiores probationes admittuntur ex iuribus supra allegatis.

Eiusque dictum † confirmat attestatio illius, 28
qui pecunias accommodauit, *decis.323.post consil. Farinac. lib. 2.* qui testis cum deponat metu censurarum pro exoneratione suæ conscientiæ de facto proprio, & verisimili probat, *Felin.in c.licet, de testib.Rot.dec.122.num.7.p.1.rec.*

Hoc ipsum indubitabile reddit clara ipsius Antonij confessio, † qua nulla maior probatio, 29
l.cum te. C. de transact. dum eadem die 4. Ianuarij 1625. fatetur, mediante cessione census, se esse reimbursatum de scutis 2.mill. pro Prædio erogatis, quod dum ait, consequens est, vt enunciata enumeratio in præcedenti instrumento simulata censenda sit, & sic intrat conclusio, quod † probata remaneat simulatio propria oris 30
confessione, *Bald.conf.298.n.3.299 nu.1.lib.4.Decian. conf.62 nu.66.lib.3.Magon.dec.9.nu.12.*

His accedit ponderatio, quod aliàs apocæ nisi essent factæ ad detegendam suo tempore hanc simulationem remanerent superfluæ, † quo 31
casu, ne id dicatur, facilius admittitur simulatio, vt de simili tradit *Roland.conf.47.nu.15.lib.4.*

Et ipsa † apocarum retentio secretius facta 32
cum prohibitione, ne alteri, quam Catherinæ hæredib. consignarentur, simulationem præcedentis actus inducit, *Tiraq.de retract.conuent.n.13.*

Demum parum fuisset, confidentialem subhastationem peragere, si postea ex alio instrumento oculis omnium exposito simulatio detecta fuisset. Hinc, vt melius factum tegeretur, capitur consilium, vt Antonius Procuratricem constituat Catherinam, eaque nomine ipsius Prędium locet. Secutaque est demum exactio census in vim dict. instrumenti per acta Vigoriti. † Qui 33
actus tanquam accessorij ad simulatam subhastationem, quæ ex dictis firmata sufficienter remanet, ab ea regulantur, *leg. cum principalis, ff. de reg. iur.* & tanquam ab infecta radice inficiuntur, & intrat conclusio, quod † clarior resultat 34
simulatio, quo plures actus ad eam palliandam

congeruntur, vt in simili de nimia cautela, & diligentia dixit *Natt.conf.198. num.15. Saliet. in leg. emptione,Cod.plus valer.*quod agit *Bald.conf.488.lib. 1.Iaf.conf.170.num.5.lib.2.*

Neque verò Dominis subsistere visum fuit, quod aiebat Antonius, nempe in præsenti casu cessasse causam simulandi,cum ante ipsam subhastationem Mattheuccios per sententiam à possessione Vallesciani reiectos fuisse, constaret, † qua causa cessante, simulatio cessare debeat, *Bart.conf.65. Addend.ad Ludouis.dec.157.n.27.* 35

Quia timorem molestiarum continuasse docet ipsa per Catherinam contra Mattheuccios obtenta inhibitio, data Summ.Antonij num.2. provt etiam epistola Antonij 5. Decembris 1629. in qua hortatur Hortensiam, vt litis renunciationem super Vallesciano à Mattheucciis liberè acceptet, ex quibus clarè constat, timorem molestiarum minimè cessasse.

Replicabat Antonius,nullo modo posse dici simulatam acquisitionem, quia facta fuit de propriis pecuniis, & sub nomine ipsius Anto-
36 nij,† qui autem de suis pecuniis,& sub nomine suo emit,sibi verè quærit, *Alber. in leg.multum interest.C.si quis alt.vel sib.*& hoc idem innuere dicebat apocam,dum cótinet,à die 4.Ianuarij 1625. cedi Prædium, supponit igitur, in præteritum fuisse Antonij,& ex his rationibus vnus ex Dominis hoc simulatæ acquisitionis fundamentum reiiciebat asserés,sicuti veritas,& falsitas implicant,ita ista duo stare simul non posse,quod Antonius sibi acquierit,& simulatè acquisierit,

Pro responsione afferebatur conclusio,quod
37 † quis possit de pecuniis suis alteri quærere,*leg. mancipia,vbi Bald. & alij Cod.si quis alter.vel sib. Ludouis.dec.157. num.5. & in Veneta Census 24. Februarij 1612.coram Pamphilio;*Vnde,licet Antonius in emptione & propriis vsus fuerit pecuniis, & nomine, quia tamen nomen simulatè fuit appositum ex supradictis,videbatur posse dici simulata acquisitio, apoca verò non poterat naturam præcedentis actus immutare.

Demum pro totius difficultatis eliminatio-
38 ne † tres pono simulationis species. Prima est, quando vnus contractus celebrari simulatur, sed re vera alius agitur, ad *text.in leg. empti fides, Cod. de contrah.empt.* Secunda,quando fit contractus, sed vt modico tempore duret, *leg. 4. §. si ab ignoto,ff.de manumiss.*Tertia,quandò fingitur fieri contractus,sed re vera nihil agitur, *l. nuda. ff. de contrah.empt.leg.imaginaria, ff. de reg.iur.leg. simulatæ nuptiæ,ff.de rit.nupt.*

Hanc doctrinam tradidit magistraliter *Bart. in consil. 65. lib. 1.* eamque approbauit *Rot. in nou. dec.1.dum.4 de donat.Iaf.conf.370.nu.22.lib.2.*

Vnde,licet in subhastatione Prædij pecuniæ ipsius Antonij interuenerint,& sic prætendatur,
39 illud Antonio quæsitum, † quia tamen dicta acquisitio modico erat tempore duratura, & Catherinæ contemplatione facta, negari non debet,quin imaginaria,& simulata censenda sit secunda saltem simulationis supra relata,*alleg.l. 4.§.si ab ignoto,ff.de manumiss. Bart.d.conf.65.num.2. Rot.d.dec.1.nu.4.de donat.in nou.*

Et ex his firmum remanere videtur simulationis fundamentum.

Secundò moti fuerunt Domini ex apoca 4. Ianuarij 1625. ab Antonio confecta, quæ expressè declarat, hoc Præmium ad Catherinam spectare,ibi, *appresso poi, & all' incontro hauendomi Sua Signoria rimborsato delli scudi 3450. con hauermi ceduto sotto li 4. Gennaro presente il censo delli Signori Martelli di Velletri per li atti del Vegorito &c. Per tanto dichiarà, che la detta Possessione di Vallasciano appartiene, & è di detta Signora Catherina, non più mia, si come à Sua Signora da hoggi per sempre la cedo, concedo,e trasferisco in ogni meglior modo,e con tutte,e singole ragioni, che ci hò sopra,e mi possono competere per qualsiuoglia titolo.*

Per † quæ verba ipsum etiam possessorium 40 remedium sublatum fuisse ex petitorio ex ore proprio ipsius Antonij demonstratur, *Abb.in cap. cum consultationibus,num.9.de iurepatron.per c.cum dilectus de caus.possess. & propriet.* &, cum expressam contineant omnium iurium renunciationem, intrat conclusio,quod † renuncianti non datur 41 manutentio,*Rot.decis.4.de renunciat.in antiq.Post.de manut.obseru.57.num.8.*

Antonius, hanc apocam non esse attendendam,aiebat, quia nulla; † nullitatem ex eo de- 42 ducebat quia continebat conditiones de præsenti,quas deficere,certum erat, *l. ad præsens, ff. si cert.pet.l.conditio in præteritum,l.si ita stipulatus,120.ff. de verb.oblig.*ibi,*e questa cessione so in quanto detto censo ceduto mi sia buono,& essigibile,e sopra di esso non mi si muoua lite,ne mi si opponga impedimento alcuno, &c. nel qual caso di lite, molestia, impedimento non intendo hauer fatta tal cessione*; † Verbum autem, *Sia* 43 *buono, &c.* respicere tempus præsens, non futurum,*iuxta text.in l.verbum,erit.123.ff.de verb.signific. l.si à colono,89.ff.de verb.oblig.*&,censum esse inexigibilem, constabat vt potè fundo in Iandos translato.

Ad hæc fuit responsum de bonitate,& veritate census nunquam fuisse dubitatum,exigibilitatem verò,licet ea reguletur à verbo,sit præsentis temporis, quatenus tamen dicit potentiam reducendam ad actum respicere futurum tempus.Demum non constabat,ex translatione fundi in Iandos censum factum esse inexigibilem,immò & ipsi Iondi censum agnouerunt,& fructus soluerunt,vt patet Summ.vlt.Mattheucciorum n.1.Immò,exigibilem esse etiam in forte,ipse demonstrauit euentus,cum d.summ.n.2. constet,Antonium eam recepisse:Vnde,vt alias dicebatur, non potest de inexigibilitate conqueri,quia,cum conditio inexigibilitatis apposita fuerit purificata, idem est, ac si apocæ ab initio puræ fuissent, cum † puri, & purificati sit 44 idem iudicium,*Dec.conf.235.num.7. & 629. num. 4. Soccin.iun.conf.69. num.4.lib.3.Tiraq.de retract.lignag. §.1.glos.2.nu.26.* Quoad conditiones litis,& impedimentorum, fuit alias responsum, satis esse, Antonium non fuisse vsum pacto resolutiuo, † quod non operatur, nisi quis eo, re integra, 45 vtatur,*Rot.dec.422.nu.2.p.4.recent.*

Provt cessat asserta etiam nullitas ex defectu consensus,† quem expressio falsæ causæ exclu- 46 dit, *Bald.in l.fin.C.de fals.caus.* falsam verò causam in apoca fuisse expressam, probari asserebatur ex instrumento per acta Vigoria die eodem celebrato, ad quem se referebat apoca, quod instrumentum venditionem census pro pretio recepto in contanti, non cessionem pro reimbur-

47 bursatione Antonij continebat, & † falsitas causæ in termino relato videtur inesse termino referenti, *Bald. in l. si quis fundum 37.ff.de contrab. empt. Bart.in l.demonstratio.17.num.10.ff.de condit. & demonstrat.Rot.dec.9.num.3.part.3.recent.*

Quia, vt alias fuit responsum, venditio, seu pretij receptio enunciata per acta Vigoriti fuit simulata, vt supra ex pluribus firmatum est; & tollit omnem difficultatem clara ipsius Antonij eodem die facta confessio, qua dicit, se reimbur-
48 satum, † quæ semper contra eum clamat, *Surd. cons.60.num.1.Gabr.de confess.concl.4.l. cum te. Cod. de transact.leg.cum precium.C. de liber.caus.Caual.dec.22.*
49 *num.3.* † quæ cum sit geminata in duabus apocis trino teste munitis, maiorem animi deliberationem demonstrat, ad *l.Balista.ff.ad Trebell.*

Ex quibus cum de bono iure, & possessione DD. de Mattheucciis constare sufficienter, fit visum, Domini, vtraque parte informante, steterunt in decisis, &c.

R. P. D. GHISILERIO.

Bononien. Prædij.

Lunæ 21. Maij 1640.

SVMMARIA.

1 *Fructus in omni iudicio debentur à die motæ litis, à quo incipit mala fides vsque ad possessionis relaxationem, & maxime in hypothecario, & num. 3. & 6.*

2 *Fructus possessor à die mota litis conseruare tenetur, ad effectum in casu succumbentiæ restituendi.*

4 *Lis ad effectum consecutionis fructuum incipere dicitur à citatione. Ampl. vt ibid.*

5 *Associationis in iudicio non requiritur litis contestatio, sed illius vim habet quilibet actus respiciens merita causæ.*

7 *Possessio rei de sua natura fructiferæ infert ad fructus perceptionem, secus in non fructifera de sui natura.*

8 *Fructus stabilia reddere præsumuntur ad rationem quinque pro centenario, & n.10. & plures, vel minores dicenti incumbit onus probandi, vt numer.11.*

9 *Fructuum rei stabilis valor spatio 20. annorum æquare præsumitur rei valorem.*

10 *Emptor, non soluto pretio, tenetur ad fructus recompensatiuos ad rationem quinque pro centenario.*

12 *Res tanti vendita fuit, ergo tanti valet, non est bona consequentia.*

13 *Decl. procedere in venditione per viam subhastationis, secus in venditione de consensu partium, & num.17.*

14 *Pretium tantum in subhastatione repertum fuit pro tali re, ergo plus non valet, vel res est subhastata, ergo iusto pretio, non est bona consequentia.*

15 *Pretium iustum ex subhastatione non probatur, & quare, & num.16.*

17 *Pretium inter partes conuentum præsumitur iustum.*

DECISIO CLXXX.

CVm Comes Franciscus de Pepulis necessarius defensor Comitis Hieronymi Ranuccij renunciauerit, & relaxauerit possessionem Prædij in Communi Argilis existentis, eidem Comiti Ranuccio, qui dictam renunciationem acceptauit, sine tamen præiudicio fructuum, & expensarum, prout in instrumento renunciationis, fuit dubitatum, An dicti fructus debeantur, & ad quam summam, & fuit resolutum, illos deberi à die motæ litis, & ad rationem quinque pro centenario.

Certum est enim, † in omni iudicio fructus 1
deberi à die motæ litis, quia tunc incipit mala fides, *l.3.ff.de interdict. Alex.in leg. Nesennius, §. fundum, num. 4. ff. de re iudic. Rot.decis.343.num.7.part.1. recent.* & † ab illa die citra obligatur possessor 2
conseruare fructus ad effectum illos restituendi in casum succumbentiæ, vt ex pluribus latè firmatum fuit in Bononien. Bonorum 28. Februarij 1639. coram R.P.D. meo Verospio, &
† in terminis iudicij hypothecarij, quod de- 3
beantur fructus à die motæ litis, est *text. in leg. si fundus, §. in vendicatione, vers. interdum etiam, ff. de pignor.* per quem text. sic respondit *Rot.dec.211.nu. 2.inter impress. apud Statil. de salu.* † litem enim ad 4
hunc effectum incipere à die citationis satis patet ex traditis per *Guidopap.dec.337.nu.6.& 7.& dec.488.vbi Add.sub littera A,* maximè verò in iudicio summario associationis per Comitem Ranuccium moto, † in quo litis contestatio non 5
requiritur, & quilibet actus respiciens merita causæ habet vim contestationis, *Rot. in Romana Pecuniaria 10. Iunij 1624. coram R.P.D. meo Merlino, vers. secundus casus.* Cum autem in hac causa lis mota fuerit die 29. mensis Nouembris anni 1634. & Prædium fuerit relaxatum sub die 12.
Martij 1639. † fructus debentur spatio quatuor 6
annorum, & nonnullorum mensium, vt in istis terminis fuit resolutum coram Reuerendiss. *Vrgellen.dec.327.numer.4. & in d.Bononien. Bonorum coram R.P.D. meo Verospio.* Neque potest dubitari
de perceptione fructuum, quia † ex dimissione 7
possessionis rei de sua natura fructiferæ facta à Comite Francisco intrat præsumptio perceptionis, *Neguss.de pignor. in 2. membr. 3. part. numer. 19. vers. sed in hoc posset dubitari, S.M. Greg.XV. decis. 50.numer. 2. bon.mem. Card. Caualer. decis.586.numer. 1.* Secus autem, si ageretur de non fructuosa sui natura, *Bart. & alij in leg. in illa stipulatione, ff. de verb. oblig.* & ita declarat *Negusantius* vbi supra.

Dictos autem fructus deberi ad rationem quinque pro centenario, existimarunt Domini,
inhærentes præsumptioni iuris, quod † stabilia 8
reddant ad rationem quinque pro centenario, iuxta *gloss. fin. vbi Fulgos. & Castr. in auth. perpetua, Cod.de Sacros. Eccles. Ias. in leg. si fundum per fideicommissum, ff. de leg.1. Neuiz. consil.74. numer.5. Roman. consil. 369. Corn. consil. 265. libro primo* & hanc opinionem passim secuta fuit Rota, vt in *Romana Dotis 7. Nouembris 1629. coram bon.mem.Card.Vitili,* vbi multæ decisiones allegantur, in *Firmana Saluiani 24. Maij 1632. coram R.P.D. meo Pirouano, & in dict. Bononien. Bonorum 28. Februarij 1639. coram R.P.D. meo Verospio.* Quia † in dubio fructus per Iudicem æstimari debent in summa, quæ in 20. annis æqualis sit valore rei, & propterea † emptor bonorum stabilium, non soluto pretio, pro rata pretij non soluti tenetur ad

R. P. D. CARRILLO.

Bononien. Pecuniaria.

Lunæ 17. Iunij 1641.

SVMMARIA.

1 *Inexigibilitas quomodo probetur, & nu. 2. & 3.*
2 *Excussio formalis quando non sit necessaria ad probandum inexigibilitatem, & nu. 3.*
4 *Stabilium fructus æstimantur ad rationem quinque pro centenario.*
5 *Instrumentum extractum à substituto Actuarij causæ, etsi absque citatione partis, plene probat.*
6 *Instrumenti copiæ si discordent, cui sit standum, & num. 7.*

DECISIO CLXXXII.

IOannes Cecchellus duo credita ascendentia ad libras 5300. quæ habebat contra Petrum de Funis, & Iohannem de Zannettis cessit cum promissione exigibilitatis D. Marchionis Fontanæ, qui eadem nomina debitorum sic cessa denuo cessit Emilio de Sartis cum simili promissione exigibilitatis, sed, quia dictus Emilius cessionarius nihil consequi potuit à debitoribus cessis, nec à Cecchello cedente; Semidea eiusdem D. Emilij filia, & hæres iudicium contra dict. Marchionem instituit vigore obligationis per ipsum factæ de manutenendo Cecchellum exigibilem, & deuoluta in gradu appellationis causa ad Rotam, mihique commissa, dubitaui, An constet de inexigibilitate Ioannis Cecchelli, quæ suffragetur d. Semideæ, & affirmatiuè fuit responsum.

Quandoquidem in Summario eiusdem Semideæ, apparet, contra d. Cecchellum fuisse relaxatum mandatum, & non potuisse exequi ob inhibitionem, & Decretum Visitæ Gratiosæ Ciuitatis Bononiæ, quæ mandauerat, eundem Cecchellum non molestari, neque realiter, neque personaliter, attenta cessione bonorum per ipsum facta creditoribus, prout constat ex relationibus Executorum: Et vlterius dantur citationes contra d. Marchionem ad indicandum bona debitoris, super quibus fieri possit executio,
1 † qui sunt boni modi probandi inexigibilitatem, iuxta theoricam *gl. in l. à Diuo Pio, §. in venditione, verb. capiantur, ff. de re iudic.* quam sequuntur *Ang. Imol. Pacian.* & alij plures relati per *Cyriac. in controu. 5. nu. 142. vsque ad nu. 147.*

Nec erat necessaria formalis excussio, cita-
2 to ipso Marchione, quia † dum agitur vigore obligationis de manutenendo nomen debitoris exigibile; sufficiunt prædictæ diligentiæ Executorum, & citationes pro indicatione bonorum, *Aret. in §. si quis in fraudem, num. 13. Instit. de action. Papiens. in form. respon. libell. in action. hypothec. in verb. exceptionem excussionis, num. 17. Thomat. dec. 61. num. 10. & 11. cum seqq.* Facit decisio *Forolitien. Cessionis Census 29. Maij 1626. coram bon. mem. Patriarcha Manzanedo.* Præsertim cum ex Decreto Visitæ emanato vigore cessionis bonorum notoria
3 facta fuisset inexigibilitas Cecchelli, † qua notorietate stante, opus non erat, vlteriorem facere excussionem, *Bald. in cons. 198. lib. 1. Roland. cons. 9. numer. 20. lib. 1. Negus. de pignor. part. 8. memb. 1. num. 14. Corn. cons. 46. col. pen. lib. 2. Ios. Ludouic. decis. Perus. 45. num. 15.*

Non obstat, quod in indicationibus, & Decretis Visitæ enunciantur plura bona annui redditus libr. 3000. † quorum proprietas æstimata 4
ad rationem quinque pro centenario, iuxta *gloss. fin. in auth. perpetua, C. de Sacros. Eccles.* ascendat ad libr. 60. mill. circiter. Credita autem, pro quibus bona prædicta fuerunt assignata non excedant libr. 26. mill. & sic d. Semidea potuerit se satisfieri procurando subhastationem dictorum bonorum.

Quia non subsistit, quod credita prædicta sint in libr. 26. mill. sed bene in scutis 26. mill. vt legitur in instrumento originali producto pro parte d. Semideæ duobus ab hinc mensibus parte citata, † quod plene probat, vti extractum 5
à Substituto Actuarij causæ, licet absque citatione partis, iuxta *decis. Greg. XV. dec. 59. num. 4.* vbi aliæ plures Rotæ decisiones concordantes cumulantur, quo supposito in facto, certum est, quod nec reditus libr. 3000. nec proprietas ad rationem quinque pro centenario eiusdem reditus satis fuisset pro soluendis dictis scutis 26. mill.

Nec releuat instrumentum pro parte dict. D. Marchionis productum loquens de libris per abacum. Quoniam visum fuit Dominis, † magis 6
standum esse alteri instrumento loquenti per extensum, tam ex eo, quod clarius loquitur, ad not. per *Rot. Lauren. in dec. 96. n. 1. 2. & 3.* quam etiam quia plus continet; † quando autem duo adsunt 7
instrumenta, quorum alterum ab alio discrepat, statur pleniori, vt tenet *Alex. in cons. 105. numer. 3. lib. 2. argum. leg. si ita scriptum fuerit 67. ff. de hered. instit. & in leg. si quis ex argentariis, §. si initium, ff. de edend.*

Et ita vtraque, &c.

R. P. D. GHISILERIO.

Romana Spolij.

Lunæ 1. Decembris 1642.

SVMMARIA.

1 *Curator hereditati quando sit dandus, & quomodo hereditas sit citanda.*
2 *Executio nulla est facta in die, qua cadebat citatio pro relaxatione mandati.*
3 *Deliberatio non constito de oblatione, & intimatione, nulla est. Ded. vt nu. 7. & 8.*
4 *Nullitates ad effectum spolij contra factum Iudicis debent esse tales vt non possint in dubium reuocari.*
5 *Hereditas si vacet, vel à pluribus prætendatur, quomodo citandum, & nu. seq.*
6 *Citatus si quis sit simpliciter, dicitur eius persona habilitata, & effectus legitimus contradictor, & admittitur ad opponendas exceptiones iudicij possessorij, secus si cum clausula, Si sua putauerint interesse.*
7 *Oblatio probatur ex fide Depositarij.*
8 *Intimandus non est penultimus oblator de oblatione, quæ fit ab vltimo in Depositaria pignorum, & quare.*

DECISIO CLXXXIII.

IN hac causa sub die 4. Iulij præteriti emanauit decisio coram me, informante tantum Henrico Vicourt iuniore, in qua Domini dixerunt illum esse reintegrandum ad possessionem locorum 12. Montis Pij non vacabilis, quæ vigore mandati executiui ab A. C. Ioannes Thomas Sacchus cessionarius Marci Antonij Sacchi creditoris Henrici senioris sibi fecit deliberari pro scutis 1081. Ea ratione, quia subhastatio locorum Montium, de quibus agitur, fuit facta nulliter; Primo, quia † non poterat citari
1 Gaspar Bertus tamquam Curator hæreditatis iacentis Henrici, dum nullibi constabat, nec quod hæreditas esset vacans, nec quod dictus Gaspar fuerit deputatus Curator, sed erat citandus Henricus iunior, qui iam adiuerat hæredi-
2 tatem. † Secundo, quia sub eadem die 24. Ianuarij 1639. qua cadebat citatio ad videndum relaxari mandatum, cuius vigore fuit facta adiudicatio locorum Montium Ioanni Thomæ,
3 fuit etiam facta executio; Et tertio, quia † non constabat de aliqua oblatione eiusdem Ioannis Thomæ, minusque de intimatione oblationis facta vltimo, & plus offerenti, vt requiritur ex reformatione fel. record. Paul. V. Hac die reproposita causa ad instantiam Ioannis Thomæ tunc temporis non informantis, cum supradictæ tres nullitates cessent, Domini recesserunt à de-
4 cisis, quia † ad effectum spolij contra factum Iudicis nullitates debent esse tales, quæ non possunt in dubium reuocari, quales non sunt nullitates, de quibus in decisione, quæ reuidetur, cum illæ tollantur ex deductis ab Informantibus pro Ioanne Thoma.

Nam prima, quod non posset citari Gaspar Bertus tamquam Curator hæreditatis iacentis cessat, quia, cum penderet lis super pertinentia hæreditatis Henrici senioris inter Henricum iuniorem, & Ceciliam vxorem Ioannis Thomæ cessionarij Marci Antonij Sacci creditoris,
5 † cautè egit idem Ioannes Thomas, dum Henricum præfatum noluit recognoscere in hæredem cum vti talem citando, sed sub conditione pro suo iure, & interesse tantum, ne pro hærede approbaretur, vt notat *Bald. in c. delicta, num. 7. de except. Felin. in c. cum inter, nu. 12. eod. tit.* iisque relatis ita tenuit *Rot. coram Seraph. dec. 1193. nu. 1.* iuxta cautelam traditam à *Ias. in l. fin. nu. 24. C. de edict. Diu.*
6 *Adrian. tollen.* vbi notat, quod, † quando quis citatur simpliciter, eo ipso intelligitur eius persona habilitata, & efficitur legitimus contradictor, & admittitur ad opponendas exceptiones iudicij possessorij; secus autem, vbi adiecta sit clausula, Si sua putauerit interesse, *d. nu. 24. vers. limita tamen,* secundum formam *glos. in l. ea quidem, C. si mancip. ita fuer. alien. Marsil. in l. g. si quis nec quæstio, nu. 38. ff. de quæst.* & alij relati per *Roland. cons. 29. n. 8. & 9. lib. 2.* Et sic satis fuit vltra citationem executam contra D. Gasparem Bertum vti Curatorem legitimè deputatum hæreditati controuersæ, citato Procuratore d. Henrici iunioris, fuisse semper citatum d. Henricum iuniorem pro omni suo iure, & interesse.

Secunda ex eo, quod adiudicatio, & deliberatio locorum Montium, de quibus agitur, facta fuit sub eadem die 24. Ianuarij 1639. sub qua cadebat citatio ad videndum relaxari mandatum, tollitur ex facto, cum, vt apparet in extractu, decretum relaxationis mandati pro credito scutorum 1081. emanauerit die 14. & non die 24. sub qua fuit facta executio.

Pariter tertia nullitas, quod subhastatio facta fuerit nulla præcedente oblatione, † cessat ex fi- 7
de Depositarij, qui testatur, loca Montium de quibus agitur, fuisse deliberata Ioanni Thomæ, vti vltimo oblatori pro scutis 1081. seruatis iis, quæ de iure seruari solent in huiusmodi subhastationibus, &c. dum nullus comparuit oblator, non erat locus prætensæ intimationi, requisitæ ex reformatione Pauli V. Eo præsertim, quia
† in oblationibus, quæ fiunt in Depositaria, quando pignora deliberantur plus offerenti, non requiritur alia intimatio facienda penultimo oblatori, cum oblatores sint ibi præsentes, vt cauetur in Constitutione Sanctissimi Dom. Nost. 8

Et ex his vtraque parte informante, fuit resolutum vt supra, &c.

R. P. D. GHISILERIO.

Romana Palatij.

Mercurij 29. Aprilis 1643.

SVMMARIA.

1 *Spoliati, seu illius auctoris possessio anterior probanda est ab agente spolio plene, & concludenter.*

2 *Ampl. vt non sufficiat possessio instrumentalis capta à non habente speciale mandatum, & num. seqq.*

3 *Possessio non acquiritur sine animo.*

4 *Clausula, Ad faciendum omnia, quæ principales facere possent, etiam si mandatum magis specialia requirerent, &c. quid, & quando comprehendat mandatum speciale.*

5 *Partita extracta lite pendente sine partis citatione, & recognitione non probant.*

6 *Ratificatio non operatur, re non integra, secuta.*

7 *Spolij actio non competit successoribus non iustificato pro primo extremo auctoris possessione.*

8 *Sententia sola adiudicationis absque apprehensione non probat possessionem.*

9 *Possessio non transfertur sola voluntate, & iussu Iudicis.*

DECISIO CLXXXIV.

DOmini censuerunt DD. de Cataneis hæredibus ex testamento q. Liuiæ, aliarumque filiarum, & hæredum Nicolai Pallauicini creditoris Petri Francisci Pallauicini Episcopi Alerien. contra Marchionissam Hieronymam Montoriam, tunc possedtricem Palatij existentis in Campo Martio de præsenti inhabitato per Eminentissimum Cardinalem Pallotram, non esse concedendam reintegrationem medietatem illius eidem Petro Francisco assignatæ pro legitima ab Alexandro, & Carolo de Pallauicinis fratribus.

Quia non probant possessionem Nicolai Pallauicini auctoris omnino iustificandam, tamquam vnum ex duobus requisitis in remedio recuperandæ, † quod ab agente spolio debet plene, & concludenter probari, iuxta *glos. in l. 1. verb.* 1

um 4. in fin. & tenuit *Rot. in Montis Falisci Bonorum 12. Maij 1598. coram Card. Pamphilio.*

Verum hoc exceptio visa fuit tolli vnica responsione, quia sententia, quam obtinuerat familia de Chiantar, & cuius executio hodie petitur, tanquam habenti vim rei iudicatæ, lata fuerat in actione mere reali, nimirum actione petitionis hæreditatis, in qua cum actum fuisset de dominio eiusdem hæreditatis, effecta fuerunt illius bona litigiosa, vnde non potuerunt postea alienari, aut transferri in nouos possessores,
14 † contra quos rectè hodie agi potest sine nouo processu ex vi, & actione descendente ex eadem sententia, vt notatur in *l. 2.* & in *l. vlt ff. de litig. & in auth. litigiosa, C. eod. tit. tradit Speculat. in tit. de appellat §. 11. in princ. in vers. si vero non agitur, & num. 17. Bart. in l. 3. num. 23. Cod. de pignor. Alex in d. §. si super rebus, num. 11. Anchar. in cap. quia, 9. de judic. num. 6.* & ibi etiam *Aretin. num. 13.*
15 *Butr. num. 12.* adeo vt † neque hoc casu requiratur scientia ex parte illius, in quem fuerunt bona alienata, cum agatur de reuocanda alienatione rei litigiosæ, cuius vitium transit ipso jure in successorem, vt probat *text. in l. censemus, C. de litigios.* & notat ibi *gloss. Bart. super eadem lege, n. 1. & in l. 1 §. vlt ff eod. tit. num 3. & in l. 3. n. 33. C. de pign.* & latè declarat *Couarr. pract. quæst. c. 15. nu 7.* rejecta contraria opinione *Ang. in auth. litigiosa, Cod. de litig.* qui censuit, semper requiri scientiam emptoris, nulla habita ratione, vtrum actum fuerit actione reali, in qua contrahitur vitium litigiosi, siue potius actione personali, in qua res nunquam litigiosa efficitur, & eandem opinionem contrariam opinioni Angeli secutus fuit *Menoch. in cons. 39. n. 4. relato Couarruuia, Ceuall. commun. opin. cap. 820. nu 33. Gail. pract. obseruat. c. 118 n. 2 Rot. in Romana Vineæ 15. Decemb. 1631. coram Reuerendiss. Vrgellen decis. 364. inter alias impress. sub num. 28.*

16 Præterea † etiam in actione personali censetur permissa executio in bonis possessis à tertio, si illa probetur facta in fraudem, vt notant Doctores in *dict. § si super rebus, ff. de re judic.* & tradit ibi *Castrens. num. 8.* vbi secutus fuit *Bald. in l. ob maritorum, C. ne vxor pro marit. Ias. nu. 10. Cuman. num. 5.* & tradit idem *Bald. in l. Executorem, nu. 27. C. de execut. rei judic. Rip. in l. 1. §. si hæres, nu. 21. ff. ad Senat. Consult. Trebell. Couar. pract. quæst. cap. 15. num. 7.* Et, † licet ad hunc effectum non possit
17 satis esse quæcumque fraus, nisi etiam probetur, quod illa commissa fuerit ad retardandam executionem jam cœptam, siue ad impediendam eam, quæ imminebat, Vnde *Bald. in d. l. ob maritorum,* tenuit, non sufficere eam fraudem, quæ respiciat solum interesse creditoris, cuius damno perierit, quod alienatum fuit ex bonis debitoris, auctoritate *text. in l. Chirographis, §. vlt. ff. de administr. tutor.* & referendo Baldum, dixit *Rip. in d. §. si hæres, eod. nu. 21. Curt. sen. cons. 71. nu 9.* & tenuit *Rota in Albanen. Pecuniaria 10. Martij 1593. coram Mantic. inter impress. dec. 218. n. 11 & in Romana Legitimæ 5. Decembris 1614. coram bon. mem. Vbaldo inter recent. dec. 609. num. 2. part. 2.* Tamen non deerat hoc genus fraudis, cum omnes alienationes factæ fuissent à Monasterio post litem
18 motam, † quod satis esse putauit Castrensis, vt possit agi actione personali contra tertium, in *dict. § si super rebus, num. 8. Ias. num. 10. Rip. in d. §. si hæres, num. 21. Capic. dec. 128. num. 11.* & tenuit *Rota in Veneta Donationis 18. Aprilis 1612. coram bon. me. Buratto, inter impress. dec. 166. nu. 3.* & apud *Ægid. dec. 709. Crescens. dec. 16. num. 1. & dec. 20. num. 2. de sent. & re judic.* Sicut ex qualitate eius litis probatur scientia emptorum, † quæ etiam requirebatur ad præsumendam fraudem, quia illa erat 19
vulgata, ac publica in Insula Melitæ, vnde non erat verisimile quod ipsi emptores non habuissent illius notitiam, & hæc verisimilitudo satis erat, cum ad probationem talis scientiæ potuissent sufficere etiam conjecturæ, & indicia, vt voluit *Rip. in d. §. si hæres, nu. 22. Gsurb. dec. Sicil. 62. num. 12. & 14. t ut. decis. 348 lib. 3.* & generaliter regulam firmat *Bart. in l. qui Romæ, §. duo fratres, num. 13. ff. de verbor. obligat. Dec. in l. eius, qui in Prouincia, §. quid si stipulatus, num. 9 ff. de reb. cred.*

Neque poterat aliquid prodesse causa, ob quam dicebatur deuentum fuisse ad alienationem eorum bonorum, quia, licet † ea prohibitio inducta à lege, ne bona alienentur pendente lite, non comprehendat causam, quæ necessaria sit, qualis communiter existimari solet ea, quæ habeat originem ex contractu, aut debito antecedenti, vt constat ex traditis in *l. vlt. C. de litigios. & probat. text. in l. alienationes, ff famil. ercisc. & in leg. Diuus, ff. de pet. hæred.* tamen non subsistebat aliqua earum causarum, quæ adducebantur pro substinendis dictis alienationibus. 20
Quia prima causa solutionis legatorum erat contraria voluntati Testatricis, quæ mandauit in testamento, vt eadem legata soluerentur ex fructibus suæ hæreditatis; alia vero causa æris alieni non subsistebat, dum ex pretio bonorum venditorum redemptus fuit annuus census scutorum septingentorum, cuius non poterat dici debitrix hæreditas ex qualitate eius contractus, 21 † qui tanquam sui natura perpetuus, efficiebat, vt ipsa hæreditas nunquam potuisset cogi ad restitutionem sortis eiusdem census, vt pluribus probat *Nauarr. in comment. de vsur. num. 97. gloss. 16. & num. 122. in 33. quæst.* & idem dici poterat de fructibus eiusdem census, qui etiam soluti fuerunt ex pretio eorum bonorum, quia vel illi soluendi erant ex redditibus fundi censuati, 22 † qui ex juris præsumptione existimari debebant sufficientes ad eam solutionem, *argument. text. in l. 2. Codic. de pignor.* & notat ibi *Salyc. post glos. in verb. redigere, Couarr. var. resolut. lib. 3. cap. 18. num. 1.* & censuit *Rot. in decis. 702. num. 1. part. 1. d uers. & in Beneuentana Saluiani prima Februarij 1616. coram bon. mem. Buratto,* vel, quando, iidem redditus non potuissent satis esse pro hoc debito, debuissent solui ex redditibus aliorum bonorum hæreditatis secundum voluntatem ipsius Testatricis, quia, dum illa ex redditibus eorum bonorum mandauit solui legata, & vetuit pro eorum solutione alienari proprietatem bonorum suæ hæreditatis, multo magis censendum erat, fuisse eius voluntatis, vt non liceret alienari proprietatem eorundem bonorum pro solutione debitorum, & æris alieni, † cui prius satisfaciendum erat, quam legatis, *argument. text. in l. si vniuersa, C. de legat. & in l. 1. §. si is qui quadringenta, ff. ad S. C. Trebell.* & tradit ibi *gloss. in verb. ex hære-*

hereditate, & *in l. ratione*, §. *quod vulgo*, *in verb. nimirum*, *ff. ad leg. falcid.*

Et ita, &c.

CARD. PANZIROLO.

Bononien. Fideicommissi de Pancaldis.

Lunæ 11. Martij 1641.

SVMMARIA.

1 *Fideicommissi existentia, illiusque purificatione ad fauorem petentis, bonorum identitate, & possessione fideicommittentis de tempore obitus, & Reo conuenti de præsenti probatis, locus est immissioni, vel ex saluiano, vel ex remedio l. fin.*

2 *Possessio fideicommittentis probatur testibus de ea deponentibus.*

3 *Identitas probatur ex duabus demonstrationibus, & eo magis in antiquis.*

4 *Identitas in antiquis probatur indiciis, coniecturis, & præsumptionibus.*

5 *Executionis actu contra aliquem vti possessorem probatur illius possessio.*

DECISIO CLXXVIII.

Resolutum fuit D. Thomasiæ esse dandam immissionem in bonis per ipsam petitis, quia visa fuerunt optimè probata omnia requisita necessaria in hoc judicio, existentia scilicet fideicommissi, purificatio ad fauorem dictæ Thomasiæ, identitas bonorum, possessio per Bertum fideicommittentem de tempore sui obitus, & de
1 præsenti per DD. de Palmariis † ex quibus juxta stylum huius Sacri tribunalis immissio debetur, vel ex vtili saluiano interdicto, vel ex remedio *l. fi. C. edict. Diu. Adr. toll Seraph. dec. 828 n. 1 Rot. in rec. dec. 131. n. 1 par. 1. & dec. 306. nu. 1. par 6 & in Bononien. de Nascentoriis 27. Februarij, & 13. Iunij 1640. coram R. P. D. meo Ghisilerio, & in Auximana Fideicommissi 13. Ianuarij 1640. coram R. P. D. meo Dunozet.* & alibi passim.

De existentia, & purificatione fideicommissi ad fauorem D. Thomasiæ clare constare visum fuit ex decisione in hac eadem causa emanata coram me sub die 16. Februarij anni præteriti.

Et, quod Bertus dicta bona possederit, dantur
2 testes Summ. num. 5. † qui probant perceptionem fructuum, locationes, & alios actus possessionis vsque ad mortem juxta terminos *l. Titia ff de solut. Cas. de Grass. decis. 10. de caus. poss. & propr. Rot. post Pacific. de salu. interd. dec. 35. n. 4. & in rec. dec. 360 num 7. 8. & 9. par. 5.*

Qui quidem testes, dum asserunt dict. Petiam terræ esse pratiuam positam in Communi Padulæ, & confinare juxta D. Paulum de Rosis, discursum Rosoli, & illos de Gambarinis, plenè justi-
3 ficant identitatem, † quæ ex duabus tantum demonstrationibus sufficienter justificari solet, juxta theoricam *Bart. in l. demonstratio falsa ff. de cond. & demonstr. Rot. dec. 203. num. 10. & dec. 236. num. 2. par 6 recen.* præsertim quia versamur in antiquis vltra centum annos, prout ex juribus in Summ. num. 3. & 4. ex quibus apparet, Iacobum de Pancaldis de Anno 1503. & deinde Bertum de Anno 1509. possedisse bona pratiua in dicto loco *della Padula*, † quo casu identitas satis probatur 4
per inditia, conjecturas, & præsumptiones, *c. cum causam. de probat. Rim. jun. cons. 254. num. 11. cum seqq. lib. 2. decis. 360. num. 7. part. 5. & decis. 164. num. 17. part. 6. recent.* & in supracitata *Bononien. de Nascentoriis 27. Februarij 1640. coram R. P. D. meo Ghisilerio.*

Tandem, quod præfata bona modo possideantur per DD. de Palmeriis apparet ex mandato relaxato Summ. num. 1. & relatione Executoris Summ. num 6. cum † ex actu executionis mandati 5
contra aliquem vti possessorem probetur illius possessio, *Menoch. de adipisc. remed. 4. num. 9. 21. & seq. Gregor. dec. 105. nu. 1. & dec. 401. num. 2. Rot. post Modern. de manut. dec. 319. num. 5.*

Et ita, D. Thomasia tantum informante, decisum, &c.

R. P. D. PEVTINGERO.

Firmana Pradij.

Lunæ 14. Maij 1640.

SVMMARIA.

1 *Possidenti debetur manutentio.*

2 *Instrumentum adeptionis possessionis, alio in ea non existente, probat possessionem.*

3 *Instantia petita manutentionis à defuncto continuatur in heredem.*

4 *Heredi quando debeatur manutentio ex possessione defuncti.*

5 *Manutentio debetur anteriori possessori.*

6 *Possessio in vim deliberationis dicitur justa, & manutenibilis. Lim. vt num. 7.*

8 *Simulatio regulariter non præsumitur, sed est probanda ab allegante. Lim. vt n. 9.*

10 *Simulatio, data causa simulandi, probatur etiam conjecturis, & num. 22.*

11 *Probatio præsumptiua, & per verisimiles conjecturas sufficit in his, quæ sunt difficilis probationis.*

12 *Simulatio probatur ex præcedenti tractatu, & eo magis ex illius effectu secuto, & num. 16.*

13 *Epistola probat contra scribentem.*

14 *Simulatio arguitur ex insolitis, & ex nimia adhibita cautela, & diligentia, & num. 34.*

15 *Simulatio faciliùs procedit inter conjunctos.*

17 *Simulata præsumitur alienatio, si res remaneat in Castro alienantis.*

18 *Simulatio præsumitur ex recessu ab acquisitione non per viam venditionis, sed declarationis.*

19 *Deliberatio quando præsumitur simulata, & num 25. & 39.*

20 *Simulatio præcedentis actus probatur ex subsecuta recognitione bonæ fidei.*

21 *Simulatio arguitur ex negligentia, & taciturnitate.*

23 *Probatio nulla major est, quam proprij oris confessio, & num. 29.*

24 *Simulationis exceptio an in possessorio admittatur.*

25 *Pecunia si fuit adhibita solum per mostra, arguitur actus simulatus.*

26 *Testis vnicus junctis adminiculis, & conjecturis probat. Ampl. vt ibid. & num. 28.*

27 *Probationes leuiores sufficiunt in materia difficilis probationis.*

30 *Simulatio probatur ex propria confessione.*
31 *Simulatio facilius admittitur, quam scripturarum superfluitas.*
32 *Simulatio precedentis actus arguitur ex secreta ordinata retentione scripturarum ad actus declarationem pertinentium.*
33 *Actus accessorij regulantur, & inficiuntur à principali.*
35 *Simulatio cessat cessante causa simulandi.*
36 *Emens nomine proprio & de propriis pecuniis sibi verè quarit.*
37 *Pecunijs propriis potest quis alteri acquirere.*
38 *Simulationis tres sunt species, & quæ.*
40 *Possessorio remedio renunciatum dicitur per verba de quibus hic.*
41 *Renuncianti non datur manutentio.*
42 *Cessio sub conditionibus de presenti quas certum est deficere, est nulla.*
43 *Verba*, Sia buono, &c. *respiciunt tempus præsens, non futurum.*
44 *Puri & purificati est idem judicium.*
45 *Pactum resolutiuum non operatur, nisi quis eo, re integra, vtatur.*
46 *Consensus excluditur ab actu ex expressione falsa causa.*
47 *Causa falsificat in termino relato videtur inesse termino referenti.*
48 *Confessio semper clamat contra confitentem.*
49 *Confessionis geminatio majorem animi deliberationem demonstrat.*

DECISIO CLXXIX.

Die 20. Iunij 1639. fuit resolutum, dandum esse mandatum de manutenendo DD. Mattheuciis in possessione Prædij Vallesciani. Idemque die 30. Ianuarij præteriti confirmatum. Placuit tamen, D Antonium super iisdem iterum audire. Propositaque hodie causa Domini steterunt in decisis.

1 Notissimi enim juris est, † possidenti manutentionem deberi, ad *text. in §. retinenda, Inst. de interdict. l. 1. § interd ictum, ff. uti possid.* Mattheuccios autem possidere, constat ex instrumento adeptæ possessionis sub die 3. Octobris 1638. dato 2 summ. primæ illorum positionis, num. 11. † quod alio non existente in possessione, possessionem probat, *l. prædia, & ibi Bart. ff. de acquir. possess. l. idcirco, & ibi Bald C. de fid. instrument. Rot. decis. 106. num 4. par. 1. rec. Ludouis. dec. 40. num. 1. & dec. 46. num. 2. Put. dec. 160. num. 8. lib. 1.*

Immò, & ipsos iuuari posse possessionem etiam Hortensiæ, quia, cum illa viuens judicialiter pro 3 manutentione instetisset, vt summ. nu. 11. † hujusmodi instantia in hæredes Mattheuccios continuari dicitur, *l. hæres absens, ff. de judic.* Adeoque 4 † ipsi illam prosequentes manutentionem, quæ viuenti Hortensiæ competeret, consequi merito debent. *Menoch. de retin. remed. 3. num 62. Buratti. decis. 312. num. 17. & fuit dictum in Pacen. Præeminentiarum 16. Nouembris 1618. coram Remboldo, & in Asten. Pensionis 9. Nouembris 1633. coram Reuerendiss. D. meo Decano.*

Respondebat Antonius, Mattheucciis neque instrumentalem possessionem, neque possessionem Hortensiæ, quæ Catherinæ hæres extiterat, suffragari posse, quandoquidem nec ipsa Catherina moriens hoc Prædium possederat, immò † sibi deberi manutentionem, de cuius ante- 5 riori possessione constabat, *Rot. decis. 667. n. 1. par. 2. recent.* & quidem titulata; quia publicum instrumentum exhibebat captæ possessionis de anno 1623. auctore Prætore in vim deliberationis sibi factæ de dicto Prædio, † quæ propterea dicitur 6 justa, & manutenibilis, ad *text. in l. juste possidet, ff. de acqu. possess. Rot. dec. 122. num. 1. par. 6. rec.*

Huic fundamento dupliciter fuit responsum. Primò, † acquisitionem in vim deliberationis 7 fuisse simulatam. Secundò, Antonium facto proprio à possessione cecidisse, dum 4. Ianuarij 1625. Prædium ad Catherinam pleno jure spectare declarauit.

Et quod attinet ad caput simulationis, quamuis † illa regulariter non præsumatur, nisi probe- 8 tur, *l. dolum. ff. de dol. Roland. cons. 6. num. 28. lib. 3.* & eam alleganti incumbat onus probandi, *l. quoties, § qui dolo. ff. de probat. l. cum propria. C. si quis alt. vel sib. Buratt. dec. 141. nu. 4.* Verumque etiam sit, non præsumi † nisi appareat de causa simu- 9 landi *l. si mulierem. ff. rer. amot. l. sed si mati i. §. fin. ff. qui, & à quib. cap. fin. de renunciat. in 6. Anchar. cons. 227. num. 7. Ludouis. dec. 401. nu. 15.* Nihilominus receptissima est etiam illa conclusio, quod, † data causa simulandi, simulatio probetur etiam 10 conjecturis, *Honded. cons. 41. n. 28. lib. 2. Rot. decis. 69. nu 2 par. 2. diuers. dec. 188. num. 9 & 307. nu. 11. par. 1 & 344. num. 2. par. 4 recent. & post Zacch. de obligat. camer. dec. 150. num. 12.* Et ratio est, quia generaliter † in his, quæ sunt difficilis probatio- 11 nis sufficit præsumptiua probatio, & verisimiles conjecturæ admittuntur, *Iason. in l. cum ea, quæ n. 4. & 5. C. de transact. argu. l. non omnes, § à Barbaris, ff. de re milit. cap. veniens, 2. de testib. dixit Bald. in auth. quas actiones. Cod de Sacros. Eccles. Angel. cons. 218. Alex. cons. 64. lib. 1. & 24. lib. 2.*

Causa autem simulandi, vt alias dictum fuit in præsenti casu erat, vt Catherina Mattheucciorum molestias euitaret, nam, cum ab illis super dict. Prædio vexaretur, hoc cepit ab Antonio consilium, vt occasione census debiti Olgiato Prædium subhastari, illudque, siue ipsi Antonio, siue alteri personæ confidenti deliberari faceret, & declarationes in forma reportaret, quod liquidè patet ex epistola ipsius Antonij de anno 1619. conscripta, consultus enim à Catherina, quid agere deberet, vt dictas molestias euitaret, ita rescribit, *Vergé alli remedij, & alla difesa da me conosciuta fin' hora, ricuperato che sia il censo delli Martelli, mouere la Città, che faccia vendere Vallesciano, farci poi offerire à nome mio, ò dà altro confidente, il qual faccia l'estintione, reportando la cessione delle ragioni* translatiuè, & non extinctiuè; *dico à mio nome, acciò V. S. s'assicuri di non esser trappolata, potendosi credere, che in queste parti habbia fatto acquisto da poter far' vna tal compra, & ella senza sospetto di confidenza, ò di simulatione potrebbe goderlo, come prima con le sue dechiarationi, & cautele in forma.* De hoc eodem consilio, & causa simulandi deponunt duo testes dati in veteri sum. num. 4.

Conjecturæ autem ad probandam simulationē numerari possunt infrascriptæ. Et Primò, præcedentes tractatus, de quibus deponunt testes supra citati,

12 citati, & † ex præcedenti tractatu simulationem probari, tradit *Bald. in l.multum interest.nu.3. C.si quis alter.vel sib.*

Secundò, Antonij Epistolæ, & potissimum proximè relata, ex qua & causa simulandi, & consilium, & tractatus præcedens optimè probatur, & clara resultat confessio, dum ait, ibi, *farti offerrre à mio nome*, & ibi, *senza sospetto di con-*
13 *fidenza, ò simulatione potrebbe goderla*, & † epistolam iam transmissam contra scribentem probare, tradit *Bart. in leg.nuda ratio.num.10.ff.de donat. Mascard.de prob.at.concl.264. num.16. Rot. in Romana Bonorum de Augustinis 14. Martij 1625. coram Buccabella, text.est in l.Publia, §.fin.ff depos.*

Tertiò, consensus sponraneus subhastationi per Catherinam præstitus, de quo veteri summ. num.6.

Quartò, constitutio Procuratoris facta à Ciuitate Firmi, quæ pro deliberatione instabat in personam illius, qui Catherinæ Procurator erat,
14 † quæ duo tanquam insolita simulationem arguunt, *leg.si quid sub conditione.ff.de condit.instit. Menoch.lib.3.præsumpt.122.nu.116.*

Quintò, arcta coniunctio inter Catherinam
15 Materteram, & Antonium nepotem, † inter quas personas facilius huiusmodi confidentiales negociationes conciliantur, *l.data, C.de donat. Bart. in leg. si post contractum, nu.3.ff.eod. Dec.cons.587. num. 6. Rota in Ceruien. Bonorum 3. Iuly 1589. coram Pamphilio.*

16 Sextò † effectus ipse subsecutus iuxta præcedentem tractatum, *Bald. in alleg.l.multum interest, C.si quis alter.vel sib.*

17 Septimò, † quod Prædium permanserit in Catastro sub nomine Catherinæ, *Menoch. lib. 3. præsumpt.122. num.125.leg.sicut, §.superuacuum*, & ibi *Bart.ff.quib.mod.pign. vel hypoth.solu.Roland.cons.40. num.36.*

18 Octauò, † recessus ab ipsa acquisitione non per viam venditionis, sed per viam declarationis, *Castr.cons.74.num.2.lib.2.*

19 Nonò, † modicitas temporis inter subhastationem, & apocam interlapsi, *Castr.alleg.cons.74. lib.2.*

Decimò, apoca, quæ potius confessionem continet, ibi, *hauendo comprato alla tromba per scudi 2000. il Poter di Vallesciano per richiesta fattami dalla Signora Catherina, per liberarla dalle continue spese &c. appresso poi, & all incontro hauendomi sua Signoria rimborsciato delli scudi 3500.&c. per tanto dichiaro, che detta Possessione appartiene, & è di detta Signora Catherina*, quæ in substantia con-
20 tinet recognitionem bonæ fidei, † quæ simulationem præcedentis actus demonstrat, *Rot.decis. 806.numer.5.p.1.diuers. Bald. in dict.l.multum interest. vbi suprà,*

Vndecimò, quia Antonius ex dicto Prædio nihil vnquam probatur percepisse, nec vnquam
21 aliquid petiit, nisi post decennium, † quæ negligentia, & taciturnitas simulationem innuit, *l.si quis forte.§.1.ff.de pœn.Menoch.lib.5.præsumpt.3.nu. 105.Buratt.dec.361.nu.12.*

22 Ex quibus sane † probata plenissimè dici potest simulatio à priori, & à posteriori, secundum notabilem doctrinam *Bald in dict.l. multum interest, & ibi Salyc.& Castr.n.3.C.si quis alter.vel sib. Rot.d.dec.806.part.1.diuers.* Immò, & luce meridiana clarior resultat ex dict. Epistola, & apoca, quia † nulla maior probatio, quam proprij oris con- 23
fessio, *l.cum te, Cod.de transact.* & intrat conclusio, quod, † licet in iudicio possessorio exceptio si- 24
mulationis non admittitur, secus tamen est, vbi de simulatione clarè constat, prout in præsenti casu, *Reuerendiss.D.meus Decanus dec.222.num.4.& 5.& dec.152.num.6.apud Post.de manuten.*

Quæ sanè coniecturæ subsequentes actus alios pariter inficiunt Hinc, dum in instrumento die 4. Ianuarij 1625. celebrato dicitur, Catherinam Antonio cedere censum scutorum 3500. tum pro reimbursatione scutorum 1450. erogat, pro residua extinctione census debiti Olgiato; tum quia ab eodem Antonio scuta 2000. in contantis recepit, simulata conuincitur huiusmodi enunciatio supradictis rationibus, & † hanc in specie simulationem probat testis 25
Summ.nu.18. asserens, pecunias adhibitas fuisse solum, vt dicitur per mostra, *Bart.in l.singularia.ff. si cert.pet. Gramat.cons.119.* † qui licet sit vnicus, 26
iunctis tamen tot adminiculis, & coniecturis, probat, *Rot.dec.87.numer.3.part.6.recent. Bald.cons.36. lib.2.Ludouis.dec.544.num.19.* quod maximè procedit in hac materia difficilis probationis, † in 27
qua leuiores probationes admittuntur ex iuribus supra allegatis.

Eiusque dictum † confirmat attestatio illius, 28
qui pecunias accommodauit, *decis.323.post consil. Farinac.lib. 2.* qui testis cum deponat metu censurarum pro exoneratione suæ conscientiæ de facto proprio, & verisimili probat, *Felin.in c.licet, de test.ib.Rot.dec.122.num.7.p.1.rec.*

Hoc ipsum indubitabile reddit clara ipsius Antonij confessio, † qua nulla maior prabatio, 29
l.cum te. C.de transact. dùm eadem die 4. Ianuarij 1625. fatetur, mediante cessione census, se esse reimbursatum de scutis 2.mill. pro Prædio erogatis, quod dum ait, consequens est, vt enunciata enumeratio in præcedenti instrumento simulata censenda sit, & sic intrat conclusio, quod † probata remaneat simulatio propria oris 30
confessione, *Bald.cons.298.n.3.299.nu.1.lib.4.Decian. cons.62 nu.66.lib.3.Magon.dec.9.nu.12.*

His accedit ponderatio, quod aliàs apocæ nisi essent factæ ad detegendam suo tempore hanc simulationem remanerent superfluę, † quo 31
casu, ne id dicatur, facilius admittitur simulatio, vt de simili tradit *Roland.cons.47.nu.15.lib.4.*

Et ipsa † apocarum retentio secretius facta 32
cum prohibitione, ne alteri, quam Catherinæ hæredib. consignarentur, simulationem præcedentis actus inducit, *Tiraq.de retract.conuent.n.13.*

Demum parum fuisset, confidentialem subhastationem peragere, si postea ex alio instrumento oculis omnium exposito simulatio detecta fuisset. Hinc, vt melius factum tegeretur, capitur consilium, vt Antonius Procuratricem constituat Catherinam, eaque nomine ipsius Prędium locet. Secutaque est demum exactio census in vim dict. instrumenti per acta Vigoriti. † Qui 33
actus tanquam accessorij ad simulatam subhastationem, quæ ex dictis firmata sufficienter remanet, ab ea regulantur, *leg. cum principalis, ff. de reg. iur.* & tanquam ab infecta radice inficiuntur, & intrat conclusio, quod † clarior resultat 34
simulatio, quo plures actus ad eam palliandam

congeruntur, vt in simili de nimia cautela, & diligentia dixit *Natt.cons.198. num.15. Salicet. in leg. emptione,Cod.plus valer.*quod agit *Bald.cons.488.lib. 1.Ias.cons.170.num.5.lib.2.*

Neque verò Dominis subsistere visum fuit, quod aiebat Antonius, nempe in præsenti casu cessasse causam simulandi, cum ante ipsam subhastationem Mattheuccios per sententiam à possessione Vallesciani reiectos fuisse, consta-
35 ret, † qua causa cessante, simulatio cessare debeat, *Bart.cons.65. Addend.ad Ludouis.dec.157.n.27.*

Quia timorem molestiarum continuasse docet ipsa per Catherinam contra Mattheuccios obtenta inhibitio, data Summ.Antonij num.2. provt etiam epistola Antonij 5. Decembris 1629. in qua hortatur Hortensiam, vt litis renunciationem super Vallesciano à Mattheucciis liberè acceptet, ex quibus clarè constat, timorem molestiarum minimè cessasse.

Replicabat Antonius,nullo modo posse dici simulatam acquisitionem, quia facta fuit de propriis pecuniis, & sub nomine ipsius Anto-
36 nij,† qui autem de suis pecuniis,& sub nomine suo emit,sibi verè quærit, *Alber. in leg.multum interest.C.si quis alt.vel sib.*& hoc idem innuere dicebat apocam,dum cõtinet,à die 4.Ianuarij 1625. cedi Prædium, supponit igitur, in præteritum fuisse Antonij,& ex his rationibus vnus ex Dominis hoc simulatæ acquisitionis fundamentum reiiciebat assẽrẽs,sicuti veritas,& falsitas implicant,ita ista duo stare simul non posse,quod Antonius sibi acquierit,& simulatè acquisierit.

Pro responsione afferebatur conclusio,quod
37 † quis possit de pecuniis suis alteri quærere,*leg. mancipia,vbi Bald. & alij Cod.si quis alter.vel sib. Ludouis.dec.157. num.5. & in Veneta Census 24. Februarij 1612.coram Pamphilio;*Vnde,licet Antonius in emptione & propriis vsus fuerit pecuniis, & nomine, quia tamen nomen simulatè fuit appositum ex supradictis,videbatur posse dici simulata acquisitio, apoca verò non poterat naturam præcedentis actus immutare.

Demum pro totius difficultatis eliminatio-
38 ne † tres pono simulationis species. Prima est, quando vnus contractus celebrari simulatur, sed re vera alius agitur, ad *text.in leg. empti fides, Cod. de contrah.empt.* Secunda,quando fit contractus, sed vt modico tempore duret, *leg. 4. §. si ab ignoto,ff.de manumiss.*Tertia,quandò fingitur fieri contractus,sed re vera nihil agitur, *l. nuda. ff. de contrah.empt.leg.imaginaria, ff. de reg.iur.leg. simulata nuptiæ,ff.de rit.nupt.*

Hanc doctrinam tradidit magistraliter *Bart. in consil. 65. lib. 1.* eamque approbauit *Rot. in nou. dec.1.dum.4 de donat.Ias.cons.370.nu.22.lib.2.*

Vnde,licet in subhastatione Prædij pecuniæ ipsius Antonij interuenerint,& sic prætendatur,
39 illud Antonio quæsitum, † quia tamen dicta acquisitio modico erat tempore duratura, & Catherinæ contemplatione facta, negari non debet,quin imaginaria,& simulata censenda sit secunda saltem simulationis supra relata,*alleg.l. 4.§.si ab ignoto,ff.de manumiss. Bart.d.cons.65 num.2. Rot.d.dec.1.nu.4.de donat.in nou.*

Et ex his firmum remanere videtur simulationis fundamentum.

Secundò moti fuerunt Domini ex apoca 4. Ianuarij 1625. ab Antonio confecta, quæ expressè declarat, hoc Præmium ad Catherinam spectare,ibi, *appresso poi, & all' incontro hauendomi Sua Signoria rimborsato delli scudi 3450. con hauermi ceduto sotto li 4. Gennaro præsente il censo delli Signori Martelli di Velletri per li atti del Vegorito &c. Per tanto dichiarà, che la detta Possessione di Vallasciano appartiene, & è di detta Signora Catherina, non più mia, si come à Sua Signora da hoggi per sempre la cedo, concedo, e trasferisco in ogni meglior modo, e con tutte, e singole ragioni, che ci hò sopra, e mi possono competere per qualsiuoglia titolo.*

Per † quæ verba ipsum etiam possessorium 40
remedium sublatum fuisse ex petitorio ex ore proprio ipsius Antonij demonstratur, *Abb.in cap. cum consultationibus,num.9.de iurepatron.per c.cum dilectus de caus.possess. & propriet.* &, cum expressam contineant omnium iurium renunciationem, intrat conclusio,quod † renuncianti non datur 41
manutentio,*Rot.decis.4.de renunciat.in antiq.Post.de manut.obseru.57.num.8.*

Antonius, hanc apocam non esse attendendam,aiebat, quia nulla; † nullitatem ex eo de- 42
ducebat quia continebat conditiones de præsenti,quas deficere,certum erat, *l. ad præsens, ff. si cert.pet.l.conditio in præteritum,l.si ita stipulatus,120.ff. de verb.oblig.*ibi,*e questa cessione fo in quanto detto censo ceduto mi sia buono, & essigibile, e sopra di esso non mi si muoua lite, ne mi si opponga impedimento alcuno, &c. nel qual caso di lite, molestia, impedimento non intendo hauer fatta tal cessione*; † Verbum autem, *Sia* 43
buono, &c. respicere tempus præsens, non futurum,*iuxta text.in l.verbum,erit.123.ff.de verb.signific. l.si à colono,89.ff.de verb.oblig.*&,censum esse inexigibilem, constabat vt potè fundo in Iandos translato.

Ad hæc fuit responsum de bonitate,& veritate census nunquam fuisse dubitatum,exigibilitatem verò,licet ea reguletur à verbo,sit præsentis temporis, quatenus tamen dicit potentiam reducendam ad actum respicere futurum tempus.Demum non constabat,ex translatione fundi in Iandos censum factum esse inexigibilem,immò & ipsi Iondi censum agnouerunt,& fructus soluerunt,vt patet Summ.vlt.Mattheucciorum n.1.Immò,exigibilem esse etiam in sorte,ipse demonstrauit euentus,cum d.summ.n.2. constet,Antonium eam recepisse:Vnde,vt alias dicebatur, non potest de inexigibilitate conqueri,quia,cum conditio inexigibilitatis apposita fuerit purificata, idem est, ac si apocæ ab initio puræ fuissent, cum † puri, & purificati sit 44
idem iudicium,*Dec.cons.235.num.7. & 629. num. 4. Soccin.iun.cons.69 num.4.lib.3.Tiraq.de retract.lignag. §.1.glos.2.nu.26.* Quoad conditiones litis,& impedimentorum, fuit alias responsum, satis esse, Antonium non fuisse vsum pacto resolutiuo, † quod non operatur, nisi quis eo, re integra, 45
vtatur,*Rot.dec.422.nu.2.p.4.recent.*

Provt cessat asserta etiam nullitas ex defectu consensus,† quem expressio falsæ causæ exclu- 46
dit, *Bald.in l.fin.C.de fals.caus.* falsam verò causam in apoca fuisse expressam, probari asserebatur ex instrumento per acta Vigoria die eodem celebrato, ad quem se referebat apoca, quod instrumentum venditionem census pro pretio recepto in contanti, non cessionem pro reimbur-

47 bursatione Antonij continebat, & † falsitas causæ in termino relato videtur inesse termino referenti, *Bald. in l. si quis fundum 37.ff.de contrah. empt. Bart.in l.demonstratio.17.num.10.ff.de condit. & demonstrat.Rot.dec.9.num.3.part.3.recent.*

Quia, vt alias fuit responsum, venditio, seu pretij receptio enunciata per acta Vigoriti fuit simulata, vt supra ex pluribus firmatum est; & tollit omnem difficultatem clara ipsius Antonij eodem die facta confessio, qua dicit, se reimbur-

48 satum, † quæ semper contra eum clamat, *Surd. cons.60.num.1.Gabr.de confess.concl.4.l. cum te. Cod. de transact.leg.cum precum.C. de liber.caus.Caual.dec.22.*

49 *num.3.* † quæ cum sit geminata in duabus apocis trino teste munitis, maiorem animi deliberationem demonstrat, ad *l.Balista,ff.ad Trebell.*

Ex quibus cum de bono iure, & possessione DD. de Mattheucciis constare sufficienter, fit visum, Domini, vtraque parte informante, steterunt in decisis, &c.

R. P. D. GHISILERIO.

Bononien. Prædij.

Lunæ 21. Maij 1640.

SVMMARIA.

1 *Fructus in omni iudicio debentur à die mota litis, à quo incipit mala fides vsque ad possessionis relaxationem, & maxime in hypothecario, & num. 3. & 6.*

2 *Fructus possessor à die mota litis conseruare tenetur, ad effectum in casu succumbentiæ restituendi.*

4 *Lis ad effectum consecutionis fructuum incipere dicitur à citatione.Ampl.vt ibid.*

5 *Associationis in iudicio non requiritur litis contestatio, sed illius vim habet quilibet actus respiciens merita causæ.*

7 *Possessio rei de sua natura fructiferæ infert ad fructus perceptionem, secus in non fructifera de sui natura.*

8 *Fructus stabilia reddere præsumuntur ad rationem quinque pro centenario, & n.10.& plures, vel minores dicenti incumbit onus probandi, vt numer.11.*

9 *Fructuum rei stabilis valor spatio 20.annorum æquare præsumitur rei valorem.*

10 *Emptor, non soluto pretio, tenetur ad fructus recompensatiuos ad rationem quinque pro centenario.*

12 *Res tanti vendita fuit, ergo tanti valet, non est bona consequentia.*

13 *Decl. procedere in venditione per viam subhastationis, secus in venditione de consensu partium, & num.17.*

14 *Pretium tantum in subhastatione repertum fuit pro tali re, ergo plus non valet, vel res est subhastata, ergo iusto pretio, non est bona consequentia.*

15 *Pretium iustum ex subhastatione non probatur, & quare, & num.16.*

17 *Pretium inter partes conuentum præsumitur iustum.*

DECISIO CLXXX.

CVm Comes Franciscus de Pepulis necessarius defensor Comitis Hieronymi Ranuccij renunciauerit, & relaxauerit possessionem Prædij in Communi Argilis existentis, eidem Comiti Ranuccio, qui dictam renunciationem acceptauit, sine tamen præiudicio fructuum, & expensarum, provt in instrumento renunciationis, fuit dubitatum, An dicti fructus debeantur, & ad quam summam, & fuit resolutum, illos deberi à die motæ litis, & ad rationem quinque pro centenario.

Certum est enim, † in omni iudicio fructus 1 deberi à die motæ litis, quia tunc incipit mala fides, *l.3.ff.de interdict. Alex.in leg. Nesennius, §. fundum,num. 4. ff. de re iudic. Rot.decis.343.num.7.part.1. recent.* & † ab illa die citra obligatur possessor 2 conseruare fructus ad effectum illos restituendi in casum succumbentiæ, vt ex pluribus latè firmatum fuit in Bononien. Bonorum 28. Februarij 1639. coram R.P.D. meo Verospio, & † in terminis iudicij hypothecarij, quod de- 3 beantur fructus à die motæ litis, est *text. in leg.si fundus, §. in vendicatione, vers.interdum etiam, ff. de pignor.* per quem text. sic respondit *Rot.dec.211.nu. 2.inter impress. apud Statil. de salu.* † litem enim ad 4 hunc effectum incipere à die citationis satis patet ex traditis per *Guidopap.dec.337.nu.6.& 7.& dec.488.vbi Add.sub littera A,* maximè verò in iudicio summario associationis per Comitem Ranuccium moto, † in quo litis contestatio non 5 requiritur, & quilibet actus respiciens merita causæ habet vim contestationis, *Rot. in Romana Pecuniaria 10. Iunij 1624. coram R.P.D.meo Merlino, vers. secundus casus.* Cum autem in hac causa lis mota fuerit die 29. mensis Nouembris anni 1634. & Prædium fuerit relaxatum sub die 12. Martij 1639. † fructus debentur spatio quatuor 6 annorum, & nonnullorum mensium, vt in istis terminis fuit resolutum coram Reuerendiss. *Vrgellen.dec.327.numer.4. & in d.Bononien. Bonorum coram R.P.D.meo Verospio.* Neque potest dubitari de perceptione fructuum, quia † ex dimissione 7 possessionis rei de sua natura fructiferæ facta à Comite Francisco intrat præsumptio perceptionis, *Neguf.de pignor. in 2. membr. 3. part. numer. 19. vers. sed in hoc posset dubitari, S.M. Greg.XV. decis. 50.numer. 2. bon.mem. Card. Caualer. decis.586.numer. 1.* Secus autem, si ageretur de non fructuosa sui natura, *Bart. & alij in leg. in illa stipulatione, ff. de verb. oblig.* & ita declarat *Negusantius* vbi supra.

Dictos autem fructus deberi ad rationem quinque pro centenario, existimarunt Domini, inhærentes præsumptioni iuris, quod † stabilia 8 reddant ad rationem quinque pro centenario, iuxta *gloss. fin. vbi Fulgos. & Castr. in auth. perpetua, Cod.de Sacros. Eccles. Ias.in leg.si fundum per fideicommissum, ff.de leg.1. Neuiz.consil.74.numer.5. Roman. consil. 369. Corn. consil. 265. libro primo* & hanc opinionem passim secuta fuit Rota, vt in *Romana Dotis 7.Nouembris 1629. coram bon.mem.Card.Virili,* vbi multæ decisiones allegantur, in *Firmana Saluiani 24. Maij 1632. coram R.P.D. meo Pirouano, & in dict.Bononien. Bonorum 28. Februarij 1639.coram R.P.D. meo Verospio.* Quia † in dubio fructus per Iudicem æstimari debent in summa, quæ in 20. annis æqualis sit valore rei, & propterea † emptor bonorum stabilium, non soluto pretio, pro rata pretij non soluti tenetur ad

rationem quinque pro centenario, quia tantundem bona solent fructare, *Dec. in c. cum venerabilis, num. 14. de except. Cagnol. in leg. curabit, num. 59. Cod. de act. empt. Couarr. var. resol. lib. 3. cap. 4. sub num. 5. vers.*
11 *septimo eadem inspecta radice*; † & dicenti, plures, vel minores fructus fuisse perceptos, incumbit onus probandi, *Bald. in leg. si fundum, num. 3. vers. & ideo debet, Cod. de rei vendicat.* Et propterea, cum ex instrumento venditionis Prædij Argilis sub die 22. Decembris 1625. constet valorem illius ascendere ad libr. 154000. Ideo ad dict. rationem quinque pro centenario fructus percepti spatio 4. annorum, non computatis tamen nonnullis mensibus, ascendunt ad summam libr. 3080.

Non obstat, quod, cum probatio valoris desumatur ex venditione facta à Francisco de Faba Comiti Ranuccio, illa non probet valorem
12 in præiudicium Comitis Pepuli, cum † non sit bona consequentia, res tanti vendita fuit, ergo tanti valet, vt dicunt *Bart. Bald. Salicet. Castr. & alij in leg. si quos, Cod. de rescind. vend. Surd. cons. 39. num. 3. Mangil. de subhastat. qu. 56. n. 7.* cum aliis relatis per
13 *Vinc. de Franc. dec. 54. num. 5. & 10.* Quia † omnes supradicti loquuntur in diuersis terminis, & longe extra casum nostrum, ex quo procedunt in
14 terminis subhastationis, & firmant, quod † non valet consequentia, in subhastatione repertum fuit tantum pro tali re, ergo plus non valet, vel, res est subhastata, ergo iusto pretio vendita, & iuxta dicta supradictorum, *Alex. cons. 117. numer. 8.*
15 *volum. 7.* dicit, † iustum pretium non probari ex subhastatione, & maxima cum ratione, quia
16 † solent licitationes esse animosæ, quod oriri solet quandoque ob inuidiam emptorum, quandoque quia res fuit antiquorum, & quandoque propter vicinitatem, prout post Angelum prædicta cumulat *Imol. in l. ratione, § vendere, ff. ad leg. falcid.* Ideoque non applicantur huic casui, in quo non agitur in terminis subhastationis, sed in terminis venditionis secutæ de consensu par-
17 tium, † quo casu intrat præsumptio pro iustitia pretij conuenti, & dum Comes Pepulus pro aufugiendo vlteriores expensas, & incommoda litium renunciauit ad fauorem Comitis Ranuccij possessionem Prædij, consensitque eidem Comiti Ranuccio dari quodcunque mandatum immissiuum, & expulsiuum respectiuè, & aliud quoduis desuper necessarium, & opportunum, nulla facta protestatione, certum est, ipsum agnouisse, nullam sibi defensionem competere, propter quam tueri posset propria iura, & se eximere ex aliquo capite à propria obligatione, alias illam allegasset, & protestatus fuisset, prout fecit Comes Ranuccius, dum in actu acceptationis, cessionis, & renunciationis possessionis Prædij declarauit, & protestatus fuit, per acceptationem non intendere præiudicium aliquod, nec minimum afferre iuribus sibi competentibus, tam contra Comitem Pepulum, quam contra alias quasuis personas, & bona sibi obligata, & obligata pro habendis, & consequendis affictibus, seu fructibus perceptis, nec non omnibus expensis, & damnis, & interesse passis, & citra præiudicium litis pendentiæ in Vrbe, ac illius prosecutionis pro habendis, & consequendis fructibus, expensis, damnis, & interesse prædictis, & non aliter.

Et ex his, informante tantum Comite Ranuccio, fuit resolutum vt supra &c.

R. P. D. ROYAS.

Romana Domorum.

Veneris 1. Iunij 1640.

SVMMARIA.

1 *Possessio anterior in manutentione est præferenda, Ampl. vt nu. 17.*
2 *Possessio posterior præsumitur clandestina, & turbatiua, & non est manutenibilis, & nu. 12.*
3 *Possessio capta pro parte ad capientem tantum spectante reseruat alias ad alios spectantes. Ampl. vt num. 4.*
5 *Enunciatio facta in subhastatione, & deliberatione non præiudicat non interuenientibus.*
6 *Residuum referri potest tam ad totum, quam ad partem secundum subiectam materiam.*
7 *Impugnare quis non potest, quod alias approbauit.*
8 *Relatum inest in referente cum omnibus suis qualitatibus.*
9 *Monialis capax est annui reditus, & possessionis de Superiorum licentia.*
10 *Incapacitatis exceptio requirens altiorem indaginem non impedit manutentionem.*
11 *Exceptio iuris tertij in summario iudicio non admittitur.*
12 *Possessio posterior, clandestina, & capta post inhibitionem, & sic attentata non est considerabilis, sed reuocanda.*
13 *Ampl. etiam ex solo Iudicis officio.*
14 *Fideicommissum non inducitur ex decisione Rotali illud firmante, sed requiritur sententia in iudicatum transacta.*
15 *Dominij defectus exceptio manutentionem non impedit, sed ad petitorium reijcitur.*
16 *Manutentionis in iudicio attenditur nudum factum, nec requiritur titulus.*
18 *Titulus non est in manutentione inspiciendus, nisi quando probationes sunt pares.*
19 *Clausula constituti transfertur in cessionarium dominium, & possessio.*
20 *Manutentio non datur sine possessione.*

DECISIO CLXXXI.

Resoluerunt hodie Domini, dandam esse manutentionem in possessione medietatis Domus magnæ, nec non alterius Domunculæ, existentium in via Græcorum, Magdalenæ, & Agneti sororibus de Turrinettis, quia de earum possessione constat ex instrumento venditionis harum Domorum ab eisdem facta ad fauorem illorum de Vadis de anno 1611. cum reseruatione dominij, & clausula constituti vsque ad integram pretij satisfactionem, cuius vigore acceperunt possessionem de anno 1628. auctore Prætore in vim mandati de associando, ex quo de pretio nunquam fuerunt satisfactæ, † quæ 1
possessio tanquam anterior possessione Grusarij capta de anno 1634. est manutenibilis, *Bart. in l. si duo, num. 4. ff. vti possid. Menoch. de retin. remed. 3. nu. 723. Rot. dec. 802. num. 1. part. 1. diuers. Gregor. XV. dec. 4. num. 2. cum seqq. & dec. 549. num. 3. & 4. Caualer. dec. 267. num. 5. cum vulg.*

Nec

Nec obstat possessio capta per Crusarium de
2 anno 1634. Quia † illa vti posterior præsumitur clandestina, & turbatiua, ideo non venit manutenenda, *c. licet causam, de probat. Rot. dec. 600. num. 1. & 652. num. 1. in fin. part. 1. recent. Caualer dec. 522. nu. 1. Duran. dec. 330. numer. 3. & dec. 268. num. 3. & 4. penes Ludouic. Postium de manuten.*

Vltra quod prædicta possessio capta de anno 1634. fuit solum capta pro parte spectante ad Elisabettam, & Ioannam sorores de Turrinettis
3 cum dictione taxatiua, Tantum, † quæ alias partes spectantes ad Magdalenam, & Agnetem clare reseruat, *Maluas. cons. 42. num. 48. Bzant. Ant. Cost. cons. 19. num. 34. Bardell. cons. 77. n. 7. Ciriac. controu. 103. num. 89. lib. 1. Rot. decis. 272. numer. 3. part. 3. recent.*
4 † stante præsertim clausula, Et non alias &c. quę prædictam possessionem restringit, excludendo alias partes, *Menoch. cons. 364. numer. 27. lib. 4. Soccin. iun. cons. 85. num. 28. vol. 1. Bardellon. cons. 61. nu. 37. Ciriac. d. controu. 103. nu. 87. lib. 1.*

Minus obstat, quod associatio concessa dd. mulieribus, donec de pretio essent satisfactæ, expirauerit per eiusdem pretij integralem satisfactionem. Primo, quia ad huiusmodi solutionem probandam data fuit solum subhastatio, & deliberatio quorundam bonorum debitoris pro residuo d. pretij facta ad instantiam Iohannæ, & Elisabettæ, † quarum confessiones, &
5 exactiones non probant solutionem totius, nec nocent Magdalenę, & Agneti, quæ hodie agunt, ex quo ibi non interuenerunt, *leg. si vnus, ff. de pact. Tiraq. de retract. conuent. §. 4. gl. 6. num. 9. Afflict. dec. 245. num. 11. Rot. dec. 178. num. 4. part. 1. recent. & dec. 455. nu. 11. coram Greg. XV.*
6 Secundo, quia † illud, quod dicitur, in subhastatione, & deliberatione pro residuo pretij, & respectu partis, quam non fuerant consecutæ per præcedentem associationem, & sic ex supposita associatione, & ea firma manente, dictum fuit pro residuo.
7 Nec obstat exceptio identitatis, quia, † cum Crusarius prætendat hanc eandem Domum ex renunciatione, & concordia facta cum aliis sororibus de Turrinettis pro portionibus ad eas tantum spectantibus, & de anno 1634. possessionem acceperit quoad earum portiones dumtaxat, in præsenti frustra identitatem Domus impugnat, dum ipsemet possessionem accepit, reseruando istis sororibus suas portiones. Identitas demum conuincitur ex instrumento venditionis de Anno 1611. & possessionis adeptæ de Anno 1628. per Turrinettas, ad quæ mandatum
8 de associando refertur, ex quo † relatum inest in referente cum omnibus suis qualitatibus, *leg. asse toto, ff. de hæred. instituen. Bart. in l. 1. §. vlt. circa fin. ff. famil. ercisc. Dec. consil. 47. numer. 2. Ruin. cons. 127. nu. 4. in fin. & seq. lib. 2. Aym. cons. 45. numer. 4. Bald. cons. 212. lib. 5.*

Quod dicitur, istas sorores de Turrinettis esse Moniales, nihil facit, vltra quod non iustificatur, & quoad Magdalenam expresse negatur,
9 quo vero ad Agnetem † licet sit Monialis, illa est capax annui reditus & possessionis de licentia Superiorum, vt dixit *Rota coram Buratto decis.*
10 *584. num. 12.* vltra quod † in præsenti huiusmodi exceptio non debet retardare manutentionem, cum requirat altiorem indaginem, & sit exceptio iuris tertij, † quæ non admittitur in hoc iudicio 11 summarissimo, *Alex. post Castr. in l. fin. num. 23. vers. quia in iudicus, Cod. de edict. Diu. Adr. toll. Ruin cons. 120. num. 2. lib. 2. Put. decis. 308. numer. 4. lib. 1. in correct.* eoque magis, quia possessio Crusarij est posterior, clandestina, & attentata, vti capta post inhibitionem Rotalem illi præsentatam, † quo 12 casu non est habenda in consideratione, sed reuocanda, *Lancell. de attent. post inhibit. ampl. 6. num. 2. Caputaq. dec. 93. part. Duran. dec. 104. num. 1.* † & ex solo 13 Iudicis officio posset ipse repelli, ex adductis per *Post. de manutent. obseru. 75. num. 38.*

Exceptio vero fideicommissi deducta per Crusarium ex decisione in Romana Fideicommissi de Crusariis 17. Martij 1628. coram Durano nihil facit, ex quo † per solam decisionem 14 canonizatoriam fideicommissi non inducitur fideicommissum, cum requiratur sententia in iudicatum transacta, vltra quod respectu Domus magnæ fuit pariter à Rota coram Durano sub die 21. Maij 1629. Crusario denegata immissio vigore prætensi fideicommissi.

In omnem casum † exceptio defectus dominij non impedit manutentionem in summariissimo possessorio, sed reijcitur ad petitorium. 15 *Post. de manuten. obseru. 42. num. 13. Giouagn. cons. 8. nu. 110. vers. neque vero, & cons. 11. num. 15. lib. 1. Rot. decis. 35. numer. 5. part. 2. & decis. 300. num. 11. part. 4. recent.* cum † in hoc iudicio manutentionis attendatur nudum factum, neque requiratur titulus, ex quo 16 † possessio anterior, etiam sine titulo præfertur posteriori titulatæ, *Rot. diuers. decis. 391. num. 8. part. 1. & 182. numer. 5. part. 4. Greg. decis. 40. numer. 5. & 323. numer. 2. Duran. decis. 13. numer. 5. & decis. 116.* penes 17 *Post. de manutent.* & fuit coram me resolutum in *Liceen. Camoria 23. Martij, & 14. Maij 1640.* ex quo † titulus non venit respiciendus, nisi quando 18 probationes sunt pares, vt dixit *Rot. in Romana Tutelæ 18. Maij 1609. coram Manzanedo*, penes *Post. dec. 116. num. 8. & 9.*

Quo vero ad Iuliam Marocchiam Domini dixerunt, esse denegandam manutentionem pro exigendis scutis 50. annuis ex eo, quia, licet admitteretur, eam habuisse ius illa exigendi super pensionibus Domorum; ac fuisse constitutam in quasi possessione mediantibus prætensis exactionibus, tamen, cum postea cesserit hoc ius exigendi Ludouico Guarnacciæ cum clausula constituti ad fauorem eiusdem, vtique, si quam habuit possessionem, amisit, transferendo illam in d. Ludouicum, mediante d. clausula constituti, † per quam tam dominium, quam 19 possessio transfertur in cessionarium, ex *Rota decis. 662. numer. 4. part. 1. diuers. & decis. 270. numer. 4. & decis. 277. num. 1. part. 1. recent. & decis. 520. numer. 2. part. 2. recent.*

Et quamvis pro pretio cessionis prædictæ Guarnaccia promiserit soluere annua scuta 36. hæc tamen promissio non cecidit super pensionibus Domorum, super quibus contrariam sententiam reportauit ab A.C. vt constat ex Summ. Crusar. nu. 9. cum cessio fuerit personalis Guarnacciæ, quem nunquam constat, possedisse Domos prædictas, sine quo non datur manutentio, *§. retinendæ, Instit. de interd. Duran. decis. 320. nu. 1. cum vulgatis.*

Et ita decisum vtraque parte informante.

R. P. D. CARRILLO.

Bononien. Pecuniaria.

Lunæ 17. Iunij 1641.

SVMMARIA.

1 *Inexigibilitas quomodo probetur,& nu.2.& 3.*
2 *Excussio formalis quando non sit necessaria ad probandum inexigibilitatem,& nu.3.*
4 *Stabilium fructus æstimantur ad rationem quinque pro centenario.*
5 *Instrumentum extractum à substituto Actuarij causæ, etsi absque citatione partis,plene probat.*
6 *Instrumenti copiæ si discordent, cui sit standum, & num.7.*

DECISIO CLXXXII.

IOannes Cecchellus duo credita ascendentia ad libras 5300. quæ habebat contra Petrum de Funis,& Iohannem de Zannettis cessit cum promissione exigibilitatis D. Marchionis Fontanæ,qui eadem nomina debitorum sic cessa denuo cessit Emilio de Sartis cum simili promissione exigibilitatis,sed,quia dictus Emilius cessionarius nihil consequi potuit à debitoribus cessis,nec à Cecchello cedente; Semidea eiusdem D. Emilij filia, & hæres iudicium contra dict. Marchionem instituit vigore obligationis per ipsum factæ de manutenendo Cecchellum exigibilem, & deuoluta in gradu appellationis causa ad Rotam, mihique commissa, dubitani, An constet de inexigibilitate Ioannis Cecchelli,quæ suffragetur d.Semideæ,& affirmatiuè fuit responsum.

Quandoquidem in Summario eiusdem Semideæ, apparet,contra d.Cecchellum fuisse relaxatum mandatum,& non potuisse exequi ob inhibitionem,& Decretum Visitæ Gratiolæ Ciuitatis Bononiæ,quæ mandauerat,eundem Cecchellum non molestari, neque realiter, neque personaliter, attenta cessione bonorum per ipsum facta creditoribus,prout constat ex relationibus Executorum : Et vlterius dantur citationes contra d.Marchionem ad indicandum bona debitoris, super quibus fieri possit executio,
1 † qui sunt boni modi probandi inexigibilitatem,iuxta theoricam *gl.in l.à Diuo Pio, §.in venditione,verb.capiantur,ff.de re iudic.*quam sequuntur *Ang. Imol. Pacian.* & alij plures relati per *Cyriac. in controu.5.nu.142.vsque ad nu.147.*

Nec erat necessaria formalis excussio, citato ipso Marchione, quia † dum agitur vigore
2 obligationis de manutenendo nomen debitoris exigibile, sufficiunt prædictæ diligentiæ Executorum,& citationes pro indicatione bonorum, *Aret.in §.si quis in fraudem,num.13. Instit.de action. Papiens.in form.respon.libell.in action. hypothec. in verb.exceptionem excussionis,num.17. Thomat.dec.61. num.10.& 11.cum seqq.* Facit decisio *Foroliuien. Cessionis Census 29.Maij 1626.coram bon.mem.Patriarcha Manzanedo.* Præsertim cum ex Decreto Visitæ emanato vigore cessionis bonorum notoria
3 facta fuisset inexigibilitas Cecchelli, † qua notorietate stante, opus non erat,vlteriorem facere excussionem, *Bald. in conf.198.lib.1. Roland.conf. 0.numer.20.lib.1.Negus.de pignor.part.8. memb.1.num. 14.Corn.cons.46.col.pen.lib.2.Ios. Ludouic.decis.Perus. 45.num.15.*

Non obstat, quod in indicationibus, & Decretis Visitæ enunciantur plura bona annui reditus libr.3000.† quorum proprietas æstimata 4
ad rationem quinque pro centenario, iuxta *gloss.in. in auth.perpetua,C.de Sacros.Eccles.* ascendat ad libr.60.mill.circiter.Credita autem,pro quibus bona prædicta fuerunt assignata non excedant libr. 26. mill. & sic d. Semidea potuerit se satisfieri procurando subhastationem dictorum bonorum.

Quia non subsistit, quod credita prædicta sint in libr.26.mill.sed bene in scutis 26.mill.vt legitur in instrumento originali producto pro parte d. Semideæ duobus ab hinc mensibus parte citata,† quod plene probat,vti extractum 5
à Substituto Actuarij causæ, licet absque citatione partis,iuxta *decis.Greg.XV. dec.59.num.4.*vbi aliæ plures Rotæ decisiones concordantes cumulantur, quo supposito in facto, certum est, quod nec reditus libr. 3000. nec proprietas ad rationem quinque pro centenario eiusdem reditus satis fuisset pro soluendis dictis scutis 26. mill.

Nec releuat instrumentum pro parte dict. D.Marchionis productum loquens de libris per abacum.Quoniam visum fuit Dominis,† magis 6
standum esse alteri instrumento loquenti per extensum, tam ex eo, quod clarius loquitur, ad not.per *Rot.Lauuen.in dec.96.n.1.2.& 3.*quam etiam quia plus continet;† quando autem duo adsunt 7
instrumenta,quorum alterum ab alio discrepat, statur pleniori, vt tenet *Alex. in cons.105. numer.3. lib.2.argum. leg. si ita scriptum fuerit 67. ff. de hæred. instit.& in leg.si quis ex argentariis,§.si initium, ff. de edend.*

Et ita vtraque, &c.

R. P. D. GHISILERIO.

Romana Spolij.

Lunæ 1. Decembris 1642.

SVMMARIA.

1 *Curator hereditati quando sit dandus, & quomodo hereditas sit citanda.*
2 *Executio nulla est facta in die, qua cadebat citatio pro relaxatione mandati.*
3 *Deliberatio non constito de oblatione,& intimatione, nulla est. Decl.vt nu.7.& 8.*
4 *Nullitates ad effectum spolij contra factum Iudicis debent esse tales vt non possint in dubium reuocari.*
5 *Hereditas si vacet, vel à pluribus prætendatur, quomodo citandum,& nu.seq.*
6 *Citatus si quis sit simpliciter, dicitur eius persona habilitata,& effectus legitimus contradictor, & admittitur ad opponendas exceptiones iudicij possessorij, secus si cum clausula, Si sua putauerint interesse.*
7 *Oblatio probatur ex fide Depositarij.*
8 *Intimandus non est penultimus oblator de oblatione, que fit ab vltimo in Depositaria pignorum, & quare.*

DE-

DECISIO CLXXXIII.

IN hac causa sub die 4. Iulij præteriti emanauit decisio coram me, informante tantum Henrico Vicourt iuniore, in qua Domini dixerunt illum esse reintegrandum ad possessionem locorum 12. Montis Pij non vacabilis, quæ vigore mandati executiui ab A. C. Ioannes Thomas Sacchus cessionarius Marci Antonij Sacchi creditoris Henrici senioris sibi fecit deliberari pro scutis 1081. Ea ratione, quia subhastatio locorum Montium, de quibus agitur, fuit fa-
1 cta nulliter; Primo, quia † non poterat citari Gaspar Bertus tamquam Curator hæreditatis iacentis Henrici, dum nullibi constabat, nec quod hæreditas esset vacans, nec quod dictus Gaspar fuerit deputatus Curator, sed erat citandus Henricus iunior, qui iam adiuerat hæredi-
2 tatem. † Secundo; quia sub eadem die 24. Ianuarij 1639. qua cadebat citatio ad videndum relaxari mandatum, cuius vigore fuit facta adiudicatio locorum Montium Ioanni Thomæ,
3 fuit etiam facta executio; Et tertio, quia † non constabat de aliqua oblatione eiusdem Ioannis Thomæ, minusque de intimatione oblationis factа vltimo, & plus offerenti, vt requiritur ex reformatione fel. record. Paul. V. Hac die reproposita causa ad instantiam Ioannis Thomæ tunc temporis non informantis, cum supradictæ tres nullitates cessent, Domini recesserunt à de-
4 cisis, quia † ad effectum spolij contra factum Iudicis nullitates debent esse tales, quæ non possunt in dubium reuocari, quales non sunt nullitates, de quibus in decisione, quæ reuidetur, cum illæ tollantur ex deductis ab Informantibus pro Ioanne Thoma.

Nam prima, quod non posset citari Gaspar Bertus tamquam Curator hæreditatis iacentis cessat, quia, cum penderet lis super pertinentia hæreditatis Henrici senioris inter Henricum iuniorem, & Ceciliam vxorem Ioannis Thomæ cessionarij Marci Antonij Sacci creditoris,
5 † cautè egit idem Ioannes Thomas, dum Henricum præfatum noluit recognoscere in hæredem eum vti talem citando, sed sub conditione pro suo iure, & interesse tantum, ne pro hærede approbaretur, vt notat *Bald. in c. delicta, num. 7. de except. Felin. in c. cum inter, nu. 12. eod. tit.* iisque relatis ita tenuit *Rot. coram Seraph. dec. 1193. nu. 1.* iuxta cautelam traditam à *Iaſ. in l. fin. nu. 24. C. de edict. Diu.*
6 *Adrian. tollen.* vbi notat, quod, † quando quis citatur simpliciter, eo ipso intelligitur eius persona habilitata, & efficitur legitimus contradictor, & admittitur ad opponendas exceptiones iudicij possessorij; secus autem, vbi adiecta sit clausula, Si sua putauerit interesse, *d. nu. 24. vers. limita tamen,* secundum formam *gloſ. in l. ea quidem, C. si mancip. ita fuer. alien. Marſil. in l. g. si quis nec quæstio, nu. 38. ff. de quæſt.* & alij relati per *Roland. conſ. 29. n. 8. & 9. lib. 2.* Et sic satis fuit vltra citationem executam contra D. Gasparem Bertum vti Curatorem legitimè deputatum hæreditati controuersæ, citato Procuratore d. Henrici iunioris, fuisse semper citatum d. Henricum iuniorem pro omni suo iure, & interesse.

Secunda ex eo, quod adiudicatio, & deliberatio locorum Montium, de quibus agitur, facta fuit sub eadem die 24. Ianuarij 1639. sub qua cadebat citatio ad videndum relaxari mandatum, tollitur ex facto, cum, vt apparet in extractu, decretum relaxationis mandati pro credito scutorum 1081. emanauerit die 14. & non die 24. sub qua fuit facta executio.

Pariter tertia nullitas; quod subhastatio facta fuerit nulla præcedente oblatione, † cessat ex fi- 7
de Depositarij, qui testatur, loca Montium de quibus agitur, fuisse deliberata Ioanni Thomæ, vti vltimo oblatori pro scutis 1081. seruatis iis, quæ de iure seruari solent in huiusmodi subhastationibus, &c. dum nullus comparuit oblator, non erat locus prætensæ intimationi, requisitæ ex reformatione Pauli V. Eo præsertim, quia † in oblationibus, quæ fiunt in Depositaria, quan- 8
do pignora deliberantur plus offerenti, non requiritur alia intimatio facienda penultimo oblatori, cum oblatores sint ibi præsentes, vt cauetur in Constitutione Sanctissimi Dom. Nost.

Et ex his vtraque parte informante, fuit resolutum vt supra, &c.

R. P. D. GHISILERIO.

Romana Palatij.

Mercurij 29. Aprilis 1643.

SVMMARIA.

1 *Spoliati seu illius auctoris possessio anterior probanda est ab agente spolio plene, & concludenter.*
2 *Ampl. vt non sufficiat possessio instrumentalis capta à non habente speciale mandatum, & num. seqq.*
3 *Possessio non acquiritur sine animo.*
4 *Clausula, Ad faciendum omnia, quæ principales facere possent, etiam si mandatum magis speciale requirerent, &c. quid, & quando comprehendat mandatum speciale.*
5 *Partita extracta lite pendente sine partis citatione, & recognitione non probant.*
6 *Ratificatio non operatur, re non integra, secuta.*
7 *Spolij actio non competit successoribus non iustificato pro primo extremo auctoris possessione.*
8 *Sententia sola adiudicationis absque apprehensione non probat possessionem.*
9 *Possessio non transfertur sola voluntate, & iussu Iudicis.*

DECISIO CLXXXIV.

DOmini censuerunt DD. de Cataneis hæredibus ex testamento q. Liuiæ, aliarumque filiarum, & hæredum Nicolai Pallauicini creditoris Petri Francisci Pallauicini Episcopi Alerien. contra Marchionissam Hieronymam Montoriam, tunc possedictricem Palatij existentis in Campo Martio de præsenti inhabitato per Eminentissimum Cardinalem Pallottam, non esse concedendam reintegrationem medietatem illius eidem Petro Francisco assignatæ pro legitima ab Alexandro, & Carolo de Pallauicinis fratribus.

Quia non probant possessionem Nicolai Pallauicini auctoris omnino iustificandam, tamquam vnum ex duobus requisitis in remedio recuperandæ, † quod ab agente spolio debet ple- 1
nè, & concludenter probari, iuxta *gloſ. in l. 1. verb.*

filium esse, circa med. vers. in dic. Cod. quor. bon quam esse ab omnibus approbatam, testatur *Alex. cons. 139. sub numer. 14. vers. tamen ad hoc cum seqq. lib. 6.* ac reliqui congesti per *Roland. cons. 50. sub numer. 16. lib. 2.* & per *Menoch. de recuper. remed. 15. numer. 408, & seqq.* & secundum stylum Rotæ, de quo testatur *Sarnen. in reg. de infirm. resignantib. quæst. 36. Rot. coram Capitaq. decis. 370. numer. 1. par. 2. coram Caualer. decis. 240. numer. 1. & decis. 524. numer. 1. coram eodem in recent. decis. 139. numer. 4. par. 6. decis. 187. numer. 9. & decis. 294. sub numer. 4. par. 7.* Nam non suffragatur possessio instrumentalis capta vigore adiudicationis A. C. de anno 1571. per Theseum de Rubeis Procuratorem Nicolai, & Danielis Spinulæ, creditorum dicti Petri Francisci, quia non constat de speciali mandato procuræ
2 d. Thesei Procuratoris, † quod ad acquirendam possessionem omnino requiritur, *l. 1. §. per procuratorem, leg. si possessio. §. & si possessio ff. de acqu. poss. l. si ego ff. de neg. gest. Crauett. cons. 15. num. 5. in fin. Corn. cons. 46. sub numer. 11. vers. nec ista specialiter, lib 3. ita Rota pluries.* Et ratio est, quia † possessio non ac-
3 quiritur sine animo, *l. 3. leg. quemadmodum, ff. de acqu. possess. Beuntend. decis. 70. numer. 3. Rot. dec. 318. nu. 1. par. 1. diuers. coram bon. me. Card. Caualerio dec. 629. sub num. 6.* Nec facit, quod mandatum factum à supradictis Daniele, & Nicolao fuerit amplissimum, ita vt potuerit Theseus illius vigore accipere possessionem, attenta præcipuè infrascripta clausula in eo posita, ad faciendum omnia, quæ principales facere possent, etiamsi mandatum magis speciale requirerent &c. † quæ compre-
4 hendit quoscunque actus etiam non expressos requirentes speciale mandatum, & ad illos imbuit facultatem Procuratori constitutam, *Bald. cons. 139. num. 4. in fin. lib. 5. Ruin. cons. 59. numer. 5. lib. 5. Rot. dec. 670. num. 2. p. 1. diuers.*

Quia mandatum ad petendum, & obtinendum quamcunque executionem realem, & ad alia faciendum pro finali complemento exactionis crediti, quæ ipsimet constituentes, & quilibet ipsorum coniunctim, & diuisim, si præsentes essent, facere possent, etiam si mandatum magis speciale requirerent, non potest dici speciale ad acquirendam possessionem, cum illa verba, Et ad alia faciendum, &c. sequantur solum post verba generalia facien. expedien. geren. & consequen. petendi, & obtinendi, &c. *cap. qui ad agendum de procurat. in 6. clement. 2. eod. tit.*

Vnde, cum mandatum non sit speciale, & clausulæ generales, & speciales non ampliant facultates Procuratoris in his, quæ requirunt mandatum speciale, & declarationem animi, in aliquo dictum mandatum non suffragatur. Minus docetur de aliqua sufficienti ratificatione ipsorum Nicolai, ac Danielis. Siquidem de assertis adnotationibus factis per Nicolaum in suis
5 libris † nulla est habenda ratio, cum, lite pendente in Rota fuerint extractæ Ianuæ per simplicem Notarium sine citatione partis, nulla interueniente recognitione libri, neque manus eiusdem Nicolai, ad tradita per *Felin. in c. 6. instrumentorum, nu. 6. de fid. instrument. Mohed. dec. 8. eod. tit. Caputaq. dec. 4. par. 3.* Insuper exactio reducitur ad vnicam tantum, quæ datur pro Cataneis ad probandum, Nicolaum exegisse de anno 1582. sub die 11. Augusti scuta 210. auri pro pensionibus Palatij anni 1581. & 1582. & ita pro duobus annis, quæ essent ad rationem scutorum 105. auri, & tamen, cum de illo tempore Palatium reperiretur locatum Cardinali de Gambara pro scutis 700. quolibet anno, ex hoc clare sequitur, quod Nicolaus non percipiebat pensiones pro medietate, sed percipiebat d. scuta 105. auri quolibet anno, tanquam vnus de creditoribus supradicti Petri Francisci Pallauicini Episcopi Alerien. iuxta sententias Fuscherij, & Rattæ; Quarum prima adiudicauit omnibus creditoribus dictam medietatem. Secunda verò Rattæ, quæ illam reformauit, assignauit pensiones loco assignationis d. medietatis. Nec ad effectum inducendi ratificationem quidquam facit, quod Nicolaus sub die 30. Martij 1577. cesserit Iuliæ de Nigris vxori istam medietatem pro sua dote, quia præcesserat cessionem hanc sententia Fuscherij sub die 10. Maij eiusdem anni, quæ adiudicauit omnibus creditoribus, inter quos connumerati fuerunt etiam Nicolaus, & Daniel, medietatem Palatij. Hinc sequitur, † non potuisse desumi ratificationem 6
possessionis captæ in vim primi decreti ex dicta cessione, quia tunc non amplius reperiebatur res in primo suo statu, *l. bonorum in princ. ff. rem rat. hab. Alexan. in l. quod meo in princ. num. 6. ff. de acquir. possess. Dec. cons. 460. num. 37.*

Vnde, cum constet, Nicolaum auctorem de Cataneis vnquam Palatij medietatem, seu etiam ipsos Cataneos possedisse, in qua possessione consistit iustificatio primi extremi, non potest dici, ipsum spoliatum fuisse, † non competit 7
successoribus actio spolij, *Rip. in cap. cum Ecclesia Sutrina sub numer. 32. cum seqq. de caus. possess. & propriet.* ita notant *Doct. in cap. cum ad sedem. de restitu. spoliat. Cagnol. in leg. hæred. numer. 17. ff. de reg. iur. Rot. dec. 13. in fin. de restit. spoliat. in non. & coram Seraph. dec. 1055. num. 2.*

Quia ex sola sententia absque apprehensione non acquiritur possessio, cum † sententia si- 8
ne executione non priuet possessione, *Cassad. dec. 7. de caus. poss. & propriet. S. M. Greg. XV. decis. 546. nu. 9. & seqq.*

Nam † sola voluntas, & iussus Iudicis non 9
sufficit pro ea transferenda, *Rot. in recent. decis. 215. sub num. 2. par. 1.*

Et ita, exclusa iustificatione possessionis Nicolai, censuerunt Domini, non esse dandam reintegrationem, vtraque parte informante, &c.

R. P. D. BICHIO.

Lauretana Domus.

Lunæ 14. Iunij 1643.

SVMMARIA.

1 *Res iudicata constituitur per biennium.*
2 *Vir non potest vendere rem vxoris absque mandato, & vendens nec dominium, nec possessionem transfert.*
3 *Alienatio rei fideicommissariæ expressè alienari prohibita nec momento valet ex voluntatis defectu, nec dominium transfert, nec possessionem.*
4 *Ratificatio non inducitur ex actibus æquiuocis, & qui*

qui ad aliam causam possunt referri.
5 *Ratificatio non inducitur sine scientia specifica.*
6 *Ratificatio requirit easdem solemnitates, quas principalis contractus.*
7 *Alienatio fideicommissi fieri potest pro soluendo ære alieno testatoris.*
8 *Æs alienum fideicommittentis non probatur ex assertione hæredis, & alienantium, seu contrahentium.*
9 *Alienatio vt licitè fiat de bonis fideicommissariis pro soluendo debito testatoris, debent creditores vrgere.*
10 *Mortuo Reo, potest nihilominus in profanis prosequi causa, nisi probetur, quod mors deuenerit ad Iudicis, vel partis notitiam, & maximè contra litis consortem.*
11 *Reseruatio dominij operatur illius, & possessionis retentionem.*
12 *Virum fuisse procuratorem vxoris non potest impugnare, qui conatur ex illius gestis inducere ratificationem vxoris, & cum eo tamquam tali contraxit.*
13 *Excessus executionis probandus est ab eo, qui illum allegat.*
14 *Reseruatio dominij in venditione donec pretium soluatur, operatur, vt contractus ante pretij solutionem transeat, in locationem.*
15 *Melioramenta vt probentur, constare debet de anteriori statu.*
16 *Executoris relatio adminiculat dicta testium.*

DECISIO CLXXXV.

AD domum hæreditarios Marci Ferri, & subiectam strictissimo fideicommisso fauore Elisabettæ filiæ, eiusque descendentium, quam Antoninus eiusdem Elisabettæ vxoris nomine vendiderat Paulo Siluanello, reintegrari petentibus iudicio spolij Antonio Maria, & aliis d. Pauli filiis ex capite iniustitiæ, & nullitatis mandati tum executiui, tum de associando pro pretio rei venditæ, relaxati contra emptorem, emanauit sententia absolutoria, A.C. contra Actores, quam cum Elisabeth, & Marcus Ghinellus, rei conuenti, allegarent, in iudicatum transiisse; negaretur autem exaduerso, vel in omnem casum prætenderetur, constare de causis restitutionis in integrum mihi commissæ; dubitaui, An constet de re iudicata, & affirmatiuè Rota respondit, eo quod spatio quatuor fere annorum appellantes acta non transportarunt, nec fatalia prorogari curauerunt, vt debe-
1 bant, cum tamen † biennium sufficeret ad constituendum rem iudicatam, *auth. ei, qui. C. tempor. appell. c. cum sit Romana de appellat. Alem. sicut, eod. tit. Rot. decis. 151, num. 1. par. 1. recent.* & fuit dictum in *Perusina Fideicommissi de Cinciis 21. Maij 1638. coram Reuerendiss. Dom. meo Decano.*

Et iustitia sententiæ visa est patens, quia in-
2 tentio Actorum fundatur solum in dicta venditione facta Paulo eorum auctori † quæ tamen fieri non potuit ab Antonio viro Elisabeth absque eius mandato, cum domus non esset dotalis, sed propria vxoris, ex præcitato fideicommisso paterno, *Alberic. in l. maritus, nu. 4. in fin. C. de procurat. Alex. cons. 90. num. 5. libr. 2. Honded. cons. 66. nu. 87. lib. 1.* eo minus, quia fideicommissum conceptum est sub expressa alienationis prohibitio-ne, † quæ efficit, vt nec momento valida fuerit 3
alienatio ob resistentiam voluntatis testatoris, *glos. in leg. cum pater, §. libertis, verb. alienarent. & ibi Doct. ff. de leg. 2. Molin. de primog. lib. 1. cap. 16. numer. 33. Peregr. de fideicom. art. 40. numer. 5. Surd. consil. 116. num. 18. Seraph. decis. 785. numer. 6. Caualer. decis. 31. numer. 6. & 108. numer. 1.* ita vt nec dominium, nec possessio transferri potuerit in emptorem, *Fusar. quæst. 718. num. 25.*

Nec releuat prætensa ratificatio mulieris resultans ex mandatis executiuis, & de associando successiuè obtentis pro pretio venditionis, quia & hæc obtenta fuerunt à viro absque mandato vxoris, quæ esto, quod sciuisset, à viro agi pro recuperatione domus, immò quod dedisset mandatum generale ad recuperandum, & ad lites, quia potuit cogitare, quod recuperatio fieret, & lis ageretur ex capite nullitatis venditionis, tum ob defectum mandati ad vendendum, tum ob prohibitionem alienationis, exinde elici nullatenus posset venditionis ratificatio, † ad quam 4
inducendam non sufficiunt actus æquiuoci, & qui ad aliam causam, quam ratificationis referri possunt. *Innoc. in c. super hoc, num. 2. in fin. de renunciat. & ibi Ioan. Andr. prope fin. vers. super spoliatione Ant. de Butr. sub numer. 22. Bart. in leg. si per vim. numer. 2. vbi etiam Alex. numer. 2. Cod. de his, quæ vi, metusve caus. fiunt. Socin. cons. 24. nu. 46. lib. 1.* & † requiritur scien- 5
tia specifica, nedum contentorum in venditione, sed etiam prohibitionis alienationis in testamento paterno, & nullitatis contractus ex ea resultantis; *glos. in c. concertationi, verb. sciuerint, de appellat. in 6. Gabr. cons. 36. numer. 60. lib. 1. Seraph. decis. 136. num. 2. Rot. decis. 139. num. 8. par. 1. decis. 109. nu. 8. par. 4. recent. decis. 410. num. 11. & 15. coram bo. me. Buratto,* atque vltra solemnitates Constitutionis Carpensis, † quæ necessariæ sunt in ratificatione, non 6
secus ac in ipso contractu venditionis, *Gratian. discept. 981. num. 44. Seraph. dec. 1242. num. 1.*

Minus releuat, quod † venditio facta fuerit 7
pro soluendo ære alieno testatoris, ad *text. in l. filiusfamilias, §. Diui, il secondo, ad fin. ff. de legat. 1. l. peto, §. prædium, ff. legat. 2.* quia † æs alienum non pro- 8
batur nisi ex assertione contrahentium, quibus non conceditur, ne sit in eorum arbitrio sub mendicato prætextu æris alieni euertere legem fideicommissi, *Dec. cons. 403. num. 12. Paris. cons. 85. nu. 29. lib. 3. Roland. cons. 33. num. 3. lib. 1. Rim. iun. cons. 247. numer. 37.* Neque constat, quod creditores vrgerent, † vt requiritur pro substinenda alienatione 9
bonorum fideicommissi facta ad effectum soluendi debita Testatoris, *Gabr. cons. 118. num. 5. lib. 1. Peregr. de fideicomm. art. 40. num. 25. Odd. eod. tract. quæ. 33. art. 1. num. 5. & seqq. Adden. ad Greg. XV. decis. 299. sub num. 6. & fuit dictum in Romana fideicommissi de Zuccharis 14. Nouembris 1619. coram Reuerendissimo D. meo Decano.*

Rursus non obstat nullitas sententiæ; siue, quia deficiat monitorium, siue, quia concipiatur etiam contra personam Victoriæ quæ tempore sententiæ erat mortua. Nam primum tollitur ex facto, cum adsit monitorium super reintegratione exaduerso productum. Alterum verò † non 10
nocet in profanis, nisi probetur, quod mors deuenerit ad notitiam Iudicis, vel partis, *Becc. consil. 110. numer. 2. Gratian. discept. 18. num. 32. Guid. Pap. decis. 26. numer. 2. Gall. obseru. 109. numer. 4. & seq. lib. 4.*

Castill.decis.60.numer.14.lib.1. Mastrill.decis.137.numer. 12. Butatt.decis.241.num.8. Rot.inter recent.dec.38.num. 6.part.7. Et in omnem casum substineretur sententia quoad virum litis consortem mortui, *Gabr.cons.56.num.15.& seqq.lib.1.Becc.d.consil.110.in fi. Gratian.d.disc.18.num.16.*

Et ex his non obstant obiecta contra mandatum de associando, vel deliberationem factam vigore alterius mandati executiui, quia, etiam illis circumscriptis, sententia substinetur, vt supra, & ex abundanti subsistit quoque mandatum de associando, quia nititur reseruatione dominij in instrumento venditionis appositæ,
11 cuius vigore potuit obtineri, cum † dominium, & possessio retenta dicatur, *l. si eius, ff. seru. expert. Bald. in l. creditores, n.8. C. pignor. Gratian. discept.523. num.15.& seqq. Rot. in Romana Vinea 14. Maij 1636. coram bon.me. Pirouano.*

Nec impugnari potest, non esse obtentum nomine vxoris à marito sine mandato, siue ob citationem Ghirardelli non legitimi Procuratoris Siluanellorum, siue ratione excessus ob vsumfructum competentem Magdalenæ, eius nomine actum non fuit, & executionem factam
12 in aliis bonis vltra domum petitam. Quia † gratis exaduerso negant, maritum fuisse procuratorem vxoris, dum ex eius gestis conantur educere, quod vxor ratificauerit venditionem, & cum viro tanquam procuratore vxoris contraxerunt, vt per *Gozzad.cons.3.nu.19.Dec.cons.665.nu. 2.Surd.d.dec.104.nu.8.& seqq.* Citatio verò ne dum executa fuit contra Ghirardellum, quem esse procuratorem, constat ex deductis in Summ. Siluanelli num.11. sed etiam contra principales met in partibus, & protestatio nomine Siluanelli facta à Cornicio die 5. Martij 1619. non afficit mandatum de associando antea relaxatum. Excessus tandem mandati de associando cessat ex facto, quia Magdalena multo ante renunciauerat iura sua Elisabeth, & executio mandati apparet facta solum in domo, cum ta-
13 men † excessus executionis exaduerso probandus esset, *Seraph.dec.1189.nu.1. & 2.Rot.dec.405.nu.1. p.3.dec.306.nu.26.& 27.p.7.recent.*

Non obstat, quod mandatum de associando fuerit relaxatum temporaliter, donec pretium solueretur, & solutum sit ex pensionibus domus hactenus perceptis, quia illæ acquisitæ fuerunt Elisabeth, ratione non crediti, sed dominij, competentis tam ex fideicommisso patris, quam ex reseruatione dominij apposita in parte di-
14 spositiua venditionis, † quæ operatur, vt contractus ante solutionem pretij transeat in locationem, *l. cum manu lata 80. § nemo potest. ff. contr. empt. Surd.decis.157.numer.2.dec.307. num.39. Magon. decis. Florent.91.numer.8.92.num.12.& dec.231.nu.9.Honded. cons.30.num.29.lib.1.Ciriac.controu.164.num.8.controu. 425.num.62. & 72.Rot. in dict. Romana Vineæ coram bon.me.Pirouano.*

15 Asserta verò † melioramenta non probantur, cum non constet de statu anteriori domus, vt requiritur, *Bart. in l. si negocia, ff. neg. gest. Curt. iun. cons.165.num.20.Seraph.dec.952.num.2.dec.1453.num.5. Buratt.decis.834 nu.11.* Et dicta testium aut elidan-
16 tur, aut debilitentur ex testibus contrariis, † adminicularis à relatione Executoris.

Et in hanc sententiam Domini eo libentius venerunt, quia nullum inde Saluanelli damnum sentiunt, cum pretium domus nunquam soluerint, & agatur de ipsa domo vendita, quæ ex supradictis spectat ad Elisabeth.

Et ita decisum vtraque, &c.

R. P. D. BICHIO.

Ariminen. Saluiani.

Veneris 19. Iunij 1643.

SVMMARIA.

1 *Ægidiana non intrat in bonis emphyteuticis Ecclesiasticis. Ampl. vt ibid. & num.2. & seq.*

2 *Pars prædij non separata iurisdictioni Ecclesiasticæ subiecta trahit, vti dignior, alias etiam partes.*

3 *Pars appellabilis in connexis trahit ad se partem non appellabilem.*

4 *Ecclesia habens dominium in parte prædij communis cum laico indiuisi illud habere dicitur in qualibet gleba totius prædij.*

5 *Ægidianæ potest esse locus respectu alicuius corporis, & non alterius ex comprehensis in eadem sententia.*

6 *Ægidianæ non est locus, vbi sententia est nulla, vel iniusta.*

7 *Iudicis deputatio probatur ex fide Notarij actuarij.*

8 *Iudicis iurisdictio probatur, ex quo illam impugnans coram eo comparuerit.*

9 *Clausulæ constituti, & , ad habendum, transferunt dominium, & possessionem.*

10 *Hypotheca & saluianum non cadit super re, cuius dominium, vel possessio non est amplius apud hypothecantem. Lim. vt num.12.*

11 *Saluiano non eget, qui possidet, cum sit remedium adipiscendæ. Lim. vt nu.12.*

12 *Saluianum competit etiam habenti clausulam constituti super re, ad quam agit, & quare.*

13 *Hypothecam reseruans in venditione donec pretium sibi soluatur, agere potest saluiano ad eamdem rem.*

14 *Bona defuncti efficiuntur propria hæredis creditoris per imaginariam solutionem.*

15 *Identitas bonorum probanda est duabus specialibus demonstrationibus.*

16 *Fideicommissi exceptio ad impedimentum saluianum requirit probationem fideicommissi, & identitatis incontinenti.*

17 *Donatio omnium bonorum, aliquo pro legitima filiæ non reseruato, est nulla in totum, vti re, & consilio inofficiosa. Lim. vt nu.21.*

18 *Donatio caducatur ex morte donatarij ante donantem. Ampl. vt num.19. Lim. vt num.24. & 26. Distingue vt num.25.*

20 *Donator quando possit reuocare, & declarare donationem ex interuallo.*

22 *Legitimæ supplemento an, & quando locus sit in eo, qui dat de inofficiosa donatione.*

23 *Viri præsentia, & consensus in dotatione quam facit vxor, inducit tacitam confessionem, quod bona spectant ad vxorem.*

27 *Donatione conditionali agi non potest, nisi purificata conditione.*

28 *Excipere non potest de non adimplemento ille, cuius non interest.*

29 Clau-

29 *Clausula constituti probat constitutarij possessionem contra heredem constituentis.*

30 *Creditum ad retentionis effectum liquidum non dicitur, donec probata non fuerit quantitas fructuum perceptorum, qui in eo ex sententia sint imputandi.*

31 *Sententia in saluiano iustificari potest ex nouis in eo, quod ante eam non fuit oppositum.*

DECISIO CLXXXVI.

AD duo corpora, Alterum nuncupatum de *Cappuccino*; Alterum *Monte del Toro*, obtinuit per sententiam R.P.D. Sperelli Iudicis ab A.C. deputati immissionem ex saluiano interdicto contra Ginebriam, Pompeius hæres Margaritæ vigore donationis eius Auctrici, & hæredibus factæ à Lauinia matre, & cum hodie in gradu appellationis mihi commissæ cum clausula, Constito, quod sit locus Ægidianæ, dubitaretur, An Ægidianæ sit locus, fuit negatiuè resolutum quoad Prædium de Capuccini, affirmatiuè quoad aliud.

1 Nam † ex defectu potestatis Ægidiana non procedit in bonis Ecclesiæ, quale est Prædium de Cappuccini respectu directi dominij, à quo intrinseca connexione cum dependeat vtile, illud etiam tale reputatur ad effectum, vt eius cognitio, quamvis quæstio desuper vertatur inter laicos spectet ad forum Ecclesiasticum, & per consequens Ægidiana non intret iuxta magistralem decisionem in Romana Domus de Scapucciis coram bon. me. Coccino impressa apud Marchesan. *de commiss. par. 1. fol. 1020.* quam secuta est *Rota in Romana Domus ad Sanctum Honuphrium coram Reuerendiss. Vrgellen. impress. par. 5. recent. decis. 49. num. 1.* & alias sæpissime, vt in decisionibus relatis in *Romana Bonorum 19. Ianuarij 1643. coram R.P.D. meo Ghisilerio.*

Et licet non totum Prædium sit emphyteoticum Ecclesiæ, sed vna media tornatura,
2 † illa tamen, quia non est à reliquo separata, trahit ad se, tamquam magis digna, alias Prædij partes mere laicales: ita vt omnes subsint Iurisdictioni Iudicis Ecclesiastici, donec fiat separatio, vt in terminis bonorum communium inter laicum, & Clericum, *Seraph. dec. 957. nu. 2. Gratian. discept. 641. numer. 3. & 4. Cæs. de Graff. de effect. Cleric. effect. 1. numer. 520.* cum aliis allegatis per *Modern. Assisien. decis. For. Ecclesiast. 19. numer. 23.* & in puncto ad effectum, ne sit locus Ægidianæ, *Rota in Ariminen. Spolij 10. Decembris 1629. coram bon. mem.*
3 *Mothmanno.* vbi dicitur ratio, quia † in connexis pars appellabilis trahit ad se partem non appellabilem, *Franc. in cap. si duobus, nu. 7. de appellat.*
4 & addi potest, quod † ante separationem Ecclesia proportionabiliter ad partem sibi tangentem habet dominium in qualibet gleba totius Prædij, *glos. in l. si familia, verb. pro parte, C. famil. ercisc und. Io. Amic. consi. 20. num. 15. Gratian. discept. 948. num. 43.*

Quo verò ad Prædium Montis Thauri hæc ratio non militat, quia totum est laicale, & om-
5 nino distinctum à Prædio de Cappuccini; † nec ex eo, quod in eadem sententia ad vtrumque conceditur immissio, in vtroque sit locus Ægidianæ, vt fuit decisum in *Bononien. Fideicommissi 16. Februarij 1629. coram bon. mem. Coccino impress. apud Modern. de manuten. decis. 257.* † Cui nec locus esse 6 potest ratione nullitatis, vel iniustitiæ sententiæ, vt apparebit ex responsionibus ad obiecta. Quorum primum versatur circa defectum iurisdictionis D. Sperelli Iudicis deputati ab A.C. Sed tollitur facili negotio, quia † deputatio hu- 7 iusmodi, quæ exaduerso negabatur, probatur ex fide publica Actuarij Causæ, cui creditur, *Caputaq. decis. 247. num. 1. par. 2. Rot. decis. 699. nu. 3. par. 1. recent.* & cum aduersaria coram eodem D. Sperello pluries comparuerit, consentit in illius iurisdictionem, † quam propterea hodie impu- 8 gnare non potest, *Felin. in cap. cum M. Ferrarien. nu. 25. de constit. & in c. ex tenore, nu. 19. de rescript. Lancell. de attent. par. 2. cap. 6. num. 28. Scacc. de iudic. lib. 1. c. 101. num. 19. Barz. dec. 159. num. 8.*

Alterum obiectum respicit iustitiam sententiæ multipliciter, & Primo, quia donatario, † in 9 quem vigore clausulæ, Constituti, & clausulæ, Ad habendum, positæ in donatione translatum fuerat rerum donatarum dominium, & possessio, *leg. quod meo, ff. acq. possess. leg. legatum ita, ff. leg. 2. l. à Titia, ff. furt.* † non poterat super eisdem rebus 10 competere hypotheca, *leg. si rem alienam, la secunda ff. pignor. action. leg. neque pignus ff. reg. iur.* & per consequens saluianum interdictum, † quo nec 11 eget, qui possidet, quia est remedium adipiscendæ, *Becc. consi. 89. num. 18. Surd. consi. 191. num. 12.* Cui obiecto satisfacit doctrina *Baldi in l. ab emptione, 59. num. 6. & 7. C. pact.* vbi ait, quod translatio dominij, & possessionis vigore clausulæ, constituti, fit per modum fictum, iuris videlicet fictione, † & 12 proinde adhuc agi potest ad consecutionem possessionis per modum verum, & actum facti; & latè prosequitur in terminis saluiani, *Pacific. de salu. insp. 3. cap. 2. num. 1009. & seqq. Rot. dec. 185. num. 7. & seqq. coram Reuerendiss. Vrgellen.* & in puncto ad fauorem donatarij, *decis. 539. num. 1. part. 4. decis. 308. num. 3. par. 5. recent.*

Secundo, quia Pompeius ante iudicium motum abdicauit à se omne ius super his bonis mediante venditione facta Comti Æneæ Bando. Verum venditio habet in ventre reseruationem hypothecæ, donec pretium solueretur, † cuius vigore, pretio nondum soluto, venditor 13 agere potest, *Tiraq. de retract. lignag. §. 1. gl. 2. nu. 39. Negusant. de pignor. par. 5. membr. 2. sub nu. 18. Gratian. discept. 730. num. 17. & 23. Mart. vot. 43. num. 1. & per tot. Rot. dec. 199. nu. 5. par. 5. recent.*

Tertio, quia † hæc bona effecta fuerunt pro- 14 pria Ginebriæ per imaginariam solutionem, quam sibi videtur fecisse tanquam hæres Lauiniæ donatricis in recompensam bonorum, quæ Lauinia viuens alienauit, subiecta fideicommisso Lauræ, quod ad Ginebriæ fauorem purificatum fuisse, dixit *Rota in Ariminen. Bonorum 29. Maij 1623. coram bon. mem. Coccino.*

Pro responsione animaduerterunt Domini, quod decisio coram bo. mem. Coccino loquitur de aliis quatuor corporibus postmodum restitutis Aduersariæ præuio mandato Rotali. Alia autem bona per Lauiniam alienata non probantur eadem illa ad Lauram fideicommittentem spectantia, cum † non concordent in dua- 15 bus specialibus demonstrationibus, vt requiritur, *Bart. in leg. demonstratio, numer. 14. ff. de cond. & demonstrat. Alexand. consil. 73. numer. 6. lib. 3. Socin. cons.*

89.nu.1.lib.1.Caualer decis.311.nu.4.Præterea acquisitiones, quæ dantur ad probandam pertinentiam bonorum ad Lauram, non fuerunt factæ à Laura, sed à Sigismundo, cuius hæreditatem quod Laura superstes adiuerit, nullibi constat, nec pariter constitit in prima instantia de re-
16 stamento Lauræ, cum tamen † doceri debuisset incontinenti de claro fideicommisso, & bonorum identitate, vt eius exceptio executionem sententiæ in saluiano latæ impediret, *Seraph. dec. 757.num.1.& 2.Rot.decis.534. sub num.10.par.4.recent.* cum aliis allegatis in *decis.83.num.10. apud Pacific. de salu.*

17 Quarto obiicitur, donationem esse inexequibilem, tum quia, cum † malo animo facta fuerit de omnibus bonis donatricis, nihil reseruato pro legitima Ginebriæ eius filiæ, corruit in totum, veluti inofficiosa re, & consilio, *Hond. cons.43.num.22.lib.1.Becc.cons.68.num.5.Surd.cons.473.*
18 *num.1. & seqq.* Tum etiam quia † caducata fuit per prædecessum Margaritæ donatariæ ante donatricem, idque ex præsumpta mente donantis, quem lex præsumit, noluisse hoc casu, sibimet præferre hæredes donatarij, *Alex.cons.3.numer.20. & 23.lib.8. Bald.cons.391.num.1.lib.3. Cephal.cons.312. num.85. & 86. Menoch.cons.84.num.15.cons.442.num. 32.Peregr. de fideicomm.art.51.numer.20.* Qui omnes
19 loquuntur, † quamvis hæredum mentio facta fuisset, quia censetur donatum hæredibus contemplatione primi donatarij; & in casu nostro concurrit vlterius, quod donatio est conditionalis, vt fuit dictum in dec.134. coram Reuerendiss.Vrgellen. quodque, mortuo donatario, donatrix instituit hæredem vniuersalem Ginebriam; ideoque donationem fuisse personalem,
20 & reuocatam declarasse videtur, & † declarare potuit, etiam ex interuallo, *Decian.cons.7.num.99. lib.1.Boer.dec.142.num.22.in fin.*

Primum tollitur, ex quo donatrix deinde hæredem instituit Ginebriam, eamdemque prius de bonis propriis dotauerat in scutis 1700. exinde etiam excluditur consilium fraudandi
21 filiam, &, † quatenus donatio esset inofficiosa re, non corruit in totum, sed agi solum potest ad legitimæ supplementum, si ei sit locus, *Bart. in l.Titia Seia,89.§. Imperator, num.4.ff.de leg.2. Abb. in c.fin.nu.5.de donat.Ias.cons.125.nu.17.lib.1.Natt.cons. 125.num.5. & 6.* vbi, quod sufficit, aliquid etiam minimum fuisse filiæ datum. *Honded. cons. 43. numer.25. lib.1. Gratian.discept.729.numer.11. & 12. Rot.*
22 *decis.365.numer.6.par.3.recent.*† Neque supplemento locus est, non docto de valore bonorum donatricis, qui probandus est à filia dante de inofficiositate donationis, iuxta theoricam *Bart.cons.17.lib.1.*& in terminis *Gabr.cons.137.nu.20. lib.2.Honded.cons.43.numer.25. Gratian.d.discept.729. numer.10.* Quod verò Ginebria dotata fuerit de bonis propriis Lauiniæ constat ex instrumento dotali, in quo Lauinia in solutum dotis à se promissæ ob decoctionem viri assignauit Ioanni Baptistæ Genero tot bona propria, & census
23 ipso viro præsente, & consentiente, † cuius præsentia, & consensus inducit tacitam confessionem, quod bona spectabant ad vxorem, & *leg. Quintus Mutius, ff. de donat.int.vir. & vxor.* contrariam opinionem excludit *Sal. c. in leg. cum propria, in fin.Cod.si quis alt.vel sib. Natt.consil.30.num.2. Osasc.decis.140. numero octauo & 10.vers.aduerten.Rot. decis.219. numer.7. & 8.par.2.diuers.decis.59.numer.2. decis.69. numer.5. inter impress. apud. Zacch. de societ. offic.*

Alterum caducitatis donationis non subsistit supposito, prout est in confesso apud partes, & firmat decisio 84.coram d. Vrgellen. quod versemur in donatione inter viuos, licet eius effectus fuerit collatus post mortem donatricis; Nam, quidquid sit, an donatio sit pura, vel conditionalis, † etiam in terminis donatricis con- 24
ditionalis verior est, & magis communis opinio quod ob prædecessum donatarij non fiat caduca, saltim, quando etiam hæredibus fuit donatum, quia tunc præsumitur, quod donator voluerit quoque hæredibus acquiri, vel ex propria persona, vel ex transmissione, quæ in contractibus locum habet etiam pendente conditione, nec haberet, si caducaretur, *§.ex conditione, Institut. de verb.oblig.leg.necessario, §.1.ff.peric. & commod.rei vend. Gomes. latissimè var.resol.lib.2.cap.11. numer.36.* & in puncto *Ruin.cons.98. numer.16. vers. cum donatio, lib.1.post Bald.in l.2.num.10.Cod.iur.dot. Alex.cons. 14.num.3.lib.1.consil.75.num.4.lib.4.Roland.cons.77.nu. 12.lib.1.Franc.Ant. Coll. consil. 12. num. 78. & 79.* vbi † distinguit, inter donationes cum personis 25
prohibitis, quæ oportet, confirmentur morte, de quibus loquuntur plerique ex allegatis in obiecto, & alias ab initio validas. *Menoch.* sibi contrarius *consil.388. sub num.55.vers.quia de re. Ant.Fab. in Cod.lib.8.defin.21.numer.2.* quem refert, & sequitur *Fontanel.decis.54 numer.16. Capic.Latr.decis.2. sub numer.28.Rot.decis.142. sub num.2.part.4.decis.9.num. 7.par.7.recent.*

Et hæc opinio † eo facilius recipienda est in 26
præsenti, quia donatrix nedum donauit Margheritæ, & hæredibus, sed etiam promisit, molestiam non inferre Margheritæ, nec eius hæredibus, quibus cum applicabilis non sit huiusmodi promissio respectu donatricis, nisi quatenus, prædefuncto donatario, ipsa viuente, donatio transiret ad hæredes, inde deducitur, quod donatrix voluit etiam, prædefuncto donatario, bona donata ad hęredes spectare, ad tradita in proposito per *Cyriac.controu.314.num.11.vers. secundo quia.*

Neque vrget contraria declaratio desumpta, vt supra, ex testamento donatricis, Quia procedere posset nisi tempore declarationis superesset donatarij hęres, qui ex donatione bona cósequi debet iuxta prædicta, vt, respondendo ad allegationes contrarias, bene aduertit *Cancer.var. resol.lib.1.cap.8.num.180.vers. quod est intelligendum ex Cassan.cons.53.num.47.& 48.& nu.55.*

Non negatur, quod hæres † agere non possit 27
ex donatione conditionali, nisi post purificatam conditionem, sic enim intelligendum esse text. in *§.ex conditionali, Instit.de verb.oblig.* notat *Alciat. respons.3. numer. 22. libro octauo. Surd. consil. 403. sub numer. 47.* sed in casu nostro vnica adest conditio, seu onus soluendi scut. 100. in manibus Depositarij Societatis Sancti Hieronymi Ciuitatis Arimini, quod ex præcepto donatricis implendum est post acquisitam donatario bonorum possessionem, &, cum respiciebat fauorem sororis Pompei donatarij, aduersaria, † cuius non interest, excipere non potest 28
de non implemento, *leg. si pupillus, §. videmus, ff.neg.*

ff.neg.gest. Rota coram Greg.dec.118.num.5.dec.410.nu.6.

Rursus objicitur, quod non fuit probata possessio donatricis; sed gratis, quia adest instrumentum acquisitionis cum clausula constituti, 29 † quę probat constitutarię possessionem contra aduersariam illius hæredem, *Angel.in l.quadam mulier,num.2.ff.rei vendic.* & alij in terminis donationis allegati in *dec.85.nu.11.apud Modern. de manuten.*

Non obstat retentio pro credito scutorum 460. auri canonizato per mandatum Rotale; Quia sententia mandat, illud compensari cum fructibus ab his bonis exaduerso perceptis, quos Aduersaria tenetur in sui crediti extin-
30 ctionem imputare, † ideò donec illorum quãtitas probetur, creditum remanet illiquidum, & inefficax ad retentionem, vt fuit dictum in *Signina Saluiani 26. Aprilis, & 13.Iunij 1638.coram R.P.D.meo Carillo, in Romana Retentionis Bonorum 23. Maij 1642.coram R.P.D.meo Ghisilerio,* & aliàs sæpissime.

Tandem non obstat, quod donatariæ successerint duo filij, quorum alter est Professus in Religione Sancti Benedicti, quia hic ante ingressum in Religione renunciauit omnia jura Pompeo fratri, & † renunciationis instrumen-
31 tum etiam post latam sententiam potuit produci, cum de hoc antea non fuerit oppositum, *Rota dec.168.nu.10.*post *Pacific.de salu.Adden.ad Greg. dec.272.in fin.*vbi allegat concordantes.

Et ita decisum vtraque parte informante, &c.

R.P.D. CERRO.

Anconitana Dotis.

Mercurij 4. Iunij 1643.

SVMMARIA.

1 *Viri hæredes, anno luctus durante, non tenentur restituere dotem in mobilibus, & pecunia consistentem, sed alimenta præstare, nec interim faciunt fructus suos.*

2 *Alimentorum viduæ taxatio potest per Statutum validè fieri.*

3 *Interusuria Viduæ post annum luctus non intercedente mora non debentur.*

4 *Mora euitatur oblatione, & deposito judiciali habenti vim solutionis, & liberationis.*

5 *Ampl.vt, creditore recusante, sufficiat etiam oblatio sola verbalis. Extende vt n.6.& 7.*

8 *Dare, & recipere qui debet, debet prius dare, vel offerre.*

9 *Conditionem important verba per ablatiuum absolutum.*

10 *Conditio est prius adimplenda, quam dispositio sortiatur effectum.*

11 *Depositum non integrũ non suffragatur. Lim.vt n.13.*

12 *Creditor quando possit distrahere pignora in satisfactionem sui crediti.*

14 *Mora non contrahitur, credito non liquido.*

15 *Mora quæ resultat ex propria culpa, & facto non potest euitari.*

16 *Mora non contrahitur à debitore, vbi creditor petit plus debito.*

17 *Depositum non liberum, sed cum conditione intrinseca non vitiatur.*

DECISIO CLXXXVII.

Fvit responsum, non deberi interusuria dotalia hæredibus q.Franciscæ Lanfranconę, quia, Aut petuntur pro anno luctus, &c, cùm dos consisteret in pecuniâ, & mobilibus, nulla debentur interusuria, quia † hæredes viri, du- 1
rante d.anno, non tenentur restituere dotem in pecunia, & mobilibus consistentem, sed solùm præstare alimenta, & interim non faciunt fructus suos, juxta opinionem, quam originaliter tenuit *gl.in l.vnic. §.exactio.C.de rei vxor.act.* & communiter sequuntur *Doct.* vt ibi notat alia *gl.addit.* & patet ex relatis per *Honded.36.n.1.lib.2.* & latius per *Surd.de alimen.tit.1.q.44.nu.11.29.& 30.* & approbauit *Rota coram Sanct.Mem. Greg.XV. dec.462.n.2.*alimenta autem præstita fuerunt, & quidem in quantitate sufficienti, quia illa taxantur à Statuto Anconæ in solis scutis 60. quæ taxatio de jure licita est, & debet attendi, 2
Abb.in ca.salubriter, n.6.Surd.d.q.44. n.33 & tamen Francisca habuit quantitatem longè majorem retractam ex fructibus censuum, pensionibus domorum, venditione certorum mobilium, & ex aliis multis, de quibus in Summ.illorum de Fanellis n.16.

Aut verò petuntur interusuria pro tempore post annum luctus, & ab inde citra decursa, & ista pariter non debentur, cum nulla possit considerari mora in hæredibus Hieronymi mariti Franciscæ † sine qua hujusmodi interu- 3
suria non debentur, *Alciat cons.59.nu..... & cons.113. nu.5.lib.5.Surd.cons.211.nu.9.& Rota in recent. dec.132. num.17.*

Cùm enim dd. hæredes statim ac dies solutionis aduenit, fecerint in judicium pluries reales oblationes, & actuale depositum quantitatis debitæ, vt eorum summ.nu.4. 6.10.& 13. cessat quæcumq; mora, cùm † similes oblationes factæ in judicio, & depositum habeant vim 4
solutionis, & inducant liberationem, *Surd.cons. 86.nu.28.& 29.& cons.142.nu.8.& cons.331.num.39.& seqq.& dec.262.n.2.& 3.Gratianus discept.for.ca.38.nu. 32.& ca.786.n.2.* vbi, quod quando versamur in ablatione judiciali, quod tali casu indubitater habet vim solutionis, *Natt. cons.631. nu.6.post med. Rolan.cons.7.n.29.lib.3.Cephal.cons.207.n.44.*& pluribus sequent.qui tres consuluerunt in eodem casu, & alios allegat *Ciriac.contr. 228.n.19.& 35.*& sequitur *Rota in recent. dec.219. nu.13.parte 5.*& de deposito *Rot.dec.291. n.13.post Cenc.de censibus secundum nouam impress.*

Quæ multò magis procedunt in casu nostro, cùm Francisca semper recusauerit recipere, † quo casu non solùm sufficit oblatio realis, sed immò etiam sola verbalis, vt per *Surd.dict. cons.86.n.29.& d.cons.331.n.39.* & alij per *Cenc.de censib.q.3.n.30.vers.nisi creditor expressè recuset, & Rota coram Reuerendiss.Vrgellen.dec.108.n.4. & coram bo.me. Buratto dec.517.n.3.& 4. & coram Greg.dec.214.n.1.in recent.dec.137. n.1.p.2.* 5

Nec † ad istum effectum requiritur expressa, & specifica recusatio, sed sufficit, quod constet creditorem recepturum non esse, *Bart. in l.Prætor ait, §.si quis paratus in fi.ff.de nou.oper.nunc. Bero.* 6

conf.196.nu.2.lib.1. Cephal.conf.207.nu.54.& sequ. vbi optimè distinguit,& *Surd.d.conf.86.nu.30.& conf.*
7 *142.sub num.8.& conf.331.num.39.ante fin.* † Qui ampliant id procedere, etiam si creditor, audita oblatione, taceat, & non acceptet, quia secundum eos talis taciturnitas habetur pro non acceptatione,& sufficit sola litis sustētatio, *Natt. d.conf.631. sub num.4. Rot.coram Duran.dec.108.num.5.*

Quibus etiam accedit,quod dict.Francisca, tam ex formâ mandati A. C. quàm ex formâ mandati Rotalis tenebatur restituere dictis hæredibus in actu solutionis mobilia ad eos spectantia quæ ipsa apud se retinebat, & tamen ipsa non solum mobilia non restituit,sed nec etiam obtulit,quamuis fuerit sępius interpellata,vnde tanto minus potest imputari mora dictis hęredibus,qui non tenebantur soluere,nisi facta eis prius oblatione,& successiuè restitutione suorum mobilium;sed potius Francisca fuit in morâ, dum ipsa non obtulit mobilia,prout tenebatur ex lege vtriusq; manda-
8 ti,cùm semper, † vbi quis debet dare, & recipere,prius debeat dare, vel offerre id,quod tenetur,si vult recipere id,quod ei debetur,juxta celebrem *glos.in leg.ædiles.in fin.in verb.præstet.ff.de ædilit.edict.* quam sequuntur *Dec.conf.421.nu.10.& Roman.consil.244.n.4.* Qui præcisè in nostris terminis consuluit de quâdam viduâ quæ recusabat restituere certa bona, quæ ad eam peruenerant de bonis mariti,quod illius hæredes non tenebantur ei soluere dotem per supradictam rationem, quod illa debebat prius dare, vel offerre,si volebat recipere,& sub nu.5. subjungit, quod, cùm hæredes mariti obtulerint velle soluere cum hoc, quod illa vidua faceret ea, ad quæ tenebatur, quod interim non poterat dici in morâ,& Add.ibi citat alios concordantes.

Pręsertim cùm onus restituendi mobilia fuerit injunctum Franciscæ per viam conditionis vt apparet ex illis verbis, Restitutis omnibus
9 mobilibus in Inuentario descriptis, † quę verba tanquam prolata per ablatiuum absolutum conditionem inducunt *l.ab emptione,* & ibi *Bart.n.1.Castr.n.13.& alij.ff.de pact.Rot.coram Burat. dec.69.n.2.* Vnde tanto magis debebat præcedere restitutio,vel saltem oblatio mobilium,cùm
10 † proprium conditionis sit, vt prius impleatur,antequam dispositio sortiatur effectum, & executionem, *Bart.in l.quibus.40.§.Termilius,nu.1. in fin.vers.hoc duo ad doctrinam conditionis ff.de condi. & demonstrat.Bald.conf.219.sub num.5.lib.2. Crauett. conf.59.n.1. Corn.conf.102.nu.19.lib.2. Cephal.conf.207. n.52.Menoch.conf.131.nu 1.Honded.conf.58.num....lib.2. Rota in recent. dec.268.n.1.p.1.*

Nec obstāt ea,quę in contrarium objiciuntur, & Primò,quòd non fuerint depositata nisi scuta 850.& tamen creditum dotis esset scutorum
11 3052.& sic † depositum tanquam non integrū non suffragari,vt responsum fuit in hâc causâ sub die 7.Februarij 1642.coram me; Quia in d. decisione hoc dictum fuit ad effectum excusandi delictum Franciscæ vendentis pignora, &
12 sic agebatur de damno vitando, † ad quem effectum sufficiebat, quod Francisca esset creditrix in majori quantitate,ad hoc, vt sibi liceret distrahere pignora in satisfactionem sui crediti, *§.1.Instit.quib. lic.alien.vel non l.si conuenerit ff.de pignor.act.* sed hodie, cùm de hoc principaliter agatur pro captando lucro ex morâ debitoris non soluentis ad hunc effectum dixerunt Domini satis esse,quod eo tempore dos non esset liquida in majori quantitate ad hoc, vt mora non dicatur incursa; licet enim integra dos esset scutorum 3052.b.54. de tempore tamen oblationis erat solùm liquida in scutis 2250.pro quibus Signatura rescripserat,sine præjudicio, vnde cùm ex his Francisca jam fuisset consequuta scuta 1400.redacta ex tot censibus hæreditarijs subhastatis, remanebant solùm liquida scuta 850.oblata;& depositata.Reliqua verò scuta 802.b.54. erant illiquida, cum Signatura quoad ea rescripsisset cum clausula,Si quid exequendum. † Adeòq; depositum scu- 13
torum 850. licèt non integræ summæ,fuit validum,& sufficiens,cùm pro ea solum rata dos esset liquida, nec aliqua potuit incurri mora respectu residui non depositati, quia, † cùm 14
esset illiquidum, opus erat expectare illius liquidationem, & postea deponere prout dicti hæredes fecerunt, *Rip.in l.quod te. nu.67.in fin. ff.si cert.pet.Bald.conf.461.nu.3.lib.2. Rimin.sen.conf.361.nu. 6.& 10.lib.2. Soccin.sen.conf.107.nu.2.lib.1 Anchar.conf. 135.nu.2.Crauet.conf.89.nu.5.Surd.d.conf.331.nu.42.Tiraq.de retract.lignag.§.1.gl.19.n.1.Rota coram Card.Seraph.dec.473.n.2.& in recent.dec.331.nu.6.in fin.p.1.*

Nec resistit, quod hæc posterior summa dicatur remansisse illiquida culpa,& facto dictorum hæredum, qui diu litem sustinuerunt, & variis prætextibus, & diffugiis solutionem distulerunt, † ex quo infertur, ipsos non posse
excusari à mora eorum culpa,& facto causata, 15
ex adductis per *Tiraq. de vtroque retract. §.6. gl.3. n.1.& 2.*

Quia placuit responsio,quod imò hęc summa remansit illiquida culpa, & facto ipsius Franciscæ,quæ dedit ansam liti, & illius continuationi petendo plus debito, nempe scuta 4.mil. cùm tamen verè non essent debita, nisi scuta 3052.& b.54.vt comperiit Rota,quæ absoluit d.hæredes à scutis 947.& b.46.quæ plus debito petebantur,cum condemnatione Franciscæ in expensis,vt in sum.n.9.& sic † non po- 16
test dici d.hæredes hoc respectu fuisse in mora, quia,dùm ab eis plus debito petebatur,habuerunt justam causam litigandi, quæ excusat à mora, etiam ad istum effectum, ne possit peti interesse, *Rip.in d.l.quod te.nu.55.ff.si cert.pet.Aretin. conf.149 nu.9. Soccin.sen.d.conf.107.sub nu.2.lib.1.Rom. conf.244.nu.5.vbi Add.* alios citat,& in his terminis quando plus debitum fuerat petitum, *Surd. conf.142.n.6.& 7.Tiraq.de retract.lignag.§.6.gl.2.n.1.*

Denique non obstat, quod depositum non fuerit liberum, sed cum vinculis conditionibus. Quia alia non adfuit conditio, nisi,quod, restituerentur mobilia, † quæ conditio cùm 17
fuisset apposita à Iudice in decreto, tanquam intrinseca non vitiat depositum, *Scacc. de camb. §.2 gl.5.n.5.vers.contingit. Cenc.de cens.q.3.nu.29.in fin. Add.ad Greg.dec.105.nu.12.& idem Greg.dec.347.n.12. Rota diu.dec.813.n.1 p.4.& coram Duran.dec.42.nu.8. & Add.ad Buratt.dec.429.numer.7.& coram Coccino, dec.15. num.3.*

Et ita vtraque, &c.

R.P.D.

R.P.D. PEVTINGERO.

Tiburtina Castri S. Angeli.

Sabbati 23. Ianuarij 1644.

SVMMARIA.

1 *Instrumentum facit probationem probatam inter contrahentes eorumque haredes, & successores.*
2 *Confessio debitoris ante contractum debitum nocet etiam creditoribus posterioribus, & singularibus successoribus.*
3 *Successor singularis dicitur creditor ex alterius persona.*
4 *Successor contrahentium factum impugnare non potest.*
5 *Fructus percepti prasumuntur à possessore.*
6 *Fructuum perceptorum quantitas probatur ex probatione summa alias percepta.*
7 *Fructuum in taxatione quantitas probatur à solutis. Lim. vt nu. 8. Sublim. vt nu. 9.*
9 *Possessor adhuc dicitur, & ad fructus tenetur ac si percepisset, qui pignus quod relaxare debebat, alteri dedit.*

DECISIO CLXXXVIII.

CVm Domini sub die 27. Iunij 1642. respondissent, Diu. Paulo Iordano Vrsino Duci Bracciani dandam esse reintegrationem ad Castrum S. Angeli, lataq; per me sententia reintegratoria, fuisset cum condemnatione fructuum à die motæ litis ex d. Castro perceptorum, & vsq; ad totalem possessionis ejusdem dimissionem percipiendorum. Volens dictus D. Dux hujusmodi fructus hodie liquidare, dubium proponi petijt, ad quam summam sint taxandi, & DD. responderunt, esse taxandos à die motæ litis de anno 1580. pro quolibet anno in summâ scutorum 480. pro nũc ad rationem decem carolenorum pro quolibet scuto. Quia in hâc quantitate à partibus fuerunt confessati, & taxati, & acceptati in instrumento pignoratitio hujus Castri dato in Sum. Ducis Bracciani, n. 1. † quod tam inter contrahentes, quam
1 illorum hęredes facit probationem probatam, *leg. postulante vbi DD.* & præsertim *Castr. nu. 1. ff. ad*
2 *Treb. Valenzuol. cons. 10. n. 43.* † quę confessio debitoris ante debitum contractum nocet etiam creditoribus posterioribus secundum *Castr. in l. 1. n. 8. ff. sol. matrim. Rota coram bo. me. Coccin. dec. 152. n. 1. &*
3 *seq.* & sic singularibus successoribus, † qualis reputatur Dux Parmæ tanquam creditor Alphonsinæ ex personâ Madamæ Margaritæ, ex *Rota in Romanâ Pecuniaria 3. Decemb. 1593. coram bonæ*
4 *me. Card. Hieronymo Pamphilio*; † à quo tanquam contrahentium successore, ad instar eorumd. contrahentium in quæstionem reuocari non potest, *dict. leg. postulante, in princ.* vbi *DD. & Castr. in princ. & n. 6. ff. ad Treb.* cum latè congestis per *Valenz. d. cons. 10. d. n. 43. & seq. Ciriac. contr. 256. n. 3.* Ideò;
5 cùm † de perceptione non dubitetur ex ipsâ possessione, *Bald. in l. si fundum, nu. 5. C. de rei vendic. Rota dec. 25. de præb. in nou. Seraph. dec. 1245. nu. 6. Greg. dec. 50. n. 2. & in Perusina Bonorum 1. Iunij 1630. coram Reuerendiss. D. meo Dunozetto*, sed quæstio tantùm sit de quantitate, † satis est, Iudici constare, alias 6
tantam fructuum summam fuisse perceptã, vt benè respondendo contrariæ opinioni, *Bald. in l. 1. C. de fruct. & lit. expens.* declarat *Acchil. dec. 22. de restit. spoliat.* quod clarè patet in casu nostro per suprad. instrumentum, prædictã quantitatem percipi solitam fuisse, cùm adsit regula, quod
† in taxatione quantitas probetur à solutis in 7
d. l. si fundum, in fin. C. de rei vendicat. Achil. de Graff. d. dec. 22. de restitut. spoliat. Rota dec. 343. n. 3. & 4. parte 1. rec. Burat. dec. 777. in princ. & n. 3.

Non obstat, si dicatur, quod ista taxatio facta de anno 1504. † tanquam nimis remota non
prosit liquidationem temporis pręsentis, & ex 8
hoc nimis longo interuallo excludatur solida probatio ex conjecturis desumpta, vt voluit *Bald. in d. l. 1. n. 22. in fin. C. de fruct. & lit. expens.*

Quia vltra quod satis notorium est, fructus istius Castri ad scuta mille annua, & vltra creuisse, cessat difficultas, quia exhibetur à D. Paulo Iordano taxatio, & liquidatio fructuum inter Serenissimũ Ducem Parmæ, & D. Marchionem Pallauicinum concorditer ab anno 1622. vsq; ad annum 1633. facta, ex quib. satis manifeste apparet, facta computatione anni sterilis cũ fertili, fructus annuos ascendere ad scuta 1057. b. 75. Vnde quemadmodum ex his demonstratur fructus ab anno 1622. vsq; ad annum 1633. esse plurimum auctos, ita verisimile non est, ab anno 1504. citra fuisse minores scutorum 480.

Nec refert, Serenissimum Ducem Parmę fructus ex Castro non percepisse; Quia † dando al- 9
teri Castrum, quod, finito pignore, tenebatur relaxare, habendus est pro possessore, atq; tenetur ad fructus, tanquam illos ipsemet percepisset, *Gratianus discept. foren. 240. n. 38.* & firmauit *Rota in Romana Pecuniaria 26. Iunij 1621. & 21. Februarij 1624. coram bonæ mem. D. meo Remboldo*, & in eâdem causâ *7. Iunij, & 8. Nouemb. 1627. coram bo. me. Coccino.*

Ducto igitur calculo à die litis motæ, juxtà sententiã Rotalem de anno 1580. cùm debeantur fructus ad rationem 480. ducatorum pro quolibet anno, de quibus sunt elapsi 63. firmarunt Domini fructus pro nunc, sine præjudicio residui, in ducatis 30240. esse taxandos.

R. P. D. BICHIO.

Romana Vinea.

Veneris 19. Februarij 1644.

SVMMARIA.

1 *Fideicommissi existentia, illiusque purificatione ad fauorem petentis, ac re possessa olim per fideicommittentem identitate probatis, danda est immissio ex rem. l. fin. vel saluiani.*
2 *Adjudicatio non resultat ex verbis, quia respiciunt actum de futuro, & maximè quando non est pro toto credito, & pracedere debet astimatio, & factum Executoris seu Cursoris, nisi sit per viam deliberationis vti plus offerenti, & n. 3. Ampl. n. 6. & 7. Lim. vt nu. 10.*
3 *Adjudicatio in exequutionem decreti Iudicis fit de stylo ab Exequutore, seu Cursore vice partis fungente.*

4 *Decretum de dando in solutum aliud est, aliud datio, & n.8.*
5 *Dominij ad translationem non sufficit Iudicis decretum, nisi sequatur traditio, & sic illius executio. Ampl. vt nu.6. & 7.*
7 *Immissio, seu traditio in eo, qui possidet, an sit in adjudicatione necessaria.*
9 *Promissio de accollando differt ab accollatione, sicuti promissio de vendendo à venditione.*
11 *Nullitas dationis in solutum, si appareat ex ipso decreto, non est opus actorum transportatione.*
12 *Nulliter ingressus possessionem non est legitimus contradictor ad impediendam immissionem fideicommissario: Ampl. vt n.13.*
14 *Minor vt validè citetur, debet eidem deputari curator.*
15 *Ratificatio adjudicationis nullæ non inducitur ex acquiescentia non docto de specifica scientia nullitatis.*
16 *Fideicommissi bona non possunt per creditorem grauati post illius mortem retineri in vocatorum præjudicium.*
17 *Legitimæ in computatione electa censentur prima corpora fideicommissi alienata. Lim. vt n.20. & 21.*
18 *Assignatio fructuum differt ab assignatione proprietatis.*
19 *Inuentarium hæreditarium non suppletur tutelare.*
22 *Creditum effectum dicitur illiquidum, & inefficax ad retentionem ex perceptione fructuum post litem motam.*
23 *Error calculi in aliquibus præsumitur etiam in cæteris.*
24 *Melioramentorum ad probationem probandum est, quid impensum, & quid melioratum.*
25 *Melioramentis non benè liquidatis, locus est cautioni.*

DECISIO CLXXXIX.

EX fideicommisso Emiliæ Auiæ Benedictus Marina postquam obtinuerat per sententiam Eminentissimi D. Vicarij Vrbis immissionem in possessionem Vineæ detentæ à Laurentio Iusto, ingressurus Religionem Societatis Iesu donauit omnia bona sua Benedicto Perontio, qui prosequendo causam appellationis à dictâ sententiâ exaduerso interpositæ coram me institit disputari dubium, An ei sit danda immissio; eoq; hodie proposito, affirmatiuè Rota respondit.

1 Est † enim citra controuersiam apud partes existentia fideicommissi, purificatio ad fauorẽ Marinæ authoris Perontij, & identitas Vineæ olim possessæ à fideicommittente, quibus probatis denegari non potest immissio ex remedio, siue *leg. fin. C. de edict. Diu. Adr. tollen.* siue vtilis Saluiani interdicti. *Gabr. conf. 45. n.9. lib.1. conf. 44. n. 2. & seqq. lib. 2. Surd. dec. 76. n. 4. & seqq.*

Neq; ad impediendam immissionem Laurentius tanquam tertius possessor cum titulo dationis in solutum judicialiter obtentæ pro concurrenti quantitate crediti scutorum 1400. quæ sibi Clarix fideicõmittentis filia debebat, est legitimus contradictor. Primo, quia ad hũc titulum probandum produxit citationem, quam fecit de Anno 1619. ad vidẽdum sibi tradi in solutum bona, super quibus fuit facta executio cum tertia parte pluris juxta formam Statutorum Vrbis pro concurrenti quantitate sui crediti, & decretum in calce ejusdem citationis extensum, nõ per verba, Ex tunc Dominus dedit in solutum, sed per sequentia, Relatione facta comparuit idem &c. & obtinuit dari in solutum vt suprà juxta formam Statutorum &c. quæ idem important, ac si dictum fuisset, Obtinuit, quod dentur in solutum, atq; ideò, † cùm respiciant actum de futuro, & antequam sortiantur naturam actualis dationis, necesse sit, quia datio non erat pro toto credito, quod præcedat æstimatio bonorum, quidquid sit in deliberatione, quæ fit creditori tanquam plus offerenti, *Surd. conf. 256. n.5. in fin. & nu. 6. & 8. Afflict. dec. 158. Rota dec. 109. n. 8. & 10. dec. 323. n. 6.* inter impress. apud *Modern. Perusin. de manuten.* nec non factum Executoris, seu Cursoris, † qui de stylo in executionem decreti Iudicis adjudicet, & in solutum det, fungendo vice partis, juxta tex. in *l. 1. C. si in caus. iudic.* non important dationem in solutum, cùm † aliud sit decretum de dando in solutum, aliud ipsa datio, & ad translationem dominij non sufficiat decretũ Iudicis, nisi sequatur traditio, hoc est executio decreti, *Alex. conf. 1. nu. 4. lib. 5. & conf. 90. num. 9. lib. 2. Mandell. conf. 74. nu. 5.* & in puncto *Grat. d. discept. 545. nu. 12. & seqq. relat. à Modern. Pisaur. de subhast. q. 26. n. 4. & seqq.* 2 3 4 5

6 Itavt † nec suffragetur, quod creditor ante decretum esset in possessione bonorum, quia semper deficit consensus Iudicis, qui non dedit in solutum, sed decreuit dari de futuro, cùm tamen ad hunc effectum requirantur verba de præsenti, & opus sit præcedenti æstimatione, & actuali datione in solutum per Cursorem, aut Executorem juxtà stylum faciendâ, vt in his terminis *Grat. d. discept. 545. nu. 49. & seqq. Putat. d. dec. 124. n. 16. & seqq. relat. à Modern. Pisaur. de subhast. dict. q. 26. n. 19. & seqq.*

7 Non obstat *Paris. conf. 42. num. 31. lib. 1.* qui ait, † non esse necessariam immissionem ex secundo decreto, seu traditionem, quando victor jam est in possessione ex primo. Quia supponit, quod Iudex per consensum de præsenti adjudicauerit bona creditori, alioquin enim deest authoritas Iudicis necessaria mediante decreto adjudicationis, † quod differt à decreto de adjudicando, † sicut promissio de accollando ab accollatione, *leg. si quis stipulatus sit stichum, ff. de verb. oblig. Rot. coram S. M. Gregor. XV. decis. 28. numer. 2.* & mandatum de vendendo à venditione, *Tiraq. de retract. conuent. ad fin. tit. nu. 42. & seqq. Alex. conf. 72. nu. 9. lib. 3. Surd. conf. 52. n. 13. conf. 372. nu. 1. Thes. dec. 234. num. 5.* 8 9

10 Non obstat, quod triduo post decretum, Obtinuit dari in solutum, Iudex ad instantiam ejusdem Laurentij inhibuit Clarici, ne ipsum molestaret super Vinea, stante, quod fuit instãti tradita in solutum, & propterea ad ipsum pleno jure dominij spectat; † vnde, juncto dicto præcedenti decreto, probari videtur vera datio in solutum, *Abb. conf. 742. n. 10.* Quia *Abb.* loquitur, quando præcessit æstimatio, neq; probatur negatiua, quod nusquam emanauerit decretũ actualis adjudicationis per verba de præsenti, quod non supplet d. inhibitio, quæ per errorem

sup-

ſupponit decretum actualis dationis in ſolutum, & potuit fieri etiam vigore alterius juris inſtanti competentis ſuper Vinea, vt dixit *Rot. in Romana Domus 6. Februarij 1640. coram Eminentiſſ. D. Card. Ponzirolo, §. pen.*

Secundò, quia aſſerta datio in ſolutum eſt nulla, & nullitas apparet ex ipsâ lecturâ de-
11 creti ex aduerſo producti, † quo caſu ad eam probandam non eſt opus vlteriori tranſportatione actorum, *Grat. diſcept. 968. n. 10. Rota dec. 561. n.*
12 *12. parte 1. rec.* † & poſſeſſor non eſt legitimus cōtradictor ad retardandam immiſſionem fideicommiſſarij, ex alleg. per *Modern. Bononien. de legit. contract. q. 7. n. 144. & 146.* & per *Modern. Peruſin.*
13 *de manut. obſeru. 42. nu. 155. Alb. conſ. 388. n. 18.* † quamuis authoritate Iudicis, poſſeſſionem ingreſſus fuiſſet, *Rota in Bonon. fideicommiſſi de Roncho 16. Ianuarij 1589. coram bo. me. Comitulo.* alleg. per *Modern. Bononien. d. q. 7. num. 147.* Apparet, inquam, decre-
14 tum emanaſſe citata Clarice, cum tamen, † ſtāte illius minoritate, probata ex fide baptiſmatis, debuiſſet illi deputari Curator, vt judicium validè fieret, tam ex diſpoſitione Statuti Vrbis c. 49. lib. 1. quam juris communis, *leg. admone adoleſcentem, C. qui pet. tut. l. cum & minores, C. ſi aduerſ. rem iudic. l. acta, §. contra, l. contra pupillum, ff. re judic. Bero. conſ. 75. n. 24. lib. 3. Rota coram bo. me. Buratto dec. 393. n. 4. coram D. Vrgel. dec. 142. n. 1.* & plenè in *Macerateu. Hæreditatis 2. Decembr. 1639. coram R. P. D. meo Royas.*

Atq; hinc de anno 1628. Clarix obtinuit per ſententiam alterius Iudicis reintegrari ad poſſeſſionem hujus Vineæ; Vnde excluditur ratificatio ex aduerſo deducta ex acquieſcentiâ
15 Claricis, † ad quam præterea eliciendam non ſatis fuiſſet acquieſcentia, non probato, quod Clarix habuerit ſpecificam ſcientiam nullitatis reſultantis ex capite non deputationis Curatoris, & non factæ æſtimationis, actualiſque adjudicationis, *Surd. conſ. 49. n. 33. & ſeqq. Gabr. conſ. 36. n. 60. & ſeqq. conſ. 146. n. 14. lib. 1. Barz. dec. 48. nu. 24. & ſeqq. Rota coram S. M. Greg. XV. dec. 179. n. 6. & in d. Maceraten. Hæreditatis coram D. meo Royas*, & redditur magis turbidus titulus prætenſæ dationis in ſolutum, accedente præſertim, quod creditum, pro quo facta fuit, non caret difficultate propter errores calculi adductos per informantes pro Perontio.

Tertio quia reſoluto per mortem jure Claricis debitricis Laurentij, reſolutum pariter
16 fuit jus ejuſdem Laurentij; † qui pro debito Claricis hæredis grauatæ non poteſt vltra ejus vitam retinere bona fideicommiſſo ſubjecta in præjudicium vocatorum, *Rota dec. 15. nu. 10. dec. 41. n. 4. & 5. dec. 42. n. 1.* penes *Cenc. de cenſib. facit tex. in l. lex vectigalis, ff. de pignor, Surd. dec. 102. n. 12.*

Neq; competit retentio ratione legitimæ
17 debitæ Clarici ex bonis fideicommiſſi, † in quam regulariter cenſentur electa corpora alienata per hæredem, *l. Marcellus, §. res, quæ, ff. ad Treb.* Quia Clarix non alienauit hanc Vineam,
18 ſed ſolum aſſignauit Laurentio fructus, † quod longè differt ab aſſignatione proprietatis *Bolognett. conſ. 7. ſub nu. 25. verſ. qui voluit, Alex. conſ. 30. n. 9. lib. 2.* & cum diſtracta fuerint alia corpora fideicommiſſi, & hæres grauata non confecerit In-
19 uentarium hæreditarium, † quod non ſuppletur per Iuuentarium tutelare factum nomine tutoris, *Giurb. ad conſuetud. Meſſan. ca. 9. gl. 5. parte 1. n. 43. Rota in Bononien. Fideicommiſſi de Glauarinis 10. Decembris 1638. coram R. P. D. meo Royas*, legitima præſumitur conſumpta in aliis alienationibus, *Add. ad S. M. Greg. XV. dec. 185. n. 6. D. Vrgellen. dec. 360. nu. 2. & 3.* & fuit dictum in d. *Bononien. Fideicommiſſ. de Glauarinis 16. Decemb. 1638. coram R. P. D. meo Royas*, & in *Verulana Fideicommiſſi 22. Iunij 1640. coram me.* Contra quas alienationes objici non poteſt, quod ſint poſteriores prætenſa datione in ſolutum; Quia ex ſupradictis nunquam deuentum fuit ad tranſlationem dominij Vineæ mediante actuali datione per verba de præſenti, & † in legitimam cenſentur electa, quę pri- 20
mo alienantur cum abdicatione dominij, non autem quæ ſimpliciter hypothecantur, *Ceph. conſ. 189. n. 19. & ſeqq. Peregr. de fideicomm. art. 39. nu. 8. & 9. Rota dec. 1. numer. 10.* apud *Modern. Foroliuien. de legit.*

Et in omnem euentum, † cùm datio in ſolu- 21
tum ſit euidenter nulla, & Laurentius ſemper Vineę fructus perceperit, quos ſaltem à die motę litis tenetur reſtituere, vel in creditum
imputare, † ejus creditum redditur illiquidū, 22
& per conſequens inefficax ad retentionem, *Gratianus diſcept. 734. n. 13. Surd. dec. 46. n. 16. Caual. dec. 539. n. 5. Rota dec. 433. n. 2. parte 2. recent. dec. 411. nu. 24. parte 5. dec. 54. ſub numer. 11.* apud *Modern. Piſauren. de ſubbaſt.* & in *Auximana Cenſus 10. Maij 1636. coram Reuerendiſſ. D. meo Ghiſilerio Producano. in Recanaten. Manutentionis 27. Iunij 1642. coram R. P. D. meo Cerro*; eo magis quia calculus vnde probatio crediti deſumitur, detegitur in pluribus erroneus; † 23
taliſq; ideò etiam in cęteris præſumitur, *Gratianus diſcept. 563. nu. 35. S. M. Greg. XV. dec. 79. nu. 2.* vbi *Add. nu. 6.* allegant concordantes.

Non obſtat exceptio melioramentorum, quia ſufficit reſpondere, quod non fuit concludenter probatum, quid impenſum, & quid melioratum, † vt requiritur, *l. in fundo, ff. rei ven-* 24
dicat. Peregr. de fideicomm. art. 50. nu. 70. & ſeqq. Seraph. dec. 898. n. 1. Rota inter recent. dec. 650. nu. 2. parte 2. dec. 398. n. 47. parte 5. Et, † quatenus opus ſit, poterit 25
à Perontio pręſtari cautio de reficiendis melioramentis, poſtquam fuerint liquidata vt fuit dictum in *dec. Caualer. 54. n. 1. verſ. verum quia, dec. 48. nu. 16. parte 7. recent.* & alias ſępe.

Et ita deciſum vtraque parte informante, &c.

R. P. D. GHISILERIO.

Romana Nullitatis Deliberationis.

Mercurij 27. Aprilis 1644.

SVMMARIA.

1 *Appellandi terminus eſt dierum decem à die ſententiæ.*

2 *Appellanti reuerentialibus datis, datus intelligitur in Curia terminus dierum decem ad cauſam committendam.*

3 *Deſertio operatur, vt ſententia tranſeat in judicatum.*

4 *Commiſſio appellationis in forma expeditur ſine*

partis citatione per viam Signaturæ Iustitiæ, & de diligentia facienda intra legitima tempora ad euitandam desertionem, & nu.6.

5 *Appellationes à sententijs latis in Curia majorem in prosequendo diligentiam requirunt, quam aliæ à sententijs extra Curiam.*

7 *Sententia quando dicatur valida & justa.*

8 *Rescriptum super facultate subhastandi bona capta in judicio saluiani, & per aliquem ex impetrantibus detenta, & nu.16. & in fin.*

9 *Deliberatio non seruata rescripti forma, & eo magis contra illius formam facta, est notoriè nulla.*

10 *Exceptio de jure tertij allegari potest, quando jus tertij est ipso jure exclusiuum juris agentis, & redditur ratio.*

11 *Exceptio de non jure agentis allegari semper potest.*

12 *Citare an sufficiat Abbatissam, vel citandæ sint Moniales Capitulariter congregatæ, & quomodo.*

13 *Citatio contra Vniuersitatem non Collegialiter congregatam quando teneat.*

14 *Deliberatio facta non habita ratione fructuum perceptorum dicitur excessiua.*

15 *Pensiones domus perceptæ semper præsumuntur ab eo qui illius possessionem nactus fuit, non docto, quod alius perceperit.*

16 *Deliberatio facta spreta inhibitione est nulla, & attentata, Ampl. & Lim. vt ibi, & n.19. & 20.*

17 *Bona emphyteutica non cadunt sub hypotheca. Lim. vt nu.19.*

18 *Subhastatio non potest justificari ex nouiter deductis.*

20 *Signatura est adeunda pro declaratione rescripti, & interim timenda inhibitio.*

21 *Bona non debitoris subhastari, & deliberari non possunt.*

22 *Creditor ex saluiano immissus non possidet sibi, sed debitori.*

DECISIO CXC.

SVb die 6. Iunij anni 1642. Rota coram me censuit, sententiam A.C. declarantem nullam, & inualidam deliberationem domunculorum, de quibus agitur ad instantiam Catharinæ Castrucciæ deliberatarum Augustino Albertino non transiisse in judicatum, ex duobus fundamentis. Primò ob interpositam intra legitimum tempus appellationem, cùm sententia lata fuerit die 13. Martij 1641. & appellatio die 22. ejusdem interposita, sicque † intra decem dies à jure concessos ad appellandum,
1 *ca. quoad consultationem, de sent. & re iudic. ca. Romana, §. si vero, &c. non solum, de appell. in 6. auth. hodie, C. eod.* Secundò ob notoriam illius injustitiam in decisione probatam. Causa reproposita super eisdem per tres vices, supradicta die pro reuocatione decisionis fuit resolutum, & dictum, constare de re judicata.

Quia, etiamsi interposita fuerit appellatio intra legitima tempora, nihilominus, cùm Iudex in admissione appellationis dederit terminum juris, & sub die 30. Aprilis reuerentiales,
2 † in quorum formula de stylo continetur dilatio decem dierum ad causam committendam, dum commissio fuit solùm exhibita sub die 5. Iulij, & sic extra terminum dictorum decem dierum, qui datis reuerentialibus, censetur à Iudice datus in Curia, *Lancell. de attent. p.2. ca.12. in præfat. n.59.* cum pluribus seqq. juxta *dec. Cassad. 4. de appell.* & firmauit *Rota coram bonæ me. Buratto dec.171. n.4.* appellatio fuit deserta, &, † 3
stante simili desertione, clarum est, sententiam fecisse transitum in judicatum. Nec talis desertio euitari potest ex eo, quod transmissa fuerit commissio signanda, & facta fuerit diligentia pro ea obtinenda. Primò, quia commissio pro Signatura Gratiæ non fuit ad effectum obtinendi commissionem appellationis († pro 4
qua adeundus erat Eminentissimus Signaturæ Iustitiæ Præfectus absq; aliquâ partis citatione, cùm esset commissio appellationis informâ) sed ne fieret extractus, & firmus remaneret Notarius, ideò tanquam concernens diuersum articulum, & interesse suffragari non potest ad probandum diligentias in committendâ causâ appellationis. Secundò quia Catherina, recursu habito ad Sanctissimum de mense Aprilis, rejectâq; commissione propter prejudicium Notarij, presentauit commissionem Signaturæ Iustitiæ solum sub die 5. Iulij, expeditam, vt dicitur, *sotto la banca*, post seruatos terminos ad docendum de appellatione, & post relaxationem mandati pro expensis; & propterea Dominis diligentia Catherinæ non visa fuit sufficiens ad impediendam rem judicatam; debebat enim adire Eminentissimum Signaturæ, Iustitiæ præfectum, vel D. Regentem Cancellariæ, vel saltem Reuisorem, eiq; commissionem præsentare, & obtinere de more fidem, juxta opinionem Rotæ coram *Caputaq. dec.32. n.3. p.1 & in Perusina de Vbaldis, coram Card. Hieronymo Pamphilio, impressa per Marches. de commiss. p.2. fol.13. in Forolivien. de Torellis coram Cardin. Marquemontio, impressa vbi sup. fol. 79. quas secuta fuit Rota in Vicen. Cappellæ Veneris 2. Maij 1636. coram Eminentissimo D. Card. Macchiauello, quæ est dec.590. parte 5. rec. à nu.1. vsque ad nu.6.* Cùm † in appellationibus à senten- 5
tiis latis in Curia requiratur major diligentia in prosequendo, *Rota dec.25. de appell. in nou. & coram bo. me. Buratto d. dec.171. n.6.* quam in aliis latis extra Curiam, † ibidem enim sufficit appel- 6
lanti intra tempus datum iter arripere, *ca. cum causa de re iud. Specul. in tit. de appel. §. nunc breuiter, versi. item quid si pars.* In Curia autem ex supradictis non sufficit, quod appellans iter arripiat versus Cancellariam, sed opus est, quod accedat ad V. Cancellarium, seu Regentem Cancellariæ, si poterit, alioquin de hoc protestetur, & præsentet commissionem signandam, recipiatq; super hoc publicum instrumentum, seu fidem præsentatæ in calce commissionis, prout in praxi seruandum esse testatur *Lancell. de attent. p.2. c.12. in præfat. nu.65. & 71.* quem refert, & sequitur *Stacc. de appell. lib.3. ca.2. q.14. nu.36. & Rota coram Cassad. dec.4. de appell. n.2.* dicit, quod appellans debet adire V. Cancellarium, aut Locumtenentem, vel eum, qui pro tempore ad Signaturam commissionum est Præfectus, &, si erit impeditus protestari; aliàs appellans non dicitur fecisse debitas diligentias; Ita quod, cum in facto hujusmodi diligentiæ non probentur, conclusiones, & jura in decisione allegata, in se verissima, non applicantur.

Minus censuerunt Domini impediri posse transitum in judicatum sententiæ ex capite noto-

toriæ injustitiæ, quia hujuſmodi notoria injuſtitia non probatur concludenter à Catherina,
7 quinimmò † ſententia A. C. videtur valida, & juſta eo ipſo, quod reuocauit ſententiam injuſtam,&reſtituit in integrum Patres Sanctorum Apoſtolorum, Iſabellam de Remedijs, aliósque Creditores Andreæ aduerſus deliberationem nulliter, & indebitè conſumptam à dict. Catherina Caſtruccia, & Auguſtino filio.

Nullitas ſupradictæ deliberationis reſultat ex eo, quod reſcriptum Sanctiſſimi obtentum, à Patribus,& Iſabella juſtiſſimum,dum conſulebat vtriq; parti, quia in eo † mandabatur A.
8 C.vt deueniret ad ſubhaſtationem, & deliberationem bonorum d. Andreæ per ipſos Catherinam,& Auguſtinum detentorum,illis ab eorum poſſeſſione non amotis,ad effectum in primis ſatisfaciendi eiſdem de eorum creditis, & de reſiduo pretij alijs creditoribus; habebat in ventre plures clauſulas. Conſtito,quod intra decemnium non poſſit ſatisfieri;Quatenus ſententia ſuper immiſſione contra Moniales Ambroſij, in judicio ſaluiani lata, tranſiuiſſet in judicatum;Et vlterius, quod Monialibus præfigeretur terminus ad probandum, & reluendum, quo elapſo, & nihil, quod releuet deductos, reluitione non facta, procederetur ad ſubhaſtationem domuncularum,& tamen ad deliberationem fuit deuentum, non docto de impoſſibilitate ſatisfactionis intra decemnium, nec præfixo termino,minúſque probato,d.ſententiam tranſiſſe in judicatum,& propterea † deliberatio,tanquam facta non ſeruata forma,&,quod plus eſt, contra formã ipſam
9 reſcripti,fuit notoriè nulla; *Abb.in cap.cum dilectis,nu.4. de reſcript. allegatus à Rota coram bonæ mem. Buratto dec.854.nu.2.*

Nec ſubſiſtit,provt fuit dictum in deciſione, quę reuidetur,quod Patres,& Iſabella,nullum jus habentes à Monialibus,non poſſint dare de jure tertij,quodq; ſententia verè tranſiuerit in judicatum,cùm Moniales in tempore non appellauerint; dum non controuertitur, quod ſententia fuerit lata die 24. Auguſti 1632. appellatio verò fuerit interpoſita die 6. Septembris ſequentis, & ſic poſt lapſum decem die-
10 rum ad appellandum; quia † concluſio,quod de jure tertij regulariter dari non poteſt, principaliter limitatur, non procedere, quando d. jus tertij eſt ipſo jure excluſiuum juris Agentis,vt firmauit *Rota coram Sanct. Mem. Greg. deciſ. 425.n.3.*ex ibi allegatis.*Crauet.conſ.191.nu.3. Surd. conſ.415.n.16.& 17.& Theſaur.dec.4.n.1.* Et ratio eſt, quia tunc non eſt proprium dare de jure ter-
11 tij,ſed de non jure Agentis, † quod ſemper licitum eſt.Quo verò ad ſententiam;citatio executa contra Abbatiſſam ſimpliciter, non autem contra Moniales Capitulariter congregatas non operatur,quin ſufficiat appellatio interpoſita à die habitæ notitiæ, quia, † cùm a-
12 geretur de præjudicio Monaſterij, erat exequenda contra Moniales Capitulariter congregatas, requirendo Abbatiſſam, vt eas congregaret,ad tradita per *gl.in ca.ſi Capitulo,in verb. factum,de conceſſ.præben.in 9.Alex.conſ.219.nu.2.& 11. libro 6.Rota coram Mantic.dec.309.numer.4. coram Seraphin. deciſ.116. nu.1.& coram Sanct.Mem.Greg.XV. deciſ.584. num.2.& ibi Add. num.6.* vbi, quod, † ſi 13
Vniuerſitas nollet congregari, fieri debet inſtantia apud eum, qui habet facultatem congregandi,& tunc, ſi non congregetur, valet citatio, etiam non Collegialiter facta, vt dixit Rota in Terdunen. Bonorum 15. Decembris 1614.coram bo.me. Patriarcha Manzanedo.

Vlterius † talis deliberatio probatur exceſ- 14
ſiua, cum ſubhaſtatio fuerit facta pro integra dote Catherinæ ſcutorum 1100.non habita ratione quantitatis pecuniarum per eam receptæ; minúſq; ad quam ſummam aſcenderent penſiones decurſæ ab anno 1632. de quo tempore fuit immiſſa in ſaluiano, vſq; ad annum 1637.quo ſecuta fuit deliberatio,† quas penſio- 15
nes percepiſſe præſumitur toto hoc tempore, cum domunculæ,de quibus agitur,fuerint locatæ,& nõ doceat,ab aliis fuiſſe perceptas,juxta opinionem,quam perpetuo ſecuta fuit Rota in Compoſten.Fructuum 6.Martij 1590.coram Platto, in Panormitana Archidiaconatus 22. Maij 1592.coram Penia,& ita paſſim.

Demum quia facta fuit in ſpretum inhibitionis obtentæ à Patribus à vigore alterius cõmiſſionis, in qua, vt fuit dictum ſupra,Sanctiſſimus reſcripſerat A.C.vt procederet ad ſubhaſtationem, & deliberationem bonorum hæreditariorum Andreæ, non amotis à poſſeſſione Catherina,& Auguſtino,ad effectum in primis ſatisfaciendi eis de eorum creditis, & de reſiduo pretij aliis creditoribus, † & ſic nulliter, 16
& attentate,*c.non ſolum,& c.Romana,de appell.in 6.* Et quamuis in deciſione fuerit dictum, ſupradictos creditores ſuper dictis domunculis nullum potuiſſe prætendere intereſſe, cùm † non 17
eſſent illis obligatæ, tanquam emphyteuticæ Dominorum de Naris cum expreſſa prohibitione illas alienandi,obligandi, vel hypothecandi ſine conſenſu ipſorum, de quo non docuerunt Patres,& Iſabella; attamen quidquid ſit,an conſtet de emphyteuſi cõcludenter provt requiritur,viſum fuit, ceſſare difficultatem ex duobus.Quia nempe jura ad hoc probandũ fuerunt producta poſt ſubhaſtationem, † quæ 18
non poteſt juſtificari ex nouiter deductis,vt dixit *Rota in Romana Vineæ 10.Martij 1623. coram bonæ me. Remboldo, impreſſa per Cenc. poſt addit.ad tract. de cenſib.dec.111.nu.7.aliàs dec.434.* ſecundùm modernam impreſſionem. Et quia, cùm † in bonis 19
emphyteuticis, non obſtante ampliſſima prohibitione alienandi, & hypothecandi remaneat ſemper hypothecabile jus,ſeu commoditas percipiendi fructus,juxta doctrinam *Bart.in l.codicillis,§.inſtituto,nu.4.ff.de leg.2.*quem ſequitur *Molin.de Hiſpan.primog.lib.1.cap.2. num.10.& 11.*vbi alios allegat,& *num.12.*pluribus relatis ita cenſuit *Rota in Romana Saluiani 27.Aprilis 1642. coram R.P.D.Cerro,*deinde approbata in *Romana Vineæ 4.Maij ejuſdem anni coram R.P.D.Peutingero,*in quibus deciſionibus fuit reſolutum, hoc jus venire in generali obligatione, non obſtante ampliſſima prohibitione. Hoc poſito,conſtat de ſufficienti intereſſe, ratione cujus ſuſtineri poterat inhibitio. Vltra quod, † ſi dubitabatur 20
de comprehenſione in commiſſione, & inhibitione,propter facilem aditum ad Signaturam, illa debebat adiri pro declaratione, & interim

timeri inhibitio, vt in istis terminis passim firmauit Rota, & non de facto sperni prout factum fuit, commissio, & inhibitio.

Minus subsistit, quod istæ domunculæ non essent in hæreditate Andreæ, vti illæ, quæ per subhastationem, & deliberationem jam antea viuente Andrea, fuerant à dictis Monialibus S. Ambrosij creditricibus ablatæ; Quia de tempore, quo d. commissio signata fuit, dictas domunculas detinebat Catherina immissa in saluiano in possessionem contra d. Moniales pro credito anteriori suæ dotis contra Andream maritum; † Vnde si fuissent bona Monialium,
12 non autem Andreę debitoris, nō potuisset Catherina subhastare, & sibi deliberari facere; Stāte autem auocatione à Monialibus, domunculę in priorem causam pignoris redijsse dicuntur, & sic, cùm tunc temporis possiderentur à Catherina vigore saluiani, certū est quod possidebantur vti hęreditarię Andreę debitoris; & † creditor immissus in saluiano non possidet si-
13 bi, sed debitori, vt latè comprobant *Surd. consil. 481. n. 14. Nat. cons. 535. n. 5. & seqq.* & notant omnes in *l. cum notiss. mi, in princ. Cod. de præscript. 30. ann.*

Ex prędictis itaq; cùm appareat de nullitate deliberationis, de justitiâ sententię A.C. per quam dict. deliberatio fuit declarata nulla, & quod causa appellationis non fuerit commissa intra debitum tempus, Domini reuocando suprad. decisionem, censuerunt, constare de re judicata; eóque facilius in hunc sensum inclinarunt, cum hęc res judicata non deducatur ad effectum priuādi Catherinam, & Augustinum jure suo anteriori, sed ad effectum, vt domunculę iterum ponantur sub hastâ, non amotis ab earum possessione dictis Catherina, & Augustino, eisq; in primis, & ante omnia ex pretio satisfactis, & vt de residuo pretij, si supererit, satisfiat aliis creditoribus juxta formam commissionis, aliàs per Sanctissimum signatę ad instantiam dictorum Patrum Sanctorum Apostolorum, Isabellæ de Remediis, & aliorum creditorum præfati Andreæ jam defuncti.

R.P.D. VEROSPIO.

Nepesina Pecuniaria.

Mercurij 4. Maij 1644.

SVMMARIA.

1 *Curatore legitimè deputato hæreditati iacenti debitoris, & citato valide processum dicitur.*
2 *Curatoris hæreditati jacenti in deputatione citandi sunt ij, quos prima causa successionis tangit. Decl. vt nu. 3.*
4 *Defunctus, alio non probato, præsumitur decessisse sine filijs, & hæredibus.*
5 *Collusio argui solet ex præsumptionibus, & conjecturis. Decl. vt nu. 7.*
6 *Collusio sapit delictum.*
8 *Curator, qui comparuit, & exceptiones aliquas opposuit, præsumitur benè functus officio suo, & legitimè defendisse, non docto de alijs exceptionibus competentibus.*
9 *Curator, & Procurator potest, agnoscendo bonam fidem à sententiâ justa non appellare.*
10 *Collusio omnis excluditur à justitia sententiæ.*
11 *Fideicommissum reintegrandum est ex hæreditate grauati, qui alienauit.*
12 *Fideicommissi bona distrahi possunt pro soluendo ære alieno testatoris prohibitionem non obstante. Ampl. vt nu. 13. 14. 16. Restringe vt n. 17. 20. & 24.*
15 *Crediti admissa substantia, illius quantitatem potest debitor testamento remittere declarationi creditoris in materia non prohibita.*
18 *Testator disponere potest & de re propria, & de bonis, & jure hæredis grauati.*
19 *Heres seruare tenetur fideicommissum in re propria à testatore constitutum pro rata fructuum ex re sibi relicta perceptorum.*
21 *Inuentarium præseruat hæredem à damno, non illi commodum affert, & nu. 23.*
22 *Inuentarium non legitimum non suffragatur.*
25 *Heres non potest impugnare alienationes defuncti. Lim. vt nu. 36.*
27 *Exceptio alterius inspectionis est reijcienda.*

DECISIO CXCI.

IN sententia A.C. ad instantiam Brigittæ fideicommissarię Sempronij condemnata fuit hæreditas jacens Marci Antonij præuia deputatione Curatoris, ad reintegrandū fideicommissum ejusd. Sempronij, quod contra expressam illius voluntatem ab eod. Marco Antonio diminutum fuerat, alienādo bona valoris scutor. 2170. A qua sententia cum appellasset Margherita, quę fuit vxor Marci Antonij, illam impugnando, tam ex capite nullitatis, quam injustitiæ, Proposui dubium, An d. sententia esset confirmanda, vel potius infirmanda, & Domini confirmandam esse responderunt.

Illius enim † validitas probatur ex actis, ex 1
quibus apparet, à Iudice legitimè deputatum fuisse Curatorem hæreditati jacenti Marci Antonij, quam præuio monitorio Curatori intimato, ac præcedentibus contra eundem citationibus necessarijs fuisse ad reintegrationem fideicommissi in summâ prædicta, ex quâ deputatione Curatoris resultat ejusdem sententiæ validitas, juxta *tex. in l. 1. ff. de curat. bon. dan. & l. si diu. ff. quibus ex caus. in poss. eat. vbi not. Ang. n. 1. & in l. 3. §. toties, nu. 3. ff. de damn. infect.* vbi etiam *Imol. in §. Prætor ait. n. 30. Bart. in l. si quis instituatur, nu. 2. ff. de hæred. instit. Bald. in rubr. nu. 2. vers. dici potest, C. de success. edict.*

Non obstat, quod in eâ deputatione Curatoris citati non fuerint ij, quibus competebat prima causa successionis, † quos necessario ci- 2
tandos esse, tradit *Bart. in l. 1. num. 3. ff. de curat. bon. dan. Alex. cons. 107. n. 5. lib. 5. Menoch. de arbitr. lib. 1. cas. 150. n. 10.*

Quia † ea citatio necessaria fuisset, si certi fo- 3
rent ij, ad quos primo spectabat ea successio, vt putà si filij, vel hæredes Marci Antonij extitissent, vt declarat *Bart. in l. si diu, ff. quibus ex caus. in poss. eat. Capyc. dec. 187. n. 2. vers. quoad secundum,* vbi ita declarat, intelligēdas esse auctoritates contrarias; † quos dum non probatur habuisse, Mar-
cus Antonius sine eis decessisse præsumitur, *l. 4
ex facto, §. si quis autem. ff. ad Treb. vbi Bart. n. 1. Ang. & Castr.*

Castr.num.2.cum aliis Add.Mascard.de probat.conclus. 801.nu.1.& 3. Rota coram Mantic.dec.32.n.1.

Neq; subsistit objectio, quod Curator hæreditati deputatus, colludendo cum Brigitta hęreditatem reliquerit indefensam, Tum quia nullas opposuit exceptiones; Tum quia nec ab eâdem sententiâ appellauit, ex quâ omissio-
5 ne videtur justificata collusio, † quæ ex præsumptionibus, & conjecturis argui solet, juxta *tex.in l.qui autem,§.non simpliciter,ff.si quis omiss.caus. testam.Menoc.in tract.de præsumpt. præsumpt.26.nu.5. lib.5.Rota coram Verall dec.143.n.1.p.1.*

Tales enim conjecturæ non visæ fuerunt
6 arguere posse allegatam collusionem, † quæ cùm sapiat delictum, juxta *tex.in ca.1. & ca.audi-*
7 *uimus,de collus.deteg.* † concludentibus conjecturis justificari debuisset, quæ essent proximæ ad actum, & plenè in suo genere probatæ, vt declarauit *Rota coram Verallo dec.25.lib.1.M.S.* & latè deductum fuit in *Aquilana Canonicatus 9. Iunij*
8 *1614.coram Vbaldo.* † Cessat enim ex facto quod Curator, hæreditatem reliquerit indefensam, cùm ex actis appareat de illius comparitione facta in judicio, & de exceptionibus ab eodem oppositis, ex quibus oritur præsumptio, quod benè fuerit suo functus officio, ac hæreditatem legitimè defenderit, donec ex aduerso doceatur de alijs exceptionibus, quas opponere potuisset, ex notat.in *ca.ad audientiam,§.nos igitur,de præscript. Abb.cons.41.nu.2.lib.1.Aym.cons.77.nu.11.Cephal.cons.359.nu.71.Menoch.præsumpt.85.lib.2.in princip.* Altera verò objectio deducta ex omissione appellationis neque visa fuit esse concludens, cùm talis omissio procedere potuisset ex agnitione bonæ fidei, & ex justitiâ sententiæ, cui de-
9 creuerit acquiescere; † quo casu excusatur Procurator, qui à sententiâ non appellauit, vt tradit *Bald.in auth.hodie.n.3. vers.aut Procurator bona fide,C.de appell. Rebuff.in tract.de appell.art.1.gl.2. n.4.Scacc.eod.tract. q.12.n.131.& 137.*
10 Injustitia verò sententiæ, † à quâ excludi solet omnis pręsumptio collusionis, vt ponderauit *Rota dec.99. num.3.parte 5.recent.* probatur ex prohibitione alienationis in fideicommisso Sempronij ad fauorem Marci Antonij, ac ejus lineæ, eâque deficiente ad fauorem Fuluij, ac
11 illius descendentium instituta, † qua non obstante, cum Marcus Antonius alienauerit bona ejus fideicommissi jure condemnata fuit in sententiâ illius hęreditas, vt pro summa alienata fideicommissum reintegraret, *leg.mulier,§. sed enim*, & notat ibi *Bart. & Castr. in princ. ff.ad Trebell.l.cum res,§.sed si Stibicas,in fin.* & notat *gl in verb.culpa.ff.de leg.1.Bald.in l.filium,quem,num.43.C. famil.ercisc.un.Decian.cons.94.nu.44.Menoch.de arbit. cas.49. nu.1.*

Hęc autem alienatio nec sustineri valet ex causa ęris alieni, quod Marco Antonio soluere
12 tenebatur hęreditas Sempronij, † in quam causam, vti necessariam permittitur distractio bonorum fideicommissi contra expressam testatoris voluntatem, juxta *tex.in leg. peto, §. prædium,ff.de leg.2.* vbi post *glos.in leg. voluntaria* notat *Bart. in princ.* & alij Doctores communiter,
13 *Odd.de fideicom.q.31.art.3. nu.124.& 131.* † licet creditum spectaret ad grauatum, qui illud nihilominus deducere, & retinere potest, quamuis confusum ob non confectionem inuentarij, *leg. in imponenda,Cod.ad leg.falcid. l.debitor, ff.ad Trebell.* cum alijs per *Cardin. Mantic. de conject. vlt.volunt. lib.7.titulo 8.num.15.Crass.in §.fideicommissum,qu.47.*
nu.3. † Nec arctatur compensare cum fructibus 14
ex fideicommisso perceptis, cùm illi ex judicio testatoris fideicommissario quęsiti censeantur, *leg.fideicommissaria,ff.ad Trebell.* notant *DD.in leg. mulier,§.cum proponeretur,ff.eodem titulo,* & de communi testatur *Peregr. de fideicom. art.35. numero 10.* Quod verò Marcus Antonius creditor esset Sempronij justificatur ex declaratione à se facta in vim facultatis concessę in testamento declarandi quantitatem sibi debitam, cujus sub-
stantiam fassus fuerat idem Sempronius, † quę 15
facultas, dum non respicit materiam prohibitam, impugnari non valet, vt tradit *Bart.in leg. fin.nu.30. ff.de prætor. stipulat.* & alijs relatis auctoritatibus firmauit *Rota in Bononien. de Bauosis 5. Iunij 1638.coram bonæ mem.Buccabella,& 17.Iunij 1641. coram R.P.D.meo Cerro.*

Quia, licet † vera sit conclusio, quod ex cau- 16
sâ ęris alieni distrahi possint bona fideicommisso supposita, nec grauatus compensare teneatur proprium creditum cum fructibus ex
eodem fideicommisso perceptis; † ea tamen li- 17
mitatur, dum testator expresse disposuit de eisdem fructibus, in quibus creditum hęredis compensari mandauit (provt hoc casu contingit) tunc enim fructus exacti ad fideicommissarium pertinere non possunt, sed vel imputandi sunt in creditum juxta pręceptum testatoris; vel reddendi sequentibus in gradu in restitutione fideicommissi, vt probat *text.in d.l. in fideicommissaria,ff.ad Treb.& in l.si debitor,ff.ad leg.falcid. l.3. §.mulier,ff.de dot.prælег. l. si compensandi, Cod.de hæred.instituend.Rip.in d l.fideicommissaria, ff.ad Trebell.nu.6. Gabr.cons.24.n.7.& 10.lib.1. Sim.de Præt.de interpr.vlt.volunt.lib.3.dubit.5.fol.4.num.19. Fusar.de*
substitut.q.665. nu.12. † Permissum est enim à jure 18
testatori non solum de re propria disponere, sed etiam de bonis, ac jure hęredis grauati, vt in *l.vnum ex familia, §.si rem. ff.de leg.2. l.cum pater,§, Titio,l.Imperator,§.cum quidam,ff.eodem titulo,l.quod de bonis,§.quod autem,ff.ad leg.falcid.l.hæredum,C.de fi-*
deicom. Qui † hęres pro rata fructuum percep- 19
torum ex re à testatore sibi relicta fideicommissum in re propria constitutum seruare tenetur, vt probat *tex. in leg.filiusfamilias,117. §.apud Marcellum,ff.de leg.1.glos.in leg.cohæredi,§.cum filia,in verb.tenebuntur,ff.de vulg.Bald.in l.cum pater,§.Titio, n.1.ff.de leg.2.& in l.Imperator,§.si centum, nu.1.ff.eod. tit. Bellon.cons.99.n.21.*

Non obstat † beneficium Inuentarij ad effe- 20
ctum, vt Marcus Antonius compensare non teneatur cum fructibus ex fideicommisso per-
ceptis, cùm † illud pręseruare soleat hęredem 21
à damno, juxta text.in *leg.vlt. §.& si præfatam,C. de iur.delib. Surd.decis.92. nu.1.Rota in Romana Annuæ Præstationis 4.Iulij 1618. coram bonæ mem.Cardin. Verospio.*

Pręterquam enim tale Inuentarium nega-
tur esse legitimum, † quod ideò suffragari non 22
valet, ac si factum non fuisset, *leg. mulier, §. non quæuis,ff.de bon.possess.contr.tabul.Roland.cons.73.n.28.*
lib.2.Surd.dec.222,n.2.Rota coram Greg.dec.496.n.2. † 23
Illud solum fuit inuentum, ne hęres dam-

ſentiat,non autem vt commodum ex hæredi-
24 tate percipiat,†& ita compenſationem crediti
contra expreſſam teſtatoris voluntatem impe-
dire non poteſt,juxta *tex.in l.vlt.& in §.licentia, C.de jur.delib.* notant *DD.in computatione,C.eod.tit.* vbi *Bald.n.11. Caſtr.n.1.Iaſ.n.8. Bart.in l.cum emptor, in princ.* vbi etiam *Alex. ff.ad leg.falcid. Soccin.jun. conſ.108.n.42.lib.2.Surd.dec.30.nu.13.*

Non obſtat,quod Brigitta ex perſonâ Ful-
25 uij fuerit hæres Marci Antonij , † cujus prop-
terea alienationem impugnare non poſſit,juxta *tex.in l.cum à matre,Cod.de rei vendic.& in l.ex qua perſona,ff.de reg.jur.& l.ſi ab eo,C.de liber.cauſ.*

Quia ceſſat objectio ex inuentario,cum quo
26 eam hæreditatem adiuit, † cujus cauſa poterit
alienationem impugnare in eâ parte,quæ ſuperat vires hæreditarias , vt concluſionem limitant *Doct.in d.l.cum à matre,vbi Bald.n.10.Fulg.in fin.Artus Pinell.parte 3.nu.81.in 7.ampliat.Gabr.de reg. jur.concl.11.n.9.Fuſar.de ſubſtitut.q.557.n.12.*

Non obſtat allegata tranſactio inter Fuluium
auctorem Brigittæ , & Margaritam ſuper ejus
27 credito dotali , cùm hæc † exceptio tanquam
alterius inſpectionis deſeruire nõ poſſit ad infirmandam ſententiam condemnatoriam hæreditatis Marci Antonij ſuper reintegratione fideicommiſſi , quod ab eo contra expreſſam Sempronij voluntatem fuerat diminutum.

Et ita vtraque , &c.

R.P.D. PEVTINGERO.

Romana cenſus.

Lunæ 6. Martij 1645.

SVMMARIA.

1 *Tertius poſſeſſor non poteſt executiuè conueniri. Lim.vt n.2.Sublim.vt n.3,*

4 *Statuti qualitates ſunt probandæ ab illo , qui in eo ſe fundat.*

5 *Hypotheca in extincto cenſu contracta non transfertur in nouam ex eadem pecunia emptum, niſi ita conueniatur,& n.10.*

6 *Hypotheca ad creditorum defuncti fauorem non cadit in cenſu , & re empta ex pecunia hæreditaria. Ampl. vt n.9.*

7 *Pecunia aliena quæ acquiruntur, ſunt acquirentis,qui ſolum actione perſonali tenetur ad pecuniæ reſtitutionem.*

8 *Hypotheca ſuper pecunijs extinguitur earum conſumptione.*

10 *Res empta ex pretio rei hæreditariæ fit hæreditaria, ſtante pacto reinueſtiendi. Lim.vt n.11.*

11 *Pacta inter alios non proſunt non paciſcentibus.*

12 *Cenſus emptus poſt mortem alicuius ex illius bonis non poteſt dici ab eo poſſeſſus.*

13 *Subrogatio,& fictio non cadit ſuper impoſſibili.*

14 *Statutum loquens de poſſidente intelligitur de poſſeſſione vera.*

15 *Fideicommiſſario an,& quare detur immiſſio in bonis ſubrogatis.*

16 *Hæreditas non reddita per hæredem etiam beneficiatum ratione, præſumitur ſoluendo , & hæres ad debita tenetur.*

17 *Hæreditas,& illius commiſſa diſtributio intelligitur omni ære alieno deducto.*

DECISIO CXCII.

MArchio Franciſcus Vrſinus vigore inſtrumenti de anno 1623.inter ipſum, & Flauium Macciarellum , & Conſtantiam Cotiam conjuges , qui Iuliam eorum filiã eidem Marchioni cum dotis promiſſione ſcutorum 6000. nuptui tradiderunt, confecti, mandatũ executiuum ab A.C. Angelo pro ſcutis 600. videlicet d.dotis reſiduo contra Franciſcum Fierauantem poſſeſſorem cenſus ſcutorum mille, vti ad d. Conſtantiam ſpectantis obtinuit , & contra præd.cenſum,quin etiã ſibi, facta prius executione,ſubhaſtatione,decretóq; de deliberando vltimo,& plus offerenti,adjudicari fecit ejúſq; poſſeſſionem cepit.Interpoſita ex aduerſo per Fierauantem appellatione , cauſa in Rotâ ſine præjudicio legitimæ executionis commiſſa dubitatum fuit , An , & cui ſit dandum mandatum de manutenendo , Domini, eſſe dandum Fierauenti, reſponderunt. Quia
Fierauantes vt partes fatentur,erat tertius poſ-
ſeſſor ejus cenſus , † nec contra eum executiuè 1
procedi poterat,*Zacch.de oblig.camer. quaſt.5.n.36. Coccin.dec.199.n.2. Greg dec.330.nu.2.Rota in Peruſina Spolij 18.Iunij 1642. verſ. Iudicem demum coram Reuerend.P.Domino meo Royas.* Cùm hic † Statutum 2
Vrbis *capite 85.libro 1.* concedens viam executi-
uam contra tertios poſſeſſores bonorum pro
dote tacitè,vel expreſsè obligatorum,† locum 3
non habeat,dum neque probatur.cenſum pro
dote tacitè , vel expreſsè obligatum , neque
Conſtantiam dotis debitricem eumdem poſſe-
diſſe, † quæ duæ qualitates à Statuto requiſi- 4
tæ à Marchione, qui in eo ſe fundat,erant probandæ , *leg.1. §.quod autem, vbi Bart. ff. ne quid in flum.public. Surd.conſ.440.num.18. Tiraq.de retract.lignag.§.8.gloſ.7.numer.1.* & in puncto fuit dictum in *Romana dotis 12. Ianuarij 1643.coram R.P.D. meo Ghiſilerio.*

Equidem hypotheca tacita,vel expreſſa non
probatur , † licèt enim cenſus Franciſci ex pe- 5
cunijs mediate ex alio cenſu olim Conſtantię àMaurello debito prouenientibus emptus fuerit,ab illâ tamen acquiſitus non fuit,cum nulla conuentio,quod cenſus Fumei, de quo agitur , ſcutorum mille hypothecis ſuper cenſu Maurelli ſcutorum 800. contractis ſubjaceret, vt requirebatur, præceſſerit , vt dixit Rota in terminis pecuniarum ex cenſu extincto prouenientium in S,Seuerini Dotis *dec.99.num 4.& 5.poſt add.ad Cenc.de cenſib.* Immò,defunctâ Conſtantiâ,dotis debitrice,cenſum emerunt Fierauantes,& Cecilia,qui Conſtantiæ hęredes non
ſunt , † ideoq; ſub generali hypotheca bono- 6
rum ejuſdem Conſtantiæ hic cenſus non cadit vt in fortioribus terminis de bonis ab hærede ex pretio bonorum defuncti empti probat *tex. in leg.cum tabernam, 33. ff.de pignor.* & ibi notat *gl. in verb.obligata eſſe,& Bart.in fin.* Nam,vt ait I.C.
in *l.Paulus 29.ff.eod.* † ea, quæ ex bonis defuncti 7
non fuerunt,ſed poſtea ab hærede ex aliâ cauſâ acquiſita ſunt, vendicari non poſſunt à creditore teſtatoris,ita vt hæreditati, ejuſque creditoribus competat ſolùm actio perſonalis pro recuperatione pecuniarum , & ſi ipſæ pe-
cunię hypothecatę fuiſſent;qui immò † omnes 8
hypo-

hypothecæ per illarum consumptionem expirauerunt *Menoch.consil.25.nu.15.Surd.cons.4.nu.15.ex tex.in l.si alieni nummi, ff.de solut.l.cum fundus, §.seruum tuum,ff.si cert.pet.Pacific.de salu.insp.3. cap.2.nu.*
9 *253. & seq.* † Eò magis quando res empta fuit non ex pecuniis in hæreditate repertis, sed ex venditione census hæreditarij, vt benè distinguit *Bart.in leg.Imperator. §. fin.nu.2. vers.pro declaratione,ff.de leg.2.Buratt.dec.784. num.1.& dec.874.in princ.*

Non obstat,pecunias, ex quibus census Fumei fuit emptus,ad effectum in censibus inue-
10 stiendi fuisse depositatas, † ideóque censum Fumei ex illis emptum loco pecuniarum alterius census hæreditarij,à quo pecuniæ prouenìebant,subrogatum videri,vt per *Burat.dec.685. nu.7.*vbi plures allegat concordantes, & *dec.913. num.9.*Quia admissâ etiam subrogatione ad fauorem eorum,cum quibus deinuestiendis pe-
11 cunijs actum fuerat, † illa tamen cessat ad fauorem creditorum Constantiæ,cum qua nihil tale fuit cogitatum, cui proinde pacta inter alios acta non possunt, *l.vnus in princ. ff.de pact.Ias. in leg.Imperatores. in princ.ff.de transact, Ruin.cons.11. num.8.lib.1 Surd.dec.266.n.11.*

Neque hujus census possessio quæ est secunda qualitas à Statuto requisita, Constantiæ
12 probatur, † Immò expresè excluditur, dum post ejus mortem emptus fuit,ad *tex.in l.quidam referunt, ff.de jur.codicill. leg.qui libertinus, §. posthumus,versic. nec quisquam, ff.de oper.liberat.l.Heratius,* & ibi *Dec.nu.2.ad fin.& nu.seqq.ff.de reg.iur.*Vnde, cùm subrogatio hujus in locum alterius olim à Constantia possessi cēsus ex supradictis non subsistat, & impossibile sit à Constantia dici
13 posse fuisse possessum, † nec subrogatio,nec alia fictio cadit super impossibili,*l.gallus,§ ille casus,ff.de lib & posthum.glos.in l.tali scriptura,verb.vni-*
14 *uersa.ff.de leg.1.Cost.de retrotract.reg.4.cap.2.numer.1.* Et, cùm † Statutum loquatur de re possessa à debitore, extendi non debet ad rem subrogatam,quam, defuncto debitore, tertius ad esse deduxit, & possidet; Nam Statutum intelligendum est in casu,quo debitor verè possederit,*Cæs.Manen.cons.110.n.4.Vinc.de Franc.dec.325.nu.5.* Immò quod vera possessio requiratur, dixit in puncto *Rota in supradicta Romana Dotis 12. Ianuarij 1613.coram R.P.D. meo Ghislerio, §.neque applicatur.*

Nec refert allegare,quod simile procedat in
15 fideicommissario,† cui datur immissio in bonis subrogatis loco bonorum fideicommisso subjectorum Quia aduertendum est,id procedere, non quia bona à defuncto possessa dicantur; sed ex dispositione legis disponentis, quod etiam bona post mortem fideicommittentis subrogata veniant sub fideicommisso,vt habetur in *d.l.Imperator §. fin. ff.de leg.2.* Quod longè diuersum est à Statuto Vrbis,de quo agitur,de bonis subrogatis nihil disponente, sed requirente, bona à debitore fuisse verè possessa.

Dantur etiam conjecturę inferentes,dotem Marchioni fuisse solutam. Vltra quod cùm
16 idem sit† hæres,licèt beneficiatus,donec de bonis hæreditariis rationem non reddat,soluendo hæreditas præsumitur,& ipse ad ejus debita soluenda tenetur,*Rota decis.696.sub num.2.vers. nam quousque, p.1.recen.& in Romana Legati 2.Maij 1644.coram D.meo Cerro.*

Nec releuat Marchionem esse Fabricæ Sancti Petri cessionarium,& hęredem scriptum ad effectum bona pauperibus distribuendi. Quia † distributio illa non nisi post debita defuncti persoluta de residuo fieri debere est intelligenda , non solum ex voluntate ipsius testatricis solui debita præcipientis,sed etiam quia hęreditas,omni ære alieno deducto, intelligitur, *l. subsignatum, ff.de verb. signif.l.cum emancipati,ad leg. falcid.& in Auth.coll.5.tit.8. de exhib.& introduc. Reis, §. optimum quoque vsque ad fin.*

Ex quibus Domini manutentionem in possessione, vel quasi dicti census scutorum mille Fierauanti esse dandam censuerunt, vtraque parte informante, &c.

R. P. D. CERRO.

Buren. seu Nullius Pecuniaria.

Veneris 26. Maij 1645.

SVMMARIA.

1 *Possessio manutenibilis probatur ex instrumento dationis in solutum cum subsecuta executione,subhastatione,& deliberatione.*
2 *Immissio Iudicis nulla non priuat primum possessorem sua possessione.*
3 *Sententia an, & quando ferri possit extra diem citationis.*
4 *Citationis defectus sanatur comparitione,quæ ejus est finis.Ltm.vt n.5.*
6 *Instrumenta dotalia non habent de jure executionem paratam. Ltm.vt n.7.& seq.*
7 *Dotis fructus vti alimentorum loco succedentes habent priuilegium viæ executiuæ.*
8 *Transactio de sui natura habet executionem paratam.*
9 *Decretum in parte appellabile est appellabile in totum vti indiuiduum.*
10 *Subhastatio, & deliberatio facta post appellationem est notoriè nulla, & attentata, & eo magis si post etiam inhibitionem,& n.11.*
12 *Clericus non potest se submittere Constitutionibus laicalibus in prejudicium Ecclesiasticæ libertatis. Ampl.vt n.13.& seqq.*
14 *Submittere se Statuto,vel Foro à pari ambulant.*
15 *Clericus nec per pactum juratum potest se submittere Foro,vel Statuto laicali, & num.16.21.23. vbi declar. & 26.*
17 *Clerico non est prohibitum,obligare se via executiua. Decl.vt n.18. & seqq.*
19 *Clericali priuilegio toti ordini concesso non potest à particularibus personis renunciari.*
20 *Clericus an & quando vt possit lege, vel Statuto laicali sibi, vel Ecclesiæ fauorabili.*
21 *Clericus potest compromittere in arbitrum laicum.*
22 *Ecclesiasticæ libertatis in materia vmbra etiam prajudicij vitari debet.*
23 *Carceratio criminalis ex causa perjurij irrogat infamiam.*
24 *Clericus non potest voluntariè se subijcere actui famoso ob præjudicium totius ordinis.*
25 *Obligationis Cameralis formam in eorum foro*

contra laicos non permittunt practicari Iudices Seculares Regni, secus Ecclesiastici, & n. 27.
26 Laici possunt prorogare, seque subijcere jurisdictioni Iudicis Ecclesiastici.
28 Possessio etiam ex actu nullo amittitur, & in alium transfertur, Lim. vt n. 30.
29 Metus exceptio reijcitur ad petitorium, nec admittitur in summariissimo manutentionis, sed attenditur renunciatio, Lim. vt n. 30.
31 Carcerati obligatio quando teneat, vel non.
32 Retentioni in casu nullitatis, credito non liquido, ita vt contrarium in petitorio probari non possit, non est locus, sed pro liquidatione requiritur confessio partis, vel res judicata.

DECISIO CXCIII.

Decisionem informante tantùm Continisio emissam sub die prima Iulij 1644. hodie, vtraq; parte informante Domini confirmarunt, quia, cùm anterior ejus possessio non
1 possit in dubium reuocari, † & concludenter probetur ex instrumento dationis in solurum, & subsecutâ executione, subhastatione, & deliberatione bonorum ad fauorem Mirti, sibi concedenda est manutentio, vulgato *§. retinendæ. Instit. de interd.*

Non obstante immissione per D. Nuncium
2 eidem Mirto concessa, cùm † hæc vti manifestè nulla non priuauerit Continisium sua anteriori possessione, *l. justè poss. det. ff. de acq. poss.* cum alijs in primâ decisione allegatis.

Nullitas enim ex defectu citationis satis probatur, quia decretum fuit interpositum sub die 6. Iulij, & tamen citatio cadebat sub die primâ
3 ejusd. † qui defectus euitari non potest ex eo, quod citatio fuerit executa pro primâ Congregatione, quæ tamen, vt asserebatur, non fuit habita, nisi die sextâ, dum citatio cantat pro primâ Congregatione, quæ erit die prima Iulij, si eâ die non fuit habita Congregatio, erat iteranda noua citatio pro Congregatione aliâ die faciendâ, & in omnem casum, qui prætendit, Congregationem non fuisse habitam, nisi die sextâ contra expressionem in citatione factam tenetur hanc negatiuam concludenter probare, aliàs defectus est inexcusabilis, quia decretum remanet interpositum post 6. dies à die cadentis citationis, quo casu nō intrat dispositio *ca. consuluit, de offic. deleg.* quæ locum tantùm habet, quando, Reo non comparente, in termino citationis, & accusata contumacia per alteram partem, Iudex die immediate sequenti sententiam tulit, secus si plures labantur dies, vt, declarando d. textum explicat *Alex. in leg. si finita §. Iulianus, nu. 4. ff. de dam. infect.* cum aliis latè deductis in primâ decisione, *vers. nullitas autem, &c.*

Prout etiam nulla fieri potest vis in eo, quod decretum emanauerit, auditis partibus in contradictorio judicio, quia, licèt † ex com-
4 paritione partis suppleatur defectus citationis, cujus finis est comparitio, *vt not. Bald. in leg. si consentaneum, sub nu. 36. quomod. & quand. Iul. Vant. de nullit. ex defect. citat. num. 17. Lancellot. de attent. parte 2. ca. 4. nu. 118. Card. Seraph. dec. 1141. num. 4.* Hic tamen non probatur, Cōtinisium eâ die, qua cadebat citatio, comparuisse, quia non constat, contradictorium fuisse eâ die habitum, vti enim notum est, contradictoria solent etiam fieri extra diem citationis ad librum Iudicis, & partium; Vnde, † cùm possit esse, quod alia die fuerit habitum, quam ea, sub qua cadebat citatio, sublatus non remanet defectus citationis, ad not. per *DD. in l. 1. ff. de fer.* 5

Præterea, vt alias dictum fuit, nullitas est euidens ex alio capite, quia scilicet processum fuit executiuè contra Continisium, contra quē tamen executiuè procedi non poterat, quantumuis debitum prouenirct ex causâ dotis, cū † de jure instrumenta dotalia non habeant executionem paratam, *Angel. in l. si cum dotem, n. 2. ibique Alex. nu. 6. ff. solut. matrim. Reuerend. ss. Vrgellen. dec. 37. num. 4. & 6.* quidquid id † contrarium dicendum sit, quando agitur ad fructus dotis, qui, cùm succedant loco alimentorum, habent priuilegium viæ executiuæ, in quibus terminis loquitur decisio Hydruntina Pecuniaria 26. Iunij 1641. coram bo. me. Merlino, & latè dictum fuit in aliâ decisione. 6 7

Nec releuant duo, quæ objiciebantur, alterum, scilicet, quod ejusmodi debitum proueniat ex causâ transactionis, † quæ de sui naturâ paratam habet executionem *l. non minorem, C. de transact.* & fuit dictum in alia *Baren. seu Neapolitana Pecuniaria 12. Decembris 1642. coram R. P. D. meo Rojas*, Alterum, quod Continisius se obligauerit iuxta formam Ritus Magnæ Curiæ, & expressè consenserit, quod instrumentum ab eo celebratum haberet paratam exequutionem, vt sunt verba clara, ibi, Et si defecerint à prædictâ solutione &c. liceat præsens instrumentum liquidare pro totâ summâ &c. seruatâ formâ laudabilis Ritus Magnæ Curiæ Vicariæ, & d. Regiæ Nouellæ Pragmaticæ primæ de censibus &c. Quinimò voluerunt, & se contentauerunt &c. quod præsens instrumentum in omni sui parte promptam, & paratam, liberam, & explicitam haberet executionem contra præfatos debitores, &c. vt Summ. primæ positionis Continisij num. 2. 8

Quantum enim ad transactionem cum ea contineat solâ partitam scutorum 400. Summ. Mirti nu. 3. non poterat executiuè agi pro tota summa, sed solùm pro portione in transactione comprehensa; Dum igitur pro tota summa fuit actum, † decretúmque D. Nuncij sub vnica structura ad integram summam executiuè condemnet, negari non potest, quin ratione indiuiduitatis in totum esset appellabile, vt notat *Franch. in ca. si duobus, nu. 7. de appellat. Alber. in leg. etiam, §. 1. nu. 3. ff. de minor.* cum aliis latè congestis in *Viterbien. fideicommissi, seu Attentatorum 13. Maij 1644. coram me*; Ideóque † subhastatio, & deliberatio facta post interpositam appellationem fuit notoriè nulla, & attentata, *cap. ad audientiam, & cap. dilecti, de appellat. Lancell. de attent. appell. pend. ampl. 17. nu. 4. & seqq.* Eóque magis, quia ad eam deuentum fuit, ne dum post interpositam appellationem, sed etiam post præsentatam inhibitionem A. C. † qua stante erat interim abstinendum ab executione, nec vlterius procedi poterat absque incursu attentatorum, *vulg. cap. non solum, de appellat. in 6. Rota coram S. M. Greg. dec. 251. n. 2. & dec. 305 n. 1.* 9 10 11

Quod autem attinet ad cōsensum, & obligationem

tionem Continisij seruata d. forma Ritus Domini firmiter adhæserunt responsioni traditæ
12 in alia decisione, quod, cum † Continisius sit Clericus, non potuit se submittere Constitutionibus Laicalibus in præiudicium Ecclesiasticæ libertatis, *arg. text. in c. si quis Clericus, & cap.*
13 *si delegati, vbi glos. & Doct. de for. compet.* † etiam si pactum iuratum interuenerit, vt post alios tenent *Morla in emptor. iur. p. 1. tit. de legib. q. 16. num. 4. Marta Doctor Neapolitanus de iurisdict. part. 4. centur. 1. cas. 100. num. 1. cum seqq.* Leges enim laicales nullo modo possunt ligare clericos, si iuxta illorum formam contrahere profiteantur, vt semper tenuit Rota.
14 † A pari enim ambulant submitti Statuto, & Foro, *Alex. cons. 211. n. 5. in fin. lib. 2. Rimin. sen. cons. 268. n. 23. lib. 3. Surd. cons. 2. nu. 14. in fin. vers. nam paria sunt, & 301. num. 15. cum seqq. Rot. coram Cardin. Seraph. decis. 1018. num. 6. & in recent. dec. 42. num. 7. part. 6.*
15 Vnde, sicuti † clericus, etiam volens per pactum iuratum non potest se submittere foro laicali per *text. in d. cap. si diligenti.* Ita
16 † neque cum eodem pacto iurato poterit se submittere Statuto Laicorum, vt in his terminis arguit *Mart. vbi sup. cas. 100. n. 5.*

17 Nec iuuat replicare, † posse Clericum consentire viæ executiuæ, seu quod contra illum executiuè procedatur, absque quod lædatur libertas Ecclesiastica, cum eo casu non conueniatur vigore Statuti, vel Constitutionis, sed potius vigore conuentionis, & pacti, quod clerico non est prohibitum, vt bene ratiocinatur *Abb. cons. 33. sub num. 2. vers. respectu secundæ partis, lib.*
18 *2.* † Replicatio enim procedit, quando simpliciter clericus paciscitur, vt contra eum executiuè procedi possit, in quibus terminis loquitur *Abb. loc. cit.* Secus quando relatiuè ad Statutum se obligat expressè de illo mentionem faciendo, & iuxta illius formam se obligando, tunc enim videtur se submittere Constitutioni Laicali; Ideoque semper intrat præiudicium,
19 & læsio clericalis ordinis, eiusque priuilegij, quod cum toti Ordini sit concessum, nō potest eidem à particularibus personis renunciari, *d. c. si diligenti, & cap. contingit, de sent. excommunic. Abb. vbi sup. d. nu. 3. & in Baren. seu Neapolitana Pecuniaria 24. Maij 1641. coram R. P. D. meo Royas.*

Ratio autem diuersitatis est, quia vbi Clericus simpliciter consensit viæ executiuæ, non supposuit se iurisdictioni laicali, minusque illam prorogat, prout illam prorogat, quando profitetur, se contrahere iuxta illius formam; Ideoque in primo casu non læditur libertas Ecclesiastica, prout læditur in secundo; sic e-
20 nim in simili, † licet clericus possit voluntariè vti lege, vel statuto laicali sibi, vel Ecclesiæ fauorabili; si tamen lex præfata, licet fauorabilis, mentionem expressam faciat clericorum, nulla est, & clerici, etiam volentes, non possunt illa vti, quia in effectu expressa illa mentio sapit quid iurisdictionale, & tanquam trahens secum subiectionem in laicalem iurisdictionem, est immunitati Ecclesiasticæ præiudicialis, & infensa, *text. est in cap. Ecclesia S. Mariæ de Constitut. Surd. cons. 2. & cons. 391. nu. 13. Carol. de Graff. de effect. Clericat. effect. 2. nu. 43. cum seqq. & 488. bene R. P. D. meus Sperell. in decis. for. Eccles. decis. 10. nu. 32. cum seqq. & dec. 11. n. 30.*

Ideò non refragatur dictum Abbatis, Quia, vt dictum est, loquitur in primo casu, quando scilicet clericus stipulatur, vt certo modo conueniri possit, nulla facta mentione laicalis cōstitutionis, nihil tamen dicit, quando clericus se obligat iuxta formam legis, vel Statuti laicalis, immo ex rationibus per eum adductis deducitur, contrarium sentire in hoc secundo casu, dum sub *nu. 1. vers. & aduersitatis ratio* admittit, clericum consentire non posse in Iudicem laicum, nec illius iurisdictionem prorogare, ideoque † posse compromittere in arbitrum 21
laicum, non autem consentire in Iudicem laicum, ex quo Iudex habet iurisdictionem, quā non habet Arbiter; & quatenus Abbas aliter loqueretur, eius dictum non esset tutum, nec sequendum, tanquam habens in contrarium tot auctores, & Rotæ resolutiones supra citatas, & tanquam de directo contrarium libertati Ecclesiasticæ † in qua materia etiam vm- 22
bra præiudicij est vitanda, ad *not. per glos. & Doct. & d. c. Ecclesia Sanct. Mariæ de Constit.*

Comprobatur hoc fundamentum, quia, vt inquit idem Abbas, potest clericus ex pacto se subjicere laicali Constitutioni, dummodo inde non lædatur priuilegium immunitatis, nec præiudicium inferatur Ordini, vel Collegio Clericali, vt habetur sub *num. 2. dummodo talia sint.* In hoc autem casu ex consensu præstito iuxta formam Ritus Magnæ Curiæ Vicariæ præiudicium infertur toti Ordini Clericali, quia Ritus hic continet quoddam iudiciū criminale ratione periurij exercibile contra debitorem, illum in carceres detrudendo, & in pecuniarum pænam condemnando, vt habetur in Ritu 166. vsque ad 190. & aduertit *Carauit. super Rit. 171. num. 6. Afflict. decis 62. num. 2. Franch. decis. 162. sub num. 6. versic. pro patre facit, & num. 17. Rouit. sup. Pragmat. 4. de instrum. liquidat. in fin. nu. 33. Capic. Latr. consult. 48. nu. 9. cum seqq. & dec. 45. nu. 10. Ricc. dec. 170. nu. 3. part. 3.* † Per carcerationem au- 23
tem criminalem ex causa periurij irrogatur infamia, *c. infames, 6. q. 4. querelam, vbi gl. & Canonistæ communiter, de iur. iur. l. si quis maior, vbi Doctor. C. de transact. Rip. in c. ex parte num. 2. de rescrip. Couarr. c. quamuis, part. 1. §. 7. num. 4. de pact. in 6. Seraph. de priuil. iuram. priuil. 1. num. 36. Menoch. de arbitr. cas. 319. nu. 3.* & magis in terminis, *Franc. d. dec. 162. n. 8.* vbi, quod hoc iudicium via Ritus Magnæ Curiæ, est iudicium famosum, quod perinde exerceri non potest à filio contra patrem; Dum igitur ex hoc iudicio oritur dedecus, & infamia lædit totum Ordinem Clericalem, iuxta *text. in dict. cap. contingit*, vbi expressè statuitur, † non posse Clericum voluntariè sub- 24
jicere actui famoso ob præiudicium totius Ordinis.

Et tanto libentius Domini fuerunt hāc sententiam amplexi, quia † Iudices sæculares Re- 25
gni nullo modo permittunt in eorum Foro practicari formam obligationis cameralis cōtra laicos, quamuis ex pacto, & voluntariè ita se obligauerint, immo puniunt laicos ita se obligantes, & Notarios recipientes huiusmodi obligationes, vt notū est versatis in dict. Foro, & tamen † laici possunt prorogare forū Eccle- 26
siasticum, eique se subjicere; Vnde æquum

est, & rationi consentaneum, vt pariformiter non permittatur, Clericos se obligare iuxta formam laicalium Constitutionum, quibus certum est, non posse se subjicere, ex iuribus supra allegatis, cum præsertim nulla necessitas cogat permissionem huius iudicij contra Ecclesiasticos, dum adsunt alia remedia executiua, & præcipuè illud obligationis Cameralis,
27 † quod practicatur quotidie in Curiis Ecclesiasticis totius Regni.

His positis, non iuuat allegare, Continisium
28 facto proprio cecidisse à possessione, † quæ etiam ex contractu nullo amittitur, & in alium
29 transfertur, quodque † metus exceptio rejici debeat ad petitorium, nec sit discutienda in summariissimo possessorio, prò quo sufficit sola renunciatio, ex adductis per *Rot. in Ciuitatis Castelli Bonorum 5. Maij 1632. coram R.P.D. meo*
30 *Ghisilerio*, quæ est *122. num.6. part.6. recent.* † Conclusio enim non procedit, quando actus est nullus ex defectu consensus, prout est, quando per metum celebratur, tunc enim possessio nō transfertur, nec amittitur, cum sine animo nec amitti, nec transferri valeat, vt probat *Bart. in l. non dubium, n.15. C. de legib.* & fuit dictum in *Neapolitana Domorum 13. Martij 1641. coram Eminentiss. D. Card. Verospio*, cum aliis adductis in alia decisione. Quibus addi possunt *Rot. coram Sanct. Mem. Greg. dec.194. num.28. & coram Reuerendiss. Vrgellen. dec.135. n.23.*

Decisio verò in causa Ciuitatis Castelli Bonorum non aduersatur, Quia eo casu carceratio erat iusta, vt habetur ibid. n.7. Ideoque be-
31 ne infertur, quod † obligatio facta, per iustè carceratum valida sit, hic autem carceratio est iniusta; Vlterius ibidem non aderat antecedens protestatio, quæ concurrit hoc casu, hæc enim cum remoueat consensum ab actu, impossibile est, quod actus ille sit habilis ad transferendam possessionem, ex auctoritatibus supra adductis, & latius in prima decisione.

Quod autem saltem concedi debeat retentio, licet nulliter hæc bona deuenerint ad ma-
32 nus Mirti, Dominis non placuit; quia, † cum eius creditum non sit ita certum, & liquidum, vt contrarium in petitorio probari non possit, nō intrat retentio, vt bene declarat *Surd. dec.46. in fin & dec.148. num.6. Rot. apud Post. de manuten. dec. 323. nu.24. & coram Caualer. dec.539. n.5. & 6.* Quod ad effectum, vt competat retentio, requiritur confessio partis, aut res iudicata, & fuit dictum in supracitata *Reginen. seu Salernitana coram R.P. D. meo Carrillo, & in Romana Retentionis Domorum 23. Maij 1642. coram R.P.D. meo Ghisilerio, & in Senogalien. Bonorum 15. Maij 1645. coram me.*

Et ita vtraque, &c.

Eminentissimo D.

CARDIN. OTTHOBONO.

Tolentina Redditionis Rationis.

Mercurij 28. Iunij 1645.

SVMMARIA.

1 *Mandatum relaxari non potest, nec exequi contra personam, & bona hæredis cum beneficio legis, & inuentarij.*

2 *Hæres pro parte pro ea tantum parte grauari potest non pro integro debito hæreditatis.*

3 *Mobilia cursu temporis præsumuntur consumpta; nec habentur in consideratione existentia, & valore non probato.*

4 *Mandatum contra hæredem beneficiatum, non firmato hæreditatis statu, quando relaxari non possit ne vltra vires grauetur.*

5 *Hæres obligatus rationem reddere creditoribus de fructibus perceptis non debet ante redditionem pati mandatum quantitate fructuum non liquidata.*

6 *Hæres de quibus fructibus, & à qua die teneatur creditoribus rationem reddere, & quos lucratus fuisse dicatur.*

7 *Bonis debitoris auctoritate Iudicis iam distractis, non est locus noua distractioni ad petitionem alterius creditoris.*

8 *Hæres creditor, siue beneficiatus, siue non, potest bona fide, & præsumitur sibi ipsi satisfecisse per imaginariam solutionem. Lim. vt num.9. Sublimit. vt num.11. & 13.*

10 *Simul stare non possunt, vt solutione imaginaria extincta sit obligatio, & idem agat, & recipiat vti creditor.*

12 *Hæres creditor si intendit sibi satisfieri ex vniuersitate bonorum, potest id facere sine facto Iudicis, secus si vult sibi appropriare rem particularem.*

14 *Hæredi conuento à creditoribus pro restitutione hæreditatis competit exceptio retentionis rata æquiualens eius credito legis ministerio, & præsumptione sibi soluto, ad se spectantis iure dominij.*

15 *Hæres creditor non debet eodem tempore & bonis, & pretio priuari.*

DECISIO CXCIV.

CEnsuerunt Domini, mandatum A.C. non esse exequendum, † cum enim Ioannes 1
Ludouicus sit hæres Albini patris cum beneficio legis, & inuentarij, non poterat contra eiusdem personam, & bona relaxari mandatum, *l. fin. §. & si præfatam, C. de iur. delib. Surd. cons. 7. num.31 Rot. dec.2. nu.15. part.6. rec.* Et, † cum idem 2
Io. Ludouicus haberet cohæredem Theodorum fratrem, & Albini filium, non poterat iustè grauari pro integra summa scutorum 2500. sed tantum pro dimidia, per *text. in l.2. vbi glos. & DD. C. de hæred. action. & in l. pacto, C. de pact. & in l.1. C. si cert. pet. & in l.1. & 2. C. si vnus ex pluribus hæred.*

Neque obstat, quod Albini hæreditas ad Ioannem Ludouicum peruenerit, Quia quoad mobilia ad Io. Ludouicum delata, cum eorum valor non sit probatus, & † longo temporis 3
cursu consumpta præsumantur, nulla videtur de illis habenda ratio. *Afflict. dec.13. num. 27. Peregr. de fideicom. art 10. nu.40. Greg. dec.285. num.3. & decis. 259. n.36. part.5. recent.*

Quo verò ad stabilia, cū hæc fuerint ex decreto Iudicis distracta pro pretio scutorū 15000 creditoribus instantibus, vt Sum. Io. Ludouici n.4. & ipse institerit eligi peritum calculatorē
† ad effectum firmandi statū hæreditatis, vtri- 4
que mandatum relaxandū non erat, nisi prius

firmato

firmato statu hæreditatis, ne hæres beneficiatus vltra vires hæreditatis grauetur, *Alex. conf. 19. in fin. lib. 5. Menoch. conf. 89. nu. 157. Gabr. conf. 125. n. 12. lib. 1. Rot. dec. 256. nu. 5. part. 2. recent. S. M. Greg. dec. 418. n. 6. & 7. & ibi Add. n. 15.*

Neque etiam obstare potest, quod Io. Ludouicus plures fructus hæreditatis Albini perceperit, de quibus teneretur creditoribus rationem reddere, quia, † licet esset obligatus ad huiusmodi rationem reddendam, ad quam se promptum, & paratum obtulerat, non tamen erat relaxandum mandatum ante redditioné, quia quantitas fructuum non erat liquida, vt in his terminis firmauit *Rota dec. 131. n. 1. & seqq. part. 6. recent.* quæ quantitas eo magis illiquida reddebatur, quia Ioannes Ludouicus † tanquá hæres post aditam hæreditatem fructus sibi acquisiuit, neque eos tenebatur creditoribus restituere, nisi ab ea die, qua per eorum instantiã fuit constitutus in mala fide, non autem à die notitiæ, seu existentiæ creditorũ, *Rot.* pluribus relatis *dec. 259. n. 88. & seqq. & decis. 304. n. 3. part. 5. recent. & decis. 131. n. 3. & seqq. part. 6.*

Ideo, † cum Victoria instetetit pro consecutione sui crediti, postquam bona Albini fuerunt auctore Prætore distracta, inanis hodie est illius petitio.

Vlterius, † cum Io. Ludouicus esset creditor hæreditatis Albini in scutis octo, & nouem mille circiter, potuit de suo credito bona fide sibi ipsi satisfacere, & censetur ministerio legis id fuisse ex eo tempore, quo illam adiuit, ad effectum euitandi præiudicium, quod ex dilatione solutionis obueniret restitutionis fructuũ bonorum pro rata sui crediti, alias esset inferioris conditionis, & deterioris, quam ille, qui adit sine beneficio inuentarij, cui ex eadem ratione per imaginariam quandam solutionem præsumitur illico satisfactum, *Bart. in l. si ei, cui n. 1. ff. de euict. Peregr. de fideicom. art. 35. nu. 15. & seqq. Marescot. resol. 37. n. 1. & nu. 9. lib. 1. Rot. dec. 2. nu. 11. & seqq. part. 6. & dec. 127. n. 10. part. 7. recent.*

Neque Ioanni Ludouico obstant tradita per *Surd. dec. 92. n. 6.* vbi firmatur, hæredi beneficiato licere in actu aditionis sibi satisfacere de suis creditis super bonis hæreditariis, & satisfactionem huiusmodi intelligi factam legis ministerio in instanti aditionis per imaginariam solutionem, † censeri tamen, quod hæres noluerit sibi satisfacere, si postmodum tractu temporis comparuerit corá Iudice pro separatione bonorum, & obtinuerit, vel sibi [illegible] bona adiudicari pro concurrente quantitate sui crediti, vel solutionem in numerata pecunia receperit, cũ † nequeant stare simul, quod per imaginariam solutionem extincta sit obligatio, & quis agat, & recipiat vti creditor, *ad text. in l. si pupillus, ff. ad leg. Falcid. & § 1. Instit. quib. mod. toll. oblig.*

Quia, omissis iis, quæ contra Surdi decisionem fieri possunt, cuius opinionem, suppresso Surdi nomine, valde dubitabilem dixit *Peregr. de fideicom. art. 35. n. 20.* cum † non videatur inconueniens, nec repugnans, quod hæres per imaginariam solutionem sibi satisfaciat super omnibus bonis hæreditariis, & postmodum petat à Iudice fieri sibi adiudicationem aliquorum bonorum particularium, ne super illis ab aliis creditoribus possit molestari, cum pro solutione ex vniuersitate bonorum non requiratur factum Iudicis, secus vero si vult sibi appropriare rem aliquam particularem, *Seraph. decis. 963. nu. 1.*

Adhuc visum fuit, casum Surdi plurimũ distare à casu proposito, quia ibi † hæres, agendo principaliter coram Iudice, & exprimendo se creditorem, instetérit, citatis aliis creditoribus, tot bona sibi adiudicari pro concurrenti quãtitate crediti, quot sufficeret pro sua integrali satisfactione † quę quidem petitio excludebat antecedentem solutionem, ex eius præsumpta voluntate deductam, in proposito vero Io. Ludouicus hæres non comparuit agendo, sed excipiendo dumtaxat, videns enim ab vrgẽtibus creditoribus bona omnia dissipari posse, ad impediendam bonorum subhastationem, eo non vocato, allegauit suum creditum, quod quidẽ conuenit antecedenti solutioni præsumptæ, quæ censetur facta ex toto valore hæreditatis pro cõcurrenti quantitate, atq; ideo, † dum hęres conuenitur pro restitutione eiusdem hæreditatis, congrue petit, sibi concedi retentionem tantæ partis, veluti ad se spectantis iure dominij, quantum importat creditum legis ministerio, & præsumptione sibi solutum, *Peregr. de fideicom. art. 35. sub n. 17. Marescot. resol. 37. n. 9. lib. 1.*

Huiusmodi interpretationi concordat tum sententia super deliberatione bonorum, in qua enunciatur, Io. Ludouicum per modum excipiendi comparuisse, tum etiam appellatio à Io. Ludouico interposita, prædiis protestationibus, quibus declarauit, se acceptasse sentẽtiam in ea parte dumtaxat, in qua loco bonorũ sibi de iure peruentorum per imaginariã solutionem legis ministerio ad eius fauorem inductã, de tempore, quo successit in hæreditate, mandatur sibi consignari, & tradi pecunias, dummodo in ista parte nõ sit contraria acquisitioni dominij iam ad eius fauorem translati, quæ quidem protestationes innuunt, voluisse Ioannem Ludouicum retinere illa bona tanquam sua, & sibi iure dominij spectantia pro rata eius crediti, & à dictis protestationibus non censetur recessisse per subsequentem pecuniarum exactionem, nam hæc facta dicitur ad euitandum maius damnum, † ne hæres eodem tempore bonis, & pretio priuatus remaneat, *Cas. Manent. consil. 38. num. 30. Franc. Castill. dec. 18. nu. 58. lib. 1. Boer. dec. 100. num. 16. Merlin. Pignatell. controu. 79. nu. 15. Capic. Galeott. controu. 46. nu. 47. lib. 2.*

Et ita fuit resolutum, mandatum A. C. non esse exequendum, vtraque parte informante, &c.

ARGVELLIO.

Romana Saluiani.

Veneris 12. Ianuarij 1646.

SVMMARIA.

1 *Saluiani requisita.*

2 *Creditum probatur ex mandatis seruatis seruandis relaxatis.*

3 *Hypotheca probatur ex instrumento.*

4 *Possessio debitoris probatur ex inhibitione ab eodem obtenta.*

5 *Confessio propria omne genus probationum superat, tam contra confitentem, quam contra habentem ab eo causam.*

6 *Locationes probant locantis possessionem contra ipsum, & habentem ab eo causam. Ampl. vt num.7.*

8 *Carcerati obligatio quando teneat, vel non, & num.seqq.*

11 *Inuentarij non integri error non punitur criminaliter, sed ciuiliter tantum.*

12 *Expilationis hæreditatis actio non datur contra hæredem, sed hæredi contra alios,*

13 *Decisio iam firmata in sequenti dubio habetur pro supposita ex stylo Rotæ.*

14 *Carcerationis iniustitiam, seu nullitatem probare debet concludenter, qui in ea se fundat, exhibendo etiam processus.*

15 *Carceratio præsumitur iusta.*

16 *Sententiæ qui acquieuit, & in illius executionem se obligauit, non est amplius audiendus.*

17 *Carcerationi propriæ qui causam dedit non potest excipere, nisi dolose.*

18 *Iure suo qui vtitur, non potest dici id fraudulenter, vel dolose facere.*

19 *Decretum excarcerationis cum cautione de se repræsentando vim habet habilitationis, non absolutionis.*

20 *Commissio appellationis cum clausula, Perinde ac si sententia non emanasset, circumducit sententiam.*

21 *Saluianum non intrat ex obligatione conditionali non purificata.*

22 *Obligationi in euentum impedimenti, vel insufficientiæ bonorum locus est, impedimento remouibili non remoto, & eo magis illo præstito ab obligato alienatione mediante, & n.26.*

23 *Executori creditur referenti circa alienationem bonorum in tertium possessorem.*

24 *Impedimenta quando dicantur manifesta.*

25 *Mandata executiua non possunt exequi super bonis penes tertios existentibus.*

26 *Impedimentum maius, & grauius oritur ex distractione, quam ex hypotheca.*

27 *Donatio non præiudicat creditori habenti anteriorem hypothecam.*

28 *Ampl. nec habenti anteriorem personalem actionem in relictis in hæreditate, & maximè in subsidium.*

DECISIO CXCV.

DOmini Taurini creditores DD. de Zeccadoris intentarunt remedium Saluiani interdicti pro Domo posita in Regione Arenula, possessa per R. P.D. Ioannem Baptistam filium, & successorem q. Michaelis Angeli hæredis q Francisci sui fratris de Zeccadoris, Causa per Sanctissimum mihi commissa dubitaui, An prædictis Taurinis sit danda immissio, & dandam DD. resoluerunt.

Ratio resolutionis fuit, quia docent de credito, hypotheca, & possessione anteriori Michaelis Angeli, ac posteriori D. Ioannis Baptistæ, † quibus extremis probatis passim intrat 1 saluianum, *Doct. in l.1. ff. de salu. interd. & in l.1. C. de prec. Put. dec. 201. num.2 lib.1. in nou. Sanct. mem. Greg. XV. dec. 491. num.6.* & fuit dictum in *Romana Saluiani 14. Iunij 1641. coram Eminentiss. D. meo Cardin. Panzirolo,* & in *Vrbinaten. Dotis 28. Iunij anni præteriti coram R. P. D. meo Royas, Paz in prax. tom. 2. c.2. §.4. num.20.* qui alios refert, *glos. in §. item seruiana, 7. verb. quasi, Instit. de action. communiter recepta, ex Ias. ibid. num.92.* vbi, quod sufficit probare possessionem de tempore obligationis, & faciunt tradita per *Ricard. in d. §.7. nu.30.31. & 32. Cuiac. lib.5. sent. Paul. tit.6. vers. fin. idem lib.49. Digestorum Saluij Iuliani ad l.1. de salu. Donell. de pignor. pag. mihi 203.*

Creditum † liquet ex pluribus mandatis 2 Rotalibus pro diuersis summis seruatis seruandis contra Zeccadoris relaxatis, *Rot. dec. 425. nu.19. part.5. recent. cum simil.*

Hypotheca † verificatur ex publico instrumento, quod facit probationem probatam, 3 *Bart. in l.1. n.8. ff. de nou. oper. nunciat.* cum aliis congestis per *Rot. recent. dec.59. n.3. & decis.318. num. eod. part.6. recent.*

Possessio quoad Michaelem Angelum † 4 probatur ex inhibitione per eum obtenta de anno 1628. in qua fatetur, hanc eamdem domũ possidere, quę † confessio superat omne genus 5 probationum, nedum contra ipsum confitentem, *l. cum precum, 9. C. de lib. caus. l. cum te, 5. C. de transact. Buratt. dec. 602. nu.4.* verum etiam contra D. Iohannem Baptistam ab eo causam habentem, *Ruin. cons. 50. numer.13. vers. licet titulus, lib.1. Aretin. cons. 112. num.2. vers. vtique ista, Rot. in Romana Saluiani 20. Aprilis 1644. coram R. P. D. meo Verospio.*

Concurrentibus etiam pluribus instrumentis locationum factis tam per d. Michaelem Angelum, quam per D. Ioannem Baptistam eius filium, & procuratorem, † quæ sufficiunt 6 contra locatores, vt aliis congestis dictum fuit in *Theatina,* seu *Nullius Abbatiæ 10. Maij 1641. §. cum enim, coram R. P. D. meo Buchio,* & in *Auximana Fideicommissi 28. Ianuarij 1641. coram Reuerendissimo D. meo Decano, in §. ex hac igitur.* † Præsertim 7 stante expressione, quod domus locata erat propria locantis, quæ assertio superabundat contra possessorem, ne dum quia à Michaele Angelo locante causam habet, *Caualer. dec. 105. num.4. Greg. dec. 172. num.1. Buratt. dec. 243. num.7.* verum etiam quia ab ipso D. Io. Baptista possessore in aliquibus instrumentis talis assertio emanauit, idem *Caualer. dec. 22. num.3. Greg. 143. in fin. Buratt. dec 602. nu.4.* Iuncta maximè sublentatione litis, *Verall. dec. 369. num.1. part.2.* cum aliis in illa *Auximana Fideicommissi 13. Ianuarij 1640. §. dicta autem bona, coram Reuerendissimo D. meo Decano, & in Romana Saluiani 3. Iunij 1644. coram R. P. D. meo Verospio.*

Nec Dominis visa fuerunt obstare ea, quæ Zeccadori adducebant de nullitate instrumenti obligationis, tanquam factæ per Michaelem Angelum in carceribus ad fauorem Taurini detinentis, Nam obiectum non subsistit neque in facto, neque in iure.

Non in facto, quia ex lectura ipsius instrumenti paret legenti, quod stipulatum fuit non in carceribus, sed in Cancellaria carcerum. Vnde in multis partibus Hispanię practicatur, quod facturi instrumentum obligationis educan-

tantur ad Porticum carceris, licet hoc non sit hic necessarium, vt videbitur in §. sequenti.

8 Minus in iure, quia † non omnis obligatio facta à carcerato est inualida, sed illæ dumtaxat factæ ab iniuste carcerato, quæ reputantur extortæ metu carceris, & ideo sunt nullæ, vt sancitur in *l. qui in carcerem, 22. ff. de eo, quod met. caus. vbi Bart. num. 1. & Bald. in 1. lect. vers. item etiam, Rot. in Romana Repetitionis indebiti 30. Aprilis, & 20. Iunij 1610. coram bon. mem. Pirouano*, quæ sunt penes *Farinac. in volumin. crimin. in ord. 286. num. 4. & 295. num. 2.* vbi concordantes. *Farinac. tom. 1. crimin. tract. de carcer. quæst. 35. numer. 29. 43. & 44.* faciunt tradita per *Bobadill. in politic. tom. 2. lib. 5. cap. 3. n. 96.*

Secus autem illæ obligationes, quæ aliunde probantur iustæ, prout probatur ista ex præcedenti Iudicis decreto † metus enim illatus per vim iustitiæ non dicitur iustus ad effectum, vt obligatio eius causa reputetur inualida, textus est expressus in *l. si mulier, 21. in princip. ff. de eo, quod met. caus.* & ibi *Bart. in prim.* & infra *vers. promissio facta*, idem *Bart. in d. l. qui in carcerem, 22. vers. si iuste feci carcerari & c. gl. fin. in l. qui in aliena, 6. in verb. non fieri, in fin ff. de acquir. hær.* cum aliis in *Romana Pecuniar. de Ruspolis 10. & 20. Maij 1589. coram Platto.* penes *Marchesc. de commiss. tom. 1. fol. 1217. num. 4. vers. non etiam placuit Dominis, &c.* & in præallegata *Romana Repetitionis Indebiti*;

9

10 Ideoque, † quando prout hic, carceratio est iusta, tunc etiam obligatio facta à carcerato est valida, *Mascard de probat. concl. 1051. nu. 31. vers. hanc tamen limitationem, Farinac. q. 35. num. 29. vers. si vero carceratio est nulla, & in fragment. in verb. metus, num. 21. Grattan. discept. 479. num. 30. vers. vnde valet contractus, Rot. decis. 25. num. 21.* vbi, quod hæc est conclusio receptissima, & passim per Rotam amplexa, & *dec. 122. nu. 6. & 12. part. 6. recent.* cum aliis ibid. cumulatis.

Nec releuat, quod carceratio fuerit nulla, & iniusta ex defectu actionis resultante ex eo, quod Michael Angelus fuit inquisitus de non integra confectione Inuentarij hæreditatis fra-

11 ternæ, † qui error non criminaliter erat puniendus, sed solum ciuiliter in pœnis sancitis in *l. fin. § licentia, C. de iur. delib. & in l. fin. C. de prob. late Honded. cons. 34. num. 1. 2. & seq. & cons. 35. num. 1. lib. 1. Rot. decis. 181. num. 2. & seqq. part. 4. recent.* &

12 de expilatione eiusdem hæreditatis; † Actio autem expilatæ hæreditatis, certum est, quod non datur contra hæredem, qui cum sit dominus bonorum hæreditatis, quamuis accipiat, vel surripiat, tanquam in re propria non committit crimen; vt disponitur in *l. 1.* & ibi *gl. in verb auferendo, ff de furt. Farinac. cons. 84. nu. 13. vers. ideo in hæreditate, lib. 1.* sed competit soli ipsi hæredi contra eos, qui hæreditatem sibi debitam expilauerint, *l. 1. & 2. ff. de crim. expil. hæred.* & ibi scribent.

Quoniam non impugnatur istarum conclusionum veritas, sed applicatio, iustitiam enim huiusmodi carcerationis ex aliis etiam causis sequutæ alias gustauit *Rota in Eugubina Refectionis Domorum 4. Iulij 1640. coram Reuerendiss. D. meo*

13 *Præside Vallisoletano*, † quæ decisio iuxta stylum habetur pro præsupposita. Si vero Zeccadori

14 prætendunt contrarium, † debuissent concludenter probare, *l. metum, 9. C. de his, quæ vi metusue, text. in l. non est verisimile, 23.* ibi, sed huiusmodi præsumptioni debet apertissimas probationes violentiæ opponere, *ff. de eo, quod met. caus. l. interpositas, 13. C. de transact.* ibi, vnde si nil tale probari potest, consensu quæstiones terminatas instaurare non oportet, vbi de metu loquebantur Imperatores, *Barbos. cum multis per eum citatis in c. 1. nu. 7.* de his, quæ vi; & quidem per exhibitionem in actis illius processus criminalis, *Seraph. dec. 290. n. 20. & dec. 1307. nu. 3.* † Interim vero pro iustitia carcerationis est præsumendum, *l. si quidem, 11. C. de pred. min.* faciunt elegantissima verba, *Vlpian. in d. l. non est verisimile*, ibi, non est verisimile compulsum in Vrbe inique indebitum soluisse; & paulo inferius, cum potuerit ius publicum inuocare, & adire aliquem potestate præditum, qui vtique vim eum pati prohibuisse &c. † Cum ergo ipse sententiæ acquieuerit & instrumentum obligationis fecerit, non debet super hoc amplius audiri, ex optima doctrina *text. in l. 2. C. de re iudic.* præsertim cum appareat de culpa carcerati, vt bene *text. in l. mulier. 21. in fin. princ. ff de eo quod met. caus.* ibi, Quia hunc sibi metum ipse infert, indignus est enim, cui hæc exceptio patrocinetur, &c. vt ratiocinatur *Vlpian. in leg. 2. § si quis, vers. quod tamen, ff. si quis caution.* † cum enim ipse carcerationis causam præstiterit, non ei proderit exceptio, sed ipsius quidem dolus ei oberit, vt iisdem verbis in *d. l. § fin. Paris. cons. 5. n. 168. lib. 4. Reuerendiss. Vrgellen. dec. 7. n. 23. & seq. vers. quia, vt sæpius Rota distinxit, Seraph. dec. 290. n. 20. vers. ex quibus sequitur, Rot. dec. 26. n. 9. part. 6. & decis. 79. n. 4. & 5. part. 7. recent.* 15 16 17

Præterea Iurisconsultus Paulus in *d. l. qui in carcerem, 22.* ita demum contractum factum in carcere rescindit, si ab eo, qui in carcerem intrusus est, carcerator extorqueat, & ob hanc causam in carcerem detruserit, vt ibi aduertunt *Accurs. & Ant. Fab. ex l. metum, 9. § sed licet, ff. de eo, quod met. caus.* & hoc si iniuste detruserit, *d. l. 23. § si fœnerator*, ibi, cauere compulerit vltra quantitatem debitæ pecuniæ, facit *text. in l. accusationis, 10. C. de his, quæ vi, l. quidem, 9. C. de contr. & commit. stipul.* Præsertim cum † nulla fraus, nullusque dolus possit imputari creditori, qui vsus fuit iure suo, *l. nullus videtur dolo facere, § l. nihil dolo 129.* ibi, *cum iuris remedio vsus sit, ff. de reg. iur. l. iniuriarum, 13. § 1. ff. de iniur. l. inter, 51. § pen. ff. de fideiuss. l. fin. C. de in integr. restit. l. nihil, 116. § 1. de reg. iur. cum vulg.* congestis à *Goffred. d. l. § littera C.* & optime considerat *Fab. in d. l. qui in carcerem.* 18

Minus suffragatur replicatio, quod remaneat probata iniustitia carcerationis Michaelis Angeli ex decreto illius relaxationis, ac etiam ex sententia absolutoria subsequuta.

Quoniam decretum non loquitur de relaxatione simpliciter, sed cum cautione de se repræsentando toties, quoties etiam nouis non superuenientibus indiciis, ex quo propterea non dicitur probata innocentia, nec resultat iniustitia carcerationis, quia † huiusmodi decreta non habent vim absolutoriæ, sed potius habilitationis à carceribus, vt probat *Bald. in l. nemo, 3. sub n. 1. vers. secundo nota, C. de Episc. aud.* 19

Sententia verò absolutoria non fuit habita
in consideratione, attento, quod Sanctissimus
causam commiserit cum clausula, Perinde ac si
20 dicta sententia non emanasset, † quæ circum-
ducit sententiam, adeo vt res dicatur redacta
ad statum primæuum, in quo erat ante senten-
tiæ prolationem, vt in terminis decisum fuit
decis. 333. num. 4. vers. respondebant etia n ali jui, part. 1.
diuers. & in Ianuen. Pecuniaria, seu Attentatorum 24.
Ianuarij 1642. §. alterum quod secunda, coram Reue-
rendissimo D. Decano.

Nec releuat, quod obligatio Michaelis An-
geli conditionalis in casu impedimenti exe-
cutionis, aut insufficientiæ bonorum Francis-
21 ci, † qua conditione non purificata, non potest
intrare saluianum ex adductis per Informan-
tes, & *Parlador. lib. 2. rer. quotid. cap. fin. part. 1. §. 12.*
22 *limit. 5. num. 29.* cum aliis, vt ibi. Quia † eo ipso,
quod Michael Angelus non curauit remoue-
re impedimenta præstita executioni, fuit com-
missa stipulatio contra ipsum in bonis pro-
priis, perinde ac si pure, & simpliciter se obli-
gasset, *l. qui balneum, 9. & l. potior. 11 ff. qui pot. in*
pignor. hab. Surd. cons. 179. num. 11. lib. 2. Paris. cons. 48.
n. 12. lib. 1. Menoch. cons. 63. n. 27. lib. 2. & dictum fuit in
Bononien. de Pannolinis 27. Ianuarij 1617. coram
Manzanedo.

Impedimenta verò non solum probantur
adesse, sed, quod magis est, prouenire ex facto
proprio eiusdem Michaelis Angeli, qui bona
Francisci alienauit in tertios possessores, vt
23 constat ex relatione Executorum, † quibus
plena fides est præstanda, *Antonell. cons. 1. num. 2.*
Burat. dec. 191 num. 5. dec. 196. num. 1. dec. 655. num. 3. &
24 *dec. 675 num. eod.* † Quæ impedimenta propterea
sunt manifesta *Paul. de Castr. cons. 219. prope fin.*
vers. sed eis alienatis, vol. 1. Peregr. de fideicomm. art.
42. num. 18. versicul. contra vero Rot. Ianuen. dec. 156.
25 *num. 7. & sequ.* Cum † super illis bonis penes
tertios existentibus mandata executioni de-
mandari non possint, vt fuit dictum in *Bene-*
uentana Salium 15. Decembr. 1634. coram Reuerendis-
26 *simo D. meo Decano.* Ideò huiusmodi † distractio
visa fuit longe maius, & grauius impedimen-
tum præstare, quam hypotheca. *Mol. in de primog.*
lib. 4. c. 10. 5. num. 15. in fin. cum aliis penes *Buratt. dec.*
482. n. 6.

Denique nihil obstat, quod per eumdem
Michaelem Angelum de anno 1639. fuerit hæc
domus donata moderno possessori. Quoniam
27 ista † donatio non potuit aliquod præiudi-
cium afferre Taurinis habentibus vsque de
anno 1630. hypothecam anteriorem, *l. debitorem,*
28 *C. de pign. & hypoth.* Quinimò † neque si perso-
nalem tantum habuissent actionem contra
Franciscum, si in illius hæreditate hæc domus
remansisset, nam eius vigore Taurini agere
possent contra eam possidentem titulo lucra-
tiuo, vt probat *Gutier. de iuram. confirmat part. 3. cap.*
15. nu. 10. & sequ. per text. in l. inter eos, 19 vers. quoque,
ff de re iudic. Rouit. decis. 48. nu 24. & seq. saltem in
subsidium, iuxta Theoricam *Imol. in l. plane, 94.*
§. si rogatus, sub n. 1. vers. nata quod in subsidium, ff. de
leg. 1. quem sequitur Mantic. de tacit. lib. 5. tit. 11. nu. 20.
vers. & actio personalis, & Modern. de credit. cap. 4. nu.
2070. vers. quam conclusionem.

Et ita, &c. vtraque, &c. fuit decisum, &c.

Eminentissimo D.

CARDIN. CORRADO.

Iuuenacen. & Melphiten. Bonorum.

Lunæ 15. Ianuarij 1646.

SVMMARIA.

1 *Assistentia iudicium supponit possessionem, saltem naturalem penes reum conuentum.*

2 *Possessionis naturalis ad consecutionem imploratur Officium Iudicis, vt assistat, & associationem præstet actori, cui deinde aliquo ex remediis sub eodem iudicio comprehensis facilius satisfieri possit de eius credito.*

3 *Possessio ad manutentionis effectum probatur ex quo aduersarius contra petentem intentauerit associationem, & nu. 5. Ampl. eo magis si obtinuerit, & concurrant adminicula. vt d. n. 5. 6. & 7.*

4 *Confessio in libello facit contra confitentem plenam probationem. Ampl. vt n. 5.*

7 *Singula, quæ sint imperfecta, & non constituant legitimam probationem, adminiculantur tamen, & corroborant.*

8 *Manutentionis in iudicio admittuntur leuiores, & imperfectæ probationes.*

9 *Donationis instrumento non transfertur possessio, apprehensione, & effectuatione non secuta.*

10 *Confessio propria omnes superat probationes, & præ cæteris est attendenda.*

11 *Hæres possidens bona fide potest aliquam rem eligere, in qua sibi de eius credito satisfiat.*

12 *Decl. vt tamen tutius sit, id facere Iudicis auctoritate.*

13 *Subdecl. vt immo Iudex sit necessarius, vbi alij creditores concurrunt.*

14 *Possessio nihil habet commune cum dominio.*

15 *Possessionem licet quis habeat, potest illam per acquisitionem dominij, vel reiteratam apprehensionem Iudicis auctoritate confirmare.*

16 *Sequestrum iudiciale an priuet possessione, & num. 17.*

18 *Possessio data, & capta non citato anteriori possessore non est. Iicuius roboris, sed de facto, & absque iuris ordine inuasa. Ampl. vt n. 19.*

20 *Iudex Laicus non potest procedere contra Clericos, nec illos possessione priuare, nisi sint actores, & n. 21. & 22.*

23 *Possessor, qui non habuit se pro spoliato, nec deposuit animum possidendi, sed institit, & instat pro manutentione, manutenendus est.*

24 *Acta illa solum transportanda sunt coram Iudice appellationis, quæ gesta sunt coram Iudice, à quo appellatum fuit, & cuius sententia, seu decretum petitur reuocari, non quæ coram aliis, & eo minus quæ coram alio notoriè incompetente, & declinato, & n. 25.*

DECISIO CXCVI.

Defuncto Iulio seniore de Luca, Franciscus Antonius, Alfonsus, & Ioseph eius filij, ac hæredes ex testamento cum beneficio inuentarij, instituto coram Iudice laico iudicio concursus, seu discussionis d. hæreditatis, petierunt declarari sibi ipsis pro eorum creditis, ac cæteris creditoribus satisfaciendum esse, vel

se, vel ex pecuniis redigendis à venditione bonorum, vel, non comperto emptore, mediante illorum assignatione iusta æstimatione, atque ita fuit declaratum die 9. Iulij 1639. At Ioannes Maria, Iulius, & Ioseph nepotes præfati Iulij ex Ioanne Petro alio filio prædefuncto, asserẽtes se creditores eiusdem hæreditatis vigore cuiusdam donationis, aliud particulare contra dd. Franciscum Antonium, & fratres introduxerunt iudicium die prima Iulij 1638. coram eodem Iudice, præuia speciali delegatione, instando, sibi præstari assistentia super bonis in fine libelli descriptis per ipsos fratres hæredes antedictos possessis; Verũ quia Franciscus Antonius, & Alfonsus tãquam clerici declinarũt forum laicale 14. Octobris eiusdem anni 1638 iudicium hoc fuit prosecutum contra Ioseph alterum fratrem, & cohæredem laicum, & aduersus eum lata sententia die 30. Ianuar. 1641. concedens d. Ioanni Mariæ & consortibus assistentiam super duobus ex pluribus prædiis in libello descriptis, nuncupatis *la Machitella, & S. Benedetto* pro creditis per eos petitis, pro quib. vigore decreti R. C. sub die 27. Februarij 1641. fuerunt relati inter alios creditores Iulij in d. iudicio discussionis descriptos; Et postmodũ, prosequendo eorum particulare iudicium, obtinuerunt per alia decreta sub diebus 12. Iulij, & 5 Octobris eiusdem anni dicta eorũ credita liquidari in summa ducat. 7870. & tar. 2. pro quorum integra satisfactione cõcessa fuit dict. Ioanni Mariæ immissio in possessionem tam dd. duorum prædiorum quam aliorum bonorum hæreditatis per eum eligendorũ iuxta æstimationem prout in executione d. sententiæ, ac decreti nonnulla bona hæreditaria elegit, etiam non descripta in d. libello. eorumq; possessionem fuit assecutus; Verum quia illa fuerat iam antea intimatus, & monitus per Reuerendiss. Episcopum Iuuenacen. & Melphiten. ne super eis bonis præfatos Franciscum Antonium, & Alfonsum, ac Iulium, & Matthæum filios d. Ioseph, & ab eo causam habentes omnes clericos, ac eorumdẽ respectiue possessores molestaret, nisi causa cognita corã ipsis Episcopis eorum respectiue Ordinariis, ac cõpetentibus Iudicibus; Ideo ab eisdem Episcopis obtinuit post factam d. executionem monitoria quoad bona eius vigore apprehensa moderari ex decretis 25. Septembris, & 3. Octobris 1643. à quibus interposita pro parte dd. Clericorum appellatione ad A.C. deuoluta, ille decreuit eos manutenere in possessione bonorum quæ fuerunt in fine dict. libelli descripta; Ab A.C. autem decreto, appellante Ioanne Maria causa mihi commissa fuit cum facultate manutenendi quem de iure; Itaque hodie proposito dubio, cui, & in quibus bonis esset danda manutentio, Domini responderunt pro Francisco Antonio, & consortibus in bonis descriptis in instrumento immissionis, ac executionis factæ ad instantiam præfati Ioannis Marię sub die 10. Octobris 1641.

Nam illorum anterior possessio probatur non solum ex qualitate intentati contra eos
1 iudicij assistentiæ, † quod præsupponit possessionem, saltem naturalem penes reum conuentum, *Franc. dec. 101. n. 22. & seq. vers. & vt posset obtineri*, † pro cuius consecutione Iudicis imploratur 2
Officium, vt assistat, & associationem præstet actori, cui deinde aliquo ex remediis sub eodẽ iudicio comprehensis facilius satisfieri possit de eius credito, vt probatur ex pragmatica Regni sub *rub. de assistent. sine discuss. bonor. præstan.* ibique tradunt *Rou. à n. 17. & plurib. seqq. vers. in hoc tamen iudicio. & alius Moder. glos. 1. sub nu. 2. & seqq. & gl. 11. per tot. Affl. dec. 383. per tot. Capyc. decis. 51. sub nu. 3. vers. sed decretum. Franc. dec. 120. sub nu. 2. & 3. Marant. in prax. par. 6. art. 8. sub num. 30. vers. secundo principali modo, &c.* Ideoque merito † inde resultat pro- 3
batio in hoc iudicio sufficiens possessionis aduersarij, contra quem petitur associatio, vt fuit dictum in *Romana domus 16. Februarij 1632. coram bo. mem. Pirouano impress. post tract. Modern. Perus. de manuten. decis. 336. sub nu. 1. & seq. vers. quia de naturali eorum possessione, &c.*

Verum etiam quia id expressis verbis declararunt in d. eorum libello, ibi, & pro dictis quantitatibus assistentiam in forma præstari facere super infrascriptis bonis, quæ fuerunt in bonis, & de bonis d. Iulij, & ad præsens possidentur per infrascriptos hæredes, & rursus in fine post descriptionem dd. bonorum, ibi, *quali beni si possedano per Gioseppe, Francisc' Antonio, & Alfonso di Luca figlioli, & heredi del q. Giulio di Luca*, † 4
quæ quidem confessio expresse facta in libello plenam aduersus eos facit probationem, *Laum precum, ibique DD. C. de lib. caus. Dec. consi. 125. sub nu. 1. vers. de possessione enim, &c. Rot. decis. 802. nu. 1. & seqq. par. 1. diuers. & penes San. Mem. Greg. decis. 200. sub nu. 2. & decis. 458. sub nu. 5. & Burato. dec. 342 n. 1. vers. qua confessio, & decis. 393. sub nu. 2. vers. ex qua partiu confessione, &c. & dec. 730. nu. 2. vers. dicta autem possessio, &c. Coccin. decis. 14. n. 4. Andr. decis. 12. n. 3. vers. quæ confessio, &c. & in recent. decis. 551. sub nu. 1. par. 2. & dec. 466. nu. 3. vers. comprobatur secundo, &c. par. 4.* † Esto, quod 5
verum esset, eundem libellum ab eorum Aduocato, seu Procuratore fuisse productum, quia in hac parte exprimit necessarium extremum in iudicio intentato; Eoque vsi fuerunt non reuocata dicta confessione, Actores ipsi pro fundamento processus, sententiæ, & decretorum, quæ obtinuerunt, atque ideo censentur illum ratificasse, ita vt perinde probet contra eos, ac si ab ipsismet fuisset productus, iuxta tradita per *Oldr. consi. 126. sub nu. 5. vers. sed hic, &c. Rot. penes Put. dec. 296. lib. 2. & dec. 208 nu. 4. vers. nec obstat, &c. ac decis. 314. num. 4. vers. tamen fallit &c. par. 4. diuers. & in recent. decis. 193. nu. 6. versic. concurrunt etiam, &c. & decis. 460. sub nu. 9. vers. sed immo, &c. par. 2.*

Quo verò ad ea bona, quæ non leguntur descripta in d. libello † probatur eorumdem Frã- 6
cisci Antonij, ac aliorum respectiue possessio ex confessione pariter Ioannis Mariæ, dum petiit, & obtinuit associationem, & respectiue immissionem in possessionem eorum tamquam hæreditariorum Iulij contra dd. eius hęredes, vt apparet ex instantiis, & decretis prædictis sub diebus 12. Iulij, & 2. & 5. Octobris 1641. iuxta *gl. fin. c. si Episcopum. vers. immo præsumitur. 16. quæst. 6. Menoch. præsumpt. 64. num. 18. vers. hinc censuit, &c. lib. 6. Rot. decis. 456. sub num. 4. vers. & signanter ex eo, &c. par. 2. recent. & in Romana Domus*

30. Martij 1629. coram bon. mem. Vbaldo incip. post d. tract. Mod rn. de manutent. d. decis. 261. & penes Reuerendiss. Vrgell. decis. 40. n. 2. vers. bona vero, &c. Et concurrunt etiam instrumenta assignationum inter dd. Franciscum Antonium, ac Alfonsum de anno 1639. 27. Maij, & 1. Septembris rogat. per Marcum Antonium Andreolum, & Ioannem Andream Bocasinum Notarios Melfitenses respectiue ad fauorem dd Iulij, & Matthaei filiorum Iosephi de anno 1641. 18. Februarij ante ipsam executionem celebrata: Inuentarium bonorum eiusdem hæreditatis in Curia Melfiten. confectum de mense Maij 1638. nec non plures testes in dd. Curiis Episcopalibus examinati, & monitoria subsecuta, †

7 quæ singula licet imperfecta essent, nec legitimam constituerent probationem aduersus Ioannem Mariam, bene tamen adminiculantur, atque corroborant illam, quæ à proprio eius facto, ac confessione deducta ex actibus mox relatis infertur, *Bart. in l. admonendi, sub nu. 41. vers. sed si parti, ff. de iur. iur. Rot. penes Verall. decis. 208. nu. 6. vers. testes etiam, &c. par. 2. Buratt. decis. 302. nu. 5. vers. & alij testes, &c & decis. 532. nu. 2. vers. tamen quatenus etiam, &c. & decis. 918. num. 7. vers. maxime quia &c.* ita vt sufficiens ex omnibus prædictis resultet probatio in hoc præsertim manutentionis iu-

8 dicio, † in quo leuiores, & imperfectæ admittuntur, *Natt. cons. 121. sub nu. 9. vers. ostendi ur etiam, Gall. obseru. 7. sub num. 6. vers. interim autem, &c. lib. 1. Card Caualer decis. 44. sub nu n. 3. vers. qui testis, & seq. & dec. 75. num. 4. vers. qua probationes, &c. ac in Bononien. Affictus 4. Iulij 1639. coram bo. me. Cardinali Virili in §. 1. si autem.*

Nec obstat, quod d. duo Prædia *nuncupata la Machitella, & S. Benedetto* non remanserint in hæreditate Iulij, nec per eius hæredes possiderentur, quippe fuerant iam antea de anno 1628. 20. Augusti per eum donata præfato Ioseph alteri ex eius filiis occasione matrimonij contracti ad fauorem filiorum ex eo nascitu-rorum.

9 Quia † ex illo donationis instrumento non fuit translata in d. Ioseph possessio, *l. possideri. in princ. & l. quemadmodum, ff de acq. poss. l. traditionibus, & ibi DD. C. de pact.* nec constat de subsecuta apprehensione, & effectuatione illius, ita vt de illa habenda sit ratio, *Rot. dec. 623. sub num 5. vers. preterea. &c. par. 4. recent.* quinimmo habemus expressam confessionem Ioannis Mariæ, & litis consortum affirmantium, quod eo tempore, quo præfatum assistentiæ iudicium instituerunt contra dd. Franciscum Antonium, & fra-

10 tres, eadem prædia possidebant, † quæ quidem confessio alias probationes præcellit, & præ cæteris attendi debet, *c. per tuas, extra de probat. l. cum te, la 2. C. de transact. & in specie respondit Rot. penes Buratt. decis. 160 sub num. 7. & seq. vers. tum etiam quia constat, &c. & dec. 200. sub nu. 1. vers. qua confessione, ac decis. 670. sub nu. 2. vers. dicta autem possessio, &c. & penes San. Mem Greg. dec. 357. sub num. 3. vers. cum confessio, & decis. 434. sub num. 4. vers. & clarum est &c.*

Minus obstat quod, cum prædicti Franciscus Antonius, & alij eius fratres adiuerint Iudicem pro obtinenda assignatione bonorum hæreditatis, vt constat ex eorum instantia, & ex decreto subsecuto sub die 6. Octobris 1639. eo ipso censeantur renunciasse, ac dimisisse eorum antecedentem possessionem.

Quia illi non adiuerunt Iudicem pro habenda ab eo possessione bonorum hæreditatis, quæ iam erat penes ipsos, vt dictum est, nec eius decreti beneficio in præsentia nituntur, sed vt sibi ex illis assignarentur, & adiudicarentur certa corpora pro satisfactione eorum crediti; & assignatio inter Franciscum Antonium, & Alfonsum iam facta confirmaretur, vt legitur in petitione, ibi, instant assignari ipsi Iosepho tot bona stabilia pro ducatis 7. mil. firma remaneat, &c. & in decreto Iudicis, ibi, assignatio facta inter Franciscum Antonium, & Alfonsum firma remaneat pro concurrenti quantitate ducat. 14. mil. & nihilominus pro concurrenti quantitate ducat. 7. mill. ad udicentur ipsi Ioseph tot bona stabilia ascendentia ad d. summam, &c. Idque iusta ratione factum fuit, nam, licet † hæres possidens hære- 11
ditatem bona fide eligere possit rem aliquam, in qua sibi de eius credito satisfaciat, iux. theoricam *Bald. in l. fin. §. in computatione, sub nu. 4. vers. ex his sequitur, C. de iur. delib. Rota dec. 71. nu. 4. vers. circa tertium par. 1. diuers. & dec. 127. nu. 11. vers. præsertim. p. 7. recent.* Tutius tamen est semper, quod 12
Iudicem adeat, eiusque auctoritate illam recipiat, vt sentit idem *Bald. in l. debitori, sub nu. 4. vers. sed pone, &c. C de pa. t eod. Rot. decis. 680. num 6. vers. non obstant, par. 1. diuers. & penes Card. Seraph. dec. 957. sub num. 1. vers. nisi vbi hæres. Bursat. cons. 167. num. 38. vers. se unào, &c. Hmiedae decis. 58. sub num. 6. vers. præterea, &c. lib. 1. Maresc. tt. resolut. 37. num. 1.* † tunc 13
vero necessarium, quando concurrunt alij creditores hæreditarij, de quorum agitur interesse, *ad l 1. ff. de separat.* & rursus tradit *Bald. in l. 2. sub num. 4. vers. responde, &c. C. de bon. auth. iud. possid. Rot. d. decis. 71. sub d. num. 4. vers. neque obstat, &c. par. 1. diuers. Roland. in tract. diuers. de inuent. quæst. 170. sub num. 9. & seqq. vers. pone, quod hæres, &c.*

Ex huiusmodi autem instantia, quæ respicit assecurationem, & acquisitionem dominij dd. bonorum hæreditatis pro concurrenti quãtitate crediti hæredum, nullum illis illatum fuit præiudicium in eorum antecedenti pos-
sessione, † quæ nihil habet commune cum do- 14
minio, iuxta *l. naturaliter, § nihil commune, ff. de acq. poss. Rot. penes Buratt. decis. 605. sub num. 2.* † nec 15
enim repugnant, sed bene conueniunt, quod quis possessionem retineat, & nihilominus illam per acquisitionem dominij, quin etiam per reiteratam apprehensionem auctoritate Iudicis magis confirmare, & corroborare intendat, *ad l fin. vbi DD. C. de iur. dom. imp.* & probatur in *l. 2. § iustum, ff. de arb. edict. & in l. 1. C. eod. tit. Bart. in l. vsi fru, §. rerum autem, num. 2. vers. quod not. ff. si vsufr. pet & in l. creditores, sub num. 26. vers. mihi aute n, C. de pignor.* & pluribus comprobat *Menoch. de adipisc. remed. 4. sub numer. 348. vers. 44. &c. & seq. Rot. penes Reuerendiss. Vrgellen. decis. 269. numer. 20. vers. & præterea,* &c. ac in aliis.

Non etiam obstat assertum sequestrum à Iudice appositum super bonis d. hæreditatis, vel eorum fructibus.

Quia

16 Quia † non ideo priuati fuerunt hæredes prædicti eorum possessione, nam huiusmodi sequestra, quæ Iudicis auctoritate fiunt, censentur regulariter facta causa tutioris custodiæ, non autem animo præiudicandi alicui in eius possessione, nisi alia probetur ipsius Iudicis voluntas, vt distinguendo declarat, *Cyn. in l. vnic. sub num. 1. vers. sed quid de necessaria, C. de prohibit. sequestr.* & *Bart. in l. interesse, nu. 4. vers. dicit gl.* quam ibi sequuntur *Imol. Aret. & alij, ff. de acq. possess. Rot. decis. 162. num. 9. vers. denique respondebatur, par. 4. diuers. & penes bo. me. Card. Mant. decis. 152. num. 6. vers. neque sequestrum, &c.* & *Sanct. Mem. Greg. dec. 9. nu. 2. vers. quia sequestrum, &c.* ac *Buratt. decis. 186 num. 7. vers. tum quia, &c.* & *in recent. decis. 516. num. 2. vers. non obstat, &c.* & *decis. 604. sub num. 2. vers. his autem, &c. par. 1. & decis. 372. num. 2. & 3. vers. qui-*

17 *bus non obstat, par. 4.* † quod procedit, etiamsi possessor huiusmodi sequestro assenserit, quia, dato præcedenti Iudicis decreto, ex quo eius possessioni priuatio non resultabat, subsequens eius assensus in executione eiusdem decreti censetur præstitus, & ad eius limites restrictus, non autem, vt maius inferat præiudicium consentienti, vt fuit dictum in *Calagurritana Beneficij de Ermilla 11. Ianuarij 1608. coram bo. mem. Card. Sacrato, in recent. decis. 171. num. 4. vers. non obstat, &c.* & *per tot. par. 3. & in Carthaginen. Canonic. 25. Maij 1609. & in §. circa tertium, coram bo. mem. Card. Lancellotto,* & probat *Menoch. de retin. remed. 3. à nu. 86. & seqq. vers. quæro vndecimo, &c.*

Firmata igitur ex prædictis anteriori possessione dd. Francisci Antonij, & litis consor-

18 tum, sequitur, quod † posterior possessio per Ioannem Mariam apprehẽsa 10. Octobris 1641. nullius roboris sit, quippe nulliter apprehensa fuit, tum quia non citatis prædictis Clericis anterioribus possessoribus, vt necessarium erat, *c. licet Episcopus, de preben. in 6. l. de vnoquoque, ff. de re iudic.* alias enim dicitur de facto, & absque vllo iuris ordine inuasa fuisse, *Bald. cons. 149.* proponitur, quod quædam tutela, *sub nu. 1. vers. solutio, lib. 3. Ancharan. cons. 292. sub num. 1. vers. sed his non obstantibus, Rom. cons. 158. sub num. 1. vers. primo quia, &c. Roland. cons. 5. nu. 15. vers. vlterius dicitur, &c. lib. 2. Gabr. cons. 31. sub nu. 20. vers. quinto quia, &c. & seq. lib. 2. Peregr. de fideicomm. art. 48. sub nu. 36. vers. & est notandum, &c. Rot. penes Card. Seraph. decis. 492. num. 6. vers. nec obstat, &c. & decis. 1106. sub num. 2. & Card. Caualer. decis. 189. sub nu. 5. & seq. vers. vnde possessio, ac Sanct. Mem. Greg. decis. 171. num. 2. & Buratt. decis. 746. num. 2. & in decis. 402. sub num. 1. & seq. vers. vnde subsequens, par. 4. diuers. & in recent. decis. 279. sub num. 1. vers. pro quo facit, &c. par. 3. & dec. 562. nu. 3. vers. tum etiam, &c. par. 4.*

19 Eoque † magis stantibus eorum protestationibus, ac monitoriis illi antea notificatis 13. & 23. Martij eiusdem anni 1641. vt apparet ex relationibus Cursorum, *Bald. in l. ob maritorum, sub nu. 5. vers. quæro nunquid pendente protestatione, C. ne vxor pro marit. Angel. in l. à Diuo Pio, §. si super rebus, sub num. 1. vers. & ideo, ff. de re iudic.* quem ibi sequuntur *Alex. & alij DD. Gozad. cons. 103. sub nu. 10. vers. & ideo, Roland. d. cons. 5. sub num. 15. vers. & eo fortius, &c. ac seq. lib. 2. Contard. ad l. vnic. d. q. 24. sub n. 34. vers. & quod succurratur, &c. si de moment. possess. Rot. penes Buratt. dec. 627. sub num. 3. vers. immo ipsa, &c. & in dict. decis. 279. num. 1. vers. præsertim, &c. par. 3. recent.*

Tum quia in executione sententiæ, & decreti, ac de mandato Iudicis laici, † qui contra 20
præfatos Clericos non potuit procedere, neque illos eorum bonis, ac possessione priuare, *ad l. si quis ex aliena, ff. de iudic. l. vlt. ff. de iurisd. omn. Iudic. l. 2. C. eod. tit. c. nullus Iudicum, c. si quis contra Clericum, c. si diligenti, c. significasti, extra de for. compet. c. nullus Iudicum, & c. continua ij, q. 1. Auth. statuimus, C. de Episcop. & Cler. & in Auth. vt Clerici apud proprios Episcopos, in princ. Rot. penes Card. Seraph. dec. 804. sub num. 4. vers. neque obstat, Crauett. cons. 258. num. 8. vers. possit tamen, &c. Roland. cons. 23. num. 6. vers. sed præmissis non obstantibus, &c. lib. 2. Didac. pract. quest. 35. sub num. 1. vers. primum etenim, &c. Menoch. de adipisc. remed. 4. sub num. 476. vers. sed secus si possunt, &c.*

Nec obstat, quod præfati † Clerici censendi 21
sint in proposito casu Actores, dum ipsi instituerunt iudicium discussionis hæreditatis citatis creditoribus, quibus institerunt adiudicari bona iuxta appretium in actis deductum, prout fuerunt adiudicata Ioanni Mariæ.

Quoniam est aduertendum, quod Ioannes Maria, & fratres non fuerunt citati, nec conuenerunt cum aliis creditoribus Iulij in d. Iudicio concursus, seu discussionis per hæredes instituto; sed illi seorsum ab aliis particulare instituerunt iudicium assistentiæ, agendo contra ipsos hæredes, d. die 1 Iulij 1638. quod fuit prosecutum contra solum Ioseph alterum ex eis laicum, stante declinatoria fori per Clericos apposita, & per Iudicem admissa, vt apparet ex decreto 14. Octobris eiusdem anni 1638. & in hoc iudicio particulari emanauit sententia, qua concessa fuit assistentia super dd. duobus corporibus ad fauorem Ioannis Mariæ die 30. Ianuar. 1641. & alia prædicta decreta super diebus 12. Iulij, & 5. Octobris 1641. quibus fuit liquidata summa eius crediti; & concessa immissio in possessionem aliorum bonorum per eum eligendorum, de quorum executione agitur.

Licet enim d. Ioannes Maria, & fratres ex decreto R. C. sub die 22. Februarij 1641. fuerint relati & descripti inter alios creditores hæreditatis Iulij pro eorum credito contento in d. sententia per eos obtenta 30. Ianuar. antecedentis ad effectum, vt illud innotesceret, & ne in præiudicium eorum aliis creditoribus bona assignarentur, vt apparet ex eodem decreto; non tamen vigore illius, vel alterius decreti in d. iudicio vniuersali emanati elegerunt bona, eorumque possessionem assecuti fuerunt, sed vigore dd. decretorum pro executione sententiæ in prædicto particulari iudicio latæ emanatorum, vt in eis legitur ad quorum tenorem facta fuit d. die 10. Octobris per Ioannem Mariam bonorum electio, eademque die apprehensa possessio, vt apparet ex publicis actis productis, quæ sane nullo iure fieri poterant in præiudicium dd. Francisci Antonij, & aliorum Clericorum, qui ea bona possidebant, nec in d. iudicio particulari, in quo emanauit sententia assistentiæ 30. Ianuarij, & alia prædicta decreta, neque in

22 executione illorum citati fuerant; † Ideoque merito nulla fuit immissio, & executio super bonis ab eis possessis, vt respondit I. C. in *l. iudicare quidem rei, ff. de except. rei iudic. gl. in l. à Diuo Pio, §. si super rebus, in verb. fiat. ibique Bart. sub nu. 6. vers. quaero secundo, &c. Castr. sub nu. 4. vers. ex praedictis, &c. Alex nu. 10. vers. item in gloss. & sub nu. 15. vers. item circa d. articulum, &c. & alij, ff. de rei iudic. Salycet. in l. properandum, §. sin autem Reus, sub n. 20. vers. si vero sit penes ipsum tertium, C. de iudic. Rot. penes Card. Mantic. dec. 218. nu. 14. vers. vnde etiamsi &c. & in recent. decis. 211. sub nu. 1. vers. non obstat, latius dec. 764.*
23 *sub nu. 1. par. 2. & dec. 279. sub nu. 1. par. 3.* † Neque eius vigore fuerunt praefati Franciscus Antonius, & litis consortes eorum possessione priuati, cum non habuerint se pro spoliatis, neque deposuerint animum possidendi, sed insteterint, ac iugiter instant pro manutentione, quae illis concedi debet, *Rot. penes Put. decis. 419. n. 2. vers. tamen, &c. & n. 5. & ideo, &c. lib. 2. & dec. 187. par. 4. diuers.* ac penes *Card. Seraph. dec. 1041. sub num. 3. vers. & ideo, &c. & San. Mem. Greg. dec. 555. nu. 6. vers. & D. Antonium, &c. ac Buratt. dec. 91. sub nu. 1. vers. & ideo, &c. & in recent. decis. 260. par. 3. & dec. 30. sub n. 2. vers. non obstat, quod Abbas, &c. & seq. par. 4. ac decis. 411. sub num. 1. vers. & huius quidem iuris, &c. par. 5.*

Quę verò obijciebantur de omissa transportatione actorum coram D. Iudice laico visa fuerunt Dominis non releuare; nam haec causa per viam appellationis à decretis Reuerendiss. Episcoporum Iuuenacen. & Melphiten. deuoluta est primum ad A.C. coram quo fuerunt transportati processus coram eisdem formati, ex quibus praemissa facti senes bene iustificatur; deinde verò ab A.C. ad Rotam, coram qua vtriusque instantiae acta pariter fuerunt pro-
24 ducta; Ac proinde † non erat necessaria transportatio actorum coram aliis Iudicibus, quam coram illis, à quibus fuit per dd. Clericos appellatum, & quorum sententiae, seu decreta petuntur reuocari, vt fuit dictum in *Bononien. Bonorum Emphyteuticorum 24. Ianuarij 1609. coram bo. mem. Penia in Volum. crimin. Farinac. decis. 143. n. 3. vers. ceterum, & in Vratislauien. Matrimonij coram Caualerio, dec. 43. sub nu. 1. vers. sed postmodum, &c. & seq.* & aliis relatis in *decis. 635. sub n. 13. vers. D. quidem Marcus &c. par. 4. recen.* & penes *Reuerendiss. Vrgellen. dec. 94. num. 4. vers. appellans autem, &c. & decis. 116. num. 1. vers. quae propterea, &c. ac decis. 375. nu. 15. vers. atque ideo, &c.* eoque minus illorum, quae coram Iudice notorie incompetenti, & per eos declinato ab aduersario gesta fuerunt, vt firmauit *Rot. in Veneta Illegitimit. 2. May 1597. coram Penia in 4. par. diuers. dec. 28. vers. sed illud in primis constituerunt, &c.*

Et ita fuit conclusum vtraque parte informante, &c.

R.P.D. CERRO.

Ianuen. Fructuum Dotis.

Lunae 29. Ianuarij 1646.

SVMMARIA.

1 *Cessio in incorporalibus, & locis montium abdicat dominium, & possessionem. Lim. vt n. 7. & 9.*
2 *Adiudicatio praesumitur aequare creditum, seu illud reddit turbidum, non docto concludenter de insufficientia. Contrarium nu. 12.*
3 *Consensus praestitus resignationi locorum montium lite pendente dicitur nullus, & attentatus. Lim. vt num. 14.*
4 *Impedimentorum praestitorum executioni, & subhastationi cognitio ad quem Iudicem spectet, & num. 16. & seq.*
5 *Impedimenta praestita in spretum inhibitionis sunt nulla, & attentata, & remouenda, & nu. 6.*
8 *Mandatum non praesumitur datum ad actum illicitum.*
10 *Locorum Montium cessio, & translatio, qua requirat.*
11 *Constituti clausula in contractu nullo nullum operatur effectum.*
12 *Satisfactionem aduersarij allegans ex adiudicatione tenetur probare, non autem aduersarius docere de insufficientia.*
13 *Creditori sufficit solutionem negare.*
15 *Attentata non intrant de vna ad aliam causam diuersam.*
16 *Iudex Executor an possit cognoscere de viribus Inhibitionis alterius.*
17 *Iudex Executor non cognoscit exceptiones quoad merita, sed quoad executionem tantum.*

DECISIO CXCVII.

IOanni Baptistae ab Aurio vltimo, & plus offerenti anno 1641. deliberata fuerunt loca quinquaginta Montis Fidei, cuius deliberationis cum notitiā habuerit paucos post dies Barbara Spinola, citatis tam Ioanne Baptista filio deliberatario, siue illius Procuratore, quam Marcello Galleano Marchione ab Auria eius patre, obtinuit ab A.C. eisdem inhiberi, ne scilicet auderent loca Montium, vt supra deliberata, distrahere, siue illorum resignationi, vel alienationi consentire in ipsius praeiudicium, quae stare deberent loco depositi, nemini consignanda, nisi ipsa Barbara legitima citata pro suo iure, Summ. illius num. 2.

Die 10. Maij 1643. Ioannes Baptista deliberatarius praeuiis consensu, praesentia, & voluntate Patris Procuratorem constituit ad exigēdum fructus quorumcunq; locorum Montiū, annuorum redituum, & censuum ad ipsūm spectantium, nec non dicta Loca Montium, & annuos census resignanda, vel in solutum dāda cuicunq; personae, tam cum pretio, quam sine, cum consensu tamen, & voluntate d. eius Patris, & non alias, &c. summ. nu. 7. Qui Procurator vigore istius mandati per instrumentum publicum, dicta Barbara minime vocata, loca Montium 50. vt supra deliberata cessit, & assignauit in causam alimentorum eidē Marchioni Patri, qui deinde in vim d. cessionis, & assignationis, litteris tamen Parentibus ad sui fauorem nō expeditis impetrauit ab Illustrissimo D. Thesaurario generali inhibitionē, vt nemo auderet super illis, illorumq; fructibus aliquid innouare in illius praeiudiciū, summ. n. 5.

Anno superiori die vero 18. Nouemb. eadem Barbara creditrix Marchionis vti pro fructibus dotalibus vsque tunc decursis, obtento prius mandato executiuo, & praeuiis consensibus, nedum

nedum Ioannis Baptistæ deliberatarij,sed etiã Isabellæ de Franchis hæredis Michaelis Angeli Bursatti deliberationem passi, litteras Patentes dd.locorũ 50. Montis Fidei pro concurrenti rata sui crediti ad eius fauorem expediuit, firmis tamen remanentibus citatione cum inhibitione coram Eminentissimo D.Signaturæ Iustitiæ Præfecto, inhibitione d. Thesaurarij, aliisque impedimentis impositis super dictis locis Montium ad instantiam eiusdẽ Marchionis ab Auria, Summ.nu.3.& 4. Verum cum Barbara petierit exactionem fructuum dd. locorum Montium, quæ sibi impedita remansit ob præfatas inhibitiones per ipsum virum impetratas, institit coram me Iudice Exequente à S.D.N. deputato pro illorum remotione, &, proposito dubio, pro negatiua resolutione ex parte Marchionis multa deducta fuerunt: Et

Primò, quod, dum Ioannes Baptista mediante eius Procuratore loca Montium præfata cessit, & assignauit de anno 1643. ipsi Marchioni Patri in causam alimentorum, non voluit postmodum de anno 1643. consentire illorum re-
1 signationi ad fauorem Barbaræ matris, cum † in incorporabilibus, provt sunt loca Mõtium, de quibus agitur, per simplicem cessionem abdicerentur à cedente dominium, & possessio, *Card.Caualer.decis.119.nu.5.*

2 Secundò, quod Barbara † videtur plusquam satisfacta de eius credito, scut.50.mill. & fructibus decursis, ex quo in Regno Consilio Neapolitano obtinuerat sibi adiudicari omnes redditus Fiscales ad ipsum Marchionem spectantes capitalis ducat 107.mill. & annui redditus ducatorum 8000. vel saltem eius creditum remansit adeo turbidum, vt non possit hodie fructus dotales petere, nisi concludenter docuerit de insufficientia dd.redditum.

Tertiò, quod Isabella de Franchis hæres Michaelis Angeli Bursatti, qui deliberationẽ pas-
3 sus fuit, † non potuit absque vitio nullitatis, & attentatorum consentire resignationi horũ locorum Montium ad fauorem Barbaræ, non vocato, nec citato Marchione, dum inter ipsam consentientem, & eumdem Marchionem super eis pendebat, & hodie pendet lis in Rota coram Reuerendissimo D.meo Decano.

4 Quartò demum, quod, † dum non agitur de impedimentis præstitis executioni, vel subhastationi iam perfectæ vigore mandati Rotalis, sed de impedimentis petitis resignationi factæ per Patrem absque ministerio Iudicis, cognitio illorum remotionis non pertineat ad Rotam, sed spectet ad Iudicem, qui impedimenta, & inhibitionem concessit.

His tamen minimè obstantibus Domini, causa ter proposita, in affirmatiuam sententiã inclinarunt, impedimenta scilicet esse remouenda; Quia, † cum emanauerint in spretum
5 inhibitionis A.C. & consequenter nulliter, & attentatæ, *c. non solum, de appell. in 6.* veniunt remouenda, *Rom.decis.488.num.1.* & dictum fuit in *Leodien. Abbatiæ, 25. Maij 1622. coram bo.mem. Vbaldo seniore, quæ est decis.400.n.3.par.8.recent.*

Primò non obstat, quod dicta loca Montiũ fuerint prius cessa Marchioni patri à Procuratore Ioan. Baptistæ filij in causam alimentorũ.

Quia, † dum A.C. per speciale decretum illis inhibuit, ne auderent loca præfata alienare, 6
siue illorum cessioni, seu resignationi consentire, nisi citata ipsa Barbara pro suo iure, & interesse, † cessio facta per procuratorem nomi- 7
ne Ioannis Baptistæ nulla fuit ex defectu potestatis, quia mandatum procuræ datum generaliter ad resignandum, & alienandum loca Montium ad constituentem vbique spectantia non porrigitur hæc loca, quæ alienari, spreta Barbara, non poterat absque delicto attentati, cum † mandans non præsumatur dedisse 8
mandatum ad actum illicitum, *l.creditor, 60 §. Lucius Titius, ff.mand. Imol. in c.dilecto, nu.21. de præb. Fulgos.in l.si procurator, num.8. & seq. ff.de cond.indeb. Curt.iun.cons.149. lib.2. Capell.Tholos. dec.477.n.1. Rot. dec.261.n.8.par.1.recen.* Ideoque, dum huiusmodi † cessio nulla redditur ex præfatis, abdicatum 9
non fuit dominium dd. locorum Montium à Ioanne Baptista mandante, & consequenter eidem licitum fuit illa cedere, & resignare ad fauorem Barbaræ matris, *ad reg.tex. in c.non præstat, de reg.iur in 6. Gabr.de empt.& vend. concl.2.n.50. Surd.dec.40.nu.4.vers.ad decisionem, & nu.6. cum seqq. Card.Caualer.decis.612.num.14. cum pluribus seqq. & decis.718. per tot.*

Eoque magis dum † cessio ad fauorem Marchionis facta fuit non seruata forma Constitutionis San. mem. Vrbani VIII. scilicet absque consensu Officialium, & litteris patentibus non expeditis, ex decreto enim irritanti in d. Constitutione apposito nec dominium, nec possessio transferri potuit in Marchionem cessionarium, vt dixit *Rota decis.613. num.1. par.1.decis. 48.n.3.& decis.200.nu.6. par.5.recent.* Idque etiamsi in cessione adsit clausula constituti, cum † ea 10
in contractu nullo, nullum quoque operetur effectum, vt aliis relatis dictum fuit in *Romana, seu Æsina Donationis 23.Martij 1640. coram R.P.D. meo Ghisilerio § data autem.* 11

Secundò non iustificatur Barbaram fuisse satisfactam ex adiudicatione redditum fiscalium capitalis duc.107.mill. & annui redditus duc.8000.

Quia ex decreto Consilij Neapolitano constat, adiudicationem factam fuisse pro scutis 48. mill. in satisfactionẽ sortis principalis suæ datis, non autem pro fructibus, de quibus hodie agitur, nec Barbara tenetur docere de insufficientia redditum per transportationem processus adiudicationis, quia, cum Marchio ex ea alleget satisfactionem etiam quoad fructus, † tanquam fundamentum suæ intentio- 12
nis, illam concludenter probare tenetur, Barbaræ verò creditrici, & † agenti sufficit solutio- 13
nem negare, iuxta *gl. in l.2.verb.repellitur.* ibique *Bart.n.9.C.de iur.emphyt. Aym. cons.313.nu.1.* cum aliis per *San.mem.Greg.decis.139.nu.1.& 3.*

Tertiò non obstat, quod Isabella de Franchis attentauerit consentiendo resignationi ad fauorem Barbaræ in spretum litis pendentiæ, coram Reuerendissimo D.meo Decano.

Quia animaduerterunt Domini, quod † lis 14
quæ pendet coram D.meo Decano est super validitate & iniustitia deliberationis factæ A. C.ad fauorem Ioannis Baptistæ, consensus verò, quem Isabella præstitit d.resignationi, nihil

commune habet cum præfata litis pendentia cum illa consenserit dumtaxat remotioni se-
15 questri super illorum fructibus,& † cõsequenter non potest dici attentasse quoad causam pendentem in Rota, quæ est omnino diuersa, vt tradit *Lancell.de attent.par.2.cap.4.lib.3.in princ.n.8.* quem secuta fuit *Rot.in Romana de Lante 10.Iunij 1613.coram bo.me.Vbaldo,vers.secundo principaliter.*

Quartò demum prætendi non potest, quod cognitio remotionis impedimẽtorum spectat ad D.Thesaurarium Iudicem inhibentem.

16 Quia, † cum S.D.N. commiserit mihi causam executionis mandati relaxati ad fauorem Barbaræ pro huiusmodi fructibus dotalibus, in cuius exequutionem illi facta fuit cessio dd. locorum Montium, inhibitio verò tendat ad impediendum illius prosequutionem, videlicet exactionem fructuum,censuerunt Domini coram me vti Iudice Exequente discutiendum esse de viribus huius inhibitionis tendentis ad impediendum vlteriorem exequutionem, seu effectum cessionis factæ in illius exequutionẽ iuxta dispositionem *tex.in l.à Diuo Pio, §.si super rebus,ff.de re iudic. vbi Bart.nu.6.7.& 8.* distinguit, quod, vel sunt exceptiones, quæ respiciunt
17 merita principalis causæ, † & de istis non poterit cognoscere talis Exequutor, vel sunt exceptiones, quæ solum respiciunt exequutionem,& de istis cognoscit Exequutor,*gl.in c.pastoralis.28.§.quia vero.in verb.& si fiat,circa med.vers.mixta dicitur exequutio, de offic. & potest. Iudic. deleg. Cancer.var.resol.lib.2.cap.2.de iurisd.omn.Iudic.n.267. Couarr.pract.qu.cap.16.n.5. § hoc probari videtur. Menoch.de arbitr.q.38.n.2.3.& 6. dixit Rota in Vrbeuetana Restitutionis Dotis 14.Decemb.1643.coram R.P.D. meo Peutingerio §.secundum vero obiectum.*

Et ita resolutum vtraque,&c.

R. P. D. BICHIO.

Spoletana Manutentionis.

Veneris 16.Martij 1646.

SVMMARIA.

1 *Laudum, à quo est appellatum ab vtraque parte, non est exequibile.*
2 *Appellatio in parte, & partibus præiudicialibus à laudo vti indiuiduo habetur pro pura, & simplici.*
3 *Laudum non potest esse pro vna parte obligatorium, & pro altera non.*
4 *Appellatio procuratoris ratificatur ex prosequutione iudicij.*
5 *Ratificatio æquiparatur mandato, etiam in requirentibus speciale.*
6 *Laudi acceptationi renunciatum dicitur ex ratificatione, & prosecutione appellationis, iniustitia detecta.*
7 *Consensu vtriusque partis recedi potest à laudi acceptatione. Lim. vt nu.8.*
9 *Appellatione infra decem non interposita,decretum, seu sententia quoad partes transit in iudicatum.*
10 *Sententia quando suspendet executionem laudi, & vulneret viam executiuam, laudumque tollat, & num.11.*
12 *Laudum tollitur per transactionem.*
13 *Res iudicata æquiparatur transactioni.*
14 *Executioni qui consensit non est amplius audiendus. Ampl.vt nu.15.*
15 *Protestatio non tollit ius iam parti quæsitum ex re indicata. Ampl.vt nu.16.*
17 *Subhastatio excessiua dicitur iniusta.*
18 *Subhastatio, & condemnatio pro fructibus non debitis est iniusta, & nu.26.*
19 *Electio facienda per debitorem, ab eodem in termino non facta, transfertur in creditorem.*
20 *Census fructus quando peti possint, & succedant loco damnorum, & interesse.*
21 *Electio pro facta habetur à creditore, prout sibi magis expedit, stante in eligendo debitoris mora.*
22 *Melioramentis liquidandis non liquidatis, non potest agi ad eorum pretium, nec fructus.*
23 *Fructus crediti illiquidi non debentur.*
24 *Mora debitoris in soluendo non cadit in credito illiquido.*
25 *Tribunal A.C. & Locumtenentium an sit idem.*
26 *Debitor habens pro se rem iudicatam, & transactionem in mora soluendi dici non potest ante secutam repositionem.*
27 *Fructus sine mora non debentur.*

DECISIO CXCVIII.

SVper decisis die 12.Maij 1645.concessa Ancaianis noua Audientia, Domini steterunt in decisis ex omnibus fundamentis,quibus ipsa decisio nititur; subsistit enim,† quod laudũ 1
esset inexequibile propter appellationem ab eo vtrinque interpositam,vt præter allegatos tradit *Alex.cons.119.sub nu.15. vers.& tanto fortius, lib.2. aliique relati per Blanc. de comprom. q.10. sub nu.3.* de qua appellatione non potest dubitari, quia adest in actis appellatio Franciscæ, & Marttæ autricum Baldi Martani interposita, septima die post laudum promulgatum,pariterq;adest appellatio à die habitæ notitiæ laudi interposita per Flaminij Anchaiani aduersariorũ Actoris Procuratorem,qui non appellauit, quatenus opus sit, vt ex aduerso prætenditur, sed simpliciter appellationi fæminarum,quatenus opus sit,inhærendo,vt patet,ibi, habita notitia laudi,&c.& appellationem pro parte aduersariorum interpositam fuisse dictæ appellationi, quatenus opus sit,inhærendo,&c.ab eodẽ laudo,& sententia in parte,& partibus eidem suo principali præiudicialibus,& non alias,appellauit, prout in cedula; Adeo quod Procurator duo fecit, adhæsit nimirum appellationi aduersariarum,quatenus opus sit,& simul ex integro absque aliqua clausula restrictiua suam appellationem interposuit,&,† licet appella- 2
uerit in parte,& partibus sibi præiudicialibus, nihilominus quia laudum originaliter ex voluntate compromittentium est indiuiduum, perinde est,ac si purè,& simpliciter appellasset, ex allegatis in decisione *§ fuit autem,* † neque 3
laudum potest esse pro vna parte obligatoriũ, & pro alia non,*l.si cum dies,26.§.penul.ff recept.arbitr.Seraph.dec.752.n.1.Buratt dec.14.n.34.& seqq.*

Nõ obstat,quod præcesserat acceptatio laudi neq; constat de mandato Procuratoris, qui pro Flaminio deinde appellauit;Quia de mandato non est dubitandũ,cum Flaminius,†pro- 4
sequendo postmodũ iudicium corã A C. Iudice appellationis,dicatur,ipsam appellationem ratifi-

ratificasse, *Lancel de attent.part.1.c.1.n 65.& seqq. Vant.de null.tit.qualit.sent.num.*103 *Rota dec.*176.
5 *n.9 coram San.me Greg.XV.*& † ratificatio æquiparatur mandato, etiam in requirentibus speciale mandatum, *Dec.in l.semper, qui non prohibet, n. 7.ff.de reg.iur.Cagnol.ibid.n.*15.*Surd.dec.*159.*n.*11.
6 *& seq.Rot.dec.*285.*n.*4.*part.*1.*recent.* † ex qua ratificatione, & iudicij prosecutione resultat vlterius recessus à præcedenti acceptatione laudi, cum fuerit à Iudice appellationis decretum iniustum, *Put.dec.*201.*lib.*2. *Mohed.decis.*4. *de re*
7 *iudic. Coccin.dec.*234.*nu.*4. & † potuit recedi de vtriusque partis consensu, *ad text.in l.ab emptio. ff pact.l.prout quisque, ff.solut.l.nihil tam naturale,*
8 *ff.reg.iur.Surd.cons.*136.*n.*2. † quicquid sit, quando vna tantum pars appellat, & postquam illa laudum approbauerat, altera, quæ à principio acquieuerat laudo, vult vti appellatione, in quibus terminis loquitur *dec.*588.*part.*2.*recent.*

Cumque A. C. Iudex appellationis, coram quo fuisset productum laudum, apparet ex verbis mandata de manutenendo per ipsum relaxati ad fauorem auctricium Baldi Martani manutentionem huiusmodi decreuerit contra formam laudi, quippe illud mandabat solui Flaminio scuta 450.pro melioramentis; A.C.vero, reiecta hac liquidatione, mandauit præstari cautionem de reficiendis melioramentis, postquam fuerint liquidata, prout præstita apparet ex verbis dicti
9 mandati de manutenendo, & hoc † decretum ob non interpositam exaduerso appellationem infra decem dies transierit quoad partes litigantes in iudicatum, *c.Romana, §.si vero, de appell.in 6.auth. hodie C.eod.tit.c. quoad consultationem, de*
10 *re iudic. Rot. dec.*170.*num.*1. *part.*6. *recent.* † fuit exinde, ne dum suspensa executio laudi, sed vulnerata via executiua, *Zacch. de oblig.camer. q.*37. *num.*16. *Rota decis.*153.*numer.*3. *inter impress.post Zacch. dict.tract. decis.*78. *num.*1. *coram bo. mem. Coccino decisione* 37. *numer.* 5. *coram bon. mem.*
11 *Buratt.* † & ipsum laudum de medio sublatum, *Rota dec.*296.*num.*5.*dec.*301.*num.*5.*part.*7.*recent.*
12 † prout si partes per transactionem à laudo recessissent, *Rota dec.*99.*num.*10.*part.*4. *recent.tom.*
13 2. quia † res iudicata æquiparatur transactioni, *l.non minorem, C.transact. l.*2 *ff.iureiur. Surd.cons.* 418.*num.*12.*Rota dec.*125.*n.*8.*p.*5 *recent.*

Quæ ex abundanti vltra rem iudicatam adest in casu nostro, nam partes in executionem dict. mandati de manutenendo deuenerunt ad transactionem, & diuisionem bonorum, cum tamen
14 † sufficeret, quod executio facta fuisset Flaminio acquiescente, vt ipse amplius audiri non debeat, *Rot.dec.* 348.*num.*9. *part.*5.*recent.* licet statim post factam executionem, & initam transactionem protestatus fuerit de nunquam approbando d.mandatum de manutenendo, quinimò illud semper impugnando animo obtinendi
15 quamprimum reuocationem, hæc enim † protestatio non tollit ius alteri parti quæsitum ex re iudicata, *Menoch. cons.*470.*num.*5.*ex text. in l. ex morte, in fin. C. de pact. conuent. gl. in l.vnic.*
16 *Succedit, verb.fuerit; C.rei vxor.act.* & † ex quo protestans fere per 20. annos nihil opposuit, & semper fuit iuxta formam rei iudicatæ obseruatus pacificè contractus transactionis, dicitur à protestatione recessum, vt bene ad propo-

Posth de Subhastat. Pars II.

situm *Allegrad. cons.*1. *nu.*26.*vers.& opus,& nu.*7. *& seqq. ex text.in l. cum in plures, §.locator horrei, ff locat. Rimin.iun. cons.*487.*num.*26. *& seqq.cons.* 529.*num* 45. *Bald consil.*8.*in fin. libr.*1. *Anton.de Amat.resolut.*50.*n.*18 *vers.item.*

Subsistit † etiam iniustitia subhastationis ratione excessus, nam vt ponderat prima decisio 17
§.pen. subhastatio facta fuit pro sorte principali melioramentorum, liquidata per laudum in scutis 456.nec non pro fructibus, † qui tamen 18
nullo modo debeantur, *capit. vsura, capit. quia plerique,* 14.*quæst.*3. *Rota coram San.mem.Greg.XV. dec.*4.*n.*2.

Nec releuat, quod vigore laudi præfixus fuisset terminus trium mensium ad soluendum d. scuta 450. & concessa debitricibus electio soluendi in pecunia, vel accollando censum, quem Flaminius creditor melioramentorum debebat Bastiano Comete, vnde infertur, quod lapso termino trium mensium, & † electione 19
non facta à debitore, eadem electio translata fuerit in creditorem, *l statu liberum, §. Stichum, vbi Bart.num.*2 *ff.de leg.*2.*Cyriac.controu.*481.*nu.*4. *Anton. de Amat.resol.*34.*num.*25. *Buratt.dec.*287. *num.*7. ita vt † petere potuerit fructus scut. 450. 20
loco fructuum census tanquam damna, & interesse, ac si elegisset satisfieri per accollationem census, quia, † stante mora debitoris in eligen- 21
do, electio habetur pro facta à creditore, prout sibi magis expedit, *Io Franc.à Pont.cons.*49.*n.*28. *lib.*1. *Rota dec.*911 *num.*1. *in fin.part.*4.*diuers.* & in proximis terminis *Castill.dec.*38.*n.*5.*post Monter. dec. Aragon.*48.*n.*20.

Nam, cum laudum fuerit de medio sublatum, vt supra dictum est, mediante decreto Iudicis appellationis in iudicatum lapso, & mediante transactione secuta, non debet attendi condemnatio, seu terminus ad soluendum in pecunia, aut per accollationem census; sed reiecta tam d.condemnatione, quàm liquidatione melioramentorum contenta in laudo, † antequam eadem 22
melioramenta iterum liquidarentur, non poterat agi ad illorum pretium eoque minus ad fructus, † qui nullatenus debentur, quando cre- 23
ditum est illiquidum, quia tunc nulla adest mora † debitoris in soluendo, *Bald. in l acceptam in* 24
6.apposit C.vsur.Ias.in l.quod te, num 9.*ff si certum pet. Angel.in leg.*4. *§.ait Prætor.num* 2. *ff.re indic. Alex.cons.*49.*n.*3.*vers.& præsertim, lib.*2. *Menoch. cons.*1017.*num.*7.*Surd.cons.*38.*num.*13.*& dec.*260. *num.*15.

Non obstat, quòd Locumtenens A. C. qui de eodem Anno 1639. relaxauit mandatum executiuum vigore laudi, & ad subhastationem processit repofuerit à quocunque alio decreto præiudiciali; Quia hæc repositio referri non potest ad decretum contrarium laudo emanatum ab A. C. met. de Anno 1622. cum, † licet sit 25
idem Tribunal A. C. & eius Locumtenentium sint tamen distincti Iudices, & vnus non se ingerat in causis alterius nisi quatenus idem A. C. met.causas remisisset, vt semper fuit obseruatum, & ego obseruari vidi pluribus annis; quibus fui Locumtenens A.C. Et in omnem euentum semper est verum dicere, quod † ante hanc reposi- 26
tionem debitor, cum haberet pro se rem iudicatam,ac transactionem, non fuit in mora soluendi,

S

l.quod te, ff.si cert.pet. Menoch.cons.381.n.46.Hond.
cons.4.n.69.cons.36.n.23.Franc.Ant.Cost.cons.56.
*nu.*50. ac per consequens iniusta, & excessiua est
17 condemnatio ad fructus scut. 450. cum † sine
mora non debeantur, *l.lecta, ff.si cert.pet. l.mora,*
§.in bonæ fidei, ff vsur Menoch cons.664.nu.14.&
magis in term nis Gratian.discept.931.n.10.
Et ita decisum, vtraq; parte informante, &c.

R. P. D. PEVTINGERO.

Anconitanæ Census.

Lunæ 7. Maij 1646.

SVMMARIA.

1 *Census pupilli nomine imponendus requirit solemnitates iuris communis & Statuti loci.*
2 *Ampl. etiam si census vendatur alio pupillo, & æque priuilegiato.*
3 *Priuilegium mulieris ratione sexus potentius dicitur priuilegio pupilli ratione ætatis.*
4 *Lim. nisi pupillus agat de damno vitando.*
5 *Pupillus, & minor quando dicatur agere de damno euitando, eiusq; causa sit vtilior, & n.7.*
6 *Versio in vtilitatem minoris probanda est ab allegante.*
7 *Reus, & conuentus agere dicitur de damno euitando.*
8 *Accollatio census nulli non inducit illius ratificationem nullitatis scientia non probata.*
9 *Ratificatio census nulli non inducitur ex acquiescentia, vbi Statutum præsumit dolum.*
10 *Ratificatio easdem requirit solemnitates, quas contractus principalis.*
11 *Contractus census antequam detur de nullitate, habet statum validitatis, & debentur ex eo fructus.*
12 *Nullitatem allegare non potest tertius, tacente muliere, vel minore, ad cuius fauorem inducta est. Decl. vt n.13.*
14 *Subhastatio redditur nulla, si in ea pecunia non interueniat. Lim. & sublim. vt n.15.16 & 18.*
17 *Iudex non potest in subhastatione habere fidem de pretio.*
19 *Res iudicata cessat, iniusta existente sententia.*

DECISIO CXCIX.

DOmini dixerunt, non constare de re iudicata sententiæ A. C. in vtili saluiano pro
Carolo Cesarano contra Sanctum Ioannellum
latæ pro solutione fructuum census annui scutorum 24. ad fauorem hæredum q. Georgij Mariani impositi à Clarice Ferretta, & filiis; quia
1 hæc sententia fuit iniusta, ex eo quod † census
impositus nomine pupillorum filiorum Claricis
& ipsius Claricis caret solemnitatibus requisitis
à iure communi, & à Statuto Anconitano canonizato à Rota in *decis.282.part.4.diuers.*
2 Nec † refert, quod ibi census fuerit venditus
aliis pupillis, & sic pariter priuilegiatis; Quia,
cum priuilegium ratione ætatis militet hinc inde, & respectu mulieris habentis illud ratione
3 sexus, † cum dicatur potentius eo, quod competit pupillis ratione ætatis, nisi quatenus aga-
4 tur † de damno vitando, vt ex doctrina *Bart. in*
l.si apud minorem, ff de minor. concludit *Lambert.*
de contract.in fin.vers.121.& 122. subdit, quod, si
mulier agit de damno vitando, ipsius priuilegium præfertur priuilegio minoris, si ex hac ratione præualet priuilegium ex parte impositorum census, qui licet pecunias receperint à pu-
pillis ementibus censum, † dum tamen non 5
probatur, quod easdem pecunias in vtilitatem
suam verterint, dicuntur agere de damno vitando, vt in puncto est *text. in l.verum*, 12. §. *item quæritur, ff.de minor.* vbi habetur, quod, si minor
minori pecuniam dedit, & iste casu perdidit,
vtilior est causa eius, qui eam accepit, & dilapidauit, vel perdidit; idem habetur in *l.si minor*, 35.
ff.eod.& comprobat *Peregr.cons 77.num.39.lib.1.*
*Lambertong.de contract.loco alleg.n.*125.vbi, quod
hæc opinio est verior, *Marc. Ant. de Amat.dec.*
77.nu.9.Rot.in Romana Saluiani 27.Ianuarij 1620.
coram Reuerendissimo D meo Decano, & in *Romana seu Perusina Census 23.Iunij 1545.coram R.P.D.*
meo Bichio, in quibus declaratur, quod decisio
apud *Cenc.de censib.* ex aduerso allegata procedit
in casu, quando probata est versio in vtilitatem
minoris, † quæ per allegantem probanda est, 6
Soccin.Sen.cons.115.n.13.lib.1.Rot dec.18.n.28.cum
seqq.coram Reuerendiss. Vrgellen. & dec.678 nu.7.
part.1.recent.dec.1.nu.5.apud Pic.ad Stat.Vrb. Cui
rationi accedit alia, quod Clarix est rea, & con-
uenitur, ac † propterea dicitur agere de damno 7
vitando, *Peregr.d.cons.77 n.39 lib.1.Rot.dec.473.*
n.14.coram S M Greg XV. & in Romana Pecuniaria 27.Aprilis 1637.coram bo.me.Merlino.
Non obstat huius contractus ratificatio, postquam pupilli venditores facti fuerunt maiores;
Quia exaduerso non probatur aliquis actus po-
sitiuus solutionis fructuum, & † sola accollatio 8
huius census ab altero ex ipsis facta in diuisione
bonorum paternorum non releuat, non probata
scientia nullitatis census, quam tanquam à matre tutrice impositi, ignorare potuerunt, *Buratt.*
dec.410.nu.11.vbi Adden.littera E. allegat concordantes, *Greg.XV.dec.260.n.15.decis.470.n.20.*
Rota in puncto Statuti Anconitani dec.282.num.7.
part.4.diuers.
Tantoque † minus acquiescentia ratificatio- 9
nem inducit, quia Statutum præsumit contractum dolo extortum, vt ponderat *Greg. XV. dec.*
*473.nu.18.*vbi *Adden.nu.24.* allegat concordantes, *Buratt.dec.410.num.10.* & quo ad Claricem
cessat difficultas, dum, sicuti contractum sine solemnitatibus celebrare nequiuit, ita nec sine
eisdem ratificare potuit, cum † solemnitates ne- 10
cessariæ in contractu particulari requirantur
etiam in ratificatione, *Surd.dec.70.n.15.* cum ibi
alleg.
Similiter non obstat, quod, † antequam de- 11
tur de nullitate contractus, habeat statum validitatis, ideoque debeantur fructus antea decur-
si, vt in *decis.41.num.26.part.6. recent.* † Nec 12
tertius possit dare de nullitate, muliere, vel minore tacente, *Rot.dec.406.num.49.& 50.part.7.*
recent.
Quia † hæ doctrinæ loquuntur in casu quan- 13
do nullitas est solum inducta fauore minoris,
vt, eo tacente, contractus teneat, vel quando
tertius non habeat causam à minore; secus est,
quando nullitas est inducta ipso iure fauore
publico etiam contra voluntatem minoris, vel
quando

quando tertius ab eo causam habet, vt bene declarat *Gratian. discept.691.num.2. Rot. in Romana Saluiani 27. Iunij 1640. coram Reuerend.ss.D.meo Decano*, qui est casus noster; Nam Ioannellus Reus conuentus habet causam immediatè ab impositoribus census, & Statutum Anconę disponit, quod contractus sit nullus ipso iure, nec teneat, tam pro ipsa muliere, quam contra.

Iniustitiam quoque sententiæ auget, quod
14 Cæsaranus † censum acquisiuit ex subhastatione nulla ob defectum præsentis pecuniæ, quem
15 licet † consensus Sanctini Paulelli, ad cuius in-
16 stantiam emanauit, suppleat, id tamen † procedit respectu summæ, cuius ipse erat creditor, sed in residuo talis consensus, vel fides de pretio
17 non suffragatur, cum † nec Iudex possit habere fidem de pretio, ex allegatis in *Maceraten. Dotis 27. Maij 1620. coram bo.mem. Pirouano, §. respon-*
18 *sum*; † & consensus creditoris, qui supplet præsentiam partis pecuniæ pro concurrente quantitate sui crediti, non potest validam reddere subhastationem, quemadmodum valida non erat, si pars tantum pecuniæ interuenisset, *Grat. discept.7.num.4.* cum aliis alleg. *Modern. Perus. de subhast. insp.37.n.10.*

19 Quare, cum, † stante iniustitia sententiæ, cesset res iudicata, *Seraph. dec. 1123.nu.6. Causal. dec.600.num.7. Add.ad Greg.dec.1.nu.6.* non constare de re iudicata Domini merito responderunt, vtraque parte informante, &c.

R. P. D. CERRO.

Romana de Luraghis.

Lunæ 4. Iunij 1646.

SVMMARIA.

1 *Assignatione insolutum facta pro credito declarando, declaratio subsecuta à principio adfuisse dicitur.*
2 *Assignatio in solutum in dubio facta censetur in causam anteriorem, & antiquiorem, alio non conuento, & n.6.*
3 *Verba, In euentum, in quem, denotant conditionem suspensiuam.*
4 *Clausula, Et non alias, inducit conditionem suspensiuam, & vt ea purificata actus habeatur pro non facto.*
5 *Ampl. vt immo in casu praeiudicij remoueat consensum ab actu.*
6 *Assignatio in solutum ad dictamen Sapientis operatur, vt solutio censeatur facta in causam, in quam de iure fieri debet.*
7 *Solutio in discussionibus, & sententiis graduatoriis de iure fieri debet gradatim, anteriori prius, & deinde posteriori.*
8 *Electionis ad effectum in quam causam solutio cedat, sufficit mandatum generale.*
9 *Animus in incognitum non fertur.*
10 *Solutio in dubio referenda est ad debitum certum, & non controuersum. Decl. vt nu.11.*
12 *Liquidatio retrotrahitur ad diem petitionis, & num.14. & 18.*
13 *Liquidatio est declaratio.*
14 *Declaratio retrotrahitur ad principium actus.*
15 *Tempus indeterminate prolatum non respicit magis vnum tempus, quam aliud.*
16 *Reseruatio in sententia graduatoria facultatis declarandi & liquidandi aliud creditum operatur, vt creditum deinde declaratũ, & liquidatũ habeatur pro graduato in prima sententia.*
17 *Actio, & passio non datur in eodem subiecto, & num.19.*
18 *Compensatio ipso iure legis ministerio inducitur in creditore anteriori, qui recepit sub obligatione prioribus, & potioribus restituendi, & num.24. Ampl. vt nu.15.*
19 *Compensatio non ipso iure, sed parte tantum opponente inducitur, & à die oppositionis. Contrarium n.20. & 21. Lim. & decl. vt n.21. & 23.*
24 *Compensatio etiam non facta oppositione ipso iure inducitur ab initio, vbi alias compensanti resultaret praeiudicium. Ampl. vt n.25.*
25 *Creditor, & debitor sui ipsius quis esse non potest, sed compensatione ipso iure creditum, & debitum extinguitur. Lim. & decl. vt n.26.*
27 *Compensationis oppositio semel, & ex interuallo facta retrotrahitur ad tempus, quo fieri poterat.*
28 *Sententia retrotrahitur ad diem petitionis, etsi de illo tempore, quod petebatur, esset controuersum.*
29 *Retrotractionis ad fictionem non requiritur concursus actualis extremi ad quod, sed sufficit potentialis.*
30 *Liquidatio retrotrahitur ad principium iudicij ad compensationis effectum.*
31 *Compensationis facienda ipso iure ad effectum non requiritur scientia compensare debentis, sed sufficit creditum esse certum per rerum naturam, & n.33. Ampl. vt n.34.*
32 *Ignorantia hominis non impedit legis operationem.*

DECISIO CC.

CONsulta Rota ab A. C. super assignatione Domus traditæ Venerabili Congregationi Lateranensi à creditoribus illorum de Luraghis. An scilicet fuerit tradita ad computum primi partiti anni 1585. vel potius secundi anni 1588. per binas decisiones sub diebus 11. Maij 1637. & 26. Aprilis 1638. coram bo.me. Merlino resolutum fuit, Domum fuisse traditam in computum secundi partiti, & iuxta Rotæ resolutionem fuit ab A. C. pronunciatum; sed interposita appellatione per D. Primicerium, & Basilicanorum Sancti Marci Venetiarum donatarios Delfini, & disputato dubio, An sententia A.C. sit confirmanda, vel infirmanda, me proponente, infirmandam esse responsum fuit.

Etenim sub die 25. Ianuarij 1596. factum fuit Decretum in Congregatione Deputatorum Creditorum q. Pompilij, & Ioannis Baptistæ de Luraghis dandi in solutum Domum, de qua agitur, d. Venerabili Congregationi Lateranen. pro scutis 13. mill. prout sub die 9. Aprilis eiusdem anni fuit actualiter in solutum data pro d. summa scutorum 13000. compensanda in summa, in qua eadem Congregatio fuerit declarata creditrix sub his pactis, & conditionibus, & per hæc eadem Verba, Cum sit, & fuerit &c. quod post decoctionem &c. Deputati à Creditoribus decreuerint dare, assignare, & transferre, ac dederunt, &c. Venerabili Congregationi Canonicorum Regularium Lateranen. &c. præfatas Domum magnam, & Domunculas in solutum

& pagamentum, seu satisfactionem pro scutis 13000. monetæ compensan. in summa, in qua fuerit declarata eadem Congregatio creditrix eiusdem Luraghi, cum aliis pactis, & conditionibus in eodem decreto contentis, & in specie conficiendi desuper instrumentum ad sensum sapientis, &c. Hinc est, &c. quod Deputati à dicta Congregatione, &c. reseruata dd. creditoribus in omnem, & quemcunque casum, & euentum speciali hypotheca super dictis Domo, & Domunculis, quæ nunquam modo aliquo intelligatur à dictis creditoribus abdicata, & in dictam Venerabilem Congregationem translata, nisi ad finem, & effectum validitatis, & perpetuæ firmitatis præsentis instrumenti, ac satisfactionis, seu in solutum dationis prædictæ, sine tamen præjudicio quorumcumque jurium aliis creditoribus, si qui sint, prioribus, & potioribus competen. in euentum, in quem de tali prioritate, & potioritate aliquo congruo tempore legitime constaret, & non alias, &c. supradictam Domum magnam jure proprio, & in perpetuum cum reseruatione d. hypothecæ, & aliis reseruationibus, de quibus supra dederunt, & cesserunt, & in solutum, & pagamentum transtulerunt, &c. Et inferius; Quæ scuta 13000. idem Procurator, &c. bona facere, & compensare promisit, prout ex nunc compensauit, & bona fecit eisdem DD. Creditoribus absen. &c. in summa, & quantitate pecuniarum, in qua dict. Venerabilis Congregratio fuerit declarata creditrix dict. D. Ioannis Baptistæ, &c.

Hinc autem fit euidens, assignationem factam non fuisse determinatè pro vno credito magis, quàm pro alio, sed indeterminate pro credito in futurum declarando; vnde, dum postea per subsecutam sententiam bon. mem. Iusti Congregatio de anno 1602. fuit declarata creditrix vigore primi partiti, consequens est, vt in hanc causam cesset assignatio vsque ab initio perinde ac si ab ea instanti facta fuisset declaratio, cum † per
1 relationem ad declarationem faciendam, eadem declaratio videatur à principio inesse assignationi, *leg. asse toto, ff. de de hered. instit. Caputaq. decis. 204. n. 4. par. 1. Rot. dec. 562. n. 4. par. 1. recent.*

Comprobatur hæc veritas ex antecedentibus mediis, & sequentibus: Clemens enim VIII. San. mem. per speciale decretum, quod legitur in eius Breue, Motu proprio emanato, expresse præcepit, assignationem fieri vnicuique ex creditoribus juxta prioritatem, & potioritatem ipsorum, ac juxta æstimationem per peritos faciendam, summ. Primicerij, num. 6. Dum itaque Deputati in executionem huius decreti Domum hanc assignarunt Venerabili Congregationi Lateranen. assignatio censetur facta ad limites decreti, hoc
2 est in causam anteriorem, & antiquiorem, † in qua, circumscripto etiam decreto, de jure cessisset, dum alia conuentio in contrarium facta non fuit, per *text. in leg. in his vere. & leg. si ex pluribus, ff. de solut. Menoch. de præsumpt. libr. 3. præsumpt. 136. sub num. 10. & seqq. Surd. decis. 186. sub num. 5. Rot. dec. 113. sub num. 3. vers. aut saltem par. 1. diuers.*

Pacta etiam, & conditiones appositæ in ipso instrumento assignationis hoc clare indicant, quia assignatio fuit facta sine præjudicio creditorum anteriorum, quibus tamen fuisset præjudicatum, si assignatio cessisset ad commodum secundi partiti. Et vlterius addita fuit clausula, In euentum, in quem de tali prioritate, & potioritate aliquo vnquam tempore legitime constat, & non alias, &c. † Dictio enim, In euentum, in quem, 3
denotat conditionem suspensiuam, *Cæsar. de Graff. decis. 11. nu. 4. de testam.* Et, † clausula illa, 4
Et non alias, inducit conditionem suspensiuam, ita vt, ea purificata, actus habeatur pro non facto, *Rota apud Verall dec. 81. n. 3. par. 1. & dec. 446. num. 5. par. 1. diuers.* † Immò remouet consensum 5
ab actu in casu præjudicij, *Verall. dict. decis. 81. num. 4. Rot. in recent. dec. 115. nu. 6. par. 1. & dec. 746. num. 1. ad fin. part. 2.* Dum ergo partes tam enixe præseruarunt præjudicium anteriorum, volentes, quod, alias potius actus haberetur pro non facto, suspicari non potest, quod noluerint assignare Domum pro secundo partito in euidens anteriorum præjudicium contra tot expressas, & geminatas protestationes: Cum præsertim assignatio fuerit ad dictamen Sapientis, † quod opera- 6
tur, vt solutio censeatur facta in eam causam, in quam de jure fieri debebat, vt notat *Bald. in l. 1. num. 1. C. de solut.* & sic in causam antiquioris debiti, cum † de jure, & consuetudine in discussioni- 7
bus, & sententiis graduatoriis solutio fieri debeat gradatim prius anteriori, & deinde posteriori, *l. pro debito, & ibi Bald. & Castr. num. 1. Salic. nu. 2. cæterique scribentes, C. de auctor. Iudic. possid.*

Ex subsecutis etiam hoc declaratur: Tum quia, Congregatio mediante suo Procuratore iteratis vicibus in judicio declarauit, se retinere Domum, de qua agitur, ex causa eius crediti prouenientis ex dicto primo partito, vt legitur in eodem sum. Primicerij numer. 16. & 17. & vigore hujusmodi declarationum se defendit in eius possessione aduersus alios creditores anteriores secundo partito. † Ad effectum enim eligendi in quam cau 8
sam cedat solutio, sufficit generale mandatum, *Bart. in leg. cum ex pluribus, num. 103. post princip. ff. de solut. Imol. in l. 1. num. 6. ad fin. vers. si autem elegit. ff. eod. Gratian. discept. forens. cap. 224. num. 4. vers. prout idem esset.* Tum quia eadem Congregatio obtinuit sibi assignari partem Casalis in computum crediti secundi partiti, quod obtinere non potuisset, si hoc secundum creditum fuisset jam extinctum per antecedentem assignationem Domus.

Ideò non obstat motiuum decisionum bon. mem. Merlini, quod, cum de tempore dationis in solutum non esset cognitum Deputatis, minusque liquidem creditum primi partiti, non potuerit in eius satisfactionem cedere datio, cum † ani- 9
mus non feratur in incognitum, *l. mater decedens, ff. de inoffic. testam. l. hæredes instituttis, ff. de acqu. hæred. Aretin cons. 5. nu. 2.* & † in dubio solutio re- 10
ferenda ad debitum certum, & non controuersum, *l. 1. ubi glos. & Bart. ff. de solut. Anna allegat. 112. num. 7. 8. & 9.* cum pluribus adductis in vtraque decisione.

Quia ex hodierno summario Primicerij sub n. 14. apparet, creditum primi partiti deuenisse ad notitiam Deputatorum vsque, & ab anno 1595. mediantibus actibus judicialibus factis de mense Martij, & Octobris eiusdem anni, & † licet 11
adhuc non fuisset liquidatum, nec etiam erat liquidatum creditum prouenìens ex secundo par-

partito; vnde ex hoc capite non potest referri
solutio magis ad creditum secundi, quam primi:
Et sanè defectus liquidationis obstare non po-
test, dum partes expresè se retulerunt ad tem-
pus futurum, & ad liquidationem, ac declaratio-
nem in futurum faciendam, ibi, In summa, in
qua fuerit Congregatio declarata creditrix. Vn-
de nihil refert, quod non esset liquidum, sed sa-
tis est, quod vtrumque creditum fuerit à Con-
gregatione petitum: In materia enim liquida-
tionis non attenditur tempus sententiæ liqui-
12 dationis, sed dies petitionis, † ad quam liquida-
tio retrotrahitur, *Gallef.in tract. de formul.came-
ral.oblig.tit.de liquidat num.6.in fin. Menoch.cons.*
13 858.*nu.6.cum seqq.* † liquidatio enim nihil aliud
est, quam declaratio, declaratio verò retrotra-
hitur ad principium actus, *glos.in l.si mulier, in
princ.ff.de leg.3.Soccin cons.23.num.19.lib.4.* bene
Menoch.vbi sup.d.cons.858.num.9.10.& 11. vbi,
14 quod non est opus ab initio liquidare; sed † li-
quidatio superueniens trahitur retro, & opera-
tur, ac si ab initio petitionis facta fuisset.

Similiter nihil obstat, quod fuerit prius li-
quidatum creditum ex secundo partito in sen-
tentia lata de anno 1600. quam ex primo per
15 aliam sententiam anni 1602. Quia, † cum assi-
gnatio, vt dictum est, fuerit indeterminatè con-
cepta pro summa declaranda, non respicit ma-
gis tempus primæ, quam secundæ declaratio-
nis, hæc enim est virtus temporis indeterminatè
prolati, iuxta theoricam *Soccin.in l.solemus, nu 6.
ff.de condit. & demonstr.* quam sequitur *Casanat.
cons.4.num.105.& 106. Castil.contr.iur. lib.3.cap.
89.num 31.& 32.* Et vlterius Iudex in prima sen-
tentia graduatoria expresè sibi reseruauit fa-
cultatem declarandi ac liquidandi aliud credi-
tum eiusdem Congregationis ex causa primi
partiti anni 1585. vt in ea legitur sub *num.8. in
16 fin.vers.& insuper.* † Dum itaque subinde illud
declarauit, & liquidauit cum expressa graduatio-
ne super omnia alia credita tempore posteriora
in antecedenti sententia graduata, vt expresè ha-
betur *sub num. 9. vers. & vlterius*; perinde habe-
tur, ac si in eadem prima sententia illud quoque
creditum fuisset graduatum, ad tradit. *per Rimi-
nald.jun.cons.249.sub num.51. vers. quoniam decla-
ratio,cum seqq.Surd.dec 29.num 4.*

Cæterum vbi adhuc ab initio assignatio non
cessisset in causam primi partiti, dum Congrega-
tio accepit Domum in solutum sub obligatione
restituendi prioribus, & potioribus, eo ipso te-
nebatur sibi ipsi restituere in causam primi par-
17 titi tanquam anterioris, proindeque, † ne in eo-
dem subjecto daretur actio, & passio contra *text.
18 in l.fratre à fratre,ff. de cond. indeb* † fuit ipso jure
legis ministerio inducta compensatio, ad cele-
brem text. in *l.si constat,4 de compensat.* & in *l.vi-
rum.*& in *l.postquam,21.ff.eod.*

Nec obstat responsio postremæ decisionis in
19 *vers. non obstat*, quod scilicet † compensatio non
inducatur ipso jure, sed parte tantum opponen-
te, & ab ipsa die oppositionis, ex tradit. per *Surd.
dec.191. nu.15.& 16.& cons.146.nu.28. Honded.
cons.38.num.15.& seqq.lib.2.* Quia præter quod
20 † contrariam opinionem tuentur DD magni pon-
deris, & in specie *Martin antiqu. glossat.relatus à
gloss.in dict.l.si constat.& in l.vltim.C.de compensat.
Tyndor. de compensat. artic.6. num.47. & 51.* cum
aliis relatis *à Rota in Romana Pecuniaria 11. May
1643. coram R.P.D. meo Verospio,* † opinio con- 21
traria non recipitur, quando agitur de inhiben-
do cursu vsurarum, in odium enim illarum com-
pensatio fit ipso jure, & ab initio ministerio le-
gis, non expectata partis oppositione, vt pro-
bant textus clari in *leg. eius 7. Cod. de solut. & in
leg.etiam,C.eod.* & limitando regulam in contra-
rium tradunt *Alexand. cons.74.num.4. libr.5.Soc-
cin.cons.130.num.20.lib.4.Peregrin.cons.70.num.1.
libr.4. Aldouin. consil.84. num.17. idem Honded.
cons.38.numer.19.dict.libr.2.Scacc. de commerc. &
camb.§.2.glos.5.num.425.Fontanel.de pact.nuptial.
clau.6 glos.2.par.6.num.61.cum seqq.* referens, ita
obtinuisse in Senatu Cataloniæ, *Crass. de except.
except.16.sub num 49. Gig.de pensio qu.92. num.8.
Roland.cons.87.num.28. libr.1. late Ioan. Franc. à
Ponte cons.19.per tot.Valenz.cons.78.num.34.Rode-
ric.de ann.reddit.libr.2.qu 18.num.1.cum seqq.&
qu.19.num 2. Tiraq. de retract lignag.§.3.glos.3.nu.
10.in fin.* vbi, quod, † etsi in aliis casibus tutius sit, 22
hanc exceptionem opponere, vbi tamen agitur
de vitandis vsuris, non est opus alia protestatio-
ne, vel declaratione, quod idem refert, & sequi-
tur *Munnoz. de Excubar. de ratiocin. part. 2. com-
put.14.num.2.cum pluribus seqq.& num.13.Franc.
dec.162.num.5. Rota Januen. dec.14.num.2.Capic.
Latr.dec.25.nu.15.& 16.Rot.diuers.53.nu.1 part.1.
& dec.483.nu.4.part.3.recent.*

Nec proinde multum est curandum de eo,
quod dicit *Surd. decis. 117.* Quia † eius doctrina 23
est communiter reprobata, vt aduertit *Hodiern.
in addit.ad dict.decis.* & loquitur contra commu-
nem, vt probant omnes supra adducti, & idem
Surdus tenet contrarium in *tract. de aliment. tit.1.
qu 42. num. 85. cum seqq* Distinctio verò ab eo-
dem tradita *num.6.cum seqq.* inter vsuras odiosas,
& fauorabiles caret fundamento, vt aduertit
idem *Fontanell. loc.supra cit.dict.claus.gloss.2.part.
6.num 67.* qui proinde tenet contrarium etiam in
vsuris dotalibus; quæ sunt fauorabiliores, con-
suluerunt *Alex cons.74. num.4. lib 5. Peregr.cons.
70.num 1.lib.4. Aldouin.cons.84.num.16.Surd.de
aliment.dict.qu.42.num.85. Rot.dict.dec.53.num.1.
part.1. diuers.* licet in casu nostro non agatur de
vsuris dotalibus, vel aliis fauorabilibus, sed de
vsuris ob moram non extincti census, in quibus
etiam ipse Surdus admittit compensationem
ipso jure.

Vlterius in his facti circumstantiis Domini ha-
buerunt hanc conclusionem pro indubitata, ali-
ter enim sine compensatione magnum fieret præ-
judicium creditoribus, qui ob ingentia damna, &
interesse, quæ decurrissent ex primo credito non
possent consequi suam satisfactionem ex bonis
communis debitoris, † vbi autem aliàs fit præju- 24
dicium, & resultat damnum ei, qui compensare
poterat, lex ad euitandum hoc præjudicium in-
ducit ab initio compensationem, etiam non op-
positam, *Faber in §. bonæ fidei, num.8.Instit.de
action. Sebast. Medic. tract.de compens.part.1.qu.
40.numer.2.& 8. Roder.de ann. reddit. dict. libr.2.
quæst.18. num.3. & 4. Scacc. de commerc. & camb,
dict.§.2.gloss.5.numer.431.Valenzuol.consil.78 num.
37.Hodiern.ad dict.decis.117.Surd.sub numer.6.&
7.Capic.Latr.dict.dec.25.n.22. Rot.pluribus relatis*

in d Romana Pecuniaria 11. Maij 1643. coram R.P. D. meo Verospio, vers. in eandem etiam.

25 Idque † tanto magis, quia in hoc casu debitum & creditum concurrunt in eadem personas Vide, cum idem non possit esse creditor, & debitor sui ipsius, ipso iure fit compensatio per extinctionem crediti, & debiti, vt per *text. in leg. Vranius ff. de fideiuss.* optimè explicat *Alex. cons. 149 sub n. 2. vers. tamen quando poneremus ; lib. 2.* & eo relato *Rot. Ianuen. dec. 190. n. 10.* Doctores

26 autem, † qui contrarium tenent, vel non loquuntur, vbi creditum, & debitum concurrunt in eadem persona, vel non loquuntur ad euitandas vsuras, vel intelligendi sunt, vt requiratur quidem partis oppositio pro declarando animo

27 compensare volentis, † oppositione tamen semel, & ex interuallo facta, retrotrahitur eius effectus ad tempus, quo fieri poterat, vt declarat *Iecm. Fab. in § bona fidei, n. 11. & 12. vers. ex hoc concluditur, Instit. de action. Cod. de retract. cap. 9. cas. 4 num. 13. Sur. d. de aliment. vbi sup tit. 1 q. 42. num 85.*

His positis, nihil obstat, quod ab initio creditum primi partiti non esset certum, nec liqui-

28 dum, nec Congregationi notum, quia, † sequuta liquidatione, & certificato credito, sententia retrotrahitur ad diem petitionis, licet de illo tempore esset controuersum id, quod petitur, *Bald. cons. 274 num. 2. lib. 3. Thesaur. iun. quest.*

29 *forens. lib 4. quest. 21 n. 7* † ad fictionem enim retrotractionum non requiritur, vt extremum ad quod concurrat actualiter sed sufficit, quod potentialiter, vt consuluerunt *Bero. cons. 46 num. 34. lib. 1. Giouagn. cons. 35. num. 15. lib. 1.* & in terminis,

30 quod † liquidatio retrotrahatur ad principium iudicij ad effectum compensationis, dixerunt *Thesaur. iun. d. q. 21. n 7. & 12 lib 4 Fontanell dec.*

31 *206 nu. 16.* † Pro facienda vero compensatione ipso iure non requiritur scientia, & notitia compensare debentis, sed sufficit, creditum esse cer-

32 tum per rerum naturam, † ignorantia quippe hominis non impedit operationem legis, vt probatur ex efficaci *text. in l. ventre praterito, 84. leg. cum quidam. 30. § suum heredem, ff de acq. hered.* vbi *Bar.* & reliqui scribentes, & in materia compensationis consuluit *Corn. cons. 111. nu. 7. lib. 4* & tradit in his terminis *Capic. Latr. d. dec. 25. nu 40.*

33 † Cum præsertim nihil interesset Congregationis, quod in primum, vel secundum creditum cederet solutio, sed solum interesset exigere à

34 decreto, & extenuare sua credita, † quo casu notitia crediti compensandi non requiritur, vt in similibus terminis bene respondit *Rota decis. 131. sub n. 9. vers. 4. non obstat. part. 2. diuers.*

Et ita parte vtraque informante resolutum fuit, &c.

R. P. D. VEROSPIO.

Portuen. Stagni.

Mercurij 15. Iunij 1626.

SVMMARIA.

1 *Deliberatario docenti de possessione ex publicis instrumentis locationum, & receptione pensionum competit manutentio.*

2 *Possessio alicuius approbata per eiusdem admissionem ad Congregationes impugnari non potest.*

3 *Possessio semel acquisita continuata præsumitur vsque ad obitum, non probato contrario.*

4 *Exactio post inhibitionem dicitur attentata, & non constituit exigentem in quasi possessione manutenibili.*

5 *Possessor ex superuenienti titulo potest mutare causam possidendi absque alia declaratione, & ex ea manuteneri. Decl. vt n. 6.*

7 *Consuetudinem qui allegat, debet concludenter probare. Ampl. vt num. 8.*

9 *Consuetudo non solet extendi de persona ad personam, nec de re ad rem, nec de casu ad casum.*

10 *Clausula, In perpetuum, & pro heredibus, & successoribus, in deliberatione apposita quamlibet restitutionem excludunt, & extraneos etiam omnes comprehendunt.*

11 *Exceptiones redditæ turbidæ ex decisionibus desuper emanatis rejici debent ad petitorium, non sunt discutiendæ in possessorio.*

12 *Immissionem qui petiit, fassus est à possessione, quam antea obtinuerat, cecidisse.*

DECISIO CCI.

A Gentibus Participantibus Stagni Portuen. ac Campi Salini pro manutentione portionum olim ad Marcum Aurelium Catalanum, spectantium, quæ ad instantiam Venerabilis Hospitalis S. Sixti eiusdem creditoris Francisco Piccino deliberatæ fuerant tanquam vltimo licitatori, & per obitum ipsius Marci Aurelij omnibus participantibus contendebantur accretæ; Dubium proposui, à quo tempore eisdem Participantibus debeatur manutentio, quam Domini absolutè denegarunt.

Post subsecutam enim deliberationem † debetur manutentio Francisco de sua possessione docenti ex publicis locationum instrumentis per receptionem pensionum effectum sortitis, iuxta *gl. in l. qui vniuersos, § quod per colonum, ff. de acq. poss. verb. colonum,* vbi etiam *Bart. n. 1. & in § si conductor, n 2. g. in l. quamuis, § 1. verb. retinet, ff. eod. tit. Angel. in l. quædam mulier, ff de rei vend. cat. nu. 6. Bald. in auth. quas actiones, num. 8 C. de Sacrosanct. Eccles. Gabr. de locat. concl. 4. nu. 2. Boccat. de interd. vti possid cap. 14. num. 7. Menoch de retin. remed 3. num. 572.* † quæ à Participantibus impugnari non valet, postquam semel approbata ostenditur, per admissionem eiusdem Francisci ad Congregationes, vt ponderauit *Rot.* in his terminis *dec 571. n. 2. part. 4 recent.* & † continuata præsumitur vsque ad obitum, donec ex aduerso contrarium probetur ex not. in *leg. siue possidetis C. de prob. l. 5. § in admittenda, & § quod si seruus, ff de acqu. poss. l cum qui, Cod. de procurat. Butr. in c cum ad sedem, de restit. spoliat. num. 15. Abb. num 16. Imol. num. 5.*

Nec interrupta dici potest possessio Francisci per exactionem earumdem portionum factam nomine Participantium post obitum Marci Aurelij, Talis enim exactio subsecuta fuit post inhibitionem Iudicis Hospitalis S. Sixti, ad quem ex Sanctissimi Rescripto fuerat causa remissa, nec propterea vti attentata est manutenibilis, ex not. in *cap. non solum, de appell. libr. 6. tradit.* 4 *Lancell.*

Lancell.de attent.par.3.cap.31.n.184.& seq Boccat. in tract.vti possid.cap.3.num.10. & 11. Rot. coram Mantic.dec.191.num.4. & dec.374 num.4.part.3. diuers.& in Tudertina Praedij 24. Maij 610.coram Ortembergo.

Suffragari nec valet Participantibus allegata consuetudo accrescendi, seu non decrescendi
5 cæteris portionem decedentis sine filiis, † ex quo, tanquam ex superuenienti titulo per obitum Marci Aurelij purificato sibi mutare potuerint causam possidendi ex indiuiso,& in communi, absque alia animi declaratione, *l. cum nemo, Cod.de acqu.possess.Bald.in l. pignoris,num.1.C.de pignor.actio. Rot.coram Achil.dec.4.de caus poss.& propr.& 145.n.4.par.1.diuers.& dec.761.n 2.par.2. recent.& coram Gregor decis.546.num.1.* vbi etiam asserit, hanc possessionem sic mutatam esse manutenibilem,& *coram Reuerendiss Vrgellen. decis. 169.num 10.*& *in Firmana Domus 23. Maij 1631. coram bo:me: Coccino.*

6 Quia † mutatio possessionis admittitur, quoties titulus superueniens,a quo nullitatis vitio non laborat, sed habet subsistentiam respectu portionis controuersæ,vt not. *DD.in l.siquis ante,ff.de acqu.poss Menoch.cons.381.nu.4.Surd.decis.*
7 *51.nu.19.Rot.dec.205.n.2 par.1.diuers.*† in qua debuisset in specie probari allegata consuetudo accrescendi Participantibus per obitum decedentis sine filiis (& tamen non concluditur) vt tradit *Oldrad. cons.337 n 3. vers.ad contrarium, Alexand. cons.96.num.14.lib.1. Aym cons.96.num.4.Roland. cons.45.nu.39.lib.1.Surd.dec.31.nu.10.Rot.coram Ces.de Grass.decis.6.num.5. de praeb.& coram Greg.*
8 *decis.162.num.2. & 4.* vbi † id ampliat etiam in consuetudine interpretatiua. Et ratio est, quia
9 consuetudo extendi † non solet de persona ad personam, nec de re ad rem, nec de casu ad casum, *l. quod vero, ff de legib l si vnus,18 §.ante omnia,ff.de pact.Bald.in c.1. in princip. de feud.cognit. Decian.215.nu.5. Osasc decis.29.num.16.Gramm. decis.92.nu.5. & 7. Surd.d.decis 131.num.9.*

Neque accrescendi consuetudinem justificat, vel præsumpta deliberatio portionum ad vitam M.Aurelij,tunc ex promissione superuiuentiæ in beneficiis, cæterisque vacabilibus Officiis consueta, tum ex eo quod deliberatio concepta fuit sub commodo, ac forma, quibus antea M. Aurelius fruebatur; vel duplex Iudicis mandatum post M. Aurelij obitum fauore Participantium relaxa-
10 tum; † Illa enim excluditur ex tenore deliberationis sub clausulis, In perpetuum, & pro hæredibus,& successoribus quibuscumque,quę quamlibet restitutionem excludunt, & omnes etiam extraneos in hac indifferenti materia comprehendunt, vt tradit *Suarez. in l. quoniam in prioribus,qu.5.nu.10.C de inoffi. testam Fab in Cod lib.2. tit.3. diffin.22. vers. plerumque, Molin. de rit. nupt. lib.3.q.85.n.60.& 64.Clar.in §.emphyteusis,qu.28. num 4.Monter.decis.Aragon.3.num.5.Rot.dec.251. num 3 par.5.recent.* Promissio verò superuiuentiæ pro indemnitate creditoris adjecta præsumitur ad excludend.deuolutionem Abbatis directi Domini, quæ per obitum M Aurelij sine filiis committi potuerat, cujus fauore censetur apposita altera qualitas, an effectum scilicet, quod eamdem portionem tamquam emphyteuticam reciperet idem Franciscus. Mandata verò per Iudices relaxata ex defectu jurisdictionis non suffragantur, prout etiam jura, & alia à Participantibus adducta pro justificatione prædictæ consuetudinis, cum vel tollantur, vel saltem † turbida 11
reddantur ex tribus decisionibus emanatis in hac causa coram Eminentiss.D.Cardin. Panzirolo sub die 17. Aprilis 1640. *in §. nec ad euitan.& 10. Iulij 1641. in §. nec dici potest*, & 16. *Decembris eiusdem anni in §.secundo principaliter.* Ideoque sunt ad judicium petitorium reiicienda,non autem discutienda in hoc judicio possessorio, vt consuluit *Abb.in cons.73.num 5.part 2. Paris cons. 54. num.18. vol.4. Rot. decis. 7. num.14. decis.77. num.2. par.1. recent.* in quo propterea DD.eidem Participantibus manutentionem absolutè denegarunt, & Victorio Francisci filio post obitum patris, quia ab eo tempore nullum ostendit actum possessorium manutenibilem,immo † pe- 12
tendo immissionem, se à possessione cecidisse (quam antea obtinuerat.) fassus fuit, *Rot. coram Mantic decis.20.num.1. & coram Greg decis.46. num. 4. & coram Reuerendiss. Vrgellen. decis.169. num.17.& 328. num.6.*

Et ita vtraque, &c.

R. P. D. MELTIO.

Vrbeuetana Frumenti.

Mercurij 27. Iunij 1646.

SVMMARIA.

1 *Mandati fines non sunt excedendi, sed diligenter seruandi.*
2 *Principalis non obligatur ex promissione Procuratoris contra eius voluntatem,& in mandato expressam.*
3 *Mulier prohibetur fideiubere.*
4 *Mulieris obligatio sine solemnitatibus ex Statuto requisitis est nulla.*
5 *Mandatum executiuum excessiuum in parte remanet nullum in totum,& injustum,nec est exequendum.*
6 *Obligatus si sit aliquis quoad personam, quatenus factis diligentiis contra bona non potuerit ad eorum subhastationem deueniri, mandatum si plus contineat,dicitur notoriè nullum, & injustum, & in totum reuocandum.*
7 *Mandatum relaxatum pro majori summa, quam debeatur, est excessiuum,& in totum cum executione vitiatur.*
8 *Partita quando censeantur diuersæ,& n.9.*

DECISIO CCII.

De anno 1621.Capitaneus Antonius Balduccius contraxit cum Bigazzino de Bigazzi, Iacobo Vbaldo, & aliis vti Abundanzeriis Ciuitatis Perusiæ, à quibus recepta certa pecuniarum summa, se obligauit illis tradere certam quantitatem frumenti, vt apparet ex apoca inter eosdem tunc temporis confecta,vt ex Summ. Balducij,nu.1. qui cum postea quantitatem frumenti conuentam consignauerit, sicut è contra dd. Abundanzerij eidem Balduccio diuersas pecuniarum summas exbursarunt. Fuit deinde de anno 1625. inter eos ad transactionem deuentum, in qua fuit declaratum,dict. Balducium

in pluribus vicibus recepisse scuta 3586. & vice versa d. Balduccium Ministris eorumdem reiteratis vicibus consignasse rubra 241. frumenti, & minas duas quæ constituebant valorem scutorum 2324. & sic dictus Balduccius debitor remansit in scutis 1261. in hac parte factis deinde computis, & calculatis calculandis inter partes dictus Balduccius fuit creatus debitor dd. Abundanzeniorum in scutis 1334. 80. qui vt satisfacti remanerent de tali eorum credito, conati fuerunt censum imponere scut 97 b. 10. ad fauorem hæredum Capitanei Rodulfi Roncalli pro pretio scutorum 1381.26. vt ex instrumento confecto sub 19. Septembris 1614. per acta......animo tamen illa recuperandi ab eodem Balduccio, qui vlterius occasione fructuum decursorum d. census erat etiam debitor in scutis 55. 8. quæ in totum constituebant summam scutorum 1389.88. & ista Procuratores dict. Balduccij promiserunt soluere infra septem annos proximos, scilicet anno singulo scuta 200. & interim etiam teneri voluerunt ad solutionem fructuum d. census ad rationem septem pro centenario, cui obligationi accedere fecerunt etiam Tamiriam Corradinam matrem Balduccij, tam pro sorte, quam pro fructibus dict. census, & Ptholomeum, & Ninum de Adamis pro sorte tantum, non autem pro fructibus census, pro quibus ipsi noluerunt teneri ex pacto apposito in eodem instrumento, vt apparet ex eodem Summ.nu.5. Et inter cætera fuit pariter conuentum, quod contra personas Ptholomei, & Nini non possit agi. nisi in euentum, in quem, factis diligentiis contra eorum bona, deueniri non potuisset ad illorum subhastationem. Abundanzerij autem, seu eorum hæredes in executionem prædictæ obligationis obtinuerunt relaxari mandatum non solum pro duabus paghis maturatis, sed etiam pro fructibus decursis, & non solutis occasione dict. census, & illud exequi fecerunt contra bona dd. Ptholomei, & Nini. Causa ad Rotam deuoluta, fuit sub hac die dubitatum, An mandatum A. C. sit exequendum, vel reuocandum, &, informantibus tantum illis de Adamis, fuit resolutum, esse illud reuocandum tam ex capite nullitatis, quam injustitiæ.

Prima enim nullitas deducitur ex eo, quod Procuratores eorumdem de Adamis habebant mandatum procuræ ad ineundam concordiam, ac ad illos obligandum pro credito tantum Abundanzeriorum, non autem pro fructibus decursis à die impositionis census, & in futurum decurrendis vsque ad actualem extinctionem, ad quas expressè noluerunt teneri, vt supra dicebatur.

1 Vnde † non potuerunt dicti Procuratores excedere fines mandati, cum illi diligenter sint seruandi, *l. diligenter, §. mandati, ff. de mand cap. cum dilecti, de rescript.* vbi latè *Felin. Iason. in l. Procurator, num 9. Cod. de procurat. Surd. consi.105. num.27. ibi, firmat autem, Menoch cons.246. nu.49. in fin. cons.395. num.33. lib.4. Rot. dec.18. num.1. ibi, Primo quia, & dec.708. ibi, quo casu, part.3. & dec. 43. num.1. vers. Vnde non poterat, par.4. recent. Caualer. decis.612. num.19 618. num.13. & 14.*

2 † atque ita dd. de Adamis mandantes non remanserunt obligati per promissionem ab eorum Procuratoribus factam contra illorum voluntatem, ac contra expressa in eisdem mandatis, *l. 5. §. vlt. dict. l. diligenter, l. potest,* & ibi *glos. ff. mand. dict. l. si Procurator.* & ibi *glos. verb. potuit, Cod. de procurat. Cyriac. controu forens.278. num.3. cum pluribus seq. tom.2. & num.8. Bursatt. cons.395. num.13. & seqq. lib.4. Cephal. cons.220. num.7. & 14. lib.2. Surd. decis.209. num.8. ibi, non obligat dominum, & dec.79. num.1.2. & 3. par.6. diuers.*

Elicitur etiam alia nullitas, ex quo Tamiria fideiussit ad fauorem Abundanzeriorum, & tamen † illi erat prohibita, sicuti est omnibus mulieribus fideiussio, vt firmatur in *decis.497. num.57. & num.171. par.5. tom 2. diuers. Rot. decis.363. num.3. coram Papa Gregor XV. & in Ariminen. Dotis 11. Maij 1610. coram bo: mem: Coccino;* maximè quia in instrumento huius fideiussionis nulla interuenit solemnitas Statutaria, † qui solus defectus sufficit, vt illius obligatio non sustineatur, *Gratian. discept forens. cap.691. num.2. Surd. decis. 108. Rot. in recent. decis 85. num.2. part.4. & decis.203. num.1. ead. par.4 tom 2.691. num. pariter, ead. par.4. tom.3.497. num.91 par.5. tom.2. & decis.98 num.29. par.6. diuer. Romana pratensi Saluiani 4. Iulij 1460. coram Reuerendiss. D. meo Decano Anconitana Pradij 7. Martij præteritis coram R. P. D. Peutingero.* 3 4

Nec etiam injustitia dict. mandati potest euitari, quia, vt dicebatur, Ptolomeus, & Ninus se obligarunt tantum pro sorte, non autem pro fructibus, mandatum vero fuit relaxatum tam pro duabus paghis conuentis in dict. instrumento, tam pro extinctione sortis principalis, quam pro fructibus decursis, & non solutis dict. census, ad quos noluerunt teneri, vt patet ex eodem instrumento. Vnde huiusmodi † mandatum ratione indiuiduitatis redditur nullum in totum, atque injustum etiam quoad eos, qui se obligarunt tam pro sorte, quam pro fructibus, & propterea exequi minimè potuit, ad not. per *Cyn. & Salicet in l. 2. Cod. de rejudic.* idem *Cyn. & Bald in l. 1. C. de error. calcul. Gratian. discept. for. cap 671. num.21. Post. de manutent. obseruat.12. num 69. & 104. Afflict. decis.218. num.4. ibi, quia Iudicis decretum, Buratt. decis.29. num.17. & decis.177. nu.5 & in recent. decis. 576. num.5 ibi, & ideo sententia, & c part. 4.* Et in omnem casum, quatenus etiam non constaret de nullitate, & injustitia dict. mandati, vt patet, † nec etiam poterat relaxari mandatum contra personas dd. Ptholomei, & Nini, qui tunc solum noluerunt, posse agi contra eorum personas, quando, factis diligentiis contra eorum bona, ad eorum subhastationem deueniri ob aliquam causam non potuisset. Vnde, cum mandatum fuerit relaxatum, & executum contra tenorem obligationis, & contineat plus, quam sit in obligatione, dicitur notoriè nullum, & injustum, & sic totum reuocandum. *Institut. de actio. §. plus, vers. huic. Castrens. in leg si sortem, § si centum, num.2. vbi Ias. nu.1. ff. de cond. indeb Gratia. discept. foren. cap.926. num.26. Castr.129. num.1. ibi, quod consignet in Camera, lib. 2. Anconitana Bonorum 27. Aprilis 1622. coram bo: mem: Merlino, apud Mangil de subhast. decis 3. num.5. & decis.235. nu. 17. ibi, ea scilicet ratione, coram Reuerendiss. Vrgellen.* 5 6

Præterea mandatum hujusmodi fuit etiam relaxatum pro tota summa petita à dd. Abundan-

danzeriis, nulla habita ratione rubrorum frumenti 175. quæ fuerunt illis tradita à Balduccio, vltra prius consignata, de qua noua consignatione deponunt testes in 2. Summ. num. 1. & 2. vbi
7 describuntur singulæ partitæ; Et, † cum ex hoc negari non possit excessus mandati, ac illius executionis, in totum illud vitiatur, atque inualidatur, *Bart. & alij in l. si non sortem, §. si centum, ff. de condit. indeb. Greg. XV. dec. 485. num. 4. & in recent. dec. 135. num 9. & 10. ac dec. 359. in fin. par. 1. 630. nu. 2. 3. 690. nu. 3. par. 2. 682. nu. 4. par. 4. & dec. 411. num. 4. par. 5. diuers.*

Nec dicere valet, quod dicta rubra 175. remaneant comprehensa, & excomputata in aliis par-
8 titis. Quia, † cum istæ partitæ sint diuersarum summarum, ac sub diuersis temporibus factæ appareant, immo etiam fuerint consignatæ diuersis Ministris Abundanzeriorum censeri debent prorsus diuersæ à primis partitis, ad not. in *leg. quinquaginta, ff. de prob. l. triticum, ff. de verb. oblig. Buratt. dec. 157. num 2. & 3. & dec. 298. nu. 4.* Et ad istum effectum sufficeret sola temporis diuersitas, quæ excludit præsumptionem vnitatis, & comprehensionis actuum, ac inducit illorum pluralitatem, *Mascard. de probat. concl. 54. nu. 74. Rot. dec. 154. num. 18. par. 4 recent. tom. 2.*

Et ita, illis de Adamis tantum informantibus, fuit resolutum.

Eminentissimo D.

CARD. OTTHOBONO.

Beneuentana Domus.

Veneris 14. Decembr. 1646.

SVMMARIA.

1 *Possessio manutenibilis ad fauorem alicuius probatur ex petita ab aduersario restitutione, & mandati executione.*
2 *Possidens auctore Prætore justè possidet.*
3 *Iudex nulliter procedens non priuat possessione.*
4 *Minor nulliter conuenitur curatore sibi non dato.*
5 *Minore per Curatorem non defenso, judicium contra ipsum nullum est.*
6 *Minor procuratorem constituere non potest, non dato, nec adhibito curatore.*
7 *Minori nõ datur procurator ad lites, sed curator.*
8 *Agens contra minorem vti hæredem probare debet aditionem cum solemnitatibus in contractibus requisitis.*
9 *Mandatum contra bona hæreditaria non potest exequi contra bona per defunctum viuentem alienata, & nu. 10.*
10 *Clausula, Constituti, transfert dominium, & possessionem.*
11 *Hæreditaria qualitas vbi ab actore prætenditur, est probanda in judicio etiam executiuo.*
12 *Mandati executiui forma est in executione ad vnguem seruanda, nec potest restringi, vel ampliari, nec procedi per viam traditionis possessionis.*

DECISIO CCIII.

FVit per Dominos resolutum, dandum esse mandatum de manutenendo in possessione Domus, de qua agitur, D. Claudiæ Mustæ, cum eius anterior possessio de tempore motæ litis neque à Carissimis manutentionem eiusdem Domus prætendentibus reuocari possit in dubium,
quia † contra illam fuit petita restitutio, atque 1
facta executio mandati, *Gregor. dec. 402. num. 1. & 3. & decis. 458. numer. 2. in recent. decis. 561. numer. 1. par. 1. & decis. 630. num. 1. & 2. & decis. 476. num. 1. par. 2. Buratt. decis. 393. numer. 1. & 2. & decis. 505. numer. 3. Duran. decis. 113. numer. 1.* & fuit dictum in *Romana Domorum in Burgo 18. Maij præteriti coram me.*

Neque obstat, quod illi de Carissimis prætendant † possessionem acquisiuisse authore Præto- 2
re, *leg. justè possides, ff de acqu. possess.* Quia, cum in proposito casu † Iudex nulliter processerit, non 3
potuit priuare Claudiam sua possessione, *Rot. decis. 561. num. 3. par. recent. & decis. 417. num. 2 coram recol. me. Coccino, Caualer. decis. 432. num. 1. Buratt. dict. decis. 393. numer. 3. Reuerendiss. Vrgellen. decis. 114. num. 3. & 4.*

Nullitates verò euitari non possunt, Tum quia
Carissimi † egerunt contra Claudiam minorem 4
absque eo, quod ipsi fuisset datus curator, *Afflict. decis. 366. num. 7. Surd. decis. 108. numer. 1. Crescent. decis. 9. numer. 3. de sent. & re judic. Greg. dec. 319. num. 2.* Tum etiam quia, cum † Claudia non fue- 5
rit defensa, etiam si curatorem habuisset, judicium est nullum, *leg. cum & minores, C. si aduers. rem judic. vbi Bart. nu. 4. Castr. nu 4. Salicet. nu. 6. ante med. Ruin. cons. 36. num. 4. lib. 5. Surd. dict. decis. 108. num. 16 Buratt. decis 627. num. 7. Coccin. decis. 24. numer. 2. post Mangil. de subhast. in recent. decis. 406. num 6. par. 4.*

Nec releuat, quod Claudia constituerit sibi Procuratorem cum obligatione habendi ratum omne totum, & quicquid ab eo gestum foret, quia
† hoc Claudia facere non poterat, dum ei non 6
fuerat datus curator, *l. non eo minus, 14 Cod. de procurat. l. decreto, ff de administr. tutor. l. cum & minores. 4. C. si aduers. rem judic. Iacob. Gent. de ord. jud. cap. 2. num. 15. Nepot. à Montalb. de except. artic. 8.*
num. 16. † Minori enim non datur Procurator ad 7
lites, sed Curator, *§. item inuiti, Institut. de curat. l. 2. Codic. de in lit. dan. tutor. vel curat. Andr Gaill. pract. obseru. obseruat. 208. num. 1. lib. 2. Afflict. dec. 256. num. 2.*

Alia etiam nullitas resultat, quia fuit actum contra Claudiam tamquam hæredem Lutij patris, tamen non constat de aditione valida, cum
† minor adire non possit sine solemnitatibus re- 8
quisitis in contractibus minorum, *Simoncell. de decret. lib. 2. tit 6. numer. 53. Franc. Vegius consil. 39. per tot. Tiraq. de legib. connub. glos 5. nu. 125. Pic. ad Statut. Vrb glos. 7. nu. 108. Ioseph. Louic. dec. Lucen. 45. per tot. Rot. in Interamnen. Bonorum 1. Februar. 1641. coram R.P.D. Cerro. & in Maceraten. Redditionis Rationis 8. Martij, & 21. Iunij 1641. & 27. Ianuarij 1642 coram bo. me. Merlino.*

Neque † mandatum relaxatum contra bona 9
hæreditaria Lutij prætensi debitoris exequi poterat super Domo, de qua agitur, quia illa fuerat ab eodem data Claudiæ in dotem cum clausula,
constituti, † quæ est apta ad transferendum do- 10
minium, & possessionem, adeo vt non potuerit remanere in illius hæreditate, vt in hac specie dixerunt *Oldrad. consil. 139. numer. 9. & seqq. Surd. consil. 263. num. 7. Rot. dec. 277. num. 1. par. 1. recent.*

11 & † qualitas hæreditatis erat per Catissimos Actores probanda in quocumque judicio, etiam executiuo, alias processus est nullus, *Decian. in leg. fin.n.47.C.de edict. Diu Adr.toll.Crauett.cons.64. numer.1. Neuis.cons.18.num.4. Roland.consil.46. num.2.lib.2.Rot.post Zach.de oblig.camer.decis.76. num.6.quæ est in recent.decis.28.nu.4.par.2.Buratt. decis 434 num.6.*

Et demum cum mandatum executiuum fuerit relaxatum ad cogendum, & compellendum per sequestrationem, venditionem, & subhastationem bonorum hæreditariorum, non poterat hoc casu Executor vigore mandati executiui tra-
12 dere possessionem creditori, cum † forma mandati executiui sit ad vnguem obseruanda, nec Executor possit restringere, aut ampliare, *Verall. decis.333.numer.2. & 3.part.1. Mantic.decis.303. num.1.& 2.Seraph.decis.929.num.1. Buratt.decis. 891.num.6.*

Stantibus itaque tot nullitatibus, Domini censuerunt, Claudiæ dandum esse mandatum de manutenendo vtraque parte informante, &c.

R. P. D. ROYAS.

Farfen. Bonorum.

Veneris 14. Decembris 1646.

SVMMARIA.

1 *Manutentio non debetur non probata possessione de tempore mota litis.*

2 *Possessio perditur per confiscationem, & per subhastationem, & declarationem ad creditorum instantiam.*

3 *Statutum super continuatione possessionis defuncti in heredem possessionem respicit de tempore obitus, & ab illa desumit initium.*

4 *Nec habet locum in possessione à tertio occupata defuncto viuente.*

5 *Inuestitura in emphyteusim prebet titulum.*

6 *Statutum de continuanda possessione defuncti in heredem non habet locum in bonis emphyteuticis in præiudicium Domini directi, vel habentis ab eo causam, & num.7.*

8 *Constitutum in posteriori inuestitura non prajudicat anteriori.*

9 *Remedium l.fin.C.de edict.Diu. Adrian.tollen. non competit secundo inuestito contra primum habentem parem titulum. Ampl.vt num.10.Sed est prius discutiendum, quæ inuestitura præualeat, vt num.15.*

11 *Contradictor dicitur legitimus parem titulum habens, & anteriorem.*

12 *Descendentia probatur ex confessione partis aduersæ.*

13 *Transportatio actorum omnium requiritur ad effectum docendi de nullitate, & injustitia sententiæ, & subhastationis sequutæ.*

14 *Sententia solum exhibitio non sufficit ad docendum de illius, & sequuta subhastationis nullitate.*

16 *Inuestitura secunda regulariter non prajudicat anteriori. Ampl.vt num.17.*

17 *Clausula, Sine alterius injuria, virtus.*

18 *Titulus nullus an impediat immissionem alterius.*

19 *Inuestituram habens posteriorem agere tenetur contra anteriorem vti habentem parem titulum via ordinaria, neq autem prætendere potest immissionem.*

20 *Immissio quando detur heredi in vim Statuti continuantis in eum possessionem defuncti.*

DECISIO CCIV.

DVbitaui hodie, An Iulio Ranallo esset danda manutentio, vel potius immissio, & Domini resoluerunt Ranallo esse dandam immissionem tantum in prædio *del Peschio*, in reliquis vero immissionem, & manutentionem denegandam, quia nullibi constitit de aliqua eius posses-
sione de tempore motæ litis, † sine qua manuten- 1
tio non datur, *§.retinendæ Institut. de interd. l.1.& ibi Bart.ff.vti possid. Mantic. dec.251. num.2. Duran.decis.320.n.1. Coccin.dec.488.nu.1.*

Nec præfato Iulio suffragatur possessio, quæ allegatur fuisse penes Tholomeum eius progeni-
torem, cum † idem Tholomeus longe ante obi- 2
tum fuerit omni eius possessione priuatus, tam ob sequutam confiscationem per Curiam Farsen. ob patrata ab eo delicta, quam etiam per actualem subhastationem, ac deliberationem ad instantiam illorum de Fœlicibus creditorum eorumdem de Ranallis, cuius crediti vigore dominium, & possessionem fuerunt assequuti, *leg. eleganter, in princip.ff.de pignor act.Rot.dec.153.nu.3. & 5.par.3.rec.* inde Statutum Vrbis cap.147.lib.1. de continuanda possessione, cui dict. Iulius innititur, non intrat, quia non fuit probata possessio
patris de tempore mortis, † à quo tempore dict. 3
Statutum sumit initium, & operatur effectum suum, *Tiraquel. de retract.le mort saisit part.5. declar.3.numer.1. Anton Gabr. libr.15.conclus.vltim. num.18.de acqu.possess.* vbi concordantes adducit, *Greg.XV. dec.307.num.3. vbi Add. num.27.in fin. Rot. in Terracinen. Fideicommissi 14. Decembris*
1643.coram Domino meo Otthobono, &, † dum pos- 4
sessio bonorum, de quibus agitur, viuente patre dict. Iulij fuit à tertio occupata, dict. Statutum de continuanda possessione non habet locum, *Gabr. de acqu.poss.dict. conclus.vltim. num.18. Tiraquel. in dict.tract.le mort saisit 5.part.declar.3. num.1.& seqq.Verall.dec.199.num.4.par.2.Coccin.dec.488. num.3.*

Animaduertebant etiam Domini, bona controuersa esse emphyteutica Ecclesiæ, de quibus fuerunt ab Abbate Farfensi post mortem Tholomei de Ranallis inuestiti præfati de Fœlicibus
21. Nouembris 1595.† ex qua inuestitura proue- 5
nit titulus eorum, *Paris.cons.1.num.106 cum seqq.*
& prius, *num.28.* Ideo, sicuti † dict. Statutum de 6
continuanda possessione locum non haberet in istis bonis emphyteuticis in præjudicium Abbatis Domini directi, vt ex doctrina *Hostien. in cap. olim, num.16.de restit.spoliat.* dixit *Rota coram Coccin.dec.488.num.10.& par.1. recent.dec.513.nu.15.* vbi allegat *Cuman.cons.173.ad fin.* eadem *Rota in Mediolanen.Bonorum 20.Martij 1598. coram Cardin.Mellino, Gratian, discept.622.num.79. Marescot.resol.lib.2.cap.116.num.6.* cum aliis relatis per *Modern.Perusin.de manuten. obseru.55.num.64.& seqq.* ita pariter nec contra Fœlicios à Domino
directo causam habentes, † non secus, ac si impe- 7
dimentum proueniret ab ipso Domino directo, *Cyriac.controu.12.nu.55.& seqq.*

Minus † Ranalli refragatur constitutum appo- 8
situm in inuestitura reportata à clar. mem. Card. Alexand.

Alexandro Montalto Abbate Farfen. de anno 1601. in præjudicium constituti, & inuestituræ anterioris factæ Fœlicibus præfatis vsque de anno 1595. *Tiraquel. de jur. constitut. part. 1. num. 27. & 28. Alex. conf. 25. num. 8. lib. 3. Angel. conf. 106. quadam mulier donauit, in fin. Dec. conf. 226. num. 1. Rot. dec. 85. num. 12. post Modern. Perusin. de manut.* ex quibus omnibus simul junctis merito fuit denegata manutentio Ranallis.

9 Nec † in vim dict. secundæ inuestituræ reportatæ de anno 1601. per Iulium valet ipse obtinere in judicio adipiscendæ ex remedio *l. fin. Cod. de edict. Diu. Adrian. tollen.* contra Felicios habentes inuestituram anteriorem reportatam ab eodem Abbate de anno 1595. & consequenter titulum

10 parem, † sintque etiam possessores auctore Præ-

11 tore, *Rot. decis. 415. nu. 11. par. 4. recent. tom. 2.* † Inde dicuntur legitimi contradictores ad impediendam immissionem petitam per Ranallum, *ad trad. in leg. fin. vbi Bart. num. 21. Castr. num. 11. Dec. nu. 41. Cod. de edict. D. Adrian. toll. Comitul. dec. 67. num. 1. Rot. in Romana de Spinosis* 10. *Maij* 1619. *coram bo: me: Pirouano.*

Descendentia præfatorum de Fœlicibus ab Angelo prius inuestito non fuit in dubium reuocata, cum de ea doctum fuerit ex confessione Ra-

12 nalli, ex juribus productis, † ex quibus releuans confessio fuit deprompta, *cap. cum olim, de cens. leg. publica, § fin. ff. depos. Rot. dec. 553. num. 9. par. 1. recent.*

Nil vrgent prætensæ nullitates, vel injustitia sententiæ, & subhastationis sequutæ ad instan-

13 tiam præfatorum de Fœlicibus, cum † ad hunc effectum essent transportanda omnia acta, *Mohed decis. 11. de sent. & re judic. Put. decis. 94. libr. 1. in correct. Rot. dec. 170. num. 7. par. 3. recent* & *in Iuuenacen. & Melphiten. Bonorum* 8. *Junij* 1646. *coram*

14 *D. meo Corrado, vbi concordantes:* † Non autem est verum dicere, quod ex sola exhibitione sententiæ eius nullitas desumatur, prout apparebat in *Romana Vinea* 18. *Februarij* 1644. *coram R. P. D. meo Bichio.* Quapropter, cum Fœlicis nitantur ne dum sententia, & præfata subhastatione, verum etiam anteriori inuestitura, inde adhuc adhuc ad immis-

15 sionem procedi non valet, † sed esse prius discutiendum, quæ inuestitura præualet, vt in *Vercellen. Canonicatus* 4. *Maij* 1616. *coram Francisco Vbaldo Greg. XV. decis. 105. nu. 18. in fin. vbi, nu. 19.*

16 subditur, quod † regulariter secunda inuestitura non præjudicat anteriori, sed anterior præualet, argum. text. in *l. quoties, C. de rei vendic. Paris. consil. 1. nu. 105. & conf. 11. nu. 18. lib. 1. Caphal. conf. 367. num. 9. & seqq. Castr. conf. 142. in fin. lib. 2. Dec. conf. 163. num. 3. & 390. nu. 2. in fin. Greg. XV. decis. 105.*

17 *num. 19.* † licet contineat clausulam, Sine injuria juris alterius, quia talis clausula non est suspensiua, nec valet inducere resolutionem, nisi postquam constiterit de meliori jure alterius, *Rot. decis. 513. num. 3. par. 1. recent.*

Ad ea vero, quæ dicta fuere, quod titulus illo-

18 rum de Fœlicibus sit nullus, & inefficax, † inde non valeat obstare immissioni petitæ per Ranallum, fuit responsum, esse intelligendum de titulo nullo ipso jure, & euidenter tali, in quibus terminis loquuntur Doctores in contrarium adducti, vt bene distinguendo declarat *Modern. Bononien. de legit. contrad. qu. 7. artic. 7. num. 144.* vbi concordantes adducit *Rot. in Romana Vinea* 29. *Maij* 1597. *coram Comitulo* penes *Marchesan. de commiss. tom. 1. fol. 1039. numer. 1.* & ; † dum præfati 19

de Fœlicibus habent parem titulum cum Ranallis, quinimmo inuestituram anteriorem, idcirco non valent prætendere immissionem, sed via ordinaria venit agendum, *Bart. in leg. fin. numer. 12. vers. aut compares aliquis, C. de edict. Diu. Adrian. tollen. Roland. conf. 78. num. 15. & 27. Mohed. dec. 13. vt lit. pend.* Et hæc quoad Molendinum ad vsum olei, ac Oliuetum, de quibus in inuestitura, ac sententia.

Quo vero ad Prædium *del Peschio*, merito fuit hodie concessa immissio præfato Iulio Ranallo, ex quo illud neque in inuestitura anteriori anni 1595. emanata ad fauorem præfatorum de Fœlicibus, neque in dict. sententia legitur comprehensum, & fuisse à Tholomeo patre, & auctore dict. Iulij Ranalli possessum præfatum Prædium *del Peschio*, probant eius testes Summ. num. 8. † qui- 20

bus concurrentibus immissio nequit denegari, *§ si quis igitur, il primo, Authent. de hæred. ab intest. venient. auth. defuncto, C. ad Trebell. l. a. ff. & C. quor. bon. Ruin. conf. 164. in fin. lib. 2. Menoch. de adipisc. remed. 1. per tot. præsertim numer 3. 13. 15. 43. & 49.* Idemque in *prælud. num. 12.* & dixit *Rota decis. 20. num. 5. coram Mantica*, & alibi passim.

Et ita fuit resolutum vtraque parte informante, &c.

R. P. D. CERRO.

Romana Subhastationis de Alexiis.

Veneris 15. Februarij 1647.

SVMMARIA.

1 *Tertius non potest executiuè conueniri. Lim. vt nu. 20. 21. 22. & 32.*

2 *Tertius pro executione impedienda non tenetur dominium, & titulum justificare, sed sufficit, vt illum alleget, & probet possessionem. Declar. vt num. 23. 24. 25. 16. 28. & seq.*

3 *Verbum, Assignare, quando importet, vel non translationem dominij, & dationem in solutum.*

4 *Datio in solutum vim habet solutionis, & extinguit ab initio debitum, ac deliberationem inducit.*

5 *Enunciatiua mandati de immittendo an, & quomodo probet, & num. 6.*

6 *Assertioni Judicis sine actis pro facti justificatione non creditur.*

7 *Mandatum Iudicis continens notorium errorem, est notoriè nullum, & injustum.*

8 *Mandatum Iudicis non nocet creditoribus possidentibus non citatis. Ampl. vt num. 9.*

10 *Clausula, Sine præiudicio possidentium, & habentium meliora, & potiora jura, quid operetur.*

11 *Mandatum præsumitur ex impensis vnius ducati, & excedente julios decem. Ampl. vt nu. 12.*

13 *Ecclesia nomine quilibet de populo potest possessionem adipisci.*

14 *Negare, aliquem esse procuratorem, quis non potest, postquam illum pro tali approbauit, nisi contrarium clare probet. Ampl. vt n. 15.*

16 *Mandatum ad lites non sufficit agatur pro capienda possessione. Ampl. vt ibidem. Lim. vt numer. 17.*

18 *Mandatorum multiplicatio concurrere potest in*

eadem persona, expressa scilicet, & praesumpti.

19 *Debitor, deuictis creditoribus, non potest in fraudem parata executionis bona distrahere, & vni in solutum dare, & num. seqq.*

24 *Titulus praesumitur ex possessione.*

27 *Dominus semel semper praesumitur dominus, nisi contrarium probetur.*

29 *Filius emancipatus asserens bona prouenire à patre, sed sibi fuisse donata, tenetur hoc probare, siue agat, siue conueniatur.*

31 *Protestatio ex cautela Angeli, & possessio quando non suffragetur ad impediendam executionem.*

32 *Subhastatio impediri non potest à tertio possidente jure pignoris etiam anteriori. Ampl. vt numer. 34.*

33 *Mandatum esse relaxatum pro subhastatione non est opus, vbi petens executionem possidet, & licentiam subhastandi obtinuit à Sanctissimo.*

DECISIO CCV.

SVb die 12. Decembris 1644. dictum fuit, non esse procedendum ad subhastationem bonorum ab Antonina possessorum, cum ab ea possiderentur titulo dominij, & proprietatis vigore
1 dationis in solutum habitae à Iulio Vrsino, † propter quam vti tertia non poterat exequutiuè conueniri juxta theoricam. *Alexand. in l. à Diuo Pio, §. si super rebus, ff. de re judic.* Quantumuis huiusmodi dationem plene non justificaret, cum † ter-
2 tius possidens jure dominij non teneantur pro impedienda executione titulum justificare, sed sufficiat illum allegare, & probare possessionem, per ea, quae tradunt DD. & in specie *Bart. in dict. leg. à Diuo Pio, §. si super rebus, num. 4. cum aliis* in decisione sub dict. die emanata adductis: A qua tamen hodie Domini recesserunt, quia per exhibitionem instrumenti consensus apparet euidenter Iulium non dedisse Antoninae bona huiusmodi in solutum, sed solum eidem assignasse certam ratam fructuum, & pensionem temporaliter duraturam, donec, & quousque eidem restituerentur scuta 3000. pro residuo suae dotis, ibi, Deliberauit eidem Antoninae eius germanae sorori ad bonum computum scutorum 4500. vt supra debitorum soluere, & exbursare scuta 1500. & pro fructibus aliorum scutorum 3000. cedere, & assignare pensiones domorum ad rationem sex cum dimidio pro quolibet centenario, & anno, donec, & quousque totam integram summam scutor. 3000. eidem Antoninae soluerit, &c. & ibi, Pro fructibus eorumdem scutorum 3000. tantum, & non vltra pro residuo, & sorte principali dotis praedictae, vt supra debitae vsque tamen ad integram solutionem, & illius restitutionem cessit, transtulit, & assignauit eidem D. Antoninae Vrsinę sine prejudicio anterioritatis, & aliorum quorumcumque jurium, &c. tot pensiones annuas ad rationem sex cum dimidio pro quolibet centenario, & anno domorum ad Iulium spectan. &
3 pertinen. &c. licet enim † verbum, Assignare, quando patitur subjecta materia, importet dominij translationem, & dationem in solutum, vbi tamen, prout hic, assignantur tantummodo fructus temporaliter, quousque creditori de sorte satisfiat, adjecto pacto, quod non censeatur facta donatio, nec inducta liberatio obligatorum, impossibile est quod importet dationem in solutum, cum † haec tamquam habens vim solutionis 4
extinguat ab initio debitum, & inducat liberationem debitoris, aliorumque obligatorum, vt notat *Bart. in l. si quis aliam in princ. ff. de solut. & l. libera. C. de sent. & interloqut. Judic. Paris. cons. 81. num. 35. lib. 2. Surd. cons. 243. nu. 7. Rot. in recent. 261. num. 15. & 75 par. 7.*

Proinde nihil releuat enuntiatiua mandati de immittendo cōcessi ab A. C. anno 1622. Tū quia † non docto de alio consensu, referri debet, & intelligi de cōsensu praecedenti supra expresso prae- 5
stito per Iulium die 13. Iulij 1617. qui tamen, vt dictum est, continet simpliciter assignationē fructuum, ad *text. in l. 2. ff. de lib. & posth. Ruin. cons. 165. num. 8 lib. 2. Giurb. dec. 145. num. 9. Rot. coram Sanme. Greg. decis. 90. num. 3.* Tum quia † assertioni Iu- 6
dicis sine actis pro facti justificatione non creditur, vt consuluit *Menoch. cons. 439. num 28. Mastrill. decis. 80. num. 10.* & dixit *Rota in recent. decis. 451. num. 12. part. 2. & in Anconitana Spolij 9. Iulij 1610. coram Card. Sacrato impress. apud Marches. de commiss. par. 2. fol. 235. num. 2.*

Eoque minus, quia praefatum mandatum laborat aperto vitio nullitatis, & injustitiae, dum A. C. in illius relaxatione supposuit consensum à Iulio praestitum continere veram dationem in solutum dominij translatione, ibi, & suum consensum perfectum dedit & praestitit, vt jure medio dict. D. Antonina pro satisfactione, &c. dicta bona possideat, fruatur, & gaudeat naturali, & titulari dominio, &c. ac ad illum expressam relationem habuit, ibi, Quoniam, stante instrumento dotalis, respectiuè cessionis, & consensus praestiti, &c.

Hinc enim dum praefatus consensus in effectu continet tantummodo simplicem assignationem ratae fructuum, & pensionum temporaliter duraturam, vt dictum est, † ex capite notorij erroris
mandatum remanet ipso jure nullum, & inju- 7
stum, vt notant *Anton. de Butr. in cap. cum Bertoldus, sub num. 22. vers. quintus casus est, de sent. & re judic. Dec. in c. errorem calculi sub n. 11. vers. secunda Bartoli conclusio est, C. de err. calcul. & cons. 603. num. 14.* bene *Alex. cons. 123. nu. 6. & 7. vers. tamen quoad propositum, lib. 1. Curt. jun. cons. 170. n. 7. & 8. Surd. cons. 223. n. 4. Vant. de nullit. ex defect. proces. n. 129 Afflict. dec. 47. n. 3. & 4. Card. Seraph. dec. 641. nu. 1. & 2.* † Ideoque nocere nequit creditoribus 8
qui vlterius jam in possessione reperiebantur, nec in illius relaxatione vocati, seu citati fuerunt, *leg. de vnoquoque, ff. de re judic. Clem. saepe, ibique gloss. de verb. significat. Rot. penes Acchill. decis. 3. num. 2. de re judic. Card. Seraph. decis. 1477. numer. 2. vers. nam in sententia,* & dixit *Rot. in Bononien. Iuris patronatus 23. Ianuarij 1640. coram R. P. D. meo Bichio,* aliisque relatis *in Bisuntina Census 17. Nouembris 1645. coram R. P. D. meo Corrado, § finali.* Cum † praesertim Iudex addiderit clausulam si- 9
ne praejudicio possidentium, & habentium meliora, & potiora jura, † quae operatur, vt respectu 10
possidentium immissio habeatur pro non tradita, vt bene declarat *Peregrin. de fideicommiss. artic. 47. numer. 29. & artic. 48. numer. 36. vers. & indubitanter,* pluribus adductis firmauit *Rota in Ciuitatis Castelli supplementi legitimae 24. Nouembris 1621. coram bon. mem. Pirouano*

apud

apud *Merlin.de legitim.decis.32.num.5. & 23.Ianuarij 1630. & 30. Aprilis 1632. coram eodem*, altera in *recent. dec.340.num.14.& 15.part.5. altera dec.10.num.6.* post *Tamburin. de iure Abbatiss. & coram Card. Canalerio dec.62.num 6. inferens nu.7.* posse adhuc creditores exequutiuè procedere.

De possessione autem creditorum Domini non dubitarunt, cum sola exceptio, quod capta fuerit à Castano Procuratore sine speciali mandato, non sit releuans, dum idem Castanus litem hanc ab initio vsque ad finem pro creditoribus egit, pluresque fecit impensas in
11 ea capienda,† ex quibus mandatum sufficiens præsumi, dixit *Rota coram Card. Seraph. decis.856. nu.5. & dec.933.nu.2. coram Sanct. mem. Greg.dec.324.* vbi *Add. nu.6.* firmat sufficere impensam vnius ducati, *in recent.decis.187.nu.16.part.6.* vbi, quod reputatur sufficiens impensa, quæ excedit Iulios decem, *cum aliis in Ciuitanen. Archipresbyteratus 22. Maij 1645. §. primo autem, circa fin. & in Bononien. Rescissionis contractus 28. Iunij eiusdem anni coram me,*
12 *§. nec satisfacit.* † Iuncto præsertim, quod idem erat etiam Procurator in aliis, vnde facilius etiam præsumitur constitutus procurator ad hunc actum, vt in his terminis ponderauit *Rota in Maceraten. Magazeni, seu Manutentionis 24. Ianuarij 1642.coram Reuerendissimo D.Patauino.* Vltra quod possessio fuerat etiam capta pro Ecclesiis, & locis piis pariter creditoribus quorum
13 respectu non erat opus alio mandato, cum † quilibet de populo possit Ecclesiæ nomine possessionem adipisci, vt monuit *Bart. in l.Ciuitatibus 125.nu.3.& seqq.ff.de leg.1.Felin.in c.cum olim. nu.2. de testib.* cum cæteris adductis in alia *Maceraten.Magazeni, seu Manutentionis 28.Iunij 1641. coram bon.mem.Merlino.*

Antonina tamen nullatenus opponere potest huiusmodi defectum, dum Castanus possessionem cepit vti procurator, & ipsa vti talem illum recognouit, eidemque vti Procura-
14 tori creditorum promisit pensiones soluere. † Hunc enim non potest amplius negare esse talem, nisi contrarium clarè probet, vt tradunt *glo. & D D.in l.Pomponius, §.ratihabitionis, ff.de procurat. Nati cons.262.n.7. Surd.dec.104.n.12.& seqq.bon. mem.Buratt.dec.409.n.12.* & dictum fuit in *Spoletana*
15 *Hereditatis 2. Aprilis 1618.coram S. D. N.* † Recognitio autem huiusmodi non potest impugnari ex defectu solemnitatum, dum ex ea non desumitur obligatio, sed dumtaxat probatio, vt fuit dictum *in Romana Dotis 12. Ianuarij 1600.coram bon.mem.Cardin.Sacrato.*

16 Ideo nihil releuat, quod † simplex mandatum ad lites non suffragetur pro capienda possessione, quantumuis habeat clausulas amplissimas cum facultate faciendi omnia, quæ principales ipsi facere possent pro finali complemento executionis crediti, ex latè deductis *in Romana Palatij 29. Aprilis 1643.coram Reuerendissimo D. meo Ghisilerio.*

17 Quia † vltra mandatum expressum ad lites allegatur etiam præsumptum ad capiendam possessionem, quæ simul concurrere possunt, vt consuluit *Rum. consil.5.nu.20.lib.1.* & dixit *Rota coram Reuerendissimo Vrgellen. decis.9. num.25. cum aliis in Romana Alimentorum 4. Decembris 1641. coram Reuerendiss. P. D. meo Bubio,* & in supracitata *Maceraten. Magazeni, seu Manutentionis coram Reuerendissimo Patauino,* † in vna enim, & eadem 18
persona datur multiplicatio mandatorum, expressi scilicet, & præsumpti, vt dixit *Rota in dictis Ciuitanen. Archipresbyteratus §. fin. & Bononien. Rescissionis Contractus d. §.nec satisfacit in fin. coram me.*

Sed vlterius dixerunt Domini, perperam allegari dationem in solutum, quæ probata non esset efficax ad impediendum exequutionem creditorum, dum illi non solum erant detecti, sed executionem cœperant, reportando sententiam in Saluiano, & illius vigore capiendo possessionem. † Debitor enim, detectis 19
creditoribus, non potest in fraudem paratæ exequutionis bona distrahere, & vni in solutum dare, † alioquin contra tertium acqui- 20
rentem exequutiuè proceditur, etiam absque reuocatoria, vt tradit *Cancer.var.resol.lib.3.cap.17. num.462.cum seqq. latè Giurb.decis.62.nu.8. cum seqq.* & pluribus relatis firmauit *Rota coram Reuerendissimo Vrgellen. decis.364. num.26. & 32. & bon. mem. Burat. decis.927. sub num.5. vers. quia vltra quod. Addit. ad eumd.decis.450.num.6.* & in terminis, quod agi possit contra mulierem se tuentem titulo dotis, decisum fuit in *Narnien. Dotium, & Alimentorum 29. Maij 1630. coram R. P. D. meo Ghisilerio impress. apud Modern. Perusin. de subhastat.decis.84.nu.3. & 4.*

Quod † sine difficultate procedit hoc casu, 21
concurrente in Antonina scientia litis, & exequutionis iam cœptæ ob recognitionem factam in dominum erga creditores in actu captæ possessionis, & quia datio in solutum fuisset de omnibus bonis: Contra scientem enim litem, & exequutionem facilius proceditur recta via, per ea, quæ in his terminis dicta sunt in supracitata *Narnien. Dotium, & Alimentorum nu.6.* Et † quando alienatio est vniuersalis om- 22
nium bonorum, eo magis præsumitur in fraudem aliorum, ne aliunde consequi possint satisfactionem, vt ponderauit *Rota coram Vrgell. dict. decis.364. num. 12. & 13.* & admittitur in alia decisione huius causæ, *versicul. neque Doctores voluerunt.*

Ex his itaque habetur responsio ad theoricam *Bart.in supracitata l.à Diuo Pio.§.si super rebus, num.4.ff.de re iudic.* † Vt possidens non teneatur 23
iustificare titulum suæ possessionis pro impedienda exequutione; procedit enim, quando possidens non allegat titulum, sed solum dicit, se possidere, tunc enim non cogitur docere de titulo, † cum hic ex possessione præsumatur, 24
& in terminis loquuntur *Couarr. pract. quæst. cap.16. num.4. Parlador. rer. quotidian.libr.2. cap. fin. part.4. §.5.num.3. Peguer.decis.205.num.7.Greg.dec.22. num.3.* cæterique omnes ad propositum allegati, † quando allegat titulum aliunde habitum, 25
quam à debitore, tunc enim sufficit docere de titulo colorato, & apparenter absque onere plenioris iustificationis, in quibus terminis loquuntur *Felin. in cap. super num.16. vers. intellige tamen de re iud. Gozzad.consil.103.num.10. versic. secundo respondeo, Sess. de inhibit. cap.5. §.10. num.48.* † Secus 26
autem quando, vt hîc, possidens allegat titulum habitum ab eodem debitore ex donatione, datione in solutum, & similibus, alle-

gando enim titulum, adstringitur ad illius iustificationem, ad quam aliàs non adstringeretur, &, allegando illum habuisse à debitore fatetur, debitorem olim fuisse Dominum, dum ergo subdit, debitorem amplius non possidere, sed possessionem ad se deuenisse titulo dationis in solutum, tenetur docere validè, & legitimè deuenisse, & sic concludenter probare validitatem dationis in solutum, vt magistraliter distinguendo consuluit *Castr. consil. 143. sub n. 3. vers. probatio autem lib. 1.* reddens optimam rationem, quia intentio petentis exequutionem sufficienter fundatur in eo, quod possidens causam habeat à debitore

27 † ex quo enim semel fatetur, fuisse Dominum, præsumitur etiam

28 nunc Dominus, nisi contrarium ostendatur, † & sic onus huiusmodi probationis incumbit ipsi possessori, allegatque bonum textum *in l.*

29 *sine possidentis, C. de probat.* vbi † filius emancipatus asserens bona prouenisse à patre, sed sibi ab eo fuisse donata, tenetur hoc probare, siue agat, siue conueniatur, & in his terminis emanarunt resolutiones *in Romana seu Æsina Donationis 23.*

30 *May 1640. coram R. P. D. meo Ghisilerio*, vbi, † quia possidens allegauerat donationem habitam à debitore protestando, ne fieret executio super bonis sibi ab eodem debitore donatis, Rota censuit, huiusmodi protestationem non releuare, non docto de valida donatione, & legitimo dominio bonorum, & in *Anconitana Dotis 28. Aprilis 1643. coram me*, vbi in specie dictum fuit, contraria procedere, quando possessor non habet causam à debitore, & cum hac distinctione conciliantur omnes auctoritates, & decisiones ad id allegari solitæ. Cum ergo Antonina non steterit in terminis simplicis possessionis, sed vlterius allegauerit titulum dationis in solutum habitum ab Vrsino hærede debitoris, obli-

31 gauit se ad illius iustificationem, † adeo vt, non iustificata datione in solutum, nec possessio, nec protestatio desuper facta iuxta cautelam Angeli *in d. l. à Diuo Pio*, suffragetur ad impediendam exequutionem, ex adductis *in d. Romana, seu Æsina Donationis, & Anconitana Dotis supra relatis.*

Consequens ergo est, vt, actis iam transpor-

32 tatis, deueniatur ad subhastationem, † quæ impediri non potest à tertio possidente tantummodo iure pignoris, licet anteriori, *per text. clarum in d. l. à Diuo, §. quod si heres fuerit pignorata.*

33 ibique communiter scribentes, *de re iudic.* † Etiam absque alia relaxatione mandati, quando, prout hic, petens exequutionem, possidet, & licentiam obtinuit à Sanctissimo, *Mangil. de subhast. q. 126. n. 14.* & sæpius firmauit *Rota in pluribus causis relatis in alia decisione*, vbi admittitur hæc conclusio, licet ex diuersitate facti, ex quo suppositum fuerat, Antoninam esse dominam contrarium firmatum fuerit.

34 Et in hanc sententiam † facilius iuerunt Domini aduertentes ex forma rescripti Antoninam non fore amouendam à sua possessione, sed ea firma manente, procedendum esse ad subhastationem ad effectum in primis, & ante omnia sibi integraliter satisfaciendo de suo credito, & de eo, quod superest, cæteris creditoribus, posterioribus, ex quo illis magnum commodum paratur, sibi verò nullum infertur præiudicium, nec in aliquo eius conditio deterior efficitur, dum pignus interim dimissura non est, adeò vt proinde facilius permitti debeat hæc exequutio penitus explenda sine præiudicio possessionis, vt monuit *Bart. in dict. l. à Diuo Pio, §. si super rebus, nu. 8.* & tradit *Couarr. pract. quæst. cap. 16. n. 4. vers. quintum Cancer. variar. resolut. libr. 2. cap. 16. nu. 78. Peguer. d. dec. 205. sub nu. 7. vers. Couarruuias*, & in his terminis de muliere tenente pignus pro sua dote. *Cuman. in d. l. 8. quod si res fuerit pignorata, n. 1. & 2.* quem refert, & sequitur *Gratian. discept. for. cap. 941. n. 3. cum pluribus seqq. subdens, n. 6.* hoc esse multum notandum ad fauorem posteriorum creditorum.

Et ita vtraque, &c.

R.P.D. VEROSPIO.

Nepesina Pecuniaria.

Veneris 15. Februarij 1647.

SVMMARIA.

1 *A. C. regulariter est Executor obligationis Cameralis priuatiuè quoad alios in vim suarum facultatum, nisi illæ alteri demandatæ fuerint.*

2 *Executiuè in vim obligationis cameralis quando procedi possit contra tertium possessorem, & nu. 3. & 4.*

3 *Transactio habet executionem paratam, vt res iudicata.*

4 *Dotalia instrumenta ex Statuto Vrbis habent executionem paratam contra bona expressè, vel tacitè hypothecata, etiam per tertios detenta.*

5 *Confessio de recepta dote præuia promissione probat numerationem tam contra hæredes confitentis, quam contra creditores, & quoscunque tertios possessores.*

6 *Ampl. eo magis concurrentibus adminiculis, de quibus hic.*

7 *Dotis partis solutio solutionis præsumptionem inducit etiam alterius partis.*

8 *Dotis primæua actio competit datione in solutum pro illa facta reuocata. Ampl. vt ibid.*

9 *Hæres cum beneficio legis, & inuentarij tali nomine contrahere dicitur, etiam si proprium exprimat. Lim. vt n. 10.*

11 *Valor verus rei elicitur ex deliberatione. Limit. vt num. 23.*

12 *Valor rei euictæ, vti ex tempore variabilis, attenditur de euictionis, non promissionis tempore.*

13 *Pretium inter partes conuentum præsumitur iustum. Ampl. vt ibid.*

14 *Pretium spatio trium annorum mutatum non præsumitur causa non concurrente.*

15 *Transactionis inita per auctorem exceptio nocet etiam illius successori.*

16 *Fructus regulariter non retrahuntur ex prædio vrbano, nec percepti ex sola possessione præsumuntur.*

DECISIO CCVI.

PEr obitum Marci Antonij dissoluto matrimonio cum Margarita antea contracto, hæc

hæc cum Fuluio illius hæredi super suo credi-
to dotali transegit, Vineam ac Domum hære-
ditariam obtinendo sub amplissima euictionis
promissione tum proprio, tum hæredum no-
mine stipulata per Fuluium: Pacto insuper ad-
iecto, quod hinc potioritati, ac anterioritati
dotis illatum non censeatur præiudicium su-
per cæteris bonis hæreditariis Marci Antonij,
si in assignatis corporibus sequeretur euictio,
sed tunc contra reliqua bona possit Margarita
sua iura exercere. Euictione deinde secuta su-
per domo ex mandato Iudicis deliberata Vi-
ctoriæ creditrici anteriori Marci Antonij, &
commissa mihi vtraque causa transactionis, ac
crediti dotalis cum facultatibus A. C. ad in-
stantiam Margaritæ dubium proposui, An, &
pro qua summa debeat mandatum relaxari,
& relaxandum esse pro summa scutorum 1125.
ac fructibus ex euicta domo decursis in poste-
rum liquidandis, tum contra bona hæredita-
ria Marci Antonij, tum contra propria Fuluij
transigentis, hodie Domini responderunt.
1 Quia, licet † A.C. regulariter vigore suarum fa-
cultatum sit Executor obligationis Cameralis
priuatiuè quoad alios; dum tamen illæ fue-
2 runt in commissione demandatæ, † poterit pro
eadem obligatione Camerali, tum in instru-
mento transactionis, tum in instrumento do-
tali apposita in hoc Tribunali mandatum re-
laxari; ex notatis *in c. cum delecti, de donat. & in c. si
propter. de rescript. lib. 6. Rota in Parmen. Dotis 4. Iulij
1612. coram bon. mem. Coccino impress. post Zacch. de
oblig. camer. dec. 1. num. 19. & 20.* non solum contra
Marcum Antonium, & Fuluium principaliter
obligatos in instrumento dotali, ac transactio-
nis, sed etiam contra Brigidam hæredem Ful-
uij tertiam, quamuis bonorum detentricem:
3 Tum † ex priuilegio transactionis ad instar rei
iudicatæ paratam executionem obtinentis,
iuxta *text. in l. non minorem, Cod. de transact.* & no-
tant ibi D D. communiter. *Guttier. in l. nemo potest.
ff. de leg. 1. n. 439. Aym. consil. 685. nu. 27. Rota coram Reue-
rendissimo Vrgellen. dec. 216. n. 15. & in Hidruntina Pecu-
niaria 26. Iunij 1641. coram bon. mem. Merlino, & in Ba-
ren. seu Neapolitana Pecuniaria 12. Decembr. 1642. co-
ram R. P. D. meo Royas, & in Baren. seu Nullius Pecu-
niaria 26. Maij 1645. coram R. P. D. meo Cerro in §.
nec relenant duo.* Tum ex dispositione Statuti
4 Vrbis *lib. 1. cap. 85.* † Paratam pariter executio-
nem tribuentis dotalibus instrumentis contra
bona expressè, vel tacitè hypothecata pro do-
te penes tertios existentia, vt notat ibidem
Fenzon. num. 11. & pluries dixit *Rota, vt in Roma-
na Dotis 17. Februarij 1578. coram Robusterio, & in Ro-
mana Vinea 3. Iunij 1606. coram Penia* penes eun-
dem *Fenzon. decis. 51. & 55. & in Terracinen. Dotis
1. Decembris 1614. coram bon. mem. Cardin. Verospio, &
in Romana Dotis 14. Februarij 1642. coram Reuerendis-
simo D. meo Decano.*
5 Neque † dubitari potest de dotali credito
Margaritæ bis à Marco Antonio confessato tā
in testamento, quam in Codicillis, & in instru-
mento transactionis approbato per Fuluium,
dum contractum matrimonij præcessit pro-
missæ dotis instrumentum, quod confessioni
de recepto vim tribuit, & non solum contra
hæredes confitentis numerationem concludit,
iuxta *text. in l. ex contractibus, §. sed quoniam*, vbi
notat *Cyn. num. 3. in fin. C. de non numer. pecun.* & alij
relati per *Gabr. de iur. dot. concl. 4. num. 1. & in decis.
24. num. 3. part. 7. recent.* & in *Arimin. Dotis 4. Maij
1646. coram me*, sed etiam contra creditores, &
quoscunque tertios possessores, vt notat *Tiraq.
in l. si vnquam, §. donatione largitus, num. 101.* & alij
adducti per eumdem *Gabr. eod. concl. 4. num. 2.* &
per *Menoch. de præsumpt. concl. 12. num. 53. Rota coram
Gregor. decis. 62. num. 66. & 124. num. 3. part. 2. recent. &
coram Seraph. 678. nu. 10. & in Terracinen. Dotis 1. De-
cembris 1614. coram bon. mem. Cardin. Verospio.* Et † 6
plura etiam concurrunt adminicula à D D.
ponderata ad effectum, vt confessio de recepto
vim veræ numerationis obtineat; Generalis
videlicet præsumptio ex eo deducta, quod re-
gulariter matrimonium sine dote non contra-
hatur, Alimentorum præstatio, geminata con-
fessio, vinculo iuramenti vallata, quæ omnia
adminicula approbauit, *Rota in Ariminen. Dotis
4. Maij, & 27. Iunij 1646. coram me*. & demum † 7
solutio maioris partis promissæ dotis in actu
stipulationis subsecuta, inducens præsumptio-
nem veræ numerationis quoad reliquam par-
tem, vt aduertit *Didac. var. lib. 1. cap. 7. num. 5. Me-
noch. præsumpt. lib. 3. præsumpt. 12. num. 25. Rota coram
Gregor. in adduct. decis. 62. num. 7. & in Romana Do-
tis 14. Februarij 1642. coram Reuerendiss. Dom. meo
Decano.*

Hanc verò mandati relaxationem retarda-
re non poterit præsumpta dotis satisfactio ex
datione domus hæreditariæ Marci Antonij in
solutum, quia illa per creditricem anteriorum
fuit euicta, † hoc enim casu eidem Margaritæ 8
conceditur ex priuilegio dotis pro eius recu-
peratione primæ iam actionem intentare, non
solum contra bona hæreditaria Marci Anto-
nij, ac si datio in solutum effectum sortita non
fuisset, vt notat *Bart. in l. qui res, in prin. & in l. si
quis aliam, n. 2. ff. de solut. Bald. cons. 289. circa fin. lib. 2.
Petr. de Rauenna in suis singularibus singul. 633. The-
saur. q. 88. n. 13. lib. 2. Mangil. de euict. q. 145. nu. 37. & 41.
Rot. dec. 92. n. 7. part. 7. recent.* sed etiam contra bo-
na Fuluij, tum proprio, tum suorum hæredum
nomine transigentis, vt notat *Angel. cons. 31. nu. 8.
Surd. cons. 191. n. 26. & dec. 183. n. 11. Peregr. cons. 89. nu. 11.
lib. .... Rot. 545. n. 1. & 2. part. 5. recent.* † Qui licet cum 9
beneficio inuentarij Marci Antonij hæredita-
tem adiuerit, & consequenter hæreditario no-
mine transegisse præsumatur, licet proprium
expresserit, vt ponderauit *Rota dec. 392. n. 3. part. 1.
recent.* † non tamen impedire poterit executio- 10
nem contra bona propria, dum in transactione
proprium eius interesse deduxit, obtinendo
mobilium vsumfructum legatum Margaritæ
à Marco Antonio, eius vita durante, & fructus
dotales dissoluto matrimonio, & ante diem
transactionis decursos, & Margaritæ debitos;
hoc enim casu cessat ponderata inuerisimili-
tudo in adducta *decis. 292. part. 1. recent.* quod so-
lum hæreditario nomine contraxerit, ex quo
super re hæreditaria, ac propria transegit,
prout *deductum fuit in decisionibus factis coram me
in hac causa sub die 27. Aprilis, & 3. Decembris
1646.*

Neq; etiam relaxationem mandati in sum-
ma scutorū 1125. debet retardare præsumptus

excessus ex deliberatione domus pro solis
11 scut.700. subsecuta, quasi † ex ea verus eiusdem rei valor eliciatur, vt notat *Bald. in l.2.n.63. C. de rescind. vend. Angel. in §. si quis agens, nu.3. Instit. de action. Alex. in l. pretia rerum, num.8. ff. ad leg. Falcid.*
12 *Coler de process. execut. part.3. cap.9. nu.115.* † qui tanquam variabilis ex tempore tunc attenditur, cum commissa, non autem promissa fuit euictio, vt probat *text. in l. euicta ff. de euict. l. Titius, ff. de action. empt. Rot. in Romana de Incoronatis 28. Febr.1614. coram bon. me. Card. Verospio.*

Hæc enim iusti valoris præsumptio excluditur ex pretio domus in summa scutorum
13 1125. inter partes conuento, † quod iustum idcirco reputatur, vt notat *Bald. in l. per diuersas, n.13. Cod. mand. Pinell. in l.2. part.3. cap.4. nu.43. Cod. de rescind. vend. Roland. cons.64. n.18. Menoch. cons.358. n.23. Card. Mantic. de tacit. lib.4. tit.19. num.21. Rota coram Gregor. decis.524 nu.5. & 553. nu.2.* etiam de tempo-
14 re subsecutæ euictionis. Quia † solo trium annorum spatio variari non potuit, dum causa mutandi pretium non intercessit, vt notant DD. *in l.2. Cod. de rescind. vend. vbi Bald. n.61. Castr. nu.4. Salyc. n.... Arias Pinell. in 3. part. eiusd. l. nu.15. Natt. cons.353. nu.2. Surd. cons.151. nu.71.* Pretium verò domus conuentum fuisse dignoscitur, tum ex assignatione Vineæ pro scutis tantum mille, hinc enim arguitur, quod pro reliquo credito dotali scutorum 1125. æstimata fuerit domus in eius computum assignata, tum ex reseruata eiusdem domus redemptione intra quinquennium pro dictis scutis 1125. cum admodum reddatur inuerisimile, vt redemptio domus fieri debuisset pro maiori pretio, quam inter transigentes æstimata fuisset.

Nec Brigidæ poterit opitulari sententia in Tribunali A.C. reportata contra iacentem hæreditatem Marci Antonij, vt ab ea reintegrari deberet fideicommissum Semp onij per ipsum in pluribus corporibus diminutum, quia, præterquam per duas decisiones reprobata fuit eadem sententia tanquam iniusta, eidem Brigidæ non comprehensæ in fideicommisso Sem-
15 pronij expirato per obitum Fuluij; † nec ideo proprio nomine ad reintegrationem agenti, sed tantum hæreditario eiusdem Fuluij, semper obstat exceptio transacti nis initæ per suum auctorem, vt probat *text. in l. vindicantem. ff. de except. & in l. Seia, ff. eod. tit. Surd. cons.15. num.3. & cons.70. nu.16. Roman. cons.457. n.2. circa fin.* & plures alij, quos secuta fuit *Rot. dec.176. n.2. part.6. recent. & dec.48. n.4. part.7. recent.*

16 Quo verò ad fructus, cum † illi regulariter ex Vrbano prædio tanquam de sui natura infructifera non retrahantur; nec ideo ex sola possessione percepti præsumantur, *l. Iulianus. §. ex vendito, ff. de act. empt. Rota in Firmana, seu Macerat. Dotis 24. Ianuarij 1618. & 14. Martij, & 18. Iunij 1629. coram bon. mem. Pirou. inter impress. part.2. dec.259. num.32. & 304. num.15. & in Rom. Landi, seu Domus 1. Iulij 1643. coram R.P.D. Bichio, & in Baren. seu nullius Pecuniaria 24. Ianuarij 1646. coram R. P. D. meo Cerro,* vbi allegantur concordantes; debitos esse Margaritæ DD. censuerunt pro ea solum quantitate, quam Victoriam percepisse liquidauerit. Et ita vtraque, &c.

R. P. D. GHISILERIO.

Bononien Census.

Mercurij 27. Martij 1647.

SVMMARIA.

1 *Decocti Mercatoris bona quomodo sint diuidenda inter creditores in Ciuitate Bononiæ ex particulari Statuto.*

2 *Auth. hoc nisi, C. de solut. dispositio non habet locum, quando quis cum iuramento promisit soluere in pecunia, sed si simpliciter soluere promisit.*

3 *Iuramentum regulatur secundum naturam actus, ita vt fortius legi, non in plus.*

4 *Statutum Bononiæ circa Mercatores decoctos respectu concursus creditorum ad fauorem creditorum, non debitoris emanauit.*

5 *Statuti beneficio vti potest creditor, ad cuius fauorem inductum est, non obstante iuramento debitoris ad alterius creditoris fauorem.*

6 *Dilatio ad soluendum à Principe, vel à maiori parte creditorum debitori concessa suffragatur aduersus omnes creditores.*

7 *Dilatio ad soluendum fauorem respicit debitoris.*

8 *Distributio bonorum debitoris inter creditores omnes respicit fauorem creditorum posteriorum, non debitoris.*

9 *Statutum super distributione pœna rumpentis pacem locum habet etiam in promissione cum iuramento, & quare.*

10 *Pœna est à iuramento diuersa, licet proueniat ab actu iurato. Lim. vt n.11. & 14.*

12 *Dilationes quinquennales non potest concedere Princeps sæcularis aduersus contractus iuratos.*

13 *Iuramentum non potest nisi per Papam remitti, & cum causa.*

15 *Statutum Bononiæ circa destributionem bonorum Mercatoris decocti inter omnes creditores locum habet etiam in debitis iuratis, vti à Papa in forma specifica, & ex certa scientia confirmatum, & numer. 20. & seqq. vbi respondetur contrarijs.*

16 *Emphyteuta ex Statuto Bononiæ non cadit ob canonem non solutum, quamuis in inuestitura sit iuramentum appositum.*

17 *Verba,* Per alcun modo, *sunt effrenata, & comprehendunt etiam impropria.*

18 *Statuta Mercatorum Bononiæ circa creditores decocti an amplectantur creditores non mercatores, & ex alia causa.*

19 *Statuta localia non possunt tollere vim iuramenti.*

20 *Lim. nisi sint à Papa in forma specifica, & ex certa scientia confirmata.*

21 *Statutum quando dicatur confirmatum à Papa in forma specifica, & ex certa scientia, & per viam legis, & n.25. & 28.*

22 *Statutum Bononiæ super præscriptione an procedat stante iuramento, & n.24.*

23 *Iuramentum perpetuat actionem ad 40. annos.*

26 *Statuta fori Mercatorum Bononiæ vti confirmata in forma specifica dicuntur Papalia, & obseruanda.*

27 *Iuramentum tollere potest Papa, & Lex Canonica.*

29 *Statutum legitimè confirmatum prohibens omnem modum, per quem potest tolli vis, & obseruantia*

uantia Statutorum, comprehendit etiam contractus iuratos.

30 *Verba, Omnia, & singula, comprehendunt omnia, nec admittunt restrictionem.*

31 *Confirmatio Statutorum ex certa scientia operatur, vt Statutum qualecunque sit, valeat.*

32 *Creditores hypothecarij non tenentur Bononiæ ex Card. Iustiniani Constitutione cõcurrere cum aliis hypothecam non habentibus Contrarium n.35.*

33 *Constitutio Card. Iustiniani in Ciuitate Bononiæ reductiua ad Ius commune valet.*

34 *Legatus de Latere licet possit Statuta concedere, non potest aliquid statuere contra Statutum à Sede Apostolica confirmatum, & Constitutionem effectam Papalem.*

36 *Lex, & Constitutio noua non trahitur ad præterita. Lim. vt n.37. Sublim. vt n.38.*

38 *Statutum de præscriptione an procedat in præteritis.*

DECISIO CCVII.

DOmini existimantes, creditores habentes instrumenta eorum crediti iurata non esse exemptos à dispositione Statuti Fori Mercatorum Bononiæ sub rubr. *A quali creditori de cessanti, &c. cap.68.* quo expresse cauetur, bona, vel eorum pretium Mercatoris cessantis, siue decocti diuidenda esse per æs, & libram inter creditores illius, tam instrumentarios, quam hypothecarios, nulla prorsus habita inter eos ratione anterioritatis, vel potioritatis, præterquam in casibus specialiter in eodem cap. exceptis, recesserunt à resolutione in hac aliàs coram me facta 4. Maij 1643.

1 Ratio resolutionis fuit, quia † ex dispositione dicti Statuti fuit acquisitum ius, & actio competens creditoribus posterioribus debitoris decocti concurrendi cum anterioribus per æs, & libram.

2 Nec † huiusmodi Statuti dispositio videtur repugnans obseruantiæ iuramenti, quando debitor non iurauit expresse, se in pecunia soluturum, & non in alia re, vt limitando dispositionem, *Auth. non nisi debitor, C. de solut.* quod non procedat, quando quis promisit cum iuramento soluere in pecunia, declarat *Thesaur. dec.153. nu.14. Alex. cons.37. nu.24. vers. quinimo esto, & nu.27. lib.2. Goz. ad. cons.27. n.28. & cons.32. nu.10. Gabr. cons.127. nu.17. cum seqq. lib.1. Decian. cons.13. nu.59. lib.2. Rimin. iun. cons.506. n.105. & 516. nu.56. lib.5.* secus autem, quando promittens soluere cum iuramento non expressit, se soluturum in pecunia, & non in alia re; quia tunc, quamuis obligationi fuerit additum iuramentum, non ideò tamen tenetur ad soluendum pecuniam præcise, cum illa promissio recipiat interpretationem à iure communi, & dicta authentica, & iuramentum regulatur secundum naturam
3 actus, † vt fortius quidem liget, sed non in plus, per *l. fin. C. de non num. pecun.* Minusque ema-
4 nauit fauore debitoris. † sed pro beneficio, ac interesse creditorum concurrentium, vt scilicet mediante hac distributione, satisfieri possit etiam creditoribus posterioribus, pro quibus nihil remaneret, si anterioribus integrum creditum persolui deberet, non autem pro beneficio eiusdem debitoris iurantis, cuius nihil interest, nullumque illi resultat commodum, siue creditores omnes in tributum vocentur, siue præferantur habentes instrumenta iurata: nam, cum sit decoctus, & non soluendo, omniaque illius bona sint assignanda creditoribus, certum est, quod nihil ideò superest, quod lucretur, neque inde ab obligatione quoad residuum liberatur: Ideò non videtur, quod eius iuramentum officere possit cæteris credito-
ribus † quominus perfrui possint beneficio di- 5
cti Statuti eorum proprio fauore, & contemplatione inducti, vt in Statuto Anconæ rub.8. *de execub. rubr. instr. disponente,* creditorem in pecunia cogi posse ad accipienda bona in solutum ab hærede beneficiato respondit *Rota Maceraten.* penes *Marc. Anton. de Amat. dec.91. n.20.* & comprobatur ex *text. in c.2. de pact. in 6.* ibi nec redundet in alterius detrimentum &c. cum aliis relatis per *Seraph. de priuil. iuram. priuil.61. num.15. & priuil.71. num.75.* & per *Cancer. var. resol. lib.1. cap.8.*
nu.64. Vnde † non applicatur simile de dilatio-
ne ad soluendum concessa debitori à Principe, 6
vel à maiori parte creditorum, † quia tunc agi-
tur de fauore ipsius debitoris, distributio verò 7
respicit † solum fauorem creditorum posterio 8
rum contra anteriores; & potius applicatur simile, quod affert *Ruin cons.161. num.12. in fin. lib.5.*
dicens, quod † Statutum de distributione pœ-
næ incursæ ab eo, qui promisit sub pœna non 9
rumpere pacem, locum habet, etiamsi ille promiserit cum iuramento, quia non agitur de tollendo effectu iuramenti præstiti, nec de aliquo fauore ipsius debitoris, quinimmo dicitur, quod sortiri debeat effectum; neque agitur de
ipso contractu, neque de iuramento, sed de 10
pœna, quæ est diuersa, licet proueniat ab actu iurato, *Gabr. de iur. iur. concl.5. n.21. Boer. decis.96. nu.5.* & *Rot. coram bon. mem. Cortino dec.440. n.3.* loquun-
tur, † quando agitur inter debitorem iuran- 11
tem, & eius creditores, vel de beneficio eiusdem debitoris, & contrauentione iuramenti; de quo agit etiam *Roland. cons.31. num.21. & seqq.*
lib.2. vbi, quod † Princeps sæcularis non po- 12
test concedere litteras quinquennales debito-
ribus aduersus contractus iuratos, quia † iu- 13
ramentum non potest nisi per Papam remitti, & cum causa, *cap. quanto, cap. si vero, cap. quemadmodum, de iur. iur.* & ad hoc faciunt tradita per
Vrsil. ad Afflict. decis.288. num.7. & 8. † non autem 14
quando agitur inter ipsos creditores concurrentes, ac de interesse illorum, quos non afficit iuramentum, & quorum etiam plures in similia forte instrumenta habent, vt etiam considerat *Vrsil. sub dict. n.8.*

Sed, quod plus est, censuerunt Domini, ex verbis Statutorum, tam in *d. cap.68. in fin.* ibi, *etiamdio non obstante, che il marito confessasse, ò giurasse di non conuenire,* &c. quam in *capit.83. in fin.* ibi, *Statuimo ancora, che alcune renuntiationi speciali, ouero generali tacitamente, ouero espressamente per alcun modo per patto tacito, ouero espresso fatto contra i presenti Statuti, ouero alcuna parte di quelli per alcun modo non vagliano, ò siano di nessun valore, & effetto, ancora se vi fosse interuenuto*
il giuramento; † comprehendi sub illorum dis- 15
positione etiam creditores illos, qui habent instrumenta eorum crediti iuramento

debitoris munita. Ratio fuit, quia suppositа verba non solum comprehendunt casum, quo expressè renunciatum fuit beneficio, vel dispositioni huiusmodi Statutorum cum iuramento, sed etiam quando tacitè propter iuramentū in contractu appositum allegatur renunciatio, seu exemptio. & non comprehensio sub eius dispositione, ita quod ex pacto euitari intenditur. Nam hæc in effectu est tacita renunciatio, siue reiectio dispositionis, ac beneficij Statuti ex iuramenti virtute resultans, vt bene decla-
16 rauit *Rota Bonon. diuers. dec. 59. n. 13.* vbi, quod † emphyteuta non cadit ob canonem non solutum, etiamsi iuramentum esset in inuestitura appositum secundum Statutum Bononiæ, cum debeat habere locum etiam non obstante iuramento apposito in inuestitura; cum conclusio Statutorum loquatur clare, ne dum, vt superius fuit consideratum, vbi expressè renunciatur beneficio, vel dispositioni Statutorum cum iuramento, sed enim quando tacitè propter iuramentum appositum in contractu allegatur renunciatio, ita quod, dum Statutum loquitur de tacitis pactis, negari non possit, quin comprehendat casum, quo id ex iuramento quis
17 intendit effugere concursum. præsertim quia † verba illa *(per aliquem modo)* sunt effrenata & comprehendunt etiam impropria, iuxta doctrinam *Alc. in ..... nu. 6. de verb. sign.* plures addit *Tiraq. de retract. lign. §. 1. gl. 7. n. 29. & seqq. Surd. cons. 453. nu. 8. Ias. cons. 63. num. 14. lib. 3. Rot. diuers. dec. 394. n. 1. part. 1. & dec. 602. n. 4. part. 2. recent.*

Non obstat, quod cum non omnes creditores Ciues Bononienses sint subiecti Foro Mercatorum, sed tantum illi creditores, qui con-
18 traxerunt ex causa mercaturæ, † inde sequatur, Statuta de quibus supra, non applicari in credito ex causa census sub fideiussione Caiti postea decocti; Quia non subsistit, quod Statuta restringantur ad mercatores creditores cessantium, sed loquuntur de omnibus creditoribus, vt consulatur mercaturæ, & facilius homines contrahant cum Mercatoribus, & quia Statuta Fori Bononien. Mercatorum habere locum non solum inter Mercatores, sed etiam inter alios, & in alia causa, quam mercaturæ, aliàs fuit à Rota resolutum, vt in *Bononien. Bonorum 1508. 27. Septembris coram Card. Lancellotto seniore*, & in alia *Bononien. Dotis 1. Iunij 1609. coram Card. Caualerio dec. 64. n. 4 inter eius impressas*, nec agitur vigore obligationis creditoris, & debitoris, sed vigore obligationis Cæsaris Caiti fideiussoris, & super eius bonis, quem fuisse mercatorem non controuertitur.

19 Neque dicatur, † statuentes laicos non potuisse ex defectu authoritatis tollere iuramentum, siue de eo fecerint expressam, & indiuiduam mentionem, siue non, Quia Statuta Fori
20 Mercatorum Bononiæ pluries † fuerunt expressè confirmata à Sede Apostolica, & signanter bis à Iulio II. in eius prima Constitutione de anno 1510. 10. Kalen. Decembris, & secunda
21 de eodem anno 1610. 8. Idus Martij; † quas Confirmationes esse in forma specifica, & ex certa scientia, probatur ex lectura tam primæ, ibi, Auctoritate Apostolica, & ex certa nostra scientia, ac potestatis plenitudine tenore præsentium, statuimus, & ordinamus, præmissaque inuiolabiliter obseruari, ac vt vim contractus inter Nos, & Communitatem Bononiæ habeant, decernimus, non obstan. &c. quam secundæ, ibi Auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuæ Constitutionis edicto statuimus, & ordinamus, quod omnia, & singula Statuta de cætero inuiolabiliter obseruentur, & secundum in illis disposita iustitia ministretur, etiam si contractus, vel instrumenta contra alicuius eorum dispositionem, & formam ad illorum validitatem iuramentis firmata, & roborata reperirentur, &c. quæ verba habent vim legis, & constitutionis peculiaris, non autem simplicis Confirmationis; atque ideo efficacius operantur vt probat *Abb. cons. 101. n. 10. vers. his non obstantibus, part. 1.* & latè fuit dictum in *Bononien. Successionis 9. Decembris 1622. coram bo. mem. Francisco Vbaldo, in vers. & demum confirmabat, quæ est dec. 438. nu. 54. tom. 2. part. 4. recent.* Vnde Statuta prædicta ex certa scientia fuisse confirmata in terminis responderunt *Maluas. cons. 3. num. 28 & seqq cons. 87. n. 17. & cons. 95. n. 30. Laur. de Pin cons. 71. n. 10. Grat. cons. 75. n. 11. vers. nec obstat, lib. 2. Rum. cons. 107. n. 15. lib. 1. Bero cons. 40. n. 1. lib. 3. Alex. Stat. in prax. q. 14. n. 2. & seqq. & q. 28. n. 32. & in patrocin. 19. n. 15. & per tot. Gi... cons. 83. n. 29 in fin. lib. 1. Rot. Bonon diuers. dec. 59 n. 15. & Add. ad dec. 121. vers. vel secundo quia Statuta, ead. Rot. Bonon. dec. 125. n. 46. & apud Camunc. dec. 41. n. 30.* vbi plures Doctores, & plures Decisiones huius sacri nostri Tribunalis. Hanc opinionem amplexa fuit *Rot. coram bo. mem. Buratto dec. 201. n. 2. & in Bononien. de Michelinis 4. Iulij 1618. & 13. Maij 1620. coram eodem Francisco Vbaldo.*

Et alij Doctores, veluti *Alex. cons. 59. lib. 1. & Aret. cons. 8.* loquuntur in terminis Confirmationis Cardinalis Bessarionis Legati Bononiæ, & Vicarij Apostolici, quæ emanauit anno 1454. tempore fœlic. record. Nicolai Papæ V. non autem de Confirmationibus Iulij II. alio, & citeriore post tempore factis, quas non viderunt, cum nondum editæ fuissent, ex quo emanarunt, vt fuit dictum supra de anno 1510. vt bene aduertit *Maluas. d. cons. 3. n. 30 cons. 87. nu. 17. vers. ipsi enim &c.* & *cons. 94. seu 95. nu. 5. vers. non viderunt, &c. Grat. d. cons. 75. sub d. n 11. lib. 2. Monterent. in glos. super prima Constitut. Iulij II. in verb. approbamus, fol. 9. col. 1. circa med. vers. quidquid forte dici potuisset de dict. Confirmatione Nicolai V. super qua disseruerunt*, & *Alex. cons. 59. & Aret. cons. 8. &c. Rot. Bonon. diuers. decis. 59. n. 15. vers. sed nihilominus, &c.* vbi habetur, quod tempore Alexandri, & Aretini nondum extabat Bulla Iulij II.

Alij vero non loquuntur de his Confirmationibus Apostolicis, vt *Laur. à Pin. cons. 90. & Rot. Bonon. apud Anton. Monach. dec. 8.*

Soccin. iun. cons. 31. & Paris. cons. 33. nu. 50. lib. 3. tanquam sequentes *Alexandrum*, & *Aretinum* non faciunt vim, quinimmo *Soccinus sub n. 44.* se fundat in eo, quod d. Confirmatio non probetur vsu recepta; *Parisius* verò fuit sibi contrarius, vt aduertit *Rot. Bonon. diuers. d. dec. 59. nu. 15.* & probatur per *Maluas. d. cons. 3. n. 31.*

Alij quoque minus rectè in hac parte sensisse videntur, vt respondet *Maluas. d. cons. 3. n. 30. & seqq. vers. & quamuis, &c.* & *vers. & propterea, &c.*

Grat.

22 *Grat.conf.41.num.21.& seqq.lib.1.* † loquitur de Statuto edito super præscriptione, in quo vi-
23 get diuersa ratio, quia iuramentum † perpetuat actionem ad 40.annos.

Et *Bertus cons.126.n.10.lib.1.* loquitur de actu gesto ante Confirmationem Iulij II. vt ad litteram sub n.13. ibi, Vel & melius dico, illam dispositionem Iulij non habere locum in casu nostro, quia contractus, & instrumentum, in quo iuratum fuit, confectum fuit ante prouisionem
24 Iulij; quinimmo in *cons.40. nu.11. lib.3.* tenuit, † Statuta Bononiæ fuisse à Papa confirmata ex certa scientia, idque apparere ex verbis expressis, quibus dicit esse standum.

Nec *Garz.patrocin.10.n.13.* loquitur de secunda Constitutione Iulij II. sed de prima tantum. *Barz. decis.25. num.48.* non loquitur in terminis Confirmationis Iulij II.& reijcitur per *Giouagn. d.cons.81.n.30.in fin.lib.1.*

Rota Bonon.diuers.decis.21.nu.26. sequitur *Grat.d. cons.41.& Bero.d.cons.126.* ideo non attendenda, & loquitur de Statuto præscriptionis, seque ad illud restringit; vnde sub *nu.36.vers.3.pro responsione, &c.* quoad alia Statuta nihil firmat, ibi, quod quidquid sit de aliis Statutis, ex quibus verbis patet, quoad alia Statuta potius admittere conclusionem.

Rota in Bononien.de Caldarinis 14.Nouembris 1598. coram Penia, pariter loquitur de Statuto præscriptionis, neque ibi fuit habita ratio secundæ Confirmationis Iulij II.

Supra allegata resolutio *Rota in Bononien.Successionis 9. Decembris 1622. coram bon. mem. Fr. ancisco Vbaldo inter recent.decis.418.tom.2 par.4.* non firmat articulum de quo agitur vt sub *nu 41.in fin.* ibi, nihil firmando Domini circa eiusmodi Confirmationes, Quinimmo sub n 54 & 55. 25 ponderatis verbis Confirmationis, habetur, † non videri Papam fecisse in simplicibus terminis confirmationis, sed fecisse nouam concessionem, & dispositionem, & sub nu.59.& 60. pariter habetur, fuisse consideratum, adesse verba, quæ non solum videntur importare nouam concessionem, sed præceptum de obseruando, ibi, obseruari mandamus, & vim contractus habere decernimus, &c. & verba relata non inducere simplicem confirmationem, sed legis nouæ editionem: Vnde potius sequitur, dictam resolutionem posse allegari pro comprehensione, non autem in contrarium; & quod non sit simplex Confirmatio, sed extensio Papalis ad contractus iuratos.

Idem dicendum de decisione in *Bononien. fideicommissi de Blanchis 14. Ianuarij 1636. coram R. P. D. meo Royas decis.84. num.8. par.7. recent.* quia fundatur in supradicta *Bononien. successionis 9. Decembris 1622.* quæ ex supradictis non obstat.

26 Ita quod, cum † Statuto fori Mercatorum Bononiæ fuerint confirmata in forma specifica, dicuntur Papalia perinde ac si ab ipso Papa processissent, & vti talia sunt obseruanda, quia recipiunt robur à Confirmante, non à faciente, *Gabr.cons.127.num.23.lib.1.Aldou cons.100.n 14. Rolan. cons.86.num. 28.lib.1.Peregr.cons.63.num.12.lib.1.cons.6. num.6. lib.2. Surd.cons.301. num.49.Rot.coram San.me. Greg.XV decis.267.num.6.* & coram *Serap. h.decis.151.*
27 *num.1.* Ideoque sicut † Papa, & Lex Canonica iuramentum tollere possunt, vt in terminis *Giouagn.d.consil.83.num.30.lib.1.Adden.ad Rot.Bonon. decis.121.post med. vers.& ideo possunt disponere super iuramentum, &c.ead.Rot.Bonon.decis.125.num.46.Rot. coram bon.mem. Marcomontio in Bononien. Census 17. Martij 1608.decis.59.num.2.post Pu. ad Stat. V b.* cum † Papa, vt fuit dictum supra, non processerit 28
simpliciter per verba, Confirmamus, sed per verba, statuimus, & ordinamus, quæ operantur, vt non dicatur confirmasse, sed nouum ius statuisse, nec sit simplex Confirmatio, sed noua concessio, & extensio Papalis ad contractus iuratos.

Non obstat, quod Statuta, de quibus agitur, solum tollant iuramentum, quando apponitur ad validandum contractum factum contra formam Statuti; Quia non subsistit, cum in conclusione Statutorum Ciuitatis, quæ in principio eiusdem conclusionis verbis claris declarat includere non solum Statuta Voluminis Ciuitatis, sed etiam alia, quæ in illo Volumine non sunt clausa: ideo etiam Statuta fori Mercatorum comprehenduntur sub eadem conclusione, quæ sunt etiam Statuta eiusdem Ciuitatis, *in §. ne autem sub prætextu, &c.* disponatur, ne contra Statuta aliquid directè, vel per obliquum valeat attentari; quod iuramenta non apponantur, & quod, si apposita fuerit, nulla fides adhibeatur scripturis, & quod Statuta in omnibus obseruentur non obstantibus renunciationibus, & iuramento;
† quando autem prohibetur omnis modus, per 29
quem potest tolli vis, & obseruantia Statutorum, comprehenditur etiam contractus, in quo interuenit iuramentum, vt in terminis huius Statuti, *Ludou. Bologn.cons.45.num.5.v.rs.ergo ex quo ipsum Statutum, &c.* cuius doctrinam notabilem dicit *S raph. de priuil. iuram. privileg.98. n.7.vers.& dicit v nam valdè notabile.* Qui pariter loquitur de hoc Statuto fori Mercatorum. Quia clare patet, Statuentes intendisse, vt Statuta præcisè obseruarentur, & noluisse, quod possint eludi nec mediante renunciatione, nec mediante iuramento, nec alio quocumque modo, & sub quouis colore, vt propterea appareat, Statuentes non solum considerasse renunciationem, & iuramentum, sed quemcunque aliũ modum; cum generaliter disponant super obseruantiam Statutorum, quam tolli nolunt nec etiam mediante iuramento, nec se restringant ad aliquem casum particularem.

Idem disponitur in secunda Confirmatione Iulij II. non restricta ad contractus minorum, & alios nulliter celebratos, cum loquatur ampliatiuè, non restrictiuè, & non de certo aliquo Statuto, sed de omnibus, & singulis, & in ea disponitur, quod omnia, & singula Statuta inuiolabiliter obseruentur, † sub quibus verbis 30
generalibus comprehenduntur omnes contractus iurati, nec possunt restringi ad aliqua peculiaria Statuta, ex quo illa verba, omnia, & singula, comprehendunt omnia, neque admittunt restrictionem, *Surd.cons.412.nu.27.Rot.diuers. decis.246. num.2. & decis.741. num.2. par.1. in recent. decis.70. num. 4. par.1. & in Cæsaraugustana Praeminentiarum 10. Nouembris 1623. coram bon. mem. Coccino §. ex quibus sequitur*, sed ex illis verbis, ibi,

T 4

contra alicuius eorum dispositionem, & formam, &c. patet, Papam considerasse casum, quando apponitur iuramentum contra dispositionem Statutorum ad euitandum id, quod Statuta disponunt: quia mediante iuramento tolleretur dispositio Statuti, ideo bene comprehenditur contractus iuratus.

Ea, quæ dicuntur ad probandum, Statuta contra ius,& præter ius nihil releuare,cessant, attenta Confirmatione Apostolica ex certa
31 scientia, † quæ operatur, vt Statutum qualecunque sit valeat, *Rot. in recent. dec. 339. n. 3. vers. qua confir. natione stant., par. 2.*

Non obstat Constitutio Cardin. Iustiniani tunc temporis Legati Bononiæ edita 17. Se-
32 ptembris 1608. in † qua disponitur, quod creditores habentes hypothecam non teneantur concurrere cum creditoribus non habentibus,
33 † quæ ex deductis per *Rotam in d. Bononien. fideicommissi de Blanchis coram R.P.D. meo Royas decis. 84. num. 11. par. 7. recent. reductiua ad ius commune valet.* Quia satis est respondere, quod Card. Iustinia-
34 nus tamquam † Sedis Apostolicæ Legatus non potuit aliquid statuere contra Statutum confirmatum à Sede Apostolica, *Nicol. Boer. de potest. Leg. à later. quæst. 1. num. 44. inter tract. diuers. tom. 13. par. 2. fol. 146. Guid. Pap. singul. 791. nu. 2. Roman. cons. 37. nu. 2. vers. secundo quia. Rum. cons. 166. nu. 3. vers. quod Legatus de Latere. lib. 4. Rot. in Bonon. Bonorum coram R. P. D. Dunozet. 18. Februarij 1639. in §. non obstat*, & in terminis, quod Legatus non habeat facultatem rescribendi contra Constitutionem effectam Papalem, tenuit *Rot. in Ariminen. Bonorum 17. Decembris 1618. coram Card. Sacrato decis. 66. num. 16.* ex ibi allegat. *tom. 2. par. 4. recent.* Licet enim Legatos de Latere possit facere Statuta, & Constitutiones, non tamen potest abrogare, & tollere iam facta, præsertim Auctoritate
35 Apostolica. Et cessat omnis difficultas, cum † eadem Constitutio fuerit deinde abrogata per aliam editam de anno 1609. quæ etiamsi emanauerit tres annos post instrumentum, de quo
36 agitur, † & proinde non possit trahi ad præterita, nihilominus comprehendit casum, de quo
37 agitur, quia † Constitutio, seu Statutum porrigitur etiam ad actus præteritos respectu effectus, quem expectant de futuro, & exceptioni orienti post Statutum nouum subiacet contractus antea celebratus, *Cephal. consil. 644. num. 19.*
38 *lib. 5.* ita notabiliter, *Capr. consil. 6. num. 48. & 49.* † exemplo Constitutionis disponentis, quod possidens bona fide per decem annos præscribat; si aliquis possideat per decem annos post Statutum causabitur ex tali possessione exceptio præscriptionis etiam in præteritis, quod dicit esse intelligendum, nisi aliud in ea Constitutione exprimatur.

Ex quibus Domini (articulo mature discusso, cum pluries causa fuerit proposita) recesserunt ab vltimo loco decisis, existimantes, creditores, habentes instrumenta eorum crediti iurata, non esse exemptos à dispositione Statuti fori Mercatorum *Bononiæ cap. 68. sub rubr. à quali creditori* de cessanti, &c.

Ex rationibus supra ponderatis.

R.P.D. VEROSPIO.

Nepesina Pecuniaria.

Veneris 14. Iunij 1647.

SVMMARIA.

1 *Hæres beneficiatus transigens super bonis hæreditariis eo nomine se obligare præsumitur, non proprio. Lim vt n. 2.*

3 *Euictionis promissio restricta ad certas personas, & casus non comprehendit personam, & casus non expressos.*

4 *Dictio, etiam, est ampliatiua dispositionis.*

5 *Protestationes quando non suffragentur.*

6 *Pretium à partibus conuentum præsumitur iustum.*

7 *Pretium ex cursu trium annorum non præsumitur variatum nulla variandi causa præcedente.*

8 *Deliberatio non arguit verum rei valorem. Ampl. vt n. 9.*

10 *Euictionis promissio intelligitur de valida, & iusta.*

11 *Impugnare subhastationem vti lesiuam non potest, qui in illius singulis actibus fuit citatus, & non opposuit.*

12 *Emptor non tenetur ad maiorem defensionem, quam venditor principalis, & necessarius defensor semper euatus fecerit.*

DECISIO CCVIII.

Resolutum fuerat coram me sub die 15. Februarij præteriti, relaxandum esse mandatum in summa scutorum 1125. contra bona hæreditaria Marci Antonij, ac propria Fuluij transigentis, Quia pro eadem quantitate fuerat Margaritæ domus assignata, deinde per anteriorem creditricem eidem euicta. Cum verò contra propria bona mandatum relaxari non posse contenderet Brigida hæres Fuluij, postquam idem Fuluius hæreditatem Marci Antonij (cuius occasione fuerat inita transactio) cum beneficio legis, & inuentarij adierat, nec pro quantitate superius expressa (quando etiam iustificaretur euictio ab eademmet impugnata) sed pro scutis tantum 700. pro quibus anteriori creditrici deliberata fuerat domus prædicta. Ad disputationis idcirco trutinam reuocata decisione, eam hodie Domini confirmarunt, vtraque exceptione reiecta tamquam irreleuante.

Licet enim vera sit conclusio, quod † hæres 1
beneficiatus super bonis tantum hæreditariis transegisse præsumatur, proprium quamuis nomen ibidem expresserit, vt præter relatos in decisione præterita aduertit. *Monticul. de inuent. q. 11. nu. 28. Franc. dec. 23. & 648. & aliis auctoritatibus innixa* firmauit *Rot. in dec. 700. n. 1. par. 3. recent.*

Hæc † tamen conclusio non videtur hoc ca- 2
su admittenda, cum ex eodem transactionis instrumento appareat, non solum bona hæreditaria ibidem fuisse comprehensa, sed particulare quoque interesse Fuluij transigentis, qui eius vigore non solum mobilium partem obtinuit, ad quorum restitutionem ex lege Testamenti poterat conueniri, sed etiam bonorum vsumfructum Margaritæ legatum, ac fructus dotales ante transactionis diem decursos, ex his excluditur adducta præsumptio, & propria

quoque

quoque bona transigentis hypothecata censetur, vt ponderauit *Rota in dec.545.num.2.par.3.recent. & in hac eadem causa sub die 27. Aprilis, ac 3. Decembris anni praeteriti coram me in §. quia dum inuentarium, & in §. nec Fuluio poterit opitulari.*

Neque vrget replicatio, quod omnia mobilia consecuta fuerit ipsa Margarita, non autem Fuluius: Vsusfructus verò bonorum cesserit in extinctionem alterius crediti, ad cuius restitutionem illa tenebatur. Quia quædam corpora subiecta fideicommisso Sempronij alienauerat, & pensiones ex domo exegerat eidem fideicommisso suppositas.

Nam vtraque obiectio corruit ex facto, prima enim ex ipso transactionis excluditur, in quo legitur, omnia mobilia existenria in domo Ciuitatis Nepesinæ fuisse Fuluio consignata, ac alia insuper delata, quæ nunquam post obitum Marci Antonij in posse Margaritæ deuenerunt. Altera verò deducta ex anteriori credito numquam in actis iustificata.

Non obstat, quod euictionis promissio restricta videatur ad molestias illatas vel ab ipsomet Fuluio, vel suis hæredibus, vel ex facto Cosmi Sansonij, vel Ioannis Iannoni prouenien. † ac nulla idcirco actio competat contra 3
Fuluium, dum molestiæ illatæ fuerant ab alia persona in promissione euictionis non nominata, vt aduertit *Castr. in l. emptorem. §. qui autem, ff. de act. emp. Rot. dec. 300.n.15.par.7.recent.*

Quia ex instrumenti lectura conuincitur, euictionis promissionem generaliter fuisse conceptam à Fuluio, eamque comprehendere molestias à quibuscumque personis prouenientes; dum enim ibi asseritur; *Et anco conseruarle indenni, talmente che per tal causa non habbiano à patir molestia alcuna*; limitata dici non poterit promissio ad personas ibidem enunciatas, quarum mentio non restrictiuè, sed ampliatiuè facta probatur † ex dictione illa, Etiam, dispositionis ampliatiua, iuxta *not. in l. 2. C. de testib. & in l. etiam 141. & 159 ff. de verb. signif.* notat *Rebuff. in l. 1. num. 580. C. de sent.* quæ pro eo. *Ruin. consil. 53. n. 19 volum. 2. Surd. consil. 203. n. 15. & decis. 8. nu. 12. Rot. decis. 367. nu. 1. par. 1. & 193. u. 2. par. 7. recent.*
4

5 Nec † decretam mandati relaxationem contra bona propria Fuluij impedire poterunt protestationes diuersæ, tum ante celebratum transactionis instrumentum ab eo peractæ, tum in actu stipulationis, & postea subsecutæ: Cum illæ vel clam factæ probentur, & absente parte, nec citata, vel ex actu contrario fuerint sublatæ, vel emissæ ad effectum, ne ob aditionem sine inuentario confunderentur actiones fauore creditorum, vt ponderantur in decisione facta in hac causa coram me sub die 27. Aprilis præteriti anni, cum qua Domini transierunt.

Altera principalis obiectio fundata in excessu mandati sublata remanet in decisione 25. Februarij præteriti coram me. Dum enim (vt ibidem asseritur) pretium domus controuersæ fuerit taxatum à partibus in scutis 1125. vel quia pro eodemmet pretio reseruata fuit post quinquennium redemptio domus prædictæ, vel quia vinea in transactione pariter assignata Margaritæ pro solis scutis mille fuit æstimata, † iustum proinde reputatur, vt aduertit 6
Iacobin. à S. Georgio in l. vnica nu. 59. C. ne fit. potent. Fabian. de Mont. in tract. de empt. & vendit. quæst. 8. nu. 25. in fin. Rot. decis. 135. n. 16. par. 6. recent. † nec variatum 7
præsumitur ex solo trium annorum cursu, nulla variandi causa præcedente, vt probat *tex. in l. pretia rerum. § nonnulla. ff. ad leg. falcid.* per argumentum ductum à contrario sensu, & notant DD. in *l. 2. C. de rescind. vend. vbi Bald. num. 28. Castren. n. 4 in fin. Arius Pinell. in 3. par. eiusd. legis n. 15. Cyn. in l. si minor. n. 2. C. de restitut. in integr. in fin.* Neque hunc iustum valorem excludit deliberatio domus pro inferiori pretio subsecuta, cum
† ex illa verus rei valor non arguatur, vt ad- 8
uertit *Romanus in l. sciendum. ff. de verbor. obligat. Alex. cons. 117. n. 11. vol. 7. Ayn. cons. 29 nu. 4. Surd. cons. 39. n. 4. & 256 nu 4. Gabr. de emptio. & vend. concl 1. nu. 62.* vbi
† præsertim conclusionem firmat procedere, 9
quoties (prout hoc casu) contingit non ab ipso domino, sed ab officiali fuit res ipsa subhastata, & firmauit *Rota in Bonon. Prædij 21. Maij 1640. coram R. P. D. meo Ghisilerio in §. non obstat, quod, cum probatio.*

Demum ad impediendam mandati relaxationem non vrget allegatus defectus transportationis actorum, sine quibus non videtur iustificata euictio in Tribunali A.C. canonizata, neque læsiua distractio domus vltra tertiam partem iusti pretij inter partes conuenti, qua si talis euictio comprehensa non fuerit sub promissione Fuluij, † validam solum, ac iustam 10
euictionem continente, prout *disponitur in l. si per imprudentiam. ff. de euict. & in l. exceptionem. ff. de fideiuss. & aliis relatis iuribus* firmat *Mangil. de euict. q. 16. n. 1.*

Præterquam enim eadem acta integra supponuntur transportata, huius transportationis necessitas excluditur ex citationibus in singulis actibus executis contra Fuluium, qui † id- 11
circo nec poterit impugnare subhastationem vti læsiuam, postquam ex eiusdem culpa processit, non autem ex negligentia Margaritæ, † 12
quæ non arctabatur ad maiorem defensionem, quam ipsomet Fuluius principalis, & defensor necessarius semper in iudicio vocatus, vt respondet *Rota coram Buratto dec. 381. n. 5. & 6. & in dec. 390. n. 6. par. 5. recent.*

Et ita vtraque parte informante, &c.

R.P.D. DVNOZET DECANO.

Bononien. Dotis, seu Pecuniaria.

Lunæ 17. Iunij 1647.

SVMMARIA.

1 *Decisiones in eadem causa præcedentes in sequenti dubio ex stylo Rotæ supponuntur.*

2 *Valor fructuum probatur ex libris publicis loci.*

3 *Ampl. vt in modica summa probetur etiam ex libro priuato illius, qui fructus recepit.*

4 *Ampl. vt probetur leuioribus probationibus.*

5 *Ampl. vt possit Iudex ex officio se informare, & liquidare.*

6 *Valor bonorum probatur ex relatione peritorum, qui æstimarunt, & ex instrumento dationis in solutum à Iudice facta.*

7 *Affictuum quantitatis exactio probatur ex receptis, & asserenti exactam esse quantitatem maiorem incumbit onus probandi.*

8 *Affictus percepti præsumuntur ab immisso, & eius hæredibus à die immissionis.*

9 *Assignatio bonorum, quæ effectum non habuit, non est alicuius considerationis.*

DECISIO CCIX.

POstquam per duas decisiones in hac causa emanatas, alteram sub die 26. Maij 1645. alteram sub die 27. Aprilis sequentis anni, resolutum fuit, constare de re iudicata ad fauorem Comitis Ioannis de Calderinis, & sic locum esse executioni sententiarum Bononiæ latarum petitæ per Comitem Federicum, & fratres de Calderinis filios, & hæredes d. Com. Ioannis, contigit dubitari, pro qua summa concedenda esset executio, & D D. responderunt, dd. sententias esse exequendas pro scutis auri 7045. iuxta eorum valorem de tempore solutionis
1 currentem, vt in dd. decisionibus † quæ de stylo huius Sacri Tribunalis in præsenti dubio veniunt supponendæ, *Buratt. dec. 596. n. 1.*

Nam creditum Thadeæ, tam in sententiis, quam in decisionibus prædictis canonizatum, videlicet sors dotis ab eadem Thadea datæ Alexandro Sarpæ eius viro ascendit ad summam scutorum auri 5500. Alimenta dotalia pro annis 1605. & 1606. quo tempore d. Alexander cæpit vergere ad inopiam, subministranda Thadeæ ad rationem septem pro centenario, conflant summam similium scutorum 770. Alimenta pariter eidem debita ab anno prædicto 1606. vsque ad obitum Alexandri viri secutum die 17. Februarij 1622. ad rationem quinque pro centenario constituunt scuta aurea 4216. Alimenta denique prædictæ Thadeæ præstanda à dicto anno 1622. vsque ad diem 17. Septembris, quo ipsa decessit, conficiunt summam aureorum 2147. quæ omnes summæ crediti simul iunctæ ascendunt ad scuta auri 12633.

Valor verò bonorum in excomputum d. crediti receptorum, respectu frumenti, speltæ, Vuarum, & Lignorum à Thadea habitorum ascendit ad libras 613. vt probatur ex libris pu-
2 blicis Ciuitatis, † quibus ad hunc effectum stari debet, *Seraph. decis. 1245. num. 8. Rot. in Perusina Liquidationis fructuum 1. Martij 1610. coram Penia, & in Anconitana Prædij 10. Februarij 1640. & 22. Aprilis*
3 *1641. coram bon. mem. Pirouano*, † Et præsertim respectu Vuarum, & Lignorum, cum sint modicæ quantitatis, stari posset libris prædicto-
4 rum hæredum Com. Ioannis, cum † etiam leuiores probationes sufficiant, *Bald. in l. 1. nu 22. C. de fruct. & lit. expens. Surd. cons. 293. num. 31.* vbi,
5 quod † Iudex potest ex officio, se informare, & liquidare *Seraph. d. dec. 124. n. 7.*

Et respectu bonorum stabilium tam à Com. Ioanne, quam à dictis eius hæredibus habitorum in causam prædicti crediti pretium Domus sitæ in Cappella S. Andreæ de Ansaldis ascendit ad summam lib. 8000. Valor verò tornaturarum 129. terrarum existentium in Comitatu Castri Ghelphi, quæ vna cum stabulo in Ciuitate Bononiæ datæ fuerunt in solutum Com. Ioanni, constituit libras 7625. Valor demum aliorum bonorum hæreditariorum d. Alexandri Serpæ à Golfardo Serpæ creditore consignatorum dictis hæredibus Com. Ioannis probatur in summa libr. 1615. nedum ex relationibus Peritorum, qui d. bona æstimarunt, sed etiam ex instrumentis dationis in solutum à Iudice factæ, † quibus standum est, *Rot. decis.* 6
607. numer. 1. in fin. par. 1. recent. & in Romana Pretij Fiani 14. Iunij 1610. coram Cardin. Lancelloto iuniore numer. 2. impress. pro Marches. de commiss. tom. 2. fol. 336.

Affictus quoque d. Prædij siti in Comitatu Castri Ghelphi per Com. Philippum Thadeæ fratrem exacti ab anno 1614. vsque ad annum 1618. constituunt summam libr. 1436. † provt 7
apparet ex receptis eiusdem Com. Philippi: Et asserenti, maiorem quantitatem fuisse exactam, incumbit onus probandi, *iuxta theoricam glos. communiter recepta in l. cum de lege, C. de prob. Becc. cons. 100. num. 22. Surd. cons. 167. num. 33. Rota in Romana, seu Lunen. Locorum Montium 15. Iunij 1640. coram bon. mem. Pirouano.* Necnon etiam affictus per Thadeam ab anno 1623. quo pariter immissionem prædicti stabuli obtinuit, vt † præ- 8
sumuntur percepti vsquequo vixit, & ab eius obitu vsque ad annum 1634. quo Prædium, & stabulum Com. Ioanni fuit adiudicatum per eumdem Com. Ioannem, vt præsumuntur exacti constituunt summam libr. 4456. vt per informantes pro dictis hæredibus non controuertitur. Demum affictus domus S. Andreæ de Ansaldis ab anno 1630. quo Com. Ioannes in illius possessionem immissus fuit, vsque ad annum 1632. quo eidem Com. Ioanni fuit adiudicata in solutum, constituunt summam libr. 300. Quæ omnes vt supra receptæ summæ ascendunt ad libras 27039. quæ redactæ ad scuta aurea, pro nunc tantummodo calculata ad rationem libr. quatuor, solidorum decem, & octo, & denariorum octo pro quolibet scuto, iuxta bannimenta Card. Iustiniani, & ex iis, quæ probantur ex actis sine tamen præiudicio augumenti valoris dicti scuti iuxta diuersitatem temporum, ac solutionum, vt prætendunt hæredes Com. Ioannis aucti, conflant scuta aurea 5483. Quibus demptis à prædicta summa crediti Thadeæ ascendentis ad scuta aurea 12633. Creditum purum dd. hæredum Com. Ioannis de Calderinis remanet scutorum auri 7150. pro quibus sententiæ merentur executionem; licet ad euitandam omnem suspicionem excessus visum fuerit D D. tantummodo, exequendas esse pro scutis 7045.

Non obstat, quod Thadeæ de anno 1605. assignata fuerint domus, & bona ruralia, quia d. † assignatio non habuit effectum, & iudi- 9
cium nomine Thadeæ motum pro consecutione residui dotis ei non nocuit, vt firmatur *in dictis decisionibus, & præcipuè in secunda edita sub die 27. Aprilis 1646. sub §. sunt pariter, extensa à R. P. D. meo Bichio*, propter absentiam meam ab Vrbe.

Et ita vtraque, &c.

R.P.D.

R.P.D. BICHIO.

Ciuitatis Plebis Saluiani.

Lunæ 1. Iulij 1647.

SVMMARIA.

1 *Saluiani requisita.*
2 *Creditum probatur ex instrumento publico.*
3 *Hypotheca probatur tum ex obligatione bonorum, tum ex obligatione camerali.*
4 *Fideiussor census agere potest ad illius extinctionem in vim obligationis factæ debitori ex interuallo non collusiuè. Decl. vt n.5.*
6 *Fideiussoribus an suffragetur stipulatio pro omnibus, quorum interest, in obligatione camerali contenta.*
7 *Stipulatio pro omnibus, quorum interest, non intelligitur de habentibus interesse secundario.*
8 *Fideiussor dicitur interesse habere secundario. Decl. vt n.9.*
10 *Stipulatio pro omnibus, quorum interest in obligatione camerali prodest omnibus causam habentibus de stipulationis tempore à personis in instrumento nominatis.*
11 *Hypotheca sub generali veniunt omnium iura, & hypotheca in præteritum, vel in futurum hypothecanti acquisita.*
12 *Hypotheca hypothecantis exerceri possunt ab illius fideiussoribus, & creditoribus vtiliter, vt ab illo directo.*
13 *Saluiano agi potest contra debitorem debitoris.*
14 *Creditor, electo pignore pro crediti satisfactione, non potest ad aliud conuolare. Decl. vt n.15.*
16 *Hypothecaria actio non tollitur nisi solutione.*
17 *Cautionem de restituendo prioribus, & potioribus creditor præstare regulariter non cogitur. Lim. vt n.18.*
19 *Concursus creditorum adesse videtur, vbi agitur de debitore suspecto de decoctione.*
20 *Saluianum excluditur regulariter oblatione solutionis. Lim seu decl. vt n.21. & 23. & 24.*
22 *Cautionis de restituendo prioribus, & potioribus præstatio affert damnum, & onus.*
25 *Cautio de restituendo prioribus, & potioribus vbi est præstanda, intelligatur, si creditor instet pro subhastatione bonorum debitoris, seu sponte velit pecunias sic vinculatas, secus si ei pecuniæ offerantur à possessore, vel posteriori creditore. Ampl. vt num.29.*
26 *Retractus iuris causa qui tenetur rem restituere, non debet esse in damno, nec de euictione cauere.*
27 *Pignus vendens iure creditoris tenetur præstare se potiorem.*
28 *Cedere iura sua qui cogitur offerenti pecunias, intelligitur de iuribus penes eum existentibus, non vt teneatur se præstare anteriorem creditorem.*
30 *Diligentia diligenti nocere non debet.*
31 *Præscribere non potest debitoris hæres.*
32 *Mala fides defuncti transit in successorem vniuersalem.*
33 *Creditor hæreditarius præfertur creditori hæredis in bonis defuncti.*

DECISIO CCX.

DVos, quos de anno 1597. sub fideiussione Curtij de Vbaldis, & Bernardini Sensij Griffonus de Balleonibus imposuerat census, promittendo fideiussoribus indemnitatem, alterum scutorum 3. millium, alterum 900. in sorte accollauit paucos post menses, ac promisit extinguere Marchio Ascanius à Cornea mediante publico instrumento obligatione Camerali vallato in excomputationem pretij bonorum Montis Ærij, alias Montalera sibi vna cum Iurisdictione venditorum ab hæredibus d. Griffonis prædefuncti, nusquam tamen extinxit.

Ideò Domini de Sensis, & de Vbaldis hæredes præfatorum Curtij, & Bernardini, qui in instrumento census, vt supra, fideiusserunt, tam pro d. extinctione censuum, quam pro solutione fructuum decursorum, & decurrendorum, quos pariter Marchio Ascanius soluere promiserat, egerunt iudicio vtilis saluiani interdicti ab eadem bona Montis Ærij detenta hodie à DD. Maria Magdalena Caetana vidua q. Fabij à Cornea, ac Drusilla eius filia, & reportarunt ab A.C. sententiam fauorabilem, declarantem, ipsos esse immittendos in possessionem dictorum bonorum per eos retinendam ad effectum illorum fructus percipiendi, & deponendi in Monte Pietatis, atque ex eis extinguendi præfatos census, nec non soluendi omnes fructus decursos, & decurrendos vsque ad effectualem extinctionem. A qua sententia commissa mihi causa appellationis, dubitatum hodie fuit, An sit locus petitæ immissioni, & affirmatiuè responsum.

Constat enim de credito cum hypotheca, de possessione Marchionis Ascanij tempore supramemoratæ promissionis, ac de possessione Rearum conuentarum, † quibus probatis concedi 1
solet immissio ex vtili saluiano interdicto, vt pluribus relatis tradit *Menoch. de adipisc. remed. 3. n.161. & seqq.* & dixit *Rot. dec. 491. n.6. penes San. me. Greg. XV dec. 407. n.1. par.5 recent.* aliasque sæpissimè.

Extrema possessionis non controuertuntur. † Crediti probationem probatam facit publi- 2
cum instrumentum, vt per *Bald. in l. generalis, nu.5. C. de Sacrosf. Eccl. & in l. qui semel, nu.24. in fin. C. quam, & quand. Iud. Dec. conf.423. nu.10.* quod continet expressam hypothecam, † resultantem 3
tum ex verbis generalibus, ibi, pro quibus, &c. bona omnia præsentia, & futura obligarunt, &c. *Bursatt. conf.39. nu.37. Cephal. conf.41. nu.19. Rimin. sen. conf.299. num.10. & 12. lib.2.* tum ex obligatione camerali, quæ in ventre includit bonorum hypothecam, *Zacch. de oblig. camer. q.31. nu.8. Cæs. Barz. dec.108. nu.29. Buratt. dec.905. nu.2. Rot. in Romana Saluiani de Casalibus 21. Iunij 1641. coram R.P.D. meo Cerro, & in Romana Saluiani 3. Iunij 1641. coram R.P.D. meo Verospio.* Nec dubitari potest, quin agi possit vigore promissionis de extinguendo censuus, cum non fuerit ipsis censuum creditoribus, sed debitori ex interuallo citra aliquam collusionis suspicionem, † quo casu est licita, 4
& parit actionem, *Gasp. Roderic. de ann. redit. lib.2. q.13 n.24. in fin.* vbi, quod † solum concedi debet 5
promissori competens interuallum ad extinguendum censum, & *n.28. in princ. Felician. de censib. lib.1. cap.7. nu.17. Fontanell. de pact. nupt. claus.4. gl.18. par.3. nu 9. & 10. Cenc. de cens. quæst.60. num.52. & seqq. Giurb. dec.85. nu.7. & seqq. Rot. inter impress. apud eund. Cenc. dec.531. n.15.*

Provt dubitandum non est, quin hypothecam ex d. promissione competentem exercere possint hæredes fideiussorum obligatorum in instrumentis censuum, quamuis in eadem pro-
6 missione nominati non fuerint; nam, † etsi dictis fideiussoribus non suffragatetur stipulatio pro omnibus quorum interest conrenta in o-
7 bligatione camerali, † eo quod non intelligi-
8 tur de habentibus interesse secundario, † quales sunt fideiussores, vt in his terminis fuit decisum coram *Reuerendiss. Vrgell. dec. 27. num. 12. & 13.* & *in Romana Census, seu Depositi 28. Iunij 1645. coram*
9 *R.P.D. meo Meltio §. & quatenus*, † quod tamen videtur intelligendum de fideiussoribus, qui tempore promissionis de extinguendo nondum accesserant, & declarando dictam decisionem *27. nu. 13. Reuerendissimo Vrgellen.* quam sequitur *decis. coram R.P.D. meo Meltio*, dixit *Rota in Romana Fructuum Census* 11. *Decembris 1645. coram R.P.D. meo Cerro, §. & hinc*, qui non est casus noster, quia fideiussores accesserunt longè ante,
10 & † regulariter stipulatio pro omnibus quorum interest inhærens obligationi Camerali prodest omnibus causam habentibus de tempore stipulationis à personis in instrumento nominatis, *Zacch. de oblig. camer. quæst. 5 nu. 6. Buratt. dec. 788. nu. 3. Rot. inter recent. decis. 285. nu. 9. & 10. par. 6. dec. 46 num. 7. par. 7.* & in aliis relatis *in d. Romana Fructuum Census §. dupliciter.*

Suffragatur absque omni prorsus dubitatione hypotheca generalis propria, quam ha-
11 bent contra impositorem Censuum, sub qua veniunt omnia iura, & hypothecæ in præteritum, vel in futurum acquisitæ impositori; ita
12 vt † easdem dicti fideiussores, ac illius creditores exercere possint vtiliter non secus ac ipse impositor posset directo, *l. nomen, 4. & ibi gl. verb. vtilius, C. quæ res pign. oblig. poss. Castr. in l. si cui, num. 1. C. non num. pecun. Mandell. consil. 447. n. 32. Surd. consil. 4. num. 38. Rot. dec. 80 n. 4. apud Modern. Perus. de subhast.*
13 *decis. 425. num. 1. & 2.* vbi infertur, quod † potest agi saluiano contra bona debitoris, *par. 5. recent. & in puncto coram San. me. Gregor. XV. decis. 362. nu. 8. & 10.*

Non obstat, quod actores egerint contra alia
14 bona debitoris, eaque deliberari fecerint, † & proinde debeant ex pretio inde retracto curare satisfactionem, nec possint ad alius pignus transire, *Guid. Pap. dec. 348. nu. 2. Milan. dec. 14. nu. 13. & 14.* vbi loquitur in terminis creditoris habentis electionem, *Fontanell. de pact. nupt. claus. 5. gl. 8. par. 7. sub nu. 51. vers. & consequenter, Surd. consil. 413. n. 18. Capic. dec. 33. n. 3. vers. secundo facit, Seraph. dec. 1033.*
15 *nu. 4. & 7.* Quia † omnes loquuntur, quando ex pretio rei subhastatæ potuit esse consultum creditori, eique imputari potest, cur non exegerit, vt declarauit *Rot. dec. 161. num. 23. & seqq.* vbi aliud statuitur, si certum non est, an ex primo iudicio creditor possit satisfieri, & dicitur ra-
16 tio, quia † hypothecaria non tollitur nisi solutione; *par. 6. recent.* nos autem versamur in secundo casu, quia actores non possunt satisfieri ex pretio bonorum subhastatorum, cum sit vinculatum sub cautione restituendi priori-
17 bus, & porioribus, † ad quam præstandam regulariter creditor cogi non potest, *Arias de Mesa var. resol. lib. 1. cap. 16. num. 27. & seqq. Menoch. de arbitr. cas. 232. num. 4. Rot. dec. 173. num. 7. decis. 389. nu. 8. in fin. & numer. 9. inter impress. apud Cenc. de censib. secundum vltimam impress. & decis. 421. numer. 10. & seqq. vsque ad fin. coram Reuerendiss. Vrgellen.* vbi, quod † contraria procedunt in actione tribu- 18
toria, & inter Mercatores, aut in casu concursus aliorum creditorum, † qui videtur adesse, 19
quando agitur de debitore suspecto de decoctione, in quibus terminis loquitur exaduerso allegata decisio in *Romana Concordia 12. Februarij* 1618. *coram bon. mem. Card. Sacrato.*

Ex eadem ratione non prodest reis conuentis oblatio solutionis, † per quam regulariter 20
repellitur agens ex vtili saluiano, *l. Paulus, §. qui pignoris, ff. quib. mod. pign. vel hypoth. sol. Menoch. de adipisc. rem. 3. nu. 181. & seqq. Afflict. decis. 259. nu. 3. Rot. decis. 383. sub num. 2. part. 1. recent.* quia † obtulerunt 21
pecunias existentes in Monte Pietatis, quæ exigi non possunt, nisi præstita cautione de restituendo prioribus, & porioribus; cum tamen ad repellendum agentem in saluiano requiratur, quod pecuniæ oblatæ liberè exigi possint, non secus, ac liberè ab ipso perciperentur fructus bonorum, si concederetur immissio, quia oblatio non debet efficere creditorem cui offertur deterioris conditionis, ac obligare ad id, ad quod non obligaretur, si esset immissus, *Lanar. consil. 29. num. 8.* vbi, quod lex, quæ concessit ius offerendi, voluit, quod primus creditor non sit in damno, ex *text. in l. debitor, 3. ibi*, neque enim in damno debet afficere creditorem, *ff. separat. Salyc. in l. 2. num 3. C. si ant. cred. Arias de Mesa var. resol. lib.* 1. *cap. 5. sub numer. 27.* † 22
esset autem in damno, si teneretur præstare cautionem, cum hoc vnicuique sit graue, *Bald. in l. 2. num. 7. C. de hered. vel act. vend. Henriq. de fideiuss. c. 6 num. 141. & seqq. Surd. decis. 275. num. 13* Vnde, † sicuti creditor, si esset immissus, satisfactio- 23
nem ex fructibus consequeretur absque aliqua cautione, ita sine cautione satisfactionem consequi possit ex pecuniis oblatis, necesse est, & alioquin oblatio non releuat, vt in puncto fuit decisum in *Romana Vineæ de Panolinis 29. Octobris 1599. coram bon. mem. Card. Mellino impress. apud Pasfic. de Salu. decis. 276. in princ. & num. 1. & 4. & in Romana Census 5. Iunij 1628. coram bon. mem. Coccino, §. 3.* & denique, vbi hoc † ampliatur, quamuis 24
cautio de restituendo veniret præstanda ex decreto Iudicis. Et in proximis terminis ita ratiocinatur *Reuerendiss. Vrgellen. d. decis. 421. num. 10. vers. dum volunt*, sequendo decisiones mox allegatas.

Quæ confirmantur ex traditis à *Ferdinando Arias de Mesa var. resol. lib. 1. cap. 17. nu. 27. & seqq. & n. 34.* vbi postquam *n. 30. & 31. & 32.* enumerauerat casus, in quibus creditor tenetur præstare cautionem, dixit, † illos habere locum dum- 25
taxat, quando creditor instat pro subhastatione bonorum debitoris, secus vero si ei pecuniæ offerantur à possessore, vel posteriore creditore, quia tunc cauere non tenetur, cum inuitus cogatur pecunias recipere, argumento *tex. in l. qui hæres, 50. versicul. primo videamus*; vbi, qui sponte distrahunt, tenentur ad promissionem duplæ, secus qui à Prætore distrahere coguntur, *ff. famil. ercisc.* eamdemque distinctionem tradit *Ioan. Ximen. de Ann.*

aReg.

26 alleg.78.nu.1.& 2.& seqq. Ideo in simili,† qui compellitur ob retractum rem restituere, non debet esse in aliquo damno, nec tenetur cauere de euictione, Ann.dict.alleg.78.numer.3. Peregr.dec. Patauin.72.sub num.4.vers.tertio adducebam Tiraquel.
27 de retract. lignag. ad fin. tit. numer. 48. Et quamuis pignus vendens iure creditoris teneatur præstare se potiorem cæteris creditoribus, leg. 1.
28 in fin. Cod. cred. pign. euict. is tamen, † qui iura sua cedere cogitur offerenti pecunias, cedere tantum debet iura, quæ penes eum reperiuntur, Bart.in leg.iubemus, nu. 3. vbi loquitur in terminis creditoris agentis hypothecaria, cui possessor reus conuentus solutionem obtulit, C. ad Senat. Consult.Velletan.Bald.ibid. sub num.3.vers.sufficit. ergo, & cons.109.numer.1.lib.3. Vinc.de Franc.decis.427. numer.9.vbi, quod talis creditor non tenetur præstare,se esse anteriorem.Ann.dict.alleg 78.sub nu.2.
29 Grat.decis.March.215.numer.21.& 22.† Et hæc facilius procedunt, quando, vt in casu nostro, nisi creditor egisset, cogi non posset ad recipiendum præstita cautione; nam alioquin sua dili-
30 gentia ei noceret, † quod esse non debet, gl.in l.1.vers.obtulerit.C.si antiq.credit. Gratian.discept.269. sub num.29.

Non obstat præscriptio,aut anterioritas hypothecæ propter dotem Franciscæ Sfortiæ vxoris Marchionis Ascanij delatam iure hæreditario ad Fabium, cui successerant D D. Maria Magdalena,& Drusilla Reæ conuentæ.Nam ad præscriptionem satis est respondere, quod D. Maria Magdalena non possidet, nisi ab anno
31 1644.antea verò possedit Fabius, qui † cum esset hæres Marchionis Ascanij principalis debitoris,non poterat præscribere,obstante mala fide defuncti, † quæ transit in successorem vni-
32 uersalem,Couarr.in cap.possessor mala fidei,part.2.relect.§.8.numer.3.& seqq.Surd.cons.296.num.10.Facchin. contr.foren.lib.8.cap.27. Rot.dec.85.num.10. apud Pacif. de Salu. & in Romana Diuisionis 15. Iunij 1640. coram me. Anterioritas verò cessat, quia hæc tenuta Montis Æcij erat hypothecata pro censu,antequam perueniret ad manus Marchionis Ascanij debitoris dictæ dotis, & in ipso instrumento, quo vendita fuit Ascanio hypothecata rursus fuit pro censuum extinctione, & fructuum solutione, adeo quod in ipsum transiit affecta hypothecis contractis ad fauorem Censuario-
33 rum,& venditoris, † cuius ideo creditores præferendi sunt super hac tenuta creditoribus Marchionis Ascanij,Fontanell.de pact.nupt.claus.4.glos. 9.part.2.num.51.Rot.dec.269.num.1.part.6.recent.

Et ita decisum vtraque parte informante, &c.

R. P. D. GHISILERIO.

Ariminen. Manutentionis.

Lunæ 1. Iulij 1647.

SVMMARIA.

1 *Licitatione rite, & rectè facta, rei possessio transit in licitatorem, & successiuè in habentem ab eo causam.*

2 *Manutenendus in concursu est,qui fuit à Iudice immissus,non qui immissionem passus fuit. Limit.vt num.3.*

4 *Procedi potest per contradictos contra obligatum in Vrbe in forma Cameræ absque eo; quod citetur personaliter,vel domi, & num.6. vbi ratio. Lim. num.5. & 7.*

8 *Contradictarum processus datur ratione moræ, vel contumaciæ.*

9 *Heredibus debitoris mora, vel contumacia adscribi non potest,nisi præuia citatione.*

10 *Heredes habent iustam causam ignorantiæ debiti defuncti.*

11 *Error nominis in citatione quando non vitiet.*

12 *Debitore moroso in prima rata,potest ex consentione mandatum relaxari etiam pro secunda absque alia interpellatione, nisi agatur de pœna. Ampl.vt nu.14.15.& 16.*

13 *Pactum, quod si debitor deficiat in vna rata, teneatur ad duas, & si in duabus ad totam summam non est pœnale,sed iuri communi conforme.*

17 *Subhastatio facta pro summa contenta in mandato de re maioris valoris,& quæ pluris vendita fuit, non est nulla,sed illud plus restitui debet debitori, vel deponi pro expensis.*

18 *Læsionis exceptio non admittitur in manutentione,sed reijcitur ad petitorium, & iudicium rescissionis contractus ordinarium,& nu.19.*

19 *Læsio excluditur ex oblatione dimittendi rem, restituto pretio.*

DECISIO CCXI.

IVlius Mastinus,tanquam hæres Nicolai Mastini præuiis decisionibus,& per sententiam, ac rem iudicatam fuit condemnatus ad soluendam Bellapanibus summam scutorum 3717.sub die 27.Ianuarij 1643.trãsigendo pro scutis 500. cum iurium cessione pro integra dicta summa; promisit, & se obligauit eisdem Bellapanibus residuum dd.scutorum 500.videlicet scuta 400. monetæ soluere hic Romæ infra quadriennium in principio cuiuslibet anni ratam partem sub conditione, quod deficiente in vna solutione teneatur ad duas, & in duabus ad totam summam,ita vt mora quantumvis minima,& modica etiam de Iure Canonico purgari nullatenus possit,sed quia intra terminum non soluit, fuit contra ipsum actum coram A.C. & obtentum mandatum executiuum pro prima, & secunda rata, quod successiue fuit executum super prædio controuerso deliberato Bellapanibus pro scutis 430.tanquam tertiis, & maioribus oblatoribus, qui, satisfacti de suo credito vna cum expensis, residuum deposuerunt in Sacro Monte Pietatis ad creditum Iulij;deindeque dictum prædium vendiderunt Reuer. P. D. Ioanni Ghino pro pretio scutorum 840.qui, reintegratis Bellapanibus de eorum credito, reliquum deposuit ad effectum reinuestiendi ad fauorem Iulij sequuta eius ratificatione; commissa mihi causa appellationis interpositæ à mandato de manutenendo concesso Iulio ab Auditore Illustrissimi D. A. C. proposito dubio, Cui esset dandum mandatum de manutenendo ad fauorem Reuerend.P.D.Ghini, vt supra possessoris fuit resolutum,quia, † cum in deliberatione prædij 1 ritè fuerit processum, omnis possessio trans-

lata fuit in supradictos de Bellapanibus licitatores, & successiuè in R.P.D. *Ghinum ab eis causam habentem,leg.iuste possidet.ff.de acq.possess.cum vulgatis.* Nam, vbi contenditur, an primus possessor,qui subhastationem,& deliberationem passus est,vel magis posterior,qui vti plus offerens obtinuit sibi deliberari manutenendus sit, vul-
2 garis regula est, † posteriori de mandato Iudicis immisso deberi manutentionem, cum illud præsumatur iustum, & consequenter priuatiuum primæ possessionis debitoris, & quamvis
3 † hæc conclusio non procedat, quando Iudex nulliter, vel euidenter, iniustè processit, tamen neutrum in hoc casu interuenerit,stante validitate,& iniustitia mandati relaxati ab A.C. contra Iulium, qui iuxta formam suæ obligationis, de qua in transactione, in termino non soluit primam ratam.

Prætensa nullitas ex defectu citationis,cum Iulius nedum in persona, sed nec etiam domi, quam inhabitabat in Vrbe,dum iste contractus
4 fuit celebratus,non subsistit, quia, † cum Iulius debitor contraxerit in Vrbe, & se obligauerit in forma Cameræ potuit contra ipsum procedi per audientiam contradictarum absq; eo quod personaliter, vel domi ad iudicium vocaretur, vt tradit *Zacch. in addit. ad tract. de obligat. camer. impress.post tract.de societ. offic. quæst. 27. numer. 6. allegando decisionem Rotæ in Romana,seu Braccharen. Pecuniaria 2. Decembris 1594.coram Orano,*& ratio est,
5 quia, † quidquid sit cessante obligatione Camerali, & præfixione certæ diei solutioni, in quibus terminis loquitur decisio *in Senogalien. Pradij 12. Februarij 1596.coram Cardinale Blanchetto,*
6 † cum debitor de sua obligatione sit certus, & adueniente solutionis termino ipso iure interpellatus audientiam contradictarum custodire tenetur,vt tradit *Salust.Tiber. in pract.A.C.lib.1.cap.*
7 *45.sub numer. 2. vers. nam,* licet, † allegando causam, quare ad executionem Cameralis obligationis contra hæredes debitoris ad creditoris, vel contra debitorem ad creditoris hæredis instantiam non conceditur processus per contradictas, nisi præuia citatione ad partes contra debitorem,vel illius hæredes,si ab Vrbe absfuerint, ad soluendum summam debitam, & videndum exequi obligationem in forma Cameræ personaliter, vel saltem dimissa domi copia
8 exequenda, cum † processus per contradictas
9 datur ratione moræ, seu contumaciæ, † quæ hæredibus debitores adscribi non potest, nisi præuia citatione modo præmissa facienda, ex
10 quo † hæredes habent iustam causam ignorantiæ,*vt in l.qui in alterius.ff.de reg.iur.*

Nec facit,quod esset citandus Ioseph Fabrettus procurator constitutus à Iulio ad omnes lites contra quoscunque, qui habita notitia de constitutione in sui personam facta acceptauit onus procurationis,& protestatus fuit nihil fieri,nisi ipso in quolibet actu legitimè citato, de quibus dicti de Bellapanibus non possent allegare ignorantiam,stante particulari intimatione de supradictis illis facta; quia cum Stephanus, & Ioseph Fabretti fratres germani simul cohabitantes in eadem domo negotia litigiosa communiter tractarent,licet in citationibus ad eorum domum transmissis fuerit erratum in nomine, & loco Iosephi appositum nomen Stephani,† error nominis Procuratoris non vitiat 11
processum, quatenus esset citandus pro relaxatione mandati d.Ioseph ad *text.in §.si quis in nomine.Instit.de legat.leg.si quis in nomine, C.de testa.l.si quis in fundi vocabulo,ff. de l.1.* & ibi DD. *Bart.cons. 179. sub num.1. cum aliis in terminis citationis allegatis à Moderno Cesenaten.de citat.cap.9.num.237.* Verisimile enim est,quod citationes deuenerint ad manus Iosephi, dum Stephanus frater neque in hac, neque in aliis causis erat Procurator Iulij & in simili, quod citatio mariti in persona vxoris in domo ab vtroque communiter habitata teneat, etiam ad effectum,vt contra maritum,tanquam contumacem procedi possit, tradit *Guid. Pap. decis.445.numer.1.in fin.*quia,quando citatio facta est in domo habitationis, & in personam vxoris, verisimiliter deuenisse præsumitur ad notitiam mariti, & talis citatio reputatur valida, & proceditur contra eum in eius contumaciam, *Mising.obseruat.37.numer.5 & 6.cent.3.*& in proposito ex lectura citationum bene potuit Ioseph cognoscere errorem fuisse in nomine, vt ratione dd. citationum fuerit factus contumax, & præiudicauerit Iulio principali, dum non comparuit.

Minus subsistit allegata iniustitia subhastationis ratione excessus,ex eo,quod deberentur tantum scuta centum, mandatum verò fuerit relaxatum pro scutis ducentis, quia † stante 12
mora Iulij in soluendo cedente die præfixo ex lege conuentionis potuit agi ad secundam ratam absque alia interpellatione, cum noncenseatur materia pœnalis: quia,† quidquid sit de 13
pacto pœnali,in quibus terminis loquitur *Grat. discept.708 & Rot. in Romana Lignorum 9. Iunij 1603. coram Iusto*, † secus est, quando pactum non est 14
pœnale,quale est illud,de quo agitur, cum agatur de dilatione ad soluendum sub conditione, quapropter moram per pactum expressum fuit priuatus,& conuentum,quod deficiente in vna rata teneatur ad duas, & si in duabus ad totam summam, quod pactum non esse pœnale fuit decisum *in Romana Pecuniaria 8.Martij 1624.coram Vbaldo,in qua Rota censuit,* simile pactum concessum à Gauottis,& Puteobonellis mercatoribus in Vrbe Balleonis, non continere aliquam pœnam, immo esse conforme dispositioni Iuris, vt debitor possit cogi, etiam ante diem ad reddendum creditorem securum ex *Rebuf. Rom. Rip.& aliis in dict.decis.allegatis,* quam sequuta fuit *Rot.in Romana Præstationis Cedula 1.Decembris 1628. coram bonæ memoriæ Coccino impress.part. 5. rec. decis. 218.* † Quæ omnia eo facilius procedunt, quia 15
fuit vltimo adiectum pactum,quod mora quantumuis minima, & modica, etiam de Iure Canonico purgari non possit,*Caputaq.decis.230.part. 2. Rot. decis.859. part. 4. diuers.* & intercessit iuramentum, quod habet vim interpellationis, *Gozad.cons.17. numer. 11. cum aliis relatis à Gratian. discept.579.numer.12. & seq.* &, † quod plus est,fa- 16
tendo debitum, suscepit terminum 30. dierum ad illud soluendum, illoque elapso consensit relaxationi mandati exequutiui absque aliqua citatione.

Pariter neque subsistit iniustitia deliberationis,cum pro scutis 200.fuerit deliberatum prædium

dium Bellapanibus pro scutis 430. quod tamen statim vendiderunt *R.P.D. Ghino* pro scutis 840.
17 quia, cum † subhastatio fuerit facta pro summa contenta in mandato, licet prædium subhastatum pluris valeat, & pluris fuerit venditum, non tamen subhastatio est nulla, vt dixit *Rota coram Vbaldo in Romana Subhastationis 2. Iunij 1614. inter impressas apud Zacch. de societ.offic.decis.60.numer.12.* Sed solum illud plus debet restitui debitori, vel deponi pro expensis liquidandis ex allegatis in d. decisione, quod fuisse factum iam fuit dictum supra, dum dicti de Bellapanibus solutione pretij subsequuta, residuum deposuerunt in Sacro Monte Pietatis ad creditum Iulij, & successiuè *R.P.D. Ghinus*, reintegratis Bellapanibus de eorum credito, reliquum pretij scutorum 840. deposuit ad effectum inuestiendi ad fauorem Iulij, sequuta eius ratificatione. Vltra quod
18 hæc † exceptio læsionis reijcienda est ad petitorium, cum iudicium rescissionis contractus ex capite læsionis sit ordinarium, & interim manutenendus est emptor ex allegatis per *Post. de manutent. obseru.12.nu.21.*

Proposito hoc dubio sub die 23. Ianuarij præteriti placuit DD. illud differre, & quod videretur de iusto valore prædij, & cum Iulius in hac positione non informauerit, neque læsionem probauerit, sed *R.P.D. Ghinus* habens causam, vt fuit dictum à supradictis de Bellapanibus, allerat dimittere prædium, restituto sibi pre-
19 tio soluto, vel † ex tali oblatione penitus excluditur læsio, vel saltem, vti requirens indaginem, illius exceptio non potest retardare summariissimum iudicium manutentionis, vt pluries fuit dictum *in Rota, & præsertim coram San. me. Greg. XV. dec.120.nu.17.*

Et ita conclusum fuit, mandatum de manutenendo esse concedendum *Reuer. P. D. Ioanni Ghino, &c.*

R. P. D. PEVTINGERO.

Vrbeuetana Restitutionis Dotis.

Veneris 17. Iunij 1644.

SVMMARIA.

1 *Obligatio Cameralis continet in se duplex iuramentum.*
2 *Donatio firmatur ex promissione illam non reuocandi.*
3 *Promissio non reuocandi sub pœna periurij supplet omnes donationis defectus.*
4 *Donatione facta præsenti, & acceptanti translatum dicitur in eum omne ius, dominium, ac possessio.*
5 *Donatio iurata reuocari non potest.*
6 *Creditor ex causa lucratiua postponi debet creditori etiam posteriori ex causa onerosa. Lim. vt nu.7.*
8 *Donatio præsumitur simulata, si donans remaneat in possessione. Lim. vt nu.9. & seqq.*
12 *Simulatio, & illius causa quando cesset, & nu.13.*
14 *Grauamen est strictè interpretandum.*
15 *Dictio, Nisi, aduersatur in eisdem terminis.*
16 *Donatio ex onere soluendi quæcunque debita facilè destrui potest.*
17 *Tertio donationis possidente, non est contra eum ad vlteriora in executione procedendum.*

DECISIO CCXII.

REuidendo decisionẽ sub die 14. Decemb. prædicti coram me in hac causa super processu ad vlteriora in executione mandati contra Ponfrenos relaxati emanatam; Domini disputationem restrinxerunt ad inspectionem, an donatio omnium bonorum præsentium, ac futurorum facta Iacobæ Meniconiæ à Comite Vguuione suo viro de anno 1617. suffragetur, eamque ipsi suffragari responderunt, & sic à decisis recesserunt. Etenim, vltra plura iuramenta, quæ in hac donatione leguntur interuenisse, videlicet ibi, iurans ad Sancta Dei Euangelia, &c. & sic tactis, &c. ac stante obligatione Ca-
meralí; † quæ duplex in se Iuramentum conti- 1
net, vt ponderauit *Rota in Romana Census 8. Aprilis 1639. coram R.P.D. meo Carillo.* Sequitur etiam specialis iurata promissio, hanc donationem non
reuocari, & si insinuata non fuerit; † ex qua ob- 2
seruantia donationis firmatur, vt tradit *Surd. cons. 450. num. 25. & in Anconitana Prædij 24. Ianuarij 1635. coram bon. me. Merl. Greg. XV. decis. 391. numero 7.*
Vbi dicitur † ex promissione non reuocandi 3
sub pœna periurij suppleri omnes donationes defectus, & idem firmat *Dec. cons. 238. num. 3. Gabr. cons. 127. numer. 34. lib. 1. Seraph. decis. 1184. numero 17.*
Vnde, † cum talis donatio facta fuerit Iacobæ 4
præsenti, & acceptanti, in eam omne ius, ac dominium, cum naturali, & Ciuili possessione fuit translatum, vt per *text. in leg. quod meo, ff. de acquirend. possess. Rota coram Gregor. XV. decis. 491. & coram Reuerendissimo Pirellen. decis. 265. numero 14. &*
15. & † propter appositionem d. Iuramenti do- 5
natio amplius reuocari non poterat, vt dixit *Rota in Romana donationis 17. Decembris 1640. coram Reu. P. D. meo Royas.*

Nec refert, quod Iacoba † creditrix ex causa 6
lucratiua postponi debeat creditoribus, licet posterioribus ex causa onerosa. Nam, vltra quod hæc opinio forsan non sit adeo tuta, secundum *Mantic. de tacit. lib. 11. tit. 22. numero 23. & seq.*
Gait. de credit. cap. 4. numero 1235. & 1245. † Limi- 7
tatur in casu quo translatum fuerit dominium & possessio in donatariam per clausulam Constituti, vt aduertit *Rouit. auctor. contrariæ opinionis decis. 48. numero 25. Gait. dict. capitul. 4. numero 1278.*

Minus facit allata per Ponfrenos † simula- 8
tio donationis, ex eo quod donans Vguuionus in possessione bonorum permanserit. Quia
† per clausulam Constituti in donatione appo- 9
sitam continuatio possessionis, & simulatio excluditur, *Rot. decis. 776. numero 3. part. 2. diuers. & decis. 247. numero quarto post secundum volum. cons. Farinacc. Cassador. decis. 13. numero quarto.* † Maximè 10
dum causa simulantis nulla adducitur, sine qua simulatio non admittitur. *Bartol. consil. 64. libr. 1. Rot. decis. 5. numero 4. part. 2. & decis. 533. numero 17. parte 5. recentior. Modern. de probation. conclus. 448.*
numero 1. adeo quod † licet plures, & vrgentis- 11
simæ coniecturæ pro simulatione concurrerent, si causa sufficiens simulandi non adsit, simulatio concludenter probata dici non potest, vt tenuit *Rota coram Greg. XV. dec. 401. numer. 15. & in Romana Saluiani 15. Aprilis 1642. coram R. P. D. meo Cerro,* vbi plures concordantes afferuntur.

V 2

12 Causa † verò hic cessat, cum donatio obligationem, cuius contemplatione simulatio fieri debuisset septennio præcesserit, *Rot. post secundum* 13 *vol. conf. Farinac. decis. 71. num. 11.* immò † ex reseruatione vigesimæ partis bonorum, ac vlterius scut. 100. annuorum pro victu, simulatio excluditur, sub quo titulo forsan donator, quatenus in possessionem bonorum donatorum continuasse probaretur, remansisse censeri potest, vt in simili ponderauit *Roman. conf. 304. num. 3. vers. 2.* probatur similitudine.

Nec releuat supradictam donationem cum onere adimplendi contenta in testamento factam fuisse, in quo postea alienatio pro vrgentissimis causis, & pro Testatoris ære alieno soluendo præcipiebatur; Quia hoc præceptum non Iacobæ, sed ipsis filiis post obitum Iacobæ 14 factum fuisse legitur. Vnde hoc onus ad ipsam, donec vixerit, referri non debet, cum † grauamen strictè interpretandum, nec ad personam non nominatam extendendum sit iuxt. not. per *Seraph. decis. 1286. nu. 15. & decis. 113. nu. 23. par. 7. recent.* Vltra quod facultas alienandi pro Testatoris ære alieno postea concessa respectu illius vigesimæ portionis, quæ in dominio Testatoris remanserat, non autem respectu aliorum bonorum intelligi debeat, attenta præsertim clausu-
15 la, Nisi, in limitatione adiecta, † quæ in eisdem terminis aduersatur; vt notat *Gratian. discept. 96. numer. 41. & 42.* nec de mandatis adimplendis,
16 † per quæ donatio in totum destrueretur, vt facilè eueniret, si quæcumque debita per donatorem contrahenda soluenda essent, *Fontanell. de pact. nupt. tom. 1. claus. 4. gl. 23. num. 24.*

17 Ex quibus, cum † donatio saltem Iacobæ, quicquid sit de filiis, suffragetur, non esse in executione contra ipsam procedendum ad vlteriora Domini censuerunt, recedendo à decisis, Vtraque parte informante, &c.

R. P. D. PEVTINGERO.

Vrbeuetana Restitutionis Dotis.

Lunæ 22. Maij 1645.

SVMMARIA.

1 *Donatarius non tenetur soluere debita donatoris contracta post donationem. Lim. vt nu. 2. & seq.*
3 *Bona fide contrahens non debet remanere deceptus.*
4 *Donatarius seruare tenetur donationis conditiones & onera.*
5 *Hæres tenetur ad debita defuncti. Ampl. vt nu. 9.*
6 *Donatione iuuari non potest, qui illius onera non adimpleuit.*
7 *Adimplere qui debet in testamento contenta, adire tenetur hæreditatem, & nu. 8.*
9 *Hæres adiens post lapsa tempora ad conficiendum inuentarium tenetur de proprio.*

DECISIO CCXIII.

CVm Domini recedendo à decisis sub die 14. Decembris anni 1643. sub die 37. Ianij anno præterito dixissent donationem Vguccioni suffragari Iacobæ Meniconiæ, ne contra ipsam ad vlteriora in Executione super bonis donatis procedi posset pro restitutione dotis Lucretiæ Testasiceæ defunctæ. Hodie Iacoba, & Testasiceis iterum instantibus responderunt, eamdem donationem non suffragari filiis Iacobæ, & sic esse standum in primo loco decisis, videlicet ad vlteriora in exequutione mandati contra Ponfrenas relaxati procedendum.

Et ratio potissima fuit, quia ipsi præceptum donantis non adimpleuerunt, quod erat, & inuiolabiliter tenerentur parere mandatis appositis in eius vltimo testamento, ac obseruare omnia, & singula in eodem contenta sub pœna caducitatis, vt in Summar. Testasicci nu. 1.

Igitur, cum expressè in testamento disposuerit Vguccionus dicto Summ. nu. 2. quod filij teneantur ad solutionem æris alieni, ibi, Prohibuit alienationem, excepto *per pagare alcun debito della sua hæredità, acciò nessuno patisca.* Quamuis hæc conditio adiecta donationi, parendi mandatis in testamento contentis, non comprehendat solutionem æris alieni post donationem contracti, & † donatarius non soluendo tale 1
æs alienum non dicatur contrauenire donationi, *l. de reb. C. de donat. ante nupt.* & tradit *Franc. Ant. Cacc. conf. 38. sub nu 3.*

Tamen, † quia Vguccionus donauit omnia 2
bona præsentia, & futura, donatarij tenentur ad solutionem æris alieni etiam post donationem contracti, quatenus bona donata id patiantur, *Cels. Vgo conf. 13. numer. 22. Cancer. var. resol. libro 1. cap. 8. de donat. numer. 73. Boër. decis. 204. numer. 41. & 47. Guidop. decis. 105.* Præsertim quia obligatio Vguccioni fuit ex causa dotis receptæ pro Alberto filio, ipseque remansit in possessionem bonorum donatorum, tanquam dominus, & pater, ita vt donatio ignoraretur à contrahentibus secum bona fide, † ac proinde remanserunt 3
decepti, ad *text. in leg. si domus, numer. 1. ff. locat. & leg. sicut, § superuacaneum, ff. quibus mod. pign. vel hypoth. solu. Boër. dict. decis. 204. numer. 47. circa fin.* ergo rectè sequitur donationem Ponfrenis non suffragari, siue bona possiderent in vim donationis, quia † eius conditiones seruare, & debita 4
soluere tenentur, *leg. legem, Cod. de donat. quæ sub med. Bald. conf. 143. in princip. lib. 4. Seraph. de seq. nu. 1.* siue illa possiderent tanquam hæredes Vguccioni, † tunc enim solutionem debitorum euitare non poterunt, dum Testasicci creditores 5
agunt contra bona debitoris. Quoquo igitur se vertant Ponfreni, ad dotis restitutionem ab Vguccione patre promissam tenebantur, nec donatione iuuari poterunt, † obstante videlicet 6
ipsis non adimplemento ex parte ipsorum; vt in puncto dixit *Rot. decis. 552. numer. 5. part. 2. recent.* non tam respectu supradictorum, quam etiam quia hæreditatem Vguccioni Testatoris non adiuerunt, nam † sub mandato per Testatorem 7
iniuncto viuendi in communione, & conseruandi bona in familia includitur per necessarium mandatum adeundi hæreditatem tanquam necessarium antecedens, † sine quo adim- 8
plere contenta in Testamento non tenebantur, ad *text. in l. Iurisdictio, ff. de iurisd. omn. iudic.* & tradita per *Aym. conf. 174. num. 2. Seraph. decis. 1156. num. 7.* loquens in terminis vltimæ voluntatis, immò, † si hodie adirent, tenerentur tanquam hære- 9
des, cum lapsa sint tempora ad conficiendum Inuentarium, *leg. fin. §. cum igitur, Cod. de iur. delib.*

dendum Inuentarium, *l.fin.§. cum igitur,C.de iur. delib.* cum aliis per *Canc.variar.resol.l.3.resol.2. nu. 71.* & in terminis donatarij hæredis donatoris, *Fontanell.de pact.nuptial.clauf.4 glos.5.sub nu.47.*

R. P. D. PEVTINGERO.

Vrbeuetana Restitutionis Dotis.

Lunæ 11. Decembris 1645.

SVMMARIA.

1 *Donatarius omnium bonorum præsentium, & futurorum non tenetur ad debita post donationem contracta.*

2 *Heres tenetur soluere defuncti debita.*

3 *Donationis onus non adimplens cadit ab illius commodo.*

4 *Donator potest imponere onus soluendi debita.*

5 *Consequens qui vult, dicitur velle omne suum necessarium antecedens.*

6 *Ratio dispositionis illam declarat, & ampliat.*

DECISIO CCXIV.

Reproposita hodie hac causa super resolu-
1 tis 22. Maij præteriti, quamvis † Domini reprobauerint motiuum, quod Donatarius omnium bonorum præsentium, & futurorum ad solutionem æris alieni post donationem contracti, quatenus bona donata id patiantur, teneatur; nihilominus ex altero motiuo in decisis permanserunt ex inconuincibili dilemmate, quòd ad restitutionem dotis, de qua agitur, Ponfreni tenebuntur, siue hæredes sint Vguzzoni, siue non.

2 Nam, † si eius hæredes sunt, tunc solutionem debitorum eiusdem euitare non possunt, dum Testasicci agunt contra bona debitoris, saltem pro viribus hæreditariis, *l.æris alieni, Cod. de donat.*
3 Et, † si hæredes non sunt, arcentur à commodo donationis, ob non adimplementum ex parte ipsorum; vt firmatur in decisione, quæ reuidetur.

Quoquo igitur se vertant. Immò dum donatio facta fuit cum eo onere, quòd donatarij disposita in testamento donatoris seruare teneantur, hæc debita à Ponfrenis persoluenda
4 sunt ex lege ipsius donationis, † in qua vtique donator, onus soluendi omnia eius debita donatariis imponere potuit, *l.legem,C.de donat.& l. 1.C.de donat.quæ sub med. Mant. de tacit.lib.13.tit.47. nu.3.vers.Quamobrem.* Et hoc quidem ex voluntate ipsius testatoris, qui dum permisit alienationem eius bonorum *per pagare alcun debito, acciò*
5 *niuno non pata per causa di esso.* vtique † in necessarium antecedens voluit ea debita per hæredem solui, ad *leg. in conditionib.ff.de condit. & demonstrat. Rot.coram Seraph.dec.956.numer.7.vers.Vnde,* quod licet ex verbis expressis non colligatur, ex dispositionis tamen ratione adiecta infertur: *Acciò niuno pata per causa di esso testatore*; & perinde ha-
6 betur, ac si verbis ipsis expressisset: nam † ratio dispositionis illam declarat, & ampliat, prout ipsa verba, *leg.cum pater, §.dulcissimis,ff.de leg.2. leg. fideicommissa.§.interdum,ff.de leg.3.* cum aliis relatis per *Mantic.de coniect.lib.6.tit.14. à num.11. & seq. Molin.primo hispan.lib.1.cap.5.sub num.7. Decian.conf. 15. sub num.13. & seqq.lib.1.Fusar.conf.168.num.6.vers.* ex quo ratio non minus disponit, & idem *de substit. qu. 480.nu.38.vers.& generale est.*

Ex quibus motiuis ita resolutum fuit.

Eminentissimo D.

CARDIN. OTTHOBONO.

Romana Domorum in Burgo.

Veneris 14. Maij 1646.

SVMMARIA.

1 *Possessio ad effectum spolij probatur ex mandato, subhastatione, & deliberatione contra spoliatum facta nulliter, & iniustè, & num.5.*

2 *Possessio conuenti in spolio probatur ex instrumento illius adoptionis, & ex litis substentatione iunctis adminiculis, & nu.3.*

4 *Iudicis auctoritate possidens iustè possidet. Lim. vt numer.5.*

6 *Subhastatio, & deliberatio nulla est facta contra pupillum citato falso illius tutore. Ampl. vt nu.7.*

8 *Valoris magni res non potest subhastari pro paruo credito, aliis existentibus minoris valoris.*

9 *Extrema necessaria ad obtinendum in spolio iudiciali, quæ sint.*

10 *Reintegratio debita defuncto competit etiam illius heredi, & num.11.*

DECISIO CCXV.

Resoluerunt Illustrissimi, concedendum esse mandatum de reintegrando Francisco de Alexandris hæredi q. Antonij iunioris de Guidis ad possessionem Domorum in Burgo, de quibus agitur, quia extrema necessaria in hoc iudicio concludenter probantur; Primum enim † anterioris possessionis Antonij proba- 1
tur ex mandato, subhastatione, & deliberatione dd. Domorum contra ipsum Antonium facta, *Rot.coram S.M.Greg.decis.362. in princ.& dec.402.n.1. & seq.& in recent.decis.416.num.2.part.4.& dec.229. num.1.part.7.*

Secundum, verò extremum, videlicet † iu- 2
nior, & moderna possessio illorum de Fabiis non controuertitur, & satis probatur nè dum ex instrumento adeptæ possessionis, de quo in Summ. Francisci n.3. vt firmauit *Rot.coram Burat. dec.363.n. 1.* sed etiam ex ipsa litis substentatione, † quæ iunctis adminiculis sufficit in hoc iudi- 3
cio reintegrationis iuxta *dec. Caputaq. 372. & d. dec.406.nu.3.part.4.& dec.229.nu.4.part.7.rec.*

Non obstat, quod Antonius † d. possessione 4
priuatus fuerit mediante deliberatione facta per Iudicem ad *text.in leg.iustè possidet.ff.de acquir. possessio.* Quia, † cum Iudex nulliter, & iniustè 5
processerit, talis deliberatio non est attendenda, nec potest aliquo modo reintegrationem impedire, *Ayn.conf.18 nu.8. & conf.303.n.1.Grat.conf. 76.num.3.lib.2 Roland.conf.6.numer.24.lib.2.Rot.decis. 229.num.2. & decis.254.num.3.impress.apud Pacific.de Saluiano.*

Nullitas autem subhastationis, & subsecutæ deliberationis ex eo ostenditur, quia † actum fuit 6
contra Antonium, qui tunc temporis erat pupillus citato Vincentio Petra tanquam eius tutore

qui verè talis non erat, imò falsus declaratus fuit, vt constat ex sententia relata in summario uum. 4. Ideoque dubitari non potest de inualiditate totius iudicij, ac nullitate prædictæ subhastationis, & deliberationis, vt est *text. in leg. si Tutor.* ibique *Bald. nu. 1. Cod. in quib. cauf. rest. in integr. necess. non est, Montan. de tutel. cap. 34. reg. 1.* & dixit *Rot. coram Caual. dec. 67. num. 7. & in rec. dec. 167. nu. 2. decis. 406. num. 4. part. 4. recent.*

Nec releuat, quod Vincentius se publicè gereret pro tutore, & pro tali haberetur, ac etiam pro pupillo in causa comparuerit; Quia,
7 † cum ille verè Tutor non esset, sed fuerit falsus declaratus vt supra dictum est, non potuit ex huiusmodi actibus aliquod præiudicium inferre pupillo, vt est *text. expressus in l. 1. §. Idem Pomponius, & tot. tit. ff. quod fals. tut. Authent. leg. qui neque ff. de reb. eor. Montan. de tut. dict. cap. 34. reg. 1. numer. 1. & seqq. Rot. coram Card. Caualer. dict. dec. 67. num. 7.*

Concurrit præterea euidens iniustitia prædictæ subhastationis, nam pro modico debito scut. 200. fuerunt subhastatę Domus valoris scutorum quatuor millium, vt constat ex relatione Periti in summario num. 2. & tamen verum est
8 † pro paruo non posse subhastari res magni valoris, præsertim cum ex Inuentario confecto ab ipsomet Vincentio appareat, plura extitisse loca Montium, ex quibus vel ex eorum venditione poterat non solum prædicto, sed etiam alteri prætensæ dotis debito satisfieri, & tantum Pupilli præiudicium, atque dispendium euitari iuxta *text. in leg. magis puto, §. Non passim, ff. de reb. eorum. Rot. coram Card. Caualer. decis. 585. nu. 4. Burat. decis. 627. num. 9. & in rec. dec. 406. num. 5. part. 2. & dec. 229. num. 16. part. 7.*

9 Probatis † ipsis extremis in hoc iudicio necessariis videlicet anteriori possessorem harum Domorum Antonij, ac earum posteriori possessorem Illorum de Fabiis, & probata etiam nullitate, ac iniustitia subhastationis, vtique concedenda est reintegratio ad possessorem earumdem Domorum; quæ † sicut competebat Anto-
10 nio anteriori possessori iuxta *doctr. Abb. in cap. conquerente numer. 1. de restitut. spol. Rot. decis. 406. nu. 1.*
11 *part. 4. recent.* † ita competere debet Francisco eiusdem Antonij hæredi, vt dixit *Rot. coram Crescent. decis. 3. de restitut. spoliat. San. Mem. Greg. XV. decis. 542. num. 2. Buratt. decis. 271. num. 3. & in Narnien. Bonor. 22. Aprilis 1622. coram Remboldo.*

Et ita vtraque &c.

R. P. D. PEVTINGERO.

Anconitana Census.

Mercurij 17. Martij 1647.

SVMMARIA.

1 *Census impositus à muliere sine solemnitatibus Constitutionis Marchiæ nullus est, etiamsi contraxerit cum pupillo.*
2 *Priuilegium competens ratione ætatis est potentius competente ratione sexus.*
3 *Constitutio Marchiæ circa solemnitates in contractibus adhibendas militat etiam in contractibus inter minores, ac mulieres, & personas priuilegiatas celebrandis.*
4 *Verbum, Eandem, est repetitiuum.*
5 *Priuilegium alicui proueniens ex alterius persona non debet contra eandem personam applicari.*
6 *Extensio priuilegij ad alias personas illud priuilegiato non tollit.*
7 *Mulieri in contractuum celebratione priuilegium competit in Prouincia Marchia ex persona propria in vim Constitutionis Carpensis.*
8 *Constitutio Carpensis annullans contractus mulierum cum minoribus gestos non contradicit Ægidianæ.*
9 *Ægidiana non disponit, minores sine solemnitatibus posse cum mulieribus contrahere.*
10 *Extensio facta censetur cum eisdem qualitatibus dispositionis extensæ. Ampl. vt nu. 11.*
12 *Minor non vtitur priuilegio contra mulierem sibi obligatam, nisi quando creditum ab alio consequi non potest.*
13 *Tutor nulliter contrahens tenetur pupillum à damno releuare.*
14 *Mulieris nulliter contrahentis damnum est irreparabile, dum non habet releuatorem.*
15 *Pecunias mulierem, vel minorem recepisse non sufficit, nisi probetur eas bene vertisse.*
16 *Mulieris assertioni in contractu minus solemni non creditur, nisi ea aliunde iustificetur.*
17 *Nullitas contractus mulieris ob omissas solemnitates Constitutionis Marchiæ inducta dicitur fauore publico ipso iure, & ab ea non opposita, opponi potest ab habente ab ea causam.*
18 *Ratificatio census nulli sine fructuum solutione non inducitur, & nu. 20.*
19 *Ratificatio easdem requirit solemnitates, quas actus principalis.*
21 *Accollatio census nulli non infert ad ratificationem nisi probata nullitatis scientia, & num. 23. Ampl. vt num. 22.*
24 *Nullitas contractus præscribitur spatio 30. annorum. Decl. vt nu. 25. & 28.*
26 *Præscriptio sine possessione non datur.*
27 *Actio 30. annorum spatio præscribitur.*
28 *Pecunia in actu deliberationis non interueniente.*
29 *Nulliter actus agitur, Ampl. vt ibidem, & nu. 30. & seqq. Decl. vt num. 33.*
30 *Depositum factum non præcedente mandato Iudicis non sanat deliberationem factam precio non interueniente.*
31 *Depositum vt suffragetur, præcedere debet citatio ad recipiendum.*
32 *Depositum iudiciale fieri debet penes Ædem Sacram, vel personam à Iudice deputatam.*
34 *Rescriptum Sanctissimi pro sanatione defectus insinuationis.*
35 *Nullitates in precibus non narratæ non intelliguntur per rescriptum subsecutum Principis sanatæ.*

DECISIO CCXVI.

Reproposita hodie ad instantiam Caroli Cæsarani causa coram me Lunæ 7. Maij 1646. decisa, DD. ex vtroque fundamento decisiones tam nullitatis obligationis Claricis, quam nullitatis subhastationis, per quam Cęsaranus

ranus censum, de quo agitur, acquisiuit, in deci-
sis permanserunt; Quia adhuc nullitas obliga-
tionis Claricis, quæ censum de quo agitur im-
1 posuit, bene subsistit † tanquam carens solemni-
tatibus requisitis à Constitutione Marchiæ *lib. 5.
cap. 25.* quæ tam Anconæ, quàm in toto statu Ec-
clesiastico obseruatur. Vnde nihil refert, Clari-
2 cem contraxisse ad fauorem Pupillorum † quo-
rum priuilegium cum competat ratione æta-
tis, quasi verò sit potentius priuilegio Mulieri
competenti ratione sexus, eamque ideo vti
eo non posse aduersus pupillos, allegando nul-
litatem obligationis ob non adhibitas solemni-
3 tates; Nam animaduertendum est, † eandem
constitutionem militare etiam in contractibus
inter Minores, & personas priuilegiatas cele-
bratis, & ex verbis eiusdem Constitutionis dixit
*Rot. in Romana, seu Perusina Census 23. Iunij 1645. co-
ram R. P. D. meo Bichio, & in Anconitana Nullitatis
concordiæ 16. Aprilis 1646. §. fundamentum resolutionis
coram R. P. D. meo Arguelles,* Dum enim Cardinalis
Carpensis eandem formam seruari mandauit,
in contractibus Mulierum, sequitur, quod in il-
larum contractibus eædem solemnitates requi-
rantur, quamvis ad fauorem Minorum, vel
4 alias priuilegiatorum contraxerint; Quia † ver-
bum, eandem, repetit omnia disposita in con-
tractibus Minorum, non aliter, quàm si ipsa
constitutio loqueretur de Mulieribus, & speci-
ficat vtriusque Constitutionis identitatem in
omnibus, & per omnia, *Grat. consil. 9. num. 88. lib. 1.
Anchar. quæst. 66. numer. 4. part. 2. Menoch. præsumpt.
173. numer. 20. lib. 4. Barbos. dict. 99. numer. 1. & 2.* Vnde
minus verè dicitur Mulierum priuilegium ex
5 persona Minorum prouenire, † proindeque,
contra ipsos minores applicari non posse, ad
tradit. per *Peregr. cons. 77. numer. 41. lib. 1.* & quod
6 † per Constitutionem Carpensem, dum proce-
dit per viam extensionis, & loquitur generali-
ter, non censeatur sublatum priuilegium com-
petens Minoribus ex constitutione Ægidiana
ad tradit. *per Bart. in leg. quæsitum, §. si quis fundus,
num. 13. vers. 2. casu distingue. ff. de fund. instruct.* quia
7 † priuilegium Mulierum competit ex persona
propria beneficio Constitutionis Carpensis,
8 † quæ annullando Mulierum contractus ge-
stos cum Minoribus, non contradicit Ægidia-
9 næ, cum † Ægidiana non disponat, quod Mi-
nores possint sine solemnitatibus contrahere
cum Mulieribus immò id expressè prohibeat,
posset in supra dict. decisionibus *coram R. P. D.
meo Bichio, & Arguellio ponderatum fuit,* adeo quod
locum non habeat ratio euitandæ assertionis,
sed potius repetitionis ratio eorum, quæ in Æ-
gidiana ad fauorem Minorum disponuntur, vt
ad fauorem Mulierum repetantur, quæ repeti-
tio rectè locum haberet, etiam si Carpensis per
viam extensionis procederet, quia nimirum
10 † extensio cum eisdem qualitatibus dispositio-
nis extensæ facta esse censetur ad *text. in l. sed &
si manente, ff. precar. l. labeo ait la 2. §. hæc autem, ff. rec.
arb. Gabr. de dilat. conf. 2. num. 4. Buratt. dec. 29. nu. 21.*
11 † Idque tanto magis propter illam supra pon-
deratam dictionem, eandem, in Carpensi rela-
tam.

12 Sed † nec minor etiam in terminos iuris
communis vtitur priuilegio contra Mulierem
sibi obligatam, nisi in casu, quando ipse ab alio
consequi non potest, quod sibi à Muliere debe-
tur, vt ad litteram, probat *text. ex adu. allegatis in
leg. si apud Minorem, 13. ff. de minor. & tradit Maur. de
restit. in integr. cap. 24. Odd. eod. tract. quæst. 18. numer. 55.
Peregr. cons. 77. sub numer. 40. lib. 1.* Attamen hîc Mi-
nores creditum suum à Tutore exigere possunt,
qui non probatur non esse soluendo, & Mino-
res à damno, quod patiuntur releuare tene- 13
tur, ex quo ipse nulliter cum Muliere contra-
xit, *leg. fin. Cod. si tut. vel curat. interu. Anton. Fab. in
dict. leg. si apud Minorem sol. 2. vers. Et tamen, ff. de
minor. Calder. in leg. si curatorem habens ver. Implo-
rat in integrum restitutionem sub numer. 34. Cod. in in-
tegr. restitut. cum aliis allegat. per Borgnin. de tut. num.
101.* & è conuerso, † Mulieris damnum est irre- 14
parabile, dum neminem habet, à quo rele-
uetur. † Nec satis est quod pecunias receperit, 15
dum non probatur eas bene vertisse, vt requi-
ritur per *text. in leg. verum, §. item quæritur, ff. minor.
cum aliis in prima decisione coram me allegatis,* † ne- 16
que ipsius Mulieris assertioni in contractu mi-
nus solemni emissæ creditur, nisi aliunde iusti-
ficetur, vt dixit *Rot. decis. 1. numer. 5. inter impress.
apud Pic. ad stat. Vrb. & decis. 18. numer. 28. & seqq.
coram Reuerendiss. Vrgellen. ad decis. 678. num. 7. part. 1.
rec.*

Non obstat, Mulierem nunquam de nullita-
te huius contractus dixisse, quia huic obiectio-
ni satis respondetur *in §. penult. primæ decisionis,
quod* † hæc nullitas est inducta fauore publico 17
ipso iure, Ideo Ioannellus à Muliere causam
habens de nullitate dicere potest, & frustra di-
citur contractum fuisse ratificatum, nam à Mu-
liere, † quæ fructus huius census nunquam 18
soluit, ratificatus non est, & *decis. Anconitana Præ-
dij coram Card. Hieron. Verospio 415. part. 5. recent.* Lo-
quitur de alio censu cum eadem Clarice 450.
vt patet *sub numer. 1.* Immò † ad inducendam 19
eius ratificationem necessariæ fuissent eædem
solemnitates requisitæ in principali consensu, vt
præter allegatos in prima decisione huius cau-
sæ tradit *Seraphin. decis. 1242. numer. 1. decis. 190. nu. 25.
& 26. part. 6. recent.* Neque à filiis, † dum nec ipsi 20
aliquid soluerunt, ratificatus etiam dici potest,
& quamvis in diuisione bonorum alter ex illis
hunc censum sibi accollauerat, vt vulgo aiunt,
† non inde sequitur eius ratificatio, nisi probe- 21
tur, Accollantem nullitatis contractus scien-
tiam habuisse, vt *præter in prima decisione alle-
gatos vers. Non obstat,* fuit dictum *in supradi-
cta allegata Anconitana nullitatis concordiæ 16. Aprilis
1646. coram D. meo Arguelles, §. Et maxime, &* 22
decis. 190. numer. 31. part. 6. recent. † maximè quia ho-
die alij fratres ex accollatione non agunt, sed
Creditor ex particulari contractu census; Ideo-
que non applicatur, *text. in leg. si quis dele-
gauerit 12. ff. nouat. & decis. 19. numer. 3. apud Cenc.
exaduersus allegat.* quia † loquuntur in casu, 23
quo Accollans nullitatem contractus sciue-
rat.

Nec Cæsaranum iuuat præscriptio 30. an-
norum, † postquam ipsum de nullitate amplius 24
agere non posse, tradunt congesta à *Cyriac. con-
trou. 181. n. 78.* Quia † ad hunc effectum opus esset 25
probare, quod Creditores aliquando fructus
Census exegerint, cum † sine possessione præ- 26

scriptio non detur, *leg. sine possessione, ff. de vsucap. Rot. decis. 23. numer. 5. part. 6. rec.* † & alioquin ipsa
27 actio magis præscripta diceretur, *leg. sicut, Cod. de prescript. 30. ann. cum vulgatis.*

Et gratis asserique fructus alias fuisse petitos, † succumberetque hoc onus probandi Cre-
28 ditori, qui se in præscriptione fundat, quod nimirum ex parte Debitoris vltra taciturnitatem ad aliquem actum positiuum tendentem ad approbandum hunc contractum deuentum fuerit, in quibus terminis loquitur *Rot. Ianuen decis. 15. num. 8. & seqq.*

Firmum pariter remanet alterum decisionis fundamentum † nullitatis subhastationis factæ,
29 quia in actu deliberationis pretium non interuenit, non obstante, quod residuum fuerit depositatum, & deinde aliis creditoribus solutum; Quia huiusmodi solutio per plures annos post deliberationem facta fuit, & † cum Iudex in
30 mandato de deliberando non iusserit, quod residuum pretij deponeretur, depositum tanquam carens auctoritate Iudicis non suffragetur, *Rot. apud Cenc. de censib. dec. 297. num. 7.* † eo minus, quia
31 non præcessit citatio ad recipiendum, vt fieri debuisset, *l. creditori, l. acceptum, Cod. de vsur. Valenz. consil. 67. numer. 49. Cyriac. contr. 158. numer. 24.* Immò depositum non fuit factum penes ædem sa-
32 cram, sed penes eundem creditorem, † cum tamen depositum iudiciale penes ædem sacram, vel personam à Iudice deputatam fieri debeat, vt dixit *Rota in Anconitana Pradij 14. Ianuarij 1647. coram R.P.D. meo Bichio*, vbi allegantur Concordantes, & tradit *Trentacinq. var. resolut. lib. 3. tit. de deposit. resolut. 2. sub numer. 2. vers.* Et ipse, neque depositum conualidatur ex consensu Sanctini, ad cuius instantiam bona deliberata fuerunt, quia † eius consensus operari non potest vltra sum-
33 mam ipsi debitam, vt in terminis dixit *Rota dec. 411. num. 13. versic. non tamen part. 5. rec.*

Denique nec Cæsarano prodest † rescriptum
34 Sanctiss. ad eius ædes pro sanatione defectus insinuationis porrectas obtentum, vt facta insinuatione, & refectis expensis, ad vlteriora procedatur, Quia animaduertendum est, † Papam
35 per hoc rescriptum non intellexisse sanare alias nullitates sibi non narratas, & quas non sciebat adesse, aduocat per *Bald. in cap. super litteris num. 2. de rescript. Paris. cons. 143. num. 25. lib. 4. Rebuf. in prax. de rescript. etiam perinde valere, num. 37. Rot. dec. 158. nu. 4. & 6. dec. 195. nu. 9. part 1. recent.*

Quare Reuerend. iterum dixerunt, non constare de re iudicata A.C. in vtili Saluiano, vtraque parte, &c.

R. P. D. VEROSPIO.

Romana Subhastationis.

Veneris 10. Iunij 1650.

SVMMARIA.

1 *Nullitas mandati influit etiam in subsequentem subhastationem.*
2 *Mandatum relaxatum contra pupillum non prouisum de curatore, & sic indefensum est nullum.*
3 *Minor extra pupillarem ætatem conueniri potest absque curatoris assignatione, si existat in loco iudicij, & num. 4. Declar. vt nu. 5. & 6.*
7 *Sed, si sit à loco iudicij absens, validè conueniri non potest, nisi curatore citato, & nu. 8.*
9 *Socius agere, & obtinere non potest pro certa summa, nisi præcedente liquidatione.*
10 *Mandatum contra plures hæredes in solidum relaxari non potest, sed pro virili tantum. Declar. vt num. 11. & 12.*
13 *Retentioni pro summa debita quando non sit locus, & num. 14. & 15.*
15 *Ordo iudiciorum peruerti non debet.*
16 *Probationes admittendæ non sunt post sententiam executioni demandatam.*

DECISIO CCXVII.

Dissoluta inter Ioannem Paulum de Pisentibus, & Ludouicum Brauium societate, inter vtrosque fuit stipulata transactio, vt sociales libri, donec Ioannes Paulus ex scutis quinque millibus sui capitalis quatuor millia reciperet, & insuper quantitatem scutorum 1136. vti creditor societatis consequeretur, penes ipsum remanerent, quos tamen quoties requisitus Ludouico teneretur exhibere, vt residuorum partem sibi tangentem post completam in prædicta quantitate consocij satisfactionem posset exigere, hic verò triginta post annos, cum inter cæteros Ioanni Pauli mediatos hæredes Oliuam, & Honestam pupillas ab Vrbe absentes pro exhibitione librorum citationis edicto vocasset, easque loco damnorum, & interesse, quæ ex præfata causa subierat, ad scuta 1000. pro nunc ex reliquo capitalis obtinuisset condemnati, executione quoque peracta mediante subhastatione trium, ac decem locorum montium ad easdemmet pupillas spectantium. Ad quarum instantiam commissa mihi causa, dubitaui, An prædicta subhastatio possit sustineri, & ex vtraque nullitatis, ac iniustitiæ fundamento corruere fuit hodie responsum.

Siquidem † nullitas mandati, quæ in subse- 1
quutæ etiam subhastationis influit nullitatem, secundum *Bart. in leg. si non sortem, §. si centum ff. de cond. indebit.* ibique *Ias. numer. 2. Rot. in Assisien. Subhastationis 15. Nouembris 1596. coram Orano*, post *Marchesan. de commiss. part. 3. fol. 47.* in dubium reuocari non potest in casu proposito, quo, mulieribus pupillis, † curatore non deputa- 2
to, ac ipsis proinde indefensis, fuerat relaxatum contra *text. in leg. acta, §. fin. ff. de re iudic. & in leg. eum & minores, Cod. si adu. rem iudic. notat. Calderin. in leg. si curatorem habens, in princ. sub nu. 8. C. de in integr. restit. minor. Vant. de nullit. ex defect. mand. num. 28. Roland. cons. 85. numer. 28. vol. 2. Osasc. dec. 36. num. 25. & 26. Giurb. decis. 109. numer. 5. Rota coram Put. decis. 306. nu. 7. lib. 2. & in Macerat. Hereditatis 2. Decembris 1639. coram R.P.D. meo Rojas, & in Vrbeuetana Legati 4. Iulij 1646. in §. sententia prima, & in §. hanc opinionem coram R. P. D. meo Bichio, & in Romana Saluiani 1. Iulij 1648. & 17. Martij 1649. coram R.P.D. meo Ottobono.*

Et licet præfatæ mulieres excessissent ætatem pupillarem, † ideoque potuissent validè, nullo etiam assignato curatore, conueniri per *text. in l. 1. §. sufficit*, ibique *Bart. numer. 1. ff. de administr. tutor.*

tutor. Gratian.dec. March.73.num.1.Rot.dec.674.nu.6. part.1.recent.

Hæc tamen conclusio non debet simpliciter, sed cum sequenti declaratione admitti, vt scili-
4 cet † adultus existens in loco iudicij citari quidem possit ad effectum, vt legitimè compareat, & iudicium cum curatoris interuentu sustineat,
5 vt declarat *Iureconsultus in d. §. sufficit,* † quem tamen, si non habeat, Iudex eidem licet inuito, decernat, iuxta *text.in §.item inuiti.Institut.de curat.*
6 Cum † alias quidquid in eius tanquam indefensi præiudicium gestum fuerit, irritum ipso iure reddatur, ac nullum per *text.in dict.l.acta, §.vltim. ff.de re iudic.& leg.cum & minores, vbi post gloss.* notant communiter DD. *Cod. si aduers. rem iudic. Bald.in dict.l.1.dict.§.sufficit,nu.7. & 8.ff.de administr. tutor.Dec.consi.509.num.1.Caldarin.ad dict.leg.si cura-*
7 *torem habens numer.15.in fin.* † Sin autem adultus absit à loco iudicij, non nisi citato curatore possit validè conueniri, vt subdit idem *Iurisconsultus in dict.l.1.§.sufficit.vers.in absentibus autem,ff.de administr.tutor.* & notat ibi *Bart.num.3. in l.2.ff. de curat.bon.dan.num.1. & in l.3.§. si quidem ff.qui pet. tut.vel cur.poss.numer.1. Angel.consil.103.numer.1.Alex. consi.100.in fin.lib.5.Montan.de auct.tutor.cap.30.nu.28.*
8 vbi de communi testatur, ac praxi. † adeoque præfatæ mulieres nec in Vrbe præsentes, sed in patria longè remota commorantes, nec aliter in iudicio defensæ nulliter ibidem condemnatæ censentur, vti respondit *Rot.in adducta Vrbeuetana Legati in §. & quidquid sit de prædictis, coram R.P.D.Bichio.*

Alterum iniustitiæ fundamentum, quo mandatum ipsum, ac subhastatio eiusdem consecutiua laborat, aperte conuincitur, dum ex instrumento transactionis, cuius vigore tam ipse Ludouicus, quam Ioannes Paulus consocius conuengrant, quod, satisfacto prius ipso Ioanne Paulo de quantitate ibidem expressa, residuum effectuum societatis inter eos deberet æquali-
9 ter diuidi, quare † non antea validè potuit idem Ludouicus actionem pro certa summa experiri, quam illius liquidatio præcessisset, ad *text. in l.3.Cod.de sent. quæ sine cert.quantit. Bart.in l.proinde, §.notandum,ff.ad leg.Aquil.Bald.in l.2.Cod.de execut. rei iudic. Surd.consi.248. numer. 12. Rot.coram Seraph. decis.1168. numer. 5. & decis.689. numer.3.par.1.recent.*
10 † tum etiam ex relaxata condemnatione insolidum contra mulieres pro integra summa scutorum mille loco damnorum, & interesse, contra quas tamen vti hæres pro tertia parte Antonij Aui hæredis pro dimidia præfati Ioannis Pauli poterat pro hæreditariis tantum portionibus decerni, ad *text.in l.2.Cod.de hæred.action.vbi gloss.& DD.& in leg.pacto, Cod. de pact.Surd.consi.415. num.14.Crass.in §.hæreditas,quæst.vlt.num.12.Rota coram bon.me. Vrgellen.decis.58.numer.1. & in Tudertina Redditionis Rationis 28. Iunij 1645. in princip. coram R.P.D.meo Otthobono.*

Non obstat, quod actio ad factum exhibitionis librorum intentata per Ludouicum exi-
11 stat indiuidua, † cuius virtute teneatur hæres vnusquisque insolidum, secundum *Alciat. in l.4. §.Cato numer.41. Socin.iun.num.84.ff. de verb.obligat. Crass.attestans de communi in dict. §. hæreditas, qu.12. num.17.*

Ex mulierum enim Summ. constat, ipsas æque principaliter fuisse conuentas, & condemnatas ad solutionem interesse de sui natura diuiduum,
ac † pro portionibus hæreditariis proinde præ- 12
standum; ad *text. in leg.in executione, §.insolidum, & leg.cum ex causa,ff.de verb. obligat.* notat *Bart. in l.2. §.ex his,numer.9. & 10.* distinguendo inter actionem à principio intentatam ad factum contra vnum ex hæredibus & æque principaliter contra eundem excitatam ad soluendum, interesse, vt primo casu teneatur insolidum, secundo verò tantum pro virili, & ibi etiam *Alexan. numer. 6. Castr.num.3.vers. sed si æstimatio petatur iure actionis, Imol.numer.22.ff.de verb.oblig.Grat.discept.for.cap.323. num.7.*

Hinc † cessat obiecta retentionis exceptio 13
saltem pro summa debita, tum quia creditum exaduerso prætensum dignoscitur esse illiqui-
dum; tum quia † retentio ab hoc Tribunali non 14
admittitur in spolio, præsertim iudiciali, † ne 15
iustus iudiciorum ordo peruertatur, admittendo probationes † post sententiam executioni 16
demandatam, iuxta *decis.Chisan.172.Greg.105.num. 10. Buratt. 584. numer. 6.* & aliorum, quos secuta fuit *Rot.in Rom. Vineæ productis coram R.P.D. meo Corrado.*

Et ita vtraque, &c.

Eminent. D. Card.

OTTHOBONO.

Romana Domorum.

Lunæ 10. Iunij 1650.

SVMMARIA.

1 *Possessori in vim deliberationis, pro qua præsumitur debetur manutentio. Ampl.vt nu.2.*
3 *Subhastationis in Saluiano quando sit locus.*
4 *Excessus in summa crediti reddit deliberationem iniustam, illo probato, & nu.5.*
6 *Dictio, Incirca, iuncta summa non concludit illam certam.*
7 *Liræ Florentinæ currunt etiam in Vrbe.*
8 *Liræ pretium in Vrbe taxatur ad baiocos 15.*
9 *Excessus vt euitetur, sunt verba interpretanda.*
10 *Calculi in productione citata parte non facta oppositione, non potest illi amplius opponi. Ampl.vt nu. 11.& 14.& 15.*
12 *Creditoris notulæ quando sit standum.*
13 *Excessus excluditur ex non impugnatione partitarum productarum præuia citatione.*
15 *Solutio approbat deliberationem, & calculum. Decl. vt nu.16, & 17.*
18 *Pecunia loco in actu deliberationis sufficit ordo depositario directus, & nu.19.*
20 *Procurator, acceptato mandato, non potest illud, inuito actore, recusare.*
21 *Creditori cuilibet competit ius vendendi fundum hypothecatum etiam aliis satisfactu, & nu.22.*
23 *Nullitas primæ sententiæ non potest opponi post latam secundam.*

DECISIO CCXVIII.

FVit post duas causæ propositiones, vtraque parte informante, habitas, resolutum, mandatum de manutenendo petitum à Paulo Or-

lando, esse illi concedendum in domibus, de
quibus agitur, quia, cum non reuocetur in du-
bium possessio in ipsum translata vigore deli-
berationis factæ iuxta formam commissionis
1 Sanctissimi,† ipsi profectò est danda manuten-
tio, cum militet præsumptio pro validitate, &
iustitia deliberationis, *leg.quoties,13.ff. de reb.dub.l.
quoties, ff.de verb.obligat. Alex.in leg. qui Roma, 122.
§.duo fratres, numer. 29. ff.eodem, Crauett. consil. 188.
numer.8. Abb.consil.41.num.2.lib.1. Rot.decis.48.num.1.
apud Mangil.de subhastat.*& eidem Orlando deli-
2 beratario extraneo † sufficit,quod non constet
clarè, & notoriè de nullitate, & iniustitia talis
deliberationis ex eisdem actis adductis per *Mo-
dern.Perus.de manut.obseruat.12.num.8.*& per *Rotam
in Romana Census 27. Aprilis 1644. coram R.P.D.meo
Rojas.*

In præsenti autem nullo modo constat de
nullitate,vel iniustitia, sed potius de iustitia de-
3 liberationis Orlando factæ,cum † ad eam fuerit
deuentum, seruatis omnibus de iure seruandis,
& vigore commissionis Sanctissimi ob causam,
quod creditores olim Prosperi Caffarelli ex
Saluiano immissi in possessionem domorum,de
quibus agitur, non poterant de eorum creditis
satisfieri spatio decennij, quæ causa verificata
fuit in calculo tunc exhibito per DD.Martinen-
gos creditores, qui etiam comprobatur ab Or-
lando in eius Summario primæ positionis n.7.
4 Neque iustitia deliberationis turbatur † ex
prætenso excessu in quantitate crediti, ex quo
deducitur etiam defectu legitimæ probationis,
quod intra decennium creditores ex fructibus
5 domorum satisfieri non potuissent,quia † præ-
tensus excessus debet concludenter probari,
*Rot.coram Seraphino decis.1189.numer.1.& 2.in recent.
decis.405.numer.2.part.3. & decis.96.numer.1.& decis.
306. numer.26.part.7.* & ideo non resultat ex solo
mandato procuræ facto à DD. de Martinen-
ghis *per scodere scudi mille in circa di lire sette l'vno.*
6 Quia,vltra quod, † stante illa dictione, *in circa,*
verbum, pro residuo, non concludit confessio-
nem certam, & determinatam ex traditis per
*Giurb.ad consuetud.Messan.cap.2.glos.3.numer.14.*non
potest inde desumi concludenter, quod sense-
rit de moneta Brixien. & non de moneta Ro-
7 mana, cum † & in Vrbe currant litæ Florenti-
8 næ,& etiam in *Stat. Vrb.lib. 1. cap. 197.* † liratum
pretium taxetur ad baioc.15.pro qualibet,& sic
septem ex eis constituunt aureum Papalem, vel
Florentinum iuliorum decem cum dimidio;
Ideò hoc mandatum non concludit excessum,
9 cum † verba sint intelligenda eo modo, quo
excessus euitatur, vt dixit *Rota coram bon. mem.
Coccino decis.44.nu.12.& seqq.in recent.decis.123.nu.3.
& 4.part.5.*& in *Bononien.fideicommissi de Cataneis 1.
Februarij 1634.coram Merlino.*

Verum Dominis visum fuit tolli quemcum-
que excessum ex calculo prædicto in actis exhi-
10 bito, parte citata,† stante enim præfati calculi
productione, cum nihil fuerit oppositum post
lapsum terminum ad dicendum contra iura
pro iucta,fuit ius quæsitum parti producenti ex
latè adductis per *Adden. ad San. Mem. Greg. decis.*
11 *292.numer.6.*† præsertim post latam sententiam,
12 *Mantic.dec.127.nu.2.* Adeò,vt † standum sit notu-
læ per creditorem traditæ, donec contrarium
concludenter probetur, *Rota decis.161.numer. 29.
part.6.recent.* Et in terminis † excludendum esse 13
excessum ex non impugnatione partitarum in
actis productarum citata parte, dixit *Rot.dec. 48.
numer.6.& 7. post Mangil. de subhast. & in Bononien.
Fructuum 14. Nouembris 1617. in §. Accedebat etiam
calculus,coram bon.memor.Pirouano.*

Et vlterius † excessus tollitur, etiam in eo, 14
quia DD. de Caffarellis post deliberationem
calculum prædictum approbarunt, soluendo
fructus post deliberationem decursos, quos sa-
nè non soluissent, si in d. calculo fuisset exces-
sum, maximè, quia deliberationis notitiam ha-
buerunt, vt constat ex secundo Summario Or-
landi num. 10. † inde enim benè resultat ap- 15
probatio deliberationis,& calculi prædicti, *l.si
cui 60.vbi Bart. ff. de leg. 2. leg. si quidem, 24. Cod. de
transact. l.ad solutionem, 5.Cod. de re iud. Beroconf.106.
num.41. Rota coram Caualer. decis. 100. numer. 7. & in
Romana Census 18.Maij 1646.sub § fin. coram R.P.D.
meo Meltio.*

Nec obstat,quod DD. Caffarelli † soluerint 16
coactè,vigore mandati,quia, vltra quod adsunt
etiam aliquæ solutiones spontè factæ,verè non
præcesserat, nisi mandatum gratiosum, & DD.
Caffarelli soluerunt absque vlla protestatione,
† quæ necessaria erat ad hoc,vt coactè soluisse 17
dicerentur,quamvis mandatum etiam rigoro-
sum præcessisset, *Rota coram Seraph. decis.1047.
numer.11.cum alleg.ab Add.ad Sanct. Mem.Gregor.decis.
369. numero quarto & in Lauretana Pradij 28. Ia-
nuarij proximè præteriti coram Reuerendiss. D. meo
Decano.*

Obiectum,quod in actu deliberationis non 18
adesset præsens pecunia,† prout de iure requi-
ritur, sed tantum ordo ad S.Montem Pietatis,
tollitur,quia,cum liquidè constet, quod Orlan-
dus licitator de eo tempore haberet pecunias
in Monte Pietatis, eæque die sequenti transla-
tæ fuerint in creditum Cursoris iuxta formam
mandati de subhastando, hoc sufficit,cum † bis
concurrentibus ordinem ad Montem habere 19
vim numerationis in fortioribus terminis fir-
mauerit *Rot.in Romana Saluiani 4.Martij 1644. co-
ram R.P.D. meo Verospio.*

Nullitas verò subhastationis deducta ex eo,
quod Procurator DD.de Caffarellis citatus fue-
rit, postquam declarauerit, se nolle esse procu-
ratorem,corruit, quia † hoc Procurator decla- 20
rare non poterat,cum iam esset effectus Domi-
nus litis, inuito Actore, qui propterea validè
contra ipsum prosequutus fuit iudicium, *Abb.in
cap.audita,numer.8. & in cap.non iniustè, numer. 4. in
fin.de procurat.Felin. in cap. ex parte, il 3.numer.27. de
rescript. Rota in Romana census, seu depositi 26. Ia-
nuarij 1646. coram R.P.D. meo Meltio, & in Meleui-
tana Tenutæ 14. Iunii 1647.§.1.coram Reuer.P.D. meo
Bichio.*

Nec releuat,quod commissio deliberationis
esset obtēta à Com.Paulo Æmilio,& Ricciarda,
ab ista verò tantũ fuerit prosequutum iudiciũ ob
præcedentē satisfactionem Com.Pauli Æmilij,
quia † ius vendendi totum fundum hypotheca- 21
tum pluribus creditoribus,competit cuilibet ex
illis,etiam aliis satisfactis, vt est text. *ad litteram
in leg.solutum, ee §. si creditori, ff. de pignor.act.* Pari-
terque, † si plures creditores fundum hypothe- 22
catum

ex illis satisfacto, potest alter peragere bonorum venditionem, vt sunt verba *text. in leg. cum vnus, verf. aliter atque, ff. de bon. auth. iud. possid.*

Pluribus nullitatibus contra primam sententiam in Saluiano obtentam cumulatis pro parte DD. de Caffarellis, satisfaciebant informantes pro Orlando, & sufficiens visa fuit responsio, quod in secundo iudicio præfixo termino ad deducendum omnia, non fuerunt oppositæ istæ nullitates; ideò, † lata secunda sententia non potest validitas primæ controuerti, cum nullitas opponi debuisset in specie ante secundam sententiam, *Rot. dec. 572. num. 2. & 3. part. 2. rec.*

Et ita fuit resolutum vtraque parte informante, &c.

R. P. D. MELTIO.

Ianuen. prætensæ Separationis Thori.

Mercurij 22. Iunij 1650.

SVMMARIA.

1 *Adiudicatio notoriè nulla non priuat possessione.*
2 *Excessus efficit adiudicationem nullam, etiam si sit in minimo, & num. 3.*
3 *Excessus adiudicationis executa in parte reddit illam nullam in totum.*
4 *Citandus est possessor in immissione rerum adiudicatarum.*
5 *Adiudicatio est nulla, non præcedente executione, & n. 7. & Lim. Decl. vt nu. 21. 22. & 23.*
6 *Executio in annuis præstationibus fit eodem modo quo in immobilibus.*
8 *Læsio reddit adiudicationem nullam.*
9 *Læsio vltra dimidiam rescindit subhastationem, seu adiudicationem, & facit constare de illius iniustitia.*
10 *Creditoris confessio iudicialis facta post adiudicationem, & de tempore non suspecto est valdè attendenda.*
11 *Dotis in repetitione veniunt etiam illius fructus, vel alimenta, & nu. 12. & 14.*
13 *Fructus dotis sunt illi accessorij.*
15 *Excessus adiudicationis si sit dubius, non potest ex hoc capite illam passus prætendere manutentionem, secus si sit euidens, & clarus, & nu. 16.*
17 *Solutio respectu temporis; de quo agitur, dubia non est attendenda.*
18 *Tempus vbi est de substantia, debet pratisè probari.*
19 *Citationis defectum supplet præsentia.*
20 *Intimatio facta ad cautelam, sed nulliter, non vitiat.*
24 *Stylus quando probetur attestatione Curialium, est Notariorum.*
25 *Stylus derogat solemnitatibus requisitis in subhastatione de iure communi, & est attendendus.*
26 *Læsio adiudicationis debet ab allegante probari, & plenè, ac concludenter de tempore, & numer. 27. & 28.*
29 *Læsio adiudicationis excluditur ex decreto, & præsentia Iudicis.*
30 *Testis vnicus deponens de facto proprio probat plus quam semiplene, & adminiculato ex dicto alterum duorum plenè, & nu. 31.*
32 *Læsionis ad probationem requiritur probatio certi pretij.*
33 *Bona per viam subhastationis vendi solent minus iusto pretio.*
34 *Adiudicationis vincula diminuunt rei adiudicatæ valorem.*
35 *Læsio excluditur ex incertitudine valoris rei adiudicatæ.*
36 *Oblatio retrocessionis rei adiudicatæ, soluto credito, cessare facit læsionem.*
37 *Manutentio, addictio, & solutio danda, & facienda est pro mensura crediti, & nu. 38.*
39 *Manutentio quando detur, vel non in gradu restitutionis in integrum debitori, qui passus fuit executionem, & num. 40.*
40 *Manutentio non competit adiudicationem passo, qui distulit illam petere per plures annos, vel etiam per paucos dies post scientiam tanquam habuerit se pro spoliato.*

DECISIO CCXIX.

POst resolutionem coram me emanatam sub die 28. Iunij 1649. fauore D. Marchionis ab Auria, in qua fuit dictum, illi dandum esse mandatum de manutenendo in redditibus fiscalibus, de quibus agitur, eo quia adiudicatio reportata dd. redituum Fiscalium per D. Barbaram Spinulam vxorem D. Marchionis à Regio Consilio Neapolis pro restitutione suæ dotis erat notoriè nulla, † quæ propterea D. Mar- 1
chionem sua anteriori possessione non priuauit; instetit pro noua audientia d. D. Barbara, qua illi concessa, sub hac die fuit resolutum, dandum esse mandatum de manutenendo D. Barbaræ pro rata scutorum 48. mill. tantum, & sic recedendum à decisis.

Nullitates in decisione ponderatæ d. adiudicationis fuerunt tres, quarum prima dicebatur
† ratione excessus, cum dos D. Barbaræ ascen- 2
dat in totum ad summam ducatorum 48. mill. monetæ Neapolis, adiudicatio autem fuit secuta pro ducatis 50. mill. Vnde apparet de ex-
cessu in ducatis 2000. † qui sufficit, vt detur in 3
aliqua parte ad effectum, vt executio adiudicationis in totum annullata remaneat, ad *text. in l. 1. §. hæc verba, ff. ne vis fiat ei, Bart. in leg. si non sortem, §. si centum;* ex qua omnes idem not. *ff. de cond. indeb. numer. 7. Put. decis. 323. num. 2. lib. 1. Greg. XV. decis. 197. num. 1.* cum aliis relatis in *decis. 628. num. 1. & 4. part. 4. recent. tom. 3.*

Secunda nullitas deducebatur, ex quo in iudicio adiudicationis prætendebatur, citatum non fuisse D. Marchionem, nec aliquem eius
legitimum procuratorem, & tamen † ipse tan- 4
quam legitimus possessor dd. redituum Fiscalium erat citandus; dum per adiudicationem immittenda erat in illorum possessionem D. Barbara, ad hoc vt priuatus remaneret sua possessione, ad *text. in leg. de vnoquoque, ff. de re iudic. Rot. dec. 802. num. 7. & 8. part. 1. diuers. & dec. 267. nu. 12. part. 4. recent. tom. 2.*

Tertiam nullitatem in eo consistere, firma-
tum fuit, nam † ad adiudicationem processum 5
fuit, non captis prius pignoribus prætoriis, mediante executione † quæ in annuis præstationibus fieri debet eodem modo, quo fit in immobilibus, ex iuribus allegatis *in dict. decis. sub §. oritur etiam,* vbi pariter firmatur, † talem executionem 6
debere præcedere adiudicationem.

8 Ex capite etiam † læsionis dicta fuit nulla adiudicatio, & læsio deducebatur, quia D.Barbara ad effectum sibi satisfaciendi de ducatis 50. mill. adiudicationem obtinuit, ac ad eius creditum in libris Regiæ Cameræ Neapolis describi curauit omnes reditus Fiscales spectantes ad d.D.Marchionem constituentes capitale ducatorum 107. mill. ex quibus retrahebantur annui fructus ducatorum 8000. † quæ quidem
9 læsio tanquam vltra dimidiam iusti pretij rescindit subhastationem, siue adiudicationem, cum ex hoc constet de illius iniustitia, iuxta terminos *l.2.C.de rescind.vendit.* cuius remedium, vt habeat locum etiam in subhastatione, declarat *Corn.cons.56.n.2.lib.3.Rebuf. in comm.2.de rescind. contr.art.vnic.glos.15.numer.38.& in tit.de præcon.art.7. glos.vnic.in fin. Cagnol. in l.2.numer.161.* & ibi *Pinell. num.35.Cod. de rescind.vendit.Gabr. de empt. & vend. concl.1.num.61.vers.contrarium.Seraph.decis.1478.nu.1. vers.neque ista deliberatio.*

Hæc autem fundamenta decisionis ex nouiter deductis per D. Barbaram visa fuerunt non subsistere. Nam allegatus excessus ducatorum 2000.redditur valdè turbidus, ex quo adiudicatio pro dote d. D. Barbaræ cantat simpliciter pro ducatis 48. mill. summam autem ducatorum 2000. liberata fuit in aliam causam à Regio Concilio Neapolitano, nempe in causam alimentorum, ac fructuum dotalium, vt apparet ex pluribus actis datis in vltimo summario d. D. Barbaræ nu. 1. & huiusmodi adiudicationem fuisse factam pro vtroque credito comprobatur nedum ex sequestro, ac decreto facto pro alimentis fauore D.Barbaræ, vt in *dict. eius summ.sub nu.1.* verum etiam ex reiteratis attestationibus Notarij actuarij factis de ordine Iudicis explicitè id affirmantibus, primo summ. ipsiusmet D.Barbaræ *nu.8. & 11.* quibus accedunt etiam confessiones eiusdem D. Barbaræ, quod adiudicatio facta fuit pro dote ducatorum 48. mill. & pro aliis ducatis 2000. in causam alimentorum, vt in *dict.eius prima summ.num.9.& 10.*
10 † quæ cum fuerint emissæ post adiudicationem & de tempore, quo nulla aderat suspicio, vt ex hoc capite excessus adiudicatio impugnaretur, ac iudicialiter appareant factæ, valdè attendi debent, *leg.generaliter, Cod.de non numer.pec.cap.at si Clerici, vbi Abb. & Dec. in 4. notab. de iudic. leg. cum te.Cod.de transact.Bald.cons.142.colum.2. libro secundo cum aliis relatis per Surd.cons.60.numer.1.& decis.326. num.28.*

Ponderatum etiam fuit, quod post emanatum decretum adiudicationis ad fauorem D. Barbaræ procurator D. Marchionis longè post contra illud opposuit quatuor nullitates, vt in primo summ.D.Barbaræ nu.14.nulla de ista respectu excessus habita ratione, quæ certè inter illas fuisset connumerata tanquam valdè substantialis, nisi procurator agnouisset, quod adiudicatio comprehendebat tam creditum do-
11 tis, quam creditum ratione alimentorum; † ex quibus concludendum venit, verba decreti adiudicationis comprehendere nedum creditum dotis, sed etiam creditum alimentorum dotalium, ad tradita per *Bartol.in l.item veniunt §.item non solum,num.3.ff.de petit.hered.Bald.nu.1.* qui con-
12 cludunt,† in quolibet iudicio facto pro repetitione dotis venire de sui natura fructus dotales quamvis illi in libello expressi non fuerint, & hoc ea ratione, quia † fructus dotis tanquam 13
accessorij ad eandem dotem, *l.marito,§.fin.* & ibi *Rom.num.31.ff.sol.matr.* † illam adeo concomitan- 14
tur, vt comprehendantur sub iudicio vniuersali facto pro dotis restitutione, quamvis de illis nulla facta fuerit expressio, *Mantic.de tac. & ambig.lib.11.tit.19.num.15.Surd. de aliment.lib.8.priuil.49. numer.1.* vbi allegat plures concordantes. *Rot.inter impress. apud Fenzon. ad Statut.Vrb.decis.85.§.nihil etiam obstare.* At in omnem casum † sufficit, quod 15
ex istis saltem reddatur dubius prætensus excessus, vt D.Marchioni competere nequeat manutentio. Cum † ad hunc effectum requiratur, vt 16
excessus, ex quo prætenditur iniustitia adiudicationis sit adeo euidens, & clarus, vt nullo modo de eo possit dubitari, *Rot.decis.646.numer.2.part.2. recent.& dec.128.nu.8.dec.236.nu.2. inter impress.apud Modern.de manutent.cum vulgar.*

Non obstat, quod per D.Marchionem dentur nonnullæ solutiones in eius summ.responsionis n.12. quæ factæ apparent D.Barbaræ à Cornelio Spinula in summa ducatorū 10575. ex quibus præsupponitur, d.D.Barbaram remanere satisfactam de prædictis ducatis 2000. ei debitis ratione alimentorum; Quia dictæ solutiones factæ apparent vsque de anno 1633. alimenta in scutis 2000. fuerunt assignata de anno 1637. & sic valdè post; Vnde, † cum probatio huiusmodi 17
respectu temporis dubia reddatur, attendenda non est. *Natt.qui alios allegat.cons.170.num.9.* † quo- 18
tiescunque enim tempus est de substantia eius, quod agitur, clarum est, quod præcisè probari debet, alias probatio non suffragatur, *glos. fin.in l.cum actum,vbi Bart.nu.6.ff.de negot.gest.& post alios Surd.dec.75.nu.10. Rot.dec.73.num.20.part.4.rec.tom.2.*

Secunda nullitas ex defectu citationis in eadem decisione ponderata hodie cessat, stante, quod ex facto apparet, decretum adiudicationis fuisse factum sub die 24. Decembris 1637. præsente, & contradicente Bartholomæo Crisculo procuratore D. Marchionis, qui in illius personam fecit mandatum sub die 31. Maij 1636. ac ab eo fuit acceptatum, vt *summ. primo D.Barbaræ num.16.& seqq.* & † sic perperam de- 19
sideratur citatio, vbi habetur præsentia, quæ supplet huiusmodi defectum, *Ias.in l.nequicquam, nu.26.vers.secundo limita, ff.de offic.proconsul. & legat. & in l.1.numer.1.ff.de in ius vocan. & in rubr.numer.3. vers.veritas est, Cod. eod. tit. Marant. in prax. part. 6. membr.1.numer.12. Vant.de nullitat.quib.mod.sent. nullit. defe. process. numer. 116.* cum aliis copiosè satis relatis in *decis.274.numer.7.part.4.recent.tom.2.* nec procurationis mandatum dici potest, quod fuisset expiratum de tempore dicti decreti super adiudicatione emanati, quia, vt dicebatur, dictum decretum factum fuit sub die 24. Decembris 1637. & de illo tempore adhuc durabat mandatum, cum restrictum fuerit ad totum, & integrum annum 1637. quare non obstat, quod postea de mense Ianuarij 1638. & sic de tempore, quo Crisculi mandatum iam fuerat expiratum, ei decretum adiudicationis fuerit intimatum; nam, cum intimatio huiusmodi non requireretur ex forma dicti decreti simpliciter, & absolutè loquentis, nec ex di-

dispositione juris, cùm procurator habuisset notitiam illius, ex quo factum fuerat eo præsente, vtique intimatio ista dici debet facta ex
20 abundanti cautelâ, † quæ propterea, licet nulliter facta, apta non fuit ad destruendum processum, & ad inferendum præjudicium, *l. testamentum, cum ibi not. C. de testam. l. qui mutuam, ff. mandat.* cum concordantibus congestis, per *Roman. conf. 343. n. 7. Rota dec. 319. nu. 9 p. 1. & dec. 715. n. 6. p. 4. recent. parte 1.*

Postrema nullitas ex eo deducta, quod executio non præcesserit ex primo decreto adjudicationem mediante captione pignorum pro
21 irreleuanti habita etiam fuit, nam † ex juris dispositione executio ista non requiritur, quotiescumq; bona adjudicata reperiuntur jam supposita pignori, & hypothecę ad fauorem creditoris provt in præsenti casu reditus Fiscales, de quibus agitur, suppositi reperiebantur pignori, & hypothecæ ad fauorem D. Barbaræ,
22 † quidquid aliud dici possit respectu adjudicationis pignoris Prætoris, in quibus terminis intelligendę sunt doctrinæ allegatę in decisione, quæ reuidetur, *sub §. oritur, & tertia null. t. u,* & cum hâc distinctione in simili materia procedendum esse declarat *Fenzon. ad Statut. Vrb. c. 194. n. 15. cujus opinionem sequitur Modern. Perusin. de subhast. inspec. 13. n. 75. & l. uius insp. 11. n. 1. cum seqq.* vbi dat formam procedendi in vtroque casu sub ea distinctione, vt cessante pignore conuentionali pignus Prætorium, quod necessarium non præcedere debeat executio, ex qua forma datur, si præcedat pignoris conuentio, vt reassumendo firmat sub *n. 17.*

At circa hoc tollit quamcumq; difficultatem
23 † stylus vigens in Ciuitate Neapolis, qui per tres testes formiter examinatos esse probatur, vt ad venditionem fiscalium, siue illorum adjudicationem procedatur, nullâ præcedente executione, si illi sequestrati sint ad instantiam creditorum, & deponunt, quod viderunt ita practicari, vt in vltimo summar. D. Barbarę numer. 14. quod sequestrum hîc fuisse factum non controuertitur, licèt † ad probandum hu-
24 jusmodi stylum satis essent etiam attestationes plurimorum Curialium, & Notariorum datę in primo summar. D. Barbarę num. 19. vt declarauit *Rota dec. 255. nu. 2. inter impres. apud Modern. de manutent. & apud eumdem de subhastat. dec. 34. n. 18.* cum aliis congestis per *Mangil. eod. tract. q. 50. nu. 12.* † qui ait, censeri derogatum solemnitatibus
25 à jure requisitis in judicio subhastationis, quotiescumque viget stylus, & consuetudo contraria, &, quod similis stylus omninò sit attendendus, declarat *Guido Pap. dec. 22. num. 1. in fin. vers. sed contrarium, Rota d. dec. 34. n. 27. apud eumdem Modern. de subhast.*

Quo verò ad lęsionem, in qua D. Marchio valde se fundat, clarum est, quod † eam proba-
26 re tenetur, *Bart. & alij in l. nam & postea §. si minor, ff. de jur. juran. Gozad. conf. 44. num. 8.* & quidem †
27 plenè, & concludenter, *Abb. in capit. 1. in 2. notab. de restit. in integr. Dec. conf. 474. n. 11.* & † percutere de-
28 bet tempus secutę adjudicationis circa probationem valoris prędictorum redituum fiscalium, juxta *tex. in leg. si voluntate, in fin. C. de rescind. vendit. gl. & DD. in l. 2. eod. titul. & in l. pretia rerum, ff. ad leg. Falcid. Burat. dec. 686. n. 5. & dec. 278. n. 4. p. 4. recent. tom. 2.* Ad effectum autem illam probandi datę fuerunt plures venditiones horum redituum Fiscalium factę de anno 1637. & 1638. ad rationem septem pro quolibet centenario absque vllâ diminutione, vt in ejus primo summar. *n. 17. cum duob. seqq.* quę cùm percutiat tempus adjudicationis factę de d. anno 1637. omnium fiscalium ad D. Marchionem spectantiũ, quę constituebant capitale duc. 107. mill. pro ducatis 50. mill. ad fauorem D. Barbarę, propterea dicitur, vt in illa saluari non possit à manifestâ lęsione.

Hoc tamen minimè obstante, consideratum fuit, vt, cum hujusmodi adjudicatio fuerit facta per Iudicis decretum, † sola Iudicis pręsentia 29
sufficiat ad excludendam lęsionem, *Crauet. conf. 114. n. 2. Dec. in l. singularia sub n. 13. ff. si cert. pet. Burat. dec. 783. n. 14.* vbi alię referuntur decisiones.

Pręterea eo magis cessare videtur lęsio, dum ex depositionibus trium testium inductorum per D. Barbaram clarè apparet, quod reditus fiscales, ad forenses spectantes, venditi fuerunt de anno 1637. & 1638. etiam ad rationem 30. vel 40. pro centenario, vt in vltimo sum. D. Barbarę n. 15. imò secundus testis deponit, se illos emisse pro tali pretio à particularibus, & à Bartholomeo Aquino, qui nomine Regiæ Camerę vendebat, ac instrumentum sub tali emptione celebratum fuisse stipulatum per Maximinum Parerum ejusdem Regię Camerę Notarium, qui tanquam deponens de facto proprio, 30
etiamsi esset vnicus, plusquam semiplenam faceret probationem, *Achill. dec. 31. de probat. Cæsar de Graff. dec. 2. de empt. & vendit. Caputaq. dec. 271. parte 3. Seraph. dec. 889. n. 3. Rota dec. 252. nu 2. parte 2. in recent.* † quare adminiculato illius dicto ex depositio- 31
nibus aliorum duorum testium, vt ille faciat plenam probationem, tradit *Castr. in l. quicumque, in fin. de seru. fugit. Crot. in tract. de testibus, nu. 209. Soccin. iun. conf. 61. in fin. libro primo. Cephal. conf. 432. n. 31.* Maximè juncta fide Proxenetę, ante adjudicationem exhibita, ex quâ apparet, non semper hos reditus fuisse venditos pretio contento in instrumentis venditionum per D. Marchionem productis, sed aliquando longè minori; & propterea ex his colligitur, non posse in illis constitui certum pretium, † quod om- 32
ninò requiritur ad effectum probandi lęsionę; Quibus additur etiam † quod bona subhastata 33
minoris precio illorum veri valoris vendi solent, pręsertim quando illa sunt vacabilia per mortem debitoris, vt accidit in hoc casu, ex quo dict. reditus pro rata ducatorum 22. milli. cir- 34
citer empti fuerunt sub periculo vitę ejusdem Dom. Marchionis, & quod decreta adjudicationis facta fuerint sub duplici vinculo, vnum videlicet, quod capitalia non valeant remitti, inconsulto Regio Consilio, alterum quod fructus dd. capitalium pro rata ducatorum annuorum non liceat Dom. Barbarę exigere, sed remaneant sequestrati pro alimentis, quę à filijs petita fuerunt, † quę quidem vincula dubitari non potest, quin tendant ad diminutionem valoris dictorum redituum, *Pinell. in leg. 2. parte 3. capite vltimo, numero 22. & seq. C. de rescind. vendit. Rota decisione 44. numero 9. apud*

Moder. Perusin. de subhastat. Greg. XV. decis. 553. nu. 14. †
35 ex quibus cum saltem incertitudo valoris fiscalium oriatur, læsio remanet exclusa, Bald. *in l. fin. § sed si quis, C. comm. de legat. Roland. cons. 28. nu. 24. lib. 4. Grat. discept. for. cap. 861. nu. 6. & 7. Rota in Gerunden. Anniuersariorum 14. Nouembris 1586. coram Orano.*

Sed videbatur etiam Dominis, quod D. Barbara magis excludat quamcumq; suspicionem læsionis, dum ea sese obtulit paratam, prout de præsenti quoq; se offert, ad retrocedendum omnes reditus fiscales, restituta ei tamen à D. Marchione sua dote ducatorum 48. mill. vel retentis ex dictis fiscalibus tot, quorum valor ascendat ad summam dictor. ducatorum 48. mill. ei debitorum, quam retrocessionem facto
36 acceptare D. Marchio nunquam voluit, & † per hujusmodi oblationem cessare læsionẽ firmauit *Rota coram Merlino dec. 236. n. 2.* Quapropter resolutum fuit d. D. Barbaræ esse dandum mandatum de manutenendo pro rata ducatorum 48. mill. tantum in d. fiscalibus, † quæ quidem
37 addictio pro rata intelligi debet, vt fiscalia penes D. Barbaram remansura esse debeant talis valoris, vt importent illam quantitatem, in quã D. Barbaræ fuit constituta dos, & quæ D. Marchioni fuit assignata, vt declarat *Roman. con-*
38 *sil. 89. n. 1.* vbi, quod, † agitur de solutione pro rata creditoribus facienda, consideranda est quantitas, quæ à quolibet fuit contributa.

39 Vltimo denique, † cum causa pendeat in gradu restitutionis in integrum, ac decretum adjudicationis factum fauore D. Barbaræ longè ante petitam restitutionem in integrum à D. Marchione fuerit executioni ab homine demandatum, non potest dari aliqua manutentio d. D. Marchioni, vt, distinguendo inter executionem factam ab homine, & à lege, bene declarauit *Rota penes Burat. decis. 604. nu. 16. & 17. & in Sipontina Pensionis 8. Aprilis 1647 §. fin. & prima Iulij ejusdem anni § 1. & 8. Iunij 1648. § quia, coram R. P. D. meo Puutingero,* eã ratione quia, † cum D. Mar-
40 chio scientiam habuerit prædictę adjudicationis, ac per spatium plurium annorum distulerit hoc judicium promouere, cessat quæcumq; præsumptio continuatæ possessionis in eo, qui propterea censeri debet, vt se habuerit pro spoliato, & ad hunc effectum sufficiens etiam fuisset spatium paucorum dierum, vt explicat *Crauet. cons. 235. num. 1. vers. & dicitur negligere.* Et plures *Rotæ decisiones cumulando,* tradit etiam *Modern. de manutent. obseruat. 58. sub nu. 21.*

Et ita vtraque parte informante fuit resolutum, &c.

R. P. D. PEVTINGERO.

Romana restitutionis Dotis.

Veneris 4. Februarij 1650.

SVMMARIA.

1 *Mandatum, quod ex decisionibus constat esse injustum, est reuocandum.*

2 *Volunt as, & intentio contrahentium quo ad partem infert ad totum.*

3 *Determinatio vna respiciens plura determinabilia debet ea pariformiter determinare.*

4 *Adducta ad vnum finem non debent ad alium sensum retorqueri, nec effectum producere alienum à partium intentione, & n. 5.*

6 *Reintegratio vt obtineatur aduersus factum Iudicis, requiritur, vt ille processerit ad instar priuati, vt hic*

7 *Iniustè vbi Iudex processit ad executionem, & subhastationem, quæ remedia competant, & n. 9.*

8 *Damna, & interesse reficere parti tenetur ille, ad cujus instantiam fuit executio injustè consumata.*

10 *Iudex inferens grauamen, & injustitiam seruato juris ordine, an dicatur procedere vti priuatus, vel vti Iudex.*

11 *Spoliatus à Iudice in formã judicij non est manutenendus, nec reintegrandus, sed audiendus in petitorio, & in gradu appellationis, & n. 12.*

12 *Spoliato in judicio possessorio, vel obligationis Cameralis, in quibus non admittitur appellatio suspensiua, quomodo succurratur.*

13 *Remedium manutentionis, & reintegrationis quando pendeat à negotio principali, & non expediatur nisi cum eo, & n. 14.*

DECISIO CCXX.

BIs jam coram me sub diebus 15. Ianuarij, & 21. Iunij 1649. resolutum fuerat, mandatum Auditoris Cameræ pro scutis 4200. non esse exequendum, hodie verò, disputato dubio, an idem mandatum pro aliis scutis 6800. pro quibus Census, & loca montium hæreditaria q. Antimi Vrsini fuerunt subhastata, & D. Emilio marito dictæ Cleriæ Sannesiæ deliberata, ita sit infirmandum, vt hæredi dicti Antimi sit ad dd. Census, & loca montium reintegratio danda, Domini quidem denuò firmarunt, illud esse infirmandum, sed non esse dandã ad bona subhastata reintegrationem, & mandati infirmandi ratio satis patet ex dictis decisionibus, & quibus † constat de ejus injustitiã, *l. 1. ibi-* 1
que gl. in verb. corrigat. ff. de appell. l. eos, qui 64. eodem, C. cum in Ecclesia 28. & c. vt debitus 69. de appellat. in quã opinione Domini permanserunt, non obstante pluries repetito objecto, quod in constitutione dotis per Antimum filiæ suæ facta in Capitulis matrimonialibus 27. Septembris 1616. & deinde ratificata per instrumentum rogatum 3. April. 1619. dictæ dotis maternæ eidem debita portio comprehensa non fuerit, quia contrarium conuincitur, & subsequenti instrumento sub die 16. Decembris sequentis stipulato, in quo, stante dote sibi à Patre assignata, amplissimè quibuscumq; ejus juribus, & indiuidualiter præfatæ maternæ doti renunciauit, imò, & ex alio præcedente venditionis Castri Morlupi 2. Aprilis 1613. confecto instrumento idem ostenditur, cum in eo expressè cũ Emptore fuerit conuentum, quod, si infra terminum decem annorum contingeret, prædictum Antimum venditorem duas filias suas, vel vnam ex eis nuptui tradere, liceat eidem fructus pretij inuestiti juxta formam inuentam Castri vendiri in causam dotis assignare, ita tamen, quidem in satisfactionem dotis earum maternę, eamdem summam accepto ferre tenean-

teneatur vnde cùm in ipsis Capitulis matrimonialibus Martiæ dictæ dotis causa fructus prędicti nominatim fuerint assignati, & alij effectus longè majoris summæ & pretio ejusdem Castri comparati, successiuèq; facta cessio, & declaratio cum emptore in instrumento 27. Octobris 1620. rogato; negari nullo modo potest, portionem quoq; dotis maternę ad Martiam spectãtem, fuisse sub eâ assignatione comprehensam, quamuis dicti fructus d.dotis portionem non ęxequarent, cùm nihilominus ex hâc parte voluntatis, & intentionis contrahentium in reliquis, & sequentis instrumenti
2 renunciationis prędictę † legitima justificatio inferatur, *Paul.de Castr.301.n.4.lib.1.Surd.dec.199.n.3. Rota coram Greg.XV.dec.62.nu.8.& dec.403.nu.7.p.4. recent. tom.2.*

Quę veritas etiam resultat ex consideratione status, & facultatum Antini tempore dotationis Martiæ, & existentiæ alterius filiæ nullo modo de bonis proprijs tantam dotem scut. 25. mil. constituere permittentis; neq. verba illa in proœmio instrumenti renunciationis, ibi, dictáq; Martia sciat, & cognoscat, habitâ ratione facultatis, & status d.Antini sui Patris fuisse congruè, & concedenter cum dict. Francisco Sannesio nuptam, & respectiuè dotatam de dd. scutis 25. mil. cum aliis tamen conditionibus ex pręcitatis capitulis matrimonialibus, & instrumento contentis: aliter intelligenda sunt, quam vt tam bona materna, quam paterna causam ipsius renunciationis præferendo æqualiter comprehendant absq; eo quod dotis congruitatem ad solius Matris facultates restringant, sed verè, & realiter ad omnia bona
3 renunciata, † quæ æqualiter ab eâ ratione determinantur, juxta regulam *l. cum hoc jure, ff. de vulg. & pupill. l. quamuis, de impub. & alijs subb. Paris. cons. 72. nu. 28. lib. 4. Greg. XV. dec. 85. nu. 19.* referenda sint, quia pro illis omnibus summam sibi assignatâ recepit, ac sibi congruè satisfactum fuisse
4 declarauit, † nec ratio tenuioris Patris Patrimonij, quę pro ratione d.renunciationis adducta fuit, ad alium sensum retorqueri potest, cõ-
5 tra tex. in *l. cum indebito, 25. ff. de prob.* † neq; diuersum, & à partium intentione alienum producere effectum, *l. non omnis, 19. ff. si certum pet. l. legata inutiliter, 19. ff. de legat. 1. Burat. dec. 54. n. 12.* ita nec calculus, ex quo d. Cleria contrarium persuadere nitebatur, obstat, dum non solum de tempore dotis constitutę non justificatur, sed partitas erroneas, & inexigibiles continet, quæ proinde ad explicandum Antini Matrimonium nihil faciunt, nec vllius sunt considerationis.

Quibus omnibus accedunt aliæ rationes, & fundamenta in hoc proposito in præcedentibus decisionibus adducta, quæ Dominis iterum placuerunt.

Quod verò locus non sit petitæ per hæredem Antini reintegrationi ad bona subhastata, sed ordinarijs Iuris remedijs agendum sit, ratio est, quia, cum executio pro summâ scut. 6800. non solùm vigore præcedentis decreti à Iudice causa cognita, & ser.ser.emanati, sed etiam in jura prop. rescripti signaturæ, illius executionem pro eâ quantitate reseruantis, facta fuit, dici non potest, Iudicem ad instar priuati processisse, † prout est necessarium ad obtinendam reintegrationem aduersus ipsius Iudicis factum, quando scilicet, neglecto juris ordine, vel aliàs nulliter, vel injustè procedit, vt nulla prorsus probabili ratione excusari videat, ad trad. per *Crauet. cons. 702. nu. 3. & seq. Burat. dec. 327. n. 4.* & fuit dictum in *Romana de Bombelli 31. Maij 1613. coram Cardin. Sacrato impress. apud Modern. Perus. in tract. de manutent. dec. 9. n. 19. & seq.* apud eumdem in alio *tract. de subha. inspect. 58. n. 97. & seq. in dec. 642. per tot. p. 2. & dec. 282. n 2. p. 3. recent.* cum pluribus allegatis in *Senogallien. Saluiani 3. Iunij 1647. in §. fin. coram R.P.D. meo Corrado.* 6

Cæterum hæredi Antini † consultum erit, 7
vel per refectionem damnorum, & interesse, † 8
ad quæ tenetur Cleria, ad cujus instantiam fuit consũmata executio, juxta doctrinam *Bald. in auth. & qui jurat. n. 47. in fine, vers. sed quid si fuit processum, C de bon. auct. iud possid.* † vel agendo in pe- 9
titorio per viam & remedium ordinarium appellationis, † Iudex enim, quando seruato Iu- 10
ris ordine procedit, licèt inferat grauamen, & injustitiam, si tamen talis injustitia non est patens, & notoria, sed turbida, non dicitur procedere tanquam priuatus, sed tanquam Iudex in formâ Iudicij, vt propterea † spoliatus in 11
hoc casu non sit restituendus ante omnia per viam extraordinariam manutentionis, vel reintegrationis secundum præallegata, sed solùm causa cognita in petitorio, & probata injustitia coram Iudice ad quem in gradu appellationis, vt benè explicat *Menoch. de recuper. rem 8. à nu. 27. vsque ad 31.* vbi sic declarat, & intelligit *Crauet praecit. cons. 302. nu. 3 & seq. Rota dec. 506. nu. 7. & seq. p. 5. recent. tom. 2. & d. dec. 9. nu. 21. cum seq. apud Modern. Perus. de manut.* vbi, quod † in Iudi- 12
ciis possessoriis, & in executione obligationis Cameralis, in pręd. non admittitur appellatio suspensiua, si Iudex, seruato quidem juris ordine, sed injustè procedit, succurritur spoliato per reuisionem causæ in petitorio, non autem per viam manutentionis vel reintegrationis, eo quia † remedium retinendę, vel reintegran- 13
dę in hoc casu dependet à negocio principali, hoc est à probatione injustitię prioris sententię, † nec expenditur nisi cum ipso negocio 14
principali, *Rota d. dec. 9. n. 31.* cum ibi concordanti.

Et ita vtraque parte informante resolutum fuit, &c.

R.P.D. PEVTINGERO.

Romana Pratensis restitutionis Dotis.

27. Iunij 1650.

SVMMARIA.

1 *Reintegratio ad bona subhastata non competit, sed dantur ordinaria juris remedia, vbi Iudex licet injustè, non tamen notoriè injustè processit.*
2 *Mandatum ex falsa causa relaxatum dicitur injustum cum omnibus inde secutis.*
3 *Bona injustè subhastata sunt restituenda, & nu. 4.*
5 *Læsio in subhastatione probatur, ex quo res magni valoris sit vendita vilissimo pretio.*
6 *Locupletari quis non debet cum alterius jactura, vel*

longa judiciorum defatigatione.

7 *Bona deliberata à legitimo emptore non sunt auocanda.*

8 *Lim.secus quando executio facta est pro majori summa debiti,& fortius si pro summa nullo modo debita.*

9 *Executio injustè facta per Iudicem à quo reuocari potest à Iudice ad quem etiam per viam attentatorũ.*

DECISIO CCXXI.

DOmini hodie iterum approbando resolutionem sub 4.Feb.præteriti coram me datam ad duo capita dubij propositi in hâc causâ, videlicet an mandatum A. C. fuit infirmandum, itavt sit danda reintegratio hæredi q. Antini Vrsini ad bona subhastata contra D. Emilium Caualerium D.Cleriç Sannesiæ maritum deliberatarium dd. bonorum, de quibus agitur, responderunt injustitiam in primis sententiç subhastationis A.C.constare ex abundanter satis dictis in decisionibus in hâc causâ emanatis sub dieb.15.Ianuar.& 21. Iunij 1649.& die 4. Februarij hujus anni, provt etiam † non com-
1 petere d.hęredi Antini reintegrationem ad bona subhastata, sed ordinarij ei juris remediis agendum agendum esse, quia Iudex licèt injustè, non tamen notoriè injustè processit, vt in §.quod verò locus nõ sit,d.dec.quç reuidetur.

Nihilominus tamen Domini censuerunt ex capite summæ læsionis d. Emilium teneri d. Hæredi q. Antini restituere quicquid ad instantiam ejus.vxoris pro summa nequaquam debita ad ipsum peruenit de bonis d. Antini, quia vt omnes supradictæ Decisiones justissimè firmarunt, † injusta erat d.mandatum A.C.
2 ex falsâ causâ relaxatum cum omnibus in executionem illius gestis ad *tex.in l.si non sortem,§. si centum, ff. de cond. indeb.* † ideò suffragari non
3 potest d. Emilio, sed tenetur ad restitutionem dd.bonorum, *l.2.l.penul.C.si vendit.pign.agatur, Fulgos.conf.190.visis toto processu,n.3.ad fin. vers.contra emptoris verò: Negus.de pignor.memb.1.p 6.nu.28.vers.sed dubitatur*, & in his terminis fuit resolutum in *Romana Spolij 21.Febr.1600.coram Iusto dec.36.& coram Sacrato in Anconitana Spolij 9.Iunij eodem anno decis. 282. per totum, p.3.rec.* ac etiam comprobatur in *dec.506.n.7.vers.nec obstare visum fuit,& seq.p.5.recent. tom.2.* latissimè prosequitur *Giurb.dec.89.sub nu.1. vers.etiam contra tertium,& seq.* & concurrit *Statutum Vrbis libr.1.cap.1.54.Modern.Perus.in tract.de subhast.inspect.49.nu.79.* vbi in terminis dicit, † pro-
4 cedere etiam in casu subhastationis factæ mandato Iudicis.

5 Enormis † autem læsio ex eò manifesta, & palpabilis apparet, prædicta bona Antini in sorte scutorum 14800. ex dicto mandato ex falsâ causâ relaxato subhastata vilissimo pretio scut.4600& cum maximâ lęsione, consideratis etiam oneribus, provt subjecta reperiuntur à dict. Emilio empta fuerint, vnde resultat damnum hæredis d.Antini, *l.si vxor,3.ibid.glos.& in l.1.in verb.mala fide,C.si vend.pign.agat.* & *aliis relatis probat Moder.Pisaur.de subhast.q.43. nu.14.vers.*
6 *nec in iste casu;* quàre † justum non est, vt hoc pacto cum alterius jacturâ, vel longâ defatigatione judiciorum locupletetur, *dict.l.1. ad med.vers. quod si de bonis,& d.l.si vxor.C.si vend.pign.agatur,& vtrobique notat per glos.& DD.*

Non obstat † doctrina *Baldi in Auth. & qui jurat,sub n.47.in fine,vers.sed quid si fuit proclusum.C.de bon.auth.Iud.possid.Franch.decis.120. numer.8.vers.item quod est fortius,& dec.660.per tot.* cum pluribus allegatis. 7

Quia † ista jura non procedunt, quando Iudex à quo mandatum relaxauit, & executio facta est pro summa majori, quam sit debitum, & sic longè fortius pro summa nullo modo debita, vt hic *Rota dec.36.& d.dec.282.nu.2.vers.non obstat,p.3.recent. & in Senogallien.Bonorum 14.Aprilis 1617.coram bon.me.Remboldo*, etenim, † quando executio Iudicis à quo est injusta, potest optimè per Iudicem ad quem reuocari, etiã per viam attentatorum, vt pluribus allegatis firmant *Adden.ad Greg.XV.dec.91.n.13. & dec.232.n.14.in fine Burat.dec.185.n.6.*& prius *dec.171.n.8.*& fuit dictum in *Meleuitana Attentatorum 2.Iunij 1639. in fin.coram Reuerendiss.D. meo Decano.* 8 9

Et ita vtraque, &c.

R. P. D. CERRO.

Anconitana Dotis.

Veneris 7. Febru. 1642.

SVMMARIA.

1 *Vidua retinens bona viri pro securitate dotis potest ob hæredum moram sibi dotem non restituentium procedere ad eorum subhastationem.*

2 *Hypotheca, præsertim dotalis prabet facultatem pignus distrahendi absque alia contentione, non constito de prohibitione.*

3 *Decl. vt tamen sit totum denunciandum debitori, & quod contrarium procederet in expressè data facultate vendendi.*

4 *Identitas mobilium probatur ex quo conueniant in qualitate, & demonstratione, & etiam si sint semilacerata, & semiconsumpta.*

5 *Depositum non integrum non impedit vlteriorem processum in subhastatione.*

6 *Mobilia viri ab vxore subhastata si ad ejusdem vxoris domum transferantur, infertur vel ad fraudem, vel, vt debitor possit illa, oblato debito recuperare.*

7 *Fides Bajuli extrajudicialis,& non recognita non probat, nec attenditur.*

8 *Ius offerendi non competit in venditione facta à creditore creditoris jure.*

9 *Clausula Sine prajudicio legitima executionis, in commissione appellationis apposita praseruat jurisdictionem Iudicis à quo.*

10 *Decl. vt possit tamen Iudex ad quem cognoscere de justitia,& reuocare, si injustè processum fuerit, tam via ordinaria, quam via manutentionis.*

11 *Vidua, non habenti, vnde se alat, alimenta prastant viri hæredes dotem non restituentes.*

DECISIO CCXXII.

PRosequentes Domini disputationem super reseruatis corã bo.me.Buccabella censuerunt, Lanfrancona non teneri ad restitutionem mobiliũ, quæ in satisfactionem dotis fuerunt

runt subhastata, nec minus comestibilium, prout erat frumentum,& similia,quæ fuerunt consumpta. Quia, cùm post obitum viri Lanfrancona vxor declarauerit illa retinere prò securitate suæ dotis, provt in decreto dato in
1 ejus summar. n.1. vtiq; † ob moram hæredum dotem non restituentium potuit ad subhastationem procedere, & pignus in satisfactionem crediti alienare, *§.1.Instit.quib.li..alien.vel non.Negus.de pignor.mem.1.p.6.nu.1. Gratian.discept.for.capit. 777.n.14.cum pluribus seqq.Rot.in Placentina Pecuniaria 14.Maij 1641.coram Eminentiss.Verospio, quæ est dec. 112.n.14.p.6.rec.* licèt de hoc in instrumento dotis specialiter non fuerit conuentum,† quia facul-
2 tas vendendi pignus inest ipsi hypothecæ dotali, & tacitè censetur à lege permissa, licet à creditore non fuerit stipulata, *l.si conuenerit,* ibi, Sed, etsi non conuenerit de distrahendo pignore,hoc tamen jure vtimur, vt liceat distrahere,si modo non conuenerit,ne liceat, *ff. de pignor.act. l.de accessionibus, ff.de diuers.& tempor.praescript.Rota coram Reuerendiss.Vrgellen.dec.445.num.82. cum seqq.& in Æsina Bonorum 20.Februarij 1641.coram.R.P.D. meo Bichio.*

Vnde ob non existentiam pacti expressi non admittitur creditori facultas vendendi,sed
3 solùm † grauatur onere id totum denunciandi debitori,quę tamen denunciatio non fuisset necessaria,si facultas vendendi fuisset expressè stipulata,*leg.3.§.sancimus itaque,C.de iur.domin.impet.glos.in l.creditor,l.a 2.verb.testator.C.de distract.pignor.Castr.in d l. si conuenerit,num.1. vers.quando fuit actum ff.de pignor.act.* & distinguendo dixit *Rota d.dec.445.sub num.12.vers.in præcedenti casu,coram Reuerendiss. Vrgellen.*

De identitate autem mobilium subhastatorum visum fuit amplius non esse disceptādum, cum illa satis justificetur ex folio alias exhibito sub oculis Dominorum, vt latè fuit ponderatum in duabus vlterius decisionibus hujus causæ coram me, † ex quo apparet, mobilia
4 subhastata conuenire in qualitate & demōstratione cum mobilibus in inuentario descriptis, exceptis aliquibus,quæ ex summario de nouo dato in hodiernâ disputatione dignoscuntur discrepare ab inuentariatis, quorum excomputatio fiet in relaxatione mandati, vt dictum fuit in aliâ hujus causæ decisione, parum obstante, quod in lista pignorum per Massarolum Ciuitatis Anconæ fuerint adnotata cum qualitate vetustatis,quia ab anno 1632.& à die confecti inuentarij vsq; ad annum 1637.secutæ subhastationis potuerint de facilè, & præsertim quæ consistebant in pannis lineis,& vtensilibus pati aliquam temporis injuriam,& aliquantulum lacerari,& consumi, sed ex qualitate vetustatis inferri non debet ad diuersitatem,quia adhuc mobilia subhastata,& inuentariata conueniunt in nominibus, speciebus, numero, aliisq; qualitatibus,& demonstrationibus, ex quibus abundè probari identitatem mobilium, quæ est difficilis probationis dictum fuit in vtraque vltima hujus causæ decisione.

Nec releuare dictum fuit depositum ab hæredibus viri factum,quia,cùm deposita fuerint scuta 850. creditum verò Lanfranconæ esset
5 longè majus, † tanquam non integrum non debuit attendi, eoq; non obstante licitum fuit ad vlteriora procedere,ad notata per *Doct.in l. debitores,C.debitor.vend.pign. Crauet.cons.106.nu.7.Tiraq.de retract.conuent.§.4.glos.6.n.23. Rota in recent. dec.45.n.3.p.1.& coram Sanc.mem.Greg.XV.dec.480.n.4. & 505.n.6.* Et ob hujusmodi insufficientiam Signaturâ nihil rescripsit in causa appellationis, sed A.C.mandauit ad vlteriora procedi,deposito non obstante.

6 Nec obstat, † mobilia hujusmodi, sequutâ subhastatione, fuisse rerum traducta ad domum Lanfranconæ, ex quo non inferebant informantes pro Fanellis: Aut subhastationem fuisse fraudulenter factam,Vel saltem non præjudicare debitori,quin ipse,offerendo debitum, possit à suo creditore repetere, ac reluere pignus,ac si venditio facta non fuisset; vt probat *tex. in leg. & qui sub imagine, vbi Bald. & cæteri scribentes,C.de distract.pignor. Negus.de pignor. 1.membr. 6.p.nu.26.*

Quoniam pro responsione aduerterunt Domini ad probandam hanc traductionem exhiberi fidem Baiulorum Ciuitatis Anconæ,
7 † quæ tamen vti extrajudicialis, & non recognita non facit fidem,*Cas.de Grass.dec.2.num.13.de sponsal.*& in hoc Tribunali non attenditur,*Rota coram bonæ memoriæ Buratto decis.199. numero 10.* Et, etiamsi probaretur,non releuaret,quia, cùm †
8 venditio facta fuerit ad instantiam Lanfranconæ, & jure creditoris anterioris, jus offerendi non competit, per *tex. in leg. cum prior. Cod.de distract.pignor.Vinc.de Franch.dec.69.nu.2.& 3.* ibique *Amend.in addit.num.7. in fin. Vinc.de Ann.singul.56.* & articlò maturè discusso, firmauit *Rota coram Reuerendissimo Vrgellen. decis.445.numer.85.& 86.cum seqq. & in Æsina Bonorum suprà citata coram R. P. D.Bichio.*

Ad id verò,quod causa appellationis commissa fuerit bon. mem. Buccabellæ cum clausulâ sine præjudicio legitimæ executionis. Ideoque validitas subhastationis,qui est actus consecutionis cognosci debeat ab A. C. † cui
9 vigore dictæ clausulæ fuit præseruata jurisdictio,juxta *decis.3.Cas.de Grass.de sent.& re judic.n.4.* Ita vt coram ipso executio cognosci, & terminari debeat, vt consuluit *Lancellot.de attent.parte 2.capit.12.limit.53.num.32.& cap.20.limit.13.numer.17. Gonzal.sup.regul.8.in annot. contra nullit.à num.224. cum pluribus seqq.Rota coram Gregor.dec.232.n.1.& in recent.dec.416.n.2.p.5.*

Placuit responsio, quod commissio appellationis propter dict. clausulam non suspendat jurisdictionem Iudicis à quo,nec impediat, quo minus, non obstante appellatione, possit
10 ipse ad vlteriora procedere, sed tamen † non operatur,quin Iudex ad quem possit de causâ appellationis cognoscere: immò verius est secundùm opinionem à Rotâ sæpius approbatam non solum posse de justitiâ cognoscere, sed reuocare omnia gesta per Iudicem à quo, si constiterit injustè processisse,vt fuit dictum in *Placentina fidejussionis 22.Iunij 1592.coram bonæ mem. Penia,relata per Marchesan.de commiss.p.1.fol.208.n.2. & 3.& coram Seraphin.decis.845. nu.2.* vbi,quod d. clausula non operatur effectum suspensiuum, operatur tamen deuolutiuum, & ideò non

impedit jurisdictionem Iudicis ad quem, quo
minus possit de injustitiâ causæ cognoscere,
Addit.ad Greg.dec.91.nu.13.& d.dec.232.nu.4.in fin.&
Rot. coram bo.me.Burat.dec.185.n.6.ibique pariter Add.
litera B.& in Leodien.Castri de Mombech.9.Maij 1636.
coram bo.me.Buccabella,quæ est dec.132.nu.8.p.7.recent.
In quibus omnibus firmatur, posse Iudicem ad
quem non obstante clausulâ, sine præjudicio,
cognoscere causam appellationis,& agnita in-
justitia sententię, reuocare quęcumq; gesta per
Iudicem à quo, ne dum via ordinaria, sed e-
tiam per viam manutentionis.

Quo verò ad comestibilia consumpta pari-
ter dixerunt Domini, Lanfranconam non te-
neri ad eorum restitutionem, nec ad pretium,
aduertentes, illa cessisse in causam alimento-
11 rum, † quæ Lanfranconæ viduæ non habenti
aliunde, vnde se alere posset, debebantur ab
hęredibus viri dotem non restituentibus, vt de
communi tradit *Couar.libr.1.var.resol.cap.1.num.3.*
vers.sexto, cum pluribus relatis à *Rota in recent.dec.*
383.n.5.& 6.cu.n seqq.parte 5.

Et ita vtraque, &c.

R.P.D. GHISILERIO.

Bononien. census.

Veneris 21. Feb. 1642.

SVMMARIA.

1 *Mandati de associando extrema.*
2 *Identitas bonorum probatur ex confessione partis.*
3 *Confessione partis nulla est major probatio.*
4 *Mandato de associando locus est in vim pacti precarij super bonis possessis post obligationem in censu, cujus fundus detectus fuit non liber, sed fideicommisso subjectus.*
5 *Ampl.etiam contra singularem successorem, seu possessorem.*
6 *Mandatum de associando competit ratione possessionis translata per constitutum.*
7 *Ampl.etiam, quod ex post facto constituens desierit ex toto posidere*
8 *Associatio contra fidejussorem non potest dari nisi ad limites illius obligationis.*
9 *Verba, In perpetuum, in obligatione intelligi debent juxta subjectam materiam.*
10 *Obligationes tot dicuntur, quot sunt pacta.*
11 *Fundo censito non libero, sed supposito fideicommisso, competit actio tam ad fructus census loco damnorum, & interesse promissorum, quam ad pretium, & sortem, etiam ante euictionem, & molestias, vt res liberè tradatur.*
12 *Fidejussoris obligatio ex forma prouisionum Bononiæ importat, quod bona tradantur libera.*
13 *Inhibitio resoluitur in simplicem citationem, nec probationis gradum aliquod constituit circa fideicommissum.*
14 *Sententia inter alios, & sine actis, & præsertim de recenti lata non probat contra tertium. Lim. vt num.15.16.& 17.*

DECISIO CCXXIII.

HIppolytus Elephantuccius 3. Iulij 1606.
ejus Prædio tornaturarum 225. posito in
villa Medisani imposuit annuum perpetuum
censum librarum 280. quem vendidit Baltas-
sari de Luparis pro pretio lib.4000.bonenorũ,
asserendo d.Prędium ad seipsum liberè,& ple-
no jure spectare, nec esse alicui fideicomisso pu-
rificato, aut purificandum subjectum, nec alicui
restitutioni, aut caducitati obnoxium, promit-
tendo soluere fructus debitis temporibus, di-
ctúmq; censum,& Prędium censuatum perpe-
tuo defendere,& manutenere, ac possessionem
vacuam tradere. Aliàs teneri voluit ad omnia
dãna,& interesse,& de euictione in formâ. Ad
hæc omnia se obligauit in formâ Cameræ A-
postolicæ pro d. Hippolyto Cæsar de Caitis v-
ti principalis principaliter,& in solidum, obli-
gando omnia sua bona præsentia,& futura cũ
pactis pignorum, & precarij secundum formã
prouisionum Bononiæ. Cessante Elephantuc-
cio in solutione fructuum d. census ad instan-
tiam hæredum prædicti Baltassaris de Lupa-
ris coram Auditore Generali Bononię fuit in-
tentatum judicium Immissionis in saluiano in
possessione fundi censuati, sed quia non potue-
runt obtinere, ex quo se opposuit Octauianus
Ioseph de Elephantucciis, probando dict. Prę-
dium Medesani esse subjectum fideicommisso
q. Annibalis senioris de Elephantucciis, eique
tanquam fideicommissario assignatum fuisse
in vim supradictorum fideicommissorum, &
sententiæ separationis bonorum introduxe-
runt judicium Associationis bonorum coram
eodem Auditore Generali Bononiæ contra
Carolum Elephantuccium possessorem Prędij
existentis in Cõmuni S. Ioannis in Triario, spe-
ctan. de tempore obligationis ad d. Cæsarem
Caitum fidejussorem, à quo obtinuerunt sen-
tentiam fauorabilem, deinde confirmatam in
Rota Bononiæ, quæ cùm fuerit in tertia instã-
tia moderata per Auditorem Eminentissimi
Cardinalis Legati, habito recursu ad Signatu-
ram,& causa mihi commissa, fuit dubitatum in
Rota, An competat petita Associatio ad supra-
dictum Prędium S. Ioannis hodie possessum
per Carolum Elephantuccium, & olim per d.
Caitum fidejussorem; Et affirmatiuè fuit reso-
lutum, quia † constat de extremis requisitis in 1
hoc judicio, tam ex instrumento impositi cen-
sus, quàm ex assignatione facta à Caito 4. Iulij
1608. omnium bonorum in fauorem creditorũ
rationis bancarię, inter quę legitur descriptum
Prędium S. Ioannis, de quo agitur,& ex vendi-
tione d. Prædij facta Carolo de Elephantuc-
ciis per Carolum de Barzellinis, vt procurato-
rem Comitum Odoardi, Ouidij, Gregorij, &
Floriani de Barzellinis, ad quos spectabat vi-
gore emptionis per Iulium Cęsarem de Barzel-
linis factę à diuersis creditoribus olim Cęsaris
Caiti, quibus per Assumptos, & Capita credi-
torum d. Caiti in solutum,& pro eorum respe-
ctiuè creditis assignatum fuerat. Et quamuis in
supradict. assignatione facta creditoribus nulli
exprimantur confines, attamen † ex assertione 2
facta à Carolo de Elephantucciis, quando emit
Prędium, quod venditoribus fuerat assignatũ
per Assumptos creditorum Caiti, resultat pro-
pria confessio, quod Prędium fuerit assignatũ
per Cęsarem creditoribus, & sic identitatis, † 3
quia

quia non datur major probatio. Vnde, cùm ex sententiâ latâ ad fauorem Octauiani Iosephi super separatione d. Prædij, & aliorum bonorum subjectorum fideicommisso appareat, Prędium censuatum non esse liberum, sed subjectum fideicommisso, & hæredes Lupari fuisse
4 impeditos in exactione fructuum census, † factus est locus obligationi Caiti fidejussoris, & intrat Associatio vigore pacti precarij super Prædio S. Ioannis possesso à dict. Caito post obligationem, juxta tradita per *Bart. in l. 3. nu. 19. vers. & prædicta vera, & n. 25. vers. sed pone, C. de pignor.* contra Carolum de Elephantucciis ab eo ex
5 supradictis causam habentem, cùm † competat etiam contra singulares possessores, vt concludit *Bart. vbi sup.* quem omnes ibi sequuntur.
6 † Et hoc ratione possessionis translatæ ex con-
7 stituto, *Ruin. cons. 127. n. 1. lib. 5.* † nullâ habitâ ratione, quod ex post facto ille, cujus nomine constituitur, desierit ex toto possidere, *Soccin. sen. cons. 82. num. 8. vol. 3. Alex. cons. 85. sub num. 5. lib. 6. Afflict. dec. 326. Rota coram Reuerendiss. Vrgellen. dec. 49. nu. 1. 6. & 7. & in recent. dec. 587. nu. 4. p. 3. & ita passim.*
8 Nec facit, quod Cæsar Caitus † non fidejusserit simpliciter, sed limitatè pro solutionibus debendis in annis nouem proximè futuris inchoan. à die 3. Iulij 1606. qua fuit impositus census, &, vt sequitur, finien. & non vltra, & propterea non possit dari Associatio, nisi pro fructibus decursis, & non solutis intra tempus d. nouennij, juxta dispositionem *tex. in l. si fidejussor, §. vlt. ff. mand. vbi glos. & Doct. & in leg. pen. §. ex duobus, C. de fidejussor.* non obstantibus verbis subsequentibus perpetuitatem denotantibus pro manutentione ejusdem census, cùm quo-
9 ad ipsum Caitum fidejussorem ista † perpetuitas debeat intelligi juxta subjectam materiam, & sic durante d. nouennio, & non vltra, *gl. in l. & in perpetuum, ff. de procurat. cum allegat. per Rot. dec. 15. n. 18. p. 7. recent.* Quia Caitus in instrumento impositionis census duas fecit distinctas obligationes. Alteram pro solutione fructuum census, quam limitauit ad nouennium, & in hac procedunt supra deducta. Alteram, censum fore, & esse bonum, & pro tali perpetuo manutenere, & ad generalem, & perpetuam defensionem census, & bonorum censuatorum cum pactis vacuę possessionis tradendę & manutenendæ, & susceptionis litis, &, quemadmodum Hippolytus impositor census distinctè, & ampliatiuè per verba, Promisit insuper d. D. Hippolytus d. censum fore, & esse bonum; Ita pariter Cæsar fidejussor repetendo verba, Ad generalem, ac perpetuam defensionem bonorum censuatorum & cum dict. pleno pacto susceptionis litis, &c. vti principalis, & insolidum accessit, & consequenter ista promissio habens in ventre verba repugnantia temporalitati, non potest ad tempus nouēnij coarctari, &, sicut est perpetua in impositore census, ita & in fidejussore obligato, repetitis eisdem verbis perpetuitatis. Et hunc intellectum suadet aliud pactum appositum in instrumento impositionis census, quod posset agi pro fructibus census contra omnes, & singulos bona censuata possidentes, & quod infra nouem an-

nos, aut in fine teneatur idem Hippolytus, pro vt promisit, renouare cędulam bancariam, vel præstare aliam idoneam cautionem, firma tamen semper remanente ejusdem Cæsaris obligatione ad defensionem generalem census,
& bonorum censuatorum. Et propterea, cùm † 10
tot dicantur obligationes, quot sunt pacta, non potest dici, quod dict. obligatio facta in perpetuum restringatur ad tempus nouennij, ad quod est limitata promissio fructuum.

Cùm igitur † pateat ex prædictis, Prędium, 11
super quo fuit impositus census, non esse liberum, sed fideicommisso subjectum, supradictis hæredibus Baltassaris competit actio tam ad fructus census loco damnorum, & interesse promissorum, *Seraph. dec. 383. n. 6. & dec 787. n. 4. & 5. & per tot. & in Romana census 19. Februarij 1618. coram bon. mem. Vbaldo. penes Cenc. de censibus post addit. dec. 66. num. 12.* quam ad repetendum pretium, & sortem principalem, etiam ante euictionem, & ante vllas molestias, vt res liberè tradatur, *Surd. cons. 13. n. 16. cons. 36. n. 23. lib. 1. Giouagn. cons. 98. n. 15. lib. 1.* cum alijs pluribus allegatis per *Rot. in Bononien. census 20. Martij 1600. coram Penia, penes Cenc. de censibus, dec. 46. nu. 1. & seqq. vbi in fine,* quod † obligatio 12
fidejussoris secundùm formam prouisionum Bononien. importat, quod bona tradantur liberè.

Minus releuat, quod non constet de fideicommisso ex inhibitione, & ex d. sententiâ, cujus vigore Prædium censitum fuit assignatum Octauiano Iosepho, cum respectu inhibitionis
† illa resoluatur in simplicem citationem, quæ 13
nullum facit gradum probationis, & respectu
sententię † illa fuerit inter alios lata, neq; probet 14
sine actis, præsertim vti lata de recenti. Quia d.
† sententia sine actis probat factum secutum, 15
& sic quod fundus censuatus fuit separatim ab hæreditate Hippolyti, & applicatus dict.
Octauiano Iosepho fideicommissario, & † cùm 16
sit lata ab Executore super statu hæreditatis contra omnes creditores Hippolyti Elephantuccij, inter quos extat Octauianus Iosephus, sitq; executioni demandata 15. abhinc annis probat contra omnes creditores Hippolyti Elephantuccij, inter quos extat Octauianus Iosephus, quemadmodum fuit resolutum coram me in *Romana Census 1. Martij 1641.* & aliàs sæ-
più; & † præsertim cum d. sententia non dedu- 17
catur ad effectum illam exequendi, sed ad probandum, vt tenuit *Rota coram Mantic. dec. 350. n. 9. in Florentina Pecuniaria 21. Iunij 1621. coram bonæ me. Vbaldo, & dec. 296. n. 4. p. 5. recent.*

Demum non subsistit in facto, quod Carolus Elephantuccius soluerit pretium anterioribus creditoribus Cæsaris Caiti fidejussoris, nec minus justificatur, quod acquisiuerit jura anteriorum creditorum; nam si hoc esset, non permisisset, contra ipsum super hujusmodi associatione ferri supradictas tres sententias de partibus.

Et ita vtraque parte informante, Domini censuerunt, Associationem competere.

X 4

R. P. D. CERRO.

Anconitana Dotis.

Veneris 24. Aprilis 1643.

SVMMARIA.

1 *Executio capta dicitur per relaxationem mandati executiui.*
2 *Finis litibus imponitur per processum ad vlteriorem, & perfectam executionem.*
3 *Executiuè contra tertium possessorem procedi non potest. Lim. vt n. 12.*
4 *Ampl. eo magis pracedente ex cautela Angeli protestatione de non exequendo. Decl. vt n. 9. & 11.*
5 *Lim. nisi exceptio sit turbida, & illiquida. & vt n. 9.*
6 *In hæredes transeunt jura omnia defuncti actiua, & passiua.*
7 *Via eadem executiua, qua poterat agi contra defunctum, agi potest contra hæredem.*
8 *Dotis pro restitutione, non existentibus bonis liberis, agi potest contra bona fideicommissaria ascendentis.*
10 *Fideicommissi, dotis, vel donationis exceptio quando non impediat processum ad vlteriora in executione, & n. 11.*
13 *Prælationis priuilegium mulieribus, & filiis competens non transit in hæredem extraneum, & singularem successorem.*
14 *Priuilegium hypothecæ, & actio petendi dotem in bonis fideicommissi transit etiam in cessionarium, & hæredem extraneum.*
15 *Amp. præsertim quando judicium super dotis restitutione fuit inchoatum à muliere viuente.*

DECISIO CCXXIV.

POstquam ad instantiam Franciscæ Lanfranconæ obtentum fuerat mandatum executiuum contra bona hæreditaria q. Hieronymi Fanelli sui viri pro restitutione dotis, & præuiis pluribus decisionibus coram me firmatum, D. Franciscam non teneri ad restitutionem mobilium, quæ prætendebantur ab hæredibus d. Hieronymi, vt in decisione diei 4. Iulij 1640. confirmata sub diebus 19. Aprilis 1641. & 7. Februarij 1642. obiit Francisca relicta sibi hærede Diana Masseria matre, quæ d. creditũ cessit Demetrio Pieritio in satisfactionem tot Debitorum Franciscæ defunctæ, vnde Demetrius pro consecutione sui crediti, producta in actis cessione, institit, disputari dubium, An esset procedendum ad vlteriora, & DD. affirmatiuè responderunt, quia, cùm † per
1 relaxationem mandati executiui fuerit jam diu cæpta executio, *Rota in Burgen. decimarum de Scalante 28. Octobris 1586. & in Carthag. Decan. 18. Decembris 1587. coram Bubalo, cum aliis relatis in Cornetana pecuniaria 1601. coram bon. mem. Card. Hieronymo Pamphilio, quæ est dec. 826. sub num. 1. vers. in casu vero*, de quo agitur, *p. 4. diuers.* consequens est, † ad vlteria procedi, vt finis tandem litibus imponatur, *l. quidam existimarunt, in fi. ff. si cert. pet.*

Nec obstat objectum hodie excitatum, quod bona reperta in hæreditate Hieronymi sint subjecta Auito fideicommisso Galeatij, & vt talia possideantur ab Equite & fratribus de Fanellis, adeovt proinde † contra ipsos tanquam 3
tertios non possit executiuè procedi, juxta Theoricam *Alex. in l. à Diuo Pio, §. si super rebus, nu. 28. vers. & benè fact. ff. de re judic.* cùm præsertim † 4
sequendo cautelam *Angeli in d. §. si super rebus, n. 1.* protestati fuerint, ne super his bonis vlla fieret executio, vt post *Bart. in l. ob maritorum, num. 5. vers. quæro*; nunquid pendente d. protestatione; *C. ne vxor pro marito.* dixit Rota in *S. Seuerini laudi 23. Ianuarij 1638. coram Reuerendiss. D. meo Decano.*

Cessat enim difficultas, quia cùm non justificetur, nec doceatur omnia, & singula corpora reperta in hæreditate Hieronymi absorberi ab hujusmodi fideicommissis, minúsq; fuit discussum, quæ bona sint subjecta fideicommisso Galeatij, & quæ fideicommisso Francisci Senioris, nec demum, An ex persona Hieronymi possint super illis fieri detractiones, † exceptio fidei- 5
commissi tanquam turbida, & illiquida non impedit vlteriorem executionem, vt firmauit *Rota coram Card. Seraph. dec. 1200. nu. 5. & 6. & in Romana Legatorum de Columna 27. Ianuarij 1601. coram Sacrato, impress. post Pacific. post tract. de saluian. interdict. dec. 83. n. 10. cum seq. & alibi sæpe.* Præsertim quia ex datis in Summario Pieritij apparet, Fanellos esse hæredes Hieronymi, & cepisse possessionem bonorum ab eo relictorum cum mandatis de immittendo obtentis tam hæreditario nomine ipsius Hieronymi, quàm etiam fideicommissario Galeatij, & semper in hoc judicio vti tales comparuisse, vnde, cum † in hæredes 6
transeant omnia jura actiua, & passiua, *l. pro hæreditarijs, C. de hæred. act.* Eadẽ via executiua, qua 7
agi poterat contra Hieronymum, potuit etiam agi contra illius hæredes *Galles. de oblig. Camer. q. 4. n. 1. & 12. Rot. rec. dec. 630. nu. 1. p. 1. & dec. 97. nu. 12. p. 7.*

Et, quatenus etiam hæc omnia justificarentur, non releuarent, quia cùm simus in fideicõmisso ascendentis, & sit in confesso inter partes, nulla alia adesse bona libera, vtique, † eo 8
non obstante, distrahi poterant hujusmodi bona pro dotis restitutione, *Auth. res, quæ, 6. comm. de legat. Bart. ibid. n. 4. Ias. n. 12. Couar. var. resol. lib. 3. ca. 6. n. 10. vers. propter illud, Rota diuers. dec. 37. n. 2. p. 1. & in recen. dec. 214. n. 2. p. 6.* vbi in specie loquitur de bonis Aui, vnde, sicut ipsi fratres de Fanellis vti successores Galeatij tenerentur ad hujusmodi restitutionem, ita multo minus per exceptionem hujusmodi fideicõmissi possunt impedire vlteriorem executionem in istis corporibus, quod ipsimet vocarunt hæreditaria Hieronymi, & fideicommissaria Galeatij.

Contraria verò procedunt, quando bona possidentur alio titulo, quam hæreditario, vel quando possessor non habet causam à debitore, † in quibus casibus locum habet Angeli 9
cautela, & loquuntur omnes allegati in *d. l. Seuerini laudi*, vel vbi non agitur de restituenda dote ex fideicommisso ascendentis, vel saltem vbi adhuc probatũ non est, alia bona non extare, tunc enim, pendente probatione, supersedetur in executione, vbi verò, prout hîc, agitur pro rehabẽda dote aduersus fideicommissaria ascendentis, & ex propriâ confessione hæredũ probatur non existentia aliorum bonorum, exce-

10 † exceptio fideicommissi tanquam inconti-
nenti detecta, irreleuans non impedit proces-
sum ad vlteriora, nec facit fideicommissarios
legitimos contradictores, cùm imò ad hunc
effectum sufficiat, quod incontinenti non do-
ceatur de fideicommisso claro, indubitato, &
irreleuante, vt dixit *Rota coram Card. Seraph. decis.
757. nu. 1. & 2. & dec. 83. nu. 11. post Pacif. de salu. interd.*
cum aliis relatis in *dec. 185. nu. 5. & 6. cum seqq. p. 5.
recen.* & ita quotidie seruatur in praxi in omni-
bus Tribunalibus, & in hoc præcipuè relaxan-
tur mandata executiua contra bona hæredi-
taria debitorum ne mandata relaxata exequã-
tur contra bona, quæ ipse possidere allegat ju-
re fideicommissi, dotis, donations, & similium,
11 † nisi doceatur de fideicommisso, dote, vel do-
natione, quæ sit efficax ad impediendam exe-
cutionem, & quæ nullam patiatur difficulta-
tem, mandatur ad vlteriora procedi de excep-
tione, protestatione, & inhibitione non obstan-
tibus, vt dictum fuit in *Senogallien. prælij 10. Iunij
1619. coram R. P. D. meo Pirouano*, & in aliis pluri-
bus relatis in *Romana*, seu *Æsina donationis 23.
Martij 1640. coram R. P. D. meo Ghisilerio.*

Idq; Domini facilius amplexi fuerunt, quia
DD. de Fanellis in toto hoc judicio restitutio-
nis dotis semper, & in quolibet actu fuerunt
12 citati, vnde, † licet essent tertij, ex hoc solo pos-
set contra illos executiuè procedi, juxta cele-
brem Theoricam *Castrens. in l. cum fil. fam. sub nu. 3.
vers. ex quibus similiter, ff. de verb. obligat.* Quam pro-
barunt *Dec. cons. 69. n. 32. lib. 2. Ruin. cons. 34. in fin. vol.
5. Surd. cons. 334. nu. 12. Rota* plures referens in *Nar-
nien. Successionis 18. Iunij 1631. coram Eminentiss. Verospio,
quæ est impress. post Positum in ordine dec. 325. & in Ciui-
tatis Castelli Spolij 7. Maij 1638. & 10. Maij 1641. coram
R. P. D. meo Ghisilerio.*

Nec facit, quod hodie restitutio non peta-
tur à muliere, vel filio, sed à Diana Masseria, seu
13 Demetrio Pieritio illius cessionaria, † quę licet
in hæredem extraneum, & singularem succes-
sorem non transeat priuilegium prælationis
solis mulieribus, & filiis competens ex disposi-
tione *l. assiduis, vers. exceptis, C. qui pot. in pign. hab.* vt
aduertit *Alex. cons. 58. nu. 4. lib. 7.* vbi, quod priuile-
gium cõcessum mulieribus, vt in suę dotis hy-
potheca preferatur, non transit, mortuâ mulie-
re, nisi ad filios, quem sequitur *Facchin. controu.
iur. lib. 10. ca. 30. §. priuilegium, circa med. vers. ad here-*
14 *des*; † nihilominus transit hypotheca, & actio
petendi dotem competens vigore, *dict. auth. res
quæ, Gozz. ad. cons. 97. n. 10. Add. ad Alex. d. cons. 58. nu. 4.
libr. 7.* & distinguendo dixit *Rota coram Card. Se-
raph. dec. 678. n. 10. & seq. & in Romana Saluiani de Ca-
salibus coram me 24. Iunij 1641. §. & in omnem casum,
vers. & ea absolutè est vera confirmata, sub 11. Martij*
15 *preteriti coram R. P. D. meo Peutingero.* † maximè
quando, provt hîc, judicium restitutionis ab
ipsâ muliere viuente fuit inchoatum, vt ele-
ganter prę cęteris consuluit *Menoch. cons. 33. n. 8. &
42. cum seqq. Font. aneil. de pact. nuptial. claus. 7. glos. 2. p.
10. n. 48. cum seqq. Card. Seraph. dec. 618. n. 11.* & plenius
in *Romana Dotis 14. Februarij 1642. coram Reueren-
diss. D. meo Decano.*

Et ita vtraque, &c. resolutum fuit, proce-
dendum esse ad vlteriora, non obstante fidei-
commisso Galeatij senioris Aui, &c.

R. P. D. CERRO.

Fanen. Dotis.

Mercurij 1. Iulij 1643.

SVMMARIA.

1 Mandatum relaxatum contra bona hæreditaria non comprehendit bona fideicommisso subjecta.

2 Executiuè non potest agi contra tertium, sed agi debet via ordinaria.

3 Identitas probatur ex combinatione qualitatum & conuenientia demonstrationum.

4 Descriptio in testamento probat contra hæredem, & contra ejus creditorem, & habentẽ ab eo causam.

5 Constituti clausula transfertur possessio.

6 Instrumentum adeptæ possessionis illam probat, de alterius possessione non constito.

7 Fideicommissum ad effectum impediendi contra tertium executionem probatur leuioribus probationibus.

DECISIO CCXXV.

IN altera decisione hujus causæ emissa sub
die 17. Martij 1642. dictum fuit, mandatum
relaxatum ab A. C. ad fauorem Victoriæ Ca-
stracaniæ esse exequendum contra bona hæ-
reditaria Rainerij tantum, rejecta exceptione
fideicommissi, tanquam non justificati, cui re-
solutioni licèt in hâc parte Hieronymus ac-
quiesceret, quia tamen agentes pro Victoriâ
prætendebant exequi mandatum etiam super
bonis per Hieronymum possessis titulo fidei-
commissi q. Hieronymi Nulphi senioris, ite-
rum, proposita causa, responsum fuit, manda-
tum esse exequendum contra bona hæredita-
ria Rainerij tantum.

Quantum enim ad hujusmodi bona res trã-
sit sine difficultate, vt dictum est, resolutio non
impugnatur, quantum verò ad bona subjecta
fideicommisso Hieronymi senioris, exequutio
fieri non debet, quia † mandatum relaxatum 1
contra bona hæreditaria non comprehendit
bona fideicommisso subjecta, *Rota in Romana pe-
cuniaria 10. Iulij 1626. coram bon. me. Merlino, & dec. 101.
n. 2. coram Reuerendiss. Vrgellen.* † Nec contra tertiũ 2
possidentem alio titulo, quam hæreditario agi
potest via executiua, sed ordinaria, juxta theo-
ricam *Alex. in l. à diuo Pio, §. si super rebus, n. 28. vers.
Et pro hoc benè facit, ff. de re iudic. passim à Rota proba-
tum, vt in Anconitana Dotis 4. April. præteriti coram me.*

Nec refert, vt in aliâ decisione dicebatur, fi-
deicommissum hujusmodi non esse sufficiẽter
justificatum, quia ex testamento hodie in actis
exhibito constat, q. Hieronymum Nulphum
seniorem instituisse perpetuum fideicommis-
sum ad fauorẽ proximioris ex masculis de suâ
familiâ qualis est Hieronymus junior, † Identi- 3
tas verò probatur ex combinatione qualitatũ,
& conuenientia demonstrationũ expressarum
in ipso testamento, † quæ descriptio probat 4
ne dum contra Rainerium primum institu-
tum, sed etiam contra Victoriam creditricem,

& ab eo causam habentem, *Bald.conf.29.n.3.lib.1. Cephal.conf.386.nu.29. Gregr.de fideicom.art.44.nu.2. verf.item assertio.*

Hujusmodi autem bona hodie possideri à Hieronymo juniore, eumque vocatum esse ad fideicommissum, conuincitur ex eo, quod post longam litem fuerunt tanquam fideicommisso subjecta restituta D. Hieronymo vti proximiori, & ad fideicommissum vocato per Lauram Marcolinam hæredem Rainerij vltimi morientis ex lineâ masculinâ ipsius fideicommittentis, prout in concordiâ & transactione cum clausulâ constituti, & facultate capiendi possessionem propriâ auctoritate, & absque alicujus Iudicis licentiâ, & mandato. Summ.
5 Hieronymi numer. 2. † per quam omnis possessio fuit translata in Hieronymum constituentem, *vulg.leg. quod meo.vbi DD.ff.de acq.possess.* juncta vlterius possessione effectualiter ejus vigore apprehensa, vt ex instrumento adep-
6 tionis, *eodem Summ.n umer.3.* † quod, non docto de possessione alicujus, benè probat, *leg. prædia. & ibi glos. in verb. declarauit, & Bart. sub numer.1.ff. de acquir.possess.Rota coram bona mem. Buratt.decis.67. num. 1.*

Ideoque, quidquid sit de justificatione fideicommissi, super qua dd. noluerunt insistere, cùm hodie non agatur ad istius canonizationem ad effectum impediendi executionem super bonis à tertio possessis, probationes visæ
7 sunt sufficientes, cùm † ad hunc effectum concludentes non requirantur, sed sufficiant leuiores, *Bart.in extrauag.ad reprimen.verb. summariè, n.31.& in l.1.C.quorum bonorum.* cum aliis per *Rot. dec.568.n.1.& seqq. p.5.to.2.recent.*

Et ita vtraque parte informante, &c.

R.P.D. MELTIO.

Asculana Manutentionis.

Lunæ... Maij 1646.

SVMMARIA.

1 *Immisso auctoritate Iudicis ritè, & rectè procedentis debetur manutentio.*
2 *Possessio amittitur ex immissione à Iudice data alteri ritè, & rectè. Ampl. vt n.3.& 4.*
3 *Expulsionis colonorum loco sufficit eorum recognitio, & n.4.*
5 *Bona in executionem capta ad locum Pium spectantia stare debent sub hasta per 20.dies, & ex stylo A.C.per mensem.*
6 *Terminus, Nisi infra tot, currere incipit à die intimationis, &, illo durante in deliberatione, dicuntur bona stare sub hasta, & possunt alij, & majores oblatores offerre, & n.7.8.& 9.*
10 *Subbastatio in vim mandati A. C. extra Curiam fit juxta stylum loci, & Iudicis exequentis.*
11 *Pecunia interuentus requiritur in subhastatione pignorum, quæ fit judicialiter, non sufficit habere fidem de pretio.*
12 *Decl. id fuisse introductum ad solum fauorem creditoris, cui ille potest renunciare per consensum, vel non contradictionem, & n.13. Ampl. vt n.16.*
14 *Decl. secus stante contrario stylo loci.*
15 *Consensum præstare deliberationi, habita fide de pretio, dicitur, qui instat deliberare vltimo oblatori, qui sic obtulit, & n.16.*
17 *Deliberatio facta absenti quomodo, & quando sustineatur.*
18 *Oblatio minor in quantitate dicitur major, si sit simplex, & sine vlla conditione, & alia cum conditione.*

DECISIO CCXXVI.

Magdalena de Piccininis vti hæres Flaminiæ de Spinellis obtinuit ab A. C. mādatum pro summâ Florenorum 3300. contra bona q. Taddei Iotti viri ejusdem Flaminię pro consecutione dotis in prædictâ summâ eidem Taddeo assignatur, quod exequi fecit contra d. bona, citata Francisca de Ferris hærede vsufructuaria, nec non Venerabili Confraternitate Sanctissimi Corporis Christi Ciuitatis Asculi asserta hærede proprietaria d. Taddei, quę bona fuerunt postea subhastata, ac deliberata Sfortiæ de Piccininis socero d. Magdalenę pro Florenis 2550. qui, obtento mandato de immittendo, illorum accepit possessionem. Vnde fuit hodie dubitatum, cui esset dandum mandatum de manutenendo, & ad fauorem ejusd. Sfortiæ tantùm informantis fuit resolutum, quia, cùm fuerit immissus auctore Prætore † 1
ritè, & rectè procedentis, eidem non denegatur manutentio, *l.juxta possidet, ff. de acquir.poss. Abb.in c.cum nobis, n.5. verf.ego verò dico, de præscript. Menoch. de retin.remed.3.n.575. Romana situs seu Casaleni 15. Aprilis 1619. coram Remboldo apud Moder. de manuten. dec.46.num.2. Asculana bonorum 27.Martij 1628.coram Durano* Et † quælibet alia possessio etiam ante- 2
rior isto casu remanet extincta, & sublata, *Ang. in l.clam possidere, §.qui ad nundinas, n.2.vbi Alex.eod. n.2. Ias.n.1.ff.de acq.poss.l.qui vniuersas, §.idem cum Prætor, ff.eod. Eugubina bonorum 25.Maij 1622. coram bonæ mem. Pirouano, Assisien.bonorum 2. Iunij 1627. verf.primum enim, ibi, & Communitates Assisij, coram bo.me. Card.Virili, Romana de Bombellis 31.Maij 1613. coram bo.me.Card.Sacrato, dec.9.n.5.penes Modern.de manuten. Romana deuolutionis 19.Februarij 1638.coram bonæ me.Buccabella,* † neq; isto casu fuit necessaria ali- 3
qua expulsio anterioris possessoris, *Ang.in d.leg. qui vniuersas, §. item Prætor, in fin.ff.de acq.possess. Lancell.de attent.p.2.c.4.limit.1.n.58.& 59.* Idem *Modern. de manuten.obser.12.n.28.& obseru.59.n.40. Hond.conf. 20.n.18.lib.1. Ferret.conf.5.n. 9.libr.1. Maceraten.Hæreditatis 4.Iunij 1590.coram clara me.Cardinal.Hieronymo Pamphilio, Post.d.tract.de manuten. dec.74.n.3.& dec. 202.nu.5.& 6.p.1.& dec.381. nu.1.p.4.diuers.Seraph.dec. 422.nu.6. & 1325.nu.1.* Cùm † ad istum effectum 4
sufficiat, possessorem fuisse à Colonis recognitum, *Alexan.in l. quod mea, nu.25. ff.de acquir.hæred. Tiraq.de const.p.3.limit.14.* Idem *Modern.obseru.59. n. 41.* & fuit firmatum in *Maceraten.hæreditatis n.4.* & postea in *Mediolanen.Bonorum 9. Februarij 1591. coram bona memoria Cardin.Platto, Post dict.tractatum dec. 76. num. 1.*

Neq; obstat, quod † bona subhastata non 5
steterunt sub hastâ saltem per viginti dies requisitos de jure communi, & triginta de stylo A. C. cujus mandati vigore fiebat subhastatio

juxta

juxta tex.in *auth.hoc jus porrectum, verf.quo subsequuto,C. de Sacrosf.Eccles.*

Objectum enim quo ad jus commune tollitur ex facto, quia bannimenta fuerunt commissa sub die 26. Augusti 1641. Summario Sfortiæ numero 9. Oblatas verò obtulerunt 9.Septembris, & decretum adjudicationis ad fauorem plus offerentis emanauit sub vndecimâ ejusdem Mensis Septembris dicti Anni 1641. quod decretum cum non esset simplex, & purum, sed sub conditione, nisi infra quindecim, vt legitur in eodem Summario Sfortiæ
6 numero 4. † qui cæperunt recurrere die 16. Septembris, qui fuit dies intimationis, & terminauit die 1. Octobris per consequens † vs-
7 que ad hanc diem possunt dici, bona stetisse sub hastâ, atque ideò ex hujusmodi temporis interuallo, valde excedente terminum viginti dierum, satisfactum videtur solemnitati reperitur, † quæ inducta fuit ad effectum reperien-
8 di plures, & majores oblatores, quod, & † dila-
9 tione pendente benè fieri potuit, quod probatur ex ipso text. vt dixit *Rota dec.32.n.6 & dec.64. n.5.post Modern.Perus.de subhast.* Quo verò ad stylum A C.iste pariter non obstat, quia, licet talis subhastatio facta fuerit vigore mandati A. C.tamen, cum fuerit facta in Ciuitate Asculi,
10 † juxta praxim, & stylum illius Ciuitatis, & Iudicis exequentis illa debuit fieri, *l.3.in fin.ff.de testibus, Bart.in l.omnes populo,n.15.*& ibi, *Ias.n.2.ff.de just.& jur.Grat.discept.for.c.7.n.2. & ca.479.n.17.& ca.545.n.21.Mangill.de subhast.quæst.27.nu.11.*& idem *Modern.inspect.24.n.12. Romanus conf.357.n.11. Rota dec.96.n.15.coram Buratto,& dec.352. nu.8.coram Papa Greg XV.Romana Domus 19.Nouembris 1632.coram bonæ memor.Cardin.Verospio, post d.Modern.decisione 84. num.8.*

Non releuat, hujusmodi subhastationem
11 non substineri, † cùm non interuenerit pecunia, sed habita fuerit solummodo fides de pretio contra distinctionem text. in *leg. à Diuo Pio, §.si emptore,ff.de re iud.*& vt fuit resolutum in *dec. 27.n.1.coram Papa Greg.XV.* vbi etiam recensentur plures decisiones, *Mangill.eodem tract.quæst.17. n.11.*
12 quia cùm † id fuerit adjunctum solùm fauore creditoris, ad effectum scilicet, vt ipse possit consequi faciliùs, quod suum est, ita, eo consentiente, & habitâ fide de pretio, potest deueniri ad subhastationem, & deliberationem, nullâ habitâ ratione, quod non fuerit præsens
13 pecunia, cum † consensus, vel non contradictio creditoris suppleat hujusmodi defectum, *Imol.in d.l.à Diuo Pio,§.sic quoque,nu.29.in glos.in V. cept.ff.de re jud.Castrens.in l.eleganter, §.si vendiderit, in principio,n.1.ff.de pignor.Vestr.in pract.lib.5.ca.7.nu. 4.Mangill.de subhast.quæst.8.n.3.quæst.13.n.17. Gratianus discep.for.c.7.num.6. vers.dummodo creditor,c.326. num.5.Rota dec.232.n.4.dec.464.num.1. parte 2.decis. 507.num.3. vers.& licet, parte 4. recent. decis.23. & ibi adden.num.5. & 470.num.4. coram Greg.XV.Camerinen. Spolij 15. Iunij 1600. & Asculana prædij 22. Iunij*
14 *1609.coram bonæ memoriæ Cardinali Sacrato.*† Idemque procederet, si de more, & stylo Regionis esset, quod subhastatio fieret non præsenti pecuniâ, dum tamen talis stylus probaretur, vt tradunt *Rebuff. Ferrar. & alij, de quibus per Coller. de process.exequut.parte 13.capit.9.num.9. Grat.discept. for.cap.7.nu.6.Mangill.d.quæst.13.nu.19.Adden.ad Greg. XV.dec.23.n.7.* De dicto autem consensu præstito non potest dubitari, dum Hieronymus Procurator Magdalenæ sub die 11. Septembris institit deliberari vltimo oblatori, † hoc enim mo- 15
do declarauit, se contentum habere fidem de pretio d.*Summario,n.4.*&, † ad effectum, de quo 16
agitur, sufficit consensus de tempore deliberationis, *Mangill.d.quæst 13.nu.18. vers.& ratio est, Rota dec.232.n 4.* vbi cessat, stante consensu Creditoris in actu deliberationis, *p.4.recent.Adden.ad dict. dec.23.n.6.*

Minusq; obesse videtur, quod talis deliberatio fuerit facta absenti, quia, † cùm præces- 17
serit oblatio per ipsum Sfortiam facta, & subsequuta fuerit ratificatio d.deliberationis per acceptationem possessionis vigore mandati de immittendo concessi per solutionem pretij per eumdem Sfortiam factam, vt apparet ex ejus *Summ.n.5.& sequen.* Ista quidem possunt sufficere ad supplendum defectum ejus absentiæ in actu deliberationis, *Fabian. de Mont. de empt. & vendit.quæst.5.n.91.vers.nec requiritur,*& comprobatur per *Scac.in ejus tract. & de jud.glos.14.q.29.sub n. 86.* idem dicendum est, & sequitur *Valasc. decis.37. num.3.*

Tandem cessat objectum factum respectu quartæ oblationis majoris in scutis viginti quinque; Quia † oblatio Sfortiæ licèt fuerit 18
minor in quantitate, est tamen judicanda major, cùm fuerit simplex, & sine vllâ conditione; alia verò quamuis major fuit conditionalis, & per consequens non erat attendenda, *Grat.discept.for.c.7.n.4. Alex.conf.78.* viso, & diligenter, *nu. 29.lib.5.Grat.conf.93.n.75.lib.1. Rota dec.492.nu.14.coram Papa Greg. XV.*

Et ita, &c.

R.P.D. VEROSPIO.

Portuen. Stagni.

Veneris 8. Febru. 1647.

SVMMARIA.

1 *Heredi licitatoris de adepta post ipsius mortem possessione non docenti non cõpetit manutentio, & n.8.*
2 *Immissionis petitio est possessionis exclusiua.*
3 *Manutentio non datur sine possessione.*
4 *Possessio penes duos in solidum esse non potest.*
5 *Manutentionis decretum absque actuali apprehensione non transfert possessionem.*
6 *Locatio sine receptione pensionis non probat possessionem, secus cum perceptione, & n.4.in fin.*
7 *Detentio mutata censetur in possessionem legitimam ex superuenienti titulo absque alia animi declaratione, Lim.vt n.9.*
10 *Tituli nullitas opponi potest etiam in judicio manutentionis vti possessionem perimens.*

DECISIO CCXXVII.

RE proposito dubio super manutentione portionum in Campo Salino, & Stagno Portuen. participantibus absolutè denegata. Victorio vero Piccino post obitum sui Patris,

cui tamquam vltimo licitatori fuerant deliberatæ, sub eadem forma, iterum hodie Domini
1 eam denegarunt. Quia † Victorio post mortem Patris obstat defectus possessionis nullis acti-
2 ctus justificatæ, † ac exclusæ ex petita tunc temporis immissione earumdem portionum, vt tradit *Card. Mantic. dec. 20. n. 1. & 174. nu. 5. & 7. p. 4. diuers. & coram Seraphino decis. 1268. in fin. coram Caualer. 534. n. 5. coram Burat. 160. vbi Add. n. 17.*

Participantibus verò pariter obstat non ju-
3 stificata possessio, † sine quâ manutentio non conceditur, vulgato *§. retinendæ & §. hodie, Instit. de interd. Menoch. de retinen. remed. 3. nu. 260. Boccat. de interd. vti possid. c. 10. n. 7.*

Hæc enim participantium possessio excluditur, durante vita Marci Catalani ex pluibus locationum instrumentis proprio nomine stipulatis à Francisco Piccino effectum sortitis
4 per receptionem pensionis conuentæ, cùm † penes duos in solidum esse non possit, juxta *reg. tex. in leg. 3. §. ex contrario, ff. de acqui. poss. & in l. si duo. ff. vti possid.* Post obitum verò ejusdem Marci, nec probata dici poterit, vel ex decreto manutentionis reportato à Iudicibus per A. C. de-
5 putatis, dum † illud absque actuali apprehensione possessionem transferre non potuit, *juxta tex. in l. 1. §. si vir. ff. de acq. poss. & in l. denique, ff. quibus ex caus. major. Oldrad. cons. 227. nu. 5. vers. sed ad id respondetur dupliciter, Rota coram Gregor. dec. 546. nu. 9. & coram Cassad. dec. 7. de caus. poss. & propriet. num. 1.* Vel ex locationibus de anno 1633. & 1639. post obi-
6 tum Francisci per actis, † dum conuenta ibidem pensio à locatoribus non probatur recepta, vt probat *tex. in c. inter dilectos, in fi. de fid. instrument.* & notant *DD. in l. qui vniuersas, §. qui per colonum, & in leg. quamuis. §. si conductor. ff. de acq. poss. Gabr. de locat. concl. 4. nu. 1. Rota dec. 1. de fid. instrument. in antiq.*

Non obstat, quod omnia emolumenta ex prædictis locationibus retracta, diuisa probentur inter Particpantes, qui idcirco vti portionum controuersarum detentores debeant manuteneri, attento præsertim superuenienti titulo juris accrescendi per obitum Marci Aure-
7 lij purificato, ex quo † detentionem in possessionem legitimam absq; aliâ animi declaratione sibi mutasse censentur.

Quia controuersarum portionum possessio Francisco antea attributa non probatur à Participantibus formaliter occupata post illius
8 obitum, † nec videtur idcirco manutenibilis, vti innixa soli juris accrescendi titulo per plures decisiones coram Eminentiss. D. meo Card.
9 Panzirolo excluso, aq; rejecto; † Ejus enim nullitas impedimento fuit, quum Participantes causam possidendi sibi mutare potuerint, vt præter relatos in decisione præterita notant *Add. ad dec. Gregor. 546. n. 15.* & aduertit *Rota in Romana domus ad Transtyberim 18. Aprilis 1644. coram R. P. D. meo Bichio*, & † potest in hoc, licet summariissimo possessionis judicio opponi, ex quo possessionem perimit, vt firmat adducta *dec. in Romana Domus ad Transtyberim, & in Romana officij Mandatariatus 23. Martij 1637. coram Eminentiss. Card. Panzirolo.*

Et ita vtraque, &c.

R. P. D. ROYAS.

Ariminen. Carcerationis.

Veneris 15. Martij 1647.

SVMMARIA.

1 Restitutio aduersus aditionem hereditatis commissa executionem impedit, non secus ac appellatio.

2 Ampl. eo fortius post inhibitionem.

3 Attentata post inhibitionem sunt reuocanda.

4 Executio cœpta non retardatur per subsecutam restitutionem in integrum,

5 Executio cœpta dicitur per relaxationem mandati, vel executorialium, etiam si ad actualem pignorum captionem deuentum non sit.

6 Inhibitio sufficit præsentata aduersario, vel illius procuratori, & Birruariis in actu carcerationis, vt ea inde vti attentata reuocetur.

7 Inhibitio post captam etiam executionem eam retardat, donec moderetur.

8 Subreptionis exceptio non excusat ab inhibitionis obseruantia.

9 Subreptionis commissionis cognitio non spectat ad partem inhibitam, sed ad Principem.

10 Commissione in auocatoria mentio facienda est litis pendentia.

11 Rescripta Iustitiæ subreptitia non sunt ipso jure nulla, sed exceptionis ope veniunt annullanda, secus in rescriptis Gratiæ.

12 Attentata quæ sunt debent purgari, retractari, & in pristinum reduci.

DECISIO CCXXVIII.

INformante tantùm Bonifacio Gambuccio, dictum fuit, carcerationem non sustineri. Tum quia facta legitur, pendente causa restitutionis in integrum commissa per Signaturam Iustitiæ Vicario Ariminen. aduersus aditionē hæreditatis paternæ damnosæ factæ per eundem Bonifacium sine beneficio legis, & inuen- 1
tarij tempore, quo ipse erat minor, † quæ restitutio impedit executionem, non secus ac appellatio, *Rip. in l. 4. §. condemnatum, n. 30. ff. de re iudic. Franc. in c. bona, nu. 36. de appell. Alex. cons. 223. nu. 6. lib. 6. Benint. dec. 85. n. 11. & seqq. Rot. dec. 51. sub n. 1. vers. & ideò de appell. in nou. Burat. 504. n. 5. vbi Add. littera B.* allegat concordantes, & in puncto, quod, pendente restitutione aduersus inconsulto aditam hæreditatem sine beneficio *leg. & inuentarij esset supersedendum*, dixerunt *Nat. cons. 247. in fin. lib. 2. Odd. de rest. in integr. quæst. 89. art. 7. n. 54. & 55.* cum aliis congestis per *Marches. de commiss. p. 2. fol. 134. nu. 44. & 45.* Tum & † fortius quia deinde vigore 2
commissionis reportatæ super restitutione in integrum emanauit à Vicario Ariminen. Iudice delegato inhibitio contra omnes creditores dicti Bonifacij, & signanter contra Masios, siue illorum Procuratorem, ne auderent eum molestare; inde post ejusdem inhibitionis præsentationem Masij debebant abstinere ab vlteriori executione mandati, ita, & taliter, vt † 3
omnia in posterum gesta attentata veniant reputanda, *cap. non solum, in fin. & cap. Romana, §. sin autem post sententiam*, vbi notant *DD. de appell. in 6. Achil. decis. 29. n. 3. de appell. Rot. dict. decis. 51. num. 1. vers. vide-*

videlicet, de appell.in nou.& dec.74.num.3.& 318. num.1.part.1.recent.& part.4.dec.670.num.1. Greg. XV.decis. 305.num.1.& 465.num.4. Buratt. dec. 909.per tot.& fuit resolutum in *Romana, seu Albiganen. Bonorum 14. Decembris 1646.coram R.P. Dom.meo Cerro.*

4 Non obstat, si dicatur, quod † executio cœpta non retardetur per subsequentem restitutionem in integrum, *Lancell. de attent. part. 2. cap.18.num.131. Honded.cons.18.num.18.lib.1. Put. dec.177.lib.2.correct.Cas.de Crass.dec.1.numer.14. de restit.in integr.Seraph dec.777.numer.12.Buratt.*
5 *dec.597.n.14.* † executionem autem dici cœptam per relaxationem mandati, vel executorialium, licet ad actualem pignorum captionem deuentum non fuerit, seruat *Rota*, vt fuit dictum in *Perusina Bonorum de Seraphinis* 10.*Maij* 1600.*coram Corduba, apud Marchesi. de commiss. part. 1. fol.*480.*in Burgen.Praeminentiarum* 3. *Iulij* 1603. *coram Manzanedo*, apud eundem *Marchesi.par.2. fol.119.num.2.in Lunen.Sarzanen. Iurispatronatus 26.Februarij 1615. coram bon.mem. Archiepiscopo Seleucien.Buratt dec.268.num.5.vbi Add.littera C.* allegat concordantes.

Nam fuit per Dominos responsum, obiectum cessare in præsenti, stante inhibitione Vicarij Ariminensis Iudicis super restitutione in integrum, quæ legitur præsentata Masiis, siue illorum Procuratori, nec non Birruatiis in actu
6 carcerationis, † quibus inhibuisse satis est ad hoc, vt carceratio inde secuta tanquam attentata reuocetur, *Cas. Grass.dec.6.num.3. de caus.poss. & propriet.Rota in Valentina Praeceptoria* 10.*Maij* 1617.*coram Cardin. Virili, & in Veliterna Fideicommissi, seu Attentatorum* 13.*Maij* 1644.*coram*
7 *R.P.D. meo Cerro*; quæ † inhibitio donec fuerit moderata, etiam post cœptam executionem eam retardat, vt notabiliter declarat *Lancell. de attent.part.2.cap.18. sub numer.119.vers. premissa tamen, & cap.20.ampl.30.num.2.* loquitur in specie de carceratione facta post inhibitionem; *Rota decis.51.num.1.vers. maxime quia de appell.in nou.*

Minus obstat, quod d. inhibitio emanauerit vigore commissionis super restitutione in integrum, quæ extat subreptitia ob non factam mentionem decreti Exequatur, antea emanati contra personam, & bona propria impetrantis ob non exhibitum inuentarium, nec de inuentariatis redditam rationem; nam sat est dicere,
8 quod † exceptio subreptionis non excusat ab inhibitionis obseruantia, *Achill. dec.29. num.2.*
9 *de appell.* & ratio est, quia † cognitio super subreptione commissionis non spectat ad partem inhibitam, sed bene ad Principem, ad quem de facili poterat haberi recursus pro commissionis, & inhibitionis moderatione, vt dixit *Rota dec.513.nu.9. part.1.recent. & dec.89.num.7.apud Zacch. de oblig. camer. & in Calaguritana Beneficiorum 19.Aprilis 1613.coram Card. Sacrato, impress. apud Marchesi.de commiss.part.2. fol.478 num 2.& in Ianuen. Separationis Thori 24. Ianuarij 1646. coram R.P.D. Meltio*; & id totum facilius sibi locum vendicat in casu nostro, quo nec versa-
10 mur in commissione Auocatoria, † in qua de necessitate est facienda mentio litis pendentiæ, vt distinguit *Seraph decis.763.numer.6. Rot.decis.*

655.num.3.part.1.recent. nec docetur oppositum de subreptione coram Vicario Ariminen. cum tamen † rescripta Iustitiæ, quamuis subreptitia, 11
non sint nulla ipso iure, sed ope exceptionis veniant annullanda, *c.cæterum, c.ad audientiam, il 2. de rescript. Paris.cons.134. num.17. & seqq. lib.4. Buratt.* in terminis commissionis subreptitiæ *dec.74.num.4.* & distinguendo inter rescripta Iustitiæ, & Gratiæ tradit *Abb. in d.c. ad audientiam, il 2.num.5.8. & 14 de rescript. Menoch.de arbitr.c. 201 num.3. Sanch. de matrim. lib.8.disput. 21.num.3. Barbos.in collect.in cap. super literis, 20. num.7.de rescript.*

Quibus stantibus, cum constet, carcerationem d. Bonifacij, ac omnia alia subsecuta post d.Inhibitionem fuisse attentata ex supradictis, vtique substineri non valent. Vnde † omnia sunt 12
purganda, & retractanda, & in pristinum reducenda, vt extat decisum *in cap.veniens,de iur.iur.c. ex parte,de appellat. & in cap. non solum, in fin. vbi gloss.fin.de appellat.in 6.Caputaq.dec.56.part.1.Rota coram me in Romana Fideicommissi de Marianis 11.huius mensis Martij 1647.*

Et ita, &c.

R. P. D. CERRO.

Bononien. Legati.

Lunæ 8. Aprilis 1647.

SVMMARIA.

1 *Heredes plures tenentur pro virili ad legati solutionem in actione personali, & n.3.*
2 *Mandatum, vel sententia in parte excessiua si fuerit executioni demandata, ob illius indiuiduitatem corruit in totum. Decl. vt num.5.6. 7.& 8.*
4 *Solutio à duobus debitoribus de re communi communiter facta intelligitur ab vtroque pro rata, & vtrique prodest liberatio.*
9 *Legatarius præfertur in bonis legantis.*

DECISIO CCXXIX.

AD impediendam vlteriorem executionem contra bona Lucæ defuncti iuxta binas præcedentes resolutiones Informantes pro Gandulpho duo nouiter deduxerunt.

Alterum, quod, cum Ludouicus de Muzzolis decesserit relictis duobus filiis, Luca scilicet, & Gandulpho, qui illius hæreditatem adiuerunt, † vnusquisque ipsorum per solutionem legati, 1
de quo agitur, Eleonoræ relicti in summa scutorum 3000. teneretur tantummodo pro virili, scilicet ad libras sex mille, iuxta dispositionem *text.in l.1.§ in omnibus, vbi gloss. & Doct. C.comm. de legat.* Ideoque, dum Lucas in actu sponsalium eidem Legatariæ, illiusque Coniugi persoluit libras 800. & cessit creditum librarum 4000. consequens est, vt pro complemento dd. librarum 6000. remanserit solum debitor in libris 1200. & proinde contra illius bona hæreditaria procedi non possit ad vlteriorem executionem pro medietate summæ contentæ in mandato A.C. quod fuit relaxatum pro libris 7200.

Alterum, quod, cum d.mandatum pro præfata integra summa fuerit executioni demandatum, † dum non sustinetur quoad dimidiam debitam 2

à Gandulpho ob resistentiam pacti initi in contractu matrimonij, nec sustineri possit quoad alteram dimidiam debitam à Luca, cum mandatum, vel sententia in parte excessiua, si fuit executioni demandata, ob illius indiuiduitatem corruat in totum, *l. si non fortem, §. si centum, vbi Iason num. 1. & Castr. num. 1. & 2. ff. de cond. indeb. Card. Caua
ler. dec. 84. numer. 1. & 2.* loquens in specie de mandato relaxato contra plures hæredes.

Verum, his non obstantibus, reproposita causa, Domini steterunt in decisis.

3 Primum enim corruit ex facto, quia, licet † vera sit conclusio, quod hæredes in actione personali ad solutionem legatorum teneantur solum pro virili; Attamen non subsistit, quod solutio & respectiue assignatio dd. librarum 4800. facta fuerit solum à Luca, sed contrarium apparet ex instrumento dotali, in quo Gandulphus etiam interuenit, ac insolidum soluit, cessit, & sponsis dictum creditum inter ipsos commune assignauit; ibi, Ipse D. Lucas, D. Gandulphus eius frater, &c. & quilibet eorum dedit, cessit, &c. eidem Alexandro sponso præsenti, &c. tantam ratam partem crediti, quod ipsi Muzzoli habent cum præfatis hæredibus D. Vincentij Bantij, &c. quod quidem creditum ipsi DD. Muzzoli vna etiam principaliter, & insolidum se obligantes, &c. promiserunt, & quilibet eorum promisit dict. creditum, &c. manutenere verum, & reale iuxta formam, *& cap. process. de partib. fol. 87.*

4 † Dum enim quantitas assignata communis erat inter ipsos fratres, qui communiter pariter illam soluerunt, & respectiuè assignarunt, solutio censetur facta ab vtroque pro rata, itaut ipsorum singulis liberatio prodesse debeat, per *text. in leg. cum duo, ff. de duobus reis. Castr. cons. 392. circa fin. versic. in ea vero, libr. 1. Cuman. consil. 24. num. 2.*

5 Secundum vero obiectum † procederet, si vnus tantum adesset debitor, & contra ipsum solum mandatum fuisset relaxatum, & lata sententia, in quibus terminis procedunt etiam deducta per *Affl. dec. 218. per tot.* quem secuta fuit *Rota in Viterbien. Fideicommissi, seu Attentatorum 13. Maij 1644. coram me, §. nullaque hic articulus,*

6 † secus autem vbi, prout hic, duo, vel plures adsunt debitores, & contra omnes mandatum relaxatum fuit, & sententia promulgata, tunc enim propter diuersitatem personarum diuersæ dicuntur petitiones, *Ias. in l. scire debemus, nu. 5. vers. se-*

7 *cundo amplia, ff de verb. oblig.* itaut, † licet sustineri non possit aduersus vnum, sustinetur tamen aduersus alterum, iuxta theoricam *Bald. in l. ordo, sub n. 10 quæ de duobus, C. de execut. rei iudic.* communiter approbatam, vt per *Soccin. in l. certi condition, § quoniam igitur, nu. 11. vers. limitatur, 2. ff si cert. pet. Alex. cons. 31. n. 20. lib. 4. Caball. cons. 31. n. 3. & 4. Carpan. ad Statut. Mediolan. lib. 1. cap. 168. sub num. 6. vers fallit, si sit facta. Asin. de execut. §. 7. cap. 302. num. 2. Mangil. de subhast. quæst. 76. nu. 18. Post eod. tract. insp. 50. num. 80. cum seq. Rot. dec. 33. n. 15. part. 2. diuers.*

Nec applicantur deducta coram *Card. Caual.*

8 *dec. 84. nu. 1. & 2.* Ibidem enim † excessus erat in ipsa quantitate crediti, cum creditor in scut. 1125. obtinuerit sibi adiudicari quasdam Vineas pro scutis 1500. qui cum influat proportionabiliter iurata vniuscuiusque debitoris, operatur nullitatem sententiæ quoad omnes, secus vero quando excessus, prout hic, est solum ratione personæ. Tunc enim, etiamsi mandatum, & executio corruat quoad vnum, sustinetur tamen quoad alterum, vt dictum est.

Cæterum nihil releuat, quod mandatum fuit executum super domo, alijsque bonis Io. Paulo Lucæ filio per Eleonoram assignatis pro sua legitima materna.

Quia, præter quod huiusmodi assignatio facta fuit sine præiudicio iudicij vertentis ex causa præfatæ dotis eidem Eleonoræ legatæ, † dum 9
bona assignata proueniunt à Ludouico Auo paterno, qui legatum reliquit, vt constat ex Inuentario per eundem Gandulphum confecto, illius prætextu retardari non potest vlterior executio, cum legatum meliora, & potiora jura super illis obtineat.

Et ita vtraque, &c.

R. P. D. ROYAS.

Farsin. Bonorum.

Mercurij 10. Iunij 1647.

SVMMARIA.

1 *Emphyteusis concessa pro se, & filiis est ex pacto, & prouidentia.*

2 *Deuolutio emphyteusis ex pacto, & prouidentia non admittitur in præiudicium filiorum ex delicto patris, nisi sit circa ipsum contractum, veluti per non solutionem canonis, alienationem absque licentia, & huiusmodi. Lim. vt numero 5. 6. & 10.*

3 *Emphyteutica bona an abdicentur à filiis ob delictum patris proditionis patriæ, & applicentur fisco, est ardua quæstio.*

4 *Emphyteusis ex pacto, & prouidentia an transeat in fiscum, stante facultate alienandi, & in extraneos disponendi remissiuè.*

7 *Agens ad bona tanquam creditor fatetur se non dominum, seu dominio renunciat, & iuri sibi competenti ex præcedenti inuestitura, & numero 9.*

8 *Dominus directus an post deuolutionem, & incorporationem teneatur ad debita.*

10 *Inuestituram nouam petens renunciare dicitur antecedenti, & eo magis si obtineat.*

11 *Inuestitura posterior regulariter non præiudicat anteriori. Ampl. vt numero 12.*

13 *Inuestitura præstat legitimum titulum præscribendi per spatium 30. vel 40. annorum.*

14 *Clausula in inuestitura, Sine iniuria iuris alterius, non suspendit, sed resoluit, constito de iure, & operatur, vt intelligatur præseruatum omne aliud præiudicium præter expressum.*

15 *Nullitas subhastationis non potest allegari post 50. annos. Ampl. vt numero 16 & 17.*

16 *Obseruantia subhastationis facit præsumere, omnia fuisse validè, & ritè gesta.*

17 *Tertij ius quando non possit allegari.*

DECISIO CCXXX.

DEnegata immissione Iulio Ranallo per binas decisiones coram me sub dieb. 14. Decembris, & 18. Februarij præteriti in bonis, de quibus

quibus agitur, ex latè ibi deductis, dubitaui hodie, An inuestituræ suffragentur, & Domini negatiuè responderunt. Duplici enim nitebatur præfatus Ranallus inuestitura, quarum altera facta legitur per Abbatem Farfen. de anno 1587. Tolomeo eius Progenitori pro se, filiis, & nepotibus, altera verò per eundem Abbatem de anno 1602. eidemmet Iulio Ranallo, mox actori; quique dictam primam inuestituram contendebat non expirasse per delictum commissum à præfato Tolomeo Patre, & Delio Patruo, ac confiscationem ex eodem delicto sequuta, eò quia
1 † emphyteusis, veluti concessa pro se, & filiis, sit ex pacto & prouidentia, *cap. 1. in princ. de concess. feud. Menoch. cons. 1153. num. 4. Peregr. consil. 28. num. 11. lib. 1. Rosental. de feud. cap. 11. concl. 7. nu. 5. Buratt. dec. 907. nu. 1. Reuerendiss. Duran. dec. 410.*
2 *num. 5.* & sic † non deuoluuntur ad Dominum directum in præiudicium filiorum ex propria persona vocatorum ob delictum progenitoris, nisi commissum sit circa ipsum contractum, veluti per non solutionem Canonis, per alienationem bonorum absque licentia Domini directi, & alia huiusmodi, vt distinguit *Bart. in l. 1. num. 3. ff. de interd. & legat.* quam sequitur *Ruin. consil. 117. num. 8. lib. 1. Gabr cons. 73. num. 3. & seq lib. 2. Corb. de caus. priuat. ob mort. Ciuil. num. 26. & seq. Mant. de tacit. lib. 22. titul. 30. num. 12. vers. sed si pater, Mohed. dec. vnic. num 3 de pœn.*

At in casu nostro tale delictum non extare probatum contendebatur, imò neque assertum crimen læsæ Maiestatis ob prætensam Patriæ proditionem, eam tradendo manibus 400. bannitis, nec propterea visum fuit Dominis, esse in præsenti discutiendam arduam illam quæstio-
3 nem, † an ob præfatum delictum proditionis Patriæ, bona abdicentur à filiis in inuestitura comprehensis, ita vt illa transeat in fiscum, quam tractant adducti per *Fulgin. Modern. Fulginaten. de iur. emphyt. tit. de successi. in bon. emphyt. q. 4. nu. 6.*
4 *cum seq.* prout nec alteram quæstionem; † an emphyteusis ex pacto, & prouidentia transeat in fiscum in casu, quo in inuestitura fuerit concessa libera facultas alienandi, & in extraneos disponendi, super qua quæstione remissiuè ratiocinetur *Corbul. de iur. emphyt. tit. de caus. priuat. ob mort. ciuil. num. 31. & seq. vsque ad num. 64.* vbi allegat concord & concludit pro negatiua.

Sed, quod Dominos mouit ad resoluendum, inuestitura non suffragari potissimè fuit, quod clar. mem. Card. Montaltus, nempe Alexander tunc Abbas Farfen. Dominus directus dd. bonorum ob delictum Tolomei, & Delij præfatorum
5 † bona controuersa tanquam confiscata, & deuoluta sibi applicauit, ad congesta per *Fulgin. Modern. in tit. de successi. in bon. emphyt. d. q. 4. nu. 7.*
6 † nec venit hæsitandum, quin valuerit illa applicare, etiam in præiudicium filiorum, quando filii, vt in præsenti, consenserunt, vel iuri ex primordiali inuestitura illi competenti expressè, siue tacitè renunciauerunt, *text. in cap. 1. qui succes. dar. teneantur, vbi Hiescer. num. 4. & seqq latè Rosent. de feud. cap. 6. concl. 16. num. 8. & 14. & per tot. & ibi litt. L. Scrader. eod. tract. part. 3. capit. 2. n. 31. Barchol. de feud. cap. 7. n. 20. egregiè Hartaman. Pistor. quæst. Iur. lib. 2. p. 2 q. 27. nu 41. & seqq. Facchin. contr. iur. lib. 7. cap. 30. vers prioris, Dec. cons. 468. num. 27. Natt cons. 505. n. 17. Bursatt. consil. 112. num. 17. Surd. cons. 573. sub num. 25. Thesaur. decis. 227. num 7. Rot. in Romana pretensæ deuolutionis 14. Iunij 1608. coram Manzanedo.*

Immò præfatum Iulium Ranallum renunciasse dict. primæ inuestituræ constat tum ex eo, quia † iudicium intentauit contra d. Abbatem 7 Dominum directum vti creditorem Tholomei progenitoris ex causa dotis maternæ ad hoc, vt sibi de bonis deuolutis, & confiscatis satisfaceret, nam est incompatibile, quod bona tanquam merus creditor repeteret, nisi in necessarium antecedens dominio super eisdem bonis sibi vigore antiquarum inuestiturarum competenti renunciasset, & consensisset illorum incorporationi, vt supra perfectæ per Abbatem Dominum directum, † citra quam est indubitatum, quod 8 Dominus directus non poterat ad debita conueniri, ad *text. in l. neque pignus, ff de reg. iur. Negus. de pign. 1. memb. 5. part. n. 4. & 48.* † ex præfata 9 autem petitione crediti resultare renunciationem Iuris competentis ex præcedenti inuestitura, dixerunt *Cur. iun. in l. debitori, in fin. C. de pact. Soccin. cons. 45. num. 4. lib. 4. Peregr. consil. 55. num. 11. post med. & nu. 12. libr. 4. Petr. Bimius cons. 272. num. 16 & seq.*

Tum & fortius, ex quo idemmet Iulius successiuè preces porrexit d. Abbati Farfen. Domino directo ad hoc, vt ob amorem Dei sibi bona controuersa relocaret, nouamque concederet inuestituram, † quo fit, vt dicatur renunciasse 10 d. primordiali inuestituræ, & iuri sibi ex ea super illis bonis antè competen. ad *text. in c. ex ore, vers. per hoc, de his,* quæ fiunt à maiori parte Capituli, *Dec consil. 206. numer. 7. vers. vbi exhibens;* stante maximè, quod in exequutionem præfatarum precum nouam inuestituram independentem ab antiqua, idem Iulius Ranallus acceptauit vigore specialis rescripti d. Abbatis Farfen. Domini directi.

Sublata igitur è medio prima inuestitura Ranalli præfati, † non est dicendum, d. nouam, & 11 secundam inuestituram posse suffragari eidem Iulio Ranallo in concursu alterius anteà concessæ, Fœlicibus per eundem Abbatem Farfen. *Paul. de Castr. cons. 142. in fin. lib. 2. Dec. consil. 163. num. 3. & 390. num. 2. in fin. Paris. cons. 1. num. 105. cons. 11. nu. 18 lib. 1. Cephal. cons. 367. num. 9 & seqq. Greg. XV. dec. 105. num. 19.* † præsertim quia hæc 12 inuestitura concessa eisdem Fœlicibus fuit diuturno temporis interuallo obseruata, & dd Fœlices extabant in possessione, priusquam vltima inuestitura d. Iulio Ranallo concederetur, *l. quoties, C. de rei vendic. Crauett. cons. 77. num. 18. vers. simile videmus, quando Honded. cons. 52. num. 40. lib. 1. Bursatt. cons. 144. num. 23. Rouit. cons. 79. nu. 4. libr. 2. Paris. cons. 1. numer 98. & cons. 2. numer. 24. & cons. 17. num. 6 & 17. & cons. 22. num. 18. lib. 1. Rot. decis. 158. num. 22. apud Modern. Perus. de manut. Greg. XV dec. 105. n. 19.*

Quibus accedit, quod d. † Inuestitura con- 13 cessa eidem Angelo Fœlicio præstat legitimum titulum præscribendi d. bona, licet emphyteotica, etiam per solum spatium 30. vel 40 annorum, vt per *Francisc. de Curt. cons. 82. col. 3. vers. & si opponatur,* quem refert, & sequitur *Paris. cons. 23. numer. 195. vers. & ad plenum conclusionem istam*

Prosequitur, & n.197.vers.& quia iste casu, volum. primo.

Nil obstat, quod in inuestitura Fœliciorum concurrat clausula sine iniuria Iuris alterius, nam vt respondent dd. decisiones coram me in
14 hac causa super articulo Immissionis, † talis clausula non suspendit, sed resoluit, constito de præcedenti Iure alterius, *Rot.dec.513.num.3.p.1. rec.*ita, & realiter, vt veniat intelligendum, fuisse præseruatum omne aliud præiudicium præter expressum ex *Parif.cons.70.nu.12.lib.1. Mandos. cons.10.num 14 Sarnen.in reg.de iure quæsit.quæst.1. num 14 Vera.dec.284 lib.1.* cum aliis relatis in dd. decisionibus in hac causa, & in casu nostro non est dicendum, constare de anteriori Iure d. Iulij Ranalli, dum ex supra deductis nullo pacto iuuari potest antiqua, & primordiali inuestitura concessa per Abbatem Farsen. eidem Tolomeo progenitori.

Ad ea, quæ dicta fuere circa nullitatem Iudicij subhastationis, & sententiæ alias latæ ad fauorem præfatorum de Fœlicibus, dum iudicium intentarunt tanquam creditoresque Do-
15 minici, † nimis sero opponi, nempe post cursum 50. annorum, Domini dicebant, iuncta etiam
16 obseruantia, † quæ facit præsumere, omnia fuisse validè, & ritè gesta, *Seccin cons.266.numer.34. lib.2.Duran.454.num.3.* præsertim cum dd.sententiæ non fuerint cum ipso Ranallo latæ, siue eius authoribus, dum illi iam extabant bonis omnibus priuati, sed bene cum fisco tunc posses-
17 sore bonorum, † inde non amplius valet objicere Ranallus de iure tertij, *Surd. cons.557.nu.2. Rot dec. 277.num.7. & 385.num.4. part.1.recent.* & in vltima decisione in hac causa §. *animaduertebant*, & §.*sequenti.* sat est etiam respondere, prout respondetur in eadem decisione §. *nec est verum.* quod mox dd. de Fœlicibus vltra d. sententiam habent inuestituram ab eo independentem, idcircò id totum non releuat, nec est habendum in consideratione.

Et ita resolutum vtraque parte informante, &c.

R. P. D. ROYAS.

Romana Executionis trium conformium.

Lunæ 27. Ianuarij 1648.

SVMMARIA.

1 *Possessor rei ritè, & rectè subhastatæ spoliatus est ad illius possessionem reintegrandus.*

2 *Confinium diuisione discernitur, quod cuiusque est.*

3 *Inclusum in venditione censetur, quidquid intra limites assignatur, nisi contrarium probetur.*

4 *Pretij quantitas indicat quid in venditione comprehendatur.*

5 *Venditionem fatetur, qui illius rescissionem petit.*

6 *Probationes dubiæ, vel coniecturales non admittuntur contra instrumentum, & partis confessionem.*

7 *Solutiones æquiuocæ non probant sufficienter, ex qua causa factæ sint.*

DECISIO CCXXXI.

PRætendentes Cappellani Cappellę Burghesię in Basilica S. Mariæ Maioris, domum controuersam non esse comprehensam in venditione facta de anno 1521.q. Stephano de Amannis per Canonicos S. Laurentij in Lucina, in quorum locum extant dd. Cappellani subrogati sed illam remanere sub illorum directo dominio in vim locationis per eosdem Canonicos de anno 1615.factæ intentarunt, iudicium coram bo.me. Monaldense contra Iulianum Turpinum illius possessorem pro canonibus decursis, & non solutis, ac obtinuerunt mandatum executiuum, cuius vigore subhastata, & deliberata fuit prædicta domus, sed ad eius possessionem reintegrandum esse Turpinum, declarauit per sententiam R. P. D. de Rosis, quam in aliis instantiis confirmarunt RR. PP. DD. Figinus, Baranzonus, & Amadeus, reuocando alias duas sententias ad fauorem Cappellanorum latas confirmantes d.subhastationem, & deliberationem; Idcirco, deuoluta postmodum huiusmodi causa ad Rotam, & meritis dd. sententiarum per DD. bene examinatis, resolutum fuit, sententias ad fauorem Turpini latas esse iustas.

Iustitia autem illarum clara desumitur, ex quo prædicti Canonici licet de anno 1515 locauerint q. Gaspari de Christianis d. domum pro annuo canone ducat.20. cuius tertiam partem anno sequenti 1516. d. Gaspar relocauerit q.Stephano de Amannis pro rata canonis illi tangen. tamen de anno 1521.dd. duas tertias partes, quæ remanserunt prædicto Gaspari, ob non adimplementum in fabricando ad formam concessionis deuolutas libere Canonici vendiderunt d.Stephano pro ducat.160. Quapropter, attenta d. venditione auctoritate Apostolica confirmata, nullo modo Turpinus condemnari debebat ad solutionem canonum vigore d.locationis per venditionem expiratæ, itaque † iuste hac de 1
causa subhastata, ac deliberata fuit prædicta domus, ideoque iure merito Turpinus reintegrandus est ad eius possessionem, sicut declarant præfatæ sententiæ.

Nec dicatur, quod in prædicta venditione solum comprehensa fuit vna tertia pars dict. domus, aliæ vero duæ remanserunt sub locatione prædicta, &, dum Turpinus non solum possidebat d. tertiam partem venditam, sed etiam alteram illi contiguam, pro qua soluebatur canon, ille obligatus erat ad d. solutionem iuxta formam instrumenti.

Nam satis apparet ex instrumento venditionis dd. duas tertias partes esse in illo comprehensas, dum assignatur pro confinibus domus habitationis d. Stephani, quod tamen verificari non posset; si vere comprehendatur tantum vna tertia pars, quæ est posita in angulo domus, & confinat cum altera tertia parte ad dd. Canonicos deuoluta; non autem cum parte ad Stephanum spectante posita in altero angulo, Vnde dicendum est, quod in d.venditione comprehensa fuit non solum pars posita in angulo, sed etiam pars posita in medio domus, cum qua confinat domus d Stephani, vt dicitur in d instrumento venditionis, † per confinium enim diuisionem 2
discer-

discernitur, quod cuiusque sit, vt habetur in *c. forus de verb. signific. Rota dec. 256. n. 1 part. 6. rec.*
3 & semper † censetur inclusum, quidquid intra limites assignatur, nisi contrarium probetur, *Soccin. consil. 86. nu. 6. Natt. consil. 514. num. 31. Rota in Balneoregien, Bonorum 30 Octobr. 1589 coram Cardin. Hieronymo Pamphilio, & in Assisien. Bonorum 2. Iunij 1627. coram Cardin. Vrsili.*

Vlterius ex pretio constituto pro d. venditione in ducat. 160. sufficienter resultat, quod ambæ partes venditæ fuerunt. Nam ex prædictis duabus partibus Canonici solum exigebant annuum canonem ducat. 13. & vnius tertij, vt constat ex d. instrumento locationis, ac ex pretio retracto à prædicta venditione acquisitus fuit annuus redditus ducat. 12. qui certè non congruit vni tertiæ parti domus existenti in angulo, pro qua solum, attenta prætensione Cappellanorum duo ducati solui debebant, dum pro alia tertia parte, quam negant comprehendi in venditione, exigere volunt ducat. 11. Vnde, dum d. pretium in ducat. 160. constitutum correspondet vtrique parti domus, concludi debet, vtramque partem fuisse comprehensam in venditio-
4 ne; nam † ex quantitate pretij constituti colligitur, quicquid fuerit comprehensum in contractu venditionis, *glos. in l. 1. §. qui superficiem. verb. agendo, ff. de superfic. Bart. in l. patronus, §. 1. de leg. 3. Alexan. in l. 2. §. prius, num. 10. ff. de vulg. & pupill. substit. Dec. cons. 347. numer. 2. in fin. Greg. XV. decis. 126. num. 9.* Hocque magis comprobatur ex confessione Canonicorum emissa in monitorio obtento ab A. C. super rescissione d. venditionis, in quo petunt relaxari dd. duas tertias partes ven-
5 ditas, † ex qua confessione concludentissime probatur, dicta venditione comprehendi vtramque partem, *leg. cum precum, C. de lib. caus. Gabr. de confess. concl. 4. num. 1. & seq. Greg. XV. decis. 200. n. 5. & decis. 458. n. 3.*

Non obstat, quod in instrumento venditionis pars, quæ vendebatur, dicatur destinata ad vsum fœni, &, quæ controuertitur, destinata ad vsum granariorum; Quia, quicquid sit de hoc, magis inhærendum est assignationi confinium,
6 & quantitati pretij, &, † cum Turpinus habeat intentionem fundatam in publico instrumento corroborato ex propria confessione alienantium, non sunt admittendæ in contrarium probationes dubiæ, vel fundatæ in solis coniecturis, *Honded. cons. 39. numer. 72. lib. 2. Natt. cons. 358. n. 13. Rota decis. 115. n. 3. p. 7. recent.*

Solutiones canonum per Stephanum factæ, ac liber censualis Canonicorum, vbi prædictus Stephanus Amanuus describitur debitor in ducat. 11. annis, licet emanauerint post d. venditionem, tamen non probant dd. partes in ea non comprehendi. Quia prædicta verificari possunt, quod facta fuerint ne dum pro tertia parte, vt supra Stephano concessa de anno 1516. sed etiam pro altera domuncula eidem concessa de
7 anno 1528. Ideoque, cum prædictæ † solutiones sint æquiuocæ non sufficiunt ad probandum, prædictas partes non fuisse comprehensas, *Rota decis. 195. n. 9. par. 1. recentior.* cum aliis allegatis in *Romana Domus 14. Iunij 1641. coram Reuerend. P. Domino meo Bichio.*

Et ita vtraque, &c.

R. P. D. GHISILERIO.

Ariminen. Manutentionis.

Veneris 5. Iunij 1648.

SVMMARIA.

1 *Manutentio competit emptori à licitatione, cui ritè, & rectè res fuerit deliberata cum subsecuta possessione, & num. 11.*
2 *Citatio per contradictas satis, & contra obligatum in Curia in forma Cameræ.*
3 *Scientia contellaris etiam probatur.*
4 *Procuratorem aliquem esse non sufficit, nisi constet de mandati acceptatione in illa causa.*
5 *Deliberatio facta etiam pro expensis illiquidis, & à Iudice non taxatis corruit in totum.*
6 *Læsio in deliberatione an impediat manutentionem.*
7 *Pretium rei venditæ post duos annos à die eiusdem deliberationis percutere dicitur ipsius deliberationis tempus.*
8 *Valor stabilium solet constitui ad rationem quinque pro centenario.*
9 *Læsio enormissima reddit subhastationem ipso iure nullam, non annullandam.*
10 *Læsio desumenda est ex valore de tempore deliberationis, & venditionis.*
11 *Instrumenta, & iura non producta tamquam non de actis, & extra mundum non attenduntur, nec probant læsionem, nec impediunt possessoriæ manutentionem.*
12 *Rescissionem contractus, seu subhastationis petens non auditur, nisi pretio, & acceptis restitutis, vel oblatis.*
13 *Ablatiuus absolutus facit conditionem.*
14 *Eligere potest emptor, & conuentus ad contractus, seu subhastationis, & adiudicationis rescissionē ex læsione, an velit pretium iustum supplere, vel rem reddere, pretio restituto.*

DECISIO CCXXXII.

Ex rationibus, & fundamentis adductis in decisione in hac causa facta sub die prima Iunij 1647. iterum fuit resolutum R. P. D. Ioanni Ghino habenti causam à Ballapanibus creditoribus Iulij Mastini in scutis 430. pro quibus ab A. C. obtinuerunt mandatum de manutenendo in possessione dicti prædij ritè, & rectè subhastati, & deliberati Ballapanibus tamquam tertiis, & maioribus oblatoribus, postea illud vendiderunt eidem R. P. D. Ghino, possessione subsecuta, † cuius ratione ei debetur manu- 1
tentio in vera, & actuali possessione, non obstantibus illis, quæ iterum repetebantur pro parte dicti Iulij.

Nam, quod attinet ad prætensam nullitatem processus A. C. elicitam ex defectu citationis, & quod non potuerit procedi per contradictas, nisi prius probata absentia Iulij ab Vrbe, satis superque remouetur ex allegatis in decisione in § prætensa nullitas, vbi conuincitur, quod † con- 2
tra obligatum in Curia in forma Cameræ, sicut erat Iulius, possit agi per contradictas, nec sit necessaria vlterior citatio personalis, aut Domini

Principalis debitoris, quidquid dicat *Gratian.* cum aliis ab eo relatis *discept.686. num.18.* quod ante huiusmodi processum præcedere debeat aliqualis probatio absentiæ debitoris, vel non applicatur, ex quo non loquitur de obligato in forma Cameræ, vel in præsenti cessat, cum ex litteris missiuis eiusdem Iulij, quarum vigore fuit susceptus terminus 30. dierum ad soluendum debitum, satis constat de eius absentia, sed in hoc casu fuit etiam citatus Iulij procurator, qui in Vrbe aderat, &, quamuis erratum fuerit in nomine, cum loco Iosephi fuerit citatus Stephanus Fabrettus frater, tamen ex deductis in decisione in §. *nec facit*, satis constat de identitate personæ, quodque ad ipsum Iosephum procura-
3 torem peruenit citationis scientia, † quæ etiam coniecturis probari potest, *Bald.cons.392.num.1. lib.1. Alexand. consil.187.num.8. lib.2. Soccin.iun. cons.116.num.47.lib.1. Guidopap.consil.23.num.20. Cephal.consil.114.num.15. Rot.in Romana Diuisionis 20. Iunij 1639. coram Rener.P.D. meo Bichio*, præterquam quod informantes pro D. Ghino, & Bellapanibus addunt, quod non docetur,
4 † prout debet, d. Iosephum acceptasse mandatum procuræ Iulij in hac causa, sed tantum in alia causa diuersa, quæ de anno 1642. pendebat in Rota.

Alia nullitas in præteritis positionibus non deducta, nempe quod deliberatio facta fuerit Bellapanibus etiam pro scutis 30. pro expensis,
5 non adhuc à Iudice taxatis, † quo casu ratione illiquiditatis, & excessus prætenditur, deliberationem corruere in totum, cessat ex facto, ex quo patet, dd. Ballapanibus in vim prædicti mandati fuisse primo loco consignata scuta 103. 70. deinde per aliud mandatum postea obtentum in vim pacti appositi in instrumento obligationis, casu, quo aliud ex bonis Iulij venderetur, ipse teneretur soluere totam summam debitam, Bellapanibus, fuisse consignata alia scuta 200. & demum fuisse taxatas expensas in scutis 40. ad quorum computum fuit eis consignatum residuum cædulæ ascenden. ad scuta 17.

6 Neque † potest impedire manutentionem allegata læsio, quæ prætenditur probari ex instrumento deliberationis, & venditione immediatè subsequenti facta D. Ghino, cum Prædium fuerit deliberatum pro scutis 430. tantum, & tamen statim venditum pro scutis 840. ex locatione ad
7 quadriennium facta de anno 1638. † quæ videtur percutere tempus deliberationis, licet duo circiter anni intermedij fuerint, *Rot. coram Caualer. decis.458.num. 4.* qua constat, Prædium
8 fuisse locatum pro scutis annuis 75. † quæ summa ad rationem quinque pro centenario, vt solet in stabilibus, iuxta *Gloss.* communiter receptam in *auth præterea, C.de Sacrosanct.Eccl.* constituit in proprietate valorem scutorum 1500. ex venditione eiusdem prædij aliis facta de anno 1627. per DD. de Caprinis eidem Iulio pro scutis 1850. ex fide æstimatorum loci vbi est situm Prædium controuersum referentium valorem eiusdem Prædij in scutis 80. pro qualibet tornatura, quæ in totum constituunt summam scutor. 1800. & vltra, & damnum ex epistola eiusdem Ioannis Bellapani sub die 11. Nouembris 1647. ad cuius instantiam emanauit deliberatio, continens, quod reperiebatur oblatio scutorum 1100. quibus omnibus simul iunctis prætenditur probari, Prædium esse longè maioris valoris, vt propterea † stante læsione, reddatur 9
subhastatio ipso iure nulla, non autem annullanda, *l.2.C.de rescind. vend. Thesaur.decis.65. num.7. Fontanell.dec.64.num.2. & 3. & dec.66.num.7. & in tit.de pact.nuptial.gloss.2.dec.7.num.59.* ad hoc tradita per *Postium de subhast.insp.59.nu.5.* & per *Gratian discept.823.nu.8. & 39.* Quia, vltra quod omnia instrumenta, & locationes de partibus loquuntur de scutis monetæ Romandiolæ, scilicet bonenor.84. pro quolibet scuto, &, quod pro parte D. Ghini docetur de instrumento locationis factæ per Iulium anno 1642. pro scutis 42. monetæ Romanæ ad quadriennium, ex qua videntur tolli antecedentes locationes, & extraiudicialem relationem, cum ex illa desumatur valor de tempore deliberationis, & venditionis, † quod in læsione attenditur, *l.si voluntate, Cod. de rescind. vendit.cap.cum dilectis. vbi glos.in verb. tunc valentis, de empt. & vendit.cap.vi super de reb.Eccles.non alienand. Gabr.concl.1.num.46. de empt.& vendit. Rot.in Romana Casalis Iuliani 19. Iunij 1645.coram Lotta*, † Instrumenta, & iura ad probandam læsionem deducta nunquam fuerunt producta, nec facta de actis, & per consequens extra mundum extare dicuntur, *Rot. in Placentina Deuolutionis 11. Maij 1602.coram Penia* & circa ea non est immorandum, sed interim, donec fiant de actis, & discutiatur de eorum viribus. R.P.D. Ghino est danda manutentio, præsertim quia adhuc persistit in oblatione aliàs facta dimittendi Prædium, restitutis sibi scutis 840. quæ omninò restituenda sunt, cum cesserint in vtilitatem Iulij debitoris, & interim emptor est manutenendus in possessione, ex regula, quod † petens rescissionem contractus; seu adiudica- 12
tionis, etiam præcedente subhastatione, non est audiendus, nisi pretio restituto, *l.si ante, C.de pact.int.emptor. & vendit.l.vtere. & l. si prædium, C.de præd.minor.& l.pen. §.fin.ff. de reb.cor. Rolan. cons.7.num.3.libr.3. Afflict.decis.220.num.4.* vbi, quod, quando quis vult agere aduersus transactionem, tenetur restituere, siue offerre accepta in primis, & ante omnia, per *text. in l.si diuersa pars, C.de transact.in princ.* ibi, refecta alia pecunia, † qui, cum loquatur per ablatiuum abso- 13
lutum, facit conditionem, *Vrsil.ad Afflict.d.dec. 220.num.2. ita Modern. Pisaur.de subhast. & licitat.quæst.47.num.15.& quæst.48.in princ.* neque potest cogi ad supplendum iustum pretium, quia † in eius electione est, vel restituto pretio, Præ- 14
dium reddere, vel iustum pretium supplere, *in text. l.rem maioris, C.de rescind. vendit.* in qua disponitur, electionem esse emptoris ibi, vel si emptor elegerit, *vbi gloss.in eodem verb.elegerit*, quæ firmat, in potestate emptoris esse, *Ant. Pinell.in dict.l.rem maioris, part.3.num.11.* iuxta electionem, quæ de iure datur conuento, vt notat *Bart. in dict. l.rem maioris, & Angel. in §. si quis agens, num.5.vers.vltimo in ista materia, Instit. de action. Gomes.var.resolut.tom.2. capit.2.numer.22. in princip.*

Ex quibus DD. steterunt in decisis prima Iulij 1647.

R.P.

R. P. D. CERRO.

Romana Residui Dotis.

Lunæ 15. Iunij 1648.

SVMMARIA.

1 *Tutor soluens liberè posterioribus creditoribus, scientiam habens anteriorum, non procurata cautione de restituendo prioribus, & potioribus, tenetur ad horum fauorem de proprio, ac si non soluisset, & num.7. Ampl. vt num. 10. & 17.*

2 *Inuentarium inducit scientiam, & probat contra conficientem, & ipsius heredes.*

3 *Scientia crediti quando probetur ex inhibitione creditoris, & epistola debitoris, & n.5 & 6.*

4 *Scientia crediti anterioris probatur leuioribus probationibus.*

6 *Epistola vt probent debitum contra scribentem, debent continere explicitam promissionem, non autem sufficiunt verba vrbana, seu curialia.*

8 Thesaur.jun qu.16. num.10. & 13. *declaratur, & num.19.*

9 Rot.recent.par.4.tom.1.dec.443. num.6. *declaratur.*

11 *Creditor anterior, licet in diem, vel sub conditione, præfertur posteriori puro, & libero.*

12 *Obligatio in diem non tribuit actionem ad effectum exactionis ante diei euentum.*

13 *Declar. vt tamen ex ea agi possit, vt soluatur, adueniente die & peti possit assecuratio, si sit timor, quod creditor posterior bona occupet, vel debitor dilapidet, & num.14.*

15 *Tutor præsumitur penes se habere fructus bonorum hereditariorum, & nisi de illis rationem reddat, patitur executionem mandati relaxati contra bona hereditaria debitoris, & n.16.*

16 *Ampl. vt nec hoc casu sufficiat indicare, & relaxare corpora hereditaria.*

18 *Creditor posterior, qui exegit, & bona fide pecunias consumpsit, nequit pulsari ab aliis creditoribus, quamuis anterioribus.*

20 *Lim. secus in creditoribus priuilegiatis, & signanter ex causa dotis. Sublim. vt n.21.*

DECISIO CCXXXIII.

ANno 1634. R.P.D. meus Bichius tunc A. C. in Ciuilibus Locumtenens relaxauit mandatum executiuum contra bona hæreditaria qu. Alexandri Morelli ad fauorem DD. Marcelli, Gherardi & Agnetis de Rosis pro scutis 2. mill. iisdem debitis occasione residui Dotis qu. Beatricis Morellæ, ipsorum communis matris, sed, cum vlterius petiissent illud exequi contra bona propria Francisci, & Margharitæ filiorum, & hæredum dicti Alexandri debitoris, huiusmodi exequatur denegauit, facta tamen per ipsos hæredes ad fauorem dd. creditorum cessione iurium contra R. P. D. Carolum Perbenedictum eorum tutorem, qua cessione facta, R.P.D. Argelus anno 1639. illos per sententiam definitiuam absoluit. Vnde cum creditores obtinuerint committi causam tam contra dict. D. Tutorem, quam contra D. Catherinam eius sororem, omni appellatione remota, Dubitatum An præfatum mandatum esset exequendum contra dictos Tutorem, & Catherinam, & in tertia propositione resolutum fuit, esse exequen. contra R. P. D. Perbenedictum tantum.

Moti fuerunt Domini duplici fundamento; Primò scilicet, quia D. Perbenedictus † habens certam scientiam huius crediti anterioris Marcelli, & Agnetis, nihilominus persoluit dict. D. Catherinæ creditrici posteriori scuta 3800. non procurata solita cautione de restituendo prioribus, & potioribus; stante enim dicta scientia liberè soluens posterioribus in præiudicium anteriorum habetur proindè, ac si non soluisset, & tenetur de proprio, *ex theor. Bart. in leg. fin. §. & si præfatam; num.15.* vbi etiam *Castr. num.4. vers. glossa tamen;* cæterique *DD. C. de jur. delibér. Thesaur. jun. quæst. for. lib.2. qu.16. nu.17. Grat. discept. for. cap.532. nu.6. & 7. Card. Seraph. dec.1311. nu.3.* & in similibus terminis, aliis congestis, responsum fuit in *Romana quarti dotalis 19. Iunij 1645. coram me, §. non obstat, vers. cum quia Antiq.* 1

Scientia autem visa fuit concludenter probari, tum ex inuentario bonorum hæreditariorum Alexandri per ipsum confecto, vbi illos descripsit creditores hæreditatis pro dicta dote scutor. 5. mill. † quod contra conficientem, illiusque hæredes plenam facit probationem; *l. fin. vers. sin autem, C. arbitr. tut. Bald. cons.407. numer. 6. lib.1. Rom. consil. 102. sub numer.3. vers. cum itaque, Rota in Romana Legatorum de Columna 27. Ianuarij 1614. coram bon: mem: Sacrato, penes Merlin. de legit. decis.18. num.6. in recent. decis.96 num 2. part. 7.* & *in Romana prætensi fideicommissi de Fuschu 18. Maij 1643. coram Reuerendiss. D. meo Decano, §. quo verò* Tum etiam ex inhibitione illi personaliter præsentata die 3. Nouembris 1627. ad instantiam Beatricis, & Matthiæ Gherardi eius secundi viri, ne auderet bona hæreditaria Alexandri distrahere, vendere, vel alienare in ipsorum præjudicium, summ. Creditorum primæ positionis, num.4. Et, licet huiusmodi inhibitio, tamquam impetrata de consensu vtriusque partis, non arctet ad pœnam contrauentionis, † adhuc tamen ex ea resultat concludens probatio scientiæ, huius crediti anterioris (ad quem effectum hodie deducitur) cum † hæc probetur etiam leuioribus probationibus, vt tradit *Grat. dict. cons. 532. numer.8.* & punctualiter dictum fuit in dict. *Romana quarti dotalis coram me, §. scientiam autem, circa fin.* Et denique fortius † ex Epistolis scriptis ab ipsomet Tutore, & transmissis Matthiæ, in quibus explicitè fassus fuit, hoc creditum esse anterius, illique promisit, nihil se soluturum aliis creditoribus, vt ex epistola sub die 8. Septembris eiusdem anni 1627. ibi, *Tanto più non hò d'hauer dubbio, che altri creditori siano per nocergli, essendo lei anteriore,* & infra, ibi, *Io non hò altra premura, solo che lei sia sodisfatta, poi mi auuerò anco io per recuperare quello si deue à mia sorella, &c.* ac clarius ex alia sub die 10. Octobris sequentis, ibi, *Mi scriue il Signor. Benedetto, che li creditori del Vitelleschi, doue è sicurtà il Sign. Alessandro bon: mem: fanno instantia per pagamento, &c. hò risposto, ch'io non voglio pagare vn giulio, perche vi è l'anteriorità di V. S. per cinque mila scudi, che assorbe ogni cosa, &c.* dict. Summar. num. 5. 2 3 4 5

Idque etiam si dicta verba videantur potius vrbana ad captandam scilicet gratiam Matthiæ

ne contra pupillos debitores irrueret, quàm verò obligatoria: quia creditores hodie non petunt exequi dict. mandatum contra D. Perbenedictum vigore præfatarum epistolarum, quasi quod ex
6 illis desumitur eius obligatio, † quo casu opus esset, vt explicitam promissionem continerent, ex firmatis per *Rotam in recent. decis. 227. numer. 3. part. 5.* sed illas deducunt ad effectum dumtaxat probandi eius scientiam huius crediti, illumque inducendi in malam fidem, ad quem sanè effectum, siue verba illarum sint obligatoria, siue Vrbana, & Curialia, sufficiunt.

Nec obstat, quod, nisi hæreditas succubuisset in quadam lite cum DD. de Verospiis creditoribus qu. Morelli de Morellis patris Alexandri omnibus potuisset satisfieri, indeque tutor excusari debeat, si soluit posteriori, non exacta cautione de restituendo prioribus. Placuit enim responsio,
7 quod, † dum de tempore dict. solutionis factæ in manibus Catherinæ, vltra certam scientiam crediti anterioris, de quo agitur, aderat etiam dict. lis cum DD. de Verospiis, & pendebat dubius illius futurus euentus, tutor eo magis præcauere debebat, & fortius ab ipsa exigere tenebatur dict. cautionem, ne in casu succumbentiæ (provt postmodum euenit) creditores anteriores remanerent elusi, non habentes vnde satisfieri.

Ideoque non applicantur deducta per *Thesaur. jun. dict. qu. 16. num. 13. & per Rot. decis. 443. num 6. par 4. recent.*

8 *Thesaur.* enim † defendit creditorem posteriorem, qui exegit à suo debitore, & pecuniam consumpsit, non teneri illam restituere anterioribus, nisi probetur ipsum habuisse certam scientiam ipsorum crediti anterioris, & copulatiuè etiam, quod debitor non esset soluendo, cum aliàs mala fides in ipso considerari non possit.

9 In dict. verò † *decis.* 443. agebatur in casu, quo tertio emptori demandatum fuerat, vt solueret pretium creditoribus descriptis in quadam notula sibi tradita ascendentibus præcisè ad summam pecuniarum penes ipsum existentem, cum assertione venditoris, quod non aderant alij creditores, & sic in casu, quo emptor non habebat scientiam anteriorum, vnde liberè potuit soluere posterioribus sibi demandatis, adeo vt anteriores ibidem non descripti contra ipsum nullam haberent actionem. In casu autem nostro agitur contra Tutorem hæredis debitoris, qui habens certam scientiam creditoris anterioris, & lite pendente super majori parte bonorum hæreditariorum, liberè persoluit posteriori, quibus concurrentibus, tenetur de proprio,
10 ex juribus superius adductis, & † in fortioribus quod sola etiam suspicio anteriorum sufficiat ad hunc effectum, probant omnes adducti per *Gratian. dict. cap. 532. numer. 6. in dict. Romana quarti dotalis coram me.* Eoque magis in proposito, quo verisimiliter suspicari potest, ipsum D. Perbenedictum, agnoscendo hæreditatem non esse soluendo omnibus creditoribus, gratificare voluisse suæ sorori in damnum, & præjudicium hujus crediti, cujus anterioritatem ipse certo sciebat.

Minus releuat, quod creditum, de quo agitur, non esse purum sed in diem, post mortem scilicet Victoriæ Valleranæ.

Dies enim † non impedit ortum obligatio- 11
nis, & creditor anterior, licet in diem, vel sub conditione præfertur posteriori puro, & libero ex clara dispositione *text. in leg. qui balneum. & in leg. potior. ff. qui poti. r. in pignor. habeant. Felician. de censib. tom. 1. libr. 3. cap. 3. sub num. 21. vers. plane creditor.* Et quamvis † obligatio in diem non tri- 12
buat actionem ad effectum exactionis ante euentum diei, *leg. non potest, & leg. quemadmodum, ff. de judic.* † Operatur tamen, quod creditor pos- 13
sit agere contra debitorem, vt soluat die adueniente, *leg. cedere diem. vbique gloss. Alciat. num. 10 ff. de verb. obligat. Osasch. decis. 130. num. 9. Afflict. decis. 179. num. 5. ibique Vrsillen. num. 1. Surd. decis. 120. numer. 13.* Ac † interim, donec dies 14
adueniat, potest petere bonorum assecurationem (provt factum fuit in casu nostro) si adsit timor, quod creditor posterior illa occupet, vel dilapidet, *leg. quæsitum, 14. ff. de pignor. Negus. hoc tract. in 4 part. num. 16 Felician. vbi supra dict. cap. 5. dict. num. 21. vers. quoniam interueniente.* Et consequenter eo prætextu solutio in manibus posterioris liberè fieri non poterat, ex juribus supra allegatis.

Secundum fundamentum resolutionis fuit, quia D. Perbenedictus † nullam reddit rationem 15
de fructibus bonorum hæreditariorum, cum enim præsumantur penes ipsum extare, *Surd. cons. 4. num 43. circa med. Rot. decis. 304. num. 8. par. 5. recentior.* nisi de illis integram rationem reddat contra ipsum executioni demandari debet mandatum relaxatum contra bona hæreditaria debitoris, vt docet *Bald. in l. 1. C. quand. fisc. vel priuat.* quem sequuntur *Parlador. rer. quotid. lib. 2. cap. fin. par. 4. §. 3. sub num. 1. vers. quam si bona. Guttier. de tutel. par. 2. qu. 23. num. 2. Felician. vbi supra tom. 2. lib. 2. c. 3. nu. 10. vers. tunc enim.*

Nec obstat, quod ex indicatione bonorum nuperrimè per ipsum facta in actis Notarij causæ, appareat, adesse in dict. hæreditate decem, & tria corpora stabilium, ex quibus creditores commode possunt sibi ipsis, de eorum creditis satisfieri.

Quia, præter quod bona indicata sunt illa eadem, quæ subhastata fuerunt ad instantiam DD. de Verospiis, vt in vltimo Summario Creditorum, num. 2. & 3. Prætensio, quod creditores sibi satisfiant ex stabilibus forsan locum haberet, pecunia hæreditaria non extante, vel non suppetente, secus autem vbi, provt hic, extat pecunia ex fructibus hæreditariis ab ipso perceptis, & penes eum existentibus, † tunc enim indicatio 16
stabilium non suffragatur, nec ipse licet liberatur dimittendo bona hæreditaria, sed debet in pecunia creditoribus satisfacere, vt sequendo *Bursatt. consil. 9. num. 30. & 31.* tradunt *Cyriac. contr. for. cap. 24. num. 19. cum seqq. vsque ad num. 26. Surd. decis. 30. nu. 13. vers. secundo motus fuit Senatus, nu. 14.* firmauit *Rota coram Reuerendissimo Vrgellen. decis. 1. per tot.* & signanter, *num. 19. & 30* & in sæpius allegata *Romana quarti dotalis, §. secundo quia vsque ad fin.*

Quod non euitatur prætextu, quod Matthias in quadam Epistola transmissa D. Perbenedicto sub die 20. Nouemb. 1627. reseruauerit sibi cautionem, & securitatem pro satisfactione dd. scutorum

torum bis mille super stabilibus.

Omisso enim, an ipse exinde præjudicare potuerit Beatrici, ejusque filiis principalibus creditoribus absque speciali mandato: licet ibidem ordinauerit præsentari inhibitionem super stabilibus, ibi, *e si presenti l'inhibitione per li scudi 2. mi-*
17 *la sopra li stabili*, inferius tamen † expressè declarauit, nihil soluendum esse aliis creditoribus, nisi præstita prius dict. cautione de restituendo prioribus, ad effectum, vt, adueniente die exactionis hujus residui, possit pecunias persolutas repetere, ibi, *A me pareria fosse il douere, differo sicurtà di restituire à creditori anteriori, perche per li scudi 2. mila, io hoggi non posso domandarli, mà è necessario, che, chi pigliarà detta moneta per li miei dos mila scudi, dia sicurtà à suo tempo, &c.* Hinc enim clare dignoscitur, elegisse stabilia tantummodo pro majori securitate, non autem taxatiue, liberando scilicet illorum fructus, aliaque bona hæreditaria.

Contra Catherinam vero dixerunt Domini
18 mandatum non esse exequendum, quia, † cum ipsa justo titulo exegerit dicta scut. 800. illaque bona fide consumpserit, pulsari nequit ab aliis creditoribus, licet anterioribus, vt *text. apert. in l. si alieni nummi, ff. de solut. Dec. in l singulari, nu. 6. ibique Ias. num 7. ff. si cert. pet. Menoch. consil. 300. num. 32. Surd. cons 4. nu. 10. cons. 528. nu. 29. & decis. 60. num. 9. Gratian. discept for. cap. 304. num. 1. cum*
19 *seqq. Rot. decis. 77. num. 30. & 31. part. 7. rec.* & † in his terminis procedunt deducta per *Thesaur. dict. qu. 16. num. 10.* superius ponderata.

20 Et, licet † hæc conclusio soleat limitari, quando creditores anteriores sunt priuilegiati, & signanter ex causa Dotis, vt in casu nostro, ex allegatis per *Capyc. decis. 78. num. 5. Ant. de Amat. var. resol libr. 2. resol. 51. num. 24. Cyriac. contr. 339. nu. 15.*
21 *& seqq.* † Limitatio tamen admittitur, vbi creditor posterior, qui pecunias exegit, & consumpsit, non est pariter priuilegiatus, secus autem è contra, tunc enim priuilegia conquassantur, aliisque creditoribus etiamsi anterioribus, & priuilegiatis, auocatoria non competit, per ea, quæ tradunt *Thesaur. jun. dict. qu. 16. nu. 6. Gait. de cred. cap. 4. qu. 11. num. 13. 14. & Fontanell. de pact. nupt. clauf. 5. glos. 8. par. 6. num. 31.*

Atque ita conclusum fuit omnibus informantibus, &c.

R. P. D. CERRO.

Romana Subhastationis de Alexiis.

Veneris 15. Martij 1648.

SVMMARIA.

1 *Crediter anterior possidens debitoris bona jure pignoris non valet impedire eorum subhastationem ab aliis faciendam.*

2 *Ampl. præsertim stante Sanctissimi rescripto, vt hic.*

3 *Bonorum communis debitoris subhastatio non est retardanda ex possessione vnius creditoris, vbi omnium creditorum indemnitati prouidetur.*

4 *Enunciatiua mandati nulli, & injusti non probat.*

5 *Enunciatiua consensus, & assignationis in dubio intelligitur de eo, & ea, de qua, & quo constat.*

6 *Tituli inualidi, & insufficientis productio præsumptionem tollit melioris tituli.*

7 *Amissio instrumenti non præsumitur, sed est probanda, & justificandum, quod sine culpa contigerit, Ampl. vt num. 8.*

9 *Referens vt credatur sine relato, requiritur expressio illius tenoris per extensum.*

10 *Verba, Pleno naturali, & titulari dominio, verificantur etiam in simplici dominio hypothecæ, videlicet possessionis, & perceptionis fructuum.*

11 *Verba, Pleno jure, quid significent.*

12 *Dominium aliud est proprietatis, aliud hypothecæ, & vsusfructus.*

13 *Possidens non tenetur justificare titulum suæ possessionis. Decl. vt num. 14. 15. & 16.*

17 *Possessio, & protestatio quando non impediat executionem, & subhastationem.*

18 *Exhibitio consensus, seu tituli insufficientis excludit existentiam alterius melioris ad executionem, & subhastationem retardandam.*

DECISIO CCXXXIV.

EManatis coram me duabus resolutionibus, altera 12. Decembris 1644. in qua dictum fuit, non esse procedendum ad subhastationem bonorum ab Antonina possessorum, altera 15. Februar. 1647. præcedentis reuocatoria, Dubitatum fuit hodie, An esset standum in primo, vel vltimo loco decisis, & persistendum esse in vltimo loco, Domini resoluerunt.

Subsistit namque fundamentum posterioris resolutionis, quod per exhibitionem instrumenti census euidenter pateat, Iulium Vrsinum hæredem Alexij de Alexiis communis debitoris non dedisse Antoninæ bona, de quibus agitur, insolutum, prout in prima decisione suppositum fuerat, sed solum eidem assignasse certam ratam fructuum, & pensionum temporaliter duraturam, donec, & quousque eidem restituerentur scuta 3000. pro residuo suæ dotis, vt ex instrumento desuper confecto die 13. Iulij 1617. summar. creditorum præteritæ positionis, num. 5. Vnde, † dum Antonina prædicta bona possidet 1
tantummodo jure pignoris, licet sit creditrix anterior impedire nequit subhastationem per alios creditores faciendam, ex clara dispositione text. in *leg. à Diuo Pio, §. quod si res fuerit pignorata, de re judic.* † Præsertim cum ex forma rescri- 2
pti impetrati per creditores à felic. recen. Vrbano VIII. subhastatio fieri debeat, ipsa Antonina non amota à sua possessione, sed ea firma remanente, & ad effectum in primis, & ante omnia sibi satisfaciendi de suo credito, & de eo, quod superest, cæteris creditoribus posterioribus. Dum itaque † deueniri debet ad subhastationem sine 3
præiudicio suæ possessionis, quam ipsa non est dimissura, & exinde magnum commodum paretur creditoribus, illi verò nullum damnum infertur, est juri consentaneum, quod subhastatio non retardetur, vt omnium indemnitati prouideatur, per ea, quæ in fortioribus notat *Bartol. in leg penult. ff. de pet hæred.* quem referunt, & sequuntur *Castrens. consil. 179. numer. 9. part. 1. & Cantiunc. consil. 23. qu. 15. numer. 191.* concludentes, tertium possessorem non posse impedire executionem sententiæ, quando ipsi non est damnosa.

Et illa amissio visa fuit, nullum habere subsistentiam, nec est datatio in solutum ex alio consensu, vt suppleatur, præstito per eundem Iulium anno 1610.

Quia † enunciatiua mandati de immittendo relaxati ab A.C. anno 1612. super qua hoc suppositum totaliter ab altera parte fundatur, præter quod ad nihilum deseruire potest ob nullitatem, & injustitiam, quas patitur dict. mandatum, vt firmatur in dict. vltima decisione, referri, & intelligi debet de præcedente cõsensu, assignatione in pignus supra expressa, facta dict. die 13. Iulij 1617. dum de alio posteriori in rei veritate non constat, ad text. in *l. 2. ff. de lib. & posthum. Roman. cons. 165. num. 8. lib. 2. Giurb. decis. 45. num. 9. Sanct. mem. Greg. XV. decis. 90. num. 3. in dict. decisione relati.* Eoque magis, quia in dict. mandato expressa non legitur neque dies, neque annus dict. prætensæ dationis in solutum, vnde † pernecesse de-
5 bet intelligi de prædicto consensu, & assignatione in pignus, de qua constat per publicum instrumentum; Ponderando insuper, quod instrumentum hujus consensus, & assignationis productum, & exhibitum fuit ab ipsamet Antonina ad effectum impediendi hujusmodi subhastationem, & ideò intrat conclusio passim à Rota firmata, quod
6 † productio tituli inualidi, & insufficientis melioris tituli præsumptionem tollit, vt in *decis. 731. num. 19. part. 1. diuers. coram Sanct. mem. Greg. decis. 467. num. 7. in recent. decis. 412. num. 2. par. 2. coram Reuerendissimo Vrgellen. dec. 185. num. 148. in Nouarien. Bonorum 1. Iulij 1644. coram Reuerendissimo D. meo Decano, §. neque huiusmodi, & in Hidentina Parochialis 5. Decembris 1646. coram me, §. quia dum ipsemet.*

Nec juuat allegare, quod instrumentum dict. posterioris consensus deperditum, & amissum fuerit.

7 Quia † amissio non præsumitur, *leg. si quis ex argentariis ff. de eden. Natt. cons. 166. nu. 12. Surd. cons. 109. nu. 9. Rot. in recent. dec. 18. n. 22. par. 7. & coram Card. Caualer. decis. 81. num.* & 6. parti illam deducenti incumbit onus, ne dum probandi casum secutæ amissionis, sed etiam justificandi, quod sine sua culpa contigerit, *Bart. in dict. leg. si quis ex argentariis, §. An nec heredi, nu. 4. Castr. consil. 301. nu. 1. lib. 1. Alex cons. 54. nu. 5. lib. 1. Ruin. consil. 70. nu. 6. lib. 4. Honded. cons. 19. nu. 17. & 18. lib. 1. Rot.*
8 *dec. 452. num. 8. par. 3. rec.* Sed † cessat in proposito quoad hoc quælibet hæsitatio, quia agitur de instrumento rogato hic in Curia, vbi originale illius de stylo remanet penes Notarium rogatum. Ideoque cessat penitus allegata amissio, *ex not. in cap. cum olim, il primo, de priuil. & in leg. testium, C. de testib.* & firmatum fuit in *Bituntina Census 27. Maij 1647. coram R. P. D. meo Corrado.*

Propterea vis fieri non potest in verbis enunciatiuis dict. mandati, ibi, Censensit, & suum consensum dedit, & præstitit, vt jure medio dict. D. Antonina pro satisfactione dict. sui crediti dotalis dicta bona habeat, possideat, & *cap. pleno, naturali, & titulari dominio.*

9 Quia, præter quod in mandato non exprimitur tenor consensus per extensum, † vt requiritur ad hoc, vt referenti credatur sine relato, ex deductis in *Neap. litana Pensionis 27. Maij 1641. coram R. P. D. meo Bichio, §. & in omnem euentum.*

Animaduersum fuit, prædictam enunciatiuam commodè conciliari posse cum consensu, & assignatione ratæ fructuum, quia † verba, Pleno, naturali, & titulari dominio, verificantur etiam in 10
simplici dominio hypothecæ, videlicet possessionis, & perceptionis fructuum, vt in similibus cõsiderauit *Rot. in Romana Officij 31. Ianuarij 1628. coram bon. mem. Pirouano in recent. decis. 140. num. 7. & 8. par. 5.* & de verbo, † Pleno jure, quod ple- 11
rumque non significet plenitudinem omnimodam respectu proprietatis, & dominij, sed restringatur secundum subjectã materiam ad solam possessionem, & perceptionem fructuum, tradunt *Ruin. cons. 137. num. 8. lib. 2. Menoch. cons. 21. nu. 26. & dixit Rot. in Meleuitana Feudi 10. Maij 1632. coram bon. mem. Merlino in recent. decis. 129. nu. 18. & decis. 210. num. 55. & 56. part. 6.* † Dominium 12
enim aliud est proprietatis, aliud verò hypothecæ, & vsusfructus, vt magistraliter distinguendo docet *Bald. in leg. proprietatis, num. 1. C. de probat.* quem refert, & sequitur *Rot. in dict. Romana Officij coram bon. mem. Pirouano, num. 7.*

His positis, clarè liquet, non applicari theoricam *Bart. in supra d. l. à Diuo Pio, §. si super rebus, num. 4. de re judic.* quod scilicet † possidens non teneatur justificare titulum suæ possessionis. 13

Quia, vt respondetur in dict. vltima decisione, † procedit, quando possidens non allegat titulum, sed solum dicit, se possidere, quo casu non 14
cogitur docere de titulo, cum hic ex sola possessione præsumatur, in quibus terminis loquuntur *Couar. practic. quæst. cap. 16. num. 4. Parlad. rer. quotid. lib. 2. cap. fin. part. 4. §. 5. num. 3. Peguer. dec. 205. numer. 7. Sanct. mem. Greg. decis. 22. numer. 3. in dict. decisione relati, §. ex his itaque;* & præter illos *Angel. Aret. cons. 98. num. 11. Cartar. decis. Genu. 52. numer. 4. & 5.* † vel quando allegat titulum aliunde habitum, quàm à debitore, tunc enim sufficit, 15
quod doceat de titulo colorato, & apparenter absque onere plenioris justificationis, & in his terminis loquuntur *Felin. in cap. super numer. 16. vers. secundo respondeo, Sess. de inhib. cap. 5. §. 10. nu. 4.* † secus autem, quando possidens non stat in ter- 16
minis simplicis possessionis, sed vlterius allegat titulum habitum à debitore, hoc enim casu allegans, illum habuisse à debitore, fatetur, debitorem olim fuisse dominum, & propterea, dum subdit, illum amplius non possidere, sed possessionem à se abdicasse, illamque ad ipsum deuenisse titulo dationis in solutum, donationis, vel similis, tenetur docere, validè & legitimè deuenisse, & sic, siue agat, siue conueniatur, concludenter probare debet validitatem dationis in solutum, donationis, vel similis, vt egregiè distinguendo consuluit *Castren. consil. 143. sub num. 3. vers. probatio autem, lib. 2.* quam distinctionem vti veriorem amplexa fuit *Rot. in Romana, seu Æsina Donationis 23. Martij 1640. coram R. P. D. meo Ghislerio, & in Anconitana Dotis 28. Aprilis 1643. coram me.*

Dum igitur Antonina allegauit, habuisse à Iulio debitore bona, de quibus agitur, in solutum, † datione in solutum concludenter non justificata, nec possessio nec protestatio desuper fa- 17
cta, juxta cautelam *Angeli in dict. leg. à Diuo Pio,* illi suffragantur ad impediendam executionem, seu bonorum subhastationem, vt tradit *Parlador.*

vbi

vbi supr. dict. cap. fin. part. 4. §. 5. num. 20. cum aliis alleg. dict. *Romana, seu Æsina Donationis, & Anconitana Dotis supra relatis.*

Nec applicantur deducta in *Bononien. Dotis 27. Junij 1647. coram R. P. D. meo Meltio*; Quia ibidem vere constabat de datione in solutum, quæ nedum in proposito non justificatur, quinimmo constat de contrario ex instrumento exhibito ab
18 ipsamet Antonina; † exhiben. enim hujusmodi consensum penitus insufficientem pro retardanda executione, & bonorum subhastatione, excluditur prorsus existentia alterius melioris, cum meliorem, & validiorem produxisse præsumatur, vt præter supra relatos tradunt *Innocen. in cap. dudum, num. 2. vers. 2. sed quia, de decim. Lotter. de re benefic. lib. 3. c. 21. nu. 38.*

Cæterum de possessione creditorum, & de mandato procuratæ Castani, qui illam apprehendit, Domini non dubitarunt, cum justificentur ex deductis in dict. decisione, *§. de possessione autem, cum dubiis seqq.* Repetita verò ab altera remanent sublata ex responsionibus in ea datis, cum quibus Domini transierunt.

Et ita resolutum vtraque parte informante, &c.

R. P. D. CERRO.

Anconitana Dotis.

Mercurij 9. Decembris 1648.

SVMMARIA.

1 *Mobilia per decennium, & vltra præsumuntur vsu consumpta.*
2 *Fideicommisso Ascendentis bona subjecta, & alienari prohibita distrahi possunt pro dotis restitutione, bonis liberis non existentibus. Ampl. vt num. 3. & 4.*
5 *Lim. secus in dotis augumento.*
6 *Confessio viri de recepta dote probat adminiculis concurrentibus.*
7 *Depositum, & oblatio non integra crediti non impedit subhastationem.*

DECISIO CCXXXV.

Procedendum esse ad vlteriora resolutum fuerat coram me 24. Aprilis 1643. quam resolutionem hodie Domini confirmarunt ex iisdem rationibus, & fundamentis in decisione dictis.

Nec obstat, quod Francisca Lanfrancona ex forma mandati A. C. teneretur restituere hæredibus Hieronymi mobilia ad illum spectantia, quibus non restitutis, procedi non possit ad vlteriorem mandati executionem.

Fuit enim responsum huiusmodi objectum fuisse penitùs sublatum in tribus præcedentibus Decisionibus coram me emissis 4. Iulij 1640. 19. Aprilis 1641. & 2. Februarij 1642. Quia, aut prætenditur esse restituenda mobilia æstimata per Palazzinam, & in quodam folio descripta tempore nuptiarum ipsius Lanfranconæ; & prætensio cessat animaduertendo, dicta mobilia fuisse triplicis speciei, quoniam prima continebat nonnulla mobilia preciosa, quæ distracta fuerunt à Hieronymo constante matrimonio, vt probatum fuit à duobus testibus formiter examinatis, secunda consistebat in massaritiis, suppellectilibus, vtensilibus, pannis lineis, & aliis hujusmodi qualitatis, quæ ab anno 1621. quo contractum fuit matrimonium, vsque ad obitum viri secutum anno 1632. & sic † per decennium, & vltra præsumuntur vsu consumpta, ex traditis per *Pereg. cons. 70. num. 21. lib. 1.* quem secuta fuit *Rot. coram Reuerendissimo Vrgellen. decis. 92. num. 11.* tertia denique continebat eademmet mobilia inuentariata inter bona hæreditaria Hieronymi: Vnde dum pars illorum distracta fuit ab ipsomet Hieronymo, pars præsumitur vsu consumpta, & residuum fuit inuentariatum, nouo onere illorum restitutionis Lanfrancona grauari non debet, vt plenissimè firmatur in primis duabus prædictarum decisionum. 1

Aut verò prætenditur fore restituenda mobilia apposita inuentario dd. bonorum hæreditariorum Hieronymi, & difficultas eruitur faciliori responsione, nam omnia prædicta mobilia subhastata fuerunt ad instantiam eiusdem Lanfranconæ ob moram hæredum dict. Hieronymi sui viri dotem sibi non restituentium, vt probatur in vltima earumdem decisionum.

Minus obstat, quod bona reperta in hæreditate Hieronymi sint supposita Auito fideicommisso Galeatij.

Omissis enim cæteris aliis responsionibus datis in altera decisione. † Cum agatur de fideicommisso ascendentis, & sic inconfesso inter partes, in dict. hæreditate non adesse bona libera, Vtique pro restitutione hujus dotis distrahi, & alienari possunt etiam hujusmodi bona, quamvis fideicommisso supposita, & speciali prohibitione alienari prohibita, ex vulg. remed. *Authent. res quæ, C. comm. deleg.* ab omnib. & quotidie in hoc sacro Tribunali approbato, & præcipuè coram *Card. Seraph. decis. 678. num. 5. in Anconitana Fideicommissi 10. Decembris 1584. coram Blanchetto apud Merlin. de legitim. decis. 33. num. 1. in Romana Dotis 30. Martij 1618. coram bo. me. Card. Fabritio Verospio, post Fenzon. ad stat. Vrb. decis. 93. per tot. in Reatina Bonorum 6. Nouemb. 1632. coram bon. mem. Pirouano, in Spoletana Fideicommissi 30. Maij 1633. coram R. P. D. meo Ghisilerio, & 4. Decemb. 1634 coram bon. mem. Merlin. in recent. decis. 154. num. 1. & dec. 210. nu. 4. & dec. 312. num. 1. & 2. part. 6. in Romana Dotis 31. Februarij 1641. coram Eminentiss. D. Card. Panzirolo, in Romana Salutani de Casalibus 21. Iunij eiusdem anni §. Prioritas autem, & in Fauen. Dotis 4. Julij 1646. in princ. cor. me in Romana Dotis 23. Junij 1643. 23. Maij, & 4..... 1646. coram R. P. D. meo Otthobono, & in Romana Census 26. Iunij 1647. coram R. P. D. meo Bichio, §. sed fuit responsum.* 2

Idque † etiam, si constituta fuerint duo fideicommissa, alterum scilicet vniuersale, alterum verò particulare; Dum enim non adsunt bona libera debitoris, dispositio dict. Authenticæ indistinctè procedit tam contra vniuersale, quàm contra particulare absque eo, quod præcedere debeat discussio bonorum vniuersali fideicommisso suppositorum, vt firmat *Iason ibid. numer.* quem sequuntur *Decian. cons. 18. numer. 28. libr. 2. Cancer. variar. resolut. 1. par. cap. 9. num. 365. Pereg. de fideicomm. artic. 42. num. 54. Fusar. de substit. qu. 571. num. 58.* aliisque plenè relatis doctè respon- 3

sum fuit in dict. *Spoletana Fideicommissi coram bon.mem. Merlino in recent. dict. dec.312.nu.30.cum seqq. part.6.* Ea scilicet ratione, quia cum hujusmodi priuilegium detractionis non proueniat à voluntate fideicommittentis, sed à lege ipsa, lex æque subiicit, vtrumque fideicommissum, nec mandat prius vnum, quam alterum discuti; idemque firmatur in dict. *Romana Saluiani de Casalibus coram me, §.cuius Auth.* & admissum fuit *in Bonon. Fideicommissi.seu Domus 30. Aprilis 1646.coram R.P.D. meo Bichio, §.pariterque detrahi.*
4 † Eoque facilius in proposito, quo eædem personæ sunt vocatæ ad vtrumque fideicommissum. Hoc enim casu multò minus considerari debet differentia inter vniuersale, & particulare, vt in fortioribus terminis ponderant *Gabr.cons.138. num. 30.lib.2. Gratian. discept.for.cap.404 sub num.20. Thomat.dec.51.nu.50.*

Cæterum, suppositum, quod hodie agatur pro augumento, non autem pro restitutione ipsius dotis, quæ asseritur constituta in solis scutis 2250.
5 † ideoque non intret *Auth.beneficium*, non merebatur allegari, quia dicta dos constituta fuit in summa scut.quatuor mille, & in hac quantitate
6 exacta per Hieronymum † juxta ipsius confessionem de recepto vrgentissimis adminiculis coadjuuatam, vt latè firmatum fuit in tribus decisionibus huius causæ coram R. P. D. meo *Arguellio sub diebus 17. Iunij, & 25. Nouembris 1647. ac 31. Ianuarij præteriti.*

Ideoque non obstant depositum, & oblationes aliàs factæ, quia, cum hodie ex dd. tribus decisionibus canonizatum fuerit creditum Lanfranconæ in dd.scut.4. mille † depositum illud, & oblationes tanquam non integræ, non suffragantur ex
7 doctrin. *Angel.ibi, leg.acceptam, numer.2. vers.vnde sinummus, Codic.de vsur.cum cæteris adductis in altera decisione edita 7. Februarij 1642.coram me, vers.nec relevare.*

Et ita vtraque, &c.

ARGVELLES.

Bituntina Census.

Lunæ 5. Iunij 1649.

SVMMARIA.

1 *Hæredes sine inuentario tenentur in solidum ad hæreditaria debita.*
2 *Decisiones Rotæ jam firmatæ in subsequentibus disputationibus supponuntur.*
3 *Mandatum executiuum competit in vim pacti executiui, etiam si non sit expressa clausula guarantigia, aut obligationis Cameralis, & num.6.*
4 *Pacta, quæ contra jus, & bonos mores non sunt, debent seruari, & quid in pacto, vt creditor propria auctoritate possit capere, & in carcerem detrudere debitorem non soluentem, & num.5. & 9.*
7 *Ius exequendi Iudicis auctoritate, & partium conuentione æquiparantur.*
8 *Lex, & contrahentium pacta æquipollent.*
10 *Instrumenta omnia publica vt habeant executionem, Statuto disponi potest.*
11 *Argumentum valet à Statuto ad pactum, & contra saltem affirmatiue.*
12 *Clausula, Per viam Ritus semper subintelligitur in instrumentis in Regno Neapolitano.*
13 *Census instrumentum habet executionem paratam.*
14 *Ampl.maximè in Regno Neapoli.*
15 *Hæredes eisdem tenentur actionibus, quæ contra defunctum competebant.*
16 *Hæres est vna, & eadem persona cum defuncto.*
17 *Hæres ad omnia jura actiuè, & passiuè succedit.*
18 *Carcerari si quis ex Statuto potest, potest & illius hæres.*
19 *Hæredum ex persona non mutatur obligationis conditio, etiam si sit executiua. Ampl.vt nu.29. Lim.vt num.31.*
20 *Hæres ad effectum executionis contra ipsius bona, & personam citandus est ad ostendendum inuentarium, & bona inuentariata exhibenda, & reddendam rationem. Decl.vt nu.21.*
22 *Citandus non est, quem constat, nullam habere defensionem.*
23 *Variare an, & quando possit creditor circa executiones, judicia, remedia, res, & Iudices.*
24 *Statuta laicalia executionem præbentia publicis instrumentis Clericos non comprehendunt. Amplius, vt num.25 26.27 & 28.*
30 *Hæredes adeundo se obligant, & quasi contrahunt cum creditoribus.*
31 *Clericus hæres conueniri debet in foro Ecclesiastico.*

DECISIO CCXXXVI.

EX latè, & luculentissimè deductis in Bituntina census 27. Nouembris 1645. & 24. Maij 1647. coram R. P. D. meo Corrado decisa penè remanet præsens controuersia. Firmatur enim ibi multis juribus & Doctoribus, Bouios † teneri insolidum, quia constat, quod sunt hæredes; nec 1
vllibi apparet quod confecerint inuentarium, optimè rejectis omnibus tunc ab eis latissimè deductis, & partim, licet breuius, nunc frustra inculcatis; Tum quia plenissime satisfactum, Tum etiam † Rotæ decisiones semper supponuntur; 2
nec licet eas in dubium reuocare, *Rot. apud Burat.decis.596.num.2.& 857.num.4.post Zacch.de obligat.Cam.decis.275 num.1. in Mediolan. pensionis 27.Iunij 1646.§ fuisse, coram R.P.D. meo Bichio, in Bonon. fideicommiss.de Guidatiis 23. Ianuarij præsentis anni in princ. coram me.* Tum denique quia earum virtute fuit data associatio, quam habuisse effectum contendunt, & ipsi de Bouiis, & eam seruare vouent.

Agitur nunc de executione ipsorum Instrumentorum, quorum validitas, nec tunc controuertebatur, in quibus † cum adsit pactum executiuum non potest negari mandatum executiuum, (quod esse relaxandum contra bona, & 3
personas dd. Rota decreuit) licet non fuerit expressa clausula guarentigia, aut obligationis Cameralis. Etiam de jure communi: nam vnusquisque potest obligari, vt voluerit, cum † pacta quæ contra jus, & bonos mores non sunt, de- 4
beant seruari, *l.1. §.si conuenerit.ff. depositi, cap. 1. extra de pact.* & aliis vulgaribus, *Valasc.littera P, axiom.1. Azeued.ad l.2.tit.16.lib.4. recopill. Vela dissertat. Hispal.12.numer.86. Asin.de executio §.9. numer. 13. in fin.* † & fieri, vt creditor propria auctoritate possit capere, & in carcerem detrudere debitorem non soluentem, disputat idem 5
Azeued.

Azeued. contra Quesadam in l.2. tit.13. lib.8. recopill. num. 205. & faciunt rationes *Azeued. in l.2. tit.21.*
6 *lib. 4. recopill. num. 54.* quibus probat † non esse necessariam clausulam guarentigiam, vbi adest publicum instrumentum obligationis; faciunt tradita per *Abbat. in c. de causis, 4 de offic. & potestate*
7 *iud. deleg.* quia † ius exequendi Iudicis auctoritate, & partium conuentione æquiparatur, *l.penult.C.de pign.act. l. cum creditorem, C. de furt.* &
8 quia, † lex, & contrahentium pacta æquipollent, *l.fin.C.de reb.alien. vel non alien.l.cum quasi, §. si plures. de fideicomm.libert.* vt istis iuribus probat *Asin. suprà cap.15. num.2. & 3.* & prosequitur aliis
9 rationibus, & Doctoribus; Et, licet † hoc limitare velint nonnulli ad executionem realem, non vero personalem, vt per relatos à *Zacch. de oblig. Cam. quæst.2.num.41. & à Cancer. ibi non citato lib.2.var. cap.3. num.4.* contrarium tenet *Boer.dec.295.nu.10. Asin. vbi proximè num.fin. Azeued. d.l.2.tit.13.lib.8. recopill. num.205.* dum aiunt, posse pacisci, vt quis in carcerem pro debito detineatur, sed per hoc pactum executiuum parari executionem, tenuit *Rota decis.172. num. 2.173. num.6.& 177.num.9.post Zacch.de oblig.Cam.in Baren. seu nullius pecuniaria 26. Maij 1645. coram R.P.D.meo Cerro*, quod nullo modo possunt negare, vel
10 ipsi supra relati, cum teneant † statuto fieri posse, vt omnia instrumenta publica habeant paratam executionem, relati à *Zacch. d. quæst.2. n.19.* & multo plures ab *Asin.d.§.1.cap.26.Parlad.*
11 *rerum quotid. cap.fin.1.part.§.11. nu.8.* cum † à Statuto ad pactum valeat argumentum, & è contra saltim affirmatiuè, dicant citari à *Valasc.litt.*
12 *A, axiom.490.* & quod † in Regno Neapolitano semper intelligatur apposita clausula per viam ritus, *Franch. decis.366 num. fin. iuncto num.6. Modernus Licien. in semicenturia discept.forens. cap.15. n.57.58.& 60.*

Sed quicquid sit de omnibus extra dubium præsens resolutio est, cum fundetur in instru-
13 mento census, † quod executionem paratam habere sæpissimè tenuit *Rota*, & multi alij ci-
14 tati per *Cenc.* quos ipse sequitur de *cens. q.95.* † Præterquam quod in Regno Neapolitano hoc lege speciali Regis Alphonsi (emanata ad acceptationem, & corroborationem Bullæ Nicolai V. inserta in ipsa pragmatica, & vtraque relata à *Duar. de cens. in princ.*) cautum expresse legitur, & ita testantur *Petr. de Greg. ad dict. Bullam q.6, num.4.* & alij relati à *Duard. vbi sup. §.3. q.24.n.9.in med.vers.in Regnis quoque Buratt. dec.879. n.3.vers.vltra quod.*

Non obstat quod Bouij sint hæredes, vul-
15 gatissimum enim est, † in hæredem dari easdem actiones ciuiles, quæ competebant contra defunctum; cur enim recuset, quam recusare non potuit is, cuius hæreditatem suscepit *S. C. Paulus ait in l. postulante 44. in princ. ff. ad S. C. Trebell. Bald.in l fin.§.in computatione, num.3. C.de iur.*
16 *delib.* Quia † est vna persona cum defuncto, *auth.de iur iurand.in fin.Principij Basylicon.lib.41.n.6.* hoc autem, & ibi Scholiastes optima ratione, & aliis iuribus, & auctoribus, *Velasc. axiomat.19.*
17 *litt. H, Carp. de execut. lib.1.cap.20.num.22.* Et † ad omnia iura passiuè, & actiuè succedit & aliis vulgaritatibus per *Salust. Tiber. in prax.A.C.lib.1. cap.45.Pax.in prax.part.4.tom.1.cap.1. nu.36. Parlad. d.lib.2.rer.quotid.cap.fin.part.4.§.1.à num.1. Asin. vbi sup.d.§.1.quæst.29.num.10.*(vbi quod † si statutum 18
disponit, quem posse in carcerem detrudi, posse etiam hæredem detrudi) multis iuribus, & Doctoribus *Carleual. de iud. lib.1.tit.3.disp.9.num.1.*
† Non enim ex persona hæredum conditio 19
obligationis immutatur, ait *Paulus in l.2. §. ex his, 2.ff.de verb.obligat.Ciarlin.contr.lib.1.cap.34.nu.51. Grass.de effect.Cler.effect.1.num.287.Rota decis.28. n.4. part.5. & decis.39. num.1. & 8.part. 6. recent. & in Romana Cambiorum 4. Decembris 1592. coram Mellino,* quæ est apud *Marches.de commiss.par.2.fol.151. n.6.* quæ loquitur in puncto viæ executiuæ, facit *san. me. Gregor. XV. decis.539. num.23.* & doctè trad. in *Bonon. fideicommiss. de Rubeis 11.Martij coram R.P. D. meo Corrado*, & in pacto executionis census multis citatis *Cenc. de cens.quæst.73.num.17.quæst.95. num.12. quæst.96. à num.2.* vbi latius, *Rota decis.39. num.1. & 8. & 9.part.6.recent. & dec.269.num.12.post Zacch.de obligat.Camer.*

Non obstat, quod aiunt de inuentario; nam plenissime fuit responsum in supra allegatis Bituntini census, & ex eisdem rationibus ibi adductis respondetur ad id, quod dicitur, quod
† non fuerint citati ad ostendendum inuentarium, & bona inuenteriata exhibenda, & red- 20
dendam rationem ex *Salust. Tiber. d.cap.45.nu.17.*
nam † hoc procedit, quando dubitatur, An 21
hæres sit cum beneficio legis, & inuentarij, non quando iam decisum contrarium vt in
præsenti, † citandus enim ille non est, quem 22
constat nullam habere defensionem, *Rom. cons. 499.* ibique *Add.litt.G.Felin.in c.cum olim.num.11. de re iud.* cum sexcentis per *Modern. Panorm. de citat. q.18.n.41.*

Nec refragatur, quod alias fuerit motum iudicium super associatione, vt videtur sentire *Surd.* allegatus *cons.414. nu.18.* Quia si ipse *Surd.* bene inspiciatur, concludit contrarium *num.19.*
videlicet, quod, † vbi non est creditor plenè 23
satisfactus, potest etiam post factam executionem in vna re ad alias transire, & quod in via executiua possit variari hac ipsa die, Rota decreuit in Romana census *§.Verum*, quod dicta sententia, coram me, & tenent *Carleual.* aliis antiquioribus adductis *lib.1. de iudic. tit.2.disput. 2.num.16.Gallef.de oblig.Camer.quæst.11.num.2.* & ibi multi citati per *Zacch.ante num.1. clarius Gratian. discept.593.num.6. vers.nec facit, cum seqq. Cenc. de cens. d. quæst.95. num.32. & 33. Marta de iurisdict. cas.177. num.1. & seqq.* rectè ad propositum explicat *Rota decis.163. num.3. & 161. à num.4. & per tot. & 140. num. 10. & 273. num.11. post Zach. de oblig. Camer. & decis.161.nu.23.part.6.recent. & in Romana dotis 4. Iunij 1635.coram Pirouano*, qui omnes bene explicant, quod, vsque quo probetur plenè satisfactum creditorem, etiam post executionem, seu immissionem, aut assecurationem super vna re factam posse variari, & Iudicem, & iudicium, & remedium, & capturam personæ alios refert, & sequitur *Cancer. libr.1. var. cap.17. num.49.*

Tandem non obstat, quod sint Clerici; nam
licet iam dubitari non possit, quod † Statuta 24
concedentia publicis instrumentis executionē nullo modo comprehendant clericos, vt bene probant multi laudati à *Sperell. decis. 10. num. 13.*

Maria de iurisd.par.4.centur.1.cas.6.7.num.13.Reiecta
opinione Couarr. pract. quaest.18. num.5. ad med.vers.
25 nihilominus. (Qui tentauit, † hoc non procede-
re in Statutis conditis à Principe habente iura
Imperij: cùm sint licita, & honesta, ex cap.1. de
nou.oper. nunciat. & Asin. multis relatis pro vtra-
que sententia, de exeq. ante §.1.cap.3. à num.4. Paz.
in prax. tom.2. part.3.cap.vnic.num.1. Parlad.d.cap.fin.
§.12.num.28.Vela.alios referenti discept.Hispalen.23.
in fin.Bart. relati ab Abb. & penè recepti, consil.33.
lib.2.num.3. ex cap. constitutus, 8. de in integr.restit. &
cap.3. de eo, qui mittitur in possess. & cap. cum causam,
26 8. de re iudic. † reiecta etiam consuetudine Re-
gni Neapolitani relata per Genuen. in prax.Episc.
Curiae Neapolit. quaest.15. num.2. Ricc. in decis. eiusdem
Curiae part.1. decis.155. à num.4. cum seqq. Grass. vbi
27 supr.effect.2.num.305. † & constitutione Synoda-
li ipsiusmet Archiepiscopalis Curiae; quae om-
nia rejicit optimè Rot. d. decis.603. post Zacch.nu.12.
28 Et † quacumque consuetudine etiam mixta
Clericorum, & saecularium, quam non esse at-
tendendam bene ait Ciarlin. d.lib.1.cap.31.num.16.
cui fauet d. decis.163. omnino videnda: quamuis
contrarium asserat Reuerendissimus Vrgentin. d. c.
constitutus, n.5.

Attamen ad praesentem causam ista neces-
saria non sunt, cum hic agatur de Clericis, qui
29 successerunt Laico executiuè obligato: † cuius
obligatio ex persona haeredum immutari non
potuit ex supra allegatis, & Surd. cap.222. nu.10.
Gomez.lib.2.var.cap.11.nu.11.& 24. Marches.vbi supr.
30 num.3.& 6. quia † adeundo se obligant, & qua-
si contrahunt cum creditoribus, l.3. §.fin.ff. ex
quib. caus.in poss. eat. §. heres, instit. de oblig. quae ex
quasi contractu, & latè ibi Pichard. Donell. ad l.
stipulationes non diuiduntur, 71.num.55.ff.de verb.obli-
gat.Salust.Tiber in prax.d.lib.1.cap.45.num.13.Duaren.
ad tit.ff. de acq. hered. cap.6. fol.455.Sanch. in Decalog.
lib.6.cap.11.num.12. Mutatur quidem forus: nam
31 iste † Clericus haeres conuenietur coram suo
iudice. Carol. de Grass. de effect. Cleric. multis rela-
tis effect.1. nu.281. vbi vtrumque probat, nempè
conuenien. executiuè, & coram suo Iudice,
Mart.de iurisd.p.4.cent.1.cas.33.n.7.

Et ita vtraque, &c.

R.P.D. VEROSPIO.

Anconitana Dotis.

Lunae 30. Maij 1650.

SVMMARIA.

1 *Mandatum contra bona haereditaria viri pro dotis restitutione exequi potest etiam contra bona fideicommissaria soceri, bonis viri non existentibus, & n.13. Ampl. vt n.12.13.14.15.& 18.*

2 *Executio coepta per mandati relaxationem, ritè, ac rectè peracta, debet praeuio vlteriori processu terminari.*

3 *Litibus finis debitus imponi debet.*

4 *Validitas mandati relaxati probatur ex actorum reuolutione, quae requisita omnia contineant.*

5 *Iustitia mandati probatur ex decisionibus in causa emanatis.*

6 *Mariti confessio de recepta dote iunctis pluribus, & vrgentibus coniecturis, illius veram solutionem probat.*

7 *Mobilium restitutionis, obligatio cessat, illis subhastatis.*

8 *Compensationi non est locus, sed retentioni, dum non agitur de solutione integri debiti.*

9 *Subhastatio facta, non obstante oblatione, ac deposito, nulla est, nisi summa aliqua deficiat, & num.11.*

10 *Nullitatis praesumptio tollitur ex contraria praesumptione validitatis, & iustitiae.*

13 *Ascendentium bona fideicommisso subiecta hypothecata redduntur pro restituenda dote descendentibus, quoties bona libera non supersint. Ampl. vt nu.12.& 14.*

15 *Tertius possessor citatus in quolibet actu non impedit processum executiuum.*

16 *Praesumendum est pro sententia, & actus validitate.*

17 *Circuitus inutiles, & calumniosi vt euitentur, desumi debet interpretatio.*

DECISIO CCXXXVII.

Mandatum Rotale contra haereditaria
bona Hieronymi relaxatum pro dote
Franciscae vxori restituenda, ipsa praedefuncta,
sancitum fuerat in sententia ad Dianae haere-
dis instantiam, ac Demetrij huius cessionarij
in hoc Tribunali postmodum edita, † exe- 1
quendum esse contra bona per fratres de Fa-
nellis modo possessa, Auito licet q. Galeatij fi-
deicommisso subiecta, cum nulla Hieronymi
debitoris bona supersint; super cuius vlterio-
ri executione sententiae, proposito per me du-
bio, affirmatiuè hodie DD. responderunt;
Quia iam † coepta per mandati relaxationem 2
executio ritè tamen, ac rectè peracta, debet,
praeuio ad vlteriora processu terminari, vt † 3
debitus tandem litibus finis imponatur, l. qui-
dam existimauerunt, in fin. ff.de reb. cred. l. terminato,
C.de fruct. & lit.expens.l.properandum, C.de iudic.Soc-
cin.in l.singulis, nu.2.ff.de except.rei iudic.Alex.in l.qui
bona, §. vlt. nu.2.ff.de damn.infect.Surd.cons.271.nu 15.
Rot. in Montis Falisci Supplementi Legitimae 18. Iunij
1642. in §.cuius ratio, coram R.P.D.meo Bichio, & in
hac eadem causa 24. Aprilis 1643. coram R.P.D.meo
Cerro. Mandati autem † validitatem acta ipsa 4
reuoluta demonstrant, ex quibus omnia à iu-
re requisita conuincitur contineri, iuxta tradi-
tam praxim in dec. Verall.260. part.2. saepius in
hoc Tribunali receptam.

Iustitiam verò † designant decisiones hacte- 5
nus editae in hac causa coram bon. mem. Bucca-
bella sub die 19. Martij, & 3. Decembris 1635. coram R.
P. D. meo Cerro die 24. Aprilis 1643. & 9. Decembris
1648. & alias firmauit Rot. in vna Rauennaten. seu
Ferrarien. Decimarum 24. Ianuarij 1650. coram me.

Neque praefatam executionem retardare
poterunt exceptiones à fratribus de Fanellis
denuo repetitae. Siquidem prima non iustifi-
catae dotis obiectio, quippe quae ex sola Hie-
ronymi viri confessione de recepto ab ipsa
vxore, eiusque haeredibus deducitur, tollitur
ex decisionibus hactenus editis in hac causa,
quibus fulcita dignoscitur adducta confessio
pluribus, atque vrgentibus coniecturis, † le- 6
gitimam proinde verae dotis probationem
prae

præ se ferentibus, secundum *Salycet. in l. si mater, num.1. C. de contrah. empt. Bald. in l.1. num.4. C. de priuil. dot. Dec. consil. 96. num.3. Natth. consil. 548. num. 25. Surd. consil. 486. num. 5. & 6. cum seqq. Card. Mantic. de tacit. lib. 11. tit. 20. num. 19. Rot. coram Gregor. 62. num. 2.*

Altera verò obiectio exinde deducta, quod in ipsa dotis consignatione ex A.C. decreto debuerant ab hæredibus Franciscæ mobilia restitui in computum dotis receptæ, vel saltem certus eorumdem valor tunc temporis compensari; Remouetur pariter ex alio eiusdem A. C. decreto, quo mediante à pluribus annis legitima eorundem mobiliū subhastatio præ-
7 cessit, † quæ proinde Franciscæ successores ab eorum restitutione mobilium reddidit immunes, vt respondit *Rot. coram R. P. D. meo Cerro sub die 9. Decembris 1648. in § aut verò prætenditur.*

Ad compensationem verò valoris (dum in eodem decreto restricta fuit ad casum integræ
8 dotis restitutæ) adhuc arctati non fuerant, † dum dos integra soluta non extitit, ita vt se possint etiam retentionis ope tueri, per *text. in l. si non sortem, ff. de cond. indeb.* vbi post *glos. in verb. retinebitur,* tradit *Bart. in fin. Castr. & Alex. nu. 6. Ias. num. 10. cæterique communiter,* idem *Castr. in l. si quis aliam, n. 4. ff. de solut. & in l. petenti, in fin. ff. de pignorat. act. Neguf. de pign. in 2. memb. 3. par. n. 20.*

9 Non obstat, quod eadem † subhastatio nullitati videatur obnoxia, postquam non obstantibus oblationibus, atque deposito per fratres de Fanellis oblato, ad eam Iudex procedi
10 mandauit; Cum præfata † nullitatis obiectio ex contraria præsumptione tollatur pro subhastationis validitate, atque iustitia vigente, ex traditis per *Bald. in l. ordo, nu. 5. C. de rescind. vendit. glos. in l. à Diuo Pio, § si pignora, in verb. quam, ff. de re iudic.* vbi etiam *Ias. nu. 2. & 3. Surd. cons. 256. n. 8. Rot. in Narnien. Dotis 4. Februarij 1628. coram Vbaldo, post Moder. Perusin. de subhastat. dec. 75. num. 9.* Dum maximè damnum ex distractione mobilium Fanellis illatum, ac læsio exinde contingens
11 adhuc probata non fuit, † nec oblationes integræ factæ fuerunt ab ipsismet Fanellis, vt allegant illius informantes.

Tertia denique exceptio ex iure fideicommissi petita per q. Galeatium de Fanellis eorundem auum præordinati (super quo propterea negant, mandatum contra bona hæreditaria Hieronymi relaxatum exequi posse) ob nondum iustificatam bonorum identitatem nec consumptionem detractionum ipsi Hieronymo fideicommittentis descendenti competentium illiquida redditur, atque in-
12 certa, † adeoque mandati executionem retardare non valet, *iuxt. text. in l. vlt. C. de compensat. Afflict. dec. 381. sub nu. 15. Rot. coram Seraph. dec. 1455. num. 3. & coram Greg. 220. num. 5.* & in aliis recensitis in *Romana Successionis 24. Ianuarij præteriti coram R. P. D. meo Corrado in vlt. §. Remouetur præterea, ex auth. res, quæ, C. comm. de legat.* desumpta ex *Authent. de
13 restit.* & ea, quæ pariter in *§. quamobrem,* † cuius virtute dispositionis Ascendentium bona, licet fideicommisso supposita, hypothecata redduntur pro restituenda dote descentibus, quoties bona libera, prout in proposito casu, non supersint, vt pluries firmauit Rota, videlicet coram *Seraph. dec. 278. n. 1. in Romana Dotis 30. Martij 1618. coram bon. mem. Card. Verospio,* & in alia *Romana Dotis 23. Maij 1645. coram R. P. D. meo Otthobono.* & in hac eadem causa *9. Decembris 1648. in §. omissis enim, coram R. P. D. meo Cerro;* † siue ab ipsa 14
muliere, siue ab eius hæredibus dotis restitutio petatur, vt notat *Castr. in d. authent. res, quæ, n. 10. Menoch. cons. 34. nu. 42. Rot. coram Seraph. dec. 688. num. 11.* vbi præterea considerat, quod actio, (prout in casu proposito) ipsa viuente orta iam fuerat, & in *Romana Dotis 14. Februarij 1642. in § cuius auth. dispositio, coram Reuerendissimo D. meo Decano, & in hac eadem causa 24. Aprilis 1643. in vlt. § coram R. P. D. meo Cerro.*

Neque iidem fratres de Fanellis † vti tertij 15
bonorum possessores processum executiuum poterunt impedire, vel quia in quolibet actu contra ipsos fuit repetita citatio, iuxta theoricam *Castr. in l. cum filiusfamilias, n. 3. ff. de verb. signific.* quam probarunt *Decian. consil. 187. nu. 2. Rum. cons. 34. in fin. vol. 5. Aym. cons. 12. nu. 8. Surd. cons. 334. num. 12.* & plures alij relati per *Marescott. var. lib. 1. cap. 86. nu. 51. & lib. 2. cap. 121. num. 7. Scacc. de appellat. quæst. 17. limit. 6. membr. 4. num. 52. Rot. in hac eadem causa sub die 24. Aprilis 1643. coram R. P. D. meo Cerro, & in Ciuitatis Castelli Spolij 7. Maij 1638. coram Reuerendissimo Terracinen.* Et licet citatio contra ipsos, vti hæredes Hieronymi supponatur executa, non autem vti fideicommissarios Galeatij; Dum tamen de vtroque titulo in actis constabat, † 16
citationes ex vtroque iure censentur executæ ad sustinendam actus, atque sententiæ validitatem, † pro qua, vt inutiles, & calumniosi 17
circuitus euitentur, omnis debet interpretatio desumi, *l. quoties, & l. merito, ff. pro so. l. cum in testamento, § hæc verba ff. de hæred. instit. Alciat. reg. 3. præsumpt. 42. Rot. coram Gregor. dec. 282. num. 7. ibique Add. n. 12.*

Vel quia, vt superius ponderatum fuit, & coram R. P. D. meo Cerro sub die 24. Aprilis 1643. exceptio fideicommissi turbida redditur, atque illiquida, † cuius proinde respectu man- 18
data executiua contra hæreditaria Hieronymi bona relaxata exequi poterant contra bona, quæ vti fideicommisso supposita exaduerso allegantur possideri, dum ipsius subsistentia, atque efficacia apta ad impediendum executionem incontinenti iustificata non fuit, prout omnium Tribunalium praxis obseruare solet, de qua testatur *Rot. in Senogallien. Prædij 10. Iunij 1619. coram bon. mem. Pirouano,* & in aliis recensitis in *d. dec. R. P. D. mei Cerri in § contraria vero, in fin.*

Et ita vtraque, &c.

R. P. D. VEROSPIO.

Anconitana Dotis.

Veneris 21. Aprilis 1651.

SVMMARIA.

1 *Executori, & Balgliuio creditur referenti, executum fuisse in bonis hæreditariis, de contrario non constito.*

2 *Possessio infert etiam ad dominium, cuius quæstio incidens est, vt ad sustinendam executionem. Ampl. vt n. 3.*

4 *Bona quod præsumantur ascendentium, & sub eorum fideicommisso ex situatione, & præsumptio admodum generalis, & æquiuoca quæ eliditur ex possibili acquisitione mediantibus titulis longæuo temporis cursu superuenientibus.*

5 *Probatio debet necessario concludere ad executionem infringendam.*

6 *Confinia generalia, & æquiuoca fluminum, viarum, & similium, quæ plura alia bona contingunt, & aliis æque conueniunt, non probant identitatem.*

7 *Prælegata, alio non constito, in fideicommisso non includentur.*

8 *Identitas ex quibus non probetur.*

9 *Creditoribus anterioribus non præiudicant posteriores conuentiones, & assertiones debitorum.*

10 *Tertij exceptio aliqualiter iustificata operatur supersessoriam in vlteriori executione.*

DECISIO CCXXXVIII.

Vigore mandati Rotalis in Territorio, & Castro Montis Securi capta fuerant pignora tanquam hæreditaria Hieronymi subhastanda pro credito dotali Franciscæ vxoris in scutis 947. ac obolis 56. super illius bonis contracto; ac Demetrio Pieritio postmodum cesso per hæredes Franciscæ: Cum vero Fanelli debitores hæc bona Galeatij, & Francisci respectiuè de Fanellis fideicommisso subiecta contenderent, executionem proindè reuocandam tanquam excessiuam, ad eorum instantiam super hoc dubium proposui, negatiuè resolutũ, exceptis tribus tantum corporibus descriptis in folio sub nu. 15.7. quorum respectu in vlteriori executione DD. mandarunt supersederi.

Siquidem in cæteris corporibus hæreditariis Hieronymi executio legitimè facta probatur, non solum ex relatione Executoris, ac attestatione Bargelli Montis Securi, quod capta
1 pignora forent hæreditaria Hieronymi, † veritatis interim præsumptione fulcita, donec contrarium exaduerso probetur, *iuxta gloss. in l. 1. C. de priuil. fisc. in verb. restituantur, DD. in l. à Diuo Pio, §. si super rebus, ff. de re iudicat.* ibique *Alex nu. 19. Imol. nu. 22. Tiraquell. de retract. consanguin. §. 8. glos. 9. n. 22. Rot. coram Greg. dec. 402. n. 2. & coram Burατt. dec. 191. n. 4.* ibique *Add. n. 18. & 665. nu. 3.* Sed etiam ex antecedente assignatione facta Hieronymo, in diuisione inter fratres de Fanellis habita anno 1631. nullo expresso ibidem onere fideicommissi, & ex successiua eorundem possessione vsque ad obitum continuata (vt publica documenta testantur relata in *Summar. posit. Pieritij coram R. P. D. meo Cerro, die 24. Aprilis 1643. nu. 5.*
2 *6 & 9.* † quæ dominium quoque in eisdem bonis solet innuere, dum ipsius quæstio incidens est, prout in casu proposito, ad substinendam videlicet executionem, vt notat *glos. in l. si ficum, §. sed si quæratur, ff. si seruit. vendic. in verb. possessio, Bart. in l. quidam in suo, num. 4. ff. de condit. instit. Luc. de Penn. in l. 3. num. 15. C. de apoc. public. lib. 10. Menoch. de præsumpt. lib. 4. præsumpt. 116. num. 37. &*
3 *lib. 6. præsumpt. 63. num. 11.* † idque fortius corroboratur ex geminata confessione hæredum pluries repetita in iudicio immissionis, ac altero manutentionis successiuè intentato, quod Hieronymus bona libera, ac fideicommissaria in sua hæreditate reliquerat in Territorio Montis Securi constituta. Hinc enim duriori probationis onere, ac concludenti grauantur hæredes ad retardandam executionem, validitatis præsumptionem ex supra deductis obtinentem, vt in his terminis resolutum fuit in *decis. 624. nu. 5. part. 3. recent.* & in *Perusina 4. Iulij 1625. coram bon. mem. Coccino, post Modern. Perusin. de subhast. decis. 66.* & in hac eadem causa *coram R. P. D. meo Cerro 24. Aprilis 1643. in §. cessat enim, & in §. contraria verò.*

Nec ex situatione loci comprehensiua bonorum, de quibus agitur, ac pariter eorum, quæ asseruntur Ascendentium fideicommisso supposita argui valet excessus, cum † præsum- 4
ptio admodum generalis, atque æquiuoca inde resultans elidatur ex eorundem acquisitione possibili, diuersis mediantibus titulis longæuo temporis cursu superuenientibus, vt notat *Fulgos. cons. 145. num. 2. Surd. decis. 239. num. 9. cum seqq. & cons. 505. num. 10. Rot. decis. 706. num. 2. part. 2. recent. & in Vrbeuetana Fideicommissi 7. Februarij 1620. coram bon. mem. Coccino;* & ita excluditur † necessi- 5
tas probationis ad hoc effectum requisita, ad *text. in l. non hoc, C. vnd. legit. & in c. in præsentia de probat. Rot. coram Seraph. dec. 1372. nu. 2. & dec. 248. nu. 11. part. 5. recent.*

Neque † desumi ex generica pariter, atque 6
æquiuoca allegatione confinium, fluminum scilicet, viarum, atque similium, quæ plura alia bona contingunt, ac aliis æque conueniunt, vt ponderauit *Rot. coram Seraph. decis. 1137. nu. 2. coram Gregor. dec. 455. nu. 10. & decis. 295. num. 8. cum seqq. & dec. 248. num. 12. part 1. & dec. 175. num. 1. & 4. part. 6. recent.*

Quinimo admodum turbida visa fuit institutio fideicommissi exaduerso prætensa in bonis relictis à Galeatio in Castro, & Territorio Montis Securi. Dum is prædicta bona Iacobo Antonio alteri ex filiis, ac hæredibus prælegauerat, fideicommissum autem cum prohibitione alienationis iniunxerat hæredibus in aliis bonis vniuersaliter institutis, † illa vni ex 7
hæredibus prælegata sub fideicommisso successiuè instituto (alio non constito) non censetur inclusa, vt notat *Peregr. de fideicomm. art. 7. nu. 44. Merlin. de legit. lib. 2. tit. 1. 2. quæst. 2. num. 17. Rot. in Romana Hæreditatis locorum Montium 3. Decembris 1607. coram Corduba, & in Viterbien. Castrorum 9. Decembris 1620. coram Sacrato.*

Non † etiam vis fieri potest pro iustificanda 8
bonorum identitate in libro æstimi, ac manutentione reportata anno 1602. in Summar. Fanelli exhibita; Dum descripta ibidem corpora nullatenus conueniant iis, quæ in executione fuerant apprehensa. Multoque minus in sententia fauore Ioannis Baptistæ de Fanellis successiuè prolata de anno 1615. super immissione bonorum Galeatij, atque Francisci fideicommittentium, quia non constat, in quibus bonis illa fuerit executioni demandata pernecesse iustificandis, vt valeat inde dignosci, an bona modo controuersa in iis includantur.

Denique ad eliciendam bonorum identitatem suffragari nõ poterit instrumentum transactionis per fratres de Fanellis, ac filios Ioannis Baptistæ cũ sororibus initæ de anno 1630.

quo

quæ exceptis aliquibus bonis liberis, sororibus ac filiabus respectiuè donatis à Patre, cætera omnia in ipsius hæreditate relicta Ascendentium fideicommissis declarantur obnoxia.

Etenim, præterquam non omnia bona libera Ioannis Baptistæ comprehensa fuerant in instrumento transactionis, nec omnia sororibus cessa, sed ea solummodo, quæ in inuentario ibidem inserto descripta fuerant, vt constat ex capitulo relato in Summ. Pieritij n.1. Assertio illa generica, atque confusa non concludit capta in executione pignora tanquam hæreditaria Hieronymi ipsius Ioannis Baptistæ filij posteà defuncti, eadem fuisse in Patris antea hæreditate remansa, ac fideicommisso subiecta, præsertim in præiudicium Franciscæ vxoris præcedentis creditricis Hieronymi iuri ex publico habitæ dotis instrumento sub expressa bonorũ omnium hypotheca de anno 1628. an-
9 tecedenter stipulato: cui, ac Pieritio ab eadem causam habenti cõuentiones posteriores, ac assertiones ibidem emissæ aliquod non poterunt præiudiciũ inferre, ex dispositione *text. in l.1. C. de transact. & in l. Imperatores, ff. eod. tit. in l.1. ac tot. tit. C. res int. alios act. Rot. coram Greg. dec. 418. n.10.*

Verumtamen quia identitatis exceptio à
10 Fanellis proposita visa fuit Dominis † aliqualiter iustificari quoad Domum in Castro Mõtis Securi consistentem, & Vineam in Contra-
11 ta Sancti Pancratij sitam in Territorio eiusdem Castri, ac Hortulum, & Domunculam ibidem constitutam descriptas in folio per Pieritium in hodierna propositione exhibito, ideò quoad hæc in vlteriori executione mandarunt supersederi, iuxta DD. sententiam in *l. à Diuo Pio. §. si super rebus, ff. de re iudic. Rot. coram Seraph. decis. 425. nu.3.*

Et ita vtraque, &c.

R.P.D. BICHIO.

Romana Saluiani.

Lunæ 30. Ianuarij 1645.

SVMMARIA.

1 *Restitutio in integrum denegatur, non constito de nullitate, vel iniustitia, sine quarum altera cessat læsio.*
2 *Professio probatur ex interuentu inter Capitulares professas ad constituendum procuratorem.*
3 *Fructibus census decursis petitis, possunt in sententia comprehendi etiam decurrendi.*
4 *Census an, & quomodo imponi possit super bonis emphyteuticis, & n.6. & 8.*
5 *Dominium an acquirat emptor non soluto pretio, & num.12.*
6 *Hypotheca in re aliena non cadit. Lim. vt n.13.*
7 *Cessionem habens ab anterioribus creditoribus in eorum locum dicitur esse, etiam respectu anterioritatis, & potioritatis. Decl. vt n.14.*
9 *Hypothecata res manet in bonis hypothecantis.*
10 *Census impositione constituitur ius quoddam distinctum ab ipsa re.*
11 *Accollatio vim habet solutionis.*
15 *Sententia graduatoria si mandet, pecuniam inuestiri, & quod ipsa & inuestimentum stare debeat loco cautionis de restituendo prioribus, & potioribus, non dicitur antiqua hypotheca extincta, & maxime dotis fauore. Ampl. vt nu.16.*
17 *Euictio à tertio possessore à se ipso quando fiat.*
18 *Sortis census loco succedunt fructus ad effectum super illis exercendi priorem hypothecam.*
19 *Mutuans ad emendum quando in re empta præferatur.*
20 *Hypotheca in ipso momento emptionis acquiritur ad creditorum fauorem, nec illis deinde præiudicare possunt subsequentes conuentiones.*
21 *Creditor, cui fuit pro rata assignata exactio aliqua, & mandatum ad exigendum acceptauit, præsumitur exegisse, iuncta petitione, quæ successiuis temporibus fuit de crediti residuo.*

DECISIO CCXXXIX.

Rupta ratione Bancharia Tiberij Ceuli, & lata sententia graduatoria inter illius Creditores, hi, seu eorum deputati vẽdiderunt de anno 1609. Palatium ad Tyberim spectans bo. mem. Cardinali Aquauiuæ pro pretio scut. 40. mill. quæ emptor vna cum aliis scutis 1317. & b.45. debitis ex causa pensionum decursarum soluere promisit certis creditoribus in instrumento nominatis, & signãter scuta 17500. Iuliæ Mattheię vxori Tiberij pro suis dotibus, & iuribus dotalibus, cum pacto tamen, quod eadẽ Iulia teneretur dicta scuta 17500. erogare in emptionem vnius annui census per d. D. Cardinalẽ imponen. super ipso palatio vẽdito.

In continenti exequendo huiusmodi conuentionem imposuit Cardinalis super Palatio censum annuum scut. 1337. & b.50. & pretio scut. 17500. vendidit Iuliæ adiecta duplici conditione, altera quod census stare debeat loco cautionis de restituendo summam in eo collocatam prioribus, & potioribus creditoribus DD. de Ceulis, altera, quod iura dotalia Iuliæ semper illæsa remanere debeant, quoad posteriores creditores, nec per præsens instrumentum sit in aliquo dictis iuribus præiudicatum, quia intentio sua est cum reseruatione dd. iurium in sui fauorem contrahendi, & alias non contraxisset.

Pro rata fructuum dict. census decursorum, & decurrendorum nuper ad domum possessam ab Antonio de Amatis hærede Matthæi de Ariatis, cui eadem domus hæreditaria Cardinalis Aquauiuæ vti illius, nec non D Ducis Atriæ creditori adiudicata fuerat, obtinuerunt sententiam immissionis in iudicio vtilis Saluiani interdicti Moniales, & Monasterium Sancti Ægidij de Vrbe tanquam legatariæ supradictæ Iuliæ in eodem Monasterio professæ, aduersus quam sententiam in iudicatum lapsam commissa mihi causa restitutionis in integrum ad instantiam Antonij rei conuenti, dubitaui hodie, an constet de causis restitutionis in integrum, & negatiuè fuit responsum, quia non constat de nullitate, aut iniustitia sententiæ, † sine quarum altera, quia cessat læsio denegatur restitutio etiam minori *l. nam postea, §. si minor, ff. de min. ibi gloss. ibidem in verb. cauit, & in l. pen. verb. notatum, ad si aduersus rem iudicatam, Osasch. decis. 158. nu. 8. & per tot. Vestr. in prax. lib. 8. cap.3. numero. [illegible] decis. 762. num.18. & seqq. Rot. diuers. decis. 234. num.2. part.2.*

Buratt. dec.323. n.2. & fuit dictum in Sarsinaten. feudi 3. Iunij 1641. coram bo.me. Pirouano.

Neque enim nullitas deduci potest ex eo, quod Moniales non probauerint mortem,hoc est professionem Iuliæ,aut quia in Monasterio petiti fuerint fructus decursi, sententia vero concedat immissionem etiam pro decurren-
2 dis, nam † professionem Iuliæ, nunc Sororis Mariæ Cæciliæ nuncupatæ,satis probat mandatum procuræ ad hanc litem capitulariter factum à Monialibus professis,inter quas etiam Soror Maria Cæcilia vti professa præstitit consensum,cum alioquin ad hunc actum non fuisset admissa,vt in specie aduertit *Rot. dec.448. sub num.9. coram Reuerendissimo Vrgellen.* & licet in mo-
3 nitorio agatur de fructibus decursis, tamen † propter clausulam ius,& iustitiam &c.& alias ibidem appositas potuit Iudex in sententia comprehendere etiam census decurren. eiusdem obligationis vigore promissos, *Alex. cons. 61. sub num.10. vers. attento,lib.2. Cephal. cons.400.num. 1. Bellon.iun.cons.23. sub num.4. plenè Barbos.claus.76. per tot.*

Prout nec subsistunt capita iniustitiæ exaduerso deducta, quorum primum ad effectum hypothecæ, tum ob qualitatem Palatij & do-
4 mus controuersæ, quæ ; cum sint emphyteotica Basilicæ Sancti Petri non potuerunt censui,vel hypothecæ subiugari, quidquid dicen. esset, si census non fuisset impositus super ipso Palatio,& domo, sed super illorum fructibus, vt bene distinguit *Foller.in sua prac.cens.verb.census enim n.21. Rot.dec.480.n.1.part.1.diuers.*

Tum ex quo Cardinalis impositor census, quamuis dicta bona emisset,non tamen solue-
5 rat pretium † ante cuius solutionem Cardinalis, sicuti dominium bonorum sibi venditorũ, ac traditorum non acquisiuit, etiam cessante speciali illius reseruatione ad fauorem venditoris, *l. quod vendidi,19. de contrah.empt. §.vendiderunt,Instit.de rer.diuis. Bart.in l.fistulas,78. §.qui fundum,ff.de contr. empt. Abb. cons.69. num.1. in fin. lib.1. Alex.cons.121.num.1. lib.4. Surd. cons.107.nu.12. & decis.120.num.11.& 12. Rot.in Romana Saluiani 8.Aprilis 1619.coram Reuerendissimo D. meo Dunozetto Decano,* ita non potuit eadem bona subiugare, aut hy-
6 pothecare, quia † hypotheca in re aliena non cadit, *l.1. §.1. de pign. l.rem alien. ff.de pign.act. glos. fin. in l.Caius,39. ff.eod. Neguf. de pign.3. memb.2. p. num.52.*

Secundum ex anterioribus hypothecis cõpetentibus reo conuento,siquidem Matthæus illius auctor credidit ex causa societatis officij D.Duci Atriæ tanquã hæredi Aquauiuæ scut. 1000. cum pacto, quod soluerentur creditoribus Tiberij Ceuli in partem pretij bonorum, vt supra Cardinali venditorum, & ab eisdem creditoribus sibi iura cederentur, prout certa
7 fuerunt,& † proinde in anterioribus hypothecis eorundem creditorum successit, *l.si donata, §.1. ff.de don. inter vir. & vxor. l.1. C.iis,qui in prior. cred.loc. l.empter, C.de hered. vel act.vend. vbi Bald. in 1.notab. Surd. decis.308. nu.1. Gregor.XV. dec.121. num.2.* cumque tradiderit pecunias ad bona emen. cum pacto acquiren.desuper hypothecam, videtur exinde nedum prior,sed & potior in hypotheca, iuxta *text.in l.quod quis, ff.priuileg. credit. l.Aristo,ff. qua res pign. oblig. non poss. l.licet, C.qui pot. in pign.hab. l.interd.ff.eod.*

Nam respondendo ad effectum hypothecæ animaduerterunt Domini, non probari, quod in inuestitura assertæ emphyteusis adsit expressa alienationis prohibitio, † qua cessante 8
potest emphyteuta ratione vtilis dominij, quod habet censum imponere super re ipsa emphyteotica sine consensu Domini directi, resoluend. tamen in casu deuolutionis rei ad Dominum directum, licet secus sit, quando adest expressa prohibitio alienationis,in quibus terminis loquuntur allegati in obiecto, vt bene distinguit *Cenc.de cens.part.1.cap.2. quæst.2.art.2. n.6.& seqq.post Roderic. de ann.redd. lib.q.3.n.7. vers. similiter. Redoan. in terminis emphyteusis Eccles. de reb. Eccles.non alienan.rub.16. de const.ann.cens.in reb.Eccles. num.34.int.tract. diuers.tom.15.fol.419. Boer.dec.181.nu. 2.* Eamdemque distinctionem amplexa est *Rota in dec.67.nu.3. & nu.6. impress. apud Pacif.de Saluiano decis.75. num.1. & 2. & seqq.apud Cenc.de censib.dec. 86. num.30.& seqq.part.5.recent.* quia nimirum sola prohibitio legalis ex *l.fin. C.iur. emph.* loquitur de venditione, & iuris emphyteoticarij translatione, per hypothecam autem non fit huiusmodi translatio,quia † res hypothecata manet 9
in bonis hypothecantis,*glos. in dict.l.fin.verb.alia, Las.ibid.n.28.& 29. Ruin.cons.150.n.14. lib.3. clar.in §. emphyteosis, q.18. & 21.* Pariterque manent bona censualia,cum † per impositionem census con- 10
stituatur ius quoddam distinctum, & separatum ab ipsa re, *Seraph.dec.795.n.7. Couarr.var.resol. lib.3.cap.7. num.6. Rot. d.dec.67. num.1. apud Pacif. de Saluiano.*

Neque iustificatur in facto, quod Cardinalis tempore impositionis census pretium Palatij empti non soluerit,imò constat,Palatium fuisse emptum pretio scut.40. mill. & scut.22500. statim fuisse soluta mediantibus diuersis accollationibus, † quæ habent vim solutionis. *Grat.* 11
discept.326.nu.14. Mastril.decis.37. num.7. alia scuta 17500. habuisse Iuliam, ex quibus emit censum, de quo agitur,residuum vero scut.1317.& b.45. non debebatur tanquam pars pretij, sed ratione pensionum decursarum, præter quod
† sufficit, habitam fuisse fidem de pretio, vt etiam ante illius solutionem rei venditæ, ac traditæ dominium acquiratur emptori, nisi fuerit nominatim reseruatum venditori, & si secus sit, quando non fuit habita fides de pretio, vt habetur in exaduerso allegata *l.quod vendidi,* ibi,vel etiam fidem habuerimus emptori, *ff.de contrah.empt.& in §.venditæ,vers.sed si is, Inst. rer. diuis.* & tradit *Barbos.in l.si cum dotem §.fin. nu.35. & 36.ff.solut.matrim. Anton.Fab. in Cod.lib.4.tit.33. defin. 6.n.6.* aliique relati per *Antonium de Amatis resolut. 8.n.43.* Cumque in ipso instrumento venditionis fuerit specialiter conuentum cum venditoribus,quod hic census super Palatio vendito imponeretur ab emptore, hoc solum validam redderet illius impositionem, esto quod emptor nondum rei subiugatæ dominium acquisiuisset,quia,† consentiente Domino tenet im- 13
positio census super re aliena, *Nauarr. de vsur. num.131.vers. quintum, Boccacc.de censibus,part.2. nu.69. Molin.de iust. & iure disput.394.num.6. Azor.institut. moral.part.3.lib.10. cap.7. quæst.7. Cenc. de cens.part.1. cap.1.*

cap.1. quæst. prima artic.1. num.8.

Alterum obiectum successionis Matthæi in hypothecis anterioribus creditorum Tiberij Ceuli, à quibus cessionem reportauit, tollitur ex facto, quia non probatur, dictos creditores
14 esse anteriores Iulia auctrice Monialium, † vt exaduerso proban. esset, *l.si nomen, ff.hæred. vel act.vend. l.si plus, §.vlt.ff.euict. Rot.decis.44. nu.4.part. 4.diuers.& coram San.mem.Greg. XV. dec.79.n.1.*

Et ad hunc effectum anterioritas dd. creditorum desumenda esset ante annum 1593. quo ad fauorem Iuliæ contracta fuit hypotheca dotalis, siquidem illa non fuerit extincta per solutionem, seu dationem in solutum census, de quo agitur, facta eidem Iuliæ de anno 1609.
15 tum quia, † cum in sententia graduatoria supramemorata, ac in instrumento venditionis Palatij, necnon impositionis census dispositum fuerit, quod idem census stare debeat loco cautionis de restituen. prioribus, ac potioribus creditoribus DD. Ceulis, illius acquisitio facta à muliere reuocabiliter, & sub forma, qua poterat auocari non extinxit antiquam hypothecam mulieris, *l.si rem meam, l.si creditor, in fin. ff. sol. l.rescriptum, §.si aliena, vers. quod si non ita, ff.de distract. pignor. Dec. in l.neque pignus, nu.1. & 2.ff. de reg.iur. Ang.cons.208. in fin. vers.contrarium credo, Thes. Late, q.88.n.11.& seq.lib.2. Gratian.discept.706.n.60. Vinc. de Franc.dec.200. n.7.* quod fortius procedit fauore dotis, *l.si quis res, 98. ff.solut. Aloys. de Leo in d.l.1. nu.6. vers.idem est, C.si aduersus transact. Surd.cons.145. sub n.34. Fab.de Anna cons.90.n.11.lib.1. Thes.tum. d.q.88. n.13. Grat.discept.706.n.61. Castil.dec.5.n.7.& seqq.*

Tum quia in ipso instrumento d. venditionis Palatij, & impositionis census Iulia non in casum euictionis, vt exaduerso supponitur, sed simpliciter, & indefinitè reseruauit sibi, & semper illæsa remanere voluit antiqua iura dota-
16 lia, † quæ propterea per solutionem, & traditionem census contextualiter factam, non fuerunt extincta, vt notat *glos. in l.elegantur, verb. finita, in fin. ff pign.act.* quam sequitur ibi *Bart.num.4. Fulgos. sub n.6.* scilicet, *in l.libera, nu.1. C.sent. & iudic. interloc.* vbi etiam *Alberic. sub n.7. Aloys. de Leo in d.l.1. nu.6. vers. idem est, C.si aduersus transact. Grat. cons.126.nu.8.lib.1. Fab.de Anna d.cons.90. nu.8. lib.1.* & exerceri possunt pro fructibus census contra posteriores creditores bonis communis debitoris possidentes, non secus, ac pro ipsa sorte si
17 esset euicta, quia † euinci quodammodo videntur à tertio possessore, qui illorum exactioni se opponit. vt per *Ancharan. in capit. querelam, sub nu.6. vers.quandoque denegat, de election. Host.*
18 *ibid.num.14. Ferret.consil.204.num.3.* &, cum † sors, obstante Bulla Piana, repeti non possit, eius loco succedunt fructus, vt latè probat *Milanen. dec.13.n.23.& seqq.lib.1.* quem sequitur *Castil. dec. 17.n.35. & seqq.* qui signanter, *num.44.* ponderat, quod stante resistentia iuris quoad repetibilitatem sortis, anterioritatis hypothecæ reseruatæ inseruiret de vento, nisi competeret pro fructibus, *lib.1. Mastrill.dec.119.n.18. & 19.* & regulare est, quod anterior in sorte talis iudicatur in fructibus, *l. Lucius. ff. qui pot. in pigner. hab. Negusant. de pign. part.5. memb.1. sub n.14. à Ponte cons.76. nu.12. lib.1. Mastril. d.dec.19.n.15. Capic. dec.16. num.1.* Gratis autem dicitur, hypotheca Matthæi potior super Palatio, quia Matthæus ad illud emendum mutuauerit, & sibi de hypotheca prospexerit,
quia † hæc non præcesserunt, aut gesta fuerunt contemporaneè cum ipsa venditione, vti 19
debuit, cum per subsequentes conuentiones
non potuerit præiudicari † hypothecæ ab ipso 20
momento emptionis super bonis emptis acquisitæ vxori, & aliis creditoribus emptoris, *Velasc.cons.56. num.45. & seqq. ex text. in l.vlt. C.de pignor. §.his consequens, Auth. de æqualit. doc. & aliis per eum allegat.*

Tum tertiò, quia Matthæus de credito scut. 1000. necnon aliorum scut. 300. pro fructibus, quæ solum in debitum Cardinalis referenda sunt, fuit satisfactus, nam in eam causam assignata illi fuit exactio pensionum domuncularum ascendentium annuatim ad scut. 200.
† quæ exegisse præsumitur, cum acceptauerit 21
mandatum ad illa exigen. iuncta petitione, quam successiuis temporibus fecit de scutis mille pro residuo scut. 2500. Verba enim pro residuo demonstrant, quod Matthæus alia scuta 1300. receperat, *Ias. in l.si quidem, num.4. C. transact. Herng. de fideiussor.cap.20. §.21.num.33. Gratian.discept.3.nu.3. Bellon.dec.Ianuen.60.nu.6. Rot.dec. 76.nu.4.part.5.recent.*

Et ita decisum vtraque parte informante causa per quinque vices proposita.

R.P.D. BICHIO.

Romana Hereditatis de Gratianis.

Lunæ 28. Iunij 1649.

SVMMARIA.

1 *Litigiosum non dicitur rei dominium ex pendentia litis in remedio, quorum bonorum, sed bene possessio, quæ ideò in alium transferri non potest, & circa quam etiam consideratur dominium.*

2 *Litigiosa dicitur res, etiam in actione personali, in qua de ipsa re contendatur.*

3 *Processus executiuus completus contra principalem in actione personali quando possit consumari contra tertium, qui acquisiuit lite pendente, & n. 17. 18. & 20.*

4 *Executiuè procedi non potest contra tertium, in quem lite pendente, facta est alienatio ex causa dotis, siue litem sciuerit, siue non. Limit. vt num.13.*

5 *Alienatio ex causa dotis dicitur necessaria. Declar. vt num.7.*

6 *Dotis causam esse priuilegiatam, publicè interest & quare. Decl.vt n.7.*

8 *Fideicommissi bona alienari non possunt pro constituendo, vel restituendo dotis augumento.*

9 *Spuriæ dotem legandi facultas data patri cessat, si cum alia dote iam nupta sit.*

10 *Priuilegij ratio vbi non applicatur, nec ipsum priuilegium suffragatur.*

11 *Assertio coniugum, constante matrimonio, non probat in præiudicium tertij.*

12 *Dotis priuilegia non militant, probatione desumpta ex sola assertione coniugum, constante matrimonio.*

14 *Contractus simulatus est nullius momenti; & ipso iure nullus.*

15 *Fraus, & collusio probatur coniecturis.*

16 *Actus iudiciales inter coniuges super aestimatione rei dotalis quando reddantur suspecti de collusione, non nocent non citato.*

19 *Tertius litem sciens, & acquirens, ea pendente, dicitur fraudis particeps.*

21 *Pretium consequi posse contra alienantem, lite pendente, non est aeque vtile, ac consequi rem ipsam.*

DECISIO CCXL.

NE super domo hæreditaria Octauij Gratiani pendente lite inter Franciscum, & Lælium, à Lælio in Attauantem translata titulo dotis, fieret executio vigore mandati de immittendo in possessionem bonorum hæreditariorum d. Octauij obiecto à Francisco, idem Attauantes obiecit, se tanquam tertium possessorem non posse executiuè conueniri. Quo tamē non obstante, fuit contra ipsum relaxata executio à R.P.D. meo Royas, & successiuè coram R. P. D. meo Meltio, cui ad instantiam Attauantis per Signaturam commissa fuerat causa appellationis cum clausula, Alteri, qui procedat ad legitimam executionem, Rota decreuit, esse ad exequutionem procedendum. A quo pariter decreto interposita per Attauantem appellatione, eiusque causa mihi commissa, cum clausula Alteri, qui ad vlteriorem. Dubitaui hodie, an sit procedendum ad vlteriorem executionem, fuitque affirmatiuè responsum, tam ex capite litigiosi, quàm fraudis.

Ex primo, quia, etsi lis penderet in iudicio possessorio vigore interdicti, quorum bono-
1 rum, † ideoque litigiosum non esset illorum dominium, iuxta *th. or. glos.* communiter receptam in *cap. primo, verbo litigiosè de confirm. vtil. vel inutil.* reddita tamen fuit litigiosa ipsa possessio, quæ propterea non potuit in alium lite pendente transferri, vt praeter allegatos in decisionibus coram RR.PP.DD. Royas, & Meltio notant in d. *cap. primo, Ant. de Butr. sub n. 4. vers. sed hoc puto:* & clarius *Abbas, sub n. 5.* vbi ait, ita intelligendam esse dictam glossam, & reddit rationem, quia, licet non agatur de Dominio rei, agitur tamen de Dominio possessionis, quam ideo non licet in alium transferre lite pendente; eumque sequitur *Decius ibid. n. 36. Rota in Toletana Beneficij coram Iusto, impress. apud Marches. de commiss. part. 1. fol. 385. sub n. 9. vers. & ideò possessio, post Bart. in l. 1. §. 1. ff. de litig. qui sub n. 2. vers. si vero con-*
2 *tendatur*, ait, quod † etiam in actione personali, si contenditur de ipsa re, afficitur litigiosa
3 ipsa res, & actio. Vnde, quod † etiam si iudicium penderet in actione personali, si actum fuit ratione certæ rei, possit processus exequutiuus completus contra principalem consumari aduersus tertium possessorem, qui lite pendente acquisiuit, voluit *Ant. Fabr. in C. tit. de exequut. rei iudicatæ, definit. 7. in fin.* vbi dicit rationem, ne alioquin eueniat, vt Victoris durior conditio fiat per factam re in sua alienatione: eumque sequitur *Cancer. var. resol. tom. 3. c. 17. sub nu. 467. vers. his adde, Giurb. decis. 62. sub n. 11. vers. secus, Parlad. rer. quotid. lib. 2. c. fin. part. 4. §. 5. n. 9.*

Neque intrat excusatio, vel propter ignorantiam litis pendentis tempore alienationis, vel ob priuilegium doti concessum ab Imperatore Iustiniano in *l. fi. C. de litigios.* vbi habetur, quod, non obstante vitio litigiosi, potest dotis nomine fieri alienatio, ideoque † non posse executiuè procedi contra tertium possessorem, ad 4
quem ex causa dotis bona litigiosa transierunt, tradunt allegati per *Fontanell. de pact. nupt. claus. 6. glos. 1. part. 3. n. 49. Anton. de Amat. resol. 45. n. 17.* Ignorantia enim tollitur ex facto, & rejicitur in ipsa *l. fin.* ad effectum, vt nihilominus sit nulla alienatio, ibi, siue scientem, siue ignorantem, vt in punct. post *Bartol. Couar.* & alios aduertit *Rot. coram Reuerendissimo Vrgellen. dec. 88. num. 5. & 6.* à qua in hac parte non fuit recessum in *dec. 281.* quam gratis impugnat *Modern. Foroliuien. contr. iur. tom. 4. lib. 24. c. 3. nu. 16. & seq.* & fuit dictum in *Romana Domus 27. Nouembris 1643. §. nam vitium, vers. siue tertius, coram me.*

Priuilegium verò dotis siue innitatur rationi necessitatis, quia nempè † alienatio ex causa dotis sit necessaria, vt voluit *Anton. de Amat. d.* 5
resol. 45. num. 18. † siue publicæ vtilitatis, vt, aliis 6
allegatis, notat *Cancer. var. resol. tom. 2. cap. 12. n. 51. Rota coram Reuerendissimo Vrgellen. d. dec. 281. num. 3.* Interest siquidem Reipublicæ dotibus fauere, quia propter dotes facilius nuptiæ contrahuntur, & iusti liberi procreantur, *l. 1. ff. de iur. dot. Arias de Mesa var. resol. lib. 3. cap. 32. sub num. 12. Capic. Latr. decis. 109. num. 11.* Cessat in casu nostro, quo tempore alienationis huius domus mulier iam fuerat nupta, & dos promissa scut. 2000 soluta in alia domo sita ad viam Babuini, & sic † 7
neque militat ratio necessitatis, neque vtilitatis, cum iam mulier esset nupta, & dotata, sicuti in simili diximus, quod † priuilegium do- 8
tis vt pro ea constituenda, vel restituenda alienari possint bona fideicommissi, non habet locum si post nuptias secutas, ac dotem solutam aliquid amplius nomine dotis detur, vt in *Auth. res quæ, Cod. comm. de leg. notat Curt. iun. num. 45. Marzar. consil. 1. num. 41. & seq. Gratian. discept. 498. sub num. 58. & seq. Cesar. Manen. dec. 35. num. 18. Buratt. decis. 568. num. 15.* Sic etiam † facultas con- 9
cessa Patri legandi filiæ spuriæ dotem cessat, si spuria cum alia dote iam nupsit, *Cesar. Manent. decis. 43. n. 18.* vbi allegat concordantes; † vbi e- 10
nim priuilegij ratio non applicatur, nec ipsum priuilegium suffragatur, *l. pen. ff. de mil. test. l. fin. C. qui ob long. temp. præscr. Capic. Latr. d. decis. 102. num. 8. Fontanell. dec. 586. sub nu. 6.*

Nec obstat, quod in instrumento assignationis domus, de qua agitur, celebrato, constante matrimonio, contrahentes asseruerint, se deuenire ad hanc assignationem, eo quod tractu temporis compertum fuit, domum ad viam Babuini, prius datam in solutum pro scutis bis mille, non esse valoris scut. 1500 Quia, cum hoc aliunde iustificatum non fuerit, partium 11
assertio emissa, constante matrimonio non probat in præiudicium tertij, *l. duobus, §. 1. ff. de iur. iur. in Natt. consil. 438. numer. 9. Surd. decis. 325. num. 3. Buratt. dec. 873. num. 9.* & magis in terminis, quod † priuilegia dotis non militent, quando pro- 12
batio desumitur ex sola assertione emissa, constante matrimonio, *glos. in l. assiduis, verb. dato, C. qui pot.*

*pr.in pign. habeant.Couar.var.resol.lib.1.cap.7.num.4.
Ludouic.à Peguer.decis.147.in fin.Cesar.Manent.decis.
40.n.17.& seq.*

Eo minus, quia eadem assertio non caret
13 vehementi fraudis suspicione, † qua suspicio-
ne concurrente, non esse satis titulum dotis
ad euitandam exequutionem contra tertium
possessorem, lite pendente possessionem na-
ctum, comprobatur ex adduct. à *Modern. Foro-
liuien. contr. iur. tom.4. lib. 24. cap. 3. numer. 20. in fin.
Capic. decis. 128. sub numer. 10. vers. & quamuis, post
Bald. in l. 2. num. 8. C. ne vxor pro marit. Parlad. rer.
quotid. lib.2. c. fin. par. 4. §. 5. num. 10.* vbi dicit ratio-
14 nem, quia † contractus simulatus est nullius
momenti, & ipso iure nullus; cum aliis al-
legatis in *decis. coram Reuer. P. D. Meltio, §. Vlte-
rius.*

Simulatio autem, seu fraus, vt scilicet im-
minentem exequutionem Lælius reus con-
uentus in iudicio tunc pendente eluderet alie-
nando hanc domum in Attauantem, qui im-
minentiæ exequutionis conscius erat, apparet
ex pluribus coniecturis in *decis.* bis editis in
hac causa coram *R.P.D. meo Rottæ 29. Martij 1643.
§. & nihil,* & coram *R.P.D. meo Meltio 11. Decem-
15 bris 1648. §. præsumptiones, & §. seq.* adductis, †
quibus fraudem, & collusionem probari, vl-
tra ibi allegatos dixit *Rot penes Buratt. decis. 724.
16 num.3. decis. 928. num.2.* Aduertendo, quod † eos-
dem coniecturæ suspectos reddunt, etiam
actus iudiciales, qui post litem à Francisco
motam facti asseruntur coram A.C. super æsti-
matione domus ad Babuinum inter eosdem
Lælium, & Attauantem, vt per *Mant. de tacit.
lib 8. tit. 25. sub num. 27. vers. Quamobrem, Rot. in Ro-
mana domus ad Transtiberim 18. Iunij 1638. §. fin. coram
Eminentissimo D. Card. Panzirolo, & in Rossanen. de-
cimarum 28. Iunij 1641. §. probata, in fin. coram me,* &
nocere non valent Francisco ibi non citato, *l.
si seruus plurium, §. 1. ff. leg. 1. Menoch. cons. 311. num. 25.*
cum aliis alleg. in *Romana fideicommissi de Spiriti-
bus 12. Ianuarij 1643. §. pen. in fin. coram me.*

Adeò, quod tam ratione vitij litigiosi, quam
17 fraudis, vt initio dicebam, † quæ sola suffice-
ret, competit via executiua contra Attauan-
tem, licet tertium possessorem ex prætenso ti-
tulo oneroso ex allegatis à *Papponio cons. 63. n. 18.
18 & seq.* vbi signanter *nu. 19.* ait quod, † si acqui-
rens sciuit litem pendere, dicitur particeps
fraudis. *Giurb. decis. 62. num. 12. & 13. & nu. 15. & seq.
Caler. de pro essu exequtiuo par. 2. cap. 3. n. 418. Rota co-
ram Reuerendissimo Vigellen. dec. 364. nu. 58. & num. 65.
19 & seq.* vbi, † etsi vlterius ad hunc effectum re-
quiratur euentus fraudis, videlicet, quod alia
bona debitoris non adsint, quando alienatio
fuit facta titulo oneroso, quod necessarium es-
se dixit etiam *Couarruu.* & alij relati ab *Add. ad
Buratt. dec. 917. num. 10.* vtique, & hoc requisitum
adest in casu nostro, in quo non facit actum
pro quantitate, quæ ex aliis bonis debitoris
possit recuperari, sed pro hac ipsa domo conse-
20 quenda tanquam hæreditaria Octauij, † quæ
nisi è manibus tertij possessoris recuperari pos-
set executiuè, euentus fraudis, ac damnum a-
ctoris euidens esset, quia Franciscus actor bre-
uiorem rei ad se pleno iure spectantis captum
21 amitteret, † neque illi æque vtile est ipsius rei
pretium consequi actione, quæ competeret
contra alienantem, ex qua desierit dolo possi-
dere, iuxta tradita per *Menoch. de adipisc. remed. 1.
nu. 65. Peregr. decis. Patauin. 120. num. 2. & 4.* aliosque
plures, quos secuta est *Rota in Ciuitatis Castelli
supplementi Legitimæ 23. Martij 1640. coram bon. mem.
Merlino.*

Et ita informante solum Francisco, præuiis
tamen octo citationibus aduersario præsenta-
tis, &c.

R.P.D. BICHIO.

Romana Saluiani.

Veneris 18. Martij 1650.

SVMMARIA.

1 *Ecclesiæ bona emere, & pecunias ad se spectantes in eam causam soluere absque Beneplacito Apostolico non est prohibitum.*

2 *Ecclesiæ tantum vtilitas attenditur in licentiis illius bona alienandi.*

3 *Nullitas, quamuis exclusiua iuris agentis, à tertio possessore allegari non potest, vbi ea nunquam fuit à principali declarata.*

4 *Hypotheca generalis in obligatione inest Cameralis.*

5 *Possessio Rei conuenti probatur ex obtenta deliberatione.*

6 *Immissio in vim saluiani quibus extremis probatis sit concedenda.*

7 *Donatio facta filiis absentibus stipulante Notario reseruata facultate illam alterandi, & deinde reuocata, & quam filij potuerunt non acceptare, vel acceptatæ renunciare, eiusque exceptio, vti altioris indaginis non impedit saluianum, & num. 9.*

8 *Deliberatarius non potest impugnare, quod bona non essent sub dominio debitoris, & hypothecis illius creditorum.*

10 *Compensatio ipso iure inducitur ad euitandum vsurarum cursum. Decl. vt n. 11. & 12.*

DECISIO CCXLI.

ORiginalis creditor census scut. 1200. in sorte principali de anno 1597. impositi à Lælio Petronio cum fideiussione Io. Francisci Salamonij fuit Petrus Paulus Amadeus, qui vna cum Angela Arditia eius vxore in eodem censu pro suis dotibus assecurata, illum de anno 1624. tradidit in fundum dotalem Magdalenæ communis filiæ, & tam ipsa Magdalena, quam Victoria, & Cæcilia d. Angelæ hæredes transigendo de anno 1639 cum Abbate, & Monacis S. Crucis ad Hierusalem illis hunc ipsum Censum translatiuè cesserunt, recepto pretio, quod Monaci soluerunt de pecuniis retractis à venditione duorum aliorum Censuum, quos cum licentia Sacræ Congregationis Concilij Interpretum imposuerant.

Adeo quod hodie Monaci sunt legitimi creditores, ac Domini census olim spectantis ad Petrum Paulum mediante huiusmodi cessione quam tertij possessores rei conuenti in hoc iudicio vtilis Saluiani interdicti impugnare non possunt sub prætextu, quod licen-

tia præfata Sacræ Congregationis præbeat
Monacis facultatem imponendi alios census
ad effectum hunc censum extinguendi, tum
quia id respicit validitatem aliorum censuum,
quos Monaci in vim d. licentiæ imposuerunt,
non autem huius census translatiuam acqui-
1 sitionem, ad quam illa opus non erat, cum †
non sit prohibitum Ecclesiæ bona emere, &
pecunias ad se spectantes in eam causam sol-
uere absque aliquo beneplacito, seu licentia
Superioris, vt aduertit *Nauarr. in Comment. alie-
nat. rer. Eccles. in princ. num. 1. Butr. in cap. nulli, nu. 11. de
reb. Eccles. non alien. Rebuff. in compend. alienat. rer. Ec-
cles. n. 8. Rot. in Amerina bonorum 19. Aprilis* 1641. *§. ne-
que poterat, coram Eminentissimo Dom. Cardinali Hie-
ronymo Verospio, & in eadem 18. Maij 1643. §. nec re-
pugnat, & §. nihil obstat, coram R.P.D. meo Royas.*

Tum quia vtilius fuit Monacis censum ac-
quirere translatiuè quam extinguere, quia sic
ex fructibus soluere possunt fructus censuum,
2 quos imposuerunt; & † in huiusmodi licentiis
attenditur duntaxat euidens Ecclesiæ vtilitas,
*Ruyn. cons. 157. n. 25. in fin. lib. 1. Seraph. dec. 443. nu. 2. &
dec. 1174. nu. 7. Mant. dec. 31. nu. 5. Rot. dec. 730. nu. 3. par. 2.
3 recent.* Tum tertio quia in omnem euentum †
hæc nullitas vti respiciens fauorem Monaco-
rum, licet exclusiua esset iuris agentis, opponi
non potest à tertiis possessoribus, dum nus-
quam ab eisdem Monacis declarata fuit, *Soc-
cin. cons. 78. num. 8. lib. 4. Surd. cons. 1. num. 84. Rimin. Sen.
consil. 99. num. 8.* & in puncto fuit decisum in *Ro-
mana Saluiani 4. Martij 1644. §. etenim, in fin. coram
R.P.D. meo Verospio.*

Hinc instantibus Monacis pro fructibus hu-
ius census, & reuocatione fideiussionis ibidem
promissa, se immitti ex vtili Saluiano interdi-
cto in possessionem bonorum olim à Salamo-
nio; qui vt supra in instrumento census fide-
iussor accessit, nunc vero à reis conuentis pos-
sessorum, & probantibus eadem bona cadere
sub hypotheca generali, quæ verbis explicitis
4 constituta fuit in obligatione Salamonij, & †
inest etiam obligationi Camerali, *Zacch. de oblig.
Camer. quæst. 31. nu. 8. Barz. dec. 108. nu. 29. Burat. dec. 905.
num. 2.* necnon tempore hypothecæ, vel postea
fuisse possessa ab eodem Salamonio, & nunc
5 possideri à reis conuentis, quia † tamquam
hæreditaria Salamonij ea sibi deliberari fece-
runt, vt in Summario Monacorum nu. 2. cen-
suerunt Domini immissionem petitam esse
6 concedendam, † vt debet dictis extremis pro-
batis, *Menoch. de adipisc. remed. 3. numer. 161. & seqq.
Rot. decis. 491. num. 6. coram san. me. Gregor. XV. dec. 407.
num. 1. par. 5. recent* & in his terminis fuit dictum
in *Romana Census, seu Saluiani 26. Iunij 1647. coram
me.*

Non obstat defectus hypothecæ eo, quod
de tempore fideiussionis præstitæ à Salamonio
hæc bona non essent in eius dominio, stante
præcedenti donatione, quam fecerat ad fauo-
rem Andreæ filij, & aliorum nasciturorum,
7 nam † eadem donatio reuocata fuit de anno
1602. & visa fuit requirere altiorem indaginem,
cum stipulata fuerit pro filiis absentibus, ac
reseruata facultate illam alterandi, nec hodie
de ea excipiant donatarij, qui potuerunt eam
non acceptare renunciare, vt in terminis stipu-
lationis Notarij pro absentibus, *Ruyn. cons. 119.
sub num. 8. vers. antequam ergo, & consil. 172. num. 16.
vers. quod si ille, lib. 1. Rota in Romana Census 25. Iunij
1640. §. tertio quod, coram me.* Sed tertij possesso-
res, † qui, cum hæc bona sibi deliberari fece- 8
rint tamquam creditores Salamonij, & ad il-
lius hæreditatem spectantia, negare interim
non possunt, quod fuerint in eiusdem Salamo-
nij dominio, & sub hypothecis eius credito-
rum ceciderint, vt in puncto hypothecæ res-
pondit *Rot. decis. 68. num. 11. decis. 108. num. 33. inter im-
press. apud Modern. Perus. de subhastat. & in Romana
Saluiani de Casalibus 17. Nouembris 1637. §. & de-
mum, coram bon. mem. Buccabella, & 25. Maij 1642. §.
creditum, coram bon. mem. Merlino.* † Nec per conse- 9
quens donec plenius de viribus donationis, &
reuocationis cognoscatur retardare valent im-
missionem in hoc iudicio, quod non admittit
exceptiones requirentes altiorem indaginem,
*Rot. decis. 559. num. 3. part. 1. recent. decis. 94. num. 10. post
Gilsan. ad statut. Perus. & in Maceraten. Censuum
22. Iunij 1646. coram bon. mem. Arguelles, vbi alleg.
concord.*

Minus obstat, quod Salamonius tractu tem-
poris euenerit creditor Petri Pauli creditoris
census in scutis 636. & proinde census extin-
ctus fuerit per compensationem, quæ ipso iu-
re inducitur ad euitandum cursum vsurarum.
Quia, & si † census possit compensatione ex- 10
tingui, *Nauar. de vsur. sub num. 124. vers. trigesima no-
na quæst. Rot. decis. 354. num. 1. & seqq. par. 6.* deest in
casu nostro iudicialis, vel saltem extraiudicia-
lis debitoris congrua oppositio, seu declaratio,
† quæ ad hunc effectum requiritur, quia po- 11
tuit debitor nolle censum extinguere, sed pe-
cunias sibi debitas in alios vsus erogare, *Peregr.
consil. 107. nu. 3. lib. 2. Roder. de annu. redd. lib. 2. quæst. 18.
num. 9. & seqq. Molin. de contract. disput. 560. sub num. 3.*
vbi rationibus id comprobat, *Cenc. de cens. q. 88.
sub num. 6. vers. contrarium, & quæst. 108. num. 4. Rot. in
Romana Census 13. Maij 1630. coram bon. mem. Merlino,
& in alia Romana Census* 10. *Iunij* 1641. *§. minus, co-
ram R.P.D. meo Cerro.*

Præsertim quia Salamonius non est debi-
tor principalis census, sed fideiussor, & in in-
strumento census fuit à contrahentibus desi-
gnata certa forma seruanda in illius redem-
ptione, nempe quod pretium deponi deberet
in Sacro Monte Pietatis ad effectum illud de-
nuo inuestiendi pro euictione domus, ex cuius
pretio census emptus fuerat, ad contentamen-
tum, & cum præsentia, & consensu Abbatis
Sanctæ Crucis, † quæ forma, seu conuentio 12
cum non potuerit impleri, ac seruari per asser-
tam tacitam compensationem, nec aliquo mo-
do seruata fuerit, gratis allegatur compensa-
tio, *Surd. cons. 246. n. 21.* & quod census fuerit per
compensationem extinctus, *Roder. de ann. reddit.
lib. 2. quæst. 15. num. 89. Gratian. discept. 45. nu. 2. 16. & 19.
Amat. dec. Marchiæ 50. nu. 13. Giurb. dec. 79. nu. 45. & 46.
Rota in Romana fructuum census 22. Iunij 1646. §. per
obitum coram R.P.D. meo Cerro.*

Et ita decisum informantibus solum Reu.
Abbate, & Monacis Sanctæ Crucis post qua-
tuordecim citationes contra aduersarios exe-
cutas, &c.

R.P.D.

R.P.D. BICHIO.

Romana Subhastationis.

Mercurij 7. Iunij 1651.

SVMMARIA.

1 *Fructus, excepto spolio violento, vel attentato, in huiusmodi iudicio non debentur, nisi à die mota litis.*

2 *Acta vnius causa non sunt in altera diuersa transportanda, quamuis ad illam multum conferant.*

3 *Actorum integra transportatio ad firmandam iurisdictionem necessaria est in Ecclesiasticis, non in profanis.*

4 *Acta irreleuantia transportare non est opus.*

5 *Transportatio præsumitur integra, facta præsertim in vim præcepti.*

6 *Sententia ferri potest prout in prima absque alterius contraria reuocatione in vim clausula Quam, & quas, & quando non fuit ex aduerso in actu oppositum, & n.7.*

8 *Dubium particulare super fructibus, damnis, & interesse disputare non est necesse, quia inest disputationi negocij principalis, à quo dependent. Decl. vt n.10.*

9 *Dubia superflua disputare Constitutiones Rotales non arctant.*

11 *Fructuum perceptorum condemnatio intelligitur à die mota litis, prout est de iure.*

12 *Iudicium contra minores, & absentes per edictum citatos, non deputato curatore ad lites, & illo citato, redditur nullum. Ampl. vt n.14.15. & 16.*

13 *Mandatum executiuum dicitur iniustum, non liquidato credito, & si sit insolidum contra alterum ex pluribus hæredibus.*

17 *Creditum soluendum, satisfacto socio, in diuisione vtilium, non dicitur liquidum, nisi socij satisfactione iustificata, factaque liquidatione & diuisione vtilium, & n.29.*

18 *Satisfactio alterius est ab allegante concludenter probanda.*

19 *Hæres vnus ex pluribus conueniri potest insolidum ad factum promissum de sui natura indiuiduum, vel vbi petitur res ab eo tantum possessa, & n.20. Decl. vt n.22. & seqq.*

21 *Exhibitionis ad effectum deueniri potest etiam ad capturam pignorum.*

22 *Interesse, multum interest, an petitum sit per viam executionis, & accessoriè, & consecutiuè ad factum promissum, & an æque principaliter, & de differentia.*

23 *Petitiones plures æque principales deducta censentur per viam actionis, nec inuicem confunduntur, sed vnaquaque retinet suam naturam.*

24 *Interesse in quantitate est sui natura diuiduum, prout ipsa quantitas.*

25 *Alternatiua, Vel, vtrumque alternatum æque principaliter determinat tamquam diuersa, & in petitione præbet Reo conuento electionem eorum alterum præstandi prout competit, quando vtrumque est principaliter in actione, & obligatione, & num.26.*

27 *Exhibitionem librorum qui petit ab vno ex hæredibus, probare debet, eosdem ad eum deuenisse. Decl. vt num.28.*

29 *Retentionis ad effectum debet creditum esse liquidum.*

30 *Retentio nec pro vero credito competit aduersus spolium iudiciale, deficiente contumacia, vel culpa.*

DECISIO CCXLII.

Deuoluta ad Rotam coram R. P. D. meo Verospio appellatione à sententia A. C. absolutoria Ludouic. Braccij à reintegratione petita per Eleonoram de Pirentibus, & litis consortes in loca tredecim Montium, siue eorum pretium, quæ idem Braccius subhastari, ac deliberari fecerat de anno 1645. emanauit, præuia disputatione dubij super d. subhastationis validitate, & iustitia, sententia Rotalis, qua mandatum executiuum, cuius vigore facta fuit subhastatio, eademque subhastatio nulla declaratur cum omnibus inde secutis, & condemnatur Braccius ad restituendum actricibus d. loca Montium, seu illorum iustum pretium, vnà cum fructibus ab eo perceptis, & damnis, & interesse per actrices passis.

Hæc sententia Rotalis confirmanda necnè sit, fuit hodie dubitatum coram me, cui per appellationem à Braccio interpositam causa fuerat commissa, & pro confirmatione responsum, non obstantibus multis exaduerso obiectis quorum aliqua in ipsam sententiam præcisè à præcedenti lata ab A. C. diriguntur, alia circa sententiæ A. C. iustitiam versantur, vt exinde contrariæ Rotalis iniustitia detegatur. Primi generis est obiectum non integræ transportationis, actorum non reuocationis primæ sententiæ absolutoriæ ab A. C. latæ, non disputationis particularis dubij super fructibus, damnis, & interesse, ad quæ Braccius condemnatur, ac tandem condemnationis ad fructus à die spolij perceptos, † qui tamen citra spolium violentum, vel attentatum non debentur, nisi à die motæ litis iuxta sententiam, quam perpetuo amplexa est Rota in pluribus decisionibus relatis in Romana domorum 25. Iunij 1646. coram me, & in Romana domorum in Burgo 12. Nouembris 1649. coram R.P.D. meo Otthobono. 1

Acta † enim primæ instantiæ, quæ exaduerso non transportata dicuntur, quia emanarunt non in haemet causa, sed in alia diuersa, terminata vsque de anno 1618. transportari non debuerunt, quamuis ad hanc causam multum conferrent, *Grat. discept. 122. num. 16. & 17. cum aliis alleg. in dec. 55. nu. 1. coram sa. mem. Greg. XV. & in Iuuenacen. & Melphicen. bonorum 8. Iunij 1646. coram R. P. D. meo Corrado.* Eoque minus eorum defectus vrget, tum ex eo quod non releuant, cum satis non sint ad euitandam sententiæ A. C. nullitatem, & iniustitiam, quibus innititur contraria Rotalis; † In causis namque profanis qualis est ista, in quibus iurisdictio vt firmetur, integra transportatione actorum opus non est, licet secus sit in Ecclesiasticis, de quibus loquitur Conc. Trident. sufficit transportasse dumtaxat, quæ releuant, *Gratian. discept. 968. nu. 10. & seqq. Rot. decis. 561. nu. 12 par. 1. recent. decis. 564. sub numer. 5. vers. quod & videtur*, vbi dicitur ratio, quia † non præsumitur, quod lex exponens actorum transportationem, intellexerit 2 3 4

de superfluis,& irreleuantibus, *par.2.in Leodien. dominij de Steuordia 3. Iulij 1623. §. his positis,& seqq. coram Clar. mem. Cocino impress. post Modern. Bersigellien. ad Stat. Vrb. decis.165. in Vetulana fideicommissi 27. Aprilis 1635. §. fin. coram Eminentissimo D. Cardinali Panzirolo, in Ariminen. fideicommissi 28. Iunij* 1641. *coram R. P. D. meo Cerro, in Assisien. bonorum 9. Nouembris 1644. coram R. P. D. meo Peutingero.* Tum etiam quia acta deficientia fuisse amissa constat ex fide Extratistæ, iuncto ipso extra-
5 ctu, † qui integer præsumitur, cum emanauerit vigore præcepti de extrahendo omnia acta, vt respondit *Rot.decis.604.sub nu.2.par.2. recent. & in Ferrarien. bonorum 10.Decembris 1603. coram Cardinali Lancellotto sen.*

6 Primam † sententiam reuocare necesse non fuit, vel quia vigore clausulæ, quam, & quas in Commissione positæ Rota pronunciauit, vt in prima, *Gabr.consil.54.num.8.lib.1. Rot.dec.161.n.2. in fin. par.1.recent.* cum aliis allegatis in *Nazarena, seu Montis Viridis Beneficij* 19. *Iunij* 1647. *coram*
7 *R. P. D. meo Meltio*, vel quia † non fuit de hoc ante sententiam oppositum, vt requiri voluit, *Gabr. d. consil.54. num.8. Osasch. decis.1.num.49.Rot.d. decis.161.num.2.decis.31.num.2. coram Cardinali Caualerio, & in Marsicen. iurisdictionis* 18. *Februarij* 1647. *§.1.coram me.*

8 Particularis † dubij super fructibus, damnis, & interesse disputatio necessaria non fuit, quia inesse videntur ipsi disputationi negotij principalis, à quo dependent, *Christoph. de Paz, ad leg.Regias,l.1.n.84.& seqq.Rota in Bonon. dotis, seu pecuniaria 26.Martij 164[.] coram Reuerendissimo Dom.*
9 *meo Decano*, † nec Constitutiones Apostolicæ arctant ad disputandum dubia superflua, *Rot.*
10 *dec.170.n.10.par.6.recent.* sed † satis est, quod in relationibus causarum fuerit demandata expeditio sententiæ etiam super damnis, & fructibus, vt in fortioribus terminis fuit decisum in *Romana fideicommiss. de Marianis* 14. *Decembris 1648. §.nec refert, coram R.P.D.meo Rojas.*

Condemnatio tandem ad fructus à die spolij perceptos in sententia non legitur, sed simpliciter ad fructus perceptos, ibi, vna cum fru-
11 ctibus exaduerso perceptis, † quod intelligendum est de perceptis à die motæ litis iuxta iuris dispositionem, vt in terminis condemnationis ad fructus, *Vinc.de Franc.decis.527.sub nu.12. vers. nam dicebam, Capic.Latr. decis.25. sub nu.38. vers. nam verba sententiæ, Rot. decis.66. num.3. par.2. recent. & in Bonon. dotis 19. Decembris 1640. §. penult. coram me, in Romana fideicommissi de Campagnolis 8. Februarij 1649. §.non obstat, quod sententia; coram R. P. D.meo Peutingero.*

Secundi verò generis obiecta euacuantur ex optimè deductis in decisione prioris instantiæ edita 10 Iunij 1650.coram *R.P.D.Verospio*, in qua ostenditur mandatum executiuum pro exhibitione librorum contra has mulieres ad instantiam Braccij relaxatum, cuius vigore sub-
12 hastatio secuta est, fuisse nullum, † ex quo non fuit mulieribus tunc minoribus,& absentibus à loco iudicij, ac per edictum citatis deputatus Curator ad lites, & citato Curatore processum, vt requiri in terminis minoris absentis, præter allegatos in d. *decis.* tradit *Guttier. de tutel. par 2. cap.4. sub num.3. vers. in absentibus autem, ex tex.litterali in l.1. §. sufficit, vers.in absentibus autem ff. administr. tutor.* & iniustum, tum † quia non 13
fuit liquidatum creditum Braccij in summa contenta in mandato, tum quia † pro præten- 14
so credito agi non poterat insolidum contra alterum ex pluribus hæredibus, *l.2.* vbi notant omnes, *C.hæredit. action.*

Non vrget contra primum distinctio inter pupillum, & adultum, nam præter quod inter has mulieres altera erat pupilla,& † nulli- 15
tas quoad ipsam reddit processum nullum, quoad litis consortes habentes eandem causam defensionis ex allegatis in *dec.319.nu.1.* ibique *Add.n.7.coram San.mem.Greg.XV. & in Romana, seu Veliterna restitutionis in integrum 25.Iunij 1646. coram me.* Contraria opinio verior est,& recepta à Rota, quando vt in casu nostro adultus, qui conuenitur abest à loco iudicij, & est penitus ignarus iudicij contra se per edictum intentati, tunc enim ei imputari non potest, quod Procuratorem non constituerit,& cum legitimo Curatore non comparuerit, vt pluribus comprobat decisio huius causæ, *§. hac tantum, coram R. P. D. meo Verospio.* † Maximè quia ap- 16
paret, mulieribus plures competiisse defensiones, quas tamen sufficit potuisse competere, vt iudicium sine Curatore prosequutum sit nullum, *Caputaq. decis.114. num.2. par.1. Gratian. discept.502. num.35.* aliique relati à *Moder. Perus. de manuten.79.n.14.*

Circa iustitiam, non vrget respectu liquidationis, quòd creditum Braccij in scutis mille iustificetur ex instrumento transactionis, cuius vigore fuit actum, quia cum in eodem Instrumento conuentum fuerit, quod pro his scutis mille residualibus sui capitalis in societate prius contracta, ac finita positi, diuidantur vtilia socialia remanentia, satisfacto prius Io.Paulo Pisente consocio, non solum de scutis 4000. ad computum sui capitalis scut. 5000. sed etiam de aliis scut. 1136. Summar. Mulierum num.1. † petere Braccius non poterat d. scuta 17
1000. nisi prius iustificato, Io. Paulum integrè fuisse satisfactum,& facta liquidatione, ac diuisione dd. vtilium, vt per *Buratt.dec.151.nu.1. & 2.Rot.dec.4.n.12.vers.ne dicatur,* inter impress.apud *Moder.Auenion.de praeuent.tom.2.* Et gratis allegatur d. satisfactio Io. Pauli, † quæ esset exad- 18
uerso concludenter probanda, *Surd. dec.105.nu.9.* vbi alleg. concord.

Respectu pariter socialis actionis licet non negetur, quod † agi possit in solidum contra 19
vnum ex pluribus hæredibus promissoris, quando vel agitur ad factum promissum de sui natura indiuiduum, vt notant *Doct. in l.4. §. Cato, ff. de verb. oblig. latè Surd.d.consil.156.num.15. in fin. Gomes. var. resol. tom. 2. cap.10. sub numer.24. & per tot.* quale est exhibitio librorum à Braccio petita, † vel res, quæ petitur ab hærede con- 20
uento tantum possidetur, *l. si quis ex argentariis, §. cogentur, ff. eden. l.3. §. hæres, ff. commod. l. actiones, 66. §. si communis, ff. pro soc. Zasius in d. §. Cato, n.47. vers. credo tamen, Cardin. Mantic. de tac. lib. 10. tit.8. num.4.* qui est casus noster, cum libri extiterint penes Antonium, alterum ex hæredibus Io. Pauli.

Neutra tamé ex dd. limitationibus applicatur

tur casui nostro: non prima, quia non fuit simpliciter actum ad factum exhibitionis libro-
21 rum, † vt poterat deueniendo etiam ad capturam pignorum, donec debitor tædio affectus factum promissum præstaret, *Fontanell. decis. 252. num. 4. & 5. Rot. decis. 262. num. 9. & 10. apud Zacch. de oblig. Cam. secundum vlt. impress.* aliique allegati à *Modern. Hispan. de iudic. tom. 2. lib. 1. tit. 3. numer. 27. & seqq.* sed simul actum fuit ad interesse, hoc est ad
22 scuta mille, † quo casu multum interest; an interesse fuerit petitum per viam executionis, ac accessoriè, & consecutiuè ad ipsum factum, an verò æque principaliter, quia primo casu actio solidalis directa ad factum indiuiduum eadem est etiam in executione contra vnum ex hæredibus facienda, secus secundo casu, vt bene distinguit *Bart. in l. 2. §. ex his, num. 9. & 10. ibique Castr. numer. 3. Imol. numer. 11. ff. verb. oblig. Gomes. var. resol. tom. 2. cap. 10. numer. 16. vers. ex quo infer. Grat. discept. 323. num. 7. & 8. vbi alleg. concord.* Et ratio di-
23 uersitatis est, quia † plures petitiones æque principales deductæ censentur per viam actionis, nec inuicem confunduntur, sed vnaquæque retinet naturam suam, *Laderch. consil. 93. sub num. 5. vers. causa tamen, Roman. consil. 240. num. 1. col. 1. vers. ter-*
24 *tio quia, Paz. ad leg. Regi. n. l. 158. sub numer. 3.* & † interesse in quantitate est sui natura diuiduum prout ipsa quantitas, *l. 4. §. Cato, leg. stipulationes non diuiduntur, in princ. ff. verb. obligat. Rip. in dict. §. Cato, num. 12. 36. & 42. Rota in Anconitana Legati 30. Maij 1642. coram me.*

Hic vero fuisse æquè principaliter petitam summam scut. 1000. apparet ex verbis monitorij, ibi, ad exhibendum libros rationis, &c. vel præstandum instanti damna, & interesse, &c.
25 ponderando alternatiuam, vel, † quæ vtrumque alternatum æque principaliter determinat, tamquam diuersa, *leg. stichum, aut Pamfilium, in princ. ff. verb. oblig. leg. stichum, aut Panfilum, ff. solut. Scacc. de iudic. lib. 1. cap. 45. sub numer. 2. Mantic. de tacit. lib. 22. tit. 8. sub numer. 9. vers. sed aduerte, Baratt. decis. 334. nu.*
26 *16.* & † præbet reo conuento electionem præstandi alterum ex alternatis, solitam competere, quando vtrumque principaliter est in actione, & obligatione, *leg. plerumque, §. fin. ff. iur. dot. Surd. consil. 225. sub numero sexto. Dec. consil. 42. num. 1. Natt. consil. 650. numer. 4. Fontanell. de pact. nupt. claus. 5. gloss. 8. part. 13. numer. 69. & seqq. Monter. decis. Aragon. 48. numer. 1. & seqq.* & in puncto alternatiuæ positæ in monitorio, ac libello, *Grammat. decis. 68. sub num. 1.*

Non secunda limitatio, quia nullibi probatur, libros, quorum exhibitio petita fuit, extitisse penes Antonium vnum ex hæredibus Io. Pauli, imò Braccius in protestatione emissa in iudicio anni 1618. fassus fuit libros adesse penes Reuerendissimum Commissarium Cameræ Apostolicæ, seque paratum obtulit ad eos recuperandos, & in omnem euentum sufficit respondere, quod subhastatio facta fuit contra Eleonoram,
27 & Honestam; † apud quas probandum erat, eosdem libros deuenisse, *l. alio iure, C. in litiuram.*
28 *Baratt. decis. 278. sub num. 9. & 10.* & † alioquin, cum adessent etiam alij cohæredes ab Antonio relicti, non poterant insolidum condemnari, quamvis Antonius insolidum obligatus fuisset, vt præter alleg. in prima decisione fuit in termi-

nis redditionis rationis decisum in *Tudertina redditionis rationis 28. Iunij 1645. coram R. P. D. meo Otthobono.*

Postremum † retentionis refugium cessat, 29
quia nec hodie creditum Braccij est liquidum, cum nusquam constet de præcedenti satisfactione Io. Pauli ex effectibus socialibus, & residualium vtilium diuisione, ac liquidatione, necnon, quia, stante nullitate citationis contra Mulieres Minores absentes, nullo eis dato Curatore per edictum executæ, aliqua illis imputari non potest contumacia, aut culpa, sine qua ad- 30
uersus spolium iudiciale, retentio etiam pro vero credito non competit, vt declarando *decis. Surd. 46. ex aduerso alleg. tradit Grat. discept. 754. num. 47. & 48. & dixit Rot. decis. 539. numer. 10. coram Card. Caualer. decis. 117. numer. 8. & seqq. part. 4. tom. 2. recent. decis. 54. sub num. 5. & 6. apud Modern. Perus. de subhast.*

Et ita decisum vtraque parte informante; &c.

Eminentissimo D.

CARD. OTTHOBONO.

Romana, seu Spoletana Redditionis Rationis

.... 31. Ianuarij 1650.

SVMMARIA.

1 *Periti relatione corruente corruit & mandatum in vim illius relaxatum.*
2 *Periti relatio est iniusta, quæ est fundata in libro subscripto, & recognito per debitorem iniuste carceratum.*
3 *Carcerati iniuste subscriptio, recognitio, obligatio, & gesta quæcumque sunt nulla; Ampl. vt numero 7.*
4 *Administrator debitor dici non potest ante dispunctas rationes.*
5 *Mandati suspicionis fuga ad effectum creditum debet esse liquidum, tam de iure communi, quam ex reformatione Tribunalium Vrbis Pauli V.*
6 *Mandatum suspicionis fuga non competit contra fideiussorem non habentem.*
8 *Peritus calculare, & referre debet circa partitas administrationis; non aliàs addere, vel minuere.*
9 *Iudicare spectat ad Iudicem, non ad peritum.*
10 *Exactionem quem distulisse per longum temporis spacium, quando non sit verisimile, & faciat præsumere, creditum non esse verum, & num. 11.*
12 *Mandatum si sit iniustum, & executum, in nulla sui parte substineri potest.*

DECISIO CCXLIII.

Relaxato per A.C. mandato contra Pantaleonem Lucalbertum tanquam Benedicti Debitorem ratione administrationis per eum gestæ in scutis 3072. 22. & confirmato per R. P. D. meum Peutingerum, præuiis duabus decisionibus emanatis 5. Martij, & 30. Maij 1646. eoq; executo pro scutis 2. mill. sine præiudicio residui, dum Benedictus instabat pro subhastatione pignorum, Signatura mihi rescripsit, vt procederem ad vlteriorem legitimam executionem. Itaque ad formam Commissionis dato dubio,

DD. hodie vtraque parte informante responderunt, non esse procedendum ad vlteriorem exequutionem.

Visum enim fuit, constare de iniustitia mandati A.C. vtpote fundati super relatione tertij
1 Periti, vt in extractu fol. 579. † qua quidem ruente corruit etiam ipsum mandatum, *Butr. in cap. cum causa, num. 6. de sent. & re iudic. Felin. in c. inter caeteras, num. 2. eod. tit. Afflict. dec. 47. num. 3. cum aliis per Vant. de nullit. ex defect. process. nu. 129. Rot. coram Cardin. Seraph. decis. 251. num. 1. coram Penia decis. 549. nu. 1. & in Meleuit. Domus 15. Ianuarij anni praeteriti in §. Iniustitia, coram me.*

2 Periti autem † relatio iniusta euidenter probatur, quia innititur libro computorum per Panthaleonem subscripto eo tempore, quo adhuc reperiebatur in posse Curiae carceratus ad
3 instantiam Benedicti, † vnde subscriptio, recognitio, & obligatio quaecumque per eum facta pro dicto Benedicto nullius erant roboris, vel momenti, *leg. qui in carcerem, 22. ff. de eo quod met. caus. Roland. cons. 2. n. 51. & seq. lib. 1. Rot. dec. 295. n. 2. post 2. vol. cons. Farinacc. in recent. decis. 490. nu. 1. & 2. p. 1. in Neapolitana Domorum 13. Maij 1641. in princ. coram Eminentissimo D. meo Cardinali Verospio, in Baren. seu Nullius Pecuniaria 1. Iulij 1644. & 26. Maij 1645. coram R. P. D. meo Cerro, & in Romana Saluiani 12. Ianuarij 1646. coram R. P. D. meo Arguelles Praeside Granatensi.*

4 Quae † Pantaleonis carceratio tanquam de fuga suspecti nulla, & iniusta fuit, tum quia incertum adhuc erat, an ipse remaneret debitor occasione administrationis per eum gestae ante dispunctas rationes, *Alex. cons. 192. numer. 2. & 3. lib. 7. Cephal. cons. 768. numer. 14. Facchin. contr. Iur. lib. 8. cap. 58. vers. sed hoc fundamentum Fontanell. decis. 234. numer. 10. Rot. coram Buratt. decis. 880. numer. 4.* & tamen † liquidum omnino creditum esse debuisset ad hunc effectum, tam de iure communi,
5 *Bald. in leg. apertissimi, 14. numer. 11. C. de Iudic. in l. consentaneum, 5. num. 25. Cod. quomodo, & quando Iudex, Ioseph. Ludou. decis. Perus. 41. numer. 3. Fontanell. d. decis. 234. nu. 12. Thesaur. decis. 220. num. 2. Rot. coram Buratt. decis. 531. numer. 1. & decis. 595. num. 3. & dec. 653. num. 5.* quam etiam ex dispositione Reformationis *sanct. mem. Pauli V. sub rubr. de Iudic. in caus. ciuil. in*
6 *§. mandata suspicionis fuga.* Tum quia † aderat fideiussor, adeovt Benedicto praetenso Creditori esset cautum sufficienter absque Pantaleonis carceratione, *Roman. cons. 320. num. 2. Carthar. decis. 117. numer. 1. in fin. Rot. in recent. decis. 654. numer. 5. & 6. decis. 727. num. 4. part. 2. & coram Buratt. decis. 908. sub num. 8.*

Neque obstat, quod Pantaleo tempore subscriptionis non reperiretur intra septa carcerum, sed ductus fuisset ad domum Hieronymi
7 Florauantis Patrici Benedicti, quia † etiam tunc reperiebatur in manibus Birruariorũ, ideò perinde est, ac si in ipsis Carceribus subscripsisset, cum ad hunc effectum non sit curandum de loco, sed videndum, an ibi obligans se haberet plenam libertatem discedendi ad libitum, *Natt. cons. 451. num. 16. Bursatt. cons. 72. num. 34. Rot. decis. 26. numer. 41. part. 6. recent.* & fuit decisum in dicta *Baren. seu Nullius Pecuniaria 1. Iulij 1644. §. fin. coram R. P. D. meo Cerro,* & in dict. *Romana Saluiani 26. Febr. anni praeteriti coram R. P. D. meo Arguelles.*

Insuper Petrus declarauit, Pantaleonem debitorem notabilis summae ex causa augumenti graui ob differentiam mensurarum in eo colligendo, & vendendo adhibitarum, & ex aliis causis, vt ipse Peritus asserit, ideò in hac parte † excessit fines officij sui, quod versabatur circa 8
dispungendas, & calculandas partitas administrationis, nec poterat alias addere, aut minuere, *iuxt. notat. in cap. cum dilecta, de rescript. Alex. cons. 21. num. 4. libr. 7. Gabr. cons. 43. nu. 18. & seqq. lib. 1. Rot. in recent. decis. 759. nu. 2. part. 3.* quae est penes *Buratt. dec. 165. num. 5.*

Nec minus obstat, quod partitae à Perito calculatae videantur iustificari ex testibus examinatis pro parte Benedicti, quia, cum pro parte Pantaleonis controuertantur, ex depositione aliorum testium ad eius fauorem examinatorum, necessaria omnino erat Iudicis cognitio, ac declaratio, † ad quem spectat iudicare, & 9
cuius partes non potuit Peritus assumere, *Ceph. cons. 104. numer. 26. Rimin. iun. cons. 810. num. 31. Rot. coram bonae memoriae Coccino dec. 422. nu. 7. & in recent. dec. 526. num. 2. part. 4. & in Meleuitana Redditionis Rationis 14. Maij praeteriti in fin. coram Reuerendiss. D. meo Decano.*

Corroborantur praedicta ex eo, quia omninò inuerisimile est Pantaleonem modicae administrationi praefectum remansisse Debitorem ingentis summae scutorum 3072.32. prout retulit Peritus, praesertim spatio decennij ab anno videlicet 1631. vsque ad annum 1640. & absque vlla vnquam solutionis, vel rationum instantia fuisse toleratum à Benedicto, quem constat eodem tempore exiguis etiam pecuniarum summis indiguisse, ac de illis sollicitum vehementer fuisse, ipsumque Pantaleonem pluries enixè rogasse, vt illas ab aliis quoquo modo inueniret, & consequenter † non est credendum, tam- 10
diu sui crediti exactionem distulisse, *Alex. cons. 183. numer. 17. post med. vers. & hanc partem, libr. 6. Menoch. consil. 457. numer. 1. 6. & 12. & de praesumpt. praes. 135. numer. 19. lib. 3. Pedroch. consil. 3. numer. 71. Simon. de Prat. cons. 68. numer. 1. Surd. decis. 105. numer. 3. Rot. in Romana Pecuniaria 10. Iunij 1624. coram bon. mem. Merlino impress. post Fenzon. ad Statut. Vrb. dec. 152. §. in proposito vero.*

Et † ex hac quidem inuerisimilitudine tam 11
magna, & euidenti resultat praesumptio contra veritatem praetensi crediti, iuxt. trad. per *Bald. in leg. 1. numer. 16. Cod. de seru. fugit. Cyriac. contr. 310. numer. 10. Surd. decis. 23. num. 15. Rot. dec. 140. numer. 14. part. 4. tom. 2. recent.* &, hanc plurimum, operari ad mouendum animum Iudicis, dixit *Rot. penes recent. bona memoria Coccinum decis. 423. num. 2.*

Stante † itaque mandati iniustitia, & execu- 12
tione eiusdem facta, in nulla sui parte mandatum potest sustineri, *Bart. in leg. si non sortem, 26. §. si centum, in princ. & num. 6. ff. de cond. indeb. Paris. cons. 81. numer. 36. lib. 2. Rot. coram Sanct. mem. Greg. decis. 198. numer. 1. & decis. 485. numer. 4. coram Buratt. dec. 91. numer. 2. coram Caualer. decis. 84. numer. 1. & 2. & in Bononien. Legati 29. Maij 1648. coram Reuer. P. D. meo Royas.*

Et ita fuit resolutum, non esse procedendum ad vlteriorem executionem, vtraque parte acerrimè informante, &c.

R. P. D.

R. P. D. PEVTINGERO.

Anconitana Census.

Veneris 19. Iunij 1648.

SVMMARIA.

1 *Accollatio, seu assumptio census in se inducit illius ratificationem, prout & fructuum solutio.*

2 *Ratificationis contractus census nulli ad effectum requiritur actus positiuus, puta, solutionis fructuum, seu accollationis, & scientia explicita nullitatis tam facti, quam iuris, & quare, & num. 3.*

4 *Productio instrumenti cum protestatione, sine praeiudicio nullitatis, praeseruat ius de nullitate dicendi.*

5 *Oblatio cum conditione, conditione non secuta, euanescit.*

6 *Census creditor, vti tertius, & actor non potest dare de iure illius, qui eum in se accollauit.*

7 *Pecuniae interuentus est in actu subhastationis pignorum necessarius.*

DECISIO CCXLIV.

INformationes hodie datas pro Caesarano contra decisionem in hac causa sub die 27. Martij anni praeteriti editam Domini censuerunt non obstare resolutioni captae ad fauorem Ven. Societatis Sanctissimi Corporis Christi in Ciuitate Anconae, ideoque in decisis permanserunt. Quia vnica responsione tollitur tota vis contra decisionem, quae consistit in triplici ratificatione census nulliter, à Tutrice impositi. Primò, quod fructus eiusdem census soluti fuerunt ab Aloysio Ferretto debitore, vt probatur ex quietantia de anno 1612. Summar. Caesarani n. 1. Secundò, quod Procurator eiusdem Aloysij instrumentum census, & alia iura produxit Summ. eodem num. 2. & 3. Tertiò, quod idem Aloysius eundem censum in diuisione facta cum
1 Hieronymo suo fratre in se assumpsit, † ex qua assumptione, vulgò accollatione ratificationem deduci non secus, ac ex fructuum census solutione dixit *Rota decis. 19. nu. 3. apud Cenc. de censib.*

Optimè enim aduertit decisio, quae reuidetur, quod † ad ratificationem contractus nulli
2 non solum requiritur actus positiuus, ex quo talis nullitas resultet, sed necessaria est etiam in agente scientia explicita nullitatis tam facti, quam iuris, vt praeter allegatos in decis. dixit *Rot. dec. 535. nu. 12. part. 1. recent.* Adeò quod sine huiusmodi scientia neque fructuum solutio, *Rot. dec. 260. num. 11. & 12. part. 6. rec.* nec accollatio rati-
3 ficationem inducat, quia scilicet † si debitor nullitates census sciuisset, fortè fructus non soluisset, neque censum in se assumpsisset, & ratificatio intelligi potest cum supposito, quod contractus validus esset, *Valenz. consf. 177. nu. 53.*

Et scientia nullitatis ex productione instrumenti census à Procuratore facta, & ex vnico teste examinato deducta retorquetur, quia
4 † productio facta fuit cum expressa protestatione nullitatis, ibi, sine praeiudicio nullitatis, & nullitatum instrumenti, quae cautela, quatenus contractus sit nullus, omninò praeseruat ius dicendi de nullitate, *Canter. var. resol. lib. 1. cap. 8. num. 139. & seqq. Rota decis. 419. numer. 3. part. 1. recent. decis. 205. numer. 6. coram Buratto;* Testis verò vltra, quod est vnicus deponit de anno 1625. & sic longè post accollationem, & praetensam fructuum ab Aloysio factam solutionem, ex eiusque dicto dignoscitur, Aloysium, conditione, si sequeretur concordia, obtulisse fructus non obstan. nullitatibus census soluere. Attamen, † cum concordia secuta non fuerit, eius oblatio euanuit, vt 5
in simillimis terminis dictum fuit in Volaterana Priotatus 16. Martij 1647. §. *alterum pariter,* coram *R. P. D. meo Bichio.*

Immò neque creditor census allegare potest, quod sic Aloysius accollator pinguiorem portionem in diuisione consecutus fuerit, quam Hieronymus frater, quia iste hodie non agit, † nec creditor census tanquam tertius, & actor 6
potest dare de iure Hieronymi, *Pacian de probat. lib. 1. cap. 7. numer. 70. & seqq. Surd. cons. 1. numer. 84. Rot. decis. 415. coram Greg. XV. vbi Adden. nu. 6. & dec. 22. num. 8. part. 1. diuers. vers. ideò, decis. 277. num. 7. part. 1. recent.*

Ex quibus motiuis Domini, † non receden. 7
etiam a fundamento defectus numerationis pecuniae in actu subhastationis, steterunt in decisis. Vtraque parte informante.

Eminentissimo D.

CARD. OTTHOBONO.

Romana Domorum in Burgo.

Veneris 12. Nouembris 1649.

SVMMARIA.

1 *Fructus in omni iudicio liquidari solent à die motae litis.*

2 *Lis quoad reum mota intelligitur à die executionis, & reproductionis monitorij.*

3 *Fructus etiam in spolio veniunt à die tantum motae litis, excepto attentato, vel violento.*

4 *Spolium iudiciale non dicitur attentatum, vel violentum, nisi fuerit commissum cum vi expulsiua.*

5 *Fructus in spolio non attentato, nec violento debentur, qui fuerunt percepti à die mota litis, non qui potuerunt percipi.*

6 *Fructus domorum à qua die, & quomodo liquidentur: & an habeatur ratio solius habitationis, & numer. 7.*

8 *Testis dictum regulatur à scientiae causa.*

9 *Liquidationis in iudicio an probet vnicus testis.*

10 *Testes duo plene probant.*

11 *Locationis vltimae summa infert ad praecedentes, & subsequentes annos.*

12 *Canones à spoliatore soluti refici debent à spoliato.*

DECISIO CCXLV.

OBtenta per Fràciscum de Alexandris sententia reintegratoria ad possessioné quarumdam Domorum in Burgo, praeuia decisioné coram me emanata die 18. Maij 1646. executa séntétia, subinde coepit praetendere fructus perceptos à Mauritio, & aliis de Fabiis spoliatorib. Proposito itaque per me dubio, ad quam summam essent liquidandi fructus DD. dixerunt,

esse liquidandos in summa scutorum 1433. & 25. exceptis canonibus, & reaptationibus Domorum, quatenus à Mauritio iustificentur, quod adhuc factum non fuit.

1 In † liquidandis enim fructibus initium sumi debet à die motæ litis; prout in omni iudicio liquidari solent, *leg. certum 22. C. de rei vendic. l. 2. C. de fruct. & lit. expens. leg. sed & si lege 28. §. si ante, ubi gl. & Bart. ff. de petit. hæredit. Caputaq. decis. 27. n. 1. & seqq. par. 2. fan. me. Greg. decis. 74. numer. 1. in recent. decis. 740. numer. 3. part. 4. tom. 3. & in Camerinen. spolij*
2 *4. Iulij 1646. in princ. coram me*, † lis vero quoad reum mota intelligitur à die, qua fuit executum, ac reproductum monitorium, vt dixit *Rot. coram Burat. decis. 652. num. 2. & in Romana fideicommissi de Maximis 20. Nouembris 1647. in §. vt vero, coram me.*

Neque obstat, quod versemur in spolio, quia
3 † etiam in tali iudicio veniunt fructus à die motæ litis, quando spolium non est attentatum, vel violentum, *Rot. coram Caualc. dec. 586. num. 4. coram recol. me. Coccin. dec. 439. nu. 1. in recen. d. dec. 740. nu. 3. par. 4. tom. 3. & decis. 187. num. 17. par. 7. & in Romana Domorum 25. Iunij 1646. coram R. P. D. meo Bichio, vbi*
4 *in §. nos autem*, subditur, † spolium iudiciale non dici attentatum, aut violentum, nisi fuerit commissum cum vi expulsiua.

5 Insuper, ex quo versamur † in spolio non violento, nec attentato, non debentur à die motæ litis fructus, qui percipi potuerunt, sed dumtaxat illi, qui fuerunt à Reo conuento percepti, *Bellamer. in cap. grauis, num. 40. vers. & ex isto iustificatur, de restitut. spoliat. & ibid. gloss. in verb. fructus*, vbi etiam *Abb. numer. 7. Bisignett. eod. tit. decis. 11.* vbi licet aliqui ex DD. contrarium senserint, tamen maior pars in hac sententia resedit quam deinde fuisse perpetuò seruatam fuit dictum in *Romana fructuum, seu spolij Domus, & hypotheca coram Litta impress. apud Marthes. de commiss. par. 2. fol. 204. num. 1. vbi alleg. concord. & in decis. 100. num. 20. apud Modern. Perus. de subhast.*

6 Tempus † etiam à quo fructus restituendi sunt liquidandi, non est simpliciter desumendum ab actu litis contestatæ, vel possessionis domorum per Fabium spoliatorem apprehensæ, quia, cum agatur de fructibus ciuilibus, quales sunt fructus Domorum, non intrat præsumptio perceptionis ex possessione subsecuta, de qua in *l. Iulianus, 14. §. ex vendito, ff. de act. empt. Natt. cons. 384. num. 2.* Sed requiritur aliquod extrinsecum, nempe locatio, vel simile, ad hoc vt Domus sint fructiferæ, *Rot. dec. 259. n. 32. decis. 304. n. 15. par. 5. recent. in Romana Laudi, seu Domus 1. Iulij 1643. §. quia hoc, coram R. P. D. meo Bichio, & in Romana legitimæ del Nero 22. Iunij 1644. sub §. fructus autem Domus, & 29. Maij 1645. sub §. ex nouiter, coram me.*

Elicit igitur Franciscus spoliatus perceptionem fructuum Domus magnæ, ex quo spoliator ipsam inhabitauit, perceptio enim resultat ex habitatione non secus, ac inciperet à locatione,
7 cum † ad hunc effectum paria sint, quod quis inhabitauerit, vel quod locauerit, *Bald. in leg. in summa, 65. §. in frumento, ff. de cond. indeb. Surd. de alim. tit. 6. qu. 8. n. 22. Rot. in Auximana fideicommissi 26. Maij 1642. §. quoad tertiam partem, coram Reuerendiss. D. meo Decano, & in Romana de Archilen 27. Nouembris 1643. coram Reuerend. Salamantino.*

Ad probandam vero habitationem Io. Lucæ spoliatoris dantur duo testes, quorum alter deponit Ioan. Lucam cœpisse domum inhabitare post mensem circiter à die captæ possessionis, secundus vero dicit cœpisse Io. Lucam cognoscere ab anno 1620. quo ipse testis domum vicinam inhabitabat, vt in Summ. Actoris vltimæ positionis num. 6. & sic secundus testis concludit de habitatione spoliatoris ab anno 1620.
cum de tempore anteriori nihil deponat, & † te- 8
stis dictum à causa scientiæ reguletur, *Rot. dec. 7. nu. 3. dec. 167. num. 8. & decis. 324. nu. 1. p. 3. rec.*

Quapropter necesse est exordiri liquidationem fructuum Domus magnæ ab anno 1620. quia circa tempus anterius vnicus adest testis,
† qui nec in iudicio liquidationis probat, quan- 9
do probatio non versatur simpliciter circa quantitatem fructuum, sed circa perceptionem, vt declarando doctr. *Bald. in l. 1. num. 21. Cod. de fruct. & lit. expens.* distinguit in puncto liquidationis fructuum ratione spolij, *Rot. decis. 439. num. 2. coram recol. mem. Coccino, & in dict. Romana laudi, seu Domus 1. Iulij 1643. §. quia hoc, & §. fin. coram R. P. D. meo Bichio, & facit Achill. decis. 22. numer. 3. de restit. spoliat.*

Quod vero Io. Lucas, cum Helena sorore vsque ad eorum mortem habitauerint domum magnam concludunt duo testes dati in penult. Summ. Francisci nu. 3. & in vlt. Summ. eiusdem num. 6. & 7. &, quod, statim, defuncti Io. Luca, & Helena, domum conduxerit Eques Compagnonus, deponit primus testis iuxta 5. cuius dictum corroboratur ex secundo teste, qui iuxta 3. deponit, non vidisse post mortem Io. Lucæ, & Helenæ habitari ab alio, quam ab Equite Compagnono, quem habitasse vsque ad annum 1646. deponunt ambo testes super primo, & coadiuuatur ex relatione executoris mandati de reintegrando à me relaxati, qui in fine testatur, reperiisse in domo Equitem Compagnonum Inquilinum, ab eoque fuisse Franciscum in Dominum recognitum, vt in penult. Summ. Francisci
num. 4. Itaque † prædicti actus remanent plene 10
probati ex depositione duorum testium, *vulg. l. vbi numerus, 12. ff. de testib.*

Ex quibus probatum remanet, quod ex domo magna fuerunt percepti fructus à spoliatore ab anno 1620. vsque ad diem 20. Augusti 1646. Quantitatem vero fructuum perceptorum ex domo magna statuerunt DD. in scutis 54. annuis, concurrentibus in id, tum attestatione ipsius Equitis Compagnoni, tum partitis extractis ex Monte Pietatis solutionum ab Equite factarum de anno 1646. vt in vlt. Summ. Francisci num. 5. tum etiam vltima locatione facta Eminentissimo Cardinali Capponio pro pensione
scut 75. annuatim, † ex qua si infertur præce- 11
dentes, & subsequentes annos, vt totidem fuerint pensiones perceptæ, & exactæ, *Rota coram Reuerendissimo Vrgellen. dec. 307. nu. 5.* multo magis inferri potest ad minorem summam scut. 54. prout prætendit spoliatus, eandemque quantitatem statuerunt DD. pro tempore, quo spoliatores habitarunt ex supradictis motiuis.

Quoad domunculam ex partitis datis in moderno Summ. Francisci n. 9. constat ab Inquilinis fuisse soluta scut. 95. 25. quibus addēdo scut.

1338.

1338. pro domo magna ad rationem scut. 54. annuorum pro annis 25. & mensibus 8. vt visum est, conflatur summa scutorum 1433. 25. ad quam summam liquidandos esse fructus, hodie fuit resolutum.

Quoad canones per spoliatores solutos cum nulla adsit iustificatio, nec minus quoad reaptationes Domus DD. non potuerunt figere pe-
12 dem, cum † alioquin canones soluti à spoliatore debeant refici per spoliatum, iuxt. deducta in d. Romana de Archileis 27. Nouembris 1643. coram Reuerendissimo Salamantino. Quo vero ad discussionem partitatum, quarum compensationem spoliator prætendit, nihil fuit firmatum, cum hoc sit alterius inspectionis.

Et ita fuit resolutum vtraque parte informante, &c.

Eminentissimo D.

CARDIN. CORRADO.

Romana Saluiani.

Veneris 18. Februarij 1650.

SVMMARIA.

1 *Ægidianæ non est locus, iniusta existente sententia.*
2 *Sententia in saluiano, hypotheca deficiente, dicitur iniusta.*
3 *Saluiani remedium quamvis sit interdictum adipiscendæ; est tamen de pignoribus, hoc est de possessione rerum obligatarum.*
4 *Adiudicatione pignoris acquiritur illius dominium, & extinguitur omnis antecedens hypotheca. Ampl. vt num. 5. 7. 14. 16. 18. Lim. vt num. 6. Declar. vt nu. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 15.*
17 *Retrouenditione rei adiudicatæ cum solutione pretij, & iurium cessione, hypotheca, si qua adhuc competeret adiudicatario, dicitur extincta, & translata in emptorem, & cessionarium.*
18 *Cedens non potest hypotheca vti super re cessa in præiudicium cessionarij, & habentium ab eo causam. Ampl. vt nu. 10.*
19 *Venditio à creditore fit vel iure communi, vel iure creditoris.*
20 *Clausula in cessione, Ita quod non retorqueatur, &c. & similes quando non operentur.*

DECISIO CCXLVI.

PRæuia sententia Rotali bon. mem. Pirouano, obtinuerunt DD. de Taurinis, & Montagutis mandata cõtra bona hæreditaria quon. Francisci Zeccadori pro summa scutorum 3076. & baioc. 80. præter damna, & interesse vsque ad integram satisfactionem in eadem sententia comprehensa. Quæ fuerunt successiuè executa super domo nunc controuersa, illis demum adiudicata pro pretio scut. 2300. Reseruato iure Michaeli Angelo fratri, ac hæredi d. Francisci cum beneficio legis, ac inuentarij eam recuperandi infra terminum sex mensium, prout ab illo recuperata fuit, soluto dicto pretio præfatis DD. de Taurinis, & subinde dotis titulo translata in D. Catherinam eius filiam, ac eius virum. Contra quos instituto nuper coram A. C. iudicio pro eisdem DD. de Taurinis prolata fuit sententia immissionis in possessionem eiusdem domus ex remedio vtilis saluiani interdicti pro satisfactione residui prædicti coram crediti. Verum, commissa mihi causa appellationis pro parte dd. Coniugum interpositæ cum clausula, Constito quod sit locus Ægidianæ, &c. Hodie proposui dubium iuxta formam rescripti. Cui Domini negatiuè responderunt, stante iniustitia sententiæ, † quæ impedit illius Consti- 1
tutionis effectum; ac in ea specialiter excepta legitur *lib. 6. cap. 2. iuxta gloss. communiter receptam in cap. ex conquæstione, in verb. post appellationem &c. de restitut. spoliat. Gabr. cons. 36. nu. 1. lib. 2. Rot. penes Card. Seraph. decis. 603. in princ. Card. Mantic. dec. 33. sub num. 2. vers. neque ad rem pertinet, &c. & num. 11. vers. quod autem, &c. sanct. mem. Greg. dec. 491. nu. 5. vers. quoniam autem, &c. Buratt. dec. 152. numer. 10. vers. ex quibus, &c. & in recent. decis. 88. num. 2. vers. ad effectum autem, &c. part. 6.* ac in aliis relatis in *Bonon. fideicomm. de Rubeis 23. Maij 1644. coram me, in §. hincque pariter euitatur, &c.*

Iniustitia † verò Dominis visa fuit manifesta 2
ob defectum hypothecæ dd. DD. de Taurinis, qua cessante, certum est propositum saluiani remedium eis non competere, † quod licet sit in- 3
terdictum a dipiscendæ possessionis, est tamen de pignoribus, id est de possessione rerum obligatarum, *l. 2. §. saluianum,* vbi hoc explicat *gloss. in verb. pignoribus, ff. de interd.* & probatur ex *l. 1. ac 2. ff de salu. interd.* & plenè *Rot. decis. 34. sub numer. 26. vers. quocirca, stante remissione pignoris, &c. cum seq. part. 2. diuers. & penes Buratt. decis. 257. numer. 14. vers. & consequenter, &c. & decis. 774. numer. 7. vers. verum dixerunt, &c. Cocin. decis. 50. numero secundo vers. nihilominus, &c. ac in recent. decis. 385. numer. 3. vers. data autem nullitate census, &c. part. 1.* ac sæpe in aliis.

Cum enim Domus hæc fuerit illis in causam eorum crediti adiudicata die 16. Martij 1635. vt apparet ex publico Instrumento, † cer- 4
tum est, quod ex ea die, qua illius dominium in ipsos translatum fuit, extincta remansit quæuis hypotheca eis prius acquisita, *leg. si quis ædes, ff. de seru. vrb. præd. leg. eleganter, in princ. ff. de pign. act. leg. Titius, ff. quib. mod. pign. vel hypoth. solu. leg. neque pignus, ff. de reg. iur. leg. si prædium, Cod. de euict. Surd. decis. 51. numer. 3. vers. hinc est, cum seq. & decis. 266. sub numer. 3. vers. credidit tamen Senatus, & seqq. per tot. Rot. penes Cardin. Seraph. decis. 1333. numero secundo vers. vnde cum Casale, &c. ac seq. & in recent. decisio. 347. num. 6. vers. & in re propria, &c. part. 5.* cum aliis relatis per *Statil. de salu. interd. inspect. 3. cap. 2. sub numer. 368. vers. & sic non potest dici, &c. cum seq.*

Non obstat, quod translatio dominij non fuerit ex eo contractu irreuocabiliter facta in creditores ob facultatem redimendi d. Michaeli Angelo concessam, & re ipsa complétam.

Quia, † cum dominij reuocatio in proposito 5
casu fieri deberet, prout facta fuit iuxta formam etiam præscriptam à *Statut. Vrbis libro primo cap. 194. vers. possit tamen illa bona, &c.* mediante retrouenditione, ac solutione pretij ab eisdem DD. de Taurinis recepti, vt apparet ex publicis Instrumentis sub die 8. Iulij 1636. & sub die

15. Martij 1638. Ex hoc ſane non ſolum inua-
leſcere , ac reintegrari non potuit hypotheca
dd. Dominorum, ſed efficacius extinctæ fuerunt
omnes eius reliquiæ, *leg. ſi debitor, §. ſi in venditio-
ne, vbi Fulgoſ. ſub numer. 2. verſ. nota creditorem, & leg.
item liberatur, in princ. leg. ſi conſenſit, in princ. leg. ſicut,
§. ſi voluntate, & leg. pen. ff. quib. mod. pign. vel hypoth.
ſolu. l. 2. leg. cum te à debitore, Cod. de remiſſ. pign. Crau.
conſ. 298. ſub numer. 10. verſ. ratio igitur, &c. Gabr. conſ.
155. ſub numer. 11. verſ. ſecunda quia, &c. lib. 1. Rot. penes
Duran. deciſ. 445. numer. 57. verſ. tamen quia creditor,
&c. & deciſ. 449. numer. 3. verſ. imò Sforzia eo ipſo, &c.
cum ſeq.*

6 Minus obſtat, quod, † reſoluta per huiuſmo-
di retrouenditionem vigore reſeruationis in
ipſo Inſtrumento factæ adiudicatione domus,
in priſtinam cauſam ad hæredem Franciſci re-
dierit, ac proinde eiſdem hypothecis præceden-
tibus obnoxia, vt reſpondit I.C. in *l. voluntate cre-
ditoris, ff. quib. mod. pign. vel hypoth. ſolu. gloſſ. in leg. fin.
in verb. indignum eſſe, verſ. vel refert an ex eadem, vel
ſimili cauſa, &c. Cod. de remiſſ. pign. & iuxta theor.
Bart. in l. in diem, ſub num. 2. verſ. tota die contingit, &c.
ff. de aqua pluu. arcend.*

Quoniam eſto (illæſa veritate) quod domus
per Michaelem Angelum hæredem Franciſci d.
facultatis vigore recuperata penes eum ſubinde
fuerit eodem hæreditario titulo, quo ad ipſum
7 anteà peruenerat, † non tamen in eandem hy-
pothecam Dominis de Taurinis prius compe-
tentem reincidiſſe cenſeri poteſt, quæ in ipſo
recuperationis actu, mediante illorum conſen-
ſu retrouenditioni præſtito, & facto receptio-
nis pretij remanſit prorſus extincta (provt di-
ctum eſt) ita vt amplius reuiuiſcere non po-
tuerit, licet futura quoque bona comprehen-
deret, iuxt. text. in *dict. leg. fin.* vbi DD. omnes *Cod.
de remiſſ. pign. Neguſ. de pignor. in 3. membr. 6. part. ſub
numer. 21. verſ. non amplia, &c. Didac. reſol. 12. ſub num.
1. verſ. nam res ipſa, &c. lib. 3. Aſin. de exec. §. 6. cap. 102.
ſub numer. 2. verſ. nec minus prædicta procedunt, &c.
Surd. deciſ. 163. ſub numer. 1. verſ. extat enim textus, &c.
Mantic. de tacit. lib. 11. tit. 31. ſub num. 60. verſ. ſed hoc loco
aduertendum eſt, &c. & dec. 146. ſub num. 8. verſ. neque
etiam obſignatio, &c.*

Neque repugnant leges pro limitatione ad-
ductæ, cum *gloſſ. in d. l. fin.* quam DD. communiter
ſequuntur.

8 Siue, quia † procedunt in caſu, quo contra-
ctus cum creditore, vel alio, ipſo conſentiente
ſuper bonis hypothecatis celebratus , aut non
fuit re ipſa completus , aut ita facto partium,
ſeu Iudicis reſolutus , vt nullum habuerit effe-
ctum. Tunc enim iuſtum, & æquum eſt, quod,
ſicut debitori, ita & creditori ius priſtinum re-
ſtituatur, vt reſpondit I.C. in *dict. leg. voluntate, ff.
quib. mod. pign. vel hypoth. ſolu.* & comprobatur in
præcedenti *leg. ſicut, §. ſi voluntate, cum §. ſeq. ff. eod.
tit.* in quibus terminis loquitur *gloſſ. in dict. leg. fin.*
ac ibidem *Placentin. Iacob. de Aren. Cyn. Bart. Bald.
Angel.* & poſt alios explicat *Hug. Donel. ſub numero
ſeptimo verſ. remiſſionis pignoris hæc vis eſt, &c. Franc.
Conan. in commentar. iur. libro quarto cap. 19. ſub nu-
mero tertio verſ. quid autem ſi de voluntate creditoris
9 venditum eſt pignus , &c. cum ſeq.* † Non autem
quando verè, & bona fide initus, atque perfe-
ctus fuit, licet deinde debitor bona ipſa, ſoluto
pretio, ex eodem, vel alia cauſa redemerit, vt ex
generalibus verbis, ac ratione *text. in dict. leg. fin.
C. de remiſſ. pign.* ſentiunt ibidem poſt *Franc. Accurſ.
Alberic. ſub num. 1. verſ. & licet gloſſ. &c. Hug. Donel. in
fin. verſ. ſic autem rem carere ſuſpicione, &c. Franc. Co-
nan. dict. cap. 19. ſub num. 4. verſ. Aliud eſt dicendum, &c.*
& ſequitur *Aſin. de execut. §. 6. cap. 102. ſub n. 2. verſ. id
autem intellexit, &c.*

Siue quia certè † intelligi debent provt lo- 10
quuntur, quando res per debitorem creditoris
conſenſu in tertium alienata ab eodem ex pa-
cto a principio conuento recuperatur. Sicque
ad priſtinam cauſam redit , à qua temporaliter
non perpetuo fuerat extracta & ſeparata; † Non 11
autem quando ipſomet creditore , ſoluto illi
pretio redimitur , quia non poteſt idem actus
contrarios producere effectus extinctionis
nempe, ac præſeruationis, & reintegrationis
hypothecæ, *contr. leg. qui hominem, §. fin. vbi gloſſ. in
verb. liberatur,* adducit concord. *ff. de ſolut. Alex. conſ.
86. in cauſa, & lite, ſub numer. 17. verſ. quinimò, &c. lib. 3.*
† Nec creditor iure conqueri valet, qui, rece- 12
pto pretio , eiuſdem rei commodum ſubſtan-
tialiter conſequutus eſt perinde, ac ſi illam pe-
nes ſe haberet, ita quod finalem adiudicationis
effectum realiter obtinuit, ad *text. in leg. Labeo, §.
item ſi Dominus, ff. de verb. ſignific. vbi gloſ. in verb. pre-
tium abeſt, & DD. Surd. deciſ. 306. numer. 12. verſ. ſecun-
do reſpondeo, &c. Caualer. deciſ. 579. num. 4. verſ. vtque
tale pretium, &c. Pen. deciſ. 603. numer. 14. verſ. ſecundo
reſpondebatur , &c.* Ideoque merito † non poteſt 13
hoc caſu reuiuiſcere hypotheca per ſolutio-
nem extincta, vt dictum eſt, & probatur ex *text.
in dict. leg. eleganter, in princ ff. de pign. act. & in leg. ſi
prædium, Cod. de euiction. gloſſ. in leg. libera, in verb. non
prohiberis, in fin. Cod. de ſent. & interloc. omn. Iud.* &
bene explicat *Mantic. de tacit. lib. 11. tit. 31. ſub num. 48.
verſ. & quidem , &c. cum ſeq.* dicens, quod † tunc 14
demum, reſoluto contractu, reintegratur hypo-
theca, quando eadem ratio , ob quam contra-
ctus reſoluitur , æquè viget pro conſeruatione,
ac reintegratione hypothecæ ; ſecus autem ſi
non vigeat. Vnde fortius ſi ratio reſolutionis
contractus præ ſe ferat extinctionem hypothe-
cæ, vt in hoc caſu.

Poſtremo non obſtat; quod ſaltem compre-
henſa fuerit ſub hypotheca futurorum bono-
rum dicti Michaelis Angeli ad fauorem dd.
DD. de Taurinis, vel D. Ioannis alterius ex eis
pro ſatisfactione eiuſdem debiti contracta in
Inſtrumento ſub die 29. Martij 1630. celebrato.

Quia † per adiudicationem, retrouenditio- 15
nem, ac ſolutionem pretij (vt dictum eſt) ſub-
ſecutas extincta fuit quæcumque præcedens
hypotheca ſuper d. domo ex quauis cauſa com-
petens DD. de Taurinis, ita vt Michael Ange-
lus & cauſam habentes ab illo non poſſint am-
plius ex huiuſmodi cauſis moleſtari, ad *leg. & ſi
is, ff. de diſtr. pign.* & ſpecialiter dicitur in *dict. leg. fin.
Cod. de remiſſ. pign. vbi Cyn. in fin. verſ. poſtremo, &c. &
Bald. ſub numer. 1. verſ. nota, quod obligatio habens duo
capita, &c. Salyc. ſub numero quarto verſ. quæro, cur in
caſu noſtræ legis, &c. Alberic. ſub numer. 1. verſ. alia ra-
tio eſt, &c. Neguſ. de pignor. in 2. membr. 6. part. ſub n. 41.
verſ. aduerte tamen , &c.* † Niſi expreſſo partium 16
conſenſu fuerit renouata (in quibus termi-
nis DD. in contrarium adducti loquuntur,
&

& intelligi debent) *iuxt.text.in dict.l.cum te à debitore,C.de remiss.& pign.* & probatur ex text.in *d.l.si quis ædes,vers.etsi rursus,ff.de seru.vrb.præd.* ac explicant in *d.l.fin.Iac.Cuiac. in fin. vers. semel remissa hypotheca,&c. & Hug. Donell. sub d.nu.7.vers.remissionis pignoris hæc vis est,&c.*

Præterea Domini considerarunt, Domum hanc retrouenditam fuisse Michaeli Angelo hæredi beneficiato Francisci, soluto per ipsum DD.de Taurinis integro pretio,quo fuerat illis, adiudicata cum cessione iurium, vt legitur in
17 prædictis Instrumentis, † cuius vigore, si quæ adhuc super d. Domo iura creditoribus competebant non extincta,transierunt integrè in d. emptorem,ac cessionarium,*iuxt.text. in l.soluitur, §.si conuenerit,vers.aliud est.&c.ibique gloss.in verb.integrè, ff.quib.mod.pign. vel hypoth.solu Dec.cons.104.& diligenter, sub numer.2. vers. sed prædictis non obstantibus, &c.cum seqq. Rot.penes Duran.dec.310.sub num.2. vers.cum in eius vigore d.cessionis, & decis. 401.num.4. vers.quia cessionario,&c.ac in recent.decis.208.sub num. 3.vers.cum enim,&c. & decis. 243. numer.1. vers. quia*
18 *fuit responsum, &c.par.4.* Ac † proinde non possunt modo cedentes eis vti super eadem re in præiudicium illius,& causam habentium ab eo, *leg.quæritur, §.si venditor,ff.de ædilit.edict. Surd.cons. 513.sub numer.5.vers.secundo repellenda videtur,&c.& seqq.Rot.decis.336.sub numer.1.vers.non potest denuò redire,&c.ac decis.382.sub numer.1.vers.quantum attinet, &c. par.1. & decis. 373. sub numer. 22. vers. atque hoc præsertim, &c. par. 4. recent.* & in specie bene probat *Crauett.in dict.cons.298.numer.10.vers.ratio igitur,*
19 *&c.cum seqq.* dicens, quod † vel hypotheca per adiudicationem, ac venditionem successiuè factam communi iure venditoris soluta,& extincta fuit,vel, si superfit eo,quia res vendita fuerit iure creditoris, transiit in emptorem, ita quod nullo casu potest amplius creditor ad eandem rem experiri.

Nec eiusdem cessionis efficaciam ad hunc effectum offendunt clausulæ; ita quod non retorqueatur,&c.& aliæ similes.

20 Quia † non comprehendunt casum, quo ab ipso cedente inferuntur molestiæ super eadem re,cuius pretium illi solutum fuit. Hoc enim ab omni iustitiæ, ac æquitatis ratione prorsus abhæret, *leg.bona fides,ff. de reg. iur. cap. bona fides,eod. tit.in 6.Dec.dict.cons.104.sub num.4.vers.tertio hoc probatur,&c. & seq.* & respondit *Rota in Romana Officij Notariatus 26. Iunij 1641.coram bon.mem. Merlino, in §. neque obstat quod Paradisus, cum seq.* & rursus in eadem coram *R.P.D.meo Peutingero 20.Nouembris 1645. in §.nec refert, quod hæc cessio,&c.* confirmata *27. Iunij 1646. & 20. Februarij 1647.coram eodem.*

Atque ita fuit conclusum vtraque parte informante,&c.

ARGVELLES.

Ariminen. Pecuniaria.

Veneris 22. Iunij 1646.

SVMMARIA.

1 Heredes personam defuncti repræsentant.
2 Et tenentur stare illius contractui,non secus ac ipse.
3 Decl.pro hereditariis tamen portionibus, & vt quilibet, & quoad portiones aliorum reputetur extraneus,& nu.31.& 84.
4 Heredi vni ex pluribus soli stipulari non potest in stipulationibus dandi.
5 Stipulari nemo potest extraneo.
6 Heredes vltra portiones hereditarias conueniri non possunt, & numer. 13. Lim. vt num.14.Sublim.vt num.15.
7 Heredes plures an possint à testatore insolidum obligari,& nu.8.& seqq.& nu.22.& 31.
9 Testator non potest facere, vt heredes teneantur vltra portiones hereditarias,& nu.32.& 33.
10 Extraneum obligare quis non potest. Ampl.vt numero 83.
11 Leges ne locum habeant in suo testamento nemo facere potest.
12 Creditor creditum petere potest ab vno ex pluribus heredibus.
16 Heredes tenentur insolidum in obligationibus indiuiduis, & numer. 19. Decl. vt numer. 20. & 21. & 30.
17 Venditoris heredes tenentur insolidum ad defensionem,& euictionem vti indiuiduam. Decl. vt num. 21.& 37.& 30.
18 Heredum ex persona obligationis conditio non immutatur,& nu.26.& 92.
19 Diuidi quæ non possunt, solida à singulis debentur heredibus.
20 Obligationes aliæ sunt indiuiduæ petitione, & solutione, aliæ indiuiduæ petitione, & diuiduæ solutione.
23 Heredes tenentur insolidum in actione hypothecaria,& nu.25. Decl.vt nu.27.30.35.42.
24 Ampl. etiam in mandato executiuo ab A. C. contra vnum relaxato,& nu.25.Decl.vt nu.27.& 30.
28 Executionem petens pro debito exercere videtur actionem personalem.
29 Actione agens personali contra aliquem ex heredibus agere debet pro hereditaria tantum portione.
34 Accessorium sequitur naturam sui principalis.
36 Hypothecaria contra heredes diuiditur pro hereditariis portionibus,sicut personalis.
37 Hypotheca est accessoria ad contractum,& secundum ipsum regulatur.
38 Heres vnus ex pluribus ita demum tenetur insolidum,si rem possideat in solidum.
40 Pars quotitatiua,& quantitatiua quæ sit.
41 Heres, qui non confecit inuentarium; tenetur vltra quantitatem contentam in sua quota, & num.51.
43 Heres adeundo confirmat omnia à defuncto gesta,& obligatur.
44 Adita nisi sit hereditas, nec dicitur quis heres, nec ad eum, nec contra eum vlla iura transeunt, nec testamentum valet.Decl.vt nu.47.
45 Successorium editum quare introductum.
46 Ordo seruandus in bonorum possessione vnde oriatur.
48 Heredes sui ipso iure existunt, seu apparent absque aditione, sed, vt conueniri possint, necessaria est immixtio.Decl.vt nu.49.
50 Heredes absque inuentario, vel cum descriptione nulla adhibita solemnitate tenentur insolidum; & nu.89.Decl.vt nu.41..51.& 53.
53 Portio quota,& portio virilis quæ sit.

Aa 4

54 *Heredes vnius ex correis tenentur sicut ipse correus sed non insolidum.*
55 *Manumissionem à defuncto nulliter factam an teneatur ratificare heres.*
56 *Pater an possit obligare filium,& illius bona alienare,& num.57.58.& 60.*
59 *Obligari nemo potest ex alterius contractu.*
61 *Heredes constituendo procuratorem non intelliguntur se insolidum obligari,sed pro portionibus tantum hereditariis.*
62 *Ratificatio tacita non extenditur vltra id, quod ex ea colligi potest.*
63 *Ratificatio etiam expressa intelligitur pro parte ad se pertinente.*
64 *Obligatus plus, quam quis sit, non præsumitur velle facere,& nu.83.*
65 *Actum id semper intelligitur, quod actus natura conuenit.*
66 *Restringitur renunciatio, quietatio, & dispositio ad causam, propter quam facta est.*
67 *Heredes facere non possunt, vt æs alienum testatoris inter eos diuidatur pro portionibus hereditariis.*
68 *Hereditatis emptor à creditoribus cogi non potest, etiamsi obligetur.Contrarium num.99.*
69 *Diuisa quæ sunt ipso iure, semper diuisa remanent.*
70 *Ratificatio quando non inducatur ex receptione pretij.*
71 *Ratificatio quando inducatur ex actu subsecuto.*
72 *Ratificatio æquipollet contractui.*
73 *Ratificatio inducitur expressè,& tacitè.*
74 *Ratificatio æquiparatur mandato, etiamsi requiratur speciale.*
75 *Producens instrumentum censetur omnes eius qualitates approbare,& nu.90.*
76 *Ratificare videtur,qui agit ex contractu suo nomine gesto.*
77 *Iuramento vbi quis factum promisit, cogitur præcisè obseruare.Contrarium num.78.Decl.vt num.79. 80. & 85.*
81 *Euictionis stipulatio quid importet.*
82 *Iuramentum obligationem non extendit,sed assumit naturam actus,& qualitates,& conditiones,quæ in principali promissione insunt.*
86 *Defensio suscepta, sententia in iudicatum transacta, nihil prodest.*
87 *Vendentes successores tenentur de euictione, & ad damna,& interesse.*
88 *Inuentarium sine solemnitatibus requisitis non suffragatur.*
91 *Cumulari possunt actiones ad idem tendentes.*
92 *Mutatione personæ non mutatur obligatio.*
93 *Creditoris conditio deterior fieri non debet per mortem debitoris sine culpa sua.*
94 *Creditor habens vnum obligatum insolidum non est cogendus agere contra plures,& n.96.& 98.*
95 *Defensio per plures scissa incommodo, actorem afficit.*
97 *Successores an efficere possint, vt vnus insolidum teneatur stricto iure.*

DECISIO CCXLVII.

CVm Cæsar Cupiolus nomine suo,& vxoris domum emisset à Pandulpho, eamque vxore mortua Octauio, Horatio,& Catherinæ ex eo matrimonio filius pro medietate acquisitam vendidisset Gambuccio tam proprio,quam administratorio nomine, & pro euictione se, suosque filios,& hæredes eorumque bona insolidum obligasset, &, Cæsare è medio sublato, Gambuccius domus controuersiam pateretur, denunciauit dd.filiis,& hæredibus,qui similiter denunciarunt cuidam Lunardello Pandulphi venditoris hæredi, ab eoque partem pretij à Cæsare soluti receperunt.Et tandem,euicta domo,Gambuccius egit contra dd.filios, & hæredes,obtinuitque mandatum executiuum contra Octauium insolidum. Vnde, controuersia ad Rotam delata,& mihi commissa,dedi dubium. An mandatum A.C.sit exequendum.

Et quidem negatiue responden. videbatur, Nam,aut Octauius conuenitur tamquam hæres Cæsaris pro contractu, & obligatione Camerali, ab eo facta,qua se, suosque hæredes, & eorum bona insolidum obligauit,aut conuenitur tamquam filius ex contractu à patre administratorio nomine gesto, & neutro eorum insolidum potest conueniri.

Non tanquam hæres,quia,licet certissimum sit iuris elementum, † hæredes personam defuncti repræsentare,*leg.cum à matre 14.C.de rei ven. l.1.& 2.C.de hered.action.l.quadam,9.§.1.ff.de eden.l. heredem,60.leg.qui in ius,138.ff.de reg.iur.l.2.in fin.Cod. de fruct.& lit. expens. auth. de iur. iuran. à moriente præstito,§.1.col.4.& similibus, Surd. cons.15. numer. 2. & cons.165.numer.1.& 221.numer. 24.& 222.nu.12.*& alibi passim post antiquiores in dictis iuribus, *Duran.decis.64.num.10.Pichard.sup.inst.l.de hered.inst. §.hereditas,8.nu.20.& in rub.nu.21.& de vulg.in rub. num.67.Amaya l.1.& 2.C.de annon.& tribut.num.92.* 1
& ex ea ratione † teneatur stare cõtractui à testatore celebrato eo modo;ac ipse testator, *l.hereditas,63.ff.de reg.iur.& leg.rem alienam,41.ff.de pign. act.leg.Scia,73.ff.de euict.leg.si ab eo,7.Cod.deliber.caus. leg.filium,31.ff.eod.leg. siue certis,17.ff. de duobus reis,§. heres, Inst. de oblig. ex quasi contractu, dict. leg. cum à matre,*quæ loquitur in puncto euictionis,*leg.si ob causam,13.*ibi,vel qui,in eius locum successit, *l. si controuersia,9.Cod.de euict.Alex.cons.67.numer.2.lib.2. Coccinus decis.27.num.1.*cum aliis ibi citatis, & facit *text.in l.si Titium 22.ff.de pign.* 2

Certissimum est etiam, † hæredes solum pro hæreditariis portionibus hanc repræsentationem sustinere,& pro ea parte tantum, pro qua vnusquisque est hæres,*leg.si testamento,49.§.1.l.debitori,50.ff.de fideiuss.leg. licet 14.Cod.ad l.falcid.gloss.& Bart. in l.2. in fin.ff.de Prat.stipul. Tiraq.de retract. consang.§.32.gloss.1.numer.50. Menoch.cons.1204.num. 14.Gomez.variar.lib.2.cap.10. numer. 16. vers. non obstat,fol.mihi 58.colum.2. in fin.Fusar.de substitut. quest. 557.numer.21.Suarez,in leg.quoniam in prioribus, C.de inoff.ampl.6.num.16. Pinell.in l.1.C.de bonis mater.par. 3.num.79.Donell.ex Duarenus in leg.eum,qui,56.§.te, & Titium,ff.de verb.obligat.ille num.2.iste fol.mihi 748. & in leg. continuus,137.§.fin.fol.788.col.2.ff.eod.& ex text.in dict.leg.cum à matre,& in l.si adulta,6. Cod.de heredit. action.* & quoad alias partes extraneus est, vt per allegata iura, & dd. & inde est quod † in stipulationibus dandi, non potest vni ex pluribus hæredibus soli stipulari, *l.continuus, 137. §.fin.ff.de verb.oblig.* quia † extraneo stipulari nemo potest,& hæc fuit ratio decidendi ad d.§.*fin. Duran.vbi supr.& in dict.§.fin.* 3 4 5

Ex quo nascitur etiam, quod † hæredes vltra 6
portio-

portiones hæreditarias conueniri non possunt,
leg.pro hereditariis,2.d.l.si adulta,Cod.de hered.action.
l.1.C.si certum petatur, l.fin.C.si vnus ex pluribus,dict.l.
cum à matre; & in terminis etiam euictionis, *l.2.*
Cod.de euict.leg.ea,quæ.C.fam.herciscs.leg.si filia, 20.§.si
pater,3. & §. Papinianus aliàs,leg.si vni,leg.heredes,
25.§.1.& §.idem iuris,ff.fam. hercisc.leg.si vxor,7.Cod.
de bonis auth.iud.possid.leg.licet,14.Cod.ad leg.falcid.l.
si tibi homo,66.§.si fundus,leg.qui fundum, 87.§.si in
ex parte 3.ff. ad leg.falcid.leg.in executione,105.§.pri-
ma species ff. de verb.oblig.leg.ex facto,35.§.1.ff. de hæ-
red.instit.leg.si ab eo,7.Cod.de negot.gest.leg.prima, §.si
pecuniam in sacculo,36.ff. depos.l. 2. Cod. de annon. &
tribut.lib.10.tit.16. leg. tale pactum, 40. §. post diuisio-
nem,ff.de pact.leg.legatarius 38.in princ. (si bene ex-
pendatur) *ff.de leg.1.dict.leg.cum qui,56.§.te, & Ti-*
tium,ff. de verb.obligat. leg.fin. Cod.de pos.l.3.§.heres,3.
ff.commod.& ibi *Faber, leg. si duo,22.in fin. ff. de poss.*
quod initium habuit à *l.12.tab.d.l.prima, C.si cert.*
pet. ibi secundum formam veteris iuris, vbi *Got-*
tofr.littera I,d.l.2.Cod. de hered.act.leg.si te,10.Cod. de
iur.delib. ibi iure ciuili, *Gottofr. littera K,leg.prima,*
Cod.de except. ibi antiqua lege, iuncto *Gottofr.litte-*
ra V,leg.prima,Cod.si vnus ex pluribus,d §. idem iuris,
13.ff.famil.hercisc.leg.pacto,successorum,25.Cod. de pact.
dict.leg.ea, quæ,6.Cod.famil.hercisc. Pinell.vbi supra,d.
numer.79. vers.eadem: multis citatis post Ordina-
rios dictis iuribus *Grat.discept.for.cap.36.numer.41.*
& cap.150.numer.12. Gomez. var. tom. 2. numer. 3. post
princ. multis citatis, Donell. lib. 7. comm. cap. 11. Schi-
fordeg.ad Fabr.libro tertio tract.2.quæst.14. Amaya cum
multis in dict.l.1.& 2.Cod.de annon. & tribut.num.91.
& 92.Mangill.de euict.quæst.32.num.34. & quæst.112.
num.28.
7 Nec dicatur, hoc intelligendum, † quando
testator non obligauit insolidum suos hæredes:
Quia, cum posset rem hæredis, immò & alie-
nam obligare, ita vt hæres cogatur eam redime-
re, & præstare, vel, si eam non poterit redime-
re, eius æstimationem dare, vt totidem, *Institiniamu-*
in §.non solum. Inst.de legat.leg.qui quatuor,50.§.fin.
ff.de leg.3.l.cum seruus,39.aliàs leg apud Iulianum,§.40.
leg.ab omnibus, 104 §. in testamento, vers. etiam aliàs,
& §.etiam secundo,ff.de leg.1.leg.si pecunia,12.l.vnum
ex familia,§.si rem eo,ff. de leg.2.leg.legatum 33.§.1.ff.
de leg.2.(quam solam allegat *Surd.decis.90.numer.*
*9.) leg.cum alienam, Cod. de leg.*cum aliis *Mantic. de*
coniect.lib.9.tit.9.per tot.Pichard.aliis citatis dict.§.non
*solum,*post ordinarios dictis iuribus, & bona hæ-
redis obligare, *Surd.decis.115.num.9.* cum aliis per
eum, quo argumento in d.*num.9.* malè existima-
uit probari posse defunctum vnumquemque hæ-
redem insolidum obligare.
Quoniam optimè respondit *Bart. in dict.l.con-*
8 *tinuus,37.numer.10.* † posse quidem in obligatione
contrahenda, & in vltima voluntate, legando
videlicet, vel fideicommittendo, non vero in
obligatione iam contracta; vt est æris alieni
obligatio, & est text. rotundus, licet difficilis, in
d.l.cum qui,56.§.te, & Titium. ff. de verb. obligat. cui
non obstant alij à gloss. adducti verbo, inutile,
quibus ipsa respondit, & eius solutionem se-
quuntur *Bart.Bald.Alex. & Iason. Duaren.in dict.l.*
continuus,37.§.fin.eod.tit. sed clariùs, & fortè me-
liùs *Donell.in dict.§.te,& Titium,num.3.* vbi diluci-
dè; & adducto exemplo rem ponit ob oculos,
& prius dixit *Duaren.ibid.fol.mihi 748. qui in l.Iu-*
lianus,131.ff.eod. quam putat contrariam, ponit ra-
tionem differentiæ, sed si bene inspiciatur ma-
gis congruit, quam opponitur, vt rectè ibi *Do-*
nell. Quia † testator non potest facere, vt hære- 9
des teneantur vltra portiones hæreditarias, *leg.*
seruo legato,69.§.si testator,2 dict.l.filia, 20.§. Papinia-
nus,vbi Faber.non solum,7.§.si & duobus,ff.de liberat.
*legata,Surd.*post Ordinarios iuribus, & auctori-
bus citatis, *dict.decis.90.numer.21.Parlad.rerum quo-*
tid.lib.2.cap.fin.par.4.§.1.numer.12.& seqq.late Ceuall.
comm.contra comm. quæst. 76. numer. 13. Gratian.decis.
*March.146.numero secundo Gomes.vbi sup.*cum mul-
tis aliis ibi *numero tertio Barbosa cum citatis in dict.l.*
pacto successorum, Cod.de pact.etiam congruit dict.l.137.
§.fin. † necnon quis contrahens extraneum o- 10
bligare potest, *leg. cum te possessiones,3.Cod. ne vxor*
pro marito cum aliis ibi per *gloss.& Barbosam.* Quæ
fulciuntur ex vulgari regula, quod † nemo po- 11
test in suo testamento cauere, ne leges in testa-
mento locum habeant, vt istis numeris verbis
text. notissimus in *leg.nemo potest,57.ff.de leg.1.* cum
vulgatis etiam, vt supra diximus *l. 12. tab.* statu-
tum erat, vt obligationes ipso iure pro portio-
nibus hæreditariis diuiderentur, vt satis su-
pra.
Non etiam labefactatur ista conclusio ex *l.*
*cum ab vno,53.in princ.ff.de leg.2.*vbi † creditor po- 12
test ab vno ex hæredibus petere, in cuius text.
explicatione valdè insudarunt Interpretes, vt ex
Surd. decis.90.numer.1. & 10.Facchin.lib.12.controuer.
cap.51. Castr.dict.l.53. numer. 2. & ibi Cuiac. Caualm.
Pichard.in append.ad tit.Instit.de offic.iudic.cap.7.num.
70. Schrifordeguer.lib.3.ad Fabr.tract.2.quæst.15. Sed
text. ille potius facit pro Octauio, dum affir-
mat, † hæredem non teneri insolidum, sed tan- 13
tùm pro quantitate legati ab eo relicti pro so-
lutione debiti; in reliquo pro hæreditariis por-
tionibus cohæredes teneri, quod sufficit quan-
tum ad præsentem disputationem, & † id fauo- 14
re dotis esse constitutum; & in eo casu, in quo
maritus ab vno ex hæredibus legatum reliquе-
rat pro dotis solutione mulieri, vt ibi *gloss. &*
Bart.& alij citati à *Surd.*vbi proximè *num.1.* quos 15
ibi secutus fuit Senatus, *Intrigl.*aliis citatis *singul.*
90.numer.147.lib.3. Quæ solutio receptissima est
apud Salmantinos antecessores, quibus erudi-
tus D.Ioannes Ramos *de el Macano*, primarius
nuper in ea Vniuersitate Præses nunc Senatus
Mediolanen. ingeniosè addidit dict. *leg.3.* † agi
de dote debita actione rei vxoriæ, &, quòd aliàs
non procederet I.C. Terentij Clementis in eo
text. resolutio ita *in tract. de diuid. indiuid. manu-*
script.cap.3. vers. constat itaque. Et *Surdus* cum dixis-
set, & niteretur probare vbi proximè *numer. 8.*
posse defunctum obligare hæredes insolidum;
statim scribit *num.10.& 11.* id dictum disputatio-
nis gratia; & quod in iudican. non est à com-
muni receden. Et tandem non applicatur, quia
in præsenti agitur de testatore; qui in contra-
ctu obligauit suos hæredes, in d. verò *l.53.* agitur
de testatore; qui in testamento legauit ab vno
ex hæredibus, quæ diuersa sunt, licet non magis
in testamento, quam in contractu possit obliga-
re defunctus, nisi pro quota, vt supra fuit di-
ctum.
Non infringuntur prædicta, si dicatur, † in- 16
telligen. esse de obligationib. diuiduis, non ve-

to de indiuiduis, in quibus omnes hæredes tenentur insolidum, *l. 2. §. ex his ff. de verb. oblig.* Defensionem autem, ad quam hæredes venditoris tenentur, esse indiuiduas, & non posse pro parte impleri, docet *Bart. in l. 4. §. si ii, qui, de verb. oblig. numer. 22.* communiter sequutus *Iason. n. 43. Ruin. 78. Surd. cum aliis cons. 150. num. 2.* & probatur in *d. l. quarta in fin.* ibi, pro parte neque restitutio, neque defensio contingere potest, *leg. in executione, 105. §. insolidum, 5. leg. cum ex causa, 139. ff. de verb. oblig.* vbi,
17 quod † hæredes venditoris insolidum subsistere
18 tenentur. † Non enim ex persona hæredum conditio obligationis immutatur, quæ sunt verba *text. in d. l. 2. §. ex his.* Ea enim, † quæ in partes
19 diuidi non possunt, solida à singulis hæredibus debentur, *leg. ea, quæ. 192. ff. de reg. iur. facit tex. in l. fin. ff. de seruit. leg. tex. expressus in leg. si rem, 62. §. 1. ff. de euict. Gomez. var. d. lib. 2. cap. 10. num. 16. vers. ex quo infert Paulus,* cum aliis ibi citatis.

Nam his facile respondetur, aduerten. differentiam esse constituen. inter obligationes in-
20 diuiduas. † Aliæ enim sunt indiuiduæ petitione, & solutione, de quibus loquitur *tex. in d. § ex his, & in d. l. fin. de seruit. leg. tex. in d. l. in executione, §. secunda ad opus, in quam leg. ponetur hæc distinctio.* Aliæ vero sunt indiuiduæ, petitione, solutione vero diuiduæ, & in his non tenentur hæredes ad solutionem insolidum, licet ad factum (ex quo resultat solutio) insolidum teneantur. Et hic est præsens casus, in quo nil opus est auctoribus, & argumentis, cum ex ipsis I. C. decisionibus ro-
21 tundè, & clarissimè † in puncto euictionis doceamur, hæredes venditoris solum pro portionibus hæreditariis teneri, I. C. *Paulus in dict. leg. in executione, 85. §. insolidum, 5. Venuleius in leg. cum ex causa, 139. ff. de verb. obligat.* facit idem *Paulus in l. 4. §. fin. in princ. ff. eod. Celsus,* si benè inspiciatur, *in leg. si rem, 62. §. 1. ff. de euict. ibi,* Rectéque cum cæteris agam, quod euictionis nomine euicti sint, quia à DD. non ponderatur; conducit optime *Neratius in leg. ex iudicatum, 16. ff. iud. solut.* vbi in stipulatione commissa ob rem non defensam non insolidum, sed pro parte contra fideiussorem promissoris agen. esse monstrauit, qui prætermittitur à scribentibus, docent præter Ordinarios dd. iuribus, *Donell. in dict. l. 4. §. fin. magistraliter, Pichard. inst. de offic. iudic. §. si finium regund. in append. cap. 4. per tot.* & de obligatione euictionis ad explicationem *dict. §. insolidum cap. 10. per tot.* vbi explicat, & exornat iuribus, & auctoribus, *Valenz. tract. illustr. libr. 2. tract. cap. 6. num. 25.* & ante hos omnes *Duaren. in dict. l. 85. vers. alia est obligatio, fol. mihi 762.*

Non etiam videbatur obstare *tex. in l. eamdem, 9. ff. de duob. reis,* ibi, vt puta si pluribus hæredibus institutis testator dixit, Titius, & Mæuius Sempronio X. dato, vel Titius, aut Mæuius, vt correctius legit *Gottofr. ibi littera X, Cuiac. lib. 5. obseru.*
22 *cap. 35.* Nam facilis responsio est, quia † ibi testator in testamento à Titio, & à Mæuio X. legauit Sempronio, & voluit, vt vterque insolidum teneretur, & ita intrat doctrina *Bartoli, vbi supra,* cum hic ex legato, & in testamento voluerit obligare non ex contractu, nec in contractu, vt in nostris terminis.

Minus concutitur supradicta conclusio ex eo, quod in præsenti agebatur actione hypothecaria, † ex qua omnes hæredes tenentur in- 23
solidum, nec attenditur diuisio, *Gratian. discept. for. cap. 16. num. 10. Ciriac. contr. 220. nu. 10. & seqq. Rota coram bon. mem. Buratt. dec. 785. nu. 10 & in Romana legati 11. Aprilis 1622. coram Vbaldo, & in Viterbien. Castrorum 10. Maij 1624. coram Coccin. in 3. inspectione.* Et † in mandato ab A. C. relaxato contra vnum 24
ex hæredibus firmauit, *Rot. in Ferrarien. depositi 21. Maij 1635. coram Eminentissimo Macchiauello Parlador. rerum quotid. lib. 2. cap. fin. par. 4. §. 1. numer. 15. & est tex. expressus in dict. l. 2. Cod. de hæred. act.* ibi, nisi intercedat pignus, vel hypotheca, *leg. si necessarias, 8. §. si vnus, ff. de pignor. act. leg. creditores, 8. distract. pign. Ceual. dict. quæst. 76. numer. 16. Suarez. vbi supra n. 8.* adeo vt, † si plures hæredes teneant hypothe- 25
cam aduersus vnum ex eis possit agi in solidum, *leg. fin. C. si vnus ex pluribus Bart. d. l. creditores, Suarez ad leg. Toleti limit. 1. numer. 4.* Et optima quidem ratione, quia † obligationis conditio hæredum 26
persona non mutatur, sed talis remanet apud hæredes, qualis erat apud defunctum *d. l. 2. §. ex his, dict. leg. in executione, 85. pro parte ff. de verb. oblig. l. 2. § incertam, ff. de Prat. stipulat. leg. cui fundus, 55. ff. de cond. demonstr. & apud Hispanos est l. 8. tit. 31. part. 3.* docent post *Accurs. & antiquiores in alleg. iuribus, Donnel. dict. §. ex his, numer. 2. Facchin. lib. 10. contr. cap. 63. Amaya cum congestis in dict. l. 1. & 2 num. 93. C. de ann. & tribut.*

Quia respondetur primo, quod † hæc omnia 27
vera sunt, & procedunt, quando creditor hypotheca experitur ad consequen. rem ipsam hypothecæ obnoxiam, secus verò si pro debito executionem petat, quia, quando creditor agit hypothecaria, illud intendit, vt sibi pignore consulatur donec debitum hypothecæ obnoxium soluatur, ita *Bart. in d. l. fin. C. si vnus ex pluribus, & in l. rem alienam num. 22. ff de pignor. action.* At vero,
† quando petit executionem, prout in præsenti 28
factum est, magis videtur exercere actionem personalem, *l. sicut in rem, 3.* ibi, vel persona qualicunque actione, vel persecutione pulsetur, *C. de præscript. 30. vel 40. ann. & ibi glos. verbo persequutione, Ceuall. vbi supra numer 16. cum duobus seqq. Parl. vbi supra numer. 17. & Ordinarij in §. item seruiana inst. de act. iunctis traditis ab Ang. in leg. à D. Pio, 15. §. sententiam, ff. de re iudic. Suarez ad leg. Toleti, quæst. 15. numer. 11.* & sic necessario intelligen. sunt Auctores pro Horatio adducti, & ita loquitur *Ciriac. d. controu. 320. numer. 10.* vbi, quod, † si egisset actione 29
personali, deberet agere pro hæreditaria tantum portione.

Nec *decis. 785. apud Buratt. numer. 10.* contrarium videtur sentire, quia dicit, † reum conueniri in- 30
solidum pro tota summa, quæ ad eum peruenerat, & conueniebatur ibi, partim nomine proprio, & partim nomine hæreditario, & actione hypothecaria, & magis explicat *num. 11.* aliis citatis, & hanc distinctionem ponit *Gratian. discept. for. cap. 150. num. 12. Barbosa dict. l. C. de hæred. act. nu. 4.* alios suo more adducens, & benè explicat *Fusar. de subst. d. quæst. 557. num. 24. & Gratian. cap. 323.* vbi agebatur pro obligatione indiuidua, & in fortioribus casibus, & dixit, † teneri insolidum, 31
quia agebatur hypothecaria ad fundum hypothecatum, & ab eo possessum.

Secundo quod nullus eorum affirmat, quod propter hoc obligatio hæredis extenditur vltra quotam

quotam hæreditatis vltra quam, vt supra diximus,
31 defunctus eum obligare non potest, † nec actio hypothecaria extenditur vltra personalem, *l.1.C.comm.de leg.& ibi glos.verbo in omnibus, & l.2.Cod.de debit.Ciuit.lib.11.tit.32.& ibi glos.verbo,pro rata.* Vnde, cum
33 † non possit testator, personalem obligationem extendere vltra quotam, ita nec poterit hypothecariam, & facit vulg.regu-
34 la, quod † accessorium sequitur naturam sui principalis, *cap.accessorium,42.de reg.iur.in 6.l.etiam, Cod. de iur.dot.* cum vulgatis per *Axiomatiss.*, & *Castil.lib.5.contr.cap.168.number.1.cum seq.* Vnde † in-
35 tra limites quotæ firmabitur hypothecaria, *leg. fideiussor, 16.ff. de fideiuss.* per quem tex. *Neguf.de pign.par.2.membr.3.number.32.vers.non obstat, Alex.in addit.ad Bart.in leg.si quis seruum, 8.§.cert.tm, ff. de leg.2.per dict.l.16. in glos.in verb.non est,Bart.nu.1.vers. non obstat, & conducunt leg.si sub impossibile, 29. leg. si quis pro eo,56.in princ.leg.si à reo,70.§.fin.ff. de fideiuss.*
36 & interminis, quod adsit hypothecaria, † quæ datur contra hæredes ad bona Testatoris, & diuiditur pro portionibus, sicut ipsa actio personalis, *Neguf.vbi sup. Barbos.aliis citatis dict.leg.2.Cod. de hered.act.& est bona decis.Franch.223.number.1.* explicat *Menoch.dict.cons.1204.num.16.* ibi propterea
37 quod promissio euictionis etiam † ipsa bonorum hypotheca est accessoria ad contractum, & secundum ipsum contractum regulatur, & ideò, sicut hæres tenetur obseruare ipsum contractum pro ea parte tantum, pro qua est hæres, sic etiam tenetur obseruare promissionem pro euictione, & hypotheca bonorum, & est bonus text.*n l.1.§.fin.C.comm.de leg.* ibi, intantum, & hypothecaria vnumquemque conueniri volumus in quantum personalis actio aduersus eum competit, & ibi *Bart.n.17.* melior tex.*d.l.2.C. de hared.*
38 *act.* vbi, † ita demum in solidum teneri, si rem possideat insolidum, & ita *gloss.* ibi *verbo placuit, vers.2.si res,& Bald.num 1. in fin.* ibi, non inspecto pro qua parte sit hæres, sed quantum possideat, facit text. in *d.l.3.§.heres,3.ff.commodati,* & sic intelligen.*Suarez d.ampliat.7.num.8.* Nam aduerten.
39 est, quod † hæres actione personali tenetur de euictione pro quota respectiuè, quod exemplo facilius demonstrabitur. Testator v.g. reliquit 400.in hæreditate diuiden. inter duos hæredes, capit vnusquisque 200. Iste Testator vendiderat fundum pro 200. eo euicto, hæredes tenentur pro quota, nempe vnusquisque in 100. si agatur actione personali, si verò actione hypothecaria, tenebitur pro 200. aut bona Testatoris tradere emptori. Sed si ponamus, fundum venditũ pro 400. nullus hæredum tenebitur vltra 200. etiam non confecto inuentario, quia hæc est quota pars, & vltra eam non tenentur. Sed, si pars dimidia hæreditatis esset 150.tantum, adhuc teneretur vnusquisque pro 200. quia hæc est pars dimidia debiti, quæ regulan. est secundum quotam, quæ in exemplo proposita erat dimidia, & ita explicat *Pinell.* etiam exemplo adhibito vbi supra, *vers.eadem conclusio pro hæreditaria*
40 *portione fol.mihi 514.ad fin.* quia † alia est pars quotitatiua, vt ita dicam, alia quantitatiua, illa est pars, ex qua hæres scribitur, videlicet tertia, quarta, pars verò quantitatiua dicitur summa
41 illa, quæ in quota continetur, vnde bene † potest quis teneri, si inuentarium non fecerit, vltra quantitatem, & summam contentam in sua quota, vt si v.g. quota sit dimidia, quantitas verò, vel summa sit 100. Debitum verò 400. hæres iste tenebitur vltra quantitatem, videlicet vltra 100. non verò vltra quotam, videlicet vltra dimidiam, & sic explicat *Pinell.vbi supra,* licet non tam claré. Et sic iniustè *Menoch.* (dum ad hoc non aduertit) reprehendit *Suarez*,&, quicquid sit de hac doctrina, † semper necessarium est, vt 42
qui vult insolidum ab vno hæredum sibi solui, agat hypothecaria, vt supra dictum est ex *Parlad.d.nu 16. in fin.* & ita etiam videtur intelligenda *dec.illa de Celsis infra citanda.*

Parum deinde videbatur pro Gambuccio facere vulgare illud axioma, quod † hæres adeundo hæreditatem confirmat omnia à Defuncto 43
gesta, & obligatur, *dict.l.si adulta,6.* ibi adeundo hæreditatem etiam se obligauit, *Cod. de hared. act.l. more,8.ff. de acq. hered.* ibi, hæreditas autem, quin obliget nos ære alieno, & si non sit soluen. plusquam manifestum est, *leg.veteris, Cod.de contrah.vel comm.stipul.l.1. & 2.ff de bon.poss.leg. apud Iulianum, 3.§.fin.quib. ex caus.in poss.& c.leg.si quis,5.§.hæres ff. de obligat.& act.§.heres,Inst.de obligat.* qui ex quasi contr.nasc. vbi passim auctores, *Cyriac.contr.277. num.5.*

Quæ iura, & auctores (vt id obiter notetur) † intelligen.sunt de hæredibus post aditam hæ- 44
reditatem. Nam ante aditionem, nec hæredes dicuntur, nec vlla iura ad eos, nec contra eos transeunt, nec testamentum quicquam valet, non adita hæreditate, *§. an seruo, verbo, nam & si statim,inst.de leg.leg.vnica,§.1. & §.in nouissimo, C.de caducit.toll.leg.testamentum, 25.ff. de manumiss.& c.leg. cum heredes, 13.ff. de acq.poss.* Et † inde introdu- 45
ctum successorium edictum, vt creditores haberent, contra quem experirentur, *l.1.in princ.ff. de success.edict.* † ex quo natum, & illud, quis ordo in 46
bonorum possessionem seruetur, vt in eodem *tit.ff.* † Hoc si de extraneis loquamur, in suis 47
inutiliter etiam mero iure disputamus de aditione, cum † ipso iure hæredes existant, vel potius 48
appareant, vulg.text.in *leg.in suis, 11.ff de liber. & posth.§.sui autem,2.inst.de hered.qualit.& diff.leg.necessariis,57.ff.de acq.hered.* licet in eis immixtio sit necessaria, vt à creditoribus conueniantur, *Bart. in l.1.Cod.vt si minor ab hered.se abstin.* reprehensus à *Fabr.err.fin. decad.31.& in l.si quis, 14.§.plerique,§. relig.& sumpt.funer.in fin.*

Nam hæc regula † intelligen.est, prout supra 49
diximus, scilicet pro portionibus hæreditariis, vt in omnibus supra adductis iuribus, & auctoribus, qui omnes loquuntur de hæredibus post aditam hæreditatem, & pro portionibus hæreditariis.

Illud quidem magis mouere potest, quod Domini de Cupiolis † non ostendunt inuenta- 50
rium, nec respondent ad ea, quæ dicuntur, factam ab eis solam descriptionem, nulla adhibita solemnitate, ex *Paris.cons.25.num.51.& 52.lib.2. Menoch.cons.89. num.138. Rota penes Reuerendissimum Vrgellen.decis.337.nu.8.in fin.& 371.num.[illegible] latè Grat. cap.766.num.1.* Ex quibus oritur, vt insolidum hæredes teneantur, tex.express.in *l.fin.§. si vero postquam,Cod.de iur.deliber. Afflict.decis.111.num.17.Franc. decis.321.numer.1.Rot.decis.4.num.14.part.5.recen.* vbi multi citantur.

Sed non difficili negotio hæc possunt euita-
51 ri, quia † omissio inuentarij non facit, vt quis teneatur vltra quotam, licet facit quidem, vt teneatur vltra quantitatem, & iure ipsius quotæ, *Grat. consil. 86. numer. 19. ad 23. lib. 2. Molin. de primog. lib. 4. cap. 1. numer. 24. post princ. Suarez, vbi supra num. 10. vers. tu te ne menti, & numer. 16. vers. ratio est, Pinell. vbi supra numer. 79. vers. fin. vers. & ita Hispanus,* vbi posito exemplo rem explicat omnino viden. *fol. mihi 515. & numer. 83. vers. limitatur vndecimo, fol. mihi 534. Fusar. de subst.* multis citatis *dict. quæst. 587. numer. 20.* & sic explicant *dict. l. §. si vero postquam,* & sic explicauit *Capic. Latr. decis. 15. numer. 15. & 16. & Salust. Tib.* qui non bene pro Horatio allegatur, *in prax. lib. 1. cap. 44. numer. 11.* qui se bene explicat *numer. 12.* dicens, quod, si hæres faciet inuentarium, tenetur vsque ad vires hæreditarias, si non faciet, tenetur pro virili, forsan voluit
52 dicere pro quota. † Diuersa enim sunt hæc duo (vt nihil salebrosum in hac dispositione non complanetur) Nam quota portio dicitur tertia, vel quarta pars hæreditatis v. g. Quæ inter hæredes solet esse æqualis, vel inæqualis, provt eorum cantabit Institutio, & hæc vocatur portio hæreditaria, vel portio Dominica. Ast portio virilis dicitur pars, quæ est æqualis inter omnes, vt bene docet *text. in leg. quoties, 25. ff. ad Trebell. leg. virilis, 8. ff. de legat. præst. bonus text. in l. 2. ff. de instr. vel instr. legat. alias de fundo instr. leg. statu liber. lã 2. 8. in ordine, leg. qui pecuniam, 22. ff. de stat. liber. leg. proinde, 7. ff. de stipul. seru. facit text. in leg. cum pater, 77. § hæreditatem, 4. leg. vnum ex familia, §. si duos, 4. ff. de leg. 2.* & clarius hanc differentiam tradit *leg. filius fam. 114. §. sed si omnes, 117. ff. de leg. 1. & auth. præterea, Cod. vnde vir & vxor. Rebuff. in leg. virilis, 145. ff. de verb. signific. vers. frequenter, iuncto Alberico in*
53 *dictionario, verbo, quota;* † tenebitur ergo cohæres non faciens inuentarium insolidum pro quota, non in totum debitum. Nec contrarium ait *Gratian. cap. 762. numer. 32.* qui solum di-
54 cit, quod † hæredes vnius ex correis tenentur, sicut ipse correus. *Capic. Latr. dict. decis. 15. numer. 15.* non contradicit, sed potius fauet huic doctrinæ.

Nec multum pro *Gambuccio* videbatur strin-
55 gere *text. in leg. si ab eo, 7. Cod. de lib. caus.* vbi † hæres tenetur ratificare manumissionem à defuncto etiam non iure factam, quam adducebant informantes pro *Gambuccio*, cui congruit in re *l. filium, 31. ff. eod.* vbi filium ob hoc, quod patri hæres extitit, prohiberi à patre, suum seruum manumissum in seruitutem petere. His enim Doctores respondent procedere fauore libertatis, & ita *Cuiac. lib. 24. quæst. Papin. ad leg. filium, 31. ff. de liber. caus.* Et responderi etiam potest, quod illa iura non loquuntur de danda actione contra hæredes, sed in *d. l. 7.* agitur de libertate data ab ipso Domino, sed non iure; vnde nil mirum, si hæres non possit reuocare, cui nil de suo oblatum erat, &, vt dictum est, sustinentur libertates ex æquitate quæ datæ à defuncto seruis hæredis directo, non competebant, *leg. seruo tuo, 9. C. de manum. test.* & ita explicatur difficilis *text.* in quo multum laborarunt antiqui, *leg. si seruo, 20. ff. quis, & à quibus, &c.* quæ ex diametro pugnat cum *dict. l. 7. & dict. l. 31.* Ex quibus omnibus videbatur dicendum, tanquam hæredem non potuisse Octauium insolidum conueniri.

Sed nec vti filium, quia, licet † non possit 56
controuerti, Patrem filios obligare insolidum. Clara enim sunt verba, & sufficiebant illa, & cuiuslibet eorum ex tradit. à *Rota dec. 23. nu. 3. post Zacch. de oblig. Cam.* vbi in terminis de euictionis promissione; &, quod † pater possit alienare 57
rem filij, probat *Affl. decis. 393. n. 2. Gall. obseru. 72. n. fin.* quia pater non potest obligare filium, si pupillus sit, probatur ex *text. in leg. fin. §. 1. ff. de verb. oblig. vbi Bart. & Donell. §. pupillus 11. instit. de inutil.* explicat *Mender. de Castro in leg. cum oportet, 2. par. numer. 126. Cod. de bonis quæ liber. Pichard. dict. §. pupillus, numer. 16. Grat. cap. 36. numer. 21.* † Nec enim vt 58
tutori patri conceditur pupillum obligare, *Aret. dict. §. pupillus, num. 3. & 4. Pichard. num. 19.* & multo minus, si fuerit pubes, *tot. tit. in rubr. & nigro, Cod. ne filius pro patre,* ex supra allegatis. Quia, † ex 59
alterius contractu neminem obligari posse, probat *text. in leg. cum te possessionem, 3. Cod. ne vxor pro mar. & de filio sunt verba in leg. cum non solum, 8. §. vbi autem, 3. Cod. de bonis, quæ liber.* ibi, adhibeatur autem filiorum consensus, nisi adhuc in prima ætate sint constituti. Sed, † nec posse alienare 60
rem filij sine necessitate, probatur ex *Gall.* ab Horatio allegato *d. nu. 14. & Affl. supra,* vbi potest alienare, quando adest æs alienum proueniens ab ipso, qui bona reliquit filio, & ibi *Visill.* multis citatis, quod, vbi adest necessitas, latè *Castill. de vsufr. cap. 3. num. 75.* cum ibi congestis, *& Pinell. in dict. l. 1. C. de bonis matern. 3. p. nu. 77. post princ. vers. nec Doctores,* qui multos citat. Et, quod tunc debet necessitas probari ab eo, cui res vendita est, & est *text. in d. l. 1. C. de bonis matern.*

Nec etiam magnam difficultatem faciebat ratificatio filiorum. Nam si loquamur de mandato, illud dederunt tanquam hæredes Cæsaris. Vnde † non infertur, quod ratificauerint, vel 61
approbauerint tanquam insolidum obligari, sed tanquam obligati pro portionibus hæreditariis, & expressè dicunt dare mandatum ad suscipien. lites, & ad omnia alia, quæ vti hæredes prædicti facere tenentur in Summar. Gambuccij num. 2. Vnde cum vt hæredes non teneantur, nisi pro quota, ita non tenebantur ex ratificatione, & quidem † ratificatio tacita, non exten- 62
ditur, vltra id, quod ex ea colligi potest, *Noguerol. alleg. 29. numer. 44. post med.* & quantumcumque fuisset † expressa ratificatio semper intelli- 63
genda esset pro parte ad se pertinente, *arg. text. in leg. si stipulatus, 4. vers. 1.* ibi, quia non est verisimile plus venditorem promisisse, quam iudicio empti præstare compelleretur *ff. de vsur.* † Nullus etiam præsumitur velle facere plus- 64
quam obligatur existit, *leg. ex conducto, 16. §. Papinianus, 4. alias leg. si vno, ff. locat.* ibi, sed & si verbo donationis, ergo & † id semper actum intelli- 65
gitur, quod conuenit naturæ actus *d. l. 4. in fine, l. damnis infecti. 43. ff. de damnis infect.* & conducunt tradita per *Surd. cons. 150. à numer. 58. vsque ad 72.* Vbi, quod † renunciatio, quietatio, dispositio 66
semper restringuntur ad causam, propter quam factæ sunt. Et, quando induceretur hæc ratificatio, nullius esset momenti, quia † nec vo- 67
lentes successores facere possunt, quod æs alienum diuidatur inter eos pro portionibus hæreditariis, *Parlad. dict. par. 4. §. 1. numer. 12. & 13.*

ex d.

ex d.l.pacto successorum,26.C.de pact.vbi Donell. nu.2.
post med.& alij citati à Barbosa in d.l.26.Iás.in l.2.n.
68 2.C.de pact. vbi,quod † emptor hæreditatis etiã
si obligetur,non potest cogi à creditoribus, ex
69 l.2.juncta glos.fin.C.de hered.vel act.vend. &, † quæ
ipso jure diuisa sunt,semper diuisa remanent,
l.inter fideiussores,26.ff.de fidejuss.

Nec existimabatur, Octauium ratificasse
tanquam filium contractum suo nomine ge-
stum per receptionem pretij à DD.de Lunar-
dellis.Primò,quia eodem modo non solus,sed
simul cum alijs hęredibus pretium recepit.Se-
70 cundò,quia † non ex contractu venditionis fa-
cto à patre, sed ex contractu emptionis, quia
fratres illi receperunt partem pretij à DD. de
Lunardellis tanquam hærede Pandulphi,qui
domum vendiderat Cæsari ementi suo, & v-
xoris nomine,vnde nullo modo potest dici per
actum illum ratificasse venditionem factam à
Cæsare. Nam ex contractu illo nil poterant
petere à Lunardellis,qui non interuenerunt in
eo;sed petiit virtute contractus emptionis, &
venditionis cum Pandulpho celebrati, & hu-
jus venditionis instrumentum produxerunt
(non instrumentum venditionis factæ à Cæ-
sare Gambuccio, quo isti filij nil poterant ju-
uari contra Lunardellos) ex quo erant obliga-
71 ti pro euictione; præterquam quod † ex actu
subsequuta solùm inducitur ratificatio, quan-
do actus ille potuit fieri citra approbationem
contractus præcedentis, Menoch.conf.158.n.8.om-
ninò viden.cum aliis ibi citatis. Nec contradi-
cit Coccin.dec.27.n.1.quia ibi fuit conuentus Ioan-
nes expromissor,non hæres venditoris.

Vnde cessant,quę adducuntur,quod majo-
72 res facti ratificauerint, & † sic haberi tanquam
si ipsi contraxerint ex l.si pupilli, 6. §.item quari-
tur,ff.de negot.gest.leg.si sine judice,22. §.Iulianus.6 ff.
rem rat.haberi,l.fin.C.ad Maced.leg.quod si de speciali,
26.ff.de min.l.fin. §.1. quod quis iur.regul. ratihabitio-
73 nem de reg.juris in 6.& quod † tacitè sicut expres-
sè inducatur ratificatio,l.si ponas,23.§.1.ff.de inoff.
test,l.quoniam 12. §.1. ff.rem rat.haberi,l. sed Iulianus
alias,l.item filius,2.§.fin.ff.ad Maced.melior tex.in leg.
non tantum,5.eod.tit.rem rat.&c. Burat.dec.371.n.3.&
4. vbi de receptione pretij, & dec.447.num.10.&
74 quod mandato comparetur etiam vbi spe-
ciale requiritur dec.301.n.8.vbi latè Add.nu.9.Grat.
cap.704.n.26.Surd.conf.60.n.17.facit tex.in l.2.& 4.C.
75 de pact.& quod, † qui producit instrumentum,
censetur omnes suas qualitates approbare, leg.
cum precibus,Cod.de prob.cap.cum olim, de cens. Surd.
76 d.conf.60.n.26.cum multis ibi congestis,&, † qui
agit ex contractu suo nomine celebrato,vide-
tur ratificare num.11.arg.tex.in l.testibus,C.de viden.
Surd.vbi sup.n.12.& conf.28.n.19.vbi de ratificatio-
ne tacita,gl.in l.1.verbo ratam,C.si maior fact.& con-
gruit tex.in l.indebitum,9.C.de cond.indeb.l.pen.l.fin.l.
4.§.eleganter,ff.de l.com.

Nec magni momenti erit dicere, quod in
77 hoc contractu interuenerit juramentum,† pro-
pter quod factum promittens cogitur præcisè
ad factum, Seraph. de priuileg.74. Gomez vbi supra
nu.22.vers.quartus casus,Guttier.multis citatis de ju-
rament.p.1.c.39.numer.6.

78 Nam,pręterquam quod † hoc non transit si-
ne difficultate,cùm multi obscuri nominis au-
ctores contrarium tenuerunt,& sit etiam com
munis opinio,vt ex citatis à Couar.de pactis in 6.
p.1.§.4.n.6.Seraph.vbi supr. ad partes disputans à
numero primo ad 38. Gabr. de jure juran. conclusion.8.
n.1.qui discordiam componit, dicens, † de jure 79
ciuili procedere negatiuam, de jure canonico
affirmatiuam, sed quidquid de hâc concordiâ,
certum est,quod supradicta † conclusio intel- 80
ligen.vt habeat locum in ipso jurante,non ve-
rò in ejus hæredibus,& ita Gabr. vbi supr.nu.3.&
Bald.Corn.& alij. Seraph.vbi supr. nu.141. & securius
num.202. Bernard.Diaz.reg.386. Farinac.in repert.de
constr.q.1.n.6.

Et quando hoc verum non esset (vt est ve-
rissimum)negari quidem non potest,Cæsarem
venditorem non se obligasse præcisè ad fa-
ctum,& multò minus suos hæredes,nec jurasse,
se,sed obligauit se in formâ consuetâ,vt solent
venditores, nempe de euictione in formâ, &
indemnem seruaturum, & à molestijs libera-
turum emptorem,& defensurum, & molestiã,
& litem in se suscepturum.Qua stante promis-
sione,non tenetur præcisè litem suscipere, sed
potest non suscipere,si velit. Verum enim verò
tunc tenebitur ad expensas litis, & totale in-
teresse, etiam si emptor non defendat, si tamen
denunciauerit litem motam, & Iudex, ordine
juris seruato procedat, vt bene explicat Gomez
d.tom.2.nu.39.vers.item venditor,fol.mihi 19.col.2.sta-
tim post princ.Guttierez d.p.1.ca.61.num.11.& 12.&
nouissimè Hermosell.in add.ad par.tom.2.l.33.titulo 5.
partit.5.glos.1.nu.1.& facit quod notauit Valenz.vbi
supr.videlicet, quod † stipulatio pro euictione 81
habet duo capita,vnum,vt res defendatur;Se-
cundum vt ea euicta duplum, vel simplum,
vel quod conuentũm fuerit præstari.non verò
factum præcisè,l.2.l.vel emptori,27.l.si dictum,36.ff.
de euict.† Quam obligationem non extendit 82
juramentum, quia assumit naturam actus &
recipit easdem qualitates, & conditiones,quæ
in principali promissione adsunt, vulg.tex.in l.si.
Cod.de non numer.pecun.l.sed si possessorium,11. §.item
si iurauero,2.ff.de jure juran.l.fin. ff.qui satisd.cog.cap.
quemadmodum,vbi Ordinarij,& infinitos conge-
runt Axiomatistæ,pręcipuè Velasc.littera I.n.148.
quibus addo Mangil.de euict.q.34.nu.25. qui alios
citat,& facit optimè tex.in l.stipulatus,4.vers.1.ff.
de vsur.ibi,† non est verisimile venditorem plus 83
promisisse, quam judicio empti pręstare com-
pelleretur,vbi not.Gottofred.littera K, Seraphin.&
alij supra citati.

Et quando aliquod dubium pateretur hæc
doctrina,quod non patitur,cui vnquam venit
in mentem, posse contrahentem ex suo jura-
mento extraneum obligare. At jam satis su-
perque probatum est, † hæredem extra quo- 84
tam pro extraneo haberi.

Vlterius, quia † jurans non cogitur ad fa- 85
ctum,quando facere non potest, quod promi-
sit,Gabr.d.concl.8.in fin.de jur.juran.ex . ym.& Bart.
Guttier.d.c.39.n.5.vers.pro hac opinione,juncto nu.6.in
fin. vbi probat limitationes, Gabr. & cùm jam
res sit euicta. † Quid quæso proderit hæc de- 86
fensio,sententia in judicatum transacta,& sunt
optima verba tex.in l jam tamen,5.ff.judicatum sol-
ui,in princ. ibi,de fidejussore, qui judicium acce-
perat,damnato frustra defensionẽ reus suscipit;

Quibus omnibus accedit, quod Gambuccius suum libellum formauit modo consueto, non petendo præcisè à Cupiolis, vt defendetent, sed vt defenderent, aut soluerent, & eos citauit ad defensionem, alia ad viden. relaxari mandatum pro scutis 1230.

His tamen minimè refragantibus, contrarium Domini resoluerunt, & ratio resolutionis facit. Primò, quod successores vendentis
87 tenentur de euictione,& ad damnum,& interesse,*l.euicta re,l.venditor,ff.de euict. Alex.cons.67. nu.2. lib.2.Couarr.*aliis juribus,& DD.congestis, *lib.3. var.cap.17. in princip.*

88 Nec † inuentarium, quod ostendunt Cupioli suffragatur, quia est sine solemnitatibus requisitis, *Menoch.cons.89.nu.189.Duran.dec.337.nu. 8.in fin.& 371.nu.2.* cum aliis ibi citatis, vt suprà diximus.

Secundò,quia Cupioli,non confecto inuentario,susceperant hæreditatem, † vnde rema-
89 nent insolidum obligati(vt multis suprà satis remanet probatum,& forsan non satis responsum)ad text.in *leg.fin.§.si verò postquam,C.de jur. deliber. Auth.de hered.falcid.colat.1.titul.1.cap.2.vers.si verò non fecerit, Afflict.decis.111.sub num.16. vers.& ideò totum consilium,Grat.dict.cap.776.nu.31. vers.nec subsistit,Rota in Bononien.Pradij 27. Iunij 1639. coram R.P. D.Ghisilerio, & in Romana censu de Celsis 29.Aprilis 1633.coram eodem confirmata 2.Maij 1636.*vbi multis juribus, & auctoribus, quos frustra hìc recenseamus,& antea fuerat decisum coram bo.me. *Buccabella in Romana Saluiani 26. Maij 1626.* facit *Dec.cons.418.num.15.Corn.cons.189.nu.1.lib.3. Anch.cons. 715.n.5.*& ante eos, *Bart.in l.cum hæreditate, ff.de acq. n.7.Cyriac.contr.297.sub n.8.ver.quia heres, Surd.dict. dec.15. n.9.*

90 Tertiò, quia † ex productione instrumenti illud ratificasse satis apparet ex suprà adductis,& *Surd.*qui multos congerit à *consil.60. num. 13.Burati.decisione 301.numer.1.& 3.& decisione 447. num.1.Bald.cons.in dict.leg.quod si de speciali,ff.de min. Gratianus cons.704.num.28.& seq.Rota in Signina bonorum de Vendictis 12. Nouembris 1604. coram Penia, & Albanen.diuisionis 23.Martij 1620.coram Pirouano, & in Cremonen. Pecuniaria 17. Ianuarij 1584. coram Platto, & in Romana Mercedis 9. Iunij 1621. coram Manzanedo,*vbi multi citantur.

Nec obstat,quod dicebatur,non constare,an fuisset conuentus tanquam hæres, vel tanquam filius, qui contrarium apparet ex facto; nec facit judicium nullum dicebat vnus ex
91 Dominis, quod † actiones ad idem tendentes cumulentur,*leg.non est nouum,19.*vbi *gloss.ff.de act. empt.*& ibi notauit *Bart.*& certè (addebat idem
92 Dominus) cùm † ex mutatione personæ obligatio non mutetur, de quo in superioribus abundè,contra æquitatem videtur, quod † sine
93 vlla culpa sua deterioris conditionis efficiatur
94 creditor propter mortem debitoris, & † qui vnum habet obligatum insolidum, nunc cogatur contra plures agere, † ne defensio per
95 plures scissa incommodo afficiat actorem,quę sunt verba *text. in leg. iam tamen, 5. §. si tamen 7. vers. nam & plures, ff. iudic. solui*, ibi, præsumitur enim lædi ille, cui ex vno contractu conuenit agere cum pluribus personis, vt ibi *Gottofr. litera P.* facit *text. in leg. non tamen,38. ff.de procur*, ne in plures aduersarios distinguatur, qui cum vno contraxit, quæ sunt elegantia verba tex.in *leg.2.ff.de exercit. act.* † est enim iniquum, 96
in plures aduersarios stringi eum, qui cum vno contraxerit, vt ipsissimis verbis *Cujus in leg.& ancillarum,27. §. si quis,8. ff. de pecul.Alciat.de præsumpt.lib.1.præsumpt.33. n.1.& 2.*

Et quidquid sit, † an successores efficere 97
possint, vt vnus insolidum teneatur, stricto inspecto jure, *Iason in l. pacto successorum,numero 8.* dicit,quod si velit creditor poterit agere in solidum,& *gloss.fin.in d l.2.C.de hered.act.* videtur fauere,dùm ait,quod,† si emptor hęreditatis pro- 98
mittat creditoribus respondere possit ab eis cogi,*Surd.aliis citatis d.dec.90. n.8.*

Et ita vtraque, &c.

Eminentissimo D.

CARDIN. CORRADO.

Romana Saluiani.

Veneris 10. Februarij 1651.

SVMMARIA.

1 *Hypotheca super re alienata de consensu creditoris extincta non reuiuiscere, si eadem noua causa ad debitorem reuertatur,sed producitur noua ab ipso momento nouæ acquisitionis, contrarium,& decl. n.2.& seqq.& n.11.*
3 *Verba,vt pote ab initio ei suppositum, quid sibi velint.*
6 *Hypotheca futurorum bonorum quando non operetur,vel remissa censeatur.*
7 *Hypotheca tam ex præsentium, quam ex futurorum bonorum subjectione extincta dicitur super re adjudicata;nec si ad debitorem reuertatur,vigore generalis futurarum obligationis reintegratur. Declar.vt n.8. & 9.*
10 *Reseruatio à Iudice facta ad alicuius fauorem intelligitur eo titulo, quo sibi competit.*
12 *Repugnantia, & incompatibilitas est euitanda.*

DECISIO CCXLVIII.

Decisionem in hâc causâ emanatam 18.Februarij 1650.Hodie Domini confirmarũt ex eisd. fundamentis in ea deductis, quæ visa fuerunt inconcussa vigere. Quia scil. immissio DD.de Taurinis ex remedio vtilis Saluiani interdicti justè concedi non potuit,cùm deficeret necessaria pro eorum parte ad effectum prædictum hypotheca, siue fuerit extincta per adjudicationem Domus controuersæ tanquam hæreditariæ Francisci Zeccadori debitoris ad ipsorum fauorem de Anno 1635.die 16.Martij, ac illius venditionem per eos successiuè factã die 8.Iulij 1636. Michaeli Angelo d. Francisci hæredi; siue in illum translata per generalem Iurium cessionem,quę in d. venditionis instrumento legitur,prout fuit in ea latè probatum. 1

Nec obstat, quod † Creditoris consensus extinguat quidem penitus hypothecam super re illius volũtate à debitore alienata ipsi eo tempore competentem,adeò vt,licèt ad eund. debitorem ex noua causa reuertatur, illa non reuiuiscat ex dispositione *l.fin.C.de Remission.pign.* sed

2 sed † non eam, quæ ex ipso nouę acquisitionis momento producitur vigore generalis obligationis bonorum futurorum à die initi primi contractus inter eos conuentæ, vt deducitur ex verbis ejusdem *l. fin.* ibi, indignum esse eamdem rem, vt pote ab initio ei suppositam vendicare, vel tenentem inquietare.

Quoniam hæc interpretatio repugnáre videtur literæ textus, in cujus prima parte refertur eadem nonnullorum I.Consultorum sententia, in posteriori vero refellitur, & contraria
3 in effectu approbatur. † Verba autem illa (vtpote ab initio ei suppositam) non præ se ferunt discretiuam demonstrationem hypothecæ præsentium, quam solam rejicere intenderit Iustinianus Imperator, ab hypotheca futurorum, quam præseruare voluerit; sed totalem creditoris exclusionem importát ab omni nexu suppositionis ad ejus fauorē ab initio con-
4 tractæ, † non solum actu ob hypothecam pręsentium, verum etiam habitu ex aliquorum opinione ibi relata ob verbum futurarum rerū in eâd. præcedenti generali obligatione apponi consuetum, itavt tāquam sibi ab initio quocumq; præmisso modo suppositam vindicare, vel illius possessionem molestare non possit, vt ibi legitur, & explicat *Cyn. ad fin. verſ. Praterea futura intelliguntur obligata &c. & Alberic. ſub nu. 1. ad med. verſ. Alia ratio eſt, &c.* At verius apposita fuisse censentur ad distinguendam nouam hypo-
5 thecam, † quæ, repetito debitoris consensu, ad fauorem ipsius creditoris super ead. re postea acquisita contraheretur, *juxta tex. in l. ſi quis ades, verſ. Et ſi rurſus, ff. de ſeru. vrb. præd. & in leg. cum te à debitore*, ibi, cum eius consensu nexus pignoris euanuerit, si non noua voluntas intercesserit, quæ denuò obligationem pignoris constitueret, ea res velut obstricta non potest vendicare, &c. *& ibi gloſ. & DD. C. de Remiſſ. pign.* & explicant in *d. l. fin. Iacob. Cuiac. in fin. verſ. ſemel demiſſa hypotheca, &c. & Hug. Donell. ſub nu. 7. verſ. Remiſſionis pignoris hac vis eſt, &c.*

Præterea repugnat rationibus ejusd. legis,
6 vel quia † futurorum bonorum hypotheca nihil operatur ex intentione partium quoad ea, quæ tunc à debitore possidebantur sub obligatione præsentium comprehensa. Vel quia, cū à tempore celebrati contractus vtraq; deducatur, per subsequentem consensum, seu alienationem creditoris æq; remissa censeantur, vt explicant *Iac. de Aren. ſub nu. 1. verſ. ſed quare non cadit in obligationem, &c. Cyn. ſub nu. 1. verſ. vltimo circa legem iſtam quæritur, &c. Alberic. ſub n. 1. verſ. ſed quærit gloſ. &c. & Salyc. n. 4. verſ. quæro, cur in caſu noſtro legis, &c.* & alij.
7 Ac demum † repugnat communi DD. sententiæ existimantium, vtramq; hypothecam, tam ex pręsentium, quàm ex futurorum bonorum subjectione extinctam esse, nec vigore generalis futurarum rerum obligationis reintegrari, vt in ead. *l. fin.* tradunt *Iac. de Aren. ſub d. n. 1. verſ. ſed quare non cadit ſub obligatione, &c. Cyn. in prin. Odofr. ſub num. 1. verſ. de hoc fuit valde dubitatum, &c. Bart. ſub n. 1. verſ. ſi res, &c. & Bald. in fin. verſ. res exempta ab obligatione, &c. Fulgoſ. in princ. & ſub n. 1. verſ. ſed tantùm dubitabatur, &c. Ang. in princ. verſ. pignus non reintegratur, &c. Alber. ſub n. 1. ver. ſed quæritur gl. &c. & Salyc. n. 2. Cuiac. ſub eod. tit. in fin. d. verſ. ſemel remiſſa hypotheca, &c. & Hug. Donel. ſub d. n. 7. verſ. remiſſionis pignoris hac vis eſt, &c. Neguſ. de pign. in 3. membr. 6. par. ſub nu. 21. verſ. nono amplia, &c. Crau. conſ. 425. ſub nu. 99. verſ. 4. addũco textum, &c. Didac. reſ. 12. ſub nu. 1. verſ. nam res ipſa, &c. lib. 3. Mant. de tac. lib. 11. tit. 31. n. 60. verſ. ſed hoc loco aduertendum eſt, &c. Surd. dec. 163. ſub n. 1. verſ. Tamen non videtur, &c. & ſeqq.* cum aliis relatis per *Statil. de ſalu. interd. inſp. 3. c. 4. ſub n. 15. verſ. nota tamen caſum ſingularem, &c. & inſp. 5. c. vnic. ſub n. 66. verſ. ſeptimo ceſſare dicitur Saluianum, &c. cum ſeq.*

Deinde non obstat quod domus controuersa non peruenerit ad Michaelem Angelum ex nouâ causâ, sed ex eâdem præcedenti, quippe translata fuerat per adjudicationem in creditorem reuocabiliter; scil. reseruatâ facultate debitori, ac illius hæredi eam recuperandi infra sex menses à die adjudicationis, vt cauetur *Statut. Vrbis lib. 1. c. 194. verſ. Poſſit tamen, &c. & legitur in Decreto Iudicis ſub d. die 16. Martij 1635.*

Quia pro responsione est aduertendum, quod domus hæc non rediit ad debitorem simpliciter ex eod. priori titulo, & causa ob non perfectum, vel ob resolutum contractum super eâ factum cum tertio de consensu creditoris, † quo 8
casu juri, ac ęquitati consonum est, illud ad primæuum Ius reintegrari, juxt. tex. in *leg. ſicut, §. ſi voluntate, cum ſeq. & in leg. voluntate, ff. quib. mod. pig. vel hyp. ſolu.* in quibus terminis procedit *gloſ. in d. l. fin. in verb. indignum eſſe, verſ. vel refert, an ex eadem vel ſimili cauſa, &c.* sed mediante recuperatione ab ipsomet creditore, ac solutione pretij eidem facta, † per quam extincta remansit eius hypo- 9
theca, ita quod restaurari non potest, *l. eleganter in princ. ff. de pign. act. leg. item liberatur, ibique gloſ. in verb. ſolutum eſt, ff. quib. mod. pign. vel hyp. ſolu. l. ſi cum venditor, in fin. princ. ff. de euict. Crauet. conſ. 298. ſub nu. 10. verſ. ratio igitur, &c. Surd. dec. 266. n. 4. verſ. nam ſolutione, &c. Mant. de tacit. lib. 11. d. tit. 31. ſub n. 48. verſ. & quidem, &c. ac ſeqq.* cum aliis relatis in pręcedenti Decisione in *§. ſiue quia certè intelligi debent, &c.*

Minus obstat, quod d. domus non redierit ad Franciscum debitorem, sed ad Michaelem Angelum ejus fratrem, qui peculiari obligatione sub generali omnium ejus bonorum præsentium, & futurorum hypotheca eisdem DD. de Taurinis obstrictus erat ex publico instrumento sub die 28. Maij 1630. celebrato.

Nam jus illam recuperandi competebat Michaeli Angelo tanquam d. Francisci ejus fratris hæredi, ac illum proinde repræsentanti, juxta dispositionem *d. Statut. Vrbis lib. 1. cap. 194. verſic. poſſit tamen, &c.* Eoq; titulo censetur illi reserua- 10
tum in dict. Decreto Iudicis, in quo etiam talis fuit nominatus, vt legitur in principio, ad *l. ſi ex teſtamento, in fin. ff. de except. rei iud. Crauet. conſ. 202. n. 8. verſ. modo quærenda eſt cauſa, &c. cum ſeqq. & nu. 17. verſ. quintò quod intentio Arbitrorum, &c. Rota dec. 320. nu. 3. verſ. quod autem, &c. p. 2. diuerſ.* & penes, *Card. Mant. dec. 66. nu. 2. verſ. neque obſtat, &c. cum ſeqq. vſque ad fin. ac Burat. dec. 327. nu. 1. ver. quia ſententia, &c.* Ac demum eod. expresso nomine facta fuit recuperatio, vt constat ex d. Instrumento sub die 8. Iul. 1636.

Postremò non releuat reseruatio Iurium partium in fine d. Instrumenti retrouenditionis (quod à præfatis DD. de Taurinis fuit dein-

de ratificatum) per bo.me. *Pereuanum* apposita, ibi, Et prædicta omnia fecit,& facere declarauit sine præjudicio quorumcumq; jurium supradictis partibus hinc inde quomodolibet competentium, & competiturorum, & aliàs juxta formam Decreti adjudicationis prædictę &c. & non aliàs &c. vt in eo legitur in extract. fol.31.

Quia refertur ad jura eisdem partibus anteà pariter reseruata in Decreto adjudicationis facto sub d.die 16. Martij 1635. ibi,& sine præjudicio Iurium ambarum partium &c. ob alias diuersas earum prætensiones. Non autem trahi,ac detorqueri potest ad pręseruationem hy-
11 pothecę dd.de Taurinis super ipsa Domo,† quę mediante illius retrouenditione, ac solutione pretij ipsis facta fuerat extincta,seu vigore cessionis jurium in Michaelem Angelum supradictum translata,vt in principio dictum fuit,& bene ratiocinatur *Grauet d.cons.298.sub nu.10. vers. Ratio igitur,&c.* Nam manifesta induceretur in
12 eod. actu repugnantia, & incompatibilitas, † quæ omninò est euitanda,interpretando d.reseruationem eo modo,quæ subjectæ materiæ, ac Iuris dispositioni congruit, & non est contraria, *jux.reg.leg. doli clausula, ff.de verb.obligat.& theor. Bart.in l.cum propter sub nu.2.vers.sed dixi aliter &c.ff.de legat.præstand.Oldrad cons.330.* Ad idem videtur sub *nu.8.in fin. vers.& quod dicitur postea &c.* & ad rem nostram explicat *Roman.cons.94. nu.7. vers.ex quibus &c.cum seq.latè Paris.cons.6.num.20.nec prædictis obstat &c.cum seqq.lib.1. Rota penes Card.Seraph.dec.398.sub n.16.vers.nec potest &c.& seqq.& dec.236.sub nu.3.vers.non obstat Clausula &c. p.1.diuers.& penes Burat.dec.541.n.2. vers.nam illa &c.cum seq. Duran.dec.22.sub n.3.vers. præseruatio enim jurium,&c.& in rec.dec.155.n.2.vers.tum etiam quia,&c.& dec.222. n.26.vers.nec releuat clausula &c.cum seqq. p.7. et sæpe in alijs.*

Et ita fuit resolutum vtraque parte informante, &c.

R.P.D. ALBERGATO.

Ariminen. Manutentionis.

Lunæ. 10. Iunij 1652.

SVMMARIA.

1 *Possessio in vim deliberationis ritè, & rectè de mandato Iudicis facta est manutenibilis etiam contra anteriores possessores, & n.2.*
3 *Contradictarum processui quando sit locus.*
4 *Subhastatio facta pro summa contenta in mandato substinetur,quamuis res subhastata pluris valeat.*
5 *Valor justus rei ex quibus diminuatur.*
6 *Deliberatario, stante etiam læsione, competit manutentio,donec sibi pretium restituatur.*

DECISIO CCXLIX.

Rejectis quibuscumq; nullitatibus validitati deliberationis,& exceptionibus ejus justitiæ oppositis,fuit coram Reuerendiss. Terracinen. præuiis duabus decisionibus 1. Iulij 1647.& 5.Iunij 1648.editis resolutum,mandatum de manutenendo in possessione prędij cōtrouersi esse concedendum bo.me. R.P D.Ghino, qui illud à Bellapanibus creditoribus Iulij Mastini in scut. 430 .ac deliberatarijs emerat scutis 840.Cujus quidem resolutionis,quę hodie coram me confirmata fuit,ea est ratio,quia † per deliberationem de mandato judicis ritè, 1
& rectè procedentis secutam in deliberatarios, ac ab eis causam habentes omnis translata fuit possessio, † quæ est manutenibilis etiam con- 2
tra anteriores possessores, *leg. justè possidet,* & ibi *DD.ff.de acq.poss. Rota coram Caualer.dec.42.n.1.in recent.dec.513.n.1.p.2.dec.226.n.6.p.6.in Romana Saluiani 18. Februarij 1647.15. Iunij 1648. & Aprilis 1650. in prim. coram R.P.D. meo Roja.* cum alijs congestis in *Anconitana Saluiani 19. Iunij 1651. §. quoniam illi, coram Eminentiss. D.Card.Corrado.*

Nec vrget nullitas ex defectu citationis excitata,quia vt bene respondet vtraq; decisio,† 3
cùm Iulius contraxerit in Vrbe, ac se obligauerit in forma Camerę,potuit contra eum procedi per audientiam contradictarum,absq; eo, quod personaliter, vel domi ad judicium vocaretur, *Zach.de oblig.cameral.q.27.n.22. Rota in Romana,seu Bracaren.Pecuniaria 2. Decembris 1594. coram Orano,post eumdem tractat.dec.115.n.8.*

Minus obstat injustitia deliberationis deducta ex eo,quod prędium,de quo agitur,Bellapanibus deliberatum fuerit pro scut.430.quod ab eis statim venditum fuit bo. me. Ghino pro scutis 480.cùm tamen creditum,pro quo tunc Bellapanes egerunt ob moram debitoris, non excederet scut. 200. quia subhastatio facta fuit pro summa contenta in mandato, quę proin- 4
de sustineri debet, quamuis prædium subhastatum pluris valeat, *l.vlt. §.fin autem,*& ibi *Bald. n.4.C.de jur.dom.impetr.Surd.de alim. tit.9. q.33.n.82. Rota coram Caualer.decis.446.nu.2.& 3.coram Burat. dec.49.num.12.& 13.& in Beneuentana Dotis 15.Iunij 1650.§.excessus,coram R.P.D meo Celso,* nec sub pręttextu alicujus læsionis impediri potest manutentio successoribus bo.me.D.Ghini,quoniam præterquam quod illa in præsenti penitus excluditur ex eo, quia prædium controuersum plurib.hypothecis obnoxium,& artissimo fideicommisso suppositum asseritur,† ex quibus 5
notabiliter justus rei valor diminuitur, *Bart. Bald.& alij in l.per diuersas,C.mand. Cenc de cens.q.32. n.21.& seq. Rota coram S.M.Greg.XV.dec.573.n.3.*ibiq; Addentes *nu.15 in Romana Rescissionis Transactionis 29.Maij 1648.§ illa verò,coram Emin.D.Card.Corrado, & in Romana fideicommissi, seu Saluiani 15. Iunij 1650. coram R.P.D. meo Decano, confirmata 28. Aprilis 1651. coram R.P.D. meo Celso,* cùm D Ghinus obtulerit, restituto sibi pretio scut.840.prædium dimittere,† illius successores,eo adhuc non restituto, sunt manutenendi, vt in terminis respondit 6
Rota in Cæsaraugustana Distributionum 13. Iunij 1640. coram bo.me.Coccino,in Senogalien.prædij 27.Iunij 1647. & 28.Iunij 1648.coram R. P. D. meo Meltio.

Et ita altera tantum, &c.

INDEX

FINIS.

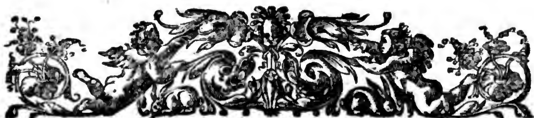

INDEX MATERIARUM
Decisionum Additarum.

A

vt

Citatio-

D

Ampl.

E

Innnif-

M

Manda-

Mu-

Pro-

Q

R

Reus,

Spoliati,

nitorij

V

FINIS.